ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΤΡΙΤΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΠΡΩΤΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1846.

ΔΟΣ
ΠΡΒ
ΠΕΡΑ
ΣΥΝ.Γ
1846-1847
Τ.1

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ

ΤΡΙΤΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α'.

Τῇς 7 Νοεμβρίου 1846.

Σήμερον τὴν ἑβδόμην Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ὥραν ὑπὸ τοῦ ἐκδοθέντος προγράμματος προσδιορισθεῖσαν, παρέστη ὁ ἐπίσκοπος Ἀττικῆς μετὰ τῶν βοηθούντων αὐτῷ ἱερέων καὶ διακόνων, καὶ ψάλας ἁγιασμὸν, ἡγίασε τούς τε Κ.Κ. Βουλευτὰς καὶ Γερουσιαστὰς καὶ τὴν τοῦ Βουλευτηρίου αἴθουσαν. Ἀνηγορεύθη μετὰ ταῦτα ὡς προσωρινὸς μὲν Πρόεδρος, κατὰ τὸν κανονισμὸν ὁ πρεσβύτατος τῶν παρόντων Βουλευτῶν Κ. Τομαρᾶς, Βουλευτὴς Τριπολίας, προσωρινοὶ δὲ Γραμματεῖς οἱ νεώτατοι ΚΚ. Κ. Ἀντωνιάδης, Βουλευτὴς τῶν Βορείων Σποράδων, Κ. Ζαρειφόπουλος, Βουλευτὴς Ὀλυμπίας, καὶ Ἀθανάσιος Στεμεζᾶς, Βουλευτὴς Καλαβρύτων.

Ἔπειτα, ἀποσυρθέντων τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν εἰς τὸ συνέδριον, διετάχθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἡ κλήρωσις τῆς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζομένης καὶ ὑπὸ τοῦ προγράμματος ἀναφερομένης δεκαμελοῦς ἐπιτροπῆς, τῆς ὑποδεχθησομένης, μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ προσωρινοῦ προεδρείου, τὰς Α. Μ. Μ. καὶ, κληρώσεως γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Κ. Κ. Ν. Μπούκουρα καὶ Κ. Τσερτίδου, ἔλαχον οἱ Κ. Κ. Βελισσάριος Νικολαΐδης, Ν. Μπούκουρας, Α. Μεταξᾶς, Α. Γεωργαντᾶς, Λυκοῦργος Κρεστενίτης, Διομήδης Κυριακοῦ, Σ. Βλάχος Γ. Κάνδυας, Φίλιππος Ἰωάννου καὶ Ἰωάννης Εὐσταθίου.

Ἐπανῆλθον κατόπιν καὶ οἱ Κ.Κ. Γερουσιασταὶ, καὶ μετὰ τούτους εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν οἱ ἐνταῦθα τοῦ Κράτους ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, οἱ ἐν τῷ προγράμματι ἀναφερόμενοι καὶ εἰς τὸ ἴδιον αὐτῶν θεωρεῖον, οἱ κεκλημένοι τῶν ξένων δυνάμεων ἐνταῦθα διατελοῦντες Κ.Κ. ἀντιπρόσωποι.

Μετὰ ταῦτα, ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ., καθ' ἣν τὸ πρόγραμμα εἶχεν ὁρίσει τάξιν, ἐξῆλθε τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς, μετὰ τῶν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας κληρωθεισῶν ἐπιτροπῶν, εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ Βουλευτηρίου, πρὸς ὑποδοχὴν τῶν Α.Α. Μ.Μ.· καὶ, προπορευόμενοι μετὰ τοῦ Ὑπουργείου, ὡδήγησαν τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν εἰς τὸ ἴδιον Αὐτῆς θεωρεῖον, κατόπιν δὲ καὶ τὸν Α. Μ. τὸν Βασιλέα· ὅστις, ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ πρὸς τοῦτο προητοιμασμένου ἐν τῇ αἰθούσῃ θρόνου, καὶ καθήσας ἐπ' αὐτοῦ, ἐχαιρέτησε τοὺς Κ. Κ. Βουλευτὰς καὶ Γερουσιαστάς, ἀνευφημήσαντας τρὶς ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τῆς Βασιλίσσης· ἔχων δὲ ἐκ δεξιῶν τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ τὰς ἐπιτροπὰς τῶν δύω σωμάτων, καὶ ἐξ εὐωνύμων τὸ ὑπουργεῖον, τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ διαγγελεῖς, ἀνέγνω τὸν ἑξῆς λόγον.

Κύριοι Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταί!

« Ἂς ἀναπέμψωμεν τὰς εὐχαριστίας Μας πρὸς τὸν Ὕψιστον θεόν· ὑπὸ τὴν κραταιὰν αὐτοῦ προστασίαν, διηνύσατε πρὸ μικροῦ αἰσίως μακρὰν καὶ ἐπίπονον σύνοδον.

Συγκαλῶν ὑμᾶς εἰς ἐργασίας νέας ἐπιστηρίζομαι, ὡς πάντοτε, εἰς τὸν πατριωτισμόν σας. Καθῆκον ἱερὸν ἡμῶν εἶναι νὰ ἐνασχοληθῶμεν οὐσιωδῶς εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς νομοθεσίας Μας.

Ἡ Κυβέρνησίς Μου θέλει σᾶς καθυποβάλει ἀμέσως τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ προσεγγίζοντος ἔτους. Τὸ Σύνταγμα, ὁ ἀμοιβαῖος σύνδεσμος καὶ ὁδηγὸς Ἡμῶν, ἀπαιτεῖ ὥστε αἱ Βουλαί, ψηφοφοροῦσαι τὸν προϋπολογισμὸν ἑκάστου ἔτους, νὰ μὴ συζητῶσι, ἔξοδα γεγονότα, ἀλλ' ἔξοδα γενησόμενα· τοιουτοτρόπως ἡ Κυβέρνησίς Μου δὲν θέλει προστρέχει εἰς προσωρινὰς πιστώσεις, αἵτινες προσποιοῦσι προσκόμματα πρός τε τὴν ἀνενδοίαστον διοικητικὴν πορείαν, καὶ πρὸς τὴν ἀνεξάρτητον ἐν ταῖς Βουλαῖς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξέλεγξιν· πεπαιθὼς ὅθεν εἰς τὸν ζῆλον σας, εἰς τὰς γνώσεις σας ἀπεκδέχομαι τὴν πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου σκοποῦ προσπάθειάν σας.

Ἡ Κυβέρνησίς Μου θέλει σᾶς καθυποβάλει νομοσχέδιά τινα, τῶν ὁποίων θέλετε ἐκτιμήσει τὴν ἀνάγκην.

Αἱ σχέσεις μου μὲ τὰς ἄλλας Δυνάμεις διατηροῦνται φιλικαί.

Μετὰ βεβαιῶ, Κύριοι, πολλὴν αἰσθάνομαι ἀγαλλίασιν, διότι εὑρίσκομαι ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, καὶ διότι δύνομαι νὰ ἐκφράσω τὴν πρὸς ὑμᾶς εὐαρίστησίν Μου διὰ τὴν σταθερὰν καὶ ἐγκάρδιον

συμπράξιν σας μετὰ τῆς Κυβερνήσεως Μου πρὸς τὸ καλὸν τοῦ ἔθνους.

Κύριοι! δὲν θέλομεν διαχωρισθῆ ἐντεῦθεν χωρὶς νὰ εὐχαριστήσωμεν τὴν θείαν πρόνοιαν ἐκ νέου διὰ τὰ ἀγαθοεργίας τῶν ὁποίων τὸ ἔθνος ὁσημέραι ἀναδείκνυται πλέον ἄξιον· ἂς συγχαρῶμεν Ἡμᾶς αὐτοὺς ἀμοιβαίως διὰ τὰς προόδους μας ὡς πρὸς τὴν γεωργίαν, καὶ τὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν Μας. Βραδύτερον ἢ ταχύτερον δὲν θέλομεν ἀφήσει εἰς κανένα τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῶν προσπαθειῶν Ἡμῶν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ ἔθνους, καὶ περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν χρεῶν αὐτοῦ πρὸς τὰς εὐεργέτιδας Δυνάμεις.

Κηρύττω τὴν ἔναρξιν τῆς τρίτης Βουλευτικῆς Συνόδου. »

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτου, οἱ μὲν ἐν τῇ αἰθούσῃ Κ.Κ. Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ καὶ ἀνώτεροι τοῦ Κράτους ὑπάλληλοι ἀνευφήμησαν αὖθις ὑπὲρ τῶν Α.Α. Μ.Μ. Αὗται δέ, προπορευομένων τῶν ἐπιτροπῶν τῶν δύω σωμάτων, τοῦ προσωρινοῦ τῆς Βουλῆς Προεδρείου, τοῦ Ὑπουργείου, τῶν ὑπασπιστῶν, διαγγελέων, καὶ ἐπιτιμίων δισποίνων, ἐξῆλθον τῆς αἰθούσης, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνευφημιῶν τῶν παρεστώτων.

Ἀκολούθως διελύθη ἡ συνεδρίασις ἐν ὥρᾳ τρίτῃ μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ἰω. ΤΟΜΑΡΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Α. Πετμεζᾶς.
Κ. Ζαρειφόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Β'.

Τῆς 11 Νοεμβρίου

Σήμερον τὴν ἑνδεκάτην Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 70 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος 56, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἔλεξέ τις ὅτι ὡς πρῶτον ἀντικείμενον παρίστανται αἱ ἀρχαιρεσίαι τῆς Βουλῆς. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ μὲν ἀριθμὸς τῶν παρόντων Βουλευτῶν εἶναι μικρὸς, ὁ δὲ Πρόεδρος κατὰ τὸν Κανονισμὸν πρέπει νὰ ἐκλέγηται διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν, καὶ οὐχὶ μόνον τῶν παρόντων, πρέπει σμικρὰ νὰ ἐγκριθῇ ἀναβολὴ, μέχρις οὗ καὶ οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δι' ἄδειας διατελοῦντες Βουλευταὶ προσέλθωσι, καὶ οὕτως ἀναδειχθῇ Πρόεδρος ἐκ τῆς πλειοψηφίας ἐν γένει τῶν Βουλευτῶν. Ὅτι δὲ ὁ Κανονισμὸς ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τοῦ ὅλου τῶν Βουλευτῶν ἀριθμοῦ ἀπαιτεῖ, πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου, καὶ οὐχὶ μόνον τῶν παρόντων, καταδείκνυται διότι, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι 64 μόνον Βουλευταὶ, οἱ ἀπαιτούμενοι ἵνα τὸ σῶμα πλῆρες ᾖ, ψηφοφορήσωσι μόνον πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου, ὁ Πρόεδρος τότε θέλει ἀναδειχθῇ διὰ τῆς ἀπολύτου τούτων πλειοψηφίας, διὰ ψήφων δηλονότι 33· ἀλλ' ἂν προσέλθωσι κατόπιν καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ὑποτεθῇ ὅτι οὗτοι ἂν παρῆσαν δὲν ἤθελον ψηφοφορήσει ὑπὲρ τοῦ ἀναδειχθέντος προσώπου, τότε ὁ ἀναδειχθεὶς Πρόεδρος θέλει εἶσθαι τῆς μειοψηφίας, ἐκλεχθεὶς διὰ 33 ψήφων, ἀπέναντι τῶν ὑπολοίπων 94. Διὰ ταῦτα ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ἐγκρίνῃ ἡ Βουλὴ ἀναβολήν τινα μέχρι τῆς 18 τοῦ μηνὸς, ἵνα καὶ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν οἱ ἄλλοι προσέλθωσιν, ὅπως ὁ ἀριθμὸς κἂν τῶν παρόντων ἀναβῇ εἰς τοὺς ἑκατόν.

Ἀντέλεξεν ἕτερος, ὅτι δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ ἀσπασθῇ τὴν παρελθοῦσαν αὐτῆς διαγωγὴν, καθόσον καὶ σπουδαῖαι ἄλλαι ἐργασίαι πρόκεινται, καὶ νὰ ἐπισπεύσῃ τὰς ἐργασίας αὐτῆς ὀφείλει, ἵνα τὸν προσήκοντα χρόνον εἰς τὴν Κυβέρνησιν χορηγήσῃ, πρὸς διάταξιν τῶν ἐκλογῶν τῆς ἐγγιζούσης νέας περιόδου. Ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἀπόλυτος πλειοψηφία τοῦ ὅλου τῶν Βουλευτῶν ἀριθμοῦ πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου, ἀλλὰ μόνον τῶν παρόντων· διότι ἄλλως, ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον νὰ περιμένωμεν νὰ προσέλθωσιν ἅπαντες οἱ 127 Βουλευταί· καθόσον τοῦτο καὶ ἀδύνατον εἶναι, διότι, ἂν καὶ τινες τούτων συνέλθωσι, θέλουσιν ἀναχωρήσει ἐκ τῶν παρόντων. Ὅτι τὰς πράξεις πάσας τῆς Βουλῆς δὲν ψηφίζει πάντοτε ἡ ἀπόλυτος τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν πλειοψηφία· καὶ ὅμως αὗται τὸ νενομισμένον περιβάλλονται κῦρος, καὶ, νόμοι ἀποτελούμεναι, σέβονται πρὸς πάντας καθίστανται· πλεῖστα δὲ παραδείγματα τούτου ὑπάρχουσιν, ὅτε 33 μόναι ψῆφοι εἰς τινα ἀπόφασιν συνέτρεξαν, καθ' ἧς οὐδεὶς ἀντεῖπε· πολλῷ δὲ μᾶλλον δὲν θέλει ἀντείπει κατὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης τοῦ Προέδρου. Καὶ ὅτι οὐδεὶς

ἄλλος λόγος τὴν ζητουμένην ἀναβολὴν νὰ δικαιολογήσῃ δύναται· διότι καὶ χρόνος πολὺς παρενετέθη, ἵνα οἱ Βουλευταὶ περὶ τοῦ καταλλήλου προσώπου σκεφθῶσι, καὶ, διετίαν ἤδη συνεργαζόμενοι, ἀρκούντως ἀλλήλους ἐγνώρισαν.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ πρῶτον ἀγορεύσαντος δὲν παρίσταται ἐπὶ τοσοῦτον ἀστήρικτος· διότι, ἀληθῶς μὲν ἡ πλειοψηφία πάντοτε τῶν παρόντων ἐπὶ παντὸς ἀποφαίνεται καὶ τὸν νόμον ψηφίζει, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου, πρᾶξιν τοσοῦτον σοβαρὰν, φόβος τις διηγέρθη καὶ ἐν αὐτῷ, μὴ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν ἡ ἀπόλυτος πλειοψηφία ἀπαιτεῖται. Ὅτι δὲ ἡ τοῦ Προέδρου ἐκλογὴ πολυμελῶν σωμάτων πρᾶξις σοβαρὰ καὶ σπουδαία παρίσταται, καταφαίνεται, διότι πρός τε τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐργασίας αὐτῶν συναρὴς ὑπάρχει, καὶ τὰς ἐκβάσεις τῶν συζητήσεων εἰς τὸ σῶμα προάγει. Καὶ ὅτι, καὶ κατ' αὐτὸ τὸ καθῆκον φίλου πρὸς φίλον, ὀφείλομεν, ἐπὶ τέσσαρας ἢ καὶ πλείους ἡμέρας, ἵνα ἀναβάλλωμεν τὸ ἔργον, ὅπως καὶ ἄλλοι συμμετάσχωσι τούτου, πεπαιθότες ὅτι θέλομεν ἀποζημιωθῇ ἀντὶ τῆς ἀπωλείας τοῦ χρόνου τούτου, ὡριμώτεροι πρὸς τὸ ἔργον καθιστάμενοι.

Καὶ αὖθις ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι οὐχὶ πρὸς φιλοφροσύνας συνήλθομεν ἀλλὰ πρὸς ἔργα· καὶ οἱ μὲν ἀπόντες τῶν Βουλευτῶν παρόντες νὰ ὦσιν ὤφειλον, μὴ προσελθόντες δ' ἑαυτῶν νὰ αἰτιῶνται πρέπει· ἡ Βουλὴ δὲ ὀφείλει τῶν ἔργων αὐτῆς μετὰ σπουδῆς νὰ ἐπιληφθῇ, ὅπως καὶ ἀμέλειά τις μὴ ἀποδίδηται εἰς αὐτήν. Καὶ ἀλλαχοῦ μὲν, κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν Βουλῶν, καὶ αἱ ἀρχαιρεσίαι ἐνεργοῦνται· ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας τὸ ἔργον ἀναβαλόντες, νὰ προχωρήσωμεν ἤδη ὀφείλομεν· καθόσον οὐδ' ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ λόγος τις τὴν ἀναβολὴν δικαιολογεῖ, ἁπλῶς τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων ἀπαιτοῦντος, οὐδ' ἄλλος τις ὑπάρχει γνωστός.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν τοσοῦτος ἀριθμὸς παρόντων ὑπῆρχε, καὶ πολλάκις ἡ Βουλὴ δὲν ἐσυνεδρίαζε, μὴ ἀποτελουμένη πλήρης διὰ τὴν ἀπουσίαν τινῶν ἐκ τούτων. Ὅτι τούτου ἕνεκα καὶ πολὺς μάτην χρόνος κατηναλώθη πέρυσι, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τούτου θέλει καταστήσει ἐν καιρῷ τὸ Προεδρεῖον προσεκτικὸν, ἵνα ὀλίγας χορηγήσῃ ἀδείας, ὅπως ἐκ τούτου ἀργία μὴ ἐπέρχηται. Καὶ ὅτι τὰς τοιαύτας ἀναβολὰς νὰ προλάβῃ ὀφείλει ἡ Βουλὴ, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἤδη ζητουμένην ἐπὶ τοσοῦτον ἀναγκαίαν, ἵνα μετὰ σπουδῆς καὶ ὡρίμως εἰς σοβαρὸν ἔργον χωρήσῃ.

ἀπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι εὐχῆς ἔργον ἦτον ἂν σήμερον ἡ Βουλὴ εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας προέβαινε. Μ' ὅλον ὅτι δὲ ὁ προταθεὶς τῆς ἀναβολῆς λόγος οὐδ' ἰσχυρὸς οὐδὲ νόμιμος εἶναι, διότι οἱ ἀπόντες μόνον ἑαυτῶν νὰ αἰτιῶνται ὀφείλουσι, μ' ὅλον τοῦτο, ἵνα μὴ ἐν ἀρχῇ ἤδη διαρωνῇ ἡ Βουλή, δύναται νὰ ἐγκρίνῃ ἐπὶ μίαν ἢ καὶ δύο ἡμέρας ἀναβολήν· καθόσον καὶ ἐπὶ πλείους εἶναι ἀνωφελὴς, διότι ἐντὸς τούτων θέλουσιν ἔλθει ἔκ τε τῆς Πελοποννήσου, Στερεᾶς καὶ τῶν Νήσων ἀτμόπλοια, καὶ δι' αὐτῶν δύνανται τινες νὰ ἔλθωσιν· οἱ δὲ μὴ ἐλθόντες διὰ ταύτων, θέλουσιν ἔλθει μετὰ δεκαπενθημερίαν πλέον διὰ τῶν ἄλλων ἀτμοπλοίων.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι κατὰ τὸ Σύνταγμα μὲν, πλήρους ὑπάρχοντος τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ, ἐκλείπει πᾶς ἀναβολῆς λόγος, διότι ἄλλως ἤθελε ματαιωθῇ ἡ ἀπαιτοῦσα τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ διάταξις τοῦ Συντάγματος. Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ ἀρχαιρεσίαι ἐκ τῶν σπουδαίων ἔργων εἰσί, διὰ τοῦτο, οὐχὶ κατὰ καθῆκον, ἀλλ' ἵνα εἰς πέρας εὐχάριστον ἔλθωμεν, καλὸν εἶναι νὰ ἐγκριθῇ ἀναβολή τις. Καὶ σήμερον μὲν ἀδυνατοῦμεν ἵν' εἰς τοιοῦτον ἔργον χωρήσωμεν· ἀναβάλλοντες δ' ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας μέχρι τοῦ Σαββάτου τὰς ἀρχαιρεσίας θέλομεν ὠφεληθῆ, αὐξανομένου τοῦ τε ἀριθμοῦ τῶν παρόντων καὶ ὁμαλυνομένων τῶν δι' ἔλλειψιν ἀριθμοῦ προσκομμάτων κατὰ τὴν ἐργασίαν.

Καὶ ἄλλον ἐπανσλαβόντα, ὅτι ἀντέκρουσε τὴν προταθεῖσαν ἀναβολήν· διότι δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ ἀναβάλῃ τῶν καθηκόντων αὐτὴ τὴν ἐκπλήρωσιν, διὰ τὴν ἀσύγγνωστον τινων ἀμέλειαν. Ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι ἐφωτίσθη· ἐρωτηθεῖσα δ' ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως, ὅτι παραδέχεται τὴν προταθεῖσαν ἀναβολήν, ὁρίσασα ὡς ἡμέραν ἀρχαιρεσιῶν τὰ προσεχῆ σάββατον, 16 μεσοῦντος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος, ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν ὁρισθεῖσαν ταύτην ἡμέραν τὴν συνεδρίασιν, διέλυσεν ἤδη αὐτὴν ἐν ὥρᾳ 2 Μ.Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΜΑΡΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ζαρειφόπουλος
Ἀθ. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Γ'.

Τῆς 16 Νοεμβρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἕκτην Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π.μ.

τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παόντων μὲν 85 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 41, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον Συνεδριάσεως αἱ ἀρχαιρεσίαι τῆς Βουλῆς· καὶ, διὰ ψηφοφορίας μυστικῆς, ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τῶν Κ. Κ. Ι. Καραγιαννοπούλου καὶ Γ. Δοκοῦ, μετὰ τὴν ἀντιπαραβολὴν τῶν κυάμων πρὸς τὰς ψήφους, εὑρεθείσας 85, καὶ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων, γενομένην ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Κ. Κ. Α. Λαπουσιάδου καὶ Μ. Πρωτοπαππᾶ, ἀνεδείχθη λαβὼν τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν ἐκ ψήφων 51 ὁ κύριος Ῥήγας Παλαμίδης, βουλευτὴς Μαντινείας· ἐπιλαχόντες δὲ οἱ Κ.Κ. Σ. Βλάχος, βουλευτὴς Ἀθηνῶν διὰ ψήφων 22, καὶ Λυκοῦργος Κρεστενίτης, βουλευτὴς Ἠλείας διὰ ψήφων 11. Ὁ δὲ προσωρινὸς Πρόεδρος ἀνήγγειλε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας, κηρύξας ὅτι ἀνεδείχθη ἐκ ταύτης πρόεδρος ὁ κύριος Ρ. Παλαμίδης.

Οὗτος δὲ καταλαβὼν τὴν ἕδραν τοῦ προέδρου ἀπήγγειλε τὰ ἑξῆς.

« Κύριοι!

Δεχόμενος μετ' ἐγκαρδίου εὐγνωμοσύνης τὴν κατ' ἐπανάληψιν τῶν εὐγενῶν πρὸς ἐμὲ διαθέσεών Σας ἀπόδειξιν, ὡς ὑψηλὸν γνώρισμα τοῦ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων μου ζήλου, αἰσθάνομαι ὅτι ἡ τιμὴ καὶ τὸ χρέος μοὶ ἐπιβάλλουσι διπλασίαν περὶ ταῦτα σπουδὴν τε καὶ μέριμναν, καθ' ὅσον διπλασία εἶναι καὶ ἡ πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνη Σας.

Ναὶ, Κύριοι! δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἡ αὐθόρμητος αὕτη τιμὴ, ἀνταποκρινομένη μὲ τοὺς εὐγενεῖς ἐκείνους πόθους, τοῦ νὰ ἴδωμεν πάντες τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους ἰσχύοντας, τὸν Θρόνον, τὸ παλλάδιον τῶν ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν μας, κραταιούμενον, τὴν δὲ πατρίδα εὐδαιμονοῦσαν, θέλει ἐπιβάλλει εἰς ἡμᾶς τὸ καθῆκον τοῦ νὰ δείξωμεν καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον τὰ αὐτὰ εὐγενῆ αἰσθήματα εἰς τὰς σκέψεις καὶ ἀποφάσεις μας μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ταχύτητος, ἥτις συνάδει μὲ τὸ ἠθικὸν καὶ πολιτικὸν τῆς πατρίδος συμφέρον. »

Προύκάλεσε δὲ μετὰ ταῦτα τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροέδρων· καὶ ἐκ ταύτης, γενομένης διὰ ψηφοφορίας ἐπίσης μυστικῆς,

ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τῶν Κ-Κ. Ν. Κορφιωτάκη καὶ Α. Σ. Δανοπούλου, μετὰ τὴν ἀντιπαραβολὴν τῶν κυάμων πρὸς τὰς ψήφους, εὑρεθείσας 85, καὶ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων, γενομένην ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Κ.Κ. Ι. Βλάσση καὶ Π. Δαρειώτου, ἀνεδείχθησαν πλειοψηφοῦντες μὲν οἱ Κ Κ. Δ. Καλλιφρονᾶς, Βουλευτὴς Ἀθηνῶν διὰ ψήφων 53, καὶ Μ. Α. Καΐρης, Βουλευτὴς Ἄνδρου διὰ ψήφων 48· ἐπιλαχόντες δ' οἱ ΚΚ. Δ. Δρόσος διὰ ψήφων 25, Κ. Τσερτίδης διὰ ψήφων 22, Κ. Θ. Κολοκοτρώνης διὰ ψήφων 3, Γ. Δοκὸς διὰ ψήφων 3, Ν. Κορφιωτάκης διὰ ψήφου 1, Φ. Κ. Μαῦρος διὰ ψήφου 1, καὶ Λυκοῦργος Κρεστενίτης διὰ ψήφου 1. Ὁ δὲ πρόεδρος ἀπήγγειλε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφορίας, κηρύξας ὅτι ἀνεδείχθησαν ἐκ ταύτης ἀντιπρόεδροι οἱ Κ.Κ. Δ. Καλλιφρονᾶς καὶ Μ. Α. Καΐρης.

Προύκάλεσε κατόπιν τὴν ἐκλογὴν τῶν γραμματέων. Καὶ, διὰ ψηφοφορίας ἐπίσης μυστικῆς κατὰ τὸν κανονισμὸν, ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τῶν Κ. Κ. Α. Λαπουσιάδου καὶ Δ. Κυριακίδου, μετὰ τὴν ἀντιπαραβολὴν τῶν κυάμων πρὸς τὰς ψήφους εὑρεθείσας 85, καὶ τὴν διαλογὴν, ἐπιτηρηθείσαν ὑπὸ τῶν Κ. Κ. Α. Σ. Δανοπούλου καὶ Π. Ι. Κυριακοῦ, ἀνεδείχθησαν πλειοψηφοῦντες μὲν οἱ Κ.Κ. Ι. Ζάρκος διὰ ψήφων 59, Μ. Χ. Μελέτη διὰ ψήφων 41, καὶ Κ. Ἀντωνιάδης διὰ ψήφων 33· ἐπέλαχον δὲ λαβόντες ψήφους ὀλιγωτέρας οἱ Κ. Κ. Ι. Καραγιαννόπουλος μὲ 29, Α. Σ. Δανόπουλος 22, Ι. Τατσαράκης 22, Κ. Ζαρειρόπουλος 3, Ν. Κριεζώτης 2, Π. Καμπάνης 1, Δ. Δαπουσιάδης 1, Γ. Δοκὸς 1, καὶ Θ. Γρίβας 1. Ὁ δὲ πρόεδρος ἐπίσης ἀπήγγειλε καὶ τῆς ἐκλογῆς ταύτης τὸ ἀποτέλεσμα, κηρύξας ὡς γραμματεῖς τοὺς ἀναδειχθέντας πλειοψηφοῦντας Κ.Κ. Ι. Ζάρκον, βουλευτὴν Καλαμῶν, Μ. Χ. Μελέτη, βουλευτὴν Μεγαρίδος καὶ Κωνσταντῖνον Ἀντωνιάδην, βουλευτὴν τῶν βορείων Σποράδων.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος, προσδιορίσας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἀκολούθου συνεδριάσεως τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμία καὶ τὴν τῶν τμημάτων κλήρωσιν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ.

Ὁ προσωρινὸς Πρόεδρος
ΙΩ. ΤΟΜΑΡΑΣ.

Οἱ προσωρινοὶ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ἀθ. Πετμεζᾶς
Κ. Ζαρειφόπουλος.

Ὁ ὁριστικὸς Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Οἱ ὁριστικοὶ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Δ'.

Τῆς 18 Νοεμβρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην ὀγδόην Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 78 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 46, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀπόντων τῶν γραμματέων Κ. Κ. Μ. Χ. Μελέτη καὶ Ι. Ζάρκου, προσέλαβεν εἰς ἀναπλήρωσιν αὐτῶν ὁ Πρόεδρος τοὺς Κ. Κ. Ἀθανάσιον Πετμεζᾶν καὶ Κ. Ζαρειφόπουλον.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προσωρινοῦ καὶ ὁριστικοῦ Προέδρου, καὶ τῶν προσωρινῶν καὶ ὁριστικῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προέδρου, ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι αὐτῆς εἰς τὰ μέλη τοῦ προσωρινοῦ Προεδρείου.

Ὑπεβλήθησαν αἰτήσεις ἀδειῶν ἀπουσίας τῶν Βουλευτῶν Μεσσήνης Κ. Κ. Π. Παπατσώνη καὶ Π. Δαρειώτου, καὶ τοῦ ἐκ Κυνουρίας Κ. Κ. Χ. Παναγιώτου, καὶ αἴτησις παρατάσεως τῆς δοθείσης κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον ἀδείας τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος Κ. Γ. Φεγγαρᾶ· πρὸς δὲ καὶ ἔγγραφον τοῦ Φρουραρχείου Ἀθηνῶν, πρὸς ὃ ἀνηνέχθη ὁ τῆς Ναυπακτίας Κ. Ι. Φαρμάκης ἐπισυνάπτων ἀποδεικτικὸν ἀσθενείας, ἕνεκα τῆς ὁποίας κωλύεται νὰ προσέλθῃ. Καὶ ἐπὶ ταύτης μὲν ἡ Βουλή, θεωροῦσα ἀναρμοδίαν τὴν ὁδὸν, δι' ἧς ὁ Βουλευτὴς οὗτος, δικαιολογῶν τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ, ἐζήτησεν ἄδειαν, ἀπεφήνατο νὰ ἐπιστραφῇ εἰς τὸ φρουραρχεῖον τὸ ἔγγραφον, ὅπως διὰ τῆς ἁρμοδίας ἀνενεχθῇ ὁδοῦ, ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς Βουλῆς ζητῶν ἄδειαν. Ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ παρετήρησέ τις, ὅτι λόγος τῶν ζητουμένων ἀδειῶν προτείνεται αἱ ἰδιαίτεραι ὑποθέσεις τῶν αἰτούντων αὐτάς, ἀλλ' αὗται δὲν δύνανται νὰ ἰσχύωσιν ἀπέναντι τῶν γενικῶν συμφερόντων, τῶν ἀπαιτούντων τὴν παρουσίαν αὐτῶν, περὶ τῶν ὁποίων ἐδέχθησαν τὴν ἐντολὴν τῶν λαῶν, ἵνα ἐργασθῶσιν· ἄλλως δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναδεχθῶσιν αὐτήν. Ὅπως δὲ ταῦτα πρὸς τὰ ἀτομικὰ αὐτῶν συμβιβασθῶσι, δὲν πρέπει νὰ χορηγηθῇ ἄδεια εἰς τινα, πρὶν ἢ πλέον τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ ἐνταῦθα ὑπάρχῃ, καὶ αἱ δοθησόμεναι ἄδειαι νὰ ὦσι βραχεῖαι.

Ἐπήνεγκε δ' ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὸν Ἀπρίλιον, ὅτε ἐκτίθενται οἱ ἐκλεκτικοὶ κατάλογοι, οὐδένα δυνάμεθα νὰ ἐμποδίσωμεν, διὰ τοῦτο πρέπει ἤδη νὰ σπεύσωμεν νὰ τελειώ-

σωμεν τὰ ἔργα ἡμῶν. Ἵνα δὲ καὶ ἡ Βουλὴ πλήρης ἀποτελῆται, καὶ τὰ ἀτομικὰ τῶν Βουλευτῶν συμφέροντα μὴ παραβλάπτωνται, πρέπει νὰ μὴ ἐγκριθῇ ὑπέρ τινος ἄδεια πρὶν ἢ ἔλθωσιν ἐκ τῶν ἐν ἀδείᾳ καὶ συμπληρωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἑκατὸν ἐνταῦθα· τὸ δὲ Προεδρεῖον νὰ καταβάλῃ τὴν προσήκουσαν προσοχήν, ὅπως μὴ, ἐκ τῶν ἀδείων, ἀδυνατῇ νὰ ἐργάζηται τὸ σῶμα, μὴ ἀποτελούμενον πλῆρες.

Μετά τινα περιορίσαντα τὴν πρότασιν ταύτην κατὰ μόνον τῶν κατὰ τὰς παρελθούσας Συνόδους λαβόντων ἀδείας.

Ἀντείπεν ἄλλος, ὅτι ἵνα μὲν ἡ Βουλὴ πλήρης ἀποτελῆται 64 καὶ οὐχὶ 100 ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχωσι· πέρυσι δὲ, μ' ὅλον ὅτι τὸ Προεδρεῖον ὑπέβαλε τὰς αἰτήσεις τῶν ἀδείων ὅταν δὲν ἠλαττοῦτο ἐκ τούτου ὁ ἀριθμὸς τῶν 64, μ' ὅλα ταῦτα τὸ σῶμα δὲν ἀπετελεῖτο πλῆρες, ἕνεκα τῶν ἀπουσιῶν τῶν ἐνταῦθα μὲν διατελούντων μὴ προπερχομένων δὲ εἰς τὴν Βουλήν. Καὶ ἐπειδὴ πολλοὶ χρῄζομεν ἀδείας, ἵνα περί τε τῶν ἐπαρχιακῶν καὶ ἀτομικῶν ὑποθέσεων ἡμῶν φροντίσωμεν, μὲ ταύτας δὲ συνδέονται οὐκ ὀλίγον καὶ αἱ τοῦ ἔθνους γενικαί, καὶ πλείους τῶν 80 ἤδη εὑρισκόμεθα ἐνταῦθα· διὰ τοῦτο πρέπει μὲν νὰ δοθῶσιν αἵτε ζητούμεναι καὶ ζητηθησόμεναι ἀπουσίας ἄδειαι, νὰ καλεσθῶσι δὲ οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἵνα προσέλθωσι καὶ οἱ ἐνταῦθα ἵνα παρευρίσκωνται κατὰ τὰς συνεδριάσεις.

Μετὰ τὸν Πρόεδρον παρατηρήσαντα, ὅτι οὐδεμίαν τῶν τοῦ κανονισμοῦ διατάξεων ἀνεκτέλεστον πέρυσιν ἄφηκε, πλὴν τῆς ἀποφασισθείσης παρὰ τῆς Βουλῆς κρατήσεως τῶν μισθοδοσιῶν τῶν ἀπόντων, τὴν ὁποίαν δὲν εὗρε σύμφωνον πρὸς τὸν Κανονισμόν. Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε μὲν νὰ δοθῇ ἀπουσίας ἄδεια πεντηκονθήμερος εἰς τὸν Κ. Π. Δαρειώτην, μὴ λαβόντα τοιαύτην κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, ἀνέβαλε δὲ νὰ ἐγκρίνῃ τὰς αἰτήσεις τῶν ἄλλων, μέχρις οὗ συμπληρωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν παρόντων εἰς 100, διὰ τῆς ἀρίξεως τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις διατελούντων.

Ἡ Βουλὴ προέβη εἰς τὸ πρῶτον ἀντικείμενον τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμίου· καὶ, διὰ ψηφοφορίας μυστικῆς, ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τῶν Κ.Κ. Π. Καλαμαριώτου καὶ Χ. Καπετανάκη καὶ ἑνὸς τῶν ἀντιπροέδρων, μετὰ τὴν ἀντιπαραβολὴν τῶν κυάμων πρὸς τὰς ψήφους, εὑρεθείσας 77, καὶ τὴν διαλογὴν ἐπιτηρηθείσαν ὑπὸ τῶν Κ. Κ. Κ. Θ. Κολοκοτρώνου καὶ Α. Γεωργαντᾶ, ἀνεδείχθη πλειοψηφῶν μὲ διὰ ψήφων 66 ὁ Κ. Ν. Μπούκουρας, Βουλευτὴς Γόρτυνος· ἐπιλαχόντες δὲ ὁ Κ. Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος διὰ ψήφων 9, καὶ Α. Μεταξᾶς διὰ ψήφου 1· ὁ δὲ

Πρόεδρος ἀπήγγειλε τῆς ἐκλογῆς ταύτης τὸ ἀποτέλεσμα, κηρύξας ὅτι ἐκ ταύτης ἀνεδείχθη ταμίας τῆς Βουλῆς ὁ Κ. Ν. Μπούκουρας.

Προέβη κατόπιν εἰς τὴν κλήρωσιν τῶν τμημάτων, ἥτις ἐνηργήθη ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Κ. Κ. Δ. Σακελλαριάδου καὶ Γ. Κουβίλη, καὶ καθ' ἣν ἔλαχον ὡς ἑρεξῆς.

Α'.	Β'.	Γ'.
Δ. Μελετόπουλος	Γ. Γουναρόπουλος	Σ Α. Βαρότσης
Σ. Ἀντωνιάδης	Π. Παπαδαῖος	Α. Σ. Δανόπουλος
Α. Νοταρᾶς	Ι. Στάϊκος	Α. Κριστενίτης
Α. Πατμετζᾶς	Ι. Καραγιαννόπουλος	Γ. Κάνδυας
Β. Πετμετζᾶς	Μ. Χ. Μελίτη	Δ. Πικουλάκης
Κ. Βέϊκος	Ε. Οἰκονομόπουλος	Χ. Καπετανάκης
Ν. Ἀνδρίκου	Ν. Θέου	Κ. Κανάρης
Δ. Σακελλαριάδης	Α. Γεωργαντᾶς	Δ. Χαταίικος
Γ. Μπάστας	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Α. Γουζουάσης
Δ. Τσιγκουράκος	Π. Ι. Κυριακὸς	Δ. Α. Κουντουριώτης
Π. Βάρδογλης	Ι. Ταταράκης	Μ. Ἰατρὸς
Κ. Δελιγιάννης	Ν. Μαυρομμάτης	Δ. Καλλιφρονᾶς
Γ. Κουβίλης	Γ. Νοταρᾶς	Δ. Ὀρεινὸς
Σ. Στεφανάκης	Α. Παπαταύρης	Ι. Οἰκονόμου
Ζ. Ι. Βάλλης	Θ. Γρίβας	Δ. Δράσος
Π. Παπατσώνης	Α. Λαπουσιάδης	Δ. Κριεζῆς
Θ. Μαρκεζίνης	Μ. Πρωτοπαπᾶς	ΠαπαΚώνστα Τσαμάλας
Δ. Κυριακοῦ	Κ. Τ. Σαντᾶς	Γ. Λογιωτατίδης
Κ. Οἰκονομόπουλος		

Δ'.	Ε'.	Ϛ'.
Α. Μαρκόπουλος	Π. Βαρδιτσιώτης	Π. Δαρειώτης
Δ. Τσόκρης	Δ. Πλαποῦτας	Φ. Ἰωάννου
Α. Σκαραμαγκᾶς	Μ. Α. Καΐρης	Ι. Γαρδίκης
Ι. Ν. Φλίσσας	Δ. Πολυχρονόπουλος	Γ. Ῥεβελιώτης
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν. Σταματελόπουλος	Σ. Παρθενόπουλος
Ν. Κριεζώτης	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Αγ. Τσάνος
Α. Κιζάνης	Δ. Κυριακίδης	Ι. Κωλέττης
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Φ. Κ. Μαῦρος	Σ. Βλάχος
Κ. Προβελέγιος	Α. Μαυρομιχάλης	Ι. Γιολδάσης
Ι. Εὐσταθίου	Ι. Κλίμακας	Β. Καραγιάννης
Ν. Μπούκουρας	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Α. Καλαμογδάρτης
Π. Καμπάνης	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Σ. Δάρρας
Τσαν. Γρηγοράκης	Σ. Λογοθετόπουλος	Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Τσμαρᾶς	Ν. Κορφιωτάκης	Α. Σωτηρίου
Γ. Ἀποστολίδης	Δ. Βιρβίλης	Σ. Πάγκαλος
Γ. Ῥωμυμᾶς	Μ. Γ. Σχινᾶς	Κ. Τσιρτσῆς
Γ. Σταματάρας	Ε. Παρίσση	Ι. Ζάρκος
Π. Καλαμαριώτης	Ι. Φαρμάκης	Β. Δημητρακόπουλος

Ζ'.

Κ. Ζαρειφόπουλος	Ρ. Παλαμίδης	Ι. Κρανίδης
Ι. Φασίτσας	Δ. Ζῶτος	Γ. Γριζάνος
Β. Νικολαΐδης	Ν. Καλλέργης	Γ. Δερνιτσιώτης
Π. Ῥάγκος	Δ. Κομμανιώτης	Α. Μεταξᾶς
Δ. Βιλαΐτης	Ι. Βλάσσης	Κ. Χ. Παναγιώτου
Γ. Δοκὸς	Κ. Χαραμῆς	Ν. Δελένταις

Ὁ Πρόεδρος, δρίσας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως τὸν περαιτέρω σχηματισμὸν τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν καὶ τῆς λογιστικῆς τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς, μετὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὑπὸ τῶν τμημάτων ἐκλεχθέντων εἰσηγητῶν τε αὐτῶν, καὶ τῶν Προέδρων καὶ γραμματέων τούτων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

οἱ Γραμματεῖς

Ι. Ζάρκος.

Μελ. Χ. Μελέτης.

Κ. Ἀντωνιάδης.

Οἱ προσκληθέντες εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων ἐν ἀρχῇ γραμματέων

Α. Πετιμεζᾶς.

Κ. Ζαρειφόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ε.

Τῆς 19 Νοεμβρίου.

Σήμερον τὴν 19 Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 93 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 34, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρὰ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων, ὡς καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων ἐν ἀρχῇ αὐτούς.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι ἐξελέχθησαν παρὰ τῶν τμημάτων, πρόεδροι μὲν αὐτῶν κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν αὐτῶν τάξιν, οἱ Κ. Κ. Σίλβεστρος Στεφαγάκης τοῦ Α', Θ. Γρίβας τοῦ Β' Μ. Ἰατρὸς τοῦ Γ, Ι. Τομαρᾶς τοῦ Δ, Α. Μαυρομιχάλης τοῦ Ε, Σ. Πάγκαλος τοῦ ΣΤ. Γραμματεῖς δ' αὐτῶν, κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν οἱ Κ. Κ. Σ. Ἀντωνιάδης, Ι. Καραγιαννόπουλος, Δ. Χαντσῖσκος, Γ. Σταματάρας, Ε. Παρίσσης, Ι. Γαρδίκης· ὡς μέλη τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀριθμητικὴν τάξιν, οἱ Κ. Κ. Α. Νοταρᾶς, Θ. Γρίβας, Α. Κρεστενίτης, Ν. Κριεζώτης, Ν. Κορφιωτάκης, καὶ Ι. Ζάρκος· ὡς Εἰσηγηταὶ δὲ, τῆς μὲν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀριθμητικὴν τῶν τμημάτων τάξιν, οἱ Κ. Κ. Θ. Μαρκεζίνης, Α. Γεωργαντᾶς, Α. Σ. Δανόπουλος, Π. Καλαμαριώτης, Ε. Παρίσσης, καὶ Φ. Ἰωάννου. Τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ οἱ Κ. Κ. Γ. Μπάστας καὶ Α. Πετμεζᾶς παρὰ τοῦ Α, Α. Γεωργαντᾶς καὶ Π. Κυριακὸς παρὰ τοῦ Β, Δημ. Ὀρεινὸς καὶ Δ. Χαντσῖσκος παρὰ τοῦ Γ, Κ. Κολοκοτρώνης καὶ Γ. Σταματάρας παρὰ τοῦ Δ, Ν. Κορφιωτάκης καὶ Σ. Λογοθετόπουλος παρὰ τοῦ Ε, καὶ Ι. Γαρδίκης καὶ Κ. Ἀντωνιάδης παρὰ τοῦ ΣΤ. Τῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ, κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν, οἱ Κ. Κ. Σ. Ἀντωνιάδης, Μ. Πρωτοπαππᾶς, Ι. Οἰκονόμου, Ν. Μπούκουρας, Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος καὶ Σ. Πάγκαλος. Καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς, οἱ Κ.Κ. Α. Σακελλαριάδης, Η. Παπαδαῖος, Γ. Κάνδυας, Λ. Σκαραμαγκος, Φ. Κ. Μαῦρος καὶ Κ. Τσερτίδης. Καὶ ὅτι τὸ Ζ. τμῆμα δὲν συνῆλθε σήμερον, θέλει δὲ συνέλθει τὴν αὔριον.

Ἐπὶ τούτων παρετήρησέ τις, ὅτι ἂν καὶ τὰ πεπραγμένα δὲν δύνανται νὰ μετατραπῶσι κατὰ τὸν κανονισμὸν, τὰ τμήματα δὲν δύνανται νὰ ὀνομάσωσι τοὺς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ Εἰσηγητὰς, πρὶν ἢ ὑποβληθῶσιν εἰς αὐτὰ οἱ προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολογισμοὶ τοῦ Κράτους καὶ προσυζητηθῶσιν ὑπ' αὐτῶν, κατὰ τὸ ἄρθ. 44 τοῦ κανονισμοῦ. Εἰς τοὺς φρονοῦντας δ' ὅτι τὰ ἄλλα νομοσχέδια ὑπὸ τῶν τμημάτων προσυζητοῦνται οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἀπολογισμοὶ καὶ προϋπολογισμοὶ, ἀντιτάττεται ὅτι, ἐκ τοῦ συστήματος τῆς εἰς τμήματα διαιρέσεως καὶ ἐκ τοῦ παραδεχθέντος αὐτὸ κανονισμοῦ ἡμῶν, ἀριδήλως συνάγεται, ὅτι καὶ οὗτοι νὰ προσυζητῶνται πρέπει καὶ ὁ διορισμὸς τῶν ἐπ' αὐτῶν Εἰσηγητῶν ἀπόῤῥοια τῆς προσυζητήσεως ταύτης νὰ ἦναι πρέπει. Καὶ ταῦτα μὲν δὲν ἐγένοντο κατὰ τὰς δύο παρελθούσας Συνόδους, διότι πέρυσι μὲν οὐδεμία, κατὰ τὴν Α. δὲ Σύνοδον ἐπιπόλαιός τις συζήτησις ἐν τοῖς τμήμασιν ἐγένετο· ἀλλὰ διὰ τὸ πρωτόπειρον τοῦτο συνέβη. Καὶ ἂν διάταξις ὑπάρχῃ, καθ' ἣν ἅμα μετὰ τὰς ἀρχαιρεσίας εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπιτροπῶν τούτων προβαίνει ἡ Βουλὴ, αὕτη ἐτέθη οὐ μόνον διότι ἐπὶ τοιούτων

σπουδαίων ἔργων αἱ ἐπιτροπαὶ συνιστημέναι τάχιστα νὰ ὑπάρχωσι πρέπει, ἀλλὰ καὶ διότι ὑποτίθεται ὅτι ἅμα τῇ τῶν Βουλῶν ἐνάρξει ὅτε προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς ὑποβάλλωνται, καὶ τὴν πρώτην αὐτῶν ἐργασίαν ἀποτελοῦσιν. Ἄλλως, δὲν ἤθελε δικαιολογεῖσθαι ἡ παρὰ τῶν τμημάτων τῶν ἐπιτροπῶν τούτων σύστασις, καὶ οὐχὶ παρὰ τῆς Βουλῆς· ἥτις ἐνομοθετήθη ἐν τῷ κανονισμῷ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι θέλει προγίνει συζήτησίς τις ἐν τοῖς τμήμασιν, ἐξ ἧς θέλει διαχυθῇ τὸ προσῆκον φῶς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν Εἰσηγητῶν. Ἡ δὲ διάταξις αὕτη ἐκ τῶν οὐσιωδῶν διατελεῖ, διότι ὁ μὲν προϋπολογισμὸς τὸ κατ' ἐξαίρεσιν παρίσταται ἀντικείμενον, μεγάλης χρῄζον ἐπεξεργασίας· ὁ δ' ἀπολογισμὸς κατὰ μείζονα λόγον, διότι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐπεξεργασθῇ μετ' ἐπιστασίας ὅλα τὰ ἐν αὐτῷ ποσά, προεξετάζουσι δ' αὐτὸν τὰ τμήματα καὶ ἐκ τῆς προσυζητήσεως ἐπ' αὐτοῦ ὁρμῶνται νὰ παρατηρήσωσι τὰ δέοντα, οὐχὶ περὶ τῆς παρανόμου, ἀλλὰ περὶ τῆς κακῆς ὡρισμένων ποσῶν χρήσεως. Καὶ εἰς μὲν τὴν παρὰ τῆς Βουλῆς συνιστωμένην ἐπιτροπὴν οὐδὲν ὑπάρχει ἄτοπον, διότι ὑποτίθεται ὅτι αὕτη σχηματίζει αὐτὴν ἐκ τῶν μᾶλλον διακρινομένων ἐπὶ ταῖς εἰδικαῖς περὶ τῆς ὕλης, περὶ ἧς τὸ ὑπ' ὄψιν ἀντικείμενον πραγματεύεται, γνώσεσιν· εἰς δὲ τὴν παρὰ τῶν τμημάτων συνιστωμένην ὑπάρχει ἡ ἔλλειψις νὰ μὴν ἀποτελῆται αὕτη πάντοτε οὕτω, διότι συμβαίνει εἰς τι τῶν τμημάτων νὰ μὴν ὑπάρχωσι μέλη, τοιαῦτας εἰδικὰς ἔχοντα γνώσεις. Ἡ ἔλλειψις ὅμως αὕτη ἀναπληροῦται ἀπὸ τὴν ἐπιγενομένην ὠφέλειαν ἐκ τῆς προσυζητήσεως ὑπ' αὐτῶν καὶ τὴν ἐκ ταύτης προδιάθεσιν τῶν Βουλευτῶν· ἄνευ δ' οὐδεμιᾶς ὠφελείας ὑπάρχει ἡ ἔλλειψις, καὶ τὸ σύστημα χείριστον καθίσταται, ὅταν οὐδεμία συζήτησις προγίνηται. Διὰ τοῦτο καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ἔνθα παρὰ τοῦ Συντάγματος τὸ σύστημα τοῦτο τῶν τμημάτων παραδεδεγμένον ὑπάρχει, τὸ ἀτόπημα τοῦτο καθορῶντες, τροπολογίας κατὰ διαφόρους ἐπήνεγκαν ἐποχάς, εἰς τὸ Ἀγγλικὸν τῶν ἐπιτροπῶν σύστημα προσεγγιζούσας, καθ' ἃς γίνεται ἡ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου συζήτησις, καὶ ἡ ἐπὶ ταύτης ψηφοφορία· ἐκ ταύτης δὲ φωτίζεται ἡ Βουλὴ, καὶ ἡ συνιστᾷ ἐν ἀνάγκῃ τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν, εἰς τὴν ὁποίαν παραπέμπεται τὸ νομοσχέδιον, ἢ προβαίνει ἀμέσως εἰς τὴν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα συζήτησιν. Καὶ ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ, διὰ τὸ περὶ τὸν συνταγματισμὸν ἔθος αὐτῶν, προσυζητοῦσι καὶ λεπτομερῶς προεπεξεργάζονται ἐν τοῖς τμήμασι τόν τε προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν· παρ' ἡμῖν δὲ τοῦτο δὲν γίνεται διὰ τὸ πρωτόπειρον· καὶ διὰ ταῦτα ἀναγκαῖον καθίσταται νὰ

ἀναγκάζῃ τι ἡμᾶς εἰς τὴν τοιαύτην προσυζήτησιν, καὶ τοιοῦτον εἶναι ὁ μετὰ ταύτην τῶν εἰσηγητῶν διορισμός· διότι, ἂν τοῦτο δὲν γίνῃ, δὲν θέλει προσυζητεῖσθαι οὐδέτερος τούτων ἐν τοῖς τμήμασι, θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν, καὶ οὐδεμίαν αὐτῶν θέλουσι λαμβάνει γνῶσιν οἱ Βουλευταί· ἐνῷ ἀναγκαῖον τὰ μάλιστα παρίσταται νὰ λάβωμεν πάντες ὑλικῶς αὐτῶν γνῶσιν, ἵνα φωτίσωμεν τὸ ὑπουργεῖον περὶ τῆς προσηκούσης τῶν ποσῶν χρήσεως, διὰ τῶν ἁρμοδίων περὶ ταύτης παρατηρήσεων. Ἐπρότεινε τέλος νὰ θεωρηθῶσιν αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται ὡς μὴ γενόμεναι καὶ ν' ἀναβληθῇ ὁ σχηματισμὸς αὐτῶν, μέχρις οὗ ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὁ προϋπολογισμός.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ἀναγνωρίζει μὲν τὴν ὀρθότητα τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ προαγορεύσαντος, ἀγνοεῖ ὅμως τὸν σκοπὸν αὐτῶν· διότι ἤδη μὲν συνεστάθησαν αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται, κατὰ τὸ μέλλον δ' ἀπόκειται εἰς τοὺς νέους τῆς νέας περιόδου βουλευτὰς νὰ πράξωσι ταῦτα, δυναμένους καὶ τὴν διάταξιν ταύτην καὶ τὸν κανονισμὸν ὅλον νὰ τροποποιήσωσιν ἢ ἄλλως μεταρρυθμίσωσι· καὶ ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ παρόντος αἱ συσταθεῖσαι ἐπιτροπαὶ πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς καλῶς γενόμεναι.

Μετὰ τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα παρατηρήσαντα ὅτι, ἐπειδὴ εἰς πολιτικὰ διαιρεῖται ἡ Βουλὴ τμήματα, διὰ τοῦτο οὕτως ἤρξατο τοῦ λόγου αὐτοῦ, ἵνα μὴ πολιτικός τις σκοπὸς εἰς σύτὸν ἀποδοθῇ· καὶ ὅτι ἐφρόνει καὶ τότε καὶ ἤδη, ὅτι τὸ γεγονὸς δὲν εἶναι ἀδιόρθωτον, καὶ διὰ τοῦτο δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μὴ γενόμεναι αἱ συσταθεῖσαι ἐπιτροπαὶ, καὶ νὰ ἀναβληθῇ ὁ σχηματισμὸς αὐτῶν μέχρις οὗ ὁ προϋπολογισμὸς ὑποβληθῇ.

Ὁ πρόεδρος ἐπήνεγκεν, ὅτι συμμερίζεται μὲν τὰς γενομένας παρατηρήσεις, περὶ τῆς λεπτομεροῦς τηρήσεως τῶν διατάξεων τούτων τοῦ κανονισμοῦ, καὶ ἀπ' ἀρχῆς ἐξήγησεν ἰδέαν περὶ τμημάτων τὴν πλέον πλατεῖαν· δὲν συμφωνεῖ δ' ὅτι ὁ κανονισμὸς διατάττει τὰ παρατηρηθέντα διακεκριμένως· διότι τὸ ἄρθρον **44** τοῦ κανονισμοῦ ὁρίζον, ὅτι μετὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν τμημάτων ὁ προϋπολογισμὸς ἀποστέλλεται εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἐπιτροπὴν, ἐννοεῖ αὐτὴν ὡς ἑτοίμην καὶ ὑπάρχουσαν κατὰ τὸ ἄρθρον **62** τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ, ἢ τοὐλάχιστον ἀφίνει τὸν διορισμόν της ἀδιάφορον πρὶν ἢ μετὰ· ἑπομένως αἱ περὶ ταύτης πράξεις τῆς βουλῆς κατά τε τὴν πρώτην καὶ δευτέραν σύνοδον ἐπεκύρωσαν τὸ πρῶτον, ὡς καὶ ὁ ἴδιος προλαλήσας ὡμολόγησε. Δὲν ἀποδέχεται ὅμως, ὅτι ἡ ἐν τοῖς τμήμασι τοῦ προϋπολογι-

σμοῦ προσυζήτησις κατὰ μόνην τὴν Α. σύνοδον ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν δευτέραν, διανεμηθέντων εἰς αὐτὰ, ὡς καὶ εἰς τὴν πρώτην, τῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀντιτύπων, καὶ λαβόντων ἐγκαίρως πλήρη τούτων γνῶσιν τῶν βουλευτῶν. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον 44, τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ, ὡς μέχρι τοῦδε ἐπεκράτησε, στελλομένων εἰς τὰ τμήματα, διαφέρει τὸ ἀποτέλεσμα ὡς πρὸς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν τμημάτων ἀπὸ ἐκείνην τῶν διαβιβαζομένων εἰς αὐτὰ νομοσχεδίων καὶ λοιπῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 59 τοῦ κανονισμοῦ· διότι εἰς ταύτην μὲν, αἱ εἰσηγητικαὶ ἐπιτροπαὶ ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλλωσι διὰ τῶν ἐκθέσεών των ἀκριβῶς τὸ κατὰ πλειοψηφίαν καὶ μειοψηφίαν ἀποτέλεσμα τῶν τμημάτων· ἐπὶ δὲ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τὰ τμήματα, λαμβάνοντα μὲν γνῶσιν, ἐξηγοῦσι γενικώτερον τὸ πνεῦμα των, εἰς δὲ τὰς ἐπιτροπὰς ἐναπόκειται ἡ λεπτομερὴς λογιστικὴ ἐπεξεργασία· κατὰ συνέπειαν τῆς ὁποίας, ὁπόταν εἰς τὴν βουλὴν ὑποβάλλωσι τὸ ἀποτέλεσμα, ἐπέρχεται ἡ κυρία συζήτησις, ὅτε, φωτισμένων ὄντων τῶν Κ. Βουλευτῶν ἀπὸ τὴν κατὰ τμήματα, ὡς εἴρηται, καὶ τὰς ἰδίας ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ σκέψεις συζήτησιν, γίνεται ἐπ' αὐτῶν ἀπόφασις. Καὶ ὅτι μ' ὅλα ταῦτα, ἐπειδὴ χθὲς δὲν παρετηρήθησαν ταῦτα ὑπὸ τοῦ ἀγορεύσαντος Βουλευτοῦ, ἀπόντος κατ' αὐτὴν, ἐτέθη δ' ἡ ἡμερουσία διάταξις, καὶ συνεστάθησαν αἱ ἐπιτροπαὶ, δὲν πρέπει νὰ ἀθετηθῶσιν τὰ πεπραγμένα, τὰ δὲν τμήματα καὶ ἤδη δὲν εἰμποδίζονται νὰ προσυζητήσωσιν αὐτοὺς, καὶ νὰ σχηματίσωσιν ἐπ' αὐτῶν γνώμην, καθὼς οὔτε ἔχει ἐναντίαν γνώμην, ἂν εἰς τὸ μέλλον λάβωσι χώραν τὰ παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος λεχθέντα. Προσέθηκε δ' ὅτι τὰ περὶ συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅπως καὶ ἂν ἐγένοντο, ἐν ᾧ δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν μέχρι τοῦδε ἐπικρατήσασαν τάξιν, μαρτυροῦσι τὴν προθυμίαν τῆς Βουλῆς διὰ τὴν ταχίστην τῶν προϋπολογισμῶν ἀποπεράτωσιν, σύμφωνα πρὸς τὸν Β. λόγον.

Μετὰ τοῦτο, εἰς, ἀποδοὺς τὴν ἔλλειψιν τούτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, μὴ ὑποβαλὼν ἐγκαίρως τὸν προϋπολογισμὸν, ἐν ᾧ ἀλλαχοῦ κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἐνάρξεως τῶν βουλῶν ἡμέραν οὗτοι ὑποβάλλονται, ἠρώτησεν ἂν ἡ συσταθεῖσα ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ ἀμφοτέρους τοὺς εἰσαχθέντας ἀπολογισμοὺς μέλλῃ νὰ ἐπεξεργασθῇ, ἢ μόνον τὸν ἕνα· διότι ἐκτάκτως παρ' ἡμῖν ἐτῶν δύο ἀπολογισμοὶ ὑπεβλήθησαν, τὸ ὁποῖον δὲν συμβαίνει ἀλλαχοῦ.

Ἀπήντησεν ὅμως ἄλλος, ὅτι οἱ ὑποβληθέντες ἀπολογισμοὶ δὲν

εἶναι δύο ἐτῶν, ἀλλὰ μόνον ὁ τοῦ 1844 ἀπολογισμὸς, καὶ προσωρινή τις κατάστασις τοῦ 1845, τοῦ ὁποίου ὁ ἀπολογισμὸς θέλει κατόπιν ὑποβληθῆ· ἑπομένως ἡ συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ θέλει ἐπεξεργασθῆ μόνον τὰ ὑποβληθέντα.

Ὁ πρόεδρος κατόπιν, ἀναγνοὺς τὰ παρὰ τῶν τμημάτων ὀνομασθέντα μέλη τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς, ἠρώτησεν αὐτὴν, ἂν ἐγκρίνῃ νὰ προστεθῶσιν εἰς ταύτας τὰ ὑπὸ τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ ἀναφερόμενα τέσσαρα συμπληρωτικὰ μέλη· αὕτη δ' ἀπεφήνατο ἀποφατικῶς.

Ἠρώτησεν ἐπίσης αὐτὴν, ἂν ἐγκρίνῃ νὰ προστεθῶσι ταῦτα εἰς τὰς παρὰ τῶν τμημάτων συσταθείσας ἐπιτροπὰς, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ· καὶ, ἀποφηναμένης ταύτης καταφατικῶς, ἐγένετο ἡ ἐκλογὴ αὐτῶν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, ἥτις, ἐπιτηρηθεῖσα ὑπὸ τῶν Κ.Κ. Π. Παπατσώνη καὶ Δ. Ὀρεινοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, μετὰ τὴν ἀντιπαραβολὴν τῶν κυάμων πρὸς τὰς ψήφους εὑρεθείσας 72, καὶ τὴν διαλογὴν, ἐπιτηρηθεῖσαν ὑπὸ τῶν Κ.Κ. Κ. Τσερτίδου καὶ Μ. Πρωτοπαπᾶ, ἀνέδειξε πλειοψηφοῦντας εἰς μὲν τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν τοὺς Κ.Κ. Μ. Ἰατρὸν διὰ ψήφων 41, Ι. Ζάρκον διὰ ψήφων 30, Θ. Γρίβαν διὰ ψήφων 29, καὶ Δ. Κυριακίδην διὰ ψήφων 31· εἰς δὲ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν τοὺς Κ.Κ. Α. Μαυρομιχάλην καὶ Π. Καμπάνην διὰ ψήφων 30, Σ. Χ. Στεφανόπουλον διὰ ψήφων 29, καὶ Παπαχώσταν Τσαμάλαν διὰ ψήφων 28. Καὶ ἐπιλαχόντας εἰς μὲν τὴν α. τοὺς Κ.Κ. Κ. Προβελέγιον διὰ ψήφων 25, Δ. Δρόσον διὰ ψήφων 24, Σ. Βλάχον διὰ ψήφων 19, Α. Βιλαέτην 15, Α. Μαυρομιχάλην καὶ Σ. Α. Βαρότσην 10, Γ. Δοκὸν 9, Σ. Δάρραν 2 καὶ Ε. Παρίσην, Μ. Γ. Σχινᾶν, καὶ Κ. Θ. Κολοκοτρώνην διὰ ψήφου μιᾶς· εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἐπιλαχόντας τοὺς Κ. Κ. Σ. Δάρραν διὰ ψήφων 25, Δ. Α. Ζῶτον 20, Π. Καλαμαριώτην 19, Α. Καλαμαγδάρτην 18, Ε. Παρίσην 9, Ν. Ἀνδρίκου 8, Α. Γεωργαντᾶν 6, Γ. Δοκὸν 3, Σ. Βλάχον, Α. Κρεστενίτην καὶ Δ. Κυριακοῦ διὰ ψήφων 2, Σ. Στεφανάκην, Ν. Μπούκουραν, Π. Βάρβογλην, Α. Λαπουσιάδην, καὶ Κ. Θ. Κολοκοτρώνην διὰ ψήφου μιᾶς.

Ὁ δὲ πρόεδρος ἀπήγγειλε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς ταύτης κηρύξας, ὅτι ἀνεδείχθησαν ἐκ ταύτης συμπληρωτικὰ μέλη, τῆς μὲν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς οἱ Κ.Κ. Μ. Ἰατρὸς, Ι. Ζάρκος, Θ. Γρίβας, καὶ Δ. Κυριακίδης· τῆς δ' ἐπὶ τοῦ ἀπο-

λογισμοῦ οἱ ΚΚ. Παπαχώστας Τσαμάλας, Α. Μαυρομιχάλης, Π. Καμπάνης, καὶ Σ. Χ. Στερανόπουλος.

Ἀναγγείλας ἀκολούθως ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τήν τε κύρωσιν τῶν πρακτικῶν καὶ τὴν περαιτέρω τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς διαγραφὴν, διέλυσεν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.

Οἱ τοὺς ἀπόντας γραμματεῖς ἀναπληρώσαντες
Κ. Ζαρειφόπουλος.
Ἀθ. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Στ'.

Τῆς 20 Νοεμβρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 78 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 44, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἐρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων γραμματέων Κ.Κ. Ι. Ζάρκου καὶ Κ. Ἀντωνιάδου, προσελήφθησαν οἱ Κ.Κ. Ι. Καραγιαννόπουλος καὶ Σ. Χ. Στερανόπουλος

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἀπόντας αὐτῶν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προέδρου, ἀπεφασίσθη νὰ ὁρισθῇ ὡς ἡμέρα συνεδριάσεως προσεχοῦς ἡ δευτέρα 25 ὑπερμεσοῦντος· κατὰ τὸν χρόνον δὲ τοῦτον τῆς ἀργείας νὰ παρασκευάσῃ ἡ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπὴ τὸ σχέδιον ταύτης, καὶ τότε νὰ ὑποβάλῃ τοῦτο εἰς τὴν Βουλήν· ἂν δὲ πρὸ ταύτης παρασκευασθῇ τοῦτο νὰ συγκαλέσῃ καὶ πρότερον ὁ πρόεδρος τὴν Βουλήν.

Ἀνηγγέλθη παρὰ τοῦ μὴ συνελθόντος χθὲς Ζ τμήματος, ὅτι ἐξελέξατο πρόεδρον μὲν αὐτοῦ τὸν Κ. Ι. Βλάσσην, Γραμματέα τὸν Κ. Κ. Ζαρειφόπουλον, μέλος τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπῆς τὸν Κ. Π. Ῥάγκον· καὶ εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοὺς Κ.Κ. Ρ. Παλαμίδην καὶ Γ. Δεκὸν, ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τὸν Κ. Κ. Ζαρειφόπουλον, τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς τὸν Κ. Κ. Χαραμῆν, καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸν Κ. Β. Πικελαίδην.

Ἐπὶ ταῖς παρατηρήσεσί τινος, ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἐζητήθη ἡ προσωρινὴ κατάστασις τοῦ λογιστηρίου μέχρι τέλους Ἰουνίου, δὲν ὑπέβαλε δὲ ταύτην τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἤδη πρέπει νὰ ὑποβληθῇ μέχρι τῆς 31 Ὀκτωμβρίου. Ὅτι οἱ ἀπολογισμοὶ, ὑποβληθέντες κατὰ τὸ τέλος τῆς παρελθούσης συνόδου, πρέπει νὰ ἀναϋποβληθῶσι κατὰ τὸ 55 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ· καὶ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ 1847. Ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ ζητῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ὑποβάλῃ τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τοῦ λογιστηρίου μέχρι 31 Ὀκτωμβρίου, καὶ τὸ ταχύτερον τὸν προϋπολογισμὸν, νὰ ἀναϋποβληθῶσιν δ' οἱ ὑποβληθέντες ἀπολογισμοί. Ἐπειδὴ δὲ τὰ πρακτικὰ, τὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην περιέχοντα, θέλουσι κυρωθῇ μετὰ πέντε ἡμέρας, ὁ Πρόεδρος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ταύτην, ἐντὸς τοῦ διαστήματος αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει ἑτέρου, ὡρίσθη ὡς ἕτερον ἀντικείμενον ἡμερουσίας διατάξεως ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἐφόρου τῆς Βουλῆς.

Ἔλεξεν ἕτερος ὅτι, κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, ἐπερωτήσεις τινας εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀπεύθυνεν, εἰς τὰς ὁποίας ὅμως τοῦτο δὲν ἀπήντησεν. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸν κανονισμὸν πρέπει αὐταὶ νὰ ἀναπροταθῶσι διὰ νὰ ἀπαντήσῃ τὸ ὑπουργεῖον, ἐπαναλαμβάνει ἤδη αὐτὰς· εἰσὶ δ' αἱ ἑξῆς· 1.) κατὰ ψήφισμα τῆς συνελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου, εἰς ἀπόλαυσιν ἀριστείου δικαιοῦνται οἱ τριάκοντα πλήρη ἔτη ἔχοντες, κατὰ τὸν περὶ δήμων δὲ νόμον οἱ ἀριστειοῦχοι ἔχουσι κατὰ πλειονέκτημα τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἄλλων μὲν τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀνεγνωρίσθη, ἄλλων δὲ οὔ, νὰ πληροφορήσῃ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς τὴν Βουλὴν, ἐπὶ τίνι δικαιώματι δὲν ἀνεγνώρισε δικαίωμα πολιτῶν παρὰ νόμου εἰς τούτους ἀποδοθέν, μήπω καταργηθέντος. 2.) Οἱ πανταχόθεν τῆς Εὐρώπης ἀποδιωχθέντες Ἰησουῖται παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς προστατεύονται κυβερνήσεως, καὶ ἀνέγερσιν μοναστηρίου αὐτῶν ἐν Τήνῳ ἐπιτρέψασης· περὶ ταύτης ἐπίσης νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός. 3) Πρὸ πολλοῦ τὸν Βουλευτὴν Ἠλείας Κ. Α. Βιλαέτην, ἐλευθέρως τὴν γνώμην αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ βήματος ἐκφράσαντα, καθ' ὁδὸν, ἐν πληθούσῃ ἀγορᾷ, προσέβαλέ τις, ὑποκινηθεὶς παρ' ἄλλων ἢ καὶ αὐθορμήτως· ἀνεξαρτήτως δὲ τοῦ ἐπὶ τῆς πράξεως ταύτης παρὰ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας πραχθέντος, τὸ

ὑπουργεῖον διώρισεν αὐτὸν δεσμοφύλακα Καλαμῶν. Ἐπειδὴ δ' ἡ πρᾶξις αὕτη ἐνοχὴν πρὸς τὴν κυβέρνησιν προσάπτει, καταδεικνύουσα αὐτὴν ὡς περιποιουμένην τοὺς τοιούτους, νὰ δώσῃ καὶ ἐπὶ τούτου τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός.

Ὁ πρόεδρος, ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς 25 ὑπερμεσοῦντος τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ παρασκευασθησομένου σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐφόρου, ἐὰν δὲ πρότερον παρασκευασθῇ τὸ τῆς ἀπαντήσεως σχέδιον, τὴν ἀνάγνωσιν μόναν αὐτοῦ κατὰ τὴν πρὸ τῆς 25 συγκαλεσθησομένην, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ προσληφθέντες εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων γραμματέων.
Ι. Καραγιαννόπουλος. Σ. Χ. Στεφανόπουλος.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Ζάρκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ζ'.

Τῆς 23 Νοεμβρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν τρίτην Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἐνδεκάτην π. μ. τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παόντων μὲν 92 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 22, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων γραμματέων ΚΚ. Ἀντωνιάδου καὶ Μ. Χ. Μελέτη, ὁ Πρόεδρος προσέλαβε τοὺς ΚΚ. Ι. Καραγιαννόπουλον καὶ Ἀθ. Πετμεζᾶν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἀπόντας αὐτῶν.

Μετὰ τὸν Πρόεδρον, ἀναγγείλαντα ὅτι ἐξεπλήρωσε τὰς κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν γενομένων περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ τῆς προσωρινῆς καταστάσεως τοῦ λογιστηρίου μέχρι 31 Ὀκτωβρίου προτάσεων. Ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ, ἐπὶ ταῖς ὑποβληθείσαις αὐτῶν αἰτήσεσιν, ἀπουσίας ἄδεια εἰς μὲν τὸν ἐκ Λεβαδείας Βουλευτὴν Κ. Δ. Λαπουσιάδην δεκαήμερος, εἰς τὸν ἐξ Αἰγίου Κ. Δ. Ὀρεινὸν δεκαπενθήμερος, εἰς τὸν ἐκ Σπάρτης Κ. Σ. Παρθενόπουλον εἰκοσιπενθήμερος, εἰς τοὺς ἐκ Κυνουρίας καὶ Σπάρτης ΚΚ. Κ. Χ. Παναγιώτου καὶ Γ. Φεγγαρᾶν τριακονθήμερος, καὶ εἰς τὸν ἐκ Μεσσήνης Κ. Π. Παπατσώνην πεντηκονθήμερος.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν Β. Λόγον ἀπαντήσεως, ἀνέγνω τὸ παρ' αὐτῆς παρασκευασθὲν σχέδιον, ἔχον οὕτω·

Βασιλεῦ!

« Μὲ ἀνέκφραστον ἀγαλλίασιν προσέρχονται οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους νὰ προσφέρωσι τὴν ἀφοσίωσιν αὐτῶν εἰς τὸν Θρόνον Σου, τὸ τιμαλφὲς τοῦτο σύμβολον τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Οὐδέποτε, Βασιλεῦ, ἐπαύσαμεν, οὐδὲ θέλομεν παύσει, διδόντες δείγματα τῆς πρὸς Σὲ καὶ τὴν πατρίδα ἀγάπης μας. Δι' αὐτῆς θέλομεν τύχει τῆς τοσοῦτον ἐπιζητήτου κοινῆς εὐδαιμονίας, ὑπὲρ ἧς οὔτε κόπου, οὔτε πάσης ἄλλης προσφορᾶς φειδόμεθα.

Ἐκτιμῶντες ἐπαξίως τὴν περὶ τῶν οἰκονομικῶν μέριμναν τῆς Υ. Μ. ἀσμένως θέλομεν ἀσπασθῇ, ὅσας περὶ αὐτῶν ἡ Κυβέρνησίς Σου προτείνει βελτιώσεις, καθ' ὅσον μάλιστα πάσης πολιτείας ἡ τύχη τὰ μέγιστα ἀπ' αὐτῶν ἐξαρτᾶται· ἰδίως δὲ καὶ πρὸ πάντων θέλομεν ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν ταχείαν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τοιουτοτρόπως θέλει καταστηθῇ σκόπιμος ἡ ἐξέλεγξις αὐτοῦ καὶ διευθετηθῇ ἡ οἰκονομικὴ τῆς Κυβερνήσεως πορεία.

Μετὰ μεγάλου ζήλου, Βασιλεῦ, θέλομεν μελετήσει τὰ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεώς Σου ὑποβληθησόμενα Νομοσχέδια, καὶ θέλομεν συνδράμει αὐτὴν εἰς πᾶν ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς πατρίδος.

Ἡ Βουλὴ χαίρει, πληροφορουμένη ὅτι διατηροῦνται φιλικαὶ αἱ σχέσεις τῆς Υ. Μ. μετὰ τῶν ἄλλων δυνάμεων. Τῆς συμπαθείας τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν ἡ Ἑλλὰς δὲν ἦτον ἀξία μόνον κατὰ τὸν μεγάλον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας της ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔτι, ὅτε, εἰς τῶν θεσμοθεσιῶν της τὴν παγίωσιν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τὴν πρόοδον ἀσχολουμένη, ἐπίσης περὶ πολλοῦ ποιεῖται αὐτήν, ὅσον καὶ τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς ἀνεξαρτησίας ζηλωτυπεῖ.

Ναί, Βασιλεῦ, ἡ τῆς Γεωργίας καὶ τῆς ἐμπορικῆς Ναυτιλίας μας πρόοδος, μαρτυροῦσα περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἡ φιλοπονία τοῦ ἔθνους ἀναπτύσσεται, ἀρκοῦν διατελεῖ ἐγγύησιν πρὸς ἄρσιν πάσης ἀμ-

φιβολίας περὶ τῶν ἀμοιβαίων ἡμῶν προσπαθειῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς εὐημερίας, καὶ προαγγέλλει αὔξησιν τοῦ δημοσίου πλούτου ὥστε νὰ κατορθωθῇ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν βαρειῶν μὲν, ἀλλ' ἱερῶν τοῦ ἔθνους ὑποχρεώσεων· θέλει δὲ ἐξαιρέτως συντελέσει καὶ ἡ τῶν εὐεργετίδων Δυνάμεων συμπαθὴς ἐπὶ ταύταις διάθεσις.

Ἔχοντες, ὡς καὶ ἡ Γ. Μ., τὴν καρδίαν πεπληρωμένην εὐσεβοῦς εὐγνωμοσύνης, δοξάζομεν τὸν Ὕψιστον καὶ ἐπικαλούμεθα τὴν παντοδύναμον ἀντίληψιν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως.

Ὁ Πρόεδρος Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Θ. Γρίβας,	Π. Ῥάγκος,
Ν. Κριεζώτης,	Ι. Ζάρκος,
Α. Κρεστενίτης,	Α. Νοταρᾶς.

Ὁ Εἰσηγητὴς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ. »

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, προσελθὼν ὑπέβαλε τοὺς νόμους περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, τὴν ἔκθεσιν αὐτῶν, καὶ τὸν γενικὸν πίνακα τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἔχοντας οὕτως·

(Ὅρα τὸ ὑπὸ Στοιχ. Α. Παράρτημα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847.)

Ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν 25 λήγοντος συνεδριάσεως τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σήμερον ὑποβληθέντος σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ προσληφθέντες εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων γραμματέων
Ι. Καραγιαννόπουλος Ἀθ. Πετμεζᾶς.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Η'.

τῆς 26 Νοεμβρίου.

Σήμερον τὴν 26 Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π.μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 93 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 23, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀπόντων τῶν γραμματέων Κ. Κ. Μ. Χ. Μελέτη καὶ Κ. Ἀντωνιάδου, ὁ Πρόεδρος προσεκάλεσεν εἰς ἀναπλήρωσιν αὐτῶν τοὺς Κ. Κ. Ι. Καραγιαννόπουλον καὶ Σ. Χ. Στεφανόπουλον.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἀπόντας τούτων.

Ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ, ἐπὶ ταῖς παρὰ τοῦ προέδρου ὑποβληθείσαις αἰτήσεσιν, εἰς μὲν τὸν ἐκ Λεβαδείας Βουλευτὴν Κ. Α. Γεωργαντᾶν ὀκταημέρου ἀπουσίας ἄδεια, εἰς τὸν ἐκ Κορίνθου Κ. Γ. Νοταρᾶν τριακονθημέρου, ὡς καὶ εἰς τὸν Εὐρυτανίας Κ. Δ. Α. Ζῶτον καὶ εἰς τὸν ἐξ Ὀλυμπίας Κ. Οἰκονομόπουλον τριακονθημέρου.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ ἔναρξις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Βασιλ. Λόγον· καὶ πρὸ παντὸς προὐκαλέσθη παρὰ τοῦ προέδρου ἡ προσοχὴ τῶν τε ἀγορευσόντων, ἵνα ἀποφύγωσι τὰς πολυλογίας καὶ τηρήσωσι τὴν προσήκουσαν εὐσχημοσύνην, καὶ τῶν ἄλλων, ἵνα τὴν δυνατὴν ἐπιδείξωσι προσοχήν.

Μετὰ τοῦτο δὲ εἷς παρετήρησεν, ὅτι γνωστὸν μὲν καὶ ἀναμφισβήτητον διατελεῖ ὅτι ὁ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν Βουλῶν ἐκφωνούμενος Β. λόγος εἰς τὸ ὑπουργικὸν ἀνήκει συμβούλιον καὶ ἔργον αὐτοῦ θεωρεῖται, τὴν ἐπὶ τῶν κοινῶν θεωρίαν τοῦ ὑπουργείου ἐκφράζων, καὶ ὡς τοιοῦτος παρὰ τῶν Βουλῶν βασανιζόμενος· τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ τόν τε πρὸς τὸ ἀπαραβίαστον καὶ ἱερὸν κατὰ τὸ Σύνταγμα πρόσωπον τοῦ Βασιλέως σεβασμὸν, καὶ τὴν πλήρη τῆς συζητήσεως ἐλευθερίαν. Ὅτι δύο μεγάλοι ἄνδρες τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, διὰ μεγάλων ὑπὲρ τῆς πατρίδος Βουλευμάτων καὶ πράξεων διελθόντες, ὁ μὲν κατὰ τὴν Ἀνατολὴν τῆς Ἑλληνικῆς δόξης διαπρέψας καὶ τοῦ δράματος αὐτῆς πρωταγωνιστὴς, ὁ δὲ πύρινος πρόμαχος τῆς ἑσπερινῆς τῶν παλαιῶν Ἀθηνῶν ἀρετῆς, ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Δημοσθένης, ἀξιομνημόνευτον κατέλιπον ἡμῖν ἀπόφθεγμα, τὸ α ἐΐ τις ὁδοὺς δύω ἤθελε μοὶ καταδείξει, τὴν μὲν εἰς ᾅδου φέρουσαν, τὴν δ' ἐπὶ τὸ βῆμα, ἐπὶ τὴν πρώτην ἤθελα τραπῆ· ᵽ διότι οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἔμαθον ἐκ πείρας τὰ μεγάλα τοῦ βίου κακὰ, τοὺς φθόνους, τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ἀδικίας καὶ συκοφαντίας. Ὅτι μόλις τὸ πολιτικὸν ἐν Ἑλλάδι ἠγέρθη βῆμα, καὶ ἰδοὺ αἱ πληγαὶ τοῦ πολιτικοῦ βίου ἐπαναφυεῖσαι ἐντὸς αὐτῆς· καὶ ἔπρεπε μὲν καὶ τοὺς ἄλλους καὶ αὐτὸν, μηδὲν πρὸς τοὺς μεγάλους ἐκείνους ἄνδρα ὄντα, νὰ ἀποτρέψωσιν αὗται τοῦ βήματος, ἀλλ' ἀναβαίνει αὖθις αὐτὸ, τὴν σωπὴν λειποταξίαν νομίζων. Ὅτι ἴσως ἡ νάρκω

σις, ἡ τοὺς νεφροὺς τῶν προσώπων καταλαβοῦσα καὶ τοὺς ἁρμοὺς τῶν πραγμάτων, καὶ ἡ ἀπουσία τοῦ πολιτικοῦ νοὸς, τῆς ψυχῆς τοῦ ὑπουργείου, τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ, καὶ ἡ ὁλοσχερὴς κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἀπουσία παντὸς ἴχνους ὑπουργικοῦ προσώπου, ἄσκοπον καταστήσωσι τὸν ἀγῶνα· μ' ὅλον ὅτι πολλοὶ γενναῖοι Βουλευταὶ μὲ ἱστορικὴν ἀληθῶς πεποίθησιν, ὡς καὶ ἄλλοτε ὑπεράσπισαν τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἤδη θέλουσιν ὑπερασπίσει αὐτὸ, ἀναδεχόμενοι τὴν οὐ σμικρὰν ἐπὶ τούτῳ εὐθύνην. Ὅτι τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ τὸν Β. λόγον ἐκ παραλλήλου βλέπων τις, μόλις δύναται νὰ πιστεύσῃ ὅτι κατὰ Ιῷ αἰῶνα, τῆς πολιτείας συντεταγμένης, ὑπουργεῖον εὑρέθη τὴν τρίτην ἀνάγκην βουλευτικὴν σύνοδον, δι' ἑνὸς λογιδρίου διστίχου, οὕτω κακῶς συντεταγμένου καὶ ἀμούσου καὶ μηδὲν ἔχοντος τὸ οὐσιῶδες· ὡς ἂν τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἐπὶ τούτῳ μετεμελήθη, ἢ ὡς ἂν νὰ ἐκδικηθῇ τὰς Βουλὰς προέθετο, ἱκανὰ περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων ἐκφωνήσασας· ἀφ' οὗ οὔτε τὰ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἐπαγγελθέντα, οὐδὲ τὰ παρὰ τῶν Βουλῶν μετὰ πολλῆς πομπῆς προαναφερθέντα ἐπραγματοποιήθησαν, ἀφοῦ οὐδὲ ἀκέπτεται τὸ ὑπουργεῖον ἢ ἐνεργεῖ τι λόγου ἄξιον, ἢ ὅπως δήποτε, σκεπτόμενόν τι, εὐοδοῦται. Ὅτι ἐρωτᾶται, ἂν ὁ Βασιλικὸς λόγος ἀνταποκρίνηται εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις· καὶ εἰ μὲν τοιοῦτον θεωρεῖτε αὐτὸν, παραδεχθῆτε τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς συνταχθὲν σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως, ἄλλως ἕτερον νὰ συνταχθῇ πρέπει. Αὐτὸς δὲ φρονεῖ, ὅτι οὐδόλως ἀνταποκρίνεται, καὶ τοῦτο νὰ ἀποδείξῃ ἐπιχειρεῖ. Ἐπειδὴ δὲ δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἐπαναλαμβάνει τὰ καὶ ἄλλοτε πολλάκις λεχθέντα, πρὸς ἃ ἡ προσήκουσα ἐγένετο ἀπάντησις· ἀνταπαντᾷ εἰς τούτους ἀπὸ τοῦδε, ὅτι πρὸς τὰ ἄλλοτε λεχθέντα καὶ κατὰ τοῦ ὑπουργικοῦ συστήματος διατρανωθέντα, οὐδὲ τὸ ὑπουργεῖον οὐδ' οἱ πολιτικοὶ αὐτοῦ φίλοι διὰ πραγμάτων ποτὲ ἀπήντησαν, ἀλλὰ διὰ λόγων καὶ ψιλῶν ἀρνήσεων· διὰ τοῦτο καὶ πᾶς τις δύναται, καὶ καθῆκον ἔχει, τὰ κακῶς ἔχοντα νὰ καταδείξῃ, καὶ ἡ Βουλὴ νὰ ἀκούσῃ αὐτοῦ. Καὶ ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ πρὸς ἀνασκευὴν τῶν ἐπιβαρυνουσῶν πολιτικὸν ἄνδρα κατηγοριῶν ἡ διήγησις τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν πράξεων αὐτοῦ, ἢ τῶν κατὰ τὸ μέλλον πραχθησομένων ἔκθεσις, ἢ ἡ πρὸς πεῖσμα μεγαλορρημοσύνη ὅτι ἐπὶ πολὺ τοὺς οἴακας τοῦ ἔθνους θέλει ἀνὰ χεῖρας κρατεῖ· διότι αἱ μὲν περὶ τοῦ παρελθόντος συζητήσεις καὶ ὁμολογίαι τοῦ παρόντος δὲν εἶναι καιροῦ, καθ' ὃν τὸ ἐναντίως ἐξετάζεται, τὸ δὲ μέλλον ὑπὸ τοὺς πόδας κεῖται τοῦ Θεοῦ καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἀν-

θρώπινον θέλησιν. Ὅτι θέλει ἐξελέγξει τὴν ὑπουργικὴν πολιτείαν ἡ καθόσον αἱ πράξεις αὐτῆς ἐναντίαι τοῦ τε Συντάγματος καὶ τῶν κειμένων νόμων καταφαίνονται, ἢ καθόσον αὐτὴ κατὰ παράβασιν τούτων αὐθις ἀπράκτει. Καὶ ἐρωτᾷ ἂν ὑπάρχωσι σύνταγμα καὶ νόμοι, καὶ πῶς οὗτοι ἐκτελοῦνται; διότι ἐπὶ διετίαν διήρκεσεν ἡ εἰσαγωγὴ, ψήφισις καὶ κύρωσις νόμου περὶ διοργανισμοῦ ὑπουργείων, καὶ, μετὰ τὴν κύρωσιν καὶ ἐπίσημον δημοσίευσιν αὐτοῦ, γενομένην κατὰ τὴν 2 Ἰουνίου, ἐξ παρῆλθον μῆνες μέχρι τοῦδε, καὶ ὁ νόμος οὗτος ἔτι ἀνεκτέλεστος διατελεῖ καὶ παρεβάθη καὶ κατεπατήθη· καὶ ταῦτα ἐναντίον τοῦ συντάγματος, ἀποδιδόντος μὲν ἐν ἄρθρ. 29, καὶ τῇ ἀρχῇ τοῦ 28, εἰς τὸν Βασιλέα τὸ δικαίωμα τῆς κυρώσεως καὶ δημοσιεύσεως τῶν νόμων, καὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀναγκαίων διαταγμάτων πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν, ἀπαγορεύσαντος δ' ἐν αὐτῷ τῷ 28 ἄρθρῳ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐνεργείας αὐτῶν. Ποίαν ἀπολογίαν θέλουσι δώσει εἰς τοὺς καταδεικνύοντας τὴν παράβασιν ταύτην, ὑπαρχόντων συμβούλων καὶ παρέδρων κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον ἐν ἄλλοις ὑπουργείοις, καὶ τμηματαρχῶν ά. καὶ β'. ταξεως κατὰ τὸν νέον ἐν ἄλλοις, καὶ ἀμφοτέρων τῶν νόμων τούτων συζώντων κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον; τοιοῦτος κυκεών, καὶ σύγχυσις οὐχὶ γλωσσῶν ἀλλ' ἐννοιῶν καὶ πράξεων ἠκούσθη ποτὲ, καὶ ποῦ; Ἀλλ' ὁ περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους νόμος ἔχει ἄρα τὴν ἐφαρμογὴν τελειοτέραν; κατὰ τὰ καίρια καὶ οὗτος δὲν παρεβάθη; Τὸ ὑπουργεῖον εἰσάγον τὸν νόμον τοῦτον, ἐν τῇ αἰτιολογικῇ αὐτοῦ ἐκθέσει, ἐξύμνησε τὰ ἐκ τοῦ συστήματος τούτου τῆς διοικήσεως τῶν ἐπαρχιῶν ἀγαθὰ, (ὅρα ἔκθεσιν αὐτοῦ σελ. 275 συνεδρίασις Οἱ. τόμ. Α'. Πρακτικῶν Συνόδου Α'.) καὶ ἀναφέρον τὸ παρελθὸν, τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος ἐπηγγέλλετο καὶ τὴν αὔξησιν ἐκ τούτου τῶν δημοσίων ἀναλωμάτων ἐμηδένιζε, διὰ τῆς καταδείξεως τῶν μεγάλων ἐκ τούτου ὠφελημάτων. Καὶ ὅμως, καὶ τοι αὐξηθείσης τῆς δαπάνης ἐκ τῆς μεταῤῥυθμίσεως ταύτης, ὡς εἰς τὸν μηχανισμὸν τοῦ συστήματος περιεχομένης, καὶ ἐκ τῆς προσθήκης νέων γερουσιαστῶν διὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν νόμων τούτων, ἓξ νομάρχαι ὤρθησαν διορισθέντες, οἱ δὲ λοιποὶ νομοὶ εἰς χεῖρας γραμματέων παρεδόθησαν· καὶ σήμερον ἔτι οἱ διορισθέντες οὗτοι ἓξ νομάρχαι εἰς τέσσαρας μόνον ἐλαττώθησαν· οὕτω δὲ τὸ νομαρχιακὸν σύστημα κατήντησε τετράγωνον ἀκανόνιστον, ἐναντίον τῆς πολιτικῆς γεωμετρίας, ἔχον τὴν μίαν γωνίαν εἰς Ἀκαρνανίαν, τὴν ἑτέραν ἐνταῦθα, τὴν ἄλλην εἰς Καλάμας καὶ τὴν ἄλλην εἰς Ἀργολίδα. Ἀπὸ ἓξ δὲ νομαρχῶν τέσσαρες μόνον

μένουσι· διότι ὁ μὲν τῆς Λαχωνίας ἐξ Ἀθηνῶν τὸν νομὸν διοικεῖ, καὶ εὐλόγως δύναταί τις τὸ τοῦ Οὐιργιλίου νὰ εἴπῃ ἀπόφθεγμα « θεός τις τὴν σχολὴν ταύτην ἔδωκεν ν· ὁ δὲ τῆς Ἀχαΐας παρητήθη καὶ τοὺς λόγους λαμπρῶς ἐν τῇ παραιτήσει αὐτοῦ ἐξέθηκεν. Ἐπειδὴ δ' ἐλέχθη ἄλλοτε, ἂν καὶ διὰ ψιθυρισμῶν καὶ οὐχὶ μὲ ἀσφάλειαν πεποιθήσεως, ὅτι, διὰ τῆς μὴ πραγματοποιήσεως πλήρους τοῦ συστήματος, οἰκονομία τις ἐπιγίνεται, διὰ τοῦτο ἀπαντᾶται εἰς τοῦτο, ὅτι τότε ὁ νομοθέτης θέλει οὕτω ψηφίζει, ὁ δ' ἐκτελεστὴς ἀποψηφίζει· δηλονότι προτιμῶμεν τὸ νομαρχιακὸν σύστημα, πενόμενοι ὅμως καὶ ἄθλιοι ἀφίνομεν αὐτὸ ἀνεκτέλεστον. Καὶ γενομένου ποτὲ λόγου περὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας, Βουλευτής τις ἐζήτησε διοικητικά τινα ἔγγραφα, ἐν τῇ παραιτήσει αὐτοῦ ἀναφερόμενα, ἵν' ἐξετασθῶσιν οἱ διϊσχυρισμοὶ τούτου καὶ ἡ ἀλήθεια αὐτῶν ἀποδειχθῇ· οὐδὲν ὅμως τούτων εἰς τὴν Βουλὴν ἠνέχθη, ἐναντίον πάσης τάξεως καὶ συνταγματικοῦ δικαιώματος, καὶ τοῦ χρέους ἔτι τῶν Συνταγματικῶν ὑπουργῶν, ὅταν περὶ τοιούτων νύξιν τινα λάβωσιν· οὕτω δ' οὐδ' ἐκ τῶν ἐγγράφων οὐδ' ἐκ τῶν ἀνακρίσεων τοῦ ἀνακριτοῦ περὶ τῶν ἀδελφῶν Δημαίων εἰσήχθη ἔτι, μ' ὅλον ὅτι ἐζητήθησαν· ὅταν δὲ νομάρχης, ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐξυμνηθέντων, οὕτως ἐπισήμως ἐπὶ τοιούτοις παραιτεῖται λόγοις, καὶ ἄνδρες Βουλευόμενοι ζητῶσι τὰ σχετικὰ ἔγγραφα, τὸ δ' ὑπουργεῖον δὲν εἰσάγει αὐτά, τί συνάγεται; εἰς ὑμᾶς ἀπόκειται νὰ εἰκάσητε. Ἐν τῶν μνημονευθέντων ἐγγράφων ἡ ἀνάκρισις πραγματεύεται περὶ καταπιέσεων τῶν ἀδελφῶν Δημαίων, τὰ δ' ἄλλα ἔγγραφα τὴν ἀπείθειαν καταγγέλλουσιν ἐπάρχου, ἐναντίον τῶν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ὑπουργείου ἐκδοθέντων καθηκόντων τῶν νομαρχῶν, καὶ αὐτῆς τοῦ ὑπουργείου τῆς ἐκφράσεως ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ, ὅτι « οἱ Ἔπαρχοι θέλουσι διοικεῖ κατὰ τὰς διαταγὰς καὶ ὁδηγίας τοῦ νομάρχου. Καὶ ἐνῷ ὁ νομάρχης παραπονεῖται κατὰ τοῦ ἀπειθοῦντος ἐπάρχου, καὶ ἀναγγέλλει τοὺς ἄλλους καταπιέζοντας τὸν λαὸν ὑπαλλήλους, ὁ μὲν νομάρχης ἀναγκάζεται νὰ παραιτηθῇ, ὁ ἔπαρχος λαμβάνει ἄδειαν νὰ κάμῃ διοικητικὴν διασκέδασιν μεταβαίνων νὰ ἐνεργήσῃ τὸ διοικητικὸν αὐτοῦ σύστημα ἐπὶ ἄλλων δυστυχῶν λαῶν, καὶ οἱ ἄλλοι ὑπάλληλοι ἐπροβιβάσθησαν καὶ ἐτιμήθησαν. Ποῦ δὲ πάντων τούτων τὸ φῶς; ἐζητήσαμεν, ἀλλὰ δὲν ἤνεγκαν αὐτὸ οἱ ὑπουργοί· καὶ ἵνα τί συνήλθομεν ἐνταῦθα; ἐσμὲν λαοῦ ἀντιπρόσωποι ἢ ἕτερόν τι τοῦ ὑπουργείου; Τὸ ὑπουργεῖον ἐπαγγέλλεται νομάρχας, ἄνδρας διακεκριμένους ἐπ' ἀρετῇ καὶ σεβαρότητι· εἰς τὴν ἐφαρμογὴν δὲ φαίνονται γραμματεῖς, ἀγνοῶ πῶς διακεκριμμένοι, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὅμως ἑνὸς τούτων καθορῶ νέφος μέλαν καὶ πυκνὸν στίγμα δικαστικῆς καταδίκης· καὶ ὅμως οὗτος νομὸν ὅλον διοικεῖ, καὶ ἐκ τῶν πολυανθρωποτέρων.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ νομαρχικοῦ συστήματος· ὁ δὲ δημοτικὸς νόμος, θεμελιώδης διατελῶν, ἐπίσης ὅμως καὶ οὗτος ἔχει. Αἱ ἑρμηνεῖαι τοῦ ὑπουργείου, αἱ ἀλλεπάλληλοι ἐγκύκλιοι, αἱ διασαφήσεις καὶ διασκοτίσεις, αἱ ἐξηγήσεις νομαρχῶν καὶ ἐπεξηγήσεις ἐπάρχων, κατέστησαν καὶ τοῦτον θέαμα ἐλεεινότατον· δύναται δὲ νὰ παραβληθῇ πρὸς ἄνθρωπον δίκαιον, ἀπαγόμενον ὑπὸ κακῶς διατεθειμένων ἀνδρῶν, ἵνα μή τι βαρύτερον λεχθῇ, ἀγόντων καὶ ὠθούντων αὐτὸν ποσί τε καὶ χερσὶ καὶ λίθοις, καὶ ἀνικανοῦντα ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ νὰ σταθῇ ὑπὸ τῶν πληγῶν καὶ μωλώπων. Οὕτως, ἀκούσαντες ἐνεργουμένην δημοτικὴν ἐκλογήν, ἐννοοῦμεν ὅτι ἤρξατο, ἀγνοοῦμεν δὲ πότε θέλει τελειώσει· κατασκευαὶ ποικίλαι τῶν ἐκλεκτικῶν καταλόγων, παύσεις δημάρχων, δημαρχικῶν παρέδρων καὶ ἄλλων δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἐνεργοῦνται, ἵνα φέρωσι τὰ πράγματα κατὰ θέλησιν τῶν ἐχόντων τὴν ἐξουσίαν· ὡς ὁ Προκρούστης ἄλλοτε, ὅστις, ἐπὶ κλίνης τοὺς συλλαμβανομένους τεθείς, ἀπέκοπτε μὲν ἀπὸ τοῦ σώματος αὐτῶν, καθόσον τοῦτο μακρότερον τῆς κλίνης ἦτον, ἔτραβε δ' ἀπὸ τῶν ποδῶν τὰ μικρότερα σώματα, ὥστε τοὺς ἁρμοὺς αὐτῶν ἐξετόπιζε· τοιαῦτα δ' ἐν κεφαλαίῳ ἐνεργοῦνται, ὥστε καὶ τὸ καταλεπτῶς λέγειν ψυχρὸν εἶναι. Οὕτω καὶ ὁ τάλας δημοτικὸς νόμος βασανίζεται καὶ διασταυροῦται, ἕως οὗ τὰ πράγματα κατὰ τὴν ψηφοφορίαν γίνωσι κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἐμψύχου νόμου καὶ οὐχὶ τοῦ πραγματικοῦ νόμου, τοῦ δικαίου καὶ τοῦ συντάγματος. Ἐκλογαὶ δὲ τετελεσμέναι ἐπὶ τρία ἔτη μένουσιν ἐκκρεμεῖς, ὡς ἡ τῆς Ἄνω Σύρου, καὶ ἐπὶ ἓξ μῆνας ὡς πολλαὶ τῆς Μεσσηνίας, μ' ὅλον ὅτι αἱ ἐνστάσεις πᾶσαι διελύθησαν· καὶ τοῦτο, διότι δὲν ἐνηργήθησαν οἱ ἐπιθυμητοὶ συνδυασμοί, καὶ δὲν ἐδόθησαν ἔτι αἱ ζητούμεναι ὑποσχέσεις. Τί δὲ νὰ λεχθῇ καὶ περὶ σκηνῶν ἄλλων, συνοδευσασῶν τὴν ἐνέργειαν τινὸς τῶν ἐκλογῶν; μέλανα ὤφειλε νὰ περιβληθῇ μανδύαν ὁ μέλλων νὰ διηγηθῇ τοὺς φόνους καὶ τὴν χύσιν Ἑλληνικοῦ αἵματος ὑπὸ Ἑλληνικῆς χειρός, προσκαλεσθείσαν ὑπὸ τῆς ἀνοχῆς καὶ ἀπρονοησίας τῶν ἀρχῶν. Οὐδεμία ἠκούσθη καταδίωξις κατὰ τῶν φονέων, ὡς κἂν ἠκούσθη τὸ πυροβόλον, τὸ βαθύναν εἰς τὰ στήθη τοῦ ἀδελφοῦ καὶ φοινίξαν μὲ τὸ αἷμα αὐτοῦ τὴν γῆν. Οὐδεμία κατὰ τῶν κακούργων καταδίωξις ἐγέ-

νετο, πολλαὶ ὅμως κατὰ τῶν μηδὲν πραττόντων μὲν, δυναμένων ὅμως νὰ ἐνεργήσωσι τὰ δικαιώματα αὐτῶν κατὰ τὸ ἱερὸν τῶν νόμων· ἡ Εὐρυτανία καὶ πολλὰ τῆς Πελοποννήσου μέρη δεικνύουσιν ἄνδρας οἰκοκυραίους, στελλομένους εἰς τὰς χεῖρας ἀνακριτῶν καὶ εἰσαγγελέων, ἁρπαζομένους ἀπὸ τοῦ μέσου τῶν οἰκογενειῶν, καὶ μετὰ πέντε ἢ ἓξ μῆνας ἀπολυομένους, ἢ καὶ νῦν ἔτι εἰς τὰ σκότη τῶν φυλακῶν στεναζοντας καὶ ἐπικαλουμένους, ἀλλὰ ποῖον καὶ πότε; ἐνῷ ὑμεῖς, οἱ τῶν λαῶν ἀντιπρόσωποι, τούτων ἁπάντων ὀλιγωροῦμεν, διότι δὲν ἴδαμεν αὐτοὺς καθ' ἣν στιγμὴν ἀπὸ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ἀπεχωρίζοντο, καὶ δὲν ἠκούσαμεν τῶν στεναγμῶν αὐτῶν ἐν ταῖς καθύγροις φυλακαῖς. Οὐδεμία κατὰ τῶν κακουργησάντων καταδίωξις, τρομερὸς συμπολιτευομένων κατ' ἀντιπολιτευομένων πόλεμος, μαχὴ ἐμφύλιος, ἀγὼν πρὸς ἐξόντωσιν· καὶ οὕτω νὰ καταστήσωμεν πατρίδα ἐλπίζομεν; ὁ ἐλπίζων ἂς εἴπῃ· δὲν τολμᾷ ὅμως, διότι ὁ ἄνθρωπος δυστυχῶς εἶναι ἀδύνατος, ὑπὸ παθῶν καὶ συμφερόντων ὠθούμενος, ἀλλὰ τὸ Βουλευτικὸν θρονίον καὶ ἡ ὑπουργικὴ ἕδρα, ἕδραι ἀκανθῶν καὶ μερίμνης πρέπει νὰ ὦσι. Ἀλλὰ ποῦ ὁ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμος; ἠκούσθη ὅτι συνεκαλέσθησαν ταῦτα, ποῦ δὲ ἡ ἔκβασις; καὶ ποῖος ὁ τὴν εὐθύνην ἔχων, ἢ ὁ ἔχων τὴν ἐξουσίαν καὶ ὁ ὑποστηρίζων αὐτὴν; πόθεν θέλουσι δοθῇ οἱ ὁρκωτοὶ κριταὶ, καὶ διακριθῇ τὰ περὶ στρατευσίμων; οἱ νόμοι πάντες ἀπέζησαν, καὶ αὐτὸς ὁ περὶ ἐπαοχιακῶν συμβουλίων ἄπρακτος καὶ τεθαμμένος κατάκειται. Ὅτι ἐπηγγέλθη μὲν κεφαλαιωδῶς νὰ ἐκθέσῃ τὴν παροῦσαν κατάστασιν, ὁ χείμαρρος ὅμως τῶν πραγμάτων παρασύρει αὐτὸν, καὶ οὕτως ἀπὸ τοῦ συντάγματος εἰς τοὺς νόμους, καὶ ἀπὸ τούτων εἰς τὸ σύνταγμα μετέρχεται. Ὅτι κατὰ τὸ σύνταγμα *οὐδεμία ποινὴ ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου, καὶ αἱ βάσανοι ἀπαγορεύονται* (ἄρθρ. 6, 13)· καὶ ὅμως αἱ βάσανοι ἐκ τῶν συνήθων μέσων εἰσὶν, οὐχὶ νομοθετικῶς ἢ δικαστικῶς, ἀλλὰ διοικητικῶς ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς ἐξουσίας ἐνεργούμεναι· καὶ, ἂν παρὼν ἦτον ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἤθελε προκαλέσει αὐτὸν νὰ εἴπῃ ἂν βάσανοι καὶ στριβλώσεις ἐνηργήθησαν κατὰ τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, καὶ ὁποία ποινὴ κατὰ τῶν βασανισάντων, ἐναντίον τῆς τε ἠθικῆς καὶ τοῦ ῥητοῦ ἄρθρου τοῦ συντάγματος, τοὺς πολίτας ἐπεβλήθη· καὶ πότε; ἐνῷ καὶ τὸ σύνταγμα ὑπάρχει καὶ οἱ Βουλευταὶ ἐνταῦθα βουλεύονται. Χθὲς δ' ἔτι διὰ τῆς ἐφημερίδος ὁ *Αἰὼν* κατηγγέλθησαν ἄλλαι ἐν Κορινθίᾳ καὶ Φθιώτιδι γενόμεναι.

Ἀλλὰ καὶ ἑτέρα παράβασις· ἐν ᾧ τὸ μὲν δημόσιον πληρόνει

ὑπὲρ τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, οἱ πολῖται τὸν φόρον αὐτῶν πληρόνουσι, καὶ τὸ σύνταγμα τὸν τύπον κηρύσσει ἐλεύθερον καὶ πᾶσαν λογοκρισίαν ἀπαγορεύει (ἀριθ. 10, 6.) οἱ ἀντιπολιτευόμενοι ὅμως οὐδ' ἐπιστολὰς οὐδ' ἐφημερίδας εἰς τινας τῶν ἐπαρχιῶν λαμβάνουσι· μόναι δὲ αἱ ἐφημερίδες *ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ* καὶ *ὁ Ἥρωδος* διέρχονται ἀκωλύτως· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πραγματικὸν, ὡς ἐξετέθη αὐτῷ παρά τινος ἐξ ἐπαρχίας ἐλθόντος.

Διακοπῆς τινος γενομένης, ὁ πρόεδρος ἐπανέλαβεν ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη κοσμεῖ τὴν συνταγματικὴν πολιτείαν, διότι κατὰ ταύτην οἱ διοικούμενοι ζητοῦσιν εὐθύνας παρὰ τῶν διοικούντων, καὶ οὗτοι τῶν πράξεων αὐτῶν λόγον δίδουσιν· ὡς τοιαύτην δὲ καὶ ἡ Βουλὴ νὰ ἐκτιμήσῃ αὐτὴν ὀφείλει, τηροῦσα τὴν ἀπαιτουμένην προσοχὴν καὶ τάξιν.

Ἐξηκολούθησε δ' ὁ ἀγορεύων, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον σεμνῶς ἀνήγγειλε τὴν πρόοδον τῆς γεωργίας καὶ ναυτιλίας, ἡ δ' ἐπιτροπὴ ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς ἀπαντήσεως ἀποδίδωσι ταύτην εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν· καὶ περὶ μὲν τῆς ἡσυχίας ἐρωτήσατε τοὺς πάσχοντας ἀπὸ τὴν ζωοκλοπὴν, τοὺς καταπληγωμένους καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῶν στερουμένους παρὰ τῆς ληστείας καὶ τῆς πειρατείας, καθ' ἃς καὶ ὑπὸ γείτονος δυνάμεως ἐπεπλήχθημεν. Εἰς τὴν ἀσφάλειαν ἀποδίδοται ἡ πρόοδος τῆς γεωργίας καὶ ναυτιλίας, ἡ γενομένη παρ' αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων, καὶ τοι πολλὰ πασχόντων, καὶ τοι πολλῶν παρεντιθεμένων προσκομμάτων· ἀλλὰ, καὶ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν καὶ πρὸ ταύτης, τὸ ἔθνος προέβαινε ὁρμαῖς ἀνδρικοῖς, ἡ πρόοδος δ' αὕτη εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν πρέπει ν' ἀποδοθῇ κυβέρνησιν; ὄχι· ταῦτα εἶναι φυσικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀνθρωπίνου κοινωνίας· τότε δὲ διὰ διοικήσεως καλῆς δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἔθνος προώδευσεν, ὅταν ἡ κυβέρνησις ἀσφαλίζῃ τὴν ἰδιοκτησίαν, εὐκολύνῃ πράγμασι καὶ οὐχὶ λόγοις τὴν συγκοινωνίαν, χορηγῇ εὐκολίας εἰς τοὺς γεωργοὺς, ἀποξηραίνῃ ἕλη καὶ τὰς ξηρὰς ἀρδεύῃ γαίας· ὅταν δ' ἀμνηστεύῃ κακούργους καὶ ναυταπάτας, δὲν συντελεῖ εἰς τὴν πρόοδον τῆς ναυτιλίας καὶ γεωργίας· ὡς ἐπίσης δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ καὶ ἡ φυσικὴ ἀνάπτυξις τῶν παίδων εἰς τὸν πατέρα, οὐδὲ συντρέχει ποσῶς εἰς αὐτὴν, ὅταν οὗτος βασανίζῃ καὶ ἀνηλεῶς παιδεύῃ αὐτά.

Εἰς τὸν ὑπουργικὸν λόγον οὐδὲ περὶ γεφυρῶν, οὐδὲ περὶ ὁδῶν καὶ ἄλλων δημοσίων ἔργων μνεία τις γίνεται· δὲν ἐκρίθησαν, φαίνεται, ἄξιαι αἱ Βουλαὶ νὰ ἀκούσωσί τι περὶ τούτων, ἀφ' οὗ μετὰ τοσαύτης πομπῆς ἄπειρα εἰς ταύτας τὸ ὑπουργεῖον ἐπηγγέλθη· οὐδὲ περὶ τῆς βαμβακοκλωστῆς λέγεταί τι, περὶ ἧς πολ-

λὰ ἐλέχθησαν· ἐν ᾧ πανταχοῦ, ἔνθα τὸ ὑπουργεῖον τὸ καθῆκον αὐτῷ ἐκτελεῖ καὶ οἱ πολῖται ὑπὸ τοῦ δημοσίου διοικοῦνται συμφέροντος, καὶ περὶ τούτων ἀναφέρουσιν. Ἐν ᾧ δὲ διατρέχομεν τὴν τρίτην ἤδη σύνοδον, οὐδεμίαν τὸ ὑπουργεῖον μνείαν κάμνει περὶ τῶν καθηκόντων, τὰ ὁποῖα μέλλει νὰ ἐκπληρώσῃ, οὐδὲ περὶ τῆς ἐθνοφυλακῆς καὶ τόσων ἄλλων, τὰ ὁποῖα τὸ σύνταγμα ἐν ἄρθρῳ 105 ὁρίζει· οὐδὲ περὶ διοργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, διότι ὁ ἓν τινι νομοσχεδίῳ ἀκουσθεὶς ἐμηδενίσθη, ἀνακληθέντος τοῦ νομοσχεδίου, ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τροπολογίαν τινα ἐπὶ τῆς ἐφεδρείας.

Ἀλλὰ τί ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον διασαλπίζεται; σπατάλη τοῦ δημοσίου πλούτου καὶ διαρπαγὴ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων πανταχόθεν καταγγέλλεται· καὶ ἐν ᾧ εὑρίσκονται ὑπάλληλοι, κατ' ἐπανάληψιν ταῦτα καταγγέλλοντες, οὐ μόνον δὲν ἐνήργησέ τι ἡ κυβέρνησις, ἀλλὰ καὶ οὗτοι νὰ παραιτηθῶσιν ἠναγκάσθησαν, καὶ παραιτηθέντες ἐπεξυλοκοπήθησαν ὑπὸ τῶν καταχραστῶν. Ὁ βασιλικὸς λόγος καθῆκον ὀνομάζει ἱερὸν τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν νομοθεσίας· ἀλλὰ μέχρι τίνος τὸ ἱερόν, ἐν ᾧ ἐπὶ τοσοῦτον ἀπέχουσιν αὐτοῦ τὰ πράγματα; καὶ τί ἐννοεῖ μὲν διὰ τοῦ « οἰκονομικὴ νομοθεσία » ἀγνοεῖται, ἂν δὲ τὸ φορολογικὸν ὑπαινίττηται σύστημα, δὲν κατεδείχθη ἔτι ἡ ἀνάγκη· ἄπορον δὲ πῶς ἐν τῷ βασιλικῷ λόγῳ οὐδὲ περὶ τῶν εἰσπράξεων, οὐδὲ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῶν, οὐδὲ περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως λόγος τις γίνεται· ἐν ᾧ οἱ χρῆσαι ἡμῶν ἔξωθεν τῶν ὀφειλῶν τὴν ἐκπλήρωσιν ἀπαιτοῦσι καὶ τὴν θέλησιν ἡμῶν πνίγουσι, καὶ ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ ἔθνους ἀπειλεῖται. Ἐδύνατό τις ν' ἀναφέρῃ καὶ τὰς ἀπείρους παύσεις καὶ μεταθέσεις τῶν δυστυχῶν ὑπαλλήλων, ὧν τινες μόλις εἰς τὴν διαμονὴν αὐτῶν φθάσαντες, ἀπέθανον, καταλιπόντες δυσχεῖς οἰκογενείας· ἀλλὰ πόσα τις ν' ἀναφέρῃ δύναται; τὰ ὁποῖα ἵνα κεφαλαιωδῶς διέλθῃ νὰ παραλείψῃ ὀφείλει.

Ἡ λυπηρὰ τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου κατάστασις ἐξακολουθεῖ ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων, καὶ τοι πολλῶν πέρυσι λεχθέντων, διότι οὕτως ἔδοξε τοῖς ἄρχουσι· τὰ δὲ πράγματα ἐχέτωσαν, ὡς ἔχουσι· δὲν λέγεταί τι περὶ τῆς ἀνατροπῆς καὶ ἀνανεώσεως καὶ ὑποκαταστάσεως τῶν δικαστηρίων καὶ εἰρηνοδικείων, διότι τοῦτο νέφος εἶναι ἀδιάλυτον· εἰς τιμὴν δὲ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους λέγεται μόνον ὅτι εἰσὶ καὶ τινα δικαστήρια καλῶς φερόμενα, ἀλλὰ δὲν ὀφείλεται τοῦτο εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης, διότι ἀπειράκις ἀνενεώθη τὸ προσωπικὸν καὶ καταμετετράπη· οὐδεὶς

δὲ λόγος οὐδὲ περὶ τῆς ἁπλοποιήσεως τῆς δικαστικῆς νομοθεσίας, καθ' ἃ ἐν τῷ ἄρθρ. 105 τοῦ Συντάγματος ὡρίσθη, ἵνα ταχέως καὶ ὀλίγαις δαπάναις ἡ διαιοσύνη διανέμηται. Ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν μεταβὰς παρετήρησεν, ὅτι δύο ἄνδρες διευθύνουσι τὰ ὑπουργεῖα ταῦτα, ὁ μὲν ἥρως ἐξ ἡρώων, ὁ δὲ φυτουργὸς τῆς δόξης τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, πρὸς οὓς ἀποτεινόμενος μὲ σεβασμὸν καὶ θάρρος πολίτου δὲν ἀμφιβάλλει μέν, ὅτι καὶ ἐν εἰρήνῃ ἔμελλον νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν πατρίδα ὡς καὶ ἐν πολέμῳ, ἀλλὰ καθορᾷ ὅτι οὐδὲν νὰ πράξωσι δύνανται ἐντὸς ὑπουργικοῦ συστήματος, ἐπὶ τοσοῦτον πλημμελοῦς. Ἀλλ' ἵνα τί δὲν εἰσήγαγεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς νομοθεσίαν, τὴν τύχην καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ στρατιώτου ἐξασφαλίζουσαν καὶ τὴν διεκδίκασιν τῶν παραπτωμάτων αὐτοῦ διαγράφουσαν; ἢ διὰ τί δὲν ἐνήργησε τὰ ἀποτελέσματα τοσούτων ἐπιτροπῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως συσταθεισῶν, τῆς τε ἐπὶ τοῦ ἱματισμοῦ καὶ τῆς λογιστικῆς; ἵνα τί, εἰ χρήζομεν φρουρίων, ταῦτα καλῶς δὲν συνεκροτήθησαν; ἢ ἵνα τί τέλος ὁ μισθὸς εἰς ἅπαντας τοὺς Σεπτεμβριανοὺς ἀξιωματικοὺς δὲν ἀπεδόθη, κατά τε τὸ πρόσταγμα τῆς συνελεύσεως καὶ τῆς βουλῆς τὴν ἀπόφασιν, χορηγηθεισῶν μάλιστα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ πασῶν τῶν εὐκολιῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον; ὅμοια καὶ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ἔμελλε νὰ ἀπευθύνῃ, ἀλλὰ γνωρίζει ὅτι πικρὸν εἰς αὐτὸν εἶναι νὰ διευθύνῃ, ὡς ἤδη, ὑπουργεῖον ὡς γραφεῖον, καὶ ἀξιωματικοὺς μόνον μὲ μεγάλας νὰ ἔχῃ στολάς, οὐδὲ μίαν δὲ νὰ βλέπῃ τοῦ ναυτικοῦ ὑπόστασιν, διότι καὶ εἰς τοῦτο ὁ γενικὸς μαρασμὸς ἐπεξετάθη.

Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ βαλ. λόγου εὕρηται φράσις τυχαίως ῥιφθεῖσα, αἰδουμένη καὶ στενοχώρως ἔχουσα, ὅτι *αἱ σχέσεις ἡμῶν αἱ ἐξωτερικαὶ εἶναι φιλικαί*, καὶ τείνομεν μὲν καθ' ἑκάστην νὰ μιμώμεθα τῶν ἄλλων τὰ παραδείγματα· ἀλλὰ, ἂν καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ὀρθόν, οἱ ὑποστηρίζοντες αὐτὸ ἡμάρτησαν ἔτι, διότι ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀρχῇ περὶ τῶν ἐξωτερικῶν αὐτοῦ σχέσεων πραγματεύεται· καὶ δικαίως, διότι τοῦτο ἀνησυχεῖ ἐπὶ μᾶλλον τὸ ἔθνος ἐπιθυμοῦν νὰ μάθῃ, πῶς ἔχουσι τὰ περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτοῦ· παρ' ἡμῖν ὅμως ἐν μέσῳ τοῦ λόγου καὶ ἐν παρόδῳ σχεδὸν περὶ τούτων λέγεται· ἀλλὰ ἄρα φιλικαί εἰσιν αὗται μὲ τὰς δύο προστάτιδας δυνάμεις, τὰς συντελεσάσας εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν ἡμῶν; ὄχι· καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ μέγα τῆς κυβερνήσεως ἁμάρτημα, ἥτις διήρεσε τὸν ἱερὸν σύνδεσμον τῶν τριῶν Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, καὶ ἀνύψωσε σημαίαν ὑπὲρ τῆς μιᾶς. Καὶ πρὸς ταύτην μέν, μεγάλην τε καὶ εὐεργέτριαν καὶ

ἔνδοξον, πολλὴν ὀφείλομεν τὴν εὐγνωμοσύνην, ἀλλὰ μέγιστον τὸ ἁμάρτημα τοῦ ὑπουργείου, τοῦ διασχίσαντος τὴν τριπλῆν συμμαχίαν ὑπὲρ ταύτης μόνον· ἐνῷ ἡμεῖς εἰς πάντας ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην, εἴς τε τὴν Γαλλίαν καὶ τὸ ἔθνος αὐτῆς, ἐνῷ τὸ πρῶτον αἱ φιλελληνικαὶ συνεστάθησαν ἑταιρίαι, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καταβαλόντα τὸ αἷμα καὶ τὸ ἀργύριον τοῦ ἔθνους ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν· ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐπίσης καταβαλούσας· διότι εἰς ποῖον ἄλλον ἢ τὴν ἐν Ἀδριανουπόλει συνθήκην ἡ ἀνεξαρτησία ἡμῶν· ὀφείλεται; Οὐδὲ Γάλλοι, οὐδὲ Ἄγγλοι, οὐδὲ Ῥῶσσοι πρέπει νὰ εἴμεθα πολιτικῶς, πολλῷ δὲ μᾶλλον μόναν Γάλλοι, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε θέλει ἀνεχθῇ ἡ Εὐρώπη· ἀλλὰ σὺν ταῖς ἐμπνεύσεσι τῆς Γαλλίας καὶ ἄλλης δυνάμεως ἡ ἐπιτροπὴ πνέει ἐφ' ἡμῶν. μηδὲν κοινὸν μὲ τὸν προορισμὸν ἡμῶν ἐχούσης, ἀλλὰ καὶ πρό τινος ἑξακοντιζούσης λόγους τε καὶ ὑποκινήσεις καθ' ἡμῶν. Ἀλλὰ μὴ τὰ συμφέροντα τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων ὑποδοχήν τινα εἰς τὴν γείτονα ἐπικράτειαν, τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν, λαμβάνωσιν; ὄργανον τοῦ ὑπουργείου, ἡ ἐφημερὶς *ὁ Φίλος τοῦ Λαοῦ* ἐν ἀριθ. 226 περιγράφει συμβάντα ἐν Ἐφέσῳ καὶ Σάμῳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἀρκούντως τὰς φιλικὰς ἡμῶν σχέσεις μυκτηρίζοντα. Ἐνῷ δὲ μία τῶν μερμνῶν τῆς κυβερνήσεως ἦτον καὶ ἡ συνομολόγησις συνθηκῶν ὠφελίμων εἰς τὸ ἔθνος, ἡ ἡμετέρα ἠσχολήθη νὰ συνάψῃ συνθήκας μετὰ τοῦ Ὁλδεμβούργ, τῆς Δανίας καὶ Σουηκίας, πρὸς ἀπολαβὴν μόνον τῶν παρασήμων, οὐδεμίαν δὲ συνωμολόγησεν ἐφαπτομένην τῶν συμφερόντων καὶ τῆς ἀναπτύξεως ἡμῶν μετὰ τῆς Τουρκίας ἢ τῆς ἐχούσης τὸ κέντρον τῆς ἐμπορικῆς ἡμῶν κινήσεως Ῥωσσίας. Ἀλλὰ καὶ ποία ἡ ὠφέλεια ἐκ τοῦ πολυπροσώπου καὶ τοῦ πλατυτάτου προξενικοῦ συστήματος, ἐπί τε τῶν γνώσεων, τὰς ὁποίας διὰ τούτου νὰ αὐξήσωμεν ὀφείλομεν, ἐρανιζόμενοι ἔξωθεν διὰ τῶν προξένων πᾶν τὸ ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαῖον, καὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἡμῶν ἀξιοπρεπείας, ἀφοῦ μάλιστα ἀπόσπασμα τούτου καὶ εἰς Παλαιστίνην πρό τινος ἀπεστείλαμεν καὶ εἰς Καλκούταν μετ' οὐ πολὺ θέλομεν ψηφίσει:

Ὁ βασ. λόγος ἀπὸ Θεοῦ ἄρχεται καὶ εἰς Θεὸν τελευτᾷ, κατὰ τὸν ψαλμὸν τοῦ Δαβίδ, ἀλλὰ πᾶς ἤδη ἐνθυμεῖται τοῦ Ἱερεμίου εἰπόντος, ὅτι « ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι, ἀλλὰ τὴν καρδίαν αὐτοῦ πόρρω ἔχει ἐμοῦ· » καὶ ἂν κατεῖχε τις ἔδραν Ἑλληνικῆς φιλολογίας, ἤθελε καταπέσει ἀπὸ τοῦ ὕψους εἰς τὸ χάος, βλέπων ἐν τῷ 1 §. εὐχαριστίαν εἰς τὸν θεὸν, διότι διηλθομεν τὴν σύνοδον· κατὰ ταύτην δὲ τί ἐπράξαμεν; ἐψηφίζομεν

παρακαίρως τοὺς προϋπολογισμοὺς κατὰ τὸν ἑπόμενον παράγραφον, μεμφόμενον τοῦτο· δηλονότι ἡ εὐχαριστία εἰς τὸν θεὸν ἀποδίδοται διά τι ψεγόμενον ἀκολούθως, ὡς ἂν ὁ θεὸς προστάτης τῶν ψεγομένων ἦτον· εἰς ἀπάντησιν ἀπάντων τούτων δύναται προσφυῶς νὰ λεχθῇ ὅ,τι ὁ Βίας, μετ' ἀδίκων ποτὲ πλέων καὶ ἐν τρικυμίᾳ τυχών, εἶπε πρὸς τούτους ἐπικαλουμένους τὸν θεὸν « σιγᾶτε, μὴ ὁ θεὸς ἐννοήσῃ ὅτι εἶσθε ἐνταῦθα. » Οὐδὲν δὲ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κλήρου κατὰ τὰ ἄρθρα 1—2 καὶ 105 τοῦ συντάγματος μέχρι χεραίας ἐγένετο· οὐδὲ περὶ διοργανισμοῦ τῆς παιδείας νόμος τις εἰσήχθη, ἐνῷ αὕτη τρίτη εἶναι σύνοδος· ἀπερχόμενοι δὲ μετὰ μηνῶν τριῶν παρελεύσειν, τί θέλετε εἴπει εἰς τοὺς εἰλικρινεστέρους τῶν ἐντολέων ἡμῶν; ἡ τῶν σχολείων κατάστασις ἀθλία, πολλὰ δὲ τούτων οὐ μόνον κάκιστα διευθύνονται, ἀλλ' οὐδὲ τοὺς ἀναγκαίους ἔχουσι πίνακας, πολλαχοῦ κατατριβέντας, ἐφ' ὧν κατ' ἀνάμνησιν ἐνθυμοῦνται τὰ γράμματα τὰ ἀπουδάζοντα μειράκια. Τί δὲ περὶ τῆς βιβλιοεμπορίας νὰ λεχθῇ, καπηλευομένων πανταχοῦ αὐτὴν τῶν διδασκόντων, καὶ λησευόντων οὕτω τοὺς πτωχοὺς μαθητάς, διὰ τοῦ χορηγουμένου προνομίου εἰς τινας κακομεταφραστὰς διδασκαλίσκους; ἀλλὰ ποῖος ὁ προϊστάμενος τῆς παιδείας, ἢ ὁ ὑπὲρ τοῦ δυστυχοῦς ἔθνους ἀγρυπνῶν; Ἐπίσης οὐδ' ἐπὶ τῆς ἐπιστημονικῆς διδασκαλίας ἐπιτήρησίς τις ὑπάρχει· καὶ ἀληθῶς οὐδεὶς ἐχθρὸς τῆς ἐλευθέρας διδασκαλίας, ἀλλ' οὐδεὶς καὶ ἀνέχεται τὴν ὀλιγωρίαν τοῦ καθήκοντος, τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ἔχει, ἵνα ἐπ' αὐτῆς ἐρρᾷ· διότι ἄλλως σπείρει ἕκαστος τὸν ἰὸν εἰς τὰς ἀπαλὰς τῶν νέων ψυχάς, ὡς τελευταῖον καθηγητής τις τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου ἑρμηνεύων τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἐπέκρινεν αὐτό, εἰπών ὅτι τὸ τοῦ Γαλλικοῦ ἔχει κάλλιον, διότι τὸ τοῦ ἡμετέρου, κηρύσσον ἀφ' ἑνὸς ἀνοχὴν πάσης θρησκείας, περιβάλλει κατόπιν τὴν ἐπικρατοῦσαν μὲ προνόμια, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι τροποποιητέον· καὶ ἐνῷ ὁ νομοθέτης τῆς Ἑλλάδος καταπεπληγωμένος προσῆλθε καὶ κορωνίδα ἐν τῷ συντάγματι τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν ἔταξε, νέος τις, πρώτην ἴσως φορὰν πατῶν τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ἐπικρίνει τὸ νομοθέτημα αὐτοῦ, τὸ πολιτικὸν τοῦτο εὐαγγέλιον κατὰ τὸν πρωθυπουργόν· ταῦτα δὲ πάντα εἰς τὴν καταχρηφὴν τοῦ 40 ἄρθρου φέρουσιν· ὡς ἐπίσης ἠκούσθησαν καὶ ἀμφιβολίαι περὶ τῶν θαυμάτων τῆς Θείας Γραφῆς· τοῦτο δὲ ἱεροῦ καθήκοντος τῆς κυβερνήσεως ἀποτελεῖ παράβασιν, ὀφειλούσης μὲ τὴν ἄκραν κἂν τοῦ ὀρθαλμοῦ ἢ μὲ τὸ τέλος τῆς πνοῆς νὰ ἐπιτηρῇ ἐπ' αὐτῶν. Καὶ ἐνῷ τὸ Σύνταγμα τοιαῦτα

περὶ ἐκκλησίας καὶ κλήρου διδάσκει, ποῦ αἱ 48 Ἐπισκοπαί, πόσοι ὑπάρχουσιν Ἐπίσκοποι, ποία φροντὶς περὶ τῆς διατηρήσεως αὐτῶν ἐλήφθη, καὶ ποῦ τὰ ἱερὰ κατήντησαν; τὸ ἔθνος ἐπέβαλε νὰ φροντίσητε περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ μοναστηρίων, οὐχὶ νὰ ἀνεγείρητε τὰ διαλυθέντα, τὸ ὁποῖον καὶ τοῦτο καλῶς ἐνεργούμενον χάριν ἔχει, ἀλλὰ νὰ ἐπιτηρήσητε καὶ βελτιώσητε τὰ διατηρούμενα εἰς τὸ ἠθικὸν μέρος ἀφορῶντες, ἵνα μὴ σκάνδαλον καὶ καταφρόνημα τῶν ἐθνῶν καταστῶμεν. Ἐνῷ δὲ κανονικὴν κατὰ τὸ σύνταγμα σύνοδον ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν, οὐδεμία τοιαύτη συνεστάθη καὶ παρ' ἀντικανονικῆς διοικούμεθα. Καὶ ἐνῷ ἡ συσταθεῖσα ἐκκλησιαστικὴ σχολὴ πρὸς σχηματισμὸν τοῦ κλήρου συνεστάθη, εἰς τί χρήσιμος ἐφάνη καθέδρα γυμνοζωγραφίας ἀλλοτρία πάντῃ τῶν πραγμάτων, καὶ σκάνδαλον τῶν διδασκομένων. Καὶ τὸ μὲν ἔθνος ἐν ἀρχῇ οὐδεμίαν εἷς τι τῶν τῆς θρησκείας ἐπήνεγκε κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τροποποίησιν, παραδεχθὲν τοὺς ἄλλους νόμους τῶν αὐτοκρατόρων· ἡ ἐπελθοῦσα δὲ ἀντιβασιλεία προσέβαλε πρώτη τοὺς κανόνας, ἀλλὰ πρὸς μηδὲν τοῦτο, ἀφοῦ τὸ ἔθνος συνελθὸν παρεδέχθη ἤδη αὐτούς. Μετὰ τὴν παραδοχὴν ὅμως τούτων, ἵνα τί καὶ οἱ ἄλλοι νόμοι τυπικοὶ καὶ οὐσιαστικοὶ πρὸς τούτους συμφώνως δὲν ἐτροποποιήθησαν, ὅπως πᾶσα ἀντινομία αὐτῶν πρὸς τοὺς κανόνας ἀρθῇ, ὑπάρχουσα μέχρι τοῦδε ἐπί τε τῶν τῆς οἰκοθεσίας καὶ τῶν ἄλλων; ἀλλὰ τί περὶ θρησκείας νὰ λεχθῇ πρέπει, ἀφ' οὗ ἐν Γαλλίᾳ μὲν, ἔνθα ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἡ τῶν καθολικῶν διατελεῖ, ἡ κυβέρνησις τοὺς ἐπισκόπους διορίζει, ὁ δὲ Πάπας ἁπλῶς κυρόνει αὐτούς, εἰς ἡμᾶς δὲ ἐπὶ δεκαεξακισχιλίων ψυχῶν οὐδὲ συμβουλὴ οὐδὲ εἴδησίς τις δίδεται παρὰ τοῦ Πάπα, διορίζοντος τέσσαρας καὶ πέντε ἐπισκόπους ἐπ' αὐτῶν κατὰ τὸ Αἰγαῖον. Ἀφ' οὗ τὸ τάγμα τῶν Ἰησουϊτῶν, τὸ διαφθεῖραν τοὺς λαοὺς καὶ δολοφονῆσαν τοὺς ἄρχοντας, τὸ πανταχόθεν τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τούτῳ ἀποδιωχθὲν, εἰσέρχεται ἀκωλύτως καὶ ἐγκαθιδρύεται εἰς τινα νῆσον καὶ μοναστήριον ἀνεγείρει; ἐνῷ δὲ πολλὰ ὑπό τε ἐντίμων διοικητῶν πρότερον, τῶν Κ. Κ. Παπαλεξοπούλου, Οἰκονομίδου, καὶ Θεοτόκη, εἰς τὴν κυβέρνησιν περὶ τούτου ἐγράφησαν, καὶ ἤδη ἄπειρα ἐλέχθησαν, καὶ ὑπὸ βουλευτῶν, αὐτοῖς ὄμμασι τὸ μοναστήριον ἰδόντων, διετρανώθησαν, ἡ κυβέρνησις οὐδὲν ἔπραξε λέγουσα ὅτι *ὀσπήτιον* ἀνεγείρουσι· καὶ ἐνῷ τὸ Σύνταγμα ἀπαγορεύει τὸν προσηλυτισμόν, *Ἰησουΐτης* δὲ σημαίνει διαφθορεὺς τοῦ λαοῦ, ἡ κυβέρνησις ἀπρακτεῖ κατ' αὐτῶν. Ποία δὲ ἡ ψυχικὴ τῶν δυστυχῶν Ἀνδρίων κατάστασις, ἀφ' ἧς ἐνεφώλευσεν ὁ ἐπικατάρατος αἱρετισμὸς ἀν-

θρώπου πλανηθέντος καὶ κατακλυσθέντος εἰς τὸν βόρβορον; οἱ συζυγικοὶ θεσμοὶ ἐχαλαρώθησαν, τὰ δὲ τέκνα ἐστερήθησαν πάσης ἠθικῆς διδασκαλίας εἰς τὴν ἀθλίαν ἐκείνην νῆσον. Εἰς τοσαύτην ἐγκατάλειψιν ἀφίνετο ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία, ὥστε, ὑπαρχόντων δικαστηρίων καὶ τῶν ἀρχῶν ἐκπληρουσῶν τὰ ἔργα αὐτῶν, ἄνθρωποι βλασφημήσαντες κατὰ τῆς παναγίας Θεοτόκου, καὶ κηρυχθέντες ὑπὸ τοῦ νόμου ὑπόδικοι περιφέρονται ἀδίκαστοι ἐντὸς τῆς κοινωνίας, καὶ οἱ νόμοι σοβοῦσι καὶ καταπατοῦνται ὑπὸ τούτων· τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀπετέλεσεν ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς γλώσσης καὶ τῆς ψυχῆς καὶ ἡ ὀρθόδοξος εἰς χριστὸν πίστις· ὑπομένοντες τὴν κυβέρνησιν τούτων δὲν θέλετε ὑπάρχει Ἑλληνικὸν ἔθνος, καὶ ἂν ὀνόματι εἶσθε ἐν πράγματι ὅμως ἄλλο τι ὑφ' ὑμᾶς θέλει ὑποκρύπτεσθαι. Εἰς τὸ κλίμα τοῦτο, τὸ ἅγιον, ὡς περιέχον τοὺς τε τάφους τῶν πατέρων καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν ἡρώων καὶ τὴν καθέδραν τῆς ἐκκλησίας καὶ τὰ τρόπαια τῆς ἐλευθερίας καὶ πίστεως, ἀπαιτεῖται ἡ διατήρησις καθαροῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ γνησίου χριστιανισμοῦ ὁποῖον ἐδίδαξεν ὁ Παῦλος.

Τοιούτων ὄντων ἀναντιρρήτως τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων καὶ δικαίως ἀποδιδομένων εἰς τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα, καταδειχθείσης δὲ τῆς ἀληθείας παραβάσεως τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν κειμένων νόμων, πῶς δύναται νὰ γίνῃ παραδεκτὸν τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς συνταχθὲν σχέδιον, ἁπλῆ οἰκιακὴ παράφρασις τοῦ Βασιλόγου διατελοῦν, ἐκτὸς ἂν πρόκειται νὰ διακωμωδήσωμεν τὴν συνταγματικὴν πολιτείαν, καὶ νὰ σατυρήσωμεν τὴν ἀλήθειαν, διὰ τοῦ ὀργάνου τῆς ἀντιπροσωπείας; ἀλλὰ τότε ἀναλάβετε τὴν εὐθύνην καὶ εἴπατε πρὸ τούτου ὅτι δὲν θέλετε Σύνταγμα, ἀρνηθῆτε τοὺς καρποὺς τοσούτων ἀγώνων καὶ θυσιῶν, τῆς 25 Μαρτ. 1821, καὶ τῆς 3 Σεπτεμβ. 1843, καὶ κηρύξατε, ἂν τολμᾶτε, ὅτι δὲν εἶσθε ἔθνος ἀξιον ἐλευθερίας· ἀλλὰ ἀναλογισθῆτε ὅτι οὐ μόνον εἶναι θεὸς τιμωρὸς, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὸ ὄνομα ὑμῶν θέλει βαρύνει τὰ τέκνα σας, ὅτε τὰ κρανία καὶ βουλευτῶν καὶ ὑπουργῶν καὶ πάντων θέλουσιν εἶσθαι βεβαρυμένα ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ θεοῦ.

Μετὰ τὸν προαγορεύσαντα λαβὼν ἕτερος τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι θέλει περιορσθῇ εἰς ἓν σπουδαιότατον ἀντικείμενον, τὴν οἰκονομικὴν τοῦ κράτους κατάστασιν, ἥτις εἰς οὐδὲν πλέον εἶναι μυζήριον. Διότι ὁ καθυποβληθεὶς εἰς τὴν βουλὴν γενικὸς λογαριασμὸς τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων καθιστᾷ αὐτὴν καταφανῆ καὶ πάσης ἀντιρρήσεως ἀνεπίδεκτον. Κατὰ τὸν λογαριασμὸν τοῦτον εἰσεπράχθησαν ἐντὸς τοῦ ἔτους τοῦ 1845 δραχ. 6,656,951:48 καὶ σημειοῦνται ὡς εἰσπρα-

χθησόμεναι 4,191,657:13 ἐντὸς τῆς λήξεως τῆς χρήσεως τοῦ 1845. Ἡ δ' ἐνδεχομένη αὕτη εἴσπραξις εἶναι πραγματικὴ, διότι ἡ κυβέρνησις, ὅτε συνέταττε τὸν λογαριασμὸν τοῦτον, εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τοῦ λογιστηρίου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου καὶ ἐγνώριζε τὰς εἰσπράξεις· τὸ ὅλον λοιπὸν τῶν ἐσόδων εἶναι 10,848,608:61 τὰ δὲ μέχρι τοῦδε γινόμενα ἐντὸς τοῦ ἔτους 1845 ἔξοδα συμποσοῦνται εἰς 13 666162:16 τὰ δὲ σημειούμενα, ὡς ἐνδεχόμενα νὰ γείνωσιν, ἀναβαίνουσιν εἰς 2,786,778:16 τὰ ὁποῖα καὶ ταῦτα πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς πραγματικά. Ἀφαιρουμένων δὲ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐξωτερικοῦ δα- 3,881,498:67 μένουσιν ἔξοδα ἐσωτερικὰ 12,571 441:65· τοὐτέστιν ἔλλειμμα τῶν ἐσόδων πρὸς τὰ ἔξοδα δρ. 1,724,835. Ἡ κατάστασις αὕτη διὰ τὰς σοβαρὰς συνεπείας της δὲν δύναται νὰ μὴ λυπῇ πάντα, περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς πατρίδος φροντίζοντα, καὶ τόσῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον πάντα τὰ πρότερα ἔτη ἐδίδον περίσσευμα τῶν ἐσόδων πρὸς τὰ ἔξοδα. Καὶ ἐνῷ μεταξὺ τῶν παρελθόντων ἐτῶν ὑπῆρξαν εὐτυχῆ καὶ δυστυχῆ ἔτη, πάντοτε ὅμως τὰ ἔσοδα ὑπερέβησαν τὰ ἔξοδα· διότι τὸ μικρὸν ἔλλειμμα τοῦ 1843 ἀνεπληρώθη ἐκ τῆς κατὰ τὰκόλουθον ἔτος γενομένης εἰσπράξεως ἐκ τῶν καθυστερημάτων, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο ἕνεκα τοῦ συστήματος τῶν εἰσπράξεων καὶ τῶν πολιτικῶν περιστάσεων. Τὸ δὲ 1845 ἔτος, ἂν καὶ ὑπῆρξεν ἔτος ἐμπορικόν, τοῦ ὁποίου ἡ ἀφορία, ἂν θέλετε, συμψηφίζεται μὲ τὸ μέγεθος τῶν τιμῶν ὅλων τῶν διαφόρων προϊόντων τοῦ τόπου, ἔμεινε μὲ ἔλλειμμα· τὰ δ' ὑπολειφθέντα καθυστερήματα συμποσοῦνται μὲν εἰς 2,504,000 δραχμάς, ἐξ αὐτῶν ὅμως πρέπει ν' ἀφαιρεθῶσιν, ὅσα κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἰδίου ὑπουργείου δὲν εἶναι ἐλπὶς νὰ εἰσπραχθῶσι, τοὐλάχιστον εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα, ἀναβαίνοντα εἰς 1,428,000.

Ἀνέγνω δ' ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τὰ ἀφορῶντα τὰς καθυστερήσεις μέρη, ἐν οἷς τὸ ἴδιον ὑπουργεῖον παραλείπει διάφορα ποσὰ καθυστεροῦντα ὡς μὴ εἰσπραχθησόμενα· ὡς τὸ ἐκ τοῦ ἐγγείου φόρου τῶν προικοκτησιῶν, τὸ ἐκ τῆς πολυετοῦς τῶν ἐλατίων ἐνοικιάσεως, κ.τ.λ. ἀποτελοῦντα τὸ ῥηθὲν κεφάλαιον τοῦ 1,428,000 δραχμῶν. Μετὰ δὲ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ποσοῦ τούτου μένουσιν 1,076,000, ὡς καθυστερήματα, τὰ ὁποῖα ὅμως εἶναι ὡσαύτως ἀδύνατον νὰ εἰσπραχθῶσι καθ' ὁλοκληρίαν, ἐπειδὴ ἡ βραδύτης αὐτὴ ἀποδεικνύει ὅτι ὑπάρχουσι κωλύματα, ἔννομα ἢ ἄνομα, ἀνυπέρβλητα· ὥστε πάντοτε θέλει μείνει ἔλλειμα 1,000,000 ἐκτὸς τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ γείνωσι διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς τῆς χρήσεως

ἀφοῦ ἡ ἰσχὺς πολλῶν πιστώσεων τῶν ἐξόδων παρετάθη καὶ εἰς τὸ ἐρχόμενον ἔτος· ὑπέμνησε μετὰ ταῦτα, ὅτι καὶ κατὰ τὴν α. σύνοδον ἐξέφρασε δισταγμοὺς περὶ τοῦ περισσεύματος τοῦ 1845, τὸ ὁποῖον τὸ ὑπουργεῖον ὑπέσχετο, καὶ ἐφάνη τότε παράτολμος, τὰ πράγματα ὅμως ἐπεκύρωσαν καὶ τοὺς δισταγμοὺς καὶ τοὺς λόγους του. Αἱ δὲ προρρήσεις αὐτοῦ ἐβασίζοντο ἀπ' ἀρχῆς ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ ὑπουργείου, ἐν οἷς ἔβλεπεν, ὅτι ὑπῆρχε τάσις πρὸς φειδωλίαν καὶ κατοχὴν καὶ τάσις πρὸς σπατάλην καὶ παραχώρησιν· παρατηρήσας δὲ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν διάθεσιν τῆς ἐποχῆς δὲν ἐδίσασε νὰ μαντεύσῃ ὅτι τὸ σύστημα τῆς φειδωλείας καὶ περιστολῆς θέλει παραχωρήσει εἰς τὸ σύστημα τῆς σπατάλης καὶ παραχωρήσεως. Ὅσα δ' ἤδη περὶ τῆς παρούσης οἰκονομικῆς καταστάσεως εἶπεν, εἶναι θετικὰ καὶ εἰς ἐπίσημα στηρίζονται ἔγγραφα. Ἡ δὲ τοιαύτη κατάστασις προῆλθεν οὐχὶ μόνον ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἐσόδων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τῶν ἐξόδων αὐξήσεως. Διότι ἐνῷ αἱ δημόσιοι πρόσοδοι ἔπρεπε νὰ αὐξάνωσι ἀναλόγως τῆς αὐξήσεως τῶν ἐργατικῶν χειρῶν, τοῦ πολυπλασιασμοῦ τῶν κεφαλαίων, καρποῦ δωδεκαετοῦς εἰρήνης, τῆς προόδου τῆς γεωργίας, τῆς κινήσεως τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, ἐξ ἐναντίας βλέπομεν ἐλάττωσιν εἰς τὰ ἔσοδα σημαντικὴν, τῆς ὁποίας αἰτία εἶναι ἡ κακὴ τῶν πραγμάτων διαχείρισις. Πᾶσα δὲ πρὸς τοῦτο ἀντίρρησις θέλει συντριβῇ ἀπέναντι τῆς ἀληθείας· διότι ὅταν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων δὲν λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ ἱκανότης καὶ ἡ τιμιότης, ὅταν οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι εἰσέρχωνται καὶ ἐξέρχωνται ὡς παλλίφροια, καὶ ὅταν αἱ θέσεις των διατίθενται ἀδιακόπως κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἡμέρας, δὲν εἶναι παράδοξος ἡ ὕπαρξις καταχρήσεων. Ἡ δὲ προτεινομένη δικαιολογία, ὅτι πανταχοῦ γίνονται καταχρήσεις δὲν εἶναι ἀποχρῶσα· διότι πανταχοῦ οἱ κατάχρασταὶ ἀποπέμπονται, καταδιώκονται καὶ τιμωροῦνται· ἐνῷ ἐνταῦθα διατηροῦνται εἰς τὰς θέσεις των προστατευόμενοι ὑπὸ τῶν δυνατῶν τῆς ἡμέρας, ἀποβάλλονται δὲ τῆς ὑπηρεσίας, ὅσοι δὲν ἐκτελέσωσι τὰς ὀρέξεις τῶν δυναμένων νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν θέλησίν των. Ὡσαύτως καὶ οἱ διϊσχυρισμοὶ τῶν ἀποδιδόντων τὴν ἐλάττωσιν εἰς τὸ νέον φορολογικὸν σύστημα δὲν εἶναι βάσιμοι, διότι ἡ ἐλάττωσις ἐγένετο καὶ εἰς ἄλλα ἔσοδα εἰς ἃ δὲν ἐφηρμόσθη τὸ νέον φορολογικὸν σύστημα ὡς π. χ. καὶ εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἅλατος πρόσοδον, ἂν καὶ ἡ τούτου κατανάλωσις αὔξησε· καὶ διότι τὸ παρὸν φορολογικὸν σύστημα ἐφηρμόσθη καὶ ἄλλο τε ἐν μέρει, ἀλλα δὲν ἔφερε τὰς αὐτὰς συν-

σπείας καὶ τὰ αὐτὰ ἐλλείμματα. Περὶ δὲ τῆς αὐξήσεως τῶν ἐξόδων παρετήρησεν, ὅτι εἰς μόνον τὴν ὑγειονομικὴν καὶ δικαστικὴν ὑπηρεσίαν ἐγένετο αὔξησις ἐτησία ὑπὲρ τὰς 300,000 δραχμῶν ἄνευ οὐδεμιᾶς τῆς ὑπηρεσίας βελτιώσεως· καὶ ἄλλαι δ' αὐξήσεις γενόμεναι κατὰ τὴν δευτέραν ἑξαμηνίαν τοῦ 1845 ἐπεβάρυναν ἐν μέρει μὲν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845, βίλλουσι δ' ἐπιβαρύνει καθ' ὁλοκληρίαν τὸ 1846 καὶ τὰ λοιπὰ ἔτη. Ἐνῷ ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις, εὑρισκομένη εἰς μυρίας ἀνάγκας, ὑπὸ τὸ βάρος ἐξωτερικοῦ χρέους πιεζομένη, ἀποζημίωσιν τῶν θυσιασάντων καὶ περιβαλὼν τῶν πασχόντων ὀφείλουσα, ἀτμοκινήτων, ὁδῶν, λιμένων, γεφυρῶν χρείαν ἔχουσα, ὤφειλε νὰ ἦναι φειδωλὸς περὶ τὰς δαπάνας καὶ εὐσυνείδητος διαχειριστὴς τῶν προσόδων. Διότι καὶ αὐτὴ ἡμῶν ἡ ἀνεξαρτησία κρέμαται ἀπὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων ἡμῶν, καὶ ἐκ τῆς πιστῆς καὶ σοφῆς διαχειρίσεως τῶν πραγμάτων ἡ εὐτυχία ἢ ἡ δυστυχία τῆς πατρίδος ἐξήρτηται. Ἡ δὲ κακὴ τῶν οἰκονομικῶν κατάστασις δὲν περιορίζεται εἰς μόνην τὴν χρῆσιν τοῦ 1845 ἔτους, ἀλλ' ἐκ τῶν διδομένων, ὅσα μέχρι τοῦδε ἐλάβομεν, δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ, ὅτι καὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1846 ἡ κατάστασις δὲν θέλει εἶσθαι καλητέρα τῆς τοῦ 1845. Καὶ τὰ μὲν ἐλλείμματα ταῦτα ἀναπληροῦνται ἤδη ἐκ τῶν ὑπαρχόντων περισσευμάτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ἀλλὰ ταῦτα δὲν εἶναι ἀνεξάντλητος πηγὴ οὐδ' ἔπρεπε νὰ λάβωσι τοιαύτην χρῆσιν. Προσέθηκεν, ὅτι ἡ εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπάντησις ἐπικαλεῖται τὴν συμπαθῆ διάθεσιν τῶν Δυνάμεων, καὶ κηρύττεται ζηλότυπος τῆς ἀνεξαρτησίας, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀπολαύωμεν αὐτῆς διαρκῶς, πρέπει νὰ κατασταθῶμεν ἄξιοι ταύτης· ἐπειδὴ δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ λέγωμεν, ὅτι εἴμεθα ζηλότυποι τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ πράττωμεν συμφώνως μὲ τοὺς λόγους ἡμῶν· ἐπειδὴ τὸ νὰ λέγωμεν ὅτι εἴμεθα ζηλότυποι τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν καὶ νὰ ἐκτείνωμεν ἀδικοπρεπῶς χεῖρα ἐπαίτου πρὸς τὰς Δυνάμεις, νὰ ἐπικαλώμεθα τὴν σύμπραξίν των καὶ νὰ κατασπαταλῶμεν τὰ δημόσια καὶ ν' ἀφίνωμεν νὰ διαρπάζωνται αἱ δημόσιοι πρόσοδοι καὶ τὰ ἐθνικὰ κτήματα, εἶναι πράγματα ἀσυμβίβαστα καὶ ἀκατανόητα. Συνεπέρανεν ἐπὶ τέλους, ὅτι οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων ἡ ἀπάντησις δὲν ἐκφράζει τὴν ἀληθῆ οἰκονομικὴν τοῦ κράτους κατάστασιν· ἐπειδὴ δ' ἡ βουλὴ παρασιωπῶσα τὴν ἀλήθειαν καὶ καλύπτουσα τὴν πραγματικὴν τῶν οἰκονομικῶν κατάστασιν δὲν δεικνύει ἀληθῆ ἀφοσίωσιν καὶ ἀγάπην εἰς τὸν θρόνον καὶ εἰς τὴν πατρίδα, φρονεῖ, ὅτι πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ ἀλ-

λως εἰς τὴν πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπάντησιν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνόμισε χρέος νὰ ἐκθέσῃ μὲ εἰλικρίνειαν τὴν παροῦσαν τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων κατάστασιν.

Ἀντιλέγων ἕτερος εἶπεν, ὅτι τρίτην ἤδη φορὰν εὐτυχῶς ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν βουλὴν ἡ συνταγματικὴ ἐθιμοταξία, ἡ εἰς ὅλα τὰ συνταγματικὰ κράτη ἐπικρατοῦσα· καὶ ὅπως εἰς ἐκεῖνα, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, τῶν κυβερνώντων αἱ πράξεις ἐπικρίνονται. Εὐτυχῶς παρετηρήθη, ὅτι ἡ γενομένη ἐπίκρισις εἶναι ἀσθενὴς, μὴ ὑπαρχόντων οὐσιωδῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ἠδύναντο νὰ παρουσιάσωσιν αὐτὴν ζωηράν, διὰ τοῦτο καὶ τοι σφόδρα ἀγωνισθέντες οἱ προλαλήσαντες περιώρισαν τὰς ἐπικρίσεις αὐτῶν εἰς λόγους, πολλάκις ἐπαναληφθέντας τε καὶ ἀντικρουσθέντας, οὐδὲν δ' ὡρισμένον περιεκτικὸν κατέδειξαν· ὅ,τι δ' ἐν τῷ μέσῳ παρήνεγκαν, καὶ τοῦτο παραμορφωμένον ὑπῆρξε. Τὸν δὲ πλεῖστον τῆς ἀγορεύσεώς των χρόνον ἐδαπάνησαν εἰς ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα καὶ πέρυσιν ἐλέχθησαν, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως, καὶ κατὰ τὰς εἰδικὰς τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεις πολλάκις ἐπανελήφθησαν, πάντοτε δὲ προσηκόντως ἀνεσκευάσθησαν· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἤδη τὰ αὐτὰ ἐπανελήφησαν ἀναγκάζεται ν' ἀπαντήσῃ ἂν καὶ οὐχὶ μετ' ἐκείνης τῆς λεπτομερείας, μεθ' ἧς ἔπραξε τοῦτο εἰς τὰς ἐπὶ μέρους ἑκάστου ἀντικειμένου συζητήσεις. Ἀπήντησεν ὅθεν πρὸς τὸν κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντα καὶ κατακρίναντα τὸ ὑπουργεῖον ὡς καταστρέφον καὶ παραβιάζον τοὺς νόμους, ἐπειδὴ δὲν διώρισε τοὺς Τμηματάρχας ἀντὶ τῶν Συμβούλων καὶ τῶν Παρέδρων, ὅτι καὶ ἄλλοτε παρετηρήθη, ὅτι ὁ ἴδιος νομοθέτης συνεχώρησεν ἀναβολήν τινα πρὸς τὴν μεταποίησιν τοῦ παλαιοῦ συστήματος καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νέου· ἡ δ' ἀναβολὴ αὕτη προῆλθεν ἐκ τῆς ἀπαντωμένης πάντοτε δυσχερείας περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων εἰς πᾶσαν μεταλλαγὴν διοργανισμοῦ. Ἐπειδὴ δ' ὁ γενόμενος νόμος εἶναι διαρκὴς, καὶ ἐν αὐτῷ ἐδόθη ἀναβολή τις πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν, δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι παρεβιάσθη ὁ νόμος, ἂν ὁ ὑπουργὸς δὲν ὠνόμασεν ἀμέσως Τμηματάρχας τοὺς Συμβούλους καὶ Παρέδρους. Οὐδόλως δ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἡ ἀπαγορεύουσα τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῶν Νόμων, διότι τοιαύτη δὲν ἐγένετο. Ἐπίσης δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῇ, ὅτι δὲν ἐφηρμόσθη ὁ περὶ Νομαρχιῶν νόμος, ἐπειδὴ δὲν διωρίσθησαν εἰσέτι τρία ἢ τέσσαρα πρόσωπα· διότι δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ἀνάγκη νὰ διορίζηται πάντοτε ὁλόκληρον τὸ προσωπικὸν τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου διοριζόμενον,

καθόσον αὐτοὶ οἱ κατακρίνοντες τὴν Κυβέρνησιν ἤδη διὰ τὸν μὴ διορισμὸν ὅλων τῶν νομαρχῶν, ἔψεγον αὐτὴν ἄλλοτε ὡς διαρίσασαν ὅλον τὸ προσωπικὸν τὸ ὑπὸ τοῦ ὑγειονομικοῦ νόμου ἐπιτρεπόμενον. Πρέπει δὲ μόνον νὰ παρατηρηθῇ, ἂν ὑπάρχῃ οὐσιώδης ἔλλειψις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ὁ γινώσκων τοιαύτην δύναται νὰ καταδείξῃ αὐτήν. Καὶ τὸ μὲν ὑπουργεῖον ἐδύνατο νὰ ἔχῃ συμφέρον νὰ πληρόνῃ τὰς θέσεις ταύτας, ὅπως οἰκονομήσῃ τινὰς ζητοῦντας θέσεις, ἀλλά, παρατηρῆσαν ὅτι καὶ διὰ τῶν ὑπαρχόντων προσώπων ἐν τισιν ἐπαρχίαις ἠδύνατο νὰ ἐκτελῆται ἐπί τινα χρόνον ἡ ὑπηρεσία, δὲν ἐπλήρωσεν ὅλας τὰς θεσεις· ἐκ τούτου δὲ καὶ οἰκονομία τις εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον προῆλθεν, οὐδεμία δ' εἰς τὴν ὑπηρεσίαν βλάβη. Πρὸς δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος γενομένην κατάκρισιν τοῦ ὑπουργείου διὰ τὴν ἀναβολὴν τῶν δημοτικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ἐκλογῶν, παρετήρησεν, ὅτι ὅσον ἐπιθυμεῖ τις νὰ μὴ ὑπάρχωσι τοιαῦται ἀναβολαί, τόσῳ εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι προσκόμματα πολλὰ πρὸς ἀναβολὴν ἀπαντῶντα. καὶ κατὰ τὰς παρελθούσας καὶ κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις· ἀλλ' οὔτε τότε οὔτε νῦν πρέπει ν' ἀποδοθῇ ἡ ἀναβολὴ εἰς τὴν ἐξουσίαν· διότι αὕτη πολλάκις ἐτιμώρησε διὰ προστίμων τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς διὰ τὴν μὴ ταχείαν διεκπεραίωσιν τῶν ἐκλογῶν, ἀλλ' οἱ δήμαρχοι καὶ ποινὰς ὑποστάντες κατόρθωνον τὴν εὐκταίαν αὐτοῖς ἀναβολήν, ἥτις εἰς αὐτοὺς τὴν ἐξουσίαν παρεῖχεν ἐπὶ δύο καὶ τρία μέχρι πέντε καὶ ἓξ πολλάκις ἔτη. Οὐχ' ἧττον ὅμως μεγάλη ὑπάρχει ἡ πρὸς τὴν ταχείαν διεκπεραίωσιν τῶν ἐκλογῶν πρόοδος· διότι αἱ πλεῖσται εἶναι ἀποπερατωμέναι, καὶ διὰ τὰς λοιπὰς ἡ κυβέρνησις τιμωρήσασα τοὺς αἰτίους τῆς ἀναβολῆς ἔταξε ῥητὴν τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν προθεσμίαν τὴν 31 Δεκεμβρίου, ἀπειλήσασα ποινὴν παύσεως. Ὡσαύτως καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβούλων, ἐπειδὴ ἡ σύνταξις καὶ ἡ ἀνάκρισις τῶν καταλόγων, ἡ τὴν μεγαλητέραν παρέχουσα δυσχέρειαν, ἀπεπερατώθη, ἤρξατο, ἥτις καὶ ταχέως θέλει περαιωθῆ. Πρὸς δὲ τὰ περὶ βασάνων κατὰ πολιτῶν ἐνεργηθεισῶν λεχθέντα ἀπήντησεν, ὅτι συνεννόησίς τις καταδείκνυται ἐπὶ τῶν τοιούτων, διότι ἐν μὲν τῷ ἀντιπολιτευομένῳ τύπῳ ἐκτίθενται εἰκονικὰ τοιαῦτα περιστατικὰ καὶ εἰς ἐπιμαρτύρησιν τὰ ἀπὸ τοῦ βήματος λεγόμενα φέρονται, ἐνταῦθα δ' ἐπίσης οἱ ἐκ τῶν μειοψηφούντων ἀγορεύοντες διεξέρχονται τοιαῦτα καὶ εἰς ἀπόδειξιν τὰ διὰ τοῦ μνησθέντος τύπου πλαττόμενα φέρουσι· μ' ὅλον ὅτι τὰ εἰς τὰς ἐφημερίδας, κατὰ τὴν ἀρέσκειαν τοῦ τυχόντος καταχωριζόμενα, εἰς μάτην φέρον-

ται εἰς ἀπόδειξιν, καθότι ὅλα τὰ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν περὶ βασάνων καὶ λοιπῶν γραφέντα λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ κυβέρνησις ἔστειλεν ἐπὶ τούτῳ ὑπάλληλον αὐτῆς τὸν Ταγματάρχην Ζηνόβιον, ἵν' ἐξετάσῃ, καὶ ἀπεδείχθη ὅτι ὅλα τὰ ἀποδιδόμενα εἰς τὸν Λοχαγὸν Β. Σκαλτσᾶν ἦσαν ψευδῆ. Περὶ δὲ τῆς παραιτήσεως τοῦ Κυρίου Δούκα Νομάρχου Ἀχαΐας παρετήρησεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο, εὐθὺς ἀφοῦ ὁ ἀνώτερος οὗτος ὑπάλληλος ἀνέφερε κατὰ τοῦ ὑποδεεστέρου, νὰ ἐπιφέρῃ τὴν παῦσιν τούτου, πρὶν ἢ ἔτι βεβαιωθῇ ἂν τὰ ἀναφερόμενα ἔγωνται ἀληθείας, διότι τότε τὸ ὑπουργεῖον ἤθελε κατακριθῇ παρὰ πάντων, ὡς παρανομοῦν Ἀλλ' ἅμα λαβὸν τὴν πρώτην τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας περὶ τῶν Δυμαίων ἀναφοράν, ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις ἀπέβλεπεν ἄνδρα στρατιωκὸν, τὸν ἐκεῖ μοίραρχον, τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἐκοινοποίησε τὴν ἀναφορὰν ταύτην πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν. Τοῦτο δὲ διὰ νὰ βεβαιωθῇ κατὰ πόσον ἡ διαγωγὴ τοῦ μοιράρχου Πανᾶ ἦτον ἐπιλήψιμος, πρῶτον μὲν καθόσον ἀφορᾷ τὸ διοικητικὸν μέρος διέταξε τὸν ἐπιθεωρητὴν Κ. Κουτσογιαννόπουλον, ἀφ' οὗ δὲν ἠδύνατο νὰ παρατηρηθῇ τὸ ἀκατάλληλον τῆς τοιαύτης ἀποστολῆς, διὰ νὰ ἀπέλθῃ καὶ ἐξετάσῃ ἀκριβῶς τὴν ὑπόθεσιν, καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ ποινικὸν ἐκοινοποίησεν, ὅτι οἱ παθόντες δύνανται νὰ μηνύσωσι τὸν μοίραρχον Πανᾶν εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, καθόσον τὰ ὑπὸ τῆς χωροφυλακῆς πραττόμενα ὑπὸ τῶν τακτικῶν ἐκδικάζονται δικαστηρίων. Ταῦτα δὲ πάντα ἐβεβαίωσεν ὁ ἀγορεύων διὰ τῶν ἐγγράφων τῶν ἀφορώντων τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Κ. Δούκα, τὰ ὁποῖα ζητήσας ἔλαβε παρὰ τοῦ ὑπουργείου καὶ παρακατέθηκεν εἰς τὸ προεδρεῖον· ὁ δὲ ῥηθεὶς Μοίραρχος Κ. Κουτσογιαννόπουλος, μεταβὰς ἐκεῖσε ἐζήτησε καὶ ὑπέβαλε πληροφορίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν, ἀποδεικνυούσας, ὅτι ὁ Μοίραρχος Πανᾶς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν Δυμαίων, οἵτινες θεωροῦνται ὡς λῃσταπαίδαγοι καὶ ζωοκλέπται, ἐξεπλήρωσεν αὐστηρῶς τὰ καθήκοντά του, καὶ ἐν γένει ἐπιβαρυνούσας ἐπὶ τῶν ἀφορώντων τὴν πρὸς ἀλλήλους σύγκρουσιν μᾶλλον τὸν νομάρχην ἢ τὸν μοίραρχον. Τὰ δὲ περὶ τῆς ἑτέρας διενέξεως τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας πρὸς τὸν ἔπαρχον Καλαβρύτων ἔχουσιν οὕτως, ὡς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα δηλοῦσιν. Ὁ νομάρχης Ἀχαΐας διὰ ἀναφορᾶς ἀπὸ 9 Μαΐου 1846 πρὸς τὸ ὑπουργεῖον κατηγορεῖ τοῦ ἐπάρχου Καλαβρύτων, ὅτι δὲν προσφέρεται δεόντως πρὸς αὐτὸν, οὐδ' ἀποδίδει τὸ ἀπαιτούμενον σέβας, ὅτι συνεχῶς παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν νομαρχιακῶν ἐγγράφων ἐπιφέρει, καὶ τελευταῖον, ὅτι εἰς τὴν νεοσυλλεξίαν ἐγένετο

μεγάλη κατάχρησις. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν ἀμέσως ἐπέστειλε πρὸς τὸν Νομάρχην νὰ ἐνεργήσῃ ὁ ἴδιος διοικητικὴν προανάκρισιν, καὶ νὰ καθυποβάλῃ ἐν τάχει τὰ ἐξαγόμενα μετὰ τῶν παρατηρήσεων αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ νομάρχης, ἀντὶ κατὰ τὸ καθῆκον νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἀνακρίσεως αὐτὸς, ἂν καὶ ὤφειλεν αὐθορμήτως νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὴν, ἅμα λαβὼν γνῶσιν παρανομίας παρ' ὑπαλλήλου ὑπ' αὐτὸν διατελοῦντος πραχθείσης, ἀπήντησε καὶ μετὰ τὴν διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀνάκρισιν, διότι καὶ ἕτερα ἀνομιγνύοντο πρόσωπα, οὐδὲ τὰς πληροφορίας νὰ ὑποβάλλῃ αἱ δούμενος ἑαυτοῦ· Οὕτω δ' ἠρνήθη τὴν εἰς τὴν κυβέρνησιν ὀφειλομένην παρὰ τῶν ὑπαλλήλων ὑποταγήν· τὸ δ' ὑπουργεῖον ἐπιμένον ἐπαναλαμβάνει, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀνασταλῇ ἡ ὁδὸς τῆς δικαιοσύνης δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν, ἀλλὰ νὰ προχωρήσῃ ἡ ἀνάκρισις· συγχρόνως δὲ διατάττει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς νέαν ἐξέλεγξιν ὅλοι οἱ νεοσύλλεκτοι, ἐπιφορτίζουσα ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἐκ τοῦ ἐπάρχου Αἰγίου, τοῦ Ἰατροῦ Πελοπίδου, καὶ ἄλλων ἀμέμπτου διαγωγῆς προσώπων. Ἀλλὰ καὶ τοῦ μέτρου τούτου ἀναβάλλεται ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας ἡ ἐνέργεια, καὶ μετὰ δύο ῥητὰς διαταγὰς ἀπαντᾷ μόλις τὴν 7 Αὐγούστου, ὅτι δὲν διωρίσθη ἡ ἐπιτροπὴ διότι ὁ ἔπαρχος, ἀσθενοῦντος τοῦ γραμματέως, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ· τὸ δ' ὑπουργεῖον ἐπανειλημμένως συνιστᾷ καὶ αὖθις τὴν ταχεῖαν ἐξέλεγξιν τῶν νεοσυλλέκτων. Ἐκ τῶν ἐγγράφων λοιπὸν τούτων δύναται νὰ πληροφορηθῇ τις μὲ πόσην δικαιοσύνην καὶ αὐστηρότητα τὸ ὑπουργεῖον ἐνήργησε τὰ καθήκοντα αὐτῷ, καὶ ἀρκούντως συνάγεται ὅτι οὐδέποτε τὸ ὑπουργεῖον ἀνέχεται ἀπιστίαν τινὰ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν, τὴν ὁποίαν καὶ νὰ προσάψωσιν εἰς αὐτὸ ἐπεχείρησαν· ὁ δὲ νομάρχης, τὸν ὁποῖον ἡ ἀπείθεια εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου καθίστησιν ἔνοχον ποινικῆς καταδιώξεως, παρέβη τὴν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἐκ πλήρωσιν. Πρὸς δὲ τὴν μνημονευθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον λαλήσαντος διακώλυσιν τῆς ἀποστολῆς τῶν ἐφημερίδων, ἀπήντησεν ὅτι αὕτη εἶναι ἀνυπόστατος, ἀλλὰ καὶ βεβαίαν ἂν θεωρήσῃ τις αὐτὴν καὶ ὑποθέσῃ ὅτι εὑρέθη ταχυδρομικός τις ὑπάλληλος κακοήθης, ἤρκει νὰ καταγγελθῇ ὁ τοιοῦτος εἰς τὸν διευθυντὴν τῶν ταχυδρομείων διὰ νὰ τιμωρηθῇ παραχρῆμα· ἀλλ' εἶναι βέβαιον, ὅτι πολλὰ λέγονται, ὀλίγα ὅμως ὑπάρχουσιν, ἐπειδὴ πολλάκις οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι συμφέρον νὰ παραμορφόνωσι τὴν ἀλήθειαν. Εἰς τὴν πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπάντησιν ἡ ἐπιτροπὴ ἐκτίθησι τὰ φρονήματα αὐτῆς περὶ τῆς γεωργίας, τὰ

ὁποῖα δὲν δύναταί τις νὰ πολεμήσῃ. Διότι τὶς θέλει ἀρνηθῇ ὅτι ὅπου δὲν ὑπάρχει ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια ἐκεῖ δὲν δύναται νὰ προαχθῇ ἡ γεωργία; οὐδ' εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῇ, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀσφάλεια, ἐὰν ἀναφαίνωνταί ποὺ τινες λῃσταί, οἵτινες διὰ τοπικὰς αἰτίας εἶναι δυσκολώτατον νὰ ἐκλείψωσιν ἐντελῶς, καὶ καθ' ὧν καὶ σύντονα ἐλήφθησαν μέτρα καὶ αὐστηρὰ ἐνηργήθη καταδίωξις τὴν ἐξόντωσιν αὐτῶν ἐπενεγκοῦσα, καὶ τὴν ἐπὶ τοσοῦτον ἐλάττωσιν ὅσον οὐδέποτε πρότερον κατεδείχθη. Εἶναι δὲ λυπηρότατον νὰ εἰκονίζωμεν διὰ μελανοτάτων χρωμάτων τὴν τῆς πολιτείας κατάστασιν, εἴτε τοὺς ἔξω διαμένοντας φρικτὴν ἐμποιοῦντες ἰδέαν, καὶ τοὺς ἔξωθεν ἐρχομένους νὰ τρέμωσι νὰ ἐξέλθωσι τοῦ πλοίου καθιστῶντες, μ' ὅλον ὅτι καὶ οὗτοι, ἅμα ἐξελθόντες καὶ ὀλίγον καιρὸν διαμείναντες, αἰσθάνονται πόσον παρεμόρφωσαν τὰ πράγματα ὄργανα τινὰ τῆς δημοσιογραφίας, καὶ ἰδιαίτεραι ἄλλων πληροφορίαι, καὶ πόσον ἐσφαλμένη ἦτον ἡ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος ἰδέα αὐτῶν. Ἐν τούτοις ὁ μέλας ἐκεῖνος χρωματισμὸς γίνεται αἰτία οὐσιώδους βλάβης τῆς Ἑλλάδος, διότι καὶ ὑπουργός τις ξένης δυνάμεως πιστεύων τὰ τοιαῦτα ἐξετράσθη πολὺ πικρῶς κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ μὲ τρόπον, ὥστε δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι βλέπει προσβολὴν τῆς Ἑλληνικῆς αὐτονομίας. Ἀνέγνω δὲ τὸ ἐν τῷ Αἰῶνι πρὸ καιροῦ καταχωρισμένον ἔγγραφον τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἀγγλίας πρὸς τὸν ἐν Ἑλλάδι Ἀγγλικὸν Πρέσβυν Κ. Ἀδδενς, παριστῶν εἰς τρομερὰν καὶ φρικώδη κατάστασιν τὴν Ἑλλάδα, ἐξηγμένον, ὡς φαίνεται, ἐκ τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας τινὲς ἐντεῦθεν δίδουσιν· ἐπειδὴ αἱ τοιαῦται πληροφορίαι καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ ἐπιστηρίζονται, ὡς ἂν πολλοὶ ἐνηργοῦντο φόνοι καὶ λῃστεῖαι καὶ στρεβλώσεις, ἐν ᾧ οὐδὲ αἱ ἀλλαχοῦ γενόμεναι μικραὶ κλοπαὶ συμβαίνουσι, ἀλλ' ἐπικρατοῦσα ἡ πληρεστάτη τάξις κατεδείχθη. Μετὰ τοῦτο ἐπελάβετο τοῦ περὶ τῶν σχέσεων πρὸς τὰς λοιπὰς δυνάμεις ἀντικειμένου, περὶ οὗ πολὺς ἐγένετο ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον λαλήσαντος λόγος, εἰπόντος ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν αὐταὶ φιλικαί. Ἀπήντησε δ' ὅτι ἀγνοεῖ εἰς ποίαν σημασίαν ἐκλαμβάνεται ἡ φράσις· ἐπειδὴ οὐδεμία τῶν δυνάμεων ἐκήρυξε καθ' ἡμῶν πόλεμον, καὶ οὐδεμίαν διαμάχην ἐξέφρασεν. Ἂν δ' ἐστάλησαν ἔγγραφα μετά τινος ψυχρότητος καὶ δυσαρεσκείας γεγραμμένα, πρῶτον καὶ τοιαύτη κακῶς ἀπεδόθη καὶ εἰς τὴν Ρωσσίαν, ἥτις συγχατετάχθη ὡς μὴ καλῶς διατεθειμένη, διότι οὐδεμία κακὴ διάθεσις ἐξ αὐτῆς ἐδείχθη· ἔπειτα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα προέρχονται ἀπὸ κακῶν πληροφοριῶν,

αἴτινες ἐσφαλμένως καὶ διὰ σκοποὺς μὲν προσώπων πρὸς ὄλαβην δὲ τῆς Ἑλλάδος δίδονται ἐντεῦθεν· ὁμικρὰν δ' ἐχορήγησεν ἀφορμὴν ἡ διαγωγὴ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας συμφέρον ἦτο καὶ εἶναι νὰ ἔχῃ τὴν εὔνοιαν ἁπασῶν τῶν φίλων Δυνάμεων, καὶ τοῦ ὁποίου πάντοτε ἀνεδείχθη κηδομένη, ἐφ' ᾧ τὰς αὐτὰς τιμὰς καὶ δικαιώματα καὶ τὴν αὐτὴν πρὸς τὰς τρεῖς δυνάμεις εὐγνωμοσύνην ἐπιδεικνύει. Ἀλλ' ἂν ὑπάρχωσι περιςάσεις καθ' ἃς δὲν εἶναι δυνατὸν ὅλα τὰ πρόσωπατῆς κυβερνήσεως ν' ἀπολαμβάνωσι τὴν εὔνοιαν ὡρισμένου τινὸς ὑπουργοῦ ξένης δυνάμεως, πρὸς ἄλλα συμπάθειαν ἐξασκοῦντος, δὲν εἶναι ἐπόμενον, ὅτι πρέπει νὰ ὑποχωρήσωσι, διότι οὐδεμία ἐκ τούτου ἤθελε προέλθει ὠφέλεια, καὶ αἱ συνέπειαι τῆς τοιαύτης ἐνεργείας ἤθελον εἶσθαι λίαν δυσάρεστοι, διότι οὕτως ἤθελε καταστραφῇ ἡ αὐτονομία καὶ ἀνεξαρτησία ἡμῶν. Καὶ δυστυχῶς ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι συντρέχοντες εἰς τοῦτο διὰ δυσαρεσκείας πρὸς τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα τῆς κυβερνήσεως πρόσωπον· ἀλλ' εὐκταῖον εἶναι νὰ ἐκλείψωσι τὰ τοιαῦτα, καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν ὑπουργῶν νὰ ἀπορρέῃ ἀκράτως ἀπό τε τὸ ἔθνος καὶ τὸν ἄρχοντα αὐτοῦ κατὰ τοὺς συνταγματικοὺς ὅρους. Καὶ εὐτυχεῖς μὲν ἤθελομεν εἶσθαι ἂν δὲν ἐβάρυναν ἡμᾶς ἐξωτερικαὶ ὑποχρεώσεις, τῶν ὁποίων ἐλαχίστη μερὶς ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους διετέθη, καὶ ἐξ ὧν βαρεῖα ἐξασκεῖται ἡ ἐφ' ἡμῶν ἐπιρροὴ καὶ βαρεῖαι ἀπευθύνονται αἱ κατὰ τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν ἀπειλαί, τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἐκπλήρωσις δὲν εἶναι βαρεῖα, ἀλλ' ἂς μάθωσι πάντες ὅτι τὸ τοσοῦτα ὑποστὰν Ἑλληνικὸν ἔθνος πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτοῦ, οὐδενὸς θέλει φεισθῇ, ἵνα εἰς πᾶσαν περίστασιν διατηρήσῃ αὐτήν.

Τὸ ὑπουργεῖον ἐπεκρίθη ὡς διαπραγματεύσαν συνθήκας μετὰ τῆς Σουηδίας, ἐνῷ δὲν συνωμολόγησε τοιαύτην μετὰ τῆς Τουρκίας καὶ Ρωσσίας. Πρὸς τοῦτο ὡμολόγησεν, ὅτι ἡ ἐμπορικὴ συνθήκη μετὰ τῆς Τουρκίας εἶναι ἀναγκαία, ἀλλὰ δὲν εἶναι τόσον εὔκολος, οὐδὲ τόσον ἐπουσιώδης, ὥστε εἰς ὀλίγου χρόνου διάστημα ν' ἀποπερατωθῇ, ἀφοῦ μάλιστα ἡ ὑπόθεσις αὕτη περιεπλέχθη ἄλλο τε κατὰ τοῦ ἔθνους· ἠδυνάμεθα ὅθεν νὰ εὐχηθῶμεν τὴν πραγματοποίησιν τῆς τοιαύτης συνθήκης, καὶ νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν κυβέρνησιν, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ κατακρίνωμεν αὐτήν. Πρὸς δὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι αἱ περὶ διαφόρων πραγμάτων πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἐντολαὶ τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, ἀπήντησεν, ὅτι δὲν εἶναι οὔτε δυνατὸν οὐδ' ἀπαραίτητον νὰ πραγματοποιηθῶσιν ὅλα διὰ μιᾶς, ἂν φερ' εἰπεῖν νόμος περὶ διοργανισμοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως δὲν εἰσήχθη καὶ εἰς αὐτὴν

τὴν Γαλλίαν πέντε ὁλόκληρα ἔτη ἐβράδυνεν ἐγκυμονιῶν, περὶ ἐκπαιδεύσεως νόμος· ἀλλ' ἐν τούτοις εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι ἡ κυβέρνησις περὶ παιδείας πολυτελῶς ἐφρόντισε, δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι διδακτικὰ βιβλία ἐκδίδονται ἀπανειλημμένως. Τὰ δὲ περί τινος καθηγητοῦ λεχθέντα ἀγνοεῖ οὐχὶ μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ τὸ ἴδιον ὑπουργεῖον, ὡς ἐδυνήθη νὰ πληροφορηθῇ παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ κατὰ τύχην· ἂν λοιπὸν ὑπῆρξε τοιοῦτόν τι, ὁ πρύτανις, τοῦ ὁποίου ἡ ἔντιμος διαγωγὴ καὶ ἡ ἐπαγρύπνησις ὁμολογεῖται παρὰ πάντων, θέλει ἀναφέρει τὰ δέοντα εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Μετὰ ταῦτα μετέβη εἰς τὸ περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταςάσεως ἀντικείμενον, περὶ ὃ ὁ δεύτερον λαλήσας περιεστράφη, καὶ ἀνέπτυξεν, ὅτι καὶ πέρυσιν ἐκτενὴς ἐγένετο παρὰ τῶν ἀντιπολιτευομένων συζήτησις, διϊσχυριζομένων ὅτι τὰ ἔσοδα δὲν θέλουσιν ὑπερβῆ τὰ ἑνδεκα ἑκατομμύρια, καὶ ὅτι θέλει προκύψει ἐλάττωσις τριῶν ἑκατομμυρίων ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα τῶν παρελθόντων ἐτῶν, αὐτὸς δὲ καὶ τότε ἀπήντησεν καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνει, ὅτι τὰ εἰσπρακτέα ἔσοδα τῶν παρελθόντων ἐτῶν περιελάμβανον τὰς ποσότητας ἐκείνας, τὰς ὁποίας ἦτο γνωστὸν ὅτι δὲν ἤθελον εἰσπράξει, ὡς τὰ τῶν ἐλαιώνων ἐνοίκια κτλ. Συμπεριλαμβανομένων λοιπὸν τῶν ποσοτήτων τούτων καὶ εἰς τὸ **1845** ἔτος καὶ προσθετομένων τῶν ποσῶν τῶν ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ φορολογικοῦ συστήματος προκυπτόντων, ἤθελε φανῇ ἐλαχίστη ἡ διαφορά. Διότι ἀναφέροντες τὰ ἔσοδα τῶν **1836** καὶ ἑρεξῆς ἐτῶν πρέπει νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῶν φορολογουμένων πολιτῶν, καὶ νὰ παραβάλῃ αὐτὴν πρὸς τὴν παροῦσαν· ἐπειδὴ ἂν δὲν ἐμεριμνᾶτο ἡ φορολογία δυνατὸν ἦτο νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἤδη ἡ αὐτὴ τῶν ἐσόδων ποσότης. Ἐὰν δὲ ἐντὸς τῆς χρήσεως τοῦ **1845** εἰσεπράχθησαν ἑνδεκα μόνον ἑκατομμύρια, δὲν ἔπεται, ὅτι ταῦτα μόνα εἶναι τὰ ἔσοδα τοῦ παρόντος ἔτους, διότι τοῦτο ἀφῆκεν εἰς ἡμᾶς καθυστεροῦντα, τῶν ὁποίων ἡ εἴσπραξις θέλει γένει εἰς τὰ ἑπόμενα ἔτη, ὡς τὴν σήμερον ἀκόμη εἰσπράττομεν καθυστεροῦντα παρελθόντων ἐτῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ **1836**. Ἀλλ' ἐνῷ τὰ ἔσοδα δὲν εἰσπράττονται ὅλα ἐντὸς τῆς διαρκείας ἑκάστης χρήσεως, τὰ ἔξοδα πραγματοποιοῦνται κατ' αὐτὴν ὅλα· πλὴν ἂν τὰ ἔσοδα δὲν εἰσπράττωνται δὲν πρέπει νὰ εἰκασθῇ οἰκτρὰ ἡ κατάστασις, διότι καὶ ἐξ ὅλων τῶν παρελθόντων ἐτῶν καθυστεροῦντα κατεδείχθησαν, ἐφ' ᾧ καὶ ἤδη ἐκ τούτων εἰσπράττομεν ὑπὲρ τὸ ἓν ἑκατομμύριον κατ' ἔτος. Ὅτι δὲ καὶ ἡ ἀλλαγὴ τοῦ φορολογικοῦ συστήματος καὶ αἱ γενόμεναι ἐκθέσεις καὶ καταργήσεις διαφόρων

φόρων ἔφερεν ἐλάττωσιν εἰς τὰ ἔσοδα εἶναι φανερόν· ἡ δὲ ἐκ τοῦ ἅλατος ἀντιταχθεῖσα ἐλάττωσις, καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος φανεῖσα, προκύπτει ἐκ τῆς τῶν ἐλαιώνων περυσινῆς καὶ ἐφετεινῆς ἀφορίας, διότι περὶ τὸ τῶν ἐλαιῶν ἄλισμα γίνεται μεγίστη κατανάλωσις ἅλατος. Δὲν ἀπαντᾷ δέ τις εἰσέτι εἰς τὰ προηγούμενα ἔτη τὴν ἤδη ἀπαντωμένην τῶν προσόδων αὔξησιν, ἀναλόγως τῆς αὐξήσεως τῆς γεωργίας καὶ τῶν λοιπῶν· ἡ φαινομένη μάλιστα αὔξησις ὑπῆρξε βεβιασμένη καὶ ἡ εἰσπραξις τῶν καθηστερημάτων ἔφερε τὴν καταστροφὴν πολλῶν οἰκογενειῶν· ἐπομένως μετὰ μεγάλην γενικὴν μεταβολὴν, ἐπεκταθεῖσαν καὶ ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ συςήματος, δὲν πρέπει νὰ ἐπιζητῇ τις εὐθὺς τὸ τέλειον, διότι ἡ πεῖρα θέλει καταδείξει τὰ λάθη τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, καὶ θέλει θέσει εἰς θέσιν τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῶν διαφόρων παρατηρήσεων. Τοιαύτας δὲ παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ κυβέρνησις εὐχαρίστως ἤθελε δεχθῇ· ἀλλά, ἀντὶ νὰ καταδεικνύωνται αἱ ἐλλείψεις διὰ νὰ θεραπευθῶσι, παριςῶνται μετὰ μεγίστης ὑπερβολῆς, καὶ ἐπιφέρουσι βλάβην εἰς τὸ ἔθνος ἀντ' ὠφελείας, διότι ἐνισχύονται τὰ ψεύδη τὰ παρὰ τῶν μὴ θεωρούντων ἑαυτοὺς εἰς τὰ πράγματα διασπειρόμενα. Πρὸς δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον λαλήσαντος θεωρηθεῖσαν ἔλλειψιν τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, ὡς περιέχοντος ἐν τῷ μέσῳ τὴν εἴδησιν τῶν μετὰ τῶν δυνάμεων φιλικῶν σχέσεων, ἀπήντησεν, ὅτι ἀπορεῖ πῶς δὲν προέτεινεν ὁ πρῶτος ἀγορεύσας τὴν παρατήρησιν ταύτην καὶ εἰς τὰ δύο παρελθόντα ἔτη, ὅτε μάλιστα ἦτον εἰσηγητὴς τῆς ἀπαντήσεως· αἱ δὲ ἀπαιτούμεναι λεπτομερεῖς πληροφορίαι περὶ γεφυρῶν καὶ ὁδῶν καὶ περὶ βαμβακοκλωστικῆς μηχανῆς οὐδέποτε δίδονται διὰ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, ἀλλ' ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ζητῇ καὶ νὰ λαμβάνῃ πληροφορίας παρὰ τοῦ ὑπουργείου. Ἐπῆρανε δὲ τὸν λόγον ἐπαναλαβὼν, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ τοῦ κράτους κατάσις τοῦ ἔτους **1846**, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας ἐθεώρησεν, ἂν ὄχι χειροτέραν, ἀλλ' οὔτε καλητέραν τοῦ **1845**, κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα, κατὰ τὰς ὁποίας ἤδη ἔλαβον πληροφορίας διὰ τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ παρὰ τῶν ἁρμοδίων εἰσηγητῶν, φαίνεται ἀρκετὰ καλητέρα. Διότι κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν περὶ **23** ἐπαρχιῶν παρὰ τῶν ἐφόρων πληροφορίας, καθυποβαλόντων τ' ἀποτελέσματα τῶν εἰσπράξεων, προκύπτει ἱκανὴ αὔξησις τῶν ἐφετεινῶν φόρων σχετικῶς πρὸς τὰς περυσινὰς, ἀναβαίνουσα εἰς **800,000** περίπου δραχ. Κυρίως ὅμως τὴν μὲν περυσινὴν κατάστασιν θέλομεν

ἰδεῖ τὸν μάρτιον, τὸν δ' ἀπολογισμὸν κατὰ τὸ τέλος τοῦ προσεχοῦς ἔτους.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀγορεύσεως ταύτης, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως γενησομένης τὴν **27** Νοεμβρίου τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἀρξαμένης συζητήσεως, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν τὴν **3** ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΙΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Μ. Χ. Μελέτης.

Οἱ τοὺς ἀπόντας γραμματεῖς ἀναπληρώσαντες

Ι. Καραγιαννόπουλος

Σ. Χ. Στεφανόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ. Θ'.

Τῆς 27 Νοεμβρίου

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν **97** ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος **16**, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συζήτησιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπὸ τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων, καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἀπόντας τούτων.

Ὁ πρόεδρος καταλαβὼν τὴν ἕδραν, καὶ ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως τὴν συνέχειαν τῆς γενικῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως, παρετήρησεν ὅτι εἶναι μὲν ἐλευθέρα καὶ δικαίωμα ἀναφαίρετον ἡ συζήτησις καὶ ἡ τῶν Κυβερνητικῶν πράξεων γινομένη κατὰ ταύτην ἐξέλεγξις, ἀλλ' ὅταν τὰ αὐτὰ ὑπὸ τῶν ἀγορευόντων ἐπαναλαμβάνωνται, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς χρήσεως τοῦ δικαιώματος, δὲν ἀνταποκρίνεται, καὶ δαπάνην χρόνου ἐπιφέρει· ὑπέδειξε διὰ τοῦτο αὖθις εἰς τοὺς ἀγορεύσοντας τὴν ἀποφυγὴν τῶν ἐπαναλήψεων.

Ὁ πρῶτος παρελθὼν ἔλεξεν ὅτι, ἀκριβὴς φύλαξ τῶν Συνταγματικῶν θεσμῶν, ἡ Α. Μ. ὁ Σεβαστὸς ἡμῶν Βασιλεὺς ἀενάως ἀναδεικνύμενος, ἔσπευσε καὶ τὴν τρίτην ταύτην σύνοδον νὰ συγκαλέσῃ, ἥτις εἶθε νὰ ἀναδειχθῇ παραγωγὸς ἐθνικῆς ὠφελείας.

Καὶ διὰ μὲν τοῦ Β. Λόγου ἡ Κυβέρνησις ἀναγγέλλει εἰς τὰς Βουλὰς τὰς ἀνάγκας αὐτῆς καὶ τὴν συνδρομὴν αὐτῶν ἐκζητεῖ· εἰς τὰς Βουλὰς δ' ἀπάκειται νὰ σκεφθῶσι καὶ μεθ' ὥριμον μελέτην νὰ χορηγήσωσι τὸ ἐπ' αὐταῖς εἰς αὐτὴν, ἐπιδεικνύουσαι ὅτι πρὸς τοῦτο μόνον ἀπεστάλησαν. Ὅτι ἀπὸ τῆς θεωρίας ταύτης ὁρμώμενος θέλει ἀποφύγει μὲν πᾶσαν ἐπανάληψιν καὶ ψευδῆ παράστασιν, θέλει δὲ φέρει πάντοτε πράγματα, καὶ ἐπὶ τῶν τεσσάρων μερῶν, καθ' ἃ ὁ Βασ. Λόγος νὰ διαιρεθῇ δύναται· δηλονότι καὶ ἐπὶ τῆς τελειοποιήσεως τῆς οἰκονομικῆς νομοθεσίας ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἐκφραζομένης ἐπιθυμίας τῆς Κυβερνήσεως ἵν' ἀρθῶσι τὰ προσκόμματα ἀπὸ τῆς διοικητικῆς αὐτῆς πορείας, καὶ ἐπὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν νομοσχεδίων, τῶν ὁποίων ὁ Βασ. Λόγος τὴν εἰσαγωγὴν ἐπαγγέλλεται, καὶ εἰς ὑμᾶς ἀνήκει ἡ ἐκτίμησις, καὶ τέλος καὶ ἐπὶ τῶν φιλικῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων ἡμῶν.

Εἰς πᾶν μέγα κράτος τὰ ἀποτελοῦντα τὴν Κυβέρνησιν πρόσωπα ἐκ τῆς ὑψηλῆς κοινωνικῆς τάξεως καὶ ἐκ τῶν τὴν ἐγχώριον ἐχόντων πεῖραν λαμβάνονται· ὡς τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ τὴν ἡμετέραν Κυβέρνησιν ἀποτελοῦντα ἀναμφιβόλως προτίθενται, ἵνα πρὸς τὴν τελειοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν νομοθεσίας ἐργασθῶσιν. Ἀναγνωρίζων δὲ τήν τε ἀνάγκην τοῦ ἔθνους, ὡς ἀρτισυσάτου, ἵνα τὴν νομοθεσίαν αὐτοῦ τελειοποιήσῃ, καὶ τὴν μείζονα ἔτι Κυβερνήσεως τοιαύτης, δυναμένης τὸ μέγα τοῦτο ἀγαθὸν νὰ παρασκευάσῃ, ἀπορεῖ ὅμως διότι εὑρίσκει τὴν κυβέρνησιν διαπράττουσαν τὰ ἀντίθετα τῶν λεγομένων ὑπ' αὐτῆς. Οὕτω κατά τε τὴν Α καὶ Β' Σύνοδον τῶν Βουλευτῶν πολλοί, τὴν μεγάλην ἀνάγκην τῆς τελειοποιήσεως τῆς οἰκονομικῆς νομοθεσίας κατιδόντες, τὰ εἰκότα πρὸς τοῦτο νὰ προτείνωσιν ἔσπευσαν· τὰ μέγιστα δὲ κατὰ τούτων προσκόμματα αὐτὴ ἡ κυβέρνησις παρενέβαλε. Καὶ ἐν ᾧ αὐτός τε καὶ τῶν Βουλευτῶν πολλοὶ ἄλλοι, κατ' ἀμφοτέρας τὰς συνόδους δημοσίᾳ ἀπὸ τοῦ βήματος, τὴν ἀνάγκην εἰς τὴν κυβέρνησιν ὑπέδειξαν τῆς εἰσαγωγῆς νόμου περὶ τῶν εἰς μεγάλον ἀριθμὸν καθυστερούντων τοῦ κράτους, ἡ κυβέρνησις ἐπαγγελθεῖσα πάντοτε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο νὰ εἰσαγάγῃ, ἠμέλησεν ὅμως μέχρι τοῦδε αὐτοῦ· ἐν ἐσχάτοις δὲ, προτείναντος τοῦτο ἑνὸς τῶν Βουλευτῶν ἐκ Λακεδαιμονος, καὶ τοῦ προταθέντος Νομοσχεδίου μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ διαγραφομένην προπαρασκευὴν καταστάντος ὡρίμου καὶ ὑποβληθέντος εἰς τὴν συζήτησιν ἡμῶν, ἀνεβάλομεν ἡμεῖς αὐτὴν διὰ τὴν κατεπείγουσαν τοῦ πρῴτου λογισμοῦ ἐπιψήφισιν. Νομοσχέ-

διον δ' ἄρα τοιοῦτον δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν τελειοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν νομοθεσίας; ἐπίσης εἰς τῶν ἐξ Πλειάς Βουλευτῶν νόμον ἐπρότεινε περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου, ὁ δ' ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, παρὼν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ, ἀνήγγειλεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, παρασκευάσαν τοιοῦτον ἐντελέστερον, τάχιστα θέλει ὑποβάλει αὐτό· καὶ ὅμως, μ' ὅλον ὅτι ἱκανὴν τοῦτο σχέσιν πρὸς τὴν τελειοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν νομοθεσίας ἔχει, τὸ ὑπουργεῖον δὲν ὑπέβαλεν αὐτό. Ἐκ τούτου δὲ καταδείκνυται ὅτι οὐδεμία τάσις τῆς κυβερνήσεως πρὸς τελειοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν νομοθεσίας καταφαίνεται. Ὁ εἷς δὲ τῶν ἐκ Κυνουρίας Βουλευτῶν νόμον περὶ ὀρυκτῶν καὶ μεταλλείων ἐπρότεινεν· οὗτος δὲ διελθὼν πᾶσαν προεπεξεργασίαν ὑπεβλήθη εἰς συζήτησιν, ὅτε ἡ Βουλὴ, εἰς τὸ ἀτελὲς αὐτοῦ ἀφορῶσα, ἀπερήνατο μὲν νὰ ἀναβληθῇ, παρετήρησε δ' εἰς τὴν κυβέρνησιν ὅτι αὕτη μόνη καὶ διὰ τὰ ἄφθονα μέσα, τὰ ὁποῖα ἔχει, καὶ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας γνῶσιν τὸν ἀπαιτούμενον περὶ τούτου νόμον ἐντελῆ νὰ εἰσαγάγῃ δύναται· οὐδὲν ὅμως τοιοῦτον νομοσχέδιον εἰσήχθη, ἀφοῦ μάλιστα ἐντεῦθεν ἠκούσθη παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ αὐτοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι κλοπαὶ ἐπὶ τοῦ πολυτίμου τῆς Σμυρίδος ὀρυκτοῦ ἐγένοντο καὶ ἀνακρίσεις ἐπὶ τούτῳ διετάχθησαν. Τοῦτο δὲ ὁποίαν καταδεικνύει τάσιν πρὸς τὴν τελειοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς νομοθεσίας; Ἔτι κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς Β. συνόδου Νόμος περὶ συστάσεως ἐθνικῆς τραπέζης ἐπροτάθη, ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἐκ τῶν Βορείων Σποράδων Βουλευτῶν καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν ἐκ Βάλτου, καὶ ὑπὸ τούτων τὰ πλούσια καὶ μεγάλα κληροδοτήματα ὡς κεφάλαιον κατεδείχθησαν, μακρὰν ἤδη τῆς Ἑλλάδος εὑρισκόμενα· κατ' ἀμφοτέρας δὲ τὰς Συνόδους, εἰς τὸ οἰκεῖον τοῦ προϋπολογισμοῦ μέρος, πολλὰ περὶ τῶν τρεχόντων τῆς ἀπωλείας τὸν κίνδυνον κληροδοτημάτων τούτων καὶ αὐτὸς παρετήρησεν· κατ' ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιστάσεις, ἡ κυβέρνησις ἀπήντησεν ὅτι τάχιστα θέλει λάβει τὰ πρόσφορα μέτρα, οὐδὲν δ' ἔτι ἔλαβεν μέτρον ὑπὲρ αὐτῶν, ἐν ᾧ ταῦτα μεταφερόμενα ἐδῶ ἐπὶ μέγα ἤθελον συντελέσει εἰς τὴν ἐμψύχωσιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν βιομηχανίας καὶ τῶν ἄλλων τάξεων. Μ' ὅλα δὲ ταῦτα καὶ ἤδη ἐρωτωμένη ἡ κυβέρνησις νὰ εἴπῃ δύναται αὖθις ὅτι τάχιστα θέλει λάβει τὰ πρόσφορα ὑπὲρ τούτων μέτρα. Ὑπὸ τῶν δύω ἐκ Λακεδαίμονος Βουλευτῶν νόμος περὶ διαλύσεως τῆς τρινακονταετοῦς τῶν ἐλαιώνων ἐνοικιάσεως ἐπροτάθη, πάντες δ' ἤδη κατέμαθον, ὅτι τὸ κακὸν τοῦτο τῆς κυβερνήσεως μέτρον πρὸς ἐνοικίασιν αὐτῶν,

ἐπὶ μέγα τὰ ἐθνικὰ ταῦτα κτήματα ἠλάττωσε, διαπασθέντα κατὰ καιροὺς· κατὰ τὴν συζήτησιν δὲ καὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι τάχιστα θέλει ὑποβάλει τελειότερον περὶ τούτου νομοσχέδιον, ὑπ' ὄψιν ἤδη τῆς Α. Μ. τεθὲν· ἐπὶ τούτοις δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀνεβλήθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀλλ' ὅμως δὲν ὑπεβλήθη τὸ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ ὑπουργοῦ· ἐκ τούτου δ' ἄρα ὁποία τάσις τῆς Κυβερνήσεως καταραίνεται πρὸς τελειοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς νομοθεσίας; Κατ' ἀμφοτέρας ἔτι τὰς συνόδους πολλὰ περὶ τελωνιακῶν τελῶν παρετηρήθησαν καὶ ἀπητήθη παρὰ τοῦ ὑπουργείου τοῦ ἁρμοδίου περὶ τούτων νόμου ἡ εἰσαγωγή· κατὰ τὴν 7 δὲ μόλις τοῦ λήξαντος Σεπτεμβρίου, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, δι' ἐγγράφου πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς βουλῆς, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ τέλη οὗτος τοῦ Ὀκτωμβρίου ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὴν, εἶπεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἐμψυχώσεως τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας συνεστημένη ἐπιτροπὴ εἰσέτι τὸ ἔργον αὐτῆς δὲν ἀπεπέρανε, διὰ τὰς δυσκολίας τὰς ἐκ τῆς τηρήσεως τῶν βιβλίων κατὰ τὸ παλαιὸν δασμολόγιον· ταῦτα δ' ὁποίαν τάσιν πρὸς τελειοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς νομοθεσίας μαρτυροῦσι; καὶ ὅμως μέχρι τοῦδε κενοὶ λόγοι καὶ ἐπαγγελίαι ὑπέσαινον ἡμᾶς, καὶ τίς οἶδε μέχρι τίνος θέλουσι μᾶς ὑποσαίνει· ἔτι ὑπὸ τοῦ χ'. ψηφίσματος τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ἐπιβάλλεται εἰς τὴν κυβέρνησιν ἡ εἰσαγωγὴ τῆς ἐξελέγξεως τῶν πρὸς τὴν Βαυαρίαν λογαριασμῶν ἡμῶν. καὶ ἡ ὑποβολὴ πρὸς ταῦτα ὅλων τῶν ἐγγράφων τοῦ ἐν Λονδίνῳ συμβουλίου καὶ τῶν τριῶν Δυνάμεων μετὰ τῆς Βαυαρίας, τῶν ἀφορώντων τὴν ἄφιξιν ἐνθάδε τῆς Βασιλείας· καὶ μ' ὅλον ὅτι τοῦτο ἄμεσον ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν τελειοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν νομοθεσίας, καὶ ἀρτίως ἐψηφίσατε τὴν χορηγίαν τῶν δύω τρίτων τοῦ περισσεύματος τῶν 1845, πρὸς ἀπότισιν τῶν τόκων καὶ χρεολύτρων τοῦ δανείου πρὸς τὰς δύω τῶν ἐγγυηθεισῶν αὐτὸ δυνάμεων, ἀλλ' οὐδὲ κἂν ἐμελέτησε το ψήφισμα τοῦτο ἡ κυβέρνησις, πολλῷ δ' ἧττον δὲν ἐξετέλεσεν. Ἡ δὲ Κυβέρνησις καὶ αἱ Βουλαὶ, τὸ πλημμελὲς τοῦ καταργηθέντος φορολογικοῦ συστήματος κατιδοῦσαι, νὰ βελτιώσωσιν αὐτὸ ἔσπευσαν ἀπὸ αὐτῆς τῆς Α. συνόδου, καὶ πραγματικῶς διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἀπαιτουμένου νόμου ἐπὶ μέγα αὐτὸ ἐβελτίωσαν· ἀλλ' ὁ νόμος οὗτος, ἐφαρμοζόμενος ὑπὸ τὸ ὀλέθριον ἀξίωμα ὅτι ἐ πᾶς ὁ μὴ ἀνήκων εἰς τὴν κατά τινας σωτήριον μερίδα τῆς πλειοψηφίας, δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐπιτήρησιν καὶ ἐνέργειαν τῆς εἰσπράξεως, ἀλλ' οἱ εἰς αὐτὸ ἀνήκοντες μή ναι,

ἂν καὶ καταχρασταί,» δύναται νὰ παράσχῃ ὠφέλειάν τινα; οὕτω δὲ πείθεσθε ὅτι νόμοι οἰκονομικοί, καὶ ἂν τελειότατοι ὦσιν, ἀπὸ τοιούτους ἐφαρμοζόμενοι ὑπαλλήλους, μηδένα ἄλλον ὡς ἀρχηγὸν γνωρίζοντας ἢ τὸν διορίζοντα αὐτοὺς Βουλευτὴν, δύνανται νὰ ὦσιν ὠφέλιμοι; Ὄχι· τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι ἐπιβλαβέστατον· καὶ ὅμως εἰσί τινες εἰπόντες ἄλλοτε ἐντεῦθεν, ὅτι οἱ πλειοψηφοῦντες νὰ λαμβάνωσι μέρος δικαιοῦνται, οἱ δὲ λοιποὶ νὰ εὐχαριστῶνται πρέπει ἵνα ζῶσιν ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ νόμου Ἐκ τῆς τοιαύτης ἡμῶν τῶν Βουλευτῶν ἐπεμβάσεως, μεγίστη ἐπιγίνεται βλάβη οὐ μόνον εἰς τὴν οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν διοικητικὴν καὶ αὐτὴν τὴν δικαστικὴν, τὴν ψυχὴν τοῦ ἔθνους, διὰ τοῦτο μὴ, πρὸς θεοῦ, διὰ τῶν χειρῶν ἡμῶν τὴν κοινωνίαν αὐτὴν σπαράττωμεν.

Ἂν ταῦτα νὰ σᾶς πείσωσι δὲν δύνανται περὶ τῆς κακῆς τοῦ κράτους καταστάσεως, μελετήσατε τότε τὴν παραίτησιν τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας, τοῦ οἰκονομ. ἐφόρου Κορινθίας, καὶ ὁμολογήσατε ἂν τὸ κράτος κυβερνᾶται ὡς ἔδει. Καὶ περὶ τῶν προσαχθέντων χθὲς παρὰ τοῦ ἀγορεύσαντος ἐκ Σπάρτης Βουλευτοῦ ἐγγράφων, ὡς μόλις χθὲς ὑποβληθέντων, δὲν δύναται νὰ εἴπῃ τι, μὴ λαβὼν τὸν προσήκοντα χρόνον ἵνα μελετήσῃ αὐτά· μ' ὅλον ὅτι νομίζει ὅτι ἄλλοτε ὅταν λάβῃ τὸν λόγον περὶ τούτου θέλει ἀνασκευάσει τὸν χθὲς ἀγορεύσαντα τοῦτον Βουλευτὴν, ἐξ αὐτῶν τῶν ἐγγράφων τὴν ἀπαιτουμένην ἀρυόμενος ὕλην· ἀπαντᾷ δὲ νῦν πρὸς αὐτὸν εἰπόντα χθὲς, ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ 1846 ὑπερέβησαν τὰ τοῦ 1845 κατὰ 800,000 δραχ., ὅτι καὶ τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ 1846 ἐψηφίσθησαν, ὑπερβαίνουσι τὰ κατὰ τὸ 1845 ψηφισθέντα καθ' ἓν ἴσως ἑκατομμύριον, καὶ διὰ τοῦτο θέλει καταδειχθῇ ἐφέτος ἔλλειμα ἐξ 1,700,000 ἴσως δραχμῶν, ὡς ἄλλοι μετ' αὐτὸν εἰδικώτεροι θέλουσι λεπτολογήσει περὶ τούτου. Πῶς δὲ συμβιβάζεται ἡ ῥῆσις αὕτη περὶ τελειοποιήσεως τῆς οἰκονομικῆς νομοθεσίας μὲ τὴν καταδειχθεῖσαν ταύτην τάσιν τῆς κυβερνήσεως, τὴν καιριοτέραν δούσης προσβολὴν εἰς αὐτήν, ἀφ' οὗ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀπολογισμοὺς τοῦ 1844 καὶ 1845 κατὰ τὴν 31 Ὀκτωβρίου ὑπέβαλεν; ἐπειδὴ δὲ ὀφείλει νὰ ἀναυπόβλητῃ αὖθις αὐτοὺς κατὰ τὸν κανονισμὸν, εἰσέτι δὲν ὑπέβαλε· ποῦ δὲ ἠκούσθη, οὐχὶ εἰς συνταγματικὸν, ὡς ἡμεῖς, ἔθνος, ἀλλ' εἰς ἀπολυτοτάτην Κυβέρνησιν, αὕτη νὰ μὴ γνωρίζῃ τὰ ἔξοδα τοῦ παρελθόντος ἔτους; εἶναι δὲ πιστευτὸν ὅτι ἐν τῇ τριετίαν ἤδη συνταγματισθείσῃ Ἑλλάδι τοῦτο συνέβη, καὶ ἐναντίον μάλιστα ἀποράσεως τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ἐπιβαλούσης τὸ καθῆκον ἵνα

κατὰ τὴν πρώτην περίοδον δώσωσι λόγον τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως οἱ Σεπτεμβριανοὶ Ὑπουργοί, καὶ ὅτι αἱ Βουλαὶ τυπικῶς μόνον συγκαλοῦνται ἵνα τὸν προϋπολογισμὸν ψηφίσωσιν; ἡ ὁδὸς αὕτη οὐδὲ πρὸς τὸ Σύνταγμα σύμφωνος εἶναι, οὐδὲ πρὸς τὴν περυσινὴν ἀπάντησιν πρὸς τὸν Βσα. Λόγον, ἐν ᾗ ἐξητήσαμεν τὴν ἀκριβῆ τοῦ 53 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἐνέργειαν.

Ἀλλὰ καὶ τῶν προσκομμάτων τῆς διοικητικῆς πορείας αἰτία δὲν εἶναι ἡ Βουλή, διότι ὁ μὲν τοῦ 1845 προϋπολογισμὸς κατὰ τὴν 18 Μαΐου τοῦ ἔτους ἐκείνου ὑπεβλήθη, ὁ δὲ τοῦ 1846 κατὰ τὰ τέλη Μαρτίου αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τούτου αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις ὁμολογεῖ τοῦτο· Ἀλλὰ καὶ πρόσκομμα διὰ τὴν μὴ ἔγκαιρον τοῦ προϋπολογισμοῦ ψήφισιν δὲν ἀποτελεῖται μεῖζον ἢ ὅσον διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, ἐφ' οὗ νὰ ἐπανέλθῃ ἀναγκάζεται εἰς τὰ καὶ χθὲς λεχθέντα περὶ τοῦ νόμου περὶ ὑπουργείων, ὅτι ὁ μὲν περὶ διαιρέσεως τοῦ κράτους νόμος κυρωθεὶς ἀπὸ τῆς πρώτης Συνόδου ἐβλήθη εἰς ἐνέργειαν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δευτέρας, καὶ, μ' ὅλον ὅτι περὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ τὰ εἰκότα εἰς τὴν πρὸς τὸν περυσινὸν Β. Λόγον ἀπάντησιν παρετηρήθησαν μ' ὅλα ταῦτα, ἀντὶ τῆς τελειοτέρας αὐτοῦ ἐφαρμογῆς ἐπὶ μᾶλλον ἠκρωτηριάσθη οὗτος, ὑπαρχόντων μὲν ἐν ἀρχῇ 6 Νομαρχῶν καὶ 4 γραμματέων, ἤδη δὲ 3 Νομαρχῶν καὶ ἑνὸς ψιλῷ τῷ ὀνόματι μισθοδοτουμένου καὶ τὴν πρωτεύουσαν φυλάσσοντος· καὶ αἱ μὴ πληρωθεῖσαι δὲ θέσεις κατέχονται ἀπὸ γραμματεῖς δυναμένους νὰ ἀναπληρώσι τὸν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον νομάρχην, οὐχὶ δὲ καὶ τὸν μήπω διορισθέντα μηδὲ ποτὲ διορισθησόμενον· ὁ δὲ περὶ ὑπουργείων νόμος τὴν 2 Ἰουνίου κυρωθεὶς, καὶ μὴ βληθεὶς εἰς ἐνέργειαν, ἄπειρα φέρει ὡς καὶ ὁ πρῶτος προσκόμματα εἰς τὴν διοικητικὴν πορείαν, καὶ οὐχὶ ἡ μὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ μόνου ἔγκαιρος ἐπιψήφισις. Ὅτι δὲ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐδύνατο, δυνάμει τοῦ ἐπικαλεσθέντος παρὰ τοῦ τελευταῖον χθὲς ἀγορεύσαντος ἄρθρου, νὰ ἀρνηθῇ ἀνεκτέλιστον τὸν νόμον, συνάγεται, διότι τὸ ἄρθρον ἐτέθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ἵνα χορηγηθῇ μικρὸς χρόνος εἰς τὸν ἐκτελεστὴν, ἐπειδὴ ἦτον ἀδύνατος ἡ εἰς τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα πλήρης αὐτοῦ ἐφαρμογὴ, οὐχὶ δὲ ἵνα καὶ ἐπ' ἄπειρον ἀναβληθῇ αὕτη· καθόσον καὶ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπὲρ τμηματαρχῶν καὶ συμβούλων συνάμα ποσὰ ψηφίζοντες ἑαυτοὺς εἰρωνεύομεν· ἀγνοεῖται δὲ πῶς φαίνεται συνεπὴς εἰς ἑαυτὸν καὶ αὐτὸς ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς διατηρῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τμηματάρχας τε καὶ συμβούλους, ἐν ᾧ ἀπ' ἀρχῆς ἐπέδειξε θέλησιν ἵνα τὸν νόμον ἐφαρμόσῃ, ἐφ' ᾧ καὶ πρὸ τῆς κυρώσεως

αὐτοῦ συμπληρωτικὸν ὑπέβαλεν αὐτοῦ νομοσχέδιον ὑπὲρ τοῦ ἐπὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου. Νόμοι ψηφισθέντες καὶ κυρωθέντες μένουσιν οὕτω νεκροὶ, πρὸς βλάβην μεγίστην τῆς ὑπηρεσίας, πρὸς παρεμβολὴν ἀπείρων προσκομμάτων εἰς τὴν διοικητικὴν πορείαν, καὶ πρὸς ὕβριν ἡμῶν αὐτῶν τῶν ψηφισάντων αὐτούς, ἀφοῦ μάλιστα καὶ δέκα ἐξ διωρίσθησαν Γερουσιασταὶ πρὸς τήρησιν τῶν νόμων τούτων. Πρὸς δὲ καὶ ἕτερος νόμος παρ' ἀμφοτέρων ψηφισθεὶς τῶν σωμάτων καὶ κυρωθεὶς, ὁ περὶ συγκαλέσεως τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων, δὲν ἐνηργήθη, κακουργιοδικεῖα δὲ διὰ τοῦτο δὲν δύνανται νὰ συγκαλεσθῶσι, καὶ πολλοὶ εἰς τὰς φυλακὰς στενάζουσιν, ὧν οἱ πλεῖστοι ἴσως ἀθῶοι· καὶ κατὰ τὸν Δεκέμβριον ἤδη δὲν δύναται πλέον νὰ συγκαλεσθῇ τρίτη σύνοδος κακουργιοδικῶν, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ εἰσαγγελεὺς ἑρετῶν, βουλευτὴς ἐκ Πετσῶν, δύναται νὰ μαρτυρήσῃ, τοῦ ὁποίου τὴν ἐπαγρύπνησιν πρὸς τοῦτο ἐπικαλοῦμαι. Ἀλλὰ καὶ αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ ὡς ἐνεργοῦνται, μέγα φέρουσιν εἰς τὴν διοικητικὴν πορείαν πρόσκομμα· καὶ ὁ μὲν δήμαρχος τῆς πρωτευούσης 28 ἤδη μῆνας διατελεῖ πεπαυμένος, ἡ δὲ δημοτικὴ ἐξουσία εἰς χεῖρας ἑνὸς τῶν παρέδρων ἀνετέθη· γενομένης δ' ἐκλογῆς, ὠνομάσθησαν πρὸ ἐννέα μηνῶν ὑποψήφιοι, καὶ εἰσέτι δὲν διωρίσθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, μὴ ἀποφηναμένου οὐδὲ περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς ἐκλογῆς· διετάχθη δὲ αὖθις νέα ἐκλογὴ δημάρχου, παρέδρων καὶ τοῦ τριτημορίου τοῦ συμβουλίου, ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ αὕτη ἐπὶ πολλοὺς διήρκεσε μῆνας. Ἐπίσης τρία ἤδη ἔτη ὠνομάσθησαν οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν θέσιν δημάρχου τοῦ δήμου τῆς Ἄνω Σύρου, καὶ εἰς τὸν δῆμον Φυλῆς τὸ τριτημόριον τοῦ συμβουλίου πρὸ τεσσάρων μηνῶν ἐκληρώθη, ὡς καὶ εἰς τὸν τῆς Κρωπίας ὅτε δήμαρχος καὶ οἱ πάρεδροι ἐξελέχθησαν. Ταῦτα ἆρα δὲν εἶναι προσκόμματα εἰς τὴν διοικητικὴν πορείαν; καὶ ἀσχολεῖται νὰ ἄρῃ αὐτὰ ἡ κυβέρνησις, ἢ αὐτὴ παρεμβάλλει; Προσέτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 62 τοῦ περὶ δήμων νόμου εἰς τοὺς δήμους γ'. τάξεως ψηφοφορεῖ τὸ 1/8 τῶν κατοίκων, εἰς δὲ τοὺς τῆς β'. τάξεως ἐπίσης τὸ 1/8 ἐπὶ τῶν 2000, καὶ ἂν πλείους ὦσι, προστίθενται ἀνὰ ἓξ ἐπὶ πάσης περαιτέρω ἑκατοντάδος, ὡς καὶ εἰς τοὺς τῆς ἀ. τάξεως, προστιθεμένων εἰς τοῦτον ἀνὰ πέντε ἕτι ἐπὶ πάσης περαιτέρω ἑκατοντάδος· οὕτως ὁ δῆμος Ἀθηνῶν ἔχων 25000 κατοίκους φέρει μὲν ψηφοφόρους 250 ἀπὸ τὸ 1/8 τῶν 2000, καὶ 1150 ἕτι ἀπὸ τοὺς λαμβανομένους πέντε ἐπὶ πάσης ἑκατοντάδος, τὸ ὅλον 1400· μετὰ τὴν διάταξιν δὲ ταύτην ἔρχεται ἡ περὶ τιμήματος, καὶ σχημα-

τίζεται κατὰ ταύτην ὁ τῶν μᾶλλον φορολογουμένων κατάλογος· κατὰ τὸ ἀπὸ 1835 δὲ περὶ ἀριστείου διάταγμα, χορηγεῖται τὸ προνόμιον τοῦτο εἰς ὅλους τοὺς ἀριστειούχους· καίτι τῶν ψηφισμάτων τῆς συνελεύσεως ἀποδίδωσιν τὸ ἀριστεῖον εἰς ὅλους τοὺς τὰ 30 ἔτη ἔχοντας, δηλονότι ἀριστειούχους καθιστᾷ τοὺς Ἕλληνας ὅλους. Οἱ νόμοι οὗτοι δὲν δύνανται νὰ συνυπάρξωσιν εἰς πρᾳφανῆ πρὸς ἀλλήλους ἀντίθεσιν διατελοῦντες· ἀλλ' αἱ ἐνεργούμεναι ἤδη ἐκλογαὶ πῶς ἐνεργοῦνται; δυνάμει τοῦ περὶ δήμων νόμου, ὅτε καταργεῖται τὸ προνόμιον τῶν ἀριστειούχων διὰ νόμου χορηγηθέν, ἢ κατὰ τὸν περὶ ἀριστείων νόμον, ὅτε καταργεῖται ἡ διάταξις περὶ τιμήματος καὶ τὸ 62 ἄρθρον τοῦ περὶ δήμων νόμους καὶ ἂν τὸ πρῶτον, πῶς ἄνευ νόμου κατήργησεν ἡ κυβέρνησις τὰς συνεπείας νόμου ἰσχύοντος, τοῦ περὶ ἀριστείων; ἂν δὲ τὸ δεύτερον, πῶς ἐμηδένισεν ἕτεραν τὸν περὶ δήμων; ἀλλὰ μὴ, πρὸς ἄρσιν τῶν ἀντιθέσεων καὶ ἀντινομιῶν τούτων, τὸ ἀναγκαῖον εἰσήγαγε νομοσχέδιον ἕνα καὶ περὶ τούτου προβλέψῃ; τίς ὄθεν ὁ τὰ προσκόμματα εἰς τὴν διοικητικὴν αὐτῆς πορείαν παρεμβάλλων ἢ αὐτὴ ἡ κυβέρνησις;

Καὶ αὐτὸς συναισθάνεται ἤδη τὴν περὶ τὸν λόγον ἀπαντηθεῖσαν χθὲς δυσχέρειαν ὑπὸ τοῦ τελευταῖον ἀγορεύσαντος, μὴ δυνηθέντος νὰ διεξέλθῃ τὸν κύκλον ἅπαντα καὶ νὰ ἀποδείξῃ τοὺς δισχυρισμοὺς αὐτοῦ ἀληθεῖς· διότι μέλλων νὰ ἀποδείξῃ τὰς ἐξωτερικὰς ἡμῶν σχέσεις φιλικὰς, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ τῶν πραγμάτων, κατέφυγεν εἰς τὸ ἀσθενὲς ἐρώτημα, τίς τούτων πόλεμον ἐκήρυξε καθ' ἡμῶν; οὐδὲν τοιοῦτον ἐγένετο, οὐδὲ θέλει γένει, καὶ ὅμως δὲν εἶναι φιλικαὶ αἱ σχέσεις ἡμῶν. Ὁ αὐτὸς τελευταῖον ἀγορεύσας χθὲς ἐπήνεγκε μετὰ τὸ ἐρώτημα τοῦτο, ὅτι ἂν ἦναι μικρά τις δυσαρέσκεια καὶ ψυχράτης εἴς τινα ἔγγραφα μιᾶς τῶν Δυνάμεων ἕνεκα τῶν αἰσχρῶν ἐντεῦθεν ἐκφωνουμένων, τοιούτων νὰ καταστήσωσιν αὐτὰς δυσμενεῖς, τοῦτο οὐδὲν σημαίνει· ἀλλ' αἱ φιλικαὶ δυνάμεις ἔχουσιν ἐνταῦθα ἀντιπροσώπους, καὶ δι' αὐτῶν, γνωριζόντων καλλιον πολλῶν ἐξ ἡμῶν τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα, καθ' ἑκάστην τὴν κατὰ ταῦτα μανθάνουσιν ἀλήθειαν· καὶ γνωρίζουσιν ὅτι φιλικῆς δυνάμεως, καὶ νῦν ἔτι φιλικωτέρας, οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι ἑλληνικὴν ἐργάζονται ὑπηρεσίαν, καὶ πέρυσι καὶ ἐρέτος ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἡμῶν ἐργασθέντες· ἀλλὰ τίς ἡ ἀνάγκη καὶ αὐτῶν τῶν πληροφοριῶν τῶν Πρέσβεων, ὅταν ἀπὸ τοῦ γαλλικοῦ βήματος κηρύσσηται ὅτι τὸ ἐν Ἑλλάδι Ὑπουργεῖον εἶναι Γαλλικόν; Προσθέσατε εἰς ταῦτα καὶ τὴν μήποτε προσωπικὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ Πρέσβεως

τῆς Ἀγγλίας, μηδὲ συνάντησιν, τὰ μπιλλέτα δηλονότι, τὰ ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ πέρυσι κατ' ἐπανάληψιν περιγραφέντα, καὶ θέλετε εὕρει ἀρκοῦσαν τὴν δυσμένειαν· ὑπάρχει ἀρά τι τῶν φιλικῶν Δυνάμεων πρὸς ἡμᾶς; καὶ τὴν ὑπάρχουσαν ταύτην δυσμένειαν ἵνα τί δὲν ἐσπεύσαμεν νὰ μαλακύνωμεν; εἴθε νὰ ὑπάρξωσι φιλικώτεραι αἱ σχέσεις ἡμῶν, ἀπὸ καρδίας καὶ οὗτος ὑπὲρ αὐτοῦ εὔχεται· ἀλλὰ τοῦτο ἀφ' ἡμῶν ἐξήρτηται, ὀφειλόντων καὶ εὐγνωμοσύνην ἴσην εἰς τὰς τρεῖς· καθόσον οὐ μόνον ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν ἡμῶν ὑποχρεώσεων ὀφείλομεν νὰ διατηρῶμεν τὴν εὔνοιαν αὐτῶν, ἀλλὰ νὰ ἐπιζητῶμεν αὐτῆς πρέπει ἐν ὅσῳ τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα μένει ἄλυτον, ἐξηρτημένης καὶ αὐτῆς τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν ἀπὸ τὴν θέλησιν αὐτῶν.

Ἀποπερατώσας πάσας τὰς ἐπὶ τοῦ Β. Λόγου παρατηρήσεις ὁ ἀγορεύων μετέβη, ἵνα παρατηρήσῃ τινὰ καὶ ἐπὶ τοῦ εἰσαχθέντος παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, καὶ ἰδίως ἐπὶ τοῦ ϛ', καὶ προτελευταίου παραγράφου αὐτοῦ. Παραδεχόμενος τὸν ἐν τῷ ϛ'. §. πλεκόμενον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς στέφανον ἡμῶν, ἂν ἐν πράγματι αἱ πράξεις ἡμῶν καλαὶ ὦτιν, ἐγκρίνει νὰ μὴν πλέκωμεν ἡμεῖς αὐτοὶ ὑπὲρ ἡμῶν στεφάνους, τὸ ἔργον εἰς τοὺς ἄλλους κἂν ἀρίνοντες, καθόσον τὰ ἐν τῷ Β. Λόγῳ λεγόμενα περὶ τούτου καὶ ἐξ ἑβδομοταξίας ἴσως ἐγράφησαν· τάχιστα δ' ἔρχεται ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἄλλοι τοὺς στεφάνους ἡμῶν θέλουσι πλέξει, ἐπιδοκιμάζοντες ἢ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀπὸ τῶν πράξεων ἡμῶν ἀποσρέφοντες· οἱ ἐντολεῖς ἡμῶν περὶ τούτου θέλουσιν ἀποφανθῆ. Ἐν τῷ προτελευταίῳ δὲ §. καὶ νὰ προβῇ πέραν τοῦ Β. Λόγου ἡ ἐπιτροπὴ ἐνέκρινε, καὶ περὶ τῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας νὰ μαρτυρήσῃ, σιωπῶντος περὶ τούτων ἐκείνου· ἀλλὰ τοιαύτη περὶ τούτου αὐθόρμητος μνεία γεννᾷ τὴν ἰδέαν ὅτι πρὸ τοῦδε δὲν ὑπῆρχεν ἡ ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια, μ' ὅλον ὅτι, ἐπειδὴ πέρυσιν ἐν τῇ ἀπαντήσει ἀρκοῦντα περὶ τῆς ὅλης ταύτης ἐλέχθησαν τὴν ἔλλειψιν αὐτῶν ὑποδείξαντα, ἡ ἐπιτροπὴ, ἵνα ὑποδείξῃ ὅτι ἐπανῆλθεν ἡ ἡσυχία, τὸν §. τοῦτον κατεχώρισεν. Ἀλλ' ἆρα ἀληθῶς ὑπάρχει ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια, ὑπάρχουσα δὲ συνετέλεσε κατά τι εἰς τὴν πρόοδον τῆς Γεωργίας καὶ Ναυτιλίας; τὸ θέμα τοῦτο ἐξετάζων διστάζει νὰ ἀποφανθῇ καταφατικῶς ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐκ πραγμάτων τῶν ἐκτεθησομένων ὁρμώμενος· διότι, ἂν αὕτη ὑπῆρχε, δὲν ἤθελον ὑπάρξει τὰ πρόσφατα παράπονα τῆς Ἰονικῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐπιπληττούσης μάλιστα καὶ προσβαλλούσης ἔτι τὴν ἀξιοπρέπειαν ἡμῶν, διὰ τὴν εἰς τὰ Ἰονικὰ ὕδατα γινομένην καὶ ἐκτὸς τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου πειρατείαν· ἂν ὑπῆρχεν αὕτη, δὲν ἤθελεν

ἀπευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη προχθὲς εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἀπὸ τὴν πολυανθρωποτέραν τῶν Πατρῶν πόλιν ὑπὸ τῶν προύχόντων αὐτῆς ὑπογεγραμμένη, καὶ ἀνηκούστους βασάνους καὶ καταπιέσεις καὶ ἄλλας τοῦ συντάγματος παραβάσεις τοῦ Μοιράρχου καὶ ἀζυνόμου καταγγέλλουσα· (ἀνέγνω αὐτὴν ἀπὸ 10 Νοεμβρίου 1846)· καὶ δὲν δύναταί τις μὲν τὰ πάντα τῶν ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένων ἀληθῆ νὰ ὑπολάβῃ, νὰ προσκαλέσῃ ὅμως τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ὀφείλει ἐπὶ τούτων, διότι ἡ διαταγὴ αὕτη τῶν ὑπαλλήλων τούτων ἐπ' αὐτῆς ταύτης ἀνταναχλᾷ· ἂν ὑπῆρχεν ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια, δὲν ἤθελε συμβῆ τὸ πρόσφατον δυσύχημα κατὰ τὸ Δημιὸν τῆς Κορινθίας, ἐπὶ τοῦ ἐπισάτου τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Ι. Βλάσση, καὶ τοῦ ὑπηρέτου τοῦ ἐπιστάτου, καθ' ὧν κακοῦργοι ἐπιπεσόντες πολλὰ ἔπραξαν, καὶ τὸν θάνατον τοῦ ἑτέρου τούτων ἐπενεγκόντα· οὐδὲ τὸ κατὰ τὸ Λοιμοκαθαρτήριον Σύρου συμβάν, ἔνθα τὸ γενόμενον δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς τινα ξένον, ἀλλ' εἰς τινα τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτὸ ὑπηρετῶν, καὶ πολλὴν προσάπτει τὴν ὕβριν εἰς ἡμᾶς, κατὰ ξένου μάλιστα πραχθέν· ἂν ὑπῆρχεν αὕτη, δὲν ἤθελεν ἀναγκασθῆ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις νὰ εἰσαγάγῃ νόμον περὶ συντάξεως τῶν οἰκογενειῶν, τῶν κατὰ τὴν καταδίωξιν τῆς ληστείας φονευομένων, ἵνα τὴν καταδίωξιν τούτων ἐνισχύσῃ· ἐὰν ὑπῆρχεν αὕτη, δὲν ἤθελε ζητεῖ κατ' ἔτος ἡ Κυβέρνησις δι' ἔκτακτα μέτρα δημοσίου ἀσφαλείας 120 000 δραχ. τὰς ὁποίας πάντοτε παρεδέχθημεν, καὶ τῶν ὁποίων ἐφέτος καὶ αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ θέλει προτείνει τὴν παραδοχὴν, καὶ τοι τοσοῦτον τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους ἐξυμνοῦσα. Ὄχι δὲν ὑπάρχει, ἡ δὲ πρόοδος τῆς Γεωργίας καὶ Ναυτιλίας ὀφείλεται εἰς τὴν φύσιν, μ' ὅλον ὅτι ἄγνωστον εἶναι καὶ ἂν εἰς πρόοδον εὑρισκώμεθα, ἐνῷ τὸ Ταμεῖον ὀπισθοδρομεῖ· ἀλλὰ καὶ ἂν προοδεύῃ ἡ Γεωργία, ἡ πρόοδος ὀφείλεται εἰς τοὺς ἱδρῶτας τοῦ δυστυχοῦς Γεωργοῦ, ἐβίαντος ἤδη, καὶ διὰ τὴν ἔμφυτον τάσιν αὐτοῦ, νὰ ὑφίσταται πᾶσαν κακουχίαν καὶ πενίαν, ἀσχολουμένου δ' ἀενάως ἵνα καταστήσῃ καταρύτους τὰς πεδιάδας καὶ αὐτὰ τῆς Ἑλλάδος τὰ ὄρη· εἰς τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὴ τῆς πόλεως ταύτης ἡ ἀποκατάστασις ὀφείλεται. Ἤθελε δ' εἶσθαι πιστευτὴ ἡ ἐπιτροπὴ, ἂν ἀπεδείκνυεν ὅτι τὴν πρόοδον ταύτην ἐπήνεγκαν τὰ χορηγηθέντα πρὸς τοὺς Γεωργοὺς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μέσα· οὐδὲν ὅμως τούτων ὑπάρχει, ἀλλὰ τὸ πᾶν ὀφείλεται εἰς τὴν φυσικὴν πρόοδον, μαρτυρουμένην καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐμφύτευσιν σταφίδων ἐπὶ 18,000 στρεμμάτων ἐθνικῆς γῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι μὲν πρόοδος, διαρπαγὴν δὲ δημοσίου πλούτου, καὶ παντελῆ τῆς

Κυβερνήσεως ἔλλειψιν μαρτυρεῖ, ἐνεργουμένη ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ καὶ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς πάντων.

Τελευτῶν, ὑπομνήσας ὅ,τι ἄλλοτε εἰς τῶν ἐξ Ἀκαρνανίας Βουλευτῶν εἶπεν ὅτι αἱ τε Βουλαὶ καὶ πάντες γνωρίζουσι τὰς αἰτίας, ἐπήνεγκεν ὅτι τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν πάντες γνωρίζομεν, καὶ τὰς αἰτίας αὐτῆς ὑποβλέπομεν, καὶ τὴν θεραπείαν νοοῦμεν· αὕτη εἶναι κακὴ, ὀφείλομεν δὲ νὰ ἐκτιμήσωμεν τοῦτο καὶ νὰ ὑψώσωμεν φωνὴν, τὴν ὁποίαν θέλει ἀκούσει ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, καὶ τὴν ἀπαιτουμένην ἐπιφέρει θεραπείαν· ἂν δ' εἰς ταύτην ἀρεσκώμεθα, ἂς ἀφήσωμεν τὰ πάντα ὡς ἔχουσι, καὶ τρεῖς Ὑπουργοὺς τὸ Κράτος νὰ διοικῶσιν, ἂς ἀναλογισθῶμεν ὅμως ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ ἐμαυτοὺς πλήττομεν οὕτω καὶ τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν αἱ χεῖρες ἡμῶν σπαράσσουσι.

Ἁπάντων ἕτερος πρὸς τὸν προαγορεύσαντα εἶπεν, ὅτι τὸ νὰ ἐξελέγχωνται μὲν κοινοβουλευτικῶς αἱ πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, καὶ νὰ καταδεικνύωνται αἱ ἐλλείψεις αὐτῆς, καὶ τὰ πρόσφορα μέσα τῆς τούτων θεραπείας, εἶναι ἡ καλλίστη ἐξάσκησις τῶν συνταγματικῶν ἑκάστου Βουλευτοῦ καθηκόντων, ἀλλ' ἡ ἐπανάληψις τῶν αὐτῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα καὶ ἄλλοτε ἐλέχθησαν καὶ ἀνῃρέθησαν ἢ κατεψεύσθησαν, οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἐπιφέρει παρὰ τὴν τοῦ πολυτίμου χρόνου ἀπώλειαν. Τὸ δὲ νὰ προσπαθῇ τις διὰ παθητικῶν ἐκφράσεων νὰ συγκινήσῃ τὰ πνεύματα εἶναι ἀνοίκειον εἰς τὸν χαρακτῆρα τῶν περὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων βουλευομένων. Ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν τοιαύτη ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ἡ τακτικὴ τῶν πολεμούντων τὸ παρὸν Ὑπουργεῖον· ἐπαναλαμβάνουσι συνεχῶς τὰ αὐτὰ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, ἂν καὶ πρὸς πάντα τοῦτον ἀείποτε ἐδόθησαν αἱ προσήκουσαι ἀπαντήσεις καὶ διὰ μιᾶς ἐτυμηγορίας ἡ Βουλὴ κατέσχυψε· καὶ ὁ μὲν κατὰ πρῶτον χθὲς λαβὼν τὸν λόγον, καίτοι ὑποσχεθεὶς νὰ παρουσιάσῃ τὸ κατόπτρον τῶν ὑπουργικῶν πράξεων περιώρισεν ὅλους αὐτοῦ τοὺς ἀγῶνας εἰς τὴν ἀνακεφαλαίωσιν πιστῶς καὶ ἀκριβῶς τῶν καὶ ἄλλοτε λεχθέντων, ἀλλ' ἀποκρουσθέντων παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ μηδόλως δεκτῶν γενομένων, ὁ δὲ προαγορεύσας τὴν αὐτὴν ἐβάδισεν ὁδόν. Καὶ εἶναι μὲν ὁμολογούμενον, ὅτι ἡ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος δὲν ἔφθασεν εἰσέτι, εἰς τὴν εὐκταίαν ἐκείνην τελειότητα, καθ' ἣν οὐδεμιᾶς βελτιώσεως ἀνάγκη ὑπάρχει, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας πολλοὶ κλάδοι τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας ἔχουσι χρείαν ἀναπτύξεως καὶ τελειοποιήσεως. Δὲν εἶναι ὅμως ἀληθὲς ὅτι οὐδεμία ἐγένετο πρόοδος, καὶ οὐδεμία παρὰ τῆς Κυβερνήσεως προσπάθεια ὑπῆρξεν· διότι ἡ Κυβέρνησις ἔπραξε

πᾶν ὅ,τι ἦτο δυνατὸν νὰ πράξῃ, καὶ ἐνήργησεν ὅσα αἱ περιστάσεις συνεχώρουν. Δὲν πρέπει ὅμως ν' ἀπαιτῆται τὸ ἀπολύτως καλόν, τὸ ὁποῖον μόνον εἰς τὴν ἀπόλυτον φύσιν τῶν πραγμάτων ὑφίσταται, ἀλλὰ τὸ σχετικὸν καλόν, τὸ ὁποῖον ἐκ τῶν διαφόρων περιστάσεων ἐξαρτᾶται· ἐὰν λοιπὸν ὑπὸ τὴν σχετικὴν ταύτην ἔποψιν γείνῃ ἐξέτασις, εἶναι εὔκολον ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι εἰς τὸ ὀλίγον τοῦτο διάστημα ἱκανὸν ἡ Κυβέρνησις ἐνήργησε καὶ κατώρθωσεν· ἐὰν δὲ ὑπάρχωσιν εἰσέτι καὶ τινα κενά, καὶ ταῦτα εἶναι ἐλπὶς νὰ συμπληρωθῶσιν βαθμηδὸν καὶ μὲ τὴν πρόοδον τοῦ χρόνου· ὅστις δὲ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦτον ἐξετάζει τὰ πράγματα δύναται ν' ἀναπολήσῃ εἰς ποίαν δεινὴν κατάστασιν ἄλλοτε εὑρισκόμεθα, καὶ θέλει ἀναγνωρίσει ὅτι εἰς ὀλίγον διάστημα ἐπαισθητὴ ἐγένετο πρόοδος, ὁποίαν ἔπρεπέ τις νὰ προσδοκᾷ. Ἀλλ' ἐπανέλαβον πολλοὶ τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἡ πρόοδος αὕτη δὲν πρέπει ν' ἀποδοθῇ παντάπασιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' εἶναι τῆς Ἑλληνικῆς φύσεως αὐτόματον ἔργον· ἀδύνατον ὅμως ἦτο νὰ ὑπάρξωσι τοιαῦτα ἀποτελέσματα, ἂν δὲν ἐχορηγεῖτο παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀπαιτουμένη τάξις καὶ ἀσφάλεια, καὶ δὲν ἐδείκνυτο ἡ εὐνοϊκὴ αὐτῆς διάθεσις. Ἂν αὕτη δὲν εὑρίσκετο εἰς θέσιν ἀκόμη νὰ συνδράμῃ καὶ ὑλικῶς, τὰ καταλληλα ὅμως μέτρα, τὰ ὁποῖα ἔλαβε πρὸς ἐξόντωσιν τῆς ληστείας, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ἐχρησίμευσαν τὰ μέγιστα εἰς ἐμψύχωσιν τῆς γεωργίας, τῆς ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, τῶν τεχνῶν καὶ τῆς βιομηχανίας. Κρίνοντες δὲ τὴν πολιτικὴν τοῦ ὑπουργείου, ὀφείλομεν κεφαλαιωδῶς καὶ καθόλου νὰ κρίνωμεν τὰς πράξεις αὐτῆς, τὰς δὲ λεπτομερείας δὲν εἶναι ἥδη ὁ ἁρμόδιος καιρὸς νὰ παρενείρωμεν καὶ ν' ἀνακρίνωμεν· ἀλλ' οἱ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀγοριύσαντες ἐπεμβάντες εἰς τὰ ἐπὶ μέρους ἀνέφερον λεπτομερείας τινὰς, αἵτινες ἤρμοζε νὰ ἐξεταθῶσιν εἰς εἰδικήν τινα συζήτησιν, καθ ἣν ἠδύναντο νὰ ζητηθῶσι καὶ πληροφορίαι παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ. Ἠτιάθησαν τοῦ ὑπουργείου ὡς παρεμφρόνοντος καὶ παραβιάσαντος τὸν περὶ δήμων νόμον, ἀλλ' ἡ κατηγορία αὕτη εἶναι ἀνυπόστατος, καθότι τὸ ὑπουργεῖον ἐφάνη ἀκριβέστατον εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν δημαιρεσιῶν, καὶ πᾶς ὁ διστάζων δύναται νὰ προσδράμῃ εἰς τὰ δημόσια ἔγγραφα διὰ νὰ πεισθῇ, ὅτι οὐδέποτε τὸ ὑπουργεῖον παρεξήγησε τὸν νόμον, ἀλλὰ παντοῦ καὶ πάντοτε ἐφήρμοσεν αὐτὸν ἀκριβέστατα, οὐδ' ἀνέβαλέ ποτε τὴν κύρωσιν τῶν ἑτοίμων δημοτικῶν ἐκλογῶν, διὸ αἱ πλεῖσται συνετελέσθησαν· ἂν δέ τινες μένωσιν εἰσέτι ἐκκρεμεῖς, τοῦτο προῆλθεν ἕνεκα περιστάσεων πάντη ἀνεξαρτήτων τῆς τοῦ

ὑπουργείου βουλήσεως. Κατεκρίθη τὸ ὑπουργεῖον ὡς ἀναβαλὸν τὰς ἐπαρχιαρισίας τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο ἔλαβε χώραν, ἐξ ἐναντίας μεγίστη κατεβλήθη προσπάθεια διὰ ν' ἀποπερατωθῶσιν ὅσον τάχιον, καὶ ἂν δὲν παρενέπιπτον αἱ δημεραισίαι καὶ αἱ νεοσυλλεξίαι, ἤθελον εἶναι ἤδη τετελεσμέναι. Πρὸς δὲ τὴν μήπω εἰσαγωγὴν ἀναγκαίων τινῶν νομοσχεδίων ἀπήντησεν, ὅτι ἀναγνωρίζει μὲν τὴν χρησιμότητα πολλῶν ἐκ τῶν μνημονευθέντων νομοσχεδίων, ἀλλὰ φρονεῖ, ὅτι εἰς μίαν σύνοδον δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀποπερατωθῶσι πάντα, διότι καὶ ἄλλα πολλὰ νομοσχέδια ἐπίσης ἀναγκαῖα, εἰσαχθέντα παρὰ τοῦ ὑπουργείου, μένουσιν εἰσέτι ἐκκρεμῆ καὶ ἀσυζήτητα. Κακῶς δ' ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον παρενέβαλε προσκόμματα εἰς προτάσεις Βουλευτῶν· ἐπειδὴ, ἂν τινες προτάσεις βουλευτῶν δὲν συνεζητήθησαν, τοῦτο προῆλθεν εἴτε διότι δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἀποχρῶν καιρὸς διὰ νὰ προπαρασκευασθῶσιν αἱ ἀπαιτούμεναι ἐκθέσεις, εἴτε διότι οἱ προτείναντες, ἀναχωρήσαντες, δὲν παρευρίσκοντο διὰ νὰ ὑποστηρίζωσιν αὐτάς. Πρὸς δὲ τὴν κατηγορίαν περὶ τῆς ἀποκλειστικότητος τοῦ ὑπουργείου ὡς πρὸς τοὺς διορισμοὺς τῶν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπαλλήλων, ἀντέταξεν πρὸς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι, ἂν καὶ τοῦτο ἦναι μέτρον ὅλως διοικητικὸν καὶ ἀλλότριον τῆς σκέψεως τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ὅμως οὐδὲ τοῦτο ἔχεται ἀληθείας, διότι διάφοροι συγγενεῖς αὐτοῦ τούτου τοῦ προαγορεύσαντος καὶ κατενεχθέντος κατὰ τῆς ἀποκλειστικότητος ὑπάρχουσι διωρισμένοι ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων παρὰ τοῦ ὑπουργείου, ὥστε τοῦτο οὐδ' ἐν τῇ πρωτευούσῃ ὡς ἤδη εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐφύλαξεν ἀποκλειστικότητα. Ἐνόμισε δὲ περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψῃ εἰς τὴν ἀπάντησιν πρὸς τὰς λεγομένας παραβιάσεις, καθότι ἐπ' οὐδεμιᾶς τούτων ἀνέφερον οἱ προαγορεύσαντες γεγονός τι ὡρισμένον. Ἡ δὲ παρὰ τοῦ προλαλήσαντος ἀναγνωσθεῖσα πρόσφατος ἀναφορὰ τῶν Πατραιέων, φαίνεται μὲν ὅτι ὁμοιάζει πρὸς ἄλλην τινὰ ἀναφοράν, σταλεῖσαν παρὰ τινῶν Μεσσηνίων πρὸς τὰ ἐκτὸς μέρη καὶ περιλαμβάνουσαν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐνεργεῖ ἀπανθρωποτάτα μέσα, διαψευσθεῖσαν ὅμως ἐπισήμως ὑπὸ τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων, ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ, εἶναι ἔργον τῶν δικαστηρίων νὰ ἐξετάσωσι τὰ λεγόμενα, καὶ ἂν ἦναι ἀληθῆ πάντες ἐπικαλούμεθα τὴν τιμωρίαν τῶν πταιόντων. Ἐπέρανε τὰς παρατηρήσεις του εἰπὼν, ὅτι ἀναγνωρίζει συμφώνως μὲ τοὺς προλαλήσαντας, ὅτι δὲν ἐγένοντο πάντα ὅσα ἦτο δυνατὸν νὰ γείνωσιν, ἀλλὰ δὲν παραδέχεται, ὅτι οὐδὲν ἐγένετο· ἐπομένως πρέπει νὰ εὐχηθῶμεν τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων, καὶ

νὰ συμπράξωμεν πρὸς τὸν συναπαρτισμὸν τῆς ὁλικῆς βελτιώσεως.

Μετὰ τὸν προαγορεύσαντα λαβὼν τὸν λόγον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι δὲν ἔχει σκοπὸν ν' ἀπαντήσῃ πρὸς τὰς λεπτομερείας ἐκείνας, τὰς ὁποίας οἱ προλαλήσαντες ἀπὸ τοῦ βήματος ἀνέφερον, διότι δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν τῆς πρὸς τὸν Βασιλ. λόγον ἀπαντήσεως, εἶναι δ' ἕτοιμος, ἂν ἐπιμένωσιν οἱ προαγορεύσαντες, νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας ἐξηγήσεις καὶ διασαφήσεις εἰς ἄλλην τινὰ ἰδιαιτέραν συζήτησιν. Ἠρκέσθη δὲ ν' ἀπαντήσῃ ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως κατὰ τὸ ἔτος 1845 καὶ 1846, πρὸς δὲ τούτοις ἐπεξέτεινε τὸν λόγον καὶ εἰς ὅσα ἀφορῶσι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ ὁποῖον προσωρινῶς διευθύνει, α') περὶ τῆς ἀσφαλείας καὶ καλῆς καταστάσεως τοῦ Κράτους· β') περὶ τῆς καλῆς διεξαγωγῆς τῶν δημαιρεσιῶν καὶ γ') περὶ τῆς αἰσίου διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων. Εἶπε λοιπὸν, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ τοῦ κράτους κατάστασις δὲν εἶναι ὑποία ἐζωγραφήθη, διότι ἐντὸς τῆς χρήσεως τοῦ 1845 ἔτους εἰσεπράχθησαν ἕνδεκα ἑκατομμύρια, μέ ουσι δ' ἔτι καθυστεροῦντα δύω περίπου ἑκατομμύρια, ἐκ τῶν ὁποίων ἀφαιρουμένων 1.200000 τὰ ὁποῖα ὡς μὴ εἰσπραχθέντα ἐπὶ πολλὰ ἔτη δὲν εἶναι ἐλπὶς νὰ εἰσπραχθῶσιν ἀμέσως, ὑπολείπονται πάλιν 11,800000 καθαρὰ ἔσοδα, τὰ ὁποῖα ἀναπληροῦσι τὰ μέχρι τοῦδε ἐξοδευθέντα· ἡ δὲ περὶ τούτων ἀλήθεια θέλει ἀποδειχθῆ κατὰ τὸ τέλος τοῦ Δεκεμβρίου, ἐκ τοῦ γενικοῦ λογαριασμοῦ, τὸν ὁποῖον τὸ ὑπουργεῖον θέλει καθυποβάλει εἰς τὰς Βουλάς. Περὶ δὲ τοῦ ἔτους 1846 εἶπεν, ὅτι, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας παρὰ τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων περὶ 23 ἐπαρχιῶν, διότι τὸ ὁλικὸν ἀποτέλεσμα τῆς φορολογίας δὲν εἶναι εἰσέτι ὡρισμένον, εἰκάζεται μετὰ βεβαιότητος, ὅτι θέλει ὑπάρχει κατὰ τὸ 1846 περίσσευμα ἐσόδων τοὐλάχιστον 800 000 δραχμῶν πλέον τοῦ περυσινοῦ ἔτους· τὰς δὲ τοιαύτας πληροφορίας θεωρεῖ εὐχαρίστους καὶ οὐχὶ ἀναγγελλούσας οἰκονομικὴν κρίσιν. Μεταβὰς δ' εἰς τὰ περὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξεθηκεν ὡς πρὸς τὸ α', ὅτι ἡ Πελοπόννησος ἄκρας ἀπολαύει ἡσυχίας καὶ τάξεως, καὶ συνεπείᾳ ταύτης καὶ ἡ γεωργία ἀνεπτύχθη καὶ 18,000 στρεμμάτων γῆς ἐμφυτεύσεις ἐγένοντο, καὶ ἡ ἐμπορία καὶ ναυτιλία προώδευσεν. Ὅλα δὲ ταῦτα διὰ τῆς τάξεως τῶν πραγμάτων, τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἀσφαλείας κατορθοῦνται· ἐπειδὴ ὅσην καλὴν διάθεσιν καὶ φιλοπονίαν ἂν εἶχεν ὁ Ἕλλην, ὡς εἶναι ὁμολογούμενον ὅτι ἔχει δὲν

ἦτο δυνατὸν νὰ προοδεύσῃ ἄνευ τῆς ἐντελοῦς ἀσφαλείας· καθότι καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν οἱ αὐτοὶ Ἕλληνες ἦσαν, ἀλλὰ, στερούμενοι τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας, ἐβράδυναν καθ' ὑπερβολὴν εἰς τὴν πρόοδόν των. Ἡ δὲ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια δὲν γεννᾶται ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἐξ ἀπροόπτου, διότι τότε περιττοὶ ἦταν αἱ Κυβερνήσεις καὶ μάταιοι οἱ νόμοι, ἀλλ' ἀποκτᾶται διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως. Ὅτι δ' εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐνυπάρχει ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια εἶναι ὁμολογούμενον, διότι εἷς μόνος λῃστὴς ὁ περίφημος Κοντογιάννης ἀνεφάνη, ἀλλὰ καὶ οὗτος, διὰ τῶν μέτρων τῶν αὐστηρῶν τῆς Κυβερνήσεως, καταδιωχθεὶς ἐπιμόνως, ἐγένετο ἄφαντος. Κατὰ δὲ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα μέχρι τινὸς ἐβασίλευε καὶ ἐκεῖ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν ἀσφάλεια καὶ τάξις· ἀλλὰ πρὸ μικροῦ εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν ἀνεφάνησάν τινες συμμορίαι, μᾶλλον στασιώδη παρὰ λῃστρικὸν χαρακτῆρα ἔχουσαι, διότι τάξις ἐξ' 60 ἢ 70 κακούργων ἀνθρώπων πιεζερομένων ἀπὸ τῶν βουνῶν εἰς τὰ ὄρη, καὶ σκοπὸν ἐχόντων νὰ δελεάσωσι τὰ πνεύματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ νὰ ὑποδείξωσιν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν φροντίζει περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ἀσφαλείας, οὐδ' ἰσχύει νὰ τὴν ἐπιτύχῃ, δὲν ὁμοιάζει συμμορίαν λῃστῶν. Ἀλλὰ καὶ οἱ ταύτην συγκροτοῦντες, μόλις ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, διελύθησαν εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθησαν, καὶ ὑπελείφθησαν ὀλίγοι ἐξ ἐπαγγέλματος λῃσταί, οἵτινες μὴ τολμῶντες πλέον νὰ παρουσιασθῶσιν, ἀλλὰ κρυπτόμενοι εἰς τὰ ἐν τοῖς ὄρεσιν αὐτῶν καταγώγια, ἢ καταφεύγοντες εἰς τὰ σύνορα, διαφεύγουσι τὴν καταδίωξιν τῆς Κυβερνήσεως· ἐκήρυξεν ἔπειτα ὡς Ὑπουργὸς ἀπὸ τοῦ βήματος ὅτι ἄκρα ἀσφάλεια ἐνυπάρχει εἰς τὸ Κράτος. Ὡς πρὸς τὸ β'. δὲ ἀνήγγειλεν, ὅτι αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαί, περὶ ὧν τοσαῦτα διεθρυλλήθησαν, ἔφθασαν σχεδὸν εἰς τὸ πέρας· ὀλίγαι δὲ μόνον μένουσιν εἰσέτι ἀδιεξπεραίωτοι. Ἐν τούτοις ποῖα ἀπρεπῆ συνέβησαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἐκ τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν γινομένων; οὐδέν· διότι ἡ Κυβέρνησις προέβαινεν ἐν πᾶσι τὸν νόμον εἰς τὰς χεῖρας φέρουσα. Δὲν ἀρνεῖται ὅτι μεταξὺ τούτων ἐγένοντο μικραὶ φιλονεικίαι, περισπασμοὶ καὶ διαπληκτισμοί, ἀναγκαῖα παρεπόμενα αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων· ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις πάντοτε ἐδείχθη ἀμερόληπτος, καὶ τούτων παράδειγμα ἔφερε τὸ ἀκόλουθον. Εἰς τὸν δῆμον Δωρίδος ὁ δήμαρχος εἰσήγαγε διὰ κακῆς ἐξελέξεως τὸ τριτημόριον τῶν συμβούλων, ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν οὐχὶ μόνον ἠκύρωσε τὴν πρᾶξιν ταύτην, ἀλλὰ καὶ πάσας τὰς ἐνεργηθείσας ὑπὸ τῶν παρανόμων συμβούλων, καίτοι ὑπὲρ συμπολιτευομένου ὑπαρχούσας. Ὡς πρὸς τὸ γ') δὲ, διεβεβαίωσεν

ὅτι καὶ αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων εὑρίσκονται ἐν τῷ τελειοῦσθαι, καὶ πρὶν ἡ παρέλθῃ ὁ μὴν θέλουτιν εἶσθαι ἐν γενει διεκπεραιωμέναι. Περὶ δὲ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων παρετήρησεν, ὅτι οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρχει, ὅτι πᾶσαι αἱ εὐεργέτιδες Δυνάμεις εὐνοϊκῶς πρὸς τὴν Ἑλλάδα διάκεινται, καὶ τάσιν πρὸς τὴν πρόοδον αὐτῆς δεικνύουσιν· ἂν δέ τις ἐξ αὐτῶν φιλικὰς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐξέφρασε παραινέσεις, δὲν ἐδείχθη ἐχθρική τις ἔκφρασις ἢ διάθεσις, καθόσον μάλιστα αἱ συμβουλαὶ αὗται ἐκ κακῶν προῆλθον πληροφοριῶν. Ἐπέρανε τελευταῖον τὸν λόγον εἰπών, ὅτι ἡ πορεία τοῦ ἔθνους βαίνει πρὸς πρόοδον.

Ἀντιλέγων ἕτερος ἀνέτρεχεν, ὅτι καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον εἰς τὴν συζήτησιν τῆς πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως ἁπάντων ὁ πρωθυπουργὸς εἰς τὰς παρατηρήσεις τινῶν βουλευτῶν ἀντέταξεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑποστηρίζωσιν οὗτοι τὰ λεγόμενα διὰ καταστάσεων καὶ συγκριτικῶν πινάκων, ἂν καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀνήκῃ ν' ἀντικρούσῃ τὰς παρὰ τῶν βουλευτῶν ἐπικρίσεις, ὡς ἔχον εἰς τὴν ἐξουσίαν του ὅλα τὰ πρὸς σύνταξιν τῶν τοιούτων πινάκων ἀναγκαῖα στοιχεῖα· καὶ ὅμως, πρὸς φωτισμὸν τῆς Βουλῆς καὶ ἀναίρεσιν τῶν ἀντιταχθέντων, ἔλαβε τότε τὸν λόγον, καὶ, δι' ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ τῶν συγκριτικῶν πινάκων τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῶν διαφόρων ἐτῶν, ἀπέδειξε τὴν διαφορὰν τῶν δημοσίων ἐσόδων πρὸς τὰ προηγούμενα ἔτη, καὶ προεῖπεν ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ 1845 κατὰ μὲν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845 μόλις θέλουσι φθάσει τὰ 12 περίπου ἑκατομμύρια, ἐνῷ κατὰ τὸ εὐτυχὲς τοῦ χρόνου ἔπρεπε νὰ φθάσωσι τὰ 16· κατὰ δ' ἀπολογισμὸν, ἤτοι πραγματικῶς ἐντὸς τῆς χρήσεως εἰσπραχθησόμενον ποσὸν, εἶναι εὐτυχία, ἂν συναχθῶσιν 11 περίπου ἑκατομμύρια. Ὅτι μετὰ τὰς δύο κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου μακρὰς ἀγορεύσεις του, καὶ τοὺς παραλληλισμοὺς τῶν εἰσπρακτέων, εἰσπραχθέντων καὶ καθυστερούντων εἰσοδημάτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν σχετικῶς πρὸς τὰ τοῦ 1845, καὶ τὴν ἀνάπτυξιν περὶ τῆς ὑπαρχούσης διαφορᾶς μεταξὺ χρήσεως καὶ διαχειρίσεως, δὲν ἤλπιζεν ὅτι ὁ βουλευτὴς ἐκ Λακεδαίμονος ἤθελε περιστρέφεσθαι ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς διαχειρίσεως, ἐν ᾧ πρόκειται περὶ ἐσόδων καὶ ἐξόδων μιᾶς χρήσεως, καὶ ζητεῖ διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς διαχειρίσεως τοῦ 1845 νὰ δικαιολογήσῃ τὸ προκύπτον ἔλλειμμα ἀπὸ τὸν ἀπολογισμὸν τῆς αὐτῆς χρήσεως, ἐκ δραχ. 1,722,833:24· ὡς παριστᾷ ἡ παρὰ τοῦ ὑπουργείου πρὸς τὴν Βουλὴν σταλεῖσα προσωρινὴ κατάστασις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς αὐτῆς χρήσεως, ἂν καὶ δὲν

δύναται νὰ πείσῃ ἑαυτὸν ὅτι ὁ Βουλευτὴς Λακεδαίμονος ἐν ἀγνοίᾳ τὸ τοιοῦτον πραγματεύεται ζήτημα.

Κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν λοιπὸν παρίσταται πραγματικῶς εἰσπραχθὲν ποσὸν 10848608· διότι ἐκ τῆς προσωρινῆς καταστάσεως τοῦ ὑπουργείου ἐξάγεται, ὅτι τὰ μὲν εἰσπραχθέντα μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1845 εἶναι 6,656,951:28, τὰ δὲ μέχρι τῆς κλείσεως τῆς χρήσεως εἶναι 4,191,657:13

Τὸ ὅλον 10,848,608:41

Κατὰ δὲ τὴν αὐτὴν κατάστασιν τοῦ ὑπουργείου τὰ ἔξοδα τῆς αὐτῆς χρήσεως ἀναβαίνουν εἰς δραχ. 12,571,441:65· ἤτοι τὰ ἔξοδα πλεονάζουν τῶν ἐσόδων κατὰ δραχ. 1,722,833:24· ὑπολογίσας δὲ καὶ τὰς ἀπὸ τὸ 1845 πιστώσεις, τὰς μετενεχθείσας εἰς τὸ ἔτος 1846, καὶ προσθεὶς τὸ παρὰ τῶν δυνάμεων προκαταβαλλόμενον διὰ τάκους καὶ χρεωλύσια ἐκ δρ. 3,885,000 περίπου, εὗρε πλεονασμὸν εἰς τὰ ἔξοδα περίπου 5,885,000· ἐν ᾧ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1845 ἐδίδε περίσσευμα 750,000 δραχ. περίπου. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς παρελθούσης συνόδου τὸ ὑπουργεῖον διϊσχυρίζετο, ὅτι τὰ ἔσοδα ἤθελον φθάσει τὰ 15 ἑκατομμύρια, τὰ πράγματα ὅμως ἀπέδειξεν τὸ ἐναντίον· ἐν τούτοις καὶ ἤδη ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος, συγχέων τὴν χρῆσιν καὶ τὴν διαχείρισιν καὶ ἐντὸς τοῦ κύκλου ταύτης περιστρεφόμενος, ἐπροσπάθησε διὰ πλαγίων καὶ ἐπισφαλῶν ἐπιχειρημάτων ν' ἀκυρώσῃ τὴν ῥηθεῖσαν διαφοράν· ἂν καὶ ὡς ὑπάρξας ἄλλοτε ταμίας ἐξ ἀνάγκης γινώσκῃ τὴν διαφορὰν τῆς χρήσεως καὶ διαχειρίσεως. Εἶναι λοιπὸν δυνατὸν νὰ παραβληθῶσι καὶ αὖθις ἤδη κατὰ προϋπολογισμὸν τὰ εἰσπρακτέα τῶν παρελθόντων ἐτῶν πρὸς τὰ εἰσπρακτέα τοῦ 1845, καὶ θέλει φανῇ, ὅτι τὰ εἰσπρακτέα τῆς χρήσεως τοῦ 1838 ἀνέβαινον εἰς 14 ἑκατομμύρια κλ.

τοῦ 1839	εἰς	16	»	περίπου
τοῦ 1840	»	17	»	
τοῦ 1841	»	17	»	
τοῦ 1842	»	17	»	
τοῦ 1843	»	15	»	

ἐνῷ τοῦ 1845 ἔρθασαν μόλις εἰς 11 ἑκατομμύρια, ὥστε εὑρίσκομεν ἔλλειμα 4 περίπου ἑκατομμυρίων. Ἀλλ' ὁ Βουλευτὴς Λακεδαίμονος περιωρισθεὶς εἰς μόνην τὴν διαχείρισιν εἶπεν, ὅτι συνηθροίσθη κατὰ τὸ 1845 περισσότερον ποσὸν παρ' ὅσον εἰς τὰ προηγούμενα ἔτη· ἀλλ' οὐδέποτε δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς βάσιν τὴν διαχείρισιν, διότι ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ παρουσιάσῃ

τὴν εἴσπραξιν τοῦ ἑνὸς ἔτους ὅσον θέλει μεγάλην, πωλῶν π. χ. ὅλα τὰ προϊόντα· πλὴν τότε πρέπει νὰ καταλογισθῇ καὶ τὸ ἐκ τοῦ ἑνὸς ἔτους εἰς τὸ ἕτερον μεταβαζόμενον ποσόν, διότι ἐνδέχεται μὲν νὰ συνάγῃ ἡ χρῆσις ἔτους τινὸς περισσότερον καὶ νὰ μεταβιβάζῃ εἰς τὸ ἀκόλουθον ἔτος ὀλιγώτερον· ὥστε τὸ ἀρχικὸν καὶ ἐκκαθαριζόμενον ποσὸν πρέπει νὰ ἦναι ἡ κυρία βάσις τοῦ συγκριτικοῦ ὑπολογισμοῦ. Παρέβαλεν ἀκολούθως τὰ παρελθόντα ἔτη πρὸς τὸ 1845 κατὰ τὴν εὐφορίαν, καὶ εὗρεν ὅτι τοῦτο κατ' οὐδὲν ἦτο κατώτερον τοῦ εὐτυχοῦς ἔτους 1840, καθ' ὃ τὰ κατὰ χρῆτην εἰσπραχθέντα εἰς 14,898,117:70 ἔφθασαν, ἐνῷ κατὰ τὸ 1845 εἰσεπράχθησαν μόνον 11 σχεδὸν ἑκατομμύρια, ἐκ δὲ τῶν καθυστερούντων ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ 1845 2 περίπου ἑκατομμυρίων θεωροῦνται ὡς εἰσπραχθησόμενα μόνον 800,000. Διὰ τούτων εἶπεν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὅτι τὰ ἔξοδα καλύπτονται· ἀλλ' ἡ βάσις αὕτη εἶναι σαθρά, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν ἐξισούμενα τὰ ἔσοδα πρὸς τὰ ἔξοδα, ἀφοῦ εἰσπράττονται μὲν μόνον 10 ἑκατομμύρια ἐντὸς τῆς χρήσεως, πληρώνονται δ' εἰς ἔξοδα 12, καὶ ἐπιβαρύνεται προσέτι κατ' ἔτος τὸ ἔθνος διὰ 4 ἑκατομμυρίων, τὰ ὁποῖα προκαταβάλλουσιν αἱ δυνάμεις εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν τόκων καὶ τῶν χρεωλυτρων τοῦ ἑλληνικοῦ δανείου· ἐξ ἐναντίας ἡ τοιαύτη κατάστασις τῶν πραγμάτων δὲν εἶναι εὐάρεστος, οὐδ' εἶναι δυνατὸν νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολύ. Ἂν εἰς τὴν διαχείρισιν δὲν γίνηται ἐπαισθητὴ ἡ τοιαύτη ἔλλειψις, τοῦτο προέρχεται ἐξ αἰτίας τῆς εἰσπράξεως ἐντὸς αὐτῆς ἐκ τῶν καθυστερούντων τῶν παρελθουσῶν χρήσεων. Ὅτι τὸ 1845 μεταβιβάζει καὶ αὐτὸ καθυστερήματα 2 ἑκατομμυρίων, τῶν ὁποίων ὅμως τὸ ἓν ἑκατομμύριον δὲν εἶναι ἐλπὶς νὰ συναχθῇ οὐδέποτε· τὰ δὲ παρελθόντα ἔτη μετεβίβαζον 3, 4, καὶ 5 ἑκατομμύρια. Διὰ τῆς εἰσπράξεως λοιπὸν, γινομένης ἐκ τῶν παρελθουσῶν καθυστερήσεων, ἀναπληροῦνται τὰ ἔξοδα τῶν ἐν ἐνεργείᾳ δύο χρήστεων· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἀπολογισμὸς φέρει ἤδη κατ' ἔτος τοσοῦτον ἔλλειμμα, φανερὸν εἶναι, ὅτι καὶ τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τῶν καθυστερούντων θέλει ἐξαντληθῇ, καὶ ἡ ἔλλειψις θᾶττον ἢ βράδιον θέλει καταντήσει ἐπαισθητή. Ἐκ τῶν ῥηθέντων συνήγαγεν, ὅτι πάντες πρέπει ν' ἀναγνωρίσωσιν ἐκ συμφώνου τὴν ἀνάγκην ἵνα δοθῶσιν ὅλα τὰ κατάλληλα πρὸς θεραπείαν μέσα, καὶ ὅτι ὡρμήθη εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἀπὸ μόνου τοῦ ἱεροῦ καθήκοντος νὰ ἐκφράσῃ παῤῥησίαν τὴν ἀλήθειαν. Ἐπιλαβόμενος δὲ τοῦ βασιλικοῦ λόγου παρετήρησεν, ὅτι καὶ οὗτος

εἰς τὸν β'. αὐτοῦ παράγραφον προσκαλῶν τὰς Βουλὰς νὰ ἐνασχοληθῶσιν εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς νομοθεσίας, ὑπαινίττεται ἀτέλειαν ταύτης, ἐξ ἧς ἡ τοσαύτη περὶ τὰ ἔσοδα ἔλλειψις. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἔχουσι χρείαν ἀναθεωρήσεως καὶ ὁ περὶ τελωνείων νόμος εἰς τὸ τιμολόγιον καὶ τὰ λοιπὰ, ἀλλὰ δὲν εἶναι ὀρθὴ ἡ πλαγία δικαιολογία, ὅτι ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐσόδων προκύπτει ἐκ τῆς ἀτελείας τῶν ψηφισθέντων φορολογικῶν νόμων· διότι τίς ἡ ἀτέλεια, ἐξ ἧς ἡ τοσαύτη ἔλλειψις; εἰς τί δὲ θέλουσι χρησιμεύσει οἱ νόμοι, ὅταν κακῶς ἐφαρμόζωνται; συνεπέρανε λοιπὸν ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποπλανᾶται ἡ Βουλὴ τῶν ἀληθῶν αἰτίων τῆς πραγματικῆς τῶν ἐσόδων ἐλαττώσεως, ἀλλὰ νὰ αἰσθανθῇ ὅτι τὰ οἰκονομικὰ, τὰ ὁποῖα εἶναι τὸ θεμέλιον καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ κράτους, ἐβαδίζουσιν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἐπὶ τὸ χεῖρον, ὡς ἀκολούθως θέλει παραστήσει, καὶ, ἐννοήσασα ὁποία εἶναι ἡ ἐ.τολὴ καὶ ἡ εὐθύνη αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ βασιλέως, νὰ ἐκχράσῃ μετὰ παῤῥησίας πρὸς τὸν βασιλέα τὴν ἀλήθ κατάστασιν διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν δυνατὴν θεραπείαν. Ἀνέφερεν ὅτι τὰ εἰσοδήματα τοῦ 1843 ἔδωκαν κατὰ χρῆσιν 11,633,829:26 τοῦ δὲ 1844 προστιθεμένου ὡς ἔγγιστα καὶ τοῦ ἐλλείποντος κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ ποιμενικοῦ φόρου ἔδωκαν 11,583,050:36· ἐνῷ τοῦ εὐτυχεστάτου ἔτους 1845, ἀντὶ μιᾶς αὐξήσεως ὑπερβαινούσης τὰς εἰσπράξεις καὶ αὐτοῦ τοῦ 1840, ἔδωκε μόνον ὡς εἶπε, 10848608:41 ἤτοι ὀλιγώτερον τοῦ 1843 κατὰ δραχ. 785220:85, καὶ τοῦ 1844 κατὰ δραχ. 734441:95, ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων τῶν ὁποίων ἐπέῤῥευσεν οὐκόλίγον καὶ ἡ πολιτικὴ μεταβολή.

Περὶ δὲ τοῦ ἔτους 1846 παρετήρησεν, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ὑπόσχεται, ὅτι τὰ εἰσοδήματα τοῦ ἔτους τούτου θέλουσιν ὑπερβῆ τὰ τοῦ παρελθόντος κατὰ 800 χιλιάδας περίπου δραχ. ὃν καὶ ἡ ἀγγελία αὕτη δὲν εἶναι τόσον χαροποιὰ ὅσον παρέστησεν ὁ Ὑπουργὸς, διότι τὸ 1846 ἔτος εἶναι εὐτυχέστατον, πάντα τὰ προηγούμενα κατὰ τὴν εὐφορίαν καὶ τὴν ἐμπορικὴν κίνησιν ὑπερβαίνον, καὶ ὅμως φαίνεται ὅτι οὐδ' αὐτὴ ἡ ὑποσχομένη ὑπεροχὴ θέλει πραγματοποιηθῇ, διότι καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἠκούσθησαν τοιαῦται χαροποιαὶ ἀγγελίαι, ἀλλ' ἔμειναν ἀπραγματοποίητοι. Ἐλέχθη καὶ συνωμολογήθη παρὰ πάντων, ὅτι ἡ γεωργία καὶ ἡ ναυτιλία προώδευσαν σημαντικῶς, ἑπομένως τὰ ἰδιωτικὰ ἑκάστου πολίτου εἰσοδήματα ηὐξησαν, δὲν πρέπει λοιπὸν ν' ἀπαιτῶμεν τοῦτο καὶ εἰς τὰ δημόσια πλούτη; δὲν πρέπει νὰ παρακολουθῇ τὴν αὔξησιν τῶν ἰδιωτικῶν εἰσοδημάτων ἡ τοῦ

δημοσίου πλούτου, ὡς ἐγίνετο εἰς τὰ πρότερον ἔτη; ἀλλ' ἐξ ἐναντίας βλέπομεν ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ 1845 ἔτους εἶναι ὅμοια ἢ καὶ κατά τι ὀλιγώτερα τῶν τοῦ 1835, διότι τούτου τὰ ἔσοδα συνεποσοῦντο εἰς 13,600,000 Ἄπορον λοιπὸν εἶναι πῶς μετὰ τοσαύτην αὔξησιν τῶν ἰδιωτικῶν προσόδων, αἱ δημόσιοι ὀπισθοδρομοῦσιν· ἀλλὰ τὴν κυρίαν αἰτίαν τούτου πάντες γινώσκουσιν. Ὑπέμνησε πρὸς τούτοις, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔδωκε πρὸς τὰς δυνάμεις ὑποσχέσεις, ὅτι θέλει λάβει τὰ καταλληλα μέτρα διὰ ν' ἀποτίσῃ τὰ χρέη της, ἀλλὰ ποῖα ἐχέγγυα πρὸς τοῦτο δίδωσιν, ἀφοῦ τὰ κύρια ἔσοδα αὐτῆς δὲν καλύπτουσι τὰ ἔξοδα, ἀλλὰ φαίνονται ὑποδεέστερα; ποίους ὑπαλλήλους ἔπαυσεν ἡ Κυβέρνησις λόγῳ ἀνικανότητος ἢ καταχρήσεως, ἀφοῦ μάλιστα καὶ ὁ 8 παράγραφος τῆς περυσινῆς πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως συνίστησι τὴν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων; ὡς πρὸς τὸν γ'. δὲ παράγραφον τοῦ βασιλικοῦ λόγου παρετήρησεν, ὅτι οὗτος περιέχει ἐπίπληξίν τινα πρὸς τὴν Βουλὴν διὰ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἀλλ' ἐνῷ κυρίως αὕτη ἡ προσβολὴ ἀνταναλᾷ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις ὑποτίθεται ὡς ἔχουσα τὴν πλειονοψηφίαν εἰς τὰς Βουλὰς καὶ ἐνεργοῦσα τὸ κατ' ἀρέσκειαν, καὶ πραγματικῶς ὅμως ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι αἰτία τῆς ἀναβολῆς· διότι εἰσήχθη μὲν περὶ τὸν Μάρτιον ὁ προϋπολογισμός, ἀλλὰ πολλαὶ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι πρὸς φωτισμὸν τῆς Βουλῆς κατήντησαν νὰ δοθῶσι τὸν Σεπτέμβριον· πῶς λοιπὸν ἠδύνατο ἡ Βουλὴ νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἄνευ τῶν στοιχείων, δι' ὧν ἔμελλε νὰ βασανίσῃ αὐτόν; προστέθηκε δ' ὅτι, ἂν ὡς παρέστησαν ἐπιτόπιοι δυσκολίαι ἀναβάλλωσι τὴν περαίωσιν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν εἰς τινα μέρη, δὲν ἐδικαίωσαν ὅμως τὴν διὰ δύο καὶ ἡμίσεως ἤδη χρόνων ἀναβολὴν τῆς ἐπικυρώσεως ἑνὸς τῶν τριῶν προταθέντων διὰ τὴν θέσιν τοῦ Δημάρχου τῆς Σύρου. Περὶ δὲ τῆς προόδου τῆς ναυτιλίας, ὡμολόγησεν μὲν αὐτὴν ὡς πραγματικήν, ἀλλὰ προελθοῦσαν οὐχὶ ἐκ τινος συνδρομῆς τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐμψυχώσεως, ἀλλ' ἕνεκα τῆς εὐφορίας καὶ ἐμπορικῆς εὐτυχίας τῶν τελευταίων ἐτῶν, ἄνευ τῶν ὁποίων εἰς κακὴν ἤθελεν εὑρεθῇ κατάστασιν. Ὅτι δ' οὐδεμία παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς ναυτιλίας ἐλήφθη πρόνοια, ἀποδεικνύουσι πολλὰ ἄρ'ρα τοῦ τελωνιακοῦ, ὑγειονομικοῦ καὶ λιμενικοῦ νόμου, μεγάλα προσκόμματα εἰς τὴν ναυτιλίαν ἐπιφέροντα, ἀλλὰ μηδεμίαν μεταρρύθμισιν ὑποστάντα. Πρὸς δὲ τὰ περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος, προσέτι δὲ καὶ Ῥωσσίας διαπραγματεύσεως συνθήκης παρ' ἄλλων ῥηθέντα προσέθηκεν, ὅτι, κλεισθείσης συνθήκης ἐμπορικῆς μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Γαλλίας ἐπὶ δικαιώματι ἀμοιβαιότητος, εἶναι ἀναγκαία καὶ συνθήκη μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος, διότι προέρχεται ἐντεῦθεν ἀποκλεισμὸς τῶν ἑλληνικῶν πλοίων ἀπὸ τῶν Γαλλικῶν λιμένων καὶ τοῦ Ἀλγερίου διὰ τὴν ἐπιβαλλομένην πλεῖστην 2 1/2 φράγκων ἐφ' ἑκάστης κάρικας σίτου καὶ 3 1/2 φράγκων ἐφ' ἑκάστου κανδαρίου εἰς τοὺς πόρους, ἐπὶ τῶν σημαιῶν τῶν μὴ χαιρουσῶν τὸ τῆς ἀμοιβαιότητος δικαίωμα, εἰς ἃς ὑπάγεται καὶ ἡ ἑλληνική. Ἀπέδειξε δ' ἐνταῦθα ὅτι αἱ σχέσεις ὡς πρὸς τὸ ὑλικὸν τῆς Ἑλλάδος ἐμπόριον συνδέονται κατὰ πρῶτον λόγον μὲ τὴν Ἀγγλίαν, εἶτα δὲ μὲ τὴν Αὐστρίαν, καὶ ἀκολούθως μὲ τὰς ἄλλας, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν μας μετὰ τὴν Ῥωσσίαν ἐπέρχεται ἡ Γαλλία, ἕνεκα τῆς μεταφορᾶς τῶν σιτηρῶν· καὶ αὐτὴ δὲ ἡ μετὰ τῆς Ἀγγλίας συνδεθεῖσα ἐμπορικὴ συνθήκη, περιλαμβάνουσα τὸ δικαίωμα τῆς ἀμοιβαιότητος, πλησιάζει εἰς τὴν λῆξιν, καὶ ἔχει ἀνάγκην ἀνανεώσεως. Ἀφοῦ λοιπὸν περὶ οὐδενὸς τούτων ἐφρόντισεν ἡ Κυβέρνησις, πῶς δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἐφρόντισε περὶ τῆς προόδου τῆς ναυτιλίας, ὑπὲρ οὗ μεγίστην θεωρεῖ ἀνάγκην πᾶς τις, ἵνα ἡ δέουσα ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ τούτου. Ἀλλὰ καὶ περὶ βιομηχανίας οὐδὲν ἡ Κυβέρνησις ἐνήργησεν· εἰς τὴν Σύρον π.χ. ὑπάρχει ναυπηγεῖον, ἔνθα εἰς διάστημα 9 μηνῶν μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἐναυπηγήθησαν 57 ἐμπορικὰ πλοῖα, καὶ 32 ἦσαν ἐν τῷ κατασκευάζεσθαι· ποία πρὸς τοῦτο ἐγένετο παρὰ τῆς Κυβερνήσεως συνδρομή; καὶ πλεῖον ἑνὸς ἐναυπηγήθη χωρητικότητος 18,000 κοιλῶν ἀντὶ 71,000 δραχ. ἐν ᾧ ἀλλαχοῦ ἤθελε φέρει δαπάνην 18,000 ταλλάρων· ἐνῷ μάλιστα ἐζητήθη νὰ καταστα θῇ ἐλεύθερος λιμὴν ὁ τῆς Σύρου πρὸς ἐμψύχωσιν τούτου, οὐδὲν κατωρθώθη. Οὐδεμία δὲ προσέτι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐδόθη ἐμψύχωσις πρὸς τοὺς συντηροῦντας τὸ ναυπηγεῖον τοῦτο, ἐνῷ δι' αὐτοῦ 1000 οἰκογένειαι περίπου διατηροῦνται, καὶ ἐπὶ ἑνὸς ξηροῦ βράχου διαπιλανεικεῖ τὰ πρωτεῖα πρὸς πολλὰ ναυπηγεῖα πολλῶν ἐμπορικῶν εὐρωπαϊκῶν πόλεων· τί δὲ πρὸς τοὺς προαγαγόντας τὸ ναυπηγεῖον τοῦτο πρὸς ἐμψύχωσιν αὐτῶν ἐγένετο; καὶ πρὸς τούτους οὐδέν· Καὶ ἡ μὲν ἐλευθέρα κοινωνία ἐζητήθη παρὰ τῶν Βουλῶν, ἀφεθῇ δ' εἰς τὸ ὑπουργεῖον διά τινα ἐπισυμβάντα ἐν τῷ λοιμοκαθαρτηρίῳ τῆς Σμύρνης θάνατον, ἀλλ' ἡ κάθαρσις ἐξακολουθεῖ 7 ἔτι ἡμέρας, καὶ πολλὰς φέρει εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν δυσκολίας· διότι, ἂν κατελύετο ἡ κάθαρσις, τὸ 1845 καὶ 1846 ἔτος ἤθελαν εἰσα-

γάγει εἰς τὴν Ἑλλάδα μέγιστα πλούτη, διότι, ἂν ὑπῆρχεν ἐλευθέρα κοινωνία, ἤθελε γίνεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα μεγίστη ἐναποταμίευσις, καὶ τὰ πορθμεῖα δὲν ἤθελον ἀναβιβασθῆ τόσον· πρὸς δὲ καὶ τὸ ἐν Σύρῳ πηλοποιεῖον, διὰ μετοχῶν συντηρούμενον, βοηθήματα ἐζήτησε παρὰ τῆς Κυβερνήσεώς τινα, μὴ δοθέντων ὅμως τούτων, καὶ τὰ κεφάλαια αὐτοῦ νεκρὰ μένουσιν· ἂν καὶ ἡ ποσότης τοῦ παραγομένου σαπωνίου καλητέρα τοῦ ἐν Κρήτῃ ἀνεδείχθη. Διὰ ταῦτα πάντα περαίνων τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἦναι σύμφωνος μὲ τὴν γενομένην παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπάντησιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς αὐτῆς συζητήσεως, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ὁ Προεδρεύσας Ἀντιπρόεδρος
Μ. Α. ΚΑΙΡΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Ζάρκος.
Μελ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ι΄.

Τῆς 28 Νοεμβρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 95 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 19, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπὸ τοῦ Προέδρου, τοῦ προεδρεύσαντος ἐν ἀρχῇ ἀντιπροέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς γενικῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Β. λόγον· καὶ ὁ λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι μέλος τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπῆς, καὶ συνυπογράψας μετὰ τῶν ἄλλων τὸ εἰσαχθὲν σχέδιον παρὰ ταύτης, προτίθεται νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ διὰ τῶν ἑξῆς. Κατὰ τὰ παρελθόντα δύο ἔτη ἠκολουθήσαμεν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως τὸ Γαλ. σύστημα, καθ' ὃ κατὰ ταύτην ἐξελέγχεται ἡ Κυβερ-

νητικὴ διαγωγὴ κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν ὅμως σύστημα, ὡς καὶ ἀνέγνω καὶ παρὰ πολλῶν ἤκουσα, δὲν ἀναμιγνύονται ἐν ταῖς ἀπαντήσεσι πρὸς τοὺς Β. λόγους Κυβερνητικὰ ἀντικείμενα, ἀλλὰ πρὸς εὐθυμοταξίαν καὶ εὐγενῶς πρὸς τοὺς Β. λόγους ἀπαντῶσιν, ὡς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησε χθὲς τὸ ἄκαιρον τῶν λεχθέντων· οἱ θέλοντες δ' ἐπιρυλάττονται ἐν ἄλλῳ χρόνῳ ὑπουργικὰς παρανόμους πράξεις νὰ καταδείξωσι, καὶ εἰς τοὺς ὑπουργικοὺς ὁ προσήκων ἀρίνεται χρόνος ἵνα τἀναντία ἀποδείξωσιν, ἐν ᾧ κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν οὐδὲ δύνανται οὐδὲ τὸν ἀπαιτούμενον ἔχουσι χρόνον πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων. Εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ Ἀγγλικοῦ συστήματος φέρει ἔτι αὐτὸν ἡ ἐνθύμησις, ὅτι ἐν τῇ ἀπαντήσει τῆς Α. συνόδου πολλὴ ἐγένετο συζήτησις ἐπὶ φράσεώς τινος, δηλούσης τὴν ἀποστροφὴν τοῦ προσώπου τῆς Βουλῆς· ταύτην δ' ἐν ᾧ ἡ πλειοψηφία παρεδέχθη, πολλοὶ αὐτῆς τότε μέρος ἀποτελοῦντες προσεπέλεσαν ἤδη τὰ πρόσωπα, ἀφ' ὧν τότε ἀπεστρέφοντο· καὶ ὅτι ἐπίσης κατὰ τὴν ἀπάντησιν τῆς Β. συνόδου πολλὰ κατὰ τῆς συστάσεως ἐπιτροπῆς ἐλέχθησαν καὶ κατὰ καταχρήστων, καὶ ἡ Κυβερνητικὴ διεγράφη ὁδός, οὐδὲν ὅμως ἐπιγένετο ἀποτέλεσμα· καὶ καθόσον ἐθέσμιζεν ἤδη νὰ σχηματίζωμεν πεποίθησιν καὶ ψῆφον ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων νομοσχεδίων καὶ ἄλλων, καθ' ἣν εἰσάγονται ἐποχήν, δὲν πρέπει νὰ προαποφαινώμεθα διαγράφοντες τὴν μέλλουσαν ἡμῶν ὁδὸν ἐν τῇ ἀπαντήσει. Προκαλεσθεὶς δὲ ἀπό τινας τῶν ἀγορευσάντων καὶ σεβόμενος τὴν ἀλήθειαν καὶ τὰ ἀληθῶς παριστώμενα πράγματα ὁμολογῶν, ὀφείλων δὲ νὰ ἀνασκευάσῃ τὰς ψευδεῖς παραστάσεις καὶ τὰς παραμορφώσεις γεγονότων, τιμὴν προσποιούντων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἑτέρας νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις ὀφείλει· διότι ἀληθῶς μὲν πάντες, συμπολιτευόμενοί τε καὶ ἀντιπολιτευόμενοι, πρὸς τὸν αὐτὸν τείνομεν σκοπὸν, τὸ δημόσιον συμφέρον. διὰ διαφόρων δ' ὁδῶν ἐπιζητοῦμεν τοῦτο, κατὰ τὸν διάφορον τοῦ σκέπτεσθαι τρόπον, ἀποτέλεσμα τοῦ διαφόρου ἡμῶν διοργανισμοῦ· ὀφείλομεν ὅμως πάντοτε νὰ ὑποδεικνύωμεν τὰ ἀληθῆ καὶ τὴν δυνατὴν διόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων νὰ ἐκζητῶμεν. Καὶ κατὰ χρέος κοινωνικὸν ἐν πρώτοις ἀποκρούει προσβολὴν, ἀπευθυνθεῖσαν παρὰ τοῦ πρώτου κατὰ τὴν προχθὲς ἀγορεύσαντος, κατὰ τοῦ διδάσκοντος ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τὸ συνταγματικὸν δίκαιον, καὶ ὑπερασπίζει αὐτὸν προσβληθέντα καὶ μὴ δυνάμενον ἐντεῦθεν νὰ ἀπολογηθῇ· διότι, οὐ μόνον κακῶς προσέβαλεν ὁ Βουλευτὴς αὐτὸν, ὀφείλων τὸ πρὶν κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κα-

νόνας νὰ παραινέσῃ ἰδίᾳ αὐτὸν, καὶ μετὰ τοῦτο μὴ διορθούμενον νὰ παραινέσῃ ἐπὶ δύω παρόντων, μετὰ ταῦτα δ' ἐπ' ἐκκλησίας· ἀλλὰ καὶ τὰ λεχθέντα ἀληθῆ δὲν ἦσαν καὶ ἀπὸ πληροφοριῶν ψευδῶν ἠρύσθησαν· διότι καὶ αὐτὸς τοῦ μαθήματος ἠκροάσατο, καὶ ἄλλοι τῶν καθηγητῶν πολλοὶ, ὧν τινες καὶ Βουλευταί· ὁ διδάσκων δὲ τὸ μάθημα τοῦτο οὐδὲ νέος εἶναι ὡς εἶπεν, ἀλλ' εἰς ὥριμον ἡλικίαν, ἐσπούδασε δ' ἐν Γαλλίᾳ ὑπό τε τὸν Ῥόσσι καὶ πολλοὺς ἄλλους ἐπίσης διακρινομένους νομοδιδασκάλους, καὶ οὐκ ὀλίγον εἰς τὰς ἐξετάσεις εὐδοκίμησεν, ἐφ' ᾧ καὶ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ· ἐνταῦθα δὲ τὸ μάθημα τοῦτο διδάσκων μετὰ πολλοῦ πόνου εἰς μικρὸν ἀρκεῖται μισθόν.

Ὁ πρῶτον χθὲς ἀγορεύσας νὰ ἀναφέρῃ αὖθις ἐπεχείρισε φράσιν, ἣν τινι ἐπιστολῇ αὐτοῦ δημοσιευθείσῃ ἤδη πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀχαΐας εὑρεθείσαν, ἀλλὰ δὲν ἐννόησεν αὐτὴν, διότι δὲν ἦτο παρὼν κατὰ τὴν γενομένην ποτὲ ἐξήγησιν αὐτῆς· ἔγραφε πρὸς φίλον αὐτῷ, παραχωρήσαντα τὰς θέσεις πάσας εἰς ἄνδρας ἐκ τῶν λεγόντων ὅτι « μόνον τὸ ὑπουργεῖον νὰ πέσῃ, καὶ γαῖα μιχθήτω πυρί, » διότι δὲν φρονοῦσιν οὕτω οἱ ἀντιπολιτευόμενοι πάντες· ἀνατιθεμένης δὲ τῆς διαχειρίσεως εἰς χεῖρας τοιαύτας, ἐπειδὴ εἰκάζετο ἡ ἐντελὴς τοῦ δημοσίου πλούτου καταστροφὴ, διὰ τοῦτο ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἰδιαιτέρως, νομίζων ὅτι ὡς φίλος θέλει τηρήσει ἐχεμύθειαν· ἀλλ' οὗτος ὁ Νομάρχης Ἀχαΐας, ὡς ἀπεδείχθη μὴ φίλος αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην δημοσιεύσας, κατεδείχθη καὶ μὴ ἐν καλῇ πίστει τὴν Κυβέρνησιν ὑπηρετῶν. Ἐπιμένων δὲ καὶ οὗτος, ὡς καὶ τις τῶν ἀγορευσάντων χθὲς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι ἀποκλειστική, παρετήρησεν ὅτι ὁ μὲν τοῦ Μαραθῶνος δῆμος, ἐκ τῶν εὐρωστέρων ὑπάρχων, μετ' ἄλλων τριῶν ἔτι τῆς Ἀττικῆς δήμων, ὑπὸ ἐπισήμων διευθυνθέντες συγκθέντων παρ' ἀντιπολιτευομένων, δὲν ἀπέφερον τοσοῦτον, ὅσον μόνος ὁ τῆς Κρωπίας, ὁ ὑπὸ ἐπιστάτου συγκθέντος παρὰ συμπολιτευομένου διευθυνθείς. Οὕτως ἐφ' ἁπάντων, ὅσα μὲν νομίζομεν ἄξια βελτιώσεως, τὴν βελτίωσιν αὐτῶν ποθοῦμεν, ἀλλὰ, διὰ μέσων πρεπόντων, ἀνευρίσκοντες τὴν τε πηγὴν καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς αἰτίας.

Τὴν παραίτησιν τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας διεσωδώνισαν ὡς λαμπράν τινες τῶν προαγορευσάντων, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπαντήσῃ ἀπαξιοῖ ἔλιπον ἐν αὐτῇ τὴν Βουλὴν κηρυσσομένην παράνομον, τὴν ὁποίαν νὰ ὑπηρετήσῃ ἀρχὴθεν ἠνέχθη· ἐκ τῆς διαγωγῆς δ' αὐτοῦ καταφαίνεται ὅτι ἐνόμισε μὲν ὅτι θέλει διοικήσει εἴλωτας, ἀλλ' εὑρὼν δυσκολίας παρῃτήθη, καὶ ταύτας οἱ τῶν Πατρῶν ἔμποροι νὰ ἐκθέσωσι δύνανται. Πολλοὶ κατὰ τοῦ μοιράρχου ἀναφέρονται

καὶ πολλὰ λέγονται, ἀλλὰ ταῦτα, διότι κατὰ τὴν θέσιν Τάσι τῶν Πατρῶν συνῳκίσθησαν ἀργοί τινες, οἵτινες, ὑπὸ τὸ ὄνομα *Λαλαίοι* καὶ κατ' ἀπομίμησιν τῶν Ὀθωμανῶν, φορολογοῦσι, προσβάλλουσι καὶ ἄλλως τοὺς διαβαίνοντας καταπιέζουσι· καὶ τούτου ἀποδείξεις ἀπείρους, διότι καὶ ἄλλους μεταβάντας ἐκεῖ πρὸς διεκδίκασιν δικῶν προσέβαλον καὶ τοὺς δικαστὰς ἠπείλησαν, ἵνα ἀποφασίσωσι παρὰ συνείδησιν· καὶ κατὰ τοῦ συναδελφοῦ αὐτοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας συνῆλθον ἵνα ὀχλαγωγίαν σχηματίσωσιν, ἀλλὰ τῇ μεγάλῃ ἐνεργείᾳ τοῦ Μοιράρχου διελύθησαν. Οὕτω δὲ θέλετε νὰ καταστήσητε ἀπροσίτους τὰς Πάτρας, ἀποκλείοντες αὐτὰς; ἄφετε αὐτὰς εἰς τὴν διάκρισιν τῶν λαλαίων καὶ τῶν ὑποκινουτῶν αὐτοὺς οἰκογενειῶν, ἐνθυμηθῆτε ὅμως πρὸ τούτου ὅτι διαφθείρετε τὴν ἐμπορικωτέραν τῆς Ἑλλάδος πόλιν. Εἷπέ τις τῶν προαγορευσάντων ὅτι διεκπρεπασαν 18000 χρέμματα ἐθνικῆς γῆς καὶ σταφίδας ἐνεφύτευσαν, δὲν ἐνθυμήθη ὅμως τῶν ἀπὸ τοῦ βήματος λεχθεισῶν προτροπῶν πρὸς διαρπαγὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς, παρὰ συναδελφοῦ αὐτοῦ γενομένων· μ' ὅλον ὅτι καὶ πάντες οἱ κατὰ τὴν Ἠλείαν φυτεύσαντες, μήποτε συμποτουμένης τῆς ἐκτάσεως τῆς ἄνω φυτευθείσης γῆς εἰς 18000 στρέμματα, ἐζημιώθησαν, λαβούσης δικαστικῶς τῆς Κυβερνήσεως καὶ αὐτὴν τὴν κατοχήν. Ἡ δὲ μὴ ἀποκλειστικότης τοῦ Ὑπουργείου, περὶ ἧς ἀνωτέρω ἐλέχθη, συνάγεται καὶ ἐκ τῆς εἰς Πύργον ἔτι ἀποστολῆς ἐπιθεωρητοῦ, καὶ τῆς ἐκδοθείσης παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἀδείας εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ συκοφαντηθέντος παρὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, διευθύνοντος τὰς ἐθνικὰς σταφίδας, ἀθωωθέντος ὅμως ἐπὶ ταῖς καταθέσεσιν αὐταῖς ἀνδρῶν ἀντιπολιτευομένων, ἐπαινεσάντων μάλιστα αὐτὸν, διότι διὰ τῆς συντόνου ἐνεργείας αἱ σταφίδες, αἱ ἄλλο τε ἀποφέρουσαι 60,000 λιτρῶν, μηδέποτε δὲ νὰ ἀποφέρωσιν ἐφέτος 30,000 ὑποτιθέμιναι, ἀπήνεγκαν 85,000.

Καὶ αὐτὸς ἐπίσης δὲν ἀνέχεται δυνάμεως ξένης ὑπάλληλος νὰ συμμετέχῃ τῆς ἐνεργείας τῶν ἡμετέρων· καὶ εἴθε οἱ Ἕλληνες νὰ μὴν ἀνέχωνται τοῦτο, εὐγνωμονοῦντες μὲν πρὸς τὰς δυνάμεις, μὴ ὑποκύπτοντες δὲ εἰς τὰς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας τῶν ἐνταῦθα αὐτῶν ὑπαλλήλων πρός τι πρόσωπον, ὑπὲρ οὗ καὶ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἑλλάδος ἐπιχειροῦσι. Δὲν πρέπει δὲ, ὡς ὁ πρῶτον ἀγορεύσας ἐθυμίασε τοὺς δύω τῶν ὑπουργῶν, νὰ ἀπευθύνηται τις πρὸς αὐτοὺς, ἀποδιδοὺς κατ' ὄψιν τὴν αἰτίαν τοῦ κακοῦ εἰς τὸ ὑπουργικὸν σύστημα· ἀλλ' ἀφοῦ ἰδίᾳ παραινέσῃ τὸ ὑπουργεῖον, καὶ δεύτερον ἐπὶ δύω παρόντων, δὲν εἰσακουσθῇ, τότ' ἐπ' ἐκκλησίας πράττει τοῦτο· ἀποτεινόμενος δὲ πρὸς αὐτοὺς ὀφείλει καὶ γε-

ναιότητα νὰ ἐπιδεικνύῃ καὶ ἴσην πρὸς αὐτοὺς τιμήν, διότι πάντες ἴσοι εἰσί· θέλοντες δὲ ὑπὲρ τῶν κακῶν νὰ φροντίσωμεν, ἐν χρόνῳ τοιούτου κλύδωνος, ἑαυτοὺς νὰ διορθώσωμεν, τὸ πρῶτον ὀφείλομεν καὶ κατόπιν τοὺς ὑπουργούς, οὕτω δὲ θέλομεν ἀπαλείψει τὰ αἴτια, καὶ θέλουσιν ἀφαιρεθῆ τὰ αἰτιατά. Ταῦτα δὲ γίνανται διὰ τῆς τροποποιήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ὥστε ἐπὶ τιμήματι αἱ ἐκλογαὶ νὰ ἐνεργηθῶσι, καὶ οἱ Βουλευταὶ νὰ μὴ ἐκλέγωνται παρακαλοῦντες τοὺς λαοὺς καὶ καθυποχρεονόμενοι εἰς ὑποσχέσεις καὶ ἐπαγγελίας, ἐφ' ᾧ καὶ ταπεινοῦνται ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων ἁπάντων· ἀλλ' ἵνα ἐκλέγωνται παρακαλούμενοι ὑπὸ τῆς ἀγαθῆς μερίδος τῶν λαῶν, ὅτε, μηδεμίαν φέροντες ὑποχρέωσιν, θέλουσιν εἶσθαι γεναῖοι πρὸς τοὺς Ὑπουργούς, καὶ τὴν ἀλήθειαν εἰς αὐτοὺς λέγοντες καὶ τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν προδεικνύοντες. Πρὸς δὲ καὶ ἀληθείας· διότι λέγοντες ἀλήθειαν καὶ μὴ κολακεύοντες αὐτούς, θέλομεν ὑποχρεώσει τοὺς Ὑπουργοὺς φωτιζομένους ἐκ τούτου, ὥστε νὰ μὴ τρέχωμεν κίνδυνον τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν, καὶ νὰ συμπληρώσωμεν τὸ ὑπὲρ τοῦ δανείου ὀφειλόμενον εἰς τὰς δυνάμεις ποσόν, αἵτινες, ὅσον εὐνοϊκαὶ παριστῶνται, τοσοῦτον ἀπατῶνται καὶ δύνανται νὰ μᾶς φέρωσιν εἰς κίνδυνον, ἵνα οὐδένα φοβώμεθα. Χρόνος τριακυμίας καταραίνεται ὁ παρών, ὁ δ' ἄριστος ναύτης λαβέτω τὸ πηδάλιον· ἐπειδὴ δὲ συνεργάται αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πλοίου ἡμεῖς ἐσμέν, διὰ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ ἐπιδείξωμεν ὅτι δὲν ἀνεχόμεθα τὸν κίνδυνον τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν· καθόσον καὶ ἐν ὥρᾳ τοιαύτῃ θέλουσιν εὑρεθῆ Ἕλληνες ἐξ ἰδίων συνεισφέροντες πρὸς ἀπότισιν παντὸς χρέους, ἀναδεικνυόμενοι ἄνδρες, ὑπὲρ ὧν τὸ ἀνατολικὸν πρωτεῖον ζήτημα.

Πρὸς τοὺς ζητήσαντας ἐκ τῶν προαγορευσάντων τὸν λόγον ὡς ἐπὶ προσωπικοῦ ἐδόθη· καὶ ὁ μὲν πρῶτον ἀγορεύσας ηὐχαρίστησεν αὐτὸν διὰ τὰς εὐαγγελικὰς προτροπάς, παρέπεμψε δὲ εἴς τε τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ 29 ἄρθρου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Νομοσχεδίου συζήτησιν. Ἐπὶ δὲ τῶν περὶ καθηγητοῦ τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου ἐπανέλαβεν, ὅτι ὅσα προχθὲς ἔλεγεν ἀληθῶς ἔχουσι, καὶ οἱ λόγοι τοῦ καθηγητοῦ ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἦσαν ὡς ἐξετέθησαν, διότι οὐδέποτε οὗτος θέλει πλάσει πράγματα ἢ λόγους ἵνα παραστήσῃ εἰς τὴν Βουλήν. Ἐπειδὴ δ' εἰς ἐπεκαλέσθη τὴν προσοχὴν τοῦ Πρυτάνεως, ἁπανταχοῦ ὅτι κατὰ τὸν διοργανισμὸν τοῦ Πανεπιστημίου, οὐδὲν ἐπ' αὐτῷ κεῖται· ὁ δὲ Πρύτανις οὗτος ὁ κάλλιστος ἐστὶ μάρτυς τῆς ἀληθείας τῶν περὶ τοῦ καθηγητοῦ τούτου λόγων αὐτοῦ.

Ὁ δεύτερος δὲ ἀπήντησεν ὅτι ὁ πρῶτον ἀγορεύσας καθ' ἑαυτοῦ ἤ τινος ἄλλου νὰ παραπονεθῇ ὤφειλεν, ὡς τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀχαΐας γράψαντος· καὶ ἐκεῖνος μὲ ἔγραψεν ἵνα διορισθῶσιν ἐκ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Κ. Κουμανιώτου, τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν πλειονοψηφίαν, καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν ἄλλων, οἵτινες νὰ εὐχαριστῶνται νὰ ζῶσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, τοῦτο δ' ἀρκοῦσα ἀνάπτυξις τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ εἶναι· Καὶ πᾶς μὲν πέποιθεν, ὅτι ἐκτιμᾷ τὴν ἀθλίαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν καὶ ὀλέθριον καθορᾷ τὸ ἀξίωμα τοῦτο τῆς ἀποκλειστικότητος, οὐχ' ἧττον ὅμως τὰ πράγματα οὕτως ἀθλίως ἔχουσιν. Ἐπὶ δὲ τῶν περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὡς ὑπαλλήλου λεχθέντων παρετήρησεν, ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ εὐτελῆ ἔχει ἑβδομηκονταδράχμων θέσιν, ὁ δ' Ὑπουργὸς, εἰ μὲν τίμιον εὑρίσκει, διατηρεῖ αὐτὸν, εἰ δ' ἄλλως, ὀφείλει νὰ παύσῃ· καὶ ὅτι ὑπὲρ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ οὐδέποτε πρός τινα ἐταπεινώθη, διατελῶν εἰς πᾶσαν περίστασιν τίμιος. Καὶ ἐπὶ τῶν περὶ τοῦ δήμου Κρωπίας καὶ Μαραθῶνος λεχθέντων ἀπήντησεν, ὅτι οὐδέποτε οὐδὲ φίλος οὐδ' οἰκεῖος ἢ ἄλλος τις ἀνήκων εἰς αὐτὸν ἐπ στάτης Κρωπίας ἢ Μαραθῶνος διωρίσθη.

Ἀντικρούων τις τῶν πρῶτον ἀγορεύσαντα, πρὸς μὲν τὰ λεχθέντα ὅτι εἰσί τινες ζητοῦντες τὴν πτῶσιν τοῦ Ὑπουργείου διὰ ὅλων τῶν μέσων, εἶπεν ὅτι ζητεῖ μὲν καὶ οὗτος τὴν πτῶσιν τοῦ Ὑπουργείου θεωρῶν αὐτὸ ὀπισθοδρομικὸν καὶ εἰς καταστροφὴν ὠθοῦν τὸ ἔθνος, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ διευθύνωνται τὰ Ἑλληνικὰ ὑφ' Ὑπουργείου ὅλως Ἑλληνικοῦ· οὐχ' ἧττον ὅμως δὲν δείκνυσιν ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔθνος ὡς ἄξιον νὰ κυβερνήσῃ ἤδη, ὡς ἄλλοι πράττουσι, μ' ὅλον ὅτι κατὰ σύγκρισιν πλείονα ἔχει ἱκανότητα ἐκείνων. Καὶ ἐπήνεσε μὲν ἐκεῖνος ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν μοιράρχον Ἀχαΐας καὶ ἄλλους, ποῖοι δὲ οἱ φίλοι τοῦ Συντάγματος, τῶν φώτων καὶ τῆς θρησκείας, καὶ ποῖοι οἱ ἀναδειχθέντες ἐχθροὶ αὐτῶν, καὶ αὐτῆς τῆς πατρίδος γνωστοὶ ἐγένοντο, καταδειχθέντων τῶν τε θεμιτὰ καὶ τῶν ἀθέμιτα μεταχειριζομένων μέσα. Ἡ πρόοδος μὲν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸ Συνταγματικὸν περιμένεται σύστημα, πάντες δὲ τὰς αὐτὰς ἔχοντες ἀρχὰς, ἐκτός τινων, προσήνεγκαν ἑαυτοὺς, τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν καὶ τοὺς φίλους εἰς κυνδύνους διὰ νὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτάς· οἱ τοιοῦτοι δύνανται νὰ μεταχειρισθῶσι μέσα προσβάλλοντα τὴν τε ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν τοῦ ἔθνους κατάστασιν; οἱ ὑποστηρίξαντες δ' ἀνέκαθεν τὸν ἀπολυτισμὸν μεταχειρίζονται ὅλα τὰ θεμιτὰ καὶ ἀθέμιτα μέσα, ἵνα καταβάλωσι τὸ ἐθνικὸν πνεῦμα, τὰς Ἑλληνικὰς ἐλευθερίας. Ἀνήκων

εἰς τὴν πρώτην μερίδα, πέποιθε καὶ ἐγγυᾶται ὑπὲρ τε τῶν συναδελφῶν αὐτοῦ καὶ τῶν Ἑλλήνων ὅλων, ὅτι ὑπὲρ τῶν ἐλευθερίων ἡμῶν θέλετε μεταχειρισθῆ τὰ τείνοντα εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς πατρίδος. Καὶ θέλομεν μὲν τὴν πτῶσιν τοῦ ἐνεςῶτος Ὑπουργείου, ὡς στασίμου καὶ ὀπισθοδρομικοῦ καὶ ἀντεθνικοῦ καὶ πολεμίου τῆς θρησκείας, ἐπιμένομεν δὲ νὰ ἀντικατασταθῆσιν αὐτὸ ἄνδρες ἀναδεικνυόμενοι παρὰ τῆς κοινῆς γνώμης, καὶ διακρινόμενοι ἐπί τε παιδείᾳ, ἀρετῇ καὶ ἱκανότητι.

Καὶ ἐπῄνεσε μὲν αὐτὸς τὸν Πανᾶν, ἀλλ' ἐρωτᾶσθε, εἶναί τις ἡμῶν μὴ γνωρίζων τὸν ἐπίτιμον τοῦτον τῆς ἐποχῆς κακοῦργον, τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐπὶ ἀπολύτου κυβερνήσεως ἐπαύθη ἐκ Πατρῶν; ἀλλ' ἔχρηζον τοιούτων τοῦ συστήματος τούτου οἱ φίλοι ἵνα διορίσωσι. Τὸ σχέδιον τῆς πόλεως τῶν Πατρῶν, τὸ μόνον σχέδιον τὸ ὑπάρχον, ὑπὲρ οὗ τοσαῦται ἐγένοντο θυσίαι τῆς Κυβερνήσεως, πλατείαν μεγάλην συν τοῖς ἄλλοις ἐν Πάτραις ἐχάραξε, καὶ ἐν τῇ πλατείᾳ ταύτῃ ὁ κύριος Πανᾶς οὗτος, μοίραρχος, ἔφερε νὰ ἀνεγείρωσιν οἰκίας καὶ ἀποθήκας διὰ λαγχῶν, ἀποκρούων τοὺς παρατηροῦντας εἰς αὐτὸν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ δίκαιον· τοὺς δὲ πολίτας τοὺς ἡσυχοτέρους καὶ διακρινομένους, ἐπί ςάσει κατεμήνυσε, διότι τὸ ἄτοπον τῶν πράξεών του ὑπέδειξαν εἰς αὐτόν. Μετὰ τῶν κατοίκων τῶν Πατρῶν πάντων σχέσεις πρὸ πολλῶν χρόνων συνῆψε, διατελέσας ἐκεῖ καὶ ὑπουργικὸς καὶ ἀντιπολιτευόμενος, καὶ χρόνους ἀπείρους ζήσας ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, κατὰ συνέπειαν δὲ πολλῷ κάλλιον ἐκείνου τὰς Πάτρας γνωρίζει, διὰ τοῦτο εἶναι μᾶλλον πιστευτὸς λέγων ὅτι τὰ περὶ Λαλαίων εἶναι ψευδῆ, ὁ δὲ Πανᾶς εἶναι ὁ βασανίζων τὰς Πάτρας, ὁ πληρώτας ἐξ ἐντίμων πολιτῶν τὸ φρούριον καὶ τὰς φυλακάς, ὁ τοσαύτας παρανομίας διαπράτων, ὥστε καὶ τὸ ὑπουργεῖον πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ἀπεστείνατο καὶ τὴν τιμωρίαν αὐτοῦ ἐζήτησατο, ἀλλ' οὐδὲν ἐγένετο· ἀλλ' οἱ μηδὲν κατὰ τὸν ἀγῶνα ἀπολέσαντες δὲν θλίβονται ἐπὶ ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς, διότι οὐδὲν ἐθυσίασαν πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν κινδυνευόντων πραγμάτων· οἱ ἔχοντες δ' Ἑλληνικὴν καρδίαν, οὗτοι ἐκτιμῶσι τὸ ἐνεστώς. Τὸν νομάρχην Ἀχαΐας γνωρίζουσι πάντες, οὐδέποτε δ' ἠκούσθη ὀπαδὸς ἀρχῶν μὴ φιλελευθέρων, ὡς εἰς αὐτὸν προσῆψεν ὁ πρῶτον ἀγορεύσας· κατέχων δὲ θέσιν ὑψηλὴν, καὶ πλουσίαν ἄλλως ζωὴν ζῶν, δὲν ἀνέχεται ὡς οἱ ἄλλοι τὴν παροῦσαν κατάστασιν, ἀλλὰ παραιτῶν τὴν ἐξουσίαν προτιμᾷ τὸν βίον τοῦ ἰδιώτου καὶ οὐδέποτε γίνεται ὄργανον ὡς ὁ Πανᾶς.

Ἐν παρόδῳ εἶπεν ὅτι προὐτράπησαν ἄλλοτε ἵνα ἁρπάσωσι

τὰς γαίας· καὶ εἰς ἀπάντησιν ἐπαναλαμβάνει τοῦτο θεωρῶν τὴν ἐπιμονὴν τῆς Κυβερνήσεως ἵνα τὰς γαίας διακατέχῃ παρανόμον. διότι τὰς μὲν γαίας, εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἀνηκούσας, ἡ Ὀθωμανικὴ κατέκτησεν ἐξουσία, ἀπὸ ταύτης δὲ ἠλευθερώσαμεν ἡμεῖς δι' αἱμάτων, ἡ δὲ κυβέρνησις νὰ κηδεμονεύσῃ αὐτῶν προσωρινῶς ἐδικαιοῦτο· κατακρατοῦσα δ' αὐτάς, καὶ ἀρνουμένη μὲν νὰ διανείμῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας, παρεχωροῦσα δ' εἰς διαρπαγὴν πρὸς ἄλλους κατὰ θέλησιν, αὐθαίρετος καταδείκνυται, καὶ λιμωττώντων μάλιστα καὶ στερουμένων σπιθαμῆς γῆς τῶν υἱῶν τῶν ἀγωνιστῶν, διαρπαζόντων δ' αὐτὴν τῶν μηδ' ἰδόντων μηδ' ἀπολισάντων τι εἰς τὸν ἀγῶνα. Εἶπεν ὁ πρῶτον ἀγορεύσας ὅτι πρέπει νὰ διορθώσωμεν ἑαυτούς, ἀλλὰ διορθώνουσιν ἑαυτοὺς οἱ παραδείγματα ὀλιγωτέρων ἐλλείψεων καθορῶντες ἢ πλείονος ἱκανότητος· πῶς δὲ νὰ διορθώσωμεν ἑαυτοὺς ἀπέναντι ὑπουργείου τὸ πρόσωπον φέροντος τῆς ἀνικανότητος; Οὐδὲ παρεμορφώθη τι ἔγγραφον, ὡς εἶπε, πρὸς τὰς δυνάμεις παρὰ τῶν ἐνταῦθα ὑπαλλήλων αὐτῶν, διότι καὶ τὸ ἔγγραφον τοῦ διοικητοῦ Αἰτωλίας ἀληθὲς ἦτον, καὶ τὸ τοῦ εἰσαγγελέως Μεσολογγίου, καὶ τὸ τοῦ ἐπιστάτου τῆς σταφίδος καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Κορινθίας· καὶ ἀληθὲς ἐπίσης εἶναι, ὅτι κατὰ μὲν τὰ ἄλλα ἔτη 5,000 δρ. εἰς καλλιέργειαν ἐδαπανῶντο τῶν σταφίδων Ηλείας, ἐφέτος δὲ, διευθυνομένων παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐδαπανήθησαν πλήρεις 12,000, καὶ ζητοῦνται ἔτι 2,000· ἀναγκαῖον δ' εἶναι καὶ αἱ ἀνακρίσεις τοῦ ἐπιθεωρητοῦ αἱ τὸν διευθύνοντα αὐτὰς ἀφορῶσαι νὰ προσαχθῶσιν, ἵνα ἡ ἀλήθεια αὐτῶν καταδειχθῇ.

Μεταβὰς εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον παρετήρησεν ἐπ' αὐτοῦ, ὅτι ἐν τῷ 1 §. αὐτοῦ προτρεπόμεθα νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν θεὸν· ἵνα δὲ κρίνωμεν περὶ τούτου πρέπει νὰ εὕρωμεν πρὸς ὃν ἀποτείνεται· ἀλλὰ βεβαίως εἰς τὴν συντελέσασαν καὶ ὑποστηρίξασαν αὐτὸ πλειοψηφίαν, οὐχὶ δὲ πρὸς τὴν πολεμήσασαν μειοψηφίαν· καὶ τοῦτο διότι συνετέλεσεν ἡ πλειοψηφία εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ συστήματος αὐτοῦ, ὡς ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἦτο θεοσύστατον, ἢ νὰ συνέστησεν αὐτὸ ἡ θεία πρόνοια ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἰδέα αὕτη οὐ μόνον βλάσφημος εἶναι, ἀλλὰ, καὶ ἀληθὴς ἂν ὑποτεθῇ, πρέπει ἐκ παραλλήλου νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ἡμάρτομεν καὶ ἠγνωμονήσαμεν εἰς τὴν δοῦσαν τὴν ἀνεξαρτησίαν ἡμῶν θείαν πρόνοιαν, ὥστε θυμωθεῖσα προῆλθε νὰ τιμωρήσῃ ἡμᾶς διὰ τῆς κατὰ παραχώρησιν αὐτῆς συστάσεως τοῦ ὑπουργείου τούτου· διότι ὁποία ἰσότης ὑπάρχει; μὴ συνταγματικῶς

ἤδη πολιτευώμεθα, ἢ μὴ ὀλίγαι ἐν τοῖς πρακτικοῖς ὑπάρχωσι πράξεις ἡμῶν καταδεικνύουσαι ὑπουργικὰς παρανομίας; καὶ πῶς τὴν καταστροφὴν ταύτην τῆς ἰσότητος, καὶ τὴν συνταγματικὴν ταύτην πολιτείαν τοῦ ὑπουργείου δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ ὁ θεὸς τῆς Ἑλλάδος, ὅστις διὰ τοῦ εὐαγγελίου τὸ σύνταγμα εἰς τὴν ὑφήλιον ἐδίδαξε; Προδαίνων τὸ ὑπουργεῖον ὑπόσχεται τὴν τελειοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς νομοθεσίας· ἀλλὰ μὴ ὀλίγαι ἐδόθησαν μέχρι τοῦδε ὑποσχέσεις; καὶ ἀντ' αὐτῶν τί ὤφθη; παρανομίαι καὶ ἐγκλήματα· ἢ ποῖος τῶν νόμων ἐφηρμόσθη; νόμων ὄθεν χρῄζοντες, δὲν εἰσάγομεν τοιούτους· ἔχοντες δ' αὐτοὺς δὲν ἐφαρμόζομεν· διατί ὄθεν συνεισφέρομεν διά τῶν φόρων; ὑπέρ τινων ἀτόμων μόνον; οὐδέποτε τοῦτο νὰ ἀνεχθῶμεν δυνάμεθα. Κἂν τὰς ἐξωτερικὰς δὲ σχέσεις μεταβὰς παρετήρησεν, ὅτι ἐπὶ τούτων προσήγαγε πάντοτε ἔγγραφα καὶ ἀποδείξεις, ὅτε μὲν τὰς ἀγορεύσεις τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Γαλλίας Κ. Γκιζώτου, ὅτὲ δὲ διακοινώσεις· καὶ ὅμως λέγεται ὅτι αἱ σχέσεις ἡμῶν εἰσὶ φιλικαί, εἰς δὲ τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου ἀγορευσάντων ὅτι αἱ διακοινώσεις προῆλθον ἀπό τινας λόγους ἀπαγγελέντας ἐντεύθεν· ἀλλὰ ὁ ὀφειλέτης ὀφείλει, ἐν ὅσῳ τὴν ὀφειλὴν δὲν ἀποτίει, νὰ καταδείξῃ εἰς τὸν χρήστην ὅτι οὕτω διατίθησι τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ὥστε φερέγγυος καθίσταται εἰς τοῦτον ἀπαταλῶν δὲ καὶ τὰ μέσα αὐτοῦ εἰς διαφθορὰς διατιθείς, προκαλεῖ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ χρήστου. Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις, ἐναντίον τῆς ῥητῆς ἀπαγορεύσεως τῆς συνθήκης τῆς 6 Ἰουλίου, ἵνα οὐδεμία τῶν δυνάμεων ἐξαιρετικὴν ἐξασκῇ ἐπιρροὴν ἐν Ἑλλάδι, ἰδιαιτέραν προτίμησιν εἰς μίαν τούτων ἐχορήγησε· καὶ ἂν αὕτη ἡ προτίμησις ἄλλο τε γενομένη δὲν εἶχε συνεπείας, ἦτο ὅμως εἰς τὰς παρούσας εὐρωπαϊκὰς περιστάσεις ἀντὶ σμικροῦ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ἀλλὰ πρόσκλησις ἐπιβουλῆς δύναται νὰ λογισθῇ· διότι ἤδη ἡ Εὐρώπη σύμπασα παρίσταται ἡνωμένη κατὰ τῆς πολιτικῆς τῶν Τουλιερίων θελούσης νὰ κατάσχῃ τὸ πᾶν, καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἔθνους τῶν Γάλλων ἀποστρεφομένης· ἡμεῖς δ' ἔθνος μικρὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς Εὐρώπης, προτιμῶντες αὐτὴν εἰς ὁποίους δὲν ἐκτιθέμεθα κινδύνους; ἀλλ' εἰσὶν ἄνδρες μηδὲν ν' ἀπολέσωσιν ἔχοντες, καὶ ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ τὰ χρήματα αὐτῶν μεθ' ἑαυτῶν λαμβάνοντες ἀπέρχονται τοῦ κινδύνου· ἡμεῖς δὲ ἔχομεν περιουσίαν καὶ συγγενεῖς καὶ πατρίδα καὶ νὰ λογίσωμεν ὀφείλομεν περὶ τοῦ μέλλοντος. Ἠκούσατε κἂν τοῦ Φαβὶ καὶ Πασσύ, εἰπόντων α θέλετε τὴν ὕπαρξιν τῆς Ἑλλάδος; μὴ ζητεῖτε ἐξαιρετικὴν ἐπιρροήν· καὶ ὅμως ἡμεῖς καὶ προϋπολογισμοὺς καὶ

ἔγγραφα καὶ πᾶν εἰς τὸν πρόξενον τῆς Γαλλίας δίδομεν νὰ συντάττῃ· ἂν δὲ νομίζωμεν ὅτι τὸ ἔθνος δὲν ἐκτιμᾷ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ ὅτι θέλει ἀνεχθῇ πάντοτε τὴν κατάστασιν αὐτὴν, καὶ ἂν τὸ ἔθνος ἐν πράγματι ἦναι τοιοῦτον, τότε ἂς καταρρᾷ, καὶ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν. Καὶ μὴ δὲν ἦναι δυσμένεια προφανὴς καὶ μεγάλη ἡ διακοίνωσις τῆς Ἀγγλίας περὶ Κρητῶν, ἡ ἐν ταῖς ἐφημερίσι καταχωρισθεῖσα, ῥητῶς λέγουσα ὅτι ὑπὸ τοιαύτην Κυβέρνησιν ἀνόητοι εἰσὶν οἱ δυνάμενοι νὰ ἀπομακρυνθῶσι τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐν αὐτῇ παραμένοντες; ἢ μὴ ἡ Ρωσσία, ἡ παραδεχθεῖσα μὲν τὸ Σύνταγμα διὰ τὴν θρησκείαν, δύναται νὰ ἦναι εὐμενὴς, προσκαλουμένων εἰς τὴν Ἑλλάδα τῶν πανταχόθεν διωκομένων ἱησουϊτῶν, καὶ ἀνεγειρομένων ἐν αὐτῇ λαμπρῶν μοναστηρίων αὐτῶν, ἐν ᾧ ἀδείας χρῄζουσι οἱ Ἕλληνες, ἵνα δημόσιον ἀνεγείρωσι κατάστημα; ὁ καλόκοτος οὗτος τῆς Ἄρκτου νομίζετε ὅτι δύναται νὰ ἀνεχθῇ τὴν ὕβριν ταύτην τῆς ἐκκλησίας, ὑπὸ τῆς Πρωταγάνδας ῥωμαίνην; Ἐθνικὴ κυβέρνησις, ἀποκαλουμένη δεσμωτήριον, πᾶσαν ὑπεληψιν ἀπώλεσε πλέον· καὶ ὅταν ἐπὶ μέγα χρῄζῃ αὐτῆς, διότι αὕτη μόνη κατὰ εἶδος τοῦ ἔθνους τὰ κεφάλαια, ἀναλογισθῆτε ὁποία ἡ κατάστασις αὐτὴ· ἀναλογισθῆτε τότε ὅτι ἡ ὕβρις ἀνταναλλᾷ εἰς τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἀντιπροσωπεύετε σεῖς, οἱ ὀλιγωροῦντες τούτων καὶ μὴ καθαίροντες κυβέρνησιν τοιαύτην· ἀλλὰ καὶ τίς ὁ προκαλῶν τὴν ἐπέμβασιν; Ἡμεῖς μὲν μηδεμίαν ὀφείλομεν τὴν σύγνωμοσύνην εἰς τὰς τρεῖς Δυνάμεις, ὅταν δι' οὐχὶ ἐπίσης πρὸς αὐτὰς προσφερώμεθα, ἀλλ' οὐδὲ τὸ προσῆκον εἰς τινας ἀποδιδῶμεν σέβας, ὅταν ἀπατῶμεν αὐτοὺς μηδὲ τὰς ὑποχρεώσεις ἡμῶν ἐκπληροῦντες, μηδὲ πρὸς οἰκονομίαν καὶ ἐθνικὴν πρόοδον τείνοντες, ἀλλ' εἰς καταχρήσεων ἀπειρίαν ἀριθμενοι, καὶ εἰς διαφθορὰς μέσα χωροῦντες, δὲν προκαλοῦμεν ἡμεῖς αὐτοὶ τὴν ἐπέμβασιν; τί δ' ἄλλο πράττει ἡ κυβέρνησις ἢ ταῦτα, καὶ διὰ τούτων προκαλεῖ μέτρα τοιαῦτα; Αὕτη, ἐν ᾧ ἐπαγγέλλεται νὰ ἐμψυχώσῃ τὴν παῖδαν, οὐδὲν μὲν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ προτείνει, τὰ ψηφιζόμενα δ' ἀμέσως καὶ εἰσαῦθις ὑπὸ τῶν βουλῶν ἐν αὐτῷ δὲν ἐκτελεῖ, ἵνα καταστήσῃ τὸ μὲν Πανεπιστήμιον ὀνόματι, νὰ παραλύσῃ δὲ τὰ γυμνάσια, νὰ καταζεύξῃ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα· ἀλλὰ μὴ ταῦτα δὲν κατεστράφησαν ἤδη, διευθυνόμενα ὑπὸ δύο ἀδρῶν, ἀξίων τῆς κυβερνήσεως ὀπαδῶν, τῶν Νικολαΐδων καὶ Κωκώνων; κατεστράφησαν βεβαίως, διότι καὶ συμφέρον ἡ κυβέρνησις εὕρισκεν εἰς τὴν καταστροφὴν αὐτῶν, βλέπουσα τὴν παιδείαν λύχνον τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου πραγματικὸν, καὶ ἑαυτὴν πιστὴν ὀπαδὸν

τοῦ ἀπολυτισμοῦ, μὴ δυναμένην νὰ συνυπάρξῃ μετὰ τῆς παιδείας.

Διὰ νὰ ἐννοήσῃ δέ τις, ἂν ἡ ἐσωτερικὴ κατάστασις ἦναι, ὡς λέγουσιν, εὐτυχεστάτη, ἂς παραβάλῃ ἕκαστος τὰς προσόδους τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐπαρχίας, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πρὸς τὰ παρελθόντα, καὶ θέλει πεισθῆ συμφώνως μὲ τοὺς οἰκονομολόγους, ὅτι ἐγένετο ἔκπτωσις 30 τοῖς 0/0. Ἂν δὲ γίνηται πρόοδός τις, δὲν πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν κυβέρνησιν, διότι αὕτη οὐδεμίαν ἐνέργειαν ἔδειξεν, ἐξ ἐναντίας εἰς τὰς γενομένας παρὰ τῶν κατοίκων αὐθορμήτως ταφυλοφυτείας μυρία παρενέβαλε προσκόμματα. Καὶ ἡ τῆς ναυτιλίας πρόοδος δὲν εἶναι ἔργον τῆς κυβερνήσεως, καθὼς δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι τὸ ναυτικὸν τὸ ὁποῖον ὑπῆρχε πρὸ τῆς ἐπαναστάτεως, καὶ δι' οὗ ἠγωνίσθησαν οἱ Ἕλληνες, πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν τουρκικὴν κυβέρνησιν· εἶναι ὅμως μεγίστης ἀπορίας ἄξιον, πῶς ἀφοῦ αἱ ἰδιωτικαὶ ἰδιοκτησίαι καὶ πρόσοδοι αὐξάνουσιν, αἱ δημόσιοι ἐλαττοῦνται. Ἁπάντων τελευταῖον πρὸς τοὺς λέγοντας, ὅτι σκοπὸς τῶν ἀντιπολιτευομένων εἶναι νὰ ῥίψωσι τὸ ὑπουργεῖον, παρέβαλε τὰς ἀρχὰς καὶ αἰτήσεις τούτων πρὸς τὰς τῶν συμπολιτευομένων, εἰπών, ὅτι οἱ μὲν ἀντιπολιτευόμενοι ἐπιθυμοῦσι κυβέρνησιν ἐκ πεπαιδευμένων, νομικῶν, καὶ πεῖραν ἐχόντων ἀνδρῶν συγκειμένην, συμπεπληρωμένην ὑφ' ὅσων τὰ νομοθετικὰ σώματα ἀπεφάσισαν μελῶν· οἱ δὲ συμπολιτευόμενοι ἀνέχονται τὸ ἀσυμπλήρωτον ὑπουργεῖον, ἐνῷ οὕτω δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διεξάγηται ἀκριβῶς ἡ ὑπηρεσία τοῦ κράτους, καὶ νὰ διευκολύνηται ἡ διεκπεραίωσις τῶν ὑποθέσεων τῶν πολιτῶν. Ὅτι οἱ μὲν ζητοῦσι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συντάγματος καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη καὶ κατὰ πνεῦμα καὶ κατὰ γράμμα, οἱ δ' ἀνέχονται τὴν παρὰ τοῦ ὑπουργείου παραβίασιν· οἱ μὲν θέλουσι τὴν διανομὴν τῆς γῆς, ἐπειδὴ εἶναι ἐθνικὸν πατρογονικὸν κτῆμα, διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ αἵματος ἀγορασθέν, οἱ δὲ παραμελοῦσι καὶ ἀδιαφοροῦσιν, ὥστε καὶ ὁ εἰσαχθεὶς νόμος πιθανὸν εἶναι, ὅτι θέλει μείνει μὲ τὰς ποιμπώδεις μόνον λέξεις· οἱ μὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ κατασταθῇ ἡ Βουλὴ τὸ μόνον μέσον, τὸ δυνάμενον νὰ εἰσαγάγῃ τὴν πρόοδον εἰς τὰς τέχνας καὶ τὴν βιομηχανίαν, οἱ δ' ὑποστηρίζουσιν ὑπουργεῖον στασιμότητος, καταστρέφοντες καὶ αὐτὴν τὴν πρὸς τὴν πρόοδον τάσιν τοῦ Ἕλληνος· οἱ μὲν ἀπαιτοῦσι νὰ ἦναι ὁ νόμος ὁδηγὸς τῶν ὑπουργῶν, οἱ δ' ἀδιαφοροῦσι διὰ τὴν ἀχρηστίαν ἢ παραβίασιν αὐτῶν· οἱ μὲν ὑποστηρίζουσι καὶ ἐξαιτοῦσι τὴν πρόοδον τοῦ ἔθνους, ἵνα πεισθῶσιν οἱ δυνατοὶ τῆς γῆς ὅτι δικαίως ὑπερέσπισαν τὸ ἔθνος καὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτοῦ καὶ κατάλληλον ὅρμον ἵνα μεταδώσῃ εἰς τὴν Ἀσίαν τὸν ἐξευγενισμὸν καὶ τὰ φῶτα· οἱ δὲ θέλουσι νὰ καταδείξωσιν αὐτὸ ἀνάξιον ἐλευθερίων καὶ ἔθνος ὀπισθοδρομικόν· οἱ μὲν θέλουσι τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολίτου εἰς πᾶσαν ἐκλογήν, οἱ δ' ἐμψυχόνουσι τὰς παραβιάσεις τῆς ἐλλιπεστάτης ἐλευθερίας· ἐκ τούτου δὲ μεγίστη προσβολὴ κατὰ τοῦ συντάγματος γίνεται, διότι ἡ κυβέρνησις, μεταχειριζομένη τὰ εἰς αὐτὴν διδόμενα μέσα πρὸς παραβίασιν τῆς θελήσεως τῶν πολιτῶν καὶ καταστροφὴν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, παραβιάζει προδήλως τὸ σύνταγμα. Ἀντὶ δὲ νὰ χρησιμεύσωσιν αἱ πρόσοδοι πρὸς τὴν πρόοδον τοῦ ἔθνους, ἡ κυβέρνησις μεταχειρίζεται αὐτὰς ὡς μέσα καταπιέσεως καὶ διαφθορᾶς· οἱ μὲν ζητοῦσι τὴν διακόσμησιν καὶ λαμπρότητα τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν θρησκείας, τὴν περιβαλοῦσαν τοῦ τοσαῦτα μοχθήσαντος κλήρου καὶ τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ βελτίωσιν, οἱ δ' ἀδιαφοροῦσι βλέποντες τὸν μέγαν ἐκτραχηλισμόν, εἰς ὃν ἡ κυβέρνησις αὐτὸν ἄφηκε, εἰς τάξιν ἐπαιτῶν αὐτὸν καταστήσασα· οἱ μὲν ἀπαιτοῦσι νὰ τιμῶνται ἀμοιβαίως αἱ τρεῖς εὐεργέτιδες δυνάμεις, διότι μεγάλας ὠφελείας ν' ἀπολαύσωμεν ἐκ τούτου δυνάμεθα, πολλὰ δὲ δυσάρεστα τῆς ἐξαιρετικῆς πρός τινα διακρίσεως ἀποτελέσματα νὰ ἀποφύγωμεν, οἱ δ' ὑποστηρίζουσι τὴν διακριτικὴν μιᾶς μόνης εὔνοιαν· οἱ μὲν ἀντιπροσωπεύουσι τὰ δικαιώματα τοῦ ἔθνους, οἱ δὲ τὴν θέλησιν τοῦ ὑπουργείου, μηδὲν τῶν νομοσχεδίων αὐτοῦ κατακρίνοντες, καὶ τῶν πρὸς τοὺς ἐντολεῖς αὐτῶν ὑποσχέσεων ἐπιλαθόμενοι, καὶ τὰς ἀρχὰς ἐκείνας, ἐφ' ὧν οἱ ἐκλογεῖς βασισθέντες ἐξελέξαντο αὐτοὺς παραβάντες· ἐνῷ ὤφειλεν ἕκαστος ν' ἀντιπροσωπεύῃ τὸν λαὸν καὶ ὄχι τὸ ὑπουργεῖον· (ἐνταῦθα ὁ πρόεδρος παρετήρησε πρὸς τὸν ἀγορεύοντα, ὅτι πρόκειται ἐπίκρισις τῶν κυβερνητικῶν πράξεων, οὐχὶ ὅμως καὶ τῆς ἀτομικῆς ἑκάστου βουλευτοῦ διαγωγῆς). Ἐπέρανε μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, εἰπών, ὅτι ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ δημοσιευθῶσιν ὅσα ἕκαστος παρὰ τῶν ὑπουργικῶν βουλευτῶν κατ' ἰδίαν ἤκουσεν, ἤθελε δηλωθῆ τρανώτατα, ὅτι πάντες ὁμολογοῦσι τὴν κακὴν τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου πορείαν, καὶ ἐνδομύχως κατακρίνουσιν αὐτό, συνομολογοῦντες τὴν αἰτίαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ἀλλ' ἄλλοι μὲν φαίνονται πρὸς τοὺς φίλους αὐτῶν, ἄλλοι δὲ πρὸς τὸν ὑπουργόν· καὶ τοῦ διπλοῦ δὲ τούτου χαρακτῆρος αἰτία εἶναι αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖον, διότι τοῦτο κατέστησε τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴ τολμῶσι νὰ ψηφορήσωσι καὶ ν' ἀποφασίσωσιν ὅπως αἰσθάνωνται· ἀλλ' ἡ

τοιαύτα κατάστασις καὶ τὸ ἠθικὸν διαφθείρει καὶ τὸ διανοητικὸν καταστρέφει· ταῦτα δὲ πάντα συμφέρει νὰ σκέπτηται ἕκαστος, διότι πλησιάζει ἡ εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐπάνοδος.

Ἀντικρούων ἕτερος τὸν προαγορεύσαντα εἶπεν, ὅτι ἀληθῶς οὗτος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀγορεύσεώς του ὡμολόγησεν, ὅτι εἶναι ἐπαρχιώτης, ξένος τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, διότι τφόντι ἀπέδειξεν ἀγορεύων, ὅτι τοιοῦτος ὑπάρχει ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς. Εἶναι δὲ λυπηρὸν νὰ ἐκφενδονίζωνται τοιαῦτα κατὰ τῶν πραγμάτων ἡμῶν παρ' Ἕλληνος, καὶ μάλιστα Βουλευτοῦ, ὅστις ἀγορεύων ἠθέλησε νὰ φοβίσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν ἡμῶν, προεκάλεσε δὲ καὶ ἀνεγνώρισε μάλιστα τὴν ξενικὴν ἐπέμβασιν· ὑποδεικνύων τὸ κατ' αὐτὸν εἰς τὰς δύο δυνάμεις, ὅτι ὑπάρχουσιν Ἕλληνες ἀγνωμονοῦντες πρὸς αὐτάς. Τὸ ἄδικον ὅμως τοῦτο κακῶς ἀπέδωκεν ὁ προλαλήσας εἰς ἄλλους, διότι τὸ αἴσθημα τῆς πρὸς τὰς τρεῖς εὐεργέτιδας δυνάμεις εὐγνωμοσύνης τῶν Ἑλλήνων εἶναι γενικὸν εἰς ὅλας τῶν Ἑλλήνων τὰς καρδίας. Ἀλλ' αἱ εὐεργέτιδες δυνάμεις, αἵτινες ἀπεράσισαν νὰ συνδράμωσι τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, δὲν θέλουσι καταδῆ νὰ συμμερισθῶσι συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας, διὰ νὰ προσβάλλωσι τὴν ἀνεξαρτησίαν ἡμῶν, τὴν ὁποίαν καὶ ἰσχάτως ἐπροστάτευσαν. Καὶ ἔχουσι μὲν τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσωσι τὰ χρήματά των, ἀλλ' οὐδὲ ἡ Ἑλλὰς ἀρνεῖται αὐτά, καὶ ἂν σήμερον δὲν ἦναι εἰς κατάστασιν νὰ πληρώσῃ, θέλει εὑρεθῇ εἰς τὸ μέλλον, διότι ἀκαταπαύστως νὰ δώσῃ τὰ χρέη της σκέπτεται· οὐδέποτε δὲ πρὸς τὰς εὐεργέτιδας δυνάμεις ἀγνωμονεῖ. Παρετήρησε μετὰ ταῦτα, ὅτι πάντες οἱ προαγορεύσαντες βουλεύεται τῆς ἀντιπολιτεύσεως κατὰ τῆς γενικῆς πολιτικῆς τοῦ ὑπουργείου, ἐφάνησαν μετριώτεροι εἰς τὰς ἀγορεύσεις των, μόνος δὲ ὁ προλαλήσας δὲν ὠφελήθη ἐκ τῶν πραγμάτων, οὐδ' ἠθέλησε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν πολιτικὴν τοῦ ἔθνους πρόοδον. Ἀλλ' ἐάν τις ἐξετάσῃ τὰ πράγματα ἀνεξαρτήτως πάσης πολιτικῆς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας διὰ νὰ φθάσῃ εἰς ὀρθόν τι συμπέρασμα, δὲν δύναται ποτὲ ἐν πεποιθήσει ν' ἀποδώσῃ εἰς τὰ μέλη τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως τὴν ἰδέαν, ὅτι ἐκ προθέσεως καὶ ἐν γνώσει ἐργάζονται ἐναντίον τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος· διότι τὰ μέλη ταύτης, ἐκλεχθέντα ἐκ τῶν σημαντικῶς ὑπηρετησάντων τὴν πατρίδα, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἔχοντα κακὴν προαίρεσιν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἐπιθυμοῦσι τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος. Ἐπιλαβόμενος μετὰ ταῦτα τῶν περὶ ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας ἐκατέρωθεν λεχθέντων, διείλεν αὐτὴν εἰς γενικὴν καὶ μερικήν,

καὶ ἐβεβαίωσεν, ὅτι τφόντι ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια ἐν γένει θεωρουμένη ὑπάρχει εἰς τὸ κράτος, διότι οὔτε ἀναρχία τις ἔλαβεν ὕπαρξιν, οὔτε δυσκολίαν τινὰ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀπήντησαν οἱ νόμοι· θεωρῶν δέ τις τὴν ἡσυχίαν ὑπὸ εἰδικὴν ἐποψιν δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνεφάνη εἰς τὸ κράτος λῃστεία, καθότι πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἐπεκράτησεν αὕτη καὶ κατέστη ἕξις, ἥτις θέλει ἐξαλειφθῇ προβλέπως διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς ὑπαρχούσης ἀνατροφῆς. Ἀλλὰ καὶ ἡ λῃστεία δύναται νὰ διαιρεθῇ εἰς δύο, εἰς λῃστείαν προσωρινὴν, ἀναφερομένην ἑκάστοτε εἰς τὰ κεντρικώτερα τοῦ κράτους μέρη, καὶ διὰ τῶν μέτρων τῆς κυβερνήσεως παραχρῆμα ἐξαφανιζομένην, καὶ εἰς λῃστείαν διαρκῆ, συγκεντρωμένην περὶ τὰς βορείας τοῦ κράτους ἐπαρχίας, αἵτινες, ὡς ἡ Φθιῶτις, πολλάκις ὑπὸ τῆς μάστιγος ταύτης ὑποφέρουσι. Περὶ ταύτης δὲ ἀναγκάζεται, ὡς ἐκ μέρους τοῦ πάσχοντος λαοῦ, νὰ παραπονεθῇ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, οὐχὶ κατακρίνων τὴν κυβέρνησιν, εἰς ἣν ἠθέλησάν τινες ν' ἀποδώσωσι τὴν εὐθύνην, διότι αὕτη μετεχειρίσθη ὅλα τὰ εἰς αὐτὴν δοθέντα μέσα, ἀλλ' ἐπικαλούμενος τὴν εἰς τὴν κυβέρνησιν προσοχὴν, ἵνα χορηγήσῃ περισσοτέρων κατὰ τῆς λῃστείας βοηθημάτων, διότι διὰ τῶν χορηγηθέντων μέσων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ λῃστεία· καθότι ἡ κυβέρνησις ἐξώδευσε ὅλα τὰ δοθέντα ποσὰ μεθ' ἱκανῆς ἐπιτυχίας, ἀλλὰ ταῦτα δὲν ἦσαν ἀποχρῶντα. Ἀπῃτεῖτο δὲ καὶ νόμος τις, τὸν ὁποῖον ἡ κυβέρνησις καθυπέβαλε, ἀλλ' ὑπὸ τῶν Βουλῶν δὲν ἀπεφατώθη, καὶ τοι ἀναγκαιότατος. Πρὸς ἔνδειξιν δὲ τῆς τοιαύτης ἀνάγκης ἔφερεν τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα· εἰς τὴν φθιῶτιδα ὑπάρχει πρὸ χρόνων ἀρχιληστής τις, Φλῶρος καλούμενος, ὅστις ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετὰ συμμορίας ἀναφαινόμενος λῃστεύει, καὶ κρύπτεται εἰς τὰ λῃστρικά του καταφύγια, ἢ καταφεύγει εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος. Ὁ Φλῶρος οὗτος ἔχει οἰκογένειαν, ἥτις προδοτεῖ αὐτὸν κρυπτόμενον, εἰδοποιεῖ περὶ τῶν κατ' αὐτοῦ λαμβανομένων μέτρων καὶ περισώζει. Ἀλλ' ἡ ἐξουσία, δεσμευμένη ὑπὸ τοῦ συντάγματος, δὲν δύναται ἐπὶ τῆς εἰδικῆς ταύτης περιστάσεως νὰ περιορίσῃ τὴν οἰκογένειαν τοῦ λῃστοῦ, ἐνῷ ἔπρεπεν αὕτη δυνάμει νόμου τινὸς νὰ ἐκτοπισθῇ εἰς ἄλλον τόπον, πρὸς διακώλυσιν τῶν πρὸς τὸν λῃστὴν χορηγουμένων εὐκολιῶν, καὶ πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν ἄλλων. Ὅθεν συνεπέρανε τὸν λόγον εἰπών, ὅτι τὸ ἐκ τῆς ὑπάρξεως τῆς λῃστείας βάρος δὲν πρέπει ν' ἀποδίδεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἀκολούθως μετὰ τοῦτον ἕτερος τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ κα-

θῆκον παντὸς Βουλευτοῦ εἶναι νὰ ἐκφράζῃ ἐλευθέρως γνώμην περὶ τῆς γενικῆς πολιτικῆς τοῦ ἐπικρατοῦντος συστήματος, καὶ πέρυσιν ἐξέφρασε τὰς κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ἐφέτος ἐκτίθησιν, ὅτι ἐπεθύμει νὰ μὴ γίνωνται καὶ ἐδῶ αἱ Βουλευτικαὶ συζητήσεις ὡς συνηγορικαί, καὶ οἱ μὲν νὰ παριστῶσιν ὑπὸ τὰ μελανώτατα τὴν παροῦσαν κατάστασιν χρώματα, οἱ δὲ νὰ δεικνύωσιν αὐτὴν ἡλίου διαυγεστέραν· ἔθεν ἀνέβη εἰς τὸ βῆμα διὰ νὰ διακοινώσῃ παῤῥησίᾳ τὰς διαφόρους ἐλλείψεις καὶ τὰ γενόμενα ἀτοπήματα, διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν τούτων θεραπείαν. Δὲν θέλει δ' ἐπασχολήσει ἐπὶ πολὺ τὴν Βουλήν, ἀναφέρων ὅσα ἄλλοι πρὸ αὐτοῦ παρετήρησαν περὶ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ νομαρχιακοῦ συστήματος, καὶ ἄλλων θεμελιωδῶν νόμων· διότι οἱ πρὸς ταῦτα ἀπαντήσαντες φίλοι τοῦ Ὑπουργείου, ἄλλοι μὲν ὅλως ἀπέῤῥιγον τὰ καθ' ἕκαστα, ἄλλοι δ' ἐξ ἐναντίας πράγματα ἀπῄτουν παρὰ τῶν ἀγορευσάντων, ὥστε οὐδ' εἰς τὸ σύστημα τῆς ὑπερασπίσεως συμβιβάζονται· διότι ὁποίαν ὁδὸν καὶ ἂν λάβῃ τις πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς ἀληθείας, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ καταντήσῃ εἰς ἀντίφασιν καὶ παλινῳδίαν. Καὶ τὰ μὲν περὶ τῆς γενικῆς ἀσφαλείας διαθρυλληθέντα καταψεύδονται ὑπὸ τῶν παρὰ πάντων ὡμολογημένων πολλῶν καὶ μεγάλων ληστειῶν· ἡ δὲ τῆς γεωργίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, τῆς βιομηχανίας προτεινομένη πρόοδος, δὲν εἶναι βέβαια ἀποτέλεσμα τῆς διαγωγῆς τῆς Κυβερνήσεως, διότι ποίας αὕτη ὁδοὺς ἢ γεφύρας κατεσκεύασε; ποίας ἐκαθάρισεις ἑλῶν ἢ λιμένων ἐπεχείρησε; ποῖα ἐργαλεῖα γεωργικὰ εἰσήγαγεν ἢ μετερρύθμισεν; Ὅτι δὲ τὸ ἐν Τίρυνθι συσταθὲν κατάστημα δαπάνης μόνον ἐγένετο αἴτιον, οὐδεμιᾶς δ' ὠφελείας πρόξενον, εἶναι ὁμολογούμενον· διότι ἁῤῥῶς μόνον μισθοδοτεῖται ὁ διορισθεὶς ἐπιστάτης, οὐδὲν δὲ πλέον ἐγένετο, καὶ εἰς τοῦτο ἐπεκαλέσθη τὴν μαρτυρίαν τῶν Βουλευτῶν τῆς Ἀργολίδος, ἐν ᾧ ἦτο δυνατὸν διὰ 10 000 δραχμῶν νὰ καθαρισθῶσι τὰ Ἀργολικὰ ἕλη καὶ μεγίστη εἰς τὸ ἔθνος καὶ τοὺς κατοίκους νὰ παράσχωσιν ὠφέλειαν, καὶ ἐνῷ ἦτον εὔκολον νὰ εἰσαχθῇ τὸ καταλληλότερον ψνίον καὶ ἄροτρον πρὸς τελειοποίησιν τῆς γεωργίας. Ἐλέχθη ὅ τ αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ ἐβράδυναν δι' ἐπεμβάσεις τοῦ Ὑπουργείου, ὁ δ' Ὑπουργὸς, ἀρνούμενος τοῦτο εἶπεν, ὅτι ἅπασαι εἶναι σχεδὸν ἀποπερατωμέναι· ἀλλὰ ποία εἰς τὴν Ἀργολίδα ἐξετελέσθη ἐκλογή; ἐνῷ ὁ τῆς Ἀργολίδος λαὸς διακρίνεται διὰ τὸ φιλήσυχον πνεῦμα, μένουσιν ἐκκρεμεῖς αἱ δημαιρεσίαι καὶ τοῦ Ἄργους καὶ τῆς Ναυπλίας καὶ τῆς Κορίνθου, οὐχὶ ἕνεκα τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων, ὡς εἶπόν τινες, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐπεμ-

βάσεως ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως· τὴν Βουλευτικὴν θητείαν τῶν ἔβραν· πρὸς πίστωσιν δὲ τούτων ἀνέφερε τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα ἐμπεριστατωμένως κατὰ τόπον καὶ πρόσωπα. Εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ δημάρχου Μυκηνῶν καὶ Αὐγείας, ἐνεργηθεισῶν πρὸ τεσσάρων σχεδὸν μηνῶν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, ὁ νομάρχης, ὅστις προσωπικῶς θεωρούμενος εἶναι ἀμέμπτου διαγωγῆς, ὑπεβλήθη ὅμως εἰς τὴν ὑπουργικὴν θέλησιν ἢ εἰς τὴν τῶν ἐχόντων ἐπιῤῥοὴν ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου, ἂν καὶ ὤφειλε νὰ παραιτηθῇ, ὡς διεβεβαίου, ἐπεκύρωσε τὰς ἐκλογὰς, ἀλλὰ δὲν διώρισε τοὺς δημάρχους, διὰ νὰ μένωσι δεσμευμένοι, ὡς εἶπεν, αἱ γλῶσσαι τῶν ἐξ Ἄργους Βουλευτῶν· ἀλλ' οὗτοι ἀνώτεροι τῶν τοιούτων δὲν ἀνταλλάσσουσι τὰ αἰσθήματά των μὲ θέσεις δημαρχικὰς, ἀνεξάρτητοι ὑπάρχοντες. Κατὰ δὲ τὴν ὀγδόην τοῦ παρόντος μηνὸς, ἀρξαμένης τῆς δημαιρεσίας εἰς τὸν δῆμον Ἰναχίας, ὁ Νομάρχης ἐπροσπάθησε νὰ συστήσῃ εἰς τὸ δημαιρεσιακὸν συμβούλιον ὑπουργικὸν ὑποψήφιον· ἐπειδὴ δ' οὗτος δὲν ἐγένετο δεκτὸς, συλλαμβάνεται τις τῶν ἀντιπάλων, ὁ Ἀδριανὸς Γότσης, καὶ διὰ τῶν χωροφυλάκων παραπέμπεται εἰς τὴν ἐν Ἄργει φυλακὴν, ὡς ὀφειλέτης δῆθεν 60 δραχμῶν εἰς τὸ δημόσιον· παρουσιάζονται οἱ φίλοι του προσφέροντες τὰς ῥηθείσας δραχμὰς, καὶ δικαπλάσια τούτων, ἂν ἦναι ἀνάγκη, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ὁ δεχθησόμενος αὐτὰς, διότι ὁ εἰσπράκτωρ ἐκρύβη· ὡσαύτως δὲ φυλακίζεται μετ' αὐτοῦ καὶ τις Δ. Φλῶρος ἐπὶ ὁμοίᾳ προφάσει. Οἱ φυλακισθέντες ἀναφέρονται ἀμέσως καὶ ζητοῦσι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου τὴν ἀπελευθέρωσίν των, ἀλλ' οὐδὲν οὐδεὶς ἐνεργεῖ· οὕτω δὲ διανυκτερεύουσιν οὗτοι εἰς τὴν φυλακὴν, οἱ δὲ λοιποὶ τοῦ δημαιρεσιακοῦ συμβουλίου ἀναχωροῦσιν ἕκαστος ἐπὶ τὰ ἴδια· τὸν δ' ἐπιοῦσαν ζητοῦσι ν' ἀποτίσωσι τὰ ὀφειλόμενα, ἀλλ' ἀπαντῶσι καὶ αὖθις δυσκολίας καὶ ἀνεβολὰς, διὰ νὰ κατορθωθῇ ὁ ποθούμενος ἕνεκα τῆς ἀπουσίας αὐτῶν σκοπός. Πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἀγανακτήσῃ τις ἐνδομύχως βλέπων ἀπαγομένους διὰ μέσου τῆς πόλεως εἰς τὰς φυλακὰς ἐντίμους καὶ κτηματικοὺς πολίτας, ἐπὶ ἀνισχύροις προφάσεσι, πρὸς παραβίασιν τῆς περὶ τὴν ἐκλογὴν ἐλευθερίας, καὶ ἄνευ μάλιστα τοῦ νομίμου τῆς κρατήσεως ἐντάλματος; διότι ὁ Νομάρχης, τοῦ ὁποίου ἡ συνεννόησις καὶ συγκατάθεσις ἀπαιτεῖται παρὰ τοῦ νόμου, πρὸς ἔκδοσιν τοῦ παρὰ τοῦ εἰσπράκτορος ἢ τοῦ ταμείου αἰτουμένου ἐντάλματος συλλήψεως κατὰ τοῦ εἰς τὸ δημόσιον ὀφειλέτου, ὡμολόγησεν, ὅτι ἀγνοεῖ τὴν ἐνέργειαν τούτων τῶν προσωπικῶν κρατήσεων. (Ἐνταῦθα ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονο-

μικῶν, λαβὼν παρὰ τοῦ Προέδρου τὸν λόγον, συναινέσει τοῦ ἀγορεύοντος, ἀπήντησεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον διέταξε δι' ἐγκυκλίου του νὰ μὴ γίνηται οὐδεμία προσωπικὴ κράτησις ἐν ὅτῳ ἐπικρατοῦσιν αἱ ἐκλογαί.) Παραδεχόμενος δ' ὁ ἀγορεύων τὴν ὁμολογίαν ταύτην τοῦ Ὑπουργοῦ ἐξηκολούθησε καταδεικνύων πόσον ἀξιόποινος εἶναι τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων ἡ διαγωγή, οἵτινες, ἐναντίον τῶν ὑπαρχόντων νόμων, καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς προσφάτου ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου, πράττουσι τοσαύτας κατὰ τῶν πολιτῶν παραβιάσεις, καὶ ἐν τοσούτῳ οὐδεμία ἐπιπίπτει παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν καταδίκη. Ὅταν βλέπῃ τις τοιαύτας παραβιάσεις, ἐνεργουμένας κατὰ φιλησύχων ἀνθρώπων, ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας συλλαμβανομένων, καὶ εἰς τὰς φυλακὰς διὰ τῆς βίας προσαγομένων, ἀδυνατεῖ νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὑπάρχει σύνταγμα ἐν ἐνεργείᾳ. Τὸ κακὸν δὲ εἶναι, ὅτι ἐνῷ καὶ ἄλλοτε ὑπεμνήσθησαν πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς τοιαῦτα, οὐδεμία ἐγένετο διόρθωσις· διότι καὶ πέρυσιν ἐξέθηκεν, ὅτι ἐναντίον νόμου ῥητοῦ διατηρεῖται ὑπάλληλός τις εἰς Ναύπλιον, καὶ ὥρισεν αὐτὸν ὁνομαστὶ ἀναγκασθείς, ἀλλ' οὐδὲν ἐνηργήθη. Διὰ τούτων δ' ἁπάντων ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ, ὅτι αἱ ἐκλογαὶ δὲν ἀνεβάλλοντο διὰ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων, εἰς τὴν ὁποίαν μεγάλη ἐδόθη ἐλαστικότης, οὐδὲ διὰ τὰς στρεψοδικίας μόνον τῶν ὑπαρχόντων δημάρχων, ἀλλὰ δι' ὁμοίας τῶν ῥηθεισῶν ἐπεμβάσεις, δι' ὧν ὁδηγοῦνται ὑπὸ χωροφυλάκων εἰς τὴν φυλακὴν πολῖται παρανόμως ἄνευ τοῦ τῆς συλλήψεως Διατάγματος, προσκαλοῦνται ἀπὸ τὸν δῆμον Ἀλέας, ἐννέα ὥρας τοῦ Ἄργους ἀπέχοντα, ἄνθρωποι ὑπὸ τοῦ εἰσπράκτορος διὰ νὰ πληρώσωσι δῆθεν φόρους διὰ τὸ ἔτος φέρ' εἰπεῖν 1842, ἐνῷ ἀπέτισαν αὐτούς, καὶ, φέροντες τὰς ἐνδείξεις, μετακαλοῦνται ὡς ὀφείλεται τοῦ ἐρχομένου ἔτους καὶ οὕτω καθεξῆς, διὰ ν' ἀπομακρύνωνται τῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἡμερῶν. Ταῦτα δὲ πάντα ἐνεργοῦνται ὑπὸ ὑπαλλήλου, ὅστις, ἀποβλέπων εἰς δημαρχίαν καὶ δι' αὐτῆς τοῦ βουλευτικοῦ τίτλου ὀρεγόμενος, ἐνεργεῖ τὰ αὐτὰ· ἕνεκα δὲ τούτου ἡ δημοτικὴ αὕτη ἐκλογὴ ἀνεβλήθη τετράκις καὶ μέχρι τοῦδε δὲν ἐπεράνθη. Καὶ δύναται μὲν ἕκαστος ὡς πολίτης νὰ ἐξασκήσῃ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὡς ὑπάλληλος ὅμως πρέπει νὰ ἐκτελῇ τὰ τῆς ὑπαλληλίας καθήκοντα, καὶ νὰ μὴ μεταχειρίζεται τὴν ἐξουσίαν πρὸς κατάθλιψιν ἄλλων· τὴν τοιαύτην δὲ θεραπείαν ὀφείλει νὰ ἐπιφέρῃ τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλ' οὐδὲν ἐνήργησεν, οὐδὲ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ. Ἐξετάσας δὲ καὶ τὴν περὶ τῆς ἀκινήτου περιουσίας κατάστασιν, προσέθηκε καὶ τὸ ἀκόλουθον παρανομίας παράδειγμα. Ἡ πρὸ τῆς γ'. Σεπτεμβρίου Κυβέρνησις, κατὰ δύο νόμους ἐν γένει

ἀπηλλοτρίωνε γαίας, κατά τε τὸν περὶ προικοδοτήσεως καὶ κατὰ τὸν περὶ φαλαγκιτῶν ἐν γένει διὰ δημοπρασίας· αὐθαιρέτως ὅμως φερομένη ἐξέδοτο γραμμάτια ἐπ' ὀνόματι Ἀποστολάκα τινός, δόντος βιβλία τινὰ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἑτέρου Γροπίου, καὶ ἄλλων τινῶν ἀντὶ οἰκοπέδων αὐτῶν πρὸς τὸ Ἀστεροσκοπεῖον κειμένων, διὰ τῶν ὁποίων γραμματίων ἐδύναντο οὗτοι νὰ λάβωσι γαίας κατ' ἐκτίμησιν, ὡς καὶ ἔλαβον πολλάς· κατὰ τῆς πράξεως ὅμως ταύτης, μὴ γενομένης δυνάμει νόμου τινὸς καὶ εἰς ἐκτέλεσιν τούτου, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ ὁ τύπος καὶ πάντες ἡμεῖς ὑψώσαμεν φωνήν, ἥτις, ἂν δὲν εἰσηκούσθη τότε, σήμερον πρέπει νὰ εἰσακουσθῇ. Τὰ γραμμάτια δὲ ταῦτα ἤδη, συνεδριαζόντων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ὑπὸ τὸ κράτος συνταγματικῆς νομοθεσίας, καίτοι παράνομον ἀρχὴν ἔχοντα, ἐπωλήθησαν, καὶ, πρὸς ἀνταλλαγὴν αὐτῶν μὲ γαίας δύο χιλιάδων περίπου γραμμάτων ἐν Πάτραις, ἐχορηγήθη συνδρομὴ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως πρός τινα Λέοντα καλούμενον· τὸ δὲ περὶ τούτων παραχωρητήριον εὑρίσκεται εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον πρὸς ἔγκρισιν. Προέτεινε λοιπὸν ν' ἀποφανθῇ ἡ Βουλή, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ εὐθὺς σήμερον τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον, διὰ ν' ἀναστείλῃ τὴν ἔγκρισιν τοῦ παραχωρητηρίου, καὶ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰ περὶ τούτου· ἐπειδὴ δὲ ἐκ τοιούτων παρανόμων καὶ αὐθαιρέτων πηγῶν, καὶ ἐπὶ παραβιάσει προσέτι τῶν ὑπαρχόντων νόμων, ἐνεργοῦνται καὶ ἄλλαι παραχωρήσεις ὡς πρὸς τὸν Ἀποστολάκα καὶ ἄλλους ἐπ' ἀνταλλαγῇ, ἐκποιήσει καὶ διαχειρίσει γαιῶντε καὶ φθαρτῶν κτημάτων, ἵνα προληφθῇ τὸ σκανδαλῶδες τοῦτο κακόν, ἐπρότεινε νὰ παραγγελθῇ ὁ Ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ἵνα μὴ ἐνεργήσῃ τοιοῦτόν τι, ἡ δὲ Βουλή, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπόκειται τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως τῶν Ὑπουργικῶν πράξεων, νὰ διορίσῃ ἄνευ ἀναβολῆς ἐπιτροπήν, ἥτις, μετ' ἐξέτασιν ἀπουδαίαν ἐφ' ὅλων τῶν τοιούτων γενομένων ἀπὸ αὐτῆς ἔτι τῆς κυρώσεως τοῦ συντάγματος, νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλήν. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὰς προτάσεις ταύτας. Ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν παρὼν ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ ἰδίως ἐπὶ τοῦ προκειμένου πληροφορίας, μετὰ τὸ τέλος τῆς πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως. Παρετήρησε τελευταῖον ὁ αὐτός, ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ τοῦ Ὑπουργείου συμπλήρωσις, καθότι ὅλα τὰ πολυμελῆ σώματα διὰ νὰ ἐργασθῶσι πρέπει νὰ ἔχωσι πρόσωπα μέλη αὐτῶν, πλέον τοῦ ἡμίσεως, ὡς γίνεται τοῦτο εἰς τὰς Βουλάς, καὶ μόναι αἱ κατὰ ταύτην τὴν πλειοψηφίαν γενόμεναι ἐργασίαι εἶναι ἔγκυροι· τῆς παρούσης λοιπὸν κυβερνήσεως αἱ ἐργασίαι δὲν

δύνανται νὰ θεωρηθῶσι τοιαῦται, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον συγκροτεῖται ἐκ τριῶν μελῶν ἀντὶ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων ἑπτά· ὥστε αἱ παροῦσαι ὑπουργικαὶ πράξεις δὲν ἔχουσι τὴν νόμιμον ὑπόστασιν. Ἔπειτα, ἂν ἡ Κυβερνητικὴ μηχανὴ ἠδύνατο νὰ κινῆται διὰ τριῶν τροχῶν, διατί ὁ νόμος νὰ ὁρίσῃ ἑπτά; ἢ, ἂν ἰσχυριζώμεθα ὅτι τὰ τρία μέλη ἐξαρκοῦσι, διατὶ νὰ μὴ ὁρκῶσι καὶ δύο μόνον ἢ καὶ ἕν; ἡ τοιαύτη διαγωγὴ τῆς Κυβερνήσεως δεικνύει δυοῖν θάτερον, ἢ ὅτι αὐθαιρέτως θέλουσα νὰ κατακρατῇ τὴν ἐξουσίαν διευθύνει τὰ πάντα κατὰ τὸ δ.κοῦν, ἢ θέλει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὸ ἔθνος, πλὴν τῶν τριῶν Ὑπουργῶν, δὲν ἔχει ἱκανοὺς ἄλλους ἄνδρας νὰ κατάσχωσι θέσεις ὑπουργικάς· ἀλλ' εἴτε τὸ ἓν ἢ τὸ ἕτερον ὡς δέδαιον θεωρηθῇ, θιωρεῖται ἐθνικὴ προσβολή, καὶ εἰς τὴν Βουλὴν ἀπόκειται νὰ δείξῃ ὅτι δὲν ἀνέχεται τοῦτο. Ἂν ἡ πλειοψηφία προτιμᾷ τὸ παρὸν κυβερνητικὸν σύστημα, ἂς ὑποστηρίζῃ αὐτό, ἀλλ' ἂς ἐπιβάλῃ εἰς αὐτὸ τὸ καθῆκον νὰ φέρηται συνταγματικῶς, ἂς μὴ ἐπιτρέπῃ οὐδεμίαν τῶν νόμων παραβίασιν· ἀλλ' ἐν τούτοις εἶναι ἄξιον λύπης νὰ θεωρῇ τις, ὅτι ἐν ᾧ ἡ πρώτη σύνοδος ἔδειξε συνταγματικὴν ζωὴν, ἡ δευτέρα ἐξέπεσεν, ἡ δὲ τρίτη εἰς τὴν ἀπάντησίν της ἐπιδοκιμάζει ὅσα εἰς τὰς προλαβούσας ἀπαντήσεις ἐπέκρινε. Ἂν δ' ἡ πλειοψηφία πείθηται ὅτι δὲν εἶναι συντελεστικὸν νὰ καταφερώμεθα κατὰ τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ὅτι ὀφείλομεν νὰ δείξωμεν εἰς αὐτὸ τὰς ἐλλείψεις, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν διόρθωσιν αὐτῶν, ἡμεῖς ὅμως, καταδεικνύοντες τοῦ Ὑπουργείου τὰς παραβάσεις καὶ ἀπαιτοῦντες μὲν παρὰ αὐτοῦ νὰ βαδίζῃ τὴν συνταγματικὴν ὁδὸν, ὀφείλομεν ν' ἀρίνωμεν αὐτὸ ἐλεύθερον εἰς τὰς ἐνεργείας του, ἐνδυόμενοι τὴν αὐταπάρνησιν ἐκείνην, τὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐρικτήν· διότι τὸ μὲν ἔθνος φιλόπονον εἰς ἐργατικὰ προοδεύει, ἡ δὲ Κυβέρνησις αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ ρυθμισθῇ ἐπὶ τὸ τελειότερον, διὰ νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς ἀθλίας καταστάσεως, καὶ νὰ δυνηθῇ ν' ἀποτίσῃ ποτὲ τὰ χρέη της.

Μετὰ τὴν ἀγόρευσιν ταύτην, ὁ Πρόεδρος, συναινέσει τῆς βουλῆς, κηρύξας ἀποπερατωμένην τὴν γενικὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν, καὶ ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως τὴν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4. ὥραν ΜΜ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΑ'.

Τῆς 29 Νοεμβρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἐννάτην Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν **82**, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος **18**, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν παραγράφων τῆς ἀπαντήσεως· καὶ ἀνεγνώσθη ὁ πρῶτος τοῦ σχεδίου, καὶ τις ἐπ' αὐτοῦ προταθεῖσα τροπολογία· τῆς ὁποίας μὴ ὑποστηριχθείσης, περιωρίσθη ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ παραγράφου τοῦ σχεδίου. Ἐπὶ τούτου ἐπρότεινέ τις νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις «*προσέρχονται*» διὰ τῆς λέξεως «συνηγμένοι» τροποποιουμένου κατὰ συνέπειαν καὶ τοῦ «νὰ *προσφέρωσιν* εἰς ὀρθὴν φωνὴν «*προσφέρουσιν*»· αἱ δὲ λέξεις «τὸ *τιμαλφὲς τοῦτο σύμβολον*» διὰ τῶν «τὸ *προσφιλὲς τοῦτο παλλάδιον*»· διότι ἡ ἐπιτροπὴ μόνον ἡ τὴν ἀπάντησιν φέρουσα προσέρχεται εἰς τὸν βασιλέα, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ βουλὴ· καὶ διότι σύμβολον δὲν εἶναι ὁ θρόνος τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας, καθόσον σύμβολον λέγεται ἴδιόν τι σημεῖον, ἰδίαν παριστῶν σημασίαν, διὰ ζώων ἢ ἄλλου τινος δηλούμενον.

Ὑποστηριζάντων ταῦτα καὶ ἄλλων· ἡ μὲν ἐπιτροπὴ συγκατετέθη εἰς τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν τῆς λέξεως προσέρχονται. Ὁ δ' εἰσηγητὴς αὐτῆς παρετήρησεν, ὅτι ἡ λέξις σύμβολον καταλλήλως ἐτέθη τὴν προσήκουσαν φέρουσα σημασίαν. Μετά τινας δὲ, τὸν μὲν παρατηρήσαντα ὅτι αὕτη ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ φαίνεται μετάφρασις, διότι ἐκεῖ ποτε ἐν τῇ ἀπαντήσει ἔγραψαν «le precieux symbole,» καταλληλοτέρα δ' ἡ λέξις «*στήριγμα*» τὸν δὲ διὰ τοῦ παραδείγματος τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως καὶ ἄλλων ἀρχαίων Ἑλλήνων ὑποστηρίξαντα αὐτήν. Ἡ βουλὴ παρεδέχθη μὲν τὴν ἐπὶ τοῦ *προσέρχονται* καὶ νὰ *προσφέρωσι* προταθεῖσαν τροπολογίαν, καὶ τὴν προσθήκην τῆς προταθείσης φράσεως «εἰς τὴν Γ'. βουλευτικὴν σύνοδον,» ἀπέρριψε δὲ τὴν ἐπὶ τοῦ «*τιμαλφὲς τοῦτο σύμβολον*», τροποποιήσασα τὸν παράγραφον καὶ παραδεχθεῖσα αὐτὸν οὕτω.

«Μὲ ἀνέκφραστον ἀγαλλίασιν συνηγμένοι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους εἰς τὴν Γ'. βουλευτικὴν σύνοδον προσφέρουσι τὴν ἀρο-

αἰωσιν αὐτῶν εἰς τὸν θρόνον Σου, τὸ τιμαλφὲς τοῦτο σύμβολον τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας. »

Ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος μετὰ τοῦτον δευτέρου παραγράφου τοῦ σχεδίου, ἐπροτάθη ἀντὶ τῆς λέξεως «πρὸς Σὲ» νὰ τεθῇ «πρὸς τὴν Γ. Μ.» ἵνα συμφώνως πρὸς τοὺς λοιποὺς παραγράφους ἔχῃ· ἀντὶ δὲ τῆς «ἐπιζητήτου» νὰ τεθῇ «ἐφετῆς» καταλληλότερον· ἀντὶ δὲ «οὔτε πάσης ἄλλης προσφορᾶς» ὡς φράσεως γενικῆς, πολλὰς περιλαμβανούσης ὑλας, ἄλλη τις λέξις νὰ τεθῇ καταλληλοτέρα ὡς «μόχθου».

Παρατηρησάντων δέ τινων ὅτι αἱ λέξεις *πρὸς Σὲ* συμφώνως ἔχουσι πρὸς τὸν τὰς αὐτὰς περιέχοντα πρῶτον παράγραφον ψηφισθέντα ἤδη· καὶ ὑποστηριχθείσης μόνης τῆς ἐπὶ τὰς λέξεως *ἐπιζητήτου* προταθείσης τροπολογίας, ἡ συζήτησις περιωρίσθη ἐπὶ ταύτης μόνης.

Παρετήρησεν ἔτι τις, ὅτι διὰ τῆς τελευταίας τοῦ παραγράφου ἐκφράσεως, ἐν ἐνεστῶτι φερομένης, πολὺν ἐπιδεικνύομεν ὄγκον ἀνοίκειον εἰς ἡμᾶς τοὺς ὁμιλοῦντας περὶ ἡμῶν αὐτῶν· κάλλιον δ' ἡ ἔκφρασις νὰ παρασταθῇ μελλοντικῶς, ὅτε ἐπίδειξις ζήλου μόνον παριστᾶται, τοῦτο δὲ γίνεται τροπολογουμένης τῆς περιόδου οὕτως «ὑπὲρ ἧς θέλομεν καταβάλει πᾶσαν προσπάθειαν».

Ἀλλ' ἀντιπαρετηρήθη ὅτι ἡ λέξις *ἐφετῆς* ἁπλῶς ἐμφαίνει ἐπιθυμίαν, ἐν ᾧ ἡ ὑπάρχουσα καὶ τὴν καταβολὴν πρὸς τοῦτο τῶν ἀπαιτουμένων κόπων· καὶ ὅτι ἡ δι' ἐνεστῶτος, καὶ σημασίαν διαρκείας καὶ μελλοντικήν τινα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἔχοντος, ἔκφρασις καταλληλοτέρα ὑπάρχουσα, οὐδεμίαν εἰς ἑαυτοὺς περιποίησιν ἐμφαίνει. Ἡ δὲ Βουλὴ δι' ἀνοστάσεως, ἀπέρριψε πάσας τὰς ἐπὶ τοῦ παραγράφου προταθείσας τροπολογίας παραδεχθεῖσα αὐτὸν κατὰ τὸ σχέδιον, ὡς ἔχῃ.

« Οὐδέποτε, Βασιλεῦ, ἐπαύσαμεν, οὐδὲ θέλομεν παύσει, διδόντες δείγματα τῆς πρὸς Σὲ καὶ τὴν πατρίδα ἀγάπης μας. Δι' αὐτῆς θέλομεν τύχει τῆς τοσοῦτον ἐπιζητήτου κοινῆς εὐδαιμονίας, ὑπὲρ ἧς οὔτε κόπου οὔτε πάσης ἄλλης προσφορᾶς φειδόμεθα. »

Ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος τρίτου παραγράφου, καὶ τινος ἐπ' αὐτοῦ προταθείσης τροπολογίας, παρὰ μηδενὸς ὑποστηριχθείσης, ἐπροτάθη παρά τινος ἡ μὲν λέξις «ἀσπασθῇ» νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς «θέλομεν λάβει ὑπ' ὄψιν», ἀντὶ τῆς «ἡ τύχη» νὰ τεθῇ «τὸ καὶ εἶναι», αἱ λέξεις «ἰδίως δὲ καὶ» νὰ ἀπαλειφθῶσιν ὡς περιττὰι, ἀρκούσης ἐπιτάσεως ὑπαρχούσης ἐν τῇ λέξει «πρὸ πάντων» ἀντὶ τῆς «ἐνευδοκηθῇ» νὰ τεθῇ «εὐαρεστηθῇ» καὶ ἀντὶ τῆς «κυ-

βερνήσεως πορείαν νὰ τεθῇ *τοῦ κράτους κατάστασις*. Παρ' ἄλλου δὲ ἀντὶ τοῦ «ἐπαξίως» νὰ τεθῇ «δεόντως», καὶ ἡ λέξις «ταχεῖα» περιεχομένη εἰς τὴν «πρὸ πάντων», καὶ δυναμένη νὰ ἐκληφθῇ ἀντὶ τῆς ἐπιτροχάδην ἐξελέγξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, νὰ ἀπαλειρθῇ.

Μετὰ τὸν εἰσηγητὴν τῆς ἐπιτροπῆς παραδεχθέντα μόνον τὴν προταθεῖσαν ἀπάλειψιν τῆς λέξεως «ταχεῖα». Παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίζει ὕπαρξιν μέχρι τοῦδε μερίμνης περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς τοῦ κράτους καταστάσεως, ἐν ᾧ οὐδεμία τοιαύτη κατεδείχθη, καὶ ἐξ ἐναντίας ἐντελῶς παραλυσία καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν μὴ ἐνέργειαν τῶν νόμων μαρτυρουμένη· ὅτι, μ' ὅλον ὅτι οὐδὲν εἰς τὸν τὰ οἰκονομικὰ ἤδη διευθύνοντα ἀποδίδωσι, διατείνεται ὅμως ὅτι ἐν γνώσει εἰς τὴν παραλυσίαν ταύτην προήγαγον τὴν ὑπηρεσίαν· οὕτω καὶ ἄν τις διαταγὴ ἐξεδόθη πρὸς περιστολὴν τῶν καταχρήσεων, δὲν ἐξετελέσθη παρὰ τῶν ὑποδεεστέρων ὑπαλλήλων, ὁ δὲ γενικὸς τῆς ὑπηρεσίας μαρασμὸς καὶ ἐπὶ τὰ οἰκονομικὰ ἐπεξετάθη, τῶν τε ὑρεστώτων νόμων κακῶς ἐφαρμοζομένων, καὶ τῆς διαχειρίσεως ὑπὸ καταχραστῶν σπαταλωδῶς γενομένης, καὶ ἀναμφισβητήτου ὑπαρχούσης τῆς πρὸς διαφθορὰν τάσεως. Οὕτως, ἐνῷ ὁ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων νόμος ἐπιτρέπει τὴν καταμέτρησιν, ὅταν αἱ ἀρχαὶ εἰκάσωσιν ὅτι αἱ δηλώσεις δὲν φέρουσιν ἀλήθειας, ἐν τῇ Ἠλείᾳ γενικὴ διετάχθη ἀναθεώρησις, μὴ συγκατατεθέντος τοῦ διοικητοῦ νὰ παραδεχθῇ τὰ δηλωθέντα, κατεδείχθη δὲ ποσὸν ἐξ 90,000 δραχ. ἐν ᾧ τὸ πραγματικὸν δὲν ὑπερέβαινε τὰς 40,000· καὶ ἐν ᾧ ὁ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμος ἐκτίμησιν διατάττει ἐπὶ μόνων τῶν ὀψίμων ἀραβοσίτων, ἐν Ἠλείᾳ, τῆς ὁποίας τὰ 4/5 εἶναι πεδινὰ, καὶ οὐδαμοῦ αὐτῶν ὀψίμους ἀραβοσίτους καλλιεργοῦσι, διωρίσθησαν ἐκτιμηταὶ, ἵνα παρὰ τῶν μὲν ἐλαττώσωσι τὸν πραγματικὸν φόρον, καὶ εἰς τοὺς δὲ πλείονα τοῦ ἀληθοῦς ἐπιβάλωσι· καὶ τὰ διπλότυπα αὐτῶν διατηροῦνται ὡς δέλεαρ ἢ φόβητρον κατὰ τὰς ἐκλογὰς, ὑποσχομένων ἐλάττωσιν ἢ ἀπειλούντων αὔξησιν τοῦ ποσοῦ, κατὰ λόγον τῆς ὑποχωρήσεως ἢ ἐπιμονῆς τῶν ψηφοφόρων· ἡ δ' ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως κρίσις εἰς ἐμπορικὴν μετεβλήθη ἐπιχείρησιν, διότι οὐδὲ κόκκος ἐν ταῖς ἀποθήκαις νῦν εὑρηται, καὶ ἡ Ἠλεία, ἡ ἄλλοτε ἀπενεγκοῦσα 350,000 δραχ. μόλις θέλει ἀποφέρει 90,000· καθόσον πολυαρχία τις ἐσχηματίσθη, διοικοῦντος καὶ αὐτοῦ τοῦ κλητῆρος, καὶ μηδενὸς εἰς τὸν Ἔφορον ὑπακούοντος. ἀλλὰ διακηρυττόντων ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ παύσῃ αὐτούς,

ὑπὸ τοῦ δεῖνος ἢ δεῖνος ἰσχυροῦ βουλευτοῦ διορισθέντας. Καὶ ταῦτα, οὐχὶ ἐπὶ λόγων, ἀλλ' ἐπὶ πραγμάτων στηριζόμενα, ὡς πάντες πεπεισμένοι διατελεῖτε, ἀποδεικνύουσιν ὁποία ἐλήφθη πρόνοια περὶ βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως. Ὅτι οὐδὲν ὑπὸ τὸ ὑπάρχον σύστημα ἐνηργήθη, αἴτιος δὲ τούτου εἶναι ὁ τὸ σύστημα διευθύνων· οὐδ' ἐκ τῶν ψηφισθεισῶν 30,000 δραχ. ὑπὲρ τῶν διωρύγων Ἤλιδος, οὐδ' ὑπὲρ ἐκείνων τῆς Εὐβοίας. Ἐν ᾧ δὲ κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Β. Λόγον τῆς Α. Συνόδου συζήτησιν ἐπηγγέλθη τὸ ὑπουργεῖον νὰ εἰσαγάγῃ νομοσχέδιον περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, ἐνῷ, καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως τῆς Β. Συνόδου, τὰ αὐτὰ ἐλέχθησαν, ἐνῷ καὶ ὅτε ἀπελπισθεὶς ὑπέβαλεν αὐτὸς πρότασιν οὐχὶ περὶ διανομῆς, ἀλλὰ περὶ προικοδοτήσεως, μ' ὅλον ὅτι πέποιθεν ὅτι δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐνεργήσῃ προικοδότησιν ἀλλ' ὀφείλει νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν διανομὴν, ὡς ἀποῤῥέουσαν ἀπὸ σοβαρὰ καὶ πολύτιμα δικαιώματα, παρὼν δὲ τότε ὁ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐν ὀνόματι τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπηγγέλθη ὅτι τάχιστα θέλει εἰσαχθῆ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, παρασκευάστοντος τελειότερον· καὶ ὅμως οὐδὲν ἐγένετο. Καὶ ταῦτα δὲν λέγονται ὡς κατηγορία ἐπὶ τῇ μὴ ἐκτελέσει δοθεισῶν ὑποσχέσεων, διότι οὐδένα πλέον αὕτη ἐκπλήττει, ἀλλὰ πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ὑπάρχει πρόθεσις ἵνα πενεστάτη μὲν ἡ Ἑλλὰς καταστασθῇ, ὅπως ὁρμηθῶσιν ἐκ τούτου τῆς γῆς οἱ ἰσχυροὶ καὶ ἐνεργήσωσιν ἐπέμβασιν, ἠθικῶς δὲ διαφθαρῇ ὅπως κατορθωθῇ ὁ σκοπὸς τῶν διευθυνόντων τὰ δημόσια, μηκέτι διατελῶν ἐν σκότει. Οὐχὶ δὲ μόνον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἡ παραλυσία αὕτη ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κλάδων· ἐπειδὴ δ' ἡ οἰκονομία τὰ νεῦρα ἀποτελεῖ τοῦ ἔθνους, ἄνευ ταύτης δὲ οὐδὲ Κυβέρνησις οὐδ' ἄτομον δύναται νὰ ὑπάρξῃ, διὰ τοῦτο ὀφείλετε νὰ μὴν ἐπαινέσητε τὴν ἐκτεθεῖσαν πρόνοιαν, ἀλλὰ νὰ παραστήσητε τὴν ἀθλίαν τοῦ ἔθνους κατάστασιν, εἰς ὁποίαν οὐδέποτε ἀφίκετο, ἐν ᾧ ἄλλως ἐδύνατο καὶ τὰς πρὸς τὰς Δυνάμεις ὑποχρεώσεις αὐτοῦ νὰ ἀποτίῃ, καὶ ἔργα προόδου νὰ ἐπιχειρῇ. Ἐξ ἡμῶν οἱ μᾶλλον περὶ τὰ οἰκονομικὰ ἔμπειροι περιστῶσιν αὐτὰ ἀθλίως διακείμενα· ἀλλ' οὐδεὶς δύναται νὰ προτείνῃ τούτου ἄγνοιαν, διότι, ἐνῷ πρὸ τῆς μεταβολῆς τὰ ἔσοδα ἡμῶν εἰς 15,000,000 ἠριθμοῦντο, ἤδη οὐδ' εἰς τὰ 10 ἢ 11,000,000 νὰ φθάσωμεν δυνάμεθα. Ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ τῆς καταφαινομένης προόδου τῆς γεωργίας ἐνήργησέ τι ἡ κυβέρνησις; οὐχί· διότι καὶ αὕτη εἰς τὴν τοῦ ἔθνους ὀφείλεται φυσικὴν πρόοδον, ἡ δὲ κυβέρνησις οὐδέποτε

ὤκνησε καὶ δυσκολίας νὰ παρεμβάλῃ, ἂν δ' εὐκολίαι τινὲς ἐδόθησαν πρὸς παραχώρησιν γαιῶν, ὀφειλόμεναι εἰς μόνον τὸν τὰ οἰκονομικὰ διευθύνοντα, ἀντιπράττουσιν ὅμως αἱ ὑπάλληλοι ἀρχαὶ, μὴ στέλλουσαι τὰ πρακτικὰ τῶν δημοπρασιῶν, καὶ πολλοὶ ἔτι ἄλλοι διὰ πολλῶν μέσων καὶ σκευωριῶν τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργείου ἀναβάλλοντες· ἐπειδὴ δὲ σύστημα τοιοῦτον μόνον οἰκονομικὸν δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῇ, ἀλλὰ δικαίως νὰ θεωρηθῇ πρέπει προαγωγὸν δυστυχιῶν καὶ προκλητικὸν πτωχεύσεως, διὰ τοῦτο ἀντὶ τοῦ 3 τούτου §. νὰ γνωστοποιήσωμεν ὀφείλομεν ταῦτα εἰς τὴν Α. Μ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ συστήματος παρετήρησεν, ὅτι ἀληθῶς αἱ πρόσοδοι ἡμῶν ἠλαττώθησαν ἀπὸ τῆς μεταβολῆς, μ' ὅλον ὅτι καὶ τότε αἱ πρόσοδοι ὀνοματικαὶ μᾶλλον ἢ πραγματικαὶ ἦσαν, συμποσούμεναι ὑπὸ καθυστερούντων καὶ εἰσπραττόμεναι μὲ τὰς μεγαλητέρας τῶν φορολογουμένων καταπιέσεις. Ὅτι μετὰ τὴν μεταβολὴν ἐβελτιώθη τὸ φορολογικὸν σύστημα ἀρκούντως, ὥστε οἱ λαοὶ εὐλογοῦσι τὸν θεὸν διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν εὐτυχῆ ταύτην ἐποχὴν, καθ' ἣν ἀπλλάγη τῶν βασάνων καὶ δυστυχιῶν τοῦ παρελθόντος. Καὶ ὅτι κατὰ τοιαύτην φορολογικοῦ συστήματος μεταβολὴν, δὲν πρέπει μὲν ἀμέσως τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς νὰ ζητῶνται, διότι καὶ ταῦτα τὸ πρῶτον ἔτος δὲν θέλουσι καταδειχθῆ, καὶ δυσκολίαι πολλαὶ θέλουσι παρεντεθῆ, θέλουσιν ὅμως προέλθει ἀναμφιβόλως συνέπειαι εὐτυχεῖς· μ' ὅλον ὅτι καὶ ἤδη εἰς 13,000000 ὑπελογίσθησαν τὰ ἔξοδα, ἴσα δὲ καὶ τὰ ἀναλώματα εἰσὶν· ὥστε οὐδεὶς ἐπίκειται ὁ ἐκ τούτου περὶ οἰκονομικῆς κρίσεως καὶ τῶν ἄλλων λεγομένων κίνδυνος.

Ἀπέντησεν ἕτερος, ὅτι, γενομένου λόγου τῆς μερίμνης περὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἐν τῷ Βασιλικῷ Λόγῳ, καὶ ἐν τῇ ἀπαντήσει τι περὶ τούτου ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἀναφέρῃ ὤφειλε, καὶ τὰ εἰκότα ἐν αὐτῇ ἀνέφερεν. Ἐπειδὴ δὲ καί τινα περὶ τῆς φορολογίας ἐῤῥέθησαν, διὰ τοῦτο ἀπαντᾶται ὅτι ἡ μὲν καταμέτρησις τῶν ζώων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ νόμου εἰς τὰς ἁρμοδίας ἐπιβάλλεται ἀρχάς, ὅταν εἰκασθῇ ὅτι ἥττονα τῶν ἀληθῶν οἱ φορολογούμενοι ἐδήλωσαν· σύμφωνα δὲ πρὸς ταῦτα οἱ οἰκονομικοὶ ἔφοροι, ἰδόντες μὴ εὐχάριστον ἀποτέλεσμα ἐκ τῶν δηλώσεων, τὴν καταμέτρησιν διέταξαν, αἴτιοι δὲ τούτου εἰσὶν οἱ μὴ δηλώσαντες τὴν ἀλήθειαν φορολογούμενοι, οἵτινες οὕτω ἐβλάβησαν ἐκ τῆς καταμετρήσεως, ἂν δὲν ἀνεδείχθη ὑπόκρυψίς τις, διότι αἱ διὰ τὴν καταμέτρησιν δαπάναι δὲν καταλογίζονται τότε κατ' αὐτῶν

ἡ δ' ἐκτίμησις τῶν ὑφίμων ὑπ' αὐτοῦ ἐπίσης τοῦ νόμου ἐπιβάλλεται, καὶ οἱ ἐνεργήσαντες αὐτὴν οὐδαμῶς εἰσὶν ἔνοχοι τὸν νόμον ἐφαρμόσαντες. Ἀλλὰ καταχρήσεις ὁ προαγορεύσας ἀριθμῶν, καὶ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν προφυλάσσων, ὡς ἐκδόντα τὰς ἀναγκαίας πρὸς περιστολὴν αὐτῶν διαταγάς, τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργείου αἰτιᾶται, ἐνῷ οὐδὲ τούτου νὰ μεμφθῇ δύναται, ὁμολογῶν ὅτι ἐξεδόθησαν αἱ ἀπαιτούμεναι πρὸς περιστολὴν αὐτῶν διαταγαί· διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι ἐπὶ τῶν τοιούτων ἡ προσήκουσα νὰ γίνεται ἐξέτασις, νὰ ὑποδεικνύωνται πρότερον αἱ ἐλλείψεις, καὶ ἂν δὲν ἀνορθῶνται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, τότε τοῦ συστήματος νὰ κατακρίνωσιν. Ἀπήντησε δὲ καὶ πρὸς τὰ λεχθέντα, ὅτι εἷς ἐστιν ὁ διευθύνων, οἱ δ' ἄλλοι ὑπουργοὶ ὀνόματι μόνον εἰσίν· ὅτι παρόντες δύνανται οὗτοι νὰ μαρτυρήσωσι περὶ τῆς ἀληθείας τούτων· μ' ὅλον ὅτι δὲ συνταγματικῶς οἱ ὑπουργοὶ πάντες κατ' ἀλληλεγγύην εἰσὶν ὑπεύθυνοι, ἀνεξαρτήτως ὅμως ἕκαστος καὶ κατὰ θέλησιν τὰ εἰς τὸν κλάδον αὐτοῦ ἀνήκοντα διευθύνει. Καὶ ἀληθῶς μὲν ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει περὶ διανομῆς τῆς ἐθν. γῆς ἐνομοθετήσαμεν, καὶ ἐν τῇ Βουλῇ τὸν περὶ τούτου νόμον ἀπητήσαμεν, ἀλλὰ τὸ ἔργον δὲν εἶναι εὔκολον, οὐδ' ἐξ μηνῶν ἀποτέλεσμα, ὅλων δὲ τῶν ἐθνῶν ἐν ἀρχῇ τοιαύτη ἐστὶν ἡ κατάστασις· καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ πρὸ μικροῦ ἀκόμη μεγάλαι ἐγένοντο καταχρήσεις, προκαλέσασαι πρὸς τοῖς ἄλλοις μέτροις καὶ μεγάλην τῶν μισθοδοσιῶν τῶν ὑπαλλήλων αὔξησιν. Ἐπενεγκὼν δ' ὅτι δὲν θέλει ἀναπτύξει τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης τῶν πραγμάτων ὑπό τινων παραστάσεως ὡς πρὸς τὴν καταστροφὴν ἐγγιζόντων, συμφερούσης ἄλλως εἰς αὐτούς, ὅταν ἰδίως ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν καταδείκνυται, προτίθησι νὰ ἀνασκευάσῃ μόνον τὰ λεχθέντα· πρὸς τοῦτο δ' ἐπαναλαμβάνει ὅτι δὲν εἶναι μὲν ἡ κατάστασις ἡμῶν βελτίστη, οὐδὲ τὰ πράγματα βελτιώσεως δὲν χρῄζουσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐλεεινὴν, ὡς παριστῶσι, κατάστασιν δὲν εἱμεθα· διότι καὶ ἄλλοτε ἐλέχθη καὶ προχθὲς ἐπανελήφθη ὅτι τὰ ἔσοδα ἡμῶν δὲν θέλουσιν ὑπερβῆ τὰ 11,000,000, ἐνῷ κατὰ τὸ παρελθὸν τὰ 15,000,000 ὑπερέβαινον· ἀλλὰ καὶ τότε ἐπολέμη σε καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνει ὅτι τὰ μὲν ἔσοδα πραγματικῶς ἦσαν πλείω ἕνεκα τοῦ φορολογικοῦ συστήματος, εἰς ἀθλίαν προαγαγόντος τὸν λαὸν κατάστασιν, τὸ ὁποῖον καὶ νῦν ἂν παραδεχθῶμεν, τὰ αὐτὰ πλείονα ἔτι θέλομεν εἰσπράττει. Τὰ πράγματα δ' αὐτὰ ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ἡ καταδειχθεῖσα ἐλάττωσις εἶναι συνέπεια τῆς γενομένης ἀφ' ἑνὸς ἐκπτώσεως διαφόρων φόρων καὶ τῆς μεταβολῆς τοῦ φορολογικοῦ συστήματος· διότι ἐγένετο μὲν τότε αὔξησις, αὕτη δ' οὐ μόνον νὰ προβῇ δὲν ἐδύνατο, ὡς ἐδιασμένη, ἀλλὰ καὶ νὰ ὀπισθοδρομήσῃ ἔμελλε, στηριζομένη εἰς τὴν κατακίεσιν καὶ ἀπορρόφησιν τῶν φορολογουμένων, οἵτινες δὲν ἤθελον ἐπὶ πολὺ ἀνθέξει· διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐλάττωσις ἤρχησεν ἀπὸ τοῦ 1841 καὶ ἐξακολουθοῦσα καταδείκνυται, ἐν ᾧ, ἂν ἄλλως εἶχον, ἔπρεπε νὰ καταδειχθῇ αὔξησίς τις καθ' ἓν κἂν τῶν ἑπομένων ἐτῶν· ἢ, ἂν τὸ 1841 ἔτος δυστυχές, καθ' ἃ διϊσχυρίσθησαν, κατάπαράθεσιν πρὸς τὰ παρελθόντα ἤτον, ἔπρεπε μεταξὺ τῶν παρελθόντων νὰ καταδειχθῇ τι, τὴν ἀφορίαν τοῦ 1841 ἔχον. Οὕτω τὰ ἐντὸς μὲν τῆς χρήσεως τοῦ 1840 εἰσπραχθέντα ἀπὸ ἔσοδα τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἰσὶ 14,260,000· τὰ δ' ἐντὸς τῆς τοῦ 1841 13 457,000, τὰ ἐντὸς τῆς χρήσεως τοῦ 1842, 12,653,000, τὰ ἐντὸς τῆς τοῦ 1843, 10,991,000, τὰ ἐντὸς τοῦ 1844, 10,440,000, καὶ τὰ ἐντὸς τοῦ 1845 ἔτους, 10,400,000. Ὡς εἰς τὰ εἰσπρακτέα δὲ ἡ ἐλάττωσις κατεφαίνετο ἀπὸ τοῦ 1841, καθὼς ἄλλοτε παρεστάθη, οὕτω καὶ εἰς τὰ εἰσπραχθέντα. Καὶ μέχρι μὲν τοῦ 1842 αἱ δαπάναι ὑπὸ τῶν ἐσόδων ἐκαλύπτοντο, ἐκεῖθεν δὲ κατὰ βαθμὸν ταῦτα τῶν δαπανῶν ὀλιγώτερα κατεφαίνοντο· καὶ τὰ μὲν ἔξοδα ἐντὸς τῆς χρήσεως πραγματοποιοῦμεν, τὰ δ' ἔσοδα δὲν εἰσπράττονται ὅλα ἐντὸς αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ καθυστεροῦντα πρὸς εἴσπραξιν μένουσιν· ἑπομένως καὶ κατὰ τὸ 1845 ἔτος ἠδύναντο νὰ καλυφθῶσι τὰ ἔξοδα ἀπὸ τὰ ἔσοδα, ἐὰν εἴχομεν τόσους φόρους, ὅσους ἐπὶ τὰ παρελθόντα ἔτη, ἀλλὰ γνωρίζετε, ὅτι μόνον ἐκ τοῦ φόρου τῶν ζώων 950 χιλ. δραχμῶν ἔκπτωσιν ἐπερράμεν. Καὶ τοιαύτη ἐστὶν ἡ τῶν οἰκονομικῶν ζητουμένη ἐνεστῶσα κατάστασις, καὶ οὐχὶ ὡς κατεδείχθη ὑπ' ἄλλων, χαρακτῆρα ἄλλον ἀποδόντων εἰς αὐτὴν, καὶ διϊσχυρισθέντων, ὅτι τὰ ἔσοδα ἡμῶν ἐλάσσω κατὰ 4 καὶ 5 ἑκατομμύρια τῶν πρὸ τῆς μεταβολῆς κατεδείχθησαν· διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς Κύρ. Μεταξᾶς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845 ὑπέβαλεν οὐχὶ ἐκ 16,000,000 ἢ 17,000,000 ὡς ἄλλοτε, ἀλλ' ἐκ πολλῷ ὀλιγωτέρων, καὶ οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν εἶπέ τι περὶ τῆς ἐλαττώσεως ταύτης. Καὶ ἐπὶ τῆς Γεωργίας προσέτι τὰ αὐτὰ παρετηρήθησαν, μαρτυροῦντα ὅτι οὐδὲ τὴν μεγάλην ταύτην ἀλήθειαν, τὴν καταφανῆ πρόοδον τῆς γεωργίας, ἀνέχονται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον· διότι διὰ τούτου καταψέγεται ἡ παριστωμένη ἀθλιότης τῆς καταστάσεως ἡμῶν. Ἀλλὰ καὶ τὰ λεχθέντα περὶ τῆς μήπω τελειοποιήσεως τῶν γεωργικῶν μέσων ἀναρμόστως ἐλέχθησαν, διότι αὕτη δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀποτέλεσμα δύω ἐτῶν, ἀλλ' ἔργον πολυετίας· καὶ

ἡ καταδειχθεῖσα πρόοδος τῆς γεωργίας εἶναι καὶ συνέπεια τοῦ φορολογικοῦ συστήματος, ἕνεκεν τοῦ ὁποίου οἱ φορολογούμενοι, ἀνακύψαντες ἀπὸ τῶν καταπιέσεων, ἠδυνήθησαν νὰ ἀποταμιεύσωσί τι κατ' ἔτος, καὶ τοῦτο νὰ καταβάλωσιν ἀκολούθως εἰς τὴν γῆν. Διὰ τούτων δὲ οὐδεὶς λέγει ὅτι οὐδεμιᾶς τὰ πράγματα βελτιώσεως χρῄζουσι, διότι ἡ ἀνάγκη αὐτῶν οὐχὶ μόνον τώρα ἀλλὰ καὶ μετὰ δεκαετίαν θέλει εἶσθαι παροῦσα· ἀλλ' ἀκολουθοῦμεν τὴν αὐτὴν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν καὶ ἄλλα πρὸ ἡμῶν ἔθνη διέτρεξαν, μὴ φθάσαντα εἰς τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν αὐτῶν ἀλλὰ διὰ τοῦ χρόνου· μ' ὅλον ὅτι ἐν πεποιθήσει δύναταί τις νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι τὸ ἔθνος ἡμῶν πολὺν ἐπέδειξε ζῆλον καὶ πρόοδον σχετικῶς πρὸς τὰ ἄλλα. Συνεπέρανε τέλος ὅτι πρέπει νὰ ἐκτίθενται ἐντεῦθεν ἀλήθειαι, καὶ νὰ μὴ ὁρμώμεθα ἀπὸ καταφορῶν ἀδίκων, μηδὲν ἐχουσῶν ἀποτέλεσμα, διότι ἄλλως καταστρέφομεν ἡμᾶς αὐτοὺς, παριστῶντες εἰς τὴν εὐρώπην μὴ ὑπάρχοντα, καὶ σχηματίζοντες ἰδίαν καθ' ἡμῶν, τὰ καίρια ἐλαττουσαν· καθόσον καὶ δανειστὰς ἔχομεν, οἵτινες ὅσην ἔχουσι καὶ ἐπέδειξαν ὑπὲρ ἡμῶν προαίρεσιν, λαμβάνουσιν ὅμως ἐπὶ τοιαύταις διαβεβαιώσεσι πρόνοιαν περὶ τῆς λυτρώσεως τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν, αἵτινες δύνανται νὰ ἔχωσι συνεπείας ἐπιβλαβεῖς.

Ἀντικρούων ἕτερος τὸν προαγορεύσαντα παρετήρησεν, ὅτι οὗτος ἔλαβε τὰ ποσὰ τῶν καταστάσεων τοῦ **1840** καὶ **1841**, ὅπου εἶναι τὰ ἔσοδα τοῦ δημοσίου, πλὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν, συμποσουμένων εἰς **269,819:99**· ἀλλ' ὁ ἀπολογισμὸς μόνος, εἰς ὃν δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ μηδὲ λεπτοῦ διαφορὰ, διότι ἄλλως δὲν κλείει, ἐξηγεῖ ἀκριβῶς τὰ πράγματα, καὶ ἐπὶ τούτου πρέπει νὰ γίνηται ἡ συγκριτικὴ παρατήρησις· διὰ τοῦτο ἐπιθυμεῖ νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ διὰ νὰ διασαφήσῃ τὸ θέμα τοῦτο καὶ νὰ φωτίσῃ τὴν Βουλήν. (Συναινέσει δὲ πάντων ὁ Πρόεδρος ἀνεδέχθη νὰ διορίσῃ τὰ μέλη τῆς τοιαύτης ἐπιτροπῆς.) Ἀπαντῶν ἐν τούτοις εἰς τὰ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν λεχθέντα εἶπεν, ὅτι κακῶς οὗτος ἐξέφρασεν, ὅτι τὰ μεγάλα ἔσοδα τὰ εἰς τὰ πρότερα ἔτη ἀποδιδόμενα ἦσαν μόνον εἰς τὸν χάρτην· διότι τὰ ἔσοδα τοῦ **1840** ἔτους, τὰ μὲν εἰσπρακτέα συνεποσοῦντο εἰς **17,500,000**, ἐκ τῶν ὁποίων καθυστεροῦντα ἔμειναν **1,450,000**, συνήχθησαν δὲ πραγματικῶς **16,050,000**· ἐνῷ τοῦ εὐτυχεστάτου ἔτους **1845** τὰ ἔσοδα τὰ πραγματικῶς συναχθέντα, εἶναι μόνον **10,848,608**, ὥστε ὑπάρχει ἔλλειμμα σχεδὸν ἓξ ἑκατομμυρίων, ὅτε μάλιστα ὁμολογεῖται παρὰ πάντων πρόοδος τῆς γεωργίας καὶ ναυτιλίας, καὶ φυσικῷ τῷ λόγῳ τὰ δημόσια εἰσοδήματα ἔπρεπε νὰ παρακολουθῶσι τὴν ἰδιωτικὴν πρόοδον· ὥστε ἡ ἀπισθοδρόμησις αὐτὴ τῶν δημοσίων ἐσόδων μένει ἀνεξήγητος, καὶ ἀποδεικνύει προδήλως σπατάλην τοῦ δημοσίου πλούτου, καὶ τὴν ὕπαρξιν μεγάλων καταχρήσεων. Καὶ παραβάλλων τις ὅλα τὰ παρελθόντα ἔτη ἀπαντᾷ ἐν πᾶσι πρόοδον ἐσόδων ἢ ἀνεπαισθήτων τινα διαφοράν· καθότι τὰ ἔσοδα τοῦ μὲν **1839**, τὰ εἰσπραχθέντα ἐντὸς τῆς χρήσεως αὐτοῦ, τουτέστι μέχρι τῶν 9 μηνῶν τοῦ **1840**, ἀνέβαινον εἰς . . . . . δραχ. **16,064,000**
τὰ δὲ τοῦ **1840** εἰς . . . . . » **17,421,000**
τὰ δὲ τοῦ **1841** εἰς . . . . . » **17,132,000**
τὰ δὲ τοῦ **1842** εἰς . . . . . » **16,698,000**

Περὶ δὲ τοῦ **1843** ἐγένετο καὶ ἄλλο τε λόγος, ὅτι τὸ ἔτος τοῦτο ἦτο δυστυχέστατον· διότι τὰ γεννήματα ἐπωλήθησαν πρὸς **13** λεπτὰ, καὶ αὐτὸς ὁ Πῆλ ἀνέφερε τὴν δυστυχίαν τοῦ ἔτους τούτου· καὶ ὅμως πάλιν ὁ χρόνος οὗτος ἔδωκεν ἔσοδα **15,103,000**, ἂν καὶ ἡ μεταβολὴ εἶχεν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιρροήν· ὥστε ἡ μεγάλη καὶ ἐπαισθητὴ ἔλλειψις εὑρίσκεται εἰς τὸ **1845**, ἂν καὶ τοῦτο ἦτον καὶ ὡς πρὸς τὰ προϊόντα, καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν γονιμώτατον. Τίς λοιπὸν ἡ αἰτία τῆς ταιαύτης ὀπισθοδρομήσεως, ἀντὶ τῆς ἐλπιζομένης προόδου; οὐδὲν ἄλλο βέβαια, εἰμὴ αἱ γενόμεναι πανταχοῦ καταχρήσεις, πρὸς τὰς ὁποίας αἱ θύραι εἶναι πανταχόθεν ἀνοικταί· πρέπει λοιπὸν νὰ ἐννοήσωμεν τὴν πηγὴν τοῦ κακοῦ, καὶ ἀπαθῶς νὰ συμπράξωμεν εἰς θεραπείαν αὐτοῦ. Ἂν τὸ κακὸν τοῦτο ἐξαλειφθῇ, θέλομεν εὑρεθῇ εἰς κατάστασιν ν' ἀποδώσωμεν τὸ πρὸς τὰς δυνάμεις χρέος ἡμῶν. Ἔφερε δέ τινα εἰδικὰ παραδείγματα καταχρήσεων ἐκ τοῦ τελωνειακοῦ κλάδου, καὶ συνεπέρανεν, ὅτι πάντες ὀφείλουσι νὰ ὁμολογήσωσιν, ὅτι πρέπει νὰ καταπαλαιωθῶσιν αἱ καταχρήσεις.

Ἐπανέλαβεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι κατὰ τὸν λόγον τοῦ προαγορεύσαντος τὰ ἔσοδα τοῦ **1840** ἔτους ἀνέβαινον εἰς **17** ἑκατομμύρια· ἐπειδὴ δὲ τὰ ἔξοδα αὐτοῦ ἦσαν **12** μόνον ἑκατομμύρια, ὑπολείπεται περίσσευμα 5 ἑκατομμυρίων, ἀλλὰ τί ἐγένοντο ταῦτα;

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ἐκ τῶν περισσευμάτων τούτων τοῦ **1840** ἔτους ἐπληρώθη μέρος τοῦ δανείου ἐντὸς τοῦ **1841**, **1842** καὶ **1843**, καὶ, διὰ τῆς εἰσπράξεως τῶν καθυστερημάτων τῶν ἐτῶν ἐκείνων, ἀναπληροῦνται τὰ ἐλλείμματα τῶν παρόντων ἐτῶν.

Περὶ δὲ τῶν καταχρήσεων ἄλλος τις εἶπεν, ὅτι ὀφείλει ν' ἀναφέρῃ πρὸς φωτισμὸν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι τοιαῦται ἐγένοντο καὶ γίνονται παρὰ τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν

ὑπαλλήλισκων τῆς Κυβερνήσεως, ὑφ' ὧν ὁ ψηφισθεὶς νόμος καταπατεῖται καὶ παραβαίνεται, νοσφιζομένων τὸ ἥμισυ τῶν δημοσίων προσόδων, τὰς ὁποίας συλλέγουσι διαιροῦντες τὸ ἔθνος εἰς δύο, χάριν τῶν δημοτικῶν καὶ τῶν μελλουσῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Ἐπειδὴ δ' εἰσέτι διπλότυπα δὲν ὑπάρχουσιν, ἀλλ' ὁ πληρόνων τὸν φόρον ἁπλῆν λαμβάνει ἀπόδειξιν, γίνονται συνθῆκαι μεταξὺ τῶν συμπολιτευομένων φορολογουμένων καὶ τῶν ὑπαλλήλων, πρὸς ἐλάττωσιν τῆς ὀφειλομένης ποσότητος καὶ διανομὴν τοῦ παραλειπομένου κεφαλαίου, ἵνα ἀμφότεροι οὗτοι ὠφεληθῶσι· τὸ δὲ δημόσιον διπλασίως οὕτω ζημιοῦται· ἐπὶ τῶν καταχρήσεων δὲ τούτων ὤφειλε σύντονον νὰ ἐπιστήσῃ προσοχὴν ἡ Κυβέρνησις.

Μετὰ ταῦτα, γενομένης δεκτῆς τῆς ἐξαλείψεως τῆς λέξεως « ταχείαν » καὶ τῆς μεταθέσεως τῶν δύο ἑπομένων λέξεων, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸν γ'. τῆς ἀπαντήσεως παράγραφον, ἔχοντα οὕτως.

« Ἐκτιμῶντες ἐπαξίως τὴν περὶ τῶν οἰκονομικῶν μέριμναν τῆς Ι. Μ. ἀσμένως θέλομεν ἀσπασθῆ ὅσας περὶ αὐτῶν ἡ κυβέρνησίς Σου προτείνῃ βελτιώσεις, καθόσον μάλιστα πάσης πολιτείας ἡ τύχη τὰ μέγιστα ἀπ' αὐτῶν ἐξαρτᾶται· ἰδίως δὲ καὶ πρὸ πάντων θέλομεν ἐνασχοληθῆ εἰς τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιψήφισιν. Τοιουτοτρόπως θέλει κατασταθῆ σκόπιμος ἡ ἐξέλεγξις αὐτοῦ καὶ διευθετηθῆ ἡ οἰκονομικὴ τῆς κυβερνήσεως πορεία »

Ὡσαύτως καὶ ὁ δ'. παράγραφος, ἀφαιρεθείσης τῆς λέξεως « μεγάλου » καὶ μεταβληθείσης τῆς λέξεως « ὑποβληθησόμενα » εἰς τὴν « εἰσαχθησόμενα » ἐγένετο δεκτὸς δι' ἀναστάσεως, ἔχων οὕτω·

«Μετὰ ζήλου, Βασιλεῦ, θέλομεν μελετήσει τὰ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεώς Σου εἰσαχθησόμενα νομοσχέδια, καὶ θέλομεν συνδράμει αὐτὴν εἰς πᾶν ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς πατρίδος.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ε'. παραγράφου, προέτεινέ τις νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ λέξις «εἶτα» ἡ μετὰ τὴν φράσιν «ἀλλὰ καὶ νῦν» ὑπάρχουσα, νὰ μεταβληθῇ δὲ ἡ τελευταία «ζηλοτυπεῖ» εἰς τὴν «εἶναι ζηλωτής». Ἕτερος δὲ λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς οὐσίας ἀνέφερεν, ὅτι τὸ περὶ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος σχέσεων ζήτημα ἀπασχολεῖ μεγάλως καὶ τοῦ κοινοῦ τὴν περιέργειαν, καὶ αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν, ἂν καὶ αὕτη δεικνύῃ, ὅτι δὲν εἶναι εἰς ἀνάγκην νὰ φροντίζῃ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Λέγουσιν, ὅτι καλῶς ἔχουσιν αἱ σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὰς ἄλλας δυνάμεις· ἡ δ' ἀπάντησις διομολογεῖ, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἀξία τῆς συμπαθείας τῶν

εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων διὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα καὶ διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ προσπαθείας της. Τῷ ὄντι ἡ Ἑλλὰς πάντοτε ἐδείχθη ἀξία τῆς συμπαθείας τῶν εὐεργετίδων δυνάμεων, ἀλλὰ τὸ παρὸν κυβερνητικὸν σύστημα προσπαθεῖ ν' ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον. Ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἀξία τῆς συμπαθείας ὅλου τοῦ κόσμου, διὰ τὴν ἀξιοθαύμαστον διαγωγήν αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως, καθ' ἣν ὁ Ἕλλην ἔδειξεν οὐχὶ μόνον τεράστια ἀνδρείας, ἀλλὰ καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν πατρίδα, καὶ αὐταπάρνησιν, καὶ ἠθικὴν ἀπαράμιλλον. Τοιαύτην ὁ γαλλικὸς ὑπουργὸς παρέστησεν αὐτὴν εἰς τοὺς Γάλλους καὶ κατέπεισεν αὐτοὺς ν' ἀναδεχθῶσιν τὴν ὑπὲρ τοῦ δανείου ἐγγύησιν. Ἀλλὰ τὸ παρὸν κυβερνητικὸν πνεῦμα τείνει νὰ παραστήσῃ τὸν Ἕλληνα ἀνάγωγον, κακοήθη, ἀγνώμονα καὶ ἀνάξιον συνταγματισμοῦ· διὰ τοῦτο μετὰ τὴν μεταβολὴν ἐπλεόνασαν αἱ καταχρήσεις, αἱ συκοφαντίαι καὶ αἱ διαβολαί, ἡ σπατάλη τοῦ δημοσίου πλούτου, ἀνεφάνησαν συνωμοσίαι κατὰ τοῦ συντάγματος καὶ κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Βασιλέως· διὰ δὲ τοῦ περὶ ληστείας νομοσχεδίου ἡ κυβέρνησις ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ, ὅτι αὕτη εἶναι πρόσφορον ἀνεξάλειπτον τοῦ Ἕλληνος, ὅστις οὕτω καθίσταται ἀνάξιος τῶν ἐλευθεριῶν του. Ἐκτὸς δὲ τούτου παρατηρεῖται, ὅτι εἰς τὰς ἀγυιὰς γνωστοὶ ἄνθρωποι διαβάλλουσι καὶ κατακρίνουσι τὸν Ἕλληνα ὡς ἀνάξιον συνταγματισμοῦ· καὶ αὐτὴ ἡ κυβέρνησις, παραδιδομένη δεσμία εἰς μίσον ἄλλην, καὶ ἐνεργοῦσα κατὰ τὸ πνεῦμα αὐτῆς, ἐπιθυμεῖ ν' ἀποδείξῃ τὸν Ἕλληνα ἐλευθερίας ἀνάξιον. Ἐννοεῖται δέ, ὅτι δὲν εἶναι ἀδιάφορον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἂν αἱ δυνάμεις ἀποβάλλωσι τὴν περὶ τοῦ Ἕλληνος ἀρχικὴν ἰδέαν, καὶ παραδεχθῶσιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν περὶ τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ οἱ ἐχθροὶ τοῦ ἔθνους προσπαθοῦσι νὰ διαδώσωσι· διότι ἡ Ἑλλὰς εἰς τὸ κέντρον τῆς Μεσογείου κειμένη, κατέχει θέσιν πρόσφορον καὶ συντελεστικὴν εἰς τὴν ἐξάπλωσιν τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ἡ παροῦσα, μὴ ἀνεχομένη τοὺς μὴ γνωμένους ὀπαδοὺς τοῦ συστήματος αὐτῆς, καταδιώκουσα τοὺς τὰς συνταγματικὰς ἀρχὰς πρεσβεύοντας, ἀπέδειξεν, ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν στερέωσιν τοῦ συντάγματος. Τοῦτο ἐφάνη μάλιστα ἐπιβουλευόμενον, καὶ ἐφωράθη συνωμωσία· ὁ δὲ πρωθυπουργός, ὑγειαίνων τότε, προσκληθεὶς νὰ δώσῃ πληροφορίας ἐβεβαίωσε διὰ τῆς ἀπαντήσεώς του τὴν ὕπαρξιν τῆς συνωμοσίας, ἀλλ' ἡ ἐξέτασις προεβῆ μέχρι τινός, καὶ ἀπεσβέσθη. Ἡ ἐπιβουλὴ λοιπὸν αὕτη τοῦ συντάγματος δὲν εἶναι ἀδιάφορος· διότι πᾶσα κυβέρνησις ἔχει τὰς ἀρχάς της, αἱδὲ συνταγματικαὶ κυβερνήσεις στη-

ρίζονται ἐπὶ τοῦ συντάγματος, ἄλλαι ἐπὶ τῆς θρησκείας κ.τ.λ. Ἡ Ἀγγλία ὡς συνταγματικὸν κράτος ἐχάρη μεγάλως διὰ τὸ ἑλληνικὸν σύνταγμα, ὑιοθέτησεν αὐτό, ἐχάρη, διότι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, τοῦ ὁποίου ἡ λαμπρὰ καταγωγὴ παρὰ πάντων ἐκθειάζεται, ἀπέλαυσε τοῦ συνταγματισμοῦ· ἑτοίμη δ' οὖσα ν' ἀπαιτήσῃ τὰ χρήματα αὐτῆς, διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν, ἀρῆκεν αὐτὰ πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς νέας ταύτης τοῦ πολιτεύματος μεταλλαγῆς. Ἀλλ' ἐὰν ἤδη πληροφορηθῇ, ὅτι τὸ ἐν Ἑλλάδι σύνταγμα ἐπιβουλεύεται, καὶ κατέστη εἰς ἀχρηστίαν, δὲν εἶ αι δυνατὸν ν' ἀδιαφορήσῃ. Οἱ Ἄγγλοι λοιπὸν, οἱ ἔχοντες πρόγραμμα τὸ σύνταγμα καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐλευθερίας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μένωσιν εὐχαριστημένοι ἀπὸ τοῦ παρόντος κυβερνητικοῦ συστήματος. Ἡ δὲ Ῥωσσία σημαίαν ἔχουσα τὴν ἀνατολικὴν θρησκείαν, τῆς ὁποίας ἐκπρύχθη προστάτις, δὲν θέλει ἀνεχθῇ οὐδεμίαν αὐτῆς προσβολὴν ἢ περιπλοκήν· προσβαλλομένης δὲ ταύτης, θέλει θεωρήσει ὁ αὐτοκράτωρ ἑαυτὸν προσβαλλόμενον. Ἀλλὰ καὶ ἡ διακήρυξις τοῦ ἐπισκόπου Θήρας, καὶ ἡ ἀνέγερσις μοναστηρίου Ἰησουϊτῶν, καὶ τὸ περὶ ἐκκλησιαστικῶν νομοσχέδιον ἀποδεικνύουσι τὴν παρὰ τῆς κυβερνήσεως προσβολὴν τῆς θρησκείας· διότι ἡ ἐκ προσθήκης εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα τοῦ ὀλεθριωτάτου καὶ καταστρεπτικοῦ τάγματος τῶν Ἰησουϊτῶν, τὰ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κατὰ τῶν κανόνων ἀποφασισθέντα, ἀποδεικνύουσι τὴν θρησκείαν προφανῶς ἐπιβουλευομένην καὶ καταδιωκομένην· τοῦτο δὲ δὲν δύναται νὰ μὴ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τὸν αὐτοκράτορα νὰ μὴ θεωρῇ τὰ δικαιώματά του προσβεβλημένα. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὄμορος τῆς ἐπικρατείας ἡμῶν χώρα ὑποπτεύει τὴν διαγωγὴν τῆς κυβερνήσεως, ὡς δεχθείσης εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς καὶ προστατευούσης τοὺς κακιώσαντας ὑπηκόους αὐτῆς καὶ προσφυγόντας εἰς τὴν Ἑλλάδα· οὐχὶ δὲ μόνον ὑπεδέχθη τοὺς εἰσελθόντας κακούργους, ἀλλὰ διατηρεῖ αὐτοὺς καὶ μισθοδοτεῖ ἀναδεδεγμένους δημοσίαν ὑπηρεσίαν· καὶ παρέχει οὕτως ἀφορμὰς εἰς τὴν γειτονικὴν δύναμιν νὰ ὑποπτεύῃ ὅτι τὸ γενόμενον δὲν ἦτο τι ἀτομικὸν, ἀλλ' ἄλλοθεν προμεμελετημένον. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει περὶ τῆς δυσμενείας τῶν δυνάμεων παρετήρησεν· ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας προσέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν γενομένην τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1843 συνθήκην τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν δυνάμεων, ἥτις ὅμως δὲν ἐπρόφθασε νὰ ὑπογραφῇ ὑπὸ τῆς τότε κυβερνήσεως, ἐζητεῖτο παρὰ τῶν δυνάμεων πεντακτὴς προθεσμία, διὰ νὰ εὑρεθῇ ἡ Ἑλλὰς εἰς θέσιν ν' ἀποτίσῃ τὸ χρέος της· ἀλλὰ τὰ ἔτη ταῦτα προσεγγίζουσιν εἰς τὸ τέλος των, καὶ μετ

αὐτῶν καὶ ἡ συμπαθητικὴ τῶν δυνάμεων διάθεσις, διὰ τὴν τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως πορείαν, σβέννυται· αἱ δ' ἐρχόμεναι κατὰ τὸν Μάρτιον καὶ Σεπτέμβριον διακοινώσεις ἔπαυσαν πλέον, καὶ προμηνύουσιν ἐξ ἀνάγκης σοβαρώτερόν τινα τῶν δανειστῶν πρὸς τοὺς ὀφειλέτας τρόπον. Ἀναπτύσσων δὲ ταῦτα δὲν προκαλεῖ αὐτὰς τὰς ἐπιμβάσεις, ἀλλὰ καταράται ἐκείνους, οἵτινες θέλουσιν αὐτὰς ἐπιφέρει· δὲν σφάλλει δὲ ὁ παρατηρῶν καὶ προμηνύων αὐτάς, ἀλλ' ὁ γενόμενος αἴτιος τῆς τούτων πραγματοποιήσεως. Διεῖλε δὲ προσέτι καὶ τὴν γαλλικὴν πολιτικὴν εἰς δύο, καὶ διέστειλε τὴν πολιτικὴν τῆς κυβερνήσεως τῆς γαλλικῆς καὶ τὴν τοῦ ἔθνους· καὶ τοῦτο μὲν ποτὲ δὲν ἐπεθύμησε διάκρισιν ἐπιρροῆς, ἀλλὰ πάντοτε ἀντέκρουσεν αὐτήν, ἡ δὲ σημερινὴ τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως πολιτικὴ ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξασκῇ καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀλλαχοῦ ἰδίαν ἐπιρροήν, καὶ περιέπλεξεν αὐτὰ τὰ μέρη, καὶ εἰς δυσάρεστον ἔφερε κατάστασιν. Ἐπέρανε δὲ τὸν λόγον ἐπιστήσας τὴν προσοχὴν τῆς βουλῆς ἐπὶ τῶν τοιούτων διὰ νὰ ἐκφράσῃ διάφορον γνώμην, καὶ νὰ ῥωτίσῃ τὸν βασιλέα περὶ τοῦ ἀληθοῦς τῆς πατρίδος συμφέροντος.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν εἰκονομικῶν λαβὼν τὸν λόγον ἀπήντησε μόνον, περὶ τῆς ἀποδοθείσης εἰς τὸ ὑπουργεῖον προθέσεως πρὸς προσβολὴν τοῦ συντάγματος, ὅτι ἡ ἐνεστῶσα κυβέρνησις σύγκειται ἐκ προσώπων, τὰ ὁποῖα, πρωταθληταὶ τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ὑπάρξαντα, ἔθεντο τὰ πρῶτα τοῦ συντάγματος θεμέλια ἐν Ἐπιδαύρῳ, διέσωσαν τὰς κινδυνευούσας ἐλευθερίας ἐν Ἄστρει, ἐξησφάλισαν τὸ σύνταγμα ἐν Τροιζῆνι, ἔπαθον ὑπὲρ τοῦ συντάγματος ἐν Προνοίᾳ, καὶ μεγάλως κινδυνεύσαντες διέσωσαν αὐτό. Ἐκ τούτων δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ ἂν ἔχηται οὐδαμῶς πιθανότητος ἡ εἰς τὸ νῦν ὑπουργεῖον ἀποδιδομένη κατὰ τοῦ συντάγματος πρόθεσις.

Ἀπαντῶν καὶ ἕτερος πρὸς τὸν πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντα παρετήρησεν, ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ τῶν ἐξωτερικῶν θέματος ἔπρεπε νὰ γίνηται σοβαρῶς ἀναλόγως τῆς σοβαρότητος τοῦ ἀντικειμένου· διότι, ἐπιλαμβανόμενοι εὐχερῶς τῶν ἐξωτερικῶν πραγμάτων, καὶ ἐξετάζοντες τὰς διανοίας τῶν μεγάλων δυνάμεων, εἰς τὰς ὁποίας ἡμεῖς μικροὶ καὶ ἄπειροι νὰ ἐμβατεύσωμεν δὲν δυνάμεθα, φαινόμεθα παράτολμοι. Δὲν ἐπαινεῖ μὲν τὴν τάξιν τῶν ἀντιπολιτευομένων, ἀλλ' ἐκτιμᾷ αὐτήν, διότι, διὰ ταύτης διορώσης ὀξυδερκέστερον τὰ τῆς κυβερνήσεως παραπτώματα, ἡ συνταγματικὴ τάξις παχυοῦται· καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν γενικὴν τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν δὲν ἔλαβε τὸν λόγον, ὅτι συμφέ-

ρει νὰ διακοινώσῃ ἕκαστος τὰς ἐλλείψεις τῆς κυβερνήσεως πρὸς φωτισμὸν αὐτῆς. Ἀλλὰ, ἔχοντες οἱ ἀντιπολιτευόμενοι τὸ στάδιον τῆς ἐξελέγξεως τῶν πράξεων τῆς Κυβερνήσεως, ἠδύναντο ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν νὰ ἐπενέγκωσιν οἷας ἐβούλετο ἕκαστος παρατηρήσεις, εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ὅμως ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ περισσοτέρα προσοχὴ· καὶ νὰ μὴ θέλῃ τις νὰ διαπλάττῃ δυσμενείας ἀνυπάρκτους τῶν φίλων Δυνάμεων, ἀφ' οὗ ὁ Βασιλεὺς παρουσιάζεται ἐπισήμως καὶ λέγει, ὅτι αἱ σχέσεις μετὰ τῶν ἄλλων δυνάμεων εἶναι φιλικαί, ἀφ' οὗ οὐδεμίαν αὗται ἐκήρυξαν ἔχθραν, καὶ ἀφ' οὗ εἰς τὰς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν γινομένας διακοινώσεις ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπαντᾷ μετὰ τῆς προσηκούσης ἀξιοπρεπείας. Οὐδὲ φαντασιοκοπῶν ἐπιβουλὴν κατὰ τοῦ Συντάγματος καὶ κατὰ τῆς θρησκείας νὰ παριστᾷ τὰς δυνάμεις, τὴν μὲν δυσπιστηθείσαν ἕνεκα τοῦ συντάγματος, τὴν δ' ἕνεκα τῆς θρησκείας, καὶ ἑτοίμους ἀμφοτέρας νὰ τιμωρήσωσιν ἡμᾶς. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας Βουλευτὴς ἐκτὸς τούτων ἀπέδωκεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν κακὴν πρόνοιαν εἰς τὴν πρὸς τὴν Τουρκίαν διαγωγήν της, διότι ἐδέχθη πρόσφυγας Ἕλληνας καὶ δὲν τοὺς ἀπέπεμψε· τοιοῦτος ὅμως ἄλλος δὲν ὑπάρχει, ἐκτὸς τοῦ Βελέντσα, ὅστις, ἀγωνιστὴς ὢν καὶ δικαιώματα ἐν Ἑλλάδι ἔχων, καὶ ἀξιωματικοῦ βαθμοῦ κατέχων δὲν ἠδύνατο ν' ἀποπεμφθῇ ἐκ τῆς Ἑλλάδος, δυνάμει τοῦ ἰσχύοντος συντάγματος, οὐδ' ἔπρεπέ τις νὰ ἔχῃ τοιαύτην ἀξίωσιν. Προσέτι δ' ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι εἰς τὰς ἀγορὰς λαλοῦνται λόγοι κατὰ τοῦ Συντάγματος, καὶ τοῦτο ἐκ προθέσεως τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλὰ ποία σχέσις μεταξὺ τῶν δύο τούτων; ἢ πότερον ἄρα, τὰ λεγόμενα εἰς τοὺς δρόμους θέλουσιν ἐκρυβίσει τὰς δυνάμεις, ἢ τὰ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου μετὰ σοβαρότητος ἐκφωνούμενα; Ἡ Κυβέρνησις ἄρα παραβιάζει τὸ Σύνταγμα, ἢ οἱ λέγοντες τὸ α γαῖα μιχθήτω πυρὶ, ἀπέναντι τοιαύτης Κυβερνήσεως δὲν σίβεται τὸ σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους; Εἰς δὲ τὰ περὶ θρησκείας ἀπήντησεν, ὅτι πολλάκις ἐγένετο λόγος περὶ Ἰησουϊτῶν, τάγματος παρὰ πάντων ἀποκρουομένου· ἀλλ' οὐδὲν κοινὸν μεταξὺ Ἰησουϊτῶν καὶ τῶν πράξεων τῆς Κυβερνήσεως. Ἂν οὗτοι κατεσκεύασαν οἰκίαν, δὲν ἐξάγεται ὅτι ἡ Κυβέρνησις παρέχει μέσα διὰ νὰ πολεμῆται ἡ θρησκεία· ἐπειδὴ κατὰ τὸ σύνταγμα πάντες οἱ ἄλλην θρησκείαν πρεσβεύοντες ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκαταστᾶθῶσιν, ἂν θέλωσιν, ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἐκκλησίαι ἑτερόδοξοι ὑπῆρξαν ἔκπαλαι καὶ διετηρήθησαν ἢ κατεσκευάσθησαν νέαι ἐν τῇ πρωτευούσῃ, ὡς καὶ οἱ ἁπανταχοῦ ἐγκαταστημένοι Ἕλληνες ἔχουσι τὰς ὀρθοδόξους αὐτῶν ἐκκλησίας ἐλευθέρως· καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Αὐστρίαν εἶναι

ἐπιτετραμμένον τὸ τοιοῦτον. Καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀκόμη παρ' ἡμῖν, οἱ βάρβαροι Ὀθωμανοὶ συνεχώρουν καὶ εἰς ἡμᾶς ν' ἀνεγείρωμεν ἐκκλησίας, καὶ πάντα ἑτερόδοξον νὰ λατρεύῃ ὅπως ἤθελε τὸν θεὸν καὶ νὰ ἔχῃ ἰδίαν θρησκείαν. Πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ δεικνύωμεν ἀνοχὴν ἡμεῖς εἰς τὴν παροῦσαν ἐποχὴν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν φώτων; Οὐδεμία λοιπὸν προσβολὴ κατὰ τῆς θρησκείας γίνεται, ὡς οὐδὲ κατὰ τοῦ συντάγματος. οὐδὲ πρέπει νὰ ἐμβῇ ποτὲ εἰς Ἕλληνος κεφαλὴν ἡ ἰδέα, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ τοιαύτη ἐπιβουλὴ· διότι ἡ συνταγματικὴ ἰδέα δὲν ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔξωθεν, ὡς ἄλλα πολλὰ νομοθετήματα, ἀλλ' αὐτορυὲς ῥυτὸν τῆς Ἑλλάδος θάλλον ἐφάνη, μετὰ τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους συμπεφυκὸς, καὶ ὑπὸ μηδεμιᾶς περιστάσεως μήτε μεγάλης μήτε βιαίας ἀπεκριζούμενον· διότι ἐξαλείφονται καὶ ἐξαφανίζονται τὰ διὰ τῆς βίας συγκροτούμενα συστήματα, τὰ δ' οἰκοθεν γεννώμενα, καὶ ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς θελήσεως ἐπερειδόμενα δὲν ἐκλείπουσιν. Διὰ τοῦτο πολλὰ μὲν ἐξέλιπον πρόσωπα, πολλαὶ δὲ παρῆλθον γενεαὶ Ἑλληνικαί, ἀλλ' ἡ ἀρχικὴ τοῦ Ἕλληνος πρὸς τὴν ἐλευθερίαν κλίσις ἔμεινεν ἀναλλοίωτος, καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον πιεσθεῖσα ἀνεπήδησε φαιδρὰ, ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου. Περαίνων τὸν λόγον ἐπανέλαβεν, ὅτι ἠδύνατο μέν τις νὰ φέρῃ κατηγορίας κατὰ τοῦ συστήματος καὶ τῶν συγκροτούντων αὐτὸ προσώπων, ἀλλ' ἀνύπαρκτα ἐπιχειρήματα δὲν εἶναι πρέπον νὰ λαμβάνῃ.

Ἁπάντων ἕτερος πρὸς τὰ περὶ Ἰησουϊτῶν λεχθέντα εἶπεν, ὅτι δὲν περιέμενε ν' ἀκούσῃ ἀπὸ τοῦ βήματος ὑπεράσπισιν τῶν Ἰησουϊτῶν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ὀφειλομένης ἀνοχῆς· διότι δὲν πράκειται λόγος περὶ ἀνοχῆς ἄλλων θρησκειῶν, ἀλλὰ περὶ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσαγωγῆς τάγματος χαρακτηριζομένου, δι' ὁλοκλήρου σειρᾶς αἰώνων, ὡς ὀλεθρίου εἰς τὴν ὕπαρξιν τῶν ἐθνῶν, ἐπιφόβου καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Βασιλεῖς. Τὸ προκείμενον λοιπὸν ζήτημα εἶναι ἂν ἀληθεύῃ ἡ τοιαύτη εἰσαγωγή· διὰ νὰ διαπραγματευθῇ δέ τις τὴν ὑπόθεσιν ταύτην πρέπει ν' ἀναδράμῃ εἰς ὅλα τὰ προηγούμενα. Πρὸ πολλοῦ οἱ Ἰησουῖται θηρεύοντες τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐγκαθίδρυσίν των ἐζήτουν νὰ μεταφέρωσι δῆθεν ἐκκλησίαν τινὰ κεντρικὴν εἰς ἄλλο μέρος Λουτρὰ καλούμενον, ἔργῳ δὲ νὰ συστήσωσιν ἐκεῖ ὅλων τῶν Ἰησουϊτῶν μοναχῶν καταγώγιον. Τρεῖς κατὰ καιροὺς διοικηταί, ὁ Θεοτόκης, ὁ Οἰκονομίδης καὶ ὁ Παπαλεξόπουλος, καὶ αὐτὸς ὁ δυτικὸς Ἐπίσκοπος Τήνου, ἐγνωριοδότησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἐπληροφόρησαν αὐτὴν, ὅτι ἡ ζητουμένη μετακόμισις τῆς ἐκκλησίας

ἀποβλέπει οἰκοδόμησιν Μοναστηρίου πρὸς ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Ἰησουϊτικοῦ τάγματος. Ἀλλ' ἐν τούτοις ἐνῷ καὶ ἡ Βουλὴ, ἀκουσθείσης τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔργου, ἐπεκαλέσθη τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου, ἡ Κυβέρνησις ἀπήντησεν, ὅτι τὸ κτιζόμενον εἶναι οἰκημάτιον. Καὶ τὸ μὲν οἰκοδόμημα προυχώρησε, πολλοὶ δ' ἐπισκεφθέντες αὐτὸ εἶδον, ὅτι εἶναι οἰκοδομὴ μεγάλη ἐκ **34** οἰκημάτων συγκειμένη, καὶ χαρακτηρίζει προετοιμασίαν πρὸς ἐγκαθίδρυσιν Μοναστηρίου, ἱκανοὺς μοναχοὺς περιέξοντος. Οὗτοι δ' εἶναι οἱ διαβόητοι Ἰησουΐται, οἱ παρ' ὅλης τῆς Εὐρώπης ἀποκρουόμενοι καὶ ἐξωθούμενοι, οἱ ὑπὸ τῆς ἱστορίας κατεστιγματισμένοι, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν παπικὴν ἐπικράτειαν μισητοὶ γενόμενοι, οἱ παρὰ πάντων ὡς τάγμα ὀλέθριον καὶ ὀρκτὸν ὁμολογούμενοι. Δὲν πρόκειται λοιπὸν περὶ θρησκευτικῆς ἀνοχῆς, καὶ περὶ καθιδρύσεως ἐκκλησίας, ἂν καὶ εἰς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἕλληνας δὲν ἐπιτρέπηται ἡ ἀνέγερσις ἐκκλησίας, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ὁ διὰ νόμου ὁριζόμενος ἀριθμὸς τῶν κατοίκων· ἀλλ' ἐπαπειλεῖ τὸ ἔθνος μέγιστος ἠθικῆς διαφθορᾶς κίνδυνος, τὸν ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει ν' ἀποκρούσῃ.

Ὁ Πρόεδρος ὑποσχεθεὶς, συναινέσει τῆς Βουλῆς καὶ τῶν Ὑπουργῶν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο θέλει συζητηθῇ ἄλλοτε τακτικώτερον καὶ εἰδικώτερον, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ Ε'. παραγράφου, ὅστις ἐγένετο δεκτὸς δι' ἀναστάσεως, ἀφαιρεθείσης μόνον τῆς λέξεως οὕτω τῆς μετὰ τὸ « ἀλλὰ καὶ νῦν ἔτι », καὶ τῆς μεταβολῆς τῆς « ζηλοτυπεῖ » εἰς τὸ « εἶναι ζηλωτὴς » ὥστε ὁ παράγραφος ἔχει οὕτως·

« Ἡ Βουλὴ χαίρει, πληροφορουμένη ὅτι διατηροῦνται φιλικαὶ αἱ σχέσεις τῆς Γ. Μ. μετὰ τῶν ἄλλων Δυνάμεων. Τῆς συμπαθείας τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν ἡ Ἑλλὰς δὲν ἦτον ἀξία μόνον κατὰ τὸν μεγάλον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας της ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔτι εἰς τῶν θεσμοθεσιῶν της τὴν παγίωσιν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τὴν πρόοδον ἀσχολουμένη, ἐπίσης περὶ πολλοῦ ποιεῖται αὐτὴν, ὅσον καὶ τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς ἀνεξαρτησίας εἶναι ζηλωτής. »

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀπαντήσεως, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν μετὰ τὴν 4 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ι. Ζάρκος.

Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΒ'.

Τῆς 30 Νοεμβρίου.

Σήμερον τὴν τριακοστὴν Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν **99** ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος **17**, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ, ἐπὶ ταῖς παρὰ τοῦ προέδρου ὑποβληθείσαις αἰτήσεσιν αὐτῶν, μηνιαία ἀπουσίας ἄδεια εἰς τοὺς ἐξ Ὕδρας, Ξηροχωρίου καὶ Γυθείου βουλευτὰς Κ. Κ. Δ. Κριεζῆν, Δ. Βιρβίλην καὶ Δ. Τσιγκουράκον.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικειμένου συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως, καὶ ἀνεγνώσθη ὁ προτελευταῖος τοῦ ὑποβληθέντος σχεδίου παράγραφος, καὶ τροπολογία τις ἐπ' αὐτοῦ προτεθεῖσα, ἔχουσα οὕτως. « Ἡ τῆς γεωργίας καὶ ἐμπορικῆς ναυτιλίας μας πρόοδος, Βασιλεῦ, μαρτυρούσα τὴν φιλοπονίαν τοῦ ἔθνους καὶ τὴν πρὸς τὰ καθεστῶτα εὐπείθειαν αὐτοῦ, ὑπόσχεται διὰ καλῆς διαχειρίσεως πραγμάτων τῶν δημοσίων προσόδων τὴν αὔξησιν· οὕτω δὲ θέλει κατορθωθῇ καὶ ἡ τῶν μεγάλων, ἀλλ' ἱερῶν τοῦ ἔθνους ὑποχρεώσεων ἐκπλήρωσις, εἰς ἣν βεβαίως θέλει συντελέσει καὶ ἡ τῶν εὐεργετίδων δυνάμεων φιλελληνικὴ διάθεσις. »

Ἐπὶ τούτων παρετήρησέ τις ὅτι θέλει πραγματευθῇ περὶ τῶν κατὰ τὰς παρελθούσας ἐκτεθέντων Ἀχαΐων, συνεχομένων οὐκ ὀλίγον μὲ τὸν περὶ ἀσφαλείας καὶ ἡσυχίας παράγραφον τοῦτον. Καὶ σπανιώτατα μὲν ἀγορεύει, οὐ μόνον διότι οὐδὲ τὴν δύναμιν οὐ τὴν ἕξιν ἔχει, ἀλλὰ καὶ διότι θεωρεῖ ἀνωφελῆ τὰ ἐντεῦθεν λεγόμενα· ἀναγκάζεται ὅμως ἤδη, ἀγανακτῶν ἐπὶ ταῖς γενομέναις κατὰ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ προσβολαῖς, μ' ὅλον ὅτι οὐδ' ἡ κοινωνικὴ οὐδ' ἡ πολιτικὴ ἑκάστου θέσις νὰ ἐξαλείψῃ δύναται τὰ ἴχνη τῆς καταγωγῆς. Καὶ ἐπραγματεύθη τις πρό τινος περὶ Πατρῶν ὡς περὶ πολιχνίου τινός, τὸ ὁποῖον ἵνα κυβερνήσῃ ἐκλέσθη· ἀκριβιγῶς δὲ τὴν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Πατρῶν ψάυσας καὶ ὡρισμένον ἀριθμὸν ὑπογραφῶν εἰπὼν, προέθετο νὰ παραζήσῃ τοὺς ὑπογραφέντας καὶ τοὺς κατοίκους τοῦ ἐν Πάτραις *Τάνε* χαλκουργοὺς τε καὶ φαυλοβίους καὶ ταραξίας· ἀλλ' ἐρωτᾶσθε ἂν

τοιοῦτοι εἰσὶν οἱ ἐν τῇ ἀναφορᾷ ὑπογεγραμμένοι Ζαΐμαι, Χαραλάμπεις, Ῥοῦφοι, Τσερτίδαι, Λόντος τε ἐξ Αἰγίου καὶ Λόντος τε ἐκ Πατρῶν, Κροϊτσοι, ἢ ἂν ἐγνώσθησαν ἤδη λίαν ἀξιότιμοι πολλά τε παθόντες καὶ μεγάλα θυσιάσαντες. Καὶ ἔν τε ταῖς Πάτραις καὶ τῇ ὅλῃ ἐπαρχίᾳ οὐδεὶς κατώκησε κακοῦργος, ἀλλ' ὁμολογοῦσι πάντες ὅτι ὁ τῶν Πατρῶν λαὸς εὐγενής τε καὶ γενναῖος καὶ τῆς ἐλευθερίας φίλος καὶ βιομήχανος ἀνεδείχθη, ἄξιος καθ' ὅλα τῆς χώρας τὴν ὁποίαν κατοικεῖ. Ἂν δὲ ἀλλαχοῦ ἐπράχθησάν ποτε κακουργήματα, ἐν Πάτραις ὅμως οὐδὲν παράδειγμα δολοφονίας συγγενῶν ἀναφέρεται· οἱ δὲ μνημονευθέντες Λαλαῖοι παλαιοί τινες εἰσὶ στρατιωτικοί, ἀγέρωχον ἔχοντες ἦθος ἐκ τοῦ ἀρχαίου αὐτῶν ἐπαγγέλματος, ἔγκλημα νῦν θεωρούμενον, καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν πορίζόμενοι ἐκ τῆς ἀγροφυλακῆς, ἐμπιστευθείσης εἰς τὴν τήρησιν αὐτῶν, ἢ ἐκ δημοσίου τινος ὑπηρεσίας· ἀλλ' ἀποδίδουσιν ἔγκλημα εἰς τούτους τὰ ἀτενῆ αὐτῶν βλέμματα πρὸς τοὺς διερχομένους χωροφύλακας, τοῦ μοιραρχοῦντος δορυφόρους, διότι οἱ ἐθίσαντες νὰ ἔρπωσι πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς ἢ νὰ τυραννῶσιν οὐδέποτε τὸ ἀγέρωχον ἦθος ἠνέχθησαν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ χαρακτηρίζον τὸν ἑλληνικὸν λαὸν αἴσθημα ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας πολλῷ μᾶλλον τὸν κάτοικον τῶν Πατρῶν διακρίνει, διὰ τοῦτο αἱ Πάτραι κάρρος ἐγένοντο τῶν κατὰ καιροὺς ἰσχυσάντων, καὶ πολλῶν κατεμήνυσαν ἄλλοτε ὅ τε Πανᾶς καὶ οἱ ὅμοιοι· τοῦ φιλησύχου ὅμως καὶ εὐαγώγου ἤθους τοῦ λαοῦ ἐκείνου ἄξιοι εἰσὶν μάρτυρες οἱ διοικήσαντές ποτε αὐτὸν, ἐν οἷς καὶ αὐτὸς ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἤδη ὑπουργός. Διὰ τὴν γενομένην ὅμως μνείαν, ὑπό τε τοῦ Μοιράρχου καὶ τινος τῶν κατὰ τὰς παρελθούσας ἀγορευσάντων, ῥητῆς πράξεως, δι' ἣν εἰς τὸ πλημμελειοδικεῖόν τινες παρεπέμφθησαν, διὰ τοῦτο ἐκτίθησιν αὐτὴν ὡς ἐγένετο. Στριφτόμπολάς τις ἀστυνομεῖ ἐν Πάτραις, ἐπ' ὀχλαγωγίαις ἐντεῦθεν μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου ἀπελαθείς· ἐπιῤῥοὴν δ' ἐπὶ τῶν πολιτῶν προβέμενος νὰ ἐξασκήσῃ, μετὰ χωροφυλάκων καὶ κλητήρων καὶ συνοδίας ἄλλης περιρέρεται. Οὗτος κατά τινα νύκτα παραλαβὼν τούς τε χωροφύλακας πάντας καὶ τοὺς κλητῆρας, καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ φρουράρχου, ἀπόσπασμα τοῦ ἐκεῖ φρουροῦντος λόχου, μετέβη εἰς *Τάσι*· ἐπειδὴ δὲ, κατὰ συνέπειαν τῆς συνοδείας αὐτοῦ ταύτης, πολλοὶ συνέῤῥευσαν ἐκεῖ, ὑπείλησεν αὐτοὺς οὗτος, θρασυδείλως δὲ μετὰ ταῦτα διὰ τὸ παρεστὼς πλῆθος φιλορρόνους ἀπήγγειλε πρὸς αὐτοὺς ἐκῤῥάσεις, καὶ ἐν τέλει παραλαβών τινας τῶν καταμηνυθέντων κατόπιν εἰς τὴν οἰκίαν ἑνὸς τούτων μετέβη, ἐν ᾗ συνευωχήσας

διενυκτέρευσε· τὴν ἐπιοῦσαν δὲ νήφων, προτροπῇ τοῦ μοιράρχου, κατεμήνυσεν αὐτῶν, προκαταμηνυσάντων ἤδη τοῦ παράξαντος ἐν ἀρχῇ τὴν συνοικίαν ταύτην ἀστυνόμου, καὶ ἡ ἀνάκρισις ὕλην ἀνεῦρε πρὸς κατηγορίαν κατὰ τῶν πολιτῶν τούτων, διευθυνομένη κατὰ θείαν παραχώρησιν παρά τινος, περὶ οὗ λέγων τις ἤθελεν αἰσχυνθῇ, ὡς τἀληθῆ νὰ μαρτυρήσῃ δύναται τῶν Βουλευτῶν τις, ὁ τὴν εἰσαγγελίαν τῶν ἐφετῶν διευθύνων. Καὶ ὅτι μὲν ἡ πρᾶξις δὲν εἶναι ἐπιλήψιμος, ὑμεῖς πάντες ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἴδατε· ἵνα δὲ καταδειχθῇ ὑμῖν, καὶ ὅτι οὐδὲ κακοῦργοι οὗτοί εἰσιν, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ προστεθῇ ὅτι οἱ ἐπὶ πλημμελήμασι κατηγορούμενοι προφυλακίζονται μόνον ἐὰν πρότερον ἐν ὑποτροπῇ δὶς παρὰ δικαστηρίου κατεδικάσθησαν, ἐκ τῶν καταμηνυθέντων δὲ τούτων, ἑκατὸν κατὰ τὸν ἀριθμὸν, δύω μόνον εὑρέθησαν δὶς πρότερον καταδικασθέντες καὶ ἐπροφυλακίσθησαν, οὐδεὶς δὲ ἄλλος. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ Μοιράρχου Πανᾶ πολλὰ ὁ αὐτὸς κατὰ τὰς παρελθούσας εἶπε, διὰ τοῦτο παρατηρεῖται εἰς τοῦτον, ὅτι τὸν Πανᾶν ἐγνώρισε κατά τε τὸ Στρατόπεδον τοῦ Μοιράρχου Χρυσάνθου Σισίνη, κατασκοπεύοντα τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ εὐεργέτου αὐτοῦ· πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐν Πάτραις μοιραρχοῦντα, ὅτε ἐξ ἀρχαίου ἔθους τῶν πολιτῶν κατασκοπεύων πλείστων κατεμήνυσε, στάσεις τὰ ἐλάχιστα παρίστων, ἐπαύθη δὲ παρὰ τῆς Βαυαρικῆς κυβερνήσεως τότε, καὶ τοι εὐνοούσης αὐτὸν, ἀναγκασθείσης ὅμως ἐκ τῆς ἀποδειχθείσης ἐνοχῆς αὐτοῦ λῃσταποδοχῆς καὶ σφετερισμοῦ δημοσίων χρημάτων· καὶ τρίτον ἤδη ἐγνώρισεν αὐτὸν, μοιραρχοῦντα ἐπίσης ἐν Πάτραις, ἀλλ' ἱστορικοὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ κατέστησαν. Καὶ τοὺς μὲν Δυμαίους, ἐπὶ λῃσταποδοχῇ κατηγορηθέντας ὀκταημερίαν ὅλην ἐβασάνιζεν, μ' ὅλον ὅτι δὲ οὐδεμία ἀπόδειξις περὶ τῆς ἐνοχῆς αὐτῶν ὑπῆρχε, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν πρόληψις μᾶλλον, διότι οὐδεὶς ἐκ τῆς πολυμελοῦς τούτων οἰκογενείας κατεμηνύθη ποτὲ ἐπί τινι ἢ κατεδικάσθη· μ' ὅλα ταῦτα, καὶ ἐνοχοι ἂν ὑπετίθεντο καὶ λῃσταὶ ἐν πράγματι ἂν ἀπεδεικνύοντο, οὐδέποτε νὰ βασανίσῃ αὐτοὺς ἐδύνατο, μηδενὸς τῶν νόμων βασάνους ὁρίζοντος, ἀπαγορεύοντος μάλιστα ταύτας ῥητῶς τοῦ συντάγματος. Οὐ μόνον δὲ αὐτοὺς ἐβασάνισεν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ἐδήμευσε, καὶ εἰς τοὺς καταμηνύσαντας διένειμεν, ὡς ἐκ δικαστικῆς ἀποδεικνύεται ἀποφάσεως τὴν ἐπιστροφὴν τῆς διανεμηθείσης καὶ δημευθείσης περιουσίας ἐπιβαλούσης. Καὶ αὐτὰ ἔπραττεν ἐξ εὐγενοῦς μὲν σκοποῦ, τῆς τῶν ἀντιπολιτευομένων καταπιέσεως, ἰδίως δὲ ἵνα πλάσῃ δήμαρχον

Φαρῶν Κουτσόπουλόν τινα καταδικασθέντα ἔτι κατὰ τὸ 1842. Περὶ τῶν ἄλλων δὲ προσώπων καὶ πράξεων, τῶν ἐν τῇ ἀναφορᾷ μνημονευομένων, καὶ τοι πιστεύων αὐτὰ οὐδὲν λέγει ὡς ἀγνοῶν τὰς λεπτομερείας αὐτῶν, γενομένων ἐν Πάτραις ἀπάντος αὐτοῦ ἐκεῖθεν· ἐκτίθησιν ὅμως γεγονὸς λυπηρὸν, τοῦ ὁποίου ἀντελήφθη καὶ ἡ ἀναφορὰ μνημονεύει, μαρτυροῦν ἐν γένει ὅτι τοῦ μοιραρχοῦντος τὸ ἦθος δὲν εἶναι ἀνθρώπινον. Νικολακόπουλός τις ἐκ δήμου Δύμης, ἐπὶ κλοπῇ ἀγελάδος παρὰ ἐγχωρίου κατηγορηθεὶς, ἥρπαγη παρὰ τῶν δορυφόρων αὐτοῦ καὶ εἰς ἀνάκρισιν ἀπήχθη· τότε δήσαντες οἱ ἐκτελεσταὶ τῶν θελήσεων τοῦ Πανᾶ αὐτὸν καὶ λίθον μέγαν ἐπὶ τοῦ στήθους θέντες, ἀνιλεῶς αὐτὸν ἔπαιον, ζητοῦντες ἵνα τὴν ἐνοχὴν ὁμολογήσῃ· καὶ ἵνα μὲν ἐντέλει σωθῇ τῶν βασάνων, ὡμολόγησε κατὰ τὴν θέλησιν αὐτῶν· ἅμα δ' ἀπολυθεὶς ἐξέπνευσεν ἐκ τῶν ἀπανθρώπων τούτων βασάνων· ἐκ δὲ τῆς θλίψεως καὶ τῆς ὀδύνης ἡ λεχὼ σύζυγος αὐτοῦ ἀπέθανε μετὰ 3. ἡμέρας. Καὶ ὅμως μετὰ ταῦτα πάντα ὑπάρχουσιν ἄνδρες τὸν Πανᾶν ὑπερασπίζοντες· ἐπειδὴ δὲ, καθ' ὅσον ἡ τῶν δημαιρεσιῶν ἐποχὴ προσεγγίζει, κατὰ τοσοῦτον τοῦ ἀνδρὸς τούτου ἡ αὐθάδεια αὔξεται καὶ πλείστας ὅσας καταπιέσεις ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργοῦνται, μέγα δὲ γογγύζει καὶ δυσανασχετεῖ ὁ λαὸς τῶν Πατρῶν, φόβος διὰ τοῦτο καταλαμβάνει αὐτὸν μὴ ἄτοπα συμβῶσι. Μ' ὅλον ὅτι δὲ καὶ δι' ἀναφορῶν καὶ διὰ τοῦ τύπου πολλοὶ τὴν κατάσασιν ταύτην ἐξέθηκαν, παρακαλεῖ μ' ὅλα ταῦτα καὶ ἐντεῦθεν τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν, ἵνα ὑρ' ὥριμον σκέψιν ταῦτα λάβῃ, μὴ εἰς ἄτοπα οἱ συμπολῖται αὐτοῦ ἀναγκασθῶσι νὰ προέλθωσι· διότι καὶ αὐτῶν τῶν οἰκοπέδων, ἀποζημιώσεως ἀρχαίων ἰδιοκτησιῶν τῶν Πατραίων, τῶν ὁποίων ἐπὶ 20 ἤδη ἔτη χεροῦνται οὗτοι, καὶ αὐτῶν ἔτι ὁ Πανᾶς διανομὰς διατάττει. Ἐπειδὴδὲ προβλέπει ὅτι θέλουσιν ἐρωτήσει οἱ ἀντικρούσοντες αὐτὸν, ἵνα τί οἱ παθόντες δὲν κατεμήνυσαν τῶν βασανισάντων; διὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦδε ἀπαντᾷ ὅτι τὰς αἰτίας μὲν οὗτος δὲν λέγει, εἰς τὴν συνείδησιν δ' ἀφίησι τῶν Βουλευτῶν ἵνα κρίνωσιν ἂν δικαστήριον, οὕτω συντεθειμένον ὡς τὸ τῶν Πατρῶν, δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς παθόντας. Ἀπαντᾷ δὲ μόνον ἔτι εἰς τινα τῶν Βουλευτῶν, ἐρωτήσαντα κατὰ τὴν προτελευταίαν συνεδρίασιν, τί νὰ γείνῃ πρέπει ἂν ψευδῆ ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἐκτιθένται, ὅτι οἵ τε τὴν ἀναφορὰν συντάξαντες, ὡς νομικοὶ, καὶ οἱ ὑπογράψαντες ἄλλοι, ἐν γνώσει τῶν ποινῶν, τῶν εἰς συκοφαντίαν καὶ ψευδῆ εἰσαγγελίαν ἐπιβαλλομένων, ὑπέγραψαν, ἀναλαβόντες τὸν ἀγῶνα ἵνα ἀποδείξωσι τὰς ἐκτιθεμένας ἀλήθειας; πανταχοῦ καὶ πάντοτε.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι εἰς ἀντιφάσεις ὁ προηγορεύσας ὑπέκυψε κατηγορήσας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐπαινέσας τὸ δικαστήριον ὡς ἀποδὸν τὰ δημευθέντα τῶν Δυμαίων ὑπάρχοντα, καὶ κατηγορήσας πάλιν ἐν τέλει αὐτοῦ· αἱ δ' ἀντιφάσεις αὗται μαρτυροῦσι κατὰ πόσον τὰ ἐκτεθέντα ἀληθῶς ἔχουσι, μ' ὅλον ὅτι καὶ τὰ πρακτικὰ καὶ αἱ διαταγαὶ τοῦ Ὑπουργείου περὶ Πανᾶ ἀνεγνώσθησαν καὶ πάντες εἶδον ἐκ τούτου ὅτι οὗτος ἐστὶν ἀθῶος. Ἵνα δὲ ἐπὶ μᾶλλον καταδειχθῇ ὅτι τοῦ Πανᾶ κατηγοροῦσι μόνον, διότι αὐτηρῶς τὸν νόμον ἐκτελεῖ καὶ εἰς τὰς θελήσεις ἰσχυρῶν τινων δὲν ὑπείκει, ἐκτίθεται καὶ τὸ ἑξῆς συμβάν, ἐξ οὗ, ὑπ' ἄλλου, πρότερον ἄλλως ἐκτεθέντος, καὶ ἡ ἀλήθεια τῶν ἄλλων θέλει εἰκασθῆ. Ἠλιόπουλός τις ἐκ Πατρῶν παρὰ τῇ πλατείᾳ τοῦ Μερκάτου οἰκόπεδον εἶχεν, ἐζήτησε δ' ἤδη αὐτό· πιστοποιηθέντος δὲ μετὰ ἔρευναν γενομένην ὑπὸ τῶν ἀρχῶν ὅτι τοῦτο δὲν ἦτον ἐν τῇ πλατείᾳ ἀλλ' ὑπὸ ταύτην, καὶ ἔπρεπεν ἐκ τοῦ σχεδίου τὸ οἰκόπεδον τοῦτο νὰ οἰκοδομηθῇ, παρεχωρήθη εἰς αὐτὸν τοῦτο· ἀλλὰ συνῆλθον πολλοὶ ὑπὸ τὸν Κ. Α. Χ. Λόντον καὶ διώξαντες τοὺς ἐργαζομένους ἐργάτας ἔθηκαν λίθανον εἰς τὴν θέσιν, δηλοῦντες ὅτι ἀπέθανεν ἡ τοῦ οἰκοπέδου παρεχώρησις· ὁ δὲ Μοίραρχος, τὸν νόμον μόνον ἐκτελῶν, τοὺς ἐμπαίζοντας τούτους αὐτὸν καὶ τὸν δικαιοῦχον οὕτω νὰ σατυρίσωσι θελήσαντας ἐδίωξε διὰ χωροφυλάκων, οἷοι καὶ ἂν ἦσαν, ὡς ταῦτα μαρτυρεῖ ὁ τότε διερχόμενος ἐκεῖθεν Κ. Ζ. Βάλβης· ἤδη δὲ κατηγοροῦσιν αὐτοῦ, ὡς οἰκοδομοῦντος ἐν τῇ πλατείᾳ. Ἐπειδὴ δὲ καὶ κατὰ τοῦ ἐν Πάτραις Δικαστηρίου κατηγέχθη ὁ προαγορεύσας, διὰ τοῦτο ἀπαντᾶται ὅτι ἐκ τῶν δικαστῶν ἡ πλειοψηφία εἰς αὐτοὺς τούτους τοὺς παραπονουμένους ἀνήκει, οὐδενὸς δὲ νὰ αἰτιῶνται δικαιοῦνται. Καὶ ἀληθὲς μὲν εἶναι ὅτι παντοῦ καὶ κακοὶ καὶ ἀγαθοὶ εὑρίνται, κανόνα δ' οὐδαμοῦ δύναταί τις νὰ συναγάγῃ· ἑπομένως δὲ, ἐν τῇ ἀπαντήσει ἣν ἔδη πρὸς τὸν Βασ. Λόγον, δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ ὑπουργικὰς νὰ ἐξελίξῃ πράξεις, ἔργον ἀνεξάρτητον, ὡς αὐτὸς ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς εἶπε, προκαλέσας τοὺς θέλοντας νὰ καταδείξωσι παράνομόν τινα πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργείου, ἵνα καὶ τοῦτο ἀνταποδείξεις προσαγάγῃ καὶ τὴν ἀλήθειαν ἐκθέσῃ. Τὴν ἀλήθειαν δὲ λέγοντες καὶ εὐθεῖαν βαίνοντες ὁδὸν καθιστάμεθα πράγματι συνταγματικοὶ, καὶ οὐχὶ ὡς γίνεται διὰ ψευδῶν παραστάσεων καὶ δι' ὑπερβολῶν. Καὶ χρῄζουσι μὲ τὰ πράγματα βελτιώσεως, δὲν κατεγράφησαν δὲ καὶ ὡς λέγουσι, ἀλλὰ τὰ πρόσφορα πρέπει νὰ ἀνευρεθῶσι μέσα ἵνα θεραπεία ἐπενεχθῇ.

Ἁπαντῶν ἄλλος πρὸς τὰ παρά τινος τῶν προαγορευσάντων κατὰ τῶν συμπολιτευομένων λεχθέντα, ὡς παρακολουθούντων τυφλῶς ὑπουργεῖον ἄνομον καὶ καταχρηστικὸν, καὶ συνεργούντων εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς θρησκείας καὶ τοῦ συντάγματος, παρέβαλε τοὺς προσβαλλομένους πρὸς τοὺς προσβάλλοντας, καὶ εὗρεν, ὅτι οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν πρώτων εἶναι ἀγωνισταὶ, ὑπερμαχήσαντες ὑπὲρ τῆς θρησκείας καὶ τοῦ συντάγματος, καρτερήσαντες ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καὶ ὑποστηρίξαντες αὐτὴν, πάντοτε ἐν παντὶ κινδύνῳ· καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπουργοὶ ἄνδρες ἱστορικοὶ, ἀγαπῶντες ὑπὲρ πάντα ἄλλον καὶ τὴν θρησκείαν καὶ τὸ σύνταγμα· οἱ δὲ δεύτεροι εἶναι νεώτεροι καὶ μικροτέρας ἀποδείξεις μέχρι τοῦδε ἔδωκαν. Πρὸς δὲ τὴν κατὰ τῆς Ἑλλάδος γενομένην ἀπειλὴν ὡς πανταχόθεν περικλύστου, ἀντέταξεν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι ὄχι μόνον περίκλυστος ἀλλὰ καὶ στερεὰν μεγάλην ἔχει καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ· καὶ ὁ τοῦτο εἰπὼν αὐτὸς εἰς ἑαυτὸν ἀντιφάσκει· διότι ὁ αὐτὸς ποτὲ μὲν παριστᾷ τὴν Ἀγγλίαν ἀπειλοῦσαν τὴν Ἑλλάδα, ποτὲ δὲ λέγει, ὅτι ἀγαπᾷ αὐτὴν καὶ κήδεται τοῦ συντάγματός της. Ἐκ τούτων τὸ δεύτερον μόνον εἶναι ἀληθὲς, διότι αἱ δυνάμεις ἅπασαι ὡς τρόφιμον ἔχουσαι τὴν Ἑλλάδα, εὐνοοῦσιν αὐτὴν, ἐπιθυμοῦσι τὴν πρόοδον καὶ εὐκμερίαν, καὶ οὐδέποτε θέλουσιν ἀνεχθῆ τοιαύτην βρεφοκτονίαν. Περὶ δὲ τῆς εἰς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ῥωσσίας ἀποδοθείσης ὀργῆς κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ὡς προσβαλλομένης ἐν Ἑλλάδι τῆς θρησκείας, παρετήρησεν, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος τετρακοσίους χρόνους ὑπὸ βαρυαχθῆ ζυγὸν στενάζον, παρ' ὡμῶν τυράννων μαστιγούμενον καὶ καταδιωκόμενον, ἐν τῷ μέσῳ τῆς βίας καὶ τῆς δυναστείας, διετήρησε τὴν θρησκείαν ἀκραιφνῆ καὶ ἀμόλυντον, καὶ μυρία παθὸν ὑπὲρ αὐτῆς ἐκαρτέρησεν. Ἤδη δὲ ἐλευθέρων θεσμῶν ἀπολαῦον, οὐδένα φόβον ὑπὲρ ταύτης ἔχει, καὶ οὐδεμίαν ὑπερασπισιν ἐπὶ τούτου παρ' οὐδενὸς ἐπιζητεῖ· διότι διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ὑπερασπίζει αὐτὴν· εἰς ἄλλα δὲ μεγάλας ἔχει ἀνάγκας, καὶ εὐγνωμόνως τὰς παρὰ πάντων προσφερομένας συνδρομὰς ἀποδέχεται. Πρὸς δὲ τὰ περὶ τῆς ὑποτιθεμένης δυσμενείας τῆς Τουρκίας λεχθέντα ἀπήντησεν, ὅτι τῆς δυνάμεως ταύτης τὰ παράπονα, ἂν ὑποτιθῶσι κατὰ τὸν λόγον τινὸς τῶν προαγορευσάντων πραγματικὰ, δὲν εἶναι δίκαια· ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς μᾶλλον δικαιοῦται νὰ παραπονεθῇ, διότι εἰς τὰ 1836 ἀντὶ νὰ προσβάλῃ καὶ ἡ Τουρκία συμφώνως τοὺς ἀντάρτας, προσέβαλε τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν Χελώναν, ὅπου ἐπληγώθησαν πολλοὶ, τοὺς δ' ἀντάρτας ἐκράτησε μισθωτοὺς, ἐνῷ οὐδὲν πρὸς αὐτοὺς ὑπερασπίσεως καθῆκον εἶχε. Καὶ ἤδη ἀκόμη πολλοὺς τοιούτους πράσφυγας

διατηρεῖ ὑπομισθίους· ἐνῷ δ' οὐδεὶς ὑπάρχει διακρίσεως λόγος ὡς πρὸς τὴν πρὸς τὰς τρεῖς δυνάμεις ὀφειλομένην εὐγνωμοσύνην, καὶ πάντες συμφωνοῦσιν εἰς τὴν ἴσην σεβασμοῦ ἀπόδοσιν, τινὲς τῶν ἀγορευσάντων, ὑπερασπιζόμενοι τὰς δύο δυνάμεις, ἀφῆκαν τὴν Γαλλίαν ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῶν ἐγκωμίων, ἐνῷ καὶ αὕτη τὰ μέγιστα συνέδραμε τὴν Ἑλλάδα ἀπ' ἀρχῆς, διὰ συμπαθείας καὶ παντοίας συνδρομῆς, τὸν Ἰμβραήμην διὰ τῶν στρατευμάτων αὐτῆς ἐκδιώξασα, τὰ Ἑλλ. φρούρια διὰ τῆς ἐκχύσεως τοῦ αἵματός της κυριεύσασα, τοὺς αἰχμαλώτους Ἕλληνας ἐκ τῆς Συρίας καὶ ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐξαγοράσασα καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταγαγοῦσα, καὶ μυριοτρόπως διὰ χρημάτων, πλοίων καὶ σωμάτων συνεισενεγκοῦσα, καὶ εἰς τὰς τῶν ἄλλων δυνάμεων ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος προσπαθείας ἐξ ἴσου πάντοτε μετασχοῦσα. Περὶ δὲτῆς διακριτικῆς ἐπιρροῆς, ἂν καὶ τοιαύτη δὲν ὑπάρχῃ, ὑπενθύμισεν εἰς αὐτὸν ὁποίαν ἄλλαι δυνάμεις ἐξήσκησαν ἐπιρροὴν ἐπὶ ἄλλων ἐποχῶν· διότι, φαίνεται, ἐλησμόνησε τὴν πολιορκίαν τῆς Ὕδρας καὶ τὰ *κανόνια* τοῦ Πόρου καὶ τὸ ἄλλο τε *κομπόσκιον*, διὰ τοῦ ὁποίου διετάττετο ἡ ἔξοδος τοῦ μὲν καὶ ἡ προγραφὴ τοῦ ἄλλου· ὅθεν καλὸν εἶναι ν' ἀφήσωμεν πάντα ταῦτα καὶ νὰ εὐγνωμονῶμεν ἐξ ἴσου εἰς ὅλας τὰς Δυνάμεις.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι αὐτὸς δὲν προσέβαλε πρόσωπα, τῶν ὁποίων τὸν πανηγυρικὸν ἔπλεξεν ὁ προαγορεύσας, ἀλλὰ τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον αὐτὸς τοὐλάχιστον ἀποδοκιμάζει. Δὲν ἔκαμε διάκρισιν οὐδεμίαν τῆς πρὸς τὰς δυνάμεις εὐγνωμοσύνης, ἀλλ' ὑπέμνησεν, ὅτι ἡ συνθήκη τῆς 6 Ἰουλίου ἀναφέρει ὅτι οὐδεμία δύναμις δύναται νὰ ἐξασκήσῃ ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἀποκλειστικὴν ἐπιρροήν. Ἀλλ' ἂν κατὰ καιροὺς ὑπερεῖχε μιᾶς δυνάμεως ἡ ἐπιρροὴ, βέβαιον εἶναι, ὅτι τοιοῦτον ἐπιχείρημα οἱ ἀδύνατοι πρὸς τοὺς δυνατοὺς νὰ παραστήσωσι δὲν ἰσχύουσιν. Ἀνταπαντῶν δὲ ἔπειτα πρὸς τὰ περὶ Πατρῶν λεχθέντα εἶπεν, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐκεῖθεν σχεδὸν ὢν, διότι ἐκεῖθεν μικρόθεν κατάγεται καὶ κτήματα ἔχει, καὶ λαβὼν μέρος εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων ἐπιτροπὴν γινώσκει, ὅτι οἱ Πατρεῖς δὲν ἔλαβον τὰς ἀποζημιώσεις τῶν οἰκοπέδων, ἀλλὰ καθυστεροῦνται εἰς αὐτοὺς πολλαὶ χιλιάδες πήχεων, ἑπομένως δὲν ἥρπασαν οὗτοι αὐθαιρέτως τὰ οἰκόπεδα, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἀδικεῖ αὐτοὺς κατακρατοῦσα 20 ἔτη τὴν περιουσίαν των. Ἐπιλαβόμενος δὲ τῶν κατὰ Ἰλιόπουλον καὶ Πανᾶν, εἶπεν ὅτι ὁ πατὴρ τοῦ Ἰλιοπούλου, ὁπαδὸς τοῦ Σισίνη ὤν, ὡμολογεῖτο παρὰ πάντων πένης, καὶ δὲν ὑπῆρχε γηπέδων κάτοχος, ἀλλὰ διὰ συνεισφορᾶς συνήχθησαν 300 πήχεις γαιῶν καὶ ἐδόθησαν πρὸς αὐτὸν διὰ νὰ οἰκοδομήσῃ. Τὸν Ἰλιόπουλον λοιπὸν τοῦτον, πρόεδρον τοῦ Πρω-

τοδικείου τῶν Πατρῶν ὁ Κ. Πανᾶς παριστᾷ ὡς ἰδιοκτήτην πολλῶν γαιῶν, διὰ προσβολῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ σχεδίου. Ἐνταῦθα δὲ προσεκάλεσε τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ διατηρήσῃ προσεκτικῶς καὶ ὑπ' εὐθύνην τὸ τῶν Πατρῶν σχέδιον, καὶ νὰ παρουσιάσῃ αὐτὸ ἐν καιρῷ, διότι θέλει ἀποδειχθῆ εἰς αὐτὸ πλαστογραφία. Διηγήθη μετὰ ταῦτα ἐμπεριστατωμένως τὰ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων μνησθείσης παραβιάσεως γενόμενα, ὅτι τὴν ἑσπέραν τῆς προτεραίας πολλοὶ τῶν πολιτῶν ἦλθον πρὸς τὸν γραμματέα τῆς νομαρχίας φέροντες ἐφέσεις, ἀλλ' οὗτος ἀπέπεμψεν αὐτοὺς ὡς ἀντιπολιτευομένους· ὅτι ἡ Πατραϊκὴ, θελήσαντες νὰ διεξέλθωσιν ὅλα τὰ νόμιμα μέσα, παρεκάλεσαν τὸν δήμαρχον νὰ δεχθῇ τὰς διὰ μαρτύρων ἀποδείξεις καὶ τὰς ἐνστάσεις, ἀλλ' οἱ μάρτυρες ἐμποδίζοντο διὰ τῆς λόγχης νὰ εἰσέλθωσι. Τότε δ' ἐξώρυττον καὶ τὰ θεμέλια τῆς ἐκκλησίας, καὶ ὑπῆρχε γενικὴ συγκίνησις. Ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ τούτων ὁ Κ. Α. Χ. Λόντος, ὅστις εἶχε λάβει τὸν κατ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Πανᾶ γεγραμμένον, ὡς ὁ ἴδιος ἐγκαυχώμενος ὡμολόγησε, λίβελλον, εἰσέρχεται εἰς τὸ δημαρχεῖον καὶ προσπαθεῖ νὰ πείσῃ τὸν δήμαρχον νὰ δεχθῇ τοὺς μάρτυρας· ἀλλὰ μὴ εἰσακουόμενος καὶ παροργισθεὶς προεκάλεσε τοὺς πολίτας εἰς ἐκδικήσεις· τότε ὁ ἐκεῖ παρευρεθεὶς ἐνωματάρχης ὑποσχεθεὶς ν' ἀναβληθῇ τὸ ἔργον ἐπανέφερε τὴν ἡσυχίαν. Μεταβὰς δ' ἐπὶ τῶν δικαστηρίων παρετήρησεν, ὅτι οὐχὶ μόνον δὲν εἶναι πλειονοψηφία ἀντιπολιτευομένων εἰς τὸ τῶν Πατρῶν Πρωτοδικεῖον, ἀλλ' ὀλοψηφία ὑπουργική, διότι πᾶς ὑπὸ τοῦ δημοσίου μισθοδοτούμενος, ὀπαδὸς τοῦ παρόντος συστήματος εἶναι, καὶ ὑπὲρ τούτου ἐνεργεῖ, μόνοι δ' οἱ τιμιώτατοι ἀρκοῦνται νὰ μὴ συνεργῶσιν εἰς τὰς πράξεις, τὰς ὁποίας θεωροῦσι κατακριτέας. Τὸ δικαστήριον δὲ εἶναι ὑπουργικὸν καὶ εἰς μάτην δεικνύεται πρὸς τοὺς πολίτας, διότι ἄλλοι μὲν ἁμαρτάνοντες ἀποινεῖ διέρχονται, ἄλλοι δ' ἐπὶ ἁπλῇ προφάσει τιμωροῦνται. Περὶ δὲ τῆς ἐν Ἠλιδι καταμετρήσεως καὶ δημοπρατήσεως τῶν γαιῶν εἶπεν, ὅτι θεωρεῖ ὠφέλιμον νὰ δημοπρατῆται ἡ γῆ καὶ νὰ παραχωρῆται εἰς τοὺς κατοίκους Ἕλληνας ἢ τοὺς τὴν ἐπαρχίαν κατοικοῦντας· διὰ τοῦτο καὶ προέτρεψε τοὺς συμπολίτας αὐτοῦ νὰ λάβωσι γῆν· ἀλλ' ἄλλοι ἐπιθυμοῦντες νὰ διατηρῆται ἡ γῆ νεκρά, διώρισάν τινας εἰς τὴν δημοπρασίαν ἵνα ὑπερβηματίσωσιν ἀδιακρίτως καὶ ἐπ' ἀορίστου τιμὴν, ὑποσχόμενοι, ὅτι ὁ ὁμόφρων αὐτῶν βουλευτὴς θέλει ἀκυρώσει τὴν δημοπρασίαν, καὶ θέλει κατορθώσει νὰ γίνωσι δεκταὶ αἱ παραιτήσεις αὐτῶν· ἐπειδὴ δ' ὑπάρχουσι τρεῖς δημοπρασίαι ἐνηργημέναι,

τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ φθάνει εἰς 2,500,000 δραχμὰς, ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ μὴ ἀναβάλῃ τὴν κατακύρωσιν, μηδὲ νὰ ἐπιφέρῃ ἀκυρώσεις· διότι εἶναι ὠφέλιμον νὰ ῥυτευθῇ ἡ ἐθνικὴ γῆ. Διηγήθη δὲ τὰ κατὰ τὰς δημοπρασίας γε ὁμένα, παραβιάσεις καὶ παραχὰς καὶ τὴν κατὰ τοῦ ἐπάρχου διαμαρτύρησιν αὐτοῦ. Περὶ δὲ τῆς εὐθείας πολιτικῆς ὁδοῦ, εἰς ἣν προεκάλεσέ τις τῶν προαγορευσάντων τοὺς ἀντιπολιτευομένους ἀπήντησεν, ὅτι ὁ ἐντιμώτερος, εἰλικρινέστερος καὶ προοδευτικώτερος τρόπος εἶναι ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ δημοτικὸς, διότι οὕτω συνενοῦται τις μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἔθνους· ὅτι καὶ παρ' ἄλλοις ἔθνεσιν οἱ τὸ σύστημα τοῦτο ἀκολουθοῦντες πιστοὶ καὶ ἔμφρονες νομίζονται. Οἱ τὸν τρόπον λοιπὸν τοῦτον ἀκολουθοῦντες εὐθυδρομοῦσιν, ἡ δὲ τὴν ἐναντίαν ὁδὸν βαδίζοντες χρῄζουσι τῆς εὐθυγράμμου πορείας. Τίς δ' ὁ συνταγματικὸς καὶ ὁ μὴ τοιοῦτος, πᾶς βουλευτὴς εὐκόλως διακρίνει καὶ τὸ κοινὸν, ἀρκούντως νοῆμον, ἔμαθεν ἐκ τῶν πρακτικῶν δύο παρελθουσῶν συνόδων.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι οἱ βουλευταὶ, συζητοῦντες καὶ ἐξετάζοντες τὰς πράξεις τῆς κυβερνήσεως, ὤφειλαν νὰ μὴ μιγνύωσι περὶ τῶν ῥιλων δυνάμεων σκέψεις καὶ ἄνευ σὐδεμιᾶς ἀνάγκης νὰ εἰκάζωσι περὶ τῆς εὐμενείας ἢ δυσμενείας αὐτῶν. Ὅσακις δ' αἱ βουλαὶ ἔχουσιν ἀνάγκην πληροφοριῶν δύνανται νὰ ζητήσωσι ταιαύτας εἰς ἰδικωτέρας συνεδριάσεις· τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἕτοιμον νὰ τὰς δώσῃ. Διαβεβαιοῖ δὲ ὅτι αἱ διαθέσεις τῶν εὐεργετίδων δυνάμεων εἶναι ῥιλικαὶ καὶ εἰνοϊκαί. Περὶ τῆς τῶν γαιῶν δημοπρασίας εἶπεν, ὅτι τοιαῦται δημοπρασίαι μέχρι τῆς σήμερον δὲν ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον· ὅταν δὲ παρουσιασθῶσιν, ἂν εὑρεθῶσι νόμιμοι, τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἐκτελέσει ὅ,τι τὸ καθῆκον ὑπαγορεύει.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν ὁ πρόεδρος, παραχωρήσας τὴν ἕδραν εἰς τὸν ἀντιπρόεδρον καὶ λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι δὲν θέλει ἐπιληρθῇ οὐδεμιᾶς τῶν λεπτομερειῶν, τὰς ὁποίας πολλοὶ τῶν βουλευτῶν ἐξέθηκαν, ἀλλ' ἐκφράζων εἰς τὴν βουλὴν εὐχαρίστησιν ἐπὶ τῇ ἐπιδειχθείσῃ προόδῳ μέχρι τοῦδε κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον, περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξασκήσεως τοῦ συνταγματικοῦ δικαιώματος, ἐκτὸς μικρῶν παρεκβάσεων, τὰς ὁποίας δὲν πιστεύει ὡς ἐκ προθέσεως γενομένας, ἐπιθυμεῖ νὰ προσθέσῃ ὀλίγα τινα· οὐχὶ ἵνα καταδείξῃ ἐλλείψεις ἢ νὰ κατακρίνῃ τὰ παρ' ἄλλων λεχθέντα, ἀλλ' ἵνα καταδείξῃ τὴν ἀρχικὴν τῆς παρατηρουμένης διαιρέσεως αἰτίαν, καὶ τὸν τρόπον, δι' οὗ, ὡς νομίζει,

εἰς τὴν ἐρικτὴν θέλομεν φθάσει θεραπείαν. Βάσιν τοῦ λόγου ἔθηκε τὰς λέξεις πολλάκις κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπαναληφθείσας « σύστημα » καὶ « Δυνάμεις ». Καὶ διττὰ μὲν εἰσὶ τὰ συστήματα, πρῶτον μὲν ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν, τὸ ἐθνικὸν σύστημα, ἀποτελοῦν τὴν συνταγματικὴν πολιτείαν, τὴν ὁποίαν νὰ ἔχωμεν ἠτυχήσαμεν, ἔπειτα δὲ ἄλλα ειδικώτερα συστήματα περὶ ταύτην περιστρεφόμενα, καὶ πάντα κατ' αὐτὸν ἀξιότιμα, ὡς κοινὸν μὲν σκοπὸν ἔχοντα τὴν τοῦ ἔθνους ὠφέλειαν, ἀλλ' ἰδίαν πεποίθησιν ἢ πρόληψιν περὶ τῶν μέσων, δι' ὧν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῆς θέλομεν φθάσει· διὰ τὴν διαφορὰν δὲ τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα ταῦτα ἐκλέγουσι, καὶ διαφορὰ συμφερόντων αὐτοῖς ὑπάρχει· διὰ ταῦτα καὶ πᾶσα κατάκρισις κατά τινος, ἢ κατὰ πολλῶν ἐκ τῶν πατρίων τούτων συστημάτων, νομιζομένη μὲν ὑπό τινων καλή, μηδὲν δὲ παράγουσα, ἢ ἐρεθισμὸν παθῶν καὶ ἀτοπήματα ἄλλα, ἀπρεπῶς διατελεῖ. Περὶ δὲ τῶν τριῶν εὐεργετίδων δυνάμεων, αὗται ἀπ' ἀρχῆς ἐπεδείχθησαν εὐνοϊκαὶ, φίλαι καὶ εὐεργέτιδες, τοιαῦται δὲ καὶ ἤδη διατελοῦσι καὶ θέλουσιν ἐπιδεικνύεσθαι, εἰς τὸν γενικὸν τῆς Ἑλλάδος σκοπὸν ἀποβλέπουσαι, ἂν καὶ κατὰ τὰ διάφορα ἐν Ἑλλάδι συστήματα καὶ αἱ συμπάθειαι τῶν ἀντιπροσώπων ἢ λειτουργῶν αὐτῶν διάφοροι ὦσι· περὶ τούτων δ' οὐδενὸς τὴν καρδίαν ζυσταγμός τις πρέπει νὰ σπαράσσῃ. Καὶ εὐκταίων μὲν ἦτο ἡ διαφορὰ αὕτη τῶν πολλῶν συστημάτων καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ ὕπαρξις νὰ μὴ ὑπῆρχεν, ἀλλ' αὕτη ἀποτέλεσμα τῶν μεγάλων καὶ γενικῶν περιστάσεων μὲ τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος συναφῶν, μόνον δι' αὐτῶν νὰ ἐκλείψῃ ἴσως δύναται, τοῦτο δὲ κυρίως εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν ἐναπόκειται, κατανεύσει τῆς ὁποίας καὶ ἡ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐλευθερία ἀπεδόθη. Ταύτης δεόμενοι δὲν ἀδυνατοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ παρόντος θεραπειαν πατριωτικὴν νὰ ἐπιφέρωμεν, καὶ ὀφείλομεν ἔτι αὐτήν· Καὶ ὅτε μὲν οἱ Ἕλληνες ἐδράξαντο τῶν ὅπλων πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς ἀνεξαρτησίας των κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους, ὅτε καὶ πλείω ἔτι τῶν ἤδη διαμαχομένων προσώπων καὶ μὲ ἴσην ἀξίαν καὶ μὲ πολιτικὴν ἐπιρροὴν ἴσην περιεβλημένα ὑπῆρχον, πάντες ὁμοθυμαδὸν ἐνήργουν καὶ ἐν πλήρει εἰρήνῃ διετέλουν, διότι πρὸ ὀφθαλμῶν αὐτῶν εἶχον μέγα τὸ μέλλον, ὡς μεγάλη ὑπῆρξε καὶ ἡ ἰδέα· ὅτε ὅμως εἶδον ὅτι εἰς μικρὸν περιορίζονται κύκλον, ὅτι τὸ μέγα πνεῦμα εἰς μικρὸν κατεκλείετο ἀγγεῖον, ἔκτοτε ἤρχισαν ἐν Ἑλλάδι αἱ πολιτικαὶ ὑπάρχουσαι διαιρέσεις, γέννημα καὶ προϊὸν ἐνεργείας, περὶ ὧν τὰ δέοντα ἄλλο τε εἴπομεν· καὶ οἱ διὰ τῆς γενικῆς συμπνοίας μεγάλα

κατορθώσαντες Ἕλληνες, ἤρξαντο νὰ πολεμῶσι πρὸς ἀλλήλους, ἄλλοι ἀλλων ἡγούμενοι, διότι πάντες μὲν ἀπήτουν τὴν τοῦ πλοίου κυβέρνησιν, τὸ δὲ πηδάλιον δὲν ἐδύνατο νὰ διευθυνθῇ ὑφ' ὅλων. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ δυσθεράπευτος τῆς διαιρέσεως αἰτία, ὅτις ἐπήνεγκε τὰς διαιρέσεις εἰς μερικώτερα συστήματα· ἀναλογισθῆτε ἐποχὰς παρελθούσας, καὶ αὐτὴν τὴν χώραν τῆς Τροιζῆνος ἔτι, ὅτε πάντες οἱ ἐνταῦθα βουλευόμενοι συνηγμένοι καὶ τότε εἰμεθα περὶ τοῦ παντὸς ἐπίσης νὰ βουλευθῶμεν, ἀλλὰ πάντες ὡμονοοῦμεν τότε, καὶ ἀφωρῶμεν τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος· δυστυχῶς ὅμως μετὰ ταῦτα, ὡς καὶ ἤδη, διὰ τὰς ῥηθείσας αἰτίας εἰσεχώρησεν ἡ εἰς συστήματα διαίρεσις. Ὅτε δ' ἔνευσαν νὰ πλησιάσωσιν ἡμᾶς αἱ εὐρωπαϊκαὶ σύμμαχοι δυνάμεις, καὶ πλέον ἄμεσον τὴν εὔνοιαν αὐτῶν νὰ ἐπιδείξωσιν, εἰς συστήματα πολιτικὰ διῃρημένους εὗρον· καὶ ἐπειδὴ πάντα τὰ μερικὰ ταῦτα συστήματα πρὸς τὸ κοινὸν τῆς πατρίδος συμφέρον ἀπέβλεπον, διάφορον δὲ εἶχον ἐκλέξει ἀνὰ ἓν ὁδόν, ἵνα ταύτην διατρέχοντες εἰς τὸν σκοπὸν φθάσωσι, τότε συμπάθειαν ἠσθάνθησαν πρὸς τὴν συνάντησιν τοῦ πρώτου προσώπου πρὸς τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐσχηματισμένον σχέδιον καὶ διαγεγραμμένην πορείαν. καὶ ἐντεῦθεν ὁ σχηματισμὸς τῶν κομμάτων καὶ τῶν μερίδων, τὰς ὁποίας μὲ ἐθνῶν ἄλλων ὀνόματα προσαγορεύουσι. Καὶ ταῦτα μὲν ἐξηκολούθησαν μέχρι τῆς ἀφίξεως τῆς ἀντιβασιλείας, ὅτε πάντα τὰ συστήματα καθείρχθησαν καὶ διετίλεσαν συνεσταλμένα μέχρι τῆς 3 Σεπτεμβρίου· τότε δ' αὖθις ἐξῆλθον καὶ ἀνεφάνισαν, καὶ βαίνουσιν ἤδη τὴν τακτικὴν αὐτῶν πορείαν ἔτι θερμώτερον, καθόσον ταύτην εἶχον ἀναστείλει κατὰ τὸ παρελθόν. Ὅθεν καὶ τὰ συστήματα πάντα πρὸς ὠφέλειαν τῆς πατρίδος ἀποβλέποντα δὲν εἶναι ἐπιλήψιμα, ἀλλὰ μόνον ὁ ἀνεξιλέωτος τρόπος δύναται νὰ ἐπικριθῇ· οὐδὲ δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἰδέα παρεξηγοῦσα κατὰ μιᾶς ἢ ἑτέρας τῶν δυνάμεων, διότι πᾶσαι, ὡς εἴπομεν, ἴσως καὶ προσφιλῶς πρὸς τὴν Ἑλλάδα διάκεινται· διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἔθνος καὶ αἱ βουλαὶ πρὸς πάσας ἴσην ἐξέφρασαν εὐγνωμοσύνην. Ἂν δ' εἰς τὰ καθ' ἕκαστα φαίνηται διαφωνία, αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς γενικῆς ὅλων ἐπιθυμίας τῆς τῶν πραγμάτων μετοχῆς· ἐντεῦθεν ἡ προσωπικότης, οἱ διαπληκτισμοί, αἱ περὶ τὰς ἐκλογὰς ἀμοιβαῖαι προσπάθειαι· ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα δὲν πρέπει νὰ χαρακτηρίζωνται δι' ἄλλου χαρακτῆρος, καὶ ν' ἀποδίδωνται εἰς τὴν κυβέρνησιν· ἐξ ἐναντίας ἡ διόρθωσις εἰς ἡμᾶς μᾶλλον ἐναπόκειται, καὶ θέλει κατορθωθῇ, ὅταν φθάσωμεν πάντες εἰς τὴν δυνατὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον αὐταπάρνησιν

ἀναγνωρίζοντες καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὰ προτερήματα τῶν πολιτικῶν ἡμῶν ἐχθρῶν, ὁμολογοῦντες δὲ καὶ τὰ τῶν πολιτικῶν ἡμῶν φίλων ἁμαρτήματα, καὶ ὅσον οἷόν τε ἐπέχοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς ῥηθείσης φυσικῆς αἰτίας, εἰς ἣν καὶ ἄκοντες ἐφελκυόμεθα. Πράως δὲ καὶ ἡσύχως τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως ἐπικρίνοντες, δικαίωμα μεγαλήτερον ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως θέλομεν ἔχει. Ἐπειδὴ δὲ τὰ μέχρι τοῦδε, καὶ κατὰ τὴν γενικὴν τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν καὶ κατὰ τὴν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα, λεχθέντα εἶναι ἀποχρῶντα καὶ τὴν κυβέρνησιν νὰ ὁδηγήσωσι καὶ τὸν βασιλέα νὰ φωτίσωσιν, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ περιορίσῃ ἕκαστος βουλευτὴς τὴν ἀγόρευσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν εἰς συζήτησιν ἰδίως προκειμένων, ἵνα καὶ τὴν σύνοδον ταύτην αἰσίως διεξαγαγόντες ἀπέλθωσιν οἱ βουλευταὶ ἐπὶ τὰ ἴδια, φέροντες εἰς τοὺς λαοὺς τὰ σημεῖα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς πρόοδου.

Μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προέδρου, ἡ βουλὴ, ἐρωτηθεῖσα ἂν ἐρωτίσθη ἐκ τῆς γενικῆς τοῦ παραγράφου συζητήσεως διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὰς ἐπὶ τούτου εἰδικὰς παρατηρήσεις, ἀπερρήνατο καταφατικῶς.

Λαβὼν δὲ πρὸς τοῦτο τὸν λόγον τις εἶπεν, ὅτι, ἀφορμὴν λαμβάνων ἐκ τῆς ἐν τῷ τέλει τοῦ συζητουμένου παραγράφου φράσεως «ἡ τῶν εὐεργετίδων δυνάμεων συμπαθὴς διάθεσις», καὶ σχετίζων αὐτὴν μὲ τὴν τοῦ προηγουμένου παραγράφου «ὅσον καὶ τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς ἀνεξαρτησίας εἶναι ζηλωτὴς», καθυποβάλλει παρατηρήσεις τινας περί τινος ἀντικειμένου, περὶ οὗ προσκαλεῖ τὸ ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ τὰς προσηκούσας εἰς τὴν βουλὴν πληροφορίας. Ἐκ προοιμίων ὅμως ἐπανειλημμένως προεῖπεν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποδώσῃ τις εἰς αὐτὸν ὡς ἐκ τῶν λεχθησομένων ἢ κατὰ τῆς παιδείας καταφορὰν, ἢ πρὸς τὰς εὐεργεσίας τῶν δυνάμεων ἀδιαφορίαν, διότι καὶ φίλος τῆς διαδόσεως τῶν φώτων εἶναι, καὶ τὴν παρὰ τῶν φίλων δυνάμεων τῆς Ἑλλάδος ὑπεράσπισιν εὐγνωμόνως ἀποδέχεται· καὶ ἡ μεγάλη δὲ περὶ τῶν ἐξωτερικῶν διαθέσεων συζήτησις ἀποδεικνύει, ὅτι καὶ ἀνάγκην καὶ χρέος ἔχομεν νὰ μὴ ἐπισύρωμεν οὐδενὸς τὴν δυσμένειαν. Οὐχ ἧττον ὅμως πρέπει νὰ φροντίζωμεν καὶ ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας, καὶ ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει νὰ μὴ ἀνεχώμεθα τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀνεξαρτησίας ἐλαχίστην προσβολήν. Ὑπέμνησεν ἀκολούθως, ὅτι πρό τινος καιροῦ ἐδημοσιεύθη διὰ τῶν ἐφημερίδων διάταγμα τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Φιλίππου, περὶ συστάσεως ἐν Ἀθήναις σχολῆς τινος πρὸς τελειοποίησιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τὰς ὡραίας τέχνας καὶ τὴν φιλολογίαν Γαλλικῶν ὑποτρόφων· ἀλλ' οὐδαμοῦ ἀναφέρει τὸ διάταγμα τοῦτο, ὅτι ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως συναίνεσις. Ἐνῷ, κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν, οὐδεὶς δύναται νὰ διδάξῃ δημοσίως ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς κυβερνήσεως, καὶ αὐτὸς ὁ Ἕλλην πρέπει νὰ λάβῃ αὐτὴν διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ διδάξῃ καὶ αὐτὰ τὰ ἁπλούστερα μαθήματα. Πῶς δ' εἶναι δυνατὸν μία ξένη δύναμις ν' ἀτορπίσῃ τὴν ἐν ἀλλοτρίᾳ ἐπικρατείᾳ ἐγκαθίδρυσιν σχολῆς τινος, ὡς τὴν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς ἐπαρχίᾳ, μηδεμιᾶς μνείας γενομένης τῆς συγκαταθέσεως τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως· ἐνῷ ἀδύνατον εἶναι ν' ἀγνοῇ τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντας νόμους, ὡς ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς κατελθόντας. Καὶ δὲν ἀποδίδει μὲν διὰ τούτου πρόθεσιν προσβολῆς τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀξιοπρεπείας, ἀλλ' ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τῆς ἡμετέρας κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι τὸ ῥηθὲν διάταγμα, (τὸ ὁποῖον ἀναγνώσκω), καθιστᾷ τὴν σχολὴν ταύτην ἀνεξάρτητον καὶ ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ἐν τῇ ἀνατολῇ τὴν Λατινικὴν καὶ Ἰταλικὴν σπουδάζοντας γλῶσσαν νὰ δύνανται νὰ ἐξετασθῶσιν εἰς τὴν σχολὴν ταύτην καὶ νὰ λάβωσι δίπλωμα προϊόντος. Καὶ εὐγνωμονεῖ μὲν διὰ τὴν σύστασιν τῆς τοιαύτης σχολῆς, ἥτις θέλει κατασταθῇ ἑστία πρὸς διάδοσιν τῶν φώτων, ἀλλὰ δὲν ἀνέχεται νὰ γείνῃ τοῦτο ἄνευ τῆς ἀδείας καὶ τῆς συγκαταθέσεως τῆς κυβερνήσεως. Προσκάλεσε λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν νὰ καθυποβάλλῃ εἰς τὴν βουλὴν τὴν περὶ τούτων ἀλληλογραφίαν, ἂν ὑπάρχῃ, εἰδὲ μὴ, ὁποίαν τὸ ὑπουργεῖον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔχει πληροφορίαν· διότι ἡ ἄνευ ἀδείας τῆς κυβερνήσεως καὶ κατὰ παράβασιν τῶν ἰσχυόντων παρ' ἡμῖν νόμων συγκρότησις τοιαύτης τινος σχολῆς, ἐκτὸς τῆς προσβολῆς τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας, θέλει ἐρεθίσει καὶ τῶν ἄλλων δυνάμεων τὴν δυσμένειαν. Ἀκολούθως προσέθηκεν εἰς τὰς περὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς περιουσίας προγενομένας παρατηρήσεις καὶ ἕτερόν τι παράδειγμα, τὸ ἀκόλουθον. Ἐν Ἄργει ὑπάρχουσιν ὑδρόμυλοί τινες, τοὺς ὁποίους ἡ ἐπαρχία τοῦ Ἄργους διαφιλονεικεῖ πρὸς τὸ δημόσιον, διϊσχυριζομένη, ὅτι ἀνήκουσιν εἰς αὐτὴν, καὶ περὶ τούτου ὑπάρχει δίκη ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων. Τοὺς ὑδρομύλους λοιπὸν τούτους ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν παρεχώρησεν εἴς τινα Μπακόπουλον, ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ ἐπισκευάσῃ αὐτοὺς, καὶ, νεμόμενος αὐτοὺς, νὰ ἐκπίπτῃ 400 δρ. ἐτησίως ἀπὸ τῶν ἐξόδων ὁριοθησομένων δι' ἐκτιμήσεως· ἐνῷ τοιαύτη πρᾶξις εἶναι ἄκυρος, διότι διάθεσις ἐθνικῆς περιουσίας ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἄνευ νόμου· πρέπει δὲ ν' ἀκυρωθῇ ἡ πρὸ ὀλίγου γενομένη συμφωνία.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπήντησεν ὅτι δὲν ὑπάρχει διάθεσις ἄνομος ἐθνικῆς περιουσίας, ἀλλ' ἐνοικίασις ἐθνικοῦ κτήματος, κατὰ νόμους καὶ τύπους γενομένη, ὡς δύναται νὰ ἀποδείξῃ λεπτομερῶς ἄλλο τε εἰς προστυχῆ συνεδρίασιν. Ἄλλοι δὲ εἶπον ὅτι τούτου δύναται νὰ ἐπιληφθῇ, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἡ κατὰ τὴν χθεσινὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἐξετάσεως τῶν τοιούτων διορισθησομένη. Οὐδεὶς δὲ πρὸς τοῦτο ἀντεῖπεν.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἡ ἐπὶ τοῦ συζητουμένου παραγράφου καθυποβεβλημένη τροπολογία, ἐφ' ἧς ὁ πρωτείνας πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ ὑποστήριξιν αὐτῆς, εἶπεν, ὅτι τῷ ὄντι ἡ τῆ γεωργίας καὶ ναυτιλίας πρόοδος ἤθελε μαρτυρεῖ περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας, ἂν ὑπῆρχεν εἰς τὸν βαθμόν, εἰς ὃν ὤφειλε νὰ ὑπάρχῃ ἤδη, καὶ οὐχὶ εἰς ἐκεῖνον εἰς ὃν ἡ φιλοπονία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῆς Κυβερνήσεως, προεβίβασεν αὐτήν. Περιοριζων δὲ τὸν λόγον εἰς τὰ περὶ τῆς ἀσφαλείας, ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς ὑπὸ γενικῆς καταμαστίζεται λῃστείας, περὶ μόνης δὲ τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος εὑρίσκετο εἰς ἄγνοιαν καὶ ἀμφιβολίαν· ἀλλ' ὁ ταύτης βουλευτὴς ἀγορεύων διεβεβαίωσεν, ὅτι καὶ ἐκεῖ ἡ λῃστεία ἐπιπολάζει, ὁ δ' ὑπουργὸς, διομολογῶν τὰς λῃστείας, ἀπεκάλεσεν αὐτὰς κυρίως στάσεις. Τοιαύτας ὅμως στάσεις ἐκτὸς τῆς ἐν Λακωνίᾳ ἄλλας αὐτὸς δὲν γινώσκει· εἶναι δ' ἄλλο εἶδος στάσεων, χαρακτηριζομένων ὡς τοιούτων τῶν ἐνστάτεων τῶν γινομένων ἐν ταῖς δημοτικαῖς ἐκλογαῖς κατὰ τῶν παρανομιῶν τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν παραβιάσεων τοῦ περὶ δήμων νόμου· μαρτυρεῖ δὲ τοῦτο ἡ Εὐρυτανία, ὅπου κατεμηνύθησαν διάφοροι φιλήσυχοι πολῖται ὡς μελετῶντες στάσιν κατὰ τῶν καθεστώτων, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Βουλευτοῦ Κυρίου Δ. Ζώτου, ἐξ ἔτη σπουδάσας ἐν Παρισίοις, καὶ ἀπήχθησαν εἰς τὰς φυλακὰς, ἐταλαιπωρήθησαν καὶ ἐβασανίσθησαν ἐξ ὁλοκλήρους μῆνας· μετὰ ταῦτα δὲ, γενομένης ἀνακρίσεως, ἀπεδείχθησαν ἀθῶοι καὶ ἀπελύθησαν. Ταῦτα δὲ ἐνηργήθησαν ὑπὸ τοῦ Παναγῆ Γαλάνη, ἐπάρχου Εὐρυτανίας, ὅτι νὰ ἐπιτύχῃ, ὡς ἤθελε, τὰς δημοτικὰς ἐκλογάς. Μόλις δὲ ἐξελθόντων τῶν φυλακῶν κατεμήνυσεν αὖθις ὡς στασιώτας, καὶ ἴσως ἤδη εἶναι ἐκ νέου εἰς τὰς φυλακὰς ἀπηγμένοι. Ὁ αὐτὸς ἔπαρχος εἶχε παύσει προσωρινῶς ἐπὶ 4 μῆνας δήμαρχόν τινα Κωνστάκην, φίλον τοῦ Ζώτου, δηλαποιῶν εἰς τὴν προσωρινὴν παῦσιν, ὅτι κατὰ τὸν νόμον δύναται μετὰ τὴν λῆξιν ταύτης ν' ἀναλάβῃ τὰ χρέη αὐτοῦ· ὁ δήμαρχος μετὰ παρέλευσιν τῶν 4 μηνῶν ἀνέλαβε αὐτὰ καὶ ὁ ἴδιος ἔπαρχος ἀνεγνώρισεν

αὐτὸν ἐπιστείλας πρὸς αὐτὸν, ὡς δήμαρχον, ἔγγραφόν τι. Ἀλλ' ὁ ἀναπληρῶν τὸν πεπαυμένον δήμαρχον πάρεδρος εἰδοποιεῖ τὸν ἔπαρχον, ὅτι, ἂν οὗτος ἀναλάβῃ τὴν δημαρχίαν, οὐδεμία ἐλπὶς ἐπιτυχίας περὶ τὰς δημαιρεσίας ὑπάρχει· ὅθεν ὁ ἔπαρχος ἐπὶ προφάσει φανταστικῆς στάσεως διατάττει τὸν ταγματάρχην νὰ ἀπέλθῃ καὶ νὰ συλλάβῃ τὸν ῥηθέντα Κωνστάκην μετ' ἄλλων τινων. Ὁ ταγματάρχης ἀπαντᾷ, ὅτι οὐδεμία στάσεως ὑποψία ὑπάρχει, οὐδὲ λόγος συλλήψεως· ὁ δ' ἔπαρχος πέμπει τὸν μοίραρχον καὶ τοὺς ἐθνοφύλακας, συλαμβάνει αὐτοὺς καὶ ἀπάγει εἰς Καρπενήσιον. Ἡ δ' Ἀκαρνανία, ὑπὸ τὴν διοίκησιν Παναγιωτίδου τινος, ἐγνωσμένης διαγωγῆς ἀνθρώπου εὑρισκομένη, διοικεῖται αὐτομάτως ἄνευ προστασίας νόμων, διὰ τῆς ἀτομικῆς τῶν προσώπων θελήσεως. Συμφώνως δὲ μὲ τὴν διοίκησιν ταύτην ἐγένοντο αἱ ἐκλογαὶ ὅλαι τῆς Ἀκαρνανίας, περὶ ὧν ὡμίλησεν ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν ὑπουργὸν, ἵνα τὴν δυνατὴν θεραπείαν ἐπιφέρῃ. Ἐν Λοιδορικίῳ ὁ νομάρχης διεκώλυσε τὴν ἐλευθέραν ψηφοφορίαν καὶ ἐν τοῖς καταλόγοις ἐνέγραψε μόνους τοὺς ὑπουργικοὺς, τοὺς δ' ἀντιπολιτευομένους, ἄλλον δι' ἄλλαν πρόφασιν, ἀπέκλεισε· τοιαῦτα δὲ καὶ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἐν Μεσολογγίῳ καὶ ἐν Αἰτωλικῷ ἐγένοντο, ὡς ὁ τύπος ἑκάστοτε ἐξέθηκε. Ταῦτα ἀποκαλοῦσιν οἱ ὑπουργοὶ στάσεις· εἶθε ὅμως νὰ ὑπῆρχον κατὰ τῶν παραβιάσεων στάσεις, εἶθε νὰ ἐξυπνήσῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἕλληνος ἐκεῖνο τὸ κατὰ τῆς παρανομίας ζωηρὸν συναίσθημα, τὸ εἰς πάντα ἐλεύθερον πολίτην ἰδιάζον, νὰ μὴ ὑποτάσσηται εἰς τὴν θέλησιν τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ τῶν νόμων. Διότι, ὅταν ὁ νόμος δὲν ἐφαρμόζηται, ὁ Ἕλλην δὲν δύναται νὰ γείνῃ δοῦλος τῆς θελήσεως τοῦ ἀτόμου διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ ξένας ὀρέξεις, ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται, ἐὰν ἀνθ' ἑνὸς τυράννου ἔχει πολλοὺς τυραννίσκους; καὶ αὐτὴ ἡ συνέλευσις ἀφιέρωσε τὴν τοῦ συντάγματος τήρησιν εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων. Ἐπελάβετο ἀκολούθως τοῦ περὶ λῃστείας κεφαλαίου καὶ ἀνέφερεν ὀνομαστικῶς πολλὰς λῃστεύσεις, τὰς ὁποίας συμμορία τις λῃστῶν Ῥωσσαίων καλουμένων, αἰμνηστευθέντων ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀλληλοδιαδόχως ἐξετέλεσε· συλλήψεις ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ἀπάγουσιν εἰς τὰ δάση, καὶ λαμβάνοντες ἱκανὰ λύτρα ἀντ' αὐτῶν ἀπολύουσι· βασάνους τῶν λῃστευομένων, τῶν ὁποίων τινὰ κάτοικον τοῦ χωρίου Στάνου, εἰς τὴν θέσιν δύο δένδρα, κατώκαρα ἐκρέμασαν. Οἱ αὐτοὶ καὶ ἐργάτας ἐλήστευσαν, καὶ, γαμικὴν πομπὴν ὁλόκληρον βλαχοποιμένων συλλαβόντες, ἁρπάσαν ὑπ' αὐτῶν πανθ' ὅσα εἶχον· αἰχμαλωτίζουσι καθ' ἑκάστην καὶ ἀνθρώπους καὶ ζῶα καὶ ἐπὶ μεγάλοις

μόνον λυτροις ἀπολύουσι τὰ συλληφθέντα, εἰδὲ μὴ ἀποκτείνουσι τὰ ζῶα. Τοιαῦτα δὲ παραδείγματα ὡρισμένα κατὰ τόπον καὶ χρόνον καὶ πρόσωπα ἀνέφερε, τελευταῖον δὲ ὅτι καὶ συμπλοκή τις μεταξὺ τῶν λῃστῶν καί τινος ἀποσπασματάρχου 37 στρατιώτας ὁδηγοῦντος ἐγένετο, ἐν ᾗ οἱ λῃσταὶ τρεῖς στρατιώτας ἐθνοφύλακας ἐφόνευσαν, καὶ τὸν ἀξιωματικὸν ἐπλήγωσαν. Τοιαῦται δὲ συμμορίαι, ἐκτὸς τῆς τῶν Ῥωσσαίων, εἶναι καὶ ἄλλαι ὡς ἡ τοῦ Φωζοῦ, τοῦ Κουφοβασίλη, τοῦ Τσέλιου, τὸν ὁποῖον αὐτὸς εἶρον ἐν Ἀθήναις περιφερόμενον, ἐνήργησε νὰ συλληφθῇ καὶ νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν εἰσαγγελίαν· ἀλλ' αὕτη ἀπέλυσε, καὶ ἤδη μαστίζει τὸν τόπον, καὶ 5 συγγενεῖς αὐτοῦ πορρωτέρους ἔχει μέχρι τοῦδε φονευμένους, ὧν ὁ Σουβλῆς καὶ ὁ Ἰω. Μάνθου· εἶναι δ' οὗτος εἰς πολλοὺς ἴσως γνωστός· καὶ τὰ κτήματα αὐτοῦ εἰς πάντας ἐπίφοβα πρὸς κατοίκησιν καὶ διαμονὴν κατέστησε. Ἐκτὸς δὲ τῶν λῃστεύσεων, ἀνεφάνησαν καὶ πειρατεῖαι περὶ τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον, καὶ ἀνέφερε πέντε μέχρι τοῦδε γενομένας. Συνεπέρανε δ' ἐπὶ τέλους, ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ ἡσυχία καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ κράτους, οἱ θέλοντες δὲ καὶ εὐδαίμονα τὴν κατάστασιν ταύτην νὰ εἴπωσιν, οὐδέποτε θέλουσιν ἀπαντήσει τὸν Ἕλληνα· ὁ λῃστευθείς, ὁ ἀναστροφάδην κρεμασθείς, ὁ γυμνωθεὶς καὶ παθὼν θέλει εἰπεῖ, ὅτι αἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους δὲν εἶπον πρὸς τὸν βασιλέα τὴν ἀλήθειαν· διότι ἔπρεπε νὰ εἴπωσιν, ὅτι ὑπάρχει λῃστεία, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξαλειφθῇ. Αἴτιος δὲ τῆς λῃστείας εἶναι ἡ κυβέρνησις· διότι διὰ τῶν ἀγνώστων, τὰς ὁποίας ἔδωκε, ἐνεψύχωσεν αὐτὴν· ἐὰν λοιπὸν ἡ ἀπάντησις πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον ὀφείλῃ νὰ ἦναι τῆς πραγματικῆς ἀληθείας τὸ ἀπεικόνισμα, πρέπει μετὰ θάρρους ἀλεχθῇ αὕτη· διὸ καθυπέβαλε τὴν τροπολογίαν τοῦ παραγράφου, τὴν ὁποίαν δύναταί τις νὰ ὀνομάσῃ μετρίαν, ἀλλ' ἕκαστος ἀφιλονεικήτως θέλει παραδεχθῇ ὡς ἀληθῆ.

Ἀπαντῶν ἕτερος πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορευσαντος λεχθέντα εἶπεν, ὅτι αἱ μὲν εἰς τὰς δημαιρεσίας ἀποδοθεῖσαι καταχρήσεις καὶ παραδιάσεις δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τοὺς Ἀκαρνᾶνας καὶ Αἰτωλούς· διότι οὗτοι καὶ ἄλλοτε ἀπέδειξαν τὸν ἀνεξάρτητον καὶ ἀνεπηρέαστον αὐτῶν χαρακτῆρα, δόντες αὐθορμήτως τὰς ψήφους πρὸς ὑποψηφίους βουλευτὰς περυλακισμένους ἢ μακρὰν τῆς πατρίδος ἐξωρισμένους· ὥστε ἡ εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀποδιδομένη ἐπιρρέασις τῶν δημαιρεσιῶν εἶναι ἀνύπαρκτος. Πρὸς δὲ τὰ περὶ τῆς λῃστείας, παρετήρησεν, ὅτι ἡ λῃστεία εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀκαρνανίας ἀπέκαθεν ἐμπωλεύει, καὶ οὐδ' ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ νὰ ἐξαλειφθῇ ἐντελῶς δυνατὸν ἐγένετο. Ἀλλ' ἂν αὐτὴ

ὑποθάλπηται, τοῦτο φυσικῷ τῷ λόγῳ θέλει ἀποδοθῇ εἰς τοὺς ἀδυνάτους, οἵτινες, μὴ ἔχοντες ἄλλο μέσον νὰ προσβάλωσι τὴν κυβέρνησιν, ἐμψυχόνουσι τὴν λῃστείαν, προκαλοῦσιν αὐτὴν, διὰ νὰ καταβάλωσι τοὺς ἀντιπάλους, κραυγάζοντες, ὅτι ἡ ἡσυχία ἐξηφανίσθη, τὸ κράτος καταμαστίζεται, ἡ ἀναρχία ἐκορυφώθη. Ἡ δὲ συμπολίτευσις οὐδὲν ἔχει συμφέρον νὰ περιθάλψῃ τὴν λῃστείαν, ἀλλὰ περὶ πολλοῦ ποιεῖται τῆς εὐταξίας καὶ ἡσυχίας, ἵνα καὶ ἡ κυβέρνησις ἐπαινῆται, καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία ἡ τοιαύτην κυβέρνησιν ὑποστηριζουσα. Καὶ ὁ προαγορεύσας κατὰ τῶν ἄλλων ὡς περιθαλπόντων τὴν λῃστείαν καταφερόμενος δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι παρὰ τῇ κώμῃ, ἐξ ἧς κατάγεται, ἑστίαν οἱ λῃσταὶ ἔχουσιν, εἰς τοὺς πρόποδας δ' αὐτῆς συναυλιζόμενοι καὶ συναγελαζόμενοι ἀνέτως μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων διάγουσι.

Μετὰ ταῦτα, πολλῶν αἰτούντων τὸν λόγον καὶ ἰδίως τοῦ πρὸ τοῦ ἀγορεύσαντος βουλευτοῦ, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν ἐρωτισθῇ ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ παραγράφου γενομένων παρατηρήσεων· ἀποφανθείσης δὲ τῆς βουλῆς ὅτι ἐρωτισθῇ, καὶ θεωρεῖ τετελεσμένην τὴν τοῦ προτελευταίου παραγράφου συζήτησιν· ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως, γενησομένης τὴν δευτέραν 2 Δεκεμβρίου, τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προτελευταίου παραγράφου, τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς συζητήσεως τῆς ἀπαντήσεως καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ ἑρόρου· προβαλὼν δὲ ὡς ἐπιψηφίους τὸν ἤδη νῦν ἀρχειοφύλακα Κ. Τερτσέτην, καὶ τοὺς Κ.Κ. Μ. Παπαδόπουλον καὶ Α. Γιαννακόπουλον, ἐκ τῶν γραφείων τῆς βουλῆς, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν τὴν 4 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.
Ὁ Πρωτεύων Ἀντιπρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ. Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελέτης.

Οἱ τὸν ἀπόντας γραμματεῖς ἀναπληρώσαντες
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.
Κ. Ζαριφόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Β'.

Τῆς 2 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τὴν δευτέραν Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ

ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 100 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 11, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου, τῶν Γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων αὐτούς.

Πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων Γραμματέων Κ.Κ. Ι. Ζάρκου καὶ Κ. Ἀντωνιάδου προσέλαβεν ὁ Πρόεδρος τοὺς Κ.Κ. Ἀ. Σ. Δανόπουλον καὶ Γ. Σταματάραν.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον Συνεδριάσεως ἡ ἐπιψήφισις τοῦ προτελευταίου παραγράφου τῆς ἀπαντήσεως καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ τελευταίου συζήτησις. Εἷς δὲ τῶν Βουλευτῶν ἐζήτησε παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν, ἵνα ὑποβάλωσιν εἰς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν τινα τοῦ συνταγματάρχου Σ. Γρίβα πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν, καὶ τὸ εἰς τὸ ἀρχεῖον αὐτοῦ εὑρισκόμενον, ἔγγραφον τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικῶν πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης, ἕτερον τοῦ ἐπάρχου Κ. Μπέλλου πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ ἄλλα πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, καὶ ταῦτα εἰς τῶν ἁρμοδίων ὑπουργείων τὰ ἀρχεῖα εὑρισκόμενα· διότι ἐκ τούτων θέλει καταδειχθῆ ἡ ἀλήθεια τῶν περὶ τῆς λῃστείας λεχθέντων καὶ καταφανῆ ἡ ἄλλη τῶν μερῶν τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος κατάστασις. Ἐπειδὴ δὲ, ἂν ἐντὸς ὁρισθησομένης ἡμέρας δὲν ὑποβάλωσι ταύτας, δύναται οὗτος νὰ φέρῃ τὰ ἔγγραφα ταῦτα, διὰ τοῦτο ἐζήτησεν, ἵνα ἡμέρα τις πρὸς τοῦτο ὑπ' αὐτῶν ὁρισθῇ.

Ὅ τε ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν, τῆς δικαιοσύνης καὶ ἐκκλησιαστικῶν, παρόντες ἀπήντησαν ὅτι οὐδεμίαν ἔχουσι δυσκολίαν ἵνα ὑποβάλωσι ταῦτα, ἂν ὑπάρχωσι, κατά τινα τῶν προσεχῶν συνεδριάσεων.

Ἀνεγνώσθη τροπολογία τις πρὸ ἡμερῶν ἤδη προταθεῖσα ἐπὶ τοῦ παραγράφου τούτου, μὴ ὑποστηριχθεῖσα ὅμως· καὶ ἑτέρα ὑποστηριχθεῖσα, καὶ ἐφ' ἧς συζήτησις ἐγένετο, ἔχουσα οὕτως·

« Ἡ τῆς γεωργίας καὶ τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας μας πρόοδος, Βασιλεῦ, μαρτυροῦσα τὴν φιλοπονίαν τοῦ ἔθνους, καὶ τὴν πρὸς τὰ καθεστῶτα εὐπείθειαν αὐτοῦ, ὑποσχεται διὰ καλῆς διαχειρίσεως πραγμάτων τῶν δημοσίων προσόδων τὴν αὔξησιν. Οὕτω δὲ θέλει κατορθωθῆ καὶ ἡ τῶν μεγάλων, ἀλλ' ἱερῶν τοῦ ἔθνους ὑποχρεώσεων ἐκπλήρωσις, εἰς ἣν βεβαίως θέλει συντελέσει καὶ ἡ τῶν εὐεργετίδων δυνάμεων φιλελληνὶς διάθεσις».

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει δὲ τοῦ προέδρου, ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη

μὲν, δι' ἀναστάσεως, τὴν τροπολογίαν, παρεδέχθη δὲ τὸν παράγραφον, ἔχοντα οὕτω·

« Ναὶ Βασιλεῦ, ἡ τῆς γεωργίας καὶ τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας μας πρόοδος, μαρτυροῦσα περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἡ φιλοπονία τοῦ ἔθνους ἀναπτύσσεται, ἀρκοῦν διατελεῖ ἐχέγγυον πρὸς ἅρσιν πάσης ἀμφιβολίας περὶ τῶν ἀμοιβαίων ἡμῶν προσπαθειῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς εὐημερίας, καὶ προαγγέλλει αὔξησιν τοῦ δημοσίου πλούτου ὥστε νὰ κατορθωθῇ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν βαρειῶν μὲν, ἀλλ' ἱερῶν τοῦ ἔθνους ὑποχρεώσεων. Θέλει δ' ἐξαιρέτως συντελέσει καὶ ἡ τῶν εὐεργετίδων δυνάμεων συμπαθὴς ἐπὶ ταύταις διάθεσις.»

Ἀνεγνώσθη καὶ ὁ τελευταῖος παράγραφος, καὶ τις ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία, μὴ ὑποστηριχθεῖσα· μηδενὸς δὲ παρατηρήσαντός τι, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸν παράγραφον τοῦτον κατὰ τὸ σχέδιον, ἔχοντα οὕτως.

» Ἔχοντες, ὡς καὶ ἡ Γ. Μ., τὴν καρδίαν πεπληρωμένην εὐσεβοῦς εὐγνωμοσύνης δοξάζομεν τὸν Ὕψιστον καὶ ἐπικαλούμεθα τὴν παντοδύναμον αὐτοῦ ἀντίληψιν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως».

Διὰ ψηφοφορίας δὲ κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐπιτραπεῖσαν ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Σ. Χ. Στεφανοπούλου καὶ Κ. Τ. Σαντᾶ, παρεδέχθη καὶ τὸ ἀναγνωσθὲν σύνολον διὰ ψήφων 63 πρὸς 25, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον· ἔχουσι δὲ ταῦτα οὕτω·

« Μὲ ἀνέκφραστον ἀγαλλίασιν συνηγμένοι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους εἰς τὴν Γ. Βουλευτικὴν Σύνοδον, προσφέρουσι τὴν ἀφοσίωσιν αὐτῶν εἰς τὸν Θρόνον Σου, τὸ τιμαλφὲς τοῦτο σύμβολον τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Οὐδέποτε, Βασιλεῦ, ἐπαύσαμεν, οὐδὲ θέλομεν παύσει, διδόντες δείγματα τῆς πρὸς Σὲ καὶ τὴν Πατρίδα ἀγάπης μας. Δι' αὐτῆς θέλομεν τύχει τῆς τοσοῦτον ἐπιζητήτου κοινῆς εὐδαιμονίας, ὑπὲρ ἧς οὔτε κόπου, οὔτε πάσης ἄλλης προσφορᾶς φειδόμεθα.

Ἐκτιμῶντες ἐπαξίως τὴν περὶ τῶν οἰκονομικῶν μέριμναν τῆς Γ. Μ. ἀσμένως θέλομεν ἀσπασθῆ, ὅσας περὶ αὐτῶν ἡ Κυβέρνησίς Σου προτείνει βελτιώσεις, καθ' ὅσον μάλιστα πάσης πολιτείας ἡ τύχη τὰ μέγιστα ἀπ' αὐτῶν ἐξαρτᾶται· ἰδίως δὲ καὶ πρὸ πάντων θέλομεν ἐνασχοληθῆ

εἰς τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιψήφισιν. Τοιουτοτρόπως θέλει κατασταθῆ σκόπιμος ἡ ἐξέλιξις αὐτοῦ καὶ διευθετηθῆ ἡ οἰκονομικὴ τῆς Κυβερνήσεως πορεία.

Μετὰ ζήλου, Βασιλεῦ, θέλομεν μελετήσει τὰ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεώς Σου εἰσαχθησόμενα νομοσχέδια, καὶ θέλομεν συνδράμει αὐτὴν εἰς πᾶν ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς πατρίδος.

Ἡ Βουλὴ χαίρει, πληροφορουμένη ὅτι διατηροῦνται φιλικαὶ αἱ σχέσεις τῆς Υ. Μ. μετα τῶν ἄλλων Δυνάμεων. Τῆς συμπαθείας τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν ἡ Ἑλλὰς δὲν ἦτον ἀξία μόνον κατὰ τὸν μεγάλον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας της ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔτι, εἰς τῶν θεσμοθεσιῶν της τὴν παγίωσιν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τὴν πρόοδον ἀσχολουμένη, ἐπίσης περὶ πολλοῦ ποιεῖται αὐτὴν, ὅσον καὶ τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς ἀνεξαρτησίας εἶναι ζηλωτής.

Ναὶ, Βασιλεῦ, ἡ τῆς γεωργίας καὶ τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας μας πρόοδος, μαρτυροῦσα περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἡ φιλοπονία τοῦ ἔθνους ἀναπτύσσεται, ἀρκοῦν διατελεῖ ἐχέγγυον πρὸς ἄρσιν πάσης ἀμοιβολίας περὶ τῶν ἀμοιβαίων ἡμῶν προσπαθειῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς εὐημερίας, καὶ προαγγέλλει αὔξησιν τοῦ δημοσίου πλούτου, ὥστε νὰ κατορθωθῆ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν βαρειῶν μὲν, ἀλλ' ἱερῶν τοῦ ἔθνους ὑποχρεώσεων· θέλει δὲ ἐξαιρέτως συντελέσει ἡ τῶν εὐεργετίδων Δυνάμεων συμπαθὴς ἐπὶ ταύταις διάθεσις.

Ἔχοντες, ὡς καὶ ἡ Υ. Μ., τὴν καρδίαν πεπληρωμένην εὐσεβοῦς εὐγνωμοσύνης δοξάζομεν τὸν Ὕψιστον καὶ ἐπικαλούμεθα τὴν παντοδύναμον αὐτοῦ ἀντίληψιν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται τὸ σύνολον τῆς πρὸς τὸν Β. Λόγον ἀπαντήσεως, ὡς ἐν τοῖς παραγράφοις ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Α. Μελετόπουλος	Ν.	Θ. Γρίβας	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Μαυρομμάτης	Ο.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ζ. Ι. Βάλβης	Ν.

Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Ι. Ζάρκος	ἀπὼν
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Ι. Ν. Φλέσσας	»
Μ. Α. Καΐρης	Ν.	Π. Ι. Κυριακὸς	Ν.
Δ. Τσόκρης	Ο.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Α. Σ. Δανόπουλος	Ο.	Α. Νοταρᾶς	»
Ι. Βλάσσης	Ο.	Ρὺθμ. Κανελλόπουλος	ἀπὼν
Ι. Κωλέττης / Α. Μεταξᾶς	ἀσθενεῖς	Εὐσ. Οἰκονομόπουλος / Κ. Χ. Παναγιώτου	» / ἐν ἀδείᾳ
Δ. Καλλιγρονᾶς	Ν.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Σ. Βλάχος	Ο.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	ἀπὼν
Π. Ῥάγκος	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ο.	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	ἀπὼν
Δ. Ἀκπουσιάδης	»	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Τσανετ. Γρηγοράκης	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	Ο.
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Μπούκουρας	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Σ Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Χαραμῆς	Ν.	Π. Βαρδιτσιώτης	Ν.
Ι. Κρανίδης	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Γ. Δερνιτσιώτης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Α. Ζῶτος	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ο.
Νίκος Θέου	Ο.	Μελ. Χ. Μελέτη	Ν.
Α. Γουζούασης	Ν.	Π. Βάρβογλης	ἀπὼν
Α. Βιλαέτης	Ο.	Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Α. Κρεστενίτης	ἀπὼν	Γ. Ῥεβελιώτης	ἀσθενὴς
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἀπὼν	Π. Παππατσώνης	Ο.
Ι. Κλίμακας	Ν.	Π. Καλαμαριώτης	Ο.
Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ν.	Π. Δαρειώτης	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Δελέντας	Ν.	Νικ. Στοματελόπουλος	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	Ο.	Δ. Σακελλαριάδης	Ο.
Α. Γ. Τσάνος	ἀπὼν	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Β. Νικολαΐδης	Ν.	Κ. Βέϊκος	Ν.
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Β. Καραγιάννης	Ν.	Ι. Εὐσταθίου	Ο.
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Ἀθ. Ν. Πετμεζᾶς	Ν.	Γ. Κάνδυας	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.	Σ. Βαρότσης	Ν.
Ἰλίας Παππαδαῖος	Ν.	Δ. Βερβίλης	ἐν ἀδείᾳ

Α. Μαυρομιχάλης	Ν.	Σταμάτιος Δάρρας	Ο.
Δ. Πικουλάκης	Ν.	Άμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ο.
Χ. Καπετανάκης	Ο.	Ι. Στάϊκος	Ν.
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.	Α. Παππατσόρης	ἀπών
Κ. Οἰκονομόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ο.
Α. Καλαμογδάρτης	Ο.	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Κ. Τσερτίδης	Ο.	Α Κιζάνης	Ο.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.	Δ. Δρόσος	Ο.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Γ. Δοκὸς	Ν.
Παππακώς. Τσαμάλας	Ν.	Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ο.	Δ. Κουντουριώτης	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.	Δ. Χαντσῖσκος	Ν.
Φιλ. Ἰωάννου	ἀπών	Γ. Γριζάνος	ἀπών
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Ι. Γαρδίκης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	ἀπών	Ν. Κριεζώτης	Ν.
Κ. Προβιλέγιος	ἀπών	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ι. Π. Ταταράκης	Ο.	Γ. Ἀποστολίδης	ἀπών
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Κανάρης	Ν.
Διομήδ. Κυριακοῦ	Ν.	Γ. Σταματάρας	Ν.
Ν. Καλλέργης	ἀπών		

Διὰ κληρώσεως δὲ, ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τῶν Κ.Κ. Γ. Γουλιμῆ καὶ Δ. Σακελλαριάδου, ἔλαχον ὡς μέλη τῆς μεγάλης πρεσβεύσεως, ἥτις μετὰ τοῦ προεδρείου θέλει φέρει τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, οἱ Κ.Κ. Σ. Στεφανάκης, Ι. Καραγιαννόπουλος, Δ. Κουντουριώτης, Μ. Σχινᾶς, Ι. Κρανίδης, Ι. Βλάσσης, Κ. Κολοκοτρώνης, Γ. Δοκὸς, Θ. Μαρκεζίνης καὶ Ι. Γιολδάσης.

Προβάσης κατόπιν τῆς βουλῆς εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐφόρου καὶ ἀρχειοφύλακος, ἐγένετο μυστικὴ ψηφοφορία, ἐπιτηρηθεῖσα ὑπὸ τῶν Κ.Κ. Κ. Τσερτίδη καὶ Π. Κυριακοῦ, καὶ, μετὰ τὴν ἀντιπαραβολὴν τῶν κυάμων πρὸς τὰς ψήφους, εὑρεθείσας 87, καὶ τὴν διαλογὴν, ἐπιτηρηθεῖσαν ὑπὸ τῶν Κ.Κ. Δ. Πολυχρονοπούλου καὶ Ν. Ἀνδρίκου, ἔλαβον ψήφους ὡς ἔφορος ὁ μὲν Κ. Γ. Δοκὸς 60, ὁ δὲ Κ. Κ. Θ. Κολοκοτρώνης 26, ὡς ἀρχειοφύλαξ δὲ ὁ Κ. Κ. Τερτσέτης 86· ὁ δὲ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι ἔφορος μὲν ἀνεδείχθη ὁ Κ. Γ. Δοκὸς, ἀρχειοφύλαξ δὲ παμψηφεὶ ὁ Κ. Γ. Τερτσέτης.

Ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ, ἐπὶ ταῖς παρὰ τοῦ προέδρου ὑποβληθείσαις αἰτήσεσιν, εἰς τοὺς ἐξ Ὕδρας καὶ Βάλτου βουλευτὰς

Κ. Κ. Δ. Α. Κουντουριώτην καὶ Ι. Καραγιαννόπουλον ἀπουσίας ἄδεια, εἰς μὲν τὸν πρῶτον εἰκοσαήμερος, εἰς δὲ τὸν ἕτερον μηνιαία.

Ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν 4 Δεκεμβρίου συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων περὶ ναυστάθμου, προξενείων καὶ ἄλλων ὡρίμων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ προσληφθέντες εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων γραμματέων
Γ. Σταματάρας.
Α. Σ. Δανόπουλος.

Οἱ Γραμματεῖς
Μελ. Χ. Μελέτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΑ'.

Τῆς 4 Δεκεμβρίου

Σήμερον τὴν τετάρτην δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσερακοστοῦ ἕκτου ἔτους συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 81 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ λωλύματος 28, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματίων καὶ τῶν προσληφθέντων εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων αὐτῶν.

Ἐπὶ ταῖς παρὰ τοῦ Προέδρου ὑποβληθείσαις αἰτήσεσιν, ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ εἰς μὲν τὸν ἐκ Καλαμῶν Βουλευτὴν Κ. Ι. Ζάρκον ἄδεια ἀπουσίας ἐπὶ μῆνα, εἰς δὲ τὸν ἐκ Σύρου Κ. Ν. Καλλέργην παράτασις τῆς ἤδη δοθείσης ἀδείας ἐπίσης ἐπὶ μῆνα.

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὅτι ἡ κληρωθεῖσα πρεσβευτικὴ μετὰ τοῦ προεδρείου διεβίβασε τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν Α. μεγαλειότητα, ἀπαγγείλασαν εἰς αὐτὴν τὴν ἐξῆς ἀντιφώνησιν.

Κύριε Βουλευτά!

«Μετὰ χαρᾶς ἤκουσα παρ' ὑμῶν τὴν ἔκφρασιν τῶν πρὸς ἐμὲ αἰσθημάτων τῆς Βουλῆς. Ἡ πρὸς ἐμὲ καὶ τὴν κοινὴν ἡμῶν Πατρίδα ἀγάπη τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, μοὶ εἶναι πάντοτε τόσῳ πολυτιμωτέρα, ὅσῳ ἀναγκαία καθίσταται εἰς τὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ στερεώσεως τῆς εὐημερίας αὐτοῦ ἀγώνων μου.

Στηριζόμενος εἰς τὴν ἐπίσης εὐχάριστον διαβεβαίωσιν τῆς Βουλῆς περὶ τοῦ ζήλου, τὸν ὁποῖον θέλει καταβάλλει εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὴν μελέτην τῶν λοιπῶν κοινοφελῶν Νομοσχεδίων, πιστεύω ὅτι ἡ παροῦσα σύνοδος, καίτοι σύντομος, θέλει δειχθῇ γόνιμος οὐσιωδῶν πράξεων.»

Ἠρώτησέ τις περὶ τῆς ὑπό τινος τῶν ἐξ Ἠλείας Βουλευτῶν προταθείσης προτάσεως περὶ βελτιώσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου. Ἀπήντησε δ' ὁ Ἡρόεδρος ὅτι ἐνεκρίθη μὲν αὕτη ὑπὸ τῶν τμημάτων, καὶ ἐν τῇ Βουλῇ ἀνεγνώσθη· κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν δὲ ὁ παρὼν τότε Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ἀνήγγειλεν ὅτι παρεσκευάσθη ἤδη ἐντελέστερον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου νομοσχέδιον· ἐπειδὴ δὲ διὰ τὴν λῆξιν τῆς συνόδου ἡ πρότασις αὕτη δὲν δύναται νὰ διατρέξῃ τὸν ὑπόλοιπον ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὁδόν, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀναπροτείνωσιν αὐτήν, ἵνα ἐξ ὑπαρχῆς τὰ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζόμενα ἐπ' αὐτῆς ἐνεργηθῶσι· καὶ ὁ προτείνας αὐτὴν ἐπανέλαβεν αὖθις αὐτὴν κατὰ τὸν κανονισμόν.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τοῦ ναυστάθμου, καὶ προὐκαλέσθη ἡ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ συζήτησις· ἀλλ' εἰς μόνον παρετήρησεν ὅτι ἐδύνατο κατὰ ταύτης νὰ ἀντιλέξῃ, εἰσήχθη ὅμως τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀπόφασιν αὐτῆς τῆς Βουλῆς, ἐπανειλημμένως γενομένην. Ἡ δὲ Βουλὴ, διὰ ψηφοφορίας γενομένης κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Δ. Σακελλαριάδου καὶ Α. Πετιμεζᾶ, παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ναυστάθμου, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μιλετόπουλος	ἀπών	Π. Δ. Καμπάνης	Ν.
Δ. Ὀρεινός	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Α. Καΐρης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Δ. Τσόκρης	Ν.
Θ. Γρίβας	Ν.	Α. Σ. Δεκόπουλος	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Ι. Βλάσσης	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	Ν.	Ι. Κωλέττης	ἀσθενεῖς
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Α. Μεταξᾶς	»

Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπών	Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	ἀπών
Π. Ῥάγκος	Ν.	Δ. Κυριακίδης	»
Ι.Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Λαπουσιάδης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Πλαπούτας	ἀπών
Τσανετ. Γρηγοράκης	ἀπών	Κ. Δελιγιάννης	»
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Μπούκουρας	»
Γ. Κανδύλης	Ν.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Χαραμῆς	ἀσθενὴς	Π. Βαρβιτσιώτης	ἀπών
Ι. Κρανίδης	Ν.	Γ. Φιγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Γ. Δερνιτσιώτης	ἀπών
Δ. Ζῶτος	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Τ. Σαντας	Ν.
Νικος Θέου	ἀπών	Μελέτης Χ. Μελέτη	Ν.
Α. Γουζούασης	»	Π. Βάρβογλης	ἀπών
Λ. Βιλαέτης	»	Ῥ. Παλαμίδης	
Λ. Κρεστενίτης	Ν.	Γ. Ῥεβιλιώτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἀπών	Π. Παπατσώνης	Ν.
Ι. Κλίμακας	Ν.	Π. Καλαμαριώτης	Ν.
Σίλβεστρος Στεφανάκης	Ν.	Π. Δαρειώτης	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Δελέντας	ἀπών	Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	Ν.	Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Α. Γ. Τσάμος	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Β. Νικολαΐδης	Ν.	Κ. Βέϊκος	ἀπών
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Β. Καραγιάννης	Ν.	Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Β. Πετιμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Φ. Κρ. Μαῦρος	ἀπών
Α. Πετιμεζᾶς	Ν.	Γ. Κάνδυας	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.	Σ. Βαρότσης	ἀπών
Π. Παπαδαῖος	Ν.	Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ι. Ν. Φλίσσας	»	Δ. Πικουλάκης	Ν.
Π. Ι. Κυριακὸς	Ν.	Χ. Καπετανάκης	Ν.
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς	»	Κ. Οἰκονομόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
ΕὐθύμιοςΚανελλόπουλος	ἀπών	Α. Καλαμογδάρτης	ἀπών
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	»	Δ. Τσερτίδης	Ν.
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Κουμανιώτης	Ν.

Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	ἀπών	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Παππακ. Τσαμάλας	Ν.	Α. Κιζάνης	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.	Δ. Δρόσος	ἀπών
Γ. Μπάστας	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	ἀπών
Φιλ. Ἰωάννου	ἀπών	Γ. Δοκὸς	Ν.
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Ἀντωνιάδης	ἀπών	Δ. Κουντουριώτης	»
Κ. Προβελέγιος	Ν.	Δ. Χανταΐσκος	Ν.
Ι. Ταταράκης	Ν.	Γ. Γριζάνος	ἀπών
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Γαρδύκης	Ν.
Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.	Ν. Κριεζώτης	ἀπών
Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Σταμάτιος Δάῤῥας	Ν.	Ε. Ἀποστολίδης	ἀπών
Ἀμβρόσ. Σκαραμαγκᾶς	ἀπών	Κ. Κανάρης	Ν.
Κ. Στάϊκος	ἀπών	Γ. Σταματάρας	Ν.
Α. Παππατσόρης	»		

Ἀνεγνώσθη τὸ 1. ἄρθρον αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν παραγράφων δὲ ζ'. καὶ ἡ. παρετηρήθη ὅτι τοῦτο κατὰ τὸν πρῶτον αὐτῶν ἐλέγχει μὲν τὰς ἄλλας διαχειριζομένας ἀρχάς, κατὰ δὲ τὸν ἡ., ἐπειδὴ διαχειρίζεται καὶ τοῦτο, ἕπεται ὅτι θέλει ἐλέγχει τὴν διαχείρισιν ἑαυτοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἄτοπον. Ἀντιπαρετηρήθη ὑπ' ἄλλου, ὅτι τοῦτο μὲν ἐλέγχει τὰς ὑποδεεστέρας διαχειριζομένας ἀρχὰς, τὴν δὲ διαχείρισιν αὐτοῦ ἀνωτέρα τις ἀρχὴ, τὸ Ὑπουργεῖον ἢ τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον, ἐλέγχει. Καὶ προσετέθη ὑπ' ἄλλου ὅτι ἐπειδὴ τοῦτο ἀληθεύει, ἀμφιβάλλεται δ' ἂν ῥητῶς ἐν τῷ νόμῳ δὲν διαταχθῇ, διὰ τοῦτο νὰ τεθῇ ῥητὴ τοιαύτη διάταξις πρέπει. Ἄλλος ὅμως ἀνέπτυξεν ὅτι ὁ ἐν τῷ §. ζ'. ἀναφερόμενος ἔλεγχος εἶναι διοικητικὸς, διότι τὸν δικαστικὸν ἐνεργεῖ τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον. Ἡ δὲ Βουλὴ, παραδεχθεῖσα ὅτι μόνον τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον τῶν ὑποδεεστέρων ἀρχῶν, τῶν διαχείρισίν τινα ἐχουσῶν, ἐνεργεῖ τὸ διευθυντήριον, τὸν δικαστικὸν δ' ἔλεγχον αὐτοῦ καὶ τῶν ὑποδεεστέρων ἀρχῶν αὐτοῦ μόνον τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον ἐνεργεῖ, ἐθεώρησε περιττὴν πᾶσαν περαιτέρω συζήτησιν ἐπὶ τούτου ἢ προσθήκην ἐν τῷ νόμῳ.

Ἐπὶ τοῦ §. ιά. παρετήρησέ τις ὅτι εὐκταῖον εἶναι τὰ ὑπηρετήσαντα κατὰ τὸν ἀγῶνα καὶ σωζόμενα ἔτι πλοῖα, ἐφ' ὧν οἱ διακριθέντες ναύαρχοι ἐπέβησαν ναυμαχήσαντες, νὰ μὴ πωληθῶσιν, ὡς ἄχρηστα πλοῖα, ὡς ἄλλοτε ἐπωλήθη ἡ ναυαρχὶς, ἐφ' ἧς

συνεχῶς ἐπέβη ὁ μακαρίτης Μιαούλης· τοιαῦτα δὲ σώζονται ἔτι τό τε τοῦ μακαρίτου Τσαμαδοῦ πλοῖον καὶ τὸ τοῦ ἐκ Ψαρρῶν Κ. Ἀποστόλη· ἀπόκειται δ' εἰς τὸν πατριωτισμὸν τοῦ τὰ ναυτικὰ διευθύνοντος, ἵνα διατηρῇ ταῦτα εἰς μαρτύριον τοῦ ἡρωϊσμοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Μετὰ τὸν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸν, παρατηρήσαντα ὅτι ἡ προταθεῖσα διατήρησις αὐτῶν δύσκολός τε καὶ πολλοῖς δημοσίοις ἀναλώμασι τὸ ταμεῖον θέλει βαρύνει. Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι ἡ γενομένη πρότασις εἶναι δυνατὴ, ἐὰν περιορισθῇ εἰς τὴν παρατήρησιν νὰ μὴ πωληθῶσι τὰ πλοῖα ταῦτα εἰς ἰδιώτας, οἵτινες θέλουσιν ἐπιβιβασθῇ καὶ πλεύσει ἐπ' αὐτῶν· ἀλλὰ, ἐπειδὴ ἡ διαρκὴς αὐτῶν διατήρησις εἶναι ἀδύνατος, διὰ τοῦτο νὰ καταμελισθῶσι καὶ χρησιμεύσῃ ἡ ξυλεία αὐτῶν, ὡς ὕλη.

Εἰς τὸν προτείναντα, ἐπαναλαβόντα ὅτι ὡρμήθη εἰς τὴν πρότασιν ταύτην ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ Ἀμερικῇ γενομένου, ἔνθα τὰ κατὰ τὸν ἀγῶνα αὐτῆς ὑπηρετήσαντα πλοῖα, ἐφ' ὅσον ἐδύναντο διετήρησαν, κατόπιν δὲ κατερέλισαν, καὶ ἐκ τῶν ξύλων αὐτῶν διάφορα κατασκεύασαν σκεύη, θεωρούμενα καὶ ἐκτιμώμενα ὡς πολύτιμα διὰ τὴν ὕλην αὐτῶν. Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι καὶ ἀνωφελὲς τοῦτο καὶ δαπανῶν παραγωγὸν θέλει γείνει, ἐὰν καὶ παρ' ἡμῖν πραγματοποιηθῇ· καθόσον πένητες τὰς ἀνάγκας ἡμῶν νὰ περιστέλλωμεν ἀντὶ νὰ ἐκτείνωμεν ὀφείλομεν.

Μετὰ τὸν Πρόεδρον, ἐπενεγκόντα ὅτι πολλὰ περὶ τούτου ἐῤῥέθησαν, ὁ δ' ἁρμόδιος ὑπουργὸς, παρὼν, θέλει ἐνεργήσει ὅ,τι δυνατόν.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἐκ τῆς ναυαρχίδος, ἐφ' ἧς συνεχῶς ὁ ναύαρχος μακαρίτης Μιαούλης ἐπέβαινε, σώζεται, ἢ ἡ προτεινομένη τοῦ πλοίου προτομὴ, εὑρισκομένη ἐν ἰδιώτου τινος οἰκίᾳ εἰς Ἄνδρον· καὶ ὅτι αὐτὴ τε πρέπει ἐκεῖθεν νὰ παραληφθῇ, καὶ ὁ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν νὰ διατηρήσῃ κατὰ τὸ δυνατὸν τὰ δύω μνημονευθέντα πλοῖα πρὸς αἰωνίαν μνήμην τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας.

Ἐπὶ τοῦ §. ιγ'. ἔλεξέ τις, ὅτι παρατήρησιν θέλει φέρει τυπικὴν μὲν οὐδὲν ἧττον οὐσιώδη ἐπὶ τῆς ἐν τῷ §. λέξεως *διαταγμάτων*. Ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἀναγκαῖον ἐνόμισε διὰ νόμου καὶ οὐχὶ διατάγματος τὰ τοῦ ναυστάθμου νὰ κανονίσῃ, κατὰ τὴν περὶ τούτου τῆς βουλῆς αἴτησιν, καὶ συνταγματικῶς, διότι ἡ σύστασις καταστήματος, δημοσίοις συντηρουμένου ἀναλώμασι, διὰ νόμου νὰ γίνηται πρέπει. Ὅτι ὁ προκείμενος νόμος περὶ τριῶν διαλαμβάνει, περί τε τῆς γενικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ

διευθυντηρίου ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ, περὶ τῶν θέσεων τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ναυστάθμου καὶ περὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ τούτου· ἐν ᾧ δ' ὁ ὑπουργὸς ἐνόμισε ὅτι τὰ γενικὰ ταῦτα καθήκοντα διὰ νόμου πρέπει νὰ ὁρισθῶσιν, ἀκροτηριάζει τοῦτο ἐν τῷ ιγ'. §. ἐπιβάλλων εἰς τὸ διευθυντήριον νὰ ἐκτελῇ καὶ τὰ ἀνατεθησόμενα εἰς αὐτὸ καθήκοντα διὰ νόμων ἢ *διαταγμάτων*. Ὅτι τοῦτο οὐδὲ τακτικὸν οὐδὲ συνταγματικὸν εἶναι, διότι, ἀναγνωριζομένου ὅτι ὁ κανονισμὸς τῆς γενικῆς ἁρμοδιότητος εἰς τὰ νομοθετικὰ ἀνήκει σώματα, δὲν πρέπει νὰ ἀνατεθῇ τοῦ δικαιώματος τούτου μέρος εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, εἰς τὰ *διατάγματα*· καὶ ἀληθῶς μέν, ψηφιζομένου τοῦ ιγ'. §. κατὰ τὸ νομοσχέδιον, καὶ ἡ διὰ διαταγμάτων ἀνάθεσις καθηκόντων τινῶν εἰς τὸ διευθυντήριον ἀδείᾳ ἡμῶν θέλει γίνει, εἶναι ὅμως πάντοτε ἀποξένωσις τῶν ἀνατεθέντων ἡμῖν ὑπὸ τοῦ συντάγματος καθηκόντων· ἥτις δύναται μὲν νὰ γίνῃ, ἀλλὰ τότε μόνον, ὅταν τὰ πράγματα οὐδὲ διαρκῆ, οὐδ' ἐπιδεκτικὰ μονίμου ὥσι διατάξεως, οὐχὶ δὲ καὶ ὅδη, ὅτε καὶ τὰ κανονιζόμενα καθήκοντα γενικὰ εἰσὶ, καὶ αἱ βουλαὶ ἐτησίως συνέρχονται. Ὅτι διὰ ταῦτα νὰ ἀπαλειφθῇ πρέπει ἡ λέξις *διαταγμάτων*· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ παραγράφου περισσεύει, γνωστοῦ ὑπάρχοντος ὅτι διὰ νόμου δύνανται καὶ ἄλλα καθήκοντα εἰς τὸ διευθυντήριον νὰ ἀνατεθῶσι, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ διαγραφῇ ὅλος ὁ ιγ'. §.

Συγκατατεθέντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἀπάλειψιν τοῦ §. ιγ'. Ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, παρεδέχθη τήν τε ἀπάλειψιν τοῦ §. ιγ'. καὶ ὅλον δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1. ἔχον οὕτως.

α Εἰς τὸ Ναυτικὸν τῆς Ἑπικρατείας ὁρμητήριον καθιδρύεται Ἀρχὴ, διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου καλουμένη, τὰ ἑξῆς δὲ καθήκοντα ἔχουσα.

ά. Τὸ διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου ναυπηγεῖ, ἐξαρτίζει, ἀνακαινίζει καὶ ἐπισκευάζει ὅλα τὰ βασιλικὰ πλοῖα, οἰκοδομεῖ δὲ, ἢ ἐπανορθοῖ τὰ ἐν τῷ ὁρμητηρίῳ ναυτικὰ ἐργοστάσια, τὰς σκευοθήκας, τοὺς νεωσοίκους, τὰ φρούρια καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ δημόσια οἰκοδομήματα.

β'. Ἐπιμελεῖται τοῦ λιμένος, τῶν παρακειμένων ὁρμων καὶ τῶν ἐν τῷ ὁρμητηρίῳ ἀπεσκευασμένων βασιλικῶν πλοίων.

γ'. Φροντίζει περὶ τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ ὁρμητηρίου καὶ τοῦ Ναυστάθμου.

δ'. Συγκροτεῖ τὰ πληρώματα τῶν βασιλικῶν πλοίων καὶ τὸ τοῦ Ναυστάθμου, τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν *ἰσοβάθμων*, αὐτοῖς

ὑπαλλήλων μὴ συμπεριλαμβανομένων· συλλέγει δὲ τοὺς τακτικοὺς καὶ τοὺς ἡμερομίσθους τεχνίτας καὶ πάντα ἄλλον τακτικῶς ἢ ἐκτάκτως προσλαμβανόμενον ναυτικὸν ἐργάτην.

έ. Παραλαμβάνει τὰ προμηθευόμενα, παρασκευάζει, τηρεῖ καὶ διαφυλάσσει τὰ ναυτικὰ σκεύη, τὰ ἅρμενα, τὰ ἐφόδια, τὰς τροφὰς, τὰ ἱμάτια τῶν πληρωμάτων καὶ πᾶν ἄλλο πρὸς πλοῦν ἢ πόλεμον ἐπιτήδειον.

ς'. Ἄρχει τῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του τεταγμένων βασιλικῶν πλοίων.

ζ'. Ἐλέγχει ὅλων ἐν γένει τῶν ναυτικῶν, τοῦ Ὑπουργείου ἐξαιρουμένου, τήν τε χρηματικὴν καὶ ὑλικὴν διαχείρισιν.

ή. Διαχειρίζεται πᾶσαν πρὸς ναυπηγίαν, ἢ καταρτισμὸν τῶν βασιλικῶν πλοίων χρήσιμον ὕλην, καὶ πᾶν ἅρμενον, καὶ πᾶν σκεῦος, τὰ τρόφιμα, τὰ ἐκ τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν χορηγούμενα, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἐφόδια.

θ'. Μισθοδοτεῖ τοὺς εἰς τὸν Ναύσταθμον, τὰ νεώρια, ἢ τὰ ἐργοστάσια ἐργαζομένους καὶ πάντα τοῦ ὁρμητηρίου ὑπηρέτην, ἢ φρουρόν.

ί. Ἐν ἀπολύτῳ μόνον καὶ κατεπειγούσῃ ἀνάγκῃ, δύναται τὸ διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου νὰ προμηθεύσῃ χιλιοδράχμου τὸ πολὺ τιμήματος ὕλην, χωρὶς προηγουμένης ἀδείας τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ.

ιά. Τὸ διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου πωλεῖ ἐπὶ δημοπρασίας, ἀδείᾳ καὶ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ, μετὰ προηγουμένην δὲ γνωμοδότησιν ἐπιτροπῆς εἰδημόνων, τὰ ἀποδεδειγμένως ἄπλοα σκάφη, τὰ ἀδόκιμα σκεύη, καὶ πᾶν ἅρμενον καὶ πᾶν ἐφόδιον ἐφθαρμένον καὶ ἄχρηστον.

ιβ'. Ἀδείᾳ ὡσαύτως καὶ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ, τὸ διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου ἀνατίθησιν εἰς ἐργολάβους, εἰς δημόσιον ἐπὶ μειοδοσίᾳ συναγωνισμὸν τὸ ἔργον ἀναλαβόντας, τὴν κατασκευὴν ἢ τὴν προετοιμασίαν τῶν πραγμάτων ἐκείνων, ὅσα καὶ παρ' ἰδιωτῶν νὰ κατασκευασθῶσι καλῶς καὶ οἰκονομικώτερον δύνανται.

Ἀνεγνώσθη τὸ 2 ἄρθρον, ἐφ' οὗ οὐδεὶς παρετήρησέ τι· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον τοῦτο κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 2. α Τὸ διευθυντήριον τοῦ ναυστάθμου ὑπάγεται εἰς τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ, χωρὶς τῆς ἐντολῆς τοῦ ὁποίου δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸ νὰ ἐπιχειρήσῃ τι

οἰκοθεν, εἰμὴ κινδύνου ἐπικειμένου, ἢ προφανοῦς ἀπωλείας ἐφισταμένης.»

Ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος κατόπιν 3. ἄρθρου παρετήρησέ τις ὅτι, ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν πλοιάρχων ά. τάξεως καὶ ἐκ τῶν ἀγωνιστῶν εἰσι καὶ ἀργοῦσιν, ἵνα δὲ καὶ εὐρύτερος κύκλος εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὑπουργείου χαραχθῇ, πρέπει εἰς τὸ 3. ἐδάφιον τοῦ §. ά. τοῦ ἄρθρου τούτου νὰ μὴ περιορισθῇ ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἐφόρου εἰς τοὺς πλοιάρχους δ'. καὶ γ'. τάξεως, ἀλλὰ νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τοὺς τῆς πρώτης· καθόσον, καὶ ἂν λόγος πειθαρχίας τὸ ὑπουργεῖον ἠνάγκασε τὴν διάταξιν ταύτην οὕτω νὰ τάξῃ, καὶ οὗτος ἐκλείπει, ἔχοντος τὸ δικαίωμα τοῦ ὑπουργείου νὰ διορίσῃ διευθυντὴν καὶ ὑπαναύαρχον, ἀνώτερον πάλιν τοῦ ἐφόρου· μ'ὅλον ὅτι, καὶ ἐκ τῶν πλοιάρχων ά. τάξεως ἂν ληφθῇ ὁ διευθυντής, πάλιν δύναται νὰ τηρῆται ἡ στρατιωτικὴ πειθαρχία, διοριζομένου ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων, τοῦ δὲ ἐφόρου ἐκ τῶν νεωτέρων πλοιάρχων ά. τάξεως.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι εἰς τὸ ἀναγκαιότερον στοιχεῖον τῆς ὑπάρξεως τοῦ στρατοῦ, τὴν πειθαρχίαν, συντελεῖ καὶ ἀπαιτεῖται ἰδίως οὐ μόνον μικρά τις διαφορὰ βαθμῶν μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀρχῶν, ἀλλὰ μεγάλη· ὁ λόγος δ' οὗτος καὶ αὐτὴ τοῦ νομοσχεδίου ἡ ἔκθεσις δικαιολογοῦσι πλατύτερον τὴν διάταξιν ταύτην. Καὶ ἕτερος προσέθηκεν ὅτι εἰς πᾶσαν ὑπηρεσίαν κατὰ λόγον αὐτῆς καὶ ὁ βαθμὸς τοῦ ὑπηρετοῦντος δίδοται· εἰς δὲ τὴν ναυτικὴν ἡ δύναμις τοῦ πλοίου ἐπιρρέπει τὰ μέγιστα εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ βαθμοῦ τῶν ἐν αὐτῷ ὑπηρετούντων· διὰ ταῦτα ἐτέθη τοιαύτη ἐνταῦθα διάταξις.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου παρετήρησεν ἕτερος ὅτι εἰς τὸν ἕτερον τῶν ἐν ἐδαφ. 9. §. ά. λογιστῶν ἀνατίθησιν ὁ νόμος τὰ καθήκοντα τοῦ ταμείου· κατὰ δὲ τὸν παλαιὸν διοργανισμὸν ἴδιον ὑπῆρχε ταμεῖον, δι' οὗ αἱ δαπάναι πᾶσαι τῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας ἐνηργοῦντο. Ἐπειδὴ δ' ἐν τῷ παρόντι νόμῳ κατηργημένον τοῦτο φαίνεται, οὐδεμία δὲ πρόνοια περὶ τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας γίνεται, διὰ τοῦτο ἐζήτησε διασαφήσεις.

Καὶ εἷς μὲν εἶπεν ὅτι διὰ τοῦ νόμου τούτου προσδιορίζεται ἡ γενικὴ τοῦ διευθυντηρίου ἁρμοδιότης, ὁ δὲ τῶν εἰδικωτέρων καθηκόντων αὐτοῦ προσδιορισμὸς ἀνετέθη διὰ τοῦ ἀρ. 5. εἰς τὴν δύναμιν τῶν διαταγμάτων, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ τὸ ἐπισυναπτόμενον διάταγμα ἀναφέρει. Καὶ ὅτι κατὰ τὸν νόμον τοῦτον δὲν θέλει ὑπάρχει εἰδικὸν διευθυντηρίου ταμεῖον, παραλαμβάνον ὡς πρότερον τὰ χρήματα παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ διανέμον

ταῦτα εἰς τὰ πλοῖα καὶ τὰς ἄλλας τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκας· ἀλλὰ τὰ χρήματα θέλουσι μεταφέρεσθαι ἀμέσως παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου ἐπὶ τῶν πλοίων, ἄνευ τοῦ μεσοῦντος τούτου ἀταθμοῦ.

Ἐπανέλαβε δ' ὁ πρῶτος ὅτι γίνεται μὲν ἐν τῷ ἐπισυναπτομένῳ διατάγματι λόγος πρὸς τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ τοῦ ταμείου τοῦ Ναυστάθμου· ἐπειδὴ δὲ τὸ συμπέρασμα τῶν σκέψεων τοῦ ὑπουργείου, ὡς ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει δηλοῦται, εἶναι ὅτι τὰ χρήματα ἀμέσως ἐπὶ τῶν πλοίων θέλουσι μεταφέρεσθαι, διὰ τοῦτο ἄπορον φαίνεται, πῶς ἡ ναυτικὴ ὑπηρεσία διωργανίσθη ὡς ἡ στρατιωτική, ἐν ᾧ εἰς ταύτην μὲν ἡ οἰκονομικὴ ὑπηρεσία εἶναι κανονισμένη, εἰς δὲ τὴν ναυτικὴν ὄχι τοσούτῳ δὲ μᾶλλον, καθόσον ἡ Βουλὴ ἀπήτησεν ἥ τε στρατιωτικὴ καὶ ναυτικὴ ὑπηρεσία νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς γενικὰς περὶ λογιστικοῦ διατάξεις· οὕτω δὲ τούτου ἀφινομένου, μέγα ἀπολείπεται τὸ κενόν.

Προσέθηκε δ' ἕτερος ὅτι ὁ νόμος οὗτος τό τε Κεντρικὸν ταμεῖον τοῦ διευθυντηρίου καὶ τὸ λογιστήριον καταργεῖ, καὶ τοῦ μὲν λογιστηρίου τὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ δημόσιον μεταβιβάζει ταμεῖον, ἀγνοεῖται δὲ ποῦ τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου τοῦ διευθυντηρίου τὴν ὑπηρεσίαν μεταβίβασε· διότι καὶ ἡ ἐν τῷ Ναυστάθμῳ γενομένη μισθοδοσία παρ'ἰδίου ταμείου ἀπαιτεῖται νὰ ἐνεργῆται, καὶ τὰ σημαντικώτερα ποσὰ τῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας θέλουσιν εἶσθαι ταῦτα, ἴδιον ἀπαιτοῦντα ταμεῖον. Καὶ ἐπειδὴ ἀπητήσαμεν κατ' ἀμφοτέρας τὰς παρελθούσας συνόδους νὰ ὑποβληθῇ καὶ ἡ ναυτικὴ ὑπηρεσία εἰς τὰς γενικὰς περὶ λογιστικοῦ διατάξεις, διὰ τοῦτο ἂν ἤδη δὲν διαταχθῇ τι, πρέπει νὰ ἀναπτύξωμεν ἐπὶ μᾶλλον τὰ ἀνατιθέμενα εἰς τὸ ταμεῖον καθήκοντα.

Ἀπήντησέ τις ὅτι διὰ τὰ ἀναλώματα πάσης ὑπηρεσίας, τὰ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον τὰ ἀναγκαῖα ἐκδίδωσιν ἐντάλματα, ἢ τὸ δικαίωμα τοῦτο δι' ἐντολῆς ἀνατίθησιν εἰς ὑποδεεστέρας ἀρχάς. Ἐνταῦθα δ', ὡς ἔκ τε τῆς ἐκθέσεως καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ νόμου δηλοῦται, ἡ ἐπιτροπὴ θέλει ἐκδίδει τὰ ἐντάλματα ταῦτα, πρὸς μισθοδοσίαν καὶ ἄλλας ἀνάγκας· ἐπειδὴ δ' ἡ δαπάνη θέλει εἶσθαι συνεχὴς, διὰ τοῦτο διέταξε ἐν τῷ συζητουμένῳ ἐδαφίῳ εἰς λογιστὴς νὰ ἀναλάβῃ τὰ τοῦ ταμείου καθήκοντα, ὑποβαλλόμενος διὰ τοῦτο εἰς ἐξέλεγξιν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ὑπὸ τὸ ὑπουργεῖον ὑπηρετοῦντες ὑπάλληλοι, τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ ἢ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου· καθόσον, μηδὲν καινὸν τοῦ νόμου καθιερουῦντος, ἡ περίστασις αὕτη ὑπάγεται εἰς τὰς γενικὰς περὶ ἐξελέγξεως διατάξεις.

Αλλ' ἀντεῖπεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, ὅτι, ἐὰν ἐπιμένωμεν νὰ ὑποβληθῶσιν ἡ τε ναυτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία εἰς τὸ ὑπάρχον λογιστικὸν σύστημα, ἐπειδὴ αἱ ἀνάγκαι τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργείου αἱ αὐταὶ εἰσὶ μὲ τὰς τῶν ἄλλων ὑπουργείων, διὰτοῦτο, ὡς τὰ ἄλλα ἐντολὴν δίδουσιν εἰς τὰς ὑποδεεστέρας αὐτῶν ἀρχὰς κατὰ τόπους, ἵνα τὰ ἀναγκαῖα ἐκδίδωσιν ἐντάλματα, οὕτω καὶ τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν διὰ τὴν ἀνάγκην εἰς ἐπιτροπὴν ἰδίαν ἐν Πόρῳ τὴν δύναμιν ταύτην πρέπει νὰ ἀναθέσῃ. Ἄλλως, προτιμώτερον εἶναι νὰ ἐπιμείνωμεν εἰς τὸν παλαιὸν διοργανισμόν, ἔχοντες ταμεῖον ἴδια ἔχον καθήκοντα.

Μετά τινα θέντα τὸ ζήτημα οὕτως « ἡ οἰκονομικὴ ὑπηρεσία τοῦ ναυτικοῦ πρέπει νὰ ὑποβληθῇ τοῦ λοιποῦ εἰς τὰς γενικὰς περὶ λογιστικοῦ διατάξεις· » διότι τούτου λυθέντος, δύναται νὰ προταθῇ ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογία. Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἐν τῷ παρόντι νόμῳ οὐδεὶς περὶ λογιστικοῦ λόγος γίνεται· ἐκ τῆς τελευταίας δὲ διατάξεως αὐτοῦ δηλοῦται ὅτι καταργεῖται ὁ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1833 νόμος, καθ' ὃν ὑπῆρχεν εἰδικὸν ταμεῖον ἐν τῷ Ναυστάθμῳ. Ἐπειδή, διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ νόμου ἐκείνου, καὶ τὸ κατ' αὐτὸν ὑπάρχον ταμεῖον καταργεῖται, θέλει γίνεσθαι καὶ ἤδη ἡ ὑπηρεσία ὡς πρότερον ἐπὶ τῇ διαφορᾷ ὅτι δὲν θέλει ὑπάρχει τὸ ὑπάρχον πρότερον μεσότοιχον τοῦ εἰδικοῦ ταμείου, ἀλλὰ τὰ χρήματα θέλουσι μεταφέρεσθαι ἀμέσως ἐπὶ τῶν πλοίων. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἀπήντησεν ἡ Βουλή, ἵνα καὶ ἡ οἰκονομικὴ τοῦ ναυτικοῦ ὑπηρεσία εἰς τὰς γενικὰς περὶ λογιστικοῦ ὑπαχθῇ διατάξεις, τοῦτο δὲ εἶναι λίαν σπουδαῖον, ὡς ὁρίζον περὶ τῆς τύχης τοῦ ναυτικοῦ, διὰ τοῦτο ὁ ὑπουργὸς παρὼν ἤδη δύναται νὰ προτείνῃ κατόπιν τὰς δυνατὰς νὰ πραγματοποιηθῶσι ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας τροποποιήσεις· διότι ἂν μὲν εἰς τοὺς ἄλλους κλάδους αἱ μισθοδοσίαι καὶ τὰ ἄλλα ἀναλώματα κατὰ μῆνα χορηγοῦνται, τοῦτο δὲ δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν, ἔνθα πλοῖον ἐπὶ μῆνας ὅλους δύναται εἰς μακρὸν πλοῦν νὰ ἀποδημῇ καὶ τὰ ἀναγκαῖα καθ' ὅλους τούτους τοὺς μῆνας, πρέπει νὰ χορηγηθῶσιν εἰς αὐτό.

Ἀπήντησε δ' ἄλλος ὅτι ὡς εἰς Γαλλίαν ἡ δυσκολία αὕτη ἤρθη, διδομένης ὡς ἐν προκαταβολῇ τῆς ἀναγκαίας ποσότητος εἰς ἕνα τῶν ὑπαλλήλων, φροντίζοντα νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀποδείξεις καὶ χορηγοῦντα τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὸ εἰς πλοῦν ἀπομακρυνόμενον πλοῖον, οὕτω καὶ ἐνταῦθα διὰ παραπλησίου μέσου νὰ ἀρθῇ δύναται.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι θέλει εἰσαχθῇ ἴδιος περὶ

λογιστικοῦ νόμος, καὶ τὰ εἰκότα ἐν αὐτῷ θέλουσι διαταχθῇ· ὁ πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι ἀποτέλεσμα τῆς συζητήσεως κατεδείχθη ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀπαίτησιν, ἵνα εἰς τὰς γενικὰς περὶ λογιστικοῦ διατάξεις ὑποβληθῇ καὶ ἡ οἰκονομικὴ τοῦ ναυτικοῦ ὑπηρεσία· ἂν δ' ὁ ὑπουργὸς νομίζῃ ὅτι δύναται τοῦτο νὰ νομοθετηθῇ καὶ πρὶν ἢ ὁ περὶ λογιστικοῦ νόμος ὑποβληθῇ, πρέπει νὰ εἰσαγάγῃ εἰδικὸν περὶ ναυτικοῦ λογιστικοῦ νόμον, προσεγγίζοντα εἰς τὸν γενικὸν νόμον περὶ τούτου. Ἐπαγγελλομένου ταῦτα καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 3.

« Τὸ προσωπικὸν τοῦ διευθυντηρίου τοῦ Ναυσταθμοῦ συνίσταται

α. Ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ διευθυντηρίου ἤτοι ἐξ

Διευθυντοῦ τοῦ Ναυστάθμου, ὑποναυάρχου ἢ πλοιάρχου 1 τάξεως
1. Ἐφόρου, πλοιάρχου 2 ἢ 3 τάξεως.
1. Ἐπιστάτου τῶν νεωρίων, ὑποπλοιάρχου.
1. Ἐπιστάτου τοῦ λιμένος ὁμοίως.
1. Ὑπασπιστοῦ τοῦ διευθυντοῦ ὁμοίως.
1. Ναυπηγοῦ.
1. Γραμματέως, ὑποπλοιάρχου
2. Λογιστῶν, φροντιστῶν 1 τάξεως.
1. Ἐπιστάτου τῶν ἀποθηκῶν, φροντιστοῦ 1. τάξεως, ἢ πλοιάρχου 3 τάξεως
2. Ἀποθηκοφυλάκων.
1. Βοηθοῦ τοῦ γραμματέως, φροντιστοῦ 2. τάξεως
1. Ἑνὸς ἀντιγραφέως

β'. Ἐκ τοῦ πληρώματος τοῦ Ναυστάθμου, ἤτοι ἐκ

4. Ναυκλήρων 1. τάξεως
4. Ναυκλήρων 2. »
10. Ναυτῶν 1. »
10. Ναυτῶν 2. »
10. Ναυτῶν 3. »
2. Τυμπανιστῶν

γ'. Ἐκ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν, ἤτοι ἐξ

1. Λοχαγοῦ.
1. Ὑπολοχαγοῦ

1. Ἀνθυπολοχαγοῦ.
1. Λογιστοῦ
1. Ἐπιλοχίου τῆς ὑπηρεσίας.
4. Ἐπιλοχιῶν τῶν ἐργασιῶν.
4. Λοχιῶν ὡσαύτως.
6. Δεκανέων, ὡσαύτως.
15. Τεχνιτῶν 1. τάξεως.
15. Τεχνιτῶν 2. τάξεως.
2. Σαλπιστῶν.
16. Μαθητευομένων.

δ'. ἐξ.

1. Ξοανογλύφου.
2. Πιθουργῶν.
1. Βαφέως. »

Ἐπίσης παρεδέχθη καὶ τὸ 4 καὶ 5 ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 4.

« Ἡ μισθοδοσία τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ὑπαξιωματικῶν, τῶν τεχνιτῶν, τῶν ναυτῶν καὶ παντὸς ἄλλου τακτικῶς ἐν τῷ Ναυσταθμῷ ἀσχολουμένου ὑπηρέτου προσδιορίζεται ὡς ἐν τῷ παρὰ πόδας πίνακι καταφαίνεται.

Διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ναυστάθμου θέλει ἀπολαμβάνει κατὰ μῆνα	δραχ.	500
Ὁ Ἔφορος	»	300
Ὁ Ἐπιστάτης τῶν νεωρίων καὶ ὁ ἐπιστάτης τοῦ λιμένος ἕκαστος ἀνά	»	160
Ὁ Ὑπασπιστὴς τοῦ διευθυντοῦ	»	160
Ὁ Ναυπηγὸς	»	200
Ὁ Λογιστὴς τοῦ ὑλικοῦ, (ὁ καὶ ταμίας) καὶ ὁ τοῦ προσωπικοῦ ἕκαστος	»	200
Ὁ Ἐπιστάτης τῶν ἀποθηκῶν	»	200
Οἱ Ἀποθηκοφύλακες ὁ μὲν	»	100
ὁ δὲ	»	60
Ὁ Γραμματεὺς τοῦ διευθυντηρίου	»	200
Ὁ Βοηθὸς τοῦ Γραμματέως	»	100
Ὁ ἀντιγραφεὺς	»	80

Πλήρωμα τοῦ Ναυστάθμου.

Οἱ ὑπαξιωματικοί, οἱ ναῦται καὶ οἱ παῖδες, οἱ συγκροτοῦντες

τὸ πλήρωμα τοῦ ναυστάθμου, θέλουσι μισθοδοτεῖσθαι ὡς οἱ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν πλοίων ὑπηρετοῦντες ὁμοιόβαθμοι αὐτῶν.

Λόγος τῶν Τεχνιτῶν.

Ὁ λοχαγὸς τοῦ λόγου τῶν τεχνιτῶν θέλει λαμβάνει κατὰ μῆνα	δραχ.	200
Ὁ ὑπολοχαγὸς	»	120
Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς	»	100
Ὁ Λογιστὴς	»	80
Ἕκαστος τῶν ἐπιλοχιῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν δρ.		1,70
Ἕκαστος τῶν λοχιῶν	»	1,30
Ἕκαστος τῶν δεκανέων	λεπ.	90
Ἕκαστος τῶν τυμπανιστῶν	»	44
Ἕκαστος τῶν τεχνιτῶν ἁ. τάξεως	»	66
Ἕκαστος τῶν τεχνιτῶν β'. τάξεως	»	48
Ἕκαστος τῶν μαθητευομένων		40
Ὁ ξοανογλύφος κατὰ μῆνα	δραχ.	70
Ἕκαστος τῶν πιθουργῶν κατὰ μῆνα . . .	»	50
Ὁ Βαφεὺς	»	50

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ λόγου τῶν τεχνιτῶν θέλουσι πρὸς τούτοις λαμβάνει καὶ μηνιαῖον ἐνοίκιον

Ὁ μὲν λοχαγὸς δραχ.		40
Ὁ δὲ ὑπολοχαγὸς »		20
Ὁ δὲ ἀνθυπολοχαγὸς »		20

Οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ οἱ τεχνῖται τοῦ λόγου θέλουσι λαμβάνει δι' ἑκάστην ἐργάσιμον ὥραν, ὡς ἐπιμίσθιον ἐργασίας

Ὁ μὲν ἐπιλοχίας	λεπτὰ	20
Ὁ δὲ λοχίας	»	14
Ὁ δὲ δεκανεὺς	»	12
Ὁ τεχνίτης ἁ. τάξεως	»	10
Ὁ τεχνίτης β'. τάξεως	»	8

Ὁ δὲ ἐπιλοχίας τῆς ὑπηρεσίας λεπτὰ 40 καθ' ἡμέραν.

Ἡ τροφοδοσία ὅλων ἐν γένει τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ τῶν τεχνιτῶν τοῦ λόγου λογίζεται δι' ἕκαστον ἄτομον πρὸς λεπτὰ 13 δι' ἑκάστην ἡμέραν.

Ὁ δὲ ἱματισμὸς τῶν μὲν ὑπαξιωματικῶν ὁρίζεται εἰς λεπτὰ 17 καθ' ἡμέραν, τῶν δὲ τεχνιτῶν, τυμπανιστῶν, καὶ μαθητευομένων εἰς λεπτὰ 13 καθ' ἑκάστην.

Ὁ δὲ στρατωνισμὸς καὶ ὁ ὁπλισμὸς ἑκάστου ἀτόμου προσδιορίζεται εἰς λεπτὰ 80 κατὰ μῆνα.

Ἄρθρ. 5.

Τὰ καθήκοντα ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ ναυστάθμου προσδιορίζονται δι εἰδικοῦ βασιλ. διατάγματος.»

Παρετηρήθη ὑπό τινος ὅτι ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἐπισυναπτομένου διατάγματος φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε νόμος ἀπὸ 20 Ἰουλίου, καὶ ἕτερος ἀπὸ 12 Ἰουνίου καὶ ἕτερος ἀπὸ 28 Σεπτεμβρίου· ἐπειδὴ δὲ δὲν γίνεται λόγος περὶ καταργήσεως ἄλλου τινος, ἀλλὰ μόνον περὶ τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1833, νὰ τεθῇ ἀναγκαῖον εἶναι εἰδικῶς περὶ τούτων διάταξις. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀγνοεῖται ἂν τὰ διατάγματα ταῦτα διαλαμβάνωσι μόνον περὶ Ναυστάθμου ἢ καὶ ἄλλης τινος ὕλης, διὰ τοῦτο ἡ εἰδικὴ αὕτη διάταξις πρέπει περὶ τοῦ Ναυστάθμου νὰ πραγματεύηται, καταχωριζομένη οὕτως ὡς ἄρθρον 6 «πᾶσα διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.»

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ὡς 6 ἄρθρον τὸ προταθέν, ἔχον οὕτω·

«Πᾶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργεῖται.»

Ἠρωτήθη ὁ Ὑπουργὸς ἂν ὡρίσθη ὁ τόπος, ἔνθα ὁ Ναύσταθμος θέλει ἀνοικοδομηθῇ, καὶ ἂν ἐκαλέσθη τις ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἵνα ἰχνογραφήσῃ αὐτόν· ἀπήντησε δ' ὅτι καὶ ὁ τόπος ὡρίσθη, καὶ ὁ καλεσθεὶς ἀρχιτέκτων περιμένεται.

Ἀνεγνώσθη τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 1.

« Εἰς τὸ Ναυτικὸν τῆς Ἐπικρατείας ὁρμητήριον καθιδρύεται Ἀρχή, διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου καλουμένη, τὰ ἑξῆς δὲ καθήκοντα ἔχουσα.

α'. Τὸ διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου ναυπηγεῖ, ἐξαρτίζει ἀνακαινίζει καὶ ἐπισκευάζει ὅλα τὰ βασιλικὰ πλοῖα, οἰκοδομεῖ δέ, ἢ ἐπανορθοῖ τὰ ἐν τῷ ὁρμητηρίῳ ναυτικὰ ἐργοστάσια, τὰς σκευοθήκας, τοὺς νεωσοίκους, τὰ φρούρια καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ δημόσια οἰκοδομήματα.

β'. Ἐπιμελεῖται τοῦ λιμένος, τῶν παρακειμένων ὁρμων καὶ τῶν ἐν τῷ ὁρμητηρίῳ ἀπεσκευασμένων βασιλικῶν πλοίων.

γ'. Φροντίζει περὶ τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ ὁρμητηρίου καὶ τοῦ Ναυστάθμου.

δ'. Συγκροτεῖ τὰ πληρώματα τῶν βασιλικῶν πλοίων καὶ τὸ τοῦ Ναυστάθμου, τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ἰσοβάθμων αὐτοῖς ὑπαλλήλων, μὴ συμπεριλαμβανομένων· συλλέγει δὲ τοὺς τακτικοὺς καὶ τοὺς ἡμερομίσθους τεχνίτας καὶ πάντα ἄλλον τακτικῶς ἢ ἐκτάκτως προσλαμβανόμενον ναυτικὸν ἐργάτην.

ε'. Παραλαμβάνει τὰ προμηθευόμενα, παρασκευάζει, τηρεῖ καὶ διαφυλάσσει τὰ ναυτικὰ σκεύη, τὰ ἄρμενα, τὰ ἐφόδια, τὰς τροφὰς, τὰ ἱμάτια τῶν πληρωμάτων καὶ πᾶν ἄλλο πρὸς πλοῦν ἢ πόλεμον ἐπιτήδειον.

ς'. Ἄρχει τῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του τεταγμένων βασιλικῶν πλοίων.

ζ'. Ἐλέγχει ὅλων ἐν γένει τῶν ναυτικῶν, τοῦ ὑπουργείου ἐξαιρουμένου, τήν τε χρηματικὴν καὶ ὑλικὴν διαχείρισιν.

η'. Διαχειρίζεται πᾶσαν πρὸς ναυπηγίαν, ἢ καταρτισμὸν τῶν βασιλικῶν πλοίων χρήσιμον ὕλην, καὶ πᾶν ἄρμενον, καὶ πᾶν σκεῦος, τὰ τρόφιμα, τὰ ἐκ τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν χορηγούμενα, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἐφόδια.

θ'. Μισθοδοτεῖ τοὺς εἰς τὸν Ναύσταθμον, τὰ νεώρια, ἢ τὰ ἐργοστάσια ἐργαζομένους καὶ πάντα τοῦ ὁρμητηρίου ὑπηρέτην, ἢ φρουρόν.

ι'. Ἐν ἀπολύτῳ μόνον καὶ κατεπειγούσῃ ἀνάγκῃ, δύναται τὸ διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου νὰ προμηθεύσῃ χιλιοδράχμου τὸ πολὺ τιμήματος ὕλην, χωρὶς προηγουμένης ἀδείας τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ.

ια'. Τὸ διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου πωλεῖ ἐπὶ δημοπρασίας, ἀδεία καὶ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ, μετὰ προηγουμένην δὲ γνωμοδότησιν ἐπιτροπῆς εἰδημόνων, τὰ ἀποδεδειγμένως ἄπλοα σκάφη, τὰ ἀδόκιμα σκεύη, καὶ πᾶν ἄρμενον καὶ πᾶν ἐφόδιον ἐφθαρμένον καὶ ἄχρηστον.

ιβ'. Ἀδεία ὡσαύτως καὶ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ, τὸ διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου ἀνατίθησιν εἰς ἐργολάβους, εἰς δημόσιον ἐπὶ μειοδοσίᾳ συναγωνισμὸν τὸ ἔργον ἀναλαβόντας, τὴν κατασκευὴν ἢ τὴν προετοιμασίαν τῶν πραγμάτων ἐκείνων, ὅσα καὶ παρ' ἰδιωτῶν νὰ κατασκευασθῶσι καλῶς καὶ οἰκονομικώτερον δύνανται.

Ἄρθρ. 2.

Τὸ διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου ὑπάγεται εἰς τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ, χωρὶς τῆς ἐντολῆς τοῦ ὁποίου δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸ νὰ ἐπιχειρήσῃ τι οἱονδήν, εἰμὴ κινδύνου ἐπικειμένου, ἢ προφανοῦς ἀπωλείας ἐφισταμένης.

Ἄρθρ. 3.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ διευθυντηρίου τοῦ Ναυστάθμου συνίσταται,

α. Ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ διευθυντηρίου· ἤτοι ἐξ

1. Διευθυντοῦ τοῦ Ναυστάθμου, ὑποναυάρχου, ἢ πλοιάρχου 1 τάξεως.
1. Ἐφόρου, πλοιάρχου 2 ἢ 3 τάξεως.
1 Ἐπιστάτου τῶν νεωρίων, ὑποπλοιάρχου.
1. Ἐπιστάτου τοῦ λιμένος ὁμοίως.
1. Ὑπασπιστοῦ τοῦ διευθυντοῦ ὁμοίως.
1. Ναυπηγοῦ,
1. Γραμματέως, ὑποπλοιάρχου.
2. Λογιστῶν φροντιστῶν 1 τάξεως.
1. Ἐπιστάτου τῶν ἀποθηκῶν, φροντιστοῦ 1 τάξεως, ἢ πλοιάρχου 3 τάξεως.
2. Ἀποθηκοφυλάκων·
1. Βοηθοῦ τοῦ Γραμματέως, φροντιστοῦ 2 τάξεως.
1. Ἑνὸς ἀντιγραφέως.

β'. Ἐκ τοῦ πληρώματος τοῦ Ναυστάθμου, ἤτοι ἐκ

4. Ναυκλήρων 1 τάξεως.
4. Ναυκλήρων 2 τάξεως.
10. Ναυτῶν 1 τάξεως.
10. Ναυτῶν 2 τάξεως.
10. Ναυτῶν 3 τάξεως.
2. Τυμπανιστῶν

γ'. Ἐκ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν, ἤτοι ἐξ

1. Λοχαγοῦ.
1. Ὑπολοχαγοῦ.
1. Ἀνθυπολοχαγοῦ.
1. Λογιστοῦ.
1. Ἐπιλοχίου τῆς ὑπηρεσίας.
4. Ἐπιλοχιῶν τῶν ἐργασιῶν.
4. Λοχιῶν ὡσαύτως.
6. Δεκανέων, ὡσαύτως.
15. Τεχνιτῶν 1 τάξεως.
15. Τεχνιτῶν 2 τάξεως.
2. Σαλπιστῶν.
16. Μαθητευομένων.

δ'. ἐξ

1. Ξυλογλύφου.
2. Πιθουργῶν.
1. Βαφέως.

Ἄρθρ. 4.

Ἡμισθοδοσία τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ὑπαξιωματικῶν, τῶν τεχνιτῶν, τῶν ναυτῶν καὶ παντὸς ἄλλου τακτικῶς ἐν τῷ Ναυστάθμῳ ἀσχολουμένου ὑπηρέτου προσδιορίζεται ὡς ἐν τῷ παρὰ πόδας πίνακι καταφαίνεται.

Διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ Ναυστάθμου θέλει ἀπολαμβάνει κατὰ μῆνα	δραχ.	500
Ὁ Ἔφορος	»	300
Ὁ Ἐπιστάτης τῶν νεωρίων καὶ ὁ ἐπιστάτης τοῦ λιμένος ἕκαστος ἀνὰ	»	160
Ὁ Ὑπασπιστὴς τοῦ διευθυντοῦ	»	160
Ὁ Ναυπηγὸς	»	200
Ὁ Λογιστὴς τοῦ ὑλικοῦ, (ὁ καὶ ταμίας) καὶ ὁ τοῦ προσωπικοῦ, ἕκαστος	»	200
Ὁ Ἐπιστάτης τῶν ἀποθηκῶν	»	200
Οἱ ἀποθηκοφύλακες ὁ μὲν	δραχ.	100
ὁ δὲ	»	60
Ὁ Γραμματεὺς τοῦ διευθυντηρίου	»	200
Ὁ Βοηθὸς τοῦ γραμματέως	»	100
Ὁ ἀντιγραφεὺς	»	80

Πλήρωμα τοῦ Ναυστάθμου.

Οἱ ὑπαξιωματικοί, οἱ ναῦται καὶ οἱ παῖδες, οἱ συγκροτοῦντες τὸ πλήρωμα τοῦ Ναυστάθμου, θέλουσι μισθοδοτεῖσθαι ὡς οἱ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν πλοίων ὑπηρετοῦντες ὁμοιόβαθμοι αὐτῶν.

Λόχος τῶν Τεχνιτῶν

Ὁ λοχαγὸς τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν θέλει λαμβάνει κατὰ μῆνα.	δραχ.	200
Ὁ ὑπολοχαγὸς	»	120
Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς	»	100
Ὁ λογιστὴς	»	80
Ἕκαστος τῶν ἐπιλοχιῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν	δραχ.	1 : 70
Ἕκαστος τῶν λοχιῶν	»	1 : 30
Ἕκαστος τῶν δεκανέων	λεπτὰ	90
Ἕκαστος τῶν τυμπανιστῶν	»	44
Ἕκαστος τῶν τεχνιτῶν α' τάξεως	»	66

Ἕκαστος τῶν τεχνιτῶν β΄. . . . . » 48
Ἕκαστος τῶν μαθητευομένων 40
Ὁ ξοκνογλύφος κατὰ μῆνα . . . . . δραχ. 70
Ἕκαστος τῶν πιθουργῶν κατὰ μῆνα . . . » 50
Ὁ βαρεὺς . . . . . « . . » . . . » 50

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν θέλουσι πρὸς τούτοις λαμβάνει καὶ μηναῖον ἐνοίκιον

Ὁ μὲν λοχαγὸς δραχ. 40
Ὁ δὲ ὑπολοχαγὸς » 20
Ὁ δὲ ἀνθυπολοχαγὸς » 20

Οἱ δὲ ὑπαξίωματικοὶ καὶ οἱ τεχνῖται τοῦ λόχου θέλουσι λαμβάνει δι' ἑκάστην ἐργάσιμον ὥραν ὡς ἐπιμίσθιον ἐργασίας

Ὁ μὲν ἐπιλοχίας . . . . . λεπτὰ 20
Ὁ δὲ λοχίας . . . . . » 14
Ὁ δὲ δεκανὸς . . . . . » 12
Ὁ δὲ τεχνίτης ά. τάξεως . . . . . » 10
Ὁ τεχνίτης β΄. τάξεως . . . . . » 8

Ὁ δὲ ἐπιλοχίας τῆς ὑπηρεσίας λεπτὰ 40 καθ' ἡμέραν

Ἡ τροφοδοσία ὅλων ἐν γένει τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ τῶν τεχνιτῶν τοῦ λόχου λογίζεται δι' ἕκαστον ἄτομον πρὸς λεπτὰ 13 δι' ἑκάστην ἡμέραν.

Ὁ δὲ ἱματισμὸς τῶν μὲν ὑπαξιωματικῶν ὁρίζεται εἰς λεπτὰ 17 καθ' ἡμέραν, τῶν δὲ τεχνιτῶν, τυμπανιστῶν, καὶ μαθητευομένων εἰς λεπτὰ 13 καθ' ἑκάστην.

Ὁ δὲ στρατωνισμὸς καὶ ὁ ὁπλισμὸς ἑκάστου ἀτόμου προσδιορίζεται εἰς λεπτὰ 80 κατὰ μῆνα.

Ἄρθρ. 5.

Τὰ καθήκοντα ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ ναυστάθμου προσδιορίζονται δι' εἰδικοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἄρθρ. 6.

Πᾶσα διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα Νόμου καταργεῖται.»

Καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Β. Δημητρακοπούλου καὶ Ε. Παρίση, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 79, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τοῦ ναυστάθμου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι ;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Ι. Κλίμακας	ἀπών
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Σιλβεστρος Στεφανάκης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ν. Δελίντας	ἀπών
Θ. Γρίβας	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Α. Γ. Τσάνος	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	Ν.	Β. Νικολαΐδης	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Β. Καραγιάννης	Ν.
Μ. Α. Καΐρης	Ν.	Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Τσόκρης	Ν.	Α. Πετμεζᾶς	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Ν. Ἀνδρίκου	Ν.
Ι. Βλάσσης	Ν.	Η. Παπαδαῖος	Ν.
Ι. Κωλέττης	ἀσθενὴς	Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μεταξᾶς	»	Ι. Ν. Φλέσσας	»
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπών	Π. Ι. Κυρισκὸς	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ῥάγκος	Ν.	Α. Νοταρᾶς	
Ι. Καραγιαννόπ.	ἐν ἀδείᾳ	Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Εὐχάθ. Οἰκονομόπουλος	
Α. Λαπουσιάδης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ
Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν.	Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Ι. Χαρεμῆς	ἀσθενὴς	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Ι. Κρανίδης	Ν.	Δ. Πλαπούτας	ἀπών
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	»
Δ. Ζῶτος	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Μπούκουρας	Ν.
Νίκος Θέου	Ν.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Α. Γουζούασης	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Βιλαέτης	ἀπών	Π. Βαρδιτσιώτης	ἀπών
Α. Κρεστενίτης	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Γ. Δερνιτσώτης	ἀπών
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἀπών	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.

Μελέτ. Χατσῆ Μελέτη	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Π. Βάρβογλης	ἀπών	Φίλ. Ἰωάννου	ἀπών
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.	Κ. Ἀντωνιάδης	ἀπών
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.	Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Π. Παππατσώνης	Ν.	Ι. Ταπεράκης	ἀπών
Π. Καλαμαριώτης	Ν.	Ἀδριαν. Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Π. Δαρειώτης	ἐν ἀδείᾳ	Διομήδες Κυριακοῦ	Ν.
Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενής	Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.	Σταμάτιος Δάῤῥας	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ν.	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	ἀπών
Κ. Βέϊκος	Ν.	Ι. Στάϊκος	Ν.
Μ. Ἰατρός	Ν.	Α. Παπατσόρης	ἀπών
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ν.	Α. Κιζάνης	Ν.
Σ. Βαρότσης	Ν.	Δ. Δρόσος	Ν.
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	ἀπών	Γ. Δοκός	Ν.
Πικουλάκης	Ν.	Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Χ. Καπετανάκης	Ν.	Δ. Κουντουριώτης	Ρ
Κ. Ζαρειφόπουλος	ἀπών	Δ. Χαντσίκος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλ.	ἐν ἀδείᾳ	Γ. Γριζάνος	ἀπών
Α. Καλαμογδάρτης	ἀπών	Ι. Γαρδίκης	Ν.
Κ. Τσαρτίδης	Ν.	Ν. Κριεζώτης	ἀπών
Δ. Κουμανιώτης	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Γ. Ἀποστολίδης	ἀπών
Α. Μαρκόπουλος	ἀπών	Κ. Κανάρης	Ν.
Παππακ. Τσαμάλας	Ν.	Γ. Σταματάρας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.		

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι ὡς ἐπιτροπὴν πρὸς εὕρεσιν τοῦ λογαριασμοῦ τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καθ' ἃ ἐν τῇ συζητήσει ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἀνετέθη εἰς αὐτὸν, ὠνόμασε τοὺς Κ. Κ. Σ. Δάῤῥαν, Δ. Δρόσον, Ν. Κορφιωτάκην, Δ. Χαντσίκον καὶ Μ. Ἰατρόν. Ἀνετέθη δ' εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἵνα ὀνομάσῃ καὶ τὴν ἄλλην ἐπιτροπὴν, περὶ ἧς ἐπίσης ἐν τῇ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζητήσει λόγος ἐγένετο.

Πρωτήθη τί περὶ τῆς μεταῤῥυθμίσεως τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου ἐνηργήθη μέχρι τοῦδε, περὶ οὗ ἡ ἐπιτροπὴ ἤδη συνεστάθη καὶ

ἂν ἦναι ἀναγκαῖον νὰ συζαθῇ νέα. Ἀπηντήθη δὲ παρὰ τοῦ Προέδρου, ὅτι οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἐγένετο, καὶ ὅτι ἀναγκαῖον εἶναι οἱ θέλοντες Βουλευταὶ, ἀνέχωσιν ἰδίαν γνώμην, νὰ προτείνωσιν αὐτὴν, καταστα θείσης δυσκόλου τῆς προαγωγῆς ἀποτελέσματος ἀπὸ πολυμελῆ ὡς τὴν συσταθεῖσαν ἐπιτροπήν.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ προξενείων Νομοσχεδίου. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τοῦ κατὰ ληστείας Νομοσχεδίου ὑπάρχουσι δισταγμοί τινες, διότι κατὰ τὴν πρώτην ὑπεβλήθη Σύνοδον καὶ κατὰ ταύτην ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσις ὑπεβλήθη, ἐγκατελείφθη δ' ὅλως κατὰ τὴν δευτέραν, διὰ τοῦτο ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου συζήτησις νὰ γείνῃ μετὰ τὴν τοῦ περὶ προξενείων, προλυομένων τῶν δισταγμῶν τούτων κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν.

Διέλυσε δ' ὁ Πρόεδρος τὴν Συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ **2** Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΕ'.

τῆς 7 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τὴν ἑβδόμην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν **76**, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος **17**, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων γραμματέων, ὁ πρόεδρος ἐκάλεσε τοὺς Κ.Κ. Ι. Καραγιαννόπουλον, Κ. Ζαρειφόπουλον καὶ Σ. Χ. Στεφανόπουλον.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα, ἐγκριθέντα, ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐκληρώθη μεγάλη πρέσβευσις διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς **9** Δεκεμβρίου τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μεγαλειότητος τῆς Βασιλίσσης, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Κ.Κ. Κ. Τσαρτίδου καὶ Σ. Χ. Στεφανοπούλου ἔλαχον οἱ Κ. Κ. Φ. Ἰωάννου, Γ. Μπάστας, Δ. Πλαπούτας, Ι. Οἰκονόμου, Ι. Εὐσταθίου, Σ. Λογοθετόπουλος,

Α. Πικουλάκης, Γ. Κονδύλης, Ι. Βλάσσης, Παπακώστας Τσαμάλας.

Ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι δύο τῶν Βουλευτῶν, οἱ ἐκ Θηβῶν Κ. Ἰω. Κλίμακας καὶ ἐκ Χαλκίδος Κ. Γ. Ἀποστολίδης, ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ, ὁρίζοντος ὅτι αἱ ἄδειαι χορηγοῦνται ἢ παρὰ τοῦ σώματος ἢ ἐν ἀνάγκῃ παρὰ τοῦ προέδρου, ἀνεχώρησαν ἄνευ ἀδειῶν, καὶ κατόπιν, δικαιολογοῦντες τὴν ἄνευ ἀδείας ἀναχώρησιν ὁ μὲν ἐπ' ἀσθενείᾳ τοῦ υἱοῦ, ὁ δ' ἐπ' αἰφνιδίῳ θανάτῳ, ἐζήτησαν δεκαήμερον καὶ εἰκοσαήμερον ἀπουσίας ἄδειαν· ὑποβαλὼν δὲ τὰς αἰτήσεις αὐτῶν προσέθηκεν ὅτι ἀπόκειται εἰς τὴν Βουλὴν νὰ θεωρήσῃ αὐθαίρετον τὸν τρόπον τοῦτον τῆς ἀναχωρήσεως. Ἡ Βουλή, καὶ τοι θεωρήσασα ἐπίσης τὴν ἀναχώρησιν αὐθαίρετον, ἐπέτρεψεν ὅμως ὡς γενομένην ἤδη πρῶτον, καὶ ἐνέκρινε τὰς περὶ ἀδείας αἰτήσεις αὐτῶν.

Ἐπὶ ταῖς παρὰ τοῦ προέδρου ὑποβληθείσαις αἰτήσεσιν, ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ ἀπουσίας ἄδεια εἰκοσιπενθήμερος μὲν εἰς τὸν ἐκ Λοκρίδος Κ. Γ. Δερνιτσιώτην, καὶ μηνιαία εἰς τὸν ἐκ Μεσσήνης Κ. Π. Καλαμαριώτην· παράτασις δ' ἀδείας ἐνεκρίθη ἐπὶ μῆνα μὲν εἰς τὸν ἐκ Σκοπέλου Κ. Κ. Ἀντωνιάδην, ἐπὶ εἴκοσι δ' ἡμέρας εἰς τὸν ἐκ Βοιωτίας Κ. Λ. Λαπουσιάδην.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον συζητήσεως τὸ περὶ προξενείων Νομοσχέδιον, καὶ τὸ γενικὸν ζήτημα, ἂν Νομοσχέδιον, ὑποβληθὲν κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν καὶ κατασταθὲν πρὸς συζήτησιν ὥριμον, ἐγκαταλειφθὲν ὅμως ὅλως κατὰ τὴν δευτέραν, δύναται νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν τρίτην σύνοδον, ἢ πρέπῃ νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ εἰσαγωγὴ αὐτοῦ.

Πρὸς τὸν παρατηρήσαντα δὲ, ὅτι ἀναγκαῖον εἶναι νὰ περιορισθῇ ἡ Βουλὴ εἰς τοῦ προϋπολογισμοῦ μόνου τὴν συζήτησιν, καὶ τὸ ταχύτερον εἰς ταύτην νὰ προβῇ, ἀπὸ παντὸς ἄλλου ἔργου ἀπέχουσα, ἵνα καὶ πρὸς τὴν ἀπάντησιν αὐτῆς εἰς τὸν Β. Λόγον συνεπὴς καταδειχθῇ. Καὶ ὅτι πρέπει σήμερον νὰ διανεμηθῶσιν οἱ προϋπολογισμοί, ὥστε μετ' οὐ πολὺ νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐπ' αὐτῶν συζήτησις. Ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος ὅτι πάντες μὲν συνομολογοῦσι τὴν ἀνάγκην τῆς ταχίστης τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεως, ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἀπεπερατώθη ἔτι ἡ τῶν προϋπολογισμῶν ἐκτύπωσις, διὰ τοῦτο ἤδη νὰ ἀποπερατωθῶσι ταῦτα, καὶ, ὅταν τελειώσῃ τούτων ἡ ἐκτύπωσις, ἡ Βουλὴ θέλει ἀναδειχθῇ συνεπὴς πρὸς τὰ ἐν τῇ ἀπαντήσει.

Διὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν ὑπουργῶν, ἡ Βουλὴ προέβη εἰς τὸ δεύτερον ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, καὶ ὁ πρῶτον

λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι, ἐκ τῆς ἐκφράσεως τοῦ 55 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ, μὲ τὸ ὁποῖον ἡ παροῦσα συζήτησις εἶναι συναφὴς, συνάγεται ὅτι, κατὰ γενικὸν κανόνα, πάντα τὰ νομοθετικὰ ἔργα τὰ ἀρξάμενα, διακοπέντα δὲ ἐκ τῆς λήξεως τῆς Συνόδου, πρέπει νὰ μεταεισαχθῶσι· κατ' ἐξαίρεσιν δ' ὅτι τότε μόνον δὲν μεταεισάγονται, ὅταν ὑπεβλήθη ἔκθεσις ἐπ' αὐτῶν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ὅταν ἡ λῆξις τῆς συνόδου δὲν ἐπῆλθε διὰ τὴν λῆξιν τῆς τριετοῦς περιόδου· καὶ ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς περιπτώσεσιν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν Βουλευτῶν, ἀποφαίνεται ἡ Βουλὴ περὶ τῆς μεταεισαγωγῆς. Ἐπειδὴ δὲ αὐταὶ τοῦ ἄρθρου αἱ ἐκφράσεις ῥητῶς συνεπάγουσιν ἐναργῆ ἔννοιαν, διὰ τοῦτο περιττεύει νὰ λεχθῇ ὅτι πᾶσα ἐξαίρεσις γενικὸν προϋποτίθησι κανόνα, καὶ τὸν κανόνα τοῦτον ἐπικυροῖ. Ὅτι τὸ κατὰ λῃστείας νομοσχέδιον κατὰ τὴν πρώτην ὑπεβλήθη σύνοδον, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις εἰσήχθη τότε, ἐγκατελείφθη δ' ὅλως κατὰ τὴν δευτέραν, καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖται ἂν ἤδη κατὰ τὴν τρίτην δύναται νὰ συζητηθῇ· τοῦτο ὅμως ἀναντιῤῥήτως λύει τὸ 55 ἄρθρον, λέγον ὅτι δύναται νὰ ἐπαναληφθῶσι *κατὰ τὴν ἐπομένην σύνοδον* καὶ οὐχὶ *κατὰ τὰς ἐπομένας*, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ. ἵνα καὶ κατὰ τὴν τρίτην σύνοδον συζητηθῇ ἄνευ μεταεισαγωγῆς. Καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐδύνατο τοῦτο νὰ μὴν ἔχῃ λόγον τινα, διότι τὴν ὑπάρχουσαν νόμου τινος διάταξιν νὰ ἐκτελῇ πᾶς τις ὀφείλει, καὶ τὸν λόγον δι' ὃν ἐτάχθη ἀγνοῶν· μ' ὅλα ταῦτα τῆς παρούσης τοῦ 55 ἄρθρου διατάξεως ἰσχυροὶ ὑπάρχουσι λόγοι, ἐπιτρέψαντες μὲν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως κατὰ τὴν ἐπομένην, ἀπαιτήσαντες δ' ἀναγκαίαν τὴν μεταεισαγωγὴν κατὰ τὰς ἐπομένας συνόδους. Διότι τὰ ἔκτακτα νομοσχέδια ἔκτακτοι συνήθως ὑπαγορεύουσι περιστάσεις· ἐκλειπουσῶν δὲ τούτων, οὐ μόνον τὸ τοιοῦτον νομοσχέδιον περιττὸν καθίσταται, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβές. Πρὸς δὲ καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὡς ὂν προοδευτικὸν, νομίζει νῦν τέλειόν τι, τὸ ὁποῖον μετ' οὐ πολὺ μεθ' ὥριμον σκέψιν καθορᾷ ἀτελὲς καὶ βελτιόνει. Ὅτι διὰ ταῦτα νομοσχέδιον ἐγκαταλειφθὲν καθ' ὅλην μίαν σύνοδον ὁ νομοθέτης προέθετο νὰ ὑποβάλῃ εἰς μεταεισαγωγὴν, ἵνα τὸν προσήκοντα καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον χρόνον παράσχῃ, ὅπως σκεφθῇ καὶ βελτιώσῃ αὐτό. Καὶ πολλὰ μὲν ἐπὶ τούτου ἐκ τῆς συνταγματικῆς Εὐρώπης παραδείγματα νὰ ἁρυσθῇ τις ἐδύνατο, ὡς ἔν τε τῇ Γαλλίᾳ κατὰ τὰ 1835 γιγαντιαῖον ὑπεβλήθη νομοσχέδιον περὶ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, ἐγκατελείφθη δὲ κατὰ τὴν δευτέραν, καὶ κατὰ τὴν τρίτην Σύνοδον ἕτερον ὑπεβλήθη, ὅλως ἐκείνου ἀντίθετον

νομοσχέδιον, ἐγκριθὲν καὶ κυρωθὲν ὑπὸ τῶν Βουλῶν ὡς ταχτικώτερον· καὶ ἀλλαχοῦ ἔτι ἐπίσης ἐγένετο. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ μικροῦ χρόνου τῆς συνταγματικῆς ἡμῶν ζωῆς τοιαῦτα χορηγοῦνται· καὶ ἐν μὲν τῇ Α. Συνόδῳ νομοσχέδιον περὶ στρατολογίας παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὑπεβλήθη, ἐν τῇ Β. δὲ ἀνέλαβεν αὐτὸ Βουλευτὴς, ὡς ἴδιον, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, ἐγκαταλιπὸν τοῦτο τὸ ἔργον αὐτοῦ, εἰσήγαγε νέον τελειότερον ἐκείνου· ἐκ τούτων δὲ καταδείκνυται ὅτι ὀρθῶς ὁ νομοθέτης ἐπέτρεψε μὲν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως κατὰ τὴν ἐπομένην σύνοδον οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τὴν τρίτην. Ὅτι ἡ διάταξις τοῦ 55 ἄρθρου προσέτι, ὡς ἐξαιρετικὴ, εἶναι τοῦ στενοῦ δικαίου, καὶ στενῶς νὰ ἑρμηνευθῇ πρέπει· διότι ἄλλως ἡ ἐξαίρεσις καὶ τὸ ἔκτακτον θέλουσιν αὐξήσει καὶ μειώσει τὸν κανόνα καὶ τὸ γενικόν. Οὐδεὶς δὲ μικρὰν τὴν τοῦ κανονισμοῦ παράβασιν πρέπει νὰ θεωρήσῃ, διότι οὗτος ἔχει τὴν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ βουλευτοῦ σημασίαν, ἣν ἐπὶ τοῦ πολίτου ὁ νόμος· κατὰ πλείονα δὲ λόγον, τῆς ὑπὸ τοῦ πολίτου παραβάσεως τοῦ νόμου, παράνομος εἶναι ἡ τοῦ κανονισμοῦ παράβασις, διότι οὗτος οὐ μόνον πλάσμα τῶν χειρῶν αὐτῶν εἶναι, ἀλλὰ καὶ κανὼν τῶν πράξεων αὐτῶν· καὶ ὅταν οὗτοι τὰ ὑπ' αὐτῶν νομοθετηθέντα δὲν σέβονται, πῶς θέλουσι δυνηθῇ νὰ κατακρίνωσι τοῦ παρανομοῦντος ὑπουργείου, ἢ νὰ ἐντέλλωσιν εἰς τοὺς πολίτας τὸ πρὸς τοὺς νόμους σέβας; Πρὸς δὲ καὶ πολλὴν ἐπιρροὴν τὰ τῶν ἰσχυρῶν παραδείγματα εἰς τοὺς πολλοὺς ἔχουσι· φρικώδη δὲ τὰ ἀποτελέσματα ἀπαντῶνται εἰς τὰς συνταγματικὰς πολιτείας, ἐν αἷς τὸν νόμον δὲν σέβονται. Ὅτι διὰ τούτων δὲν καταφέρεται κατὰ τοῦ ἐκτάκτου τούτου κατὰ λῃστείας μέτρου, τοῦ προτεινομένου νόμου, ἐὰν τὰ τακτικὰ πάντα μέτρα ἐνεργηθέντα ἀποτέλεσμα δὲν ἐπήνεγκαν, διότι οὐδεμία Ἑλληνικὴ ψυχὴ τὸ στίγμα τοῦτο, τὴν τῆς λῃστείας ὕπαρξιν, ἀνέχεται· ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ νόμου αὐτοῦ μᾶλλον ἀγορεύει, καθόσον οὐδ' οὗτος θέλει φέρει ἀποτέλεσμά τι, ὅταν ἡμεῖς αὐτοὶ παραβάται τῶν νόμων ἀναδεικνυώμεθα. Καὶ ἡ παρανομία ἔτι, τὴν ὁποίαν ἠθέλομεν πράξει ἄσκοπος ἦτον καὶ δωρεὰν ἤθελεν ἐνεργηθῇ, διότι οὐδ' ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, οὐδ' ἡ ἀπόρριψις πρόκειται, ἀλλὰ ἡ τοῦ νόμου ἐνέργεια, καὶ κατὰ τοῦτον δύνανται νὰ ἀναῤῥοβάλωσι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ τάχιστα ὑπὸ συζήτησιν νὰ τεθῇ, ἐκτελουμένων τῶν τύπων. Διὰ ταῦτα, ἵνα μὴ λεχθῇ ὅτι ἡ βουλὴ τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ **1846** παρηνόμησε, ἑαυτῶν νὰ φειδώμεθα ὀφείλομεν, τόν τε νόμον ἐκτελοῦντες καὶ τὰ ἀναγκαῖα ψηφίζοντες.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐναντίον καὶ τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ γράμματος ἔτι τοῦ 55 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ ὁ προαγορεύσας ἠγόρευσε· διότι τὸ μὲν προκείμενον νομοσχέδιον ὥριμον ἐγένετο ἤδη, ὁ δὲ κανονισμὸς ἀρορᾷ νομοσχέδια εἰσαχθέντα μὲν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, μηδὲ συζητηθέντα ὅμως μηδὲ ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπεξεργασθέντα, καὶ ταῦτα νὰ ἀναῤῥοβάλλωνται διατάσσει· τὸ νομοσχέδιον ὅμως τοῦτο καὶ ὑπὸ τῶν τμημάτων συνεζητήθη, καὶ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπεξειργάσθη, ὑποβαλούσης τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς, ἔκτοτε δὲ κτῆμα τῆς βουλῆς κατέστη καὶ οὐδόλως ἀπὸ τῆς θελήσεως τοῦ ὑπουργείου, ἵνα μεταεισαγάγῃ, ἢ τοὐναντίον, αὐτὸ, ἐξαρτᾶται· ὅτι δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὥριμον κατὰ τὴν ἀ. σύνοδον καταστὰν δὲν ἐγκατελείφθη κατὰ τὴν Β'. σύνοδον, συνάγεται ἐξ αὐτῶν τῶν πρακτικῶν, (ἐν σελίδ. 31. τόμ. ἀ. συνεδρ. Ζ. σύνοδ. Β')· ἐν οἷς φαίνεται ὅτι τῶν μὲν μὴ ὡρίμων ὁ πρόεδρος κατάλογον εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐπέστειλεν, ἵνα μεταεισαγάγῃ αὐτὰ, ἐὰν ἐγκρίνῃ, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου καὶ ὑπέβαλεν αὖθις αὐτὰ, τῶν δὲ ὡρίμων οὐχὶ, θεωρηθέντων ἔργων τῆς βουλῆς· διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν κατὰ τὴν Β'. σύνοδον τοῦτο πολλάκις ἐτέθη ἵνα συζητηθῇ, ἀλλὰ ὁ κατάλληλος δὲν ἀπελείφθη πρὸς τοῦτο χρόνος. Πρὸς δὲ καὶ ἡ κατ' ἐπανάληψιν ἤδη εἰσαγωγὴ αὐτοῦ ἀνωφελὴς καθίσταται, διότι οὐδὲν καινὸν νὰ πράξῃ ἡ βουλὴ πρόκειται, τὰ δέοντα ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐνεργήσασα καὶ σκεψαμένη. Διὰ ταῦτα ὀφείλομεν ἵνα εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τούτου προβῶμεν, ἵνα μὴ παραβῶμεν τὸν κανονισμὸν, ἀπαιτοῦντες, κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, τὴν μεταεισαγωγὴν αὐτοῦ.

Ἀντείπεν ἄλλος ὅτι αὐθαιρέτως ὁ προαγορεύσας τὸν κανονισμὸν ἠρμήνευσε, μηδὲν κατὰ τῶν νομικῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος ἀντιτάξας. Ὅτι ὁ κανονισμὸς οὐ μόνον σαφῶς διατάσσει, λέγων ῥητῶς *ἐπομένην σύνοδον*, ἑπομένως δὲ παρελθούσης ταύτης, δὲν δύναταί τι εἰς συζήτησιν νὰ ὑποβληθῇ, ἂν δὲν μεταεισαχθῇ· ἀλλὰ καὶ γενικὸν τίθησι κανόνα ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ πάντων πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνηται κατὰ σύνοδον, ἐξαίρεσιν δὲ μόνην ἔχει ἐπ' ἐκείνων, ἐφ' ὧν αἱ εἰσηγητικαὶ ὑπεβλήθησαν ἐκθέσεις. Καὶ αἰτία μὲν τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, διότι ἥ τε πεῖρα, ὁ χρόνος καὶ αἱ περιστάσεις τὰς ἰδέας πάντων νὰ μεταβάλλωσι δύνανται· ὡς καὶ τελευταῖον ὑπεβλήθη νόμος περὶ διοργανισμοῦ τοῦ ὑπουργείου, καὶ, μόλις ἐψηφίσθη, τροποποιήσις κατ' αὔξησιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένου προσωπικοῦ ἐπροτάθη. Ἂν δὲ εἰς τοὺς τακτικοὺς νόμους ἀναγκαία διὰ ταῦτα ἡ ἀναθεώ-

ρησις καταφαίνεται, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ ἐκτάκτων νόμων, προϊουσῶν τῶν περιστάσεων, καὶ ἀνωφελῶν καθισταμένων μετὰ τὴν ἄρσιν τῶν προκαλεσασῶν αὐτοὺς αἰτιῶν· ὡς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἀναγκαῖον μὲν ἦτον διὰ τὴν ἐποχὴν ἴσως, καθ' ἣν ἐπροτάθη, οὐχὶ δὲ καὶ ἤδη κατὰ τὸν τελευταῖον τῆς πρὸς τὸν Βασ. λόγον ἀπαντήσεως παράγραφον, κηρύσσοντα τὴν ὕπαρξιν πανταχοῦ τῆς ἀσφαλείας, καὶ εἰς ταύτην ἀποδόντα τὴν καταδειχθεῖσαν τῆς γεωργίας καὶ ναυτιλίας πρόοδον. Ὅτι καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου τούτου καταφαίνεται ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναθεωρήσεως αὐτοῦ, διότι πολλαὶ τούτων, ἀφορῶσαι ἀμοιβὰς εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν φονευομένων κατὰ τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας, περιττεύουσιν ἤδη, ψηφισθέντος εἰδικοῦ περὶ τούτου νόμου, μὴ ὑπάρχοντος καθ' ἣν τοῦτο ὑπεβλήθη ἐποχήν· οὐ μόνον δὲ διὰ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ διότι σκοπὸς τῆς διατάξεως τοῦ 55 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ εἶναι ἵνα μεθ' ὥριμον σκέψιν οἱ νόμοι κατασκευάζωνται, περὶ ἐκτάκτου δὲ πρόκειται ἤδη μέτρου, καὶ ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἀποφανθῇ ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαίαν τοῦ νόμου τούτου τὴν μεταεισαγωγὴν, ἵνα καὶ τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ καὶ τὰς προκαλούσας περιστάσεις τὸ ὑπουργεῖον καταδείξῃ.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι δὲν πρόκειται ἡ ἐξέλεγξις τῆς παρούσης τοῦ κράτους καταστάσεως, ἀλλ' ἂν νομοσχέδια, εἰς τοιαύτην, ὡς τὸ περὶ λῃστείας, στάσιν εὑρισκόμενα, πρέπῃ νὰ μεταεισάγωνται ἢ δύνανται νὰ συζητῶνται ἄνευ τούτου. Καὶ ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ὥριμον κατὰ τὸ τέλος τῆς ά. συνόδου, ἐθεωρήθη κατὰ τὴν β. σύνοδον ὡς καθυποβεβλημμένον αὖθις, καθ' ἃ ἐκ τοῦ ἀναγνωσθέντος μέρους τῶν πρακτικῶν συνάγεται, καταχωρισθὲν ὡς ἀντικείμενον συζητήσεως, μὴ συζητηθὲν μόνον διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ δέοντος χρόνου· ἐπειδὴ δὲ ἡ παροῦσα Σύνοδος ἡ *ἑπομένη* μετὰ τὴν δευτέραν εἶναι, διὰ τοῦτο κατ' αὐτὸν τὸν Κανονισμὸν δύναται νὰ συζητηθῇ· ἐν ᾧ, ἂν δὲν ἐθεωρεῖτο κατὰ τὴν δευτέραν Σύνοδον ὡς εἰσηγμένον, ἤθελε μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιστραφῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα μεταεισαχθῇ.

Ἀντεῖπεν ὅμως ἄλλος ἐκ προοιμίου μὲν ὅτι κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου τούτου θέλει ψηφίσει, ὅτι ὅμως οὐδέποτε ἀνέχεται διὰ πλαγίων μέσων τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου προτεινόμενα νομοσχέδια νὰ ματαιόνωνται, διότι τότε εὐκολώτερον θέλουσι ματαιοῦσθαι καὶ τὰ ὑπὸ τῶν βουλευτῶν. Ἐκφράζων οὕτως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου γνώμην συμφώνως πρὸς τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα, δὲν ὑπενεργεῖ πλαγίως πρὸς τὴν ματαίωσιν τοῦ

νόμου τούτου, διότι οὗτος δύναται νὰ μεταεισαχθῇ, καὶ μετὰ ὀλίγων ἡμερῶν παρέλευσιν ὑπὸ συζήτησιν νὰ προέλθῃ. Ὅτι ὁ κανονισμὸς κατὰ γράμμα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ῥύσθη, διαφέροντος οὐσιωδῶς ἀπὸ τὸν Ἀγγλικὸν, διότι κατὰ τὸν Γαλλικὸν οὐσιώδης τίθεται διάκρισις τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἰσαγομένων νόμων πρὸς τοὺς ὑπὸ τῶν βουλευτῶν προτεινομένους· καθ' ἣν τῆς πρώτης μὲν κατηγορίας τὰ νομοσχέδια κηδεμονεύονται ὑπὸ τοῦ εἰσάγοντος ὑπουργοῦ, οὐ μόνον ἐπιμελουμένου καὶ ἐπισπεύδοντος τὴν προεπεξεργασίαν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποστηρίζοντος αὐτὰ, καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψήφισιν αὐτῶν, ἐπιμελουμένου τῆς εἰς τὴν γερουσίαν εἰσαγωγῆς τούτων καὶ ψηφίσεως· ὅταν δὲ νὰ ἀποῤῥιφθῶσι πρόκειται εὐσχήμως, ἐγκαταλείποντος ταῦτα ἀπροστάτευτα κατὰ τὴν συζήτησιν, ἢ μὴ ὑποβάλλοντος αὐτὰ εἰς τὴν γερουσίαν. Τὰ δὲ ὑπὸ βουλευτοῦ προτεινόμενα νομοσχέδια καὶ εἰσάγονται καὶ προεπεξεργάζονται καὶ συζητοῦνται ἄνευ οὐδεμιᾶς προστασίας ἢ κηδεμονίας, μηδὲ τὰ μέσα μηδὲ τὴν βαρύτητα τῶν ὑπουργῶν ἐχόντος τοῦ προτείναντος, ἵνα τὴν ταχείαν αὐτῶν διεξαγωγὴν παρασκευάσῃ. ἀλλὰ, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ προτείνας ἐξασκεῖ κηδεμονίαν τινὰ ἐπ' αὐτοῦ, αὕτη ἐκλείπει μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψήφισίν των, διότι ταῦτα διαβιβάζονται εἰς τὴν γερουσίαν, ἔνθα οὐδ' ὁ προτείνας οὐδ' ἡ Βουλὴ νὰ κηδεμονεύσωσιν αὐτῶν δύνανται, οὐδὲ κἂν γνωρίζουσι τὰ περὶ τούτων, ἀλλὰ μόνον τὴν τύχην αὐτῶν βραδέως θέλουσιν ἰδεῖ ἐκτεθειμένην ἐν τῇ ἐρημερίδι τῆς κυβερνήσεως. Κατὰ δὲ τὸν Ἀγγλικὸν οὐδὲν τούτων ὑπάρχει, καὶ διὰ τοῦτο παρετηρήθη οὐσιώδης ἔλλειψις ἐν Γαλλίᾳ, ἡ ἔλλειψις νόμου κανονίζοντος τὰς σχέσεις τῆς κυβερνήσεως πρὸς τὴν Βουλὴν, καὶ ὁ προσδιορισμὸς προστάτου τινος καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῶν βουλευτῶν προτεινομένων νόμων. Ἐπὶ τοῦ συζητουμένου, ὅτι ὑπάρχει νομοσχέδιον ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ εἰσαχθὲν καὶ διελθὸν πᾶσαν προπαρασκευὴν, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσαγαγόντος αὐτὸ ὑπουργοῦ· μετὰ τοῦτο ὅμως πᾶσα ἐπ' αὐτοῦ ἐνέργεια ἔπαυσε, συγκαταθέσει τοῦ ὑπουργείου, καταδειχθείσῃ διὰ τῆς σιωπῆς αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἐξαιρετική τις διάταξις ἐν τῷ 55 ἄρθρῳ τοῦ κανονισμοῦ, ὅτι, ὅταν νόμος τις προσεγγίσῃ εἰς τὴν συζήτησιν, ἐὰν ἡ τῶν βουλῶν διάλυσις ἐπέλθῃ, δύναται καὶ κατὰ τὴν ἑπομένην νὰ συζητηθῇ σύνοδον, ἄνευ νέων διατυπώσεων καὶ ἐπαναληπτικῆς εἰσαγωγῆς, περιττευουσῶν ὡς ἐνεργηθεισῶν ἐν ἀρχῇ, διὰ τοῦτο τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐδύνατο κατὰ τύπον νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν δευτέραν σύνοδον,

μ' ὅλον ὅτι κατ' οὐσίαν καὶ τοῦτο ἀμφίβολον ἦτον, διότι τρεῖς μῆνας πρὸ τῆς λήξεως αὐτῆς ὑπεβλήθη ἡ ἔκθεσις, καὶ ὅμως ὁ ἁρμόδιος τούτου κηδεμὼν δὲν ἐπεμελήθη, ἵνα τὴν συζήτησιν ἐπ' αὐτοῦ ἐπισπεύσῃ. Κατὰ τὴν Γ'. σύνοδον ὅμως ἤδη, οὐδὲ κατὰ τύπους οὐδὲ κατ' οὐσίαν δύναται νὰ συζητηθῇ, διότι καὶ ἡ ἔκθεσις καὶ πᾶσα προπαρασκευὴ ἐματαιώθη, καὶ ὅτι ἐγκατελείφθη ὑποτίθεται μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης ἐνεργείας. Ὅτι διὰ ταῦτα οὐδεὶς λόγος ἀναγκάζει ἡμᾶς δεδιασμένην εἰς τὸν κανονισμὸν νὰ δώσωμεν ἐξήγησιν, διότι εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀπόκειται νὰ ἀνακηδεμονεύσῃ αὖθις αὐτοῦ καὶ μεταεισαγάγῃ αὐτό, νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συζήτησιν, ὅπως προέλθῃ ὑπὸ ταύτην τάχιστα. καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια ἡμῶν τε καὶ αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως ὑπαγορεύει νὰ μὴν ἐπισπεύσωμεν συζήτησιν νόμου ὑπ' ἄλλου εἰσαχθέντος, καὶ ἀπὸ τῶν γενικῶν τοῦ δικαίου ἀρχῶν ἀπέχοντος, ὅλως ἔκτακτον διατάσσοντος μέτρον.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι οἱ λόγοι τῶν κατὰ πρῶτον ἀγορευσάντων δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐκ τῆς ὑποθέσεως ἐκπηγάζοντες· διότι τὸ μὲν σημερινὸν θέμα εἶναι ἂν τὸ περὶ ληστείας νομοσχέδιον, καὶ πᾶν ἄλλο εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν εὑρεθῇ, πρέπῃ νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου, ἢ δὲν εἶναι νέας εἰσαγωγῆς ἀνάγκη, καὶ δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεώς του ἀμέσως. Τοῦτο δὲ τὸ ζήτημα λύει εὐκόλως τὸ 55 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ· διότι τοῦτο ὁρίζει ὅτι «τὰ νομοθετικὰ ἔργα τὰ ἀρξάμενα καὶ διακοπέντα ἐκ τῆς λήξεως τῆς συνόδου, δύνανται νὰ ἐπαναληφθῶσιν εἰς τὴν ἑπομένην σύνοδον, καθ' ἣν εὑρίσκονται στάσιν, ἂν ἐπ' αὐτῶν ἤδη προεγένετο ἔκθεσις». Ἀλλὰ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον εἰσήχθη εἰς τὴν ἀ. σύνοδον, παρεπέμφθη εἰς τὰ τμήματα, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτοῦ ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις, ἀλλὰ δὲν συνεζητήθη ὑπὸ τῆς βουλῆς. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς δευτέρας συνόδου ὁ πρόεδρος παρέστησεν εἰς τὴν βουλὴν πάντα τὰ νομοσχέδια, ἐφ' ὧν ὑπῆρχον τετελεσμέναι αἱ ἐκθέσεις, κατέγραψεν αὐτὰ εἰς τὸν κατάλογον τῶν συζητητέων, ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον· καὶ ἑπομένως, ἂν δὲν συνεζήτησεν αὐτὸ κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ὡς ἐκκρεμὲς νομοσχέδιον τῆς παρελθούσης συνόδου, κατὰ πάντα προπαρεσκευασμένον, δύναται νὰ συζητήσῃ αὐτὸ ἀμέσως κατὰ τὴν παροῦσαν, συμφώνως μὲ τὸν κανονισμόν. Ἡ δ' ἀντίρρησις τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ἔλειψεν ἤδη μετὰ τοσοῦτον χρόνον ἡ ἐνθύμησις τῶν εἰς τὴν ἔκθεσιν καὶ τὸ νομοσχέδιον περιεχομένων δὲν εἶναι νόμιμος, διότι τὰ πρόσωπα δὲν

ἠλλαξαν, ἀλλὰ μένουσι τὰ αὐτά, καὶ ἐνθυμοῦνται τὰ παρ' αὐτῶν γραφέντα. Τοῦτο ἠδύνατο νὰ ἔχῃ χώραν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς βουλευτικῆς συνόδου, διότι, γενομένης νέας ἐκλογῆς, μεταβάλλεται καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν βουλευτῶν. Ἐπέρανε δὲ τὸν λόγον εἰπὼν, ὅτι δὲν ἐπεμβαίνει εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν κατὰ μέρος, ὡς ἐκτὸς τοῦ προκειμένου· ἀλλ' ἐπεριδόμενος εἰς τὸν κανονισμὸν βλέπει, ὅτι οὐδὲν παράνομον γίνεται. Καὶ δὲν ὑπάρχει μὲν κάμμια δυσκολία νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου τὸ νομοσχέδιον, ἐπειδὴ διὰ τεσσάρων λέξεων τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ ἀμέσως ἠδύνατο νὰ εἰσαχθῇ, ἀλλ' οὐδεμία ἀνάγκη ὑπάρχει, διὰ νὰ γείνῃ ἀπώλεια χρόνου, ἀφ' οὗ εἴμεθα ἐντὸς τοῦ νόμου.

Ἀντιλέγων ἕτερος ἐπανέλαβεν, ὅτι αὐτὸς θεωρεῖ, ὅτι μεγίστη παρανομία καὶ παράβασις τοῦ κανονισμοῦ βλέπει γείνει· διότι ἡ μὲν παρὰ τοῦ προεδρείου ἔκθεσις τῶν τε ἐκκρεμῶν καὶ τῶν μὴ ὡρίμων νομοσχεδίων προσηκόντως ἐγένετο, διὰ νὰ δύναται ἕκαστος βουλευτὴς γινώσκων τὰ νομοσχέδια ἐκεῖνα, ἐφ' ὧν προεγένοντο ἐκθέσεις, νὰ προτείνῃ τὴν εἰς τὴν νέαν σύνοδον συζήτησίν των· τὸ δὲ ὑπουργεῖον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰ νομοσχέδια, ἐφ' ὧν δὲν ἐγένοντο ἐκθέσεις, νὰ εἰσαγάγῃ αὐτὰ ἐκ νέου. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως νομοσχεδίου, οὐδεμία αἴτησις ἐκ μέρους τινὸς βουλευτοῦ πρὸς συζήτησιν αὐτοῦ ἐγένετο, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ 55 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ· ὥστε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κατὰ τὴν δευτέραν σύνοδον θεωρεῖται ἐγκαταλελειμμένον, καὶ ἑπομένως εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιληφθῇ ἀμέσως τῆς συζητήσεώς του ἡ τρίτη σύνοδος. Φρονεῖ ὅμως ὅτι, καὶ ἂν ἐγίνετο μὲν ἡ πρὸς συζήτησιν αἴτησις, δὲν συνεζητεῖτο δέ, ἡ τρίτη σύνοδος οὐδὲ τότε ἠδύνατο νὰ ἐπιληφθῇ αὐτοῦ· διότι κατὰ τὴν δευτέραν σύνοδον δὲν ἐγένετο ἔκθεσις, καὶ τὸ 55 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐξαιρετική τις διάταξις καὶ περιωρισμένη πρέπει νὰ ἐκλαμβάνηται, ὁρίζει, ὅτι τὰ διακοπέντα ἔργα δύνανται νὰ ἐπαναληφθῶσιν εἰς τὴν ἑπομένην σύνοδον, καὶ οὐχὶ εἰς τὰς ἑπομένας· ἐπειδὴ δ' ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἔκθεσις ὑπάρχει ἀπὸ τῆς πρώτης συνόδου, σαφῶς ἐξάγεται, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συζητηθῇ ἀμέσως ἤδη ὑπὸ τῆς τρίτης συνόδου.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τοῦτο πρόκειται νὰ λυθῇ καθόλου, ὠφέλειη βουλὴ νὰ σκεφθῇ ὡρίμως καὶ νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ 55 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ· ἀλλὰ τινὲς ἦλθον προπαρεσκευασμένοι νὰ ὑποστηρίξωσιν, ὅτι τὸ κατὰ ληστείας νομοσχέδιον δὲν πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ἐκ

νέου, καὶ στηρίζονται εἰς τὴν παρὰ τοῦ προέδρου γενομένην καταγραφὴν αὐτοῦ ὡς ἐκκρεμοῦς, καὶ τὴν ἐν τῷ καταλόγῳ κατάταξίν του· ἀλλὰ τὸ 55 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ ἀπαιτεῖ ἀπόφασιν τῆς βουλῆς πρὸς συζήτησιν τῶν τοιούτων ἐκκρεμῶν νομοσχεδίων κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν μελῶν αὐτῆς, οὐδεμία δὲ τοιαύτη ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ προκειμένου φαίνεται. Ὅθεν κατὰ τὸν κανονισμόν, ἄνευ τοιαύτης εἰδικῆς ἀποράσεως τῆς βουλῆς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ὡς παραδεδεγμένον εἰς συζήτησιν ὑπὸ τῆς Ϛ'. συνόδου· διὰ ταῦτα οὐδ' ἡ τρίτη δύναται νὰ ἐπιληφθῇ εὐθὺς μόνη τῆς συζητήσεως αὐτοῦ. Τοὺς δὲ σαρεῖς τούτους λόγους δὲν πρέπει ν' ἀποῤῥίπτῃ ἡ βουλή, διαστρέφουσα καὶ παραβιάζουσα τὸν κανονισμόν.

Ὁ πρόεδρος ἀνέγνω περικοπήν τινα τῶν πρακτικῶν τῆς παρελθούσης συνόδου, ἐκ τῆς κατὰ τὴν 34 σελίδα συνεδριάσεως, καθ' ἣν καθυπεβάλοντο εἰς τὴν βουλὴν τὰ ἐκκρεμῆ νομοσχέδια, διὰ νὰ ἀποφασίσῃ τὴν τάξιν τῆς συζητήσεως αὐτῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ τούτου οὐδὲν εἰδικὸν περὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐξήγετο, προέτεινε ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις μέχρι τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως, διὰ νὰ παρατηρήσῃ ἕκαστος εἰς τὰ πρακτικά, ἂν ὑπάρχῃ εἰδική τις ἀπόφασις τῆς βουλῆς περὶ συζητήσεως τοῦ κατὰ τῆς λῃστείας νομοσχεδίου, ἢ κατὰ γενικὸν μέτρον ταῦτα διετάχθησαν.

Μετά τινα περὶ τῆς τοιαύτης ἀναβολῆς αἰτιολογίαν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν τοῦ προέδρου.

Μετὰ ταῦτα ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως ἐτέθη ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου· προκειμένης δὲ τῆς περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ συζητήσεως, λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν ἐν προοιμίῳ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ καινοπρεπὴς καὶ παράδοξος ἡ περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου συζήτησις· διότι ἐκ τῆς πείρας παρατηρεῖται, ὅτι, μὴ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς συζητήσεως, πολλάκις τὰ καθ' ἕκαστα ἐμπεριδέονται καὶ φαίνονται ἐναντία τῶν βάσεων τοῦ νομοσχεδίου· ἐνῷ μάλιστα ἔπρεπε ν' ἀναπτύσσηται προφορικῶς ἕκαστον νομοσχέδιον παρὰ τῶν εἰσαγόντων αὐτό, ἐξηγούντων τὴν ἐκ τούτου ἐκπηγάσουσαν ὠφέλειαν καὶ τὰς βάσεις ἐφ' ὧν στηρίζεται. Ἀλλ' ἤδη ἐρειδόμεθα ἐπὶ μόνης τῆς ἐγγράφου ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἂν καὶ αὕτη δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ ὅλους τοὺς ἰσχυροὺς λόγους, περὶ τῆς ἀνάγκης καὶ χρησιμότητος τοῦ προτεινομένου νομοσχεδίου. Ἀνέπτυξε δὲ μετὰ τοῦτο ἐπὶ τοῦ προτεινομένου, ὅτι ἡ τῶν προξενείων ὑπηρεσία μέχρι τοῦδε διετέλει ἐνεργουμένη κατὰ προῦ

πάρχοντα διάταγμα καὶ ὁδηγίας, μὴ οὖσα περιβεβλημμένη τὸ τοῦ νόμου ἔνδυμα. Τὴν σήμερον δὲ, ὅτε πρόκειται νὰ θεραπευθῇ ἡ ἔλλειψις αὕτη, δὲν πρέπει νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀρχὴ, ὅτι δύναται ἡ κυβέρνησις νὰ πλάττῃ ἀπείρους προξενικὰς θέσεις, ὡς ὁρίζει τὸ 30 ἄρθρον τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, μεταβιβάζον τὸ δικαίωμα τῶν νομοθετικῶν σωμάτων εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν, καὶ καθιστῶν τὴν νομοθέτησιν τῶν προξενικῶν θέσεων ματαίαν· διότι αἱ πλεῖσται τῶν προξενικῶν θέσεων δὲν χρησιμεύουσιν εἰς ἄλλο τι παρὰ εἰς καταπίεσιν τῶν εἰς τοὺς λιμένας αὐτῶν προσορμιζομένων Ἑλλήνων. Ἐξελῶν δὲ τὰ ἐν τουρκίᾳ ἑδρεύοντα προξενεῖα, τὰ ὁποῖα θεωρεῖ ἀναγκαιότατα, ἀλλὰ κρίνας ἐπάναγκες νὰ διορίζωνται εἰς αὐτὰ καὶ πρόσωπα εὐϋπόληπτα, ἠθικὴν βαρύτητα καὶ ἐμβρίθειαν ἔχοντα, δὲν βλέπει τὴν αὐτὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως προξενείων καὶ εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ τῆς Εὐρώπης μέρη· διότι ἡ ὕπαρξις τῶν προξενείων παρὰ τοῖς εὐνομουμένοις ἔθνεσιν ἔλαβε μὲν τὴν ἀρχὴν ἐξ ἄλλης ἐποχῆς. ὅτε καθίσταντο ἀναγκαῖοι οἱ πρόξενοι ἐπιφορτιζόμενοι ὡς εἰδικὰ καθήκοντα α') νὰ δίδωσιν εἰς τοὺς ἡγεμόνας αὐτῶν πολιτικὰς καὶ διπλωματικὰς εἰδήσεις, νὰ εἰδοποιῶσιν αὐτοὺς περὶ τῶν τιμῶν τῶν διαφόρων ἐμπορικῶν προϊόντων καὶ τῆς σπάνεως ἢ ἀφθονίας αὐτῶν καὶ β') νὰ ἐξασκῶσι καὶ δικαιοδοσίαν δικαστικὴν, καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν ὑπηκόων τοῦ ἔθνους τοῦ ὁποίου ἔκαστος ἦτο πρόξενος. Τὴν σήμερον ὅμως, ὅτε καὶ ἡ συγκοινωνία μεταξὺ αὐτῶν κατέστη πολιτικῶς τε καὶ ἐμπορικῶς εὐχερεστέρα καὶ ἐκτενεστέρα, καὶ οἱ καταστατικοὶ νόμοι ἑκάστου Εὐρωπαϊκοῦ κράτους δὲν ἐπιτρέπουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ ἑτεροδικίας δικαιώματα τῶν ξένων ὑπηκόων, οὔτε παραχωροῦσιν εἰς αὐτοὺς πλειότερα ἢ ἄλλα δικαιώματα παρ' ὅσα, τὸ πολὺ, ἀπολαμβάνουσιν αὐτοὶ οἱ ἐγχώριοι, καθότι οὐδὲν ἔθνος ἀνέχεται νὰ σώζηται τῆς ἐπιτοπίου τιμωρήσεως ὁ πταίσας, διότι εἶναι ξένος, τὰ προξενεῖα ἔχουσιν ὀλιγωτέραν τὴν σήμερον σημαντικότητα καὶ ὠφέλειαν, καὶ διατηροῦνται τὰ πλεῖστα μᾶλλον ἐκ πολυτελείας καὶ διότι ἐκπαλαι ὑπῆρχον, ἢ ἐξ ἀνάγκης ἀπολύτου. Ἀφοῦ λοιπὸν καὶ παρ' ἡμῶν ἡ ἀνάγκη τῶν πολιτικῶν εἰδήσεων παρὰ τῶν προξένων ἐξηλήφθη, ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ ἐμπορικαὶ τούτων πληροφορίαι δὲν εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖαι, διότι ἡ φιλοπονία τοῦ Ἕλληνος καὶ τὸ ἰδιαίτερον συμφέρον ὠθεῖ ἕκαστον εἰς τὴν τῶν τοιούτων ἐξερεύνησιν καὶ γνῶσιν· καὶ ἀφοῦ, ἐξαιρουμένης τῆς τουρκίας διὰ τὸ τῆς ἑτεροδικίας δικαίωμα, ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ ὁ πράττων ἔγκλημά τι Ἕλλην ἢ ὁ ἔχων πολιτικὴν διαφορὰν θέλει

δικασθῇ ὑπὸ τῶν τακτικῶν τοῦ τόπου δικαστηρίων, ὁ δὲ πρόξενος δὲν δύναται νὰ κατορθώσῃ ν' ἀπολαύσῃ ὁ Ἕλλην περισσότερον ἢ ἄλλα παρὰ τὰ τῶν ἰθαγενῶν δικαιώματα, ποῖον οὐσιῶδες δικαίωμα μένει τῶν προξένων; ἴσως τὸ τοῦ ἐκτελεῖν συμβουλαιογράφου ἔργα. Ὁ ἐν Μασσαλίᾳ, φερ' εἰπεῖν, εὑρισκόμενος Ἕλλην, δύναται νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν πρόξενον καὶ νὰ συντάξῃ παρ' αὐτῷ συμβόλαιόν τι διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ τοῦτο, ἂν δὲν θελήσῃ νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸν συμβολαιογράφον τῆς Μασσαλίας. Οὐδεμίαν σχεδὸν ἄλλην πρακτικῆς ὠφελείας δικαιοδοσίαν ἔχει ὁ πρόξενος, διότι ἂν πρόκειται λόγος περὶ διαιτητοῦ, οἱ διαφερόμενοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ διορίσωσιν, ἂν τινα θέλουσιν ἄλλον· ἂν δὲ περὶ πολιτικῶν δικῶν, αὗται πρέπει νὰ ἐκδικασθῶσιν ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων τοῦ τόπου, ὅθεν ἡ σύστασις τῶν ἐν Εὐρώπῃ προξενείων πρέπει νὰ γίνηται μετὰ μεγίστης ῥιζοσπαστείας. Ἀλλ' ἐξ ἐναντίας εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον παρατηρεῖται σωρεία τις πρακτόρων, οἵτινες διορίζονται νὰ εἰσπράττωσι χρήματα ἐκ τῶν ὑπηκόων Ἑλλήνων, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης ἢ ὠφελείας τῆς Κυβερνήσεως, μετὰ μεγίστης ὅμως καταβλίψεως τῶν ναυτιλομένων καὶ ἐμπορευομένων Ἑλλήνων· ἐπειδὴ ἕκαστον πλοῖον ὀφείλει νὰ πληρώνῃ 30, 40 ἢ καὶ 60 δραχμὰς, ἂν προσορμισθῇ μόνον πρὸς ὀλίγον εἴς τινα τῶν λιμένων, ὅπου ἐδρεύει τις τῶν τοιούτων εἰσπρακτόρων. Ἀφοῦ δὲ ἅπασα ἡ Εὐρώπη δὲν ἠθέλησε μὴν νὰ καταργήσῃ τὰς ἀνέκαθεν ὑπαρχούσας θέσεις, καὶ διατηρῇ τοὺς ὑπάρχοντας μόνον προξένους, ἀλλὰ δυσκόλως διορίζει νέους εἰς μικρὰς νήσους ἢ πόλεις, ἐκτὸς ἂν κατὰ συμπαθείας ἀτομικὰς καὶ ἰδιαιτέρας συστάσεις διορισθῇ τις ἐκ νέου εἰς τὴν θέσιν ἀποθανόντος· ἐξάγεται ὅτι καὶ ἡ Ἑλλὰς, ὡς ἔθνος ἀνεξάρτητον, ἀπαιτεῖται μὲν νὰ ἔχῃ προξένους εἰς τὰς κεντρικὰς καὶ σημαντικοτέρας παραλίας πόλεις τῆς Εὐρώπης, οὐχὶ ὅμως καὶ εἰς τοὺς μικροὺς λιμένας καὶ εἰς τὰς ἀσημάντους πόλεις, ἐν αἷς πολλάκις οὐδεὶς ὑπήκοος τῆς Ἑλλάδος κατοικεῖ. Ἀνέφερε δὲ παραδείγματα προξενικῶν θέσεων ὡς εἰς τὸ Κάλλιερι πόλιν τῆς Σαρδινίας, ὅπου πλοῖά τινα Ἑλληνικὰ προσορμίζονται ἐνίοτε πρὸς ὑδροφόρησιν, καὶ τότε πρέπει νὰ πληρώσωσι τὸν ὡρισμένον φόρον πρὸς τὸν πρόξενον, καὶ τοι ὑπὸ καθαρὸν εὑρισκόμενα, καὶ ὕδωρ μόνον καὶ τρόφιμα λαμβάνοντα. Ἀλλὰ τὸ κακὸν εἶναι μεγαλήτερον ἕνεκα τῶν γινομένων διορισμῶν προξενικῶν πρακτόρων, τουτέστιν ἀντιπροσώπων τοῦ προξένου, ἀνθρώπων ἄνευ βαθμοῦ καὶ ἐκ τῶν ἐγχωρίων, οὐδεμίαν εἰδικὴν βαρύτητα πρὸς προστασίαν

τῶν Ἑλλήνων ἐχόντων καὶ καιροφυλακτούντων μόνον, ἅμα ἰδόντες προσορμίζον τι πλοῖον, νὰ ἐμφανίζωνται καὶ ζητῶσι τὰ προξενικὰ δικαιώματα διὰ προστασίαν ἢ ἐργασίαν ἀνύπαρκτον. Τοσοῦτος δὲ εἶναι καὶ ἐνδέχεται νὰ γίνῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν προξενικῶν τούτων πρακτόρων, ἂν ψηφίσωμεν τὸ ἐν τῷ 39 ἄρθρῳ τοῦ νομοσχεδίου χορηγούμενον εἰς τὴν κυβέρνησιν δικαίωμα, ὥστε τὰ ἐκ τριακοντίας ἢ χάριν τοῦ ἰδίου αὐτῶν συμφέροντος περιφερόμενα πλοῖα, διὰ νὰ εὕρωσι τὶ καταλληλότερον μέρος πρὸς πώλησιν τῶν ἐμπορευμάτων, φορολογοῦνται καὶ θέλουσι φορολογεῖσθαι παντοχόθεν, τὰ δὲ εἰσπραττόμενα χρήματα μένουσι πρὸς ὄφελος τῶν πρακτόρων καὶ τῶν προξένων. Ἀνέφερε δὲ τοιαύτας περιττὰς προξενικὰς θέσεις, ὡς τὴν προτεινομένην διὰ προσθέτου διατάγματος προξενικὴν θέσιν εἰς Οὐρὰν τῆς Ἀφρικῆς, τὴν τῆς Μαδέρας τῶν Καναρίων νήσων, καὶ τὴν εἰς τόσων ἄλλων μεμακρυσμένων ἢ ἐλαχίστην μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐμπορικὴν σχέσιν ἐχόντων μερῶν. Ἐπέφερε δὲ, ὅτι, ἐν ᾧ ὅλαι αἱ ἄλλαι τάξεις ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐπέτυχον ἀπὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἀνακούφισιν καὶ εὐκολίας, εἶναι ἄδικον καὶ ἀσύμφορον νὰ πολλαπλασιάζηται ἀορίστως καὶ ἄνευ πραγματικῆς ἀνάγκης ἡ φορολογία τοῦ ναυτικοῦ ἡμῶν, ὅπερ ἀπ' ἐναντίας διὰ νὰ εὐδοκιμήσῃ ἔχει ἀνάγκην μεγάλης ἐλευθερίας, καὶ ἐπεκαλέσθη τὸ παρὸν δεῖγμα τῆς Ἀγγλίας, ἥτις εὐδοκιμεῖ μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐθνῶν διὰ τὰς μεγάλας εὐκολίας, τὰς ὁποίας εἰς τὸ ναυτικὸν καὶ τὸ ἐμπόριον αὐτῆς παρέχει· τὰς σκέψεις δὲ ταύτας καθυπέβαλε, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ ἀκολούθως ἐπὶ τῶν καθέκαστα τὰς προσηκούσας τροπολογίας.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ προξενικὴ ὑπηρεσία ὑπῆρχε κανονισμένη διὰ Βασ. Διαταγμάτων, ἦ καὶ ἁπλῶν ὑπουργικῶν ἐγκυκλίων, ἀναγκαιότατον ἦτο νὰ διοργανισθῇ διὰ νόμου· καὶ τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον συνῃσθάνθη τὴν τοιαύτην ἀνάγκην εἶναι ἀξιέπαινον. Ἔθικε δὲ ὅλως τὰς θέσεις, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ διορίσῃ εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν προσδιόρισιν τῶν ἀποτελεσμάτων, τὴν ἀμεροληψίαν καὶ τὴν λοιπὴν διακόσμησιν· ὅθεν ἡ εἰσαγωγὴ τοιούτου νομοσχεδίου ἦτον ἀναγκαία. Ἀλλ' ἂν εἰς τὸ 30 ἄρθρον δίδηται τὸ δικαίωμα εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ συστήσῃ καὶ ἄλλα προξενεῖα, δυνάμεθα νὰ καταπολεμήσωμεν τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἀντιρατικὸν εἰς αὐτὴν τὴν νομοθέτησιν τῶν προξενικῶν θέσεων. Συμφώνων δὲ καθ' ὅλου μὲ τὸν προλαλήσαντα, περὶ τῆς μὴ ἀπολύτου ἀνάγκης τῶν προξενικῶν θέσεων καὶ ἤδη, ὡς πρότερον, παρετή-

ρησεν ὅμως ὅτι οἱ πρόξενοι ἔχουσι διάφορα καὶ ἤδη καθήκοντα διότι, ἐκτὸς τῶν ληξιαρχικῶν δικαιωμάτων, δύνανται νὰ ἔχωσι δικαστικὴν δικαιοδοσίαν καὶ ἐπὶ Ἑλλήνων, ὅταν ὑπάρξῃ διαφορὰ π. χ. μεταξὺ πλοιάρχου καὶ ναύτου, διότι τὸ πλοῖον θεωρεῖται ὡς ξηρὰ, καὶ διότι δύνανται νὰ ὠφελήσωσι τὰ μέγιστα τὸ ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος, διδόντες ἐγκαίρως τὰς περὶ τῶν διαφόρων ἐμπορευμάτων καὶ τῶν τιμῶν αὐτῶν εἰδήσεις εἰς τὴν κυβέρνησιν, ἥτις δύναται ν' ἀναγγέλῃ ταῦτα πρὸς τοὺς ἐμπόρους Ἕλληνας, πρὸς ὀδηγίαν των· ὥστε ἡ προξενικὴ ὑπηρεσία δύναται νὰ γείνῃ ὠφελιμωτάτη, ἂν οἱ διοριζόμενοι θεωρῶσιν ὡς κύριον ἔργον τὴν τῶν καθηκόντων των ἐκπλήρωσιν καὶ οὐχὶ τὸ κέρδος καὶ τὴν φορολογίαν τῶν Ἑλλήνων. Παραδέχεται ὅμως, ὅτι εἰς ὅσα μέρη δὲν ὑπάρχουσιν Ἕλληνες, καὶ ἐν ἀνάγκῃ μόνον πλοῖά τινα προσορμίζονται, εἶναι περιττὸν νὰ διορίζωνται πρόξενοι, οὐδὲ πράκτορες κατὰ πρότασιν προξένων· ὅθεν ἐγκρίνει μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον καλῶς ποιῆσαν τὸ ὑπουργεῖον καθυπέβαλε, ἐπιφυλάττεται δὲ νὰ ἐπιφέρῃ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα παρατηρήσεις κατὰ τῶν ἄρθρων, τὰ ὁποῖα φαίνονται ἐπιβλαβῆ, καὶ συστήσῃ τὸν καταλληλον περιορισμὸν τῶν προξενικῶν θέσεων.

Μετὰ ταῦτα, γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου ψηφοφορίας, δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Ι. Ταταράκη καὶ Σ. Λογοθετοπούλου, ἐξήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου διὰ ψήφων 67, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον· καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας ἀπήγγειλεν ὁ πρόεδρος.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Π. Δ. Καμπάνης	ἀπὼν
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Δ. Καΐρης	»
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Δ. Τσόκρης	Ν.
Θ. Γρίβας	Ν.	Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Ι. Βλάσσης	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἀπὼν	Ι. Κωλέττης	ἀπὼν
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Α. Μεταξᾶς	»

Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ῥάγκος	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ν.
Ι. Καραγιαννόπ.	ἀπὼν	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	»	Κ. Θ. Κολοκοτρ.	Ν.
Α. Λαπουσιάδης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Τσανετάκ. Γρηγοράκης	ἀπὼν	Κ. Δελιγιάννης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Τσιγκουράκος	Ν.	Ν. Μπούκουρας	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Ν. Κορφιωτάκης	ἀπὼν
Κ. Φασίτσας	ἐν ἀδείᾳ	Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Χαραμῆς	Ν.	Π. Βαρδιτσιώτης	ἀπὼν
Ι. Κρανίδης	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Γ. Δερνιτσιώτης	»
Δ. Ζῶτος	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	ἀπὼν
Νίκος Θέου	Ν.	Μελίτης Χ. Μελέτη	ἀσθενὴς
Α. Γουζούασης	ἐν ἀδείᾳ	Π. Βάρβογλης	ἀπὼν
Α. Βιλαέτης	ἀπὼν	Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Α. Κρεστενίτης	»	Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Σ.Χ.Στεφανόπουλ.	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Π. Παππατσώνης	Ν.
Ι. Κλίμακας	»	Π. Καλαμαριώτης	ἐν ἀδείᾳ
Σίλβ. Στεφανάκης	Ν.	Π. Δαρειώτης	»
Ν. Δελέντας	ἀπὼν	Ν. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	Ν.	Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Α. Γ. Τσάνος	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Β. Νικολαΐδης	Ν.	Κ. Βέϊκος	Ν.
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Β. Καραγιάννης	ἐν ἀδείᾳ	Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	»	Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.
Α. Πετμεζᾶς	Ν.	Γ. Κάνδυας	ἀπὼν
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.	Σ. Βαρότσης	Ν.
Π. Παπαδαῖος	Ν.	Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Μαυρομιχάλης	ἀπὼν
Ι. Ν. Φλέσας	»	Δ. Πικουλάκης	Ν.
Π. Ι. Κυριακὸς	Ν.	Χ. Καπετανάκης	ἀπὼν
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς	»	Κ. Οἰκονομόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	»	Α. Καλαμογδάρτης	ἀπὼν
Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	»	Κ. Τσερτίδης	»
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἀπὼν	Δ. Κουμανιώτης	Ν.

Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπών
Α. Μαρκόπουλος	ἀπών	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Παππακώσ. Τσαμάλας	»	Α. Κιζάνης	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.	Δ. Δρόσος	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.	Εὐς. Μ. Παρίσης	Ν.
Φιλ. Ἰωάννου	ἀπών	Γ. Δοκὸς	ἀπών
Σ. Ἀντωνιάδης	»	Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Δ. Κουντουριώτης	»
Κ, Προβελέγιος	Ν.	Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Ι. Ταταράκης	Ν.	Γ. Γριζάνος	Ν.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Γαρδύκης	Ν.
Διαμήδης Κυριακοῦ	Ν.	Ν. Κριεζώτης	Ν.
Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Σταμάτιος Δάρρας	ἀπών	Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Κανάρης	ἀπών
Ι. Στάϊκος	Ν.	Γ. Σταματάρας	Ν.
Α. Παππατσώρης	ἀπών		

Ἀκολούθως ἐχορηγήθη ἄδεια ἀπουσίας ἑξαημέρου εἰς τὸν πρόεδρον, ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτοῦ· οὗτος δὲ, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως γενησομένης τὴν προσεχῆ τρίτην 10 Δεκεμβρίου τὴν συζήτησιν τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελίτης.

Οἱ προσκληθέντες εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων γραμματέων
Ι. Καραγιαννόπουλος.
Κ. Ζαριφόπουλος.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΣΤ'.

Τῆς 10 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 82, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 9, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἀπόντας αὐτῶν.

Ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλε κατὰ πρῶτον εἰς τὴν βουλὴν, ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον εἶχεν ἀποφασισθῇ νὰ σταλῇ ἔγγραφον παραμυθητικὸν πρὸς τὴν μητέρα τοῦ ἀειμνήστου Ὑψηλάντου· πολλοὶ δὲ τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐγνωμοδότουν νὰ σταλῇ τοιοῦτον καὶ πρὸς τὴν σύζυγον· γενομένης ὅμως ἐσπευσμένως διὰ τὴν προσεγγίζουσαν τότε λῆξιν τῆς συνόδου τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἀποράσεως ταύτης τῆς βουλῆς, ἐγένετο τὸ ῥηθὲν ἔγγραφον πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ ἀντὶ τῆς μητρὸς, ὑπὲρ ἧς εἶχε προταθῇ. Καὶ ἐπρότεινε νὰ σταλῇ καὶ πρὸς τὴν μητέρα ἕτερον. Ἡ βουλὴ ὁμοφώνως παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ προέδρου.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προέδρου, ἀπεφήνατο ἡ βουλὴ νὰ ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι αὐτῆς πρὸς τὸν πρώην ἔφορον κύριον Κωνσταντῖνον Κολοκοτρώνην. Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου, καὶ ἀνεγνώσθη τὸ 1. ἄρθρον· μηδενὸς δὲ παρατηρήσαντός τι ἐπὶ τούτου, ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 1. « Ὁ προξενικὸς κλάδος διαιρεῖται εἰς τρεῖς τάξεις. Εἰς τὴν πρώτην συμπεριλαμβάνονται τὰ γενικὰ προξενεῖα· εἰς τὴν δευτέραν τὰ προξενεῖα καὶ εἰς τὴν τρίτην τὰ ὑποπροξενεῖα.»

Ὡσαύτως ἀνεγνώσθη καὶ ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως καὶ τὸ 2 ἄρθρον, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 2. « Ἑκάστου γενικοῦ προξενείου προΐσταται εἷς γενικὸς πρόξενος. Ἡ διεύθυνσις δὲ ἑνὸς γενικοῦ προξενείου δύναται ν' ἀνατεθῇ παρὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ εἰς ὑπάλληλον ἔχοντα βαθμὸν προξένου.

Ἑκάστου προξενείου προΐσταται εἷς πρόξενος· δύναται δὲ ἡ διεύθυνσις τοῦ προξενείου ν' ἀνατεθῇ παρὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ εἰς ὑπάλληλον ἔχοντα βαθμὸν ὑποπροξένου.

Ἑκάστου ὑποπροξενείου προΐσταται εἷς ὑποπρόξενος.»

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη τὸ τρίτον ἄρθρον· ἐπὶ τούτου δὲ λαβών τις τὸν λόγον ἀνέπτυξεν, ὅτι τὸ 3 ἄρθρον τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καθιεροῖ τὴν ὕπαρξιν προξενικῶν πρακτόρων, ἐν δὲ τῷ 39 ἄρθρῳ ὁρίζεται, ὅτι οἱ προξενικοὶ πράκτορες διορίζονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ἁρμοδίου προξένου. Ἐπειδὴ δὲ ἡ διάταξις αὕτη συνέχεται στενὰ μὲ τὸ 30 ἄρθρον, ἤθελεν εἶσθαι καλὸν νὰ συζητηθῇ πρότερον ἂν εἶναι ἀνάγκη, νὰ ὑπάρχωσι

πράκτορες, καὶ κατόπιν παρὰ τίνων νὰ διορίζωνται. Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἐνταῦθα δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν, ἂν συμφέρῃ ἡ τῶν πρακτόρων ὕπαρξις· καθιερωθείσης δὲ ταύτης, θέλει συζητηθεῖ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ, παρὰ τίνος πρέπει νὰ διορίζωνται. Ὑπεστήριξεν ὁ ἀγορεύων, ὅτι οὐδεμία ἀπαραίτητος ἀνάγκη ὑπάρχει τῶν προξενικῶν πρακτόρων, διότι αἱ θέσεις αὐτῶν, ἀσημάντων συνήθως ὄντων, καὶ ἐλαχίστην κοινωνικὴν βαρύτητα ἐχόντων, καθίστανται περιττα!, καὶ οὐδεμίαν ὠφέλειαν παρέχουσιν· ἐνῷ ἂν ἦναι ἀνάγκη περισσοτέρων ὑπαλλήλων, εἶναι δυνατὸν νὰ διορισθῶσιν ὑπὸ τοῦ νόμου πλειότεροι ὑποπρόξενοι, βαθμόν τινα καὶ ἀξιοπρέπειαν ἔχοντες, ἢ νὰ ὁρισθῇ ἐν τῷ νόμῳ καὶ τετάρτη τις κλάσις προξενικῶν ὑπαλλήλων. Διότι τὸ νὰ μὴ ὁρίζηται ἐν τῷ νόμῳ ὁ ἀριθμὸς τῶν πρακτόρων, καὶ τὰ μέρη, ἐν οἷς οὗτοι θέλουσι διορισθῆ, ἀλλὰ νὰ ἀφίνηται εἰς τὴν κυβέρνησιν ἐλεύθερον τὸ δικαίωμα νὰ πλάττῃ ἀορίστως τοιαύτας θέσεις, εἶναι οὐχὶ μόνον ἐναντίον τοῦ συντάγματος τὸ ὁποῖον ὥρισεν, ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ διορίζῃ ὑπάλληλον εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν, ἀλλὰ καὶ λίαν ἐπιζήμιον. Διότι οἱ πράκτορες οὗτοι, οἵτινες οὐδένα προξενικὸν βαθμὸν ἔχουσιν, λαμβάνουσι παρὰ τῶν ναυτιλομένων τὰ αὐτὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα εἰσπράττουσι καὶ οἱ πρόξενοι, ἐνῷ δὲν παρέχουσιν, οὐδ' εἶναι δυνατὸν νὰ παρέχωσι, τὴν δέουσαν ὑπεράσπισιν, τὴν ὁποίαν ὑποτίθεται τουλάχιστον, ὅτι θέλει δώσει ὁ πρόξενος ἐν περιπτώσει ἀνάγκης. Συμβαίνει ὅθεν νὰ φορολογῶνται τὰ ναυτικὰ ἑλληνικὰ πλοῖα εἰς πᾶσαν ἀκτήν, εἰς ἣν ἤθελον προσορμίσει· οὕτω, φερ' εἰπεῖν, ἐνῷ ὑπάρχει πρόξενος εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, εὑρίσκεται πράκτωρ εἰς τὴν ὀλίγον ἀπέχουσαν αὐτοῦ Καλλίπολιν, καὶ θέλουσιν ἴσως διορισθῆ πράκτορες καθ' ὅλους τοὺς μυχοὺς καὶ λιμενίσκους τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Βοσπόρου, οὗτοι δὲ θέλουσι φορολογεῖ τοὺς Ἕλληνας ὡς καὶ οἱ πρόξενοι. Καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ Τουρκίᾳ, ὅπου εἶναι ἀναγκαιότατοι οἱ πρόξενοι διὰ τὸ τῆς ἐτεροδικίας δικαίωμα, καὶ διὰ νὰ ὑπερασπίζωνται τοὺς ἀναξιοπαθοῦντας Ἕλληνας, οἱ πράκτορες εἶναι περιττοί, διότι δὲν ἔχουσι τὴν ἀπαιτουμένην κοινωνικὴν βαρύτητα διὰ νὰ φανῶσι χρήσιμοι εἰς τοὺς καταφεύγοντας εἰς τὴν προστασίαν των· διότι συνήθως οὗτοι εἶναι ἄνθρωποι ἐγχώριοι, Ἕλληνες μὲν τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν καρδίαν ἀλλ' ὀθωμανοὶ ὑπήκοοι, καὶ πρὸς τὸν τουρκικὸν προεστῶτα μηδὲ νὰ ἐμβλέψωσι τολμῶντες· ἐπομένως οὐδεμίαν ὠφέλειαν ὑπόσχονται, καὶ ἐν τούτοις θέλουσι φορολογεῖ τοὺς ναυτιλομένους ἄνευ οὐδεμιᾶς πραγματικῆς προστασίας. Ὑπεστήριξεν ὅθεν τὴν ἐξάλειψιν τοῦ

τοιούτου εἴδους τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων ἢ τουλάχιστον τὴν νομοθέτησιν ὡρισμένων θέσεων πρακτόρων εἰς ῥητὰ μέρη.

Ἀντέλεξεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ὁ προκείμενος νόμος τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν προξενείων ἀκολουθεῖ τὸ σύστημα τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν· εἰς ταῦτα ὑπάρχουσιν, ἐκτὸς τῶν προξένων καὶ ὑποπροξένων, καὶ πράκτορες, οἵτινες μάλιστα δὲν εἶναι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένοι, ἀλλὰ διορίζονται παρὰ τοῦ ὑπουργείου, ἐπὶ προτάσει τῶν προξένων καὶ ἐπ' εὐθύνῃ αὐτῶν· εἰσπράττουσι δὲ τὰ δικαιώματα εἰς λογαριασμὸν τῶν προξένων, παρ' ὧν μισθοδοτοῦνται ἀνάλογον τῆς ἐργασίας αὐτῶν μισθοδοσίαν· ὅ,τι λοιπὸν γίνεται καὶ παρὰ τῆς ἄλλοις ἔθνεσιν, ἅτινα μᾶλλον ἡμῶν εἶναι φωτισμένα, ὁρίζεται καὶ παρ' ἡμῖν. Οὐδεμία δ' ἀνάγκη νὰ ὁρισθῶσιν ἐν τῷ νόμῳ αἱ ἀναγκαῖαι θέσεις τῶν πρακτόρων, αἵτινες δὲν εἶναι μάλιστα ἐκ τῶν προτέρων γνωσταί, ἀφοῦ μάλιστα οἱ τοιοῦτοι ὑπάλληλοι δὲν μισθοδοτοῦνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ γινώσκει μὲν καλῶς ὅτι πολλῶν ἐθνῶν πράκτορες, διορίζονται ἀμέσως παρὰ τοῦ προξένου ἄνευ τῆς εἰδοποιήσεως τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου, τὸ δ' ἡμέτερον νομοσχέδιον περισσοτέραν ὁρίζει περιστολήν, διατάττον νὰ διορίζωνται οἱ πράκτορες παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν προξένων. Ἡ δὲ χρησιμότης τῶν πρακτόρων δὲν εἶναι ἀσήμαντος, ὡς ὁ προαγορεύσας εἶπε, διότι οὗτοι πᾶσαν εὐκολίαν καὶ δυνατὴν βοήθειαν παρέχουσιν εἰς τοὺς ναυτιλομένους, τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας εἰς τὴν Κυβέρνησιν δίδουσιν, ἐπιτηροῦσιν εἰς τὰ συναλλάγματα, περιθάλπουσιν ὅπως δύνανται τοὺς ναυαγήσαντας, καὶ κατ' ἄλλους τρόπους προστατεύουσι τὸ ἐμπόριον ἡμῶν, τὸ ὁποῖον ἐκτεταμένον ὂν ἔχει πανταχοῦ ἀνάγκην ὑπερασπίσεως. Ἀλλ' ἐὰν γίνωνται ἐκ τῶν προξενικῶν πρακτόρων καταχρήσεις, ὀφείλομεν νὰ ζητήσωμεν τὴν τούτων καταστολὴν ἢ καὶ τὴν ἐξάλειψιν, εἰ δυνατόν, οὐχὶ ὅμως νὰ προσβάλλωμεν τὴν ὕπαρξιν τῶν πρακτορικῶν θέσεων· ὑπεστήριξεν ὅθεν τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι δὲν ἀποκρούει τοὺς προξενικοὺς πράκτορας διὰ τὰς γινομένας καταχρήσεις· διότι, καὶ ὑποτεθέντος ὅτι οὐδεμία κατάχρησις γίνεται, καὶ ἀξιότιμα εἶναι τὰ ἐκλεχθησόμενα πρόσωπα, ὅπερ ἀδύνατον, ἰσχυρίζεται αὖθις, ὅτι καὶ τὰ νομίμως εἰσπραττόμενα παρὰ τῶν προξένων δικαιώματα εἰσπράττονται ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης, ἢ χρησιμότητος εἰς τὸ ἔθνος ἢ τὸ ἐμπόριον· καθόσον εἰς μὲν τοὺς προξένους ὀφείλουσιν οἱ ναυτιλόμενοι νὰ πληρώσωσι τὰ προξενικὰ τέλη ὡς ἀντάλλαγμα τῆς προστασίας, τὴν ὁποίαν λαμβάνουσιν

ἐν τῇ πόλει, ἔνθα ἐδρεύει πρόξενος, ὁσάκις ζητήσωσι τοιοῦτον τὴν συνδρομήν. Ἀλλὰ διὰ τί νὰ πληρώσῃ τὸ πλοῖον τέλη, ὅταν προσορμίζηται εἰς ἓν ἀκρωτήριον, ἐνῷ τὸ προξενικὸν τέλος δὲν εἶναι φόρος ἐπιβαλλόμενος εἰς τὰ πλοῖα, διότι προσορμίζονται εἰς τοῦτο ἢ εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἀλλ' εἶναι τρόπον τινὰ ἀπότισις, τῆς ὁποίας ἀπολαύουσιν ὑπὸ τῶν προξένων προστασίας; Οἱ δὲ πράκτορες οὐδεμίαν συνήθως ἄλλην ἐργασίαν πράττουσιν, ἀλλὰ μόνον φορολογοῦσιν, ἀναγκάζοντες πολλάκις τοὺς προσορμιζομένους νὰ ἐκφέρωσι τὰ προξενικὰ αὐτῶν ἔγγραφα καὶ νὰ πληρώνωσι τότε καὶ ἐγχώρια λιμενικὰ τέλη. Ὁ λόγος τοῦ προαγορεύσαντος, ὁ στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ παραδείγματος τῶν ἄλλων ἐθνῶν, δὲν ἀποδεικνύει, ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τυφλοῖς ὄμμασιν ὅσα νομοθετήματα ὑπάρχουσιν εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη, τὰ ὁποῖα ἔχουσι πολλὰς ἄλλας εὐκολίας, καὶ μέσα, ὧν ἡμεῖς στερούμεθα· διότι μόνος ὁ μεγαλεπήβολος καὶ ἐπιχειρηματικὸς χαρακτὴρ τοῦ Ἕλληνος φέρει αὐτὸν εἰς συναγωνισμὸν πρὸς τὴν ναυτιλίαν τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ἐνῷ τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν δὲν ἔχει τὰς προσασίας, τὰς ὁποίας ἀπολαμβάνει τὸ ναυτικὸν τῶν ἄλλων ἐθνῶν, οὐδὲ τὰς μεγάλας ἐμπορικὰς εὐκολίας, τὰς ὁποίας παρέχουσι πολυτάλαντοι ἐμπορικαὶ οἰκίαι τῆς Εὐρώπης. Ὅθεν, ἂν ταῦτα μετὰ πολλῆς τινος προστασίας ἐπιβάλωσι τοιοῦτόν τι βάρος εἰς αὐτό, δὲν ἔπεται, ὅτι πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὸ ἡμέτερον ναυτικόν. Ἀποκρούει διὰ ταῦτα τὰς πρακτορικὰς θέσεις, καὶ μάλιστα τὸ ἀόριστον τῶν θέσεων αὐτῶν, ἐπιβοηθητικῶς δὲ προτείνει τοὐλάχιστον νὰ ὁρισθῶσι διὰ νόμου αἱ τῶν προξενικῶν πρακτόρων θέσεις· διότι τὸ σύνταγμα διατάττει νὰ μὴ διορίζηται ὑπάλληλος εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν, καὶ ἀλλαχοῦ, νὰ μὴ ἐπιβαρύνηται ὁ Ἕλλην, μήτε διὰ συνθήκης, ἄνευ τῆς νομοθετικῆς κυρώσεως· ἑπομένως δὲν πρέπει ν' ἀνεχώμεθα νὰ πλάττωνται ὑπὸ τῆς ἐξουσίας θέσεις φορολογικαὶ ἀορίστως. Καὶ δύναται μὲν ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὴν νομοτελεστικὴν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κανονίσῃ τι νομοθετικῶς, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον πρέπει νὰ ἦναι εἰδικὸν, καὶ νὰ περιορίζηται διά τινων ὅρων κωλυόντων τὴν κατάχρησιν τοῦ χορηγουμένου τούτου δικαιώματος· ἐνταῦθα ὅμως πρόκειται νὰ διορίζῃ ἡ Κυβέρνησις ἄνευ ἀνάγκης θέσεις καθαρῶς φορολογικὰς εἰς ὁλόκληρον τὸν προξενικὸν κλάδον. Ἐπίφερε δὲ, ὅτι οἱ πρόξενοι ἀληθῶς ἔχουσι καὶ ληξιαρχικὰ καθήκοντα, καὶ καθήκοντα τοῦ προστατεύειν τοὺς ναυαγοῦντας, ἀλλὰ κατὰ πόσον ἐνεργοῦσι τὰ τοιαῦτα καθήκοντα ἕκαστος ἐννοεῖ, καὶ μάλιστα οἱ πράκτορες. Καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἐν-

δεχόμενον νὰ ναυαγήσῃ ἓν πλοῖον, εἶναι δίκαιον νὰ φορολογῶνται τακτικῶς τὰ ἀπανταχοῦ προσορμιζόντα Ἑλληνικὰ πλοῖα; ἐνῷ, ἂν τύχῃ πρόξενος ἱκανὸς καὶ φιλάνθρωπος, ἔχων σχέσεις ἐμπορικὰς, δύναται νὰ ὠφελήσῃ, ἄλλως δὲ, οὐδεμίαν εὑρίσκουσιν οἱ ναυαγήσαντες καὶ παθόντες βοήθειαν· ἀλλὰ, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ, δὲν εἶναι ὀρθὸν διὰ μέλλουσαν, ἀβεβαίαν καὶ ἀόριστον ὠφέλειαν, νὰ ἐπιβάλλωνται τακτικῶς καὶ ὡρισμένως τοσοῦτον ἐπαχθῆ εἰς τὴν ναυτιλίαν τέλη. Καὶ τόσῳ μᾶλλον, καθόσον τοιοῦτοί τινες πράκτορες γίνονται ἐνίοτε συνεργοὶ εἰς ναυταπάτας καὶ εἰς ἄλλας ὁμοίας καταχρήσεις, ὁδηγοῦντες αὐτοὶ τοὺς πλοιάρχους πῶς νὰ βεβαιῶσι τὰς ἀβαρίας καὶ τὰ θαλάσσια δυστυχήματα. Ἐπέμεινεν ὅθεν νὰ μὴ ὑπάρξωσι πράκτορες, ἢ τοὐλάχιστον νὰ νομοθετηθῶσιν αἱ θέσεις αὐτῶν καὶ νὰ μὴ ἀφεθῇ ὁ διορισμὸς τῶν ἁπλῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον κατὰ πρότασιν τῶν προξένων, ἐχόντων συμφέρον νὰ διορίζωσι παμπόλλους πράκτορας εἰς ὅλους εἰ δυνατὸν τοὺς ὅρμους· διότι οὕτω πολλαπλασιάζουσι τὴν φορολογίαν. Εἶναι δὲ πικρότατον εἰς τὸν ἐκ τριακοντούτιας διασωθέντα πλοίαρχον καὶ λιμενισθέντα που, νὰ εἴπῃ ἀμέσως παρουσιαζόμενον εἰς αὐτὸν ἐντόπιόν τινα, ἀλλόγλωσσον συνήθως, φέροντα ἀνὰ χεῖρας τὸ ἔγγραφον τοῦ διορισμοῦ του, καὶ ζητοῦντα παραχρῆμα τὰ πρακτορικὰ δι' αὐτοῦ δικαιώματα· διὰ ταῦτα μεγάλα παράπονα καὶ δίκαια ἔχουσιν ὅλοι οἱ πλοίαρχοι καὶ οἱ ναυτιλόμενοι. Ἀνάγκη λοιπὸν πᾶσα νὰ κανονισθῶσιν ὑπὸ τοῦ νόμου αἱ θέσεις τῶν πρακτόρων, καὶ νὰ μὴ φέρηται πρὸς δικαιολογίαν τὸ παράδειγμα τῶν ἄλλων ἐθνῶν· διότι τὰ γαλλικὰ, φερ' εἰπεῖν, πλοῖα, εἰσορμίζοντα εἰς τοὺς μικροὺς τῆς Ἑλλάδος λιμένας, οὐδὲν πληρόνουσιν, διότι δὲν ὑπάρχουσι πανταχοῦ πράκτορες, καὶ ὅπου ὑπάρχουσιν ἤδη πρόξενοι, ἂν ἀποθάνωσι, δὲν ἀντικαθίστανται πάντοτε δι' ἄλλων, καὶ πολλαὶ δευτερεύουσαι πόλεις τῆς Ἑλλάδος στεροῦνται Προξένων Γαλλικῶν.

Ἀνακεφαλαιώσας τρίτος τις τὰ παρὰ τῶν δύο προαγορευσάντων λεχθέντα ἐγνωμοδότησεν, ὅτι ἡ ὠφέλεια καὶ ἡ ἀνάγκη τῶν πρακτόρων εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τῶν προξένων. Διότι, ἂν ἕκαστος πρόξενος ἠδύνατο νὰ παρευρίσκηται καὶ νὰ ἐφορᾷ πανταχοῦ τῆς περιφερείας του, τότε ὁ πράκτωρ ἤθελεν εἶσθαι περιττός· ἀλλ' ἀφοῦ ἐκτὸς τοῦ κεντρικοῦ λιμένος, ὅπου ἐδρεύει ὁ πρόξενος, ὑπάρχουσι καὶ λιμένες κατωτέρου εἴδους, ὅπου φοιτῶσι πλοῖα οὐχὶ τόσον πολλὰ, ὡς εἰς τὴν ἕδραν τοῦ προξένου, καὶ εἰς ταῦτα δὲν δύναται νὰ παρευρίσκηται ὁ πρόξενος, καταντᾷ ἀναγκαία καὶ ὠφέλιμος ἡ ὕπαρξις τῶν πρακτόρων, ὡς ἡ τῶν προ-

ξένων· διὰ τοῦτο τὸ νομοσχέδιον θέλει νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἄλλοι ὑπάλληλοι συντελοῦντες εἰς τὸν σκοπὸν τῶν προξένων, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγκη ἐπεκτείνεται. Ὁ λόγος τῶν καταχρήσεων τῶν γινομένων ὑπὸ τῶν πρακτόρων, οἵτινες καταπιέζουσι τὸ πτωχὸν ἡμῶν ἐμπόριον, εἶναι σημαντικὸς καὶ ἄξιος τῆς προσοχῆς τῆς κυβερνήσεως, ἀλλὰ δὲν ἀποδεικνύει, ὅτι πρέπει νὰ καταργηθῶσιν αἱ θέσεις τῶν πρακτόρων, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγκη ἐκπηγάζει ἐκ τῆς τῶν προξένων· ἀλλ' ὅτι πρέπει τὴν μὲν κατάχρησιν νὰ παύσωμεν, τὴν δὲ ὠφέλειαν νὰ ἐνισχύσωμεν. Ὡσαύτως, ἂν οἱ πράκτορες ἀπαιτῶσι δικαιώματα προξενικὰ παρὰ τῶν ναυτιλομένων, ἄνευ οὐδεμιᾶς πράξεως ἢ ἐνεργείας, ἢ ἂν ταῦτα ἦναι ἐπαχθῆ, ἡ τούτων θεραπεία εὑρίσκεται διὰ τῆς διορθώσεως τοῦ περὶ προξενικῶν δικαιωμάτων νόμου, καὶ τῆς μεταῤῥυθμίσεως αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἐπιεικέστερον διὰ νὰ συντείνῃ εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἐμπορίου. Γνωμοδοτεῖ ὅθεν νὰ διατηρηθῶσιν οἱ πράκτορες, ἀλλὰ τὰ προξενικὰ δικαιώματα νὰ ἐλαττωθῶσιν. Ἡ δὲ ἀποδιδομένη εἰς τοὺς πράκτορας συνεννόησις εἰς δόλια ναυάγια καὶ σύμπραξις εἰς τὰς ναυταπάτας δὲν ἀποδεικνύει, ὅτι πρέπει νὰ καταστρέψωμεν τὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ νὰ βελτιώσωμεν αὐτὴν διὰ τῆς καταλλήλου ἐκλογῆς προσώπων ἱκανῶν καὶ τιμίων, οὐχὶ μόνον ἐπὶ τῶν πρακτόρων, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ πλείστου σημερινοῦ προσωπικοῦ τῶν προξένων, διὰ νὰ κατασταλῶσιν, ὅσον οἷόν τε, αἱ καταχρήσεις. Περὶ δὲ τοῦ διορισμοῦ τῶν πρακτόρων, ἐπειδὴ διαλαμβάνει τὸ 39 ἄρθρον, ἐκεῖ εἶναι ἁρμόδιον νὰ γείνῃ λόγος, περὶ τοῦ ἂν πρέπῃ νὰ ὁρίζωνται ὑπὸ τοῦ νόμου, καὶ νὰ διορίζωνται ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἢ παρὰ τοῦ ὑπουργείου.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι δὲν εἶναι παραδεκτὸν τὸ ἀόριστον τῶν θέσεων· διότι καὶ οἱ πράκτορες, ὡς ἔχοντες δημοσίαν ὑπηρεσίαν, πρέπει νὰ διορίζωνται διὰ νόμου, νὰ ὀνομασθῶσιν αἱ θέσεις των, καὶ νὰ ὁρισθῇ ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας των. Διότι εἶναι ἀληθέστατον, ὅτι πλεῖστα παράπονα ὑπάρχουσι κατὰ τῶν πρακτόρων, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἡ ἀκτοπλοΐα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας παρὰ τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων ἐξέλιπε, διότι ὑποβαλλόμενα εἰς ἀδιάκοπον ἐπαχθῆ φορολογίαν δὲν δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν, καὶ ἐγκατέλιπον τὴν ναυτιλίαν εἰς ἄλλα ἐγχώρια πλοῖα. Αἱ δὲ καταχρήσεις τῶν τοιούτων πρακτόρων εἶναι οὐχὶ μόνον ὁμολογούμεναι, ἀλλὰ καὶ φυσικώταται· διότι οἱ τοιοῦτοι σπεύδουσιν ἐνταῦθα ζητοῦντες τὰς θέσεις ταύτας, καὶ τοι μὴ ἔχούσας τακτικὸν μισθόν· πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν νὰ πορισθῶσι τὰ ἔξοδά των ἐκ τῶν κανονικῶν δικαιωμάτων ὀλίγων πλοίων, ἂν δὲν πράξωσι

καταχρήσεις; Διὰ τοῦτο αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ὁδηγοῦσι τοὺς πλοιάρχους εἰς τὴν ναυταπάτην· καὶ τὸ ἴδιον ὑπουργεῖον ἔχει ἐκθέσεις τοῦ ἐπιμελητηρίου τῆς Σύρου, ὅθεν δείκνυται, ὅτι πᾶσα ναυταπάτη πηγάζει ἐκ τῆς πρακτορίας καὶ τῆς ὑποπροξενίας.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι εἰς τὸ προψηφισθὲν 1. ἄρθρον ἐκανονίσθη ἡ διαίρεσις τοῦ προξενικοῦ κλάδου, διαιρεθέντος εἰς τρεῖς τάξεις, γενικοὺς προξένους, προξένους καὶ ὑποπροξένους, περὶ δὲ πρακτόρων οὐδεὶς ἐκεῖ λόγος ἐγένετο. Ἀλλ' εἰς τὸ 3 ἄρθ. θέλουσα, ὡς φαίνεται, ἡ κυβέρνησις νὰ προνοήσῃ περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορίου ἔτι πλατύτερον, προτείνει καὶ τὸν διορισμὸν προξενικῶν πρακτόρων, τῶν ὁποίων καθήκοντα μὲν παρίστανται ταὐτὰ μὲ τὰ τῶν προξένων, φαίνονται δὲ ὑποδεέστεροι καὶ ὑποτελεῖς εἰς αὐτούς, ὄντας ὑπευθύνους, ὡς προτείνοντας τὸν διορισμόν των. Τοῦτο δὲ φαίνεται ἀντιφατικόν· ἀλλὰ πάντες μέν, πλὴν τοῦ εἰσηγητοῦ, συνεφώνησαν ὅτι καὶ αἱ θέσεις αὗται τῶν πρακτόρων πρέπει νὰ ὁρισθῶσιν ὑπὸ τοῦ νόμου, καὶ νὰ μὴ ἀφεθῇ ἀπόλυτος ὁ ἀμέσως παρὰ τῆς κυβερνήσεως ἀόριστος διορισμὸς αὐτῶν. Προτείνει δὲ καὶ αὐτός, κατὰ συνέπειαν τοῦ ῥητοῦ ἄρθρου τοῦ συντάγματος, καὶ τῶν ἐκτεθέντων περὶ τῶν ἐκ τῆς ἀοριστίας τῶν θέσεων γινομένων καταχρήσεων, νὰ ὁρισθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι θέσεις τῶν πρακτόρων ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, καὶ τοῦτο πρέπει νὰ γείνῃ εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον.

Ἐπανέλαβεν ὁ εἰσηγητὴς, ἀπαντῶν πρὸς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι οἱ πράκτορες εἶναι ὑπάλληλοι τῶν προξένων, καὶ δὲν ἔχουσι τὰ αὐτὰ μ' ἐκείνους καθήκοντα ἀλλ' ὑποδεέστερα, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν προξένων ἐνεργοῦσιν· εἶναι ὅμως ἀναγκαιότατοι νὰ ὑπάρχωσι, διότι οἱ πρόξενοι δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσι πανταχοῦ. Δὲν εἶναι δ' ἐπόμενον, ὅτι θέλουσι διορισθῇ πράκτορες εἰς ὅλα τὰ ἀκρωτήρια καὶ τὰ ἀνωφελῆ μέρη, διότι ἡ κυβέρνησις θέλει σταθμίσει τὴν ἀνάγκην καὶ θέλει διορίζει τοιούτους εἰς δευτερεύοντας ἐμπορικοὺς λιμένους, ὅπου θέλει ὑπάρχει ναυτιλία τις Ἑλληνική, καὶ ὁ πράκτωρ δύναται νὰ προσφέρῃ πᾶσαν δυνατὴν προστασίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ θέσις δὲν εἶναι ἔμμισθος, δὲν ἔπρεπε νὰ γίνηται τοσαύτη ἀντίστασις· ἂν δὲ συμβαίνωσι καταχρήσεις καὶ ὑπάρχωσι παράπονα, εἴτε πραγματικὰ εἴτε ὑπερβολικὰ καὶ ἰδανικά, ὀφείλομεν μὲν νὰ θεραπεύσωμεν προσηκόντως τὰς καταχρήσεις, οὐχὶ δὲ νὰ καταστρέψωμεν πρόῤῥιζον τὴν ὑπηρεσίαν· ὑπεστήριζεν ὅθεν τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ὑποστηρίζων καὶ ἕτερος τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου τοῦ νομο-

σχεδίου εἶπεν, ὅτι αὕτη εἶναι λογικὴ καὶ ἀναγκαία, ἐξ αὐτῆς τῆς ἀνάγκης καὶ ὠφελείας τῶν προξένων ἐκπηγάζουσα. Ἀλλὰ τὸν μὲν ἀριθμὸν τῶν προξενείων καὶ ὑποπροξενείων εἰς ἕκαστον κράτος προσδιορίζει τὸ νομοσχέδιον, τὸν δὲ τῶν πρακτόρων ἀφίνει ἀόριστον, διότι τοιοῦτος τῷ ὄντι ὑπάρχει, καὶ ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς τοπικῆς ἐξήρτηται.

Μετὰ ταῦτα, ἀποπερατωθείσης τῆς περὶ τοῦ προκειμένου συζητήσεως, οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ὑπάρξωσι μὲν οἱ πράκτορες ἀλλὰ νὰ ὁρισθῶσι διὰ νόμου αἱ θέσεις αὐτῶν, προέτεινον νὰ ἐξαλειφθῇ ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ τρίτου ἄρθρου « καθόσον ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ὑπηρεσίας ἤθελε τὸ ἀπαιτήσει » ὥστε νὰ ὁρίζηται μὲν ἡ ὕπαρξις τῶν πρακτόρων διὰ τοῦ 3 ἄρθρου, ἔχοντος τότε οὕτως.

« Ἄρθρ. 3. Εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου Γεν. Προξενείου, προξενείου καὶ ὑποπροξενείου, διορίζονται προξενικοὶ πράκτορες· νὰ μένῃ δὲ εἰς τὸ 39 ἄρθρον ἀποφασισθησόμενον, ὅτι οἱ πράκτορες πρέπει νὰ διορίζωνται διὰ νόμου.

Ὁ Πρόεδρος λοιπὸν παρετήρησεν, ὅτι ἐκ τῶν λεχθέντων, δύο προτάσεις ἐξήχθησαν, ἡ μὲν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει, ἡ δὲ περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς τελευταίας περιόδου· ἠρώτησε δὲ κατὰ πρῶτον τὴν βουλὴν, ἂν παραδέχηται τὴν ἀπορριφθεῖσαν τοῦ 3 ἄρθρου τροπολογίαν, ἡ δὲ βουλὴ ἀπέρριψεν αὐτήν· ἐρωτηθεῖσα δὲ περὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 3. « Εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου Γεν. Προξενείου, προξενείου καὶ ὑποπροξείου, διορίζονται προξενικοὶ πράκτορες, καθόσον ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ὑπηρεσίας ἤθελε τὸ ἀπαιτήσει. »

Ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος 4 ἄρθρου, ἐπροτάθη νὰ ἐγκρίνῃ ἡ Βουλὴ τροπολογίαν τινὰ, ἵνα μὴ ἀναγκαῖος ὁ τῶν γραμματέων διορισμὸς ὑπάρχῃ, ὅπως ἡ Κυβέρνησις νὰ δύναται νὰ διορίζῃ αὐτοὺς κατὰ θέλησιν. Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τοῦτο, τροπολογήσασα τὸ ἄρθρον, ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 4. « Εἰς ἕκαστον γενικὸν Προξενεῖον καὶ προξενεῖον δύναται νὰ διορισθῇ εἷς γραμματεὺς μὲ τὸν τίτλον, γραμματεὺς γενικοῦ Προξενείου, ἢ Προξενείου, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων τινῶν, τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ γεν. Προξενείων καὶ Προξενείων, τῶν ὁποίων αἱ θέσεις προσδιορίζονται εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ παρόντος νόμου. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 5 ἄρθρου καὶ τῆς ἐπὶ αὐτοῦ προταθείσης γνωμοδοτήσεως ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, ἵνα ἐν τῷ 2 §. αὐτοῦ τροπολογηθῇ, ὅπως μὴ οἱ ἔμποροι ἀναπληρῶσι τοὺς ἀπόντας ἢ κωλυομένους Ὑποπροξένους, ἀλλὰ Πρόξενός τις τῶν ἄλλων δυνάμεων· παρετηρήθη ὅτι πλείονα φέρει εὐκολίαν τὸ νομοσχέδιον, ἀγνοεῖται δὲ ἵνα τι ἐτροπολόγησεν αὐτὸ ἡ ἐπιτροπὴ οὕτως· ἐπειδὴ δὲ καλῶς αὐτὸ ἔχει, διὰ τοῦτο νὰ παραδεχθῇ μὲν αὐτὸ ἡ Βουλὴ, νὰ προσθέσῃ δὲ ἐν τῷ 2 §. αὐτοῦ μετὰ τὴν λέξιν *ἐμπόρων* τὴν λέξιν ἢ *Προξένων*. Ἀπηντήθη δὲ παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι τὴν τροπολογίαν ταύτην ἡ ἐπιτροπὴ ἀπήνεγκεν, ἵνα προστασίαν τε χωριτέραν οἱ Ἕλληνες ἔχωσι, καὶ ἡ Προξενικὴ ἀξιοπρέπεια ἀλλέως διατηρεῖται. Ἡ δὲ Βουλὴ, μὴ ἐπιμένοντος τοῦ εἰσηγητοῦ, παρεδέχθη τὸ 5 ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 5. « Ἀπόντος ἢ ὁπωσδήποτε κωλυομένου τοῦ γενικοῦ Προξένου, ἢ Προξένου, ἡ διεύθυνσις τοῦ γενικοῦ Προξενείου ἢ Προξενείου ἀνατίθεται εἰς τὸν γραμματέα αὐτοῦ.

Ἀπόντος δὲ ἢ κωλυομένου ὁπωσδήποτε τοῦ Ὑποπροξένου, ἡ διεύθυνσις τοῦ Ὑποπροξενείου ἀνατίθεται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἰδίαν του εὐθύνην εἰς τινα τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ του Ἑλλήνων ἢ ἀλλοδαπῶν Ἐμπόρων, ἢ ἄλλων εὐϋπολήπτων ἀτόμων, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ εἰδοποιῶνται ἀμέσως περὶ τούτου τό τε ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον καὶ αἱ ἁρμόδιοι ἐπιτόπιοι Ἀρχαί.

Τοῦτ' αὐτὸ θέλει γίνεσθαι καὶ εἰς τὰ γενικὰ Προξενεῖα καὶ Προξενεῖα, ὁσάκις δὲν ἤθελον ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς γραμματεῖς, διωρισμένοι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. »

Ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου, ἐπροτάθη ἵνα ἀντὶ τοῦ *ὑπήκοοι* τεθῇ συντακτικώτερον *πολῖται*, καὶ ἵνα προσδιορισθῇ ἐν τῷ νόμῳ καλήτερον, ἂν ἐν τῷ 2 §. θεωρῶνται μισθοδοτούμενα τὰ προστιχορήγησίν τινα λαμβάνοντα Προξενεῖα. Ἡ δὲ Βουλὴ ἐτροπολόγησε τὸ ἄρθρον, κατὰ τὰ προταθέντα ὑπὸ τούτων, οὕτως·

« Ἄρθρ. 6. Ἅπαντες ἐν γένει οἱ κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν Κράτος Προξενικοὶ ὑπάλληλοι, πρέπει νὰ ἦναι ἀφύκτως πολῖται Ἕλληνες, ἐξαιρουμένων τῶν κλητήρων ἢ γιασακσίδων, οἵτινες δύνανται νὰ λαμβάνωσι καὶ ἐξ ἀλλοδαπῶν.

Ὅπου δ' ἀλλοθι ὑπάρχουσιν Ἑλληνικὰ Προξενεῖα, μηδὲ μισθὸν μηδ' ἐπιχορήγησιν ἔχοντα, δύνανται οἱ τοιοῦτοι Προξενικοὶ ὑπάλληλοι νὰ ὦναι καὶ ἀλλοδαποί· ἀλλ' ὅταν δὲν ὑπάρχωσιν εἰς τὰ τοιαῦτα μέρη πολῖται Ἕλληνες, κατάλληλοι καὶ θέλοντες νὰ ἀναδεχθῶσιν ἄμισθον Προξενικὴν ὑπηρεσίαν. »

Ἀναγνώσθη τὸ 7 ἄρθρον, καὶ, μηδενὸς παρατηρήσαντός τι, ἐγένετο δεκτὸν κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 7. Κατὰ τὸ Ρωσσικὸν Κράτος προσδιορίζονται·

Ἐν Γενικὸν Προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πετρούπολιν,
Ἓν Προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μόσχαν,
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ὀδησσὸν,
Ἓν Ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰσμαήλιον,
Ἓν Ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ταϊγανρόκ,
Ἓν Ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κέρτσιον.»

Ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος 8. ἄρθρ. παρετηρήθη ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, μὴ εὑροῦσα ἐνταῦθα τὸν ἐν ἄρθρ. 35. εὑρισκόμενον δεσμοφύλακα, ἐξέλειψεν αὐτὸν· ἐπειδὴ δ' οὗτος εἶναι λίαν ἀναγκαῖος, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προστεθῇ ὡς ἐδαφ. 12. μετὰ τοὺς γιασακσίδας. Ἀπηντήθη δὲ παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ κύξησε τοὺς γραμματεῖς ἀπὸ τριῶν εἰς τέσσαρας, ἀφαιρέσασα διὰ τὴν αὔξησιν ταύτην τὸν ἐπιμελητὴν τῶν αἰγαιοπελαγιτῶν· καὶ ἵνα τὰ καθήκοντα τούτου εἰς ἕνα τῶν γραμματέων ἀνατεθῶσι, καὶ ἵνα μὴ διακρισίς τις Ἑλλήνων ᾖ. Καὶ ὅτι ἀφῄρεσε τὸν δεσμοφύλακα, ἀποροῦσα παντάπασι περὶ τῆς ἀνάγκης αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔνθα οὐδὲ δικαστική τις ἀρχὴ, οὐδ' ἄλλο τι ὑπάρχει.

Ἀντελέχθη παρ' ἄλλου ὅτι καλῶς τὸ Ὑπουργεῖον τοὺς γραμματεῖς τοῦ ἐπιμελητοῦ τούτου διέκρινε· διότι οἱ μὲν γραφικὴν ἔχουσιν ἐργασίαν, ὁ δὲ οὐδεμίαν τοιαύτην, ἀλλὰ διευκολύνει τὰς ὑποθέσεις τῶν παρεπιδημούντων Ἑλλήνων· ὠνομάσθη δὲ τῶν αἰγαιοπελαγιτῶν, διότι ἐπὶ τὸ πολὺ οὕτως οἱ ὀθωμανοὶ τοὺς παρεπιδημοῦντας ἐκεῖ Ἕλληνας προσαγορεύουσιν· ὡς τοιοῦτος δὲ, μὴ δυνάμενος ὑπὸ τοῦ γραμματέως νὰ ἀναπληρωθῇ, ἀπαιτεῖται καὶ τὰ Τουρκικὰ νὰ γνωρίζῃ, καὶ τὰς κατὰ τὴν ἀγορὰν λεπτομερείας. Καὶ ὅτι ὑπάρχει νόμος ἐπιτρέπων εἰς τὰ προξενεῖα καὶ ἀνακρίσεις νὰ ἐνεργῶσιν ἐπὶ τῶν γινομένων ἐγκλημάτων· ἐπειδὴ δ' ἐπὶ τῶν κακουργημάτων προφυλακίσεις νὰ ἐνεργῶσιν ὀφείλουσι, διὰ τοῦτο καὶ δεσμοφύλακος χρῄζουσιν.

Ἐπροτάθη αὖθις ὑπ' ἄλλου νὰ προστεθῇ ὁ δεσμοφύλαξ πρὸ τοῦ 10. ἐδαφίου, νὰ ἀφαιρεθῶσιν αἱ λέξεις *ἐπὶ τῶν αἰγαιοπελαγιτῶν* ἀπὸ τοῦ ἐδαφίου 8. νὰ προστεθῇ δὲ μετὰ τὸ ἐδαφ. 36 ἕτερον κατὰ τὸ ὑποβληθὲν συμπληρωτικὸν νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως· « Ἓν Προξενεῖον ἐν Παλαιστίνῃ, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἱερουσαλήμ. » καὶ τὸ ἐν Κύπρῳ Ὑποπροξενεῖον κατὰ τὸ νομοσχέδιον νὰ γίνῃ Προξενεῖον, διότι ἡ νῆσος πολυάνθρωπος ὑπὸ Πασσᾶ διοικεῖται καὶ πολλοὶ ἐκεῖ κατοικοῦσιν Ἕλληνες.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου παρετηρήθη ὅτι ἐν Λαρίσῃ ἐπίσης Πασσᾶς διοικεῖ, καὶ πολὺ γίνεται ἐμπόριον· ὡς δ' ἐν Θεσσαλονίκῃ

Προξενεῖον καθιδρύθη, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τῇ Θεσσαλίᾳ τοιοῦτον πρέπει νὰ καθιδρυθῇ, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Ὑποπροξενεῖον Βώλου νὰ ὑπάγηται· καθόσον τοῦτο συμφέρει καὶ πολιτικῶς καὶ ἐμπορικῶς. Ἀντιπαρετηρήθη παρ' ἄλλου ὅτι ἀναγκαία μὲν εἶναι ἡ θέσις σημαντικότης δὲν ὑπάρχει, ἵνα Προξενεῖον καθιδρυθῇ, ὑπάρχουσα καὶ ἐν Ἰωαννίνοις, τῇ πρωτευούσῃ τῆς Ἠπείρου, καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ, τῇ τῆς Μακεδονίας· καὶ ὅτι, ὑπάρχοντος καὶ τοῦ Ὑποπροξενείου Βώλου, Ὑποπροξενεῖον καὶ ἐν Λαρίσσῃ πρέπει νὰ καθιδρυθῇ.

Ἐλέχθη ὑπ' ἄλλου ὅτι τὸ χορηγούμενον ἐν τῷ 30 ἄρθρῳ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν εἶναι ἐπιβλαβὲς, πρέπει ὅμως καὶ τοι τοιοῦτον νὰ ἐπιτραπῇ εἰς αὐτὴν κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν Κράτος, καὶ οὕτως αὕτη δύναται νὰ βάλῃ εἰς ἐνέργειαν τὰ ἤδη καὶ ὑπὲρ Λαρίσσης νομοθετηθησόμενα, ὅταν εὐκολυνθῇ.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ καταχωρισθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ *καὶ ἓν Προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λάρισσαν*· ἐπειδὴ δὲ ἠρωτήθη ἂν πρέπει νὰ προστεθῇ ἐκεῖ καὶ γιασακσῆς, ὡς καὶ ἐν τῷ Προξενείῳ Θεσσαλονίκης, διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ παρεδέχθη μὲν ὅλον τὸ 8 ἄρθρον, καθ' ἃ ἐπὶ τῶν ἐδαφίων ἐτροπολόγησεν αὐτὸ ὡς ἀνωτέρω, ἐπεφυλάχθη δὲ νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τούτων καὶ τοῦ διορισμοῦ γιασακσῆ καὶ γραμματέως ἐν τῷ Προξενείῳ Λαρίσσης, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν προταθεισῶν μεταῤῥυθμίσεων ἐν τῷ ἐμπορικῷ γραφείῳ Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, ἂν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ζητηθῶσιν· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον ὡς ἐψηφίσθη αὐτὸ οὕτως·

« Ἄρθρ. 8. *Κατὰ τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος.*

Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβεία θεωρεῖται καὶ ὡς γενικὸν προξενεῖον, ἐνεργοῦσα τὰ τοιαῦτα καθήκοντα διὰ τοῦ ἐμπορικοῦ αὐτῆς γραφείου.

Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦτο προσδιορίζονται :
Εἷς διευθυντὴς ἔχων τίτλον προξένου.
Τρεῖς γραμματεῖς ά. τάξεως.
Δύω γραμματεῖς β'. τάξεως.
Δύω γραφεῖς ά. τάξεως.
Εἷς ἐπιμελητὴς
Εἷς λιμενάρχης.
Εἷς δεσμοφύλαξ.
Εἷς κλητήρ.
Δύω γιασακσίδες.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Αἶνον,

Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀδριανούπολιν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βάρναν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τραπεζοῦντα.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἑλλήσποντον (Δαρδανέλια).
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Χίον.
Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει καὶ ἕνα γιασακσήν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μιτυλήνην.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κυδωνίας.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σμύρνην.
Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι καὶ τοὺς ἀκολούθους ὑπαλλήλους.
Ἕνα πρῶτον διερμηνέα.
Ἕνα δεύτερον διερμηνέα.
Ἕνα γραφέα ἀ. τάξεως.
Ἕνα λιμενάρχην.
Δύο γιασακσίδας.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥόδον.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κύπρον.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σάμον.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Χανία τῆς Κρήτης.
Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει καὶ ἕνα γιασακσήν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἡράκλειον τῆς Κρήτης.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βηρυττὸν τῆς Συρίας.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τρίπολιν τῆς Συρίας.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰώππην τῆς Συρίας.
Ἓν προξεν. ἐν Παλαιστίνῃ, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἱερουσαλήμ.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Θεσσαλονίκην.
Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι ἕνα διερμηνέα καὶ ἕνα γιασακτσήν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βῶλον.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰωάννινα.
Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθ. 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι·
Δύο γιασακσίδας, τῶν ὁποίων ὁ εἷς προσδιορίζεται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐν Ἄρτῃ πρακτορίας.

Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πρέβεζαν.

Κατὰ τὴν Ἡγεμονίαν Σερβίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βελιγράδιον.

Κατὰ τὴν ἡγεμονίαν Βλαχίας καὶ Μολδαυίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βουκουρέστιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰβραΐλαν.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰάσιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γαλάτσιον.

Κατὰ τὴν Αἴγυπτον.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀλεξάνδρειαν.
Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ γενικὸν τοῦτο προξενεῖον ἔχει προσέτι·
Ἕνα διερμηνέα.
Ἕνα γραφέα.
Ἕνα λιμενάρχην.
Δύο γιασακσίδας.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κάϊρον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Δαμιάτιον. »

Ἀνεγνώσθη τὸ 9 ἄρθρον, καὶ, μηδενὸς παρατηρήσαντός τι, ἐγένετο δεκτὸν κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 9. *Κατὰ τὸ Ἰόνιον κράτος.*

« Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κέρκυραν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ζάκυνθον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κεφαλληνίαν. »

Ὁ πρόεδρος, ἀναβαλὼν τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν προσεχῆ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μελ. Χ. Μελέτης.

Οἱ τοὺς ἀπόντας γραμματεῖς ἀναπληρώσαντες
Κ. Ζαριφόπουλος.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΖ'.

Τῆς 11 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τὴν ἑνδεκάτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 70, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 27· ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἀπόντας αὐτῶν.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς βουλῆς ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτως.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπή.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Συνελθοῦσα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ κανονισμοῦ εἰς ἓν τῶν δωματίων τοῦ καταστήματος, καὶ λαβοῦσα ὑπ ὄψιν τὸν κατὰ τὴν λήξασαν 6′. σύνοδον ψηφισθέντα προϋπολογισμὸν τῆς βουλῆς, τὸν ὑπὸ τοῦ ταμίου καθυποβληθέντα διὰ τὴν ἀρξαμένην γ′. βουλευτικὴν σύνοδον, καὶ τὰς ἐπ' αὐτοῦ διαφόρους παρατηρήσεις τοῦ Κ. προέδρου· θεωροῦσα ὅτι αἱ κατὰ τὴν 6′. σύνοδον ἀνάγκαι ὑπάρχουσι καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν μηδαμῶς ἀλλοιωθεῖσαι, συνέταξεν ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνου τῆς 6′. συνόδου, τὸν διὰ τὴν ἀρξαμένην γ′. προϋπολογισμὸν τῆς βουλῆς. Ὑπολογίσασα δὲ τὸ χρονικὸν τῆς διαρκείας αὐτοῦ διάστημα ἑξάμηνον, ἤτοι ἀπὸ 7 Νοεμβρίου 1846 μέχρις 7 Μαΐου 1847, διηρημένου εἰς 3 κεφάλαια καὶ ἑνδεκα ἄρθρα, καὶ ἀναβαίνοντος εἰς δρ. 190,151:26. καθυποβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς, συνωδευμένον μὲ ἀντίγραφον ἐκείνου τῆς 6′. συνόδου πρὸς φωτισμόν της εἰς τὴν ἐπιψήφισίν του, καὶ μὲ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις της ἐπί τινων ἄρθρων τῶν διαφόρων κεφαλαίων αὐτοῦ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ. κεφαλαίου.

Ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπή σας τὰς παρατηρήσεις τοῦ προέδρου, παραστήσαντος τὸ ἀδύνατον τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ γραφείου μὲ τὴν λῆξιν τῆς συνόδου, ὡς ἡ πεῖρα ἀπέδειξε κατὰ τὰς δύο προλαβούσας, πρὸς δὲ καὶ τὴν ἀναπόφευκτον ἀνάγκην τῆς διατηρήσεώς τινων ὑπηρετῶν πρὸς φύλαξιν καὶ καθαρισμὸν τοῦ καταστήματος, καὶ ἐκπλήρωσιν διαφόρων ἐργασιῶν τοῦ ἀναγνωστηρίου καὶ τῆς ἀρχειοθήκης, ὄντος διαρκῶς ἀνοικτοῦ, ὑπελογίσατο τὴν μισθοδοσίαν ἑνὸς ἐκ τῶν συντακτῶν καὶ τεσσάρων ἐκ τῶν γραφέων διὰ μῆνας ἑπτὰ, καὶ τὴν μισθοδοσίαν ἑνὸς ἐκ τῶν εὐταξιῶν καὶ τριῶν ἐκ τῶν κλητήρων μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου τοῦ 1847.

Ἡ μισθοδοσία τοῦ ἀρχειοφύλακος προσδιωρίσθη, σύμφωνα μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 98 τοῦ κανονισμοῦ, ὁρίζοντος τὸν διορισμὸν αὐτοῦ ἐτήσιον.

Ἐπὶ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 4 τοῦ 6′. Κεφαλαίου.

Τὴν ἐπὶ τῶν ἄρθρων τούτων πίστωσιν ἡ ἐπιτροπή σας ὑπελόγισεν ἐνιαύσιον, διότι ἐνόμισε δίκαιον καὶ ὀρθὸν, ὅτι, συστηθέντος ἤδη ἐν τῇ βουλῇ τακτικοῦ ἀναγνωστηρίου, διά τε τὸ ἐπίσημον καὶ ἀξιοπρεπὲς αὐτοῦ, πρέπει νὰ λαμβάνωνται αἴτε ἐσωτερικαὶ καὶ ἐξωτερικαὶ ἐφημερίδες, ὡς καὶ τὰ περιοδικὰ συγγράμματα ἐτησίως· καὶ ὅτι διὰ τὸν αὐτὸν ἐπίσης λόγον πρέπει νὰ διατηρῶνται καὶ οἱ καθ' ἑκάστην νύκτα ἀναπτόμενοι φανοὶ ἐτησίως.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ γ′. κεφαλαίου.

Τὸ ποσὸν τοῦτο κατεχωρίσθη ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ διὰ τὰς ἐν ταῖς παρατηρήσεσι τοῦ πίνακος σημειουμένας καθυστερήσεις· ἤτοι διὰ τὰ τυπωτικὰ τῆς 6′. συνόδου μὴ πληρωθέντα κατ' ἐκείνην ὡς ἐν τῷ ἀπολογισμῷ αὐτῆς καταδείκνυται, διὰ τὴν μισθοδοσίαν ἑπτὰ ἡμερῶν τοῦ Νοεμβρίου, τῶν κατ' ἀπόφασιν τῆς βουλῆς μεινάντων ὑπαλλήλων, πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ γραφείου αὐτῆς κατὰ τὴν 6′. σύνοδον κλπ.

Ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἄρθρων ἐνόμισε περιττὴν πᾶσαν παρατήρησιν, καθόσον εὗρεν αὐτὰ σύμφωνα μὲ τὰς ἀνάγκας τοῦ σώματος, καὶ τούτων τὴν παραδοχὴν προτείνει εἰς τὴν βουλήν.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐνόμισεν ἡ ἐπιτροπὴ καθῆκόν της νὰ ὑποβάλῃ πρὸς τὴν βουλήν, εἰς ἣν ἀπόκειται νὰ ἐκτιμήσῃ αὐτάς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Νοεμβρίου. 1846.

Τὰ μέλη τῆς λογιστ. ἐπιτροπῆς

Κ. Χαραμῆς.	Δ. Σακελλαριάδης
Π. Παπαδαῖος.	Κ. Τσερτίδης.
Γ. Κάνδυας.	

Ὁ Εἰσηγητὴς

Φρ. Κρ. Μαῦρος. »

Ὁ πρόεδρος ἐξέθηκεν ὅτι ἐν ἀρχῇ τῆς Α'. συνόδου τὰ πρακτικά, ἅμα τυπούμενα, διενέμοντο κατὰ φύλλον εἰς τοὺς βουλευτάς· πολλοὶ δὲ τούτων μὴ σχηματίσαντες τὸ ὅλον αὐτῶν πολλὰ τῶν φύλλων ἀπώλεσαν, καὶ προσελθόντες ζητοῦσιν ἤδη τὰ πρακτικὰ πλήρη· ὁ δ' ἀριθμὸς τούτων εἶναι πεντήκοντα τρεῖς.

Ἐπειδὴ δὲ δὲν πρέπει οἱ βουλευταὶ τῆς Α'. συνόδου νὰ στερῶνται τῶν πρακτικῶν αὐτῆς, ἠρώτησε τὴν βουλήν, ἂν ἐγκρίνῃ νὰ ζητήσῃ ταῦτα παρὰ τοῦ δημοσίου τυπογραφείου ἡ βουλή, τὸ ἀντίτιμον μόνον τοῦ χάρτου πληρώνουσα, καὶ στέλλουσα εἰς αὐτὸ τὰ παρ' αὐτῇ εὑρισκόμενα ἀτελῆ ἵνα συμπληρώσωσιν, ἂν δυνηθῶσιν, αὐτά.

Ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο καταφατικῶς.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενείων νομοσχεδίου· καὶ παρετηρήθη ὑπὸ τοῦ προέδρου ὅτι ἐπερώτα ἐπὶ τοῦ 8 ἄρθρου ἡ βουλὴ χθὲς τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς ὑπουργοὺς, ἵνα τοὺς ἀπαιτουμένους γιασακσίδας εἰς ὡρισμένα προξενεῖα ζητήσωσι, καὶ τὰ εἰκότα ἐπὶ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας προτείνωσιν. Ὅτι τὴν ἀπόφασιν ταύτην διεβίβασεν εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν, ἀπαντήσαντα ὅτι ἐκ τῶν ὀνομασθέντων προξενείων εἰς τὸ τῆς Λαρίσσης, ἀνῆκον εἰς τὰ τῆς ά. κατηγορίας, ἀπαιτεῖται νὰ νομοθετηθῇ ῥητῶς ἐν τῷ νόμῳ οὐ μόνον γιασακτσὴς ἀλλὰ καὶ γραμματεύς· ὁ δὲ διορισμὸς τῶν γιασακτσίδων εἰς τ' ἄλλα δύο προξενεῖα, καθόσον μὲν ταῦτα ὑπάγονται εἰς τὴν δ'. κατηγορίαν, θέλει γίνεσθαι ὑπ' ὄψιν ἐπὶ τοῦ προσοῦ τῆς χορηγίας, καθόσον δὲ εἰς τὴν γ'. θέλει γίνεσθαι παρὰ τοῦ προξένου κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας· παρατηρήσαντα δ' ἔτι ὅτι τὸν μὲν διορισμὸν γραμματέως καὶ γιασακσίδων ἐν τῷ τῆς Λαρίσσης καὶ τοῦ δεσμοφύλακος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας, τὸ ὑπουργεῖον προτείνει, εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὅμως, ἐπειδὴ καὶ νομικὸς ἰδίως ἀπαιτεῖται καὶ διαφορὰ σμικρὰ ὑπάρχει, τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον αὐτῆς νὰ σχηματισθῇ οὕτω.

«1 Διευθυντὴς μὲ βαθμὸν προξένου.
1 Ὑποδιευθυντὴς μὲ βαθμὸν ὑποπροξένου (μισθὸν δὲ ἐτήσιον δραχ. 4800).
4 Γραμματεῖς δ'. τάξεως (μὲ μισθὸν ά. τάξεως).
3 Γραφεῖς ά. τάξεως
1 Λιμενάρχης.

1 Κλητὴρ
2. Γιασακσίδες.»

Ἐπὶ τούτου εἷς μὲν παρατήρησεν ὅτι δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἐπιληρωθῇ τῆς προτεινομένης ἤδη τροποποιήσεως τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἐπιρυλάξασα τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ὅτι ὁ ἐκεῖ προτεινόμενος ὑποδιευθυντὴς θέλει εἶσθαι χρήσιμος εἰς τὰς δικαστικὰς καὶ τὰς ἀνακριτικὰς ἰδίως ὑποθέσεις καὶ εἶναι διὰ τοῦτο λίαν ἀναγκαῖος, διότι αἱ ἐνεργούμεναι ἀνακρίσεις μετὰ τῆς δυνατῆς πρέπει νὰ γίνωνται τελειότητος, καὶ νὰ μὴ παραλείπηται τύπος τις, ἵνα μὴ προσέρχωνται κατόπιν ἐνταῦθα οἱ πταίσαντες, καὶ διὰ τοῦ τύπου τούτου τὴν ἔλλειψιν ἀθῶνται· καὶ ὅτι τοῦτο καὶ πρὸς τὸν νόμον τοῦ 1841 σύμφωνον εἶναι, καθ' ὃν τὸν κωλυόμενον διευθυντὴν ἀναπληροῖ ὁ ὑποδιευθυντὴς, καὶ ὑπὸ τοῦ ἐθνικοῦ αὐτοῦ συμφέροντος ὑπαγορεύεται· ἀλλ' ὁ διοριζόμενος οὗτος ὑποδιευθυντὴς πρέπει νὰ ἦναι ἰδίως νομικός.

Ἕτερος δ' ἐπήνεγκεν ὅτι ἡ τοῦ ἐκιμελητοῦ θέσις ὑπῆρχεν ἐκ τότε καὶ ἀναγκαῖος τὰ μάλιστα ἐφαίνετο ὁ τὰ καθήκοντα ταῦτα πρότερον ἐκπληρῶν.

Ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως νὰ προστεθῇ μὲν ὁ ὑπὲρ τοῦ τῆς Λαρίσσης προξενείου γιασακσὴς νὰ τροποποιηθῇ δὲ τὸ ἐμπορικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως γραφεῖον, ὡς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐζητήθη· καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ 8 ἄρθρον καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν θέλει τροποποιηθῇ σύμφωνα μὲ τὴν πρότασιν τοῦ ὑπουργοῦ ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ τοῦ 38 ἄρθρου, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς θέσεις ἔχει οὕτως.

« Ἄρθρ. 8. Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβεία θεωρεῖται καὶ ὡς γεν. προξενεῖον, ἐνεργοῦσα τὰ τοιαῦτα καθήκοντα διὰ τοῦ ἐμπορικοῦ αὐτῆς γραφείου.

Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦτο προσδιορίζονται·
1. Διευθυντὴς μὲ βαθμὸν προξένου.
1. Ὑποδιευθυντὴς μὲ βαθμὸν ὑποπροξένου
4. Γραμματεῖς δ'. τάξεως
3. Γραφεῖς ά. τάξεως.
1. Λιμενάρχης
1. Δεσμοφύλαξ
1. Κλητὴρ
2. Γιασακσίδες

Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραντου εἰς Αἶνον
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραντου εἰς Ἀδριανούπολιν.
Ἓν ὑποπροξενεῖοῦ, ἔχον τὴν ἕδραντου εἰς Βάρναν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραντου εἰς Τραπεζοῦντα
Ἓν ὑποπροξεν, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἑλλήσποντον (Δαρδανέλια)
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Χίον.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει καὶ ἕνα γιασακσήν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μυτιλίνην.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κυδωνίας.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σμύρνην.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου Γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι καὶ τοὺς ἀκολούθους ὑπαλλήλους.
Ἕνα πρῶτον διερμηνέα.
Ἕνα δεύτερον διερμηνέα.
Ἕνα γραφέα ἀ. τάξεως.
Ἕνα λιμενάρχην.
Δύω γιασακσίδας.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥόδον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κύπρον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σάμον,
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς χανία τῆς Κρήτης.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει καὶ γιασακσήν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν εἰς Ἡράκλειον τῆς Κρήτης.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βηρυτὸν τῆς Συρίας.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τρίπολιν τῆς Συρίας.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰώππην τῆς Συρίας.
Ἓν προξενεῖον ἐν παλαιστίνῃ, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἱερουσαλήμ.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Θεσσαλονίκην.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι:
Ἕνα διερμηνέα, καὶ ἕνα γιασακσήν.
Ἓν προξενεῖον εἰς Λάρισσαν.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 προσδιοριζομένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει καὶ ἕνα γιασακσήν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βῶλον.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰωάννινα.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι:

Δύω γιασακσίδας, τῶν ὁποίων ὁ εἷς προσδιορίζεται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐν Ἄρτῃ πρακτορίας
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πρέβεζαν.

Κατὰ τὴν Ἡγεμονίαν Σερβίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βελλιγράδιον.

Κατὰ τὰς Ἡγεμονίας Βλαχίας καὶ Μολδαυΐας

Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βουκουρέστιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰβραΐλαν.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰάσιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γαλάτσιον.

Κατὰ τὴν Αἴγυπτον

Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως τὸ γενικὸν τοῦτο προξενεῖον ἔχει προσέτι:
Ἕνα διερμηνέα.
Ἕνα γραφέα.
Ἕνα λιμενάρχην.
Δύω γιασακσίδας
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κάϊρον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Δαμιάτιον.»

Ἀναγνώσθη τὸ 10 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς· ἐπὶ τούτων δὲ παρετήρησέ τις ὅτι μόλις ἡ πόλις τοῦ Βρινδησίου εἶναι γνωστὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἐπειδὴ δ' οὐδ' ἐμπόριον μεθ' ἡμῶν ἔχει οὐδ' ἄλλο τι, διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἐκεῖ ὑποπρόξενος, ἵνα μή ποτε, τοῦ ἔτους ἴσως ἅπαξ ἢ δίς, Ἑλληνικόν τι πλοῖον ἐξ ἀνέμου εἰς τὸν λιμένα ἐκείνης εἰσελθὸν φορολογηθῇ· εἰς τὴν τοιαύτην ὑπάγεται κατηγορίαν καὶ τὸ Πάνορμον, ἐν αἷς διωρίσθησαν, διότι ἴσως τινες τῶν ὑπαρχόντων ἐκεῖ Ἑλλήνων ἐζήτησαν νὰ διορισθῶσιν. Ὅτι ἡ ἐκ τῶν θέσεων τούτων παραχθησομένη ὠφέλεια θέλει εἶσθαι ἐλαχίστη

διότι δὲν ἔχομεν σχέσεις πρὸς τὰς πόλεις ταύτας, ἡ δ' ὕπαρξις ἐκεῖ προξένων ἐπιβαρύνει δωρεὰν τὸ ναυτικὸν ἡμῶν, τὸ ὁποῖον κατώρθωσε πρὸς τὸ Εὐρωπαϊκὸν νὰ συναγωνίζηται οὐχὶ διὰ τὰ ἄλλα μέσα τὰ ὁποῖα ἔχει, διότι οὐδ' ἐμπορικαὶ μεγάλαι οἰκίαι ὑπάρχουσι συντρέχουσαι αὐτό, οὐδ' ἕτερόν τι, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ μεγαλεπήβολον τοῦ Ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος καὶ τὸ ριψοκίνδυνον αὐτοῦ καὶ τὸ οἰκονομικόν του πνεῦμα· ἐν ᾧ δὲ τὰ ἄλλα πλοῖα τῆς Εὐρώπης καὶ πλεῖστα ἔχουσι κεφάλαια καὶ πολιτικὴν μείζονα προστασίαν, πάντων ἐλάσσω τὰ ἡμέτερα ἔχουσι, βαρύνονται ὅμως ὑπὸ πλειόνων βαρέων, διότι οὐδαμοῦ ὑπάρχει τοσαύτη πληθὺς πρακτόρων καὶ ἄλλων προξενικῶν ὑπαλλήλων, οὐδὲ τὰ Ἰονικὰ πλοῖα τοσοῦτον βαρύνονται, οὐδὲ τὰ ὑπὸ Τουρκικὴν σημαίαν Σαμιωτικὰ καὶ Χιακά, διότι οὐδαμοῦ τῆς Εὐρώπης εὑρίσκουσι τοὺς πράκτορας τούτους· ἢ πιστεύετε κἂν ὅτι ἡ φορολογία αὕτη εἶναι συνδρομῆς τινος ὑπὸ τούτων χορηγουμένης ἀντίτιμον; ἀλλὰ ποίαν χορηγοῦσι συνδρομήν, ἄνθρωποι μηδεμίαν ἔχοντες κοινωνικὴν βαρύτητα ὡς οἱ πράκτορες, ἢ τίς πιστεύει ὅτι οὗτοι ἐξ ἰδίων τὴν συνδρομὴν ταύτην θέλουσι χορηγήσει; διότι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν δὲν εὑρηται ποσόν τι πρὸς συνδρομὴν τῶν ναυαγούντων. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν ὑποτεθῇ, εἰς τὴν Μεσόγειον δὲν συμβαίνουσι ναυάγια, ἀλλ' εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον, ἡ πληθὺς δ' αὕτη περιττεύει ἐνταῦθα. Ἐπειδὴ δὲ ὑπάρχουσιν Ἕλληνες ἔμποροι, τὰ καθήκοντα ταῦτα εὐχαρίστως ἀναλαμβάνοντες, ἄνευ ὠφελείας τινός, ἀλλὰ ἵνα μόνον οἱ ἐρχόμενοι πλοίαρχοι συνιστῶνται εἰς τούτους καὶ τὰς ἐμπορικάς αὐτῶν σχέσεις αὐξήσωσιν, οὗτοι δὲ ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως εἰσπράττοντες οὐδέποτε τὸν λαὸν θέλουσι καταβλίψει, διὰ τοῦτο καθήκοντα τοιαῦτα εἰς τούτους νὰ ἀνατεθῶσι δύνανται· ἐν ᾧ οἱ ἤδη διοριζόμενοι φορολογοῦσι τὰ πλοῖα μόνον, διότι εἰσέρχονται εἰς λιμένα τινα, καὶ δι' ὑδροφόρησιν ἔτι, καίτοι μηδεμίαν ἐπιχειροῦντα πρᾶξιν.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι τὸ Βρινδήσιον εἶναι ἀπέναντι τῆς Ἠπείρου εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου, πολλαὶ δὲ ναυτικαὶ Ἑλληνικαὶ πόλεις, ὡς τὸ Γαλαξίδιον καὶ ἄλλαι, τὸν πλοῦν τοῦ κόλπου τούτου ἐνεργοῦσι, καὶ διὰ τοῦτο ὁ διορισμὸς ὑποπροξένου ἐκεῖ ἀναγκαῖος μετὰ λόγου ἐκρίθη· καὶ ὅτι δὲν φορολογοῦνται ἁπλῶς οἱ διερχόμενοι, ἀλλὰ οἱ ἐμπορικὰς μόνον πράξεις ἐνεργοῦντες.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν τῆς περαιτέρω συζητήσεως πρέπει νὰ προστεθῇ ἄρθρον, διατάσσον ὅτι τὰ ἐν τῇ διατιμήσει πληρώνονται ὑπὸ τῶν ναυτιλομένων ὅταν πρᾶξιν τινα ἐπιχειρῶσιν, ἵνα μὴ περιορισθῶσιν αἱ προξενικαὶ θέσεις καὶ ἐλαττωθῇ ἐκ τούτου, ἢ ἄλλως ἐκλείψῃ, ἡ ὠφέλεια τὴν ὁποίαν ἡ κεντρικὴ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου ὑπηρεσία λαμβάνει ἀπὸ τῶν προξένων.

Παρετήρησεν ὅμως ἕτερος, ὅτι ἀληθῶς πολλαὶ ἐγένοντο καταχρήσεις καὶ μεγάλως τὸ ἐμπόριον διὰ τῆς διατιμήσεως κατεβλίβη· διότι, ἂν αὕτη ἦναι μετριωτέρα πρὸς τὰς εὐρωπαϊκὰς διατιμήσεις, αὐστηροτάτη ὅμως πρὸς τὴν Ἑλλάδα εἶναι· ἀλλὰ δὲν πρέπει καὶ νὰ προστεθῇ διάταξίς τις τοιαύτη εἰς τὸν νόμον τοῦτον, διότι οὐδ' ὁ οἰκεῖος τόπος εἶναι, οὐδὲ ἄνευ εἰδικῆς γνώσεως τούτων καὶ πολλῆς σπουδῆς διάταξίς τις τοιαύτη, ἀλλοτρία ὅλως τοῦ νόμου, εἰς διατριβὴ καὶ γενικὸν νόμον τοιοῦτον πρέπει νὰ προστεθῇ· ὁ θέλων δὲ δύναται ἰδίαν νὰ προτείνῃ περὶ τούτου πρότασιν· καθόσον ἂν ἐνεργῶνται ἤδη καταχρήσεις, φόβος αὐτὸν ἔχει μὴ ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῶν προξένων αὐξήσωσιν αὗται, πληροφορηθέντα μάλιστα παρὰ δικηγόρων ὅτι αἱ γενόμεναι ναυπάται πᾶσαι οὐδαμοῦ συνεινοήσει προξενικῶν ὑπαλλήλων ἐνηργήθησαν, ἀλλὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν τῇ συνδρομῇ.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι δὲν ἠννόησε διὰ τῶν ἐπανειλημμένων αὐτοῦ ἀγορεύσεων νὰ ἐκθέσῃ ὅτι καταβλίβεται τὸ ναυτικὸν ἐκ τῶν καταχρήσεων, ἀλλ' ἐκ τῶν νομίμως εἰσπραττομένων, τὴν καταβλίψιν μείζονα ἀποτελούντων, διότι ἄνευ ἀνάγκης τινὸς ἕκαστον τῶν πλοίων 50 ἴσως τάλληρα καθ' ἕκαστον αὐτοῦ πλοῦν δαπανᾷ· τοσούτῳ δὲ μᾶλλον, καθόσον οὐδ' ἐπιτήρησίς τις ὑπάρχει, καὶ, γινομένων μάλιστα ἐν Ἑλλάδι παραπόνων κατὰ εἰσπρακτόρων, πρόληψις νὰ σχηματισθῇ πρέπει ἀφοδρὰ ὅτι καὶ οἱ οὕτως εἰσπράττοντες οὗτοι δύνανται νὰ καταχρῶνται, κατὰ προσθήκην εἰς τὴν φορολογικὴν ἄλλην τῶν ναυτιλομένων καταβλίψιν. Ὅτι οὐδὲ διὰ τῆς ἐπὶ τῶν ναυπατῶν ἀγορεύσεως αὐτοῦ τοὺς προξένους καὶ ὑποπροξένους πάντας ἐνοχοποίει, ἀλλ' ἁπλῶς διετείνετο ὅτι πολλαὶ ἀδικίαι καὶ δυστυχημάτων τινῶν ὑπάρξεις ὑπὸ πολλῶν τῶν πρακτόρων ἐπεβεβαιώθησαν· αἱ δὲ καταβλίψεις αὗται γίνονται, διότι ἡ μὲν διατίμησις ἀναφέρει ποσὸν πληρονόμενον ἐφ' ἑκάστης πράξεως τοῦ προξενείου, πότε ὅμως οὗτος τὴν πρᾶξιν ταύτην θέλει ἐνεργεῖ, ὅτε δηλονότι θέλει ἐπιθεωρεῖ τὸ νηολόγιον καὶ ἄλλα, σιωπᾷ μὲν αὐτή, ὁ δὲ πρόξενος δὲν ἐκτελεῖ αὐτάς, ὅταν πλοῖόν τι εἰς ἐμπορικὴν ἔρχηται δασολιμψίαν μὲ τὸν τόπον εἰς ὃν προσωρμίσθη, ἀλλὰ

καὶ ὅταν διὰ δυστυχίαν ἀνέμων ἢ δι' ὑδροφόρησιν εἰς τὸν λιμένα αὐτὸν εἰσῆλθεν, καὶ τότε ἔτι ὅταν ὁ πλοίαρχος μόνον δικαίωμα ἀγκυροβόλου ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ, καὶ τότε εἰς ἀπότισιν προξενικῶν δικαιωμάτων ὑποβάλλουσιν αὐτόν· ὡς ὅταν πλοῖον τι παραπλέον εἰσέλθῃ εἰς τὸν γείτονα λιμένα, ἵνα ἐμπορικὰς λάβῃ πληροφορίας καὶ ἐξακολουθήσῃ ἔπειτα τὸν πλοῦν αὐτοῦ.

Οἱ ἀγορεύσαντες οὗτοι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ἐπρότειναν ἵνα προστεθῇ ὡς ἄρθρον ἴδιον τὸ ἑξῆς.

« Προξενικὰ δικαιώματα δὲν δύνανται νὰ ζητηθῶσιν εἰμὴ μόνον ὁσάκις γίνεται παρὰ τοῦ προσορμισθέντος εἰς λιμένα τινὰ ἢ ὅρμον πλοίου ἐμπορική τις πρᾶξις. Ἐπειδὴ δὲ τὸ προταθὲν ἄρθρον πολλὴν εἶχεν ἐπιρροὴν εἰς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου, διότι δὲν ἤθελον ἀντιλέξει κατὰ τούτου, ἐν παραδοχῇ τοῦ προταθέντος ἄρθρου, ἤθελον δὲ ζητήσει τὸν περιορισμὸν τῶν προξενείων καὶ ἄλλων θέσεων ἐν ἀπορρίψει, διὰ ταῦτα ἐζητήθη νὰ ἀναβληθῇ τοῦ νομοσχεδίου ἡ συζήτησις, καὶ, διαλυομένης τῆς συνεδριάσεως, νὰ τυπωθῇ τὸ προταθὲν ἄρθρον, κατὰ τὴν προσεχῆ δὲ συνεδρίασιν νὰ γίνῃ ἡ ἐπὶ αὐτοῦ συζήτησις, προταχθησομένη τῆς ἐπὶ τοῦ λοιποῦ νομοσχεδίου. Παραδεχθείσης δὲ τὴν ζητηθεῖσαν ἀναβολὴν τῆς Βουλῆς, ἐγένετο ἡ μηνιαία τῶν τμημάτων κλήρωσις, καθ' ἣν, ἐπιτηρηθεῖσαν ὑπὸ τῶν Κ. Κ. Δ. Σακελλαριάδου καὶ Γ. Ἀποστολίδου, ἔλαχον ὡς ἑξῆς.

Α'.	Β'.	Γ'.
Ι. Τομαρᾶς	Γ. Κάνδυας	Α. Μεταξᾶς
Ε. Οἰκονομόπουλος	Ῥ. Παλαμίδης	Ι. Βλάσης
Ι. Κωλέττης	Ν. Μπούκουρας	Γ. Φεγγαρᾶς
Γ. Δουκὸς	Α. Νοταρᾶς	Κ. Ἀντωνιάδης
Α. Βιλαΐτης	Παπακώνστα Τσαμάλας	Γ. Μπάστας
Κ. Κανάρης	Ι. Εὐσταθίου	Δ. Πικουλάκης
Χ. Καπετανάκης	Μ. Ἰατρὸς	Α. Σωτηρίου
Δ. Κουμανιώτης	Φ. Κ. Μαῦρος	Ι. Στάϊκος
Δ. Πλαπούτας	Α. Μαρκόπουλος	Π. Καλαμαριώτης
Γ. Ῥεθελιώτης	Ι. Κρανίδης	Μ. Χ. Μελίτη
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ε. Παρίσσης	Σ. Παρθενόπουλος
Ἐμ. Χ. Τσοῦγλος	Γ. Ἀποστολίδης	Τσαν. Γρηγοράκης
Δ. Κυριακοῦ	Γ. Κουδούλης	Γ. Δερνιτσιώτης
Π. Βαρδιτσιώτης	Δ. Ὀρεινὸς	Σ. Δάβρας
Β. Πετμεζᾶς	Π. Βάρδογλης	Ζ. Ι. Βέλδης
Α. Γεωργαντᾶς	Π. Δαρειώτης	Εὐθ. Κανελλόπουλος
Κ. Τσερτίδης	Α. Κριεζώτης	Κ. Θ. Καλοκοτρώνης
Μ. Λ. Καΐρης	Δ. Δρόσος	Γ. Σταματάρας
Γ. Ρουλιᾶς		

Δ'.	Ε'.	Ϛ'.
Γ. Λογιωτατίδης	Ι. Ζάρκος	Ν. Σταματελόπουλος
Κ. Χ. Παναγιώτου	Δ. Πολυχρονόπουλος	Κ. Οἰκονομόπουλος
Ι. Φασίτσας	Π. Ι. Κυριακὸς	Μ. Γ. Σχινᾶς
Ι. Γαρδίκης	Β. Δημητρακόπουλος	Ν. Κορφιωτάκης
Ι. Κλίμακας	Δ. Τσόκρης	Ι. Φαρμάκης
Φ. Ἰωάννου	Γ. Νοταρᾶς	Σ. Λογοθετόπουλος
Ν. Ἀνδρίκου	Θ. Μαρκεζίνης	Δ. Βρβίλης
Α. Λαπουσιάδης	Ν. Καλλέργης	Α. Γουζούασης
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Κ. Βέϊκος	Κ. Προβελέγιος
Α. Σκαραμαγκᾶς	Μ. Πρωτοπαπᾶς	Αγ. Τσάνος
Π. Παπατσώνης	Α. Παπατσώρης	Ι. Ἀναγνωστόπουλος
Σ. Στεφανάκης	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν. Κριεζιώτης
Ι. Ν. Φλίσσας	Σ. Πάγκαλος	Β. Νικολαΐδης
Δ. Τσιγκουράκος	Σ. Βλάχος	Γ. Γριζάνος
Α. Κιζάνης	Α. Μαυρομιχάλης	Ι. Καραγιαννόπουλος
Δ. Ζῶτος	Δ. Α. Κουντουριώτης	Κ. Χαρειφόπουλος
Γ. Γουναρόπουλος	Η. Παπαδαῖος	Δ. Κυριακίδης
Β. Καραγιάννης	Α. Καλαμογδάρτης	Σ. Α. Βαρότσης

Ζ'.

Κ Χαραμῆς.	Π. Ῥάγκος	Π. Καμπάνης
Κ. Δελιγιάννης	Ν. Θέου	Α. Πετμεζᾶς
Θ. Γρίβας	Ι. Γιολδάσης	Α. Σ. Δανόπουλος
Ν. Μαυρομμάτης	Δ. Κριεζῆς	Δ. Σακελλαριάδης
Δ. Μελετόπουλος	Ι. Ταταράκης	Ι. Οἰκονόμου
Δ. Χατσίσκος	Ν. Δελίντας	Σ. Ἀντωνιάδης

Ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς κατὰ τὴν 13 τοῦ μεσοῦντος συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου, καὶ μετὰ ταύτην τὴν ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελίτης.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.

Οἱ ἀναπληρώσαντες τοὺς ἀπόντας αὐτῶν
Κ. Χαρειφόπουλος.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ, ιϐ'.

Τῆς 13 Δεκεμβρίου

Σήμεραν τὴν δεκάτην τρίτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 95 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 9, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ Προέδρου, τῶν Γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἀπόντας αὐτῶν.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον Συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῶν Προξενείων νομοσχεδίου· παρετηρήθη δ' ὑπὸ τοῦ προέδρου ὅτι ἐπροτάθη ὑποτροπολογία ἐπὶ τῆς προταθείσης κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τροπολογίας, ἔχουσα οὕτω.

« Προξενικὰ δικαιώματα δὲν δύνανται νὰ ζητηθῶσιν, εἰμὴ μόνον ὁσάκις γίνεται ἐμπορική τις πρᾶξις παρὰ τοῦ πλοιάρχου τοῦ προσορμιῶντος εἰς λιμένα τινα, ἢ ὅρμον πλοίου, ἢ ζητεῖται παρ' αὐτοῦ νόμιμός τις προξενικὴ συνδρομή, προβλεπομένη παρὰ τῆς διατιμήσεως. »

Συγχωνευσάντων εἰς ταύτην καὶ τῶν προτεινάντων τὴν τροπολογίαν, περιωρίσθη ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ἡ συζήτησις. Εἶς δὲ τῶν προτεινάντων ἀνέπτυξεν αὐτὴν οὕτω. Παρεξηγήθησαν τῆς κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν προταθείσης τροπολογίας, διότι τινὲς ἐνόμισαν ὅτι δὲν δύνανται κατὰ ταύτην νὰ ζητήσωσιν οἱ Πρόξενοι εἰμὴ δικαιώματα συνεχόμενα μέ τινα ἐμπορικὴν πρᾶξιν, οὐχὶ δὲ τὰ μὴ τοιαῦτα, χορηγούμενα ὅμως ὑπὸ τῆς διατιμήσεως, καὶ ἐπὶ δυστυχῶν καὶ ἄλλων ὁμοίων περιστάσεων πραγματοποιούμενα, ὡς ἐπὶ τῆς βεβαιώσεως ὑπὸ τοῦ Προξένου περὶ κατὰ τὸν πλοῦν θανάτου ἑνὸς τῶν ναυτῶν, καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ ἢ καὶ ἄλλων ἀναλόγων περιπτώσεων, ἐπροτάθη ἡ παροῦσα πρὸς ἄρσιν παντὸς δισταγμοῦ· διότι ἡ διατίμησις περιέχει γενικά τε δικαιώματα, λαμβανόμενα οὐχὶ διὰ τὴν χορηγουμένην νόμιμον συνδρομὴν τοῦ προξένου, ἀλλ' ἁπλῶς διότι πλοῖόν τι εἰς τινα λιμένα προσορμίζεται καὶ ἐμπορικήν τινα πρᾶξιν ἐπιχειρεῖ, καθ' ὧν τὰ μείζω τῶν ναυτικῶν παράπονα ἐγείνοντο· καὶ ἄλλα δὲ περιέχει δικαιώματα βαρέα, προκαλούμενα ἀπὸ πρᾶξιν γινομένην πρὸ τοῦ Προξένου πρὸς συνδρομὴν, ἐπὶ θαλασσίων, φέρ' εἰπεῖν,

δυστυχημάτων, πρὸς πιστοποίησιν τῆς γενομένης ἀβαρίας, καὶ τῶν ὁμοίων. Οὕτω διὰ τῆς πρώτης τροπολογίας ἠννοεῖτο ὅτι ὁ Πρόξενος δὲν ἐπιλαμβάνεται τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ, ἀλλ' ὅταν ὁ πλοίαρχος ἐμπορικήν τινα πρᾶξιν ἐπιχειρήσῃ, ὁσονδήποτε σμικράν, δὲν ἀρχοῦντο ὅμως καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα, πραγματοποιούμενα, διότι αὐτὸς ὁ πλοίαρχος οἱκοθεν ζητεῖ τὴν προξενικὴν συνδρομήν· ὡς καὶ παρὰ τῶν Λὺξιακῶν ἡ διατίμησις ἐφαρμόζεται. Ὅτι, διὰ τῆς προταθείσης ταύτης ὑποτροπολογίας, ῥητῶς αἱρούσης πᾶσαν ἀμφιβολίαν, ἐπειδὴ οὐδόλως κατά τι ἡ διατίμησις τροποποιεῖται, ἀλλὰ γίνεται τὸ καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἴσως ἄλλο τε διαταχθέν, διὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἄτοπον νὰ παραδεχθῇ αὐτὴν ἡ Βουλή, ὡς περιστέλλουσαν τὴν ἀφορμὴν τῶν καταχρήσεων· ὡς δ' ἄλλο τε εἰς τὸν περὶ φορολογίας νόμον, καί τοι ἀτόπως ἴσως, ἐτέθη ὅμως ἐπὶ τέλους διάταξις ποινὴν ἐπιβάλλουσα κατὰ τῶν πλείω τῶν νενομισμένων εἰσπραττόντων δημοσίων ὑπαλλήλων, μ' ὅλον ὅτι τὰ δέοντα ὁ ποινικὸς νόμος κατὰ τούτων ὥρισεν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τοιαύτη ἐκ περισσοῦ διάταξις νὰ καταχωρισθῇ δύναται, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ναυτιλομένων. Καὶ ἀληθῶς μὲν ἡ Κυβέρνησις, ὅταν εἰσαγάγῃ νόμον περὶ προξενικῆς διατιμήσεως, θέλει καὶ περὶ τούτου τὰ εἰκότα προϊδεῖ· ἐπειδὴ ὅμως τοιούτου νόμου ἡ εἰσαγωγὴ δύναται νὰ βραδύνῃ, δικαιούμεθα ἡμεῖς ἀπὸ τοῦδε περὶ τοῦ μεσοῦντος τούτου χρόνου νὰ προβλέψωμεν, οἱονεὶ ἐντολὴν τοιαύτην εἰς τὴν κυβέρνησιν περὶ τούτου διδόντες. Ἐπειδὴ δὲ δύναται νὰ παρατηρηθῇ ὅτι οὕτω καταστρέφεται ἡ διάταξις τοῦ περὶ ἐμπορικῆς ναυτιλίας νόμου, ἡ ὑποχρεοῦσα τὸν πλοίαρχον νὰ παρουσιάζηται εἰς τοὺς κατὰ τόπον προξένους ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς προσορμίσεως αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἀντιπαρατηρεῖται ἀπὸ τοῦδε ὅτι αὕτη μὲν ἡ διάταξις δὲν καταστρέφεται, δὲν δικαιούμεθα δὲ παντάπασιν, ἐὰν, ἵνα ζηλωταὶ τῆς αὐστηρᾶς τῶν νόμων ἐφαρμογῆς ἀναδεικνυώμεθα, αὐξάνωμεν τὸ βαλάντιον τῶν φορολογούντων· καθόσον πολλαὶ τοῦ νόμου τούτου διατάξεις οὐδὲ νὰ ἐφαρμοσθῶσι πληρέστατα δύνανται, ὡς ἡ χορηγοῦσα πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ναυτῶν εἰς τὸν πλοίαρχον, καὶ ἄλλαι ἔτι τοιαῦται διατάξεις, ὡς ἡ ὁρίζουσα νὰ ἐμφανίζωνται οἱ ἐνταῦθα ἀφικνούμενοι εἰς τὸν Λστυνόμον ἐντὸς 24 ὡρῶν, περιτταὶ ἄλλως καταφαινόμεναι, ἕνεκα τοῦ ὁποίου καὶ πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης δὲν ὑπάρχουσιν. Ὅτι πρὸς τούτοις, διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης, δὲν ἐμποδίζεται ὁ πρόξενος νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν πλοίαρχον νὰ ζητήσῃ τὰ ναυτιλιακὰ αὐτοῦ ἔγγραφα, ὅταν ὑπόπτως πρὸς αὐτὸν ἔχῃ ἐπὶ δολίᾳ δια-

γωγὴ ἡ πειρατικὴ διαθέσει, ἀλλὰ μόνον τότε ὀφείλει νὰ δικαιολογήσῃ διὰ τούτου τὴν ἀπαίτησιν ταύτην, καὶ δικαιολογῶν αὐτὴν δικαιοῦται διὰ τὴν παράβασιν τῆς διατάξεως τῆς τροπολογίας αὐτῆς. Καὶ ὅτι τέλος ἡ προτεινομένη τροπολογία δύναται μὲν νὰ ἦναι ἴσως περιττὴ, οὐχὶ δὲ καὶ παράνομος ἢ κακῶς ἐντεῦθεν τεθειμένη.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι, γνωρίσας τὸ ἐλαττωματικὸν τῆς ὑπαρχούσης περὶ Προξενείων νομοθεσίας, οὐ μόνον τὴν ἀρχὴν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου ἠσπάσθη, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπέδειξεν ὅτι μεγίστην ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ προσοχὴν ἐπί τε τοῦ νόμου, καὶ τῶν προταθησομένων διορθώσεων ἐπ' ἄρθρων τινῶν αὐτοῦ. Γενομένου ὅμως λόγου περὶ τροποποιήσεώς τινος, μηδεμίαν ἐχούσης σχέσιν πρὸς τὸν ὑπὸ συζήτησιν νόμον, μόνον περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῶν προξενικῶν θέσεων πραγματευόμενον, καὶ μηδὲν περὶ διατιμήσεως ἢ ἄλλου τινὸς διατάσσοντα, ὡς περὶ ἀντικειμένου νόμου ἄλλου, νὰ παρατηρήσῃ ὀφείλει ὅτι περὶ τούτου ἢ παρὰ τοῦ ὑπουργείου εἰσαγωγὴ ἰδίου νόμου νὰ ἀπαιτηθῇ πρέπει, ἢ τοιοῦτος ὑπό τινος τῶν Βουλευτῶν νὰ ὑποβληθῇ· διότι καὶ διάφορος ἡ ὕλη τῆς προτεινομένης τροπολογίας εἶναι, καὶ ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ ὑπάρχει νὰ συζητῶνται καὶ ψηφίζωνται τροπολογίαι, ἀλλότρια ἀφορῶσαι ἀντικείμενα, ἐπὶ νόμου μηδεμίαν σχέσιν πρὸς ταύτας ἔχοντος· αἵτινες αὐτοτελεῖς πρέπει νὰ εἰσάγωνται καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ διαγραφομένην ὁδὸν νὰ διέρχωνται ἵνα ὑπὸ συζήτησιν ὑποβληθῶσιν. Ὅτι τούτου φαεινὸν παράδειγμα εἶναι αὐτὴ ἡ προταθεῖσα τροπολογία· διότι ὁ προτείνας αὐτὴν, μόλις λαβὼν μικρὸν χρόνου διάστημα καὶ ἐπὶ τῆς χθὲς προταθείσης τροπολογίας σκεφθείς, καὶ ἰδὼν τὸ ἐλαττωματικὸν αὐτῆς, προσῆλθε καὶ νέαν ἐπρότεινεν, εἰπὼν ὅτι ἠδύνατο διὰ τῆς πρώτης νὰ παρεξηγηθῇ, καὶ ἐντὸς χάους εἰσελθὼν, εἰς ὁποῖον συνήθως περιπίπτουσι πάντες οἱ ἀλλότρια πρὸς ἄλληλα ἀναμιγνύοντες, καὶ ἂν ὀλίγων ὡρῶν χρόνου τύχῃ, θέλει αὖθις νέαν φέρει, καθορῶν καὶ τὴν ἐκ τῆς παραδοχῆς ταύτης σύγχυσιν, συνήθη συνέπειαν τῆς ἀταξίας κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῆς. Καὶ ἀληθῶς μὲν καὶ ἐν πολλοῖς τῶν νόμων τοιαῦται ποιναὶ διατάξεις κατεχωρίσθησαν, ἀλλ' ἐκεῖναι, ἐγκαίρως προταθεῖσαι μετὰ τοῦ νόμου, διῆλθον τὴν ὁδὸν ἣν καὶ αὐτὸς ἐφ' οὗ ἐπροτάθησαν, τὴν ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ διαγραφομένην· ἐνταῦθα ὅμως ἐξ ἀπροόπτου προτείνεται αὕτη καὶ ἡ ἐπιψήφισις αὐτῆς ζητεῖται, ἐνῷ οὐδὲν περὶ προξενικῶν δικαιωμάτων πρόκειται. Ὅτι αὐτὸς ὁ προτείνας τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ προταθείσης τροπολογίας

ἐνήργησεν, καταδείξας ὑπόσον ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν περὶ τὴν ψῆφισιν τῆς προταθείσης τότε τροπολογίας ἐπίσπευσις ἤθελεν εἰσθαι ἐπιβλαβὴς· διότι οὐ μόνον οἱ Πρόξενοι τότε εἰς ἐλαχίστας μόνον περιςάσεις ἤθελον λαμβάνει τὰ δικαιώματα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς ἤθελε δέχεσθαι πλέον προξενικὴν θέσιν, ἡ δὲ κυβέρνησις ἤθελεν ἀναγκασθῇ νὰ διορίσῃ τοιούτους ἄνδρας, ζητοῦντας τὴν θέσιν ταύτην, ἵνα, διὰ τῶν καταχρήσεων μόνων, τὴν περιουσίαν αὐτῶν αὐξήσωσι· διὰ τούτου δὲ ἥ τε τῆς κυβερνήσεως ὑπόληψις τὰ μέγιστα ἠλαττοῦτο, καὶ τὸ ἐμπόριον οὐ σμικρὸν ἤθελε καταβλιβῇ. Ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς συζητουμένης τροπολογίας, ὁ προαγορεύσας νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τοὺς προξένους ζητεῖ, διαγράφουσιν ὅτι περὶ ἐμπορικῆς ναυτιλίας νόμος καὶ ὁ ἐμπορικὸς ἔτι αὐτός· ὡς τὰ δηλωτικά, περὶ ὧν ἐντὸς τοῦ 57. ἄρθρ. τοῦ περὶ ἐμπορ. ναυτιλίας νόμου, ὑποχρεοῦντος τὸν πλοίαρχον, ἅμα εἰς λιμένα ἀφικόμενον νὰ δηλώσῃ τὴν ἄφιξιν αὐτοῦ εἰς τὸν ἐπιτόπιον πρόξενον, καὶ τὸ ναυτολόγιον αὐτοῦ νὰ καταθέσῃ ἂν πλέον τῶν 24 ὡρῶν ἐντὸς τοῦ λιμένος παραμείνῃ· καὶ ἄλλα ὑπάρχουσι τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, τὰ ἄρθρα 244. καὶ 245. τὰ ὁποῖα ἁπλῶς καὶ ἄνευ ὡρίμου σκέψεως καὶ μελέτης δὲν πρέπει διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς τροπολογίας ταύτης νὰ καταστρέψωμεν. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ προαγορεύσας ὑπέδειξε, δύνανται πλοίαρχοι, πειρατείαν ἐνεργοῦντες, νὰ λιμενίζωνται εἴς τινα λιμένα καὶ νὰ ποριζωνται τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα ἵνα τὰς αὐτὰς ἐξακολουθήσωσι πράξεις, διὰ τοῦτο πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ τε ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας οἱ νόμοι οὗτοι τὰς διατάξεις ταύτας περιέχουσιν, αἵτινες οὐσιώδεις τε καὶ ὠφελιμοι οὕτω καταδείκνυνται. Προσέτι καὶ διαφορά τις δὲν φαίνεται μεταξὺ τῆς συνδρομῆς τοῦ προξένου καὶ τῶν ἄλλων πράξεων, διότι τὸ αὐτὸ ἐνεργεῖται καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ πλοίαρχος ζητεῖ τὴν πιστοποίησιν τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀπωλεσθέντος ναύτου, διότι καὶ τότε τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ὁ νόμος ἐπιβάλλει, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν περιστάσεων τὰ αὐτὰ ἐνεργοῦσιν οἱ πρόξενοι, καὶ ἂν ὀφείλῃ ὁ πλοίαρχος νὰ πληρώνῃ δικαίωμά τι ἐπὶ τούτων εἰς τὸν πρόξενον, ὀφείλει καὶ ἤδη νὰ πληρώνῃ αὐτό. Καὶ ἀληθῶς μὲν ἡ διατίμησις νὰ ἀναθεωρηθῇ πρέπει, καὶ μετριωτέρα νὰ ψηφισθῇ τῆς ὑπαρχούσης. Ἥτις μετριωτέρα μὲν τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν διατιμήσεων εἶναι, ἐπαχθὴς δὲ σχετικῶς πρὸς τὴν πτωχὴν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας ἡμῶν τὴν κατάστασιν, ἀλλὰ περὶ τούτου ἴδιος πρέπει νὰ προταθῇ νόμος, καὶ κατὰ ταύτην ἔτι τὴν σύνοδον· δὲν εἶναι δὲ ἄξιον

τῆς Βουλῆς, ἐπ' ἄλλων σκεπτομένης καὶ συζητούσης, ἀλλοτρίας νὰ ψηφίσῃ διατάξεις ἄνευ τινος προσκέψεως, ἵνα μὴ εἰς χάος περιπέσῃ. Οὕτω μόνον θέλομεν διατηρήσει τὰ δικαιώματα ἡμῶν καὶ τὴν ναυτιλίαν ὠφελήσει.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι δὲν ἀληθεύει τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ὅτι, περιοριζομένων τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων, δὲν θέλουσιν εὑρεθῆ ἄνδρες προξενικὰς ἀναδεχθησόμενοι θέσεις· διότι οὐδὲ αἱ θέσεις ὑπὲρ προσώπων πλάττονται, καὶ οἱ πολῖται πάντες εἶναι ἕτοιμοι νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν πατρίδα μὲ πᾶσαν θυσίαν, καὶ πανταχοῦ ἔτι εὑρίσκονται ἄνδρες ἀξιότιμοι, διὰ τὴν κοινωνικὴν αὐτῶν θέσιν διακρινόμενοι, δεχόμενοι καὶ ἄνευ ἔτι μισθοῦ νὰ ὑπηρετήσωσιν. Ὅτι ἡ τροπολογία αὕτη οὐ μόνον ἐναντία τοῦ νομοσχεδίου δὲν εἶναι καὶ ἄτοπος, ὡς ἐλέχθη, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς κυβερνήσεως σύμφωνος· ἐπιθυμούσης τὴν πρόοδον τῆς ναυτιλίας καὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ὅτι τὸ κεντρικὸν τοῦ τόπου ἡμῶν, καὶ αἱ περιβρέχουσαι αὐτὸν θάλασσαι μεγαλήτερα τῶν ἐλπιζομένων ὠφέλη ἐπαγγέλλονται· τὸ παρελθὸν δὲ μαρτυρεῖ τοῦτο, καθ' οἱ Ἕλληνες ἄνευ μεγάλου ἐμπορίου καὶ κεφαλαίων οἱ θαλασσοκράτορες τοῦ ἐμπορείου ἐγένοντο, καὶ μονοπώλιον τὴν διαμεταλάμισιν καὶ μεταφορὰν τῶν προϊόντων κατέστησαν· ἂν δὲ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ὀκτὼ ἑκατομμύρια τάλληρα διὰ τῆς ναυτιλίας εἰσήχθησαν, κατὰ τὸ ἐρχόμενον θέλουσι εἰσαχθῆ δεπλάσια, καὶ κατὰ τὸ μέλλον οἱ ἄλλοι θέλουσι προσέλθει νὰ παραδώσωσι τὰ πλοῖα αὐτῶν εἰς τοὺς Ἕλληνας πλοιάρχους, μὴ ἀντέχοντες εἰς τὸν πρὸς αὐτοὺς συναγωνισμόν. Ὅτι, ἂν τὰ ἐκ τῆς ναυτιλίας ὀφέλη δὲν ὑπῆρχον, οὐδὲ ἐδύνατο τὸ ἔθνος νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν ἐκ τοῦ πολυτισμοῦ γενομένην αὔξησιν τῶν δαπανῶν αὐτοῦ, οὐδὲ τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτοῦ νὰ διατηρήσῃ· καὶ ἂν ἐλπίς τις γλυκαίνῃ τὰς πικρίας τοῦ Ἕλληνος, αὕτη ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ναυτιλίας, εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ δοθῇ ἡ δέουσα ἐνίσχυσις. Ὁποία δὲ ἐλάφρυνσις ἐψηφίσθη ὑπὲρ τῶν μετερχομένων ταύτην, ἐν ᾧ μάλιστα τὰ ἐμπορικὰ ἡμῶν πλοῖα τὰ μέγιστα κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ὑπηρέτησαν τοὺς ἐχθροὺς καταστρέψαντα; ἡ ὁποία ἐνίσχυσις εἰς τοὺς Ἕλληνας τούτους ἐδόθη, τοὺς πολλαχοῦ ναυμαχήσαντας, καὶ τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας ἐπὶ τῶν πλοίων αὐτῶν διασώσαντας; Ἦλθεν ἤδη ὁ χρόνος, καθ' ὃν καὶ ὑπὲρ τῆς ναυτιλίας ἡμῶν νὰ σκεφθῶμεν ὀφείλομεν· Ἐσμὲν δὲ πάντες Ἕλληνες, καὶ ὑπὲρ τῆς τύχης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ φροντίζοντες οὕτω, ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν ἀσχολούμεθα, διότι ἡ εὐδαι-

μονία ἢ κακοδαιμονία αὐτοῦ εἶναι κοινὴ καὶ ἡμῶν. Ὅτι ἀπὸ τοῦ βάρους τούτου τὴν ναυτιλίαν ἐλαφρύνοντες διπλασιάζομεν αὐτὴν, ἐξαλείφομεν δὲ καὶ τὰς αἰτίας τοῦ μόνου ἴσως εἰς τοὺς Ἕλληνας ὑπάρχοντος γογγυσμοῦ· διότι ἡ κλάσις αὕτη τῆς κοινωνίας εἶναι ἡ βάσις πάσης πολιτείας, καὶ ἡ βελτίωσις ἢ περὶ ταύτης μέριμνα, εἶναι βελτίωσις καὶ μέριμνα περὶ τοῦ παντός. Ὅτι ἡ προταθεῖσα τροπολογία ἐπιτυχῶς μέρος τοῦ συζητουμένου νόμου δύναται νὰ ἀποτελέσῃ· διάταξις δὲ τοιαύτη, τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον προστατεύουσα, οὐδ' ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ οὐδ' ὑπὸ τοῦ νόμου ἐμποδίζεται. Οὕτω δ' ἀναλογιζόμενοι τὰ δικαιώματα τοῦ ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ, καὶ τὰς ὠφελείας τοῦ μέλλοντος φαντάζοντες, ὀφείλομεν νὰ προστατεύσωμεν τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον, διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς τροπολογίας ταύτης.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι δύω ἐπὶ τῆς τροπολογίας ταύτης νομικὰ ζητήματα γεννῶνται, ἂν ἡ προταθεῖσα διάταξις εἰς τὸν παρόντα νόμον προσήκῃ, καὶ ἂν αὕτη παραδεχομένη νόμου τινος, τοῦ περὶ ἐμπορικῆς ναυτιλίας ἢ τοῦ ἐμπορικοῦ, διάταξίν τινα καταστρέφῃ· ἐπὶ τοῦ πρώτου παρετήρησεν ὅτι κατ' αὐστηρὸν κανονισμὸν δὲν προσῆκεν ἡ διάταξις αὕτη εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν νόμον, ὡς μηδεμίαν σχέσιν ἔχουσα πρὸς τὸν κανονισμὸν τῶν προξενικῶν θέσεων· οὐχ ἧττον ὅμως καὶ αὕτη παραδεχομένη δὲν καθυστᾷ τὸν νόμον ἄκαρφον· καὶ οὕτω δύναται μὲν νὰ θεωρηθῇ ὡς πλείονα σχέσιν πρὸς τὴν προξενικὴν διατίμησιν ἔχουσα, οὐδόλως ὅμως καὶ τὸν νόμον βλάπτει· τοιαῦτα δὲ παραδείγματα ἄπειρα τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον χορηγεῖ. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου, ὅτι ὁ πρῶτον ἀγορεύσας διήρισε εἰς δύω περιστάσεις, ὅταν ὁ πλοίαρχος ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τοῦ προξένου ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ πρὸς ἀσφάλειαν αὐτοῦ, ὅτε ὀφείλει νὰ πληρώσῃ, καὶ ὅταν ζητῇ αὐτὴν οὐχὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας αὐτῆς τῆς κοινωνίας, ὅτε δὲν πρέπει νὰ πληρώσῃ τι. Καὶ δικαίως, ὅταν ὁ πλοίαρχος θέλῃ νὰ ἀσφαλίσῃ ἑαυτὸν, συμπληρῶν τὸ ναυτολόγιον ἢ δυστύχημα τι θαλάσσιον νὰ πιστοποιηθῇ ζητῶν, πρέπει νὰ πληρώσῃ· ἀλλ' ὅταν ἐκτελῇ ἀστυνομικὴν ὑποχρέωσιν, δὲν πρέπει εἰς πληρωμήν τινα νὰ ὑποβληθῇ, διότι κατὰ πλείονα λόγον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀστυνομικῆς ταύτης ὑποχρεώσεως ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὸς ὁ ἐπιτρόπων πρόξενος, καὶ διότι τότε οὐδόλως ὑπὲρ ἑαυτοῦ γίνεταί τι ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ὅλης κοινωνίας. Διὰ ταῦτα ὁ πλοίαρχος, ἐνεργῶν πράξεις ἀφορώσας τὴν ἀσφάλειαν ἢ ὠφέλειαν ἑαυτοῦ, ὀφείλει νὰ πληρόνῃ δικαιώματα προξενικὰ, οὐχὶ δὲ καὶ ἐνεργῶν πράξεις τὴν

κοινωνίαν ἀσφαλιζούσας, καθ' ἃς θέλουσι μὲν ἰσχύει αἱ διατάξεις τοῦ ἐμπορ. νόμου καὶ τοῦ περὶ ἐμπορ. ναυτιλίας, δὲν θέλει δ' ὑποβάλλεσθαι εἰς πληρωμήν τινα ὁ πλοίαρχος· καθόσον, ὡς ἐρρέθη, καθῆκον ἐπίσης ἔχει ὁ πρόξενος νὰ ἐξετάσῃ, μὴ τὸ προσορμισθὲν πλοῖον πειρατικὴν ἔξασκῇ ἐνέργειαν, καὶ καθόσον καὶ αὐτὸς ὁ πλοίαρχος ἀρκοῦσαν ὑπὲρ τῆς κοινωνίας ἐκτελεῖ θυσίαν ἐμποδίζόμενος ἀπὸ τοῦ πλοῦ αὐτοῦ καὶ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐμπορ. ναυτιλίας νόμου ἐκτελῶν. Ὅτι οὔτως οὐδ' ὁ ἐμπορ. νόμος οὐδὲ τὸ περὶ ἐμπορικῆς ναυτιλίας διάταγμα καταστρέφονται· κατά τι, ὀφείλοντος καὶ τότε τοῦ πλοιάρχου νὰ προσέρχηται καὶ τὰς διατάξεις αὐτῶν νὰ ἐκτελῇ, ἀπαλλαττομένου δὲ μόνον ἀπὸ τῆς πληρωμῆς· ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἀντιστοιχεῖ ἡ ὑποχρέωσις τῶν ἀφικνουμένων εἴς τινα τόπων νὰ ἐμφανίζωνται εἰς τὸν ἀπτυνόμον, τὴν ἄφιξιν αὐτῶν κοινοποιοῦντες, διότι ἡ πληρωμὴ τῶν διαβατηρίων τελῶν ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου τοιούτων. Ἐπειδὴ δ' ἐλέχθη ὅτι, ἀφαιρουμένου τοῦ δικαιώματος τούτου, θέλουσιν ἐλαττωθῇ αἱ εἰσπράξεις τῶν προξένων, διὰ τοῦτο ἀντιπαρατηρεῖται ὅτι οὐδεὶς πρέπει νὰ ὑποβληθῇ εἰς πληρωμὴν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ εἰς ἄλλον ἀνατεθειμένου καθήκοντος· ἐπὶ δὲ τῆς παρούσης περιστάσεως ὁ πρόξενος τὸ καθῆκον αὐτῷ ἐκτελεῖ ἐξετάζων τὰ περὶ τοῦ ἀφιχθέντος πλοιάρχου πρὸς ἀσφάλειαν τῆς κοινωνίας.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι ἡ μεταβολὴ τῆς χθὲς προταθείσης τροπολογίας, ὡς καὶ ὁ δεύτερον ἀγορεύσας παρετήρησεν ἀποδεικνύει ὅτι αὕτη ἀναρμοδίως ἐπροτάθη, καὶ ὅτι, ἂν κατὰ λόγον τῆς σπουδαιότητος τοῦ συζητουμένου ἀντικειμένου παρατείνωμεν τὴν ἐπ' αὐτοῦ συζήτησιν, θέλομεν ἀπαντήσει πολλὰς δυσχερείας, καὶ θέλομεν παρανομήσει παραδεχόμενοι τροπολογίας τὴν διατίμησιν οὐσιωδῶς μεταβαλλούσας. Καὶ πάντες μὲν ὁμολογοῦσιν ὅτι ἡ προταθεῖσα τροπολογία δὲν εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, ἁπλῶς τὰς προξενικὰς θέσεις κανονίζοντος ἀλλὰ, καὶ ἂν ἠδυνάμεθα τοιαύτην ἐν τῷ παρόντι νόμῳ νὰ καταχωρίσωμεν διάταξιν, ἐπειδὴ αὕτη καταργεῖ δικαιώματα διὰ ἄλλου νόμου χορηγηθέντα, ὀφείλομεν τὸν νόμον τοῦτον νὰ ζητήσωμεν, καὶ νὰ ἐξετάσωμεν ἐπὶ ποίων καὶ πόσων οἱ διὰ αὐτοῦ ἐπιβαλλόμενοι φόροι εἰσὶ βαρεῖς ἵνα προσηκόντως ἐλαττώσωμεν αὐτούς, ἐφ' ὧν βαρεῖς ἐπεβλήθησαν. Ἀλλὰ τοιοῦτον τι δὲν ἐγένετο, καὶ ἡ μὲν χθὲς προταθεῖσα τροπολογία ὑπέβαλεν εἰς πληρωμὴν τοὺς πλοιάρχους μόνον ὅταν ἐμπορικὰς ἐπιχειρῶσι πράξεις, ἡ δὲ σήμερον προταθεῖσα μαρτυρεῖ ἀληθῶς τὴν ἀτέλειαν ἑαυτῆς καὶ

τὴν δυσχέρειαν τοῦ ἀντικειμένου· ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ψηφίσοντες αὐτὴν δὲν δικαιούμεθα νὰ ἀγνοῶμεν τὰ νῦν πληρονόμενα δικαιώματα, τὰ δι' αὐτῆς καταργούμενα, οὐδὲ νὰ μὴν ἐξετάσωμεν ἂν πρέπῃ ταῦτα νὰ καταργηθῶσιν ἢ νὰ ἐλαττωθῶσι. Ταῦτα πάντα ἀποδεικνύουσι τὸ ἄτοπον ἐνταῦθα τῆς τοιαύτης διατάξεως· καὶ ἂν μέν τις νομίσῃ βαρέα τὰ ὑπὸ τῆς διατιμήσεως ἐπιβαλλόμενα τέλη, μ' ὅλον ὅτι ὑπὸ πάντων ὡμολογήθησαν ἐλάσσω τῶν ἀλλαχοῦ ἐπιβαλλομένων, τὴν ἐλάττωσιν τούτων δύναται νὰ προτείνῃ διὰ αὐτοτελοῦς προτάσεως, καὶ ἡμεῖς μετὰ συζήτησιν θέλομεν παραδεχθῇ αὐτήν· οὐχὶ δὲ, ὡς νῦν προτείνεται, νὰ καταργηθῇ δι' ἑνὸς ἄρθρου ὅλη ἡ διατίμησις, καὶ νὰ ἀγνοῶμεν ἡμεῖς αὐτοὶ τὸ καταργούμενον διὰ τῆς ψήφου ἡμῶν· ἀλλὰ καὶ ἡ τροπολογία αὕτη παραδεχομένη δὲν θέλει ὠφελήσει κατά τι, οὐ δὲ τὸν σκοπὸν τῶν προτεινάντων θέλει πραγματοποιήσει, διότι καὶ ἐρμηνείας πολλὰς θέλει προκαλέσει, καὶ παράπονα πολλὰ θέλει γεννήσει κατὰ τῶν προξένων. Ἐπειδὴ καὶ διὰ τὴν δήλωσιν αὐτὸς ὁ πλοίαρχος ἔχει συμφέρον, καὶ τότε ἐνεργεῖ ὁ πρόξενος οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ πλοιάρχου, πιεζοποιῶν θαλάσσιόν τι συμβὰν εἰς αὐτὸν δυσχέρημα, καὶ εὐκολύνων τὰς κατὰ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἑταιρίας ἀπαιτήσεις αὐτοῦ· διὰ τοῦτο καὶ ὁ προταθεὶς λόγος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποβληθῇ εἰς πληρωμὴν τέλους διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς κοινωνίας πράξεις τοῦ προξένου, καταῤῥίπτεται. Πρὸς τούτοις παραδεχόμενοι νῦν τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, ὀφείλομεν νὰ προγωρίσωμεν ὅτι οὐδὲν προξενεῖον ἐκ τῶν μὴ λαμβανόντων μισθὸν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ἡ δὲ μὴ ὕπαρξις τούτων οὐδ' εἰς τοὺς πλοιάρχους οὐδ' εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα εἶναι ἀδιάφορος· καὶ τοῦτο ἀποδεικνύεται ἀπὸ συμβάν τι κατὰ τὸν λιμένα *Σουλινὰ* τῆς Βασσαραβίας, τὸ ὁποῖον θέλει καὶ εἰς ἡμᾶς ἐκτεθῇ, ἵνα ἀνασκευασθῶσιν ὅσα ὑπὸ τοῦ πρώτου σήμερον ἀγορεύσαντος ἐλέχθησαν, κατά τινα τῶν παρελθουσῶν συνεδριάσεων, ὅτι οἱ προξενικοὶ οὗτοι ὑπάλληλοι ὄργανα δόλιων ναυαγίων καθίστανται. Ἀνέγνω δ' ἀναφορὰν τοῦ πλοιάρχου Παντελῆ Βαρδάκα ἐκ Πετσῶν πρὸς τὸν ὑποπρόξενον Ἰσμαηλίου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν δικαιοδοσίαν ὁ λιμὴν τοῦ Σουλινᾶ ὑπάγεται, ἐξ ἧς συνάγεται ὅτι ὁ πλοίαρχος οὗτος ὑπέστη θαλάσσιον κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα δυσχέρημα, καὶ ἐν ᾧ μόλις κατώρθωσε διὰ τοῦ ὑποπροξένου τούτου νὰ ἀποζημιωθῇ κατά τι ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀσφαλιστικῆς ἑταιρίας, συνελήφθη κατόπιν ὑπὸ τοῦ ἐπιτοπίου διοικητοῦ καὶ εἰς τὰς φυλακὰς ἐβλήθη, καὶ ἀπὸ δεσμωτηρίου εἰς δεσμωτήριον μετεφέρετο μετὰ τῶν

λοιπῶν τοῦ πληρώματος. Διὰ ταύτης δ' εὐγνωμονεῖ πρὸς τὸν ὑποπρόξενον διὰ τὴν πολλὴν συνδρομήν, τὴν ὁποίαν εἰς αὐτὸν ἐχορήγησε καὶ τὴν ἀπὸ τῶν φυλακῶν ἀπόλυσιν αὐτῶν κατωρθώσας, καὶ ἀπὸ τῆς ἐπελθούσης ἐκ τῆς φυλακῆς εἰς αὐτοὺς νόσου σώσας αὐτούς. Τὸ ὑποπροξενεῖον Ἰσμαηλίου, ἐξκολούθησε, δὲν ἐμισθοδοτεῖτο, οὐδὲ χορηγίαν τινὰ ἐλάμβανεν, ἤρκειτο δὲ εἰς τὰ εἰσπραττόμενα δικαιώματα, τὰ ὁποῖα, ἂν ἐλαττωθῶσιν ἢ ἐκλείψωσιν, ὡς προτείνεται, θέλει καταργηθῇ καὶ τὸ ὑποπροξενεῖον, μηδενὸς συγκατατιθεμένου νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸ ἄνευ ὠφελειῶν, μεγάλως δ' αὐτοὶ οἱ πλοίαρχοι θέλουσι βλαβῆ· παραδεχόμενοι δὲ πρὸς τούτοις τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, θέλομεν ἐλαττώσει καὶ τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ καταγωριζόμενα ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἔσοδα τῶν λοιπῶν προξενείων, τῶν μισθὸν ἢ χορηγίαν τινὰ λαμβανόντων. Διὰ ταῦτα δὲν πρέπει ἐνταῦθα ἐσπευσμένως νὰ ψηφίσωμέν τι, ἀλλ' εἰς ἁρμοδίαν ὥραν καὶ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ νὰ προεξετάσωμεν ποῖοι τῶν φόρων εἰσὶ βαρεῖς καὶ πόσον, καὶ τὰς ἀπαιτουμένας ἐλαττώσεις ἢ καὶ καταργήσεις αὐτῶν νὰ ψηφίσωμεν· διότι ἄλλως τῆς τροπολογίας ταύτης ἡ παραδοχὴ πολλὰς θέλει προκαλέσει καταχρήσεις καὶ καταπιέσεις. Ἐπενεγκὼν ἐντέλει ὅτι οὐδὲν κρίνει νὰ εἴπῃ ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ τρίτου ἀγορεύσαντος λεχθέντων, ὡς γενικῶς τὰ ἐκ τῆς ναυτιλίας ὀφέλη ὑποδείξαντος, καθ' ὧν ὑπ' οὐδενὸς ἐγένετο ἀντίρρησις, ἐζήτησε τὴν μὴ παραδοχὴν τῆς τροπολογίας.

Ὑπὲρ ταύτης ἄλλος εἶπεν ὅτι ἐκατέρωθεν ἡ ὠφέλεια ἐκ τῆς ὑπάρξεως τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ὡμολογήθη· ἡ δὲ ὁμολογία αὕτη εἶναι ἀληθὴς, καὶ ἡ ὠφέλεια κατὰ θεωρίαν εἶναι μεγάλη, ὡς πᾶς τις θέλει πεισθῇ ἐκ τῶν ἀνατιθεμένων εἰς αὐτοὺς καθηκόντων καὶ ἄλλων ὁδηγιῶν. Χρησιμεύουσιν οὗτοι εἰς τὸ συνιστᾶν αὐτοὺς ἔθνος ὡς ἐμπροσθοφυλακὴ ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τῆς Κυβερνήσεως καὶ παριστῶσι τὴν ἐμπορικὴν κατάστασιν τοῦ τόπου τε εἰς τὸν ὁποῖον ἀποστέλλεται, καὶ τῶν ἄλλων, μεθ' ὧν ἔχει σχέσεις· φωτίζουσι τοὺς παραγενομένους ἐκεῖ ὁμοεθνεῖς καὶ ὁδηγοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν παρεγένοντο, καὶ τέλος ἀπονέμουσιν εἰς τούτους τὰ εὐεργετήματα πάντα, ὅσα ἡ Κυβέρνησις διὰ πολλῶν εἰς τοὺς διοικουμένους χορηγεῖ. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν προσώπων πρὸς ταῦτα πρέπει νὰ ἦναι κατάλληλος, καὶ ἐνταῦθα ὑπάρχει ἡ αἰτία πάσης διαφωνίας· διότι ἡμεῖς μὲν βλέπομεν τὰς ἐλπίδας μὴ πραγματοποιουμένας, οἱ δὲ φαινόμενοι ψυχρότεροι δὲν γνωρίζουσι ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ δυσχήματα τῶν λαῶν, μεθ' ὧν σχέσεις οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν τροπολογίαν ἔχομεν. Ὁ νόμος τοὺς μὲν πραιπιδημοῦντας τούτους ὡς κηδεμονευομένους, τὸν δὲ πρόξενον ὡς πατέρα παριστᾶ, ἐκ τούτου δὲ καταναοεῖται ἡ σημαντικότης τῶν προξενικῶν πραγμάτων· διότι πατὴρ εἶναι ὁ τὰς ἀνάγκας τινὸς κατανοῶν καὶ μεγίστην ἐπιδεικνύων συμπάθειαν καὶ προσπάθειαν τὴν πρέπουσαν καταβάλλων πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν· ἀλλ' ἐλήφθη τοιαύτη πρόνοια ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν προξένων; τοὐναντίον. Καὶ λέγει ταῦτα, διότι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ κατεπληγώθη, οὐχὶ διότι ἀναδέχεται εὐθύνην τινὰ, μ' ὅλον ὅτι πολλὰ κατὰ τούτων ἐλέχθησαν· εἰς τὸν προξενικὸν ὁρίζοντα εἶναι ἀχλὺς μεγάλη, καὶ ζόφος τερατώδη παριστῶν τὴν προξενικὴν ἐνέργειαν· πόθεν δὲ ἡ ἀντίφασις αὕτη; καὶ εἶπατε ἂν βελτιώσεως τῆς ὑπαρχούσης οἰκοδομῆς ἐχρήζομεν, ἡ προσθήκης καὶ ἐπιβαρύνσεως αὐτῆς ἐπὶ μᾶλλον· διὰ τοῦτο προτιμώτερον ἦτον ἂν ἐκανονίζετο ἐπὶ τὸ βέλτιον ἡ ὑπηρεσία αὕτη, καὶ οἱ τὰς θέσεις ταύτας κατέχοντες ἂν ἀνεδείκνυοντο ἱκανοὶ ἵνα τὸν νόμον ἐφαρμόσωσι, τότε δὲ καὶ πλειότερα νὰ ἐπιτεθῶσι βάρη καὶ προσθήκη νέα νὰ ψηφισθῇ, οὐχὶ δὲ νὰ ἐποικοδομῶμεν, ὡς νῦν, ἐπὶ τοῦ σαθροῦ οἰκοδομήματος, τὸ ὁποῖον ἄνευ βάσεως καταλείπεται. Καὶ οὐδὲν μὲν τῶν λεγομένων δύναται νὰ ἀληθεύῃ, οὐχ' ἧττον ὅμως ἀπὸ τοῦδε τοῦ βήματος ἱκανὰ ἐλέχθησαν, καὶ οἱ λαοὺς ναυτικοὺς ἐνταῦθα ἀντιπροσωπεύοντες ἐδικαιοῦντο κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰσαχθέντος τούτου νόμου νὰ ἀντείπωσι, καὶ, πρὸ τῆς ψηφίσεως αὐτῆς, νόμον βελτιόνοντα τὴν παροῦσαν κατάστασιν νὰ ζητήσωσι· καὶ ὅμως τὸν κόπον τῶν εἰσαγαγόντων ἢ καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν σεβόμενοι ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐψήφισαν, ἐλάφρυνσιν ἀπὸ μικροῦ βάρους ἀπὸ τοῦ ὄγκου τούτου ζητήσαντες. Καὶ πρεπόντως ἐλέχθη ὅτι ἡ προξενικὴ διατίμησις εἶναι βαρεῖα, καὶ ἐὰν δὲν ἦναι τοιαύτη ἐν Γαλλίᾳ, ἐν Ἑλλάδι ὅμως πολὺ τὴν ναυτιλίαν βαρύνει· αἱ τοιαῦται δὲ διατιμήσεις πρέπει νὰ κρίνωνται πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, ἐφ' οὗ ἐπιβάλλονται, διότι ἐνταῦθα μὲν οἱ ναυτικοὶ δανειζόμενοι πληρόνουσι τόκον 4 ἐπὶ τοῖς 0/0 κατὰ μῆνα, ἐν ᾧ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ οὐδὲ κατ' ἔτος 4 ἐπὶ τοῖς 0/0 τόκον δὲν πληρόνουσι, ἀλλὰ καὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐλάσσω· καὶ ὅμως ἐδέχθημεν αὐτὴν μηδὲν κατὰ ταύτης εἰπόντες, ζητήσαντες μόνον νὰ ἀπαλλάξωμεν τέλους τοὺς δυστυχεῖς πλοιάρχους, ὅταν δὲν ἔρχωνται εἰς σχέσεις μὲ τὴν προξενικὴν ἀρχὴν ἀλλ' ἐκτελοῦσι τι ὑπὲρ ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς· διότι οὕτως, ὡς ἤδη ὑπαρχόντων τῶν πραγμάτων, οὐδεὶς πλοίαρχος δύναται νὰ ἀνθέξῃ πληρόνων εἰς 10 λεμένας εἰς τοὺς

οποίους θέλει εισπλεύσει κατὰ τὸν ἀπὸ Ὕδρας εἰς Μασσαλίαν πλοῦν αὐτοῦ 50 καὶ 60. δραχ. πολλοὶ δὲ πλοιάρχοι διὰ τοῦτο κατέλιπον τὴν τοῦ πλοίου διεύθυνσιν καὶ ναῦται ἐγένοντο ἁπλοῖ· οὐδὲν δὲ ἄλλο ζητοῦσιν οἱ τὴν τροπολογίαν προτείνοντες παρὰ μόνον νὰ μὴ ζητῶνται προξενικὰ δικαιώματα παρὰ τοῦ πλοιάρχου τοῦ προσορμοῦντος εἰς λιμένα ἢ ὅρμον πλοίου, ὁσάκις δὲν γείνῃ παρ' αὐτοῦ ἐμπορική τις πρᾶξις· τοῦτο δὲ εἶναι δικαιότατον, διότι οὐδεμίαν σχέσιν ὁ πλοίαρχος μετὰ τοῦ προξένου ἔχει. Πρὸς δὲ τὰς γενομένας δύο ἐνστάσεις α') ὅτι ἔπρεπε νὰ παραπεμφθῇ ἡ τροπολογία εἰς τὰ τμήματα, καὶ συζητηθεῖσα ὑπὸ τούτων νὰ παρουσιασθῇ ἀκολούθως εἰς τὴν Βουλήν, καὶ β') ὅτι δὲν εἶναι ὁ οἰκεῖος τόπος τῆς τροπολογίας ἐν τῷ συζητουμένῳ νομοσχεδίῳ, ἀπάντησεν ὡς πρὸς τὸ α, ὅτι πολλαὶ τροπολογίαι γίνονται κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ ἀπορασίζονται μάλιστα ἐν αὐτῇ, ἡ δὲ προκειμένη τροπολογία ἀνεβλήθη ἐπὶ δύο ἡμέρας διὰ νὰ σκεφθῶσιν ἐπ' αὐτῆς οἱ Βουλευταί· ὡς πρὸς τὸ β'. Εἶδε, ὅτι ἐνταῦθα εἶναι ὁ καταλληλότατος τόπος νὰ καταχωρισθῇ τοιαύτη τις διάταξις, διότι κατὰ πρῶτον ἤδη συζητεῖται συνταγματικῶς φορολογικὸς ναυτικὸς νόμος, καὶ ἀναγνωρίζεται δι' αὐτοῦ οὐχὶ μόνον ἡ ὕπαρξις τῶν προξένων, ἀλλὰ καὶ ὁ τρόπος τῆς συντηρήσεώς των. Νομοθετουμένου δὲ, ὅτι τινὲς τούτων θέλουσι συντηρεῖσθαι ἀπὸ τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων, εἶναι ὀρθότατον νὰ τεθῇ ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ ἡ δικαία αὕτη ἀπαγορευτικὴ διάταξις· διότι, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πολιτικὴ ἢ ἄλλη τις ἀμοιβαία ὠφέλεια, δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ ἡ φορολογία. Καθὼς δὲ εἰς τοὺς πέρυσι συζητηθέντας φορολογικοὺς νόμους, ἐτέθησαν πολλαὶ ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις, μάλιστα εἰς τὸν ποινικὸν νόμον ἀνήκουσαι, τὸ ὁποῖον ἦτον ἐπισφαλέστατον, διότι ὁ ποινικὸς νόμος ὁρίζει τὰς ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐγκλημάτων ποινάς, καὶ, γενομένων ἰδιαιτέρων διατάξεων περὶ τιμωρίας τῶν ἐπὶ καταχρήσει φωραλέντων εἰσπρακτόρων, ὁ ποινικὸς νόμος λυμαίνεται, πολλῷ μᾶλλον ἐνταῦθα δύναται νὰ τεθῇ ἐν τῷ νόμῳ διάταξις, ἥτις παρὰ πάντων ὁμολογεῖται δικαία. Ἀλλὰ καὶ ὑποτεθέντος, ὅτι ὑπάρχει τι παράτυπον, τὸ ὁποῖον ὅμως αὐτὸς δὲν βλέπει, δὲν πρέπει οὐδὲ διὰ τοῦτο ν' ἀφήσωμεν νὰ καταπιέζωνται καὶ νὰ φορολογῶνται παρανόμως οἱ ναυτικοὶ λαοί, ἀλλ' ὡς εἰς τὴν ἀπάντησιν τὴν πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον ὑπεσχέθη ἡ Βουλή, ὅτι θέλει φροντίσει περὶ τῆς προάδου τῆς ναυτιλίας, ἂς δείξῃ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς εἰλόγου ταύτης τροπολογίας, ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἐμψυχώσῃ καὶ νὰ περιθάλψῃ τὴν ναυτιλίαν.

Μετά τινα ἐξηγήσαντα, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐν τῇ παρελθούσῃ συνεδριάσει ἀγόρευσιν αὐτοῦ ἀντικρούων τὰ ἐκ τῶν ναυαγίων φερόμενα ὑπὲρ τῶν προξένων ἐπιχειρήματα, ἐφάνη ἐπιβαρύνων τὴν διαγωγὴν τοῦ, περὶ οὗ ὁ λόγος τότε, προξένου, διακηρύττει ἤδη, ὅτι ὁ πρόξενος οὗτος ἔδειξε κατὰ τὴν τοῦ ναυαγίου ἐκείνου περίστασιν φιλογένειαν καὶ φιλανθρωπίαν ὑπὲρ τὸ καθῆκόν του, ὡς θετικῶς ἐπληροφορήθη.

Ὁ Πρόεδρος, παραχωρήσας τὴν ἕδραν εἰς τὸν ἀντιπρόεδρον καὶ λαβὼν τὸν λόγον ἀνέφερεν, ὅτι τὰ μὲν ἐπεικῆ καὶ βοηθητικὰ ὑπὲρ τῆς ναυτιλίας μέτρα ὑπὲρ πάντα ἄλλον καὶ αὐτὸς θέλει ὑπερασπισθῇ. Καὶ συμφωνεῖ μὲν νὰ γείνῃ καταλλήλως ἀνακούφισις τῶν προξενικῶν τελῶν, τὰ ὁποῖα οἱ πλοίαρχοι πληρόνουσιν· ἀλλὰ παρατηρεῖ μόνον, ὅτι δὲν βλέπει ἤδη πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τούτου τὸν οἰκεῖον τόπον, καὶ ὑποπτεύει μή, παραδεχθέντες τὴν προτεινομένην τροπολογίαν, μεταμεληθῶσιν ἀκολούθως οἱ Βουλευταί, διὰ τὰ ἀτοπήματα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἐπέλθωσι· διότι ἡ παρὰ τοῦ προξένου λαμβανομένη πληροφορία περὶ τῆς ἀρίξεως ἑκάστου πλοίου, ἡ ἐπιγινομένη τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ ἐπιθεώρησις, ἔχουσι σχέσιν μεγάλην μὲ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ τόπου, καὶ μὲ τὸ συμφέρον τοῦ ἐμπορίου. Ὅταν λοιπὸν διὰ τῆς προτεινομένης τροπολογίας ἀπαγορευθῇ εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ λαμβάνωσί τι, δὲν θέλουσιν ἐνεργεῖ τὰ ἀναγκαῖα αὐτῶν καθήκοντα, καὶ τὴν παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην ἐποπτείαν, καὶ εἶναι φόβος μήπως δὲν γίνηται τότε οὐδεμία ἐπιτήρησις. Καὶ ὀφείλομεν μὲν νὰ καταφερώμεθα αὐστηρῶς κατὰ τῆς πλεονεξίας τινῶν προξένων, οὐχ ἧττον ὅμως δὲν πρέπει νὰ διευκολύνωμεν τὴν τῶν κακουργημάτων πραγματοποίησιν, διδόντες χώραν εἰς αὐτὰ διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς προσηκούσης ἐπιτηρήσεως. Φρονεῖ ὅθεν ὅτι ἡ τοιαύτη ταχεῖα τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ἀπόφασις δύναται νὰ γείνῃ αἰτία πολλῶν ἀτοπημάτων· θεωρεῖ δ' ὡς καταλλήλων θεραπείαν τὴν γενικὴν τῆς διατιμήσεως ἀναθεώρησιν, καὶ προτείνει ἵνα ὑποχρεωθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ εἰσαγάγῃ τὸν περὶ τῆς διατιμήσεως νόμον, νὰ περιορισθῇ ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἰσχύος τῆς ὑπαρχούσης διατιμήσεως ἐντὸς προθεσμίας ἑξαμήνου ἢ ἐτησίου, διότι οὐδέποτε θέλει φανῇ ἐναντίος εἰς τὰ ὑπὲρ τῆς ναυτιλίας ληφθησόμενα μέτρα, ἀλλ' ὑποστηρίζει, ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ γείνωσιν ἁρμοδίως καὶ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ.

Ἀντιλέγων ἕτερος εἶπεν, ὅτι ἐκ τῆς πείρας ὁδηγούμενος ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν, διότι πρόκειται λόγος μᾶλλον περὶ καταχρήσεως ἢ περὶ πληρωμῆς· ἐπειδὴ ἡ τροπολογία διατάσσει νὰ

πληρόνωσιν οἱ ναυτιλάμενοι ὅτε πρέπει, καὶ νὰ μὴ πληρόνωσιν ὅταν δὲν πρέπῃ. Καὶ ἂν μὲν ἡ Κυβέρνησις χρήζῃ πλειόνων ὑποπροξένων, ἂς μισθώσῃ καὶ τούτους, ὡς καὶ πολλοὺς ἄλλους προξένους, ἀλλὰ δὲν εἶναι δίκαιον, ἂν εἰς τινα λιμένα δὲν προσορμίζωνται πολλὰ πλοῖα, νὰ καταδικασθῶσι τὰ ὀλίγα, ὅσα τυχὸν ἤθελον λιμενισθῇ, νὰ πληρώσωσι τὸν ἐτήσιον μισθὸν τοῦ προξενικοῦ ὑπαλλήλου, καὶ νὰ φορολογῶνται διερχόμενα καὶ ἐπανερχόμενα, καὶ πρὸς ὀλίγον μόνον προσορμοῦντα, διὰ νὰ ἐρωτήσωσι φέρ' εἰπεῖν περὶ τῆς τιμῆς τῶν ἐμπορευμάτων, τὰ ὁποῖα μεταφέρουσι. Διὰ τῆς τροπολογίας δὲ ταύτης δὲν ἀθετεῖται ἡ διατίμησις ἀλλὰ μένει, ὡς ἔχει, πρέπει δὲ νὰ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τὸ δίκαιον, καὶ τοῦτο πρόκειται νὰ ὁρισθῇ εἰς τὸν παρόντα νόμον, διὰ νὰ μὴ καταθλίβωνται οἱ ναυτικοὶ ἡμῶν. Ἀπορεῖ δὲ διατί ὑπεστήριξεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δὲν θέλουσιν ἐνεργεῖ οἱ πρόξενοι τὰ καθήκοντα αὐτῶν, ἐνῷ δὲν δημιουργοῦνται αἱ θέσεις διὰ τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ διὰ τὰς ὁρισθείσας θέσεις εὑρίσκονται ἀκολούθως τὰ κατάλληλα πρόσωπα, καὶ ἕκαστος ἀφοῦ γνωρίσῃ ποῖα δικαιώματα μέλλει νομίμως νὰ εἰσπράττῃ, ἂν ἴδῃ τὴν θέσιν συμφέρουσαν εἰς αὐτὸν δέχεται· καὶ δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ εὕρῃ εἰς τὰ διάφορα μέρη τοιαῦτα φιλοκερδῆ πρόσωπα μεταξὺ μάλιστα παλαιῶν ἀγωνιστῶν φιλελλήνων, ὡς ἐν Ζακύνθῳ καὶ ἀλλαχοῦ. Συνεπέρανε τέλος, ὅτι ἐπειδὴ συζητεῖται φορολογικὸς ναυτικὸς νόμος, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ὁρισθῇ ἐν αὐτῷ πότε πρέπει νὰ πληρόνωνται τὰ προξενικὰ δικαιώματα· διὰ τούτου δὲ δὲν ἐμποδίζεται εἰς αὐτοὺς ἡ ἀστυνομικὴ ἐποπτεία, ἀλλὰ μόνον ἡ ἄνομος φορολογία τῶν ἁπλῶς προσορμιζόντων πλοίων, τουτέστι διαλύεται ἡ κατάχρησις, πρὸς περίθαλψιν τῆς ναυτιλίας ἡμῶν, τὴν πρόοδον τῆς ὁποίας καὶ ἐν τῇ πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσει ὑπεσχέθημεν.

Ὁ πρὸ τούτου ἀγορεύσας ἐπανέλαβεν, ὅτι, εἰς ἀπάντησιν τοῦ προοιμίου τοῦ προαγορεύσαντος ἀναγκάζεται ν' ἀναφέρῃ ἐκ νέου, ὅτι δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἔχουσιν ἐπιθυμίαν νὰ συστήσωσι θέσεις προξενικάς, οὐδὲ κατηντήσαμεν ἤδη εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν θέσεων· καθόσον μάλιστα καὶ αἱ προσδιορισθεῖσαι παρ' ἄλλων προσετάθησαν καὶ οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. Ἀλλ' ἠθέλησε μόνον νὰ ὑποδείξῃ τὰ ἀτοπήματα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ πηγάσωσιν ἐκ τῆς παραδοχῆς τῆς προτεινομένης τροπολογίας, ὡς ἄρθρου ἐν τῷ περὶ προξενείων νόμῳ· διὰ τῆς ὁποίας ἐννοοῦσί τινες νὰ κηρύξωσιν ἀτέλειαν εἰς τοὺς ναυτιλομένους διὰ τὴν γινομένην ἐπ' αὐτῶν διοικητικὴν

ἐποπτείαν, ἐν ᾧ, ὡς ὀρθῶς ἄλλοι παρετήρησαν, εἰς πλείους καταχρήσεις καὶ παρεξηγήσεις θέλει δώσει χώραν αὐτή. Καθότι ἐν τούτῳ νομοθετοῦνται αἱ θέσεις καὶ δὲν κανονίζεται ἡ διατίμησις καὶ τὰ προξενικὰ δικαιώματα, τῶν ὁποίων ἡ ἔρευνα καὶ ἡ δικαία διαστάθμισις ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέραν συζήτησιν, καὶ μετὰ ὥριμον σκέψιν καταλλήλου μεταρρύθμισιν. Διότι αἱ καταχρήσεις θέλουσι παύσει οὐχὶ διὰ τῆς τροπολογίας, ἀλλ' ὅταν τὰ προξενικὰ τέλη ἐλαττωθῶσι, καὶ ἀπυφασισθῇ διὰ νόμου νὰ πληρόνῃ, φερ' εἰπεῖν, ἕν, ὅστις ἐπλήρονε μέχρι τοῦδε δέκα.

Μετὰ ταῦτα, ἀποφανθείσης τῆς βουλῆς ὅτι ἐρωτίσθη, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἤθελησε νὰ θέσῃ ὡς θέμα, ἂν παραδέχηται ἡ βουλὴ ἢ μὴ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ θέματος παρετήρησέ τις, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν συζήτησίν τινες δὲν ἠναντιώθησαν εἰς τὴν οὐσίαν τῆς προτεινομένης τροπολογίας, ἀλλὰ διϊσχυρίσθησαν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐνταῦθα ὁ οἰκεῖος αὐτῆς τόπος, οἱ δὲ ὑπερασπίζοντες αὐτὴν ἀντιλέγοντες ὑπεστήριξαν, ὅτι ἁρμόζει νὰ τεθῇ αὕτη ἐν τῷ συζητουμένῳ νομοσχεδίῳ, γεννᾶται ἤδη ὑποτροπολογία τις, ἂν ἔχῃ χώραν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἡ προτεινομένη τροπολογία· ἐπειδὴ δὲ διαιρεῖται οὕτω τὸ ζήτημα, πρέπει νὰ ψηφοφορηθῇ κατὰ πρῶτον ἡ ἐκ τῆς συζητήσεως προκύψασα ὑποτροπολογία, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἀκολούθως ἂν αὕτη ἀπορριφθῇ θέλει ψηφοφορηθῇ ἡ προταθεῖσα τροπολογία.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπασχολεῖ τὴν βουλὴν δύο ἤδη ἡμέρας, συνεζητήθη ἀποχρώντως καὶ ἀπαιτεῖ νὰ λυθῇ ἤδη διὰ τῆς ψηφοφορίας· οἱ λέγοντες, ὅτι δὲν εἶναι ἐνταῦθα ὁ οἰκεῖος τῆς τροπολογίας τόπος δύνανται νὰ ψηφοφορήσωσιν ἀποφατικῶς· ἐπειδὴ ἤδη ζητεῖται, ἂν ἦναι δεκτὴ ἡ τροπολογία ἢ ὄχι. Δὲν ἀπαιτεῖται δὲ νὰ ψηφοφορηθῶσιν οἱ λόγοι δι' οὓς τινες βουλευταὶ ἠγόρευσαν κατὰ τῆς τροπολογίας· ἐπειδὴ ὁ νομίζων, φερ' εἰπεῖν, ὅτι τῆς τροπολογίας ταύτης δὲν εἶναι ὁ οἰκεῖος τόπος ἐνταῦθα, δύναται νὰ ψηφοφορήσῃ κατ' αὐτῆς, καὶ ἄλλος δι' ἄλλον λόγον, οὐδέποτε ὅμως διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προταχθῇ εἰδικὴ ψηφοφορία τῶν ἰδιαιτέρων τούτων λόγων, καὶ νὰ θεωρῆται ὡς διῃρημένον τὸ ζήτημα.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι οἱ φρονοῦντες, ὅτι δὲν εἶναι ἤδη ὁ οἰκεῖος τόπος τῆς τροπολογίας, θέλουσιν ἀναγκασθῇ νὰ ψηφοφορήσωσιν ἐναντίον τῆς συνειδήσεως αὐτῶν, ἂν προταθῇ εἰς αὐτοὺς ἀμέσως ἡ περὶ τῆς οὐσίας τῆς τροπολογίας ψηφορία, πρὸς τὴν ὁποίαν οὐδ' εἰς τὴν συζήτησιν διεφώνησαν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ κανονισμὸς ὁρίζει, ὅτι τὰ περὶ ἀναβολῆς ζητήματα ψη-

πληρόνωσιν οἱ ναυτιλόμενοι ὅτι πρέπει, καὶ νὰ μὴ πληρόνωσιν ὅταν δὲν πρέπῃ. Καὶ ἂν μὲν ἡ Κυβέρνησις χρήζῃ πλειόνων ὑποπροξένων, ἂς μισθώσῃ καὶ τούτους, ὡς καὶ πολλοὺς ἄλλους προξένους, ἀλλὰ δὲν εἶναι δίκαιον, ἂν εἰς τινα λιμένα δὲν προσορμίζωνται πολλὰ πλοῖα, νὰ καταδικασθῶσι τὰ ὀλίγα, ὅσα τυχὸν ἤθελον λιμενισθῇ, νὰ πληρώσωσι τὸν ἐτήσιον μισθὸν τοῦ προξενικοῦ ὑπαλλήλου, καὶ νὰ φορολογῶνται διερχόμενα καὶ ἐπανερχόμενα, καὶ πρὸς ὀλίγον μόνον προσορμοῦντα, διὰ νὰ ἐρωτήσωσι φέρ' εἰπεῖν περὶ τῆς τιμῆς τῶν ἐμπορευμάτων, τὰ ὁποῖα μεταφέρουσι. Διὰ τῆς τροπολογίας δὲ ταύτης δὲν ἀθετεῖται ἡ διατίμησις ἀλλὰ μένει, ὡς ἔχει, πρέπει δὲ νὰ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τὸ δίκαιον, καὶ τοῦτο πρόκειται νὰ ὁρισθῇ εἰς τὸν παρόντα νόμον, διὰ νὰ μὴ καταθλίβωνται οἱ ναυτικοὶ ἡμῶν. Ἀπορεῖ δὲ διατί ὑπεστήριξεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δὲν θέλουσιν ἐνεργεῖ οἱ πρόξενοι τὰ καθήκοντα αὐτῶν, ἐνῷ δὲν δημιουργοῦνται αἱ θέσεις διὰ τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ διὰ τὰς ὁρισθείσας θέσεις εὑρίσκονται ἀκολούθως τὰ κατάλληλα πρόσωπα, καὶ ἕκαστος ἀφοῦ γνωρίσῃ ποῖα δικαιώματα μέλλει νομίμως νὰ εἰσπράττῃ, ἂν ἴδῃ τὴν θέσιν συμφέρουσαν εἰς αὐτὸν δέχεται· καὶ δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ εὕρῃ εἰς τὰ διάφορα μέρη τοιαῦτα φιλοκερδῆ πρόσωπα μεταξὺ μάλιστα παλαιῶν ἀγωνιστῶν φιλελλήνων, ὡς ἐν Ζακύνθῳ καὶ ἀλλαχοῦ. Συνεπέρανε σθεν, ὅτι ἐπειδὴ συζητεῖται φορολογικὸς ναυτικὸς νόμος, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ὁρισθῇ ἐν αὐτῷ πότε πρέπει νὰ πληρόνωνται τὰ προξενικὰ δικαιώματα· διὰ τούτου δὲ δὲν ἐμποδίζεται εἰς αὐτοὺς ἡ ἀστυνομικὴ ἐποπτεία, ἀλλὰ μόνον ἡ ἄνομος φορολογία τῶν ἁπλῶς προσορμιζόντων πλοίων, τουτέστι διαλύεται ἡ καταχρησις, πρὸς περίθαλψιν τῆς ναυτιλίας ἡμῶν, τὴν πρόοδον τῆς ὁποίας καὶ ἐν τῇ πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσει ὑπεσχέθημεν.

Ὁ πρὸ τούτου ἀγορεύσας ἐπανέλαβεν, ὅτι, εἰς ἀπάντησιν τοῦ προοιμίου τοῦ προαγορεύσαντος ἀναγκάζεται ν' ἀναφέρῃ ἐκ νέου, ὅτι δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἔχουσιν ἐπιθυμίαν νὰ συστήσωσι θέσεις προξενικὰς, οὐδὲ κατηντήσαμεν ἤδη εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν θέσεων· καθόσον μάλιστα καὶ αἱ προσδιορισθεῖσαι παρ' ἄλλων προετάθησαν καὶ οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. Ἀλλ' ἠθέλησε μόνον νὰ ὑποδείξῃ τὰ ἀτοπήματα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ πηγάσωσιν ἐκ τῆς παραδοχῆς τῆς προτεινομένης τροπολογίας, ὡς ἄρθρου ἐν τῷ περὶ προξενείων νόμῳ· διὰ τῆς ὁποίας ἐννοοῦσί τινες νὰ κηρύξωσιν ἀτέλειαν εἰς τοὺς ναυτιλομένους διὰ τὴν γινομένην ἐπ' αὐτῶν διοικητικὴν

ἐποπτείαν, ἐν ᾧ, ὡς ὀρθῶς ἄλλοι παρετήρησαν, εἰς πλείους καταχρήσεις καὶ παρεξηγήσεις θέλει δώσει χώραν αὐτή. Καθότι ἐν τούτῳ νομοθετοῦνται αἱ θέσεις καὶ δὲν κανονίζεται ἡ διατίμησις καὶ τὰ προξενικὰ δικαιώματα, τῶν ὁποίων ἡ ἔρευνα καὶ ἡ δικαία διαστάθμισις ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέραν συζήτησιν, καὶ μετὰ ὥριμον σκέψιν καταλλήλου μεταρρύθμισιν. Διότι αἱ καταχρήσεις θέλουσι παύσει οὐχὶ διὰ τῆς τροπολογίας, ἀλλ' ὅταν τὰ προξενικὰ τέλη ἐλαττωθῶσι, καὶ ἀπυφασισθῇ διὰ νόμου νὰ πληρόνῃ, φερ' εἰπεῖν, ἓν, ὅστις ἐπλήρονε μέχρι τοῦδε δέκα.

Μετὰ ταῦτα, ἀποφανθείσης τῆς βουλῆς ὅτι ἐρωτίσθη, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἠθέλησε νὰ θέσῃ ὡς θέμα, ἂν παραδέχηται ἡ βουλὴ ἢ μὴ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ θέματος παρετήρησέ τις, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τινες δὲν ἠναντιώθησαν εἰς τὴν οὐσίαν τῆς προτεινομένης τροπολογίας, ἀλλὰ διϊσχυρίσθησαν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐνταῦθα ὁ οἰκεῖος αὐτῆς τόπος, οἱ δὲ ὑπερασπίζοντες αὐτὴν ἀντιλέγοντες ὑπεστήριζαν, ὅτι ἁρμόζει νὰ τεθῇ αὕτη ἐν τῷ συζητουμένῳ νομοσχεδίῳ, γεννᾶται ἤδη ὑποτροπολογία τις, ἂν ἔχῃ χώραν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἡ προτεινομένη τροπολογία· ἐπειδὴ δὲ διαιρεῖται οὕτω τὸ ζήτημα, πρέπει νὰ ψηφοφορηθῇ κατὰ πρῶτον ἡ ἐκ τῆς συζητήσεως προκύψασα ὑποτροπολογία, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἀκολούθως ἂν αὕτη ἀπορριφθῇ θέλει ψηφοφορηθῇ ἡ προταθεῖσα τροπολογία.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπασχολεῖ τὴν βουλὴν δύο ἤδη ἡμέρας, συνεζητήθη ἀποχρώντως καὶ ἀπαιτεῖ νὰ λυθῇ ἤδη διὰ τῆς ψηφοφορίας· οἱ λέγοντες, ὅτι δὲν εἶναι ἐνταῦθα ὁ οἰκεῖος τῆς τροπολογίας τόπος δύνανται νὰ ψηφοφορήσωσιν ἀποφατικῶς· ἐπειδὴ ἤδη ζητεῖται, ἂν ἦναι δεκτὴ ἡ τροπολογία ἢ ὄχι. Δὲν ἀπαιτεῖται δὲ νὰ ψηφοφορηθῶσιν οἱ λόγοι δι' οὓς τινὲς βουλευταὶ ἠγόρευσαν κατὰ τῆς τροπολογίας· ἐπειδὴ ὁ νομίζων, φερ' εἰπεῖν, ὅτι τῆς τροπολογίας ταύτης δὲν εἶναι ὁ οἰκεῖος τόπος ἐνταῦθα, δύναται νὰ ψηφοφορήσῃ κατ' αὐτῆς, καὶ ἄλλος δι' ἄλλον λόγον, οὐδέποτε ὅμως διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προταχθῇ εἰδικὴ ψηφοφορία τῶν ἰδιαιτέρων τούτων λόγων, καὶ νὰ θεωρῆται ὡς διῃρημένον τὸ ζήτημα.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι οἱ φρονοῦντες, ὅτι δὲν εἶναι ἤδη ὁ οἰκεῖος τόπος τῆς τροπολογίας, θέλουσιν ἀναγκασθῇ νὰ ψηφοφορήσωσιν ἐναντίον τῆς συνειδήσεως αὐτῶν, ἂν προταθῇ εἰς αὐτοὺς ἀμέσως ἡ περὶ τῆς οὐσίας τῆς τροπολογίας ψηφοφορία, πρὸς τὴν ὁποίαν οὐδ' εἰς τὴν συζήτησιν διεφώνησαν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ κανονισμὸς ὁρίζει, ὅτι τὰ περὶ ἀναβολῆς ζητήματα ψη-

φοφοροῦνται πρὸ τῆς οὐσίας, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προψηφοφορηθῇ, ἂν ἡ προτεινομένη τροπολογία ἔχῃ χώραν εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον, καὶ ἔπειτα ἂν ἦναι παραδεκτή.

Ὑπεστήριξε καὶ ἕτερος τὴν γνώμην ταύτην διὰ δύο λόγων· πρῶτον διότι κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς τροπολογίας προετάθη, ὅτι δὲν ἔχει χώραν αὕτη εἰς τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον, καὶ ὑπεστηρίχθη τοῦτο παρὰ πολλῶν, ἀντεκρούσθη δὲ παρ' ἄλλων, ὥστε πρέπει περὶ τούτου νὰ προαποφανθῇ ἡ βουλή. Δεύτερον δὲ διότι τὸ ζήτημα καταντᾷ σύνθετον καὶ κατὰ τὸ 30 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ἀφοῦ οἱ βουλευταὶ αἰτοῦσι τὴν διαίρεσιν αὐτοῦ, ὁ πρόεδρος ὀφείλει νὰ διαιρέσῃ αὐτό.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι ὁ ὀρθὸς λόγος ὑπαγορεύει, ὅτι δὲν δύναται νὰ γείνῃ διαίρεσις τοῦ ζητήματος, ἀφοῦ ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο ἐπ' αὐτοῦ, ὅτι ἐρωτίσθη· διότι καθὼς βέβαια δὲν δύναταί τις νὰ ζητήσῃ διαίρεσιν τοῦ ζητήματος μετὰ τὴν ψηφοφορίαν, οὕτω δὲν δύναται νὰ ἐξαιτήσῃ αὐτὴν καὶ μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς βουλῆς, ὅτι ἐρωτίσθη ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Διότι τότε ἡ συζήτησις ἠδύνατο νὰ παρατείνηται ἐπ' ἄπειρον, ἂν εἶχε τὸ δικαίωμα ἕκαστος νὰ ζητῇ ἐρ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου πολλὰς εἰδικὰς ψηφοφορίας, διὰ τὴν ὁποίαν ἤθελε καταστρέφεσθαι ἡ ἑνότης τοῦ ζητήματος· ὅθεν ἡ διαίρεσις τοῦ ζητουμένου γίνεται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς συζητήσεως, καὶ, συζητουμένου τοῦ προκειμένου κατ' αὐτὸν τὸν χωρισμόν, ἐπιφέρεται καὶ εἰδικὴ ψηφοφορία. Ἀλλ' ἤδη τὸ προκείμενον εἶναι καθαρώτατον· ἡ παρουσιασθεῖσα τροπολογία συνεζητήθη ἀρκούντως, καὶ ἤδη πρέπει ἡ βουλὴ ν' ἀποφανθῇ περὶ ταύτης· δὲν εἶναι δὲ δυνατὸν νὰ ψηφοφορήσῃ κατ' ἰδίαν περὶ ὅλων τῶν λόγων, ὅσους οἱ κατὰ τῆς τροπολογίας ἀγορεύσαντες ἀνέφερον· ὡς, φερ' εἰπεῖν, ἂν πρέπῃ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰ τμήματα, ἢ ἂν ἔχῃ χώραν, καὶ τὰ λοιπά.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι κακῶς ὁ προαγορεύσας ἔθηκεν ὅτι ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ διαιρέσῃ τὸ ζήτημα, ἀφοῦ ἀποφανθῇ ὅτι ἐρωτίσθη. Ἐξ ἐναντίας τότε φυσικῷ τῷ λόγῳ πρέπει νὰ γείνῃ ἡ διαίρεσις· διότι πρότερον ἕκαστος ὑποτίθησιν, ὅτι ὁ πρόεδρος ὁδηγούμενος ἐκ τῆς συζητήσεως θέλει κάμει οἰκοθεν τὴν διαίρεσιν τοῦ ζητήματος. Ἐὰν ὅμως εἰς τὴν πρότασιν τοῦ θέματος παρατηρήσῃ τις, ὅτι δὲν ἐτέθη τὸ κατάλληλον θέμα, ἀντιλέγει καὶ προτείνει τὸ ἐκ τῶν σπλάγχνων τῆς συζητήσεως ἐξαγόμενον. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὅτι μὲν εἰς τὴν συζήτησιν τινὲς μὲν διεσχυρίσθησαν, ὅτι δὲν ἔχει χώραν ἡ τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον, ἄλλοι δὲ ὑπεστήριζαν τὸ ἐναντίον, εἶναι ὁμολογούμενον· ἂν λοιπὸν τεθῇ ἀμέσως εἰς ψηφοφορίαν ἡ τῆς τροπολογίας οὐσία, οἱ ταύτην μὲν συμμεριζόμενοι, ἀλλ' ὡς μὴ ἔχουσαν χώραν ἐνταῦθα ἀποκρούοντες, θέλουσιν εὑρεθῇ εἰς ἀνάγκην νὰ ψηφοφορήσωσιν ἀντιφατικῶς εἰς ἑαυτούς· ἐνῷ, ἂν προψηφορηθῇ ἡ περὶ τῆς εἰς τὸ νομοσχέδιον ἁρμοδιότητος ἢ μὴ τῆς τροπολογίας πρότασις, οἱ παραδεχόμενοι τὴν τροπολογίαν δύνανται νὰ ψηφοφορήσωσιν ἐν πρώτοις μὲν ὑπὲρ τοῦ, ὅτι εἶναι ὁ οἰκεῖος αὐτῆς τόπος ἐνταῦθα, καὶ ἔπειτα καὶ ὑπὲρ τῆς οὐσίας· διότι ἀμφότερα ὑπεστήριξαν καὶ συνομολογοῦσιν, ὥστε ἡ διαίρεσις τοῦ ζητήματος εἶναι φυσικὴ, καὶ προφανής.

Μετὰ ταῦτα λοιπὸν ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος, συναινέσει πάντων, ἠρώτησε τὴν βουλὴν, ἂν ἡ δοθεῖσα τροπολογία ἔχῃ χώραν εἰς τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον ναὶ ἢ ὄχι; Προκαλοῦντος δ' αὐτοῦ τὴν δι' ἀναστάσεως ψηφοφορίαν, ὑπολαβόντες τινὲς ἐζήτησαν τὴν δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως. Ἐξαιτούμενοι παρὰ τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου νὰ μὴ κηρύξῃ τὸ ἐκ τῆς δι' ἀναστάσεως ψηφοφορίας ἀποτέλεσμα· ἐν τούτοις ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος πεισθεὶς, ὅτι ἡ γενομένη δι' ἀναστάσεως ψηφοφορία διεχρίθη, ἐκήρυξεν, ὅτι ἡ βουλὴ παραδέχθη, ὅτι ἡ προτεινομένη τροπολογία ἔχει χώραν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, καὶ ἠρώτησεν ἐπομένως τὴν βουλὴν, ἂν παραδέχηται αὐτήν.

Γενομένης δ' ἐπὶ τούτου ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Δ. Λ. Ζώτου καὶ Σ. Χ. Στερανοπούλου, ἐξήχθη ἐκ ταύτης, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, διὰ ψήφων 48 πρὸς 22, τὴν περὶ ἐκζητήσεως τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων προταθεῖσαν τροπολογίαν, ἔχουσαν οὕτω.

« Προξενικὰ δικαιώματα δὲν δύνανται νὰ ζητηθῶσιν, εἰμὴ μόνον ὁσάκις γίνεται ἐμπορική τις πρᾶξις παρὰ τοῦ πλοιάρχου τοῦ προσορμιζομένου εἰς λιμένα ἢ ὅρμον πλοίου, ἢ ζητεῖται παρ' αὐτοῦ νόμιμός τις προξενικὴ συνδρομὴ προβλεπομένη παρὰ τῆς διατιμήσεως.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν δοθεῖσαν τροπολογίαν περὶ τῆς ἐνεργείας τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	ἀπὸ	Θ. Γρίβας	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	»	Ν. Μαυρομμάτης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ζ. Ι. Βαλβῆς	Ο.

Γ. Γουλιμῆς	Ο.	Ι. Ζάρκος	ἀπὼν
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Ι. Ν. Φλέσσας	»
Μ. Α. Καΐρης	Ν.	Π. Ι. Κυριακὸς	»
Δ. Τσάκρης	Ν.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Α. Νοταρᾶς	»
Ι. Βλάσσης	Ν.	Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	»
Ι. Κωλέττης	ἀπὼν	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	»
Α. Μεταξᾶς	»	Κ. Χ. Παναγιώτου	»
Δ. Καλλιφρονᾶς	»	Ὑμ. Τσοῦχλος	Ο.
Σ. Βλάχος	Ν.	Μ Πρωτοπαπᾶς	ἀπὼν
Π. Ῥάγκος	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ο.
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἀπὼν	Σ. Πάγκαλος	Ο.
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	ἀπὼν
Α. Λαπουσιάδης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Πλαπούτας	Ο.
Τσανετ. Γρηγοράκης	ἀπὼν	Κ. Δελιγιάννης	ἀπὼν
Δ. Τσιγκουράκος	ἀπὼν	Ν. Μπούκουρας	»
Γ. Κονδύλης	Ο.	Ν. Κορφιωτάκης	Ο.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	ἀπὼν
Κ. Χαραμῆς	Ο.	Π. Βαρδιτσιώτης	»
Ι. Κρανίδης	ἀπὼν	Γ. Φεγγαρᾶς	»
Ι. Γιολδάσης	ἀπὼν	Γ. Δερνιτσώτης	»
Δ. Α. Ζῶτος	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	»
Νίκος Θέου	Ν.	Μελέτης Χ. Μελέτη	Ο.
Α. Γουζούασης	Ν.	Π. Βάρβογλης	Ν.
Α. Βιλαέτης	Ν.	Ῥ. Παλαμίδης	Ο.
Α. Κρεστενίτης	Ν.	Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Σ. Χ. Στερανόπουλος	Ο.	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.	Π. Παππατσώνης	ἀπὼν
Ι. Κλίμακας	ἀπὼν	Π. Καλαμαριώτης	»
Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ν.	Ι. Δαρειώτης	»
Ν. Δελέντας	ἀπὼν	Νικ. Σταματελόπουλος	»
Θ. Μαρκεζίνης	Ν.	Α. Σακελλαριάδης	Ν.
Α. Γ. Τσάνος	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Β. Νικολοΐδης	Ν.	Κ. Βίϊκος	ἀπὼν
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.	Μ. Ἰατρός	Ο.
Β. Καραγιάννης	ἀπὼν	Ἰω. Εὐσταθίου	ἀπὼν
Β. Πετμεζᾶς	»	Φ. Κρ. Μαῦρος	Ο.
Α. Πετμεζᾶς	ἀπὼν	Γ. Κάνδυας	Ο.
Ν. Ἀνδρίκου	»	Σ. Βαρότσης	ἀπὼν
Η. Παπαδαῖος	Ο.	Δ. Βιρβίλης	ἀπὼν

Α. Μαυρομιχάλης	ἀπὼν	Σταμάτιος Δάῤῥας	Ν.
Πικουλάκης	Ν.	Ἀμβ. Σκαραμαγκᾶς	ἀπὼν
Χ. Καπετανάκης	Ν.	Ἰ. Στάϊκος	Ο.
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.	Α. Παππατσόρης	Ο.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Α. Καλαμογδάρτης	Ν.	Ι. Τομαρᾶς	Ο.
Κ. Τσερτίδης	Ν.	Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.	Δ. Δρόσος	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ο.
Α. Μαρκόπουλος	Ο.	Γ. Δοκὸς	Ν.
Παππακώσ. Τσαμάλας	ἀπὼν	Δ. Κριεζῆς	ἀπὼν
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.	Δ Κουντουριώτης	»
Γ. Μπάστας	Ν.	Δ. Χαντσῖσκος	»
Φιλ. Ἰωάννου	ἀπὼν	Γ. Γριζάνος	»
Σ. Ἀντωνιάδης	»	Ι. Γαρδίκης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	»	Ν. Κριεζώτης	Ν.
Κ. Προβιλέγιος	Ο.	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ι. Ταταράκης	Ν.	Γ. Ἀποστολίδης	ἀπὼν
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἀπὼν	Κ. Κανάρης	»
Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.	Γ. Σταματάρας	»
Ν. Καλλέργης	ἀπὼν		

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος, καταλαβὼν τὴν ἕδραν αὐτοῦ καὶ ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3. ὥραν π. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Μ. Α. ΚΑΙΡΗΣ.

Οἱ τοὺς ἀπόντας γραμματεῖς ἀναπληρώσαντες
Κ. Ζαρειφόπουλος.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΘ'.

Τῆς 15 Δεκεμβρίου

Σήμερον τὴν δεκάτην τετάρτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Βουλευτηρίου περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ. ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέν-

των παρόντων μὲν 98, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος 10, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Προτάξας δὲ, ὅτι ἡ τοποθέτησις τῆς χθὲς ἀποφασισθείσης τροπολογίας θέλει γείνει ἀκολούθως, ἀνήγγειλεν ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τὴν συζητήσεως τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου, ἀπὸ τοῦ 10 αὐτοῦ ἄρθρου.

Ἀνεγνώσθη ὅθεν τὸ 10 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, καὶ, μηδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ὑπαρχούσης, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 10.

«Κατὰ τὸ Βασίλειον τῶν δύω Σικελιῶν.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Νεάπολιν.

Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βρενδήσιον.

Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μεσσήνην τῆς Σικελίας.

Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πάνορμον τῆς Σικελίας.»

Ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καθ' ἓν ξεχωρὶς καὶ τὰ ἄρθρα 11, 12, καὶ 13, ἔχοντα οὕτως·

Ἄρθρ. 11.

«Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥώμην.

Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀγκῶνα.

Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σιβίτα Βέκιαν.

Ἄρθρ. 13.

Κατὰ τὰς ἐπικρατείας τῶν δύω Λουκάτων Τοσκάνης καὶ Λούκας·

Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λιβόρνον

Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πορτοφεράϊον.

Ἄρθρ. 13.

Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Σαρδηνίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τουρῖνον.

Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γενούην.

Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κάλιαρι.

Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Νίσσην.

Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βεριγνόν.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 14 ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι ἀπὸ τούτου ἄρχονται προσθῆκαι τινες νέων ὑποπροξενείων καὶ προξενείων, προταθεῖσαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1846 συμπληρωματικοῦ νομοσχεδίου τοῦ προκαθυποβληθέντος περὶ προξενείων. Ἀνεγνώσθη λοιπὸν ἐκ τούτου ἡ ἐν τῷ 14 ἄρθρ.

προτεινομένη προσθήκη, ἔχουσα οὕτως· «Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς ὡράνην.»

Κατὰ τῆς προσθήκης ταύτης λαβών τις τὸν λόγον ἐξήγησεν ἐν προοιμίῳ μὲν, ὅτι θεωρῶν τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον ὡς μὴ περιέχον τι πολιτικὸν, καὶ ἀντιπροσωπεύων ἐπαρχίαν ναυτικὴν, ἠγόρευσε πολλάκις μέχρι τοῦδε ὅσα ἔκρινε δίκαια καὶ ὑπὲρ τῶν ναυτιλομένων συμφέροντα· ἀλλὰ καὶ ἂν ἀποδοθῇ εἰς τὸ παρὸν νομοσχέδιον πολιτικὸς σκοπὸς, αὐτὸς ἀπέναντι τῶν καθηκόντων του δὲν θέλει ἀποδιϊλιάσει. Ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας, ὅτι πολλὰς ἀχρήστους προξενικὰς θέσεις παρετήρησεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ νομίζηται ὡς καταφερόμενος κατὰ τῶν θέσεων, καὶ ἐπειδὴ αἱ πλείσται ἤδη ὑπάρχουσιν, ἐσιώπησε καὶ παρεδέχθη αὐτάς· προκειμένου ὅμως λόγου νὰ συσταθῇ νέα προξενικὴ θέσις εἰς ὡράνην, ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι οὐδεμία ἀπόλυτος ὑπάρχει ἀνάγκη τῆς συστάσεως ὑποπροξενείου εἰς ὡράνην, διότι αὕτη εἶναι πόλις στρατιωτικὴ Γαλλικὴ, πλησίον τοῦ Ἀλγερίου κειμένη, καὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτὴν ὀλίγα ἑλληνικὰ πλοῖα, φέροντα δι' αὐτῆς ζωοτροφίας, ἀντὶ διὰ τοῦ Ἀλγερίου. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις δίδει πᾶσαν δυνατὴν προστασίαν εἰς τοὺς ἐμπορευομένους ξένους, οὐδεμία ἀνάγκη συστάσεως προξενείου, διὰ τοῦ ὁποίου θέλει τεθῇ φορολογία 10 ἢ 15 ταλλάρων εἰς ἕκαστον λιμενιζόμενον ἐκεῖ πλοῖον. Παρετήρησε δὲ προσέτι, ὅτι αἱ τοιαῦται θέσεις δὲν πλάττονται ἐξ ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας, διότι ἡ ἰδία Κυβέρνησις μὴ διορίσασα μέχρι τοῦδε ἐκεῖ πρόξενον ἀποδείκνυσι τὸ τῆς ἀνάγκης ἀνύπαρκτον, ἀλλὰ κατ' αἴτησίν τινος, εἰς ὃν ἐπήλθεν ἡ ἰδέα νὰ καταστηθῇ ἐκεῖ πρόξενος. Προτεί ει ὅθεν τὴν μὴ παραδοχὴν τῆς προσθήκης τοῦ νέου τούτου προξενείου.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι ὁ προαγορεύσας πολίμιος ὅλων τῶν προξενικῶν θέσεων ἀπ' ἀρχῆς τῆς συζητήσεως ἐράνη, ἐξελὼν μόνας τὰς ἐν Τουρκίᾳ, καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων ἱκανῶς διὰ τῆς προταθείσης τροπολογίας περιώρισεν. Ἀλλ' ἐνῷ προτείνων ταύτην ὑπεστηρίζετο αὐτός τε καὶ οἱ τὴν τροπολογίαν ὑποστηρίξαντες, ὅτι θέλουσι γείνει δεκταὶ αἱ παρὰ τοῦ ὑπουργείου προτεινόμεναι προξενικαὶ θέσεις, ἤδη πάλιν δίδει ἀφορμὴν εἰς συζήτησιν περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ ὑποπροξένου εἰς ὡράνην, διϊσχυριζόμενος, ὅτι αἱ τοιαῦται προξενικαὶ θέσεις κατ' αἴτησιν ἀτόμων συνιστῶνται. Ἀντιλέγει ὅθεν πρὸς τὸν προαγορεύσαντα καὶ διαβεβαιοῖ αὐτὸν, ὅτι ἡ προτεινομένη θέσις παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐξ αὐτῆς τῆς ἀνάγκης πηγάζει,

διότι ὑπὲρ τὰ 200 Ἑλληνικὰ πλοῖα λιμενίζονται κατ' ἔτος εἰς ὡράνην, καὶ ἑπομένως καθίσταται καὶ ἐκεῖ ἀναγκαία ἡ ὕπαρξις ὑποπροξένου, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἀποδοὺς εἰς αὐτὸν ἰδέας, τας ὁποίας οὐδέποτε ἐφρόνησεν οὐδ' εἶπε καὶ ἤδη δημοσίως ἀποκηρύττει, κατέστησεν αὐτὸν ὑπόδικον, τρόπον τινά, ἀπέναντι τῶν κυρίων προξένων καὶ τῶν Βουλευτῶν· ἐπειδὴ δ' αὐτὸς οὐδόλως προσέβαλε τὴν ὕπαρξιν τῶν προξένων καὶ τῶν γενικῶν προξένων, οὐδ' ὠνόμασέ ποτε πρόσωπα· ἀλλὰ μάλιστα, ἐναντίος εἰς τὰς τοιαύτας ἐν τῇ βουλῇ γινομένας προσωπικὰς προσβολὰς, καὶ ἄλλοτε ὑπεράσπισεν ἐν τῇ βουλῇ προξενικοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς ὁποίους ἐθεώρει ἀδίκως, καὶ τοῦ λοιποῦ οὐδὲ κατ' ἐκείνων θέλει καταψηφίσει, αἱ κατηγορίαι τῶν ὁποίων δὲν εἶναι διευκρινημέναι. Ὑπεστήριζε δὲ πάντοτε, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποδίδεται εἰς τὸν προξενικὸν κλάδον τοιαύτη σημαντικότης, ὅση ὑπῆρχεν ἄλλοτε, καὶ κατηνέχθη κατὰ τῶν καταχρήσεων τῶν ὑποπροξένων καὶ τῶν προξενικῶν πρακτόρων· λέγων δὲ, ὅτι γίνονται καταχρήσεις εἰς τινα κλάδον καὶ ἐπικαλούμενος τὴν θεραπείαν αὐτῶν, οὐδένα προσβάλλει. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν προξενικὴν θέσιν εἰς ὡράνην, δὲν ἐπιμένει εἰς τὴν μὴ παραδοχὴν αὐτῆς, ἂν κρίνηται ἀναγκαία.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι ἂν τῷ ὄντι προσλιμενίζωσιν εἰς ὡράνην 200 Ἑλληνικὰ πλοῖα κατ' ἔτος, τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα θέλει φθάσει εἰς 3 000 τάλληρα, καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ γείνῃ ὑπομίσθιος ὁ ὑποπρόξενος. Ὁ πρόεδρος παρατηρήσας, ὅτι περὶ τούτου θέλει γείνει λόγος εἰς τὰ περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν προξενείων ἄρθρα, ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν ἄνω μνησθεῖσαν προσθήκην τοῦ ὑποπροξενείου τῆς ὡράνης· γενομένης δὲ ταύτης δεκτῆς δι' ἀναστάσεως, ἡ βουλὴ παρεδέχθη ὁμοίως μετ' αὐτῆς καὶ τὸ 14 ἄρθρον, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 14.

«Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Γαλλίας καὶ τὰ ὑπὸ τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν ἐν Ἀφρικῇ κείμενα μέρη.
Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Παρισσίους.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μασσαλίαν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀλγέρην.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς ὡράνην.»

Μετὰ τοῦτο ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως ἑκάτερον τῶν ἄρθρων 15 καὶ 16, μετὰ τῶν προτεινομένων ὑπὸ τοῦ συμπληρωματικοῦ νομοσχεδίου προσθηκῶν· ἔχουσι δὲ οὕτως.

Ἄρθρ. 15. Κατὰ τὰ ἐν τῇ Ἀφρικῇ μέρη τῆς Βαρβαρίας.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τύνητα.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ταγγέρην τοῦ Μαρόκου.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τρίπολιν.

Ἄρθρ. 16. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Ἱσπανίας.
Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαδρίτον.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γάδειρα.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βαρκελώνην.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαχώνην τῶν Βελλεαρίδων Νήσων.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαλάγαν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βαλένσαν.»

Ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη ἡ βουλὴ καὶ ἑκάτερον τῶν ἄρθρων 17 καὶ 18, ἐχόντων οὕτως.

Ἄρθρ. 17. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Πορτογαλίας.
«Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λισσαβώνην.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαδέραν.

Ἄρθρ. 18. Κατὰ τὸ Βασίλειον τοῦ Βελγίου.
Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βρυξέλλας.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀνβέρσην.»

Καὶ τὸ 19 δὲ ἄρθρον ἐγένετο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν μετὰ τῆς ὑπαρχούσης ἐν τῷ ἀναπληρωματικῷ νομοσχεδίῳ προσθήκης, καὶ ἔχει οὕτως.

«Ἄρθρ. 19. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῶν κάτω Χωρῶν.
Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀμστελόδαμον.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥοτερδάμ».

Ἐπὶ δὲ τοῦ 20 ἄρθρου παρετηρήθη, ὅτι εἶναι καταλληλότερον νὰ ἐκλεχθῇ οὐχὶ ἡ Ῥαγούζα ὡς ἕδρα τοῦ ὑποπροξενείου ἀλλὰ τὸ Στόμιον τοῦ Κατάρρου. (Μπούκα Δεκάτερο). Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν ἄλλοτε ἡ Ῥαγούζα ἤκμαζε μᾶλλον τοῦ Στομίου τοῦ Κατάρρου, ἀλλ' ἤδη τοῦτο ὑπερέχει πολὺ ἐκείνης, καὶ ἔχει τὸν αὐτὸν λόγον, ὃν ἔχει ἡ Σύρος πρὸς τὴν Τῆνον, ἥτις ἦτον μὲν ἄλλοτε σημαντικωτέρα τῆς Σύρου, ἀλλ' ἤδη εἶναι ὑποδεεστέρα. Ἐκτὸς δὲ τούτου, οἱ μὲν κάτοικοι τοῦ Στομίου τοῦ Κατάρρου εἶναι ὀρθόδοξοι χριστιανοί, οἱ δὲ τῆς Ῥαγούζης δυτικοὶ κατὰ τὸ πλεῖστον· προέτεινεν ὄθεν νὰ τεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Στομίου τοῦ Κατάρρου, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐκλέξῃ αὐτὸ ὡς ἕδραν τοῦ

ὑποπροξενείου ἡ κυβέρνησις, ἂν πεισθῇ ὅτι οἱ προρρηθέντες λόγοι ἔχωνται ἀληθείας.

Συναινεσάσης τῆς βουλῆς εἰς τὴν πρότασιν ταύτην, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 20 ἄρθρον, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 20. Κατὰ τὸ Αὐστριακὸν Κράτος.

«Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βιέννην.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σίμλιν.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τεργέστην.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σεβενίκον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ραγούζην· ἢ εἰς τὸ Στόμιον τοῦ Κατάρρου Bucadecatoro.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βενετίαν.»

Ὡσαύτως δὲ ἡ βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ 21 ἄρθρον, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 21. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Σαξωνίας.

«Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λειψίαν.»

Μετὰ τοῦτο ἡ βουλὴ ἠρωτήθη, ἂν παραδέχηται τὴν προσθήκην τοῦ ἐν Μοναχῷ προξενείου ὡς ἰδιαιτέρου ἄρθρου 22, προτεινομένου διὰ τοῦ συμπληρωματικοῦ νομοσχεδίου· παρεδέχθη δὲ αὐτὸ ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 22. Κατὰ τὸ βασίλειον τῆς Βαυαρίας.

«Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μόναχον.»

Ἀκολούθως δὲ τὰ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἄρθρα 22, 23, 24 καὶ 25 γενόμενα 23, 24, 25 καὶ 26, παρεδέχθη ἡ βουλὴ δι' ἀναστάσεως ἔχοντα οὕτως.

Ἄρθρ. 23. Κατὰ τὸ μεγάλον Δουκάτον τοῦ Ἔσσεν.

«Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαγουντίαν (Magence)

Ἄρθρ. 24 Κατὰ τὰς Ἀνσεατικὰς πόλεις.

Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀμβοῦργον.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λυβέκην.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βρέμην.

Ἄρθρ. 25. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Σουηκίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Στοκχόλμην.

Ἄρθρ. 26. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Δανίας.

Ἓν Γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κοπενχάγην
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἑλσενέρ.»

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ὡς ἄρθρον 27, τὸ ἐν τῷ συμπληρωτικῷ νομοσχεδίῳ προτεινόμενον, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 27. Κατὰ τὸ βασίλειον τοῦ Ἀνοβέρου.

«Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀνόβεραν.»

Ἑπομένως ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως τὰ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἄρθρα 26, 27, 28 καὶ 29, λαβόντα τοὺς ἀριθμοὺς 28, 29, 30, καὶ 31, καὶ ἔχοντα οὕτως.

«Ἄρθρ. 28. Κατὰ τὸ Ἡνωμένον βασίλειον τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ τὰ ὑπ' αὐτὸ κείμενα μέρη.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λονδῖνον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Παλμούθιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πλυμούθιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βελφάστην.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Δουβλῖνον.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λιβερπούλην.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μελίτην.
Ἓν ὑποπροξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γιβραλτάρ.

Ἄρθρ. 29. Κατὰ τὰς Ἡνωμένας ἐπαρχίας τῆς Ἀρκτῴας Ἀμερικῆς.

Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Νεοβοράκον.
Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βοστόν.

Ἄρθρ. 30. Κατὰ τὸ κράτος τῆς Βρασιλίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥίο Γανεῖρο.

Ἄρθρ. 31. Κατὰ τὴν Περσίαν.

Ἓν προξενεῖον, ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ταυρίδα.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ λάβῃ τὸν ἀριθμὸν 32, λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι, ἐνῷ ἡ κυβέρνησις συναισθανομένη τὰ καθήκοντά της καὶ ἐπιθυμοῦσα νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ συντάγματος, ὁρίζοντος νὰ μὴ διορίζηται κανεὶς ὑπάλληλος εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν, καθυπέβαλε τὸ παρὸν νομοσχέδιον πρὸς νομοθέτησιν καὶ νομιμοποίησιν τῶν προξενικῶν θέσεων, καὶ ἐνῷ ὡρίσθησαν μέχρι τοῦδε ἐκτενέστατα αἱ ἀποχρῶσαι θέσεις, διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου ζητεῖ νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ καὶ ἄλλας προξενικὰς θέσεις ἀορίστως, καὶ καθιστᾷ οὕτω σχεδὸν μάταιον τὸν σκοπὸν τοῦ συζητουμένου ἤδη νομοσχεδίου. Προτείνει ὅθεν τὴν ἐξάλειψιν τοῦ παρόντος ἄρθρου· διότι, ἂν ἡ κυβέρνησις λάβῃ ἀνάγκην καὶ ἄλλων προξένων, δύναται διὰ ἄλλου νομοσχεδίου νὰ προτείνῃ εἰς τὴν βουλὴν πίστωσιν καὶ ὑπὲρ ἄλλων προξενείων· οὐδεμία δὲ ἀνάγκη ὑπάρχει διὰ νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα τῆς τοιαύτης ἀπολύτου δημιουργίας προξενικῶν θέσεων.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι οὐδεμία προσβολὴ τοῦ συντάγματος γίνεται, ἂν δοθῇ εἰς τὴν κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ συστήσῃ καὶ ἄλλα προξενεῖα, κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ ἐμπορίου

καὶ τῆς ναυτιλίας· διότι τοιαύτην ἀρχὴν παρεδέχθη ἡ βουλὴ, ἀποφασίσασα εἰς τὸ 3 ἄρθρον τοῦ παρόντος νομοσχεδίου νὰ δύναται ἡ κυβέρνησις νὰ διορίζῃ προξενικοὺς πράκτορας, κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας. Τοιοῦτον τι λοιπὸν προκειται καὶ ἐνταῦθα, ἐπειδὴ ὁ συζητούμενος νόμος δὲν εἶναι ἐκ τῶν κατ' ἔτος ἀνανεουμένων, αἱ δὲ βουλαὶ δὲν ἔπεται, ὅτι θέλουσι συνεδριάζει καὶ τοῦ λοιποῦ καθ' ὅλον τὸ ἔτος, καὶ ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ παρατηρηθῇ μετὰ ταῦτα, ὅτι εἶναι ἀνάγκη ταχέος διορισμοῦ προξενικοῦ τινος ὑπαλλήλου, νὰ μὴ ὑπάρχωσι δὲ τότε ἠνεῳγμέναι αἱ βουλαὶ, τὸ παρὸν ἄρθρον προτίθεται νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν ἀφ' ἑαυτῆς προξένους εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Οὐδεμία λοιπὸν παραβίασις νομοθετικὴ ὑπάρχει, ἂν ἤδη νομοθετηθῇ τοῦτο, οὐδεμία δὲ βλάβη προσγίνεται, διότι αἱ θέσεις δὲν εἶ αι ἔμμισθοι. Συγχρόνως ὅμως ὁμολογεῖ, ὅτι καὶ ἂν λείψῃ τὸ προκείμενον ἄρθρον δὲν προξενειται οὐδεμία ζημία εἰς τὴν κυβέρνησιν· διὰ τοῦτο ἀπέδειξε μὲν ὅτι δὲν ὑπάρχει φόβος προσβολῆς τῶν διατάξεων τοῦ συντάγματος, δὲν ἐπιμένει δὲ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ 30 τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρου.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι παρεξήγησεν ὁ προλαλήσας τὴν ἔννοιαν τοῦ 3 ἄρθρου, καὶ διὰ τοῦτο περιέπεσεν εἰς τὸ ἄτοπον νὰ δώσῃ εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν δικαιώματα, τὰ ὁποῖα τὸ σύνταγμα ἀπένειμεν εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα. Καθότι οἱ πράκτορες δὲν εἶναι ὑπάλληλοι τῆς κυβερνήσεως, ἀλλ' ἀναπληρωταί τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων, ὑπὸ τούτων διορίζόμενοι ἐπὶ ἰδίᾳ εὐθύνῃ· οἱ δὲ πρόξενοι εἶναι ὑπάλληλοι καὶ δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσιν εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν. Ὡμολόγησε μάλιστα, ὅτι μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὢν παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο, νομίζων ὅτι θέλει διορίζει ἡ κυβέρνησις τοὺς προξενικοὺς ὑπαλλήλους διὰ νέων νομοσχεδίων προτάσεως· ἀλλ' ἤδη φωτισθεὶς ἐκ τῆς συζητήσεως, ὅτι ἡ κυβέρνησις ἐξαιτεῖται τὸ δικαίωμα νὰ συνιστᾷ ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἄλλα προξενεῖα, εἶναι ἐναντίος εἰς τὸ ἄρθρον καὶ γνωμοδοτεῖ ὑπὲρ τῆς ἐξαλείψεως αὐτοῦ.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι δὲν δύναται νὰ πιστεύσῃ τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι δὲν ἐννόησε τὴν καὶ εἰς τὸν ἁπλούστατον εὐληπτον ἔννοιαν τοῦ 30 ἄρθρου, πολλῷ δὲ μᾶλλον εἰς τὸν προλαλήσαντα καταρανῆ· ὥστε φαίνεται ὅτι ἄλλη μὲν γνώμη ὑπῆρχε τότε, ἄλλη δὲ νῦν. Ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδεὶς ἔλεγχος τῆς συνειδήσεως ἑκάστου βουλευτοῦ δύναται νὰ γείνῃ, δὲν ἐπεμβαίνει περὶ τούτου, ἀλλ' ἐπιμένει εἰς τὴν προτέραν γνωμοδότησίν του, ὅτι

οὐδεμία παραβίασις καὶ βλάβη ἐκ τοῦ ἄρθρου γίνεται, οὐδεμία δ' ἐπίσης δυσκολία γεννᾶται ἂν τοῦτο ἐξαλειφθῇ.

Ὁ δὲ πρόεδρος ἐπομένως ἠρώτησε τὴν βουλὴν, ἂν παραδέχηται τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ 30 ἄρθρου, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ γείνῃ κατὰ τὴν μεταβληθεῖσαν τάξιν 32· ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἐξάλειψιν αὐτοῦ δι' ἀναστάσεως, καὶ προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ 31, τὸ ὁποῖον ἤδη ἐγένετο 32.

Ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος ἄρθρου 31 κατὰ τὸ νομοσχέδιον παρετήρησέ τις, ὅτι τοῦτο ἀναιτίθησι τὴν τοιαύτην περιφέρειαν τῆς δικαιοδοσίας τῶν προξενείων εἰς τὰς ὁδηγίας, τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν ἐκδοθησομένας· ἵνα δὲ κρίνωμεν περὶ τοῦ ὀρθοῦ τῆς διατάξεως ταύτης, πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ ἡ τε ἀξία καὶ ἰσχὺς τῶν ὁδηγιῶν τούτων. Λύται, συντελοῦσαι εἰς ἑρμηνείαν καὶ κατάληψιν τοῦ νόμου, περιβάλλονται μὲν τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, ἂν σύμφωνοι πρὸς αὐτὸν ὦσι, μ' ὅλον ὅτι καὶ ἡ περιαπτομένη τότε εἰς αὐτὰς ἀξία δὲν ἐνυπάρχει εἰς τὰς ὁδηγίας ἀλλ' εἰς τὸν νόμον πρὸς ὃν αὗται συμφωνοῦσιν, οὐδεμίαν δ' ἔχουσιν ἀξίαν ἢ ἰσχύν, ἂν πρὸς τοῦτον διαφωνῶσιν· ἀλλ' ὁ ὁρισμὸς τῆς περιφερείας τῆς δικαιοδοσίας ἑκάστου τῶν προξενείων ἀντικείμενον εἶναι νόμου, διότι, περιλαμβάνων καὶ τὴν δικαστικὴν τῶν προξενείων τούτων ἐνέργειαν, καὶ ἐπιβάλλων καθῆκον εἰς τὸν πολίτην, ἵνα εἰς ὡρισμένην ὑπαγηται ἁρμοδιότητα, καὶ τὸν δικαστὴν αὐτοῦ ὁρίζων, διὰ νόμου μόνον νὰ κανονισθῇ δύναται. Ἐν ᾧ δὲ, διὰ νόμου δύναται τοῦτο νὰ κανονισθῇ ἀνατίθεται ὅμως καὶ εἰς τῶν βασιλικῶν διαταγμάτων τὴν ἐνέργειαν, οὐδέποτε δ' εἰς ὑπουργικῶν ὁδηγιῶν, διότι τοῦτο εἶναι εἰς προφανῆ ἀντίφασιν πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς, πολλῷ δὴ μᾶλλον εἰς συνταγματικὴν πολιτείαν. Ἐπειδὴ δὲ δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι τοῦτο, ὁ δι' ὑπουργικῶν δηλονότι ὁδηγιῶν τῆς τοπικῆς περιφερείας διορισμὸς, νομοθετούμενον ἤδη, μὲ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου περιβάλλεται καὶ περιττεύει διὰ τοῦτο ἕτερος νόμος· ἀπαντᾶται εἰς ταῦτα ἀπὸ τοῦδε, ὅτι τῶν νομοθετουμένων βέλτιστα μόνα τὰ πρὸς τὸ σύνταγμα συμφωνοῦντα ὑπάρχουσι, διότι τὰ κατὰ παράβασιν αὐτοῦ νομοθετούμενα καὶ οὐδαμοῦ νὰ στηριχθῶσι δύνανται, καὶ τὰς ἰδίας τοῦ λαοῦ αὐτοῦ συγχίζουσιν, ἀγνοοῦντος ἂν οἱ νόμοι ἢ τὰ διατάγματα ἐν τῇ πολιτείᾳ ἐκείνῃ ἰσχύωσι. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινε νὰ τεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ ἀντὶ τῶν ὁδηγιῶν ἀδιὰ βασιλικῶν διαταγμάτων.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ προτελευταίου ἄρθρου

40 ἐφιστῶν τις προσοχὴν, κατὰ συνδυασμὸν τῶν ὑπὸ συζήτησιν, πείθεται ὅτι καλῶς ἔχει τὸ ἄρθρον· διότι τὸ ὑπουργεῖον ἀποστέλλον ἤδη προξένους προέθετο προσωρινῶς νὰ διαγράψῃ ἁρμοδιότητα τοπικῆς δικαιοδοσίας, μᾶλλον δὲ βεβαίως, ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 40, διατάσσεται, νὰ ὁρίσῃ ταύτην κατόπιν διὰ νόμου. Μ' ὅλον ὅτι δὲ ἀναντιῤῥήτως τοῦτο συνάγεται, δὲν δυσκολεύεται ὅμως καὶ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν νὰ παραδεχθῇ.

Μετὰ τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα, ἐπαναλαβόντα, ὅτι διαφέρουσι τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον καὶ τὸ 40 πρὸς ἄλληλα· διότι ἐκεῖνο μὲν περὶ τῶν προξενικῶν καθηκόντων διατάσσει, τοῦτο δὲ περὶ τοπικῆς αὐτῶν δικαιοδοσίας. Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι οὐδὲ διὰ νόμου οὐδὲ διὰ βασιλικοῦ διατάγματος τὴν τοπικὴν τῶν προξένων δικαιοδοσίαν ἐπὶ κράτους ξένου νὰ κανονίσωμεν πρέπει· τοῦτο δὲ ὑπ' ὄψιν ἔχον καὶ τὸ ὑπουργεῖον κατεχώρισεν ἐν τῷ νόμῳ τὴν διάταξιν ταύτην, ἵνα, κατὰ τὰς πρὸς τὰ ἄλλα κράτη συμφωνίας, κανονίσῃ αὐτὰ δι' ὁδηγιῶν.

Ἀντεῖπον δὲ κατὰ τούτων, εἷς μέν, ὅτι τὸ μὲν ἄρθρον τοῦτο περὶ τοπικῆς προβλέπει δικαιοδοσίας, περὶ τῶν καθηκόντων δὲ τῶν προξενείων, τῶν τε δικαστικῶν καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ διπλωματικῶν, τὸ ἄρθρον 40 διατάσσει· ἐπειδὴ δ' ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς τοπικῆς αὐτῶν περιφερείας, αὕτη δὲ πρέπει νὰ κανονίζηται τοὐλάχιστον διὰ διατάγματος, διότι κατὰ γενικὸν κανόνα ὁ νόμος μόνος δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν πολίτην νὰ ὑπάγηται εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν δικαιοδοσίαν, διὰ τοῦτο ἡ προταθεῖσα τροπολογία πρέπει νὰ γείνῃ παραδεκτὴ, καὶ ἡ δικαιοδοσία αὕτη διὰ διαταγμάτων μόνον νὰ κανονισθῇ, καθόσον περὶ ξένου κράτους πρόκειται. Καὶ ἀπαιτοῦνται μὲν προηγουμένως συμφωνίαι τῆς κυβερνήσεως ἡμῶν πρὸς τὰ ξένα ταῦτα κράτη, ἀλλὰ αὗται πρέπει νὰ περιβληθῶσι μὲ τὴν ἰσχὺν τῶν διαταγμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις κατὰ ταύτας θέλει προκαλέσει.

Ὁ δὲ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι, καθ' ἃ διϊσχυρίσθη τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δι' ὁδηγιῶν πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἡ τοπικὴ περιφέρεια, διότι ἐπὶ ξένου θέλει κανονισθῇ κράτους, οὐδὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον νὰ προταθῇ ἔπρεπε, εἰς ξένα κράτη συνιστῶν θέσεις, καὶ δικαστικὴν ἔτι ὁρίζον ἁρμοδιότητα, ἀλλὰ τὰ πάντα νὰ ἀφεθῶσιν ἔπρεπεν εἰς ὑπουργικὰς ὁδηγίας. Οἱ διϊσχυρισμοὶ ὅμως αὐτοῦ δὲν ἀληθεύουσι, διότι ἀπαιτεῖται μὲν τῆς ἄλλης ἐπικρατείας, ἐν ᾗ πρόξενοι θέλουσι καθιδρυθῇ, ἡ συγκατάθεσις· ταύτης ὅμως δοθείσης, τὰς θέσεις ταύτας διὰ νόμου

νὰ κανονίσωμεν ὀφείλομεν, καὶ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν ἐπίσης νὰ ῥυθμίσωμεν.

Ἐπανέλαβε δ' ὁ καθ' οὗ οὗτοι ἀντεῖπον, ὅτι ἀπαιτεῖται μὲν νόμῳ ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ τῆς δικαστικῆς αὐτῶν ἁρμοδιότητος καὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν καθηκόντων αὐτῶν, καὶ τοι ἐν ξένει ἐνεργούντων ἐπικρατείᾳ, διότι δι' οὐδενὸς ἄλλου δύναται νὰ ἐπιβληθῇ δικαστὴς εἰς τοὺς πολίτας· ἀλλὰ καὶ οἱ προαγορεύσαντες ἐσυμφώνησαν εἰπόντες, ὅτι ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ τῆς τοπικῆς περιφερείας προαπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις τῆς ξένης ἐπικρατείας· διότι, ταύτης ἀπαιτουμένης, περιττεύει πλέον ὁ διὰ νόμου κανονισμὸς αὐτῆς, ἐξαρτώμενος ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ ξένου ἔθνους. Καὶ ἐνταῦθα μὲν νομοθετοῦμεν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ θέσεις, ἀλλ' ὑπὸ τὴν αἵρεσιν τῆς ἐγκρίσεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ξένου ἔθνους· οὐδέποτε ὅμως δυνάμεθα νὰ ὑπερβῶμεν ἡμεῖς διὰ νόμων τὰ πραγματικὰ ἡμῶν ὅρια, περὶ δικαιοδοσίας ξένου κράτους νομοθετοῦντες· διὰ ταῦτα καλῶς ἐν τῷ ἄρθρῳ εἰς τὰς ὑπουργικὰς ὁδηγίας ἀνετέθη τοῦτο.

Μελλόντων αὖθις κατὰ τούτου νὰ ἀντιλέξωσι τῶν προαγορευσάντων, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι ἐρωτίσθη· καὶ, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ προέδρου, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, ἵνα διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων ὁ κανονισμὸς τῆς τοπικῆς περιφερείας γείνῃ, τροποποιήσασα τὸ ὅλον ἄρθρον οὕτω·

« Τὰ μέρη τῆς δικαιοδοσίας ἑκάστου τῶν γενικῶν προξενείων προξενείων καὶ ὑποπροξενείων, θέλουσι προσδιορισθῇ καὶ κανονισθῇ δια βασιλικῶν διαταγμάτων. »

Ἐπὶ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου, 32 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, οὐδεὶς παρετήρησέ τι· ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ, δι' ἀναστάσεως, ὡς εἶχεν, οὕτω.

« Τὰ ἀνωτέρω γενικὰ προξενεῖα, προξενεῖα καὶ ὑποπροξενεῖα τίθενται ὑπὸ τρεῖς διαφόρους κατηγορίας.

Τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας διατηροῦνται ἐντελῶς δι' ἐξόδων τῆς κυβερνήσεως, συναζομένων τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου.

Τὰ τῆς δευτέρας, ἐκτὸς τῶν προξενικῶν εἰσοδημάτων, τὰ ὁποῖα θέλουν συναζεσθαι πρὸς ὄφελος τῶν διευθυνόντων αὐτὰ, θέλουν ἔχει καὶ χρηματικὴν ἐπιχορήγησιν παρὰ τῆς κυβερνήσεως.

Τὰ τῆς τρίτης τάξεως δὲν θέλουν οὐδεμίαν χρηματικὴν ἐπιχορήγησιν λαμβάνει παρὰ τῆς κυβερνήσεως, ἀλλὰ θέλουν συνάζεσθαι τὰ προξενικὰ εἰσοδήματα πρὸς ὄφελος τῶν διευθυνόντων αὐτά. »

Ἐπὶ τῇ προτάσει τινος, ἡ βουλὴ ἀπερρίνατο νὰ καταχωρισθῇ μετὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὡς ἄρθρον 34 ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ψηφισθεῖσα τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἀκολούθου ἄρθρου, κατὰ τὸ νομοσχέδιον 33 γενομένου 35, οὐδεὶς παρετήρησέ τι· ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ὡς εἶχεν οὕτως.

« Οἱ διευθύνοντες τὰ ἐν τῇ Β'. καὶ Γ'. κατηγορίᾳ γενικὰ προξενεῖα, προξενεῖα καὶ ὑποπροξενεῖα θέλουσιν ἔχει εἰς ἔαρος τῶν ὅλας τὰς ἐκ τῆς προξενικῆς ὑπηρεσίας προσγινομένας δαπάνας ».

Ἐπὶ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου, κατὰ τὸ νομοσχέδιον 34, ὁ μὲν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐπρότεινεν, ἵνα τὸ ὑποπροξενεῖον Ἰσμαηλίου, ὡς μὴ δυνάμενον νὰ διατηρηθῇ ἐκ τῶν σμικρῶν αὐτοῦ εἰσπράξεων, μετατεθῇ ἀπὸ τῆς γ'. τάξεως, εἰς ἣν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κατετάχθη, εἰς τὴν δευτέραν. Ἕτερος δ' ἀνέπτυξεν ὅτι τῶν προξενείων τούτων ἡ διαίρεσις διὰ δύω λόγους ἐγένετο, διότι τὰ ἐν τῇ τάξει ταύτῃ ταχθέντα πλείω τῶν χορηγηθησομένων ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως εἰσπράττουσι, καὶ διότι τινὰ ἐξ αὐτῶν ἐλάχιστα εἰσπράττοντα δὲ δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν ἄνευ μισθοῦ.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι, ἐκ τῶν ἐν τῷ νόμῳ εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν κατατασσομένων, ὀλίγα προξενεῖα εἰσπράξεις πλείους τῶν δαπανῶν ἔχουσι, πλεῖστα δ' ὡς τὸ τῆς Σμύρνης Θεσσαλονίκης δαπανῶσι πλείω αὐτῶν· εἰς τὴν ὑπὲρ τούτων δὲ δαπάνην, ἐκ 44 800 δραχ. συμποσουμένην, ἂν προστεθῇ καὶ ἡ ποσότης 38,000 δραχ. πρὸς χορηγίαν εἰς τὰ τῆς δευτέρας κατηγορίας καὶ 9.000 διὰ γραφικὰς δαπάνας, ἀποτελεῖται ποσὸν ἐξ 91,800 δραχμῶν. Καὶ ἡ μὲν ἔκθεσις τοῦ ὑπουργείου ὑποδεικνύει ὑπόλοιπον ἐξ 7,000 δραχ. ἀλλ' ἂν προστεθῶσιν εἰς τὰς ἄλλας δαπάνας καὶ τὰ δαπανηθησόμενα ἐκ τοῦ προβιβασμοῦ τῶν ὑποπροξενείων Ἰωαννίνων καὶ Κύπρου εἰς τὴν τάξιν τῶν προξενείων, καὶ τῆς ἐγκαθιδρύσεως προξενείων καὶ εἰς Λάρισσαν καὶ εἰς Ἱερουσαλὴμ, θέλομεν ἔχει ἔλειμμα. Ἵνα δὲ τοῦτο ἀναπληρωθῇ, ἐπειδὴ, ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ α. τάξει ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου τακτομένων, καὶ πλεῖστα ἄλλα ὑπάρχουσι πλείους τῶν δαπανῶν εἰσπράξεις ἔχοντα, διὰ τοῦτο τροποποιήσεις τινες ἐπὶ τῶν κατηγοριῶν τούτων νὰ γίνωσι πρέπει. Τοιαῦτα δὲ προξενεῖα εἰς τὴν α. κατηγορίαν καταταχθησόμενα εἰσὶ, τό τε ἐν Μασσαλίᾳ καὶ Ὀδησσῷ καὶ Λιβόρνῳ καὶ Βουκουρεστίῳ, ἐκ τῶν ὁποίων εἰς τινα μὲν ἡ κυβέρνησις δύναται νὰ διορίσῃ πρόξενον ἐμμισθον ὑπὲρ αὐτῆς τὰς εἰσπράξεις τηροῦσα καὶ ὠφελουμένη ἐκ τούτων ὑπερ-

βαινουσῶν τὰ ἐπὶ μισθῷ δαπανηθησόμενα, τινὰ δὲ δύναται νὰ ἀναθέσῃ εἰς ἐμπόρους Ἕλληνας ἀξιοτίμους ἐν ταῖς πόλεσι ταύταις διατελοῦντας, ἄνευ μισθοῦ, τηροῦσα καὶ τὰς εἰσπράξεις ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ μόνον γραφικάς τινας δαπάνας εἰς τοὺτους χορηγοῦσα. Ὅτι δὲ οὗτοι εὐχαρίστως εἰς τοῦτο θέλουσι συγκατατεθῇ πάντες πείθονται, διότι καὶ ἡ φιλοτιμία αὐτῶν θέλει οὕτω περιποιηθῇ, καὶ ὠφελείας θέλουσιν ἔχει συναπτοντες μετὰ τῶν πλοιάρχων τῶν συνιστωμένων εἰς αὐτοὺς τότε σχέσεις, καὶ προμηθευται τοῦ τῶν γενόμενοι.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ φέρῃ εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν κατάστασιν περὶ τῶν εἰσοδημάτων τῶν προξενείων, ἂν εἰσήχθησαν ἐκ τούτων ποτε εἰς τὸ ταμεῖον, καὶ πόσα εἰσήχθησαν, διότι οὐδ' εἰς τοὺς ὑποβληθέντας ἀπολογισμοὺς καταφαίνεταί τι τοιοῦτον, οὐδ' ἀλλαχοῦ, ἐνῷ αἱ ὑπὲρ τούτων δαπάναι εἰς τοὺς ψηφισθέντας προϋπολογισμοὺς κατεχωρίσθησαν. Ὡς τὸ μὲν ὑπουργεῖον ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ ἀριθμεῖ 61,300 δρ. ὡς εἰσπράξεις ἐκ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας, οὐδαμοῦ δὲ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοιοῦτόν τι ἐσημειώθη· ἄνθρωποι δὲ πολυετείαν ἐκεῖ διατρίψαντες βεβαιοῦσιν ὅτι ἐκεῖ κατοικοῦσι 10,000 Ἕλληνες πολῖται, ἀνὰ 6 1/2 δραχ. ἕκαστος πληρόνοντες ἐπὶ διαμονῇ, καὶ ὅτι εἰς τὸν λιμένα εἰσπλέουσι 1500 κατ' ἔτος τοὐλάχιστον σημαῖαι, ἃ ἀ τρία καὶ τέσσαρα τάλλαρα πληρόνουσαι· ὑπολογίζουσι δὲ εἰς 30 000 ταλλάρων τὰς εἰσπράξεις. Διὰ ταῦτα νὰ μᾶς πληροφορήσῃ τὸ ὑπουργεῖον ἂν εἰσεπράχθη τι, πότε, καὶ ποῦ ἐσημειώθη τοῦτο, ἵνα καταφανῇ πῶς εἰσπράττεται ὁ δημόσιος πλοῦτος· καὶ τοῦτο, διότι εἰκάζεται ὅτι οὐδὲν εἰσεπράχθη, καὶ ἂν τινα εἰσεπράχθησαν προηγήθη ὅμως τῆς εἰσπράξεως μεγίστη κατάχρησις. Παρετήρησε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν προσώπων ὅτι πολλὰ λέγονται οὐδένα δὲ καταδικάζει· ἐπειδὴ δὲ δὲν δυνάμεθα νὰ νομοθετήσωμεν τὸν τρόπον τῆς δικαστικῆς δικαιοδοσίας αὐτῶν, εἶναι δὲ πολὺ μικρὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐνταῦθα μὲν συνταγματικῶς νὰ δικάζωνται, ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ ἡ αὐθαίρετος θέλησις ἑνὸς ἀτόμου, τοῦ προξένου, νὰ ἀναπληροῖ τὸν νόμον δι' αὐτούς· διὰ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ προσέξῃ πολὺ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, ἵνα πρόξενοι, πατέρες καὶ προστάται, δι ρισθῶσι, καὶ οὐχὶ τύραννοι. Διότι πολλὰ πρό τινος ἐλέχθησαν ἐντεῦθεν κατά τινος προξένου, καὶ τοῦτον ὑπερήσπισε καθ' ἑνὸς Βαρελάκου, χθὲς δ' ἔτι Ὑδραῖοι δύο ὡμολόγουν ὅτι παρῆσαν καθ' ἣν στιγμὴν ὁ πρόξενος διέταξε τὸν γιασακσῆν, ἵνα τὸν Βαρελάκον προσβάλῃ, καὶ ἤκουσαν ἔτι αὐτοῦ. Ἐπρότεινε δὲ πρὸς τούτοις καὶ

τὸ ἐν Βώλῳ ὑποπροξενεῖον εἰς τὴν τρίτην νὰ καταταχθῇ τάξιν, ὡς μὴ ἔχον πολλὰς εἰσπράξεις.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι οἱ λόγοι, οἱ ὑπαγορεύοντες τὴν μισθοδοσίαν τῶν προξένων Ἰωανίνων, Θεσσαλονίκης, Σμύρνης καὶ Κρήτης, οἱ αὐτοὶ ὑπάρχουσι καὶ ἐπὶ τοῦ τῆς Λαρίσσης, διὰ ταῦτο καὶ τοῦτο εἰς τὴν ά. πρέπει νὰ καταταχθῇ κατηγορίαν. Ὅτι ἡ παρατήρησίς τινος, ὅτι δύνανται νὰ διορισθῶσι πρόξενοι ἀμισθί τινες τῶν ἐνπόλεσι διατελούντων ἐμπόρων Ἑλλήνων, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὑπ' ἄλλην ἔποψιν, δηλονότι ἡ κυβέρνησις νὰ συμφωνίσῃ πρὸς αὐτοὺς τοῦτο, ἀλλ' ἄλλως τοῦτο νὰ πράξῃ, περὶ τοῦ ἀποτελέσματος εἰκάζουσα. Καὶ ὅτι πολλάκις ἡ κυβέρνησις τὰς εἰσπράξεις μόνας εἰς τὸν ἐν Βώλῳ ἀφῆκεν ὑποπρόξενον, ἀλλὰ πάντες παρητήθησαν μὴ δυνάμενοι νὰ συντηρηθῶσι, διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη ἤδη νὰ κατατάξῃ τοῦτο εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν, ἵνα μὴ καταργηθῇ ἡ θέσις αὕτη, πολιτικῶς οὐκ ὀλίγον χρήσιμος.

Ὁ εἰσηγητὴς, εἰπὼν ὅτι δύω τινα ἐπροτάθησαν, σοβαρὰ, ὡς ἀφορῶντα τροπολογίαν ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου, ἡ μετάθεσις προξενείων ἀπὸ τῆς γ'. κατηγορίας εἰς τὴν ά. καὶ τὰ περὶ Βώλου καὶ Λαρίσσης λεχθέντα, ἐπρότεινε νὰ ἀναβληθῇ ἡ συνεδρίασις, ἵνα καὶ οἱ προτείναντες ταῦτα σχετὰν σχηματίσωσι γνῶσιν, καὶ οἱ λοιποὶ σκεφθῶσιν ἐπὶ τούτων.

Ὁ Πρόεδρος, παρατηρήσας ὅτι ἐν ἐγκρίσει τῆς ἀναβολῆς, πρέπει καὶ ἐφ' ὅλων τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου νὰ σκεφθῶσιν οἱ βουλευταὶ, ἵνα μὴ ἀνάγκη αὖθις νέας ἀναβολῆς ἀναφυῇ, ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἐπὶ τῆς προταθείσης ἀναβολῆς· καὶ, παραδεχθείσης αὐτὴν ταύτης δι' ἀναστάσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ. ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως καὶ ψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μελ. Χ. Μελέτη.

Οἱ τοὺς ἀπόντας γραμματεῖς ἀναπληρώσαντες
Κ. Ζαρειφόπουλος.
Ἀθ. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Κ'.

Τῆς 16 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἕκτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 100 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 8, ὁ προεδρεύων ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπὸ τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων, καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἀπόντας τούτων.

Ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν προσελθὼν ἀνέγνω νομοσχέδιον καὶ τὴν δικαιολογοῦσαν αὐτὸ ἔκθεσιν, περὶ συστάσεως ἐν Ἑλλάδι ἀποικίας ἐκ Γερμανῶν· ἔχουσι δ' οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν σας τὸ περὶ τῆς ἐντὸς τοῦ Κράτους ἀποκαταστάσεως μιᾶς γεωργικῆς ἀποικίας ἐκ τῶν διαφόρων μερῶν τῆς Γερμανίας συνταχθὲν νομοσχέδιον, συνοδεύων αὐτὸ μὲ τὰς ἀκολούθους ἐξηγήσεις.

Εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὡδηγήθη ἡ κυβέρνησις ἐκ τῶν προτάσεων, τὰς ὁποίας ὁ ἐνταῦθα ἀφιχθεὶς πληρεξούσιος τῶν ἀποίκων ὑπέβαλεν εἰς αὐτήν.

Οἱ ἄποικοι οὗτοι, καθὼς ἔχει πληροφορίας ἡ κυβέρνησις, εἶναι τὸ πλεῖστον μέρος γεωργοί· ἐκτὸς δὲ τῆς ἐπωφελοῦς βιομηχανίας των φέρουν μεθ' ἑαυτῶν καὶ περὶ τὸ ἓν ἑκατομμύριον δραχμῶν, τὰς ὁποίας θέλουν καταβάλει εἰς τὴν καλλιέργειαν γαιῶν μέχρι τοῦδε ἀχρήστων, χρησιμοποιοῦντες κεφάλαια νεκρὰ διὰ τὴν κυβέρνησιν καὶ τοὺς κατοίκους καὶ δίδοντες ὥθησιν εἰς ἄλλας βιομηχανίας νέας τοῦ τόπου.

Μὴ δυνάμενοι νὰ οἰκονομηθῶσιν οὗτοι εἰς τὰ στενὰ τῆς γενεθλίου πατρίδος των ὅρια ἀναγκάζονται ὡς ἐκ τούτου νὰ ἐγκαταλείπωσι τὰς ἑστίας των καὶ ν' ἀποικοῦν εἰς ἄλλα κράτη, τῶν ὁποίων αἱ κυβερνήσεις, ἐκτὸς τῶν τῆς φιλανθρωπίας αἰσθημάτων, ἀπὸ ὀρθὰς περὶ τῶν ἰδίων συμφερόντων σκέψεις ὁδηγοῦμεναι χορηγοῦν εἰς αὐτοὺς μεγάλας βοηθείας καὶ πολλὰς τοιαύτας ἀποικίας περιθάλπουσιν ἐντὸς τῶν εὐρυχώρων ἐπικρατειῶν

των, χορηγοῦσαι διὰ τοῦ μέσου τούτου τὴν δραστηριωτέραν ἀνάπτυξιν εἰς τὸν πληθυσμόν των καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν των.

Κατοικοῦντες ἱστορικὸν ἔδαφος διὰ τὰς ἀποικίας του καὶ περιστοιχούμενοι ἀπὸ ἐκτάσεις ἀπεράντων χέρσων γαιῶν, καλλιεργουμένων ἄλλοτε ἀπὸ πολλὰς μυριάδας κατοίκων, δυνάμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν σχετικὴν ἐπιρροὴν τοῦ πληθυσμοῦ ἐπὶ τοῦ δημοσίου πλούτου, καὶ νὰ ὑπολογίσωμεν τὰς ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν κατοίκων μας ὠφελείας, καὶ ἰδίως ἐκείνας τὰς ὁποίας ὑποσχεται εἰς τὴν γεωργίαν μας, ἤτις δι' ἔλλειψιν βραχιόνων δὲν ἔλαβεν εἰσέτι τὴν δέουσαν ἀνάπτυξιν.

Ἕνεκα τούτου θεωροῦμεν ὡς λίαν ἐπωφελῆ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς εἰρημένης γεωργικῆς ἀποικίας εἰς τὸ κράτος· τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον ὄχι μόνον δὲν πρόκειται νὰ κάμῃ ἡ κυβέρνησις ὑπὲρ αὐτῆς κάμμίαν ἐκ τῶν μεγάλων ἐκείνων παραχωρήσεων, ὅσας κάμνουν ἄλλαι κυβερνήσεις, ὡς εἴρηται, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας πρόκειται νὰ ὠφεληθῇ ἡ κυβέρνησις, πωλοῦσα εἰς τοὺς ἀποίκους γαίας ἀχρήστους καὶ λαμβάνουσα ἐπὶ χεῖρας τὸ ἀντίτιμόν των, νὰ λαμβάνῃ δ' ἐκτὸς τούτου ἐτησίως τοὺς ἐκ τῆς καλλιεργείας των φόρους, τοὺς ὁποίους οὐδὲν ἐλάμβανε μέχρι τοῦδε.

Καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διαλαμβανομένους ὅρους ἐλήφθη ἡ μεγαλητέρα πρόνοια, ὥστε καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου καὶ ἐκεῖνα τῶν ἀποίκων νὰ ἐξασφαλισθῶσιν ἀποχρώντως.

Διὰ τοῦ 1 ἄρθρου ὁ προσδιορισμὸς τῆς θέσεως, ὅπου μέλλει ν' ἀποκατασταθῇ ἡ ἀποικία ἀφίνεται εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ πληρεξουσίου των· ἐπειδὴ ἡ ἐπιτυχία τῆς ἀποικίας ἐξαρτᾶται κυρίως ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τῆς καταλλήλου θέσεως.

Ἀλλὰ, διὰ νὰ μὴν ἤθελε συμβῇ ὅλεθρ τις εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου καὶ τῶν κατοίκων διὰ τῆς ἐκλογῆς θέσεως κατειλημμένης καὶ καλλιεργουμένης ἤδη, ἡ δυναμένης νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων, ὁ ἀκόλουθος τοῦ νομοσχεδίου ἐφρόντισεν ἀμφότερα διὰ τῶν περιορισμῶν, τοὺς ὁποίους θέτει.

Εἶναι δίκαιον νὰ δοθῶσι δωρεὰν εἰς τοὺς ἀποίκους τὰ ἐν τῷ ἄρθρ. 3 ἀναφερόμενα γήπεδα, καθὼς καὶ ἡ πρὸς νομὴν τῶν ζώων των προσδιοριζομένη περιοχή. Οἱ ἄποικοι, ὠφελούμενοι τὰ ἐκ τούτων χρηματικά των μέσα, θέλουν τὰ καταναλώσει εἰς τὰς γεωργικάς των ἐπιχειρήσεις, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ τοὺς ἐμψυχώσωμεν.

Αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 4. ἐνδιαλαμβανόμεναι ὑποχρεώσεις τῶν ἀποίκων παρεδέχθησαν παρὰ τῶν ἰδίων, αἱ πρῶται ἐγγυήσεις περὶ

τὴν εὐόδωσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς των· θέλουν δὲ ἐκδοθῇ αἱ ἀνήκουσαι ὁδηγίαι πρὸς τὸν ἐκεῖσε Ἑλλ. πρόξενον διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσίν των.

Αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 συμπεριληφθεῖσαι ὑποχρεώσεις ἐθεωρήθησαν ἀναγκαῖαι, διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀποικίας καὶ διὰ νὰ καταστήσουν τοὺς ἀποίκους ἐπιμελεστέρους περὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν γαιῶν, εἰς τὸ ὁποῖον θέλουν παρακινεῖσθαι ἐκ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 8. ὁριζομένης ποινῆς ἀφ' ἑνὸς, καὶ τῆς ἐν τῷ ἄρθρ. 7. σημειουμένης ἀμοιβῆς τῆς ἀτελείας ἀφ' ἑτέρου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 1 Δεκεμβρίου 1846.

Ἀσθενοῦντος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ
Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Ν ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ πρὸν νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Εἰς τὰς ἐκ τῆς Γερμανίας μέχρι τέλους τοῦ 1847 ἔτους ἐλευσομένας οἰκογενείας ἀποίκων μέχρι 500 τὸν ἀριθμὸν, παραχωροῦνται κατὰ τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν ὁ πληρεξούσιος των ἤθελεν ἐκλέξει ὡς κατάλληλον διὰ τὴν ἀποκατάστασιν των ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἀνὰ 40 Β. στρέμματα ἐθνικῆς γῆς διὰ καλλιέργειαν καὶ ἐν Βασιλ. στρέμμα πρὸς ἀνέγερσιν οἰκίας καὶ διὰ κῆπον, πρὸς δὲ καὶ 500 Β. στρέμματα γῆς ὡς περιοχὴ τῆς πόλεώς των, καὶ διὰ τὴν νομὴν τῶν ζώων των.

Δύνανται δὲ νὰ παραχωρηθῶσι καὶ πλειότερα τῶν 40 Β. στρεμμάτων, χωρὶς ὅμως νὰ ὑπερβαίνωσι τὸ διπλάσιον ποσὸν, ὁσάκις ἤθελεν ἀποδειχθῇ, ὅτι δύνανται νὰ καλλιεργήσωσιν ἐπωφελῶς καὶ περισσότερον τῶν 40 Β. στρεμμάτων.

Ἅπασαι αἱ περὶ ὧν πρόκειται γαῖαι διὰ νὰ παραχωρηθῶν εἰς τοὺς ἀποίκους, πρέπει ν' ἀνήκωσιν εἰς τὸ δημόσιον, νὰ μὴ κατέχωνται παρὰ τῶν πέριξ κατοίκων, οὔτε νὰ ὦσιν ἀναγκαῖαι εἰς αὐτοὺς, καὶ νὰ ὦσι χέρσαι.

Ἄρθρον 2. Τὴν ἀξίαν τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου διὰ καλλιέργειαν παραχωρουμένων γαιῶν, προσδιορισθη-

σομένην κατ' ἐκτίμησιν, παρὰ πραγματογνωμόνων τῆς Κυβερνήσεως, ὀφείλουν νὰ πληρώσουν οἱ ἄποικοι εἰς τὸ δημόσιον ἀμέσως μετὰ τὴν παραχώρησιν τῶν γαιῶν.

Ἄρθρον 3. Τὰ πρὸς ἀνέγερσιν οἰκιῶν, καὶ διὰ κήπους γήπεδα, καὶ τὰ διὰ πλατεῖαν ὁδοὺς καὶ πρὸς ἀνέγερσιν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, παραχωροῦνται δωρεὰν εἰς τοὺς ἀποίκους.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόδοσιν ἀντιτίμου τινος διὰ τὴν νομὴν, ἐφαρμόζονται εἰς αὐτοὺς οἱ γενικοὶ περὶ χρήσεων ἐθνικῶν νομοὶ ὁρισμοί.

Ἄρθρον 4. Πρὶν γίνωσι δεκτοὶ εἰς τὸν συνοικισμὸν οἱ ἄποικοι, ὀφείλουν νὰ καταθέσουν εἰς τὸν ἐν Μονάχῳ Β. πρόξενον, ἢ εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἑλληνικὴν τράπεζαν, τὸ ἀντίτιμον τῶν διὰ καλλιέργειαν γαιῶν, καὶ ν' ἀποδείξουν εἰς αὐτὸν, ὅτι ἔχουν τὰ πρὸς ἀποκατάστασίν των ἀπαιτούμενα μέσα, προσδιοριζόμενα ὡς ἑξῆς.

1. Ἑκάστη οἰκογένεια, προτιθεμένη νὰ ἔχῃ ἰδιαιτέραν κατοικίαν, ἀνὰ δραχμὰς	2,400
2. Δύω οἰκογένειαι μὲ κοινὴν κατοικίαν ὁμοῦ »	2,000
Ἕκαστος ἄγαμος ἄποικος ἀνὰ . . . . . »	1,400

Ὀφείλουν δὲ νὰ παρουσιάσουν συγχρόνως εἰς τὸ ἴδιον ἀποδεικτικὸν τῶν ἁρμοδίων ἐπιτοπίων ἀρχῶν, περὶ τῆς καλῆς διαγωγῆς των, καὶ τῆς ἱκανότητός των εἰς τὸ ἐργάζεσθαι.

Ἄρθρον 5. Οἱ ἄποικοι ὀφείλουν νὰ ἀνεγείρουν ἐντὸς μὲν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τῶν γαιῶν, τὰς οἰκίας των κατὰ τὸ διαγραφησόμενον σχέδιον, καὶ τ' ἀναγκαῖα ἀγροτικὰ καταστήματά των· ἐντὸς δὲ ἑνὸς ἔτους νὰ ἐκχερσώσωσι καὶ καλλιεργήσωσι τοὐλάχιστον τὸ ἓν τρίτον τῶν γαιῶν των, καὶ τὰς ὑπολοίπους ἐντὸς τῶν ἀκολούθων δύω ἐτῶν.

Ἄρθρον 6. Εἰς τοὺς ἐκπληρώσαντας τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὑποχρεώσεις των, θέλει χαρισθῆ ἐπὶ τρία ἔτη ὁ ἔγγειος φόρος.

Ἄρθρον 7. Ἐὰν ἡ ποιότης τῆς γῆς καὶ αἱ κλιματικαὶ περιχάσεις τὰ ἐπιτρέπουν, οἱ ἄποικοι θέλουν φυτεύσει ἕκαστος μέχρι 4 στρεμμάτων ἐκ τῶν γαιῶν του μὲ μωρέας, ἐλαίας, σταφιδαμπελῶνας, ἢ ἄλλα ὀπωροφόρα καὶ κάρπιμα δένδρα.

Ἄρθρον 8. Ὅστις τῶν ἀποίκων μετὰ παρέλευσιν τῶν τριῶν πρώτων ἐτῶν δὲν ἤθελεν ἐξακολουθῆ νὰ καλλιεργῇ κατ' ἔτος τὸ ἀνάλογον ἐκ τῶν γαιῶν του μέρος, ὑπόκειται νὰ πληρώσῃ

τὸ ἀντίτιμον τοῦ εἰς αὐτὸν πρὸς ἀνέγερσιν οἰκίας, καὶ διὰ κῆπον χορηγηθέντος, δωρεὰν ἑνὸς Β. στρέμματος γῆς.

Ἄρθρον 9. Οἱ ἄποικοι, πρὶν ἐκπληρώσωσι τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 ἀναφερομένας ὑποχρεώσεις, δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκποιήσωσιν εἰς ἄλλους τὰς γαίας των, εἰμὴ ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως, καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ὑποχρεώσεις μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς νέους ἀγοραστάς.

Ἄρθρον 10. Χαρίζεται ἀτέλεια ἑνὸς ἔτους ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων εἰς τὴν ἀποικίαν ὑλῶν διὰ οἰκοδομὴν οἰκιῶν.

Ἀθῆναι τῇ 12 Δεκεμβρίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὑπέβαλε κατ' ἐπανάληψιν τὸ περὶ αὐξήσεως τῆς δυνάμεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὁροφυλακῆς νομοσχέδιον, τὸ κατὰ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης συνόδου ὑποβληθὲν· ἀνεγνώσθησαν δὲ ταῦτα ὑπὸ τοῦ γραμματέως καὶ ἡ ἔκθεσις αὐτοῦ, καὶ ἔχουσιν οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδεύουσα τὸ Νομοσχέδιον περὶ αὐξήσεως τῆς δυνάμεως τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τῆς Ὁροφυλακῆς.

Κύριοι Βουλευταί.

« Παρουσιάζων εἰς ὑμᾶς κατὰ διαταγὴν τῆς Α.Β. Μεγαλειότητος τὸ εἰσώκλειστον νομοσχέδιον περὶ αὐξήσεως τῆς δυνάμεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ τῆς ὁροφυλακῆς, ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἐκθέτει τὰ ἑξῆς πρὸς ὑποστήριξίν του.

Ἡ τόσον ἐκτεταμένη καὶ δυσκολοφύλακτος ὁροθετικὴ γραμμὴ ἀπαιτεῖ ἀπολύτως τὴν αὔξησιν τῆς ἐκεῖ τοποθετημένης ἐνόπλου δημοσίου δυνάμεως, διότι ἡ πεῖρα ἀπέδειξε τὴν σήμερον ὑπάρχουσαν, ὡς μὴ ἀρκοῦσαν· ἀφ' οὗ μάλιστα αἱ περιστάσεις τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ κράτους ἀπήτησαν ἀπολύτως τὴν ἀπὸ τὴν εἰρημένην γραμμὴν ἀπομάκρυνσιν μέρους σημαντικοῦ τῆς εἰρημένης δυνάμεως.

Διὰ τοῦτο ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν προτείνει τὴν προσθήκην 12 στρατιωτῶν εἰς ἕκαστον τῶν 32 λόχων τῆς ὁροφυλακῆς, τῶν ὁποίων ἡ ὑπὸ τὴν σημαίαν διατήρησις θέλει ἐπιφέρει αὔξησιν ἐξόδων διὰ τοὺς τελευταίους

δύο μῆνας τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἐκ δραχ. 19,430 καὶ λεπτῶν 94.

Ἐπανειλημμέναι αἰτήσεις τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν περὶ αὐξήσεως τῆς δυνάμεως τῆς κατὰ τοὺς νομοὺς τοῦ κράτους χωροφυλακῆς, ἡ πραγματικῶς ὑπάρχουσα ἀνάγκη αὕτη, ἡ ἀπόλυτος ἀνάγκη τοῦ νὰ σταλῶσι χωροφύλακες εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου εὐταξίας, καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, ὑπηγόρευσαν τὴν πρόταξιν περὶ προσθήκης 120 χωροφυλάκων πεζῶν καὶ ἐφίππων.

Τὸ μέτρον τοῦτο δὲν εἶναι νέος ὀργανισμὸς τοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς, ἀλλ' εἶναι ἁπλῶς συμπλήρωσις αὐτοῦ μέχρι τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως, τῆς προσδιορισθείσης διὰ τῶν ἀπὸ 20 Μαΐου 1833 καὶ 21 Μαρτίου 1834 Β. διαταγμάτων. Ἡ συντήρησις τῶν 20 ἐφίππων καὶ 100 πεζῶν χωροφυλάκων τούτων θέλει ἐπιφέρει διὰ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας τοῦ τρέχοντος ἔτους αὔξησιν ἐξόδων δραχμῶν 10,144 καὶ $^{67}/_{00}$.

Ἡ διατήρησις τῆς δημοσίου ἀσφαλείας εἰς τὸ κράτος ἀπαιτεῖ ἀφεύκτως τὴν προσθήκην ταύτην εἰς τὴν ἔνοπλον δημόσιον δύναμίν του.

Ἀπέναντι δὲ τοιαύτης ἀνάγκης, παρουσιαζομένης καθ' ἑκάστην περισσότερον ὡς κατεπειγούσης, ἡ βουλὴ θέλει βέβαια ἀναγνωρίσει, ὅτι τὸ ἐκ δραχμῶν 29,875 καὶ λεπτῶν 61 προκύπτον ἔξοδον διὰ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας τοῦ ἔτους, εἶναι ἀναποφεύκτως ἀναγκαῖον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Δεκεμβρίου 1846.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
Κ. ΤΣΑΒΕΛΑΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ. ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηριχθῆ παρὰ τοῦ ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας ἀπεφασίσαμεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1.

Τὸ ἡμέτερον σῶμα τῆς χωροφυλακῆς δύναται νὰ συμπληρωθῆ δι' ἐκουσίας κατατάξεως μέχρι τῶν 1100 πεζῶν καὶ τῶν 150 ἱππέων χωροφυλάκων, ὁλικῶς 1250 χωροφυλάκων, διηρημένων εἰς 110 πεζὰς καὶ 15 ἐφίππους ἐνωματίας.

Ἄρθρ. 2.

Ἕκαστος τῶν 32 λόχων τῶν ἡμετέρων ἀκτὼ ἐλαφρῶν ταγμάτων τῆς χωροφυλακῆς δύναται νὰ συμπληρωθῆ διὰ κατατάξεως ἐθελοντῶν, μέχρι τῆς δυνάμεως τῶν 60 στρατιωτῶν κατὰ λόχον, ἤτοι 240 στρατιωτῶν κατὰ τάγμα, ὁλικῶς στρατιωτῶν 1920 εἰς ἅπασαν τὴν χωροφυλακήν· ἐξ αὐτῶν δὲ θέλουν διατηρηθῆ παρόντες ὑπὸ τὴν σημαίαν καὶ ὑπόμισθοι τὸ πολὺ 52 στρατιῶται κατὰ λόχον, ἤτοι 208 κατὰ τάγμα καὶ 1664 εἰς ἅπασαν τὴν χωροφυλακήν.

Ἄρθρ. 3.

Ἐγκρίνεται συμπληρωτικὴ πίστωσις περιπλέον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ στρατοῦ, πρὸς συντήρησιν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1847 τῶν οὕτω πλεονασσόντων ἑκατὸν μὲν πεζῶν καὶ εἴκοσιν ἱππέων χωροφυλάκων, ἐκ δρ. ἑξήκοντα μιᾶς χιλ. τετρακοσίων τριάκοντα μιᾶς δραχμῶν ἀριθ. 61431 δραχ. τριακοσίων δὲ ὀγδοήκοντα τεσσάρων χωροφυλάκων ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν δεκαὲξ χιλιάδων πεντακοσίων ὀγδοήκοντα πέντε καὶ λεπτῶν ἑξήκοντα ἀριθ. 116585 δραχ. καὶ 60 λεπτῶν.

Ἄρθρ. 4.

Ὁ ἡμέτερος ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Δεκεμβρίου 1846.

ΟΘΩΝ

Κ. ΤΣΑΒΕΛΑΣ. »

Παρετήρησέ τις ὅτι, μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν φορολογικῶν Νομοσχεδίων, θέλει ἔχει χρόνον τινὰ ἡ Βουλή, ἵνα καὶ ἄλλα τινὰ ἀποπερατώσῃ· καλὸν δ' εἶναι ἀπὸ τοῦδε νὰ ἀταφανθῇ ἂν ἐγκρίνῃ νὰ ψηφίσῃ τότε τὴν τροποποιοῦσαν τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον πρότασιν, ἵνα ἀσφαλίσῃ τὸν μόνον ὑπάρχοντα θησαυρὸν τοῦ ἔθνους, τὴν ἐθνικὴν γῆν, ἀπὸ

πάσης εἰς ἄλλους διανομῆς. Ὁ πρόεδρος δ' ἀπήντησεν, ὅτι τὰ τμήματα θέλουσι καλεσθῆ αὔριον νὰ συνέλθωσι, καὶ τότε μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ προέδρου καὶ τῶν εἰσηγητῶν θέλουσι σκεφθῆ καὶ ἐπ' αὐτῆς.

Ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῆ τριακονθήμερος μὲν ἀπουσίας ἄδεια εἰς τὸν ἐξ Ἄργους βουλευτὴν Κ. Δ. Τσόκρην,, δεκαπενθήμερος δ' εἰς τὸν ἐκ Πετσῶν Κ. Δ. Κυριακοῦ, καὶ εἰκοσαήμερος παράτασις τῆς δοθείσης ἤδη ἀδείας εἰς τὸν ἕτερον τῶν ἐκ Πετσῶν βουλευτῶν Κ. Ἀδρ. Σωτηρίου.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενείων νομοσχεδίου, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐδόθησαν ἔτι αἱ ζητηθεῖσαι κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν πληροφορίαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, ἐπροτάθη, ἵνα καὶ αὖθις ἡ συζήτησις ἐπὶ τούτου ἀναβληθῆ ἐπὶ τὴν αὔριον, ὅπως ταύτας προσαγάγῃ. Παρετηρήθη δ' ὑπ' ἄλλου, ὅτι ἀναγκαῖαι εἶναι αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι, ἵνα ἴδῃ ἡ βουλὴ ὁπόσας ἔχουσιν εἰσπράξεις τὰ προξενεῖα, τὰ ὁποῖα ἐπροτάθη νὰ μετατεθῶσιν ἀπὸ τῆς Γ. τάξεως εἰς τὴν πρώτην, προσέτι δὲ καὶ τὸ ποσὸν τῶν πρότερον εἰσπραχθέντων ἀπὸ τὰ μισθοδοτούμενα προξενεῖα, ὑπαρχουσῶν ἤδη τῶν περὶ τούτου καταστάσεων, ὡς καὶ πότε εἰσεπράχθησαν, καὶ ὑπό τίνων προξενείων, καὶ ἂν ἐστάλησαν εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον· διότι, λέγεται, ὅτι τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείαν δὲν ἐστάλησαν εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, ἀλλὰ ἐπὶ τῶν ποσῶν τούτων ἐπιστώθησαν τινες τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς διαχειριζόμενοι τὰ ποσὰ ταῦτα.

Ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι ἀναγκαῖαι μὲν εἰσὶν αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι, ἵνα ἡ βουλὴ ὁδηγηθῆ εἰς τὴν μέλλουσαν ἀπόφασιν αὐτῆς· ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῇ ἐκθέσει, τῇ συνοδευούσῃ τὸ νομοσχέδιον, φαίνεται ὅτι οὐδὲ τὸ ὑπουργεῖον γνωρίζει τὰ εἰσπραχθέντα ποσά, διὰ τοῦτο πρέπει ἡ βουλὴ νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς γενομένης προτάσεως περὶ μεταθέσεως τινων προξενείων ἀπὸ τῆς Γ. τάξεως εἰς τὴν πρώτην ἀσχέτως. Καὶ ὅτι ἡ πρότασις αὕτη φαίνεται μὲν ἁπλῆ, πρέπει ὅμως νὰ κριθῇ ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ τὴν ἐπισημότητα τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα διευθύνουσι τινα τῶν προξενείων, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπουργεῖον, ὅτε τὰς διαιρέσεις ταύτας εἰς τάξεις τῶν προξενείων ἐνήργησε.

Ὁ πρόεδρος, παρατηρήσας ὅτι πρόκειται νὰ ἀποφανθῇ ἡ βουλὴ ἂν ἦναι ἀνάγκη νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ὅλων τῶν λοιπῶν

ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου ἕως οὗ κατὰ τὴν αὔριον ἢ τὴν ἐπιοῦσαν αὐτῆς ὑποβληθῶσιν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι περὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν προξενείων Ὀδησσοῦ, Αἰβόρνου, Μασσαλίας καὶ Βουκουρεστίου, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῆς Γ. κατηγορίας εἰς τὴν πρώτην νὰ μετατεθῶσιν ἐπροτάθη, καὶ αἱ πληροφορίαι περὶ τῶν εἰσπραχθέντων ποσῶν ἀπὸ τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν μισθοδοτούμενα προξενεῖα, ἃ εἰσεπράχθησαν πότε καὶ ὑπὸ ποίων καὶ πότε εἰσήχθησαν εἰς τὸ ταμεῖον· ἢ ἂν δύναται νὰ προβῇ ἡ βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ νόμου, ἀναβαλλούσα μόνον τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου συζήτησιν· ἠρώτησε περὶ τούτου τὴν βουλήν, αὕτη δ' ἀπεφήνατο νὰ ἀναβληθῇ τῶν διατάξεων ὅλου τοῦ νόμου ἡ συζήτησις ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἡμέρας, μέχρις οὗ αἱ πληροφορίαι αὗται σταλῶσιν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, καὶ προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς.

Ἀνεγνώσθη τὸ ά κεφάλαιον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου ἠρωτήθη, ἂν ἐπληρώθησαν εἰς τὸ ταμεῖον τὰ πλέον τῆς Βουλευτικῆς χορηγήσεως πληρωθέντα εἴς τινας τῶν βουλευτῶν ἐκ τῶν στρατιωτικῶν, περὶ ὧν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ λόγος ἐγένετο.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι ἀπὸ μὲν τῶν ἄλλων, τῶν λαβόντων πλέον τοῦ ἀπαιτουμένου, κρατοῦνται κατὰ μῆνα καὶ ἐντὸς τῆς συνόδου θέλουσιν ἐξοφληθῆ· ἀφ' ἑνὸς δὲ μόνου, ὡς πολλὰ πλέον τῆς χορηγήσεως λαβόντος, τὴν μισθοδοσίαν ἡ ἐνεργουμένη κράτησις δὲν θέλει ἐξοφλήσει ἐντὸς τῆς συνόδου τὴν ὑπέρβασιν. Ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ κοινοποιηθῇ τοῦτο εἰς τὸ ῥουμαρχεῖον, ἵνα καὶ ἐκεῖθεν ἐνεργηθῇ κράτησις ἀπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ αὐτοῦ μισθοῦ, ὅπως ἐξοφληθῇ ἡ ὑπέρβασις. Παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον κατὰ τὸν προϋπολογισμόν.

Ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου παρετηρήθη, ὅτι εἰς τοὺς γραφεῖς, τοὺς διατηρηθησομένους καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνόδου, πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ἕτερος ἔτι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐφορείου, πολλὴν οὖσαν καὶ μὴ ἀποπερατωθησομένην κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου· διότι, ἂν καὶ ὁ μέχρι τοῦδε ἔφορος ἔδειξε πλείστην ὅσην ἐπιμέλειαν, δὲν ἐδυνήθη ὅμως νὰ κατασκευάσῃ λεπτομερῆ κατάλογον ὅλων τῶν ἐν τῇ ἀρχειοθήκῃ εὑρισκομένων ἐθνικῶν κειμηλίων. Ἐπειδὴ δὲ ταῦτα, ἀποτελοῦντα τὸ ἀρχεῖον τῶν ἐθνικῶν ἐποχῶν εἰσὶν ἀνεκτίμητα, ὡς ἀληθῆ στοι-

χεῖα τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συνταχθῇ τοιοῦτος κατάλογος, καὶ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται ἡ προσθήκη τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἐπηνέχθη ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὅτι τὸ προεδρεῖον, τὴν ἀνάγκην ταύτην γνωρίζον, προετίθου νὰ παραχωρήσῃ ἕνα τῶν γραφέων, τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειουμένων, ὡς διατηρηθησομένων μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνόδου εἰς τὸ ἐφορεῖον πρὸς τοῦτο· ἂν δὲ χρήζῃ ἔτι καὶ μετὰ τοὺς 7 μῆνας, καθ' οὓς ἡ μισθοδοσία τούτων ὁρίζεται, μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου, τότε δύναται νὰ προσθέσῃ ἡ βουλὴ καὶ ὑπὲρ τούτου ποσόν.

Παρετηρήθη ὑπ' ἄλλου ὅτι ἀναγνωρίζουσι πάντες τὴν ἀνάγκην ταύτην τοῦ ἐφορείου· ὅπως δὲ ἀναπληρωθῇ αὕτη, πρέπει νὰ διατηρηθῇ εἷς μὲν εὐταξίας καὶ δύο κλητῆρες, τὸ ποσὸν δὲ τῆς μισθοδοσίας τοῦ πλέον τούτων σημειουμένου ἑνὸς κλητῆρος μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου νὰ χρησιμεύσῃ εἰς μισθοδοσίαν τοῦ προσληφθησομένου γραφέως, ἀναγκαιοῦντος ἔτι καὶ νὰ ἀναπληροῖ τὸν βιβλιοφύλακα ἀπόντα ἢ κωλυόμενον.

Ἠρωτήθη ὑπ' ἄλλου ἂν, ἐντὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σημειουμένων ὡς διατηρηθησομένων γραφέων, ὑπάρχωσι καὶ δύο ὑπάλληλοι ἵνα τὰ πρακτικὰ εἰς τὸ μέγα πρωτότυπον μεταγράφωσι· ἀπεντήθη δὲ ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὅτι ἡ ὑπηρεσία διωργανίσθη οὕτως, ὥστε ἐντὸς τοῦ σημειουμένου ἀριθμοῦ καὶ οὗται ὑπάρχουσι, καὶ οἱ τέσσαρες οὗτοι μόνοι θέλουσι διεξαγάγει τὴν ὑπηρεσίαν πᾶσαν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνόδου.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν, μεταθεῖσα μόνον τὸ ποσὸν τῆς μισθοδοσίας ἑνὸς τῶν κλητήρων ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου μέχρι τέλους Ὀκτωμβρίου εἰς τὸν παράγραφον τῶν γραφείων, διότι ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον μὲν νὰ προστεθῇ καὶ μετὰ τοὺς ἑπτὰ ὁριζομένους μῆνας εἷς γραφεὺς ὑπὲρ τοῦ ἐφορείου μέχρι τέλους τῆς συνόδου, ἐθεώρησε δ' ἀρκοῦντας τὸν ἕνα εὐταξίαν καὶ τοὺς δύω κλητῆρας μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας συνόδου.

Ἐπὶ τοῦ ὅλου δὲ κεφαλαίου, ἔχοντος οὕτω·

Α.	Προσωπικὸν				
1	Ἀποζημ. δουλευσάντων λαμβανόντων πλήρη τὴν ἀποζημίωσιν	98	447,000		
2	Ὁμοίως συμπληρωμα ἀποζημιώσεως (ἐπιπροσθέτου τοῦ ἕβδομου) . . .	14	8,153	60	455,154 60
10	Μισθοὶ ὑπαλλήλων				
	Συντάκται ἀνὰ δρ. 200 . .	2	2,600		
	Γραφεῖς	4	4,510		
	Εὐταξίαι ἀνὰ δρ. 60 . . .	2	1,080		
	Κλητῆρες		3,840		
	Ἀρχιφυλακὴ καὶ βιβλιοφύλαξ ἀνὰ δρ. 200 . .	1	2,400		11,460
	Ὅσα αὐτοῦ.				

15, λαμβάνοντες πλειότερον τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως μισθὸν, πληρώνονται ἐκ τῶν ἀριστείων ταμείων. 15

Ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ, Κ. Σ. Χ. Στεφανοπούλου καὶ Γ. Γριζάνου, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 70 παιψηφεί, κατὰ τὸ ὧδε προσκρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Α'. κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς, ἐκ 169,614:60, καθ' ἃ ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι ;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ·

Δ. Μελετόπουλος	ἀπών	Δ. Α. Ζῶτος	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Νίκος Θίου	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Α. Γουζούασης	Ν.
Θ. Γρίβας	Ν.	Α. Βιλαέτης	ἀπών
Ν. Μαυρομμάτης	ἀπών	Α. Κρεστενίτης	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	Ν.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	ἀπών	Ι. Κλίμακας	ἀπών
Μ. Α. Καΐρης	»	Σίλβεστρος Στερανάκης	Ν.
Δ. Τσακρῆς	Ν.	Ν. Δελέντας	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Ι. Βλάσσης	Ν.	Ἀγ. Τσάνος	Ν.
Ι. Κωλέττης	ἀσθενὴς	Β. Νικολαΐδης	Ν.
Α. Μεταξᾶς	»	Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὼν	Β. Καραγιάννης	ἀπών
Σ. Βλάχος	Ν.	Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ῥάγκος	Ν.	Α. Πετμεζᾶς	ἀπών
Ι. Καραγιαννόπ.	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Ἀνδρίκου	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	ἀπὼν	Ἡλ. Παπαδαῖος	Ν.
Α. Λαπουσιάδης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Τσανετάκης Γρηγοράκης	ἀπὼν	Ι. Ν. Φλίσσας	»
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Π. Ι. Κυριακός	»
Γ. Κονδύλης	Ν.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Φασίτσας	Ν.	Α. Νοταρᾶς	»
Ι. Χαραμῆς	Ν.	Εὐθ. Κανελλόπουλος	ἀπών
Ι. Κρανίδης	Ν.	Εὐσ. Οἰκονομόπουλος	»
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ

Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	ἀπὼν	Α. Καλαμογδάρτης	ἀσθενὴς
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.	Κ. Τσερτίδης	ἀπὼν
Δ. Κυριακίδης	Ν.	Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Παγκαλος	Ν.	Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.	Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.	Παπ. Κώς. Τσαμάλας	Ν.
Κ. Δελιγιάννης	ἀπὼν	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Ν. Μπούκουρας	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Ν. Κορριωτάκης	ἀπὼν	Φ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Π. Βαρδιτσιώτης	Ν.	Κ. Ἀντωνιάδης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Φεγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Προβελέγιος	ἀπὼν
Γ. Δερνιτσιώτης	»	Ι. Π. Ταταράκης	»
Κ. Τ. Σαντᾶς	»	Ἀδριαν. Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Μελέτης Χατζῆ Μελέτη	Ν.	Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.
Π. Βάρβογλης	Ν.	Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Ρ. Παλαμίδης	Ν.	Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Γ. Ρεβελιώτης	Ν.	Ἀμβρόσιος Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	ἀπὼν	Ι. Στάϊκος	Ν.
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Παππατσώρης	Ν.
Π. Καλαμαριώτης	»	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Π. Δαρειώτης	»	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Νικ. Σταματελόπουλος	»	Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.	Δ. Δράσος	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Κ. Βέϊκος	Ν.	Γ. Δοκὸς	Ν.
Μ. Ἰατρὸς	Ν.	Δ Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Εὐσταθίου	Ν.	Γ. Κουντουριώτης	»
Φ. Κ. Μαῦρος	ἀπὼν	Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ν.	Γ. Γριζάνος	Ν.
Σ. Βαρότσης	Ν.	Ι. Γαρδίκης	ἀπὼν
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Κριεζώτης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	ἀπὼν	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Δ. Πικουλάκης	ἐν ἀδείᾳ	Γ. Ἀποστολίδης	ἐν ἀδείᾳ
Χ. Καπετανάκης	Ν.	Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Κ. Ζαρειφόπουλος	ἀπὼν	Γ. Δ. Σταματάρας	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	»		

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη τοῦ Β' Κεφαλ. τὸ 1 ἄρθ. ἔχον οὕτω· « χαρτί, μιλάνι, πένες κτλ. δραχ. 540, » καὶ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ὡς εἶχεν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 2 ἄρθρου, ἀνέπτυξεν ὁ πρόεδρος αὐτονομάσας τὰς διαφόρους ἐφημερίδας ἐσωτερικὰς καὶ ἐξωτερικὰς, τὰς ὁποίας λαμβάνει ἡ Βουλὴ καὶ τὰ διάφορα περιοδικὰ συγγράμματα, καὶ ἠρώτησε τὴν Βουλὴν, ἂν παραδέχηται τὴν δαπάνην τοῦ ἄρθρου τούτου· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως.

«Εἰς συνδρομὰς ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν ἐφημερίδων ἐτησίως δραχ. 1400 » Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου ἄρθρου, ἀποράσαντός τινος διὰ τὴν εἰς βιβλιοδετικὰ δαπάνην, ἀνέπτυξεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἔχουσι χρείαν δέσεως πρὸς διατήρησιν ὅλα τὰ ἀγορασθέντα Γαλλικὰ βιβλία, προσέτι δὲ καὶ τὰ πρακτικὰ τὰ στελλόμενα εἰς τὰς ξένας βουλὰς, καὶ τὰ πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τὰ γυμνάσια· ὥστε καὶ τὸ 3 ἄρθρον ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἑτέρας παρατηρήσεως, ἔχον οὕτω.

«3. Εἰς τυπωτικὸν καὶ λιθογραφικὸν χάρτην δρ. 3000 } 4500»
καὶ εἰς βιβλιοδετικὰ . . . . . » 1500 }

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τὸ 4 ἄρθρον· ἀνεπτύχθη λεπτομερῶς ὑπὸ τοῦ προέδρου, καὶ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω.

«4. Εἰς φωτίσματα . . . . . δρ. 500»

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ 5, ἔχον οὕτω.

«5. Εἰς θέρμασμα . . . . . » 200»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 6 ἄρθρου παρατηρήσαντός τινος, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ ὑπάρχῃ ἐπιτροπή τις ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν βιβλίων καθοδηγοῦσα τὴν ἀγορὰν αὐτῶν· ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι τὸ προεδρεῖον τοῦτ' αὐτὸ μέχρι τοῦδε ἐνήργησεν, ὡς ὁ ἀγορεύσας αὐτὸς γνωρίζει, ὢν τότε ἔφορος· ἐπεριττεύε δὲ διὰ τοῦτο τοιαύτη παρατήρησις, καὶ τοῦ λοιποῦ δὲ θέλει ὁρίζει ὁμοίως τὰ ἀγορασθησόμενα βιβλία. Μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 6 ἄρθρον, ἔχον οὕτω.

«6. Εἰς ἀγορὰν βιβλίων κτλ. διὰ τὴν ἀρχειοθήκην καὶ βιβλιοθήκην . . . . . δρ. 2000»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Β'. Κεφαλ., ἀναβαίνοντος εἰς 9140 δραχμὰς, ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Δ. Χατσίσκου καὶ Δ. Τσάκρη, ἐξήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου διὰ ψήφων 70 παμψηφεί, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται τὸ Β. κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς ἐκ δραχμῶν 9,140, καθ' ἃ ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ οὒχι. »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	ἀπὼν	Ι. Κλίμακας	ἀπὼν
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Σιλβέστρος Στεφανάκης	»
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ν. Δελέντας	»
Θ. Γρίβας	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	ἀπὼν	Αγ. Τσάνος	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	Ν.	Β. Νικολαΐδης	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Γ. Γουνορόπουλος	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Β. Καραγιάννης	Ν.
Μ. Δ. Καΐρης	Ν.	Β. Πετιμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Τσάκρης	Ν.	Α. Πετιμεζᾶς	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	ἀπὼν	Ν. Ἀνδρίκου	Ν.
Ι. Βλάσσης	Ν.	Ἰλ. Παπαδαῖος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κωλέττης	ἀσθενὴς	Ι. Ζάρκος	
Α. Μεταξᾶς	»	Ι. Ν. Φλέσσας	
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὼν	Π. Ι. Κυριακὸς	
Σ. Βλάχος	»	Γεωργ. Νοταρᾶς	
Π. Ῥάγκος	Ν.	Α. Νοταρᾶς	
Ι. Καραγιαννόπ.	ἐν ἀδείᾳ	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Εὐς. Οἰκονομόπουλος	
Α. Λαπουσιάδης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Χ. Παναγιώτου	Ν.
Τσανετ. Γρηγοράκης	ἀπὼν	Ἐμ. Τσοῦχλος	ἀπὼν
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Γ. Κανδύλης	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Ι. Χαραμῆς	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Ι. Κρανίδης	Ν.	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	ἀπὼν
Δ. Ζῶτος	Ν.	Ν. Μπουκουρας	Ν.
Νίκος Θέου	Ν.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Α. Γουζούασης	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	ἀπὼν
Α. Βιλαέτης	ἀπὼν	Π. Βαρδιτσιώτης	ἀπὼν
Λ. Κρεστενίτης	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Γ. Δερνιτσώτης	»
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	»

Μελ. Χ. Μελέτη	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Π. Βάρβογλης	Ν.	Φ. Ἰωάννου	ἀπών
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.	Κ. Ἀντωνιάδης	ἐνάδεια
Β. Δημητρακόπουλος	ἐν ἀδεία	Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Π. Παππατσώνης	»	Ι. Ταταράκης	Ν.
Π. Καλαμαριώτης	»	Ἀδριαν. Σωτηρίου	ἀπών
Π. Δαρειώτης	»	Διομήδης Κυριακοῦ	ἐν ἀδείᾳ
Νικήτ. Σταματελόπ.	ἀσθενὴς	Ν. Καλλέργης	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ	Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ν.	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	ἀπών
Κ. Βέϊκος	Ν.	Ι. Στάϊκος	»
Μ. Ἰατρὸς	Ν.	Α. Παππατσώρης	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Γ. Κάνδυας	ἀπών	Α. Κιζάνης	Ν.
Σ. Βαρότσης	»	Δ. Ἀρότος	Ν.
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	ἀπών	Γ. Δοκὸς	Ν.
Δ. Πικουλάκης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Χ. Καπετανάκης	ἀπών	Δ. Κουντουριώτης	»
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.	Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Γ. Γριζάνος	Ν.
Α. Καλαμογδάρτης	ἀσθενὴς	Ι. Γαρδύκης	Ν.
Κ. Τσερτίδης	Ν.	Ν. Κριεζώτης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Γ. Ἀποστολίδης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μαρκόπουλος	Ν.	Κ. Κανάρης	ἀπών
Παππακώς. Τσαμάλας	Ν.	Γ. Σταματάρας	»
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.		

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη τοῦ Γ. Κεραλ. τὸ 1 ἄρθρον, ἐφ' οὗ λαβὼν ὁ ἔφορος τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ, ὅτε συνετάχθη ὁ προϋπολογισμός, δὲν εἶχεν ἀναδεχθῆ τὰ φορικὰ καθήκοντα καὶ δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὸν προσδιορισμόν του, καθυποβάλλει ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἐρευνήσας μετ' ἐπιστασίας τὰς ἀπαιτουμένας ἐξ ἀνάγκης ἐπισκευὰς εἰς τὸ βουλευτήριον, διὰ νὰ προληφθῆ ἡ μέλλουσα ἄρευκτος ῥθορὰ πολλῶν μερῶν αὐτοῦ, καὶ περιελθὼν μετὰ τεχνιτῶν τὸ κατάστημα, ἐπείσθη ὅτι ἀπαιτοῦνται τοὐλάχιστον 2000 δραχ. πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ καταστήματος·

ἐὰν δὲ τις ἐξετάσῃ ὅλα τὰ ἔχοντα χρείαν διορθώσεως μέρη θέλει ἰδεῖ, ὅτι τὸ αἰτούμενον ποσὸν δὲν εἶναι μέγα.

Ὁ πρόεδρος συνομολογήσας τὰς ἀναγκαίας ἐπισκευὰς προσέθηκεν ὅτι γενικωτέρας ἐπισκευῆς προσδεῖται ἡ στέγη καὶ τὸ δάπεδον τῆς αἰθούσης, περὶ ὧν πρέπει νὰ σκεφθῇ ἡ Βουλὴ καὶ νὰ διορίσῃ νὰ ἐκτελεσθῶσι, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης συνόδου· πρὸς τοῦτο προύνόησε καὶ προσκαλέσας τὸν μηχανικὸν Κ. Μανιτάκην περιμένει νὰ λάβῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ τὸν προϋπολογισμόν, τὸν ὁποῖον θέλει ὑποβάλλει.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι, διὰ νὰ δεχθῇ ἡ Βουλὴ τὴν παρὰ τοῦ ἐφόρου προτεινομένην τῆς δαπάνης ἐπαύξησιν, ἔπρεπε νὰ καθυποβάλλῃ οὗτος προηγουμένως σχέδιον λεπτομερὲς τῶν καθ' ἕκαστα ἀπαιτουμένων δαπανῶν. Ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι οὐδεμίαν ἐργασίαν ἐπεχείρησε μέχρι τοῦδε τὸ προεδρεῖον, ἄνευ τῆς τοῦ γενικοῦ μηχανικοῦ προσχεδιάσεως καὶ συνεργείας· παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι διὰ νὰ γείνωσι τὰ πατώματα στερεώτερα πρέπει νὰ μὴ ἀλείφωνται διὰ πατώματος ἐξ ἀσβέστου, ἀλλὰ νὰ κατασκευασθῶσι διὰ σανίδων, διότι τὰ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον κατασκευασθέντα ἐν τοῖς δωματίοις τῶν τμημάτων ἤρχισαν νὰ καταπίπτωσι, βαρυνόμενα ἴσως ὑπὸ τοῦ πατώματος. Μετὰ ταῦτα ἡ Βουλή, ἐρωτηθεῖσα περὶ τῆς παρὰ τοῦ ἐφόρου προτεθείσης αὐξήσεως τῆς δαπάνης, παρεδέχθη αὐτὴν, ὥστε τὸ 1 ἄρθρον ἔχει οὕτω.

« 1. Δι' ἐνδεχομένας ἐπισκευὰς τοῦ καταστήματος δραχ. 2000. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 2 ἄρθρου, ὁ πρόεδρος ἀνέφερε τινὰς ἐκ τῶν ἐκτάκτων δαπανῶν, ὡς τὴν ἐπισκευὴν τῆς ῥθαρείσης ἀντλίας, τῆς ὁποίας ὁ σωλὴν παρὰ τῆς ἐνταῦθα δημαρχίας ἀπωλέσθη· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω.

« 2. Δι' ἐκτάκτους δαπάνας . . . . . δρ. 500. »

Ἰσαύτως δὲ καὶ τὸ 3 ἄρθρον, ἐφ' οὗ ὁ πρόεδρος ἀνέπτυξεν, ὅτι ὁ μὲν περυσινὸς προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς εἶχεν οὐ σμικρὸν περίσσευμα· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ προεδρεῖον δὲν ἐδύνατο νὰ πληρώσῃ τὰς δαπάνας τῶν τυπωτικῶν, διότι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν δὲν εἶχε καθυποβάλλει τὴν περὶ τούτων κατάστασιν πρὸ τῆς διαλύσεως τῆς Β'. συνόδου, ὡς καὶ τινας ἄλλας δαπάνας, τῶν ὁποίων ἡ πληρωμὴ ἐγκαίρως δὲν ἐγένετο, οὐδὲ δύνανται νὰ γίνῃ ἄνευ τῆς εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμὸν καταχωρίσεως καὶ ἐγκρίσεως αὐτῶν. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω.

« 3. Διὰ καθυστερούντα . . . . . δρ. 9896:66. »

Ἐγένετο τελευταίαν ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Γ'. Κεραλ. ἀναβαίνοντος εἰς δρ. 12,396:66,

ἐπιτηρούντων τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Δ. Α. Ζώτου καὶ Δ. Κυριακίδου, ἐξ ἧς ἐξήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν καὶ τοῦ Γ'. Κεφαλ. παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἀναβάντος οὕτω τοῦ ὅλου προϋπολογισμοῦ εἰς δραχ. 191,151:26.

Ὁ πρόεδρος ἐρωτηθεὶς τί ἐγένοντο τὰ περισσεύματα τῶν προϋπολογισμῶν τῆς Α. καὶ Β'. συνόδου, ἐκ τῶν ληφθέντων χρημάτων παρὰ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου, ἀπήντησεν ὅτι τὰ μὲν τῆς Α. συνόδου ἐν τῷ ἀπολογισμῷ καταδειχθέντα εἰς 4512:16 δρ. πραγματικὰς εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Βουλῆς ὑπάρχουσι, δύο δὲ χιλιάδες διακόσιαι δέκα ἓξ καὶ λεπ. 23 ληφθεῖσαι ὑπό τινος τῶν στρατιωτικῶν πλέον τῆς ἀποζημιώσεώς των ὡς ἐλέχθη, καὶ περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν ὁποίων ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισεν, ἀναβαίνοντος οὕτω τοῦ ὅλου εἰς δραχ. 6728:39, κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς μετετέθησαν εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου· τὰ δὲ τῆς Β'. συνόδου δὲν κατεδείχθησαν ἔτι, μήπω συζητηθέντος τοῦ ἀπολογισμοῦ, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου θέλει καταδειχθῶσι τὰ περὶ τούτου, καὶ ἡ τῆς βουλῆς ἀπόφασις ἐπενεχθῇ καὶ ἐπ' αὐτοῦ· Καὶ ὅτι ἐκπιπτομένων ἀπὸ τοῦ ποσοῦ τοῦ ὅλου προϋπολογισμοῦ τούτου τῶν ῥηθεισῶν 6728 δρ. καὶ λεπ. 36 ἀπολείπεται ποσὸν δραχμῶν 184,422:87.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Γ'. Κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς ἐκ δραχ. 11,396 ;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Δ. Μελετόπουλος	ἀπών	Ι. Κωλέττης	ἀσθενεῖ
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Λ. Μεταξᾶς	ἀσθενεῖ
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Δ. Καλλιῤῥονᾶς	ἀπών
Θ. Γρίβας	Ν.	Σ. Βλάχος	»
Ν. Μαυρομμάτης	ἀπών	Π. Ῥάγκος	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	Ν.	Ι. Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Λ. Γεωργαντᾶς	ἀπών
Π. Δ. Καμπάνης	ἀπών	Α. Ἀποστολίδης	ἐν ἀδείᾳ
Μ. Α. Καΐρης	»	Γεωνετ. Γρηγοράκης	Ν.
Δ. Τσόκρης	Ν.	Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Γ. Κονδύλης	ἀπών
Ι. Βλάσσης	Ν.	Κ. Φασίτσας	Ν.

Ι. Χαραμῆς	Ν.	Π. Βαρβιτσιώτης	»
Ι. Κρανίδης	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Γ. Δερνιτσιώτης	»
Δ. Α. Ζῶτος	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	»
Νίκος Θέου	Ν.	Μελ. Χ. Μελέτη	Ν.
Α. Γουζούασης	Ν.	Π. Βάρβογλης	Ν.
Α. Βιλαέτης	ἀπών	Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Α. Κρεστενίτης	Ν.	Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.	Π. Παππατσώνης	»
Ι. Κλίμακας	ἀπών	Π. Καλαμαριώτης	»
Σιλβέστρος Στερνάκης	Ν.	Π. Δαρειώτης	»
Ν. Δελέντας	Ν.	Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	Ν.	Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γ. Τσάνος	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Β. Νικολαΐδης	Ν.	Κ. Βέϊκος	Ν.
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Β. Καραγιάννης	ἀπών	Ι. Εὐσταθίου	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Ἀθ. Ν. Πετμεζᾶς	Ν.	Γ. Κάνδυας	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.	Σ. Βαρότσης	ἀπών
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.	Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Μαυρομιχάλης	ἀπών
Ι. Ν. Φλέσσας	»	Λ. Πικουλάκης	»
Π. Ι. Κυριακὸς	»	Χ. Καπετανάκης	»
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς	»	Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Εὐθύμ. Κανελλόπουλος	»	Α. Καλαμογδάρτης	ἀσθενὴς
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	»	Κ. Τσερτίδης	ἀπών
Κ. Χ. Παναγιώτου	»	Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.	Σ. Λογοθετόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.	Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ν.	Παππακώς. Τσαμάλας	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.	Φιλ. Ἰωάννου	ἀπών
Κ. Δελιγιάννης	ἀπών	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ν. Μπούκουρας	Ν.	Κ. Ἀντωνιάδης	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Καρριωτάκης	Ν.	Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	ἀπών	Ι. Π. Ταταράκης	Ν.

Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἀπὼν
Διομήδ. Κυριακοῦ	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Καλλέργης	»
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Στάϊκος	Ν.
Α. Παππατσώρης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Λ Κιζάνης	Ν.
Δ. Δρόσος	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δοκὸς	Ν.
Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Κουντουριώτης	»
Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Γ. Γριζάνος	Ν.
Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	Ν.
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Γ. Ἀποστολίδης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Γ. Σταματάρας	»

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως τὴν ἐκλογὴν τῶν τμημάτων, τὴν ἀνάγνωσιν τινῶν ἐκθέσεων, καὶ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ Προξενείων νομοσχεδίου, ἂν αἱ αἰτηθεῖσαι πληροφορίαι πληρῶσιν, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2. ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Μελ. Χ. Μελέτη.

Οἱ προσληφθέντες εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων γραμματέων

Κ. Χειροβούλος.

Ἀθ. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'.

Τῆς 17 Δεκεμβρίου

Σήμερον τὴν δεκάτην ἑβδόμην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 91 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 7. ὁ πρόεδρος ἐκήρυξε» ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρούντων τοὺς ἀπόντας αὐτῶν.

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τῶν τμημάτων ὅτι ἐξελέχθησαν πρόεδροι μὲν τοῦ Α'. ὁ Κ. Ι. Τομαρᾶς, τοῦ Β'. ὁ Κ. Μ. Ἰατρὸς, τοῦ Γ'. ὁ Κ. Κ. Θ. Κολοκοτρώνης, τοῦ ΣΤ. ὁ Κ. Ν. Κριεζώτης, τοῦ Ζ. ὁ Κ. Θ. Γρίβας. Γραμματεῖς δὲ τῶν αὐτῶν τμημάτων κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν, οἱ Κ. Κ. Γ. Δοκὸς, Ε. Παρίσης, Γ. Σταματάρας, Κ. Ζαρειφόπουλος καὶ Ἀθ. Πετιμεζᾶς· καὶ εἰσηγηταὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐκ τῶν αὐτῶν τμημάτων οἱ Κ. Κ. Ἐμ. Τσοῦχλος, Δ. Δρόσος, Ι. Βιάσσης, Ἀγ. Τσάννος καὶ Δ. Σακελλαριάδης. Καὶ ὅτι παρ' ὀλίγων ἐγείρθη συζητητέα ἡ πρότασις περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προέδρου, ὁ μὲν προτείνας τὴν πρότασιν ταύτην προσδιώρισεν ὡς ἡμέραν ὑποστηρίξεως αὐτῆς τὴν αὔριον· ὁ δὲ πρόεδρος, προσκαλέσας καὶ τὰ τμήματα Δ. καὶ Ε. ἵνα συνέλθωσι καὶ τὰ ἔργα ταῦτα ἐκπληρώσωσιν, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν θέλῃ νὰ προσεθῶσιν εἰς τὴν ἐκ τῶν τμημάτων σχηματισθεῖσαν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν, καὶ τὰ ὑπὸ τῆς βουλῆς τέσσαρα συμπληρωτικὰ μέλη, κατὰ τὸ ἀρ. 66 τοῦ κανονισμοῦ. Καὶ αὐτὴ ἀπεφήνατο ἀποφατικῶς.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων νόμου, ἔχουσαν οὕτω·

(Ὁρα τὸ ὑπὸ Στοιχ. Α. Παράρτημα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847.)

Δύω δὲ τῶν εἰσηγητῶν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἀνέγνων τὰς ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ἐκθέσεις αὐτῆς, ἐχούσας οὕτω·

(Ὁρα τὸ ὑπὸ Στοιχ. Α Παράρτημα τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847.)

Ὁ πρόεδρος παρατηρήσας ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἐκοινοποίησεν ὅτι ἴσως προσαγάγῃ μετά τινας ὥρας τὰς ζητηθείσας πληροφορίας· ἐπρότεινε νὰ ἀναβληθῇ μὲν ἐπὶ τὴν αὔριον ἡ περαιτέρω τοῦ νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενείων συζήτησις, ὅπως σταλῶσι πρότερον αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι· νὰ τεθῇ δ' ὡς ἡμερησία διάταξις ἀντὶ τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου, ἐὰν δὲν σταλῶσιν αἱ πληροφορίαι, ἢ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ, ἐὰν οὗτοι σταλῶσιν, ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ διορισμοῦ ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ καὶ περὶ διαιρέσεως τοῦ κράτους εἰς ἐπισκοπάς.

Ταῦτα παραδεχθείσης τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ὁ ἀναπληρῶν τὸν ἀπόντα Γραμματέα
Κ. Ζαχειρόπουλος.

Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ'.

Τῆς 18 Δεκεμβρίου

Σήμερον τὴν δεκάτην ογδόην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 83 ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 13, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τοῦ ἀναπληρωσαντος τὸν ἀπόντα αὐτῶν.

Ὁ κατὰ τὴν χθὲς ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν σήμερον τὴν ὑποστήριξιν τῆς προτάσεως αὐτοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου βουλευτὴς, εἶπε πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς, ὅτι διερμηνεύων δι' αὐτῆς τὴν φωνὴν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἔθνους ὅλου, περιττὸν μὲν κρίνει νὰ ἀναπτύξῃ τοὺς λόγους καὶ τὰς αἰτίας ἀφ' ὧν ὡρμήθη, ὡς γνωστούς, ἀναγκαῖον δὲ θεωρεῖ νὰ ἐκθέσῃ τὰ ἑξῆς. Ὁ μὴ ἔχων ἰδιοκτησίας ἐλάπτει οὐ μόνον ἑαυτὸν, εἰς ποταπὰ μέσα νὰ καταφύγῃ ἀναγκαζόμενος, ἀλλὰ καὶ τὴν κοινωνίαν, μηδὲν ὑπὲρ αὐτῆς συνεισφέρων· καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰ καλῶς μὲν διοικούμενα ἔθνη οἱ ὑπήκοοι συντρέχονται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, ἵνα πλουτήσωσιν, εἰς τὰ δεσποτικὰ δὲ τοὐναντίον· οὕτω καὶ οἱ τύραννοι ἡμῶν ἀπεγύμνωσαν πάσης ἰδιοκτησίας τοὺς προγόνους ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους αἱ ἰδιοκτησίαι αὗται ἀνῆκον. Τὸ δίκαιον, ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ θρησκεία μᾶς ὡδήγησαν εἰς τὴν ἐλευθερίαν, καὶ, διὰ τῶν ὅπλων ἀνακτήσαντες αὐτὴν, ἀπεκτήσαμεν συγχρόνως καὶ τὰς ἰδιοκτησίας ἡμῶν

ταύτας, τὰς ὁποίας ἀνθ' αἵματος ἀντηλλάξαμεν, ἀντὶ νομίσματος δηλονότι πολυτιμωτέρου τοῦ ἐκ μετάλλου· διότι ὁ Ἕλλην κατὰ τὸν ἀγῶνα ὅλον οὐ μόνον καὶ τὸν τελευταῖον τοῦ βαλαντίου αὐτοῦ ὀβολὸν προσήνεγκεν, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν πανταχοῦ δι' αἵματος ἐπότισε, καὶ πάντα πρὸς τὴν ἀπελευθέρωσιν ἑαυτοῦ ἐθυσίασεν. Αἱ ἐθνικαὶ σύνοδοι ἀνεγνώρισαν μὲν πᾶσαι τὰ δίκαια ταῦτα τοῦ ἔθνους, καὶ εἰς τὸν Ἕλληνα ἀνήκουσαν τὴν γῆν πᾶσαν ἐκήρυξαν· πρώτη δὲ τοῦ ἀειμνήστου Κυβερνήτου ἡ κυβέρνησις τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀνεγνώρισεν· ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ μετὰ ταύτην ἐπελθοῦσα κυβέρνησις τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ Ἕλληνος δὲν ἀνεγνώρισε, καὶ, ἀναχωροῦσα ἀπὸ τῆς ἰδέας ὅτι ἡ ἰδιοκτησία τῆς γῆς ἀνήκει εἰς τὴν κυβέρνησιν, μόλις πατήσασα τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος, οὐ μόνον τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς δὲν ἐνήργησεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδέαν αὐτῆς ἀπὸ τῶν κεφαλῶν ἡμῶν νὰ ἐκριζώσῃ προέθετο. Ἵνα δὲ μὴ θεωρηθῶσιν ὡς κατακτηταὶ τοῦ τόπου τούτου τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον συνέταξαν, δικαιολογούμενοι μὲν ἠθικῶς δι' αὐτοῦ, ἐνεργοῦντες δὲ πράγματι τὴν καταστροφὴν πάσης ἰδέας διανομῆς ἐθνικῆς γῆς· καὶ, ἁρπάσαντες τὸ δικαίωμα ἡμῶν καὶ διαχειρισταὶ αὐτοῦ γενόμενοι, ἀντὶ ἐλέους τὸν νόμον τοῦτον κατεσκεύασαν, ἵνα ἀπὸ τῆς περιουσίας ἡμῶν μᾶς ἀποξενώσωσι· τὴν πρᾶξιν δ' αὐτῶν ταύτην, ἐμφαίνουσαν τόλμην καὶ προσποιοῦνται ὕβριν εἰς τὴν Ἑλλάδα, εὐεργετικὴν ἐκήρυξαν. Ποῖον δ' ἔφερεν ὁ νόμος οὗτος ἀποτέλεσμα; ἔδωνε μὲν τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Ἕλληνα νὰ λάβῃ δεκαχιλιοδράχμου ἀξίας γῆν, νὰ ἀποτίσῃ δὲ τὴν ἀξίαν αὐτῆς εἰς 36 ἔτη διὰ τόκων καὶ χρεολύτρων· κατὰ τὴν κατάστασιν δὲ ταύτην, ἥτις ὑποβάλλεται ἤδη εἰς ὑμᾶς, ἵνα τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ μετὰ τοῦ προτεινομένου νομοσχεδίου, ἀντὶ τῶν 2,000 χιλιάδων τούτων δραχμῶν ὁ δυστυχὴς Ἕλλην ἐπλήρωνε 39,854.84 0/0. Καὶ πολλοὶ μὲν ἀναγκασθέντες νὰ λάβωσι προικοδοτήσεις τὸν νόμον τοῦτον παρεδέχθησαν· πάντες δ' ὑμεῖς, ἐξ ἐπαρχιῶν ἐνταῦθα συνελθόντες, γνωρίζετε, ὅτι καὶ ὁ γεωργὸς αὐτὸς τὰς ἐπαχθεῖς ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου ὑποχρεώσεις ἠσθάνθη, καὶ ἡ κυβέρνησις ἐκείνη, ἀναδειχθεῖσα κατακτητικὴ, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ τόπου τούτου, δὲν ἠνέχθη οὐδὲ τοὺς κατοίκους τούτους, ἵνα τὴν γῆν καλλιεργῶσι καὶ ἀποφέρωσί τι, ἀλλὰ διὰ τοῦ νόμου τούτου ὑπεχρέου ἡμᾶς καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ταύτης ν' ἀποσυρθῶμεν, ἵνα διαθέσῃ αὐτὴν ἐκείνη πρὸς ἣν πάντες οἴδατε σκοπόν. Ὁ θεὸς ὅμως, ὁ πολλάκις τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ κινδύνου σώσας, οὐδ' ἤδη ἠνέχθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν Ἕλληνα εἰλωτα

τοῦ κυβερνῶντος αὐτὸν ξένου· ἀλλ' ἐπένευσε καὶ, ἐν μιᾷ στιγμῇ, ἡ συμφωνία πάντων ἐπέρανε πάντα, τοὺς σκοπους δὲ τούτων ῥιζηδὸν κατέστρεψε κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου· ἐπαναγαγοῦσα δὲ τὰ πράγματα εἰς τὴν πρέπουσαν θέσιν, ἀνεγνώρισε διὰ διαφόρων ψηφισμάτων τὰ δικαιώματα τοῦ ἔθνους, καὶ τὴν πραγματοποίησιν τούτων εἰς σᾶς ἀνέθηκεν. Ἔκτοτε παρῆλθον δύο ἔτη, καὶ πάντες μὲν ἀναγνώριζαν τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ ἔθνους· διεφώνησαν δ' ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς· θεωροῦντες εὔκολον μὲν αὐτὴν ἦδη, ἄλλοι δὲ ἀπραγματοποίητον κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις. Καὶ ἡ φρόνησις μὲν καὶ τὸ συμφέρον ἡμῶν αὐτῶν ἀπῄτει νὰ μὴν ἀρήσωμεν ἐπὶ μᾶλλον τὰ κτήματα ταῦτα εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κατὰ καιρὸν κυβερνῶντος, μ' ὅλον ὅτι δὲ θεωρεῖ οὐχὶ δυσκατόρθωτον τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς, μ' ὅλα ταῦτα, ἐνέκρινε νὰ προτείνῃ τροποποίησιν τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου, ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς πηγάζουσαν· παρατυχὸν δὲ διὰ τῆς προτάσεως ταύτης τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς, ἐπιβάλλει μὲν πληρωμὴν τὴν εἰς τοὺς ἐκ ταύτης ὠφεληθησομένους διὰ τὰς παρούσας περιστάσεις, ἐπὶ τὸ μᾶλλον δὲ ὅταν αἱ περιστάσεις ἐπιτρέψωσιν εὐκόλως καὶ τὴν πραγματικὴν διανομὴν τῆς γῆς δυνάμεθα νὰ μεταβῶμεν διὰ μιᾶς μόνης διατάξεως νόμου, κηρύσσοντος ὅτι οἱ ἐκ προικοδοτήσεως ὀφείλοντες δὲν θέλουσι πληρώσει τι. Καὶ δυσκολία τις δὲν ἐλπίζεται μὲν νὰ προκύψῃ, διότι ἡ αὐτὴ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου ἐνέργεια θέλει ἐξακολουθεῖ, ἐλαττονομένων μόνον τῶν ἀποπληρωμάτων καὶ βαρειῶν ἐξ αὐτοῦ ὑποχρεώσεων, πρέπει ὅμως νὰ παρατηρηθῶσι τινα καὶ ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ προτεινομένου νόμου. Ἐθεωρήθη ἀπαρέτις νὰ ἐλαττωθῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ 1835 περὶ προικοδοτήσεως χορηγούμενα εἰς τὸν Ἕλληνα ὀφέλη, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἔκτασις τῶν 120 στρεμμάτων ὑπὲρ ἑκάστου, καὶ ἡ προθεσμία τῆς ἀποτίσεως ἐπὶ 36. ἔτη διετηρήθησαν· διότι ὅταν ὁ ξένος τότε ἐκήρυξεν ὅτι ἀρκεῖ ἡ ὑπάρχουσα γῆ, ἵνα 120· στρέμματα λάβῃ ἕκαστος, ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ βουλὴ δὲν ἐθεώρησεν αὐτὴν ἀρκοῦσαν καὶ ἠλάττωσε τὰ ὑπὸ τοῦ ξένου εἰς τὸν Ἕλληνα χορηγηθέντα ὀφέλη. Μ' ὅλον ὅτι δὲ ἡ προικοδότησις πηγάζει ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, ἵνα μὴ λεχθῇ ὅτι οἱ αὐτόχθονες τηρῶμεν δικαιώματα τινὰ καὶ συμφέροντα ἴδια στερροῦντες τοὺς συναδελφοὺς ἡμῶν ἑτερόχθονας αὐτῶν, καθὼς καὶ κατὰ τὴν ἐπανάρτασιν προσηνέχθημεν πρὸς αὐτοὺς θυσιάζοντες μᾶλλον ὑπὲρ

αὐτῶν ἢ στερροῦντες τινος αὐτοὺς, κατεχωρίσθη τοῦ 2. ἄρθρου ἡ διάταξις, καθ' ἣν διατάσσεται νὰ προικοδοτηθῶσιν ἐπίσης καὶ οἱ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου τούτου κατοικοῦντες τὴν Ἑλλάδα· διεκρίθησαν δὲ ἀπὸ τούτων οἱ ἐλευσόμενοι, ὀφείλοντες νὰ κατοικήσωσι πρῶτον τρία ἔτη, ἵνα τοῦ εὐεργετήματος τούτου μετάσχωσιν, οὐχὶ διότι φειδόμεθα τοῦ δικαιώματος τούτου, ἀλλὰ διότι ὀφείλομεν νὰ προσέχωμεν ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ἐλευσομένων. Καὶ τοῦτο δὲν εἶναι κατακριτόν, διότι, ὡς αἱ δυνάμεις καὶ ἡ Εὐρώπη παρατηρεῖ καὶ προσέχει ὅπως ἡ Ἑλλὰς ἔθνος προοδευτικὸν καὶ εὐγενὲς καταστασθῇ, οὕτω καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ μὴν ἀνοίξωμεν ὅλας τὰς πύλας, ἵνα καταστήσωμεν τὸν τόπον τοῦτον καταφύγιον τῶν ἄλλοθεν καταδιωκομένων, διότι τότε καταστρέφομεν τὸν προορισμὸν ἡμῶν, ἀλλὰ νὰ προσέχωμεν ἵνα τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τοὺς δυναμένους νὰ ὠφελήσωσι τὴν πατρίδα δεχώμεθα. Οὕτω καὶ κατὰ τὴν συνέλευσιν ἀποκλείσαντες οὐχὶ τοὺς ἑτερόχθονας, ὡς τινες εἶπον, ἀλλὰ δύω ἢ τρία πρόσωπα, κακῶς μεταχειρισθέντα τὴν ἐξουσίαν, καὶ βλάψαντα τὴν πατρίδα καὶ τοι νὰ ὠφελήσωσιν αὐτὴν δυνάμενα, δὲν ἡμάρτομεν. Ἐπειδὴ δὲ εἰς μόνον τοὺς περὶ διανομῆς τῆς γῆς καὶ περὶ ἰθαγενείας νόμους διακρίνονται τὰ ἔθνη, διὰ τοῦτο διαβεβαιοῦμεν τοὺς συναδελφοὺς ἡμῶν τούτους ἑτερόχθονας, ὅτι δὲν τηροῦμέν τι ὑπὲρ ἡμῶν ἐξαιρετικῶς, ἀλλὰ τὰ πάντα κοινὰ παρατίθενται εἰς τοὺς ἐρχομένους νὰ ὠφελήσωσι τὴν πατρίδα, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς προτιθεμένους νὰ διεσπάσωσι τῶν ἄλλων. Ὡς κτήματα δὲ ὑπαγόμενα εἰς προικοδότησιν κατετάχθησαν πάντα, καὶ αὐτὰ τὰ ῥαρτὰ ἀκίνητα, ὡς ἐν τῷ 5. ἄρθρῳ διατάσσεται· διότι οὐ μόνον δικαίωμα τοιοῦτον ἔχει ὁ Ἕλλην, ὁ διαδεχθεὶς τὴν κυριότητα τῆς γῆς ὑπὸ τοῦ ὁθωμανοῦ, ἀλλὰ καὶ τοιαύτη διάταξις θέλει εὐκολύνει τοὺς διαφόρους τῶν ἐπαρχιῶν κατοίκους, οἵτινες ἀλλαχοῦ μὲν σταφιδαμπέλους, ἀλλαχοῦ δὲ γαίας καὶ ἀλλαχοῦ ἄλλα ῥαρτὰ κτήματα ἔχουσι, κατὰ τὴν διάφορον τῶν ἐπαρχιῶν, ἐν αἷς κατοικοῦσι, θέσιν. Ὡς δὲ ἡ γῆ εἶναι ἰδιοκτησία τοῦ Ἕλληνος, οὕτω καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς νὰ θεωρηθῶσι πρέπει, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀναγκασθῶσι τινων ἐπαρχιῶν, ἐν αἷς δὲν εὑρίσκονται γαῖαι, οἱ κατοικοι νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν πατρίδα, καὶ νὰ μεταβῶσιν εἰς ἄλλας ἐπαρχίας ἵνα γῆν εὕρωσιν. Ἐν τῷ 24, δ' ἄρθρῳ διετάχθη, ὅτι οἱ φυτεύσαντες ὅλοι ἔχουσι δικαίωμα νὰ λάβωσιν εἰς προικοδότησιν τὰς ἐθνικὰς γαίας, ἐφ' ὧν ἐφύτευσαν ἀδείᾳ, ἢ μὴ, τῆς κυβερνήσεως· διότι, ὑπαρχούσης τῆς γῆς ὅλης κληρονομίας εἰς τὸν Ἕλληνα, ὤφειλον οἱ κυβερνήσαντες ἀρχῆθεν

νὰ διανείμωσιν αὐτήν· ἀλλὰ μὴ γενομένης ἔκτοτε τῆς διανομῆς οἱ μὲν φυτεύσαντες ἐφύτευσαν ἐπὶ γῆς, ἐφ' ἧς εἶχον κληρονομικὸν δικαίωμα, ἡ δὲ κυβέρνησις μᾶλλον ἐκ τούτου ὠφελήθη, εἰσπράττουσα πλείονα φόρον τοῦ εἰσπραχθησομένου, ἂν ἡ γῆ δὲν ἐφυτεύετο· ἡ δ' ἐκτίμησις τῶν γαιῶν θέλει γίνει, καθ' ἣν εἶδον εἰς τὴν γῆν ἀξίαν κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐφύτευσαν ταύτας, καὶ οὐχὶ καθ' ἣν δίδουσιν ἤδη ἀξίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἵνα τελειώτῃ ὁ νόμος οὗτος πρέπει καὶ ὑπὸ τῆς γερουσίας νὰ ψηφισθῇ· ἂν δὲ παρ' ἡμῶν συζητηθῇ μετὰ τὸν προϋπολογισμόν· δὲν θέλει συζητηθῇ κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην ὑπὸ τῆς γερουσίας· ἵνα μὴ ἀπωλέσωμεν καὶ τὴν τιμήν, ὅτι ὑφ' ἡμῶν τοιοῦτος νόμος συνετάχθη, καὶ ἵνα μὴ ὑποστήσωμεν καὶ τὸν κίνδυνον τῆς μὴ ψηφίσεως νόμου τοιούτου κατὰ τὴν μέλλουσαν περίοδον, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐπιληφθῇ ἡ βουλὴ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ πρὸ τῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Μετά τινας παρατηρήσαντας, ὅτι οὐδεὶς μὲν ἐναντιοῦται κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νόμου τούτου, ἀλλά τινα τῶν λεχθέντων δύνανται νὰ ἀντικρουσθῶσι, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ γίνῃ καὶ κατὰ τὴν ἐπὶ τῶν καθέκαστα συζήτησιν· καὶ ὅτι ἡ δοθεῖσα κατάστασις νὰ μὴ τυπωθῇ, ὡς ἡμαρτημένη, ἵνα μὴ βαρυνθῇ τὸ ταμεῖον ματαίαις δαπάναις. Ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν βουλήν, ἂν ἡ πρότασις αὕτη τοῦ νόμου, ὑποστηριζομένη καὶ παρ' ἄλλων, ἦναι συζητητέα. Ἀποφηναμένης δὲ ταύτης καταφατικῶς, ἀπελείπετο ἡ εἰς τὰ τμήματα διανομὴ αὐτῆς.

Ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἔστειλεν ἤδη τὰς ζητηθείσας πληροφορίας ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, τῆς συσταθείσης ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως γαιῶν εἰς τοὺς Κρῆτας· αὗται δὲν θέλουσι κατατεθῇ εἰς τὸ γραφεῖον, ἵνα λάβωσι γνῶσιν αὐτῶν οἱ θέλοντες. Καὶ ὅτι ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἓν Ναυπλίῳ ἐρετῶν δι' ἐγγράφου αὐτῶν ὑπ' ἀρ. **4791** ζητεῖ τὴν ἄδειαν τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς ἑνὸς τῶν βουλευτῶν, τοῦ ἐξ Ἰλείας Κυρίου Ἰωάννου Ἀναγνωστοπούλου κατὰ τὸ ἀρ. 56. τοῦ συντάγματος· ἡ αἴτησις δ' αὕτη θέλει παραπεμφθῇ εἰς τὰ τμήματα κατὰ τὸν κανονισμόν.

Ἕτερος δὲ, ὑπομνήσας εἰς τὴν βουλὴν ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐζήτησε παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὴν κατὰ τὸ **1835** καὶ **1836** γενομένην ἀλληλογραφίαν τοῦ ἐφόρου ἐπιδαύρου Αἰμιλιανοῦ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, περὶ τῶν εἰς τοὺς Κρῆτας παραχωρηθεισῶν γαιῶν, δὲν ἔστειλεν ὅμως τὸ ὑπουργεῖον, ἀπέτεινεν ἵνα προταγῇ αὐτὴν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός· ὑποστηριχθείσης δὲ τῆς προτάσεως ταύτης καὶ παρ' ἄλλων, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο ἵνα ζητηθῇ παρὰ τοῦ ὑπουργείου διὰ τῆς προεδρίας ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀλληλογραφία.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικειμένων συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου· καὶ παρετηρήθη ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν προσήγαγε τὰς ζητηθείσας πληροφορίας, αἵτινες τυπωθεῖσαι διενεμήθησαν ἤδη.

Ὁ πρῶτος λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, ἀπορήσαν νὰ πλατύνῃ τὴν προξενικὴν ὑπηρεσίαν, εἰσήγαγε τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου πολλαὶ καὶ σπουδαῖαι ἐγένοντο παρατηρήσεις, καὶ πάντες συνεφώνησαν ὅτι διὰ νὰ εὐοδωθῇ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἀποφασισθησόμενον πολλαὶ νὰ γίνωσι πρέπει μεταρρυθμίσεις τοῦ τε περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενείων ὑπὸ συζήτησιν νόμου, καὶ τοῦ περὶ διατιμήσεως προξενικῆς καὶ τοῦ περὶ καθηκόντων τῶν προξένων· ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις σπουδαίᾳ καὶ μετὰ σκέψεως νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἐκλογὴ τῶν προσώπων. Διελθόντες δὲ τὰς προηγουμένας τοῦ νομοσχεδίου τούτου διατάξεις ἐφθάσαμεν εἰς τὴν τοῦ ἀρθρ. **31.**, προσδιορίζοντος εἰς ποίαν τῶν τριῶν κατηγοριῶν ὑπαγονται τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα προξενεῖα· ἐκ πρώτης δ' ἀναγνώσεως ἐγένοντο παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν διαιρέσεων τούτων, ὅτι ἂν τὸ Ὑπουργεῖον ἔθηκεν ἀρχὴν, καθ' ἣν ἐνήργησε τὴν διαίρεσιν ταύτην, ἀναγκαιότατον εἶναι τὰ προξενεῖα ταῦτα νὰ ἀποδίδωσιν ἱκανὸν μέρος προσόδων καὶ νὰ λαμβάνωσι τὴν μισθοδοσίαν· ἀλλ' ἐκ τε τῶν προσταλεισῶν πληροφοριῶν, καὶ τῶν νῦν ἔτι σταλεισῶν, παρατηροῦνται ὅτι οὐδὲν τούτων ὡρίσθη συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου τεθεῖσαν ἀρχήν. Διότι ὀρθῶς μὲν ἐν τῇ πρώτῃ κατηγορίᾳ ἐτάχθη τὸ ἐμπορικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως γραφεῖον, εἰσπράττον **70,000** δραχμ. κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου σταλείσας πληροφορίας δαπανῶν δὲ **50,000** μετὰ τῆς πρισβείας, ἐκτὸς τῶν δαπανῶν τῶν ὁποίων αἱ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου εἰς **18 — 20,000** δραχ. μόνον ἀριθμοῦνται· ἀλλὰ τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικὸν προξενεῖον οὐχὶ, διότι τῶν μὲν ἐσόδων αὐτοῦ οὐδαμοῦ τις βλέπει σημείωσιν ἐν ταῖς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου σταλείσαις πληροφορίαις, αἱ δὲ δαπάναι αὐτοῦ σημειοῦνται εἰς τὸν ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ νομοσχεδίου πίνακα εἰς δραχ. **14,350.** Κατὰ τοῦτο δὲ ἀμέσως παράδασις

τῆς ἀρχῆς παρίσταται, διότι ἐτάχθησαν προξενεῖα εἰς τὴν πρώτην τάξιν ἱκανὰς δαπάνας ἔχοντα, τῶν ὁποίων ὅμως τὰ ἔσοδα ἀγνοοῦμεν· ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν Σμύρνῃ προξενεῖον, εἰσπράττον κατὰ τὸν ἐν τῇ αὐτῇ ἐκθέσει πίνακα 9,000 δραχ. καὶ δαπανῶν 16,670, δὲν κατεχωρίσθη εὐλόγως, καὶ πρὸς τὴν τεθεῖσαν τῆς διαιρέσεως εἰς τάξεις ἀρχὴν συμφώνως, εἰς τὴν πρώτην τάξιν· ἔτι δὲ καὶ τὸ ἐν Ἰωαννίνοις προξενεῖον, τοῦ ὁποίου οὐδόλως αἱ εἰσπράξεις σημειοῦνται που τῆς ἐκθέσεως, αἱ δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ δαπάναι ἀριθμοῦνται εἰς 8,500· καὶ τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ, εἰσπράττον κατὰ τὸν ἐν τῇ αὐτῇ ἐκθέσει πίνακα 4,000 δραχ. δαπανῶν δὲ 10,350 τὸ ὁποῖον ἂν ἄλλως ἐδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἀναγκαῖον, ἐδύνατο νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν Β. τάξιν τῶν λαμβανόντων προσεπιχορήγησίν τινα πρὸς συμπλήρωσιν τῶν εἰσπράξεων αὐτῶν. Προσέτι δὲ καὶ τὸ ἐν Κρήτῃ προξενεῖον, εἰσπράττον 3,700 καὶ δαπανῶν 8,070, κακῶς εἰς τὴν πρώτην τάξιν ἐτάχθη. Ἂν δὲ καὶ τὸ ἐν Τεργέστῃ προξενεῖον ἐτάχθη συμφώνως πρὸς τὴν τεθεῖσαν τῆς διαιρέσεως ἀρχὴν, εἰσπράττον μὲν 8,000 δραχ. καὶ δαπανῶν 6,700, κακῶς ὅμως τὸ ἐν Μέλιτῃ εἰς ταύτην ἐτάχθη, διότι οὐδαμοῦ μὲν αἱ εἰσπράξεις αὐτοῦ σημειοῦνται, τὰ δ' ἔξοδα αὐτοῦ εἰς δραχ. 6,700 ἀριθμοῦνται· καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν αἱ παρατηρήσεις αὗται νὰ γίνωσι δύναται, τείνουσι δὲ ἵνα ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ δύω τινῶν· 1) ἂν τὰ προξενεῖα ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖον νὰ διατηρηθῶσι, πρέπει νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς διαίρεσιν πηγάζουσαν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ὅτι εἰς μὲν τὴν πρώτην τάξιν πρέπει νὰ ὑπάγωνται τὰ πλέον τῶν ἀναγκαιουσῶν αὐτοῖς δαπανῶν ἀποκομίζοντα εἰς τὸ ταμεῖον, καὶ διὰ τοῦτο ὑπ' αὐτοῦ μισθοδοτούμενα, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, τὰ πλέον τῶν εἰσπραττομένων δαπανῶντα καὶ διὰ τοῦτο πρὸς συμπλήρωσιν χορηγίαν τινὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου λαμβάνοντα, καὶ εἰς τὴν τρίτην τάξιν τὰ ἴσόν τι, ἢ ἀνάλογον δαπάνην πρὸς τὰς εἰσπράξεις ἔχοντα, μηδὲν δὲ ὑπὸ τοῦ δημοσίου λαμβάνοντα· καὶ 2) ὅτι αἱ σημειώσεις αἱ δοθεῖσαι καὶ περὶ τῶν προξενείων Μασσαλίας, Λιβόρνου καὶ Βουκουρεστίου δίδουσι χώραν εἰς παρατηρήσεις πάντῃ παραδόξους καὶ συμπεράσματα ἐναντία τοῦ νόμου τῆς ἀνθρωπίνου φύσεως· εἰκάζεται δ' ὅτι ἄλλο τι συμβαίνει κατὰ ταῦτα, γνωστὸν ἢ ἄγνωστον εἰς τὸ ὑπουργεῖον, πλείονος καὶ μείζονος προσοχῆς ἄξιον. Ἐπειδὴ, γνωστοῦ ὄντος ὅτι τὰ προξενεῖα ταῦτα, εἰσπράττοντα πολλὰς καὶ μεγάλας ποσότητας, ἧττον αὐτῶν δαπανῶσι, κατετάχθησαν δ' εἰς τὴν τρίτην τάξιν καὶ οὐχὶ τὴν πρώτην, τῶν ἀπροκομιζόντων τι πλέον

τῶν δαπανῶν καὶ διὰ τοῦτο μισθοδοτουμένων, ἠρωτήθη τὸ ὑπουργεῖον περὶ τῶν εἰσπράξεων αὐτοῦ· παρὰ δόξαν δὲ καὶ ἐναντίον τῆς πανδήμου περὶ τούτων γνώμης, καὶ τῆς ἐλπίδος πολλῶν ἐξ ὑμῶν σχέσεις μὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα ἐχόντων, ἀπήντησεν ὅτι τὸ μὲν ἐν Βουκορεστίῳ εἰσπράττει δρ. 9,692 ἤθελε δὲ δαπανᾷ 16,500 ἐὰν ἐμισθοδοτεῖτο· ταὐτόν ἐστι καὶ ἤδη δαπανᾷ, τὸ τῆς Ὀδησσοῦ εἰσπράττει 6,162: 14/00 καὶ δαπανᾷ 13,000, τὸ τῆς Λιβούρνου δαπανᾷ 9,400 εἰσπράττει δὲ 5,500, καὶ τὸ τῆς Μασσαλίας εἰσπράττει μὲν 6,886 80/00 δαπανᾷ δὲ 11,000. Ἀμέσως δὲ ἐκ τούτου προκύπτει ἡ παρατήρησις, ὅτι τὸ μὲν ἐν Βουκορεστίῳ εἰσπράττει ὑπὲρ τὰς 35,000 δραχ. κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν πολὺν ἐκεῖ διατριψάντων χρόνον καὶ σχέσεις ἐχόντων, δὲν εἶναι δὲ δυνατὸν τὸ προξενεῖον τῆς Ἡγεμονίας Βλαχίας νὰ εἰσπράττῃ 96,92 μόνον δραχμὰς καὶ νὰ δαπανᾷ 16,500, διότι δὲν δύναται ποτὲ νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὁ πράξινος ἐκεῖ δαπανᾷ ἐτησίως ἐκ τοῦ ἰδίου βαλαντίου 8,000 δραχ. ἐπὶ τοσαῦτα μάλιστα ἔτη προξενιώων· διότι τοῦτο ἤθελε μαρτυρεῖ μεγαλην καὶ ἀπίθανον ἀφοσίωσιν, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἤθελε δοθῇ ἀφορμὴ νὰ ἐπενεχθῇ τὸ συμπέρασμα τὸ ἀνωτέρω ἐκτεθέν.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι συμφωνεῖ μὲν πρὸς τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἀγορεύσεως τοῦ προαγορεύσαντος, καὶ ἀπορεῖ καὶ οὗτος πῶς, ὑπαρχουσῶν τόσων μεγάλων τῶν δαπανῶν καὶ ὀλίγων τῶν ἐσόδων δὲν ἐδόθη ἔτι ἀμαιδή τις εἰς τοὺς ἐξ ἰδίων δαπανῶντας τούτους ὑπαλλήλους· ἀλλὰ καθ' ἃς καὶ οὗτος ἔλαβε πληροφορίας, ἡ τοῦ ὑπουργείου δοθεῖσα σημείωσις δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὰ ὑπὸ πολλῶν περὶ Βουκορεστίου πολλὰ γνωριζόντων, βεβαιούντων ὅτι αἱ εἰσπράξεις τοῦ ἐκεῖ προξενείου φθάνουσιν εἰς 2,000 φλωρία, ὡς καὶ περὶ Μασσαλίας, ὑπὸ ἀνδρὸς ἐπισήμου πολὺν χρόνον ἐκεῖ διαμείναντος, ἐβεβαιώθη ὅτι ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῶν εἰσπράξεων καὶ τοῦ ἐκεῖ προξενείου εἶναι 25,000 φράγκα, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἀνέβη οὗτος ἐφέτος, ὅτε, κατὰ τὰς Γαλλικὰς ἐφημερίδας διὰ τὴν μεγάλην ὑπερτίμησιν τοῦ σίτου, 200 ἑλληνικὰ πλοῖα ἐλλιμενίσθησαν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐκεῖ, καὶ 3,000 ναῦται Ἕλληνες ὑπῆρχον. Τὰ αὐτὰ δὲ δύνανται νὰ παρατηρηθῶσι καὶ περὶ τοῦ προξενείου τῆς Ὀδησσοῦ, διότι κατὰ τὰς δοθείσας παρὰ ἄλλων πληροφορίας ἐφέτος ἐλλιμενίσθησαν καὶ ἐκεῖ 1000 πλοῖα· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι 500 μόνον προσωρμίσθησαν, δυνάμεθα νὰ εἰκάσωμεν πολλῷ πλείους εἰσπράξεις τῶν σημειωθεισῶν. Δὲν συμφωνεῖ ὅμως πρὸς τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἀγορεύ-

εως τοῦ προαγορεύσαντος, διότι ἐκτὸς τοῦ χρηματικοῦ λόγου καὶ ἄλλος ὑπῆρξεν, ὁ προκαλέσας τὴν τοιαύτην διαίρεσιν καὶ ὑπαγαγὼν τὰ προξενεῖα Κρήτης, Χίου, Σάμου, Κύπρου, Ἰωαννίνων καὶ Θεσσαλονίκης εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν· διότι οἱ αὐτοὶ λόγοι οἱ ὑπαγορεύσαντες τὴν σύστασιν προξενείου ἐν Λαρίσσῃ, οἱ αὐτοὶ ὑπηγόρευσαν οὐ μόνον τὴν συντήρησιν προξενείων καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, μέρεσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰς τὴν πρώτην τάξιν ὑπαγωγὴν αὐτῶν.

Μετὰ τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα, ἐπαναλαβόντα ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τὰς τρεῖς σχηματίσαν τάξεις οὐδένα μὲν πολιτικὸν λόγον ἔδωκεν, ὑπὸ τὴν ἐποψιν δὲ μόνον τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐθεώρησεν αὐτά, καὶ κατὰ λόγον τούτων εἰς τὰς τάξεις ταύτας ὑπήγαγεν· οὕτω δὲ καὶ αὐτὸς ταῦτα ἐθεώρησε, διὰ τοῦτο δὲ τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος λεχθέντα ἀλλότρια τῶν παρατηρήσεων αὐτοῦ καταδείκνυται.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι ἐζήτησε κατά τινα τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων νὰ πέμψῃ τὸ ὑπουργεῖον σημείωσιν τῶν εἰσπραχθέντων ποσῶν, τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν εἰσεπράχθησαν καὶ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν εἰς τὸ ταμεῖον εἰσήχθησαν· ἐκ τῶν σταλεισῶν ὅμως ἐκ τοῦ ὑπουργείου πληροφοριῶν συνάγεται ὅτι οὐδὲ τοῦτο ἔχει καθαρὰς πληροφορίας, καὶ ὅτι εὐλαβεῖται τινας περιστάσεις, ἵνα ὑποβάλῃ αὐτὰς εἰς τὴν βουλήν. Ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς μὲν ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὴν παρελθοῦσαν διαγωγὴν τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ τῶν παρόντων προσώπων, τοῦτο δὲ εἰς ἀμφοτέρας τὰς σταλείσας καταστάσεις δὲν κατακραίνεται σύμφωνον, εἰκάζεται ὅτι ἀρχεῖον ἐν τῷ ὑπουργείῳ δὲν ὑπάρχει, οὐδὲ λογαριασμός τις παρὰ τῶν προξένων τούτων ἐζητήθη ποτέ. Καὶ αὐτὸς μὲν ἐγνώριζεν ἤδη, καθ' ἃς εἶχε πληροφορίας, ὅτι οὐδέποτε ἐζητήθη λογαριασμὸς παρὰ τῶν προξένων τούτων, τὸ δ' ἐλεγκτικὸν συνέδριον πάντοτε ἐζήτει τοιούτους· ἂν δὲ ἐπαρουσιάσθησάν ποτε ποσότητές τινες εἰσπραχθεῖσαι, καὶ αὐτὸς ἔτι ἀγνοεῖ περί τε τῆς διαθέσεως αὐτῶν καὶ περὶ τῶν καταχρήσεων, μεθ' ἃς αὐταὶ αἱ ποσότητες εἰσεπράχθησαν. Καὶ νομίζει μὲν ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ πρῶτον ἀγορεύσας θέλει συμφωνήσει νὰ διατηρηθῶσι τινα προξενεῖα, ὡς ἀναγκαῖα· ἐπειδὴ ὅμως εἰς τοὺς προξένους τούτων καὶ διαχείρισις πολλὴ θέλει δοθῇ καὶ ταμιακὰ θέλουσιν ἀνατεθῇ καθήκοντα, πρὸς τοῖς ἄλλοις δικαστικοῖς καὶ διοικητικοῖς αὐτῶν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρξῃ μία διάταξις, ἀπαιτοῦσα παρὰ τούτων ἐγγύησίν τινα

καὶ ἀσφάλειαν διὰ τὰ ταμιακὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα θέλουσιν ἐκτελέσει, ἵνα μὴ σφετερίζωνται τῶν δημοσίων τούτων προσόδων, ὡς ἐσφετερίσθη αὐτῶν κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου πρόξενός τις Χ. Ἀλεξανδρῆς λεγόμενος. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τούτων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν μακρὰν διατελούντων δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἐξέλεγξίς τις, πρέπει καὶ ἡ ἀνήκουσα προσοχὴ νὰ ἐπισταθῇ περὶ τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν, ὅπως ἐκλεγθῶσι πρόσωπα ἐμπιστοσύνης. Ἐπὶ δὲ τῶν γενομένων, καὶ αὐτὸς ἀγνοεῖ τί ἐγένετο, καὶ ἂν τὰ γενόμενα εἰσὶν ἢ οὔ, γνωστὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον· διότι ἡ Μασσαλία ἔπρεπε νὰ καταδειχθῇ εἰσπράξασα ἐφέτος πλέον τῶν 30,000 φράγκων, εἰς δὲ τὴν Σμύρνην, ἐν ᾗ πολλῷ πλείους τῶν 3,000 Ἑλλήνων κατοικοῦσι, ἔπρεπε νὰ σημειωθῇ ὡς εἴσπραξις τοὐλάχιστον 3,000 τάλληρα ἀπὸ τῶν διαμονητηρίων, τὰ ὁποῖα ὁ πρόξενος εἰσπράττει· παραλείπεται δὲ τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εἰσπράττον κατὰ τὰς πληροφορίας πολλῶν πλέον τῶν 30,000 ταλλήρων· οὐχ' ἧττον ὅμως πρέπει νὰ ἐνεργήσωμεν τὸ ὑπὸ συζητησιν νομοσχέδιον κατὰ τὴν ἀνάγκην, να φεισθῶμεν δὲ καὶ τοῦ σφετεριζομένου ἐθνικοῦ πλούτου, στηλιτεύοντες καὶ τιμωροῦντες τοὺς καταφρονομένους καταχραστάς.

Παρετήρησε δ' ἄλλος ὅτι ὁ πρῶτον ἀγορεύσας δὲν εἶπε τὴν ἀληθῆ εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν προξενείων ἐφεδρεύσασαν ἀρχήν· διότι κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου εἰσὶ προξενεῖα, τῶν ὁποίων ἡ εἴσπραξις εἶναι λίαν ἀναγκαία, δὲν δύνανται δ' ἄλλως νὰ διατηρηθῶσι, καὶ διὰ τοῦτο ἀναγκάσασαν τὴν κυβέρνησιν νὰ μισθοδοτήσῃ αὐτὰ καὶ καταβάλῃ πᾶσαν δαπάνην, πρὸς διατήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Ἕλληνος, ὡς τὸ ἐμπορικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως γραφεῖον, τῆς ἀπολύτου ὑπάρχον ἀνάγκης, καὶ τὸ ἐν Σμύρνῃ σημαντικὴν ἔχον θέσιν, καὶ τὸ ἐν Ἰωαννίνοις, καὶ τὸ ἐν Κρήτῃ καὶ ἄλλοις μέρεσιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχουσι καὶ δευτερευούσης τάξεως προξενεῖα, τὰ ὁποῖα καὶ ταῦτα ἀναγκαῖα μὲν ἦσαν νὰ ὑπάρχωσι, δὲν ἀπέρχεται δὲ τοσαύτας εἰσπράξεις, ὥστε διὰ τούτων νὰ διατηρηθῶσιν· ὑπὲρ τούτων δ' ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ ἀποφασίσῃ χορηγίαν τινὰ νὰ δίδῃ, ἵνα συμπληρώσῃ τὰς ἀναγκαίας αὐτῶν δαπάνας· εἰσὶ δὲ ταῦτα σημαντικότητος μὲν οὐχὶ τοιαύτης ὡς τὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐμπορικὸν γραφεῖον καὶ τὸ τῆς Σμύρνης καὶ ἄλλαχοῦ, ἀλλ' ἧττονος ἀξίας· ταῦτα ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε μὲν νὰ μὴ φείσθῃ τοῦ δημοσίου πλούτου καὶ νὰ μισθοδοτήσῃ, παρατηρήσασα ὅμως καὶ τὸ βάρος ὑπέρμετρον, καὶ ὅτι μισθοδοτοῦσα τοὺς προξένους

ἤθελεν ὑποχρεώσει αὐτοὺς νὰ μὴν ἐκτελῶσιν ἔργον τι ἄλλο, ἐν ᾧ ἠδύνατο νὰ εὕρῃ ἄνδρας ἀναδεχομένους αὐτά, καὶ δυναμένους νὰ ἐκτελῶσι καὶ ἐμπορικὰς πράξεις ἢ καὶ ἄλλας προξενικὰς θέσεις ἐθνῶν ἄλλων νὰ ἀναδεχθῶσιν, ὥρισεν ὑπὲρ αὐτῶν χορηγίαν τινα· τὰ λοιπὰ δὲ πάντα προξενεῖα κατέταξεν εἰς τὴν τρίτην τάξιν, διότι δύνανται νὰ ἀνατεθῶσιν εἰς ἐμπόρους, οἵτινες ἀναδέχονται αὐτὰ καὶ διὰ τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν λαμβάνουσιν, ὡς πρόξενοι, ἢ διὰ τὰς ὠφελείας, τὰς ὁποίας ἐλπίζουσιν ἐκ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν εἰς τὴν προξενικὴν θέσιν· τοιαύτη δ' ἦτον ἡ διαίρεσις τοῦ ὑπουργείου ἐπίσης ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν ὑπαγορευομένη ἀνάγκην. Ἐπήνεγκε δὲ ἐπὶ τῶν τεσσάρων προξενείων, ἐφ' ὧν ἐζητήθησαν πληροφορίσι, ὅτι πολλοὶ ἠπόρησαν διὰ τὰς ἀσημάντους τούτων εἰσπράξεις κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ζαλείσας πληροφορίας· ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖον εἶπεν ὅτι θετικῶς μὲν γνωρίζει πόσον εἰσπράττουσι τὰ μισθοδοτούμενα μόνον, τῶν δὲ ἄλλων τὰς εἰσπράξεις, ὡς μὴ ὑποχρεουμένων νὰ ἐπιστρέψωσι τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ νομιζόντων ὅτι οὐδεμίαν ἐνεργοῦσι κατάχρησιν μὴ λέγοντες τὰς ἀληθεῖς εἰσπράξεις, δὲν γνωρίζει ἀκριβῶς τὸ ὑπουργεῖον, θέλει δ' ἔχει λεπτομερεῖς πληροφορίας, ἀφ' οὗ καὶ ταῦτα εἰς τὴν τάξιν τῶν μισθοδοτουμένων κατατάξῃ. Καὶ δὲν πρέπει μὲν νὰ νομίσωμεν ὅτι εἰς ὅλα τὰ προξενεῖα θέλομεν πολλὰ δαπανήσει, διότι ὑπάρχουσιν ἄνδρες ἔμποροι ἀσμένως ἀναδεχόμενοι αὐτά, διά τε τὰς ἐκ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἐμπορικὰς ὠφελείας καὶ διὰ τὴν σημαντικότητα τῆς θέσεως, τῆς ὁποίας, πολλοὶ πλουτήσαντες ἤδη καὶ μὴ χρήζοντες πόρου ζωῆς, ζηλωταὶ νὰ ἀναδειχθῶσι δύνανται. Ἐπὶ τῶν τεσσάρων δὲ προξενείων καὶ αὐτὸς συμφωνεῖ νὰ μισθοδοτηθῶσι καὶ ταῦτα, οὐχὶ πεποιθὼς ὅτι ἔχουσι μεγάλα ἔσοδα, ἀλλὰ θεωρῶν τὰς θέσεις ἐφ' ἱκανὸν σημαντικάς, ὥστε ὑπαγορεύουσι να μὴ φεισθῶμεν τινῶν ἐξόδων, ἂν ταῦτα ὑπερβῶσι τὰς εἰσπράξεις. Ἰδίως δὲ ἐν Βουκορεστίῳ, τοῦ ὁποίου τὰ ἔσοδα δὲν εἶνσι μὲν τοιαῦτα, ὡς ὑποτίθεται, καὶ οἱ πρόξενοι αὐτοὶ διὰ τοῦτο δὲν ἠρκοῦντο εἰς τὰ ὑπὸ τῆς διατιμήσεως διδόμενα εἰς αὐτοὺς δικαιώματα· ἀλλ' ἀντὶ τῶν ὁριζομένων τριῶν δραχμῶν διὰ τὸ διαμονητήριον, Ὁλλανδικὸν φλωρίον παρὰ τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων ἐλάμβανον· ἀλλὰ διότι ἐκ τῆς μισθοδοσίας τοῦ προξενείου θέλουσι περιορισθῆ καὶ ἐκλείψει αἱ τοιαῦται καταχρήσεις, αἵτινες ἄλλως δὲν δύνανται νὰ περισταλῶσιν, εἶναι μάλιστα δυνατὸν νὰ συμβαίνωσι, διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἐκεῖ πολυτέλειαν, ἀναγκάζουσαν τοὺς προξένους

μὴ ἐπαρκοῦντας εἰς τὰς δαπάνας αὐτῶν, νὰ ὑποπίπτωσιν εἰς καταχρήσεις. Μισθοδοτοῦντες δ' αὐτοὺς καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ προξένου τηροῦμεν, καὶ τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἐκεῖ ἀπὸ τοιούτων καταχρήσεων λυτρόνομεν, δαπανῶντες μάλιστα πολλῷ ὀλιγώτερα τῆς ἐνεργουμένης καταχρήσεως καὶ τῆς ἐκ ταύτης ὠφελείας.

Ὑπέμνησεν ἕτερος, ὅτι καὶ ἄλλο τε, κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, παρετήρησεν ἐπανειλημμένως εἰς τὴν βουλὴν, ὅτι ποσότητές τινες ἐκ τῶν προξενικῶν εἰσοδημάτων τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει προξενείου δὲν ἐστάλησαν εἰς τὸ ταμεῖον, ἀλλὰ κατακρατοῦνται παρὰ τῶν ἐκεῖ ὑπαλλήλων, καὶ ἐζήτησε πληροφορίας παρὰ τῶν ὑπουργῶν· καὶ ἤδη δὲ λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τῶν παρὰ τοῦ ὑπουργείου περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας δοθεισῶν πληροφοριῶν, ἐν αἷς ὁμολογεῖ, ὅτι ποσόν τι εἰσπραχθέντων εἰσοδημάτων μένει εἰσέτι εἰς τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς πρεσβείας, ἐρωτᾷ τὸν ὑπουργὸν, ὁπόσον εἶναι τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ ἐπὶ τίνι λόγῳ κατακρατεῖται ὑπὸ ὑπαλλήλου ἀδρῶς μισθοδοτουμένου. Καθότι καὶ ἄλλοι προξενικοὶ ὑπάλληλοι πολλὰ προξενικὰ κρατοῦσιν εἰσοδήματα, ἐξ ὧν καὶ τινες πρέσβεις ἐκτὸς τῆς μισθοδοσίας των ἔλαβον.

Ἀπαντήσαντος τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν κρατουμένων ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος τὰ τῆς ἐκεῖ πρεσβείας Κ. Ἐμ. Ἀργυροπούλου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀναβαίνει εἰς 30000 ἢ 35000 δραχμὰς, μένει δὲ εἰς αὐτὸν ὑπ' εὐθύνην του. Ἀνέπτυξεν ἄλλος, ὅτι τὸ προξενεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι κεχωρισμένον τῆς πρεσβείας· καὶ ταύτης μὲν οἱ ὑπάλληλοι πληρόνονται δι' ἐνταλμάτων ἐκδιδομένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου, ἐκείνου δὲ τὰ εἰσοδήματα διατίθενται εἰς πληρωμὴν τῶν ὑπαλλήλων, καὶ τὸ ἐκ τούτων ὑπόλοιπον ὀφείλουσι νὰ μεταβιβάζωσιν εἰς τὸ κεντρικὸν ἐνταῦθα ταμεῖον. Ἀλλὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει προξενείου τοὺς λογαριασμοὺς, ὑποβαλὸν εἰς ἐπεξεργασίαν τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον καὶ συναλλάξαν ἀλληλογραφίαν τινα πρὸς διασάφησιν καὶ λεπτομερῆ αἰτιολογίαν τῶν διαφόρων ἐξόδων, δὲν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ εἰς καθαρόν τι ἀποτέλεσμα· ὅθεν ἀρκεῖ εἰς βάρος τοῦ προξένου τὸ ποσὸν τῶν ὑπολειπομένων εἰσπράξεων, ἀναμένων τὴν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἔγκρισιν τῶν ἐξόδων. Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἀρέσει νὰ γίνωνται παρὰ τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ προξενικῶν ἀρχῶν ἕκτακτα ἔξοδα, ἀπήντησεν, ὡς φαίνεται, δυσκολίαν, ἵνα ἐκδώσῃ τὴν νομιμότητα τῶν ἐξόδων

τούτων, ὥστε οἱ προξενικοὶ λογαριασμοὶ μένουσιν ἀδιεκπεραίωτοι καὶ ἀνεξέλεγκτοι· ὅθεν, μὴ ὑπάρχοντος τελειωτικοῦ λογαριασμοῦ, ὑπολείπεται κατ' ἔτος μέρος τι τῶν προξενικῶν εἰσοδημάτων τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ προξενείων. Ὁ ἐπιτετραμμένος ὅμως τὰ καθήκοντα τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει προξενείου ὤφειλε μὲν πρότερον 12,000 δραχ. ἀλλ' αὐται πρὸ δύο περίπου μηνῶν συνεψηφίσθησαν εἰς ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας. Παρετήρησε προσέτι, ὅτι, ἀναγινώσκων τις τὰς ὁδηγίας τοῦ περὶ προξενείων νόμου τοῦ 1834 καὶ τὰς συμπληρωτικὰς τοῦ 1836 βλέπει, ὅτι πολλαὶ καὶ μεγάλαι ὑποχρεώσεις ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς προξένους, οὗτοι δ' οὐδόλως τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τοὺς τύπους φυλάττουσιν· ὥστε τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον καλῶς ποιοῦν καθυπέβαλε τὸ καταστατικὸν τῶν προξενείων νομοσχέδιον, ὤφειλε νὰ καθυποβάλῃ καὶ τι ἕτερον περὶ τακτοποιήσεως ἐν γένει τῆς ὑπηρεσίας· καθότι εἰς τὴν παρὰ τοῦ ὑπουργείου δοθεῖσαν σημείωσιν παρατηρεῖ, ὅτι εἰς ἐντελῆ ἄγνοιαν εὑρίσκεται ἡ κυβέρνησις περὶ τῆς τῶν προξενείων καταστάσεως, ὁμολογοῦσα ρὲρ εἰπεῖν ὅτε τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ προξενείου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1834 μέχρι τοῦ 1842 δὲν εὑρέθησαν παντελῶς τακτικαὶ τῶν ἐσόδων καταστάσεις εἰς τὰ ἀρχειά του, ἐνῷ τὰ προξενεῖα, μισθοδοτούμενα ἢ μή, ὑπόκεινται εἰς νομίμους τύπους, τοὺς ὁποίους ὀφείλουσιν ἀκριβῶς νὰ τηρῶσιν. Ἀναγνοὺς δέ τινας ἐξ αὐτῶν, συνεπέρανεν, ὅτι ἡ δικαιολογία, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ὑπουργεῖον ὡς πρὸς τὴν μὴ παρουσίασιν τῶν εἰσοδημάτων τινῶν προξενείων, ἀποδεικνύει, ὅτι οἱ νόμοι δὲν ἐκτελοῦνται· διὰ ταῦτα ἀναγκαία εἶναι ἡ τακτοποίησις τῆς ὑπηρεσίας διὰ νὰ γίνηται ὁ συμψηφισμός, καὶ μέρος μὲν τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων νὰ χρησιμεύῃ εἰς πληρωμὴν τῶν μισθῶν τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων, καὶ εἰς τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, τὰ δ' ὑπόλοιπα νὰ ἐμβαίνωσιν εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, ὡς ἐγένετο καὶ εἰς τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν. Περὶ δὲ τῆς διαιρέσεως τῶν προξενικῶν θέσεων εἰς τρεῖς τάξεις, παρετήρησεν, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐν τῷ νόμῳ διαίρεσις δὲν ἐγίνετο κατὰ πολιτικὴν βαθμολογίαν, διότι τότε ἔπρεπε νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν πολλὰ προξενεῖα εἰς τὴν δευτέραν ἀνήκοντα, ὡς τὸ τῆς Μασσαλίας καὶ ἄλλα, καὶ διότι περὶ τῆς πολιτικῆς ταύτης βαθμολογίας ἀναφέρει ἰδίως ὁ νόμος· ἀλλὰ κατὰ λόγον οἰκονομικόν· πρέπει λοιπὸν ὅλα τὰ προξενεῖα νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ δύω κατηγορίας α) ἐκεῖνα, ὅσων ἅπασαι αἱ εἰσπράξεις πέμπονται εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, τοῦτο δὲ ἐκδίδωσιν ἐντάλματα πληρωμῆς τῶν μισθῶν τῶν τοῦ προξενείου ἐκείνου

ὑπαλλήλων· καὶ β') ὅσα διατηροῦνται διὰ τῶν εἰσπράξεων, καὶ στέλλωσιν εἰς τὸ ταμεῖον τὰ ἐκ τούτων ὑπολειπόμενα, καὶ κατ' αὐτὰς νὰ καταταχθῶσι τὰ προξενεῖα εἰς τὰς τρεῖς ἐγκριθείσας τάξεις, γινομένων τῶν ἀναγκαίων μεταθέσεων. Καθότι τὰ προξενεῖα τῆς Μασσαλίας, τῆς Ὀδησσοῦ, τῆς Αἰθόρνου, καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς Γενεύης δύνανται νὰ μετενεχθῶσιν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐμμίσθων προξενείων· διότι τὰ εἰσοδήματα αὐτῶν εἶναι μεγαλήτερα τῶν ἐξόδων, ἐπειδὴ αἱ πόλεις αὗται εἶναι ἀποθῆκαι, οὕτως εἰπεῖν, τῶν σιτηρῶν καὶ προσορμίζονται κατ' ἔτος εἰς αὐτὰ πολλὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα. Ἀνελπίστως ὅμως εἰς τὴν παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν δοθεῖσαν σημείωσιν, τὰ προξενικὰ εἰσοδήματα τῆς Μασσαλίας δὲν συμψηφίζουσι τὰ ἔξοδα, ἐνῷ ἔπρεπε κατὰ πολὺ νὰ ὑπερβαίνωσιν αὐτά, διότι γίνονται πολλῶν κατ' ἔτος πλοίων ἐκφορτώσεις, τῶν ὁποίων ἕκαστον, ὑποτιθέμενον κατὰ μέσον ὅρον ὅτι περιέχει 250 τόνους, καὶ λογιζομένου τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκφορτώσεως πρὸς 50 λεπτὰ τὸν τόνον, θέλει ἀφίνει 250 δραχμάς. Ἂν λοιπὸν προσλιμενίσωσι καὶ ἐκφορτώσωσι 200 πλοῖα, θέλει συγκεφαλαιωθῇ κεφάλαιον ἐξ 25,000 δραχμῶν.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι μὴ γινώσκων ἀκριβῶς τὰς ἄλλας προξενικὰς θέσεις, περὶ ὧν ὁ λόγος, θέλει ἀναφέρει τὰς καταχρήσεις καὶ καταπίεσεις τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὴν Αἴγυπτον, τῶν ὁποίων ἐγένετο αὐτόπτης, ἢ ἐπληροφορήθη ὁ ἴδιος παρὰ τῶν ἐκεῖ κατοικούντων χριστιανῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἔβραμαν νὰ καταγγείλωσιν εἰς αὐτὸν ἀπιστεύτους καὶ ἀπείρους παρὰ τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων καταδυναστεύσεις. Ἐκ τούτων δ' ἀναφέρει τὴν παρά τινος ὑποπροξένου Ἴβου καλουμένου ἀφόρητον φορολογίαν Ἕλληνος τινος ζαχαροπλάστου, ἔχοντος εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐργαστήριον. Διότι ἐκτὸς τοῦ τακτικοῦ τέλους, τὸ ὁποῖον εἰς χρήματα παρ' αὐτοῦ κατὰ μῆνα ἐλάμβανεν, ἀπῄτει πρόσθετόν τι καθ' ἑκάστην πλακοῦντα. Καὶ ταῦτα μὲν ὁ δυστυχὴς ζαχαροπλάστης ἐξ ἀνάγκης μέχρι τινὸς προσέφερεν, ἀκολούθως δὲ βλέπων, ὅτι μεγάλως ἐζημιοῦτο, κατέφυγεν εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ἀγορεύοντος, παρεπιδημοῦντος τότε ἐκεῖσε· καὶ οὗτος μὲν ὠμίλησε πρὸς τὸν πρόξενον δοκίσαν, ἀλλ' οὐδεμία θεραπεία ἐγένετο. Τέλος δὲ ὁ ὑποπρόξενος Ἴβος, εἰς ἐκδίκησιν, κατώρθωσε νὰ λάβῃ παρά τινος Τούρκου τὸ ἐργαστήριον τοῦ Ζαχαροπούλου ὡς ἀνήκον εἰς δημοσίαν ὁδόν, καὶ νὰ ἐκδιωχθῇ ἐκεῖθεν ὁ ἄνθρωπος, ὅστις παρηκολούθησε τὸν ἀγορεύοντα ἐπανερ-

χόμενον ἐνθάδε. Ταῦτα πάντα καθυποβάλλει εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς φωτισμὸν αὐτῆς.

Ἀπήντησεν ἄλλος πρὸς τὰ περὶ προξενείων ἐν ἀρχῇ λεχθέντα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ εἰσαχθέντος νομοσχεδίου δὲν προέθετο νὰ συντηρήσῃ μόνα ἐκεῖνα τὰ προξενεῖα, τῶν ὁποίων τὰ εἰσοδήματα εἶναι ἱκανὰ νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτῶν ἀπαιτούμενα ἔξοδα, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν καθίστανται ἀναγκαῖα, καὶ τοι μὴ εἰσπράττοντα μηδὲ τὰ δι' αὐτὰ δαπανώμενα, ὡς τὸ τῆς Σμύρνης, τῆς Κρήτης, τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἄλλα, τῶν ὁποίων τὰ ἔσοδα δὲν ἐπαρκῶσιν εἰς τὰς δαπάνας. Ὅσων δὲ προξενείων τὰ ἐτήσια εἰσοδήματα κατὰ πολὺ ἡ κατ' ὀλίγον τὴν δι' αὐτὰ γενομένην δαπάνην ὑπερβαίνουσιν, ἐνόμισε κατάλληλον νὰ ὑποβάλῃ εἰς μισθοδοσίαν· καὶ τοιαῦτα εἶναι ἑπτά, ἓν γενικὸν προξενεῖον, τρία προξενεῖα, καὶ τρία ὑποπροξενεῖα. Πρὸς δὲ τὴν ὑπό τινων γενομένην πρότασιν, ἵνα γείνωσιν ἔμμισθα καὶ τὰ προξενεῖα τῆς Μασσαλίας, τῆς Ὀδησσοῦ, τῆς Λιβόρνου κτλ. ἀπήντησεν, ὅτι οἱ μὲν προτείνοντες εἰκάζουσιν, ὅτι τὰ εἰσοδήματα τῶν τοιούτων προξενείων θέλουσιν εἶσθαι περισσότερα τῶν ἐξόδων, τὸ ὑπουργεῖον ὅμως, καθ' ἃς ἔχει μέχρι τοῦδε θετικὰς πληροφορίας, ἔλεπον, ὅτι τὰ ἔσοδα τῶν τοιούτων προξενείων εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων, δὲν προέτεινε νὰ γείνωσι καὶ ταῦτα ἔμμισθα διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρυνθῇ τὸ δημόσιον. Ἐπειδὴ ἂν ἐβεβαιοῦτο τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι τὰ ἔσοδα εἶναι πλείω τῶν ἐξόδων, ἤθελε προτείνει αὐτὸ ἐπίσης νὰ μισθοδοτῶνται καὶ ταῦτα τὰ προξενεῖα. Διὰ ταῦτα τὸ ὑπουργεῖον ὀρθῶς σκεφθὲν κατέστησεν ἔμμισθα τὰ προξενεῖα μόνον ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων τὰ εἰσοδήματα εἶναι βέβαιον ὅτι θέλουσιν ὑπερβῆ τὴν δαπάνην τῆς διατηρήσεως· ἀφῆκε δὲ νὰ βεβαιωθῇ ἐκ τῆς πείρας μετ' ἀκριβείας διὰ τῆς τακτοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας τὰ πραγματικὰ καὶ τῶν λοιπῶν προξενείων εἰσοδήματα, καὶ ὁ χρόνος θέλει ὁδηγήσει αὐτό, ποῖα προξενεῖα πρέπει νὰ γίνωσιν ἔμμισθα. Ἕνεκα ἂν ἔπραττε ἄλλως, ἤθελε λεχθῆ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον κακῶς ἔπραξε μισθοδοτῆσαν προξενεῖα, τῶν ὁποίων τὰ ἔσοδα δὲν συμφωνίζουσι τὴν δαπάνην, καὶ ἐνδεχόμενον ἦτον νὰ ἐπιβαρυνθῇ ἐκ τούτου τὸ δημόσιον. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰς 35000 δραχ. τὰς ὑπὸ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιτετραμμένου τὰ προξενικὰ καθήκοντα, ὡς ὁ ἴδιος ὑπουργὸς ὡμολόγησε, κατακρατουμένας, εἶπεν, ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι σπουδαῖον, ἐπειδὴ εἶναι κατακράτησις δημοσίων

χρημάτων παρ' ὑπαλλήλου, καὶ ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν αὐτῆς εἰς τοῦτο.

Ἀνέφερεν ἄλλος, ὅτι τρίτον ἤδη ἔτος ἐκπληροῦσιν οἱ βουλευταὶ τῆς ἀ. περιόδου τὰ νομοθετικὰ αὐτῶν καθήκοντα, καὶ πολλαὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐδόθησαν εἰς τὴν βουλὴν ἀναφοραὶ κατὰ προξενικῶν πράξεων, καὶ ἄλλαι μυρίαι κατηγορίαι ἔξωθεν ἠκούσθησαν, ἡ δὲ βουλὴ οὐδὲ πληροφορίας περὶ πάντων τούτων ἠδυνήθη νὰ λάβῃ, ἀλλ' ἀγνοεῖ ποία εἶναι ἡ κατάστασις τῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος Ἑλλήνων. Καὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ ὑπουργείου αἱ καταστάσεις, ὡς τις τῶν προαγορευσάντων παρετήρησε, δὲν εἶναι σύμφωνοι· τὸ δ' ὑπουργεῖον, παρ' οὗ ἐζητήθησαν διασαφήσεις περὶ τῶν προξενείων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ καταταχθῶσιν εἰς μισθοδοτουμένην τάξιν, ὡμολόγησεν, ὅτι μέχρι τῶν 1842 εἰς πολλὰ προξενεῖα οὐδεμία κατάστασις εὑρίσκεται, ὡς εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ. Ὡσαύτως οὐδ' αἱ πληροφορίαι, αἵτινες καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης συνόδου ἐπανειλημμένως ἐζητήθησαν παρὰ τοῦ ὑπουργείου, περὶ τῆς καταστάσεως τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων, καὶ τῆς παρὰ τούτων κατακρατήσεως τῶν ὑπολοιπομένων τῶν ἐσόδων περισσευμάτων, οὐδ' αὐταὶ μέχρι τοῦδε ἐδόθησαν· καὶ σήμερον μάλιστα ὁ ὑπουργὸς ἐβεβαίωσεν, ὅτι κρατοῦνται τῷ ὄντι ἱκαναὶ χιλιάδες παρὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπαλλήλου τῆς πρεσβείας. Ἀληθῶς λοιπὸν ἀθλία ὑπῆρχεν ἡ μέχρι τοῦδε κατάστασις, καιρὸς ὅμως ἤδη εἶναι νὰ γείνῃ φρόντις τοὐλάχιστον περὶ τοῦ μέλλοντος, διὰ νὰ περισταλῶσιν αἱ καταχρήσεις διὰ τοῦ παρόντος νόμου, καὶ νὰ εὕρῃ τὴν δυνατὴν προστασίαν ὁ Ἕλλην εἰς τὰ ξένα κράτη, διδομένων εἰς τὴν κυβέρνησιν ὅλων τῶν ἀναγκαίων μέσων. Διὰ νὰ φωτίσῃ ὅμως αὐτὴν περὶ τῶν προξενείων, τὰ ὁποῖα ἐκρίθησαν παρά τινων ὡς μισθοδοτητέα, θέλει ἀναφέρει καί τινα πρόσωπα. Ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Μαρτίου, διωρίσθη πρόξενος Βουκουρεστίου ὁ Γεώργιος Λεβέντης· ἀλλ' οὗτος μέν, διὰ πολιτικὰ αἴτια καὶ ὑπονοίας τινὰς τοῦ ἐκεῖ ἡγεμόνος, δὲν ἐκρίθη κατάλληλον νὰ ἀπέλθῃ, συνενοήθη δὲ ἡ κυβέρνησις μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας καὶ διώρισε Κυπριάδην τινὰ ἐκπληρώσοντα τὰ καθήκοντα τοῦ γενικοῦ προξένου, μέχρις οὗ ἀφαιρεθῇ ἡ ὑπόνοια τοῦ ἡγεμόνος καὶ δυνηθῇ νὰ ἀπέλθῃ ὁ Λεβέντης. Ὁ Κυπριάδης, ἐφωδιασμένος μὲ ἐγγραφα τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας, ἀπῆλθεν εἰς Βουκουρέστιον καὶ παρέλαβε τ' ἀρχεῖα τοῦ προξενείου παρὰ τοῦ προξένου Κ. Ῥίζου. Μετὰ δὲ ταῦτα κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1844 ἔπεμψεν ἀνα-

φοράν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὑπάρχουσαν μὲν ἤδη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν, τῆς ὁποίας ὅμως ἀντίγραφον ἔχει ἀνὰ χεῖρας, εἰς ἣν εἶδεν λεπτομερῶς τὰς πολυειδεῖς τοῦ προκατόχου του καταχρήσεις. Εἰς δὲ τὸ περὶ εἰσπράξεως λέγει, ὅτι εὗρε τὴν συνήθειαν νὰ ὑποχρεόνωνται οἱ ἐκεῖ παρεπιδημοῦντες Ἕλληνες νὰ πληρόνωσιν ἓν Αὐστριακὸν φλωρίον καὶ δύο ἔτι περίπου δραχμάς, ἀναγκαζόμενοι νὰ λαμβάνωσι δίπλωμα προστασίας παρὰ τοῦ προξένου. Ἀλλ' εἰς ἀνταμοιβὴν, φαίνεται, τῆς τοιαύτης εἰλικρινείας, ὁ ὑπάλληλος οὗτος, ὁ προσωρινῶς ἐπιτετραμμένος τὴν τοῦ προξενείου ὑπηρεσίαν ἐπαύθη, καὶ διετάχθη νὰ παραδώσῃ τὴν ὑπηρεσίαν αὖθις εἰς τὸν Κ. Ῥίζον, ὅστις δίδαια ἐνεργεῖ καὶ ἤδη τὰ αὐτά. Ἐπειδὴ δὲ εὑρίσκονται ἐκεῖ ὑπὲρ τὰς τρεῖς χιλιάδας Ἕλληνας, ἐξάγεται ὅτι τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει μεγάλα εἰσοδήματα, καὶ πρέπει νὰ ὑπαχθῇ εἰς ἐμμισθον τάξιν· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ τῆς Μασσαλίας προξενεῖον ἀναντιῤῥήτως συμφέρει νὰ κατασταθῇ ἐμμισθον· διότι βεβαιοῦται ὁμολογουμένως παρὰ ξένης ἀρχῆς, ὅτι εἰς τὸν λιμένα τῆς Μασσαλίας ὑπῆρχον κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα προσωρμισμένα 200 Ἑλληνικὰ πλοῖα, ὡς ἀναφέρει ἡ Σημαφόρος, ἱστοροῦσα περιστατικόν τι διενέξεως μεταξὺ ναυτῶν Ἑλλήνων καὶ Γάλλων. Ἂν λοιπὸν ὑποτεθῇ κατὰ μέσον ὅρον, ὅτι ἕκαστον πλοῖον περιέχει 250 τόνους, καὶ πληρόνει τέλος ἐκφορτώσεως 50 λεπτὰ τὸν τόνον, παράγεται εἰσόδημα κατὰ τὸν ἕνα μῆνα πολὺ μεγαλήτερον τῆς παρὰ τοῦ ὑπουργείου σημειουμένης ἐτησίου εἰσπράξεως. Συμφέρει δὲ νὰ τεθῶσι τὰ προξενεῖα εἰς τὴν ἐμμισθον κατηγορίαν, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς κυβερνήσεως, καὶ διὰ νὰ ὑπάρχῃ εὐκολός πως ἐξέλεγξις τῶν προξενικῶν πράξεων, τηρουμένων τακτικῶν διπλοτύπων, πρὸς περιστολὴν τῶν καταχρήσεων. Περὶ δὲ τῆς καταταξέως τῶν προξενείων, ἐπειδὴ ἡ γενομένη διαίρεσις δὲν εἶναι κατὰ πολιτικὴν βαθμολογίαν, ἀλλ' οἰκονομικῶς, συμφωνεῖ μὲ τοὺς εἰπόντας νὰ ληφθῇ ὡς βάσις τῆς καταταξέως ἡ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ προξενείου πρὸς τὰ ἔξοδα ὑπεροχὴ ἢ ἔλλειψις, καὶ τὸ ἐμμισθον ἢ μὴ τῶν προξενείων, ὥστε τὰ τῆς Σμύρνης, τῆς Κρήτης, τῆς Θεσσαλονίκης κτλ. νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν δευτέραν τάξιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος, συναινέσει τῆς Βουλῆς, κηρύξας ἀπερατωμένην τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀνέβαλε τὴν ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ συζητουμένου ἄρθρου ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τὴν αὔριον, καὶ ἐπὶ τῆς γενομένης προτάσεως, ἵνα ἡ Βουλὴ ἐκφράσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅτι πρέπει νὰ καταδιώξῃ ἐντὸς ἑνὸς τὸ

πολὺ μηνὸς τοὺς κατακρατοῦντας δημόσια χρήματα ἐκ τῶν εἰσπραττομένων δικαιωμάτων προξενικοὺς καὶ τῶν πρεσβειῶν ὑπαλλήλους εἰς τὴν ἀπότισιν τούτων, ἀποβάλλον συγχρόνως αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας, πρὸς στιγματισμὸν καὶ τιμωρίαν τῆς κακῆς αὐτῶν πίστεως. Ἀναγγείλας δὲ εἰς τὴν Βουλὴν, ὡς ἀντικείμενον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Μιλ. Χ. Μελέτης.

Οἱ τοὺς ἀπόντας γραμματεῖς ἀναπληρώσαντες

Κ. Ζαριφόπουλος

Ἀθ. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'.

τῆς 19 Δεκεμβρίου. 1836

Σήμερον τὴν δεκάτην ἐνάτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 71 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 27, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ Προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἐν ἀδείᾳ αὐτῶν.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς

ἀνέγνω τὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Β. συνόδου τῆς βουλῆς ἔκθεσιν αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν παρουσιασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ταμίου τῆς βουλῆς, Κ. Ν. Μπούκουρα ἔκθεσιν, συνωδευμένην μὲ τὰ βιβλία, τὰς καταστάσεις καὶ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, ἀφορῶντα τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς κατὰ τὴν λήξασαν δ'. βουλευτικὴν σύνοδον διαχειρίσεώς του, καὶ ἐπεξεργασθεῖσα μετ' ἐπισασίας αὐτὸν, ὑποβάλλει τὸ ἀποτέλεσμα ὡς ἀκολούθως.

Ὁ ἀπολογισμὸς οὗτος, Κύριοι, βάσιν ἔχων τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὰς συμπληρωτικὰς ἐγκριτικὰς ἀποφάσεις σας, καὶ τὰς κατὰ διαταγὴν τοῦ προέδρου τῆς βουλῆς γενομένας ἐπὶ τῶν ἄρθρ. 4 καὶ 6 τοῦ κεφ. δ'. καὶ 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. γ' τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκ δρ. 964 καὶ λεπ. 12 ὑπερβάσεις, ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς διακοσίας ὀγδοήκοντα ἑπτὰ χιλιάδας ὀγδοήκοντα ἓξ καὶ λεπ. δεκαεξάρ. 287086:16, αἵτινες ἀφαιρούμεναι ἀπὸ τὰς παρὰ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου ληφθείσας δραχ. διακοσίας ἐννενήκοντα χιλιάδας ἀριθ. 290,000 μένει εἰς τὸ ταμεῖον τῆς βουλῆς κατὰ τὸ κλείσιμον τῆς δ'. συνόδου, ὑπόλοιπον πραγματικὸν ἐκ δραχμῶν δύο χιλιάδων ἐννεακοσίων δέκα τριῶν καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων ἀριθ. 2913:84.

Τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπή σας, ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου κατὰ τὴν δ'. σύνοδον ἀπόφασιν τῆς βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ αὐτῆς τῆς ἀ. συνόδου, νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὴν χρῆσιν τῆς γ'. συνόδου, μεταφερόμενον εἰς τὸ ταμεῖον τῆς βουλῆς· ἀπόκειται ὅμως εἰς τὴν βουλὴν ν' ἀποφασίσῃ τὰ περὶ τούτου.

Τὰς γενομένας ὑπερβάσεις κατὰ διαταγὴν τοῦ προέδρου τῆς βουλῆς ἐπὶ τῶν μνημονευθέντων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ ἐπιτροπή σας, Κύριοι, δὲν διστάζει νὰ προτείνῃ εἰς τὴν ἔγκρισίν σας, ὡς γενομένας ἀπὸ μόνον τὸν ἀξιέπαινον καὶ φιλόμουσον ζῆλον τοῦ κυρίου προέδρου διὰ τὸν καλλωπισμὸν τοῦ καταστήματος καὶ τὴν κατάρτισιν αὐτοῦ μὲ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

Ὁ ἐπισυναπτόμενος ἐν τῇ παρούσῃ ὑπὸ στοιχ. ἀ. πίναξ ἐμφαίνει ἐν περιλήψει τὸ ἐκτιθέμενον τῆς ἐργασίας ἀποτέλεσμα.

Ἐκπληρώσασα ἡ ἐπιτροπή σας, τὰ παρὰ τοῦ ἄρθρου 107 τοῦ κανονισμοῦ διαταττόμενα, προτείνει νὰ παραπεμφθῶσιν ὅλα τὰ ἀπαρτίζοντα τὸν ἀπολογισμὸν ἔγγραφα, ἐν πλήρει τάξει καὶ ἀκριβείᾳ ὑπάρχοντα, εἰς τὸ ἀρχειοφυλακεῖον τῆς βουλῆς σύμφωνα μὲ τὴν παρ' αὐτῆς γενομένην ἀπόφασιν, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς ἀ. συνόδου· ἀλλ' ἐνταῦθα νομίζει δίκαιον νὰ συστήσῃ εἰς τὴν βουλὴν τὸν ἀξιέπαινον ζῆλον τοῦ τε ταμίου Κ. Ν. Μπούκουρα, καὶ τοῦ λογιστοῦ Κ. Ι. Α. Ηλειδου, διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνατεθέντων αὐτοῖς καθηκόντων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Δεκεμβρίου 1846.

Τὰ μέλη τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς.

Κ. Χαρκιῆς.	Κ. Τσιρίδης
Παπαδαῖος.	Α. Σκαραμαγκᾶς.
Γ. Κάνδυας.	Δ. Σκιλλαριάδης.

Ὁ Εἰσηγητὴς

Φ. Κ. Μαῦρος.

Ἀπολογισμὸς τῆς χρημ. διαχειρίσεως τοῦ Κ. Ν. Μπούκουρα τὰ
βρίου 1846 τῆς ληξάσης

Προϋπολογισθέντα

Διεύθυνσις Κεφαλαίου	Διεύθυνσις Ἀριθμοῦ	Διατάγματα κονδυλίων	Ποσὰ κατ' ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Ποσὰ κατὰ κεφάλαιον Δραχ.	Λ.	Ἀληθέντα ἀπὸ τὸ κεφάλαιον ταμείων ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμ. Δραχ.	Λ.
Α.	1	Ἀποζημίωσις δουλευτῶν	27831	8			290000	
	2	Μισθοὶ ὑπαλλήλων κλπ.	20761		296592	8		
Β.	1	Γραφικὴ ὕλη	960					
	2	Συνδρομὴ ἐφημερίδων	1379	33				
	3	Βιβλιοδετικὰ καὶ τυπογρ.	12300					
	4	Διὰ φανοὺς καὶ ἔλαιον	500					
	5	Διὰ θέρμαστρα	200					
	6	Διὰ τὴν βιβλιοθήκην καὶ ἀρχειοθ.	1700					
	7	Εἰς γραφεῖον τοῦ πρόεδρου	94	40	20133	93		
Γ.	1	Δι' ἐπισκευὰς	3500					
	4	Δι' ἐμπέδας κλπ.	400					
	8	Δι' ἀπροσδόκητα	650					
	9	Δι' ἔκτακτα	800					
		Διὰ καθυστερούντα	14472		19522			
					336248	1	290000	
					285238	4	287086	16
					51009	97	2913	84
					336248	1	290000	

Ἀθῆναι, τῇ 17 Δεκεμβρίου 1846.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς

Φ. Κρ. Μαῦρος

μίου τῆς Βουλῆς, ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1845, μέχρι τέλους Ὀκτω-
Β'. Βουλευτικῆς Συνόδου.

Δαπανηθέντα

Διεύθυνσις Κεφαλαίου	Διεύθυνσις Ἀριθμοῦ	Διατάγματα κονδυλίων	Ποσὰ κατ' ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Ποσὰ κατὰ κεφάλαιον Δραχ.	Λ.	Ὑπερβάσεις ἐγκεκριμένου ὑπολογισμ. Δρ.	Λ.	Ὅλον τὸ ποσὸν ἐμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὑπερβάσεων Δραχ.	Λ.	Ὑπόλοιπα τῆς πιστώσεως ἀπέναντι τοῦ ποσοῦ Δρ.	Λ.	Περισσεύματα τοῦ προϋπολογισμοῦ Δρ.	Λ.
Α.	1	Ἀποζημίωσις δουλευτῶν	236086	33					236086	33			39144	75
	2	Μισθοὶ ὑπαλλήλων κλπ.	10944	29	296630	62			10944	29	2913	84	816	71
Β.	1	Γραφικὴ ὕλη	906	53					906	53			53	47
	2	Συνδρομὴ ἐφημερίδων	1007	68					1007	68			371	85
	3	Βιβλιοδετικὰ	1725	40					1725	40			10574	60
	4	Φανοὶ καὶ ἔλαιον	500				85	16	585	16			30	30
	5	Κάρβουνα	168	70					169	70				
	6	Εἰς τὴν ἀρχειοθ. καὶ βιβλιοθ.	4700				432	62	5132	62				
	7	Εἰς γραφεῖον προέδρου	94	40	9103	71			94	40				
Γ.	1	Εἰς ἐπισκευὰς	3500				369	84	3869	84				
	4	Εἰς ἐμπέδας κλπ.	396	61					396	61			3	39
	8	Εἰς ἀπροσδόκητα	643	38					643	38			6	62
	9	Εἰς ἔκτακτα	500				76	50	1460	50				
		Εἰς καθυστερούντα	14463	72	19503	71	884		14463	72			3	28
					296238	4	881		287086	16	2913	84	51009	97
					51009	97	961	12	2943	84				
					336248	1			290000					

Εἷς τῶν εἰσηγητῶν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἔχουσαν οὕτως·

(Ὅρα Παράρτημα ὑπὸ Στοιχ. Α τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847.)

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενείων νομοσχεδίου, καὶ προύκαλέσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς γενομένης χθὲς προτάσεως τοῦ ἐκ Λακεδαίμονος Βουλευτοῦ, ἵνα ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὅτι ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς πρέπει νὰ καταδιώξῃ τοὺς κατακρατοῦντας δημόσια χρήματα ἐκ τῶν εἰσπραττομένων δικαιωμάτων ὑπαλλήλους τῶν προξενείων καὶ τῶν πρεσβειῶν ὅπως ἀποτίσωσιν αὐτά, ἀποβάλλον αὐτοὺς τῆς ὑπηρεσίας πρὸς στιγματισμὸν καὶ τιμωρίαν τῆς κακῆς αὐτῶν πίστεως.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρελέχθη διὰ μεγάλης πλειοψηφίας, διακριθείσης δι' ἀναστάσεως, τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, ἀπορανθεῖσα νὰ σταλῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἄνευ ἀναβολῆς ἴδιον ἀπόσπασμα τοῦ μέρους τούτου τῶν πρακτικῶν. Ἀναγνωθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου παρετηρήθη ὅτι τὸ ἐν Σμύρνῃ προξενεῖον, ὡς εἰσπράττον ὀλιγώτερα τῶν δαπανωμένων, ἀπὸ τῆς α. εἰς τὴν ϛ'. πρέπει νὰ μετατεθῇ κατηγορίαν, διδομένης χορηγίας τινὸς πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν. Μετά τινας ὅμως ἀντειπόντας ὅτι ἐὰν εἰς τὴν πρώτην διατηρηθῇ κατηγορίαν, διοριζομένου ἐκεῖ καταλλήλου προσώπου, πολλῷ πλείους εἰσπράξεις θέλουσι καταδειχθῇ, ὑπερβαίνουσαι ἴσως τὰ πρὸς συντήρησιν τοῦ προξενείου δαπανηθησόμενα. Ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ διατηρηθῇ εἰς τὴν α. κατηγορίαν, ὡς ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἐπὶ τοῦ ἐν Βώλῳ ὑποπροξενείου παρετηρήθη ὅτι τοῦτο, μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ ἐν Λαρίσσῃ προξενείου, θέλει ἔχει μικράς τινας εἰσπράξεις, δύναται δὲ νὰ ἀναίσχυθῇ αὐτό τις τῶν ἐκεῖ διατελούντων ἐμπόρων· καὶ διὰ τοῦτο ἐπροτάθη νὰ μετατεθῇ ἀπὸ τῆς α. εἰς τὴν γ'. κατηγορίαν, ἵνα μὴ διπλαῖς δαπάναις τὸ ταμεῖον βαρύνηται. Καὶ ἂν μὲν δὲν συνιστᾶτο ἐν Λαρίσσῃ προξενεῖον, καλῶς τὸ ἐν Βώλῳ ἐν τῇ α. κατηγορίᾳ εἶχε· συσταθέντος ὅμως τοῦ ἐν Λαρίσσῃ, ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ ὁποίου θέλουσι δαπανᾶσθαι πλείους τῶν 10.000 δραχ. τὸ ἐν Βώλῳ ὑποπροξενεῖον οὐδεμίαν ἄλλην θέλει ἔχει ἐργασίαν, ἢ τὴν τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν φορτονομένων ἢ ἐκφορτονομένων πλοίων, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιτυχῶς δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς τινα Ἕλληνα ὠφε-

λούμενον διὰ τὰς ἐκ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐμπόρων σχέσεις του, καὶ χορηγοῦντα τὰ εἰσπραττόμενα εἰς τὰς ἄλλας τῆς ὑπηρεσίας, δαπάνας πρὸς μισθοδοσίαν γραμματέως· τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον θέλουσιν εἶσθαι ἐν τῇ μὴ ἐλευθέρᾳ ἀνατολικῇ Ἑλλάδι δύω προξενεῖα, τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ ἄλλου ἐξαρτώμενα, καὶ δύναται νὰ γείνῃ ὅτι καὶ ἐν Κερκύρᾳ καὶ Ζακύνθῳ, ἔνθα προξενεῖα α. καὶ γ'. τάξεως εἰσίν.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι καὶ ἄλλοτε περὶ τοῦ ἐν Βώλῳ ὑποπροξενείου λόγος ἐγένετο, καὶ τις τῶν Βουλευτῶν ὑπάλληλος ἄλλο τε τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου, ἀντεῖπεν ὅτι πρότερον τρεῖς τῶν διοριζομένων ἐκεῖ ὑποπροξένων παρητήθησαν μηδὲ τὰς ἀναγκαίας δαπάνας ἐκ τοῦ ὑποπροξενείου τούτου νὰ εἰσπράξωσι δυνάμενοι· ἐφ' ᾧ καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀναγκασθεῖσα εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν τὸ ὑποπροξενεῖον τοῦτο ὑπάγαγεν· ἐκτὸς δὲ τῆς ἀνάγκης νὰ ὑπάρχῃ ἐκεῖ ὑποπρόξενος πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ἐκεῖ ἐμπορευομένων Ἑλλήνων, ὑπάρχει ἔτι καὶ πολιτικὴ ἀνάγκη· διὰ ταῦτα νὰ διατηρηθῇ πρέπει εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν, νὰ ἀρεθῇ δὲ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὁδηγούμενον ἐκ τῆς πείρας περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ, νὰ διατηρήσῃ τοῦτο εἰς τὴν α. κατηγορίαν ἢ νὰ μεταθέσῃ αὐτὸ εἰς τὴν τρίτην διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ δι' εἰδικοῦ νόμου.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς μὲν ἡ Λάρισσα τὴν πρώτην κατέχει θέσιν, ἐδρεύοντος ἐν αὐτῇ τοῦ Σατράπου τῆς Θεσσαλίας, οὐχ ἧττον ὅμως καὶ ὁ Βῶλος ἐπισημότητά τινα ἔχει διὰ τὴν ἐμπορικὴν αὐτοῦ κίνησιν, ἐφ' ᾧ καὶ τὸ νομοσχέδιον ὑποπροξενεῖον ἐν αὐτῷ ὥριζεν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ λιμένα οὐχὶ εὐκαταφρόνητον ἔχει, καὶ σύνδεσμον μεθ' ἡμῶν ἐμπορικώτατον διὰ τοῦτο εἰς τὴν πρώτην ἐτάχθη κατηγορίαν. Καὶ ὁ μὲν τοῦ Βώλου ὑποπρόξενος, ἑπτὰ μόνον ὥρας ἀπέχοντος τῆς Λαρίσσης, καὶ εἰς αὐτὴν ὡς τοιοῦτος νὰ παρουσιάζηται δύναται, τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐκεῖ προστατεύων· ἐν δὲ τῇ Λαρίσσῃ διὰ τὴν ἀνάγκην μόνον προξενεῖον συνεστάθη, τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ σύστασις δὲν ἐμποδίζει τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἐν Βώλῳ.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ὁ προαγορεύσας ἠγόρευσεν περὶ τῆς θέσεως καὶ οὐχὶ τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν πρέπει νὰ ὑποβληθῇ· ἐπειδὴ δὲ ἀπειρασίσθη ἤδη νὰ συσταθῇ ἐν Λαρίσσῃ προξενεῖον, εἶναι δὲ ἀδύνατος ἡ ἄνευ μισθοῦ συντήρησις ὑποπροξένου ἐν Βώλῳ, ὡς τρὶς τοῦτο ἐγένετο καὶ τρὶς οἱ διορισθέντες παρητήθησαν, διὰ τοῦτο νὰ διατηρηθῇ εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν πρέπει.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρῶτον ἐπὶ τοῦ ἐν Βώλῳ προξενείου ἀγορεύσας, ὅτι τὸ μὲν Ὑπουργεῖον ἔταξε τὸ ὑποπροξενεῖον Βώλου ἐν τῇ ά. κατηγορίᾳ, μὴ ὑπάρχοντος τοῦ προξενείου Λαρίσσης· συσταθέντος ὅμως ἐν αὐτῇ τοιούτου ἤδη, εἰς τὴν τρίτην πρέπει νὰ ὑπαχθῇ τὸ ἐν Βώλῳ κατηγορίαν· διότι ἡ τοῦτο εἰσπράττει ὅσα τὸ ὑπουργεῖον ἐσημείωσε, καὶ τότε δηλοῦται ὅτι δὲν εἶναι πολὺ ἐμπόριον, ἡ εἰσπράττει πλείω καὶ ὑποκρύπτει αὐτὰ ὁ ὑπάρχων ὑποπρόξενος, ὅτε διὰ τῶν εἰσπράξεων τούτων δύναται νὰ διατηρηθῇ· ἐπειδὴ δὲ τὴν ἀνάγκην ἐξεπλήρωσεν ὁ διορισθεὶς ἐν Λαρίσσῃ πρόξενος, ἵνα μὴ ὁ Ἕλλην διπλῶς βαρύνηται διπλοῦς πληρόνων φόρους πρὸς διπλῆν μισθοδοσίαν τοῦ τε ἐν Λαρίσσῃ προξένου καὶ τοῦ ἐν Βώλῳ ὑποπροξένου, διὰ τοῦτο ἀπὸ τῆς ά. εἰς τὴν τρίτην πρέπει νὰ μετατεθῇ τοῦτο κατηγορίαν, ἀναπτιθέμενον, ὡς ἐν ἀρχῇ ἐρρέθη, εἰς τινα τῶν ἐκεῖ ἐμπόρων ἄνευ μισθοῦ.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι οἱ λόγοι δι' οὓς τινες προσέβαλον τὴν εἰς τὴν Ά. κατηγορίαν κατάταξιν τοῦ ὑποπροξενείου Βώλου δὲν εἶναι βάσιμοι· ἐπειδὴ καὶ ἂν συστηθῇ εἰς τὴν Λάρισσαν προξενεῖον, ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ Βώλου καὶ τῆς Λαρίσσης ἱκανὴ ἀπόστασις, καθιστῶσα ἀναγκαίαν τὴν ὕπαρξιν ἀμφοτέρων τῶν προξενείων· διὰ νὰ διατηρηθῇ ὅμως τὸ τοῦ Βώλου πρέπει νὰ μισθοδοτηθῇ, διότι ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ μισθοδοσίας. Ἡ δὲ πρὸς τὸ ἐν Κερκύρᾳ προξενεῖον τοῦ ἐν Βώλῳ παράθεσις δὲν εἶναι ἁρμόζουσα· διότι τὸ μὲν εὑρίσκεται εἰς τόπον ἐξευρωπαϊσμένον, ἔνθα τὰ δικαιώματα τῶν ξένων προστατεύονται καὶ παρὰ τῶν ἐγχωρίων ἀρχῶν, τὸ δὲ εἶναι ἐν Τουρκίᾳ, ἔνθα οἱ πρόξενοι ἀπολαύουσι πλήρη δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων· παρετήρησε δὲ πρὸς τούτοις, ὅτι ἂν καὶ ἐνεκρίθη παρὰ τῆς Βουλῆς ἡ σύστασις γενικοῦ προξενείου εἰς Λάρισσαν, ἀπαιτεῖται ὅμως καὶ ἡ τῆς Τουρκίας συγκατάθεσις, καὶ τοι δὲ φιλικῶν λεγομένων τῶν μετὰ τῆς δυνάμεως ταύτης σχέσεων τῆς Ἑλλάδος, τολμᾷ νὰ διστάσῃ, ὅτι ἡ Τουρκία θέλει παραχωρήσει τὴν ἄδειαν τῆς συστάσεως τοῦ ἐν Λαρίσσῃ προξενείου, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν ὑπάρχουσιν ἐκεῖ προξενεῖα οὐδὲ τῶν ἄλλων δυνάμεων· ὅθεν δὲν πρέπει νὰ καταχραφῇ τὸ βέβαιον καὶ ὑπάρχον ὑποπροξενεῖον τοῦ Βώλου δι' ἄλλο, τὸ ὁποῖον καὶ ἂν συστηθῇ, δὲν θέλει ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐν Βώλῳ, καὶ περὶ τῆς συστάσεως τοῦ ὁποίου ὑπάρχουσι δισταγμοὶ οὐχὶ μικρᾶς πιθανότητος, διότι καὶ ἀλλαχοῦ ἄνευ λόγου ἡ Τουρκία δὲν ἠθέλησε ν' ἀναγνωρίσῃ ἑλληνικὰ προξενεῖα.

Ἐπληροφόρησεν ἕτερος τὴν Βουλήν, ὅτι εἰς τὸν λιμένα τοῦ

Βώλου γίνεται μεγάλη συρροὴ πλοίων, καὶ ἐμπορικὴ κίνησις, διότι διὰ τοῦ λιμένος τούτου ἐξάγονται τὰ διάφορα τῶν ἐκτεταμένων τῆς Θεσσαλίας πεδιάδων προϊόντα, σῖτος, κριθή, σήσαμον, μέλινος, βαμβάκιον, λινάριον, μετάξιον, καπνοί, ἔλαιον οἶνος κτλ. καὶ μεταφέρονται εἰς διάφορα τῆς Εὐρώπης μέρη, πρὸ πάντων δὲ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, συνήθως δι' ἑλληνικῶν πλοίων· ἐφέτος μάλιστα πάμπολλα ἑλληνικὰ πλοῖα ἐφόρτωσαν σῖτον· πάντοτε δὲ εὑρίσκονται εἰς τὸν λιμένα ὑπὲρ τὰ 50. Περὶ δὲ τῶν ἐκεῖ ὑπαρξάντων προξένων παρατηρεῖ, ὅτι ὁ μὲν κατὰ πρῶτον γενόμενος πρόξενος Παπιολάκης ἦτον ἱκανός, καὶ μεγάλως ὠφέλει τοὺς ἐκεῖ Ἕλληνας, ὁ δὲ διαδεχθεὶς αὐτὸν ἀνίκανος ὢν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ συμβιβάζῃ τὰ πράγματα κατὰ τὸν παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς ἀπαιτούμενον τρόπον, βλάβης μᾶλλον ἢ ὠφελείας παραίτιος ἐγίνετο, διότι ἐξίθεσε πολὺ τοὺς Ἕλληνας, ἐξ ὧν τινὲς μὲν ἀνεχώρησαν, ἄλλοι δὲ ἠναγκάσθησαν νὰ γείνωσιν ὑπήκοοι Ὀθωμανοί. Παρετήρησεν ἐπὶ τέλους, ὅτι ὅλας τὰς προξενικὰς ὑποθέσεις ἐκτελεῖ ἐν Βώλῳ ὁ πρόξενος, μόνον δὲ διὰ σπουδαίαν τινὰ ὑπόθεσιν, ἀναγκάζεται ν' ἀπέλθῃ εἰς Λάρισσαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλήν, ἂν παραδέχηται νὰ μετατεθῇ τὸ ὑποπροξενεῖον τοῦ Βώλου εἰς τὴν Β'. κατηγορίαν τῶν ἀμίσθων μὲν προξενείων, ἐχόντων δὲ ἐκτὸς τῶν προξενικῶν εἰσοδημάτων καὶ χρηματικὴν χορηγίαν παρὰ τῆς κυβερνήσεως, ἡ δὲ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν μετάθεσιν ταύτην, ὥστε τὸ ὑποπροξενεῖον τοῦ Βώλου ἔμεινεν ἄμισθον ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἦτον.

Μετὰ τοῦτο προέβη ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς γενομένης προτάσεως, ἵνα καταστα θῶσιν ἔμμισθα τὰ προξενεῖα τοῦ Βουκουρεστίου, τῆς Ὀδησσοῦ, τῆς Μασσαλίας, καὶ τῆς Ἀνβόρνου.

Κατὰ πρῶτον ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ ἡ κυβέρνησις δὲν εἶναι ἤδη εἰς κατάστασιν νὰ πληροφορηθῇ ἀκριβῶς ποῖα εἶναι τὰ ταχτικὰ ἑκάστου τῶν ῥηθέντων προξενείων εἰσοδήματα· ἐξ ὅσων δ' ἔχει πληροφοριῶν τὰ εἰσοδήματα φαίνονται ὀλιγώτερα τῶν ἐξόδων, προτείνει ν' ἀφεθῶσι τὰ προξενεῖα ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος ὡς ἔχουσι. Ἂν δ' ἀκολούθως ἡ κυβέρνησις πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ εἰσοδήματα εἶναι μεγαλήτερα, δύναται νὰ προτείνῃ νὰ καταστα θῶσι καὶ ταῦτα ἔμμισθα· διότι τοῦτο καὶ αὐτὴ ἐπιθυμεῖ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἦναι βεβαία, ὅτι δὲν θέλει ἐπιβαρυνθῇ τὸ δημόσιον· ἐγνωμοδότησεν

ὅθεν ν' ἀναβληθῇ ἡ εἰς τὴν πρώτην τάξιν μετάθεσις τῶν ῥηθέντων προξενείων.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι εἰς τοὺς ῥηθέντας τόπους, τῶν ὁποίων τὰ προξενεῖα ἐζητήσαντό τινες νὰ γείνωσιν ἔμμισθα, ἔχουσι καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη προξένους. Πάντα δὲ μισθοδοτοῦσιν αὐτούς, ἂν καὶ δὲν ὑπάρχῃ εἰς αὐτὰ ὅμοιον μὲ τὸ Ἑλληνικὸν ἐμπόριον, καὶ τοῦτο, διότι σκέπτονται κάλλιον ἡμῶν, οἵτινες παραδίδομεν τοὺς ἐκτὸς Ἕλληνας εἰς τὰς καταπιέσεις τῶν προξένων, καὶ ἐπιβάλλομεν εἰς αὐτοὺς φόρους δυσβαστάκτους, ὡς τὸ χθὲς ἀναγνωσθὲν ἀντίγραφον ἀναφορᾶς προξενικοῦ ὑπαλλήλου ἐμαρτύρει.

Ἀπήντησεν ἄλλος πρὸς τὸν ὑπουργόν, ὅτι συμφωνῶν μετ' αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἔποψιν τῆς μεταθέσεως τῶν προτεινομένων προξενείων εἰς τὴν α. τάξιν, καὶ παραδεχόμενος, ὅτι τὰ εἰσοδήματα εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἐξόδων, ἂν καὶ ὑπάρχουσι πλεῖστα διδόμενα βεβαιοῦντα τὸ ἐναντίον, παρατηρεῖ ὅτι δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν λόγον πρέπει νὰ γείνωσιν ἔμμισθα, ὡς ἐγένετο καὶ τὸ τῆς Σμύρνης, τὸ ὁποῖον εἰσπράττει μὲν 9000 ἐξοδεύει δὲ 16,000. Πολλῷ μᾶλλον, ὅτι πολλὰ τῶν προτεινομένων πρὸς μετάθεσιν εἰς τὴν α τάξιν προξενείων ἔχουσι καὶ λόγον πολιτικὸν σημαντικώτατον· ἀλλὰ καὶ τούτου παραλειπομένου, οἱ οἰκονομικοὶ λόγοι, οἵτινες ἠνάγκασαν τὴν κυβέρνησιν νὰ καταστήσῃ ἔμμισθα τὸ προξενεῖον τῆς Σμύρνης καὶ τὰ ἄλλα, οἱ αὐτοὶ πρέπει νὰ πείσωσιν αὐτὴν νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν α κατηγορίαν τὸ τοῦ Βουκουρεστίου, τῆς Ὀδησσοῦ καὶ τὰ λοιπά, τὰ ὁποῖα προετάθησαν.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι οἱ ἐν Μασσαλίᾳ, Ὀδησσῷ καὶ Βουκουρεστίῳ διορισθησόμενοι ἔμμισθοι πρόξενοι θέλουσιν ἐπιβάλλει μεγάλην δαπάνην εἰς τὸ ἔθνος, διότι αἱ ῥηθεῖσαι πόλεις εἶναι μεγαλοπόλεις, καὶ ἀπαιτοῦνται ὑπὲρ τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως πρόσωπα ἠθικὴν ἀξίαν καὶ βαρύτητα μεγάλην ἔχοντα, καὶ ἀναλόγως διὰ τοῦτο μισθοδοτούμενα. Ἡ κυβέρνησις λοιπὸν ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ τὰ εἰσοδήματα τῶν προξενείων τούτων, καὶ προσεκτικῶς νὰ σταθμίσῃ τὴν δαπάνην διὰ ν' ἀποφασίσῃ τὸ ἔμμισθον ἢ μὴ αὐτῶν. Τὰ δὲ παρά τινων ἀναφερόμενα μεγάλα εἰσπραττόμενα εἰσοδήματα, ἀποδεικνύουσι μέν, ὡς οἱ ἴδιοι ὁμολογοῦσιν, ὅτι προέρχονται ἐκ καταχρήσεων, καὶ προκαλοῦσι νὰ εὑρεθῇ τρόπος πρὸς κατάπαυσιν αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ βασισθῇ εἰς αὐτὰ τὰ ποσὰ ἡ κυβέρνησις. Διότι βάσις τῶν εἰσοδημάτων δὲν τίθεται ἡ κατάχρησις, ἥτις πρέπει νὰ ἐκλείψῃ, ἀλλ' ἡ νόμιμος φορολογία. Τὰ ἐκ ταύτης δὲ εἰσοδ

ματα τῶν ῥηθέντων προξενείων εἶναι ὑποδεέστερα τῶν ἐξόδων· ὅθεν ἡ κυβέρνησις ὀρθῶς σκεφθεῖσα διὰ τοὺς ἐκτεθέντας οἰκονομικοὺς λόγους δὲν προτείνει ἤδη τὴν κατάταξιν τῶν ῥηθέντων προξενείων εἰς τὴν ἔμμισθον κατηγορίαν. Ἀπήντησε πρόσθετι πρὸς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι ἡ παράθεσις τοῦ Βουκουρεστίου, τῆς Μασσαλίας, τῆς Ὀδησσοῦ, κ. λ. πρὸς τὴν Σμύρνην δὲν εἶναι ἁρμόζουσα· διότι ἐκεῖναι μὲν εἶναι πόλεις Εὐρωπαϊκαί, ἔνθα τὸ δίκαιον εἶναι κοινὸν καὶ πᾶς ξένος ἀπολαύει ἴσης πρὸς τὸν ἰθαγενῆ προστασίας, καὶ εὑρίσκονται ἄνδρες εἰς τὰ ὀλίγα προξενικὰ εἰσοδήματα ἀρκούμενοι, ἡ δὲ Σμύρνη εἶναι πόλις τῆς Τουρκίας, ἥτις ὀλίγον σέβεται τοὺς νόμους καὶ τὰ δίκαια τῶν ἐθνῶν, καὶ τὴν πρὸς πάντας ἐξ ἴσου διανομὴν τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἐν ᾗ ὑπάρχει τὸ τῆς ἐτεροδικίας δικαίωμα, καὶ δὲν εὑρίσκεται εὐκόλως ἄμισθος πρόξενος.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι τὰ προξενικὰ εἰσοδήματα τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ προξενείου πρὸ τοῦ 1843 ἦσαν περισσότερα, καθότι πρὸ τοῦ 1843 ἐπλήρωνεν ἕκαστος Ἕλλην ὡς ἐλέχθη καὶ παρ' ἄλλων ἓν φλωρίον, ἀλλ' ἤδη πληρώνει μόνον ἥμισυ, καὶ ὁ ἐκεῖ πρόξενος ἀνέφερεν, ὅτι δὲν ἀρκεῖται καὶ ἐζητήσατο νὰ διορισθῇ μὲ μισθόν.

Ὡμολόγησε καὶ ἕτερος, ὅτι ἡ εἴσπραξις τοῦ ἑνὸς φλωρίου καὶ τῶν δύο δραχμῶν καταχρηστικῶς γίνεται. Διὰ νὰ παύσωσι λοιπὸν αἱ τοιαῦται καταχρήσεις, καὶ διὰ νὰ τεθῇ τάξις τις εἰς τὴν προξενικὴν ὑπηρεσίαν, εἰς ἣν ἤδη οὐδὲν ἐνεργεῖται ἐκ τῶν περὶ αὐτῆς διατεταγμένων εἰς τὰς ὁδηγίας τοῦ 1834 καὶ τὰς ἐκτενεῖς ἐπεξηγήσεις τοῦ 1836, ἐπιβαλλούσας τοσαῦτα χρήσιμα εἰς τοὺς προξένους, ἀνάγκη εἶναι νὰ κασασταθῶσιν ἔμμισθα τὰ προτεινόμενα προξενεῖα. Διότι καὶ τεθέντος, ὅτι τὰ εἰσοδήματα εἶναι ὀλιγώτερα, ἂν καὶ ἡ παρὰ πολλῶν ἐκζήτησις τῶν θέσεων τούτων ἀποδεικνύῃ τὸ ἐναντίον, εἶναι ἀληθὲς συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας νὰ γείνωσι καὶ ταῦτα ὁμοίσθια, ὡς τὸ τῆς Σμύρνης, καὶ νὰ συναθροίζωνται τακτικῶς τὰ εἰσοδήματα. Ἀφοῦ μάλιστα πρόκειται νὰ γείνωσιν ἐλαττώσεις τῶν ἐξόδων τῶν προξενικῶν, καὶ ἀφοῦ εἶναι πιθανώτατον, ὅτι πολλοὶ τῶν προξένων τῶν ῥηθέντων μερῶν, ὡς ὁ τῆς Μασσαλίας, τῆς Ὀδησσοῦ, καὶ ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας, γενόμενοι ἔμμισθοι, δὲν θέλουσι καταδεχθῇ νὰ λαμβάνωσι μισθόν, ἀλλὰ θέλουσι πληρόνεσθαι μόνον τὰ γραφικὰ ἔξοδα καὶ τὴν τῶν ὑποδεεστέρων ὑπαλλήλων μισθοδοσίαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνέπτυξεν, ὅτι δύο γνῶμαι ἐκ τῆς συζητήσεως ἐξήχθησαν α. οἱ μὲν θέλουσι νὰ καταταχθῶσιν ἤδη εἰς τὴν α. κατηγορίαν τὰ προξενεῖα τῆς Ὀδησσοῦ, τοῦ Βου-

κουρεστίου, τῆς Μασσαλίας, τῆς Αιδόρνου, 6'. οἱ δὲ συμφωνοῦντες μὲ τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργοῦ προτείνουσι ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τῆς μεταθέσεως ταύτης ἀπόφασις τῆς βουλῆς, μέχρις οὗ ἡ κυβέρνησις φωτισθῇ περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν εἰσοδημάτων τῶν προξενείων τούτων καταστάσεως καὶ προτείνῃ τὴν εἰς τὰ ἔμμισθα κατάταξιν αὐτῶν. Ηρώτησε δὲ τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν ἀπὸ τοῦδε μετάθεσιν ἑνὸς ἑκάστου τῶν ῥηθέντων προξενείων εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν, ἡ δὲ βουλὴ ἀπεφήνατο ἐν πᾶσι ἀποφατικῶς, θεωρήσασα ὑπόχρεων τὸ ὑπουργεῖον νὰ σπεύσῃ νὰ λάβῃ τὰς πληροφορίας, ἐξ ὧν θέλει κρίνει ἡ βουλὴ, ἂν πρέπῃ νὰ ὑπαγάγῃ κατόπιν αὐτὰ εἰς τὴν ά. κατηγορίαν· ὥστε ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ ὑπουργοῦ.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα ἐκ τοῦ 36 ἄρθρου τὰ τῆς ά. κατηγορίας προξενεῖα, καὶ ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως ἔχοντα οὕτως.

« Ἄρθρ. 36. Εἰς τὴν ά. κατηγορίαν ὑπάγονται.
Τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας
Τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικὸν προξενεῖον.
Τὸ ἐν Σμύρνῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἰωαννίνοις προξενεῖον.
Τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Λαρίσσῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Κρήτῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Τριπόλει προξενεῖον.
Τὸ ἐν Μελίτῃ προξεῖον.
Τὸ ἐν Χίῳ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Γαλατσίῳ ὑποπροξεῖον.
Τὸ ἐν Ἰβραΐλᾳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ζακύνθῳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἑλληνοπόντῳ ὑποπροξενεῖον, καὶ τὸ ἐν Βώλῳ. »

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ τῆς 6'. κατηγορίας, γενομένης τῆς προσθήκης τοῦ ἐν Παλαιστίνῃ ὑποπροξενείου, καὶ τῆς εἰς τὴν τάξιν ταύτην καταστάσεως τοῦ ἐν Ἰσμαΐλίῳ, ἐγένοντο δι' ἀναστάσεως δεκτὰ μετὰ τοῦ τελευταίου τοῦ ἄρθρου παραγράφου, καὶ ἔχουσιν οὕτως·

« Εἰς τὴν 6'. κατηγορίαν ὑπάγονται.
Τὸ ἐν Κερκύρᾳ γενικὸν προξενεῖον.
Τὸ ἐν Βηρυτῷ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Παλαιστίνῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἰόππῃ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Ἀδριανουπόλει ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Αἴνῳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Πρεβέζῃ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἰσμαΐλίῳ ὑποπροξενεῖον.

Ἅπαντα τὰ λοιπὰ τὰ μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὰς δύω ἀνωτέρω κατηγορίας, ὑπάγονται εἰς τὴν τρίτην κατηγορίαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγελίας ἀντικειμένων τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως γενησομένης τὴν 21 Δεκεμβρίου ἡμέραν σάββατον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ζητήσεως τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3. ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΔ'.

Τῆς 21 Δεκεμβρίου

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν πρώτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 69· ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 25, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπὸ τοῦ προέδρου, τῶν Γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρωτάντων τοὺς ἐν ἀδείᾳ αὐτῶν.

Παρετηρήθη ὑπὸ τοῦ προέδρου ὅτι κατ' ἀπόφασιν τῆς βουλῆς εἰς δέκα τρία συνταγματικῶς πολιτευόμενα ἔθνη ἐστάλησαν τὰ πρακτικὰ τῆς τε βουλῆς, τῆς συντελούσεως, καὶ τῶν ἐθνικῶν Κυβερνήσεων, ἐπερωτήσαν δὲ τότε νὰ πέμψωμιν καὶ ἀλλαχοῦ τοιαῦτα, ἂν κατὰ παραδρομὴν παρελείφθη τι τῶν οὕτω πολιτευομένων ἐθνῶν. Ἅμα δὲ τῇ ἀποστολῇ τούτων ἔξωθεν παράπονα ἐγένοντο ἐπὶ τῇ παραλείψει τῆς τε Βραζιλίας καὶ τῆς Ἰονικῆς πολιτείας· ἀλλὰ τῆς μὲν δευτέρας οὐδὲ τότε ἐπελάθομεν, ἀναβαλόντες τὴν εἰς ταύτην ἀποστολὴν τούτων, ἵνα καὶ τὰ τῆς Β. Συνόδου τυπωθῶσι καὶ ταῦτα σὺν τοῖς ἄλλοις ἀποσταλῶσιν. Ἐπειδὴ δ' ἤδη ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τῆς βουλῆς ἵνα εἰς ἀμφό-

τερα ταῦτα τὰ ἔθνη τὰ πρακτικὰ ἀποσταλῶσι, πρέπει ἡ βουλὴ νὰ ἀποφανθῇ ὑπὲρ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν. Ἡ βουλὴ ἐνέκρινε.

Ἀνηγγέλλη ὑπ' αὐτοῦ ὅτι κατ' ἀπόφασιν τῆς βουλῆς ἀνετέθη εἰς αὐτὸν ὁ σχηματισμὸς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ συντάγματος γενομένων ἐν γένει παραχωρήσεων ἐθνικῶν κτημάτων καὶ γαιῶν· καὶ ὅτι λαβὼν ὑπ' ὄψιν τό τε δύσκολον καὶ βαρὺ τοῦ ἔργου, τὴν ἀνάγκην τῆς πολυχειρίας ἐπ' αὐτοῦ, πρὸς δὲ καὶ τὴν ἐκ τούτων ἀνάγκην, ἵνα οἱ ὀνομασθησόμενοι τὴν διαμονὴν αὐτῶν ἐνταῦθα ἔχωσιν, ὠνόμασεν ὡς μέλη αὐτῆς τοὺς Κ. Κ. Δ. Καλλιφρονᾶν, Μ. Ἰατρὸν, Κ. Προβελέγιον, Π. Ῥάγκον, Δ. Χαντσίσκον, Ν. Κορρωτάκην, Δ. Κυριακίδην, Ν. Μπούκουραν, Λ. Σ. Δανόπουλον, Ἐμ. Χ. Τσοῦχλαν, καὶ Σ. Λογοθετόπουλον.

Ἐπὶ ταῖς παρὰ τοῦ προέδρου ὑποβληθείσαις αἰτήσεσιν, ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ ἀπουσίας ἄδεια τριακονθήμερος εἰς τὸν ἐξ Ἀνδρου Βουλευτὴν Κ. Μ. Λ. Καΐρην, ἐπὶ μῆνα δ' ἔτι παράτασις τῆς δοθείσης ἤδη ἀδείας εἰς τὸν ἐξ Ὕδρας βουλευτὴν Κ. Δ. Λ. Κουντουριώτην.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενείων νομοσχεδίου· καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος 35 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, γενομένου δὲ 36. ἄρθρου, παρετήρησέ τις ὅτι διὰ τούτου προσδιορίζεται ὑπὲρ τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων μισθοδοσία· ἐπειδὴ ὅμως διὰ τοῦ κατωτέρω 38. ἄρθρου οὗτοι ὑπάγονται εἰς τὴν βαθμολογίαν τῶν ἄλλων ὑπαλλήλων, πρέπει ἵνα ἡ ὁριζομένη μισθοδοσία ἀκολουθῇ τὴν βαθμολογίαν αὐτῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ τοῦ ὁριισθέντος ὑπὲρ τῶν ἀποδιδομένων εἰς τούτους βαθμῶν μισθοῦ, ἐν τῷ περὶ διοργανισμοῦ τῶν ὑπουργείων νομοσχεδίῳ, δὲν δύνανται οὗτοι νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τὰς ἀνάγκας της ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ θέσεώς των, καὶ ἵνα φανῶμεν συνεπεῖς πρὸς ἀπόφασιν ἡμῶν ἄλλην, δι' ἧς ὡρίσθη ἀνώτερον ποσὸν μισθοδοσίας αἱ 500 δραχ. ἐκτὸς τῶν ὑπουργῶν, ὀφείλομεν ἐν εἴδει μὲν μισθοῦ, νὰ χορηγήσωμεν εἰς τούτους τὸ ποσὸν τὸ ὑπὸ τοῦ περὶ ὑπουργείων νόμου ὁριζόμενον εἰς τὸν βαθμόν, τὸν ὁποῖον ἕκαστος τούτων κατὰ τὸ κατωτέρω 38 ἄρθρον ἔχει, τὰ δὲ πλέον τούτων νὰ χορηγῶμεν εἰς αὐτοὺς ἐν εἴδει χορηγίας τινός, ἀναλογίζοντες ταῦτα κατὰ τὰς ἀνάγκας καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλουσι προξενεύει.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ὁ προαγορεύσας πρωτείνας νὰ προσδιορισθῇ ἡ μισθοδοσία τῶν προξενικῶν τούτων ὑπαλλήλων

κατὰ λόγον τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον τὸ κατωτέρω 38. ἄρθρον ἀποδίδωσιν εἰς αὐτούς, προέθετο νὰ καταταξῃ καὶ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπαλλήλους τούτους μετὰ τῶν ἐνταῦθα ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ὑπηρετούντων· ἀλλ' ὁ διακρίνων τοὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους βαθμὸς δὲν πρέπει αὐστηρῶς καὶ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν νὰ συνεπάγῃ, ὡς γίνεται ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, πολλῷ δὲ μᾶλλον τοῦτο δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀφορῶντος ὑπαλλήλους διατελέσοντας παρὰ ξένοις ἔθνεσι. Καὶ ἐψηφίσαμεν μὲν ἀνώτερον ποσὸν μισθοδοσίας τὰς 500 δραχ. εἰς τοὺς πρέσβεις ὅμως ἐχορηγήσαμεν πολλῷ μείζον ποσὸν τούτων, μὴ δυάμενον ἄλλως νὰ δικαιολογηθῇ. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τῆς προτάσεως ταύτης ἀπῄτησε μὲν νὰ τηρηθῇ τυπικότης εἰς τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν, ν' ἀναιρεθῇ δὲ τὸ ἄτοπον τῆς μικρᾶς μισθοδοσίας δι' αὐξήσεως αὐτῆς δοθησομένης λόγῳ χορηγίας ἢ ἄλλως εἰπεῖν ἐπιμισθίου, διὰ τοῦτο ἀντιτάσσεται εἰς ταῦτα ὅτι οὐδέποτε δικαιούμεθα νὰ παραβάλλωμεν τοὺς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ὑπαλλήλους πρὸς τοὺς ἐν ἀλλοδαπῇ καὶ διάφορον ἔχοντας θέσιν, καὶ ὑπὸ πλειόνων βεβαρυμένους ἀναγκῶν.

Μετὰ τῶν πρώτων ἀγορεύσαντα παρατηρήσαντα ὅτι τὸ πλέον τῆς ὑπουργικῆς μισθοδοσίας διδόμενον εἰς τοὺς Πρέσβεις Ὑπουργοὺς ὄντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ποσὸν, δὲν ἀποτελεῖ μέρος τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, ἀλλ' ὡς χορηγία τις συμπληρωτικὴ δίδοται· καὶ ὡς τοιοῦτον εἰθεώρησε τοῦτο καὶ δικαστικὴ ἀπόφασις διατάξασα κατάσχεσιν οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ὅλου τῆς μισθοδοσίας ἑνὸς τῶν πρέσβεων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν 1000 μόνον δραχμῶν, τῶν τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ὑπουργοῦ ἀποτελουσῶν.

Ἐπανέλαβεν ὁ αὐτὸς ὅτι ἡ μὲν δικαστικὴ ἀπόφασις ὑποχρεωτικὴν ἔχει δύναμιν ἐπὶ μόνων τῶν διαδίκων, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν νομοθετούντων καὶ βουλευομένων· ἤδη δὲ ὁ μισθὸς δὲν πρέπει νὰ ψηφισθῇ κατὰ λόγον τοῦ βαθμοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν διδομένην θέσιν καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλει προξενεύει, ἵνα δυνηθῇ νὰ ἐπαρκῇ εἰς αὐτάς· τόσῳ μᾶλλον καθόσον καὶ ἐν εἴδει χορηγίας οὐδὲν δυνάμεθα νὰ ψηφίσωμεν τοιοῦτον, δυνάμενοι νὰ χορηγῶμεν χορηγίας ὑπὲρ τῶν γραφικῶν ἀναλωμάτων, καὶ τῶν ἄλλων τῆς ὑπηρεσίας ἀναγκῶν, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς συμπλήρωσιν μισθοῦ.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι διά τε τὴν ἀνάγκην τῆς προστασίας τῶν ὁμοεθνῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, καὶ τὴν τιμιωρίαν ἢ περιστολὴν τῶν πλημμελούντων ἐκ τούτων, ἡ προξενικὴ ὑπηρεσία τὰ μάλιστα ἀναγκαιοῦσα κατεδείχθη εἰς τὰ ἔθνη. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αἱ προξενικαὶ θέσεις δὲν εἶναι τιμητικαί, ἀλλὰ δι' ἀνάγκην συνεστῃ

μέναι, καὶ οἱ διοριζόμενοι ὑπάλληλοι τὰ ἀναγκαιοῦντα αὐτοῖς πρέπει νὰ ἔχωσιν, ὅπως εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν ἐπαρκῶσι, καὶ ταῦτα ἀρθόνως νὰ χορηγῶνται πρέπει, ἵνα τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν οἱ τοῦ ἔθνους ἀποστελλόμενοι οὗτοι ἀντιπρόσωποι διατηρῶσι· τὸ ἔργον δὲ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν διὰ τοῦτο δὲν εἶναι παντὸς, ἵνα μὴ διὰ φειδὼ δὲν δοθῶσι τὰ ἀναγκαῖα, καὶ ἀναγκασθῇ ἡ κυβέρνησις ἢ τὸν νόμον νὰ μὴ ἐκτελέσῃ μὴ εὑρίσκουσα τοὺς τὰς προξενικὰς θέσεις ἀναδεχθησομένους, ἢ τὰ προξενικὰ καθήκοντα εἰς τὸν τυχόντα τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατελούντων ἀναθέσῃ. Ὡς δὲ τὰ ἄλλα ἔθνη ἀμιλλῶνται ἵνα ἄνδρας ἐγνωσμένους ἤδη ἐπὶ πολιτικῇ ἱκανότητι καὶ κοινωνικαῖς ἀρεταῖς διορίσωσιν, οὕτω καὶ ἡμεῖς κατώτεροι τούτων ὀφείλομεν νὰ μὴν ἀναδειχθῶμεν. Πρὸς τὸν προσδιορισμὸν ὅμως τοῦ ἀρκοῦντος μισθοῦ ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ καὶ τὴν θέσιν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλει προξενεύει, καὶ τὴν ἐμπορικὴν αὐτοῦ κίνησιν, καὶ τὰς ἄλλας κατὰ λόγον αὐτῆς ἀνάγκας, τὰς ὁποίας οἱ ἐν αὐτῷ κατοικοῦντες ἔχουσιν· ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς οὐδὲν τούτων γνωρίζομεν, οὐδὲ δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν ἐπὶ τόπων τόσων, τοὺς ὁποίους τὸ νομοσχέδιον ἀναφέρει, ἠθέλαμεν ἁμαρτήσει μόνοι ἐπὶ τούτων βουλευόμενοι, καὶ ἄνευ ὁδηγοῦ τινος ταῦτα ψηφίζοντες. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινεν ἵνα διορισθῇ ἐπιτροπὴ τις ἐξ ἀνδρῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον τοὺς τόπους τούτους καὶ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν γνωρίζόντων, ἥτις νὰ συντάξῃ μισθοδοτικὸν τῶν προξένων τούτων πίνακα, καὶ ὑποβάλλῃ εἰς ἡμᾶς, ἵνα ἀποφασίσωμεν ἐπὶ τούτου.

Ἐπήνεγκεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τῶν διϊσχυρισμῶν τοῦ πρώτον ἀγορεύσαντος ὅτι τῆς μὲν ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ἵνα ἀνώτερον ποσὸν μισθοδοσίας αἱ 500 δραχ. ὧσιν, ἐζήτησεν ἄλλη μεταγενεστέρα αὐτῆς ἀπόφασις τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπαλλήλους, ἐφ' ὧν ἡ πρώτη αὐτῆς ἀπόφασις δὲν ἐδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ· ὁ δὲ διϊσχυρισμὸς αὐτοῦ ἵνα ὁ μισθὸς τὸν βαθμὸν παρακολουθῇ δὲν ἀληθεύει ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ὀρθῶς καὶ ὁ μετ' αὐτὸν ἀγορεύσας παρετήρησεν, ἀλλ' ἐπὶ μόνον τῶν στρατιωτικῶν· ἐπειδὴ δὲ καὶ παραδεχόμενοι τὴν πρότασιν αὐτοῦ ἵνα λόγῳ χορηγίας τὸ πλέον τοῦ μισθοῦ χορηγῶμεν εἰς αὐτοὺς θέλομεν δίδει τότε καὶ εἰς τοὺς προξένους ἔξοδα παραστάσεως, τὰ ὁποῖα μόνον οἱ πρέσβεις δικαιοῦνται νὰ ἔχωσιν· ἡ δὲ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὁριζομένη μισθοδοσία ἐκανονίσθη ἀπὸ τὰς ἀνάγκας τῶν πόλεων, ἐν αἷς οἱ διορισθησόμενοι πρόξενοι θέλουσιν εὑρεῖ, οὐχὶ δὲ κατὰ λόγον τοῦ βαθμοῦ ἵνα μὴ δοθῇ μισθὸς

μηδόλως εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν ἐπαρκῶν, πολλῷ δὲ μᾶλλον μὴ διατηρῶν τὴν προξενικὴν ἀξιοπρέπειαν· διὰ τοῦτο νὰ παραδεχθῶμεν ὀφείλομεν τὸ νομοσχέδιον, καθόσον καὶ ἡ πρότασις αὐτὴ τοῦ προαγορεύσαντος δὲν δύναταί που νὰ στηριχθῇ, διότι καὶ ἡ διορισθησομένη ἐπιτροπὴ ἵνα ἐπισήμους λάβῃ πληροφορίας παρὰ τῆς κυβερνήσεως θέλει ζητήσει αὐτὰς, ἡ δὲ κυβέρνησις ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν τούτων τὸ παρὸν συνέταξεν ἄρθρον.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι κατ' οὐδὲν σχεδὸν αἱ τῶν προαγορευσάντων γνῶμαι διαφέρουσι, διότι πάντες τὰ ἀρκοῦντα εἰς τοὺς προξενικοὺς ὑπαλλήλους νὰ χορηγήσωμεν προτιθέμεθα· ἡ διαφορὰ δὲ τῶν γνωμῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν τύπων μόνον περιορίζεται. Καὶ ἂν ἡ Βουλὴ τὴν γνώμην τοῦ πρώτων ἀγορεύσαντος παραδεχθῇ, ἵνα ὡς μισθὸν μόνον τὸν ὑπὲρ τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν ὁριζόμενον θεωρήσῃ, τὸ δὲ πλέον τούτων ὡς χορηγίαν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου διδομένην, ὠφέλιμα θέλει ψηφίσει· διότι τότε πολλοὶ τῶν προξενικῶν τούτων ὑπαλλήλων ἐν ἀδείᾳ ἐνταῦθα ἐπὶ μῆνας διατελοῦντες δὲν θέλουσι λαμβάνει ὅλα τὰ διδόμενα εἰς τούτους εὑρεύοντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἀλλὰ μόνον τὸ ποσὸν τὸ ὑπὲρ τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν διὰ τοῦ περὶ ὑπουργείων νόμου ὁριζόμενον· καὶ ἐὰν κατάσχεσις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ προξενικοῦ τινος ὑπαλλήλου νὰ ἐνεργηθῇ πράκειται, δὲν θέλουσι κατάσχει τὸ ὅλον διδόμενον εἰς τοῦτον ποσὸν, ἀλλὰ τὸ 1/4 τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν.

Μετά τινας, τὸν μὲν παρατηρήσαντα ὅτι καὶ τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἐννοεῖ διὰ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, ὡς μισθὸν θεωροῦν διδόμενον μόνον τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον ὑπὲρ τοῦ βαθμοῦ ἑκάστου αὐτῶν ὁ περὶ ὑπουργείων ψηφίζει νόμος· ὡς καὶ αὐτὴ ἡ ὑπὸ τοῦ πρώτων ἀγορεύσαντος μνημονευθεῖσα ἀπόφασις μαρτυρεῖ. Τὸν δὲ ἐπαναλαβόντα ὅτι τοῦτο πρέπει κἂν ἐν τοῖς πρακτικοῖς νὰ καταχωρισθῇ, ἵνα καὶ οἱ μὲ πλήρη μισθὸν, ἢ κατὰ τὰς περὶ τῶν ἀδείας λαμβανόντων διατάξεις, ἐνταῦθα διατελοῦντες προξενικοὶ ὑπάλληλοι, μόνον τὸν μισθὸν αὐτῶν λαμβάνωσιν, ἢ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν, ἐκτὸς τῆς ἄλλης χορηγίας, αἱ διατάξεις αὗται περὶ τῶν λαμβανόντων ἀδείας ἐφαρμόζωνται.

Ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο παμψηφεὶ ὅτι μηδόλως τὰ ποσὰ τοῦ ἄρθρου μεταβάλλουσα, θεωρεῖ ὅμως ἐξ αὐτῶν ὡς κύριον μὲν μισθὸν τὸ ποσὸν τὸ ὑπὲρ τοῦ βαθμοῦ τῶν προξενικῶν τούτων ὑπαλλήλων ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῶν ὑπουργείων νόμου ὡς χορηγίαν δὲ τὸ περισσεῦον καὶ οἱ

ὑπάλληλοι δὲ εἶναι ἐντὸς τῆς αὐστηρότητος τῶν περὶ ἀδείας διατάξεων,

Μετὰ ταῦτα προέβη ἡ βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς· καὶ ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἰδοῦσα ὅτι τὰ γραφικὰ ἔξοδα καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ψηφισθεῖσι μέχρι τοῦδε νόμοις ὡρίζοντο, προέτεινεν ἵνα καὶ ἐντὸς τοῦ παρόντος ψηφισθῶσι ταῦτα.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι ταῦτα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ κάλλιον νὰ ψηφίζωνται ἐτησίως πρέπει, διότι δὲν εἶναι γνωστὸν ἂν θέλωσιν εἶσθαι ἴσα κατ' ἔτος.

Μετ' ἄλλον δὲ εἰπόντα ὅτι αἱ μὲν ἔκτακτοι δαπάναι ὡς ἀποτέλεσμα περιστάσεων διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ πρέπει νὰ ψηφίζωνται, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ γραφικὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα διὰ τοῦ νόμου πρέπει νὰ ὁρισθῶσι. Καὶ μετὰ τὸν εἰσηγητὴν προσθέντα ὅτι ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἐξόδων ἡ ἐπιτροπὴ ἐσυμβουλεύθη τὸν ἐν τῇ συνοδευούσῃ τὸ νομοσχέδιον ἐκθέσει τοῦ ὑπουργείου πίνακα προσδιορίζοντα ταῦτα.

Παρετήρησεν ἄλλος ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου ὅτι ἐπίσης καὶ ἐνταῦθα δὲ πρέπει νὰ συγκρίνωμεν τοὺς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ὑπαλλήλους πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ· διότι ἐκεῖ οὐδεμίαν ἄλλην ἁρμοδιότητα ἔχομεν ἢ ἐπὶ τῶν ἐκεῖ διαμενόντων ὁμοεθνῶν, τὴν ἐμπορικήν, καὶ ἂν, κατ' ἐξαίρεσιν, ἔν τινι τῶν πόλεων τῆς ἀλλοδαπῆς ἐπιβαρύνηται ὁ ὑπάλληλος μὲ δαπάνας ἐξαιρετικάς, δὲν δυνάμεθα ν' ἀρνηθῶμεν τὴν ἐκτέλεσιν τούτων ἀκολουθοῦντες τὸν γνώμονα ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ὑπαλλήλων· ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ ἔξοδα ταῦτα εἶναι διάφορα καὶ ἄνισα κατὰ λόγον τοῦ τόπου καὶ τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ, δὲν δυνάμεθα γενικῶς ταῦτα νὰ ψηφίσωμεν διὰ τοῦ νόμου, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀναβάλωμεν νὰ ψηφίζωμεν ταῦτα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐτησίως.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι τὰ μὲν τακτικὰ ἔξοδα δύνανται νὰ ἐμπεριληφθῶσιν ἐν τῷ νόμῳ, εἰς ἐκτάκτους δὲ περιστάσεις εἶναι δυνατὸν ν' αὐξάνωνται· οὕτω π. χ. καὶ τὰ ἔξοδα τῶν νομαρχιῶν Σύρου καὶ Πατρῶν ηὐξήθησαν διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας. Ἐπειδὴ δὲ τὰ γραφικὰ ἔξοδα δὲν θέλουσι δοθῇ εἰς τοὺς προξένους ἀνευθύνως, διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ τεθῶσιν εἰς αἰνιγματώδη κατάστασιν· διότι τότε καὶ αἱ μισθοδοσίαι τῶν προξένων ἔπρεπε νὰ μὴ ὁρισθῶσιν ἐν τῷ νόμῳ, καθόσον ἐνδέχεται εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις ν' αὐξομειωθῶσιν.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι τοὺς μισθοὺς τῶν προξένων προέτεινεν ἡ κυβέρνησις, δυναμένη νὰ λάβῃ πληροφορίας περὶ τῆς

ἀπαιτουμένης δαπάνης ἑκάστου προξενείου. Τὰ δ' ἔξοδα τοῦ γραφείου ἐξαρτῶνται ἐξ ἄλλων περιστάσεων, ὡς ἀπὸ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἐργασίας, καὶ τῆς αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως αὐτῆς. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ τὰ τακτικὰ γραφικὰ ἔξοδα αὐξομειοῦνται, οὐχὶ ἕνεκα ἐκτάκτων περιστάσεων, ἀλλὰ διὰ τοπικοὺς λόγους, εἶναι ὀρθότερον νὰ προϋπολογίζωνται μᾶλλον κατ' ἔτος, οὐχὶ δὲ νὰ ἐνδιαλαμβάνωνται εἰς τὸν νόμον.

Μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὰ λοιπὰ μέλη αὐτῆς δὲν ἐπέμενον ἵνα τεθῇ ἐν τῷ νόμῳ ὁ προσδιορισμὸς καὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων, ἐγένετο δεκτὸν νὰ προϋπολογίζωνται εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα αἱ μισθοδοσίαι ἑκάστου προξενείου ὀνομαστικῶς, καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐγένοντο δεκτὰ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως. Παρετηρήθη δ' ἐπὶ τοῦ ἐν Σμύρνῃ προξενείου ὅτι τούτου ὁ γραμματεὺς λαμβάνει **3000** δραχ. ἐνῷ ἡ μισθοδοσία τοῦ γραμματέως, ὡς ἔχοντος βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως ἀ. ἢ β'. τάξεως, ὡρίσθη εἰς **2400** ἢ **1800**· ὅθεν ἡ ἀνισότης αὕτη εἶναι ἀδικαιολόγητος. Ἀντετάχθη μὲν, ὅτι αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐν Σμύρνῃ γραμματέως τοῦ προξενείου εἶναι περισσότεραι, καὶ ἐπομένως καὶ ἡ μισθοδοσία του πρέπει νὰ ἦναι μεγαλητέρα, ἀλλ' ἀντιπαρετηρήθη, ὅτι ἂν ὑπάρχωσι πολλοὶ ἐργασίαι, εἶναι δυνατὸν νὰ διορισθῇ καὶ ἄλλος γραφεύς, διότι οἱ ὑπάλληλοι δὲν μισθοδοτοῦνται ἀναλόγως τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἀλλ' ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ, ἡ δὲ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ καταβιβασθῇ ἡ μισθοδοσία τοῦ ἐν Σμύρνῃ προξενικοῦ γραμματέως εἰς δραχ. **2.400**.

Καὶ περὶ τῶν λιμεναρχῶν δὲ ἐγένετο λόγος, ὅτι οὗτοι εἰς μόνην τὴν Κωνσταντινούπολιν εἶναι ἀναγκαῖοι διὰ νὰ λαμβάνωσι καὶ μεταφέρωσι τὰ φερμάνια, ἀλλ' ἀλλαχοῦ οὐδεμίαν εἰδικὴν ὑπηρεσίαν ἔχουσι καὶ καθίστανται περιττοί. Πρὸς ταῦτα δὲ ἀντέλεξεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ τῶν φερμανίων ἐξαγωγὴ εἶναι ἔργον τῶν διερμηνέων· καὶ οὐχὶ τῶν λιμεναρχῶν· οὗτοι δὲ ἔργον ἔχουσι νὰ ἐπιτηρῶσιν εἰς τοὺς λιμένας τὰς ἀγκυροβολήσεις τῶν πλοίων, νὰ καθοδηγῶσι τοὺς πλοιάρχους, καὶ νὰ διαλύωσιν ἐνίοτε τὰς διανέξεις αὐτῶν· ὥστε οἱ αὐτοὶ λόγοι, οἵτινες καθιστῶσιν αὐτοὺς ἀναγκαίους εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὑπαγορεύουσι τὸν διορισμόν των καὶ εἰς Σμύρνην. Ἡ βουλὴ δὲ παρεδέχθη τοὺς λιμεναρχας, ὡς εἶχον.

Μετὰ δὲ τὴν ἐν Ἄρτῃ πρακτορίαν προσετέθη τὸ ἐν Λαρίσσῃ προξενεῖον μὲ τοὺς αὐτοὺς ὑπαλλήλους, οὓς καὶ τὸ ἐν Ἰωαννίνοις εἶχεν, καὶ μὲ τὰς αὐτὰς τούτων μισθοδοσίας.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἐν Μελίτῃ προξενείου παρετηρήθη καὶ αὖθις, ὅτι ἡ μισθοδοσία τοῦ γραμματέως εἰς οὐδετέραν τῶν βαθμολογιῶν ἀνῆκε, καὶ πρέπει καὶ αὐτὴ νὰ γείνῃ ἢ 1800 δραχ. ἢ 2400· μετὰ τινα ἀντίρρησιν, μετεβλήθη ἡ μισθοδοσία τοῦ γραμματέως τούτου εἰς 1800.

Ὡσαύτως κατέκρινέ τις τὴν ὑπάρχουσαν διαφορὰν μεταξὺ τῶν ἐν Γαλατζίῳ καὶ Ἰβραΐλα ὑποπροξενείων· καὶ ἀντέλεξε μὲν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι αἱ μισθοδοσίαι ὅλων τῶν προξένων δὲν δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς αὐτὰς κατηγορίας, ἀλλ' ἐξαρτῶνται ὑπὸ τῶν διαφόρων τοπικῶν περιστάσεων, ἡ δὲ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ καταβιβασθῇ καὶ ἡ μισθοδοσία τοῦ ἐν Γαλατζίῳ ὑποπροξένου εἰς 4200. Τελευταῖον δὲ καὶ ἡ μισθοδοσία τοῦ ἐν Βώλῳ ὑποπροξένου κατεβιβάσθη εἰς 3600 δραχμάς.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον τροποποιηθὲν σύμφωνα καὶ μὲ τὴν ἐν τῇ συνεδριάσει ΙΖ'. τῆς 11 Δεκεμβρίου ἀπόφασιν τῆς βουλῆς ἐπὶ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας, καὶ ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 37. Οἱ μισθοὶ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ κατηγορίᾳ γενικῶν προξενείων, προξενείων καὶ ὑποπροξενείων, προσδιορίζονται ὡς ἀκολούθως.

Διὰ τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας.

Ὁ πρόξενος διευθυντὴς τοῦ γραφείου θέλει λαμβάνει κατ' ἔτος δραχμὰς		7,000
Ὁ ὑποπρόξενος ὑποδιευθυντὴς	δραχ.	4,800
Οἱ γραμματεῖς 3. τάξεως ἀνὰ	δραχ.	2,400
Οἱ γραφεῖς	»	1,200
Ὁ Διμενάρχης	»	1,200
Ὁ δεσμοφύλαξ	»	600
Ὁ κλητὴρ	»	440
Οἱ γιασακζίδες	»	480
Διὰ τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γεν. προξενεῖον.		
Ὁ γενικὸς πρόξενος ἀνὰ	δραχ.	8,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ γενικοῦ προξενείου	»	2,400
Ὁ διερμηνεὺς	»	1,800
Ὁ γραφεὺς	»	1,200
Ὁ λιμενάρχης	»	600
Οἱ γιασακζίδες	»	350
Διὰ τὸ ἐν Σμύρνῃ προξενεῖον.		
Ὁ πρόξενος ἀνὰ	δραχ.	8,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	2,400

Ὁ πρῶτος διερμηνεὺς	»	2,000
Ὁ δεύτερος διερμηνεὺς	»	1,400
Ὁ γραφεὺς	»	1,200
Ὁ λιμενάρχης	»	720
Οἱ γιασακζίδες	»	350
Διὰ τὸ ἐν Χίῳ προξενεῖον.		
Ὁ πρόξενος	δραχ.	4,800
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	1,800
Ὁ γιασακζὴς	»	350
Διὰ τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ προξενεῖον.		
Ὁ πρόξενος	»	7,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	1,800
Ὁ διερμηνεὺς	»	1,200
Ὁ γιασακζῆς	»	350
Διὰ τὸ ἐν Ἰωαννίναις προξενεῖον.		
Ὁ πρόξενος	»	6,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	δραχ.	1,800
Ὁ γιασακζὴς τοῦ προξενείου	»	350
Ὁ γιασακζὴς τῆς ἐν Ἄρτῃ πρακτορίας	»	350
Διὰ τὸ ἐν Λαρίσσῃ προξενεῖον.		
Ὁ πρόξενος	»	6,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	1,800
Ὁ γιασακζὴς τοῦ προξενείου	»	358
Διὰ τὸ ἐν Κρήτῃ προξενεῖον.		
Ὁ πρόξενος	»	6,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	1,800
Ὁ γιασακζὴς	»	280
Διὰ τὸ ἐν Μελίτῃ προξενεῖον. Ὁ πρόξενος	»	4,800
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	1,800
Διὰ τὸ ἐν Ταργέστῃ προξενεῖον.		
Ὁ πρόξενος	δραχ.	6,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	2,400
Διὰ τὸ ἐν Γαλατζίῳ ὑποπροξενεῖον.		
Ὁ ὑποπρόξενος	»	4,200
Διὰ τὸ ἐν Ἰβραΐλᾳ ὑποπροξενεῖον.		
Ὁ ὑποπρόξενος	»	4,200
Διὰ τὸ ἐν Βώλῳ ὑποπροξενεῖον.		
Ὁ ὑποπρόξενος	δραχ.	3,600
Διὰ τὸ ἐν Ζακύνθῳ ὑποπροξενεῖον.		
Ὁ ὑποπρόξενος	»	4,200

Διὰ τὸ ἐν Ἑλλησπόντῳ ὑποπροξενεῖον.

Ὁ ὑποπρόξενος . . . . . » 4,200

Ὡσαύτως ἐγένετο δεκτὸν διὰ ἀναστάσεως καὶ ἑκάτερον τῶν ἄρθρων 38 καὶ 39 ἐχόντων οὕτως·

« Ἄρθρ. 38 Εἰς ἑκάστην τῶν εἰρημένων προξενικῶν ἀρχῶν θέλει χορηγεῖσθαι ἐτησίως διὰ γραφικὰ ἔξοδα καὶ ἀνάλογος χρηματικὴ ποσότης, ἥτις θέλει συμπεριλαμβάνεσθαι εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν, μεταβαλλομένη κατ' ἔτος ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας. »

« Ἄρθρ. 39. Ἡ τῶν προξενείων τῆς Β. κατηγορίας χρηματικὴ ἐπιχορήγησις θέλει προσδιορίζεσθαι κατ' ἔτος ἐν τῷ γενικῷ προϋπολογισμῷ, μεταβαλλομένη ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας. »

Ὡσαύτως δ' ἀναστάσεως παρεδέχθη ἡ βουλὴ καὶ τὸ 38 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ κατὰ τὴν μεταβληθεῖσαν ταξιν ἐγένετο 40, ἔχον οὕτω·

« Ἄρθρ. 40. Ὁ γεν. πρόξενος ἔχει βαθμὸν τμηματάρχου α. τάξεως.

Ὁ πρόξενος βαθμὸν τμηματάρχου β'. τάξεως.

Ὁ ὑποπρόξενος βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως α. τάξεως.

Ὁ γραμματεὺς γενικοῦ προξενείου, βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως α. τάξεως.

Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως β'. τάξεως.

Οἱ πρῶτοι διερμηνεῖς τῶν γενικῶν προξενείων καὶ προξενείων, ἔχουσι βαθμὸν ὑποπροξένου.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου παρετήρησέ τις, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ ὁρισθῇ, ὅτι οἱ προξενικοὶ πράκτορες διορίζονται διὰ Β. διατάγματος καὶ νὰ μὴ ἀφεθῇ εἰς μόνην τὴν τοῦ ὑπουργοῦ θέλησιν, διότι καὶ εἰς τοὺς πράκτορας ἐμπιστεύονται οὐσιώδη καθήκοντα, λαμβάνουν οὗτοι δημοσίας σφραγίδας καὶ τὴν ἐθνικὴν σημαίαν, εἶναι δ' ἀσφαλέστερον νὰ διορίζωνται διὰ Β. διατάγματος, ἀφοῦ μάλιστα τοῦτο οὐδεμίαν ἐλάβην φέρει. Ἀντέλεξαν δ' ἄλλοι, ὅτι οἱ πράκτορες δὲν εἶναι ὑπάλληλοι, ἀλλ' ἀναπληρωταὶ τῶν προξενικῶν θέσεων, διὰ ταῦτα δὲ καὶ ὑπ' εὐθύνην τῶν προξένων διορίζονται· τὴν δὲ ὑπογραφὴν τοῦ βασιλέως ἀπαιτουμένην ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ ὑπαλλήλων, διοριζομένων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς νενομοθετημένας θέσεις καὶ ἀναδεχομένων εὐθύνην, δὲν πρέπει νὰ ἀπαιτῶμεν καὶ εἰς τὸν διορισμὸν τῶν πρακτόρων, καὶ νὰ ἐπαυξάνωμεν τὰς ἀσχολίας ἐπὶ οὕτω μικρῶν· ὅτι καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἔθνεσιν οἱ πράκτορες δὲν διορίζονται διὰ Β.

διαταγμάτων, ἀλλὰ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἔντισι μάλιστα παρὰ τοῦ προξένου, ὅστις εἰδοποιεῖ μόνον περὶ τούτου τὴν Κυβέρνησιν· ὅτι τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ βασιλέως, καὶ οὗτος διέκρινε τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ ἐπερύλαξε τὰ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντα· οὐδ' ἀρμόζει νὰ ὑπαινιττώμεθα διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης, ὅτι ἔχομεν ἀμφιβολίαν εἰς τὴν εὐθύτητα τοῦ ὑπουργείου, ἐφ' οὗτω μάλιστα μικρῶν, ἐνῷ ἐδόθη εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τὸ δικαίωμα τοῦ ἀφ' ἑαυτῶν διορισμοῦ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων μὲ ἑκατονταδράχμους μισθοδοσίας.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ προταθεῖσα μεταποίησις δὲν ὑπεστηρίχθη παρ' ἄλλου, δὲν ἐγένετο δεκτὴ, καὶ ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 41 ἔχον οὕτω·

« Ἄρθρ. 41 Οἱ προξενικοὶ πράκτορες διορίζονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ἁρμοδίου γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου.

Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου διορίζονται ἐπίσης καὶ οἱ γραφεῖς τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας καὶ τῶν προξενείων ὅπου ὑπάρχουσι τοιοῦτοι.

Οἱ κλητῆρες, γιασακζίδες καὶ θυρωροὶ διορίζονται παρὰ τῆς πρεσβείας ἢ τῶν ἁρμοδίων προξένων. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 40 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ ἔπρεπε νὰ μεταβληθῇ εἰς 42, ἐπαρουσιάσθη τροπολογία ἔχουσα οὕτως·

Ἄρθρ. 40.

« Ἡ δικαστικὴ καθὼς καὶ ἡ κατὰ τὰ λοιπὰ ἁρμοδιότης τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐν γένει θέλουσιν ὁρισθῇ διὰ νόμου, μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν θέλουσιν ἰσχύει τὰ μέχρι τοῦδε διὰ νόμων, Β. διαταγμάτων καὶ ὁδηκανονισθέντας.

Μετὰ τὸ ἄρθρον 40 ὑπεται ὡς ἄρθρον 41 ἡ ἑπομένη διάταξις.

Ἡ διατύπωσις τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων, καὶ τοι περὶ τοῦ λογιστικοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν θέλουσι ὁρισθῇ διὰ νόμου, ἐκδοθησομένου ἐντὸς τὸ πολὺ τῆς προσεχοῦς συνόδου, μέχρι τῆς λήξεως τῆς ὁποίας θέλει ἰσχύει ἡ κατὰ τὸ 1836 ἐκδοθεῖσα καὶ ἐν φύλλῳ 236 τῆς Β. ἐφημερίδος τοῦ αὐτοῦ ἔτους καταχωρημένη διατύπωσις καθὼς καὶ αἱ περὶ λογιστικοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν διατάξεις τῶν παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν ἐκδοθεισῶν ὁδηγιῶν, θέλει δὲ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τοῦδε ἡ τῶν διπλοτύπων χρῆσις διὰ τὰς εἰσπράξεις. »

Ἀναπτύσσων δέ τις ταύτην ἀνέφερεν, ὅτι ἡ τροπολογία ἀπαιτεῖ νὰ κανονισθῇ διὰ νόμου οὐχὶ μόνον ἡ δικαστικὴ ἁρμοδιότης τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ τούτων καθήκοντα, καὶ νὰ μὴ γείνῃ ὁ διορισμὸς τούτων διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι δὲν ὁρίζεται ἀκριβῶς ποῖα εἶναι τὰ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων κανονιζόμενα, καὶ ποῖα τὰ χρήζοντα νόμου ἵνα ἀποφασισθῶσι, ἀλλ' ἐκ τοῦ 28 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἐξάγεται σαφῶς, ὅτι τὰ διατάγματα δὲν εἶναι πρωτουργὰ καὶ αὐθύπαρκτα, ἀλλ' ἔπονται τοῖς νόμοις, ὡς ἐκδυδόμενα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων· πρέπει λοιπὸν νὰ προϋπάρχῃ νόμος κανονίζων καθόλου τὰ δικαιώματα, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἐπέλθῃ διάταγμα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου· πολλάκις ὅμως παρετηρήθη τοιαύτη ἔλλειψις τῶν ὑπουργῶν, εὐκολυνομένων ἢ ὠφελουμένων ἐκ τῆς παραβάσεως τούτου, ἀλλ' ὅταν ὁ Βασιλεὺς κυβερνᾷ διὰ διαταγμάτων, ἀκούει μόνον τὸν ὑπουργὸν αὐτοῦ, ὅστις πολλάκις ἐνδέχεται ν' ἀπατηθῇ, ἐνῷ ὅταν καθυποβάλλῃ νόμον φωτίζεται παρὰ τῆς γνώμης καὶ τῶν δύο νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ εἰς τὸ ἔθνος συμφέρον· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ὅτι πρέπον εἶναι νὰ κανονισθῇ διὰ νόμου οὐχὶ μόνον ἡ δικαστικὴ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν δικαιοδοσία, ἀλλὰ καὶ ἡ διοικητική· διότι οἱ πρόξενοι, ἐκτὸς τῶν δικαστικῶν καθηκόντων, ἔχουσι συμβολαιογραφικὰ, ληξιαρχικὰ καὶ λοιπὰ καθήκοντα. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι δὲν δύνανται νὰ νομοθετηθῶσι διὰ νόμου τὰ καθ' ἕκαστα, διότι εἰς ἄλλους μὲν προξένους δίδονται μεγαλειτέρα, εἰς ἄλλους δὲ ὀλιγωτέρα δικαιοδοσία, καθόσον αἱ τοπικαὶ περιστάσεις ἐπιτρέπουσιν ἢ ἀπαιτοῦσιν, εἶναι ὅμως δυνατὸν νὰ νομοθετηθῶσι τὰ γενικὰ καθήκοντα, ν' ἀφεθῇ δὲ ὁ προσδιορισμὸς τῶν εἰδικωτέρων λεπτομερειῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα ἐνεργῇ τοῦτον διὰ Β. διαταγμάτων· οὕτω δὲ πληροῦται καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ 28 ἄρθρου τοῦ συντάγματος.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι καὶ τοι ἐπαινῶν τὸν ζῆλον τοῦ προαγορεύσαντος διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι δυσδιάκριτον, καὶ τὰ ὅρια τῆς ἁρμοδιότητος τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας συνεφαπτόμενα κατὰ τὰ τῶν πολλάκις δυσδιάγνωστα. Διὰ τοῦτο ἀντικείμενα ὑπαγόμενα εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἀνατίθενται εἰς τὴν νομοτελεστικὴν καὶ τὸ ἀνάπαλιν· ὑπῆρξε μάλιστα νομολογία ὁρίζουσα τὰ θεωρούμενα ἀντικείμενα εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν καὶ τὰ εἰς τὴν νομοτελεστικήν· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ, ὅτι μὲν ἡ δικαστικὴ

ἁρμοδιότης πρέπει νὰ κανονισθῇ διὰ νόμου εἶναι ἀναντίρρητον· ἐκτὸς ὅμως ταύτης δὲν ὥρισεν ὁ προλαλήσας τὸ ὑπολειπόμενον ἵνα κανονισθῇ διὰ νόμου· διότι τὰ συμβολαιογραφικὰ καθήκοντα ἀνάγονται βέβαια εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ θέλουσιν ὁρισθῇ ἐν αὐτῇ τῇ δικαστικῇ ἁρμοδιότητι διὰ νόμου, οὐδὲν ἄλλο δ' ὑπολείπεται ἢ ἡ παρὰ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν πρὸς τοὺς Ἕλληνας ὀφειλομένη προστασία, ἥτις δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὁρισθῇ διὰ νόμου, καθότι οὐδ' εἰς τὸν περὶ νομαρχῶν καὶ ἐπάρχων νόμον ἀπῃτήθη ὁ διὰ νόμου τῶν καθηκόντων τούτων διορισμός, ἀλλ' ἀρέθη εἰς τὴν κυβέρνησιν. Τὸ δὲ 28 ἄρθρον τοῦ συντάγματος δὲν προσβάλλεται, διότι τὰ ἐκδοθησόμενα διατάγματα θέλουσι στηρίζεσθαι εἰς τὸν παρόντα νόμον, ὅστις καθιερῶν τὰς θέσεις τῶν προξενικῶν ἀρχῶν παραδέχεται ἀναντιρρήτως καὶ καθήκοντά τινα τούτων, τὰ ὁποῖα ἔπειτα ὁρίζονται διὰ διαταγμάτων, πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἐκδιδομένων, καὶ καθοδήγησιν τῆς ἐνεργείας τῶν ὑπαλλήλων· αὕτη δὲ οὐδέποτε ὁρίζεται ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· ἐπήνεγκε δ' ἔτι ὅτι ἀγνοεῖ τί θέλει λεχθῇ εἰς τὴν καθόλου νομοθέτησιν, ἐπειδὴ παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος δὲν ἐρωτίσθη, ὡς μὴ ὁρίσαντος ποῖα εἶναι τὰ ἄλλα διοικητικὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ νομοθετηθῶσι, καὶ ποία ἡ εἰδικότης, τὴν ὁποίαν θέλομεν ἀφήσει εἰς τὴν κυβέρνησιν, ἐπιθυμεῖ μάλιστα νὰ φωτισθῇ περὶ τούτου, ὅτε ἐνδέχεται νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ προλαλήσαντος.

Ὁ πρὸ αὐτοῦ ἐπανέλαβεν, ὅτι ἀπορεῖ πῶς ὁ προαγορεύσας, ὁμολογῶν, ὅτι ἀγνοεῖ τὰ διοικητικὰ τῶν προξένων καθήκοντα, προτείνει νὰ ὁρισθῶσι ταῦτα διὰ διαταγμάτων, ἐνῷ ἐξ ἐναντίας δι' αὐτὸ τοῦτο, διότι ἀγνοοῦμεν τὰ καθήκοντα ταῦτα, ὀφείλομεν ν' ἀπαιτήσωμεν νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διὰ νὰ σταθμίσωμεν αὐτὰ, καὶ τὰ μὲν νὰ περιλάβωμεν εἰς γενικὰς κατηγορίας καὶ νὰ νομοθετήσωμεν, τὰ δὲ εἰδικώτερα ν' ἀφήσωμεν νὰ ὁρισθῶσι διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων. Ἂν δ' ἐγένετο ὁ προσδιορισμὸς τῆς δικαιοδοσίας τοῦ νομάρχου διὰ Β. διαταγμάτων, δὲν ἔπεται, ὅτι πρέπει νὰ γείνῃ ἡ τοιαύτη ἔλλειψις καὶ ἤδη· ἀλλ' ἐξ ἐναντίας, βλέποντες τὴν κατάχρησιν τοῦ δικαιώματος τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, πρὸς ἀποξένωσιν τῶν δικαιωμάτων τῶν βουλῶν, ὀφείλομεν νὰ ὑψώσωμεν φωνὴν πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀφαιρουμένων παρὰ τῶν βουλῶν δικαιωμάτων. Ὅτι δὲ συναισθάνεται τοῦτο ἡ κυβέρνησις ἀποδείκνυται, διότι ἂν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ μεταχειρισθῇ τὰ Β. διατάγματα εἰς προσδιορισμὸν τῶν καθηκόντων τῶν ὑπαλλήλων, δὲν ἤθελε

ζητεῖ διὰ τοῦ νόμου τούτου τὴν συναίνεσιν τῆς βουλῆς. Καὶ ἂν μὲν εἰς ἄλλα ἔθνη ἡ ἁρμοδιότης τῶν ἀρχῶν ὁρίζεται διὰ διαταγμάτων, ἀμφιβάλλει ἂν ἡ κυβέρνησις ἐνεργῇ ἀφ' ἑαυτῆς τοῦτο, ἢ τὸ σύνταγμα ἐκείνων διάφορον ὄν, ἐπιτρέπῃ αὐτό, νομίζει μάλιστα, ὅτι ὑπάρχει διαφορὰ τοῦ συντάγματος, διότι τοῦτο εἰς ἄλλα ἔθνη ἀνατίθησιν εἰς μόνην τὴν κυβέρνησιν τὴν διαπραγμάτευσιν συνθηκῶν, συμμαχιῶν καὶ ἐπιμαχιῶν, ἐνῷ τὸ ἡμέτερον σύνταγμα διατάττει, ὅτι οὐδεμία συνθήκη ἐπιβαρύνουσα τὸν ἕλληνα δύναται νὰ γείνῃ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, διάταξιν ἐξασφαλίζουσαν τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν καὶ ποθητὴν εἰς ἄλλα ἔθνη, τὰ ὁποῖα ἤδη προσπαθοῦσι παντοιοτρόπως νὰ εἰσαγάγωσιν αὐτὴν εἰς τὰ συντάγματα αὐτῶν. Προσέθηκε δέ, ὅτι τὰ συμβολαιογραφικὰ καθήκοντα δὲν εἶναι κυρίως δικαστικά, διότι δικάζειν, εἶναι τὸ ἀποδίδειν τὸ ἴσον εἰς ἕκαστον τῶν διαφερομένων, παριστάνει δὲ χωρισμὸν καὶ διάλυσιν διαφορᾶς, ὁ δὲ συμβολαιογράφος ἐξ ἐναντίας ὁμοφωνοῦντας ἀνθρώπους ὑπηρετεῖ. Πρέπει λοιπὸν νὰ ὁρισθῶσι διὰ νόμου καὶ τὰ συμβολαιογραφικὰ καθήκοντα καὶ τὰ ληξιαρχικά, καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἀνήκουσιν εἰς τὴν διοικητικὴν ἁρμοδιότητα τοῦ προξένου, ὅστις φερ' εἰπεῖν ἔχει καθῆκον, ὅταν ἀποθάνῃ τις Ἕλλην, νὰ σφραγίσῃ δημοσίως τὰ πράγματα αὐτοῦ, ὡς πράττει ἐνταῦθα ἡ ἐξασφαλιστικὴ ἀστυνομία, τῆς ὁποίας τὰ καθήκοντα ὁρίζονται διὰ νόμου· ὡσαύτως εἰς πᾶσαν ἔλλειψιν πλοίου θέλει διαβεβαιόνει αὐτήν, καὶ ἡ βεβαίωσις αὕτη φέρει χαρακτῆρα ἐπίσημον, ἐν γένει δὲ τὰ καθήκοντα καὶ ἡ διοικητικὴ ἁρμοδιότης τῶν προξένων εἶναι πολὺ μεγάλη, καὶ δυνατὸν εἶναι τὰ μὲν καθόλου νὰ ὑπαχθῶσιν εἴς τινας περιληπτικὰς κατηγορίας, τὰ δὲ καθ' ἕκαστα νὰ ἐξηγῶνται διὰ τῶν Β. διαταγμάτων.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ὁ προαγορεύσας κατέρυγεν εἰς εὑρυεῖς ἐπινοήσεις, ἀλλ' ἀπέφυγε τὸν ἀκριβῆ διορισμὸν τῶν διοικητικῶν καθηκόντων, τὰ ὁποῖα ἐπιθυμεῖ νὰ νομοθετηθῶσι· καὶ ἀφεῖλε μὲν ἐκ τῆς δικαστικῆς ἁρμοδιότητος τὰ συμβολαιογραφικὰ καθήκοντα, αἰτιολογήσας τοῦτο ἐκ τῆς ἐτυμολογίας τῆς λέξεως δικάζω, ἐθεώρησε δὲ ὡς μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν δικαστικὴν ἁρμοδιότητα τὴν τῶν πραγμάτων τοῦ τυχὸν ἀποβιώσαντος σφράγισιν· ἀλλ' ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι δὲν εἶναι βάσιμοι εἶναι σαφέστατον, διότι καὶ ὁ εἰρηνοδίκης δὲν δικάζει μόνον, κατὰ τὴν κυρίαν τῆς λέξεως σημασίαν, ἀλλὰ καὶ συμβιβάζει, καὶ ὁ ἀνακριτὴς ἀνακρίνει, καὶ ἀνακριτικὰς ἐκθέσεις ποιεῖ, αἵτινες βέβαια δὲν εἶναι διαφορῶν διαχώρισις, καὶ σφραγίζει προσέτι ὁ

εἰρηνοδίκης, οὐδεὶς δέ ποτε λέγει, ὅτι τότε οὗτοι δὲν εἶναι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, καὶ δὲν ἐνεργοῦσι δικαστικὴν δικαιοδοσίαν· διότι δικαστικὸν ὁρίως ἐννοεῖται πᾶν ὅ,τι δίδει ἀφορμὴν εἰς ἔναρξιν δίκης. Ἀφαιρουμένων λοιπῶν τῶν συμβολαιογραφικῶν καθηκόντων τῶν προξένων καὶ τῶν τῆς σφραγίσεως ὡς ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαστικὴν δικαιοδοσίαν, δὲν ἐξεκαθαρίσθησαν ποιά τινα εἶναι τὰ οὐσιώδη καθήκοντα τῆς διοικητικῆς ἁρμοδιότητος· εἰδοποιοῦσα δὲ ἡ κυβέρνησις τὴν βουλὴν, ὅτι τὰ διοικητικὰ τῶν προξένων καθήκοντα, θέλουσιν ὁρισθῆ διὰ Β. διαταγμάτων δὲν ζητεῖ διὰ τούτου τὴν συγκαταθεσιν αὐτῆς, ἀλλὰ πληροφορεῖ, αὐτὴν ὅτι τὰ καθήκοντα τὰ ὁποῖα φυσικῷ τῷ λόγῳ θέλουσιν ἔχει οἱ διορισθησόμενοι ὑπάλληλοι ἀνήκουσιν εἰς αὐτὴν νὰ κανονίσῃ· διότι τὰ καθήκοντα τῶν ὑπό τινος νόμου ὁριζομένων ὑπαλλήλων εἶναι ἁρμοδία νὰ γνωρίσῃ ἡ κυβέρνησις. Ἄλλως δ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὥρισεν ὁ προαγορεύσας ποῖα τὰ νομοθετηθησόμενα καθήκοντα, ἀλλὰ μόνον περὶ διαιρέσεως αὐτῶν εἰς γένη καὶ εἴδη ἐπραγματεύθη, καθυποβαλὼν παρατήρησιν πρωτοφανῆ, ὅτι τὰ καθήκοντα τῶν ὑπαλλήλων πρέπει νὰ διαιρεθῶσιν εἰς γενικὰ καὶ εἰ, εἰδικὰ σχηματίσι. Συνεπέρανε δὲ ὅτι, ἐπειδὴ τὰ κυριώτερα καθήκοντα τῶν προξένων θέλουσιν ἐξ ἀνάγκης συμπεριληφθῆ εἰς τὴν δικαστικὴν ἁρμοδιότητα, ἥτις θέλει κανονισθῆ διὰ νόμου, καὶ δὲν ὑπολειπεται ἄλλο οὐσιῶδες καθῆκον διοικητικὸν ἢ ἡ εἰς τοὺς Ἕλληνας ὀφειλομένη παρὰ τῶν προξένων προστασία, μὴ δυναμένη νὰ ὁρισθῆ διὰ νόμου, ὑποστηρίζει τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ πρόεδρος, συναινίσει τῆς βουλῆς, ἀνέβαλε τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπόφασιν τῆς βουλῆς εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν γενησομένην τὴν 23 Δεκεμβρίου ἡμέραν δευτέραν, ἵνα διατεμηθῶσιν αἵ τε δοθεισαι τροπολογίαι καὶ ἕτερον ἄρθρον, νεωστὶ προταθὲν, ἐπιφέρῃ δ' ἡ βουλὴ ἐν γνώσει ἐπὶ τούτων ἀπόφασιν καὶ ἀποπερατωθῆ τὸ περὶ προξενείων νομοσχέδιον· ἐκήρυξε δὲ διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν τὴν 3. ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ. ΚΕ.

Τῆς 23 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν τρίτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσερακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν

ενδεκάτην Π. Μ. τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παόντων μὲν 101, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 4, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων, καὶ τῶν ἀναπληρωτῶν τῶν ἐν ἀδείᾳ διατελούντων ἐξ αὐτῶν.

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τῶν τμημάτων ὅτι ἐξελέχθησαν εἰσηγηταὶ ἐπὶ τῆς περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου προτάσεως τοῦ ἐξ Ἠλείας βουλευτοῦ, κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν τῶν τμημάτων τάξιν οἱ Κ. Κ. Γ. Ῥιζελιώτης, Π. Βάρβογλης, Ι. Βλάσσης, Δ. Α. Ζώτος, Κ. Προβελέγιος, καὶ Ι. Ταταράκης καὶ ὅτι τὸ ε. τμῆμα δὲν συνῆλθεν ἵνα ὀνομάσῃ τὸν ἐπὶ ταύτης εἰσηγητήν· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ αὐξήσεως τῆς δυνάμεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὁροφυλακῆς νομοσχεδίου, ὅτι ἐξελέχθη εἰσηγητὴς ὑπὸ τοῦ Β'. ὁ Κ. Δ. Δρόσος, καὶ ὑπὸ τοῦ Δ'. ὁ Κ. Ι. Κλίμακας.

Ἡ βουλὴ κατ' ἐρώτησιν τοῦ προέδρου, ἀπεφήνατο νὰ μὴ προστεθῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ ἀναφερόμενα τέσσαρα συμπληρωτικὰ μέλη εἰς τὴν ἐκ τῶν τμημάτων σχηματισθεῖσαν ταύτην εἰσηγητικὴν ἐπιτροπήν.

Ἀνηγγέλθη πρὸσέτι ὅτι ὠνομάσθη Πρόεδρος μὲν τοῦ μὴ συνελθόντος κατὰ τὰς παρελθούσας ἡμέρας δ'. τμήματος ὁ Κ. Σ. Στεφανάκης, γραμματεὺς ὁ Κ. Ν. Ἀνδρικόπουλος ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητὴς ὁ Κ. Γ. Λογιωτατίδης.

Παρετήρησέ τις ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Παύλου τοῦ δήμου Λαρύμνης τῆς ἐπαρχίας Λοκρίδος ἀναφέρονται ὅτι ὁ ἔπαρχος ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, ἀφῄρεσεν ἀπ' αὐτῶν τὸ δικαίωμα τῆς διανομῆς τῶν χειμερινῶν καὶ θερινῶν λειβαδίων, καὶ τοι ἐχόντων 4,000 αἰγοπρόβατα καὶ 400 ἐκ τῶν μεγάλων κτηνῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρόκειται νὰ ζημιωθῶσι 40,000 περίπου δραχμάς, ἀντ' αὐτῶν δ' ἔπεμψε βλαχοποιμένα τινὰ εἰς τὰς νομὰς ταύτας, τὴν δ' ἀναφορὰν αὐτοῦ δίδουν εἰς τὸ προεδρεῖον ἤδη συνιστᾷ ἵνα σταλῇ ταχέως εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω. Καὶ ἑτέρα ἀναφορὰ ὑπό τινος Μαμούλου ἐστάλη κατὰ τοῦ ἐπάρχου ἐπίσης, ἀφαιρέσαντος τὸ δικαίωμα τῆς νομῆς ἀπ' αὐτῶν, καὶ δόντος τοῦτο εἰς τινα Θεόφιλον, καὶ τοι μηδὲν κτῆνος ἔχοντα· εἰς τὴν ἀναφορὰν των ὅμως ταύτην, πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον σταλεῖσαν, ὁ εἰσηγητὴς αὐτοῦ ἀπήντησεν, ὅτι διαφεύγει ἡ ὑπόθεσις τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου, ἐπιτρέποντος ῥητῶς τοῦ νόμου εἰς τὸν ἔπαρχον νὰ δικάζῃ ὁριστικῶς.

Μετὰ τὸν πρόεδρον προτρέψαντα τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συσταθεῖσαν ἤδη ἐπιτροπὴν νὰ φέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ταχέως· προσέθηκεν ἕτερος ὅτι ἐπειδὴ ἄπειροι καταχρήσεις περὶ τὴν διανομὴν τῶν χειμερινῶν καὶ θερινῶν λειβαδίων ἐγένοντο, πρέπει διὰ τοῦτο νὰ προσδιορισθῇ ἡμέρα, καθ' ἣν νὰ συζητηθῶσι τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, διότι πρόκειται νὰ ἀποφανθῇ προσεχῶς ἡ βουλὴ ἐν τῷ ὑποβληθησομένῳ νομοσχεδίῳ περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι εἶχον προταθῇ ὑπ' αὐτοῦ δύο νομοσχέδια περὶ διαλύσεως τῆς τριακονταετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν ἐλαιώνων, καὶ περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἐθνικῶν ἀγριελαιώνων· ταῦτα δὲ, διελθόντα τὴν ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ διαγραφομένην ὁδὸν, ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν δημοσίαν συζήτησιν, καθ' ἣν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐπηγγέλθη ἵνα τελειότερα ὑποβάλῃ, καὶ ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ ἀναβάλῃ τὰ περαιτέρω ἐπ' αὐτῶν· ἐπειδὴ δὲ εἰσέτι ὁ ὑπουργὸς τοιαῦτα δὲν ὑπέβαλε, πολλὴ δὲ ἐκ τῆς περαιτέρω βραδύτητος ἐπιγίνεται εἴς τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς ἰδιώτας ζημία, διὰ τοῦτο ἡ βουλὴ πρέπει νὰ καταταξῃ καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῆς προσεχῶς συζητηθησομένων, ἵνα ἐπιληφθῇ αὐτῶν.

Ἄλλος προέτεινεν ἵνα τεθῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προταθέντος νομοσχεδίου περὶ βοσκησίμων γαιῶν καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ ληστείας· ἀλλ' ἡ βουλὴ τὴν λύσιν τοῦ ἀναφυέντος ἐπὶ τοῦ περὶ ληστείας νομοσχεδίου ζητήματος, καὶ τὰ περὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ βοσκησίμων γαιῶν ὑπαγομένου εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν τοῦ κατὰ ληστείας ἐπὶ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν ἀναβαλοῦσα, συνέταξεν τὴν ἡμερησίαν διάταξιν αὐτῆς οὕτω·

α') Συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ δύω ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρά.

β') Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους εἰς ἐπισκοπάς.

γ') Ἐπὶ τοῦ περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἐθνικῶν ἀγριοελαιώνων προταθέντος Νόμου· καὶ

δ') Ἐπὶ τοῦ περὶ διαλύσεως τῆς τριακονταετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν ἐλαιώνων προταθέντος ἐπίσης Νόμου.

Ἀνηγέλθη ὡς ἀντικειμένου συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενείων Νομο-

σχεδίου. Ἐπὶ τῆς προταθείσης δὲ ὡς 40 ἄρθρον τροπολογίας, ἐφ' ἧς ἱκανὴ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν συζήτησις ἐγένετο, ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι ἐρωτᾶται, καὶ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Προέδρου, παρεδέχθη αὐτὴν ὡς 40 ἄρθρον, ἔχουσαν οὕτω·

« Ἄρθρ. 40. Ἡ δικαστικὴ καθὼς καὶ ἡ διὰ τὰ λοιπὰ ἁρμοδιότης τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ὡς καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐν γένει θέλουν ὁρισθῆ διὰ νόμου· μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν θέλουσιν ἰσχύει τὰ μέχρι τοῦδε διὰ νόμων, Β. Διαταγμάτων καὶ ὁδηγιῶν κανονισθέντα. »

Ἐπὶ τοῦ μετὰ τοῦτο δὲ προταθέντος ἐπίσης διὰ τῆς αὐτῆς τροπολογίας ἄρθρου ὡς 41. ἔχοντος οὕτω·

« Ἡ διατίμησις τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων καὶ τὰ περὶ λογιστικοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν θέλουσιν ὁρισθῆ διὰ νόμου, ἐκδοθησομένου ἐντὸς τὸ πολὺ τῆς προσεχοῦς Συνόδου, μέχρι τῆς λήξεως τῆς ὁποίας θέλει ἰσχύει ἡ κατὰ τὸ 1836 ἐκδοθεῖσα καὶ ἐν φύλλῳ 236 τῆς Β. Ἐφημερίδος τοῦ αὐτοῦ ἔτους καταχωρημένη διατίμησις καθὼς καὶ αἱ περὶ λογιστικοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν διατάξεις τῶν παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν ἐκδοθεισῶν ὁδηγιῶν· θέλει δὲ τεθῆ εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τοῦδε ἡ τῶν διπλοτύπων χρῆσις διὰ τὰς εἰσπράξεις. »

Παρετήρησέ τις, ὅτι καλὸν εἶναι νὰ τεθῆ ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ φράσις « καθόσον δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ προταθὲν διὰ τροπολογίας καὶ ψηφισθὲν ἤδη ὡς 32 ἄρθρον » ἵνα μὴ εἰς ἀντίθεσίν τινα τοῦτό τε καὶ ἐκεῖνο ἀνευρεθῶσιν.

Ὁ προτείνας δὲ πρὸς ὑποστήριξιν ταύτης ἀνέπτυξεν, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο προταθὲν πρὸς διοργάνωσιν τῶν προξενικῶν θέσεων καὶ περὶ τῶν καθηκόντων καὶ τῆς τοπικῆς καὶ δικαστικῆς αὐτῶν δικαιοδοσίας πραγματεύεται, ἀλλὰ διατάσσον τινὰ περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν προξένων, καὶ περὶ τῆς διατιμήσεως καὶ τοῦ λογιστικοῦ αὐτῶν νὰ πραγματευθῇ ὤφειλε, καθόσον ἡ διατίμησις ἐπὶ τοσοῦτον πλημμελὴς εἶναι, ὥστε τὰ μάλιστα ἀναγκαίαν καθίσταται νὰ μὴ παρατείνῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἐξαμβλώματος τούτου. Οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ ἤδη ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν πρὸ ταύτης νομοθεσίαν, ἵνα διάταξίς τις ἰσχύῃ, ὑπὸ τοῦ προσώπου τοῦ πρὸς τοῦτο ἔχοντος ἐξουσίαν νὰ συνταχθῇ ἔπρεπε, καὶ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως νὰ δημοσιευθῇ· ἀλλ' ἐπὶ τῆς διατιμήσεως οὐδέτερον τούτων ζητουμένων εὑρίσκεται· καὶ ἴσως μέν τινες ἐκ τῆς ἁπλῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἐν τῇ τροπολογίᾳ μνημονευομένου 236 φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως, νομίσωσιν ὅτι αὕτη ἐδημοσιεύθη ἤδη τακτικῶς· ἀλλὰ θέλουσι πεισθῇ κατόπιν ὅτι οὐδὲ τοῦτο δημοσίευσις τακτικὴ νὰ θεωρηθῇ δύναται. Καὶ κατὰ τὴν νομοθεσίαν τὴν πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου τοῦ 1843 ἡ ἐπιβολὴ μὲν τῶν δικαιωμάτων βασιλικὸν ἦτον δικαίωμα, ὑπαρχούσης τότε τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας πάσης εἰς τὸν Βασιλέα· οὐδεὶς δ' ἄλλος ἐδύνατο νὰ ἐκδώσῃ διάταξιν ἐπιβάλλουσαν πληρωμὴν δικαιωμάτων, ἐκτὸς ἂν ῥητὴν πρὸς τοῦτο ἐντολὴν παρὰ τοῦ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἔχοντος δύναμιν, τοῦ Βασιλέως, ἐλάμβανεν, ἢ τὴν ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τούτου διάταξιν ἐγκύρου κατόπιν ὁ Βασιλεύς, διότι τότε ἡ τοιαύτη κύρωσις περιέβαλλε μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ἰσχὺν τὴν διάταξιν ταύτην· ἀλλ' ἂν ζητηθῇ διάταγμα δημοσιευμένον, τὴν διατίμησιν ταύτην, ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου καὶ οὐχὶ τοῦ Βασιλέως, κυροῦν, παρατηροῦμεν ὅτι αἱ μὲν ὁδηγίαι πρὸς τοὺς προξένους ὑπογεγραμμέναι φαίνονται παρ' ὑπουργοῦ πρὸ τοῦ 1836, ἡ δὲ διατίμησις οὐδαμοῦ ἐδημοσιεύθη, ἀλλὰ δηλοποιήσις τις φαίνεται τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου διαλαμβάνουσα ὅτι ὑπάρχουσι τοιαῦτα διατάγματα, μὴ δημοσιευθέντα ὅμως κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1833, ἀπαιτοῦντα νὰ δημοσιεύωνται ἐν ὅλῳ ἵνα ἰσχὺν λαμβάνωσι· διότι δημοσίευσις ἀναφέρουσα ἁπλῶς μόνον τὸν ἀριθμὸν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἰσχυρά· ἐπειδὴ δὲ προσέτι ἡ δημοσίευσις εἶναι καὶ νῦν καὶ τότε βασιλικὸν δικαίωμα, διὰ τοῦτο προσαπαιτεῖται ῥητὴ πρὸς δημοσίευσιν ἐντολὴ τοῦ Βασιλέως, ἐφ' ᾧ καὶ ἐν τέλει τῶν διαταγμάτων καὶ τῶν νόμων πάντων τοιαύτη διάταξις καταχωρίζεται· τοιαύτης δ' οὐδαμοῦ ὑπὲρ τῆς διατιμήσεως ὑπαρχούσης, καταδηλοῦται ὅτι δὲν δύνανται αὐταὶ νὰ ἔχωσιν ἰσχύν· οὐδὲ ἡ ἐν ἀριθ. 49 τῶν ὁδηγιῶν φαινομένη μνεία τῆς διατιμήσεως ὑπὸ στοιχ. ς', δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δημοσίευσις· διὰ ταῦτα ἡ διατίμησίς τε καὶ αἱ ὁδηγίαι δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἔργον μόνον τοῦ ὑπουργείου, καὶ ἡ δημοσίευσις αὐτῶν ὡς τοιοῦτον, οὐδέ ποτε δὲ ὡς νομοθετικὴ πρᾶξις, ὁποία ἀπαιτεῖται ἵνα περιβληθῇ διάταξίς τις μὲ ἰσχύν. Ἂν ζητηθῇ δὲ καὶ τὸ δεύτερον προσόν, ἂν δηλονότι ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου προσώπου, παρατηροῦμεν καὶ ἐπὶ τούτου ὅτι, τὸ ἐπιβάλλειν πληρωμὴν δικαιωμάτων καὶ ἐν γένει τὸ νομοθετεῖν τότε βασιλικὸν ἦτον δικαίωμα, ὁ Βασιλεὺς δ' αὐτὸς ἐπέβαλεν εἰς ἑαυτὸν τότε τύπους τινάς, δυνάμει τῶν ὁποίων ὑπεχρεοῦτο εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ δικαιώματος· Καὶ δὲν ἐξετάζεται μὲν ἂν ὑπάρχωσιν οἱ τύποι οὗτοι, διότι δὲν εἶναι πρόχειρα τὰ ἐπικυρώσαντα διατάγ-

ματα διὰ νὰ ἐξετασθῶσιν, ἡ διατίμησις ὅμως συνετάχθη ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἀλλαχοῦ ἀναφέρει ὅτι ἐξεδόθησαν διατάγματα ἐπικυρώσαντα αὐτὴν καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀναφέρει, ἀλλὰ ταῦτα οὐδαμοῦ ἐδημοσιεύθησαν· ἐν ᾧ δὲ ἡ δημοσίευσις τελειοποιεῖ τὸν νόμον, ὅστις πρὸ ταύτης ἁπλῆ ὑπάρχει ἰδέα ἐντὸς τῆς κεφαλῆς τοῦ νομοθέτου, μηδεμίαν ἰσχὺν ἔχουσα, ἐπὶ τῆς διατιμήσεως ἤδη ἡ δημοσίευσις αὕτη δὲν εὑρίσκεται· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι τὰ κυρώσαντα αὐτὴν διατάγματα ἐδημοσιεύθησαν διὰ τῆς ἁπλῆς μνείας τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν ἐν τῇ κατόπιν, ὡς εἴρέθη, ἐκδοθείσῃ δηλοποιήσει τοῦ ὑπουργείου, τότε καὶ τοῦτο αὖθις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δημοσίευσις, διότι οὐ μόνον ἀπαιτεῖται ἡ ἁπλῆ δημοσίευσις, ἀλλὰ προσαπαιτεῖται ἵνα ἐνεργηθῇ αὕτη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ὁποίου ὁ νόμος συνετάχθη, τοῦ ἔχοντος τὸ δικαίωμα τῆς δημοσιεύσεως, ὥστε ἡ δημοσίευσις νὰ συμπίπτῃ οὕτως εἰπεῖν μὲ τὴν σύνταξιν τοῦ νόμου· τὰ νομοθετούμενα δὲ καὶ μὴ δημοσιευόμενα ὑπὸ τοῦ νομοθετήσαντος, ἀλλὰ κατόπιν καὶ ἀργά, προσφυῶς νὰ παραβάλῃ τις δύναται πρὸς τὰ θνησκογέννητα τέκνα, διότι ὡς τὸ τέκνον, ἵνα δικαιωμάτων τύχῃ, πρέπει νὰ ἴδῃ καὶ στιγμὴν κἂν μίαν τὸ φῶς, ἄλλως οὐδενὸς δικαιώματος ἀπολαύει, οὕτω καὶ ταῦτα πρέπει ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νὰ δημοσιευθῶσιν ἵνα ἰσχὺν λάβωσιν· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ διάταγμα, τὸ ἀναφερόμενον ὡς κυρῶσαν τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐκδοθεῖσαν διατίμησιν συνετάχθη κατὰ τὰ 1835, μὴ δημοσιευθὲν δὲ τότε, οὐδεμίαν ἔλαβεν ἰσχύν, ἀλλὰ μὲ ἰδέαν ἁπλῆν ἐν τῷ νῷ τοῦ νομοθέτου νὰ ἐξομοιωθῇ δύναται· ἀναφέρεται δὲ ἐν δηλοποιήσει τοῦ ὑπουργείου ἐκδοθείσῃ κατὰ τὸ 1836, ὅτε καὶ ἄρχων ἄλλος ἦτον, ὁ Βασιλεὺς καὶ οὐχὶ ἡ ἀντιβασιλεία, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ὁποίας τὸ διάταγμα τοῦτο συνετάχθη καὶ χρόνοι ὁλόκληροι εἶχον παρέλθει· ὅθεν καὶ ἡ μνεία αὕτη, ἂν θεωρηθῇ δημοσίευσις, δὲν ἔχει ἰσχύν τινα ἢ συνέπειαν γενομένη ἐπὶ πράγματος μὴ δυναμένου νὰ ὑπάρξῃ, ὡς ὑπ' ἄλλου καὶ πρὸ ἐτῶν ἱκανῶν συνταχθέντος· ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐὰν ὑποτεθῇ μὴ ἔχον οὕτως, καὶ ἡ δημοσίευσις τακτικὴ ἐθεωρεῖτο, ἤθελε πάλιν ἀμφιβολία τις ὑπάρχει· διότι οὐδεμία ὑπογραφὴ εἰς τὴν διατίμησιν ὑπάρχει οὐδὲ τοῦ βασιλέως, οὐδὲ τοῦ ὑπουργοῦ οὐδ' ἄλλου τινός· πολλοὶ δὲ δισταγμοὶ ἂν γνησίως αὕτη καὶ ἀληθῶς ἔχῃ ἢ μὴ γεννῶνται· καὶ παράδοξον ἔτι φαίνεται, διότι ἐν ᾧ ἡ δηλοποίησις αὕτη ἀναφέρει τὴν διατίμησιν ὑπὸ στοιχ. ς' οὐδὲ τοῦτο που εὑρίσκεται οὐδ' ἡ διατίμησις ἐν τῇ ἐφημερίδι, ἐν ᾗ ἐδημοσιεύθη. Ἐν γένει δὲ ἡ διατίμησις

αὕτη ἔπρεπε νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς κυβερνήσεως ἵνα ὑπάρχῃ ὡς Μαυσωλεῖον αἰώνιον τοῦ διοικητικοῦ καὶ ἄλλων γνώσεων τῆς φιλοοικονόμου ἀντιβασιλείας. Περὶ τῶν ὁδηγιῶν καὶ τοι κατὰ τὰ ἄλλα διεπομένων ὑπὸ τῆς αὐτῆς τύχης, ὑφ' ἧς καὶ ἡ διατίμησις, γίνεται ὅμως μνεία ἐν νόμῳ τινὶ ἐκδοθέντι κατὰ τὰ 1836 ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν ἀποδημῶν τότε εἶχεν ἀναθέσει τὴν νομοθετικὴν δύναμιν· ὁ νόμος δ' οὗτος εἶναι αἱ διατάξεις τοῦ 64 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐμπορικῆς ναυτιλίας νόμου, καὶ ἐκ τούτου ἐδύναντο αὗται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς λαβοῦσαι χροιάν τινα νομικότητος· μ' ὅλα ταῦτα ὁ νόμος οὗτος δὲν ἐδυνήθη νὰ ἐξαλείψῃ τὸ αἴσχρὸν τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ἢ τὴν ἀσχημίαν τοῦ νομοθετικοῦ τούτου γεννήματος· καὶ συνταγματισθέντες ἤδη δὲν δικαιούμεθα νὰ παρατείνωμεν ἐπὶ πλέον τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ τοῦ νομοθετικοῦ ἐξαμβλώματος, εἰμὴ καθ' ὅσον χρόνον θέλουσι δαπανήσει εἰς τὴν σύνταξιν τοιούτου νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον νὰ φέρωσιν εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων. Ἐπειδὴ δὲ καί τινες ἐφοβήθησαν μὴ διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς προταθείσης ταύτης 41 διατάξεως ἀναιρεθῇ τὸ προταθὲν καὶ ψηφισθὲν ἤδη ὡς 32 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου· διὰ τοῦτο παρατηρεῖται ὅτι οὐδεμία τούτου ἀναίρεσις γίνεται, διότι ἐκεῖ μὲν ὁρίζεται πότε καὶ ἐπὶ ποίων πράξεων οἱ πρόξενοι θέλουσι λαμβάνει παρὰ τῶν πλοιάρχων τὰ ὑπὸ τῆς διατιμήσεως ὁριζόμενα δικαιώματα αὐτῶν, ἐνταῦθα δὲ ἡ διάρκεια τοῦ χρόνου, μέχρι τοῦ ὁποίου θέλει ἰσχύει. Καὶ ἐπειδὴ προσέτι ὑπάρχει καὶ ἀκροτελεύτιον ἄρθρον καταργοῦν τὰς ἐναντίον τῶν ψηφισθέντων τούτων ἄρθρων διατάξεις, ἐὰν ἡ διατίμησις διατάσσῃ ἐναντίον τι, τοῦτο ἀκυροῦται ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου, καὶ ἐπομένως οὐδεμία ἀνάγκη εἶναι τῆς προταθείσης ἐν τέλει τοῦ προταθέντος 41 ἄρθρου προσθήκης.

Ἀντείπεν ἄλλος ὅτι τὰ μὲν καθήκοντα δὲν πρέπει νὰ κανονισθῶσι διὰ νόμου ὡς καὶ τὸ λογιστικόν, τὸ ὁποῖον εἶναι εἰδικόν· καὶ ἀντικείμενον μὲν νομοθετήσεως δύναται νὰ ἦναι μόνα ἡ διατίμησις, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ λογιστικόν, ὑπαγόμενον ὅλως εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐνέργειαν τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Συντάγματος. Καὶ προχθὲς διϊσχυρίσθη ὁ προαγορεύσας ἐσφαλμένως, ὅτι τὸ σύνταγμα ἡμῶν διαφέρει τοῦ Γαλλικοῦ κατὰ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἤδη ἀπαντᾶται κατ' ἐπανάληψιν, ὅτι οὐδεμία διαφορὰ ὑπάρχει, διότι κατὰ τὸ 1814 ἔτος μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν ἐκεῖ τῶν πραγμάτων, ὑπῆρχε διάταξις ἐντὸς τοῦ συντάγματος, ὅτι ὁ Βασιλεὺς διατάττει τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν

νόμων καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς πολιτείας, μετὰ τὰ 1830 ἀφῃρέθησαν αἱ λέξεις « καὶ δι' ἀσφάλειαν τοῦ κράτους » καὶ προσετέθησαν αἱ λεξεις « δὲν δύναται δὲ ν' ἀναστείλῃ ποτὲ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν μηδὲ νὰ ἐξαιρέσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεώς των » ὥστε ἡ διάταξις αὕτη κατὰ λέξιν ἐτέθη εἰς τὸ ἡμέτερον σύνταγμα, κατὰ τὸ 1830 μετὰ τὴν ἐν Γαλλίᾳ μεταβολὴν, ἐγένετο δὲ ἡ τροπολογία αὕτη ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Κ. Δουπίνου εἰς τὴν βουλὴν ἐνεργοῦσαν συνταικτικὰ καθήκοντα, διότι ἐδύνατο νὰ παρεξηγηθῇ, ὅπως πρότερον εἶχεν, μὴ εἰς τινα παλαιὰν διάταξιν ταύτην ἔχῃ τὴν ἔδραν της δικτατορία, τῆς ὁποίας ἡ ἰσχὺς ἀνυψοῦτο ὑπεράνω τῶν νόμων.

Καὶ ἐκεῖ ἐπίσης ὅλα τὰ ἀφορῶντα διαχείρισιν ἢ δημόσιων διοίκησιν administration κανονίζονται ὑπὸ τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, ἵνα μὴ προσβληθῇ ἄλλως ἡ διάταξις τοῦ 28 ἄρθρου τοῦ συντάγματος. Εἰς τὴν Γαλλίαν δὲ διατάσσονται διὰ νόμου πάντα τὰ περὶ προξενείων ἐκτὸς τῆς διατιμήσεως· ὁ δὲ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων, διὰ διαταγμάτων τὰ ἀφορῶντα τὴν διοικητικὴν ἁρμοδιότητα τῶν προξένων καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐκανόνισεν, ἐνῷ διέπεται τὸ ἔθνος τοῦτο ὡς καὶ τὸ ἡμέτερον ἀπὸ τὰς αὐτὰς σχεδὸν συνταγματικὰς διατάξεις· καὶ σύμφωνα μὲ τὴν διαίρεσιν τοῦ προαγορεύσαντος, μ' ὅλον ὅτι καὶ εἰς ταύτην ἀνθίσταται, ὅτι τὰ γενικὰ καθήκοντα πρέπει διὰ νόμου νὰ κανονίζωνται, τὰ δὲ εἰδικὰ διὰ διαταγμάτων, ἐπειδὴ τὰ περὶ λογιστικοῦ ἀφορῶσιν εἰδικήν τινα περίπτωσιν ἀνήκουσιν εἰς τὸ κράτος τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας· ὤφειλεν ὁ προαγορεύσας νὰ παραστήσῃ ὅτι καὶ τὰ περὶ λογιστικοῦ εἶναι γενικὰ ἀντικείμενα κατὰ τὴν τεθεῖσαν ἀρχὴν καὶ πρέπει διὰ νόμου νὰ διαταχθῶσι, δὲν ἔπρεπε δὲ νὰ προσβάλῃ τὰ ὑπάρχοντα διατάγματα, τὰ ὁποῖα ἰσχύουσι μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ νέου νόμου· διὰ τοῦτο καὶ τὰ λεχθέντα περὶ δημοσιεύσεως καὶ συντάξεως τῶν νόμων περιττεύουσι διότι δὲν πρόκειται νὰ κρίνωμεν τὰ περὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν, ἀλλὰ νὰ ἐκτιμήσωμεν, ἐὰν ἦναι τῆς ἁρμοδιότητος τῶν νομοθετικῶν δικαιωμάτων καὶ ταῦτα ἢ τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας· ἐπὶ πᾶσι φρονεῖ ὅτι διὰ τῆς ἐξελέγξεως ταύτης χωρὶς λόγον θέλομεν ὑποδείξει εἰς τοὺς πλοιάρχους πάντας ὅτι δικαιοῦνται νὰ εἰσαγάγωσιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τοὺς προξένους καὶ νὰ ζητήσωσι νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς αὐτοὺς πάντα τὰ κατὰ καιρὸν πληρωθέντα τέλη. Ἡ λογιστικότης δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον νόμου, ἀφορῶσα ὅλως τὴν διαχείρισιν, ἐφ' ἧς μόνος ὑπεύθυνος εἶναι ὁ ὑπουργός. Εἰς δὲ τὴν

Γαλλίαν οὐ μόνον διὰ νόμου δὲν κανονίζονται τὰ περὶ λογιστικότητος, ἀλλὰ διὰ διαταγμάτων ἔτι κανονίζονται αἱ σχέσεις ὡς πρὸς τὸ ἐμπορικὸν ναυτικὸν καὶ τὸ πολεμικὸν τῶν προξένων καὶ διὰ διατάγματος νέος κανονισμὸς ἐπροτάθη κατὰ τὸ 1830 ὑπὸ τοῦ δουκὸς Broglie ὑπουργοῦ τότε τῶν ἐξωτερικῶν διὰ ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Βασιλέα, καὶ ἐπανελήφθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου Bignon κατὰ τὸ 1836 διὰ ταῦτα τὰ περὶ λογιστικότητος ὑπάγονται εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἀταιτοῦντες δὲ καὶ ἐπ' αὐτῶν νόμων ὑπερβαίνομεν τὰ ὅρια ἡμῶν.

Συμφωνῶ ἄλλως καθ' ὁλοκληρίαν μὲ τὰς παρατηρήσεις τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος καὶ ὑποστηρίξαντος τὴν τροπολογίαν, καὶ θεωρῶν περιττὴν πᾶσαν προσθήκην, ὡς ἐξαντληθέντος τοῦ ζητήματος μετὰ πάσης τῆς νομικῆς ἀκριβείας, ἀπήντησε πρὸς τὸν προλαλήσαντα, ὅτι οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει, διότι τὸ ἴδιον ὑπουργεῖον συναισθανθὲν τὴν ἀνάγκην νόμου περὶ λογιστικοῦ προπαρεσκεύασεν αὐτόν. Τὸ δὲ λογιστικὸν διαιρεῖται τριχῶς· α'. εἰς νομοθετικὸν, ἐν ᾧ συζητοῦνται τὰ περὶ εἰσόδων καὶ ἐξόδων. β'. δικαστικὸν, ἐνεργούμενον ὑπὸ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου· καὶ γ'. διοικητικὸν, περιλαμβάνον τοὺς παρὰ τῶν ὑπαλλήλων διαφόρους ὑπολογισμούς. Ἡ δὲ βουλὴ προαπεφάσισεν εἰς τὸ περὶ Ναυστάθμου ὅτι ὁ περὶ τούτου προϋπολογισμὸς πρέπει ν' ἀποφασισθῇ διὰ νόμου. Δὲν εἶναι λοιπὸν νέα ἡ ἀπόφασις τῆς βουλῆς, ἀλλ' ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἡ αὐτή.

Μετὰ τοῦτον ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἀπήντησεν εἰς τὸν μετ' αὐτὸν ἀγορεύσαντα, ὅτι ἀδίκως κατέκρινεν αὐτὸν ὡς ὁμιλήσαντα κατὰ τῶν πλημμελημάτων τοῦ νόμου, διότι ἦτον ἀνάγκη νὰ γείνῃ τοῦτο, διὰ νὰ πεισθῇ ἡ βουλὴ ὅτι πρέπει νὰ διορθώσῃ τὸν νόμον καὶ νὰ μὴ ὑποστηρίζῃ τὸν ὑπάρχοντα· ὡσαύτως δὲ νὰ μεταρρυθμίσῃ καὶ τὸ λογιστικὸν, τὸ ὁποῖον εἰς μόνας τὰς ὁδηγίας κανονίζεται. Ὥστε οὐδόλως παρεξετράπη τοῦ προκειμένου, ὡς ἔπραξεν ὁ μετ' αὐτὸν ἀγορεύσας, ὅστις ἐπανῆλθεν ἐπὶ τῶν ὅρτι παρὰ τῆς βουλῆς ἀποφασισθέντων, καὶ ἠθέλησε νὰ ἐπικρίνῃ αὐτά. Καὶ ἂν μὲν αἱ παρατηρήσεις αὐτοῦ αἱ νέαι εἶναι ὀρθαὶ, ἤθελεν εἶσθαι τοῦτο ἀνεκτὸν· ἀλλ' οὐδ' αὐταὶ ἔχουσι καλῶς, διότι δὲν ἐνόησεν εἰσέτι, ὅτι ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ Γαλλικοῦ συντάγματος, καθότι τοῦτο μὲν ἀνατίθησι τὰ ἐξωτερικὰ πάντα εἰς τὴν κυβέρνησιν, ἐνῷ τὸ ἡμέτερον ὁρίζει διὰ τοῦ 2 § τοῦ 25 ἄρθρου, ὅτι αἱ περὶ ἐμπορίας συνθῆκαι καὶ ὅσαι ἄλλαι ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς βουλῆς

καὶ τῆς γερουσίας. Ἐκ τούτου δ' ἐξάγεται, ὅτι ἐὰν διὰ τὰ ἐξωτερικά, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι τόσον λεπτά, ἀπαιτῇ τὴν παρὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἐπιψήφισιν, δὶ ἰσχυρότερον λόγον αὕτη εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὰ ἐσωτερικά. Προσέτι, ἐνῷ ὁ Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πλάττῃ θέσεις διοικητικάς, τὸ σύνταγμα παρ' ἡμῖν ὁρίζει, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν. Πρὸς δὲ τὴν αἰτιολογίαν, ὅτι τὰ διατάγματα θέλουσιν ἐκδοθῇ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ συζητουμένου νόμου, ἀπήντησεν, ὅτι διὰ τοῦ νόμου τούτου νομοθετοῦνται αἱ θέσεις, καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν θέλουσιν ἐκδοθῇ τὰ διατάγματα τῶν διορισμῶν τῶν προξένων. Νόμος δὲ περὶ καθηκόντων οὐδεὶς ἐξεδόθη, πρέπει λοιπὸν νὰ νομοθετηθωσι καὶ ταῦτα, διὰ νὰ ἐπέλθωσι τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νέου νόμου διατάγματα. Διότι πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ νομοθετηθῇ ὁ τρόπος τῆς παρὰ τῶν προξένων ἐκδόσεως τῶν διαβατηρίων, τὰ ὁποῖα ἀφορῶσι τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Ἕλληνος; καὶ πῶς δύναται νὰ ἀρεθῇ ἡ ἐλευθερία τῶν πολιτῶν εἰς τὴν θέλησιν τῶν ὑπουργῶν; Καὶ ἐν γένει ἂν δὲν ὁρισθῶσι διὰ νόμου τίνα εἰσὶ τὰ τῶν προξένων καθήκοντα, ἡ κυβέρνησις δύναται ν' ἀναθέσῃ εἰς αὐτοὺς ὁποῖα θέλει· ὡς ἐν Γαλλίᾳ π. χ. ἡ Βουρβωνικὴ κυβέρνησις ἀντιποιουμένη τῶν καθηκόντων τῆς βουλῆς, ὑποχωρούσης διὰ τὰς τότε περιστάσεις, κατήντησεν εἰς τὰ 1821 ν' ἀναθέσῃ εἰς τοὺς ἱερεῖς ὅλην τὴν δημόσιον ἐκπαίδευσιν. Ἀνάγκη λοιπὸν ἦτο νὰ ὁρισθῶσι διὰ νόμου τὰ τῶν προξένων καθήκοντα, διότι τὸ ἀντικείμενον ἦτο νομοθετικὸν καὶ ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις τῆς βουλῆς εἶναι τοῦ συντάγματος ἀπόῤῥοια· ὡσαύτως δὲ καὶ περὶ τοῦ λογιστικοῦ, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο ἀφορᾷ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐθνικῆς ἰδιοκτησίας, ἥτις κατὰ τὸ σύνταγμα πρέπει νὰ γίνεται διὰ νόμου, φρονεῖ, ὅτι πρέπει νὰ νομοθετηθῇ καὶ τοῦτο.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν προταθεῖσαν προσθήκην τῆς φράσεως «καθόσον δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου» μετὰ τὰς λέξεις «καταχωρισμένη διατίμησις» ἡ δὲ βουλὴ ἀπερρίνατο καταφατικῶς· ἐρωτηθεῖσα δὲ ἂν παραδέχηται τὸ κατὰ τὴν τροπολογίαν 41 ἄρθρον, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ὅπερ λαβὸν τὴν μετὰ τὰ συζητηθέντα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου τάξιν ἐγένετο 43, καὶ ἔχει οὕτως.

«Ἄρθρ. 43. Ἡ διατίμησις τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων καὶ τὰ περὶ λογιστικοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν θέλουσιν ὁρισθῇ διὰ νόμου, ἐκδοθησομένου ἐντὸς τὸ πολὺ τῆς προσεχοῦς συνόδου,

μέχρι τῆς λήξεως τῆς ὁποίας θέλει ἰσχύει ἡ κατὰ τὸ 1836 ἐκδοθεῖσα καὶ ἐν φύλλῳ 236 τῆς Β. ἐφημερίδος τοῦ αὐτοῦ ἔτους καταχωρισμένη διατίμησις, καθόσον δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, καθὼς καὶ αἱ περὶ λογιστικοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν διατάξεις τῶν παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν ἐκδοθεισῶν ὁδηγιῶν· θέλει δὲ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τοῦδε ἡ τῶν διπλοτύπων χρῆσις διὰ τὰς εἰσπράξεις.»

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη τὸ κατὰ τὴν τροπολογίαν 42 ἄρθρον· ἐφ' οὗ παρετηρήθη, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν «ὑποπρόξενοι» ἡ λέξις «ἐμμισθοί τε καὶ ἄμισθοι» διότι καὶ ἤδη οἱ μὲν πρῶτοι πληρονόμενοι παρὰ τοῦ ταμείου πέμπουσιν ἐξ ἀνάγκης τὰς καταστάσεις τῶν εἰσπράξεών των, οἱ δὲ ἐμμισθοὶ δὲν συνεμορφώθησαν μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου· ὡσαύτως δὲ καὶ μετὰ τὴν λέξιν «τῶν εἰσπράξεών των» νὰ προστεθῇ ἡ φράσις «συνωδευμένων μὲ τὰ στελέχη τῶν διπλοτύπων». Καὶ ὅτι εἶναι κατάλληλον νὰ τεθῇ μετὰ τὴν πειθαρχικὴν τιμωρίαν, καὶ ἄλλος τις βαθμὸς ποινῆς, πρόστιμον π. χ., καὶ ἔπειτα νὰ ἐπέρχηται ἡ παῦσις. Πρὸς ταῦτα δ' ἀντέταξεν ὁ προτείνων τὴν τροπολογίαν, ὅτι ἡ μὲν πρώτη προσθήκη τῶν λέξεων «ἐμμισθοί τε καὶ ἄμισθοι» εἶναι πάντη περιττή, διότι εἰς τὴν γενικὴν φράσιν «πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι» ἐμπεριλαμβάνονται οἵ τε ἐμμισθοὶ καὶ οἱ ἄμισθοι· ἡ δὲ δευτέρα ἡ λέγουσα, ὅτι πρέπει νὰ ἐμπεριέχωνται εἰς τὰς καταστάσεις τὰ στελέχη τῶν διπλοτύπων, δὲν εἶναι ἀντικείμενον τοῦ νόμου, διότι ἐννοεῖται οἰκόθεν, ὅτι αἱ καταστάσεις πρέπει νὰ συνάδωσι κατὰ τὴν τάξιν, τὸν δὲ κατάλληλον τρόπον γινώσκει καὶ διορίζει ἡ Κυβέρνησις. Πρὸς δὲ τὴν τελευταίαν παρατήρησιν ἵνα περιττευθῇ δευτέρα τιμωρία ἡ τοῦ προσίμου ἀπήντησεν, ὅτι τὸ «πειθαρχικῶς» περιλαμβάνει καὶ τὰς διὰ συμβουλῶν καὶ τὰς διὰ προστίμου ποινάς, δὲν δύναται δὲ νὰ δίδηται μεγαλειτέρα ἀναβολὴ χάριν τῆς βαθμιαίας τιμωρίας, διότι πρέπει νὰ παύηται ὅσον τάχος ὁ κατακρατῶν τὰ δημόσια εἰσοδήματα, καὶ νὰ εἰσάγηται εἰς δίκην διὰ νὰ αἰτῶνται καὶ λαμβάνωνται τὰ κρατούμενα χρήματα, διότι ὅσον περισσότερον παράτασις γίνεται, τόση μεγαλειτέρα ζημία εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον προσγίνεται· εἶναι δ' ἀνάγκη νὰ καταστα θῶσιν οἱ ὑπάλληλοι τίμιοι, καὶ διὰ τοιούτους δὲν εἶναι αὐστηρὰ ἡ προτεινομένη τιμωρία τῆς παύσεως, μετὰ τὴν πρώτην πειθαρχικὴν τιμωρίαν.

Συνεπώνησε καὶ ἕτερος εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ συζητουμένου ἄρθρου τῆς τροπολογίας, ὡς ἀφορῶντος κανονισμόν τινα τοῦ λογιστικοῦ, περὶ οὗ ἡ Βουλὴ προαπερρίνατο, ὅτι ἀπεραίσθη νὰ

κανονίζηται διὰ νόμου· παρετήρησε μόνον, ὅτι ἡ ἐξαίτησις τῶν προξενικῶν καταστάσεων τῶν εἰσπράξεων δὲν θέλει ἐπιφέρει τὴν προσήκουσαν θεραπείαν, διότι καὶ ἤδη πολλαὶ καταστάσεις ἐπέμποντο, ἀλλὰ δὲν συναπεστέλλοντο καὶ τὰ χρήματα.

Ἀπαντήσαντος δὲ πρὸς ταῦτα τοῦ προτείνοντος τὴν τροπολογίαν ὅτι ὑπάρχει ποινικὸς νόμος ἐπιβάλλων ὡρισμένας ποινὰς εἰς τοὺς καταχραστὰς τῶν δημοσίων χρημάτων, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὁρισθῇ τι εἰδικώτερον ἤδη· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 42 ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ἐγένετο 44 τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἔχει οὕτως.

«Ἄρθρ. 44. Οἱ Γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι καὶ Ὑποπρόξενοι ὀφείλουσι κατὰ τριμηνίαν ν' ἀποστέλλωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν καταστασιν τῶν εἰσπράξεών των· ὅσοι δὲ δὲν ἀποστείλωσι τοιαύτας, κατὰ πρῶτον θέλουσι τιμωρεῖσθαι πειθαρχικῶς· καὶ ἐν ὑποτροπῇ θέλουσι παύει τῆς θέσεώς των, καταδιωκόμενοι ἀρμοδίως καὶ διὰ πᾶσαν τῶν εἰσπράξεών των κατάχρησιν.»

Ὡσαύτως δὲ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 41 ἄρθρ. τοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ μετεβλήθη εἰς 45 καὶ ἔχει οὕτως.

«Ἄρθρ. 45. Οἱ ὁρισμοὶ τῶν μέχρι τοῦδε περὶ προξενικῆς ὑπηρεσίας ἐκδεδομένων Β. διαταγμάτων καὶ ὁδηγιῶν, ὅσοι ἀντίκεινται εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀκυροῦνται.»

Ἐξαλειφθέντος δὲ, κατ' αἴτησιν τοῦ ὑπουργοῦ, τοῦ κατὰ τὸ νομοσχέδιον 42 ἄρθρου ὡς ἀνοικείου ἤδη, προσετέθη παρὰ τῆς Βουλῆς ὡς 46 ἄρθρον, τὸ ἀκόλουθον.

«Ἄρθρ. 46. Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου ἀνατίθεται εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ Βασιλ. οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀποπερατωμένην τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου καὶ ἀνέβαλεν εἰς τὴν ἀκόλουθον συνεδρίασιν τὴν τοῦ συναρμολογηθησομένου συνόλου ἐπιψήφισιν. Ἐν τούτοις δὲ παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ ἐκ τῶν παρὰ πάντων κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου λεχθέντων ἐξάγεται ὡς ὁμολογούμενον, ὅτι μεγάλαι παράτινων προξένων γίνονται καταχρήσεις, καὶ καταπιέσεις τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων, καὶ λήξεως οὕτως εἰπεῖν τοῦ δημοσίου πλούτου κατὰ τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος, ὡς ἀποδεικνύουσι τὰ περὶ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει προξενείου λεχθέντα, ἐξαιτεῖται παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, ὅστις ἤκουσεν ὅλα ταῦτα νὰ λάβῃ πρόνοιαν, ἵνα οἱ καταγγελθέντες ὑπάλληλοι ἐξελεγχθῶσι, καὶ ἂν ἔχωνται ἀληθείας τὰ λεγόμενα, ἀποπεμφθῶσι, διορισθῶσι δὲ ἄλλοι τίμιοι, δίδοντες τὰ ἀποχρῶντα ἐγγύα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ

δημοσίου πλούτου, καὶ πρὸς ὑπεράπτισιν καὶ οὐχὶ καταθλιψιν τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων.

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι θέλει γείνει τριήμερος διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς διὰ τὰς ἑορτάς, ἀντικειμένου δὲ τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως, γενησομένης τὴν 28 Δεκεμβρίου ἡμέραν παρασκευὴν τὴν τοῦ συνόλου τοῦ συζητηθέντος νομοσχεδίου ἐπιψήφισιν, καὶ προσκαλέσας τὰ τμήματα νὰ ἐκλέξωσι τοὺς εἰσηγητὰς διὰ νὰ περάνωσι τὰς ἐκθέσεις των καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν νὰ φέρῃ τὸ σάββατον τὰς ἐλλειπούσας ἐκθέσεις αὐτῆς, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'.

Τῆς 28 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 68, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 30, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ Προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἐν ἀδείᾳ αὐτῶν.

Ἐξέθηκέ τις ὅτι κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον Δρίτσας τις καλούμενος, ἐκ Λαμίας, κατεμέτρησε 500 στρέμματα ἐθνικῆς γῆς καλλιεργησίμου καὶ μὴ, πρὸς ἐξαργύρωσιν γραμματίου, τὴν ὁποίαν οἱ διορισθέντες πραγματογνώμονες ἐξετίμησαν ἀντὶ ἓξ δραχμῶν ἀνὰ πᾶν στρέμμα· πολλοὶ τῶν κατοίκων τῶν μερῶν ἐκείνων, καὶ ἰδίως ὁ ἕτερος τῶν ἐκ Λοκρίδος Βουλευτῶν ἀνηνέχθησαν κατὰ τῆς τοιαύτης ἐκτιμήσεως, ὑπερθεματίσαντες μάλιστα ἀντὶ ἓξ δραχμῶν δώδεκα ἀνὰ πᾶν στρέμμα· ἐπὶ τῇ

ἀναφορᾷ τούτων, τὸ ὑπουργεῖον, παῦσαν τοὺς τότε πραγματογνώμονας, διώρισεν ἄλλους· ἀλλ' ὁ μὲν Δρίτσας ἔκτοτε, μὴ ἀρεσκόμενος εἰς τοὺς διορισθέντας, ἀνέβαλε τὴν περαιτέρω ἐπίσπευσιν τῆς ἐκτιμήσεως καὶ παραχωρήσεως τῶν γαιῶν, νῦν δὲ φαίνεται εἰς τὴν ἐφημερίδα ὁ Αἰὼν ὅτι ἄλλοι ἀντὶ τούτων αὖθις διωρίσθησαν πραγματογνώμονες, ὧν ὁ εἷς ἐπὶ κακῇ διακρίνεται διαγωγῇ, μηδεμίαν τῆς γῆς ἔχων γνῶσιν, ὁ δ' οὐδαμοῦ κατοικεῖ περιφερόμενος ἀνὰ κώμας καὶ πόλεις ὡς ἰατρός· καὶ ὅτι παρετήρησε ταῦτα ἵνα καταστήσῃ προσεκτικὸν τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως μὴ διαρπασθῇ ἡ ἐθνικὴ γῆ, καὶ μάλιστα ὑπ' ἀνδρῶν χθὲς μόλις ἐνταῦθα ἐλθόντων.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ταῦτα μὲν οὕτως ἔχουσιν· ὅτι δὲ ἡ γῆ δὲν εἶναι μεγάλης ἀξίας, καταφαίνεται διότι καὶ αὐτὸς ὁ ἕτερος τῶν ἐκ Λοκρίδος βουλευτῶν, διαταθεὶς ὅτι ἀντὶ 40 δραχμῶν ἕκαστον τῶν στρεμμάτων τῆς γῆς ταύτης δύναται νὰ πωληθῇ, δώδεκα μόνον ἀνθ' ἑκάστου τούτων προσήνεγκεν· ὡς δ' ὀφείλομεν νὰ ἀποκρούωμεν πᾶσαν κατάχρησιν καὶ διαρπαγὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς, οὕτω δὲν πρέπει καὶ νὰ παρεμβάλλωμεν προσκόμματα περὶ τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων τῶν εἰς ὀρφανοὺς ἀγωνιστῶν δοθέντων· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ τὸ ὑπουργεῖον συμφώνως πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου νέους διώρισε πραγματογνώμονας, οἵτινες θέλουσι δείξει ἂν μέλλωσι προσενεχθῇ τιμίως ἢ οὔ· ταῦτα δὲ πάντα θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ὑπὸ τῆς βουλῆς ὀνομασθεῖσα πρὸς ἐξέλεγξιν τούτων ἐπιτροπή.

Μετὰ τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα, ἐπαναλαβόντα, ὅτι οἱ διορισθέντες ἀπεδείχθεισαν πάντοτε ὡς καταχρασταὶ καὶ εἰς τοιούτους δὲν πρέπει νὰ ἀνατίθενται τοιαῦται ἐκτιμήσεις· καὶ μετ' ἄλλον ἐπενεγκόντα ὅτι ἐκ τῶν ἐκτεθέντων κατεδείχθη τὸ ὑπουργεῖον ἐφ' ἱκανὸν προσέξαν περὶ τὴν παραχώρησιν ταύτην· αἱ δὲ γενόμεναι ἐπὶ τῶν προσώπων τῶν πραγματογνωμόνων παρατηρήσεις θέλουσιν ὑποβληθῆ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, διότι τὰ περὶ τούτου δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς βουλῆς. Ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τοῦ μέρους τούτου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν προσελθὼν ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1847· ἔχει δὲ τοῦτό τε καὶ ἡ συνοδεύουσα αὐτὸ ἔκθεσις οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδεύουσα τὸ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1847.

Κύριοι Βουλευταί!

Κατὰ τὸ ὀργανικὸν Διάταγμα ἡ δύναμις τοῦ πεζικοῦ (γραμμῆς καὶ ἀκροβολισταὶ) πρέπει νὰ σύγκειται ἐξ ἀνδρῶν (ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν).	3304
ἀντὶ τούτων ὑπάρχουν τὴν 1 Δεκεμβρίου 1846. .	2391
Ἐπομένως ὀλιγώτεροι τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως.	910
Ἐξυπηρετοῦν δὲ ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1846 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1847 ἄνδρες	602
ὥστε τὴν 1 Ἰανουαρίου 1848 θέλουν ὑπάρχει ὁλικῶς,	1792
ἀντὶ τῶν	3304
ἐπομένως ὀλιγώτεροι τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως (ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν)	1512
Κατὰ τὴν παραδεδεγμένην δύναμιν τῆς μοίρας τῶν λογχιῶν αὐτὴ πρέπει νὰ σύγκειται ἐξ ἀνδρῶν (ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν)	210
ἀντὶ τούτων ὑπάρχουν τὴν 1 Δεκεμβρίου 1846 ἄνδρες	182
ἐπομένως ὀλιγώτεροι	28
ἐξυπηρετοῦν δὲ ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1846 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1847.	26
ὥστε τὴν 1 Ἰανουαρίου 1848 θέλουν ὑπάρχει . .	156
ἀντὶ.	210
ἐπομένως ὀλιγώτεροι τῆς πρεπούσης δυνάμεως ἄνδρες (ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται)	84
Κατὰ τὴν ὀργανικὴν δύναμιν τῆς μοίρας τοῦ πυροβολικοῦ αὐτὴ πρέπει νὰ σύγκειται ἐξ ἀνδρῶν	283
ἀντὶ τούτων ὑπάρχουν τὴν 1 Δεκεμβρίου 1846 ἄνδρες	204
ἐπομένως ὀλιγώτεροι	79

Ἐξυπηρετοῦν δὲ ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1846 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1847. 63

Ὥστε τὴν 1 Ἰανουαρίου 1848 θέλουν ὑπάρχει ἄνδρες. 141

ἀντὶ τῶν 283

Ἑπομένως ὀλιγώτεροι τῆς πρεπούσης δυνάμεως ἄνδρες (ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται). 142

Ἐν γενει δὲ εἰς τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς (πεζικὸν, ἱππικὸν καὶ πυροβολικὸν) θέλουν ὑπάρχει τὴν 1 Ἰανουαρίου 1848 ἀντὶ τῆς ὁλικῆς ὀργανικῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἀνδρῶν 3797

μόνον ἄνδρες 2039

ἑπομένως ὀλιγώτεροι ἄνδρες. 1708

Ἐπειδὴ μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1847 θέλομεν λάβει καθυστεροῦντας εἰσέτι ἀπογράφους 503, οἵτινες προὐπάρχοντες εἰς τοὺς ὑπάρξοντας κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1848 ἄνδρας 2089 σχηματίζουν τὴν ποσότητα ἀνδρῶν 2597 ἀπαιτοῦνται εἰσέτι πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τῶν ἀνδρῶν 3797 τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς κατὰ τὸ ἔτος 1847 ἄνδρες 1200, τοὺς ὁποίους ἐξαιτούμεθα διὰ τοῦ ἐπισυναπτομένου Νομοσχεδίου.

Ἀθῆναι τῇ 23 Δεκεμβρίου 1846.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
ΚΙΤΖΟΣ ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπιφορτίζομεν τοὺς ἡμετέρους ὑπουργοὺς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ παρουσιάσωσι τὸ παρὸν νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξωσιν αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ τῆς γραμμῆς ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς ἀπογράφων κατὰ τὸ ἔτος 1847 προσδιορίζεται εἰς 1200.

Οἱ 1200 ἄνδρες οὗτοι θέλουν ἀναλογισθῆ εἰς τοὺς δήμους τοῦ κράτους διὰ τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ.

Οἱ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἡμέτεροι ὑπουργοὶ θέλουν δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον καὶ ἐκτελέσει αὐτὸν καθόσον ἀφορᾷ ἕκαστον.

Ἀθῆναι τῇ 18 Δεκεμβρίου 1846.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.
Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Χ. Μελιγκόφ.

Παρετήρησέ τις ὅτι μετὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ πρωθυπουργοῦ διάφοροι μεταβολαὶ ἐγένοντο εἰς τὸ ὑπουργεῖον, εἰς ἄλλους ἀνατεθέντων τῶν ὑπ' αὐτοῦ διευθυνομένων ἄχρι τότε ὑπουργείων· ἡ δὲ Βουλὴ, ἤτις ἐπισήμως τὰς μεταβολὰς ταύτας ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ, οὐδὲν οὕτως ἔμαθεν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐφημερίδων ἐπληροφορεῖτο αὐτάς· ἤδη ἀναλαβόντος τοῦ πρωθυπουργοῦ, πρέπει νὰ μάθωμεν ὑπὸ ποίων διευθύνονται τὰ διάφορα ὑπουργεῖα, καθότιον τοῦτο πολιτικήν τινα εὐπρέπειαν ἀποτελεῖ.

Ἄλλος ἐπέμενεγκεν ὅτι καὶ ἄλλοτε λόγος ἐν τῇ βουλῇ ἐγένετο περὶ τούτου, παρόντος τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ θεωρήσαντος καὶ τοῦτου ἀναγκαίαν τὴν κοινοποίησιν εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα τῶν γινομένων ὑπουργικῶν μεταβολῶν, ἵνα ἐγκαίρως τὰ περὶ τούτου γνωρίζωσι, καὶ μὴ περιμένωσι νὰ μανθάνωσι ταῦτα διὰ τῶν ἐφημερίδων, καὶ, δι' ἀποστολῆς τότε ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν ἐκείνων, ἐζητήθη παρὰ τοῦ ὑπουργείου, ἵνα γνωστοποιῶνται αἱ τοιαῦται μεταβολαὶ εἰς τὰ σώματα. Ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ἵνα καὶ ἤδη διαβιβασθῇ τοιοῦτον εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἵνα ἐπὶ τὸ μέλλον τηρῆται ὁ τύπος οὗτος.

Ἀνεγνώσθη τὸ σύνολον τοῦ ψηφισθέντος ἤδη περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενείων νομοσχεδίου, συναρμολογηθὲν καθ' ἃς ὑπέστη τροποποιήσεις· καὶ ἐπ' αὐτοῦ παρετήρησέ τις ὅτι πολλὰ περὶ καταχρήσεων ἐλέχθησαν, ἐπειδὴ δ' ἄλλοτε κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπρότεινεν ἵνα προσδιορισθῇ ποσὸν πρὸς τὸν διορισμὸν ἐπιθεωρητῶν τῶν προξενείων, τότε δὲ παρὼν ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι τοιαύτην πρότασιν πρέπει νὰ προτείνῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὑποβληθησομένου νομοσχεδίου· καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ παρόντι Νομοσχεδίῳ δὲν νομοθετοῦνται τοιαῦται

θέσεις, διὰ τοῦτο ἐπιρυλάσσεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν πρότασιν ταύτην κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου, ὅτε καὶ πλατύτερον περὶ τῶν ἐνεργουμένων καταχρήσεων θέλει πραγματευθῆ.

Κατὰ τῆς τοιαύτης προτάσεως ἐπίσης καὶ ἄλλοι νὰ ἀγορεύσωσι τότε ἐπερυλάχθησαν, καὶ τὰ περαιτέρω ἀνεβλήθησαν, ἵνα συζητηθῶσι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀρμοδιώτερον. Ἤδη δὲ ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Α. Σ. Δαναπούλου καὶ Δ. Χαντσίσκου, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου περὶ προξενείων, διὰ ψήφων 65 πρὸς 1. κατὰ τὸ ὧδε προστηρημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ἔχουσι δὲ ταῦτα οὕτω·

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ. ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἄρθρ. 1. Ὁ προξενικὸς κλάδος διαιρεῖται εἰς τρεῖς τάξεις· εἰς τὴν πρώτην συμπεριλαμβάνονται τὰ γενικὰ προξενεῖα· εἰς τὴν δευτέραν τὰ προξενεῖα· καὶ εἰς τὴν τρίτην τὰ ὑποπροξενεῖα.

Ἄρθρ. 2. Ἑκάστου γενικοῦ προξενείου προΐσταται εἷς γενικὸς πρόξενος· ἡ διεύθυνσις δὲ ἑνὸς γενικοῦ προξενείου δύναται ν' ἀνατεθῇ παρὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ εἰς ὑπάλληλον ἔχοντα βαθμὸν προξένου.

Ἑκάστου προξενείου προΐσταται εἷς πρόξενος· δύναται δὲ ἡ διεύθυνσις τοῦ προξενείου ν' ἀνατεθῇ παρὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ εἰς ὑπάλληλον ἔχοντα βαθμὸν ὑποπροξένου.

Ἑκάστου ὑποπροξενείου προΐσταται εἷς ὑποπρόξενος.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου γενικοῦ προξενείου, προξενείου καὶ ὑποπροξενείου, διορίζονται προξενικοὶ πράκτορες, καθόσον ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ὑπηρεσίας ἤθελε τὸ ἀπαιτήσει.

Ἄρθρ. 4. Εἰς ἕκαστον γενικὸν προξενεῖον καὶ προξενεῖον δύναται νὰ διορισθῇ εἷς γραμματεὺς μὲ τὸν τίτλον α γραμ. γεν. προξενείου ἢ προξενείου, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων τινῶν τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ γεν. προξενείων καὶ προξενείων,

τῶν ὁποίων αἱ θέσεις προσδιορίζονται εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 5. Ἀπόντος ἢ ὁπωσδήποτε κωλυομένου τοῦ γεν. προξένου, ἢ προξένου, ἡ διεύθυνσις τοῦ γεν. προξενείου ἢ προξενείου, ἀνατίθεται εἰς τὸν γραμματέα αὐτοῦ.

Ἀπόντος δὲ ἢ κωλυομένου ὁπωσδήποτε τοῦ ὑποπροξένου, ἡ διεύθυνσις τοῦ ὑποπροξενείου ἀνατίθεται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἰδίαν του εὐθύνην εἴς τινα τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ του Ἑλλήνων ἢ ἀλλοδαπῶν ἐμπόρων, ἢ ἄλλων εὐϋπολήπτων ἀτόμων, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ εἰδοποιῶνται ἀμέσως περὶ τούτου τότε ἐπὶ τοῦ Β. οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείων, καὶ αἱ ἀρμόδιοι ἐπιτόπιαι ἀρχαί.

Τοῦτ' αὐτὸ θέλει γίνεσθαι καὶ εἰς τὰ γενικὰ προξενεῖα καὶ προξενεῖα, ὁσάκις δὲν ἤθελον ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς γραμματεῖς διωρισμένοι παρὰ τῆς κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 6. Ἅπαντες ἐν γένει οἱ κατὰ τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος προξενικοὶ ὑπάλληλοι πρέπει νὰ ὦσι ἀφεύκτως πολῖται Ἕλληνες, ἐξαιρουμένων τῶν κλητήρων ἢ γιασαξίδων, οἵτινες δύνανται νὰ λαμβάνωσι καὶ ἐξ ἀλλοδαπῶν.

Ὅπου δ' ἄλλοθι ὑπάρχουσιν Ἑλληνικὰ προξενεῖα μηδὲ μισθὸν μηδ' ἐπιχορήγησιν ἔχοντα, δύνανται οἱ τοιοῦτοι προξενικοὶ ὑπάλληλοι νὰ ὦσι καὶ ἀλλοδαποί, ἀλλ' ὅταν δὲν ὑπάρχωσιν εἰς τὰ τοιαῦτα μέρη πολῖται Ἕλληνες καταλληλοι καὶ θέλοντες ν' ἀναδεχθῶσιν ἄμισθον προξενικὴν ὑπηρεσίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἄρθρ. 7. Κατὰ τὸ Ῥωσσικὸν κράτος προσδιορίζονται.
Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πετρούπολιν.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μόσχαν.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ὀδησσόν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰσμαήλιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ταϋγανρόκ.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κέρτζιον.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος.
Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβεία θεωρεῖται καὶ ὡς γενικὸν προξενεῖον ἐνεργοῦσα τὰ τοιαῦτα καθήκοντα διὰ τοῦ ἐμπορικοῦ αὐτῆς γραφείου.

Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦτο προσδιορίζονται.
Εἷς διευθυντὴς μὲ βαθμὸν προξένου.
Εἷς ὑποδιευθυντὴς μὲ βαθμὸν ὑποπροξένου.

Τέσσαρες γραμματεῖς Β'. τάξεως.
Τρεῖς γραφεῖς Α. τάξεως.
Εἷς Αιμενάρχης.
Εἷς Δεσμοφύλαξ.
Εἷς κλητήρ.
Δύο γιασακτσίδες.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Αἶνον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀδριανούπολιν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βάρναν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τραπεζοῦντα.
Ἓν ὑποπροξ. ἔχον τὴν ἕδραντου εἰς Ἑλλήσποντον (Δαρδανέλλια).
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Χίον.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4. τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει καὶ ἕνα γιασακζῆν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μιτυλήνην.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κυδωνίας.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σμύρνην.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4. τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι καὶ τοὺς ἀκολούθους ὑπαλλήλους.
Ἕνα πρῶτον διερμηνέα.
Ἕνα δεύτερον διερμηνέα.
Ἕνα γραφέα Α. τάξεως.
Ἕνα Αιμενάρχην.
Δύο γιασακζίδες.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥόδον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κύπρον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σάμον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Χανία τῆς Κρήτης.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4. τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει καὶ ἕνα γιασακζῆν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἡράκλειον τῆς Κρήτης.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βηρυττὸν τῆς Συρίας.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰ. Τρίπολιν τῆς Συρίας.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰόππην τῆς Συρίας.
Ἓν προξενεῖον ἐν Παλαιστίνῃ ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἱερουσαλήμ.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Θεσσαλονίκην.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4. τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι.

Ἕνα διερμηνέα καὶ ἕνα γιασακζῆν.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λάρισσαν.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4. τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι.
Ἕνα γιασακζῆν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βῶλον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰωάννινα.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4. τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι.
Δύο γιασακζίδες, τῶν ὁποίων ὁ εἷς προσδιορίζεται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐν Ἄρτῃ πρακτορίας.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πρέβεζαν.

Κατὰ τὴν Ἡγεμονίαν Σερβίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βελιγράδιον.

Κατὰ τὰς Ἡγεμονίας Βλαχίας καὶ Μολδαυίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βουκουρέστιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰβράϊλαν.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰάσιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γαλάτσιον.

Κατὰ τὴν Αἴγυπτον,

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀλεξάνδρειαν.
Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ γενικὸν τοῦτο προξενεῖον ἔχει προσέτι.
Ἕνα διερμηνέα.
Ἕνα γραφέα.
Ἕνα Αιμενάρχην,
Δύο Γιασακζίδας.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κάϊρον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Δαμιάτιον.

Ἄρθρ. 9.

Κατὰ τὸ Ἰονικὸν Κράτος.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κέρκυραν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ζάκυνθον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κεφαλληνίαν.

Ἄρθρ. 10.

Κατὰ τὸ βασίλειον τῶν δύω Σικελιῶν.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Νεάπολιν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βρυνδήσιον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μεσσήνην τῆς Σικελίας.

Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πάνορμον τῆς Σικελίας.

Ἄρθρ. 11.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥώμην.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀγκῶνα.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σίβιτα Βέκιαν.

Ἄρθρ. 12.

Κατὰ τὰς ἐπικρατείας τῶν δύο Δουκάτων Τοσκάνης καὶ Λούκας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λιβόρνον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πορτοφεράϊον.

Ἄρθρ. 13.

Κατὰ τὸ βασίλειον τῆς Σαρδηνίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τουρῖνον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γενούην.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κάλλιαρι.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Νίσσαν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βαριγνώ.

Ἄρθρ. 14. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Γαλλίας καὶ τὰ ὑπὸ τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν ἐν Ἀφρικῇ κείμενα μέρη.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Παρισίους.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μασσαλίαν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀλγέρην.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ὠράνην.

Ἄρθρ. 15. Κατὰ τὰ ἐν τῇ Ἀφρικῇ μέρη τῆς Βαρβαρίας.

Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τύνητα.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τανγέρην τοῦ Μαρόκου.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τρίπολιν.

Ἄρθρ. 16. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Ἱσπανίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαδρίτον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γάδειρα.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βαρκελώνην.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαχώτην τῶν Βελλεαρίδων νήσων.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαλάγαν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βαλένσαν.

Ἄρθρ. 17. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Πορτογαλλίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λισσαβώνην.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαδέραν.

Ἄρθρ. 18. Κατὰ τὸ Βασίλειον τοῦ Βελγίου.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βρυξέλλας.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀνβέρσην.

Ἄρθρ. 19. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῶν κάτω Χωρῶν.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀμστελόδαμον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥοτερδάμ.

Ἄρθρ. 20. Κατὰ τὸ Αὐστριακὸν Κράτος.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βιέννην.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σέμλην.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τεργέστην.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σεβενίκον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥαγούζαν ἢ εἰς τὸ στόμιον τοῦ Κατάρου (buca di catero.)
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βενετίαν.

Ἄρθρ. 21. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Σαξωνίας.

Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λειψίαν.

Ἄρθρ. 22. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Βαυαρίας.

Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μόναχον.

Ἄρθρον 23. Κατὰ τὸ μεγάλον δουκάτον τοῦ Ἔσεν.

Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαγουντίαν (Magence).

Ἄρθρ. 24. Κατὰ τὰς Ἀνσεατικὰς πόλεις.

Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀμβοῦργον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λυβέκην.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βρέμην.

Ἄρθρ. 25. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Σουηκίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Στοκχόλμην.

Ἄρθρ. 26. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Δανίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κοπενχάγην.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἐλσενέρ.

Ἄρθρ. 27. Κατὰ τὸ Βασίλειον τοῦ Ἀννοβέρου.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀννόβερον.

Ἄρθρ. 28. Κατὰ τὸ ἡνωμένον Βασίλειον τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ τὰ ὑπ' αὐτὸ κείμενα μέρη.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λονδῖνον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Παλμούθιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πλυμούθιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βελφάρη.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Δουβλῖνον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λιβερπούλ.

Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μελίτην.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γιβραλτάρ.

Ἄρθρ. 29. Κατὰ τὰς ἡνωμένας ἐπαρχίας τῆς Ἀρκτῴας Ἀμερικῆς.

Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Νεοβόρακον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βοστόν.

Ἄρθρ. 30. Κατὰ τὸ κράτος τῆς Βρασιλίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ριογανέϊρω.

Ἄρθ. 31. Κατὰ τὴν Περσίαν.

Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ταυρίδα.

Ἄρθρ. 32. Τὰ μέρη τῆς δικαιοδοσίας ἑκάστου τῶν γενικῶν προξενείων, προξενείων καὶ ὑποπροξενείων θέλουν προσδιορισθῆ καὶ κανονισθῆ διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων.

ΚΕΦ. Γ'.

Ἄρθρ. 33. Τὰ ἀνωτέρω γενικὰ προξενεῖα καὶ ὑποπροξενεῖα τίθενται ὑπὸ τρεῖς διαφόρους κατηγορίας.

Τὰ τῆς α. κατηγορίας διατηροῦνται ἐντελῶς δι' ἐξόδων τῆς κυβερνήσεως, συναζομένων τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου.

Τὰ τῆς β'., ἐκτὸς τῶν προξενικῶν εἰσοδημάτων, τὰ ὁποῖα θέλουν συνάζεσθαι πρὸς ὄφελος τῶν διευθυνόντων αὐτά, θέλουν ἔχει καὶ χρημα τικὴν ἐπιχορήγησιν παρὰ τῆς κυβερνήσεως.

Τὰ τῆς γ'. τάξεως δὲν θέλουν σύβεμίσον χρηματικὴν ἐπιχορήγησιν λαμβάνει παρὰ τῆς κυβερνήσεως, ἀλλὰ θέλουν συνάζεσθαι τὰ προξενικὰ εἰσοδήματα πρὸς ὄφελος τῶν διευθυνόντων αὐτά.

Ἄρθρ. 34. Προξενικὰ δικαιώματα δὲν δύνανται νὰ ζητηθῶσιν, εἰμὴ μόνον ὁσάκις γίνεται ἐμπορικὴ τις πρᾶξις, παρὰ τοῦ πλοιάρχου τοῦ προσορμιζομένου εἰς λιμένα ἢ ὅρμον πλοίου, ἢ ζητεῖται παρ' αὐτοῦ νόμιμός τις προξενικὴ συνδρομὴ προβλεπομένη παρὰ τῆς διατυπώσεως

Ἄρθρ. 35. Οἱ διευθύνοντες τὰ ἐν τῇ β'. καὶ γ'. κατηγορίᾳ γενικὰ προξενεῖα, προξενεῖα καὶ ὑποπροξενεῖα, θέλουσιν ἔχει εἰς βάρος των ὅλας τὰς ἐκ τῆς προξενικῆς ὑπηρεσίας προσγενομένας δαπάνας.

Ἄρθρ. 36. Εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν ὑπάγονται·

Τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας.
Τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικὸν προξενεῖον.
Τὸ ἐν Σμύρνῃ προξενεῖον.

Τὸ ἐν Ἰωαννίνοις προξενεῖον.
Τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Λαρίσσῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Κρήτῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Τεργέστῃ προξενεῖον
Τὸ ἐν Μελίτῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Χίῳ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Γαλατσίῳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἰσράϊλα ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ζακύνθῳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἑλλησπόντῳ ὑποπροξενεῖον, καὶ τὸ ἐν Βώλῳ.

Εἰς τὴν β'. κατηγορίαν ὑπάγονται.

Τὸ ἐν Κερκύρᾳ γενικὸν προξενεῖον.
Τὸ ἐν Βηρυττῷ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Παλαιστίνῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἰόππῃ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ Ἀδριανουπόλει ὑποπροξενεῖον
Τὸ ἐν Αἴνῳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Πρεβέζῃ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἰσμυρνλίῳ ὑποπροξενεῖον.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἅπαντα τὰ λοιπά, τὰ μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω κατηγορίας, ὑπάγονται εἰς τρίτην κατηγορίαν.

Ἄρθρ. 37. Οἱ μισθοὶ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ κατηγορίᾳ γενικῶν προξενείων, προξενείων καὶ ὑποπροξενείων προσδιορίζονται ὡς ἀκολούθως.

Διὰ τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας.

Ὁ πρόξενος διευθυντὴς τοῦ γραφείου θέλει λαμβάνει κατ' ἔτος	δραχ.	7,000
Ὁ ὑποπρόξενος ὑποδιευθυντὴς	»	4,800
Οἱ γραμματεῖς β'. τάξεως ἀνὰ	»	2,400
Οἱ γραφεῖς	»	1,200
Ὁ λιμεναρχης	»	1,200
Ὁ δεσμοφύλαξ	»	600
Ὁ κλητὴρ	»	440
Οἱ γιασακτσίδες	»	480

Διὰ τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικὸν προξενεῖον.

Ὁ γενικὸς πρόξενος	δραχ.	8,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ γενικοῦ προξενείου	»	2,400

Ὁ διερμηνεὺς	»	1,800
Ὁ γραφεὺς	»	1,200
Ὁ λιμενάρχης	»	600
Οἱ γιασακτσίδες	»	350

Διὰ τὸ ἐν Σμύρνῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος ἀνὰ	δραχ.	8,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	2,400
Ὁ πρῶτος διερμηνεὺς	»	2,000
Ὁ δεύτερος διερμηνεὺς	»	1,400
Ὁ γραφεὺς	»	1,200
Ὁ λιμενάρχης	»	720
Οἱ γιασακτσίδες	»	350

Διὰ τὸ ἐν Χίῳ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	»	4,800
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	1,800
Ὁ γιασακτσῆς	»	350

Διὰ τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	»	7,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	δραχ.	1,800
Ὁ διερμηνεὺς	»	1,200
Ὁ γιασακτσῆς	»	350

Διὰ τὸ ἐν Ἰωαννίνοις προξενεῖον

Ὁ πρόξενος	»	6,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	1,800
Ὁ γιασακσῆς τοῦ προξενείου	»	350
Ὁ γιασακτσῆς τῆς ἐν Ἄρτῃ πρακτορίας	»	350

Διὰ τὸ ἐν Λαρίσσῃ Προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	»	6,000
Ὁ γραμματεὺς	»	1,300
Ὁ γιασακτσῆς	»	350

Διὰ τὸ ἐν Κρήτῃ προξενεῖον

Ὁ πρόξενος	»	6,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	1,800
Ὁ γιασακτσῆς	»	280

Διὰ τὸ ἐν Μελίτῃ προξενεῖον

Ὁ πρόξενος	»	4,800
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	1,800

Διὰ τὸ ἐν Τεργέστῃ προξενεῖον

Ὁ πρόξενος	»	6,000
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	2,400

Διὰ τὸ ἐν Γαλατσίῳ ὑποπροξενεῖον

Ὁ πρόξενος	»	4,200

Διὰ τὸ ἐν Ἰβραΐλᾳ ὑποπροξενεῖον

Ὁ ὑποπρόξενος	»	4,200

Διὰ τὸ ἐν Βώλῳ ὑποπροξενεῖον

Ὁ ὑποπρόξενος	»	3,600

Διὰ τὸ ἐν Ζακύνθῳ ὑποπροξενεῖον

Ὁ ὑποπρόξενος	»	4,200

Διὰ τὸ ἐν Ἑλλησπόντῳ ὑποπροξενεῖον

Ὁ ὑποπρόξενος	»	4,200

Ἄρθρ. 38.

Εἰς ἑκάστην τῶν εἰρημένων προξενικῶν ἀρχῶν θέλει χορηγεῖσθαι ἐτησίως διὰ γραφικὰ ἔξοδα καὶ ἀνάλογος χρηματικὴ ποσότης, ἥτις θέλει συμπεριλαμβάνεσθαι εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν, μεταβαλλομένη κατ' ἔτος ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 39.

Ἡ τῶν προξενείων τῆς Β'. κατηγορίας χρηματικὴ ἐπιχορήγησις θέλει προσδιορίζεσθαι κατ' ἔτος ἐν τῷ γενικῷ προϋπολογισμῷ, μεταβαλλομένη ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 40.

Ὁ γενικὸς πρόξενος ἔχει βαθμὸν τμηματάρχου ἀ. τάξεως.
Ὁ πρόξενος βαθμὸν τμηματάρχου Β'. τάξεως.
Ὁ ὑποπρόξενος βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως ἀ. τάξεως.
Ὁ γραμματεὺς γενικοῦ προξενείου, βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως ἀ. τάξεως.
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως Β'. τάξεως.

Οἱ πρῶτοι διερμηνεῖς τῶν γενικῶν προξενείων καὶ προξενείων ἔχουσι βαθμὸν ὑποπροξένου.

Ἄρθρ. 41. Οἱ προξενικοὶ πράκτορες διορίζονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ἁρμοδίου γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου.

Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου διορίζονται ἐπίσης καὶ οἱ γραφεῖς τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας καὶ τῶν προξενείων, ὅπου ὑπάρχουσι τοιοῦτοι.

Οἱ κλητῆρες, γιασακτσίδες καὶ θυρωροὶ διορίζονται παρὰ τῆς πρεσβείας ἢ τῶν ἁρμοδίων προξένων.

Ἄρθρ. 42. Ἡ δικαστικὴ καθὼς καὶ ἡ διὰ τὰ λοιπὰ ἁρμοδιότης τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐν γένει θέλουσιν ὁρισθῆ διὰ νόμου· μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ θέλουσιν ἰσχύει τὰ μέχρι τοῦδε διὰ νόμων Β. διαταγμάτων καὶ ὁδηγιῶν κανονισθέντα.

Ἄρθρ. 43. Ἡ διατίμησις τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων καὶ τὰ περὶ λογιστικοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν θέλουσιν ὁρισθῆ διὰ νόμου, ἐκδοθησομένου ἐντὸς τὸ πολὺ τῆς προσεχοῦς συνόδου, μέχρι τῆς λήξεως τῆς ὁποίας θέλει ἰσχύει, ἡ κατὰ τὰ 1836 ἐκδοθεῖσα καὶ ἐν φύλλῳ 236 τῆς Βασ. ἐφημερίδος τοῦ αὐτοῦ ἔτους καταχωρισμένη διατίμησις (καθόσον δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ παρόντος νόμου) καθὼς καὶ αἱ περὶ λογιστικοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν διατάξεις τῶν παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν ἐκδοθεισῶν ὁδηγιῶν· θέλει δὲ τεθῆ εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τοῦδε ἡ τῶν διπλοτύπων χρῆσις διὰ τὰς εἰσπράξεις.

Ἄρθρ. 44. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι, καὶ ὑποπρόξενοι ὀφείλουσι κατὰ τριμηνίαν νὰ ἀποστέλλωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν κατάστασιν τῶν εἰσπράξεών των· ὅσοι δὲ δὲν ἀποστείλωσι τοιαύτας, κατὰ πρῶτον θέλουν τιμωρεῖσθαι πειθαρχικῶς, καὶ ἐν ὑποτροπῇ θέλουσι παύει τῆς θέσεώς των, καταδικωκόμενοι ἁρμοδίως καὶ διὰ πᾶσαν τῶν εἰσπράξεών των κατάχρησιν.

Ἄρθρ. 45. Οἱ ὁρισμοὶ τῶν μέχρι τοῦδε περὶ προξενικῆς ὑπηρεσίας ἐκδεδομένων Β. διαταγμάτων καὶ ὁδηγιῶν, ὅσοι ἀντίκεινται εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀκυροῦνται.

Ἄρθρ. 46. Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Β. οἴκου ὑπουργόν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενείων, ὡς ἐπὶ τῶν καθεκαστα παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Γ. Γουλιμῆς	Ν.
Δ. Ὀρεινός	ἐν ἀδείᾳ	Π. Δ. Καμπάνης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Μ. Λ. Καΐρης	Ν.
Θ. Γρίβας	Ν.	Δ. Τσόκρης	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Λ. Σ. Δανόπουλος	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἀπών	Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ

Ι. Κωλέττης	ἀπών	Εὐς. Οἰκονομόπουλος	ἀπών
Α. Μεταξᾶς	ἀσθενὴς	Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπών	Ἐμ. Τσοῦχλος	ἀπών
Σ. Βλάχος	Ν.	Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ν.
Ι. Καραγιαννόπ.	ἐν ἀδείᾳ	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Λ. Λαπουσιάδης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Τσανετ. Γρηγοράκης	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	ἀσθενὴς
Δ. Ταϊγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Μπουκουρας	Ν.
Γ. Κονδύλης	ἀπών	Ν. Κορφιωτάκης	ἀπών
Κ. Φασίτσας	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Χαραμῆς	ἀπών	Π. Βαρβιτσιώτης	Ν.
Ι. Κρανιδῆς	ἀπών	Γ. Φεγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γυλδάσης	Ν.	Γ. Δερνιτσώτης	»
Δ. Ζῶτος	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Νίκος Θείου	ἀσθενὴς	Μελ. Χ. Μελέτη	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γουζούασης	ἐν ἀδείᾳ	Π. Βάρβογλης	ἀπών
Α. Βιλαέτης	Ν.	Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Α. Κρεστενίτης	Ν.	Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Σ. Χ. Στερανόπουλος	ἀσθενὴς	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.	Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κλίμακας	ἀπών	Π. Καλαμαριώτης	»
Σίλβεστρος Στερνάκης	Ν.	Π. Δαρειώτης	»
Ν. Δελέντας	ἀπών	Νικήτ. Σταματελόπ.	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	ἀπών	Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
ΑΓ. Τσάνης	ἀπών	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Β. Νικολαΐδης	ἀπών	Κ. Βέϊκος	ἀπών
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Β. Καραγιάννης	ἀπών	Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Β. Πετιμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Α. Πετιμεζᾶς	ἀσθενὴς	Γ. Κάνδυας	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.	Σ. Βαρότσης	Ν.
Π λ. Παπαδαῖος	Ν.	Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Μαυρομιχάλης	ἀπών
Ι. Ν. Φλέσσας	»	Δ. Πικουλάκης	ἀπών
Π. Ι. Κυριακὸς	»	Χ. Καπετανάκης	Ν.
Γεωργ. Νοταρᾶς	»	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς	»	Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Εὐθ. Κανελλόπουλος	ἀπών	Α. Καλαμογδάρτης	ἐν ἀδείᾳ

Κ. Τσερτίδης	N.	Δ. Παππατσώρης	N.
Α. Κουμανιώτης	N.	Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν
Ξ. Λογοθετόπουλος	N.	Ι. Τομαρᾶς	N.
Α. Μαρκόπουλος	N.	Α. Κιζάνης	N.
Παππακώς. Τσαμάλας	N.	Δ. Δρόσος	N.
Μ. Γ. Σχινᾶς	ὄχι	Εὐστ. Μ. Παρίσης	ἀπὼν
Γ. Μπάστας	N.	Γ. Δοκὸς	ἀπὼν
Φ. Ἰωάννου	ἀπὼν	Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Σ. Ἀντωνιάδης	N.	Δ. Κουντουριώτης	»
Κ. Ἀντωνιάδης	N.	Δ. Χαντσῖσκος	N.
Κ. Προβιλέγιος	N.	Γ. Γριζάνος	N.
Ι. Ταταράκης	N.	Ι. Γαρδίκης	N.
Ἀδριαν. Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Κριεζώτης	N.
Διομήδης Κυριακοῦ	»	Ι. Οἰκονόμου	N.
Ν. Καλλέργης	»	Γ. Ἀποστολίδης	ἐν ἀδείᾳ
Σταμάτιος Δάῤῥας	N.	Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	ἀπὼν	Γ. Σταματάρας	N.
Ι. Στάϊκος	N.		

Ἡ Βουλὴ προέβη κατόπιν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ δύω ἰατρῶν εἰς τὰ αὐτοφυῆ τῆς Ἑλλάδος λουτρά, καὶ ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Ζαρειφοπούλου καὶ Κ. Τσερτίδου, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων 63, ἀρνηθέντος ψῆφον ἑνός, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ δύω ἰατρῶν εἰς τὰ αὐτοφυῆ τῆς Ἑλλάδος θερμὰ λουτρά, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ·

Δ. Μελετόπουλος	N.	Π. Δ. Καμπάνης	N.
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Α. Καΐρης	N.
Γ. Δογιωτατίδης	N.	Δ. Τσακρῆς	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Γρίβας	N.	Α. Σ. Δανόπουλος	N.
Ν. Μαυρομμάτης	N.	Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ
Ζ. Ι. Βάλβης	ἀπὼν	Ι. Κωλέττης	ἀπὼν
Γ. Γουλιμᾶς	N.	Α. Μεταξᾶς	ἀσθενὴς

Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀσθενὴς	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	ἀπὼν
Σ. Βλάχος	N.	Μ. Πρωτοπαππᾶς	N.
Π. Ῥάγκος	N.	Δ. Κυριακίδης	N.
Ι. Καραγιαννόπ.	ἐν ἀδείᾳ	Σ. Πάγκαλος	N.
Α. Γεωργαντᾶς	N.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Α. Λαπουσιάδης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Πλαπούτας	ἀπὼν
Τσανετάκης Γρηγοράκης	N.	Κ. Δελιγιάννης	ἀσθενὴς
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Μπούκουρας	ἀπὼν
Γ. Κονδύλης	ἀπὼν	Ν. Κορφιωτάκης	ἀπὼν
Ι. Φασίτσας	N.	Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Χαραμῆς	ἀσθενὴς	Π. Βαρβιτσιώτης	N.
Ι. Κρανίδης	ἀπὼν	Γ. Φεγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γιολδάσης	N.	Γ. Δερνιτσιώτης	»
Δ. Α. Ζῶτος	N.	Κ. Τ. Σαντᾶς	N.
Νῖκος Θέου	ἀσθενὴς	Μελέτης Χ. Μελέτη	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γουζούασης	ἐν ἀδείᾳ	Π. Βάρβογλης	N.
Λ. Βιλαέτης	N.	Ρ. Παλαιμίδης	N.
Α. Κρεστενίτης	N.	Γ. Ρεβελιώτης	N.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	ἀσθενὴς	Β. Δημητρακόπουλος	N.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	N.	Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κλίμακας	ἀπὼν	Π. Καλαμαριώτης	»
Ξίλβεστρος Στεφανάκης	N.	Π. Δαρειώτης	»
Ν. Δελέντας	ἀπὼν	Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	»	Δ. Σακελλαριάδης	N.
Ἀγ. Τσάνος	»	Ι. Φαρμάκης	N.
Β. Νικολαΐδης	ἀπὼν	Κ. Βέϊκος	ἀπὼν
Γ. Γουναρόπουλος	N.	Μ. Ἰατρὸς	N.
Β. Καραγιάννης	ἀπὼν	Ι. Εὐσταθίου	N.
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Φ. Κ. Μαῦρος	N.
Α. Πετμεζᾶς	ἀσθενὴς	Γ. Κάνδυας	N.
Ν. Ἀνδρίκου	N.	Σ. Βαρότσης	N.
Πλ. Παπαδαῖος	N.	Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Μαυρομιχάλης	ἀπὼν
Ι. Ν. Φλίσσας	»	Δ. Πικουλάκης	»
Π. Ι. Κυριακὸς	»	Χ. Καπετανάκης	N.
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»	Κ. Ζαρειφόπουλος	N.
Α. Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀπὼν
Εὐθ. Κανελλόπουλος	ἀπὼν	Α. Καλαμογδάρτης	ἐν ἀδείᾳ
Εὐσ. Οἰκονομόπουλος	»	Κ. Τσερτίδης	N.
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Κουμανιώτης	N.

Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπών
Α. Μαρκόπουλος	Ν.	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Παπ. Κώς. Τσαμάλας	Ν.	Λ. Κιζάνης	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	ἀρνήθη ψῆφον	Δ. Δράσος	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	ἀπών
Φ. Ἰωάννου	ἀπών	Γ. Δοκὸς	ἀπών
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Δ Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Γ. Κουντουριώτης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Προβελέγιος	Ν.	Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Ι. Π. Ταταράκης	Ν.	Γ. Γριζάνος	Ν.
Ἀδριαν. Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Γαρδίκης	Ν.
Διομήδης Κυριακοῦ	»	Ν. Κριεζώτης	Ν.
Ν. Καλλέργης	»	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.	Γ. Ἀποστολίδης	ἐν ἀδείᾳ
Ἀμβρόσιος Σκαρπαγκᾶς	ἀπών	Κ. Κανάρης	ἀπών
Ι. Στάϊκος	Ν.	Γ. Δ. Σταματάρας	Ν.
Α. Παππατσώρης	Ν.		

Ἀνεγνώσθη τὸ μοναδικὸν τοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὧν ὁ μὲν Πρόεδρος ὑπέδειξεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναβολῆς ἐπὶ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς περαιτέρω τοῦ νόμου τούτου ἐπιψηφίσεως, ἵνα καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἀκεφθῇ ἐπὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, μὴ θέσις τις λουτρῶν παραλειφθῇ. Ἕτερος δὲ τῶν Βουλευτῶν παρετήρησεν, ὅτι ἡ μὲν ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ διορισθῶσιν ἰατροὶ εἰς δύω μόνον λουτρὰ, τὰ τῆς Κύθνου καὶ Ὑπάτης· ἐπειδὴ δ' ἐκτὸς τούτων καὶ τὰ τῶν Θερμοπυλῶν καὶ Αἰδιψοῦ καὶ ἄλλα ἔτι ὑπάρχουσιν, ὑπὸ πολλῶν ἐπισκεπτόμενα καὶ ἰατρῶν χρήζοντα, τὸ δὲ Νομοσχέδιον δὲν προσδιορίζει οὔτω τὰς θέσεις τῶν λουτρῶν, διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ Νομοσχέδιον, ἀφινομένης πλείονος ἐλευθερίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα ὀνομάσῃ τὰ λουτρά· διότι τὰ μὲν τῶν Θερμοπυλῶν, δύω μόνον ὥρας ἀπέχοντα τῆς Ὑπάτης, τὸν αὐτὸν ἰατρὸν δύνανται νὰ ἔχωσι, τὰ τῆς Αἰδιψοῦ ὅμως πολὺ ἀπέχοντα τῆς Κύθνου ἰδίου ἰατροῦ χρήζουσιν.

Ἄλλοι δὲ πολλοὶ, παρατηρήσαντες ὅτι καὶ τὸ Νομοσχέδιον ἐὰν ψηφισθῇ, δύω μόνων ἰατρῶν θέσεις νομοθετοῦνται, καὶ πιθανῶς νὰ μὴν ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰ τρία ἢ καὶ τέσσαρα ὑπάρχοντα λουτρὰ, ἐζήτησαν ἐπίσης τὴν ἀναβολὴν κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ Προέδρου. Παραδεχθείσης δ' αὐτὴν τῆς Βουλῆς, ὁ

Πρόεδρος διέλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μετὰ μεσημβρίαν.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Μ. Χ. Μελέτης.

Ὁ τὸν ἐν ἀδείᾳ αὐτῶν ἀναπληρώσας
Κ. Ζαριφόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'.

Τῆς 30 Δεκεμβρίου

Σήμερον τὴν τριακοστὴν Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 71, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 27· ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπὸ τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τοῦ ἀναπληρώσαντος τὸν ἐν ἀδείᾳ αὐτῶν.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν ἀνέγνω σχέδιον νόμου καὶ τὴν συναδεύουσαν ἔκθεσιν, περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐνιαυσίου ναυτικῆς δυνάμεως κατὰ τὸ ἔτος 1847, ἔχουσι δὲ ταῦτα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 16 τοῦ Συντάγματος ἄρθρου καὶ κατ' ἐντολὴν τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν, σχέδιον νόμου, δι' οὗ προσδιορίζεται ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1847 ἐν ἐνεργείᾳ ναυτικὴ δύναμις.

Εἰς τὸ σύνολον τῆς δυνάμεως ταύτης, τὸ ἐξ ἀνδρῶν ἑξακοσίων τριάκοντα πέντε ἀποτελούμενον, δὲν περιέλαβον, εἰμὴ τὰ Βασιλικὰ πληρώματα, διότι εἰς ταῦτα κυρίως συνίσταται ἡ ναυτικὴ δύναμις· οὐδὲ τοὺς ἀξιωματικοὺς κατηριθμησα, διότι ὁ ἐνιαύσιος τῆς ναυτικῆς δυνάμεως προσδιορισμὸς πρώτιστον σκοπὸν ἔχει τὴν ναυτολογίαν, εἰς ἣν οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν συμπεριλαμβάνονται· δὲν διατάζω ὅμως νὰ δεχθῶ νὰ συγκαταριθμηθῶσι καὶ οὗτοι εἰς

τὸ ὅλον τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, ἀλλ' τοιαύτην ἡ Βουλὴ ἀπόφασιν λάβῃ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Δεκεμβρίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Ἡμέτερος τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς παραγγέλλεται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν τὸ παρὰ πόδας περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχέδιον καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, 23 Δεκεμβρίου 1846.

ΟΘΩΝ.

Ὁ Ὑπουργὸς Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

Αἱ μὲν Βουλαὶ ἐψηφίσαντο, ἡμεῖς δὲ διατάσσομεν τάδε.

Καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1847, χωρὶς τῶν ἀξιωματικῶν, ἀνδρῶν ἑξακόσιοι τριάκοντα πέντε θέλουσιν ἀπαρτίζει τὴν μεγίστην τῶν Βασιλικῶν πληρωμάτων δύναμιν. Πρὸς συγκρότησιν δὲ μόνης τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.

Ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ ἐπὶ ταῖς παρὰ τοῦ προέδρου ὑποβληθείσαις αἰτήσεσι, τριακονθημέρου μὲν ἀπουσίας ἄδεια εἰς τοὺς ἐκ Καρυστίας καὶ Μεγαλουπόλεως βουλευτὰς Κ. Κ. Β. Νικολαΐδην καὶ Δ. Σακελλαριάδην, καὶ δεκαπενθημέρου εἰς τὸν ἐκ Δωρίδος Κ. Γ. Κονδύλην, ἐπὶ 20 δ' ἡμέρας παράτασις τῆς δοθείσης ἤδη ἀδείας εἰς τὸν ἐκ Γυθείου Κ. Δ. Τσιγκουράκον. Ἀπεφασίσθη προσέτι νὰ γνωστοποιηθῇ εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπαρχίας κατὰ τὸν κανονισμὸν ἡ ἀπουσία ἄνευ ἀδείας τῶν καλεσθέντων, μήπω δὲ προσελθόντων βουλευτῶν.

Δύω τῶν εἰσηγητῶν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἀνέγνων ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων τῶν ναυτικῶν, καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, ἐχούσας οὕτω.

(Ὅρα τὸ ὑπὸ Στοιχ. Α Παράρτημα τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847.)

Κληρώσεως δὲ γενομένης, ἔλαχον ὡς μέλη τῆς κατὰ τὴν πρώτην τοῦ νέου ἔτους ἡμέραν πρὸς τὸν Βασιλέα παρουσιασθησομένης ἐπιτροπῆς, οἱ ἀκόλουθοι· Α.Σ. Δανόπουλος, Ἐμ. Τσοῦχλος, Θ.Μαρκεζίνης, Γ.Σταματάρας, Π.Καμπάνης, Ι.Φαρμάκης, Ἀνδρέας Νοταρᾶς, Νῖκος Θέου, Ι.Κλίμακας, Α.Μαρκόπουλος.

Ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλε ὅτι ἡ συνεδρίασις θέλει γίνῃ κατὰ τὴν 2 Ἰανουαρίου 1847, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μελ. Χ. Μελίτης.

Οἱ τοὺς ἐν ἀδείᾳ καὶ ἀπόντας αὐτῶν ἀναπληρώσαντες
Κ. Ζαριφόπουλος.
Ι. Καραγιαννόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΗ'.

τῆς 3 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν τρίτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνεθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 71, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 22, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου τῶν Γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἐν ἀδείᾳ καὶ ἀπόντας αὐτῶν.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικειμένων συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ δύο ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρά· Ἐπὶ τούτου δὲ παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει, κατὰ διαφοράν τοῦ νομοσχεδίου, νὰ προσδιορισθῶσιν αἱ θέσεις τῶν λουτρῶν, παρ' εἰς οἱ ἰατροὶ θέλουσι διορισθῆ· ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶναι μόνον τὰ λουτρὰ τῆς Κύθνου καὶ Ὑπάτης, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς Αἰδηψοῦ καὶ τῶν Θερμοπυλῶν, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερον τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα διορίζῃ καὶ τοὺς νομοϊατροὺς, ἔνθα ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν δύναται νὰ συμβιβασθῇ, νὰ ἀποστέλλῃ δὲ ἰδίους ἔνθα τοῦτο δὲν κατορθοῦται. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ὁρισθῶσιν εἰδικῶς πρὸς τοῦτο οἱ νομοϊατροὶ ἢ οἱ στρατιωτικοὶ, καθ' ἃ ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει, διότι ἀμφότεροι οὗτοι καθήκοντα ἴδια ἔχουσι καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν ἕδραν αὐτῶν καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τούτων κατὰ τοὺς τέσσαρας μάλιστα τούτους μῆνας τῶν λουτρῶν, καθ' οὓς ἡ ὥρα τῶν νόσων ὑπάρχει.

Ἀντείπεν ἄλλος ὅτι δὲν εἶναι μὲν ἀπραγματοποίητον τὸ Νομοσχέδιον ἐὰν διορισθῶσι κατὰ τὸ Νομοσχέδιον δύω ἰατροί, δὲν προσδιορισθῶσι δὲ αἱ θέσεις αὐτῶν, ὡς εἰσώρησεν αὐτὸ ἡ ἐπιτροπή· δὲν εἶναι ὅμως καὶ κατορθωτόν, ὡς φρονίμως ἡ ἐπιτροπὴ παρετήρησε, νὰ εὑρεθῇ ἰατρὸς δεχόμενος τὸν διορισμὸν τοῦτον μὲ μόνον τὰς 150 δραχμὰς κατὰ μῆνα. Καὶ ἡ μὲν ἐπιτροπὴ εἰς τὴν περὶ προσδιορισμοῦ τῶν θέσεων πρότασιν προῆλθεν ἀπὸ τὴν γνῶσιν μόνον τῶν δύω λουτρῶν, τῆς Κύθνου καὶ Ὑπάτης, νομίσασα μάλιστα ὅτι τὰ μὲν τῶν Θερμοπυλῶν ἠδύνατο νὰ ἐπισκέπτηται ὁ αὐτὸς ἐν Ὑπάτῃ διορισθησόμενος ἰατρός, τὰ δὲ τῆς Λιδίψοῦ ἄλλος τις στρατιωτικὸς ἢ Νομοῦ κατ' οἰκονομίαν· ἀλλὰ, ψηφιζομένου τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει, ἡ Κυβέρνησις θέλει ὑποχρεοῦσθαι νὰ διορίσῃ ἰδίους ἰατροὺς, καὶ οὐχὶ ἄλλους ὑπάρχοντας, διότι ῥητῶς τὸ Νομοσχέδιον διατάσσει περὶ μισθοδοσίας καὶ οὐχὶ περὶ ἀμοιβῆς ἢ ἐπιμισθίου· θέλει δ' εἶσθαι, ἂν ὄχι ἀδύνατον, τὰ μάλιστα ὅμως δύσκολον νὰ εὑρεθῶσιν ἰατροὶ ἐπιστήμονες, δεχόμενοι νὰ διορισθῶσιν ἐπὶ τέσσαρας μόνον μῆνας καὶ μὲ 150 μόνον δραχμὰς κατὰ τὰ λουτρὰ, ἔνθα καὶ νόσοι ἐπιδημικαὶ σχηματίζονται, καὶ κίνδυνον οὐ μικρὸν οἱ παρεπιδημοῦντες διατρέχουσιν· ἄλλως θέλουσι δεχθῇ τὴν θέσιν ταύτην ἄνδρες τὸν ἰατρὸν μετερχόμενοι, ὅλως ἐμπειρικοὶ, ἄνευ εὐδεμιᾶς ὠφελείας. Διὰ ταῦτα ἵνα τελεσφόρον κατασταθῇ τὸ Νομοσχέδιον, πρέπει νὰ συναρμολογηθῇ πως μετὰ τῆς τροπολογίας, τῆς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθείσης, μὴ προσδιορίζομένων μὲν τῶν θέσεων τῶν Λουτρῶν, μεταβαλλομένης δὲ τῆς μισθοδοσίας τῶν 150 δραχμῶν εἰς ἐπιμίσθιον ἢ ἀμοιβὴν, ὅπως οἰκονομῇ τὴν ἀνάγκην ἡ Κυβέρνησις.

Ἀντείπεν ἕτερος ὅτι τὴν ὑπὸ τοῦ προηγορήσαντος καταδειχθεῖσαν δυσκολίαν, ἐκ τῆς μικρᾶς τῶν 150 δραχμῶν μισθοδοσίας καὶ τοῦ μικροῦ τῆς τετραμηνίας χρόνου, καθ' ὃν ἀνάγκη ἰατρῶν ἐν τοῖς λουτροῖς παρίστασθαι, ἵνα τὸν διορισμὸν τοῦτον ἐπιστήμονες καὶ ἱκανοὶ ἰατροὶ δεχθῶσι, καὶ ἡ Κυβέρνησις ὑπ' ὄψιν εἶχεν, ἀρκούντως τὰ περὶ τούτου ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νόμου διδαχθεῖσα· καὶ ἂν ἀδύνατον τὴν εὕρεσιν ἰατροῦ ἐθεώρει διὰ τὴν μικρὰν μισθοδοσίαν, ἤθελε μεγαλητέραν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ προτείνει. οὐδέποτε δ' ἤθελε προτείνει νὰ ἀνατεθῶσι τὰ καθήκοντα τῶν ἰατρῶν τούτων εἰς Νομοϊατροὺς ἢ Στρατιωτικοὺς ἰατροὺς, ἴδια καὶ μεγάλα ἐκπληροῦντας ἔργα, καὶ μηδέποτε δυναμένους καὶ ταῦτα ἐπὶ ὅλους τέσσαρας μῆνας νὰ ἀναδεχθῶσιν. Ὡμήνυε ὅμως τὸ ὑπουργεῖον εἰς τόσης μισθοδοσίας

τὸν προσδιορισμὸν ἀπὸ τῆς πιθανότητος ὅτι δύνανται νὰ δεχθῶσι τὸν διορισμὸν τοῦτον ἰατροί, οἵτινες δύνανται νὰ συμφωνήσωσι νὰ παραμείνωσιν ἐν τοῖς δήμοις, ἐν οἷς τὰ λουτρὰ, τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου παρὰ τῶν δήμων αὐτῶν μισθοδοτούμενοι· καθόσον καὶ πρᾶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ὑπάτης πρό τινος ἐγένετο, εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὑποβληθεῖσα, δι' ἧς ὁ δῆμος οὗτος ὑπέσχετο νὰ διατηρήσῃ ἰδίᾳ δαπάνῃ καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἰατρὸν, ἂν ἐπὶ τὴν τετραμηνίαν, καθ' ἣν τὰ λουτρὰ ἐπισκέπτονται οἱ νοσοῦντες, τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις ἀποτίῃ. Καὶ διόρθωσις μὲν ἄλλη τῶν περιστάσεων τούτων ἀδύνατον εἶναι νὰ ἐπενεχθῇ, μὴ δυναμένων, καθ' ἃ εἴρηται, τῶν νομοϊατρῶν ἢ τῶν στρατιωτικῶν ἰατρῶν καὶ τὰ ἔργα ταῦτα νὰ ἐκπληρώσωσι· μικρὰ δὲ προσθήκη δύναται καὶ τὴν μικρὰν καταδεικνυομένην δυσκολίαν νὰ ἄρῃ, ὅπως τὸ ὑπουργεῖον ἐν ἀνάγκῃ δύνηται καὶ εἰς ἄλλους μισθοδοτουμένους ἰατροὺς τὰ ἔργα ταῦτα νὰ ἐπιβάλλῃ· εἰς τοῦτο δὲ δύναται νὰ φέρῃ ἡ προσθήκη τῶν λέξεων «ἢ ἀμοιβὴ» μετὰ τὰς λέξεις «μισθοδοσία.»

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι κατὰ τοὺς τέσσαρας μῆνας, καθ' οὓς οἱ λουόμενοι τὰ λουτρὰ ἐπισκέπτονται, οὐδεὶς ἰατρὸς, ἄλλα ἐκτελῶν ἔργα, τὰ καθήκοντα τυῦ παρὰ τοῖς λουτροῖς ἰατροῦ νὰ ἐκπληρώσῃ δύναται· διότι καὶ οἱ νομοϊατροὶ εἰς τὸν νομὸν περιφέρονται καὶ τοὺς νοσοῦντας ἐπισκέπτονται, ὑπαρχουσῶν τότε πολλῶν νόσων διὰ τὴν ὥραν τοῦ ἔτους, καὶ οἱ στρατιωτικοὶ ἰατροὶ πολλοὺς ἀσθενεῖς εἰς τὰ νοσοκομεῖα θεραπεύουσιν· εἶναι δ' ἀνάγκη ἰδίου ὑπὲρ τῶν λουτρῶν ἰατροῦ, καὶ τοιοῦτος δὲν εἶναι δύσκολον νὰ εὑρεθῇ μὲ τὸν μισθὸν τῶν 150 δραχμῶν· διότι δὲν εἶναι μικρός, ὡς τινες παρετήρησαν, τόσας μόνον λαμβανόντων καὶ τῶν ἰατρῶν τῶν σωμάτων. Διὰ τοῦτο καλῶς ἔχει τὸ Νομοσχέδιον, καθόσον καὶ δὲν ἐπισκέπτονται πάντα τὰ θερμὰ λουτρὰ οἱ νοσοῦντες, ἀλλὰ μόνον τὰ τῆς Κύθνου καὶ Ὑπάτης, καταδειχθέντα ὠφέλιμα, διότι τὰ ἄλλα πολλοὺς τῶν ἐπισκιφθέντων ἐβλαψαν ἀντὶ νὰ ὠφελήσωσιν.

Εἰς τοῦτον ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι μισθοδοτοῦνται μέν τινες στρατιωτικοὶ μὲ 150 μόνον δραχμὰς, ἀλλ' ἡ μισθοδοσία αὐτῶν εἶναι διαρκὴς καθ' ὅλον τὸ ἔτος καὶ οὐχὶ μόνον ἐπὶ τέσσαρας μῆνας, καθ' οὓς ἀδύνατον ἢ λίαν δύσκολον εἶναι νὰ εὑρεθῇ ἰατρὸς· διότι οὐδεὶς τῶν ἱκανῶν ἰατρῶν εἶναι ἄνευ ἔργου, οὐδεὶς δὲ καταλείπει τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἔργον καὶ τὴν πελατείαν αὐτοῦ ἀντὶ 600 δραχμῶν, τὰς ὁποίας κατὰ τὴν τετραμηνίαν ὡς μισθὸν θέλει λάβει. Προσέθηκε δ' ὅτι ἐκ τινων λεχθέντων περὶ τοῦ δημοτικοῦ συμ-

Βουλίου Ὑπάτης εἰκάζει ὅτι εὑρέθησαν ἤδη ἰατροί, καὶ ὑπὲρ τῶν εὑρεθέντων προσώπων τὸ νομοσχέδιον τοῦτο συνετάχθη. Καὶ εὔκταιον μὲν ἦτον οἱ ὑπάρχοντες δημοτικοὶ ἰατροὶ ἐκ τῶν ἱκανῶν νἀὦσιν, ἵνα ἡ ζητουμένη ὠφέλεια πρὸς τοὺς λουομένους ἀπενεχθῇ· φόβος δὲ καταλαμβάνει αὐτὸν μὴ εἰς ἀγυρτικὰς χεῖρας τὸ ἔργον τοῦτο ἀνατεθῇ καὶ ἀντὶ ὠφελείας βλάβη προέλθῃ. Συνεφώνησεν ἐπὶ τέλους εἰς τὴν προταθεῖσαν προσθήκην τῆς λέξεως *ἀμοιβή*.»

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι τὸ ἀντικείμενον πολλὴν ἔχει σοβαρότητα ὡς ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς δηλοῦται. Καὶ αὐτὴ μὲν διατείνεται ὅτι δὲν εἶναι εὔκολον δι' 150 δραχμῶν νὰ εὑρεθῇ ἴδιος ἰατρὸς τὰ ἔργα ταῦτα ἐκπληρώσων· τὴν ἀνάγκην δὲ ταύτην καὶ αὐτὸς κατεῖδεν ἐπὶ τρία συνεχῆ ἔτη τὰ τῆς Κύθνου λουτρὰ ἐπισκεφθείς· κατὰ τὸ τελευταῖον μάλιστα ἔτος ἠναγκάσθη μετ' Αἰγιέων τινῶν ἄλλων 600 νὰ καταβάλωσι τάλλαρα ἵνα ἰατρὸν ἐκ Σύρου καλέσωσιν, ἀλλὰ οὐδὲ τοῦτο κατόρθωσαν. Ὅτι δὲ ἡ ἀνάγκη ἰατροῦ εἰς τὰ λουτρὰ εἶναι μεγίστη οὐδεὶς ἀμφιβάλλει, διότι ὁ ἰατρὸς πρέπει νὰ παρευρίσκεται κατ' αὐτὴν εἰς τῶν λουτρῶν τὴν χρῆσιν, ἵνα τοὺς λουομένους ὁδηγῇ, δυναμένων τῶν λουτρῶν νὰ θεραπεύσωσι μὲν τὴν νόσον τῶν νοσούντων, νὰ προαγάγωσι δὲ εἰς αὐτοὺς νέας καὶ ποικίλας πλείστας ὅσας νόσους. Μ' ὅλον ὅτι δὲ οἱ διορισθησόμενοι ἰατροὶ θέλουσιν ὠφελεῖσθαι καὶ ἄλλοθι, λαμβάνοντες παρὰ τῶν τὰ λουτρὰ ἐπισκεπτομένων τινὰ, μ' ὅλα ταῦτα ἡ ὁριζομένη μισθοδοσία τῶν 150 δραχμῶν εἶναι μικρά· καθόσον οὐδὲ τὸ παρά τινος προταθὲν, ἵνα τοὺς ἰατροὺς τούτους οἱ δῆμοι, ἐν οἷς τὰ λουτρὰ, ἐπὶ τὸ λοιπὸν τοῦ ἔτους μισθοδοτῶσι, δυνάμεθα νὰ προσδιορίσωμεν. Διὰ ταῦτα δ' ἐπρότεινεν ἵνα αὐξηθῇ ἡ μισθοδοσία αὐτῶν.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι ἂν εἰς τοῦτο συγκατατεθῇ ἡ Βουλὴ, οὐδαμῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τούτου κωλύεται ὑπὸ τοῦ 17 ἄρθρου τοῦ συντάγματος, διότι οὐδὲ τὰ πρόσωπα εἰσὶν ὡρισμένα, καὶ ἡ Βουλὴ νομολογίαν τοιαύτην ἐσχημάτισεν ἤδη, ἐπὶ πολλῶν οὕτω τὸ ἄρθρον τοῦτο ἑρμηνεύσασα.

Ὁ Πρόεδρος, παρατηρήσας ὅτι δὲν πρόκειται ἤδη περὶ τῆς ἐννοίας ἢ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ 17 ἄρθρου τοῦ συντάγματος· καὶ ὅτι εἰς τὴν γενομένην κατὰ τὴν συζήτησιν πρότασιν ἵνα αἱ λέξεις «ἢ *ἀμοιβὴ*» προστεθῶσι μετὰ τὴν «*μισθοδοσίαν*» συγχωνεύουσι καὶ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογίαν, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον μὲ τὴν προσθήκην τῆς λέξεως ἢ *ἀμοιβὴ*· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη οὕτω ἔχον οὕτω.

« Εἰς τὰ αὐτορυῆ μεταλλικὰ λουτρὰ τῆς Ἑλλάδος, ὅπου φοιτῶσι διάφοροι ἀσθενεῖς θέλουν διορίζεσθαι κατ' ἔτος δύω ἰατροί, τῶν ὁποίων ἡ μὲν ὑπηρεσία θέλει διαρκεῖ καθ' ὅσον φοιτῶσιν εἰς τὰ λουτρὰ ταῦτα ἀσθενεῖς, ἡ δὲ μισθοδοσία ἢ ἀμοιβὴ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἰατρῶν τούτων προσδιορίζεται εἰς δραχμ. 150 κατὰ μῆνα, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπηρεσία των διαρκεῖ. »

Ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος δὲ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτως.

« Εἰς τὰ αὐτορυῆ μεταλλικὰ λουτρὰ τῆς Ἑλλάδος ὅπου φοιτῶσι διάφοροι ἀσθενεῖς θέλουν διορίζεσθαι κατ' ἔτος δύο ἰατροί, τῶν ὁποίων ἡ μὲν ὑπηρεσία θέλει διαρκεῖ καθ' ὅσον φοιτῶσιν εἰς τὰ λουτρὰ ταῦτα ἀσθενεῖς, ἡ δὲ μισθοδοσία ἢ ἀμοιβὴ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἰατρῶν τούτων προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς 150 κατὰ μῆνα, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπηρεσία των διαρκεῖ. »

Ἐγίνετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου καὶ Ε. Παΐσση, ἐξ' ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 63 πρὸς 2, κατὰ τὸ ἤδη προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ δύο ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ ὡς ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Σ. Βλάχος	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Π. Ῥάγκος	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ι. Καραγιαννόπ.	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Γρίβας	Ν.	Α. Γεωργαντᾶς	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	ἀπών	Α. Λαπουσιάδης	ἐν ἀδείᾳ
Ζ. Ι. Βάλβης	Ν.	Τσανετάκ. Γρηγοράκης	ἀπών
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Γ. Κονδύλης	Ν.
Μ. Α. Καΐρης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Φασίτσας	Ν.
Δ. Τσόκρης	»	Κ. Χαραμῆς	ἀσθενὴς
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Ι. Κρανίδης	Ν.
Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Γιολδάσης	ἀπών
Ι. Κωλέττης	ἀπών	Δ. Ζῶτος	»
Α. Μεταξᾶς	»	Νίκος Θέου	»
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Α. Γουζούασης	ἐν ἀδείᾳ

Α. Βιλαέτης	ἀσθενὴς
Α. Κρεστενίτης	Ν.
Σ.Χ.Στερανόπουλ.	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Ι. Κλίμακας	ἀπὼν
Σίλβ. Στερανάκης	Ν.
Ν. Δελίντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Α. Γ. Τσάνος	Ν.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Β. Καραγιάννης	ἀπὼν
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Α. Πετμεζᾶς	ἀπὼν
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.
Η. Παπαδαῖος	Ν.
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ν. Φλέσας	ἀπὼν
Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»
Α. Νοταρᾶς	»
Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	ἀπὼν
Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	»
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ν.
Σ. Πάγκαλος	ἀσθενὴς
Κ. Θ. Κολοκοτρ.	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.
Κ. Δελιγιάννης	Ο.
Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	ἀπὼν
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βαρβιτσιώτης	Ν.
Γ. Φιγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Δερνιτσιώτης	»
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελίτης Χ. Μελέτη	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βάρβογλης	ἀπὼν
Ρ. Παλαμίδης	Ν.
Γ. Ρεβελιώτης	ἀπὼν
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	»
Π. Δαρειώτης	»
Ν. Σταματελόπουλος	»
Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Φαρμάκης	Ν.
Κ. Βέϊκος	ἀπὼν
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ν.
Σ. Βαρότσης	Ν.
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μαυρομιχάλης	ἀπὼν
Δ. Πικαυλάκης	»
Χ. Καπετανάκης	Ν.
Κ. Ζαρειρόπουλος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ο.
Δ. Καλαμογδάρτης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Τσερτίδης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Παππακώσ. Τσαμάλας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Μπάντας	Ν.
Φιλ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης	»
Κ. Ἀντωνιάδης	»
Κ. Προβελέγιος	»
Ι. Ταταράκης	»
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	»
Ν. Καλλέργης	»
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	ἀπὼν
Ι. Στάϊκος	Ν.

Α. Παππατσόρης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Δρόσος	Ν.
Εὐς. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δοκὰς	Ν.
Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Κουντουριώτης	»
Δ. Χαντσίσκος	ἀσθενὴς
Γ. Γριζάνος	Ν.
Ι. Γαρδύκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	Ν.
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Γ. Σταματάρας	Ν.

Μετὰ τοῦτο ὁ πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει εἰσὶν ἔτι ἐκκρεμῆ τὰ νομοσχέδια περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους εἰς ἐπισκοπάς, περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἐθνικῶν ἀγριελαιώνων, καὶ περὶ διαλύσεως τῆς τριακονταετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν ἐλαιώνων· ὑπεβλήθησαν δὲ μέχρι τοῦδε ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων νόμου, καὶ αἱ ἐκθέσεις αὐτῆς ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν ἓξ ὑπουργείων, θέλουσι δὲ καὶ αἱ ὑπόλοιποι ὑποβληθῆ. Ὑπενθυμίσας δ' εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην προτεραιότητα καὶ φέρει ἱκανοὺς λόγους προτιμήσεως, γενομένης ἤδη πανδήμου περὶ τούτου καὶ ἐπαγγελίας ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐζήτησεν ἵνα τὴν ἡμερησίαν διάταξιν προσδιορίσῃ, συμπεριλαμβάνουσα ἐν αὐτῇ καὶ τὰς ἤδη ὑποβληθείσας ἐκθέσεις.

Παρετήρησέ τις ὅτι τὰ ἔργα πάντα ταῦτα ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλουσι διεκπεραιωθῆ, καὶ τὸ πέρας αὐτῶν ταχέως θέλει ἐπέλθει, ἐὰν ἐγκαίρως καὶ μετὰ σπουδῆς αἱ συνεδριάσεις αὐτῆς ἄρχωνται καὶ λήγωσι· τούτων δὲ τὸ μὲν περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους εἰς ἐπισκοπὰς νομοσχέδιον τεθειμένον εἶναι ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει, καὶ οὐδεὶς θέλει ἀρνηθῆ νὰ προσυζητηθῇ παντὸς ἄλλου ἀντικειμένου· ὁ δὲ προϋπολογισμὸς ἐκ τῶν σπουδαίων ἐπίσης ἔργων εἶναι. Ἀλλὰ μεγάλη παρίσταται καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ταχίστης εἰσαγωγῆς καὶ ψηφίσεως τοῦ νόμου περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, ἵνα ἐπιτύχῃ τὸ ληφθὲν πέρυσι μέτρον τῶν δηλώσεων, μὴ ἐπιτυχὸν τότε διὰ τὴν βραδείαν αὐτοῦ ἐπιψήφισιν, ἐξ οὗ καὶ οἱ κτηνοτρόφοι πάντες κατεμηνύθησαν. Διὰ τοῦτο νὰ ἐπιληφθῶμεν μὲν τοῦ προϋπολογισμοῦ μετὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν τοῦτο νομοσχέδιον, νὰ παραγγείλωμεν δ' εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἵνα τάχιστα τοῦτό τε καὶ τὰ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχέδια ὑποβάλῃ, διακόπτοντες τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἅμα τῇ εἰσαγωγῇ αὐτῶν, ὅπως καὶ ταῦτα τοῦ προϋπολογισμοῦ προσυζητήσωμεν.

Καὶ ἕτερος προσέθηκεν ὅτι νὰ προταχθῇ μὲν τοῦ προϋπολογισμοῦ τὸ ἐκκλησιαστικὸν νομοσχέδιον, ὡς καὶ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει οὕτω τεθειμένον ὑπάρχει, νὰ ἀκολουθήσῃ δὲ τοῦτο ὁ προϋπολογισμός· ὡς ἂν τὰ φοραλογικὰ ταῦτα νομοσχέδια εἰσαχθέντα ὥριμα κατασταθῶσι, τότε παρόντες πάλιν ἀποφαινόμεθα περὶ τῆς προσζητήσεως τούτων ἢ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἀντέλεξε δ' ἄλλος ὅτι τὴν μὲν ταχίστην ὑποβολὴν τοῦ νόμου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ ἐζήτησεν ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς ἐπὶ τοῦ νόμου περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων· ἐπειδὴ δὲ ὁ προϋπολογισμός, ἐκ τῶν σπουδαίων αὐτῆς ἔργων ὑπάρχων, ἀπαιτεῖ ταχίστην συζήτησιν, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ τάχιστα τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς ὑπέβαλε, διὰ τοῦτο, καὶ συμφώνως ταῖς ἐν τῇ πρὸς τὸν Βασ. λόγον ἀπαντήσει ἐπαγγελίαις ἡμῶν, πρέπει νὰ ἐπιληρθῶμεν τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, ἵνα μὴ εἰς τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ συμβάντα πέρυσι καὶ πρότερον ἀτοπήματα προέλθωμεν, διερχόμενοι τὸ ἔτος ὅλον διὰ πιστώσεων, καὶ τὸν προϋπολογισμὸν ἀπολογισμὸν καθιστῶντες διὰ τὴν ὀφείλαν αὐτοῦ συζήτησιν. Τὴν ἀνάγκην ταύτην πάντες ἀναγνωρίζοντες θέλετε συμφωνήσει ἵνα προσζητηθῇ ὁ προϋπολογισμός, καὶ μετὰ τοῦτον τὸ ἐκκλησιαστικὸν νομοσχέδιον, καθόσον καὶ πολλὴ ἐκ τούτου βραδύτης δὲν θέλει ἐπέλθει. ἐπὶ δεκαπενθημερίαν ἢ εἰκοσαημερίαν ἀναβαλλομένης μόνον τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου τούτου· καὶ καθόσον ἐκ μὲν τῆς τοιαύτης μικρᾶς τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἀναβολῆς οὐδεμία βλάβη προσγίνεται, πολλαὶ δ' ἐκ μικρᾶς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναβολῆς, ἀναγκαζούσης ἡμᾶς ἵνα διὰ πιστώσεων αὖθις τὸν χρόνον διέλθωμεν.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι τὸ μὲν ἐκκλησιαστικὸν νομοσχέδιον πάντες ἤδη ἐμελέτησαν καὶ δύναται νὰ τεθῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἵνα κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν συζητηθῇ, ἐνῷ τὸν προϋπολογισμὸν δὲν ἐμελέτησαν· πρὸς δὲ καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸν νομοσχέδιον ἐκ τῶν οὐσιωδῶν διατελεῖ, μεταξὺ τῶν πρώτων νομοθετημάτων κατατασσόμενον ὑπὸ τοῦ 105 ὄρθρου τοῦ Συντάγματος· πρέπει δὲ νὰ προσζητηθῇ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἵνα καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ, καθ' ὃν χρόνον ὑφ' ἡμῶν θέλει συζητεῖσθαι ὁ προϋπολογισμός. Οὕτω δὲ θέλομεν διαψεύσει καὶ τὰ ὑπὸ πολλῶν περὶ θρησκείας λεγόμενα.

Καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἐπίσης ἐπανέλαβεν ὅτι οὐχὶ ἀπὸ σκοποῦ ὁρμώμενος ἀλλὰ τὸ οὐσιωδέστερον τῶν ἐκκρεμῶν ἔργων ἔκτιμῶν, τὰς γενομένας παρατηρήσεις ἐπήνεγκε· καὶ ὅτι οὐδεμίαν

ἐπίῤῥοιαν τὰ λεγόμενα δύνανται νὰ ἔχωσιν εἰς τὰς σκέψεις τῆς Βουλῆς, ἀναγκασθησομένης τότε νὰ ἀκολουθῇ τὴν ὑπὸ τῶν λεγομένων ἑκάστοτε διαγραφησομένην ὁδόν.

Ὁ Πρόεδρος, παρατηρήσας ὅτι ἐπροτάθη ἵνα προηγηθῇ πάσης συζητήσεως ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ, μετ' αὐτὸν δὲ νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου, καὶ παρ' ἄλλων ἵνα προηγηθῇ ἡ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου, μετὰ ταῦτα δὲ νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμός, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν πρώτην· ἡ δὲ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως δὲν παρεδέχθη αὐτήν, τάξασα ὡς ἡμερησίαν διάταξιν τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους εἰς Ἐπισκοπάς· καὶ μετὰ τοῦτο τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, καθ' ἣν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσάχθη τάξιν.

Ἐζήτησέ τις νὰ ζητηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Προεδρείου παρὰ τοῦ Λογιστηρίου οἱουδήποτε μηνὸς τὰ ἐντάλματα τοῦ Α. Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ ἑκάστου ὑπουργείου τοῦ ἔτους **1846**, διότι ἀναγκαιοῦσι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ζητηθῶσι ταῦτα. Ὁ Πρόεδρος διέλυσε κατόπιν τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν **1** ὥραν **Μ. Μ.**

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Μ. Χ. Μελέτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

Ὁ τὸν ἐν ἀδείᾳ γραμματέα ἀναπληρώσας.
Ἀθ. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΘ'.

Τῇς 4 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν τετάρτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν π. μ. τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν **77**, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος **20**, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, ἅτινα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Κατά πρῶτον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἀνέγνω ἔκθεσιν αὐτῆς ἐπί τινων ἀναφορῶν ἔχουσαν οὕτως·

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπή.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ε Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὴν Βουλὴν δοθείσας ὑπὸ διαφόρων ἀναφορὰς καὶ σκεφθεῖσα, γνωμοδοτεῖ

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 200 καὶ 201 νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 202 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 303 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 204, 205. νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 206 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 207 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 208 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 209 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 210 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 211 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 212 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 213 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 214, 215, νὰ συστηθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 216 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 217 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς παιδείας.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 218 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 219 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 220 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 221. 223 νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 222 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 224 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 225 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 226 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 227 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 228 νὰ δυευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Ἡ ὑπ' αριθ. 229 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 230 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 231 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 232 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 233 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 234 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Ἀθῆναι τῇ 16 Δεκεμβρίου 1846.

Ὁ εἰσηγητὴς
Εὐ. Μ. Παρίσης

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπή.

Πρὸς τὴν Βουλήν

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὴν Βουλὴν δοθείσας ἀναφορὰς, καὶ σκεφθεῖσα γνωμοδοτεῖ.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 236 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 237 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 238 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Αἱ ὑπ' ἀριθ' 239, 240 νὰ συστηθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 241 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 242, 243, 244 νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 245 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 246, 247, 248 νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 249 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 250 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 251 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 252 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 253 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 254 καὶ 255 νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 258 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 259 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 14 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

Ἀθῆναι τῇ 10 Δεκεμβρίου 1846.

Ὁ εἰσηγητὴς
Εὐ. Μ. Παρίσσης».

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἠρώτησεν ἓν ἕκαστον τῶν τμημάτων περὶ τῶν εἰσηγητῶν, τοὺς ὁποίους ἐξελέξαντο ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων περὶ τοῦ ναυτικοῦ, περὶ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ καὶ περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν τῆς ἀδείας τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου. Ἀπεντυθη δὲ, ὅτι ἐκ τούτων ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐνισχύσεως ναυτικῆς δυνάμεως Νομοσχεδίου ἐξελέξαντο τὸ μὲν Β'. τὸν Κ. Φ. Μαῦρον, τὸ Δ'. τὸν Κ. Α. Κιζάνην, τὸ ΣΤ'. τὸν Κ. Σ. Λογοθετόπουλον· ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ διὰ τὸ ἔτος 1847, τὸ μὲν Β'. τὸν Κ. Α. Κρεστενίτην, τὸ Δ'. τὸν Κ. Ν. Ἀνδρικόπουλον καὶ τὸ ΣΤ'. τὸν Κ. Ν. Κορφιωτάκην· ἐπὶ τῆς αἰτήσεως δὲ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, τὸ μὲν Β'. τὸν Κ. Π. Βάρδογλην, τὸ Δ'. τὸν Κ. Σ. Χ. Στεφανόπουλον, καὶ τὸ ΣΤ'. τὸν Κ. Κ. Ζαχειφόπουλον· καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ αὐξήσεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὁροφυλακῆς τὸ ΣΤ'. τὸν Κ. Ι. Φαρμάκην, καὶ τὸν Ε'. τὸν Κ. Α. Παπατσώρην.

Ἐπὶ ταῖς παρὰ τοῦ Προέδρου ὑποβληθείσαις αἰτήσεσιν ἀδείας ἀπουσίας, ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε νὰ χορηγηθῇ ἀπουσία ἄδεια εἰς τοὺς ἐκ Θήρας Βουλευτὰς Κ. Κ. Θ. Μαρκεζίνην εἰκοσαήμερος καὶ Ν. Δελένδαν τεσσαρακονθήμερος, καὶ εἰς τὸν ἐκ Τήνου Κ. Ε. Παρίσσην. Ἀνήγγειλεν ὁ Πρόεδρος προσέτι, ὅτι ὁ Κ. Εὐθύμιος Κανελλόπουλος, τοῦ ὁποίου ἡ ἄδεια πρὸ πολλοῦ ἔληξε, καὶ μένει ἤδη ἀπὸν ἄνευ ἀδείας, ζητεῖ παράτασιν ἀδείας ὡς ἔχων δηθεν ἄδειαν· ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ παρατηρηθῇ ἐκ μέρους τῆς προεδρείας πρὸς αὐτὸν ἡ τοιαύτη ἄνευ ἀδείας ἀπουσία του, καὶ νὰ προσκληθῇ νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ χρέη του.

Ἀκολούθως ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν Νομοσχεδίου. Μηδεμιᾶς δ' ἀντιῤῥήσεως ὑπαρχούσης κατὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, ἐπιτροπούντων ὡς ψηφολεκτῶν τῶν Κ.Κ. Κ. Προβελεγίου καὶ Χ. Καπετανάκη, ἐξ ἧς συνήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥηθέντος Νομοσχεδίου διὰ ψήφων 77 παμψηφεί.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

α Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους εἰς ἐπισκοπὰς Νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.
Θ. Γρίβας	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.
Μ. Δ. Καΐρης	Ν.
Δ. Τσόκρης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.
Ι. Βλάσσης	ἀπὼν
Ι. Κωλέττης	»
Α. Μεταξᾶς	ἀπὼν
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.
Ι. Καραγιαννόπ.	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.
Α. Λαπουσιάδης	ἐν ἀδείᾳ
Τσανετάκης Γρηγορίκης	ἀπὼν
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Κονδύλης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.
Ι. Χαρομῆς	Ν.
Ι. Κρανίδης	Ν.
Ι. Γιολδάσης	ἀπὼν
Δ. Ζῶτος	»
Νίκος Θέου	»
Α. Γουζούασης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Βιλαέτης	Ν.
Α. Κρεστενίτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἀπὼ
Ι. Κλίμακας	Ν.
Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ν.
Ν. Δελίντας	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Α. Γ. Τσάνος	Ν.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Β. Καραγιάννης	ἀπὼν
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Α. Πετμεζᾶς	ἀπὼν
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.
Η. Παπαδαῖος	ἀπὼν
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ν. Φλέσσας	»
Π. Ι. Κυριακὸς	»
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	
Α. Νοταρᾶς	
Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Εὐσάθ. Οἰκονομόπουλος	
Κ. Χ. Παναγιώτου	
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ν.
Σ. Παγκαλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.
Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βαρδιτσιώτης	Ν.
Γ. Φεγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Δηρακτσώτης	»
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.

Μελέτ. Χατζῆ Μελέτη	Ν.
Π. Βάρδογλης	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παππατσώνης	
Π. Καλαμαριώτης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Δαρειώτης	
Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Δ. Σακελλαριάδης	ἀπὼν
Ι. Φαρμάκης	Ν.
Κ. Βεΐκος	ἀπὼν
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ν.
Σ. Βαρότσης	ἀπὼν
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Πικουλάκης	Ν.
Χ. Καπετανάκης	Ν.
Κ. Ζαρειρόπουλος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλ.	Ν.
Α. Καλαμογδάρτης	ἀπὼν
Κ. Τσερτίδης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Μαρκόπουλος	Ν.
Παππακ. Τσαμάλας	ἀσθενὴς
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.
Φίλ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης	ἀσθενὴς
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Ι. Ταταράκης	Ν.
Ἀδριαν. Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδ. Κυριακοῦ	
Ν. Καλλέργης	
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Στάϊκος	Ν.
Α. Παπατσώρης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ι. Τσαμαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Δράσος	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δοκὸς	Ν.
Δ. Κριεζῆς	ἀπὼν
Δ. Κουντουριώτης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Χαντσίακος	Ν.
Γ. Γριζάνος	Ν.
Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	Ν.
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Κανάρης	Ν.
Γ. Σταματάρας	ἀπὼν

Προέβη μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν· ἐπειδὴ δ' ὑπῆρχον δύο Νομοσχέδια περὶ ἐπισκοπῶν, τὸ παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Χ. Καπετανάκη προταθὲν καὶ τὸ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ Α'. ἄρθρον, πρῶτον τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ Βουλευτοῦ, καὶ ἔπειτα τοῦ ὑπουργικοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τρίτον τὸ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τούτων δὲ ἤρξατο ἡ συζήτησις.

Λαβών δέ τις πρῶτος τὸν λόγον ἀνέφερεν ἐν προοιμίοις, ὅτι ἐμελέτα μὲν νὰ μὴ λάβῃ μέρος εἰς τὴν παροῦσαν συζήτησιν

ἐνθυμούμενος, ὅτι καὶ ἄλλο τε εἰς ὁμοίαν περίστασιν οἱ λόγοι αὐτοῦ ἀπέβησαν ἄπρακτοι, καὶ ὡς πληροφορημένος ἐκ πείρας περὶ τοῦ ἀκάρπου τῶν προλαβόντων κόπων του, καθόσον μάλιστα οὔτε εἰς τὸ Νομοσχέδιον, οὔτε εἰς τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς εὑρίσκει τις ὕλην μελέτης ἐμβριθοῦς. Κατέχει δὲ προσέτι τὴν προθυμίαν αὐτοῦ καὶ ἡ ἰδέα, ὅτι καὶ ἂν ἄριστα νομοθετηθῶσι τὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, δὲν ὑπάρχει βεβαιότης, ὅτι θέλουσι πραγματοποιηθῆ, διότι καὶ πολλὰ ἄλλα ἀποφασισθέντα ἐναυάγησαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν· ἐπειδὴ τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα δὲν εἶναι σύστημα ζωῆς, οὔτε δύναται νὰ προαγάγῃ τι καλὸν οὔτε ἐντὸς οὔτε ἐκτὸς τῶν Βουλῶν. Ὅσῳ δὲ τὸ ἀντικείμενον εἶναι ἱερώτερον, τοσοῦτον εὑρίσκεται ἀνικανώτερον τὸ ὑπουργεῖον καὶ περὶ τὴν λέξιν καὶ περὶ τὴν πρᾶξιν· αὐτὸς ὅμως καὶ τοι γινώσκων τὴν ἀποτυχίαν τῶν λόγων αὐτοῦ, δὲν δαμάζεται, ἀλλ' ἰσχυροποιεῖται ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἀνέβη καὶ αὖθις εἰς τὸ βῆμα, ἐπειδὴ νομίζει, ὅτι πρέπει νὰ φανῇ καὶ περὶ τὸ τέλος τοῦ βουλευτικοῦ σταδίου ὁποῖος ἦτο καθ' ὅλην τὴν μέχρι τοῦδε πορείαν. Διὸ καθυποβάλλει σκέψεις τινὰς ἐπὶ τοῦ α'. ἄρθρου, ἀφορώσας συγχρόνως καὶ τὸ β'. ὡς συνδεδεμένον μετ' ἐκείνου, καὶ οὔσας συμφώνους μὲ τοὺς ἀποστολικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις, μὲ τὰ αἰώνια συμφέροντα τοῦ ἔθνους, καὶ μὲ τὰ ὑπ' αὐτοῦ τούτου ἀποφασισθέντα, ὅτι τὸ ξενικὸν πνεῦμα δὲν εἶχεν εἰσέτι σκοτίσει τὴν εἰλικρινῆ ψυχήν του· δοκιμάζει ὅμως τὴν αὐτὴν δυσκολίαν, εἰς ἣν εὑρίσκεται ὁ ἐπιχειρῶν νὰ ὑποδείξῃ εἴτε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν εἴτε διὰ τῆς χαρᾶς τὴν εὐθείαν ὁδὸν καὶ εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, ἀφοῦ οἱ πάντες παρεξετράπησαν τῆς εὐθείας ὁδοῦ εἰς δυσβάτους ἀνοδίας. Ἐπιλαβόμενος ἀκολούθως τοῦ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκόπων ζητήματος εἶπεν, ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ πέντε διαφόρους ἐπόψεις, α') ἱστορικῶς, β') ὡς πρὸς τὸν πληθυσμόν, γ') κανονικῶς, δ') πνευματικῶς καὶ ε') οἰκονομικῶς. Ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀνέπτυξεν, ὅτι ἡ σημερινὴ Ἑλλὰς ὡς καὶ ἡ μέλλουσα εἶναι συνέχεια τῆς προτέρας Ἑλλάδος, καὶ δὲν εἶναι νέον τι καὶ ξενοκατασκεύαστον, ὡς ὑπετέθη ὑπὸ τῆς Ἀντιβασιλείας, φρονησάσης ὅτι τὸ ἔθνος δὲν εἶχεν ἱστορίαν καὶ παραδόσεις καὶ δικαιώματα, καὶ ὅτι αὐτὴ ἔπρεπε νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸ καὶ νοῦν καὶ ἤθη καὶ ὕπαρξιν. Ἡ Ἑλλὰς λοιπὸν ὅτε ὑπῆρχε καὶ πρότερον εἶχε 48 μέχρι 50 ἐπισκόπων, (ἀνέγνω δὲ ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν ἐπισκόπων περὶ τὴν ἔκρηξιν τῆς ἐπαναστάσεως, ἔχοντα οὕτω.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως εὑρίσκοντο ἐν τῇ Ἑλλάδι διωρισμένοι παρὰ τῆς Μ. ἐκκλησίας ἀρχιερεῖς κανονικοί.

Μητροπολῖται	20 (19)
Ἀρχιεπίσκοποι	4 (4)
Ἐπίσκοποι	26 (25)
Τὸ ὅλον	50 (48)

1 Ὁ Μητροπολίτης Κορίνθου Κύριλλος
2 Ὁ Ἐπίσκοπος Δαμαλῶν Ἰωνᾶς
3 Ὁ Μητροπολίτης Ναυπλίου Γρηγόριος
4 Ὁ Μητροπολίτης Π. Πατρῶν Γερμανὸς
5 Ὁ Ἐπίσκοπος Μεθώνης Γρηγόριος
6 Ὁ Ἐπίσκοπος Κορώνης Γρηγόριος
7 Ὁ Ἐπίσκοπος Κερνίτσης Προκόπιος
8 Ὁ Μητροπολίτης Ὠλένης Φιλάρετος
9 Ὁ Μητροπολίτης Χριστιανουπόλεως Γερμανὸς
10 Ὁ Μητροπολίτης Λακεδαιμονίας Χρύσανθος (Μιστρὸς)
11 Ὁ Ἐπίσκοπος Βρεσθένης Θεοδώρητος
12 Ὁ Ἐπίσκοπος Καρνουπόλεως Κύριλλος
13 Ὁ Ἐπίσκοπος Ἁγίας Μακάριος
14 Ὁ Ἐπίσκοπος Πλάτσης Ἄνθιμος
15 Ὁ Ἐπίσκοπος Μάνης Ἰωσὴφ
16 Ὁ Ἐπίσκοπος Μαλτσίνης Κύριλλος
17 Ὁ Ἐπίσκοπος Ἔλους Ἄνθιμος
18 Ὁ Μητροπολίτης Ζαρνάτας Γαβριὴλ
19 Ὁ Μητροπολίτης Μονεμβασίας Χρύσανθος
20 Ὁ Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης Ἰωσὴφ
21 Ὁ Μητροπολίτης Τριπόλεως Δανιὴλ
22 Ὁ Μητροπολίτης Ῥίου καὶ Πραστοῦ Διονύσιος
23 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Δημητσάνης Φιλόθεος
24 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀκρίδων
25 Ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης Πορφύριος
26 Ὁ Ἐπίσκοπος Βονίτσης Μακάριος
27 Ὁ Ἐπίσκοπος Αἰτωλίας καὶ Ἀγράφων Δοσίθεος
28 Ὁ Ἐπίσκοπος Ῥαγῶν
29 Ὁ Μητροπολίτης Ν. Πατρῶν Ἀγάπιος
30 Ὁ Ἐπίσκοπος Ζητουνίου Θεοφάνης
31 Ὁ Ἐπίσκοπος Ἀμβρακίου Ἰωαννίκιος
32 Ὁ Ἐπίσκοπος Μεδεώνος Διονύσιος
33 Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Διονύσιος

34 Ὁ Ἐπίσκοπος Ταλαντίου Νεόφυτος
35 Ὁ Ἐπίσκοπος Σαλώνων Ἡσαΐας
36 Ὁ Μητροπολίτης Θηβῶν Παΐσιος
37 Ὁ Μητροπολίτης Εὐρίπου
38 Ὁ Ἐπίσκοπος Καρύστου Νεόφυτος
39 Ὁ Ἐπίσκοπος Σκοπέλου Εὐγένειος
40 Ὁ Ἐπίσκοπος Σκύρου Γρηγόριος
41 Ὁ Μητροπολίτης Ἄνδρου Διονύσιος
42 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τήνου Γαβριὴλ
43 Ὁ Μητροπολίτης Ναυπλίας Ἱερόθεος
44 Ὁ Μητροπολίτης Θήρας Ζαχαρίας
45 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κέας Νικόδημος (σήμερα ἔσται καὶ Σύρου)
46 Ὁ Ἐπίσκοπος Σίφνου Καλλίνικος
47 Ὁ Ἐπίσκοπος Μήλου Διονύσιος
48 Ὁ Μητροπολίτης Αἰγίνης Γεράσιμος

Βοηθοί.

49 Ὁ παρὰ τῷ Μητρ. Π. Πατρῶν Χαριουπόλεως Ἐπίσκοπος
50 Ὁ παρὰ τῷ Μητρ. Ἀθηνῶν Ἐπίσκοπος Ἱερεοῦ
51 Ὁ παρὰ τῷ Μητρ. Λακεδαιμονίας Ἐπίσκοπος).

Τὰς δ' ἐπισκοπὰς ταύτας δὲν ἔδωκεν ἄλλος τις εἰς τὸ ἔθνος, ἀλλ' αὐτὸ εἰς ἑαυτό, ἀκολουθοῦν τοὺς ἀποστολικοὺς κανόνας καὶ τὰς πατροπαραδότους παραδόσεις· διότι ἡ σύστασις τῶν πλείστων ἐπισκοπῶν ἀναβαίνει μέχρι τῶν συνοδικῶν χρόνων. Ὑπῆρχον δ' αἱ ἐπισκοπαὶ αὗται τότε ἐπὶ πληθυσμοῦ οὐχὶ μεγαλητέρου τοῦ σημερινοῦ, ἀλλ' ἴσου μὲ τοῦτον, ἢ καὶ κατωτέρου· ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν 48 ἢ 50 ἐπισκοπῶν τῶν κανονικῶς καὶ συνοδικῶς καὶ πρὸ αἰώνων ὡρισμένων ἦτον ἀνάλογος τοῦ πληθυσμοῦ. Ἐν τούτοις μετὰ τὰ ἱστορικὰ ταῦτα φαίνεται σήμερον προτεινομένη ἡ σύστασις 24 μόνον ἐπισκοπῶν κατὰ τὸ ὑπουργικὸν νομοσχέδιον, 28 δὲ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐνῷ δὲν εἶναι οὗτος ὁ παρὰ τῆς κανονικῆς συστάσεως ἀπαιτούμενος ὅρος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν· διότι ὑπάρχουσι κανόνες ὁρίζοντες, ὅτι ἐπισκοπαὶ κανονικῶς συνεστῶσαι δὲν δύνανται οὔτε νὰ συγχωνευθῶσιν, οὐδὲ νὰ διαιρεθῶσιν· ἐπειδὴ δὲ τοῦτο εἶναι καθιερωμένον ὑπὸ ῥητῶν κανόνων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταργηθῶσιν αἱ ἐπισκοπαὶ μήτε διὰ νόμων, ὡς ἐγκριθέντος ὑπὸ τοῦ συντάγματος τοῦ κύρους τῶν κανόνων, μήτε διὰ νέων κανόνων, οἵτινες εἶναι νεκροὶ ἐνώπιον τῶν καθολικῶν καὶ ἀποστολικῶν κανόνων. Εἰς ἀπόδειξιν δὲ τούτου ἀνέφερεν, ὅτι ἐνῷ ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος τυραννουμένης παρὰ τῶν Τούρκων εἶχεν ἐλαττωθῇ ἐπαισθητῶς, ἡ μεγάλη ἐκκλησία δὲν ἠλάττωσε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπισκοπῶν· ἔχει δὲ καὶ τινα σκυθρωπότερον χαρακτῆρα ἡ κατάργησις τῶν πρὸ αἰώνων ὑπαρχουσῶν ἐπισκοπῶν, ὡς οὖσα ὁμοία μὲ τὴν τῶν μοναστηρίων κατάλυσιν, πρὸς οὐδὲν καλὸν γενομένην. Ἐὰν δὲ παρατηρήσῃ τις, ὅτι τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον διῆλθε διὰ μοναδικῶν περιστάσεων, ὥρμησεν εἰς ἐπανάστασιν διὰ νὰ ῥίψῃ τὸν πύργον τῆς τυραννίας, οὐδὲν εἶπε περὶ τῆς ἐκκλησίας, θέλει ἐνοήσει ὅτι ἐνόμισε περιττὸν νὰ φιλοσοφήσῃ περὶ αὐτῆς, διότι ἐγίνωσκεν ὅτι δι' αὐτῆς ἐνώθη καὶ ἐλαμπρύνθη, ταύτην εἶχε φωτεινὴν νυμφίαν τὴν ἡμέραν, καὶ ὑπὸ ταύτης ὡς στύλος πυρὸς ὡδηγεῖτο τὴν νύκτα· τὰ δὲ σωζόμενα ἴχνη τῶν σκέψεων αὐτοῦ εἰς τὰ σεβαστὰ ἀρχεῖα τῆς ἱστορίας ἀποδεικνύουσι μόνον, ὅτι κανονικὸν χωρισμὸν ἐκ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας δὲν ἀποδέχεται, ἀλλὰ μόνον πολιτικόν· ὅτι γενομένου λόγου περὶ συγκλήτου κεφαλῆς τῆς ἐκκλησίας, ἐλέχθη, ὅτι οὔπω περὶ τούτου καιρὸς, διότι τὰ τοιαῦτα πρέπει νὰ κανονισθῶσιν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι μετὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Ἐὰν δ' ἀναβάμῃ τις εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν περιστάσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους θέλει ἰδεῖ, ὅτι τὴν ψυχὴν τῶν φρονημάτων ἐκείνων διετήρει ἀκραιρνῆ, ὅτε ἀνῆκεν αὐτὸ εἰς ἑαυτό, καὶ διαρκοῦντος τοῦ ἀγῶνος δὲν ἐξέκλινε τῆς σταθερᾶς ἕδρας τῶν φρονημάτων, τὰ ὁποῖα διετήρησεν καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἄρχοντος, ὅστις συνέπραξεν ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτοῦ. Ἀκολούθως δὲ αἱ ἐπελθοῦσαι ἔνθεν κακεῖθεν ἐξωτερικαὶ ἰδέαι, καὶ τὰ ἔπειτα γενόμενα, τὰ ὁποῖα εἶναι πασίγνωστα, εἰσήγαγον μέγα σκότος εἰς τὰς αἰθούσας τῶν Ἑλλήνων ψυχάς, καὶ ἐπέφερον δυσάρεστα ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα δὲν παρήχθησαν ὅμως ἐκ τοῦ φυσικοῦ τοῦ ἔθνους χαρακτῆρος. Διὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ προκειμένου οἱ ἱεροὶ κανόνες ἀπαγορεύουσι τὴν κατάργησιν τῶν ἐπισκοπῶν, ὡς δηλοῦται καὶ ἐκ τούτου, ὅτι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ τις πολλῶν μερῶν κατερημωθέντων, δὲν κατηργήθησαν ὅμως οἱ ἐπὶ τούτων ἐπίσκοποι. Τὰ Μοσχονήσια φέρ' εἰπεῖν, ἔπεθον μεγίστην τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν ἐλάττωσιν, ἀλλ' ἡ μεγάλη ἐκκλησία διετήρησε τὸν ἐπίσκοπον αὐτῶν, διότι ὅπου ποιμὴν ἐκεῖ καὶ ποίμνια συλλέγονται, καὶ ὅπου δὲν εἶναι ποιμὴν, ἐκεῖ οὔτε ποίμνιον· καὶ ἂν μὲν ἐκλείψωσιν ἐντελῶς οἱ κάτοικοι, τότε μόνον δύνανται νὰ καταργηθῶσι καὶ οἱ ἐπίσκοποι, καὶ νὰ μὴ ἰσχύῃ πλέον ὁ ἱερὸς κανών, ὡς εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Δουνάβεως, ὅπου τὸ δρέπανον τοῦ πολέμου ἐπλάθη καθ' ὅλος τὰς διαστάσεις, παροικίαι τινὲς ἠρημώθησαν

τόσον ὥστε κατέστη ἀναγκαία ἡ συγχώνευσις τῶν ἐπισκοπῶν. Ἀλλ' ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος διατρεῖται καὶ ἤδη ὁ αὐτὸς ἢ καὶ περισσότερος ἐκείνου, καθ' ὃν εἶχε 48 ἐπισκοπάς. Ἐξετάζων μετὰ ταῦτα τὸ ζήτημα καὶ πνευματικῶς εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ ἡ τῶν ἐπισκόπων ἐργασία εἶναι πνευματική, οὐχὶ δὲ πολιτική, καὶ ἂν που φαίνηται τοιαύτη εἶναι κατάχρησις ἀξιοκατάκριτος, ἔπεται ὅτι ὁ τόπος τῆς ἐνεργείας τῆς ἐργασίας ταύτης πρέπει νὰ ἦναι περιωρισμένος, καὶ ὁ ἐπίσκοπος νὰ εὑρίσκηται εἰς εὐκολωτέραν σχέσιν μὲ τοὺς κατοίκους, τῶν ὁποίων τὴν πνευματικὴν πρόνοιαν ἀναδέχεται. Καὶ ἡ ἰδία δὲ Βουλὴ ἀποφασίσασα εἰς τὸ περὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως κεφάλαιον νὰ συστηθῶσι δέκα γυμνάσια ἀνὰ ἓν εἰς ἕκαστον Νομόν, καὶ σχολεῖα εἰς πᾶσαν ἐπαρχίαν, καὶ δημοτικὰ σχολεῖα εἰς πάντα δῆμον, ἀπέδειξεν ὅτι τὸ ἔργον τῆς διανοητικῆς διαπλάσεως καὶ τῆς ἠθικῆς ῥυθμίσεως δὲν ὁμοιάζει μὲ τὴν ἀρχουτικὴν διοίκησιν· διότι ὁ ἄρχων ἐνεργεῖ καὶ πόῤῥωθεν δι' ἄλλων ὀργάνων, ἡ δὲ πνευματικὴ Κυβέρνησις ἀπαιτεῖ ἄμεσον σχέσιν τοῦ διδάσκοντος πρὸς τὸν διδασκόμενον. Ὑπεστήριξε δ' ἔτι τὸν λόγον του καὶ διὰ τῆς παρατηρήσεως τῆς ἠθικῆς καταστάσεως, εἰς ἣν ὁ λαὸς εὑρίσκεται διὰ τὴν παρεκτροπὴν καὶ παραλυσίαν τοῦ κλήρου, προερχομένην ἐκ τῆς ἀπουσίας τῶν ἐπισκόπων· ἐνῷ ἡ τούτων ὕπαρξις συμπαρακολουθεῖται παρὰ χρεῶν, τὰ ὁποῖα δύνανταί τις νὰ ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτῶν· διότι ἡ κανονικὴ ζωὴ ἔχει δικαιώματα καὶ καθήκοντα. Καὶ ὁ λαὸς δ' αὐτὸς ἐζήτησε τὰς ἐπισκοπάς, διότι τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια τοῦ Ἄργους κατὰ τὸ **1841**, τῆς Ἄνδρου, τῆς Θήρας, τοῦ Γυθείου κατὰ τὸ **1842**, τῆς Τήνου κατὰ τὸ **1843**, ἐξητήσαντο τοὺς ἐπισκόπους των. Καὶ ὑπὸ τὴν πολιτικὴν δ' ἔποψιν ἐξεταζομένου τοῦ ζητήματος, συμφέρει νὰ προνοήσῃ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ὀρθοδοξίας εἰς τὸν μικρὸν τοῦτον λαόν, κινδυνευούσης ὑπὸ ξένων ἐπιβουλῶν· διότι οὐδέποτε ἔπαυσεν ὁ ξενικὸς προσηλυτισμός, καὶ αἱ πλάγιαι ἐπενέργειαι· καθόσον μᾶλιστα ἡ δυστυχία τοῦ ἔθνους, καὶ ἡ ἔλλειψις τῶν μέσων τῆς ἐντελοῦς διδασκαλίας ἀναγκάζουσι τοὺς ἑλληνόπαιδας νὰ τρέχωσιν εἰς ξένων χώρας πρὸς πλήρη αὐτῶν ἐκπαίδευσιν, καὶ ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ φέρωσιν ἐκεῖθεν καὶ ζιζανίων σπέρματα μετὰ τοῦ καροῦ τῆς μαθήσεως· καὶ καθότι ἐν αὐτῇ τῇ πρωτευούσῃ διδάσκει προσηλυτικὰ διδάγματα αἱρεσιδιδάσκαλος ἀποδεδειγμένος, καὶ κηρύττει κατὰ τῶν ἱερῶν ἡμῶν μυστηρίων, καὶ παρεπέμφθη μᾶλιστα εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον· εἶναι δὲ πραγματικὴ ἡ εἰς τὴν

Ἑλλάδα εἴσοδος τοῦ Ἰησουϊτικοῦ τάγματος, καὶ ὁμολογουμένη ἡ ἀθλία θρησκευτικὴ τῆς Ἄνδρου κατάστασις. Διὰ νὰ μὴ νομίσῃ δέ τις ὅτι ὁ ὑπὲρ τῆς θρησκείας αὐτοῦ ζῆλος καθιστᾷ αὐτὸν φανατικόν, ἐπιλαβόμενος τῶν πραγμάτων ἐζήτησεν, ὅτι εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, αἵτινες ἔχουσιν **170,000** κατοίκους προτείνονται ὑπὸ τοῦ Νομοσχεδίου τρεῖς ἐπίσκοποι, ἐνῷ εἰς τέσσαρας μόνον νήσους, περιεχούσας **1500** οἰκογενείας δυτικῶν ὑπάρχουσι διωρισμένοι **6** ἢ **7** ἐπίσκοποι παρὰ τοῦ Πάπα, λαμβάνοντες ὁποίους θέλουσι τίτλους. Ἀφοῦ δὲ περὶ τῆς ἐπαναστάσεως, ὅτι τὰ τῆς θρησκείας ἦσαν ἐν τάξει, καὶ ἁρμονίᾳ κανονικῇ, καὶ ἀσφαλείᾳ, ἐνομίζοντο ἀναγκαῖοι οἱ **48** ἐπίσκοποι, πόσῳ μᾶλλον πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ἀπαραίτητοι τὴν σήμερον; Ἐξετάζων τελευταῖον τὸ ζήτημα καὶ οἰκονομικῶς, ἐθεώρησεν ἀνίσχυρον τὴν ἔνστασιν, τὴν ὁποίαν ἠδύνατό τις νὰ προτείνῃ, ὅτι διὰ τῆς ἐπιχορηγήσεως τῆς μισθοδοσίας τοσούτων ἐπισκόπων ἐπαυξάνεται ἡ δημοσία δαπάνη, δηλότι ὁ ἑλληνικὸς λαός, ἐργαζόμενος καὶ προσφέρων τοὺς κόπους αὐτοῦ διὰ τόσας ἄλλας δαπάνας, δὲν θέλει δυσθυμήσει ποτὲ διὰ τὴν ἐπαύξησιν τῶν ἐξόδων, τῶν γινομένων ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ ποιμάνσεως. Καὶ ἐνῷ ἐγένετο δεκτὸν τοσοῦτον πλῆθος πολιτικῶν ὑπαλλήλων, σωρεία ὑγιεινόμων καὶ ἐπάρχων· καὶ ἐνῷ δαπανῶνται ὑπὲρ τὰ **13** ἑκατομμύρια εἰς τὰς κοσμικὰς τοῦ ἔθνους ἀνάγκας· καὶ ἐνῷ μόνον τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἐξοδεύει τέσσαρα ἑκατομμύρια πρὸς φυλακὴν τῶν σωμάτων τῶν πολιτῶν, δὲν πρέπει νὰ δαπανηθῇ ἀνάλογόν τι καὶ πρὸς τὴν ψυχικὴν αὐτῶν περίθαλψιν; ἀφοῦ τὸ σῶμα χωρὶς τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ ἤθους εἶναι μηδέν· ἀφοῦ ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρξωσι ποιμένες κατασταίνοντες τοὺς Ἕλληνας ἀληθεῖς χριστιανούς, ἱκανοὺς νὰ πράττωσι, νὰ ἐνεργῶσι καὶ νὰ φρονῶσιν ὅ,τι εἶναι σύμφωνον μὲ τοὺς θείους νόμους καὶ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, πολίτας ἀτρομήτους δυναμένους νὰ ἐκπληρώσι τὰ κοινωνικὰ αὐτῶν καθήκοντα, καὶ νὰ τηρῶσιν ἀπαρασαλεύτως τὸ Σύνταγμα. Πρὸς δὲ τοὺς φρονοῦντας ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθῶσι τόσα ὑποκείμενα ἄξια τῆς ἐπισκοπικῆς ἐφορίας, παρετήρησεν ὅτι ἐὰν μὲν ληφθῶσι πολλοί, θέλουσι συμπεριληφθῇ καὶ οἱ καλοί, ἂν ὅμως ληφθῶσιν ὀλίγοι, θέλουσιν ἴσως ἀποκλεισθῇ οἱ καλοί. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου φρονεῖ, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐπτώχευσε τόσον, ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ **48** ἀξίους ἐπισκόπους· ἀλλ' ἵνα εὑρεθῶσι πρέπει νὰ ἐρευνήσῃ τις καὶ τοὺς μὴ ζητοῦντας ἐπισκοπάς, διότι παρ' αὐτοῖς θέλει ἀπαντήσει ἄνδρας ὁσίους, ὅσον συγχωροῦσιν αἱ περιστάσεις

καὶ ἱκανοὺς ἐπισκοπικῆς θέσεως. Παρετήρησε δ' ἐπὶ τέλους καὶ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν αἱ ἐπισκοπαὶ πρέπει νὰ ὀνομάζωνται, ὅτι οἱ κανόνες ἀπαιτοῦσι νὰ ὀνομάζηται ὁ ἐπίσκοπος ἀπὸ τῆς πόλεως, ἔνθα καθεδρεύει, καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς ἐπαρχίας, ἢ τοῦ νομοῦ, ὡς ἡ ἀντιβασιλεία ἐκανόνισε· διότι παράδοσις συνεχὴς τῆς ἐκκλησίας ἀποδείκνυσιν ὅτι οἱ ἐπίσκοποι, ἀπὸ τῶν πόλεων, ἐν αἷς ἦδρευον, τὰς ὀνομασίας ἐλάμβανον· σπανιώτατα δὲ ἀπαντῶνται ἐξαιρέσεις, πηγάζουσαι ἐκ περιστάσεων ἰδιαζουσῶν, αἵτινες δὲν ἀποτελοῦσι κανόνα. Οὕτω φέρ' εἰπεῖν εἰς τὰς νήσους, ἐπειδὴ ἡ νῆσος εἶναι ὁμώνυμος μὲ τὴν πρωτεύουσαν πόλιν, φαίνονται φέροντες τὰ τῶν νήσων καὶ οὐχὶ τὰ τῶν πόλεων ὀνόματα. Καὶ ἐν Γαλλίᾳ δὲ οἱ ἐπίσκοποι ὀνομάζονται μὲ τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, καὶ καλοῦνται, ὁ Παρισίων, ὁ Μασσαλίας, ὡς ὠνομάζετο πρότερον παρ' ἡμῖν ὁ Ἀθηνῶν, ὁ Κορίνθου, ὁ Τριπόλεως· τὸ περίεργον δ' εἶναι ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ οἱ παρὰ τῷ Πάπᾳ εὑρισκόμενοι ὑποθετικοὶ ἐπίσκοποι καλοῦνται, ὁ Ἀθηνῶν, ὁ Κορίνθου, ὁ Μονεμβασίας, καὶ οὐχὶ ὁ Ἀττικῆς, ὁ Λακωνίας, ὁ Κυκλάδων, κ.τ.λ. ἀνέγνω δὲ καὶ τὸν Θ'. Κανόνα τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου, ὡς ἐπιβεβαιοῦντα τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν ὁμοιαν τῶν ἐπισκόπων. Συμπεραίνων δὲ τὸν λόγον ἀνεκεφαλαίωσε τὰ μέχρι τοῦδε ῥηθέντα, καὶ ἐγνωμοδότησε τελευταῖον ὅτι ἀκριβοδικαίως, καὶ ἀκριβοευσεβῶς, καὶ ἀκριβοπολιτικῶς πρέπει νὰ διατηρηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀρχαίων ἐπισκόπων, καθότι καὶ ὁ πολιτικὸς ἡμῶν διοργανισμὸς περιέχων 50 ἐπαρχιακὰς περιφερείας εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν κανόνα, τὸν ὁποῖον πρότερον τὸ ἔθνος εἶχε· ἢ τοὐλάχιστον νὰ γείνῃ ὅσον οἷόν τε μεγαλητέρα προσέγγισις εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον, φθάνουσα μέχρι 40. Ἂν δ' ἡ ἑτέρα τῶν γνωμῶν τούτων γείνῃ δεκτὴ, τότε θέλει καθυποβάλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ Α'. καὶ Β'. ἄρθρου.

Μετὰ τοῦτον ὁ προτείνας τὸ περὶ ἐπισκοπῶν νομοσχέδιον κατέκρινε τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἐπιτροπὴν, ὡς θελήσασαν νὰ καλύψῃ τὸν κανονισμὸν καὶ τὸ σύνταγμα, διὰ τῆς καταπατήσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν βουλευτῶν εἰς τὴν πρότασιν τῶν νόμων, τῆς παραγωνίσεως τοῦ βουλευτικοῦ νομοσχεδίου, καὶ διὰ τῆς προτιμήσεως τοῦ ὑπουργικοῦ, εἰς ὃ ἐδόθη ἰσχὺς μεγαλητέρα. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου παρετήρησεν, ὅτι εἶναι καινοφανὴς ἡ διαίρεσις τοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου, ὡς περιέχουσα μόνον ἐπισκοπὰς, ἐνῷ τὰ ἀνέκαθεν ἀποφασισθέντα δικαιώματα τῆς ἐκκλησίας ἀπαιτοῦσι μητροπολίτας ἢ ἀρχιεπισκόπους, καὶ ἐπισκόπους, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἔτι τῶν ἀποστόλων ἐγένετο διάκρισις, κληθέντων τοῦ Πέτρου καὶ Παύλου κορυφαίων, καὶ ἡ αὐτοκρατορία τῆς Ῥωσσίας ἔχει μητροπολίτας· ὅθεν καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ στηριχθῶμεν εἰς τὰ ἀρχαῖα ἔθιμα τῆς ἐκκλησίας. Περὶ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν συμφωνεῖ, ὅτι εἶναι ἀνεπαρκὴς ὁ παρὰ τοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου προτεινόμενος, διότι πολλαὶ ἐπαρχίαι θέλουσι μείνει χωρὶς ἐπισκόπων· προτείνει δὲ ν' αὐξηνθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκοπῶν καὶ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς 32. καὶ νὰ προστεθῇ ἤδη καὶ ἄλλη ἐπισκοπὴ εἰς Τῆνον, ὡς ἀναγκαία.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον λαβὼν τὸν λόγον ἠθέλησε νὰ ἐφελκύσῃ τὴν γνώμην τῆς βουλῆς μᾶλλον διὰ ῥητορικῆς εὐγλωττίας ἢ δι' ἀποδείξεων στηριζομένων ἐπὶ τῶν κανόνων, ἐνῷ ὤφειλεν, ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον δὲν εἶναι πολιτικὸν, νὰ ἦναι σύμφωνος μὲ τοὺς κανόνας, τοὺς διέποντας τὰ τῆς ἐκκλησίας. Τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου ἡ ἐν τῷ 1. ὄρθρῳ διαίρεσις εἰς ἐπισκοπὰς ὑπαγορεύεται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συνταγματος· διότι ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις, τῆς ὁποίας ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἦτο μέλος, διοικῶν μάλιστα τότε τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ὥρισεν, ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ κράτους, καὶ δὲν ἐθεώρησεν αὐτὸν ὡς ὡρισμένον, ὡς ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύων διεσχυρίσθη, ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων. Διότι τότε τὸ σύνταγμα, τὸ ὁποῖον παρεδέχθη τοὺς κανόνας, δὲν ἠδύνατο ν' ἀθετήσῃ παρακατιὸν ὅ,τι αὐτοὶ ὁρίζουσιν· οὐδεὶς δὲ κανὼν ὁρίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπισκοπῶν, ὅστις πρέπει νὰ ἦναι ἀνάλογος τῶν τοπικῶν ἀναγκῶν, τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἄλλων τοιούτων· καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν, σύμφωνος ὢν μὲ τὸ σύνταγμα, δὲν δύναται ν' ἀντιβαίνῃ εἰς κανένα κανόνα. Τούτου δὲ τεθέντος, καθίστανται περιττοὶ πάντες οἱ περαιτέρω λόγοι πρὸς ἀπάντησιν τῶν δι' ἐπιδείξιν ἰδεῶν λεχθέντων· διότι ἀξίωσις αὐθαίρετος καταντᾷ ἡ ἀπαιτησις τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, ἀπαιτοῦντος νὰ ἦναι ἡ γνώμη αὐτοῦ ὑποχρεωτικὴ, ἐνῷ πᾶς τις, κατὰ λόγον τῆς διανοητικῆς αὐτοῦ ἀναπτύξεως, τῶν ἰδεῶν καὶ φρονημάτων, δύναται νὰ ἔχῃ οἱανδήποτε γνώμην, ἀλλ' οὐδέποτε πρέπει νὰ φρονῇ ὅτι οἱ ἄλλοι ὀφείλουσι νὰ παραδέχωνται τὴν ἰδίαν ἐκείνου γνώμην· ἐπειδὴ ἕκαστος εἶναι ἐλεύθερος νὰ παραδεχθῇ ἢ ν' ἀπορρίψῃ τὰς σκέψεις τοῦ ἄλλου. Ὡσαύτως τὰ κατὰ τῆς ἀντιβασιλείας λεχθέντα δὲν πρέπει νὰ γίνωνται δεκτὰ γενικῶς· διότι τὸ συνοδικὸν καταστατικὸν καὶ τότε παρ' ἐπισκόπων ἐγένετο, καὶ

ἂν αὐτὴ ἐπροξένησε σπαταλὴν τοῦ δανείου, δὲν δύναται ὅμως ν' ἀρνηθῇ τις, ὅτι κατέλιπε νόμους καὶ συνταγματικῶς ἤδη εὐχρήστους. Καὶ ὡς πρὸς τὴν χειροτονίαν δὲ, περὶ ἧς ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ὑπέδειξε τὴν ἀνάγκην τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ὁ δ'. κανὼν τῆς πρώτης συνόδου ὁρίζει, ὅτι διὰ τὴν χειροτονίαν ἀρχιερέως ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τριῶν ἐπισκόπων.

Περὶ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν, ἐξεταζομένου ἀνεπηρεάστως ἀπὸ πάσης ἰδέας, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ μετὰ πολλῆς μελέτης ἐρευνήσασα, εὗρεν ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην 4 ἔτι ἐπισκοπῶν· διότι ἡ ἀρχῆθεν ὑπάρξασα διαίρεσις δὲν ἦτο καταλληλος καὶ διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν ἐπισκόπων, οἵτινες κατήντησαν νὰ συνάγωσι τὰ δικαιώματα αὐτῶν διὰ ποινητήρων, καὶ νὰ καταπιέζωσιν ἐξ ἀνάγκης τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τὸν λαὸν, τὸν ὁποῖον ἀνεδέχοντο νὰ ποιμάνωσι δι' ἠθικῆς διδασκαλίας. Ἂν λοιπὸν ἐπεκτείνωμεν καὶ ἤδη τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπισκόπων, δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ διατηρηθῶσιν ἀξιοπρεπῶς· ἀπαιτεῖται δὲ νὰ ἔχωσιν οἱ ἐπίσκοποι τὰ μέσα ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, ὅπως ἐκπληρῶσι τὰ πνευματικὰ αὐτῶν καθήκοντα, καὶ μὴ ἐπιβαρύνηται ὁ λαὸς, τότε ὀφείλων νὰ διαθρέψῃ τὸν ἀρχιερέα, νὰ μὴ ἀναγκάζωνται δὲ οἱ ἐπίσκοποι νὰ λαμβάνωσι διὰ πνευματικῶν μέσων τὰ δικαιώματα αὐτῶν. Διὰ ταῦτα ὁ παρὼν νόμος καταργεῖ τὰ λεγόμενα κανονικὰ δικαιώματα, ὁρίζει δὲ ὡς πόρον διαρκῆ εἰς ἕκαστον ἀρχιερέα διέποντα ἐπισκοπὴν ἐν Ἑλλάδι τετρακοσιόδραχμον μηνιαίαν χορηγίαν· καὶ ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν 28 ἐπισκοπῶν εἶναι ἐπαρκὴς, καὶ ὑπὲρ τούτου γνωμοδοτεῖ.

Ἐπανελαβεν ὁ πρῶτον ἀγορεύσας, ἂν αὐτοσχεδίως ὁ προαγορεύσας ἠγόρευσεν, εἰς τοῦτο νὰ ἀποδοθῶσι πρέπει πολλοὶ ἐσφαλμένοι αὐτοῦ διϊσχυρισμοὶ, ἂν δὲ προπαρεσκευασμένως, δὲν ἔλλειψεν οὗτος τὴν λογογραφίαν καὶ σπουδαίαν φαντασίαν καθ' ἣν εἰς ὃν ἀπέδωκε πνεῦμά τε ἐπιδειξέως καὶ εὐγλωττίαν ποιητοῦ. Διότι διϊσχυρίσθη ὅτι διὰ κανόνων τὰ λεχθέντα δὲν ὑπεστηρίχθησαν· ἀλλ' ἂν κανόνες ῥητοὶ ἀνετέροντο ἄπειρον λόγου ἠθέλατε ὑμεῖς αὐτοὶ μὲ ὑπολάβει, διὰ τοῦτο καὶ ἐν γένει τὰ περὶ τούτων ἐξετέθησαν, ἔπρεπε δὲ νὰ ὑποτεθῇ ὅτι πρὸς τὴν Βουλὴν ἀγόρευσις μετὰ σπουδαίαν ἐγίνετο ἔρευναν καὶ μελέτην. Κανόνες δὲ ῥητοὶ ὑπάρχουσι τοὺς διϊσχυρισμοὺς αὐτοῦ ὑποστηρίζοντες, ὅ,τε κανὼν ΣΤ'. τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου, καὶ ὁ Β'. τῆς ἐν Καρθαγέννῃ, καὶ ὁ Η'. τῆς Γ'. Συνόδου, ῥητῶς ἀπαγορεύοντες ἣν συγχώνευσιν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐπισκοπῶν καὶ τὸν κατακερ-

ματισμὸν αὐτῶν, καὶ διατάσσοντες τὴν διατήρησιν αὐτῶν ὡς ὑπῆρχον· ὁ τελευταῖος μάλιστα, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπό τινος γεγονότος, προστίθησιν, ὅτι ἂν τις τῶν ἐπισκόπων ἐπαρχίαν ἄλλην, μὴ ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς εἰς αὐτὸν ἀνήκουσαν, προσέλαβε, νὰ ἀποδώσῃ αὐτὴν, ἵνα μὴ παραβαίνωνται οἱ κανόνες, μηδ' ἐν προσχήματι ἱερουργίας παρεισδύσῃ τύφος κοσμικῆς ἐξουσίας. Ἐπειδὴ δὲ διετάθη ὁ προαγορεύσας, ὅτι τὸ 105 ἄρθρον ῥητῶς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν διατάσσει, διὰ τοῦτο ἀπαντᾶται εἰς τοῦτον, ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον αὐτὸ ἐννοεῖ, διότι ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι εἰς ἀντίφασιν πρὸς τὸ 2 ἄρθρον· ἀλλὰ, κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Συντάγματος, τὸ ἔθνος ἐκήρυξεν ἀναζῶντα τὰ ὑπὸ τῆς παρελθούσης κυβερνήσεως νεκρωθέντα, καὶ πρὸς τοῦτο συνέταξε τὸ 2. ἄρθρον τοῦ συντάγματος, τὸ ὁποῖον, μηδόλως διατάσσων ὅτι τὰ πάντα καλῶς ἔχουσιν ὡς κεῖνται, ἐπιβάλλει τὴν ἀνόρθωσιν τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων. Τὸ δ' 105. ἄρθρον διατάσσει νὰ ὁρισθῇ ὁ τῶν ἐπισκοπῶν ἀριθμὸς, καλῶς μέχρι τότε ὁριαθείς· πῶς δὲ οὗτος θέλει ὁρισθῇ, καὶ πῶς τὰ περὶ τούτου θέλουσι κανονισθῇ, ὁδηγεῖ ἡμᾶς τὸ 2. ἄρθρον κηρύσσον τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ κράτος τῶν κανόνων, ὥστε τὸ 105 ἄρθρον ἐν τῷ 2. ἀναπτύσσεται. Ἐπειδὴ δ' οἱ κανόνες, ὡς προεξετέθη, τήν τε συγχώνευσιν καὶ τὸν κατακερματισμὸν τῶν ἐξ ὑπ' ἀρχῆς ἐπισκοπῶν ἀπαγορεύουσι, διὰ τοῦτο πρέπει αὗται νὰ διατηρηθῶσιν. Ἀλλὰ μετὰ θαυμασμοῦ ἐμνήσθη τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὁ προαγορεύσας, δὲν εἶναι δὲ δεκτὸς ὁ θαυμασμὸς οὗτος· διότι ἀληθῶς ἡ συνέλευσις ἐπέβαλεν ἡμῖν νὰ ἐπαναφέρωμεν τὰ νεκρωθέντα ὑπὸ τοῦ καταργηθέντος συστήματος εἰς ζωὴν, καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ 105 ἄρθρου τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ὑπεβλήθη· ἀναλυόμενον ὅμως τοῦτο, οὐ μόνον ἐλλειπὲς ἐπὶ τῶν κυριωτέρων καταφαίνεται, ἀλλὰ καὶ μηδόλως εἰς τὴν ζωὴν τὰ νεκρωθέντα ἐπαναφέρον. Ἐπειδὴ δὲ καὶ πρὸς εἰρωνείαν ἐπίθετά τινα ἀπέδωκε, διὰ τοῦτο εἰς τινα μὲν τούτων οὐδὲν ἀπαντᾶται, εἰς τὰ τοῦ συνταγματικοῦ δὲ καὶ φιλελευθέρου ἁπλῶς εἰς τοῦτον λέγεται, ὅτι τοιοῦτος ἀρχῆθεν διατελῶν οὐδέποτε ταῦτα κατέψευσα οὐδὲ θέλω καταψεύσει, εὐχόμενος ἵνα τὴν αὐτὴν προσπάθειαν καὶ ὁ τὰ ἐπίθετα δοὺς καταβάλλῃ πρὸς ἀπόδειξιν τῶν λεγομένων ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ πραττόμενα. Ἐπὶ πᾶσι δὲ προστίθεται ὅτι τὸ ὑπ' αὐτοῦ λεχθὲν, ἵνα τὰ πράγματα ἐξετασθῶσιν ἀνεξαρτήτως ἀπὸ πάσης κανονικῆς ἰδέας, βλασφήμως ἐλέχθη, κατὰ τὴν τοῦ συντάγματος κύρωσιν· διότι περὶ ἐπισκοπῶν βουλευόμενοι ὀφείλομεν νὰ ἐρευνήσωμεν τοὺς κανόνας, καὶ κατὰ

τοὺς ὁρισμοὺς τούτων τὰ νομοθετήματα ἡμῶν νὰ ψηφίσωμεν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι ἀληθῶς μετὰ μελέτην πολλὴν ὁ προαγορεύσας τὰς σκέψεις αὐτοῦ ἐξέθηκεν, ἀλλὰ προοίμια προέταξε ξένα τοῦ προκειμένου· τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὀφείλομεν νὰ θεωρήσωμεν ὡς γενομένην πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ 105. ἄρθρου τοῦ συντάγματος· ὁ προαγορεύσας ὅμως τὰ πάντα εἶδε κατεστραμμένα. Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν ἔχει οὕτω, διὰ τοῦτο παρατηρεῖται εἰς αὐτὸν ὅτι προοίμια, καὶ ἀγορεύσεις οὕτως ἐξελέγχουσαι τὰ πράγματα, οὐ μόνον ὠφέλειαν δὲν παράγουσιν, ἀλλὰ, καὶ ἐρεθισμὸν πνευμάτων καταπράττουσαι, ἀπαντήσεις μὴ εὐαρέστους προκαλοῦσι. Καὶ ἂν ἀλλαχοῦ τοιαύτη κατὰ παρέκβασιν ἐπὶ ξένων τοῦ προκειμένου πραγματεία νὰ ἐπιτραπῇ ἐδύνατο, οὐδέποτε ὅμως τοιαύτη ἐπιτρέπεται κατὰ τὴν συζήτησιν ἱερῶν ἀντικειμένων, καὶ εἰς ἄνδρα διακρινόμενον ἐπὶ μεγάλῳ περὶ τὰ τοιαῦτα ζήλῳ. Ὁ πρῶτον ἀγορεύσας τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ 1. καὶ 2. ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου περιορίζων διετάθη, καὶ ῥητῶν μνημονεύσας κανόνων, ὅτι οὗτοι ἀπαγορεύουσι τὴν συγχώνευσιν ἢ τὴν ὑποδιαίρεσιν τῶν ἐγνωσμένων ἤδη καὶ ἐξ ὑπ' ἀρχῆς ὑπαρχουσῶν ἐπισκοπῶν· ὁ δὲ μετ' αὐτὸν, διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ 105. ἄρθρου τοῦ συντάγματος ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ Συνέλευσις ὁ ἔταξε νομοθετικῶς νὰ ὁρισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκοπῶν· καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐπὶ πολὺ ὁ πρῶτον ἀγορεύσας κατ' ἐπαναλῆψιν ἠγωνίσθη ἐναντίαν εἰς τοῦτο νὰ ἀποδώσῃ ἔννοιαν, οὐδὲν ὅμως κατώρθωσεν ἀπέναντι ῥητῆς καὶ ἀναμφισβητήτου τοῦ ἄρθρου ῥήσεως, ἥτις δὲν ἤθελεν ὑπάρχει, καὶ ἁπλῶς τὸ 105. ἄρθρον ἤθελε φέρει *περὶ τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ κράτους* καὶ οὐχὶ *περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ κράτους*, ἂν τοὐναντίον εἶχε καὶ οἱ τοῦ προαγορεύσαντος διϊσχυρισμοὶ ἐπλήθυνον. Καὶ δικαίως, διότι ἡ συνέλευσις, ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν κατὰ τὸ παρελθὸν μὲν εἰς 48 ἢ 50, τὸν περιορισμὸν αὐτοῦ μετὰ ταῦτα εἰς ὀλιγωτέρας ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ, τὴν γνωμοδότησιν τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας ἵνα εἰς 22 ἢ εἰς 28 περιορισθῇ οὗτος, τὸν εἰς μικρότερον ἀριθμὸν ὑπὸ τῆς συνόδου προσδιορισμὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν τῆς συσταθείσης ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς, μὴ παραδεχθείσης τὰς 48. ἐπισκοπάς. ἀλλὰ μόνον 22, ἀρκεῖ ἀξίως εἰς τὰς βουλὰς ἵνα τοῦτον προσδιορίσωσι, καὶ πρὸς τοῦτο τὸ 105. ἄρθρον συνέταξεν. Ἡμεῖς δ' ἤδη, ὀφείλοντες αὐτὸν νὰ προσδιορίσωμεν, δὲν δυνάμεθα νὰ δεσμεύσωμεν τὰς χεῖρας ἡμῶν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰς ἐξ ὑπ' ἀρχῆς ὑπαρχούσας νὰ παραδεχθῶμεν ὀφείλομεν, διότι τότε

καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νόμου τούτου ἡ ἀνάγκη δὲν ὑπῆρχε· καθόσον οὐδὲ περὶ χειροτονίας οὐδὲ περὶ ἐγκαταστάσεως ἐπισκόπων οὗτος πραγματεύεται, ἀλλὰ περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν· ἕνεκα δὲ τούτου καὶ ὁ δεύτερον ἀγορεύσας εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει ὑπ' ἄλλην ἔποψιν νὰ ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα. Ἀλλὰ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι καὶ τὸ ἄρθρον 105 διάφορον ταύτης εἶχεν ἔννοιαν, τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἀποδοθεῖσαν εἰς αὐτὸ, μ' ὅλον ὅτι καὶ αὐτὴ εἶναι ἀναμφισβήτητος· καὶ τὸ γράμμα αὐτοῦ καθαρῶς αὐτὴν ἐκφέρει, καὶ ἂν οἱ κανόνες διατάσσωσιν ὅσα ὁ πρῶτον ἀγορεύσας ἐξέθηκεν, ἐπειδὴ οὗτοι εἶναι σεβαστοὶ καὶ τηρητέοι, ἵνα τί ὁ προαγορεύσας κατὰ παράβασιν αὐτῶν συγκατατεθῇ ἐν τέλει τῆς ἀγορεύσεως αὐτοῦ νὰ προσδιορισθῇ ὁ τῶν ἐπισκόπων ἀριθμὸς εἰς 42. ἀντὶ 48; Οὐδέποτε ὁ κηρύσσων τὴν αὐστηρὰν τῶν κανόνων τήρησιν ἐδικαιοῦτο νὰ συγκατατεθῇ ἀπὸ τοῦ βήματος μάλιστα εἰς παράβασιν αὐτῶν, δίδους θάρρος οὕτως εἰς τοὺς μὴ τοσοῦτον δεινοὺς περὶ ταῦτα εἰς μείζονα καὶ ἔτι πρὸς παράβασιν αὐτῶν· ἐκ τούτου δὲ πάντες πεισθεῖτε ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ προαγορεύσας, εἰς τοιοῦτον συγκατατεθείς, ἠννόησεν, ὅτι οὐδεμία παράβασις κανόνος ὑπάρχει, καὶ ὅτι ἐξετάζοντες τάς τε τοῦ τόπου ἀνάγκας καὶ τὰς περιστάσεις, εἰς τὸν προκείμενον προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκόπων, ἐκτελοῦμεν τὴν ῥητὴν τοῦ 105. ἄρθρου διάταξιν. Μ' ὅλα ταῦτα ἀριστοδιώτερον εἶναι νὰ μὴ προσδιορισθῇ ἐκ τῶν προτέρων ὁ τῶν ἐπισκόπων ἀριθμὸς, ἀλλὰ τοῦ μὲν 1. ἄρθρου ἡ ψήφισις νὰ ἀναβληθῇ ἵνα ἐπιλθῇ μετὰ τὸ 2. ἡμεῖς δὲ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ 2 συζήτησιν, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐξετάζοντες τάς τε τοῦ τόπου ἀνάγκας καὶ τὰς περιστάσεις, νὰ ὁρίσωμεν τὰς ἐπισκοπὰς προσκόντως· μετὰ τοῦτο δὲ νὰ ἀριθμήσωμεν τὰς ὁρισθείσας καὶ νὰ σχηματίσωμεν τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ψηφίζοντες τὸ 1. ἄρθρον. Εἰς τὰ λεχθέντα δ' ὅτι τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ἐζήτησαν τὸν διορισμὸν ἐπισκόπων ἀντεῖπεν, ὅτι τοῦτο δὲν ἔχει οὕτω· διότι ποτέρος τότε διατελῶν τοῦ τῆς Λακεδαίμονος γνωρίζει, ὅτι τοῦτο ἐζήτησε τὸν κατὰ τὴν Λακεδαίμονα διορισμὸν ἰδίου ἐπισκόπου, ἀπασχολουμένου ἐπὶ μῆνας ὅλους τοῦ τῆς Λακεδαίμονος ἐπισκόπου, καὶ ἀντιποιουμένου καὶ τὴν Λακεδαιμονίαν αὐτὴν, ἐξ οὗ ἐπὶ πολὺν χρόνον οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῦ ποιμένος αὐτῶν ἐστεροῦντο. Εἰς τῶν διϊσχυρισμῶν τοῦ προαγορεύσαντος ἐξετέθη καὶ ὅτι οἱ ἐπίσκοποι τὰ τῶν πόλεων ἔχουσιν ὀνόματα, μ' ὅλον ὅτι δὲ καὶ αὐτὸς οὗτος εἰς τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦτον δὲν ἐπέμεινε, μ' ὅλα ταῦτα καὶ εἰς τοῦτον ἀντιτάσσεται, ὅτι ἡ ἐκ τῆς πόλεως ἐπωνυμία τοῦ ἐπι-

σκόπου κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν σημείωσιν αὐτοῦ δὲν ἐτηρεῖτο ἀκριβῶς, πολλαχοῦ καὶ ἐκ τοῦ ὀνόματος τῶν ἐπαρχιῶν γνωριζομένου τοῦ ἐπισκόπου. Ἓν τέλει ἐπέφερεν ὅτι οὐδὲ τοὺς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντας φόβους ἔχει, οὐδ' ὑπὸ τοσαύτης ἀπελπισίας κατελήφθη ἵνα ὡς αὐτὸς θηρίον κατασταθῇ. Καὶ ἀγνοεῖ μὲν ἂν οὗτος ἀπὸ δικαίων ἀφορμῶν ὑπὸ τοσούτου κατελήφθη φόβου, ἢ ἂν τοιούτους ἐκφέρῃ φόβους ὑπὸ τοῦ πολλοῦ ζήλου φλεγόμενος· βεβαιοῖ ὅμως αὐτὸν ὅτι οὐδεὶς τοιοῦτος ἀπειλεῖ ἡμᾶς, διότι καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς τουρκοκρατείας ἄπειροι κατὰ τῶν χριστιανῶν ἐνηργοῦντο βάσανοι, πενία καὶ ἀβλιοτής τοὺς πάντας κατεμάστιζε, καὶ οὐδὲν παράδειγμα ἀρνησιθρησκείας κατεδείχθη· ἀλλὰ καὶ ἂν που τοιοῦτόν τι συνέβη ὑπὸ παίδων, οὗτοι, ἅμα ἡλικιωθέντες καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος καταγνόντες, ἐπανῆλθον εἰς τὴν πατρῴαν θρησκείαν, μαρτυρήσαντες ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν ζωῇ. Καὶ ἀπὸ αὐτῆς ἔτι τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀγῶνος οὐδὲν τοιοῦτον συνέβη, εἶναι δὲ ὕβρις εἰς τὸ ἔθνος ὅλον ἀποδιδομένη, νὰ λέγηται νῦν ὅτι ὁ Ἕλλην, ὁ τοσαῦτα ὑποστὰς ὑπὲρ τῆς θρησκείας αὐτοῦ, θέλει ἀρνηθῇ τὴν θρησκείαν αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἔθνος, ἐξ ἑνὸς συγκείμενον ἑκατομμυρίου, τὰ πάντα ὑπὲρ τῆς πίστεως θυσιάσαν, θέλει διαστραφῇ κατὰ τὰς περὶ τῆς θρησκείας ἰδέας του, καὶ θέλει διαφθαρῇ ὑπὸ τοῦ ψευδοῦς σπόρου, τὸν ὁποῖον 50 καθολικοὶ ἢ εὐάριθμοι ἄλλοι ἑτερόδοξοι δύνανται νὰ χύσωσι. Ταῦτα, λεγόμενα καὶ ἐντεῦθεν μάλιστα, οὐδὲν φέρουσιν ἀγαθὸν ἀποτέλεσμα, ἢ οἷον καὶ ἐν Σύρῳ πρό τινος ἐγένετο κατά τινων καθολικῶν, καὶ εἰς ταραχὴν καὶ ἐξανάστασιν τὸν ἁπλοῦν προκαλοῦσι πολίτην. Διὰ ταῦτα καλὸν εἶναι ἐπὶ πολιτικῶν διχογνωμιῶν οὐδέποτε ἱερόν τι ὄργανον νὰ φέρηται, οὐδὲ τὴν θρησκείαν ἀντὶ ὀργάνου νὰ παρεμβάλλωσιν ἐπὶ τῶν κοσμικῶν τούτων ἐρίδων.

Καὶ ἄλλος ἀντέλεξεν ὅτι διὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ παρόντος νόμου καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ αἱ βουλαὶ κυριωτέραν τῶν ἐντολῶν τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ἐκτελοῦσι· καὶ ὅτι ἐπὶ δύω περιεστράφη ἰδίως ζητημάτων ἡ συζήτησις, δηλονότι ἂν πρέπῃ νὰ προσδιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκόπων κατὰ τὰς τοπικὰς ἀνάγκας, ἢ ἂν τι ἕτερον οἱ κανόνες διατάττωσιν, ἀντικείμενον πιθανῶς εἰς ταύτας. Καὶ ἀληθῶς μὲν τὸ 105. ἄρθρον τοῦ Συντάγματος διατάσσει νὰ νομοθετηθῶσι τὰ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκόπων· ἀλλὰ πῦ διατάσσεται τὰ νομοθετήματα ἡμῶν νὰ μὴ ἐκφέρωνται συμφώνως πρὸς τὸ 2. ἄρθρον αὐτοῦ; οὐδαμοῦ· ὅταν δ' ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις συνέταττε τὸ 105. ἄρθρον, τότε οἱ ἐπίσκοποι τοῦ

κράτους εἰς δέκα μόνον εἶχον περιορισθῇ, καὶ διὰ τοῦτο ἐπέβαλεν εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα νὰ ὁρίσωσι περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκόπων· ἡμεῖς δ' οἱ πρὸς τοῦτο καλεσθέντες οὐδὲ τὰς κανονικὰς διατάξεις δικαιούμεθα νὰ παρατρέξωμεν, οὐδὲ τὴν τοῦ τόπου ἀνάγκην νὰ παραγνωρίσωμεν. Καὶ περὶ μὲν τῶν ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων διατασσομένων οὐδὲν λέγεται ἤδη, διότι αὐτὴ τοῦ τόπου ἡ ἀνάγκη περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκόπων ὁμιλεῖ· ἐπὶ ταύτης δὲ παρατηρεῖται, ὅτι μὲ δύο μεγάλας ἀνάγκας γεννᾶται ὁ ἄνθρωπος, τὴν φυσικὴν τῆς ὑπάρξεως, καὶ τὴν πνευματικὴν τοῦ ἠθικοῦ ἀνθρώπου· καὶ τῆς μὲν πρώτης ἐπιμελεῖται διὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονὴν αὐτοῦ, τῆς δὲ δευτέρας ἵνα βιώσῃ ὡς ὂν λογικόν. Διὰ τῶν πνευματικῶν διδασκάλων ὁ ἄνθρωπος ρωτίζεται καὶ τὰς ὁρμὰς αὐτοῦ πραΰνει, καὶ εἰς τὸν πλάστην προσεγγίζει· μόλις δ' ἐξερχόμενος εἰς τὸν κόσμον ἱερέως ὁ ἄνθρωπος χρήζει, καὶ εἰς τὸν τάφον αὖθις κατερχόμενος διὰ τῶν εὐλογιῶν αὐτοῦ προπομπεύεται· καὶ ἂν ἐπὶ τῶν ἱερέων δὲν τεθῶσιν οἱ ἀπαιτούμενοι ἀρχιερεῖς ἵνα τούτους παρασκευάσωσι καὶ ὁδηγήσωσιν, οὐδὲ ἱερεῖς θέλομεν ἔχει. Ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ χριστιανισμοῦ, ὁ χριστιανὸς κατεδείχθη ἐπιθυμῶν νὰ σφραγίζωσι τὰ ἔργα καὶ τὰς σχέσεις αὐτοῦ αἱ εὐχαὶ τοῦ ἀρχιερέως· διὰ τοῦτο καὶ τὸν γάμον τοῦ τέκνου του αἱ αὐχαὶ τοῦ ἀρχιερέως ἐπιθυμεῖ νὰ συνοδεύσωσι, καὶ τοὺς γονεῖς αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον αἱ εὐλογίαι αὐτοῦ νὰ κατευθύνωσι· καὶ ἵνα τί ἀρνεῖσθε τὴν ἀπόδοσιν αὐτῶν ὑμεῖς; Τίς οὗτος ὁ πολιτικὸς τῆς ἀρνήσεως σκοπός, ἵνα μή τι ἕτερον ἀποδοθῇ; ἴδατε πολλὰς τῶν ἐπαρχιῶν στερουμένας τοῦ πνευματικοῦ τούτου ποιμένος, ἵνα τί δὲ εἰς μικρὸν ἀριθμὸν τὰς ἐπισκοπὰς νὰ περιορίσητε ζητεῖτε; Καὶ πολιτικὸν μὲν σκοπόν τινα εἰς τοῦτο δὲν ἀποδίδομεν· ἂν δὲ λόγοι οἰκονομικοὶ τοὺς διϊσχυρισμοὺς ὑμῶν τούτους ὑπαγορεύωσι, σᾶς ἀντιτάσσεται ὅτι αἱρετώτερον εἶναι ἵνα κατ' ἐπαρχίαν ποιμαίνῃ ἀρχιερεὺς τὸν λαόν, ἢ ἵνα εἰς Ἀγγλίαν καὶ Γαλλίαν στέλλωμεν πρέσβεις. Καὶ ἂν ψηφίσητε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀρχιερέων κατὰ τὴν τοπικὴν ἀνάγκην, δηλονότι ἀνὰ πᾶσαν ἐπαρχίαν ἐπισκοπὴν, ἐπιβάλλετε πλείονα φόρον καὶ ὁ λαὸς ἄνευ γογγυσμοῦ θέλει ἀποτίσει τὸ πλέον τοῦ συνήθους ὑπὲρ τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ ποιμένος. Ἰσχὺ δὲ περὶ τούτου ἔβαιοι, διότι καὶ πλεῖστα ὅσα ἔχετε παραδείγματα καὶ αὐτὸ τὸ παρελθὸν μαρτυρεῖ, καθ' ὃ ὁ Ἕλλην καὶ καλύβης πρὸς οἴκησιν ἐστερεῖτο καὶ ὑπὸ τοῦ ὀθωμανοῦ πολλαχοῦ ἐπολεμεῖτο, καὶ ὅμως ἐκ τοῦ σμικροτάτου πόρου αὐτοῦ ἐδαπάνα πρὸς ἀνέγερσιν καὶ δια-

κόσμησιν τῶν ναῶν τοῦ ὑψίστου ἄνευ τῆς ἐλαχίστης συνδρομῆς τῆς κυβερνήσεως ἢ τῆς ξένης βοηθείας. Ἐπὶ τέλους ἐπρότεινε νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, ἵνα διανεμηθῇ ἡ προταθεῖσα τροπολογία καὶ ἐπ' αὐτῆς οἱ βουλευταὶ σκεφθῶσι· κατὰ τὴν προσεχῆ δὲ συνεδρίασιν νὰ προσυζητηθῇ τοῦ 1. ἄρθρου τὸ 2., ἵνα ὁρισθῶσιν αἱ ἐπισκοπαὶ κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ τόπου, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ψηφισθῇ τὸ 1. ἄρθρον, τὸ ὁρίζον τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

Ὁ πρόεδρος προκαλέσας τοὺς ἔχοντας τροπολογίας ἵνα προτείνωσιν αὐτάς, ὅπως τυπωθῶσι καὶ τεθῶσιν ὑπὸ τὴν σκέψιν τῶν βουλευτῶν, ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται νὰ ἀναβληθῇ ἡ περαιτέρω ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου συζήτησις ἐπὶ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν· αὕτη δὲ ἀπεφήνατο καταφατικῶς. Διὰ τοῦτο ὁρίσας ὡς ἡμέραν προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν 8 Ἰανουαρίου, καὶ ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον αὐτῆς τὴν συνέχειαν τῆς κατὰ τὴν παροῦσαν διακοπείσης συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν 3. ὥρᾳ μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μελ. Χ. Μελέτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

Ὁ τὸν ἐν ἀδείᾳ αὐτῶν ἀναπληρώσας
Κ. Ζαριφόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α'.

Τῆς 8 Ἰανουαρίου

Σήμερον τὴν ὀγδόην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 105 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 3, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, προσελθὼν ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, τὸ ὁποῖον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως ἀνέγνω· ἔχουσι δ' οὕτω.

ΈΚΘΕΣΙΣ

« Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νομοσχεδίου διὰ τὸ 1847.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Διατεταγμένος παρὰ τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν ὑμετέραν συζήτησιν τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχέδιον, συντεταγμένον ὑπὸ τὰς αὐτὰς βάσεις, καὶ ὑπὸ τὸ αὐτὸ σύστημα τῶν δηλώσεων, ὡς καὶ πέρυσι.

Μόλον ὅτι δὲ τὰ διὰ τῶν δηλώσεων ἀποτελέσματα κατεδείχθησαν κατώτερα τοῦ διὰ τῆς ἀπαριθμήσεως βεβαιωθέντος φόρου τὸ προπαρελθὸν ἔτος, διότι τὸ παρουσιαζόμενον πλεόνασμα εἰς τὴν ἐφετινὴν φορολογίαν προέκυψεν ἐκ τῆς ἐπιληρώσεως ἀπαριθμήσεως, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐπισυνημμένου συγκριτικοῦ πίνακος, καὶ ἐντεῦθεν ἠδύνατο τις νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ὁ τρόπος οὗτος τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ φόρου δὲν εἶναι ὁ προτιμώτερος, ἀφοῦ τὰ ἀποτελέσματά του δὲν ἐδείχθησαν τοιαῦτα ἁπλῶς μὲ τὰ τοῦ προπαρελθόντος ἔτους· μ' ὅλα ταῦτα ἂν σκεφθῶμεν, ὅτι πᾶν πρωτοφανὲς μέτρον, καὶ μάλιστα φορολογικὸν, ἔχει συνήθως κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογήν του τὰς ἀνυπερβλήτους δυσκολίας του, ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν κατὰ πόσον ἐβράδυνεν ἡ ἐπιψήφισις τοῦ Νόμου, καὶ κατὰ πόσον εἵπετο νὰ ἐπιβραδύνῃ ἡ προπαρασκευὴ καὶ διανομὴ μυριαρίθμων ἐντύπων, καὶ ἡ πλήρης δημοσίευσις αὐτοῦ εἰς τὰς ἀπωτάτας μάλιστα τοῦ κράτους ἐπαρχίας καὶ κοινότητας, καὶ ἂν πρὸς τοῖς ἄλλοις παρατηρήσωμεν, ὅτι μ' ὅλας αὐτὰς τὰς ὁμολογουμένας δυσκολίας καὶ προσκόμματα, τὰ ὁποῖα ἀναξαιτήτως τῆς προνοίας τῆς Κυβερνήσεως παρενεβλήθησαν εἰς τὴν ἐφαρμογήν των, πάλιν τὰ διὰ τῶν δηλώσεων ἀποτελέσματα πολλῶν ἐπαρχιῶν ὑπερέβησαν τὰ τοῦ προπαρελθόντος ἔτους, πολλοὶ δὲ τῶν κτηνοτρόφων, ὅσοι ἐγκαίρως ἔλαβον γνῶσιν τοῦ νόμου, ἔσπευσαν νὰ δηλώσωσι μετ' ἀκριβείας τὰ ζῶά των ἀπαλλαχθέντες οὕτω ἀπὸ τὰς συνεπείας τῆς ἀπαριθμήσεως· ἐὰν, ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω, διασκεφθῶμεν ταῦτα πάντα, θέλομεν ἀναγνωρίσει ὅτι, δημοσιευομένου τοῦ νόμου πρωϊμώτερα, καὶ πληρέστερα ἐφαρμοζομένου, θέλει καταδειχθῇ τὸ προτεινόμενον σύστημα ἀσπαστότερον, καθόσον παρέχει ἀσφαλεστέρας ἐγγυήσεις πρός τε τοὺς κτηνοτρόφους καὶ πρὸς αὐτὸ ἀκόμη τὸ δημόσιον. Ἄλλως τε, κύριοι, ἀναγκαῖον κρίνω νὰ προσθέσω, ὅτι ὑποστηρίζων τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων δὲν κινοῦμαι ἀπὸ μόνον τὸ καθῆκον, τὸ ὁποῖον ἔχω τοῦ νὰ προφυλάξω καὶ προστατεύσω τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου, διότι ταῦτα, ὡς ὅλοι ἀγνοεῖτε, δὲν εἶναι κίνδυνος νὰ παραβλαφθῶσι, καθόσον ἂν τὰ ἀποτελέσματα τῶν δηλώσεων δὲν ἀποδῶσιν ἐπιχάριτα, συγκρινόμενα μὲ τὰ βεβαιωθέντα ποσὰ τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ἡ Κυβέρνησις ἐπιλαμβάνεται τῆς ἀπαριθμήσεως· ἀλλ' ὁρᾶτε μᾶλλον πλειότερον ἀπὸ τὴν ἰδίαν τῆς προστατεύσεως τῆς κτηνοτροφίας, μὲ τὴν πρόοδον τῆς ὁποίας συνταυτίζεται τὸ προτεινόμενον μέτρον, καὶ ταῦτα περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ προτεινομένου συστήματος. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ καθέκαστα αὐτοῦ ἐπηνέχθησαν αἱ ἐξῆς μεταρρυθμίσεις, ὅσας ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ἀναγκαίας.

Τὸ ἄρθρον 1. ἔμεινεν ὡς καὶ πέρυσιν, ἀλλ' ἀπὸ τὸ 2. ἐξηλείφθη ὁ § δ'. « ἀνὰ εἷς οἰκόσιτος χοῖρος διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν» διότι καθ' ἣν ἐποχὴν

γίνονται αἱ δηλώσεις, οἱ οἰκόσιτοι χοῖροι εἶναι ἐσφαγμένοι, ἐπομένως ἡ διάταξις αὕτη τῆς ἀσεβείας καθίσταται πάντη περιττή.

Τὸ ἄρθρ. 3. μετερρυθμίσθη λεκτικῶς, διότι ὁ τελικὸς σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης δὲν εἶναι ἄλλος, εἰμὴ νὰ ὁρίσῃ τινὶ τρόπῳ θέλει εἰσπραχθῇ ὁ φόρος, ἀπ' εὐθείας ἢ δι' ἐνοικιάστου, ὡς ἄλλοτε ἐγίνετο· ἐπομένως ἐθεωρήθη περιττὸν νὰ διαληφθῇ ποῖαι ἀρχαὶ ἐπιφορτίζονται τὴν εἰσπραξιν, καὶ εἰς ποίας ἀνήκει ἡ φροντὶς τῆς εἰσπράξεως τῶν χρημάτων, καθόσον τὰ ἐπόμενα ἄρθρα ὁρίζουν τινὶ τρόπῳ ἐξακριβοῦται ὁ φόρος, καὶ ἀπὸ ποίους, καὶ ποῖαι ἀρχαὶ ἐπιλαμβάνονται τῆς εἰσπράξεως.

Τὸ ἄρθρ. 4. διετηρήθη ὡς καὶ πέρυσιν, ἀλλ' ὑπέστη μεταβολὰς τινὰς λεκτικὰς, τροποποιηθὲν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐποχὴν τῶν δηλώσεων, καθότι πέρυσιν ὡρίσθη ὁ Μάρτιος, ἐνῷ ἐφέτος ὁ Φεβρουάριος.

Τὸ ἄρθρ. 5. Ἔμεινεν ὡς εἶχε καὶ πέρυσιν, ἀλλὰ τὸ 6 ὑπέστη τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις· α') ἡ ἀπαρίθμησις ἐκανονίσθη νὰ ἐνεργῆται κατὰ τοὺς μῆνας Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον, χωρὶς ν' ἀπαγορευθῇ τοῦ νὰ γίνεται ἐξακρίβωσις καὶ μετὰ ταῦτα· καθότι, ὡς ἐκ τῆς πείρας ἐδείχθη, τινὲς τῶν κτηνοτρόφων νομίζοντες, ὅτι τὸ δημόσιον μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαριθμῇ καὶ ἐπιθεωρῇ τὰ ζῶά των, ἐπινοοῦν κάθε τρόπον νὰ τὰ ὑποκρύπτωσι μέχρι τῆς παρελεύσεως τῆς κανονισθείσης ἐποχῆς, αἰσθανόμενοι ὅτι μετὰ ταῦτα ἀπαλλάττονται οὐχὶ μόνον τῆς ποινῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ νομίμου φόρου καὶ ἐὰν ἀνακαλυφθῶσι. Διὰ νὰ ματαιωθῇ λοιπὸν πᾶσα πρὸς ὑποκρυψιν προσπάθειά των εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιτραπῇ νὰ γίνεται καὶ μετὰ ταῦτα ἐξακρίβωσις, ἐὰν ὑφίστανται ὑποκρύψεως ἐγερθῶσι καὶ μετὰ παρέλευσιν τῆς ἐποχῆς τῆς ἀπαριθμήσεως· β') δὲν περιελήφθη τὸ δικαίωμα τῆς προσαγωγῆς μαρτύρων ἐκ μέρους τοῦ κτηνοτρόφου, διότι, ἀφοῦ ἡ διάταξις τοῦ παρόντος νόμου ἀπέβη ὡς πρὸς τοῦτο ἀτελεσφόρητος, καθότι δὲν ὑπῆρχον πλείονα μάρτυρες διὰ νὰ τοὺς προσκαλέσῃ ὁ κτηνοτρόφος νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, καὶ ἀφοῦ ὁ σκοπὸς τῆς ἐξακριβώσεως ματαιοῦται, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις αὕτη, διότι εἰδοποιούμενοι οἱ ἐν τοῖς παρακειμένοις παραχειμάζοντες κτηνοτρόφοι τὴν ἄφιξιν τῶν ἀπαριθμητῶν λαμβάνουν καιρὸν νὰ ὑποκρύπτωσι τὰ ζῶά των μέχρις οὗ οἱ ἀπαριθμηταὶ ἀπομακρυνθῶσιν ἀπὸ τὰ ποιμνιοστάσιά των, ἐν παρέχεται καὶ ἡ εὐκαιρία ἐμπιστοσύνη εἰς τοὺς ἀπαριθμητὰς, καὶ τοὺς συνακολουθοῦντας αὐτοὺς βοηθοὺς, οἵτινες κατὰ τὸ ἄρθρ. 7. εἶναι δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ ἐξ ἀναλογίας αἱ πράξεις των πρέπει νὰ θεωρῶνται ἐπίσημοι, ἀφοῦ μάλιστα δὲν ἔχουν οὐδὲν συμφέρον εἰς τὸ νὰ ἐπιβαρύνωσι τὸν κτηνοτρόφον, διότι ἡ ἀντιμισθία των ὁπωσδήποτε θέλει τοῖς πληρωθῇ ἀπὸ τὸ ταμεῖον.

Τὰ ἄρθρα 7, 8, καὶ 9 ἔχουν ὡς καὶ πέρυσιν.

Τὸ ἄρθρον 10 ἐτροποποιήθη ἐξ ἀνάγκης, διότι, ὡς ἐκ τῆς πείρας ἀπεδείχθη, ἡ πέρυσι κανονισθεῖσα ἐποχὴ, διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου ἔβλαψε μᾶλλον τοὺς κτηνοτρόφους, ἀντὶ νὰ τοὺς εὐκολύνῃ, διότι βέβαια ἐκδιαζόμενοι τὸν μῆνα Ἰούνιον νὰ πληρώσωσι τὸν φόρον των, εἰς ἐποχὴν, ὅτε τὰ προϊόντα τῶν ζώων εἶναι ἐξηντλημένα, καὶ πολυτιμώτατα, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν χρήματα εἰς ἄλλας ἀνάγκας των διεσκορπισμένα, ἐπόμενον ἦτο νὰ ὑποστῶσι τὰς συνεπείας τῶν καταδιώξεων, ἐνῷ ἄλλως πρὸς

ἀκολουθοῦμενοι εἰς τὴν πληρωμὴν κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον καὶ Μάϊον, ὅτε πωλοῦν τὰ ἀρνία, τὰ ἔρια, τὸ βούτυρον καὶ τὸν τυρόν των, θέλουν εὐκολώτερα ἀποτίσει τὸ χρέος των, χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνωνται μὲ τὰ ἔξοδα τῆς καταδιώξεως.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 11. ἐκανονίσθη ἡ διάρκεια, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ κρίνει ὁριστικῶς τὰ παράπονα τῶν κτηνοτρόφων, διότι κατὰ τὴν παρουσινὴν διάταξιν ὁ ἔπαρχος ἠδύνατο καὶ μετὰ δύο μῆνας, ἀφ' ἧς ὁ σύλλογος ἀπεφάσισε, νὰ ἐκδώσῃ τὴν ὁριστικήν του ἀπόφασιν καὶ νὰ ἐκτοπίσῃ κτηνοτρόφον ἀπὸ ἓν χειμερινὸν λειβάδιον, ἢ νὰ τὸν κρατῇ μετέωρον εἰς τὸ διάστημα τοῦτο· ἐνῷ ἡ τοποθέτησις τῶν ζώων, ὡς γνωρίζετε, ἀπαιτεῖ νὰ γίνεται τὸ ταχύτερον, διότι πᾶσα ἀναβολὴ καταστρέφει πολλάκις τὰ ποίμνια, καὶ μάλιστα τὰ τεκνοφοροῦντα. Ἐξηρέθησαν δὲ τῆς διατάξεως ταύτης τὰ λειβάδια ἐκεῖνα, ὅτα δι' ἰδιαιτέρου νόμου θέλουν ἐνοικιασθῇ.

Ταῦτα, κύριοι, ἐκθέτων εἰς ὑμᾶς περὶ τοῦ νόμου τῆς φορολογίας τῶν ζώων πέποιθα, ὅτι θέλετε παραδεχθῇ τὰς παρατηρήσεις μου, ὡς ὑπαγορευμένας ἀπὸ τὴν ἀλάνθαστον πεῖραν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8. Ἰανουαρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς **Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.**

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν βουλὴν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1.

Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ 1847 κανονίζεται ὡς ἀκολούθως.

α'. Διὰ τὰς αἶγας καὶ πρόβατα λεπτὰ 2½ κατὰ κεφαλήν.

β'. Διὰ τοὺς ὄνους λεπτὰ 50.

γ'. Διὰ τὰ μεγάλα ζῶα καὶ τοὺς χοίρους δραχμὴν μίαν.

Ἄρθρ. 2.

Ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρω φόρου

α'. Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων καὶ χοίρων.

β'. Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν, μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δύο ἐτῶν συμπεπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν εἴτε μή.

γ'. Οἱ ἀροτῆρες βόες, ἀγελάδες καὶ βουβάλια.

Ἄρθρ. 3.

Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος ὡς κανονίζεται ἀνωτέρω, θέλει εἰσπραχθῇ καθ' ὅλον τὸ κράτος διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τοὺς ταμίας σταλησομένων πινάκων τῆς εἰσπράξεως ἀπὸ τοὺς κατ' ἐπαρχίαν οἰκονομικοὺς ἐφόρους.

Ἄρθρ. 4.

Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ζώων γίνεται ὡς ἑξῆς.

Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας

ξενδιαιτῶνται τὰ ζῶά του ἢ παραχειμάζουν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὁλογράφως τε καὶ ἀριθμητικῶς, κατὰ γένος, οἷον αἶγας, πρόβατα, ὄνους, ἵππους κλπ. τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, ἔνθα εὑρίσκονται καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του· ἂν κτηνοτρόφος τις δὲ τυχὸν ἔχῃ σμίξεις, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ὁ καθεὶς τούτων ἔχει, διακεκριμένως κατὰ γένος· ἕκαστος δὲ τῶν κτηνοτρόφων σμικτῶν εἶναι ὑπόχρεως νὰ δηλώσῃ χωριστὰ τὰ ἴδιά του ζῶα, ὡς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου, μὲ τὰ ζῶα τοῦ ὁποίου εἶναι ἑνωμένα καὶ τὰ ἰδικά του.

Τὰ ἀγωγιατικὰ ζῶα θέλουν δηλοῦσθαι κατ' ἐξαίρεσιν ἐνώπιον τοῦ δημάρχου ἐκείνου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὴν διαμονήν του.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου κατὰ τὸν δοθησόμενον τύπον παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν καὶ παραδίδονται εἰς τὸ δημαρχεῖον, ὅπου ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δὲ ἄλλη ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ δημάρχου.

Ἕκαστος τῶν δημάρχων κρατεῖ βιβλίον κατὰ τὸν τύπον, τὸν ὁποῖον θέλει δώσει τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ἐν ᾧ ἐγγράφει τὰ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἀναφερόμενα ζῶα κατὰ χωρίον, χωρὶς νὰ συμπεριλαμβάνῃ τὰ τυχὸν παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως σημειούμενα· τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὴν ἐσπέρας τῆς τελευταίας τοῦ μηνὸς Φιβρουαρίου ἡμέρας, καὶ παραπέμπεται ἄνευ ἀναβολῆς παρὰ τοῦ δημάρχου πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον συνοδευομένου μὲ τὰς παρουσιασθείσας δηλώσεις· ἀπόσπασμα δ' αὐτοῦ περιέχον τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου καὶ τὸ ποσὸν τῶν ζώων του τοιχοκολλᾶται ἐπιμελείᾳ τοῦ δημάρχου εἰς ἕκαστον παρεδρεῖον.

Ὅστις τῶν δημάρχων ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ καθ' ὁποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον θάτερον τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην, ἀμελήσῃ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀποσπάσματος, ἢ βραδύνῃ τὸ κλείσιμον τοῦ βιβλίου παρὰ τὴν κανονισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν, ὡς καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, καταδιώκεται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 5.

Ὁσάκις εἴτε ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ εἴτε ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος συλλάβῃ ὑπονοίας, εἴτε ὡς ἐκ τῆς παραθέσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων μὲ τοὺς πίνακας τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν περιλθόντων ἐτῶν, εἴτε ὡς ἐξ ἄλλων πληροφοριῶν, ὅτι κτηνοτρόφοι τινὲς δὲν ἐδήλωσαν τὰ ζῶά των ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλιπῶς, διατάττουν ἐκ συμφώνου νὰ ἐνεργηθῇ ἀπαρίθμησις.

Ἄρθρ. 6.

Ἡ ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται κατὰ τοὺς μῆνας Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον ἀπὸ ἀπαριθμητὰς καὶ βοηθοὺς διοριζομένους παρὰ τῆς κατ' ἐπαρχίαν διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἀλλὰ δὲν ἀπαγορεύεται νὰ γενῇ καὶ μετὰ ταῦτα ἐξακρίβωσις, ἐὰν ἐγράφθησαν ὑπόνοιαι ἢ δοθῶσι πληροφορίαι περὶ ὑποκρύψεως ἢ ὑπερμετρίας. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν συνακολουθούντων αὐτῷ βοηθῶν, τὸ ὁποῖον ἔχει πλήρη ἰσχὺν ἕως οὗ ἀποδειχθῇ ὡς

πλαστὸν· τὸ πρωτόκολλον τοῦτο διευθύνεται εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν παραπέμπων αὐτὸ εἰς τὸν παρὰ τοῖς πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς κατάδειξιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἄρθρ. 7.

Οἱ ἀπαριθμηταὶ καὶ βοηθοὶ εἶναι ὡς δημόσιοι ὑπηρέται καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου, ἀροῦ προσληφθῶσι νὰ ἐπιληρωθῶσι τῆς ἀπαριθμήσεως.

Ἡ ἔκθεσις τῆς ὁρκοδοσίας συντάττεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 8.

Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν προσδιορίζεται παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἥτις οὐδέποτε θέλει εἶσθαι ἀνωτέρα τῶν τριῶν δραχμῶν διὰ τοὺς ἀπαριθμητάς, καὶ δύο διὰ τοὺς βοηθούς, πληρονομένη ἀπὸ τοὺς ταμίας μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀπαριθμήσεως.

Ἄρθρ. 9.

Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθρου 4 ὁρισμένης προθεσμίας τὰ ζῶά του, ἢ δήλωσή αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου, καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα ἐπροσπάθησε νὰ ὑποκρύψῃ· καὶ τὸ μὲν πρόστιμον ἐπιβάλλεται ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων ζώων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς εἴκοσιν, ἡ δὲ χρηματικὴ ποινή, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀνώτερον. Τὸ τρίτον τῆς ποινῆς ἢ τοῦ προστίμου δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτήν, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ τῆς διοριζούσης αὐτὸ ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 10.

Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρώνεται ἐντὸς τῶν μηνῶν Ἀπριλίου καὶ Μαΐου, τῶν δ' ἐξερχομένων τοῦ Κράτους ὁ φόρος θέλει πληρώνεσθαι πρὶν τῆς ἐξόδου αὐτῶν, καὶ ἂν πραγῇται αὕτη τῶν ἀνωτέρω μηνῶν· ἐπομένως αἱ τελωνιακαὶ ἀρχαὶ δὲν θέλουν ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον πρὶν παρουσιασθῇ εἰς αὐτὰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου· ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται εὐδιαιτησία ἀπὸ 1 Ἀπριλίου ἢ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν διάβασις τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουν σταθερὰν διαμονὴν εἰς ἕνα τῶν δήμων τοῦ Βασιλείου, ἂν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα φόρον, ἢ ἂν δὲν δώσωσιν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν.

Ἄρθρ. 11.

Ἡ τοποθέτησις τῶν παμενίων εἴς τε τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκὰς γίνεται παρὰ τῶν δημάρχων καὶ παρέδρων, τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἑκάστης ἐπαρχίας συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν πρωτεύουσαν κατὰ τὸν Ἀπρίλιον καὶ Αὔγουστον κατὰ ῥητὴν ἡμέραν προσδιοριζομένην παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς· τὸν σύλλογον τοῦτον θέλει προεδρεύει ὁ πρεσβύτερος, τὰ δὲ περὶ τοποθετήσεως παράπονα κρίνει καὶ ἀποφασίζει ὁριστικῶς ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ τῆς ἐπαρχίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμπεριλαμβάνονται αἱ βοσκαὶ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἀφοῦ τὰ πρακτικὰ τοῦ συλλόγου ὑποβληθῶσιν εἰς αὐτήν· ἐξαιροῦνται τῆς ἀνωτέρω διανομῆς τὰ ἐθνικὰ

λειβάδια, τὰ ὁποῖα θέλουν ἐνοικιασθῆ κατὰ τὸν ἐκδοθησόμενον προσεχῶς νόμον

Ἄρθρ. 12.

Ὁ παρὼν νόμος θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως καὶ θέλει ἀναγνωσθῆ ἐπ' ἐκκλησίας εἰς ὅλας τὰς κοινότητας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐκλύσεων.

Ἄρθρ. 13.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον, καὶ δώσει τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀναγκαίας ὁδηγίας καὶ τύπους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Ἰανουαρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

Παρετήρησέ τις ὅτι, κατὰ τὸν περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων νόμον τοῦ **1845**, ὁ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὤφειλε νὰ ὑποβάλῃ τὸν ὁριστικὸν τοῦ ἔτους ἐκείνου ἀπολογισμὸν ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ **1846**· ἀλλ' οὗτος μὲν ἔλιξεν ἤδη, ὁ δ' ἀπολογισμὸς εἰσέτι δὲν ὑπεβλήθη. Καὶ δὲν ζητεῖται μὲν τούτου δικαιολόγησις, διότι οὐδέποτε αἱ παρανομίαι νὰ δικαιολογηθῶσι δύνανται, ἀλλ' ἁπλῶς ὁ ὑπουργὸς ἐρωτᾶται πότε τέλος πάντων θέλει ὑποβάλει αὐτόν.

Ὁ ὑπουργὸς ἀπήντησεν, αἱ δυσκολίαι, ἕνεκα τῶν ὁποίων τῶν λογιστικῶν νόμων ἁπάντων ἡ εἰσαγωγὴ βραδύνει, γνωσταὶ εἰσὶν εἰς τὸν ἀγορεύσαντα, καὶ πολλάκις ἐντεῦθεν ἐλέχθησαν· αὐταὶ δὲ καὶ τὴν μήπω τοῦ ἀπολογισμοῦ τούτου ὑποβολὴν ἐπήνεγκαν· ὁ γενικὸς ὅμως λογαριασμὸς τάχιστα εἰς τὴν Βουλὴν θέλει ὑποβληθῆ.

Καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν βουλευτήν, ἐπαναλαβόντα, ὅτι ὅλα τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ζητηθέντα μέσα πρὸς ἄρσιν τῶν δυσκολιῶν τούτων ἐχορηγήσαμεν προθύμως, διά τε τῆς ψηφίσεως συμπληρωτικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἄλλων, ὁ δ' ὑπουργὸς οὕτω διευκολυνθεὶς ὤφειλε νὰ ἐκτελῇ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου διατασσόμενα ἐντὸς τῶν ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένων προθεσμιῶν. Ἀπήντησεν αὖθις ὁ ὑπουργὸς ὅτι, ἀναφανεισῶν πολλῶν περὶ τὴν λογιστικότητα ἐλλείψεων, τὸ συμπληρωτικὸν προσωπικὸν διωρίσθη ἵν' ἀνορθώσῃ ταύτας ἐπὶ τὸ μέλλον· διὰ τοῦτο τὰ δοθέντα μέσα ἐπὶ τὸ μέλλον θέλουσι διευκολύνει τὴν ὑπηρεσίαν.

Ἕτερος ἐξέθηκεν ὅτι κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ **1846** Κρίτσας τις ἐκ Λαμίας, πρὸς πραγματοποίησιν γραμματίου τινός, τὸ

ὁποῖον ὑπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Στουρνάρη εἶχεν ἀγοράσει, ἔπεισε τὸν δήμαρχον Θερμοπυλῶν δῶρος ἢ ἄλλοις μέσοις, ἵνα πιστοποιήσῃ ὅτι κατὰ τὸν δῆμον ἐκεῖνον εἰσὶ πλησιάζουσαι διαθέσιμοι ἐθνικαὶ γαῖαι· παραλαβὼν δὲ τοὺς ὑπάρχοντας πραγματογνώμονας καὶ τὸν γεωμέτρην, ἐνήργησε κρύφᾳ καὶ εἰκονικῶς ἴσως ψευδῆ τινα καταμέτρησιν, καὶ ἐξετίμησε τὰς γαίας ἐκείνας ἀντὶ **6** δραχ. ἀνὰ στρέμμα, τῶν ὁποίων ἡ ἔκτασις ἦτον περὶ τὰ **480** στρέμματα, καὶ τεμαχίων τι ἐξ **20** ἑτέρων περιέχων καὶ ἐρειπίων ὑδρομύλου· λαβὼν δὲ γνῶσιν τοῦ γενομένου ἐκ τῶν σταλέντων ἐνταῦθα πρακτικῶν οὗτος, δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὸν ὑπουργὸν προσέβαλε τὴν ἐκτίμησιν, διατεινόμενος, ὅτι ἡ ἀξία τούτων, ἂν εἰς δημοπρασίαν ἐκτεθῶσιν, θέλει ὑπερβῇ τὰς **40** ἢ **50** δραχ. καὶ προσφέρων πρὸς πιστοποίησιν τούτου τὴν διπλασίαν τῆς ἀποδοθείσης ὑπὸ τῆς ἐκτιμήσεως τιμήν. Ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ ταύτῃ ὁ μὲν ὑπουργὸς τὴν ἐκτίμησιν ἀκυρώσας, τοὺς πραγματογνώμονας πρὸς ποινὴν ἔπαυσε καὶ δι' ἄλλων ἀντικατέστησεν· ὁ δὲ Κρίτσας τούτους μὲν δὲν παρεδέχθη, ἐνῷ ἐπὶ τιμῇ καὶ ἄλλαις ἐμπειρικαῖς περὶ γῆς γνώσεσι διεκρίνοντο, ἀλλ' ἄλλους κατ' ὀρίσκειαν παραλαβὼν νέαν ἐνήργησε καταμέτρησιν καὶ ἐκτίμησιν, κρύφα ἐπίσης ὡς τὴν πρώτην καὶ εἰκονικήν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ πραγματογνώμονες οὗτοι, εἰς μηδένα τῶν δήμων ἀνήκοντες καὶ ἄλλως φερέοικοι, μηδέ τινα εἰδικὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀξίαν ἔχοντες, ἐπὶ κακῇ πίστει, τὴν γῆν ταύτην ἀντὶ **6** δραχ. καὶ **50** λεπτῶν ἐξετίμησαν ἀνὰ στρέμμα, πλὴν τοῦ ἐξ **20** στρεμμάτων τεμαχίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπέδωκαν ἀξίαν **7** δραχ. κατὰ στρέμμα· καὶ ἐπειδὴ οἱ ἀγροὶ ποτιζόμενοι ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἐρειπίῳ τοῦ ὑδρομύλου ὕδατος, καλλιεργοῦνται διὰ βάμβακος καὶ ἀραβοσίτου ὅτι καὶ πολλῷ πλείονα ἀξίαν ἔχουσι, διὰ τοῦτο καὶ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων ἀναφοραὶ ἐγένοντο, τριπλῆν προσφερόντων ἀξίαν, καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἔτι προσφέροντος κατὰ προσθήκην **25** τοῖς ο/ο, καὶ ταῦτα ἐνταῦθα δημοσίᾳ ἐξετέθησαν πρὸς γνῶσιν τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τῆς Βουλῆς, ἵνα προληφθῇ πᾶσα ἐκ κακῆς πίστεως κατάχρησις.

Εἰς ταῦτα ὁ μὲν πρόεδρος παρετήρησεν, ὅτι καὶ πρὸ ἡμερῶν περὶ τούτων λόγος ἐγένετο, καὶ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν τοιούτων συσταθεῖσαν ἤδη ἐπιτροπὴν ἀνέθηκεν, ὡς πρῶτον ἔργον αὐτῆς τάξασα αὐτήν· καὶ ἤδη θέλει αὖθις εἰδοποιηθῇ τὸ ὑπουργεῖον.

Ὁ δ' ὑπουργὸς ὅτι αὐτὸς ὁ ταῦτα ἐκθεὶς ὡμολόγησεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἠκύρωσε τὴν πρώτην ἐκτίμησιν, καὶ τοὺς πρώτους πραγματογνώμονας παῦσαν, ἄλλους ἀντ' αὐτῶν διώρισεν· ὅταν

δὲ τὰ νέα τῆς νέας ἐκτιμήσεως ἔγγραφα εἰς τὸ ὑπουργεῖον σταλῶσι, θέλει σκεφθῆ ἐπὶ πάντων τούτων.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προέδρου ἐγορηγήθη ἀπουσίας ἄδεια κατὰ παράτασιν εἰς μὲν τὸν ἐκ Καλαβρύτων βουλευτὴν Κ. Β. Πετιμεζᾶν μέχρι τῆς ἰάσεως αὐτοῦ, ἀλγοῦντος τὸν πόδα, εἰς τὸν ἐξ Ἄργους Κ. Ι. Βλάσσην μέχρι τῆς 24 Ἰανουαρίου, εἰς τὸν ἐκ Σπάρτης Κ. Σ. Παρμενόπουλον μέχρι τῆς 16 τοῦ αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν ἐξ Ὕδρας Κ. Δ. Κριεζῆν μέχρι τῆς ἀναρρώσεώς του.

Πρὸς τὸν παρατηρήσαντα ὅτι πάντες ἐσταλήσαν ἵνα ἐκπληρώσωσι τὰ τοῦ βουλευτοῦ ἔργα, οἱ βουλευταὶ ὅμως οἱ ἐκ Κορίνθου καὶ τινες ἄλλοι ἐλάχιστον χρόνον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τούτων διέτριψαν, πλέον τοῦ πλείστου ἀποδημοῦντες· καὶ ὅτι διὰ τούτου προδίδεται ὀλίγον σέβας πρὸς τὴν ἐντολήν, τὴν ὁποίαν ἀνεδέχθησαν. Ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος ὅτι οἱ μὲν τὰς δοθείσας παρατάσεις ἀδεικῶν ζητήσαντες, ἀνηνέχθησαν εἰς τὸ προεδρεῖον τὴν ἀπουσίαν αὐτῶν δικαιολογοῦντες, κατὰ συνέπειαν ἐγκυκλίου προσκλητηρίου τοῦ προεδρείου πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀπόντας τῶν βουλευτῶν· πρὸς δὲ τοὺς εἰσέτι ἀπόντας καὶ μηδαμῶς τὴν ἀπουσίαν αὐτῶν δικαιολογήσαντας, ἐπέστειλεν αὖθις προσκλήσεις τὸ προεδρεῖον ἐνεργῆσαν μετά τινας ἡμέρας τὰ περαιτέρω ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ διατασσόμενα.

Ἐκοινοποίησεν ὁ πρόεδρος ὅτι ἡ διεύθυνσις τῆς ἑλλ. τραπέζης, κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν ἐπέστειλεν εἰς τὸ προεδρεῖον ἔγγραφον περιέχον τὴν κατάστασιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς λαξάσης ἑξαμηνίας, λίαν εὐχαρίστων κατὰ τὸ ἔγγραφον αὐτῆς· καὶ ὅτι τοῦτο κατατιθέμενον εἰς τὸ γραφεῖον κεῖται ὑπ' ὄψιν τῶν θελόντων.

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Ε. τμήματος ὅτι ἐξελέχθη πρόεδρος μὲν αὐτοῦ ὁ Κ. Α. Μαυρομιχάλης, γραμματεὺς δὲ ὁ Κ. Δ. Πολυχρονόπουλος· καὶ εἰσηγηταὶ τῆς μὲν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ὁ Ε. Μ. Πρωτοπαππᾶς, τῆς δ' ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὀροφυλακῆς ὁ Κ. Α. Παπατσώρης, τῆς δ' ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου ὁ Κ. Α. Καλαμογδάρτης, τῆς δ' ἐπὶ τῆς κατηγορίας κατὰ τοῦ βουλευτοῦ Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου ὁ Κ. Σ. Βλάχος. Ὁ δὲ πρόεδρος παρατηρήσας ὅτι ἐσυμπληρώθησαν μὲν αἱ ὑπὸ τῶν τμημάτων συνιστώμεναι εἰσηγητικαὶ ἐπιτροπαὶ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ συμπληρώσεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὀροφυλακῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κατὰ τοῦ βουλευτοῦ

Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου κατηγορίας, καὶ προσκαλέσας τὰ μήπω ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐκκρεμῶν ἔργων ἀναδείξαντα εἰσηγητὰς τμήματα νὰ συμπληρώσωσι τὰς ἐπιτροπὰς ταύτας, ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν ἐγκρίνῃ νὰ προστεθῶσιν εἰς τὰς συσταθείσας ἤδη δύω ταύτας ἐπιτροπὰς, ὡς ἄνω ἐξετέθη, τὰ παρὰ τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ ἀναφερόμενα τέσσαρα συμπληρωτικὰ μέλη. Ἡ βουλὴ δ' ἀπεφήνατο ἀποφατικῶς.

Ἀνηγγελθῆ ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαιρέσεως τοῦ κράτους εἰς ἐπισκοπὰς, καὶ ἐκοινοποιήθη ὑπὸ τοῦ προέδρου ὅτι ἐπροτάθησαν ἤδη ἐπ' αὐτοῦ αἱ ἑξῆς τροπολογίαι, ἔχουσαι οὕτω.

Α'.

« Εἰς τὸ ἄρθρ. Β. ἐδαφιον 1. ἔχον ὡς ἐφεξῆς·

« Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀττικῆς, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, Μεγαρίδος καὶ Αἰγίνης, καθέδρα τοῦ ἀρχιερέως Ἀθῆναι. »

νὰ προστεθῇ τὸ

« Θέλει δὲ ἑδρεύει ὁ ἐπίσκοπος δύο τοὐλάχιστον μῆνας ἐναυσίους, καθ' οἱαν ὥραν τοῦ ἔτους ἐγκρίνῃ εἰς Αἴγιναν, καὶ θέλει ὀνομάζεσθαι Ἀττικῆς καὶ Αἰγίνης. »

Β'.

« Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄνδρου προσδιορίζεται ἰδιαιτέρα ἐπισκοπὴ ἔχουσα τὴν ἕδραν της εἰς τὸν δῆμον Ἄνδρου, ὅπου καὶ ἡ προτέρα ἐπισκοπὴ εἶχε τὴν αὐτὴν ἕδραν της. »

καὶ Γ'.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ βασιλείῳ ἐπισκοπῶν, ἀκυρουμένης τῆς μέχρι τοῦδε ὑπαρχούσης διαιρέσεως, προσδιορίζεται εἰς τεσσαράκοντα ὀκτώ.

Ἄρθρ. 2. Αἱ ἐν τῷ βασιλείῳ ἐπισκοπαὶ εἰσὶν αἱ ἑξῆς·

Α. Ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας πέντε.

1. Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀθηνῶν, περιλαμβάνουσα τὴν ἐπαρχίαν Ἀττικῆς.

2. Ἡ Ἐπισκοπὴ Αἰγίνης, ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

3. Ἡ Ἐπισκοπὴ Μεγάρων, ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας Μεγαρίδος.

4. Ἡ Ἐπισκοπὴ Λεβαδίας, ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

5. Ἡ ἐπισκοπὴ Θηβῶν ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου Ἐπαρχίας.

Β. Ἐν τῷ νομῷ Εὐβοίας τρεῖς·

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Χαλκίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Χαλκίδος καὶ ξηροχωρίου.

2. Ἡ Ἐπισκοπὴ Καρύστου, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Καρυστίας.

3. Ἡ Ἐπισκοπὴ Σκοπέλου, περιλαμβάνουσα τὴν ἐπαρχίαν Σκιάθου ἢ τῶν Βορείων Σποράδων.

Γ. Ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος τέσσαρες.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀμφίσσης, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Παρνασσίδος.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Δωριδωρικίου, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Δωρίδος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Λαμίας, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Φθιώτιδος.

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀταλάντης, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Λοκρίδος.

Δ. Ἐν τῷ νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας πέντε.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Βονίτσης, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Ἀκαρνανίας.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Καρπενησίου, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Εὐρυτανίας.

3. Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀγρινίου, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Τριχωνίας.

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Μεσολογγίου, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν.

5. Ἡ ἐπισκοπὴ Ναυπάκτου, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Ναυπακτίας.

Ε. Ἐν τῷ Νομῷ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας ἑπτά.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ναυπλίου, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Ναυπλίας.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἄργους, ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Κορίνθου, περιέχουσα τὴν ἐπαρχ. Κορινθίας.

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Πόρου περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Τροιζηνίας.

5. Ἡ ἐπισκοπὴ Ὕδρας, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν.

6. Ἡ ἐπισκοπὴ Πετσῶν, ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

7. Ἡ ἐπισκοπὴ Κρανιδίου, ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας Ἑρμιονίδος.

Ϛ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος τέσσαρες.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Πατρῶν, ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Αἰγίου, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Αἰγιαλείας.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Καλαβρύτων, ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

4. Ἡ Ἐπισκοπὴ Πύργου, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Ἠλείας.

Ζ. Ἐν τῷ νομῷ Ἀρκαδίας, τέσσαρες.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Τριπόλεως, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Λεωνιδίου, περιέχουσα τὴν ἐπαρχ. Κυνουρίας.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Καρυταίνης, περιέχουσα τὴν ἐπαρχ. Γόρτυνος

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Λεονταρίου, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Μεγαλοπόλεως.

Η. Ἐν τῷ νομῷ Μεσσηνίας πέντε.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Καλαμῶν, ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Νησίου, ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας Μεσσήνης.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Πύλου, ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας Πυλίας.

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Κυπαρισσίας, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Τριφυλίας.

5. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀνδριτσαίνης, περιέχουσα τὴν ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας.

Θ'. Ἐν τῷ νομῷ Λακωνίας, τέσσαρες.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Σπάρτης, ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας Λακεδαίμονος.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Μονεμβασίας, ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Γυθείου ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Οἰτύλου ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

Ι'. Ἐν τῷ νομῷ Κυκλάδων, ἑπτά.

Ἡ ἐπισκοπὴ Σύρου περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἄνδρου ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Τήνου ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Νάξου ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

5. Ἡ ἐπισκοπὴ Σίφνου ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

6. Ἡ Θήρας ἐπισκοπὴ ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.

7. Ἡ ἐπισκοπὴ Κέω, ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας.»

Ὁ προτείνας μίαν τῶν τροπολογιῶν τούτων πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς καὶ εἰς ἀπάντησιν τοῦ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τελευταίου ἀγορεύσαντος ἐξέθηκεν, ὅτι ἐπεθύμει νὰ μάθῃ ποῖαι τινες εἰσὶν αἱ δυσάρεστοι ἀπαντήσεις, τὰς ὁποίας τὰ προοίμια τοῦ λόγου αὐτοῦ προκαλοῦσιν, ὡς ὁ τελευταῖον προχθὲς ἀγορεύ-

σας εἶπε· διότι ἂν αὗται τὴν εὕρεσιν τῆς ἀληθείας ἔχωσι τέρμα, δὲν θέλουσιν εἶσθαι δυσάρεστοι, ἂν δ' εἰς τὸ πρόσωπον ἀπευθύνωνται, δὲν θέλουσι μετρηθῆ ὑπὸ βουλευτοῦ εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντα αὐτῷ ἐκπληροῦντος. Ὅτι δύω τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ἀγορευσάντων ὑπεστήριξαν, ὅτι διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νόμου τούτου τὸ ὑπουργεῖον ἐξετέλεσε τὴν διὰ τοῦ §. 1. τοῦ ἄρθρ. 105 τοῦ συντάγματος δοθεῖσαν ἐντολήν, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν ἄλλο εἰς ἐξέτασιν πρόκειται ἡ τὸ ζήτημα καθ' ἑαυτό, ὁ προσδιορισμὸς δηλονότι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν· ἀλλὰ ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις, σπουδαῖον ἰδίᾳσα βλέμμα ἐπὶ πάντων τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους, καὶ ἰδίως τῶν θρησκευτικῶν, καὶ γνωρίζουσα τὰ προγενόμενα κατά τε τὴν ἐπανάστασιν καὶ μετὰ τὴν ἔλευσιν τῆς ἀντιβασιλείας, καὶ τὴν εἰς 10 ἐν ἀρχῇ ἐπισκοπὰς διαίρεσιν, κατόπιν δ' αὔξησιν τούτων κατὰ 4 καὶ 12 καὶ ἔτι πρὸς, εἶδεν ὅτι ταῦτα δὲν ἔχουσι καλῶς, καὶ ἐπέβαλεν εἰς τὴν κυβέρνησιν ἵνα φροντίσῃ τὰ εἰκότα περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τούτων· Ἐπειδὴ δὲ διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου θέλει λυθῆ τὸ ζήτημα, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐξετασθῶσιν ὅλαι αἱ περιστάσεις, καὶ τοῦτο ἐνήργησεν αὐτὸς κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν, θεωρήσας τὸ ζήτημα ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, καὶ ὑπὸ τὴν κανονικήν· διότι κυριώτατον μὲν τὸ τῆς κανονικῆς τάξεως ζήτημα ἀναφαίνεται, παρακολουθοῦσι δὲ τούτῳ τό τε τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τὸ τῆς πνευματικῆς ἀνάγκης, καὶ τῶν ἄλλων ἀναγκῶν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ τελευταῖον ἀγορεύσας τότε ὡς ἀντιφάσκοντα ὠνόμασεν αὐτὸν, διὰ τοῦτο παρατηρεῖται εἰς τοῦτον, ὅτι εἰς οὐδεμίαν τότε ἀντίφασιν περιέπεσε, διότι ἐξέφρασεν ὅτι κυρίως καὶ γενικῶς ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρηθῇ ὁ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ὑπάρχων τῶν ἐπισκοπῶν ἀριθμός· ἐπειδὴ ὅμως ἐντὸς τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ὑπάρχει ἡ προσηγορία τῶν ἐπισκοπῶν εἰς ἀρχιεπισκοπὰς, μητροπόλεις καὶ ἐπισκοπὰς, καὶ ἡ δικαιοδοσία ἥτις κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν πλατεῖαν διαίρεσιν δὲν ἐξομοιοῦται, διὰ τοῦτο, ἐπιμένων εἰς τὸν ἀριθμὸν ἐκεῖνον, εἶπεν ὅτι δύναται νὰ εὕρῃ οἰκονομίαν τινὰ καὶ πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν πολιτικὴν διαίρεσιν τοῦ κράτους, διὰ τῆς προσεγγίσεως εἰς τὴν προταθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἐκ Λοκρίδος καὶ Ναυπάκτου βουλευτῶν τροπολογίαν. Ἀναβαλὼν δὲ νὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τῆς προσηγορίας τῶν ἐπισκοπῶν κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου συζήτησιν, ἐν ᾗ μᾶλλον ὁ λόγος ἀριμόζει, παρετήρησεν ὅτι, καὶ ἂν οὗτος ὑπεχώρει καὶ δὲν ἐπέμενεν εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ ὑπάρχοντος κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν, ἐπεθύμει γὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑποστήριξιν τού-

του αὐτὴ ἡ βουλή. Καὶ προσήκουσα μὲν ἤθελεν εἶσθαι ἡ παρατήρησις ἑνὸς τῶν κατὰ τοῦτου ἀγορευσάντων, ὅτι οὕτως εἰς πολυτέλειαν καὶ σπατάλην φερόμεθα, ἂν περὶ ὑλικοῦ τινος συμφέροντος ἐπρόκειτο, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ ὅλως πνευματικῶν ὠφελειῶν· οἱ ἐπίσκοποι κατὰ τὴν ἐπανάστασιν εἶχον διαφόρους τῶν νῦν εἰς τούτους ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεις, καὶ ὅμως διετηροῦντο· ἤδη, χορηγουμένου μέρους τῶν πρὸς ζωὴν ἀναγκαίων εἰς τούτους, αὐξάνονται τὰ δημόσια ἀναλώματα, οὐδὲν ὅμως ἧττον ἡ δαπάνη αὕτη δικαιολογεῖται, μετὰ τοιαύτην ἐπανάστασιν καὶ τόσας κατὰ τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἐπιβουλὰς, ἵνα μὴ μένῃ ὁ λαὸς ἄνευ ποιμένος· διότι ὑπάρχουσιν ἄνδρες, κατὰ ἣ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν γεννηθέντες, ἀγνοοῦντες οὐ μόνον τὴν ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν καὶ παραμυθίαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἀρχιερέα. Ἐπὶ τῆς ὀνομασίας δὲ ἀνέπτυξεν ὅτι ἐξ ἀκριβεστάτων πληροφοριῶν ὁρμώμενος ἐπιμένει, ὅτι ἥ τε ἀνατολικὴ καὶ ἡ δυτικὴ καὶ ἡ τῶν διαμαρτυρουμένων ἐκκλησία τὸν ἐπίσκοπον διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως, ἐν ᾗ οὗτος καθεδρεύει, προσαγορεύουσιν, οὐχὶ δὲ τῆς ἐπαρχίας, ἐκτὸς τῶν νήσων, φερουσῶν τὸ αὐτὸ μὲ τὴν ἐπαρχίαν ὄνομα· ἂν δέ που, ὡς ἐν Λακεδαίμονι, ὁ ἐπίσκοπος τὸ τῆς ἐπαρχίας ἔφερεν ὄνομα, τοῦτο ἐγίνετο διότι οὗτος ἦτον ἔξαρχος μεγάλην ποιμαίνων ἔκτασιν καὶ πλείους ἐπαρχίας, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ὁ ἐπίσκοπος Οὐγγροβλαχίας. Καὶ οἰκειακώτερον δ' ἂν ἐξετασθῇ τοῦτο, οὐδαμοῦ παριστᾷ κώλυμά τι εἰς τὴν ὅσον οἷόν τε παραδοχὴν μείζονος ἀριθμοῦ ἐπισκόπων· διότι ἡ μὲν ἐπιτροπὴ προέτεινεν ὑπὲρ τῆς Ἠλείας καὶ Πυλίας, ἀλλὰ μὴ ἡ Αἴγινα, ὁ Θρόνος τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, καὶ ἡ Ὕδρα καὶ ἡ Κέως ἰδίου δὲν χρήζουσιν ἐπισκόπου; Καὶ ὁμολογεῖ μὲν ὅτι δειλότερος τοῦ τελευταίου προχθὲς ἀγορεύσαντος διατελεῖ, ὑπὸ πολλῶν ταρασσόμενος ῥόθων περὶ τῆς θρησκείας, ἐν ᾧ ἐκεῖνος ἠρεμεῖ ὡς εἶπεν· ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰδίας αὐτοῦ αἰσθήσεις καὶ τὸ διανοητικὸν ἕκαστος κρίνει, καὶ οὗτος μὲν καθορῶν τὸν κίνδυνον φοβεῖται, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν βλέπων ἠρεμεῖ. Καὶ ἀληθῶς μὲν πολλὰ τὸ ἔθνος ὑπέστη κατά τε τὴν ἐπανάστασιν καὶ πρὸ ταύτης ὑπὸ τῆς τυραννίας, τῶν ὁποίων ἐκεῖνος ἐμνήσθη προχθὲς, ἀλλὰ διάφορος ἦν ἡ ἐποχὴ ἐκείνη τῆς παρούσης· διότι ἐκείνη μὲν εἶχε τυραννίαν, ἡ δ' Ἀσιατικὴ αὐτὴ τυραννία εὐλαβῶς διετέλει πρὸς τὴν τοῦ ἔθνους θρησκείαν, τήν τε πηγὴν αὐτῆς γνωρίζουσα, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ θεμελιωτοῦ αὐτῆς τιμῶσα· ἐφ' ᾧ καὶ προνόμια εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς τότε παρεχώρησε, καὶ ἡ ἐκκλησία ἐρρῶσα ἀνενδότως καὶ ἀκριβῶς ὅλα εἶχε τὰ μέσα ἵνα τὴν

θρησκευτικὴν πεποίθησιν ὑπερασπίσῃ· καὶ ἐπ' ἐσχάτων δὲν ἠσχολεῖτο νὰ βιάσῃ εἰς ἀρνησιθρησκείαν, ἀλλ' ὅταν οἱ ἀρνηθέντες αὐτὴν εἰς ταύτην νὰ ἐπανέλθωσιν ἐπιχείρουν διὰ τοῦ μαρτυρίου ἁγιαζόμενοι. Ἀλλ' ἤδη πολλοὶ εἰσὶν οἱ φόβοι, μὴ ὑπαρχουσῶν τῶν γεφυρῶν, καὶ τῶν κοινωνιῶν διατελουσῶν εἰς εὔκολον καὶ ἥπιαν κατάστασιν, καὶ πολιτισμοῦ ἢ κοινωνίας λόγῳ δεχομένων πάντας· διότι μετὰ πλείστης ὅσης λύπης βλέπει τις συμπεριφερομένους Ἕλληνας μετ' ἀνδρῶν, χθὲς ἔτι βαψάντων τὸν κάλαμον αὐτῶν ἵνα κατὰ τῶν ἱερωτάτων τῆς θρησκείας σεβασμάτων βλασφημήσωσι.

Λαβὼν τὸν λόγον ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν ἀνέφερεν, ὅτι ἐξ οὐδενὸς ἰδιαιτέρου συμφέροντος κινεῖται, εἰμὴ ἐκ τοῦ γενικοῦ θρησκευτικοῦ τε καὶ πολιτικοῦ· διότι ἡ πολιτικὴ ὕπαρξις εἶναι παρεπόμενον τῆς θρησκευτικῆς προόδου, οὐδὲ δύναται ἡ πρώτη νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ τῆς δευτέρας· πρὸς τὴν θρησκευτικὴν δὲ πρόοδον ἀπαιτοῦνται πνευματικοὶ ποιμένες· ἑκάστη λοιπὸν ἐπαρχία ἔχουσα 15000 κατοίκων δικαιοῦται νὰ ἔχῃ θρησκευτικὸν ἀρχηγόν. Ἡ δὲ παρά τινων προταθεῖσα ἀνάγκη τῆς οἰκονομίας δὲν εἶναι ἰσχυρά, καθότι καὶ ἄλλαι δαπάναι τοῦ ἔθνους οὐχὶ τῆς αὐτῆς σπουδαιότητος ἐγένοντο δεκταί. Πῶς λοιπὸν εἶναι ἀνεκτὸν νὰ σπεῴωνται αἱ ἐπαρχίαι τοῦ πνευματικοῦ αὐτῶν ποιμένος, καὶ νὰ ὑπάρχωσιν ἄνδρες, γεννηθέντες κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ὅτε οἱ ἀρχιερεῖς εἶχον λάβει τὰ ὅπλα κατὰ τῶν τυράννων, οὐδὲν ἄλλο ἐκ τῆς θρησκείας τῶν γνωριζόντες, παρὰ τὸ βαπτιστικὸν αὐτῶν ὄνομα; Ἐπειδὴ ὑπάρχουσιν ἐπαρχίαι, αἵτινες 25 ἤδη ἔτη δὲν εἶδον ἀρχιερέα· ἐκ τῆς τοιαύτης δ' ἐλλείψεως προκύπτουσιν οὐχὶ μόνον θρησκευτικαὶ παρεκτροπαί, ἀλλὰ καὶ πολιτικαί· διότι μὴ ἐννοοῦντες οἱ ἄνθρωποι τὸ εὐαγγέλιον καὶ μὴ ἀκούοντες ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ ἀρχιερέως τὴν ἐξήγησιν τῶν διδαγμάτων αὐτοῦ, καὶ τὴν ὑθικὴν διδασκαλίαν, πῶς δύνανται νὰ μὴ ἐξοκέλλωσιν εἰς ἀνοσιουργίας, βιαιοπραγίας καὶ κακουργίας; Καὶ οὐχὶ μόνον οἱ λαϊκοὶ ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ κληρικοὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀρχιερίως ἐκτρέπονται ἐξ ἀγνοίας τῶν καθηκόντων των. Ἀπαιτεῖται λοιπὸν ἀρχιερεὺς ἔχων ἀνάλογον περιφέρειαν διὰ νὰ δύναται νὰ περιέρχηται τακτικῶς ὅλα τὰ χωρία τῆς περιφερείας, διὰ νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ φωτίζῃ καὶ τὸν ἀμαθῆ λαόν, καὶ τοὺς κατωτέρους ἱερεῖς. Καθὼς δ' ὁ ποιμὴν δὲν δύναται νὰ φυλάξῃ πλείω τῶν 300 προβάτων, οὕτως οὐδὲ ὁ ἀρχιερεὺς δύναται νὰ ἐπιβλέπῃ περισσότερα τῶν 300 χωρίων· καθὼς δὲ καὶ τὰ ὀλίγα πρόβατα ἔχουσιν ἀνάγκην ποιμένος, οὕτω καὶ αἱ

μικραὶ ἐπαρχίαι ἔχουσι χρείαν ἐπισκόπου· διότι οἱ πλεῖστοι τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἱερέων εἶναι ἀμαθεῖς καὶ ἀπαίδευτοι καὶ χρῄζουσι καθοδηγίας. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ θρησκευτικῶς βλαπτόμεθα ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῆς πνευματικῆς παιδαγωγίας, προσέτι δὲ καὶ πολιτικῶς, διότι ἐντεῦθεν γεννῶνται καὶ ληστεῖαι καὶ δολοφονίαι καὶ κακοπραγίαι καὶ πάντα τὰ κακά, ὑποστηρίζει τὴν προταθεῖσαν παρ' αὐτοῦ τροπολογίαν.

Μετὰ τοῦτον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἁπάντων εἰς τὰ μέχρι τοῦδε κατὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς λεχθέντα εἶπεν, ὅτι ὀφείλων νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους, ἐξ ὧν ἡ ἐπιτροπὴ ὁρμηθεῖσα ὥρισε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπισκοπῶν εἰς 28, προσθεῖσα 4 εἰς τὰς τοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου, συμφώνως μὲ τὸ πνεῦμα τῆς βουλῆς ἐξαγόμενον ἐκ τῆς συσκέψεως τῶν τμημάτων, θέλει προεξηγήσει, ἂν οἱ κανόνες ὁρίζωσι τὸν ἀριθμὸν τοῦτον, καὶ ἡ πολιτικὴ διαίρεσις ὀφείλει νὰ παρακολουθῇ τὴν κανονικήν, ἢ ὑπάρχῃ τὸ ἐναντίον· κινούμενος δ' ἐκ μόνου τοῦ συμφέροντος τῆς θρησκείας καὶ τῆς πολιτείας ἐκφράζει ἐλευθέρως τὴν γνώμην αὐτοῦ, ὅτι οὐδεὶς κανὼν ἐμποδίζει τὴν συγχώνευσιν ἢ τὴν διαίρεσιν τῶν ἐπισκοπῶν· ἐξ ἐναντίας ἐκ τοῦ ΙΖ'. κανόνος τῆς Δ'. Οἰκουμενικῆς συνόδου (τὸν ὁποῖον ἀνέγνω) ἐξάγεται, ὅτι οἱ τύποι οἱ ἐκκλησιαστικοὶ παρακολουθοῦσι τοὺς πολιτικούς. Ὡσαύτως ἐκ τοῦ κανόνος τῆς Δ'. ἐν Σαρδικῇ Συνόδου ἕπεται, ὅτι οἱ ἐπίσκοποι πρέπει νὰ διορίζωνται ἀναλόγως τῆς πληθύος τῶν κατοίκων· συνάγεται δ' οὕτω ὅτι οἱ κανόνες συγχωροῦσι νὰ σκεφθῶμεν τίς ὁ συμφέρων ἀριθμός. Ἀπάντησεν ἀκολούθως πρὸς τὸν κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντα, ὑποστηρίζοντα ὅτι κατὰ τοὺς κανόνας οὔτε συγχώνευσις οὔτε διαίρεσις τῶν ἐπισκοπῶν δύναται νὰ γείνῃ, ὅτι οὐχὶ μόνον καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐγίνοντο τοιαῦται συγχωνεύσεις, διότι πάντες γινώσκουσιν, ὅτι ὅταν ὁ Μακαρίτης Διονύσιος ὁ Τριπόλεως ἀπεβλήθη τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ ἦλθεν εἰς Τρίπολιν ὁ Ἀκόβων Δανιὴλ, καὶ ἔλαβεν ἀμφοτέρας τὰς ἐπισκοπάς, ὀνομασθεὶς ὁ Μαντινείας καὶ Ἀκόβων, ἀλλ' ὁ ἴδιος κατὰ πρῶτον λαλήσας εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ προταθεῖσαν τροπολογίαν προτείνει καὶ συγχωνεύσεις καὶ διαιρέσεις· διότι συγχωνεύει τὰς ἐπισκοπὰς Κορώνης καὶ Μεθώνης εἰς τὴν τῆς Πύλου, καὶ μεταβάλλει τὰς ἐπισκοπὰς τὰς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας εἰς δύο, τὴν τῆς Κυπαρισσίας καὶ τὴν τῆς Ἀνδριτσαίνης. Καὶ τοι λοιπὸν ἀγορεύσας ἐναντίον τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ τῆς παρ' αὐτῆς γενομένης συγχωνεύσεως, παρηκολούθησεν εἰς τὴν τροπολογίαν του, καλῶς

ποιῶν, τὸν τρόπον τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς· διότι καὶ αὕτη τὸ αὐτὸ ἔπραξεν. Ἔλαβεν ὡς βάσιν ὅτι εἰς πληθυσμὸν 40,000 κατοίκων ἀπαιτεῖται εἷς ἀρχιερεύς, καὶ οὕτω προέτεινεν 28 ἐπισκόπους· διότι οὗτοι θέλουσιν εἶσθαι ἐμμισθοι, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἔχῃ ἕνα ἐπίσκοπον ἐπαρχία ἐκ 40,000 κατοίκων, καὶ νὰ πληρώνῃ καὶ τὸν ἐπίσκοπον ἄλλης ἐπαρχίας ἐχούσης 5,000 κατοίκων. Μετέβη ἀκολούθως εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ὀρονημάτων καὶ τῶν προτάσεων, τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος κατὰ πρῶτον λαλήσας προέτεινεν εἰς τὴν συνέλευσιν, πληρεξούσιος ὢν καὶ ὑπουργὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν, καὶ ὑπέμνησεν, ὅτι οὗτος προέτεινε τότε 26 ἐπισκοπάς· ἀναγνοὺς δὲ τὸ περὶ τούτου ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνελεύσεως εἰς τὴν περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων συζήτησιν, ἐξήγαγεν, ὅτι κανόνες δὲν ἐμποδίζουσι τὸν ὁρισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκόπων. Προσέθηκε δὲ, ὅτι ὁ κλῆρος εἶναι ὁ καταλληλότερος ἑρμηνευτὴς τῶν κανόνων· ἀλλ' οὗτος καὶ τότε προέτεινεν 26, καὶ τώρα εἰς τὴν γνωμοδότησιν αὐτοῦ προτείνει 22 καὶ τὸ ὑπουργεῖον προτείνει 24· ἡ ἐπιτροπὴ δὲ διὰ νὰ τηρήσῃ ἀναλογίαν τινὰ, καὶ νὰ ἀναπληρώσῃ ἔλλειψίν τινα κατὰ τὸ Αἰγαῖον παρατηρουμένην, ἀνεβίβασε τὸν ἀριθμὸν εἰς 28. Περὶ δὲ τῆς ὀνομασίας τῶν ἐπισκόπων, ἂν καὶ οὐδεὶς κανὼν ὁρίζῃ νὰ ὀνομάζωνται ἀπὸ τῶν πόλεων, ἐν αἷς ἐδρεύουσιν, ἀπαγορεύων τὴν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ὀνομασίαν, λέγει ἱστορικῶς, ὅτι εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ χριστιανισμοῦ, ὁ θεμελιωτὴς τῆς πίστεως Ἀπόστολος Παῦλος ἀπερχόμενος φυσικῷ τῷ λόγῳ εἰς τὰς μητροπόλεις τῶν ἐθνικῶν, ὡς εἰς τὴν Κόρινθον, Ἀθήνας, φερ' εἰπεῖν, καὶ ἐκεῖ κατηχῶν, καὶ διδάσκων καὶ ἐπισκόπους χειροτονῶν, ὠνόμαζεν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως, εἰς ἣν ἐδίδασκεν· ἐπειδὴ ἡ περίχωρος πᾶσα κατῳκεῖτο εἰσέτι ὑπὸ ἐθνικῶν, καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὀνομασθῇ ἐπίσκοπος Ἀττικῆς, ὁ Ἀθηνῶν, ἀφοῦ τὰ πέριξ τῶν Ἀθηνῶν κατῳκοῦντο παρ' ἐθνικῶν. Ἀλλ' ἤδη ὅτε πᾶσα ἡ ἐπαρχία παρὰ χριστιανῶν ὀρθοδόξων κατοικεῖται, τίς ὁ λόγος νὰ ὀνομασθῇ ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀττικῆς, ὡς ἂν οἱ περὶ τὰς Ἀθήνας κατοικοῦντες εἶχον ἄλλην θρησκείαν, καὶ δὲν ἦτο τούτων ἐπίσκοπος· φρονίμως ὅθεν ἡ Κυβέρνησις ὠνόμασεν αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, διότι πάντα τὰ μέρη τῆς ἐπαρχίας συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν ἐπισκοπήν. Ὁ δὲ λόγος, ὅτι νῦν πρέπει νὰ ἦναι μεγαλήτερος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκόπων, διότι ἐνεργεῖται περισσοτέρα ἐπιβουλὴ κατὰ τῆς θρησκείας ἢ ἐπὶ Τουρκοκρατείας, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ἤδη μετὰ

πλείονος ζήλου διατηροῦνται ἀνέπαφα καὶ ἀπαραβίαστα τὰ θρησκευτικὰ, καὶ οὐχὶ μόνον δὲν εἶναι κίνδυνος νὰ γείνωσι προσήλυτοι, ἀλλὰ καθ' ἑκάστην δυτικοὶ λαμβάνοντες γυναῖκας ἑλληνίδας ὀρθοδόξους βαπτίζουσι τὰ τέκνα των ὀρθοδόξως, τὸ αὐτὸ δὲ ποιοῦσι καὶ γυναῖκες ἑτερόδοξοι ὑπανδρευόμεναι ὀρθοδόξως· ὥστε δύναταί τις ἀνθρωπίνως νὰ προείπῃ, ὅτι, μετὰ παρέλευσιν 50 ἢ 100 τὸ πολὺ ἐτῶν ἐν Ἑλλάδι, ὁ λαὸς ἅπας θέλει εἶσθαι ὀρθόδοξος, ἐνῷ ἐπὶ τῆς τουρκοκρατείας πολλαὶ παραβιάσεις κατὰ τῆς θρησκείας ἐγίνοντο. Καὶ ἐκ τούτου ὁ κατὰ τῶν Τούρκων πόλεμος διὰ νὰ μὴ γείνῃ καὶ ἡ Ἑλλὰς, ὡς οἱ πρὸ ὀλίγου τουρκίσαντες Ἀλβανοί, πρότερον ὀρθόδοξοι. Περὶ δὲ τῆς παρακολουθήσεως ἡμῶν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, εἶπεν, ὅτι ἐκεῖ κατὰ δυστυχίαν ἕνεκα τῆς βίας καὶ δυναστείας γίνονται πλείονες παραβιάσεις τῆς θρησκευτικῆς τάξεως ἐναντίον τῶν κανόνων, καὶ ἐπισκόπων καθαιρέσεις, καὶ ἀναγορεύσεις βιβιασμέναι, καὶ συνοικέσια καὶ διαζύγια ἄνομα· ἡμεῖς λοιπὸν πρέπει νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν τοιαύτην βιβιασμένην διαγωγὴν, ἢ ἐκεῖνοι τὴν ἡμῶν ἐχόντων ἐλευθέραν κυβέρνησιν; Ἡμεῖς μᾶλιστα ἠδυνάμεθα ν' ἀπαιτήσωμεν νὰ ὀνομάζηται ἡ ἡμετέρα Σύνοδος οἰκουμενική· διότι καὶ κατὰ τὸ 1198, ὅτε οἱ σταυροφόροι εἰσῆλθον εἰς Κωνσταντινούπολιν κυριεύσαντες αὐτὴν, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ἀνεχώρησεν εἰς Νίκαιαν, παρηκολούθησεν αὐτὸν καὶ ὁ Πατριάρχης, καὶ οὗτος τότε ὁ ἐν Νικαίᾳ ἐκαλεῖτο οἰκουμενικὸς, καὶ οὐχὶ ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἀλλ' ἤδη ὁ Πατριάρχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρηκολούθησε καὶ παρακολουθεῖ τοὺς ἄρχοντας ἐκείνους, παρ' ὧν ἐνηργήθησαν αἱ ἀγχόναι, αἱ σφαγαὶ καὶ αἱ αἱματοχυσίαι τῶν χριστιανῶν καὶ αὐτοὶ δὲ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας οἱ σεβάσμιοι ἱερεῖς, οἵτινες καὶ δογματικῶς καὶ πνευματικῶς εἶναι μεθ' ἡμῶν συννοημένοι, ὁμολογοῦσιν, ὅτι ἐνταῦθα, ὡς ἐλευθέρας οὔσης τῆς θρησκείας, τροῦνται καλλιον τὰ θρησκευτικὰ, ἐνῷ ἐκεῖ καθ' ἑκάστην διάζονται· οὕτω φερ' εἰπεῖν ἀναφέρει ἡ βυζαντινὴ τῶν πατριαρχῶν ἱστορία, ὅτι, μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Σουλτάνος ἔχων ἀνάγκην νὰ συναθροίσῃ τοὺς χριστιανοὺς, ἐξελέξατο Πατριάρχην, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἵππους καὶ 1000 φλωρία· ἀλλὰ, μετὰ 2 ἢ 3 Πατριάρχας, Πατριαρχοῦντος Μάρκου ἱερομονάχου, καλοῦ καγαθοῦ ἀρχιερέως, Τραπεζούντιοί τινες ἐπιθυμοῦντες νὰ προαγάγωσιν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν ἕδραν τὸν Τραπεζούντιον Συμεῶνα, προσέφερον εἰς τὸν Σουλτάνον χίλια φλωρία, οὗτος δὲ λαβὼν αὐτὰ καθεῖλε τὸν ἀγαθὸν Μάρκον ἀναιτίως, καὶ διώρισε τὸν Τραπεζούντιον·

καὶ ἄλλαι παρανομίαι πολλαὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων ἐγένοντο· ἐνῷ ἤδη παρ' ἡμῖν διατηροῦνται τὰ δόγματα ἄθικτα καὶ ἀκέραια. Τῆς δὲ ὑπάρξεως τῶν πολλῶν ἄλλοτε ἐπισκοπῶν εἰς λόγος ἦτο καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς συλλογῆς χρημάτων, τὰ ὁποῖα οἱ ἐπίσκοποι μεγάλην ἔχοντες δύναμιν εἰσέπραττον καὶ ἐναντίον τῶν κανόνων· ταύτην δὲ τὴν ἀνάγκην δὲν δυνάμεθα ἤδη νὰ παρακολουθήσωμεν, διότι οἱ ἐπίσκοποι γίνονται μισθωτοί, καὶ ἂν θελήσωμεν νὰ διορίσωμεν ἤδη τοσούτους ἐπισκόπους ἀμίσθους, οἱ ἴδιοι ἐπίσκοποι δὲν θέλουσι τὸ δεχθῆ. Περὶ δὲ τῆς ἀνάγκης τῆς πνευματικῆς παιδαγωγίας παρετήρησεν, ὅτι προαπερασίσθησαν καὶ 10 ἱεροκήρυκες, οἵτινες χρέος ἔχουσι νὰ διδάσκωσι, νὰ συμβουλεύωσι καὶ νὰ ἐξηγῶσι τὸν θεῖον νόμον· ἐκτὸς δὲ τούτων, καὶ οἱ ἐπίσκοποι περιερχόμενοι θέλουσιν ἐκτελεῖ ὅσα χρέη ἀνατίθησιν εἰς αὐτοὺς τὸ ἐκκλησιαστικὸν νομοσχέδιον· οὕτω δ' ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως καὶ τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ ἐπιτροπὴ ἐστάθμισε τὰς ἐπισκοπάς. Φρονεῖ δέ, ὅτι εἰς τὸν ποιμένα, τὸν γεωργὸν καὶ τὸν ἀμαθῆ χωρικὸν ὑπάρχει μεγαλήτερος θρησκευτικὸς ζῆλος, παρ' εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐν ταῖς πόλεσι πεπαιδευμένων· δὲν εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη παλαιτέλειας ἐπισκόπων. Ἐθεώρησεν ὅμως ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγκαίαν τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατὰ τὸ Αἰγαῖον ἐπισκοπῶν, καὶ προσέθηκε τὴν ἐπισκοπὴν Τήνου καὶ Ἄνδρου, διὰ τὴν ὕπαρξιν ἐκεῖ ἄλλου θρησκεύματος καὶ δυτικῶν ἐπισκόπων. Ἀναπεραλαιώσας δὲ τελευταῖον τοὺς λόγους του ὑπεστήριξε τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι προκειμένου λόγου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν, ὁ προλαλήσας ἐξέπεσεν εἰς ἄλλο ζήτημα λίαν σπουδαῖον, τὸ περὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ, ἀκριβιγῶς ψαύσας αὐτό, ἐπισφαλεῖς ἐπέφερε κρίσεις, καὶ λίαν ἐπικινδύνους εἶπε λόγους· διότι οἱ παρ' αὐτοῦ λεχθέντες λόγοι, ὑπαινιττόμενοι τὴν διαίρεσιν τῆς ἐκκλησίας, καταντῶσιν, ὡς μὴ ὤφειλεν, εἰς τὴν ἀπευκταίαν διαίρεσιν τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Ἑλλήνων, ἥτις καιρίως προσβάλλει τὰ συμφέροντα τῶν Ἑλλήνων, καὶ τὴν ὁποίαν παραφερόμενος ὁ προλαλήσας ὅσως δὲν ἠννόησεν. Ἐνῷ πάντες ἐνθυμοῦνται ὅτι, κατὰ τὰς συζητήσεις τῆς συνιλεύσεως, εἰς τὸ 2 ἄρθρον τοῦ συντάγματος οἱ πληρεξούσιοι ἐφαίνοντο διηρημένοι κατὰ τὴν ἰδίαν ἕκαστος πεποίθησιν, ἀλλὰ κατωρθώθη ν' ἀποφασισθῇ τὸ 2 ἄρθρον ὁμοφώνως, διὰ νὰ μὴ φανῇ διαίρεσίς τις. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου παρετήρησεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκοπῶν πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἢ κατὰ τοὺς κανόνας ἢ ἐκ τῆς ἀνάγκης· ἂν οἱ κανόνες ἀπαιτῶσι νὰ ὁρισθῶσιν οἱ ἐπίσκοποι

ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων, ἡ ἀναλογία αὕτη θέλει εὑρεθῇ ἐκ τῆς ἀνάγκης. Ἐκ ταύτης δὲ γίνεται δῆλον, ὅτι ἂν 48 ἐπίσκοποι ἦσαν ἀναγκαῖοι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, σήμερον, ὅτε ὁ πληθυσμὸς εἶναι περισσότερος καὶ ἀναντιῤῥήτως θέλει αὐξηνθῇ προσέτι εἰς τὸ μέλλον, δὲν δύνανται νὰ γίνωσι ὀλιγώτεροι· καθόσον μάλιστα νῦν εἶναι ἀνάγκη τούτων μεγαλητέρα· διότι εἶναι συνεστημέναι ἑταιρεῖαι πρὸς ἐξάπλωσιν καὶ πρόοδον τ.ῶδυτικισμοῦ εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἐνῷ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως οὐδ' εἶχον ἀκουσθῇ τοιαῦται· καὶ εἰς τὴν Ἄνδρον, Τῆνον, Θήραν καὶ ἄλλας νήσους τοῦ Αἰγαίου, ἐμφωλεύει ἤδη ἄλλη θρησκεία καὶ αἵρεσις, ἥτις πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως δὲ ὑπῆρχε. Καὶ τοι δὲ σεβόμενος τὸ ἱερατεῖον διὰ τὰς πολλὰς αὐτοῦ ἀρετάς, δὲν δύναται ὅμως νὰ μὴ ὁμολογήσῃ, ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἱερεῖς, οἵτινες δύνανται ν' ἀναπληρώσωσι τοὺς ἐπισκόπους· διότι ἠλαττώθη ἤδη πολὺ ἡ ἱερατικὴ βαθμολογία, ἥτις ὑπῆρχεν ἄλλοτε, καὶ τὴν σήμερον πολλοὶ ἱερεῖς ἀναγκάζονται νὰ ἐργάζωνται καὶ ν' ἀροτριῶσι τὴν γῆν διὰ νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν· οὗτοι δὲ δὲν δύνανται νὰ ἐκτελέσωσι τὰ χρέη τῶν ἐπισκόπων. Καὶ ἡ ἠθικὴ δὲ διαφθορὰ τώρα εἰς μεγαλήτερον βαθμὸν προεχώρησεν, καὶ περισσότεραι ἀντιθρησκευτικαὶ ἰδέαι ἐπιπολάζουσι. Ταῦτα δέ, ἂν δὲν ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀρχιερέων, θέλουσιν ἀποδοθῇ εἰς τὴν ὀλιγωρίαν τῆς κυβερνήσεως· οὐχ ἧττον δὲ καὶ ταύτης ἕνεκεν εἶναι ἀναγκαία ἡ ὕπαρξις τῶν ἀρχιερέων, ὡς ἀμαθοῦς καὶ ἐνδεοῦς ὄντος τοῦ κατωτέρου κλήρου, καὶ τῆς διαφθορᾶς προχωρούσης μετὰ τῆς θρησκευτικῆς ἐπιμιξίας. Παρετήρησε δὲ προσέτι, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ συντάγματος ἐξάγεται, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος πρέπει νὰ ἐφαρμόζῃ τοὺς κανόνας, ὡς καὶ ἡ μεγάλη ἐκκλησία· κακῶς λοιπὸν τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ἐξαλείφει τὴν βαθμολογίαν τοῦ κλήρου, καὶ καλεῖ ὅλους ἐπισκόπους, ἐνῷ οἱ κανόνες ὁρίζουσιν ἀρχιεπισκόπους καὶ ἐπισκόπους, καὶ ἴδια ἑκάστῳ τούτων δικαιώματα. Εὑρίσκει λοιπὸν εἰς τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου φανερὰν ἀντίφασιν πρὸς τὸ σύνταγμα, καθότι ἡ βαθμολογία αὕτη ἡ ἱερατικὴ εἶναι ἀναγκαία, ὡς ὑπαγορευομένη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ λόγου, ὑφ' οὗ καὶ αἱ δικαστικαὶ καὶ αἱ στρατιωτικαὶ βαθμολογίαι ὑπαγορεύονται. Ἐπειδὴ δὲ δὲν δύναται νὰ καταργηθῇ ἡ βαθμολογία τῶν ἐπισκόπων, ἥτις εἶναι δικαίωμα ἐκκλησιαστικόν, ὑποστηρίζει τὴν διαίρεσιν εἰς ἀρχιεπισκόπους, καὶ ἐπισκόπους, μὴ ἐπιμένων περὶ τοῦ ἀριθμοῦ, προτείνει δὲ νὰ ὁρισθῇ ὅστις κριθῇ καταλληλότερος.

Μετὰ τοῦτον λαβὼν τὸν λόγον ὁ προτείνων τροπολογίαν περὶ διορισμοῦ ἰδιαιτέρου ἐπισκόπου εἰς Ἄνδρον ἀνέγνω γραπτὴν ὁμιλίαν, ἐν ᾗ μακρὸν ἐν προοιμίῳ ἀποτείνας λόγον ὑπὲρ τῆς θρησκείας καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἐξέθετο ἀκολούθως τὰ ἀνέκαθεν ἐπισκοπικὰ τῆς Ἄνδρου δικαιώματα, καὶ ὑπεστήριξε τὸν διορισμὸν ἰδιαιτέρου ἐπισκόπου ἐν αὐτῇ ὡς ἀναγκαιοτάτου. Τὴν πρότασιν ταύτην ὑπεστήριξαν καὶ ἕτεροι.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἂν θεωρῇ ἀποπερατωμένην τὴν συζήτησιν περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκόπων, ἀπεφήνατο ὅτι ἐρωτᾶται. Ὁ δὲ πρόεδρος κηρύξας τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς βουλῆς, καὶ ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μελ. Χ. Μελέτης
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΑ'.

τῆς 9 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν ἐνάτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 102, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 1, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναφορᾶν, ὑπό τινος τῶν βουλευτῶν κατατεθεῖσαν εἰς τὸ προεδρεῖον, καὶ περὶ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν Λέγου πραγματευομένην, ὁ πρόεδρος ἐσύστησεν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπήν, ἀπαιτήσας παρ' αὐτῆς ἵνα τάχιστα ὑποβάλῃ τὸ ἀποτέλεσμα.

Παρατηρήσας τις ὅτι κατά τι τῶν ψηφισμάτων τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ἐνετάλη ὁ διορισμὸς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων κατὰ τὸν ἀγῶνα· ἡ δὲ Κυβέρνησις τὰ μέλη αὐτῆς πρὸ ἔτους

ὀνομάσασα, κατάστημά τι ἰδιωτικὸν ἐμίσθωσε καὶ γραμματεῖς αὐτῆς διώρισε, ἔκτοτε τοὺς μισθοὺς αὐτῶν καὶ τὸ δι' αὐτὸ ἐνοίκιον πληρώνουσα· ἀλλ' οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἐπῆλθεν ἀποτέλεσμα, ἐρχομένων μὲν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τῶν πολιτῶν, δαπανώντων εἰς χαρτόσημα καὶ ἄλλας πρὸς διατήρησιν αὐτῶν ἀνάγκας, ἀναγκαζομένων δὲ νὰ ἐπανακάμπτωσιν αὖθις εἰς τὰ ἴδια. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ δημόσιον ἐπὶ τὰ ὑπὲρ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἀναλώματα ἔκτοτε ὑφίστηται, διὰ τοῦτο ἐπρότεινεν ἵνα ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς προσέλθῃ καὶ πληροφορήσῃ τὴν βουλὴν περὶ τούτων.

Ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν τὰ περαιτέρω περὶ τούτου ἐπ' ἄλλην συνεδρίασιν, κατὰ τὰ περὶ ἐπερωτήσεων διατασσόμενα, ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους εἰς ἐπισκοπάς· καὶ παρατηρήσας ὅτι ἐκ τῶν προταθεισῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογιῶν ἀπωτέρα μὲν εἶναι ἡ εἰς 48 ἐπισκοπὰς προτείνουσα νὰ διαιρεθῇ τὸ κράτος, μετὰ ταύτην δὲ ἡ εἰς 43, μετ' αὐτὴν ἡ εἰς 33, καὶ κατόπιν ἡ περὶ διορισμοῦ ἰδίου ἐπισκόπου καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄνδρου, μετὰ ταύτας δὲ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἑκάτερον τῶν νομοσχεδίων, προὐκάλεσεν ἐπ' αὐτῶν ψηφοφορίαν κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν τάξιν.

Συγχωνευσάντος ὅμως τοῦ προτείναντος τὴν πρώτην τροπολογίαν εἰς τὴν δευτέραν, ἡ ψηφοφορία νὰ γίνῃ ἔμελλεν ἐπὶ τῆς προτεινούσης τὴν τοῦ κράτους διαίρεσιν εἰς 43 ἐπισκοπάς· ἀλλά τις παρετήρησεν, ὅτι ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἀμφότερα τὰ νομοσχέδια, τό τε ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἰσαχθὲν καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Οἰτύλου προταθέν ὡς βάσις· τιθεμένης δ' οὕτω τῆς τάξεως τῆς ψηφοφορίας, ὡς βάσις μὲν τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἰσαχθὲν τίθεται, ὡς τροπολογία δὲ τὸ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ προταθέν. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινε νὰ προψηφορηθῇ παντὸς ἄλλου ἡ ὑπὸ τῶν ἐξ Ἀκαρνανίας καὶ Ναυπακτίας βουλευτῶν προταθεῖσα τροπολογία, τὴν τοῦ κράτους διαίρεσιν εἰς 43 ἐπισκοπὰς ζητοῦσα, μετ' αὐτὴν ἡ περὶ διορισμοῦ ἰδίου ἐπισκόπου εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄνδρου, μετ' αὐτὴν ἡ τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ κατόπιν ἑκάτερον τῶν νομοσχεδίων.

Ὁ πρόεδρος δ' ἀπήντησεν, ὅτι ὁ μὲν τὸ νομοσχέδιον προτείνας βουλευτὴς ταῦτα ἐν δέοντι χρόνῳ ἀπὸ τοῦ βήματος ἐξέθηκε, καὶ οὐδεὶς τοὺς διϊσχυρισμοὺς αὐτοῦ ὑπεστήριξε· μ' ὅλα ταῦτα ἡ προεδρεία ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐποψιν ἀμφότερα τὰ νομοσχέδια θεωρήσασα, τὴν εἰς ταῦτα προσεγγισιν τῶν τροπολογιῶν ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προτεινομένων ἐπισκοπῶν διέγραψε, καὶ διὰ τοῦτο

οὕτω τὰς ἀπωτέρας καὶ ἐγγυτέρας κατέταξεν· οὐδαμῶς δὲ δυσκολεύεται καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος τεθεῖσαν τάξιν νὰ παραδεχθῇ.

Διατυχθείσης δὲ τῆς ψηφοφορίας κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος, οἱ μὲν προτείναντες τὴν εἰς 43 ἐπισκοπὰς τοῦ κράτους διαίρεσιν, καὶ ὁ εἰς ταύτην τὴν ἰδίαν αὐτοῦ τροπολογίαν συγχωνεύσας, παραιτηθέντες ἀπὸ τούτων, εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ προταθὲν νομοσχέδιον ταύτας συνεχώνευσαν· ὁ δὲ προτείνας τὴν περὶ διορισμοῦ ἰδίου ἐπισκόπου εἰς Ἄνδρον τροπολογίαν ἐπέμενεν ἵνα κατὰ τὴν τάξιν τῶν τροπολογιῶν συζητηθῇ καὶ αὕτη· ἀλλὰ πολλῶν εἰς τοῦτο ἀντιλεγόντων, ἡ Βουλὴ συνήνεσε νὰ προψηφοφορηθῇ μὲν ἡ τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογία, μετὰ ταύτην δὲ ἑκατέραν τῶν νομοσχεδίων, ἐπιφυλαττομένη μετὰ ταῦτα νὰ ψηφοφορήσῃ ἰδίως καὶ ἐπὶ τῆς τροπολογίας τῶν ἐξ Ἄνδρου βουλευτῶν, μὴ προδικάζουσα ποσῶς τὴν τύχην αὐτῆς διὰ τῆς καταφατικῆς ἢ ἀποφατικῆς λύσεως τῶν πρὸ ταύτης ψηφοφορηθησομένων ζητημάτων.

Κατὰ συνέπειαν ἐπὶ τοῦ τεθέντος θέματος οὕτω·

« παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ 1. ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, ἵνα τὸ κράτος εἰς 28 ἐπισκοπὰς διαιρεθῇ, ναὶ ἢ ὄχι; » ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Κ. Προβελεγίου καὶ Ἀθ. Πετμεζᾶ ἐπιτηρηθεῖσα, ἐξ ἧς συνήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησιν διὰ ψήφων 60 πρὸς 32, κατὰ τὸ ἔδε προσηρτημένον ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, ἵνα τὸ Κράτος εἰς 28 ἐπισκοπὰς διαιρεθῇ, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ·

Δ. Μελετόπουλος	Ο.	Π. Δ. Καμπάνης	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Α. Καΐρης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ο.	Δ. Τσώκρης	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Γρίβας	Ο.	Α. Σ. Δανόπουλος	Ο.
Ν. Μαυρομμάτης	Ο.	Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ
Ζ. Ι. Βάλβης	Ν.	Ι. Κωλέττης	ἀπών
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Α. Μεταξᾶς	»

Δ. Καλλιρρονᾶς	Ν.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Σ. Βλάχος	Ο.	Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ν.
Ι. Καραγιαννόπ.	ἐν ἀδείᾳ	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Δαπουσιάδης	Ο.	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	Ο.
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Μπούκουρας	Ν.
Γ. Κανδύλης	Ν.	Ν. Κορριωτάκης	Ν.
Ι. Φασίτσας	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Χαραμῆς	Ν.	Π. Βαρδιτσιώτης	Ν.
Ι. Κρανίδης	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Γ. Δερνιτσιώτης	Ο.
Δ. Α. Ζῶτος	Ο.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ο.
Νίκος Θέου	Ο.	Μελέτης Χ. Μελέτη	Ν.
Α. Γουζούασης	ἐν ἀδείᾳ	Π. Βάρβογλης	Ν.
Α. Βιλαέτης	Ο.	Ρ. Παλαιμίδης	Ν.
Α. Κρεστενίτης	Ν.	Γ. Ρεβελιώτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ο.	Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κλίμακας	Ν.	Π. Καλαμαριώτης	»
Σίλβεστρος Στεφανάκης	Ο.	Π. Δαρειώτης	»
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ	Νικ. Σταματελόπουλος	»
Θ. Μαρκεζίνης	»	Δ. Σακελλαριάδης	»
Α. Γ. Τσάνος	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ο.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Βέϊκος	ἀπών
Γ. Γουναρόπουλος	Ο.	Μ. Ἰατρὸς	Ν,
Β. Καραγιάννης	Ο.	Ι. Εὐσταθίου	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Α. Πετμεζᾶς	Ν.	Γ. Κάνδυας	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.	Σ. Βαρότσης	Ν.
Ἰλ. Παπαδαῖος	Ν.	Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ι. Ν. Φιλίσσας	»	Δ. Πικουλάκης	Ν.
Π. Ι. Κυριακὸς	»	Χ. Καπετανάκης	Ο.
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς	»	Κ. Οἰκονομόπουλος	Ο.
Εὐθ. Κανελλόπουλος	ἀπών	Α. Καλαμογδάρτης	Ο.
Κύς. Οἰκονομόπουλος	»	Κ. Τσαρτιδῆς	Ο.
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Κουμανιώτης	Ν.

Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	ἀπών
Παπ. Κώς. Τσαμάλας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ο.
Γ. Μπάστας	Ν.
Φ. Ἰωάννου	ἀπών
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Προβελέγιος	Ο.
Ι. Π. Ταταράκης	Ν.
Ἀδριαν. Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	»
Ν. Καλλέργης	»
Σταμάτιος Δάρρας	Ο.
Ἀμβρόσιος Σκαρπαγκᾶς	Ν.
Ι. Στάϊκος	Ν.
Α. Παππατσώρης	Ν.
Δ. Παλυγρονόπουλος	Ο.
Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	Ο.
Δ. Δράσος	Ο.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δακός	Ν.
Δ Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Κουντουριώτης	»
Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Γ. Γριζάνος	Ο.
Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	Ο.
Ι. Οἰκονόμου	Ο.
Γ. Ἀποστολίδης	Ο.
Κ. Καναρης	Ν.
Γ. Δ. Σταματάρας	Ν.

Ἐπίσης δὲ δι' ὁμοίας ψηφοφορίας, ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ι. Εὐσταθίου καὶ Μ. Πρωτοπαπᾶ ἐπιτηρηθείσης, παρεδέχθη καὶ τὴν περὶ διορισμοῦ ἰδίου ἐπισκόπου εἰς Ἄνδρον τροπολογίαν, διὰ ψήφων 86 πρὸς 4, κατὰ τὸ ὠδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται τὴν τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Ἄνδρου, ἵνα συστηθῇ ἴδιος ἐπίσκοπος εἰς Ἄνδρον, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.
Δ. Ὀρεινός	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Ἀσγιωτατίδης	Ν.
Θ. Γρίβας	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.
Ζ. Ι. Βαλβῆς	ἀπών
Γ. Γουλιμῆς	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.
Μ. Α. Καίρης	Ν.
Δ. Τσόκρης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.
Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κωλέττης	ἀπών
Α. Μεταξᾶς	»
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν
Π. Ῥάγκος	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.
Α. Λαπουσιάδης	Ν.
Τσανετ. Γρηγοράκης	Ν.
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Κονδύλης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.

Κ. Χαραμῆς	Ν.
Ι. Κρανίδης	Ο.
Ι. Γιολδάσης	Ν.
Δ. Α. Ζῶτος	Ν.
Νίκος Θέου	Ν.
Α. Γουζούασης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Βιλαέτης	Ν.
Α. Κρεστενίτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Ι. Κλίμακας	Ν.
Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ν.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Μαρκεζίνης	»
Α. Γ. Τσάνος	Ν.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γαυναρόπουλος	Ν.
Β. Καραγιάννης	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Α. Πετμεζᾶς	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.
Π. Παπαδαῖος	Ν.
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ν. Φλέσσας	»
Π. Ι. Κυριακὸς	»
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»
Α. Νοταρᾶς	»
Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	ἀπών
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	»
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ
Ἡμ. Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Α. Κυριακίδης	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.
Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βαρβιτσιώτης	Ν.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Δερνιτσιώτης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελέτ. Χ. Μελέτη	ἀρνήθη ψῆφ.
Π. Βάρβογλης	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	»
Π. Δαρειώτης	»
Νικ. Σταματελόπουλος	»
Δ. Σακελλαριάδης	»
Ι. Φαρμάκης	Ν.
Κ. Βεΐκος	ἀπών
Μ. Ἰατρός	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ν.
Σ. Βαρότσης	Ν.
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Πικουλάκης	Ν.
Χ. Καπετανάκης	Ο.
Κ. Ζαριφόπουλος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ο.
Α. Καλαμογδάρτης	ἀπών
Κ. Τσερτίδης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Παππακώσ. Τσαμάλας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.
Φιλ. Ἰωάννου	ἀπών
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Προβελέγιος	Ν.
Ι. Ταταράκης	Ν.

Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ	Γ. Δοκὸς	Ν.
Διομήδης Κυριακοῦ	»	Δ. Κριεζῆς	ἀπὼν
Ν. Καλλέργης	»	Δ. Κουντουριώτης	»
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.	Δ. Χαντσῖσκος	Ν.
Ἀμβ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.	Γ. Γριζάνος	Ο.
Ἰ. Στάϊκος	Ν.	Ι. Γαρδύκης	Ν.
Α. Παππατσόρης	Ν.	Ν. Κριεζώτης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ι. Τομαρᾶς	Ν.	Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Α. Κιζάνης	Ν.	Κ. Κανάρης	Ν.
Δ. Δρόσος	Ν.	Γ. Σταματάρας	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.		

Πρὸς τὴν ἐντελῆ δὲ τοῦ 1 ἄρθρου ἐπιψήφισιν ἀπελείπετο ἡ περὶ διαιρέσεως τῶν ἐπισκοπῶν εἰς ἀρχιεπισκοπὰς καὶ ἐπισκοπάς, ἢ περὶ διατηρήσεως μόνον ἐπισκοπῶν πρότασις τοῦ προτείναντος τὸ νομοσχέδιον βουλευτοῦ, κατὰ τὸ 1 ἄρθρον αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἀνακαλέσαντος τοῦτο αὐτοῦ, καὶ συγκατατεθέντος εἰς τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἰσαχθέντος, ἵνα μόνον ἐπισκοπαὶ ὦσι πᾶσαι· ἀνέλαβεν ἄλλος αὐτήν, θεωρήσας αὐτὴν ὡς ἴδιον τῆς βουλῆς κτῆμα μὴ δυνάμενον νὰ ἀνακαλεσθῇ. Κατὰ συνέπειαν ἠρωτήθη ἡ βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν περὶ τούτου γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως καταρατικῶς· μετὰ ταῦτα δὲ τὸ ἄρθρον 1 ἐτροποποιήθη κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποφασισθέντα καὶ ψηφοφορηθὲν δι' ἀναστάσεως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς βουλῆς οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ βασιλείῳ ἐπισκοπῶν, ἀκυρουμένης τῆς μέχρι τοῦδε ὑπαρχούσης διαιρέσεως, προσδιορίζεται εἰς εἴκοσιν ἐννέα.

Ἐπὶ τοῦ 2. ἄρθρου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ προταθείσης τροπολογίας, ἵνα προστεθῇ εἰς τὸ ἑδάφιον 1 τοῦ 2 ἄρθρου τὸ « θέλει δὲ ἑδρεύει ὁ ἐπίσκοπος δύο τοὐλάχιστον μῆνας ἐνιαυσίως, καθ' οἱανδήποτε ὥραν τοῦ ἔτους ἐγκρίνει εἰς Αἴγιναν καὶ θέλει ὀνομάζεσθαι Ἀττικῆς «καὶ Αἰγίνης» παρετήρησε κατὰ ταύτης ὁ εἰσηγητὴς ὅτι περιττεύει αὕτη, ὑπαρχρεουμένων τῶν ἐπισκόπων ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ περιοδεύωσιν· ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν ἐπίσκοπον νὰ διαμείνῃ ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εἰς μέρος τι τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ· ἀλλ' οὗτος ἐκτιμῶν τὴν ἀνάγκην τοῦ ποιμνίου, ὡς ποιμὴν, θέλει ἐπισκέπτεσθαι τὰ μέρη ἔνθα βλέπει σπειρόμενα ζιζάνια, καὶ κατὰ τὴν ἀνάγκην ἐκεῖ θέλει διατρίβει.

Εἷς τῶν προτείναντα δ' αὐτὴν εἰπόντα ὅτι ἡ μὲν περιοδεία ἐπὶ ὀλίγας μόνον ἡμέρας παρατείνεται, ἡ δ' Αἴγινα ἀνέκαθεν ἔχουσα ἐπισκοπὴν καὶ ἐπαρχίαν ἄλλο τε μεγάλην ἀποτελοῦσα ἀδικεῖται ἂν δὲν ἐγκριθῇ κἂν ἡ τροπολογία αὕτη· ἀντείπον, εἷς μὲν ὅτι δὲν πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ ὀνομασθῇ Ἀττικῆς καὶ Αἰγίνης, ὥστε ἕκαστος ὡρισμένην νὰ ἔχῃ ἐπαρχίαν καὶ νὰ μὴ συγχωνεύωνται ἑκάστοτε, προστιθεμένων νέων ἐπαρχιῶν ἀποτελουσῶν ἰδίαν ἐπισκοπὴν, διὰ τὴν χρείαν τῆς ἐπισκοπῆς εἰς ἄλλην· καθ' ὅσον ἐπὶ τὸ μέλλον δύναται τὸ ἔθνος νὰ εὑρεθῇ εἰς κατάσασιν νὰ διορίσῃ καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας ἐπισκόπους. Ὁ δ' εἰσηγητὴς ὅτι, ἐπειδὴ πᾶσαι αἱ ἐπαρχίαι χριστιανοὺς περιλαμβάνουσι, διὰ τοῦτο ὁ ἐπίσκοπος Ἀττικῆς καὶ τῶν νησιῶν ὑπ' αὐτὸν ἐπαρχιῶν τὸ ὄνομα πρέπει νὰ φέρῃ.

Μὴ ὑποστηριχθείσης δὲ ὑπό τινος τῆς ἀνωτέρω τροπολογίας, οὐδὲ ψηφοφορία ἐπ' αὐτῆς ἐγένετο κατὰ τὸν κανονισμὸν, ἐγκριθείσης ἐπὶ τούτου τῆς διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου.

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη τὸ 2 ἑδάφιον τοῦ α. παραγράφου, περιλαμβάνον τὴν ἐπισκοπὴν Βοιωτίας, ἔχουσαν καθέδραν τὰς Θήβας.

Ἐπὶ τούτου παρετηρήθη, ὅτι ἡ ἐπισκοπὴ Βοιωτίας πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν καθέδραν εἰς Λεβαδείαν, διότι αὕτη εἶναι ἡ πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Βοιωτίας καὶ ὡς ἔχουσα πληθυσμὸν περισσότερον εἶναι προτιμητέα. Ἀντιπαρετηρήθη δὲ ὅτι ἡ ἕδρα τῆς ἐπισκοπῆς ἦτον ἀνέκαθεν εἰς Θήβας, καὶ οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει διὰ νὰ μετατεθῇ τὴν σήμερον· καθόσον μάλιστα ὑπάρχει κανὼν ὁρίζων, ὅτι δὲν μετατίθεται καθέδρα ἐπισκοπική.

Ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου ὅτι χρὴ ἀπεδείχθη, ὅτι οἱ ἐκκλησιαστικοὶ τύποι παρακολουθοῦσι τοὺς πολιτικούς, ὥστε ἐδύνατο συναινέσει τῆς ἱερᾶς συνόδου νὰ μεταβληθῇ ἡ καθέδρα τῆς ἐπισκοπῆς, ἐντὸς τῶν κανόνων· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ κυβέρνησις ἀπεφάσισε καθέδραν τὰς Θήβας, δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν αὐτήν. Ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν μετάθεσιν τῆς καθέδρας τῆς ἐπισκοπῆς Βοιωτίας εἰς Λεβαδείαν· ἀποφηναμένης δὲ ταύτης ἀποφατικῶς, ἔμεινε καθέδρα τῆς ἐπισκοπῆς αἱ Θῆβαι.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ὁ β'. παραγραφος, περιέχων δύο ἐπισκοπὰς ἐν τῷ νομῷ Εὐβοίας, καὶ ὁ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχων οὕτω·

« β. Ἐν τῷ νομῷ Εὐβοίας δύο·

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Εὐβοίας περιλαμβάνουσα τὴν ὁμώνυμον νῆσον Εὔβοιαν· καθέδρα Χαλκίς.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ τῶν βορείων σποράδων· καθέδρα Σκόπελος.

Ἐπὶ τούτου παρετήρησέ τις, ὅτι εἶναι καλητέρα ἡ διαίρεσις τοῦ νομοσχεδίου, ὡς τηροῦσα τὴν ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ διχοτομοῦσα, οὕτως εἰπεῖν, τὸν νομὸν συμφώνως μὲ τὴν λοιπὴν διαίρεσιν τοῦ κράτους εἰς ἐπισκοπάς.

Ἀντέταξε δ' ἕτερος ὅτι ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ὀρθοτέρα· διότι ἡ ἐντὸς τῶν διαφόρων μερῶν τῆς Εὐβοίας συγκοινωνία εἶναι εὐκολωτέρα, τῆς εἰς τὰς νήσους· ὅθεν εἶναι ἀνάγκη ἰδιαιτέρου ἐπισκόπου, ἐπειδὴ αἱ νῆσοι εἶναι διακεχωρισμέναι καὶ δυσκοινώνητοι.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι ὁ νομὸς Εὐβοίας περιέχει **360** χωρία, καὶ πληθυσμὸν **60,000**, ἔκτασιν δὲ κατὰ μῆκος **70** ὡρῶν, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιβλέπηται ὑφ' ἑνὸς ἐπισκόπου, καὶ ὑποστηρίξαντα τὸ νομοσχέδιον. Ἄλλος ἀνέπτυξεν, ὅτι καὶ ἡ τοῦ νομοσχεδίου διαίρεσις χωλαίνει, διότι ἑνόνει τὰς βορείους σποράδας μὲ τὴν ἐπισκοπὴν Καρυστίας, ἐνῶ ἡ Σκόπελος καὶ ἡ Σκιάθος εἶναι πλησιέστεραι εἰς τὴν Χαλκίδα παρ' εἰς τὴν Κάρυστον· γνωμοδοτεῖ ὅθεν αὐτὸς νὰ ἑνωθῇ μὲ τὴν ἐπισκοπὴν Καρυστίας μόνη ἡ Σκύρος ὡς πλησιεστέρα εἰς αὐτὴν, ἡ δὲ Σκόπελος, Σκιάθος καὶ Ἀλόννησος νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Χαλκίδος.

Κατὰ τῆς προτάσεως ταύτης παρετηρήθη, ὅτι ἡ ἐπαρχία τῶν βορείων σποράδων πρέπει νὰ μείνῃ ἀδιαίρετος, καὶ νὰ ἔχῃ ἴδιον ἐπίσκοπον· δὲν εἶναι δὲ ἰσχυρὸς ὁ λόγος τοῦ ὀλίγου πληθυσμοῦ, ἀφοῦ εἰς μόνην τὴν Ἄνδρον ἀπεφασίσθη ἴδιος ἐπίσκοπος, διότι οὐδ' εἰς τὰ λοιπὰ μέρη ἐτηρήθη ἡ αὐτὴ ἀναλογία· οὕτω φερ' εἰπεῖν ἡ Καρύταινα, ἥτις ἔχει **40,000** κατοίκων ἔχει ἕνα ἐπίσκοπον, καὶ ἡ Μεθώνη καὶ Κορώνη, τῶν ὁποίων ὁ πληθυσμὸς δὲν ἀναβαίνει εἰς **15,000**, ἐπίσης ἔχουσιν ἕνα· ἢ τοὐλάχιστον νὰ ὑπαχθῇ ὁλόκληρος ἡ ἐπαρχία τῶν βορείων σποράδων εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Χαλκίδος.

Ὑποστηριξάντων δὲ πολλῶν ἄλλων τὴν γνώμην τοῦ νὰ ὑπαχθῇ ἡ Σκύρος εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Καρυστίας, ἡ δὲ Σκόπελος, Σκιάθος καὶ Ἀλόννησος εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου· ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν πρότασιν ταύτην, ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως.

Γενομένου δὲ λόγου καὶ περὶ μεταθέσεως τῆς καθέδρας τῆς ἐπισκοπῆς Καρυστίας ἀπὸ Καρύστου εἰς Κύμην, ὅπου ἐδρεύει καὶ ὁ ἔπαρχος, καὶ ὅθεν εἶναι εὐχερεστέρα ἡ μετὰ τῆς Σκοπέλου συγκοινωνία· ἡ Βουλὴ ἠρωτήθη, ἂν παραδέχηται τὴν μετάθεσιν

τῆς καθέδρας εἰς Κύμην· ἀποφηναμένης δὲ ταύτης ἀποφατικῶς, ἔμεινε καθέδρα τῆς Καρυστίας ἡ Κάρυστος.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ὁ γ'. παράγραφος, περιέχων δύο ἐπισκοπὰς ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος, καὶ ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως τὸ **1** ἐδάφιον αὐτοῦ.

Ἀκολούθως προέβη ἡ Βουλὴ εἰς τὸ **2** ἐδάφιον, ἐφ' οὗ παρετηρήθη, ὅτι ἡ ἐπαρχία τῆς Λοκρίδος, ἥτις ἤδη συγχωνεύεται μετὰ τῆς ἐπισκοπῆς τῆς Φθιώτιδος, εἶχεν ἄλλοτε δύο ἐπισκοπὰς Ἀταλάντης καὶ Μεδενίτσης· ἔχουσα δὲ ἔκτασιν μεγάλην, καὶ πληθυσμὸν ἱκανὸν, καὶ πορίζουσα πρόσοδον **500,000** δραχ. ἀδικεῖται μεγάλως στερουμένη ἐπισκόπου, διότι τὰ ἔσχατα αὐτῆς χωρία ἀπέχουσι τῆς Λαμίας **25** ὥρας. Προτείνει ὅθεν νὰ διορισθῇ καὶ εἰς αὐτὴν ἴδιος ἐπίσκοπος· ἐπειδὴ δὲ ἤδη ὡρίσθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκοπῶν, ἐπιμένει νὰ ληφθῇ εἰς ἐπίσκοπος ἐκ τῶν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προστεθέντων, καὶ νὰ ὁρισθῇ ὡς ἐπίσκοπος Λοκρίδος, ὁ τοῦ Πύργου π. χ.

Ὑπεστήριξε δὲ καὶ ἄλλος ὅτι ἡ ἐπαρχία Λοκρίδος εἶναι δίκαιον νὰ ἔχῃ ἴδιον ἐπίσκοπον, διότι καὶ φυσικῶς χωρίζεται ἀπὸ τῆς Φθιώτιδος διὰ ποταμῶν καὶ ὀρέων καὶ τοῦ στενοῦ τῶν Θερμοπυλῶν, καὶ ὡς ὀρεινὴ ἐπαρχία ἔχει ἀνάγκην ἰδιαιτέρου ἐπισκόπου. Καὶ τόσῳ μᾶλλον καθόσον ζῇ ἔτι ὁ πρώην ἐπίσκοπος Ἀταλάντης, καὶ εἶναι ἀποκατεστημένος ἐκεῖ, ἔχων κτήματα, μὴ δυνάμενος νὰ μετατεθῇ.

Ἐνταῦθα παρετήρησέ τις, ὅτι μεγάλη προσοχὴ παρὰ τῶν νομοθετούντων ἀπαιτεῖται, ἵνα μὴ τὰ ἄρθρα τῶν νόμων ἀντιφάσκωσι, καὶ μάλιστα ὁσάκις ἀρθρῶσι θρησκευτικὰ ζητήματα. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν γνωστὸν εἶναι, ὅτι ὑπάρχουσι κανόνες ὁρίζοντες ὅτι δὲν δύνανται νὰ μετατεθῶσιν οἱ ἀρχιερεῖς ἐκ τῶν ἐπισκοπῶν αὐτῶν· ἀλλ' ἤδη συγχωνευμένης τῆς ἐπισκοπῆς Λοκρίδος μετὰ τῆς Φθιώτιδος, ἐπειδὴ ἀμφότεραι ἔχουσιν ἐπισκόπους ζῶντας, ὁ ἕτερος τούτων ἐξ ἀνάγκης θέλει μετατεθῇ, καὶ πιθανὸν εἶναι νὰ προσβληθῶσιν οἱ κανόνες.

Ἀντιπαρετηρήθη, ὅτι ὡς ἐκ τῆς μεταθέσεως τοῦ ἐπισκόπου ὅστις δὲν ἔλαβε τὴν χειροτονίαν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του δὲν προσβάλλεται ὁ κανών· διότι μόνον ὅταν ὁ ἐπίσκοπος χειροτονηθῇ εἰς τινα ῥητὴν ἐπαρχίαν, τότε δὲν δύναται νὰ μετατεθῇ, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς του· ὅταν ὅμως ἐπίσκοπος ἀλλαχοῦ χειροτονημένος λάβῃ χηρεύουσαν τινα ἐπαρχίαν, ὡς εἶναι ὁ Μεδενίτσης καὶ Ἀταλάντης, τότε δὲν ἀπαγορεύεται ἡ μετάθεσίς του.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι τὸ περὶ μεταθέσεως τῶν ἐπισκόπων

ζήτημα εἶναι ἀρκετὰ σοβαρὸν καὶ δυσδιάγνωστον· διότι ὑπάρχει κανὼν ῥητὸς ὁρίζων, ὅτι ἐπίσκοπος δὲν δύναται νὰ μετατεθῇ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς του, μὴ διακρίνων τὸν ἐν τῇ ῥητῇ ἐπαρχίᾳ χειροτονούμενον τοῦ λαμβάνοντος αὐτὴν χηρεύουσαν· διότι οὐδ' ἔχει τι εὔλογον ἡ διάκρισις αὕτη. Νομοθετοῦσα λοιπὸν ἡ βουλὴ σήμερον ὀφείλει νὰ προσέχῃ πολὺ μήπως προσβάλῃ τοὺς ἱεροὺς κανόνας· διότι πάντες ἐνθυμοῦνται ὅτι καὶ ἐν τῇ συνελεύσει μεγίστη ἐγένετο ὑπὲρ τῶν κανόνων συζήτησις.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἂν συγχωρεῖται ἢ μὴ ἡ μεταθεσις τῶν ἐπισκόπων, διότι δὲν πρόκειται λόγος περὶ μεταθέσεως, ἀλλὰ περὶ συγχωνεύσεως τῶν ἐπισκοπῶν Λοκρίδος καὶ Φθιώτιδος, ἥτις ἀπεδείχθη ὅτι συγχωρεῖται παρὰ τῶν κανόνων· καὶ ζητεῖται μὲν μόνον περὶ τῆς καθέδρας, ἂν πρέπῃ ἐν Λαμίᾳ ἢ ἀλλαχοῦ νὰ ἑδρεύῃ, τὸ δὲ περὶ προσθήκης ἐπισκόπου ζήτημα δὲν ἀριθμεῖ πλέον, ὁρισθέντος ἤδη τοῦτων ἐπισκοπῶν ἀριθμοῦ, διότι βέβαια οὗτος ἐκανονίσθη ἐπί τινι βάσει, τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει νὰ μεταβάλωμεν. Οὐδεμία δὲ παραβίασις κανόνων, διότι ἡ ἰδία ἐκκλησιαστικὴ ἐπιτροπή, εἰς ἣν βεβαίως οὔτε ἄγνοιαν οὔτε παράβασιν τῶν κανόνων δύναται νὰ ἀποδόσῃ τις, ἀπεφάσισε τὴν προκειμένην τῶν ἐπισκοπῶν διαίρεσιν.

Μετά τινα εἰπόντα, ὅτι, ἐκ τῆς συγχωνεύσεως τῶν δύο ἐπαρχιῶν Φθιώτιδος καὶ Λοκρίδος ἐχουσῶν ζῶντας ἔτι ἐπισκόπους, θέλει ἐπισυμβῇ ἐξ ἀνάγκης μεταθεσις ἐπισκόπου, ἥτις εἶναι ἀντικανονική· καὶ ὅτι ἡ ἡ βουλὴ πρέπει νὰ παραδέχηται τοὺς κανόνας, καὶ τότε μεταθεσις δὲν συγχωρεῖται, ἢ πρέπει νὰ κηρύξῃ τὸ ἐναντίον. Ἀντιπαρετήρησεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι πάλιν περιέπεσεν ἡ βουλὴ εἰς θέμα, ὅσῳ δύσκολον τόσον ἱερόν, διότι ἐνθυμοῦνται πάντες τὰς γενομένας περὶ τούτου ἄλλοτε διενέξεις, καὶ τὴν διαίρεσιν τότε τοῦ κλήρου περὶ τὴν ἐξήγησιν τῶν κανόνων. Καὶ ἡ μὲν σύνοδος ἐρρόνει τότε διαφόρως τοῦ προλαλήσαντος· ἤδη δὲ τὰς προτάσεις τῶν ἐπισκόπων περὶ τῆς τοιαύτης διαιρέσεως ἔκαμαν οἱ πνευματικοὶ πατέρες, οἱ διέποντες τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἡμῶν πράγματα. Οὗτοι λοιπὸν γινώσκουσιν ὅτι ἐπειδὴ ὑπάρχουσι 15 ἀρχαῖοι ἐπίσκοποι, καὶ νομοθετοῦνται 28 ἐπίσκοποι, θέλουσι λάβει πάντες τὴν οἰκείαν θέσιν συμφώνως μὲ τοὺς ἱεροὺς κανόνας οἰκείᾳ θελήσει, οὐδεμίᾳ δ' ἀμφιβολίᾳ ὅτι οἱ προτείναντες ταύτας τὰς διαιρέσεις συνηννοήθησαν, ὡς φρονιμώτεροι ἡμῶν, καὶ γινώσκουσι πῶς δύνανται νὰ κανονισθῶσι τὰ πάντα ἐν τάξει. Ἤδη δὲ πρόκειται κυρίως περὶ τῆς καθέδρας

τῆς ἐπισκοπῆς· διότι ἡ περὶ αὐξήσεως ἐπισκόπου πρότασις ἔπρεπε νὰ γείνῃ εἰς τὴν γενικὴν συζήτησιν καὶ οὐχὶ τώρα. Ἡ δὲ κατάργησις τῆς ἐπισκοπῆς Πύργου καὶ κατάσασις ἐπισκ. Λοκρίδος δὲν εἶναι δικαιολογημένη· διότι ἡ ἐπαρχία Ἠλείας ἔχει ἀνάγκην ἐπισκόπου, καὶ ὡς μεγαλήτερον πληθυσμὸν ἔχουσα καὶ ἀνήκουσα εἰς τὸν ἐκτεταμένον νομὸν τῆς Ἀχαΐας, τὸν ὁποῖον ὁ ἐπίσκοπος δὲν δύναται νὰ περιέλθῃ εἰς ἓν ἔτος. Καθόσον μάλιστα ἡ ἐπιτροπὴ ἐργαζομένη ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συνεσκέφθη μετὰ τῶν βουλευτῶν τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν, καὶ κατὰ τὰς πληροφορίας αὐτῶν καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ νομοσχεδίου ἀπεφάσισεν. Ἂν οἱ βουλευταὶ Λοκρίδος ἀπῆσαν τότε, ἔπρεπε τοὐλάχιστον ἐγκαίρως νὰ προτείνωσι πρότασιν περὶ ἰδίου ἐπισκόπου εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτῶν, ὡς ἔπραξεν ὁ βουλευτὴς Ἄνδρου. Καὶ ἤδη ὅμως ἂν ἡ βουλὴ ἐγκρίνῃ ὅτι εἶναι προτιμότερον νὰ ἔχῃ ἡ Λοκρὶς ἐπίσκοπον ἢ ὁ Πύργος αὐτός, ὡς βουλευτὴς ἐξ Ἠλείας, ἔχων πεποίθησιν εἰς τὴν πίστιν τῶν συμπολιτῶν του, δὲν θέλει ἐναντιωθῇ.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος, συναινέσει τῆς βουλῆς, ἀνέβαλε τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασιν τῆς βουλῆς διὰ τὴν αὔριον, καὶ ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελέτης.
Ι. Χάρκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΒ'.

Τῆς 10 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην Ἰανουαρ. τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π.μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 90 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 11, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Εἷς τῶν βουλευτῶν παρατηρήσας τινα περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς κατὰ τὴν χθὲς δοθείσης εἰς τὸ προεδρεῖον ἀναφορᾶς περὶ

τῆς ἐκλογῆς Αἰγίου, ἠρώτησε τὸν εἰσηγητὴν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἂν μέλλῃ νὰ φέρῃ εἰς τὴν βουλὴν κατὰ τὴν αὔριον τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐπὶ ταύτης σκέψεων τῆς ἐπιτροπῆς. Ὁ δ' εἰσηγητὴς ἀπήντησε καταφατικῶς.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς χθεσινῆς διακοπείσης συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 3 § τοῦ 2 ἄρθρ. ἐρ' οὗ παρετήρησέ τις ὅτι προκειμένου λόγου περὶ ἐπισκοπῆς Λοκρίδος ἐζητήθη τί θέλουσι γίνει οἱ ζῶντες σεβασμιώτατοι ἐπίσκοποι τῶν ὁποίων αἱ ἐπισκοπαὶ συγχωνεύονται εἰς ἐπισκοπὰς ἄλλων ζώντων ἐπισκόπων· ἂν θέλουσι μετατεθῇ εἰς ἄλλας ἐπισκοπὰς ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως αὐτῶν, ἢ ἂν θέλουσι διατηρηθῇ· διότι τὸ μὲν πρῶτον τούτων ἀντιβαίνει εἰς τοὺς κανόνας, τὸ δὲ δεύτερον εἰς τὸν παρόντα νόμον. Καὶ περὶ τούτου μὲν ῥητῶς καὶ σαφῶς οἱ κανόνες διατάσσουσιν, ἐφαρμοζόμενοι ἐπί τε τῶν ἀπ' ἀρχῆς εἰς ἐπισκοπήν τινα διορισθέντων ἐπισκόπων, καὶ τῶν μετατεθέντων· ἀλλὰ, καὶ ἂν τοιαύτη σαφὴς διάταξις δὲν ὑπῆρχεν, ἡ φρόνησις, τὸ συμφέρον καὶ τὸ καθῆκον ὑπαγορεύουσι νὰ μὴ μακρυνθῶμεν τοῦ κανόνος ὅτι ὁ ἐπίσκοπος δὲν δύναται νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς του. Καὶ ὀφείλομεν νὰ ἀποφανθῶμεν ὅτι οἱ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπαγόμενοι εὐάριθμοι σεβασμιώτατοι ἐπίσκοποι, ἂν δὲν συγκατατεθῶσι νὰ δεχθῶσιν ἄλλας ἐπισκοπὰς, δικαιοῦνται νὰ διατηρηθῶσιν εἰς τὰς ἐπισκοπὰς αὐτῶν ἐφ' ὅρου ζωῆς, μετὰ θάνατον δὲ δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἡ διὰ τοῦ νόμου τούτου ψηφισθεῖσα τῶν ἐπισκοπῶν αὐτῶν συγχώνευσις. Οὕτω δὲ τότε πνεῦμα τῶν κανόνων τηρεῖται, καὶ οὐδεμία βλάβη προσγίνεται· θέλει δὲ τοῦτο κατορθωθῆ διά τινος προσθήκης εἰς τὸ 3 ἄρθρον.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἐν τῷ νομῷ τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος δύω εἰσὶν ἐπίσκοποι, οἱ ὑπάρχοντες· τὸ πάλαι δ' ὑπῆρχον ὁ ἐπίσκοπος Λαμίας, ἔχων ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ τὸ Ζητούνιον, νέας Πάτρας, Λοιδορίκιον καὶ Σάλωνα, καὶ ὁ τῆς Λοκρίδος ὑπάρχων συγχρόνως καὶ Ταλαντίου καὶ Μεδενίτσης· δὲν πρόκειται ἤδη, ἵνα οἱ ἐπίσκοποι οὗτοι εἰς ἄλλας μεταβῶσιν ἐπισκοπὰς, διότι ὁ μὲν Φθιώτιδος καὶ ἤδη θέλει εἶσθαι καὶ Ἀμφίσσης, ὁ δὲ τῆς Λοκρίδος εἰς τὴν αὐτὴν θέλει διατηρεῖσθαι ἐπισκοπὴν ὡς καὶ τὸ πάλαι· οὐδὲ τὸ ζήτημα καλῶς ἐτέθη, ἀλλὰ ζητεῖται ἂν κατὰ τοὺς κανόνας δύναται νὰ γίνῃ μετάθεσις ἕδρας, ὁποίαν πολλαχοῦ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο διατάσσει.

Ἀντεῖπε δ' ἄλλος ὅτι ἐκ τῆς μὴ γεωγραφικῆς γνώσεως τῶν

μερῶν ἐκείνων ὁ προαγορεύσας διετάθη ὅτι μετάθεσις μόνον ἕδρας πρόκειται· ἀλλ' οὐδὲν ἤδη ζητεῖται τοιοῦτον, προκειμένης ὁλοσχεροῦς καταργήσεως ἐπισκοπῆς. Καὶ ἐκεῖνος μὲν εἶπεν ὅτι ὁ τῆς Φθιώτιδος εἶναι καὶ Δωρίδος καὶ Φωκίδος, ὁ δ' Ἀταλάντης εἶναι καὶ Μεδενίτσης· ἂν ὅμως τὰς τοῦ νομοσχεδίου διατάξεις παραδεχθῶμεν, ὁ μὲν Φθιώτιδος θέλει ἔχει ὑφ' ἑαυτὸν τήν τε Λαμίαν καὶ τὴν Λοκρίδα καὶ Μεδενίτσαν καὶ Τουρκοχώρι, ὁ δὲ τῆς Φωκίδος τότε Γαλαξείδιον καὶ τὰ Σάλωνα καὶ τὸ Λοιδορίκιον· ὥστε ὁ νῦν ἐπίσκοπος Ἀταλάντης ἄνευ ἐπισκοπῆς ἀπολείπεται, συγχωνευομένης τῆς Λοκρίδος εἰς Φωκίδα, καὶ καθιστημένης τῆς Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος νέας ἐπισκοπῆς. Ἐπειδὴ δ' ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι οὐχὶ περὶ μεταθέσεως ἕδρας, ἀλλὰ περὶ καταργήσεως ἐπισκοπῆς πρόκειται, διὰ τοῦτο δὲν ἔχουσιν ἐνταῦθα τὸν οἰκεῖον χῶρον τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα, ἀλλὰ τὸ ζήτημα πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ὡς ὑπὸ τοῦ πρῶτον ἀγορεύσαντος ἐτέθη.

Ἐξέθηκεν ἕτερος ὅτι ἵνα τὸ ζήτημα λυθῇ πρέπει νὰ γνωσθῇ πρότερον πῶς ὁ τῶν ὑπαρχόντων ἐπισκόπων διορισμὸς ἐγένετο· διότι τότε λύεται ὁ διεταγμὸς ἂν περὶ μεταθέσεως ἕδρας πρόκειται ἢ οὔ. Ὅταν ὁ ἀποθανὼν Λοκρίδος καὶ Φωκίδος διωρίσθη ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Λοκρίδος καὶ Φωκίδος διωρίσθη καὶ ὁ ζῶν Φθιώτιδος ἐπ' αὐτῆς· καὶ ἕκαστος μὲν τούτων ἐπεσκόπευεν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐπαρχίᾳ· ὑπάρχοντος δὲ νόμου ὅτι οἱ ἐπίσκοποι θέλουσι περιορισθῆ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν δέκα, ἑνὸς ἀνὰ πάντα νομὸν ὑπάρχοντος, οἱ ἀποθνήσκοντες τῶν ἐπισκόπων δὲν ἀντικαθίσταντο, ἀλλὰ τὰς χηρούσας αὐτῶν ἐπισκοπὰς μετ' ἄλλων ἐπαρχιῶν συναγώνευον· ἀποθανόντος διὰ τοῦτο τοῦ ἁγίου Λοκρίδος καὶ Φωκίδος, ἡ ἐπισκοπὴ αὐτοῦ μετὰ τοῦ τῆς Φθιώτιδος συνεχωνεύθη, ὡς ἐπισκόπου τῆς πρωτευούσης τοῦ Νομοῦ. Ἀλλ' ἂν νῦν ὁ Φθιώτιδος εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ ἐπισκοπὴν τὴν Δωρίδα καὶ Ἀμφίσσαν μετατεθῇ, ἐνεργεῖται ἡ αὐτὴ μετάθεσις ἥτις θέλει ἐνεργηθῆ καὶ ἐπὶ τῆς Λοκρίδος· οὐδεμία δὲ διαφορὰ μεταξὺ τούτων ἢ ὅτι ἀμφότερα θέλουσι μένει ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ Νομοῦ. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων προκειται καὶ περὶ τῶν δικαιωμάτων Λοκρίδος, ἂν αὐτὴ ἴδιον δικαιοῦται νὰ ἔχῃ ἐπίσκοπον, ἢ ἂν ὁ ὑπάρχων δύναται νὰ μετατεθῇ· καὶ συμφωνεῖ μὲν καὶ οὗτος ἵνα ἴδιον ἡ Λοκρὶς ἔχῃ ἐπίσκοπον διά τε τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν πληθυσμὸν αὐτῆς· ἂν δὲ πρόκειται περὶ μεταθέσεως, ὡς ἐπὶ ζητήματος κανονικοῦ οὐδὲν δύναται νὰ παρατηρήσῃ. Ἐπειδὴ δὲ καὶ περὶ ἕδρας τινα χθὲς ἐλέχθησαν, διὰ τοῦτο ἀπαντᾶται ὅτι ἐπὶ τῆς ἕδρας

οὐδὲν κατὰ Λαμίας δύναται νὰ παρατηρηθῇ, οὔσης τῆς πρώτης τὴν ὁποίαν πατοῦσιν οἱ ἀπὸ τῆς ἀλλοδαπῆς προσερχόμενοι, οἵτινες εἰσὶ πρισβευταὶ πολλῶν θρησκειῶν· καθόσον ἡ Λαμία ἔτι καὶ ἔκτασιν πολλὴν ἔχει καὶ περιλαμβάνει τὰ ὅρια ὅλα τῆς ἀνατολικῆς Ἑλλάδος.

Παρετήρησέ τις ὅτι καλῶς ὑπὸ τοῦ δεύτερον ἀγορεύσαντος ἐτέθη τὸ ζήτημα, διότι μόνον περὶ μεταθέσεως ἕδρας πρόκειται, τοῦ αὐτοῦ ἐπισκόπου μέλλοντος νὰ διοικῇ ἀμφοτέρας τὰς ἐπαρχίας· ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ ἕτερόν τι πρόκειται, τὸ περὶ ἐπισκόπου εἰς ἄλλην ἐπισκοπὴν ζήτημα, λυθησόμενον ἐν τῷ ὄ ἄρθρῳ. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος δὲ ἂν λύνηται ὁ ἐπίσκοπος τὴν ἕδραν τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ νὰ μεταβάλλῃ, ὁ Κανὼν Ξιθ'. τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου διατάσσει ὅτι δὲν δύναται νὰ μετατεθῇ τις ἀπὸ τοῦ πρωτοτύπου θρόνου αὐτοῦ εἰς ἕτερον ἐπαρχίας ὑποκειμένης, καὶ ἂν αὕτη, πλείονα πληθυσμὸν ἔχουσα, ὀφέλη πλεῖστα θέλῃ ἀποφέρει. Ἐκ τοῦ γράμματος δὲ τοῦ κανόνος τούτου καταφαίνεται καὶ ὅτι ἐν ταῖς προγεγονυίαις συνεδριάσεσιν ὑπεστηρίχθη, ἤτοι οἱ ἐπίσκοποι ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τῆς πόλεως ἐν ᾗ καθέζουσιν ἐγνωρίζοντο· τὸ δ' ἄλλως ἐν τῷ Νόμῳ ψηφισθὲν κατὰ μεγάλην παράβασιν τῶν Κανόνων ἐψηφίσθη. Ἐξ ὑποσημειώσεως δὲ τοῦ ὑπομνηματιστοῦ τοῦ Κανόνος τούτου Βαλσαμῶνος φαίνεται, ὅτι μετάθεσις τοιαύτη δύναται νὰ γίνῃ βασιλικῇ ἀδείᾳ καὶ Συνοδικῇ διαγνώσει· ἤτοι ἔνθα μὲν ἀπόλυτως πολιτεύονται τῇ τοῦ Βασιλέως μόνον ἀδείᾳ, ἔνθα δὲ συνταγματικῶς καὶ τῇ τῶν Βουλῶν συγκαταθέσει· πρὸς δὲ πάντοτε καὶ τῇ διαγνώσει τῆς Συνόδου, ἀλλὰ Συνόδου ἐκλεγομένης ὑπὸ τοῦ ὅλου τῶν ἐπισκόπων τῶν καθ' ὅλον τὸ Κράτος ὑπαρχόντων, μηδέποτε δὲ διοριζομένης ὑπὸ τῆς ἐξουσίας· ἵνα ὅθεν μετάθεσις ἐνεργηθῇ ἐπισκόπου, ἥ τε πολιτικὴ καὶ θρησκευτικὴ ἐκκλησία συγχρόνως νὰ νομοθετήσωσι πρέπει, ἄλλως οὐδὲν δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ παραβάσεως τῶν Κανόνων.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι τὸν προαγορεύσαντα ἐλθὸν ἡ τοῦ κανόνος ἔννοια, παρεξηγήσαντα τὴν μετάθεσιν καὶ τὸν διορισμὸν τοῦ ἐπισκόπου, ἐφ' οὗ ἀπαιτεῖται ἡ βασιλικὴ ἄδεια καὶ ἡ τῆς συνόδου σύμπραξις. Καὶ ὁ κανὼν ἀποστολικὸς ιδ'. ἀπαγορεύει εἰς τὸν ἐπίσκοπον ἵνα μόνος οἰκεία θελήσει μεταβάλλῃ ἕδραν, οὐδέποτε δὲ καὶ οὐδεὶς κανὼν ἀπαλάσσει τὸν ἐπίσκοπον τῆς ὑποχρεώσεως νὰ ἀλλάξῃ ἕδραν, ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως πρὸς τοῦτο διατασσόμενος. Πρὸς ἀπόδειξιν τούτου πρέπει νὰ ἐκτεθῶσι πολλὰ παραδείγματα, ἀπὸ τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ Βυ-

ζαντίου μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης, καὶ ταῦτα θέλουσι πείσει πάντα περὶ τῆς τῶν ἐκτεθέντων ἀληθείας· πρὸ τούτου δὲ δέον εἶναι νὰ παρατηρηθῇ ὅτι ἀτόπως τὰ περὶ παραβάσεως κανόνων λέγονται, διότι οὐδέποτε αὕτη ἐγένετο, ἀλλὰ τὸ σύνταγμα ἡμῶν διέταξε μὲν ἵνα ἡνωμένοι μετὰ τῶν ἄλλων ὁμοδόξων ἐκκλησιῶν πνευματικῶς διατελῶμεν, ἀφῆκε δ' εἰς τὸ ἔθνος αὐτὸ τὴν διάθεσιν τῶν κυριαρχικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων, κατὰ τὸ συμφέρον πάντοτε τῆς πολιτείας. Δύω τάξεις κανόνων εἰσί, κατ' αὐτόν τε τὸν ὑπομνηματιστὴν Βαλσαμῶνα καὶ ἄλλους ἐπὶ τούτου ἀσχοληθέντας, ἡ μὲν τῶν καταστατικῶν κανόνων, οἵτινες εἰσὶν οἱ πνευματικοὶ καὶ θεμελιώδεις, ἀείποτε σεβαστοὶ καὶ ἀμετάβλητοι, ἡ δὲ τῶν πολιτικῶν κανόνων, μεταβαλλομένων ἑκάστοτε κατὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τὰς περιστάσεις. Διὰ τοῦτο καί τις, τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀγνοῶν ἱστορίαν, νὰ ὑπολάβῃ δύναται ὅτι τῶν κανόνων πολλοὶ εἰς ἀντίφασιν πρὸς ἀλλήλους κεῖνται· οὐδὲν ὅμως τοιοῦτον ἔχουσιν, ἀλλ' οἱ μὲν, προγενέστεροι, ἄλλως διέτασσον, κατὰ τὰς ἀνάγκας δὲ καὶ τὰς περιστάσεις τὰς μετὰ ταῦτα, ἐκλειψασῶν τῶν αἰτίων δι' ἃς διὰ τῶν προγενεστέρων κανόνων διετάχθη τι, νέοι ἐξεδόθησαν τροποποιοῦντες ἐκείνους ἢ ἄλλως διατάσσοντες. Κατὰ συνέπειαν ὁ τούτους ἑρμηνεύων ἢ ἐφαρμόζων νὰ γνωρίζῃ ὀφείλει ὅτι οἱ νεωστὶ ἐκδοθέντες τοὺς πρώτους ἀκυροῦσι διάταξιν, ῥητῶς προστιθεμένην ἐν τοῖς νῦν ψηφιζομένοις Νόμοις καὶ ἐκδιδομένοις διατάγμασιν· οὐδέποτε δὲ καὶ οὐδεὶς τῶν πνευματικῶν κανόνων, ἀποστολικῶν τε ἢ τῶν πατέρων ἢ συνοδικῶν, μετεβλήθη, ἀλλὰ πάντες, ὅπως δήποτε καὶ ὁποιαδήποτε φρά σει ἂν γραφῶσι, τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ἔννοιαν. Εἰς παράδειγμα δὲ τούτου ἐξετέθη ὅτι κανὼν διατάσσει ὅτι ὁ πρεσβύτερος δὲν δύναται νὰ χειροτονηθῇ εἰμὴ ὑπὸ ἐπισκόπου, ἢ ἄλλως γενομένη χειροτονία ἀκυροῦται, καὶ οἱ ταύτην τολμήσαντες καθίστανται ἐγκλήματίαι· καὶ οὗτος μὲν πνευματικὸς κανὼν εἶναι, ἀλλὰ καὶ πολιτικὸς ὑπάρχει ὅτι οὐδεὶς ἐπίσκοπος νὰ χειροτονήσῃ δύναται πρεσβύτερον ὑπεραρίως· ὥστις δύναται νὰ παραβαθῇ ἄνευ ἀκυρώσεως τῆς χειροτονίας, ἐὰν ὅτε χειροτονήσας καὶ χειροτονηθεὶς τὰ τῆς χειροτονίας ἔχωσι προσόντα, ἐνῷ οὐδέποτε νὰ παραβαθῇ ὁ πρῶτος δύναται. Ἐπειδὴ δὲ καὶ περὶ συνόδου ἐλέχθησάν τινα παρατηρεῖται, ὅτι, ἐπὶ τῶν ἄλλως ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη σχηματιζομένων συνόδων, πολλὰ ἐγένοντο· καὶ νῦν μὲν συνταγματικῶς πολιτευόμενοι εἰς οὐδὲν τοιοῦτον νὰ προέλθωμεν δυνάμεθα, τότε δὲ ἐν ἀπολύτῳ ἐξουσίᾳ πολλὰ ἐγίνοντο· καὶ αὐτὸς ὁ σεβαστὸς ἐπονομαζόμενος νῦν

αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος τὸν υἱὸν αὐτοῦ δεκαεξαετῆ ἐπίσκοπον καὶ Πατριάρχην ἀνέδειξεν ἐναντίον ῥητοῦ κανόνος, διατάσσοντος ὅτι οἱ ἐπίσκοποι πρέπει νὰ ὦσι τριακονταετεῖς ἐπ' ἀρετῇ καὶ συνέσει διακρινόμενοι· νῦν δὲ οὐ μόνον πνευματικός τις κανών, περὶ οὗ οὐδὲ μέχρι γλώσσης λέξις παραβάσεως νὰ προενεχθῇ πρέπει, ἀλλ' οὐδέ τις τῶν πολιτικῶν κανόνων παρεβάθη. Ὅτι δὲ ἡ τῶν ἐπισκόπων μετάθεσις ὑπὸ κανόνος τινος δὲν ἀπαγορεύεται, παραδείγματα ῥητὰ ἀναμφισβήτητον καθιστῶσι· διότι ὁ Βαλσαμὼν αὐτὸς ἐκτίθησιν ὅτι ὁ Γρηγόριος Θεολόγος ἐπίσκοπος Ναζιανζηνοῦ κατὰ τὸν ΙΔ'. ἀποστολικὸν κανόνα εἰς Κωνσταντινούπολιν μετετέθη, θελήσει τῆς ἐξουσίας καὶ τῆς ἐκκλησίας συναινέσει, δηλονότι ἀπὸ μικροτέρας εἰς μείζονα ἐπαρχίαν· ἀλλὰ καὶ ὁ Ἰωάννης Κωδωνάτος ἀπὸ μείζονος εἰς μικροτέραν ἐπαρχίαν, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐκκλησίας, ἵνα τὸ ποίμνιον ἐκεῖνα διδάξῃ· καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ῥωσσίᾳ ὁ Μακαρίτης Θεοτόκης τὸν Εὐγένιον διεδέχθη ἐπὶ Δαβωνίου τοῦ Χερσῶνος, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἀστραχανίαν μετέβη. Ὁ ἐν τῷ μνημονευθέντι δὲ κανόνι ὅρος ἵνα ἡ μετάθεσις ἀδεία ἐνεργῆται βασιλικῇ, πλείονα εἰς συνταγματικὴν πολιτείαν ἀξίαν ἔχει· διότι τὴν ἄδειαν ταύτην θέλει δώσει τὸ ἔθνος ὅλον καὶ ὁ βασιλεὺς ἀκολουθοῦντες τὸ σύνταγμα, τὸ τὰ πολιτικὰ καὶ πνευματικὰ διαγράφον συμφέροντα· εἰς πολιτείαν τοιαύτην δὲ δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ καὶ τῶν κανόνων ὅλων ἡ ἐκτέλεσις· διότι κανὼν ὑπάρχει δικαιοδοσίαν εἰς τοὺς πρεσβυτέρους διδοὺς, καὶ ἱερεῖς ὥρθησαν ξυριζόμενοι καὶ ἐπονομάζοντες ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπισκόπων ἐχόντων δικαιοδοσίαν ἐπ' αὐτῶν, μὴ δυναμένου ὅμως νῦν τοιούτου τινὸς νὰ ἐνεργηθῇ, προτιμότερον εἶναι τὸν ἁπλοῦν τοῦτον πολιτικὸν κανόνα, διὰ τὰς τότε ἀνάγκας ἐκδοθέντα, νὰ παραβῶμεν, ἢ τὸ ἀπαγορεῦον δικαιοδοσίαν τοιαύτην σύνταγμα πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῆς τῆς πολιτείας ἡμῶν. Παραδείγματα δὲ μεταθέσεως ἐπισκόπων τοιαῦτα, οἷα ἐπὶ τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, γενόμενα ἐξετάθησαν καὶ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν καὶ μετ' αὐτὴν πολλὰ ὑπάρχουσι· διότι ὁ νῦν Μεδενίτσης καὶ Ἀταλάντης ἦλθε κατὰ τὸ 1828, ὅταν ὁ Κυταχῆς ἐπολιόρκει τὰς Ἀθήνας, διορισθεὶς τότε ἐπίσκοπος Θηβῶν, ἀντὶ τοῦ ὑπάρχοντος ἐπισκόπου Θηβῶν τότε, συμπολεμοῦντος μεθ' ἡμῶν, οὐδόλως δέβεια κανονικῶς· καὶ ὁ Αἰγίνης ἦλθε διορισθεὶς ἐπίσκοπος Εὐβοίας, ὑπὸ τῆς εἰς τὴν ἐξουσίαν δούλης ἐκκλησίας, ὅταν ὁ νῦν Εὐβοίας καὶ Καρύστου, τὸ σεβαστὸν τοῦτο τοῦ ἀγῶνος λείψανον, μεθ' ἡμῶν ἠγωνίζετο. Δὲν πρέπει διὰ ταῦτα νὰ λέγεται

ὑπὲρ ἀνθρώπων, συλληφθέντων ὑπὸ τῶν στρατευμάτων ἡμῶν τότε, καὶ κατόπιν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως κατ' ἐπιείκειαν διορισθέντων εἰς τὰς ἐπισκοπὰς αὐτὰς, ὅτι παραβαίνομεν τοὺς κανόνας. Αὐτὸς ἔτι ὁ νῦν Λοκρίδος ἦτον πρῶτον μὲν Πατρῶν καὶ ἔπειτα Καρυταίνης· καὶ ὁ πρώην πρόεδρος Συνόδου μακαρίτης Ἀργολίδος, ἦτον Ἠλείας καὶ ἐπαύθη ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Μετρῶν, οὐχὶ ἐπ' ἐγκλήματί τινι ἀλλὰ δυνάμει τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων. Καὶ αὐτὰ δὲ τὰ κατὰ τὸν μακαρίτην Σαλαμῖνος οὕτως ἔχουσι· διότι ὁ ἐπίσκοπος οὗτος διεκρίνετο μὲν ἐπ' ἀγαθότητι οὐχὶ δὲ καὶ πολλῇ παιδείᾳ, ἵνα τὸ τῶν κανόνων πνεῦμα κατανοῇ· διορισθεὶς δυνάμει τῶν ἀναγνωσθέντων κανόνων εἰς Ἀχαΐαν, προσῆλθεν ἐνταῦθα μὲ πρόθεσιν ἵνα εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ ἐπισκοπὴν μεταβῇ· ἄνδρες ὅμως ἐνταῦθα τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ διέστρεψαν μεταπείσαντες αὐτὸν, ὅτι καὶ ἂν θέλῃ δὲν δύναται νὰ δεχθῇ τὴν μετάθεσιν ταύτην κατὰ τὸ ἀξίωμα, εἰς ὃ ἐκλήθη ἐκεῖ καὶ μενέτω· καὶ εἰς τούτους μὲν οὕτως ὑπαγόρευον τότε περιστάσεις καὶ συμφέροντα πολιτικά, ἡ δὲ σύνοδος τότε ἐπιτυχῶς εἰς τὸν ἅγιον Σαλαμῖνος ἀπέδειξεν ὅτι δὲν εἶχεν δίκαιον. Ἐκ τῶν ὑπερασπισάντων αὐτὸν τότε καὶ ὁ ἅγιος Κυνουρίας ὑπῆρχε, μέλος δὲ καπόιν ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς, τῆς τὸ νομοσχέδιον συνταξάσης, δὲν κατεχώρισεν ἐπισκοπὴν ἐν Κυνουρίᾳ, ἵνα εἰς ἄλλην μετατεθῇ ἐπισκοπὴν μᾶλλον συμφέρουσαν, ἀναγνωρίζων βέβαια ὅτι οὐδόλως ἐκ τῆς μεταθέσεως οἱ κανόνες παραβαίνονται. Καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει νῦν ἔτι καὶ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν καὶ πρότερον ἀπὸ τῆς ἐκλείψεως τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων τοιαῦται μεταθέσεις ἐνηργήθησαν· ἐπειδὴ δὲ ὁ κανὼν ἀπαιτεῖ βασιλικὴν ἄδειαν, θεωροῦνται δικαίως πᾶσαι αὗται ἄκυροι, ὑπαρχούσης μὲν τῆς διαγνώσεως τῆς συνόδου, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς βασιλ. ἀδείας μὴ ἀντικαθισταμένης ἀπὸ τῆς Σουλτανικῆς· καὶ ἂν τινες θελήσωσιν ὡς ἐγκύρους νὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτὰς, παρατηρεῖται ὅτι πρὸ 150 ἐτῶν καὶ αὐτοὶ οἱ ἀλβανοὶ ἦσαν ὀρθόδοξοι, ἐκ τῶν τυραννικῶν ὅμως τῶν Ὀθωμανῶν καταπιέσεων καὶ βασάνων ἠναγκάσθησαν νὰ μεταπροεβεύσωσι δόγμα ἕτερον τὸ Μωαμεθανικόν· Καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ οὕτως ἴσως ἠθελαμεν καταντήσει ἐὰν τὰ ὅπλα δὲν ἐλαμβάνομεν, διότι οἱ Ὀθωμανοὶ ὡς ἀγαθοεργὸν τοῦτο νομίζουσι· οὐδέποτε δὲ ἡ τοῦ Σουλτάνου ἄδεια τὴν ὑπὸ τοῦ κανόνος ἀπαιτουμένην βασιλικὴν δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Κυβερνήτου ἔτι πολλὰ μεταθέσεως παραδείγματα ὑπάρχουσι, καὶ αὐτὸς ὁ ἅγιος Δαμαλῶν τοποτηρητὴς Ναυπλίας διωρίσθη, μεταβὰς εἰς Ναύπλιον ἵνα πλείους ψυχὰς

ποιμάνῃ, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐκκλησίας, ὡς καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος. Ἐπειδὴ δὲ καὶ περὶ τοῦ ὀνόματος τῶν ἐπισκόπων αὖθις ἐπανέλαβέ τινα ὁ προαγορεύσας, ἐπαναλαμβάνεται εἰς ἀπάντησιν πάλιν ὅτι εἰς τὴν προτεθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ τροπολογίαν πολλαχοῦ οἱ ἐπίσκοποι διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἐπαρχίας καὶ οὐχὶ τῆς πόλεως κατονομάζονται. Ἐπὶ δὲ τῆς Λοκρίδος ἐπήνεγκεν ὅτι ἂν ἡ πρότασις ἡ γενομένη καὶ παρ' ἄλλων ὑποστηρίζεται δύναται νὰ ψηφοφορηθῇ, καὶ ἐπειδὴ προσδιωρίσθη ἤδη ὁ ἀριθμὸς τῶν 29 ἐπισκόπων, δὲν δύναται δὲ νὰ προστεθῇ ἕτερος ὑπαρχουσῶν τῶν 29 ἐπισκοπῶν συγκατατίθεται, ἐὰν παραδεκτὴ ὑπὸ τῆς βουλῆς γίνῃ, νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἠλείας, καί τοι τεσσαράκοντα χιλιάδας λαοῦ ἔχουσαν· ἐπὶ πᾶσιν ὅμως τὸ ἁμάρτημα αὐτῶν εἶναι τῶν προτεινόντων, μὴ ὑποβαλόντων κατὰ τὴν προχθὲς τροπολογίαν ἰδίαν, ἵνα ψηφίσῃ αὐτὴν ἡ βουλή, ὡς καὶ ὑπὲρ τῆς Ἄνδρου ἐψήφισε τοιαύτην.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι ὁ προλαλήσας συνῆνωσε δύο διάφορα ζητήματα τὸ περὶ μεταθέσεως τῆς ἐπισκοπικῆς καθέδρας ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ τὸ περὶ μεταθέσεως τοῦ ἐπισκόπου ἀπὸ τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ εἰς ἄλλην· ἐκτὸς δὲ τούτου συνέτριψε τὸ κῦρος τῶν κανόνων, διελὼν αὐτοὺς εἰς πνευματικοὺς καὶ δογματικούς, ἀποδοὺς εἰς τοὺς πρώτους μεῖζον τῶν δευτέρων κῦρος, καὶ ὑποστηρίξας τοὺς λόγους αὐτοῦ διὰ παραδειγμάτων τῶν καταχρήσεων. Προκειμένου δ' ἤδη λόγου περὶ μεταθέσεως τῆς ἐπισκοπικῆς καθέδρας, θέλει ἐπιληφθῇ καὶ αὐτὸς τοῦ δευτέρου ζητήματος· καὶ ἀποκρούει μὲν ἐκ προοιμίων τὴν παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος γενομένην τῶν κανόνων διαίρεσιν, διότι ὅλον τὸ ἄθροισμα τῶν κανόνων παραδέχεται ἡ ἐκκλησία μὴ διακρίνουσα μεῖζον ἢ ἔλαττον κῦρος· ἐξελέγχει δὲ καὶ τὰ ἐκ τῶν καταχρήσεων ληφθέντα παραδείγματα, διότι αὗται δὲν ἀποτελοῦσι κανόνα, ὁδηγὸς δὲ τῶν κανονικῶν ζητημάτων εἶναι τὸ σύνολον τῆς κανονικῆς νομοθεσίας. Ταύτην λοιπὸν τύπον καὶ ὑπογραμμὸν ἔχοντες καὶ ὑπὸ ταύτης ὁδηγούμενοι ὀφείλομεν νὰ λύωμεν τὰ κανονικὰ ζητήματα, λίαν ἀπέχοντες τῆς μεριστικῆς κατασκευῆς καὶ τῶν ἐκ τῶν καταχρήσεων παραδειγμάτων· ἐπειδὴ δὲ ὁ προλαλήσας οὐδὲν ἀντέταξε περὶ τῆς μεταθέσεως τῆς ἐπισκοπικῆς καθέδρας πρὸς τὸν ῥητὸν κανόνα, ἐξ οὗ ἐξάγεται, ὅτι ἄνευ συμπράξεως κανονικῆς καὶ συνοδικῆς δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἡ μετάθεσις, χρήζουσιν ἀπαντήσεως μόνα τὰ περὶ τοῦ δευτέρου ζητήματος ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα. πρὸς τοῦτο δὲ ἀρκεῖ ν' ἀναγνώσῃ τις ὅλους τοὺς περὶ μεταθέσεως ἐπισκόπων πραγματευομένους κανόνας, μετὰ τῆς ἑρμηνείας αὐτῶν, διὰ νὰ πεισθῇ, ὅτι μετάθεσις ἐπισκόπων δὲν γίνεται εἰμὴ ἐπὶ χρησίμων περιστάσεων, λόγῳ κινδύνου πνευματικοῦ, καὶ ἐπὶ ἐξόχου καὶ ἰδιαζούσης παιδείας ἀπαιτουμένης πρὸς στηριγμὸν τῆς κινδυνευούσης ἐκκλησίας. Ἀνέγνω δὲ τὸν ιδ'. ἀποστολικὸν κανόνα ὁλόκληρον μετὰ τῆς ἑρμηνείας αὐτοῦ ἐν 9 τοῦ πηδαλίου σελίδι ὄντα, τὸν ιε'. τῆς πρώτης οἰκουμενικῆς συνόδου καὶ τὴν ἑρμηνείαν αὐτοῦ ἐν σελίδι 80 τὸν κά. τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ συνόδου, καὶ τὸν πρῶτον τῆς ἐν Σαρδικῇ καὶ τελευταῖον τὸν κζ'. τῆς ἐν Καρθαγένῃ μετὰ τῆς ἑρμηνείας αὐτοῦ. Ἀναπτύσσων δ' ἕνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ὑπεδείκνυε τοὺς αὐστηροὺς ὅρους, ὑφ' οὓς ἐπιτρέπεται νὰ γίνωνται αἱ μεταθέσεις, ὡς ἡ τοῦ Γρηγορίου ἀπὸ Σασίμων εἰς Κωνσταντινούπολιν ἕνεκα τῶν τότε χρησίμων περιστάσεων διὰ τὰς αἱρέσεις, καὶ τῆς ἐξόχου τοῦ ἁγίου ἱκανότητος καὶ σοφίας, καὶ ὅτι πᾶσαι αἱ σύνοδοι αὐστηρῶς κατὰ τῶν καταχρήσεων κατηγόρησαν, καὶ μάλιστα ἡ ἐν Σαρδικῇ ἥτις ἀδαμαντίνῳ σκήπτρῳ τὰς καταχρήσεις ἀπέκρουσε. Τοὺς κανόνας δὲ τούτους ἔχων ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ ἀοίδιμος Σελασίας ἐτήρησεν αὐτοὺς καὶ μνήμην ἀΐδιον ἐκτήσατο. Κανονικῶς ὅθεν δὲν ἐπιτρέπεται μετάθεσις ἐπισκόπου ἀπὸ τῆς ἰδίας εἰς ἄλλην ἐπισκοπήν. Μετὰ δὲ τοῦτο μετέβη εἰς τὰ περὶ τῆς ὀνομασίας τῶν ἐπισκόπων, περὶ ἧς ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι εἰς τὴν τροπολογίαν του δὲν ὠνόμασεν αὐτὰς ὅλας ἀπὸ τῶν πόλεων, καὶ εἶπεν ὅτι ὡς δεῖγμα τῆς δυσμενείας, μεθ' ἧς ὁ προαγορεύσας προσβάλλει τοὺς λόγους του παραμορφόνων αὐτούς, προσφέρει τοῦτο· ὅτι πάσας τὰς ἐπισκοπὰς ἀπὸ τῶν πόλεων, τὰς ὁποίας καθέδρας ὥρισεν, ὠνόμασε, δίδων εἰς αὐτὰς τὰς σημερινὰς ὀνομασίας· οὕτως ὠνόμασεν ἐπισκοπὴν Πύλου, Λαμίας κτλ. τὴν ἐπισκοπὴν Νεοκάστρου Ζητουνίου κ. τ. ε. Ἀνέγνω δὲ ὅλον τὸν καταλόγον τὸν κατὰ τὴν τροπολογίαν του ἐπισκοπῶν, καὶ ἐπεβεβαίωσεν ὅτι οὐδόλως εἰς ἑαυτὸν ἀντιφάσκει.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι καὶ τοι ἀναγνοὺς τὸ πηδάλιον καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν δὲν τολμᾷ ν' ἀποδυθῇ εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν κανόνων ὡς ὁ πρὸ τοῦ προλαλήσαντος ἀγορεύσας, ὅστις εἶπεν, ὅτι ὁ ἅγιος Σελασίας δὲν ἐννόει τοὺς κανόνας, καὶ παρ' ἄλλων παρωθήθη εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ γενόμενον κίνημα, μάλιστα δὲ παρὰ τοῦ ἁγίου Κυνουρίας· ἂν καὶ τιμὴν μεγάλην νομίζῃ ὅτι θέλει κάμει εἰς αὐτὸν ὑποθείς, ὅτι οὗτος ἐννοεῖ τοὺς κανόνας ὡς ὁ ἅγιος Σελλασίας, ὅστις ἐξ ἰδίας συναισθήσεως ὅτι ἐπλήρου τοὺς κανόνας, ὡς ἔπρεπεν, ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἀπόφασίν

του. Ἐν τούτοις φρονεῖ, ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῶν κανόνων εἶναι ἐπίσημος καὶ οὐχὶ τόσον εὐδιάλυτος, καὶ νομίζων καταλληλον νὰ μὴ ἐπέμβῃ ἡ βουλὴ εἰς λεπτομερείας ὑποστηρίζει τὴν προταθεῖσαν παρὰ τοῦ βουλευτοῦ τῆς Τήνου πρότασιν, ἵνα ἐπεκταθῶσιν αἱ ἐπισκοπαὶ τῶν ἐχόντων ἤδη ἐπισκοπὰς ἐπισκόπων ζώντων, ἂν συγκατατίθενται εἰς τοῦτο, τὸ ὁποῖον τότε δὲν εἶναι ἐναντίον τῶν κανόνων, ἢ ἐν περιπτώσει μὴ συγκατανεύσεως νὰ διατηρῆται μὲν ἡ ἐπισκοπὴ τῶν ὑπαρχόντων ἐπισκόπων μέχρι τοῦ θανάτου αὐτῶν, ἀκολούθως δὲ νὰ πραγματοποιεῖται ὅ,τι ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρίζεται. Διότι καὶ ἡ ἀντιβασιλεία εἰς τὰ 1833 ἀπεφάσισε νὰ γίνωσιν ἐπισκοπαὶ δέκα, ἀλλ' ἀφῆκε τοὺς ὑπάρχοντας ἐπισκόπους, ἐπιφυλαττομένη νὰ συγχωνεύσῃ τὰς ἐπισκοπὰς αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν των· οὕτω λοιπὸν δύνανται νὰ συμβιβασθῶσιν αἱ συνειδήσεις πάντων.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος, ὅτι εὑρισκόμενοι εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ γ'. παραγράφου τοῦ β'. ἄρθρου παραδόξως μετέβημεν εἰς τὸ δ'. ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἐνῷ τὸ περὶ ἐπισκοπῆς Λοκρίδος καὶ Φθιώτιδος ζήτημα ἀφορᾷ μετάθεσιν ἕδρας ἐπισκοπικῆς καὶ οὐχὶ ἐπισκόπου. Πρὸς τὴν τοιάυτην δὲ τῆς καθέδρας μετάθεσιν οὐδὲν κώλυμα ὑπάρχει, καθότι περὶ τούτου ἐγένετο καὶ πρότερον ἀπόφασις τῆς βουλῆς· ἐκ δὲ τοῦ παρὰ τῶν ἀντιλεγόντων εἰς ἀπόδειξιν ἀναγνωσθέντος νζ'. κανόνος τῆς ἐν Καρθαγέννῃ συνόδου, ἐξάγεται, ὅτι ὁ κανὼν οὗτος σκοπὸν προτίθεται νὰ περιορίσῃ τοὺς ἐπισκόπους, ἵνα μεταφέρωσιν οἰκειοθελῶς καὶ ἀφ' ἑαυτῶν τὴν ἕδραν των ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ἰδίας ὠφελείας ἕνεκα, ὅπερ καὶ οἱ πολιτικοὶ νόμοι ἀπαγορεύουσιν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων· διότι οὔτε οἱ στρατιωτικοὶ οὔτε οἱ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι δύνανται νὰ ἀλλάττωσιν αὐθαιρέτως τὰς ἕδρας τῆς ὑπηρεσίας των. Ἀλλ' οὐδέποτε ἀπαγορεύεται ἡ μετάθεσις τῆς ἐπισκοπικῆς καθέδρας, ὅταν δὲν γίνεται αὐθαιρέτως καὶ αὐτογνωμόνως παρὰ τῶν ἐπισκόπων, ἀλλ' ἐγκρίσει τῆς ἱερᾶς συνόδου, καὶ διατάξει τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἐγκρινόντων τὴν καταλληλοτέραν. Φρονεῖ ὅθεν, ὅτι τὸ πρῶτον τοῦτο ζήτημα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ λυθῇ ἀσχέτως πρὸς τὸ δεύτερον, εἶναι αὐτὸ δηλον. Περὶ δὲ τοῦ δ'. ἂν καὶ μέλλῃ νὰ λυθῇ τοῦτο ἄλλοτε ἐν οἰκείῳ τόπῳ κεχωρισμένως, λέγει ὅμως καὶ ἤδη εἰς ἀπάντησιν τῶν περὶ τούτου λεχθέντων, ὅτι πάντων τῶν ἀναγνωσθέντων κανόνων σκοπὸς εἶναι νὰ κωλύσωσι τὰς αὐθαιρέτους μεταθέσεις τῶν ἐπισκόπων ἀπὸ τῆς ἰδίας εἰς ἄλλην ἐπισκοπήν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν λαμβανομένων προφυλάξεων κατὰ τῶν ῥαδιουργιῶν, τὰς

ὁποίας ἠδύναντο νὰ κάμωσι τυχὸν οἱ ἐπίσκοποι, προκαλοῦντες παρὰ τῶν λαῶν εἰς οὓς ἐπεθύμουν νὰ μεταβῶσιν ἔγγραφα προσκλητήρια, διότι γνωστὸν εἶναι ὅτι αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἐπισκόπων ἐγίνοντο ποτὲ μὲν παρὰ τοῦ ἀνωτέρου κλήρου, ποτὲ δὲ παρὰ τοῦ λαοῦ· καὶ ἐκ τῶν ῥητῶν ἐκφράσεων, ὅτι δὲν δύναται ὁ ἐπίσκοπος νὰ κάμῃ « ἀφ' ἑαυτοῦ » τὴν μετάθεσιν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται διὰ μιᾶς τῶν ἀνωτέρων ἀποφάσεως, ἐκτιμώντων τὴν ἀνάγκην τῆς μεταθέσεως. Οὐδέποτε δὲ θεωρεῖται ἀπολύτως ἀδύνατος ἡ μετάθεσις, ἀλλ' ἀπαιτεῖ ἀνάγκην τινὰ ὁμολογουμένην· τοιαύτη δ' ἐπὶ τῆς παρούσης περιστάσεως ὑπάρχει. Διότι τὸ 105 ἄρθρον τοῦ συντάγματος ἐπιβάλλει τὸ χρέος εἰς τὰς βουλὰς νὰ σκεφθῶσι καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν· ἐπειδὴ ἡ συνέλευσις εἶχε βέβαια ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς τὰς ὑπαρχούσας ἐπισκοπὰς μεγάλη ὑπῆρχεν ἀνωμαλία, ἥτις γενομένη διὰ τὰς τότε περιστάσεις διετηρεῖτο, ἂν καὶ ἀπὸ τοῦ 1833 ἐπελήρθη τῆς τούτων μεταρρυθμίσεως ἡ κυβέρνησις. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ συνέλευσις ἀνέθηκεν εἰς τὰς βουλὰς νὰ κανονίσωσιν ὁριστικῶς τὰ περὶ ἐπισκοπῶν, εἶναι ἀναντιῤῥήτως ἀνάγκη νὰ νομοθετηθῶσι τὰ περὶ τούτων· ἐπειδὴ δὲ θέλομεν φθάσει εἰς τὸ ἀποτέλεσμα συγχωνεύοντες καὶ μεταθέττοντες ἐξ ἀνάγκης ἐπισκοπάς, οὐδεμίαν παράβασιν τῶν κανόνων πράττομεν· διότι εἰς τοῦτο λαμβάνει μέρος ἡ ἱερὰ σύνοδος, ἡ κυβέρνησις καὶ τὸ ἔθνος. Καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ἐπισκόπων ἡ συγκατάθεσις ὑπάρχει εἰς τὰς προτεινομένας διαιρέσεις, διότι πολλοὶ τούτων ἦσαν μέλη εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐπιτροπὴν, κατὰ γνωμοδότησιν τῆς ὁποίας ἀπεφασίσθησαν ταῦτα· δὲν εἶναι λοιπὸν δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ ἐν τούτοις ἀντίφασίς τις πρὸς τοὺς κανόνας· οὔτε τὸ πνεῦμα δὲ τῶν κανόνων εἶναι τοιοῦτον, ὁποῖον τινὲς παρέστησαν· ἀλλὰ καὶ τοιοῦτον ἂν ἦτο, οὐδεμία παράβασις τῶν κανόνων ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπάρχει, διότι εἶναι ἀνάγκη ἀπόλυτος νὰ νομοθετηθῶσι τὰ τοιαῦτα. Ἂν δ' ἀπολύτως παραδεχθῶμεν, ὅτι κατ' οὐδεμίαν περίστασιν δύναται νὰ γίνῃ μετάθεσις ἐπισκόπων, θέλομεν εὑρεθῇ περιπεπλεγμένοι, ἂν οὐχὶ διὰ τὸ παρὸν, ὅτε ὑπάρχει ἀνάγκη ἀκαταμάχητος, τοὐλάχιστον ἐπὶ τὸ μέλλον· διότι ἐὰν ἐπίσκοπός τις δὲν πράττῃ μὲν ἔγκλημα, δι' ὃ νὰ κριθῇ καταδικαστέος ἢ ἀποβλητέος, διὰ διαγωγὴν ὅμως, τὴν ὁποίαν δύναται τυχὸν ν' ἀναδείξῃ εἴς τινα τόπον, ἢ διὰ μέρος, τὸ ὁποῖον εἰς ὑπόθεσίν τινα λάβῃ, καταστάθῃ ἀνοικονόμητος, ποῖαι τότε θέλουσιν εἶσθαι αἱ συνέπειαι τοῦ ἀδυνάτου τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ; Ἀποφασίσαντες ὅθεν 29 ἐπισκόπους καὶ

ἀναγνωρίζοντες, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἔχει καλῶς, δὲν δικαιούμεθα κωλυόμενοι εἰς τὴν συγχώνευσιν τῆς ἐπισκοπῆς Λοκρίδος καὶ Φθιώτιδος, ἐκ τῆς ἰδέας, ὅτι ὑπάρχει ἐπίσκοπος εἰς Λοκρίδα· διότι σήμερον ἔχομεν 10—12 ἐπισκόπους ζῶντας, τῶν ὁποίων τινὲς εἰς ἔσχατον φθάσαντες γῆρας ὀλίγα ἔτη δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν. Περὶ δὲ τῆς γενομένης προτάσεως παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ ἐκ Τήνου παρετήρησεν, ὅτι αὕτη ἀντιβαίνει οὐχὶ μόνον εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν εἰς 29, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν προγενομένην ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς περὶ τοῦ ἐπισκόπου Αἰγίνης· οὐδ' εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνωσι τοιαῦται ἐξαιρέσεις, δι' ὧν θέλομεν καταστρέφει ὅ,τι παραδεχόμεθα. Περαίνων δὲ τὸν λόγον παρετήρησε περὶ τοῦ ἀειμνήστου Σελλασίας ὅτι εἶναι λυπηρὸν καὶ δυσάρεστον νὰ φέρηται ἤδη εἰς τὸ μέσον τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγένετο λόγος, ἅπαντα ὅτι πρέπει νὰ ἐνθυμηθῇ ἕκαστος, ὅτι ἄλλαι ἦσαν ἐκεῖναι αἱ περιστάσεις, καὶ ἡ μετάθεσις τότε δὲν ἐγίνετο ἐκ τινος ἀνάγκης, ὁποία ὑπάρχει τὴν σήμερον, ὅτε ἀποφασίζομεν περὶ τοῦ ὅλου. Δὲν πρέπει δὲ ν' ἀποδοθῇ οὔτε ἀνικανότης οὔτε ἀπειρία τῶν κανόνων εἰς τὸν ἀρχιερέα, ὅστις καὶ ὡς Βουλευτὴς καὶ ὡς ἐπίσκοπος διεκρίνετο, ἀλλ' ὑπέθηκεν ὅτι ἡ μετάθεσις ἐγένετο διὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς ἐπισκοπῆς του, τὴν ὁποίαν ἄλλος ὑπέβλεπεν. Ἤδη ὅμως οὐδεμία τοιαύτη περίστασις ὑπάρχει, ἀλλὰ πρόκειται περὶ ἐκτελέσεως ῥητῆς τοῦ συντάγματος διατάξεως.

Μετὰ ταῦτα, τῆς Βουλῆς ψωτισθείσης, ὁ πρόεδρος ἠρώτησεν ἂν ἐπιθυμῇ ἡ Βουλὴ νὰ λύσῃ ἤδη τὸ ζήτημα, ἀποφαινομένη περὶ τῆς προταθείσης προτάσεως ἢ ἀναβάλλει ν' ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῆς ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ δ'. ἄρθρου· συναινούντων δὲ πάντων ν' ἀποφασισθῶσι τὰ περὶ τῆς τροπολογίας ἐν τῷ δ'. ἄρθρῳ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 2 ἐδάφιον τοῦ γ'. § τοῦ δ'. ἄρθρου ὡς εἶχεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ὁ δ'. παράγραφος τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ὁ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχων οὕτως·

«Δ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας τρεῖς.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀκαρνανίας περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Βόνιτσα.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Εὐρυτανίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Εὐρυτανίαν καὶ Τριχωνίαν· καθέδρα Καρπενήσιον.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Αἰτωλίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Μεσολογγίου καὶ Ναυπακτίας· καθέδρα Μεσολόγγιον.»

Ἐπὶ τούτου παρετήρησέ τις, ὅτι ἂν καὶ ὑπῆρχεν ἀναγκαίως νὰ ἔχῃ ἡ ἐπαρχία Ναυπακτίας ἴδιον ἐπίσκοπον ὡς ἔχουσα ἔκτασιν κατὰ μῆκος 17 ὡρῶν καὶ περιέχουσα 20,000 κατοίκων, ἐπειδὴ δὲ, ὁρισθέντος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκόπων, καθίσταται τοῦτο ἀδύνατον, συνίστησι μὲν τοῦτο εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ τὰς Βουλὰς νὰ ἐρευνήσωσιν αὐτό, καὶ ἂν ἀναγκαῖος κριθῇ ὁ διορισμὸς ἰδίου ἐπισκόπου, νὰ διορισθῇ τοιοῦτος, πρὸς θεραπείαν τῆς ἀνάγκης ταύτης· προτείνει δὲ ἤδη νὰ μετατεθῇ ἡ ἕδρα τοῦ ἐπισκόπου εἰς Ναύπακτον, διότι αὕτη ἦτο καὶ ἄλλοτε τῆς ἀρχιεπισκοπῆς καθέδρα, καὶ ἔχει καὶ μεγαλητέραν ἀνάγκην καὶ θρησκευτικῶς καὶ πολιτικῶς.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι τὴν ἀνάγκην ταύτην ἔχει ὡσαύτως καὶ τὸ Μεσολόγγιον, τὸ ὁποῖον τὸν αὐτὸν περίπου πληθυσμὸν ἔχει, καὶ πάλαι δὲ τοῦτο εἶχεν ἐπίσκοπον, ὅστις ἐκαλεῖτο ὁ Ἀχελώου, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ περιφέρεια ἐξετείνετο ἀπὸ Ἀχελώου μέχρις Εὐήνου· ὡς ἡ τοῦ ἐπισκόπου Ναυπακτίας ἀπὸ Εὐήνου μέχρι Μόρνου, διότι εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ὑπῆρχον τρεῖς ἐπίσκοποι. Οὐδεὶς λοιπὸν λόγος ὑπάρχει νὰ μετατεθῇ ἡ καθέδρα τῆς ἐπισκοπῆς εἰς Ναύπακτον ἀπὸ Μεσολογγίου ἐνῷ καθεδρεύουσιν ὅλαι αἱ τοῦ Νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ἀρχαὶ διὰ τὰ μεγάλα ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως γενόμενα ἐν αὐτῷ ἔργα. Φρονεῖ ὅμως, ὅτι εἶναι συμφερώτερον νὰ ἑνωθῇ ἡ Ναύπακτος μὲ τὴν Καλλιδρόμην, τὸ δὲ Μεσολόγγιον μετὰ τῆς Τριχωνίας, διότι οὕτω γίνεται διαίρεσις φυσικωτέρα καὶ ὁμοιόμορφος μὲ τὴν παρὰ τῶν ποταμῶν καὶ τῶν ὀρέων ὑπάρχουσαν.

Ὑποστηριζόντων καὶ ἄλλων τὴν διαίρεσιν ταύτην, παρετήρησέ τις, ὅτι, ἂν αὕτη γείνῃ δεκτή, πρέπει πάλιν νὰ ὁρισθῇ καὶ ἕδρα τῆς ἐπισκοπῆς Εὐρυτανίας τὸ Καρπενήσιον, διότι τοῦτο εἶναι οὐχὶ μόνον τὸ κέντρον τῆς Εὐρυτανίας, ἐνῷ ἡ Ναύπακτος εὑρίσκεται εἰς τὸ ἄκρον αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ πλησίον τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς ὑπάρχει, καὶ κλίμα ἔχει ὑγιεινότερον, καὶ πληθυσμὸν μεγαλήτερον· διότι οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀναβαίνουσιν εἰς 30,000 καὶ θέλει ἀδικηθῇ μεγάλως ἡ ἐπαρχία αὕτη, ἤτις εἶχεν δύο ἐπισκόπους τὸν Ἀγράφων καὶ τοῦ Καρπενησίου, ἂν στερηθῇ καὶ αὐτὴς τῆς ἐπισκοπικῆς καθέδρας· ἐνῷ, ὡς εἴρηται, τὸ Καρπενήσιον εἶναι τὸ κεντρικώτερον τῆς ἐπαρχίας μέρος, καὶ κατ' ὀρθὸν λόγον παρ' αὐτῷ πρέπει νὰ μένῃ ὁ ἐπίσκοπος. Μετὰ ταῦτα ἐπειδὴ πάντες μὲν παρεδέχοντο τὴν γενομένην διαίρεσιν τῶν ἐπισκοπῶν ὡς προετέθη, ἤτοι α 1) ἐπισκοπὴ Εὐρυτανίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Εὐρυτανίας καὶ Ναυπακτίας. 2) Ἐπισκοπὴ

Αἰτωλίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Μεσολογγίου καὶ Τριχωνίας, καθέδρα Μεσολόγγιον», διερωτῶσιν δὲ περὶ τῆς καθέδρας τῆς πρώτης, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται ὡς καθέδραν αὐτῆς τὴν Ναύπακτον· αὕτη δὲ ἀποφανθεῖσα ἐπὶ τούτου ἀποφατικῶς, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καθέδραν τὸ Καρπενήσιον, ὡς τὸ νομοσχέδιον εἶχεν. Οὕτω δ' ἐγένετο δεκτὸς ὁ δ'. παράγραφος, περιέχων 3 ἐπισκοπὰς κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, τῶν ὁποίων αἱ δύο τελευταῖαι ἔλαβον τὴν ἄνω μνημονευθεῖσαν διαίρεσιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μιλ. Χ. Μελέτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΓ'.

Τῆς 11 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν ἑνδεκάτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 90, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 11, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 ἀναφορᾶς, περὶ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν Αἰγίου, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 27 διευθυνθεῖσαν εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου, ὡς κατεπείγουσαν ἀναφορὰν διαφόρων πολιτῶν τοῦ δήμου Λιγιαίων, δι' ἧς οὗτοι ἐκθέτουσιν ὅτι μεγάλαι παρανομίαι, προσβάλλουσαι κυρίως τὰς βάσεις τοῦ περὶ δήμων Νόμου, ἔλαβον χώραν ἐκ προθέσεως, ἐκ μέρους τῶν ἐκεῖ πολιτικῶν ἀρχῶν, ὡς πρὸς τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου

Αἰγίου· τὰς παρανομίας ταύτας ἐκθέσαντες ἐν καιρῷ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον, καὶ μὴ ἰδόντες οὐδεμίαν περιστολὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν αὐτῶν καταφεύγουν ἤδη πρὸς τὴν Βουλὴν, παρακαλοῦντες αὐτὴν ἵνα φροντίσῃ περὶ τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν προσβληθέντων τιμαλφεστέρων αὐτῶν δικαίων. Καὶ σκεφθεῖσα ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων.

Γνωμοδοτεῖ,

Νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, προσκαλούμενον ἵνα, ἐὰν τὰ ἀναφερόμενα ἔχωσιν ἀληθῶς, δώσῃ ὅσων τάχιον τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανοποίησιν πρὸς τῶν Νόμον, καὶ κοινοποιήσῃ ἐν καιρῷ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν του πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἀθῆναι, τὴν 11 Ἰανουαρίου 1847.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Ἄγγελος Γ. Τσάνος.»

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους εἰς ἐπισκοπὰς Νομοσχεδίου· ἐπὶ τοῦ εἰδαρίου δὲ Α'. τοῦ § ε. παρετήρησέ τις, ὅτι ἵνα συντελεστικὴ καταδειχθῇ ἡ σύστασις τῆς ἐπισκοπῆς πρέπει καὶ εἰς τὸ κεντρικώτερον τῆς ἐπαρχίας μέρος ἡ ἕδρα αὐτῆς νὰ ὁρισθῇ· ἀλλὰ τὸ μὲν Ναύπλιον ἐν γωνίᾳ που ἀμφοτέρων τῶν ἐπαρχιῶν, τῆς τε τοῦ Ἄργους καὶ τῆς Ναυπλίας, κεῖται, τὸ δ' Ἄργος, τὸ κέντρον τούτων ὑπάρχον, δικαιοῦται ἵνα καὶ ὡς ἕδρα ὁρισθῇ. Καὶ εἶχε μὲν ἀνέκαθεν ἐν αὐτῷ τὰς τῶν ἀρχῶν ἕδρας, κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ὅμως, συγκεντρωθεισῶν ἐκ τῆς ἀνάγκης διὰ τὸ ἐν Ναυπλίῳ φρούριον ἁπασῶν τῶν ἀρχῶν ἐκεῖ, ἐστερήθη τοῦ πλεονεκτήματος τούτου ἡ πόλις τοῦ Ἄργους. Καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐπὶ μέγα ἐπιῤῥέει ἡ καθέδρευσις που τῶν ἀρχῶν εἴς τε τῶν ἠθῶν τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τοῦ ἐμπορίου τὴν ζωηροτέραν κίνησιν, μ' ὅλα ταῦτα οὐδέποτε τούτου οἱ Ἀργεῖοι ἐζηλοτύπησαν. Ἀλλὰ νῦν, ἐπειδὴ καὶ κατάστημα ἐπισκοπῆς ὑπάρχει ἔκτοτε ἄχρι τοῦδε οὕτως ὀνομαζόμενον, καὶ ἐπειδὴ ὁ μὲν τοῦ Ἄργους δῆμος, εἰς τὴν πρώτην μεταξὺ τῶν τεσσάρων δήμων καθ' ὅλον τοῦ Κράτους τάξιν ὑπαγόμενος, εἴκοσι δύω περίπου χιλιάδας ψυχῶν περιέχει, ὁ δὲ τοῦ Ναυπλίου, εἰς τὴν δευτέραν τάξιν, τέσσαρας ἢ πέντε χιλιάδας ψυχῶν ἔχει· καὶ ἐπειδὴ τὸ μὲν Ἄργος ἡ κεντρικωτέρα τῆς ἐπαρχίας πόλις κεῖται, τὸ δὲ Ναύπλιον ἐν γωνίᾳ καὶ ἀποκέντρῳ· διὰ ταῦτα νὰ ὁρισθῇ πρέπει ὡς ἕδρα τῆς ἐπισκοπῆς τὸ Ἄργος. Ἵνα δὲ μὴ λεχθῇ ὅτι ὁ ἐπί-

σκοπος πρέπει νὰ ἑδρεύῃ ἔνθα καὶ αἱ ἄλλαι ἀρχαὶ, ἀπαντᾶται ἀπὸ τοῦδε ὅτι οὐδεμία τούτου ἀνάγκη ὑπάρχει, ἕνεκα τοῦ ὁποίου καὶ ἄλλως ἐπὶ πολλῶν ἐπισκοπῶν ἀνωτέρω ὡρίσθη.

Ἀντείπεν ἄλλος ὅτι ὁ μὲν τοῦ προαγορεύσαντος ζῆλος ἵνα τὸν ἐπίσκοπαν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ἄργους ὁρίσωμεν, καταφαίνεται ἐκ τῶν λεχθέντων· μὴ ὄντος δὲ τούτου δυνατοῦ, συγχωνευθεισῶν ἤδη πολλῶν ἐπαρχιῶν εἰς μίαν ἐπισκοπὴν, νὰ σκεφθῶμεν ὀφείλομεν, ὡς καὶ τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον τὴν πόλιν τοῦ Ναυπλίου ὡς ἕδραν τῆς ἐπισκοπῆς ἔταξεν. Ἀλλὰ καὶ οἱ δοθέντες πρὸς μετάθεσιν τῆς ἕδρας λόγοι δὲν εἶναι ἰσχυροὶ, διότι τὸ Ἄργος δὲν κεῖται μακρὰν τοῦ Ναυπλίου, ἀλλὰ ἐν ὥρᾳ μιᾷ μεταβαίνει τις ἐκεῖ ἐξ Ἄργους διὰ τοῦ ὀχήματος. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ Ναύπλιον διετέλεσεν ἄλλοτε πρωτεύουσα τοῦ ἔθνους ὅλου, καὶ ἄστυλον μάλιστα τῶν Κυβερνήσεων ἐν πολέμῳ καὶ δεινοῖς ἄλλοις, οὐδέποτε ἐδικαιούμεθα ἂν δὲν ὡρίζομεν αὐτὸ ὡς ἕδραν τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ ἂν οὐδεὶς ἄλλος ὑπὲρ τούτου λόγος ἦτον. Μ' ὅλον ὅτι καὶ ἄλλοι πολλοὶ ὑπάρχουσιν, ἥ τε ἀνάγκη ἵνα συνεδρεύῃ ὁ ἐπίσκοπος ἔνθα καὶ αἱ ἄλλαι ἀρχαὶ, καὶ αἱ ἐν Ναυπλίῳ ὑπάρχουσαι ἄλλαι ὑπὲρ τοῦ ἐπισκόπου εὐκολίαι, πρὸς δὲ καὶ ἡ μικρὰ τοῦ Ἄργους ἀπὸ τοῦ Ναυπλίου ἀπόστασις.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρῶτον ἀγορεύσας ὅτι δὲν δικαιούμεθα παραδεχόμενοι τὴν πόλιν τοῦ Ναυπλίου ὡς ἕδραν τῆς ἐπισκοπῆς, διόφι μόνον αὐτὴν τὸ ὑπουργεῖον ἔταξε, καὶ ὁ προαγορεύσας διϊσχυρίσθη· διότι δὲν ὀφείλομεν δεσποτικῶς νὰ παραδεχώμεθα τὰς κρίσεις τῶν ἀπὸ τοῦ γραφείου αὐτῶν τὸν παρόντα Νόμον συνταξάντων. Ἐπειδὴ δὲ πάντες τὴν ἀπὸ Ναυπλίου εἰς Ἄργος ἀπόστασιν γνωρίζομεν, οὐδὲν περὶ τούτου λέγεται ἤδη· παρατηρεῖται μόνον ὅτι ἂν μικρὰ ἦναι ἡ ἀπόστασις, τοῦτο νὰ προταθῇ δύναται καὶ ὑπὲρ τοῦ Ἄργους ὡς ἕδρας, διότι οὕτω δὲν θέλουσι δυσκολεύεσθαι ἐπὶ μέγα οἱ Ναυπλιεῖς· πρὸς δὲ, τὸ Ναύπλιον ὡς φρούριον κατὰ τὴν νύκτα πᾶσαν εἶναι κεκλεισμένον, καὶ ἂν τις ἐξ Ἄργους ἢ ἀλλαχόθεν τῆς ἐπαρχίας χρείᾳ κατὰ τὴν νύκτα τοῦ ἐπισκόπου, δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ εὕρῃ αὐτὸν διατελοῦντα τότε ἐν τῷ Ναυπλίῳ. Οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ ἡ καθέδρευσις τῶν ἀρχῶν, τῶν ὁποίων ἡ ὕπαρξις ἀποτέλεσμα εἶναι τῆς ἐπαναστάσεως, πρέπει ἐξ ἴσου εἰς πάντας νὰ διανέμηται, κατά τι τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς περιστάσεις.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸν κατὰ τὸ Νομοσχέδιον προσδιορισμὸν τῆς ἕδρας τοῦ ἐπισκόπου εἰς Ναύπλιον.

Ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου δὲ Β'. τοῦ § ζ'. παρετήρησέ τις ὅτι ἡ πόλις

τῆς Δημητσάνης ὑπῆρξεν ἄλλοτε ἑστία τῶν φώτων, καὶ ἐκεῖθεν διεδόθησαν πολλαὶ καὶ ποικίλαι γνώσεις καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον· πρὸς δὲ αὐτὴ ἐγέννησε καὶ πολλοὺς τῶν ἀρχιερέων καὶ Πατριάρχας ἔτι ἐπ' ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ διακριθέντας, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τιμηθῇ μὲ τὴν ἕδραν τοῦ ἐπισκόπου ἐν αὐτῇ. Καὶ ἕτερος προσέθηκεν ὅτι ἀληθῶς ἐν αὐτῇ ἀνέκαθεν ἐξεπαιδεύετο ἡ Πελοπόννησος ἅπασα, καὶ ἀπὸ τῶν σχολείων αὐτῆς ἄνδρες ἐπὶ μεγάλαις κοινωνικαῖς ἀρεταῖς διακριθέντες προήχθησαν· πρὸς δὲ καὶ μήτηρ ἱκανῶν ἀρχιερέων καὶ Πατριαρχῶν ὑπῆρξε, καὶ ἐν αὐτῇ ἀνέκαθεν ὁ ἐπίσκοπος ἵδρυε· πρέπει δὲ ἐν αὐτῇ καὶ νῦν ἡ ἕδρα νὰ μετατεθῇ, καθόσον καὶ κεντρικωτέρα κεῖται τῆς Καρυταίνης, ἀπό τε τῆς Μεγαλοπόλεως καὶ τοῦ δήμου Κλείτορος, καὶ ἀπὸ τῆς Ἐλευσῖνος μέχρι τῆς Νυμφασίας, ἐν ᾧ ἡ πόλις τῆς Καρυταίνης ἐν ἀποκέντρῳ κεῖται.

Ἡ Βουλὴ, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη διὰ μεγάλης πλειονοψηφίας, διακριθείσης δι' ἀναστάσεως, νὰ ὁρισθῇ ἡ ἕδρα τῆς ἐπισκοπῆς ἐν Δημητσάνῃ, καὶ ἐτροπολόγησε τὸ ἐδάφιον οὕτως·

«Ἡ ἐπισκοπὴ Γόρτυνος, συγκειμένη ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως· καθέδρα Δημητσάνα.»

Ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου Δ'. τοῦ § θ'. παρετήρησέ τις ὅτι τὸ Οἰτυλον μὲν ἦτον τὸ κεντρικώτερον τῆς ἐπαρχίας μέρος, διότι καὶ τὴν ἀνατολικὴν Λακωνίαν περιεῖχε· γενομένης δ' ἤδη ἰδίας ἐν Γυθείῳ ἐπισκοπῆς, πάντε ὥρας ἀπέχοντι τοῦ Οἰτύλου, τοῦτο καθίσταται ἀπόκεντρον, ἀπέχον ἀπὸ πολλὰς τῆς ἐπαρχίας κώμας, ὡς τὴν Πλατανάκην καὶ Στέλετσαν, εἴκοσιν ὅλας ὥρας· κεντρικωτέρα δὲ κεῖται ἡ κώμη Πλάκια ἐκ 300 περίπου κατοικουμένη οἰκογενειῶν, καὶ εἰς ταύτην πρέπει νὰ μετατεθῇ ἡ ἕδρα, καθόσον ἐν μὲν τῷ Οἰτύλῳ ἀνέκαθεν δὲν ὑπῆρξεν ἐπισκοπὴ, ἐν Πλάκια δ' ὑπῆρξε καὶ ἴδιον σώζεται ἔτι κατάστημα, τὸ ὄνομα τοῦτο φέρον.

Ἄλλος ὡς ἕδραν ἐπρότεινε τὴν Ἀρεσούπολιν διατελοῦσαν καὶ ἤδη πρωτεύουσαν, διότι ἐν αὐτῇ ὅτε εἰρηνοδίκης καὶ ὑπομοίραρχος ἑδρεύουσι, καὶ ἐμπόριόν τι μικρὸν ἔχουσαν, πρὸς δὲ καὶ κεντρικωτέραν τῆς Πλάκιας. Καὶ ἄλλος ἐπήνεγκεν ὅτι ἡ μὲν Πλάκια τὸ πραγματικὸν τῆς ἐπαρχίας κέντρον κεῖται, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ Ἀρεσούπολις, διαφορᾶς μικρᾶς ἐκ δύω ὡρῶν ὑπαρχούσης. Προτιμητέα δ' εἶναι ἡ Πλάκια, καθόσον ἐν αὐτῇ καὶ ἄλλοτε ἐπίσκοπος ἵδρυε, καὶ κατάστημα τοιοῦτον σώζεται ἔτι.

Μετά τινα θεωρήσαντα τὴν Ἀρεσούπολιν ὡς καταλληλοτέραν διὰ τὸ πολυανθρωπότερον καὶ τὰς ὑπαρχούσας εὐκολίας ἐν αὐτῇ εἰς τοὺς ξένους. Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστά-

σεως νὰ ὁρισθῇ ἡ ἕδρα τῆς ἐπισκοπῆς ἐν Ἀρειουπόλει, καὶ ἐτροπολόγησε τὸ ἐδάφιον οὕτως·

« Ἡ ἐπισκοπὴ Οἰτύλου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας, καθέδρα Ἀρειούπολις. »

Ἐπὶ τῇ προτάσει δέ τινος ἐτροπολόγησε καὶ τὸ Α'. ἐδάφιον τοῦ §. Γ'. οὕτως·

« Ἡ ἐπισκοπὴ Σύρου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Σύρου καὶ Κέας, καθέδρα Ἑρμούπολις. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἐδαφ. Δ. τοῦ §. 1'. παρετήρησέ τις ὅτι ἡ μὲν κώμη τῶν Φηρῶν μικρὰ εἶναι ἐκ πεντήκοντα περίπου τὸ ἀνατολικὸν πρεσβευουσῶν δόγμα κατοικουμένη οἰκογενειῶν ἐν αὐτῇ ἐδρεύουσιν αἱ ἀρχαὶ κατοικοῦσαι ἤδη εἰς τὰς οἰκίας τῶν Δυτικῶν· ἂν δὲ μεταβῇ ὁ ἐπίσκοπος ἐκεῖ, θέλει ἀναγκασθῇ νὰ ἐνοικιάσῃ ὑπ' ἐνοίκιον εἰς οἰκίαν Δυτικοῦ τινος, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἐμπνεύσει ἐντύπωσιν καλὴν εἰς τὸν λαόν. Ἐπρότεινε δ' ἀντὶ τῶν Φηρῶν τὸν δῆμον τῆς Καλλίστης.

Μετὰ τὸν εἰσηγητὴν δ' ἀντεπόντα ὅτι προσωρινῶς ἐν Φηροῖς ἡ ἕδρα ὡρίσθη ἵν' ἐπιβλέπῃ ἐκεῖ ὁ ἐπίσκοπος, ἔνθα οἱ ἑτερόδοξοι οἰκοῦσιν. Ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ νομοσχέδιον· καὶ τὸ ὅλον ἄρθρον τροπολογηθὲν ἐψήφισεν οὕτω.

Ἄρθρ. 2. « Αἱ ἐν τῷ βασιλείῳ ἐπισκοπαὶ εἶναι αἱ ἑξῆς·

α) Ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας δύο.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀττικῆς, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, Μεγαρίδος καὶ Αἰγίνης· καθέδρα τοῦ ἀρχιερέως Ἀθῆναι.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Βοιωτίας, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Θηβῶν καὶ Λεβαδίας· καθέδρα Θῆβαι·

β) Ἐν τῷ Νομῷ Εὐβοίας δύο·

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Χαλκίδος, περιλαμβάνουσα τὴν ἐπαρχίαν Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου μὲ τὰς νήσους Σκιάθου Σκοπέλου καὶ Ἀλωνήσου· καθέδρα Χαλκίς.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Καρυστίας, περιλαμβάνουσα τὴν ἐπαρχίαν Καρυστίας καὶ τὴν νῆσον Σκύρον· καθέδρα Κάρυστος.

γ') Ἐν τῷ Νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος δύο·

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Φωκίδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος· καθέδρα Ἄμφισσα.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Φθιώτιδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ Λοκρίδος· καθέδρα Λαμία.

δ') Ἐν τῷ νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, τρεῖς·

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀκαρνανίας, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Βόνιτσα.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Εὐρυτανίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Εὐρυτανίαν καὶ Ναυπακτίαν· καθέδρα Καρπενήσιον·

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Αἰτωλίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Μεσολογγίου καὶ Τριχωνίας· καθέδρα Μεσολόγγιον.

ε) Ἐν τῷ νομῷ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, τρεῖς.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀργολίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ναυπλίας καὶ Ἄργους· καθέδρα Ναύπλιον.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Κορινθίας, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας· καθέδρα Κόρινθος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Ὕδρας, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ὕδρας, Πετσῶν, Ἑρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας· καθέδρα Ὕδρα.

ς') Ἐν τῷ νομῷ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος τρεῖς.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀχαΐας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Πατρῶν καὶ Αἰγιαλείας· καθέδρα Πάτραι.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἠλείας, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Πύργος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Καλαβρύτων, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον παρχίαν, καθέδρα Καλάβρυτα.

ζ') Ἐν τῷ νομῷ Ἀρκαδίας δύο.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Μαντινείας, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Μαντινείας καὶ Κυνουρίας· καθέδρα Τρίπολις.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Γόρτυνος, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Γόρτυνος καὶ μεγαλοπόλεως· καθέδρα Δημητσάνα.

η') Ἐν τῷ νομῷ Μεσσηνίας τρεῖς·

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Μεσσηνίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης· καθέδρα Καλάμαι.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Πυλίας, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Πύλος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Τριφυλίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας· καθέδρα Κυπαρισσία.

θ') Ἐν τῷ νομῷ Λακωνίας τέσσαρες.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Λακεδαίμονος, περιλαμβάνουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Σπάρτη.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας· καθέδρα Μονεμβασία.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Γυθείου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας· καθέδρα Γύθειον

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Οἰτύλου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας, καθέδρα Ἀρειούπολις.

ί) Ἐν τῷ νομῷ κυκλάδων, πέντε.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Σύρου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Σύρου καὶ Κέας· καθέδρα Ἑρμούπολις.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἄνδρου, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Ἄνδρος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Τήνου, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Τῆνος.

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Νάξου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Νάξου καὶ Μήλου· καθέδρα Νάξος.

5. Ἡ ἐπισκοπὴ Θήρας, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Φηρά. »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθου 3. καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ προταθείσης τραπολογίας παρετήρησέ τις, ὅτι ἠθέλομεν ἀπαλλαγῇ τοῦ κυκεῶνος τῆς κανονικῆς συζητήσεως, καὶ τῶν ἐκ τῆς φύσεως τῶν τοιούτων ζητημάτων δυσκολιῶν, ἂν ἡ κυβέρνησις, πρὶν ἡ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰ νομοσχέδια ταῦτα, συνεζήτει ταῦτα, ἐντὸς συνόδου κανονικῶς συγκαλουμένης καὶ παρεδρευομένης ὑπὸ ἀνδρῶν λογάδων, ἐπ' ἀρετῇ καὶ εὐσεβείᾳ διαπρεπόντων καὶ ἐπὶ σεβασμῷ μεμαρτυρημένων· οὐδὲν ὅμως τοιοῦτον γίνεται, ἀλλὰ νομοσχέδια, αὐτοσχεδίως συντεταγμένα, μηδὲ σπουδὴν κανονικὴν μηδὲ μελέτην ἱστορικὴν ἢ πρόνοιαν πολιτικὴν προαναγγέλλοντα, ῥίπτονται ἐνταῦθα· ἐφ' ᾧ καὶ ὑπ' ἄλλου μὲν ὅτι τὰ νομοσχέδια ταῦτα δὲν προπαρασκευάζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου δεόντως λέγεται, ὑπ' ἄλλου δὲ ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐπιτροπὴ δὲν εἶναι τελεία σύνοδος, καὶ δικαίως. Ἐπὶ οὕτω δ' εἰσαγομένων νομοσχεδίων, ἀτελῶς συντεταγμένων, εἰς πολλὰς καὶ ἀδιεξόδους κατ' ἀνάγκην περιπίπτομεν συζητήσεις. Ἐπιχειρῶν νὰ ἀνασκευάσῃ τὰ λεχθέντα περὶ συγχωνεύσεως ἐπισκοπῶν καὶ παραλλαγῆς τῶν ὀνομάτων αὐτῶν, καὶ νὰ καταδείξῃ ταῦτα ἀβάσιμα, ἐξέθηκε πρὸ τούτου ἱστορικόν τι· ὅτι μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου εὑρέθη ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν· ἐπειδὴ δὲ τὰ ἀπὸ τῆς ἀντιβασιλείας μέχρι 3 Σεπτεμβρίου γενόμενα ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας οὐ μόνον μὴ σύμφωνα πρὸς τοὺς κανόνας, ἀλλὰ καὶ ὅλως ἀντίθετα ἐγένοντο, ἠθέλησεν, ἵνα συντελέσῃ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐκκλησίας κανονικῶς· θέλων δ' ἵνα ἐφ' ὅλων βοηθηθῇ, προσῆλθεν εἰς τὴν ὑπάρχουσαν σύνοδον καὶ τοὺς ἐνταῦθα τότε παρεπιδημοῦντας ἀρχιερεῖς συνεκάλεσεν, ἵνα περὶ τούτου σκεφθῶσι. Καὶ τί μὲν περὶ τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν γενομένων ἐρρόνουν μαρτυρεῖ τρομερὰ ἔκθεσις αὐτῶν, ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Ὑπουργείου εὑρισκομένη, πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ὑπάρχουσα μνημεῖον

ἀναντίῤῥητον τῆς ἀβλιότητος, εἰς ἣν ἡ ἐκκλησία εἶχε καταβῇ· ἀναγνοὺς δὲ καὶ πολλὰ ἄλλα ἐκ τοῦ ἀρχείου τοῦ Ὑπουργείου ἐβεβαιώθη περὶ τοῦ πνεύματος τῆς ἀρχῆς καὶ ἐκ τῆς συνεχείας τῶν μετὰ ταῦτα γενομένων. Ἡ σύνοδος δ' ἐκείνη σκεφθεῖσα περὶ τοῦ πρακτέου ἔγραψέ τινα, τὰ ὁποῖα ἐπέδωκαν εἰς αὐτὸν ἵνα διαβιβάσῃ ἐν τῇ συνελεύσει· καὶ μεταξὺ τούτων ἦτον καὶ ἡ πρόταξις ἵνα τὸ κράτος διαιρεθῇ εἰς 26 ἐπισκοπάς, τὴν ὁποίαν ὑπέβαλεν εἰς τὴν συνέλευσιν, οὐχὶ διότι δὲν ἐπεθύμει ἵνα εἰς πλείους διαιρεθῇ, ἀλλὰ διότι τοιαύτας ἔδωκαν σημειώσεις. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου· δὲν θεωρεῖ δ' ἀναγκαῖον νὰ ὑπομνήσῃ εἰς τοὺς τότε τὰ πράγματα γνωρίζοντας, καὶ ἰδίως εἰς τοὺς τότε πληρεξουσίους, τὸν διπλοῦν τῶν τότε περιστάσεων ταράχον, ἐσωτερικόν τε καὶ ἐξωτερικόν· διότι τὴν 3 Σεπτεμβρ. ἅμα ἀνατείλασαν καὶ κοσμηθεῖσαν μὲ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ λαοῦ, διάφοροι δυσμενεῖς ἐπιῤῥοαὶ ἐτάραξαν, μεθ' ὧν πάντες οἱ ἐν τέλει τότε ἐπάλαισαν. Ἐξ ἐπιθυμίας δ' ἐνισχυόμενος, καὶ εἰς τὴν ῥιζικὴν τοῦ ἔθνους εὐπρέπειαν ἐλπίζων, πρῶτος ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τότε ἠγόρευσε καὶ ἄρθρα περὶ θρησκείας ἐπρότεινε, διότι ἡ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τοῦ συντάγματος ἀρχὴ εἶχε συνταχθῇ ἐλλειπῶς, ἀφοῦ πλεῖστα ὅσα τὸ ἔθνος ὑπέστη· προαγγείλας δ' εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ὅτι τὰ ἄρθρα ἐκεῖνα ἔχρηζον ἀναπτύξεώς τε καὶ καθαρότητος πλείονος, καὶ ὅτι ἔμελλε νὰ προπαρασκευάσῃ τοιαύτην σύνταξιν, μετέβη μετὰ τοῦ ἁγίου Κυνουρίας εἰς τὴν ἐπιτροπήν· ἀλλά, μὴ γενομένης ἀποτελεσματικῆς ἐκεῖ τῆς συζητήσεως, ὁ ἁγὼν περιῆλθεν ἐν τῇ συνελεύσει. Καίτοι δ' ἄπειρος τοῦ λόγου τότε καὶ ἀγνοῶν ποίαν συμμαχίαν ἐνεργητικὴν καὶ ὁριστικὴν ἤθελεν εὕρει, ἐνισχυθεὶς ὅμως ὑπὸ τοῦ ἐνισχύοντος τοὺς ἀσθενεῖς, τὰς προτάσεις ἐκείνας ἀπήγγειλεν. Ἠγέρθη ὅμως μέγας ἀγών, προταθεισῶν νέων προτάσεων κατὰ τὴν τοῦ συντάγματος κατασκευήν, μὴ περιεχομένων εἴς τι τῶν προσυνταχθέντων συνταγμάτων, διότι δὲν εἶχε τόσα ὑποστῇ ἡ Ἑλλὰς τότε· ἡ δὲ συνέλευσις εἰς τὸ πνεῦμα βαθύνουσα, μεθ' ἱκανὴν συζήτησιν, παρεδέχθη τὰς βασιμωτέρας καὶ τὸ 2 ἄρθρ. συνετάχθη ὡς ἔχει. Διὰ τοῦτο καὶ κακῶς προστρίβη προχθὲς εἰς τοῦτον ἀντίφασις· διότι πολιτικὴ ἀντίρασις κεῖται εἰς τὰς πράξεις καὶ τὴν ὁμολογίαν τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν, αἵτινες πρέπει νὰ θερμαίνωσι καὶ ἐνισχύωσι τὸν πολιτικὸν ἄνδρα· ἀλλ' οὗτος ἀπὸ τοῦ σεότους τοῦ πολιτικοῦ βίου ἐγνώσθη εἰς τὸν κόσμον, καὶ πρεσβεύων τότε δόξαν κατ' ἔθος τῆς πατρῴας θρησκείας καὶ συνταγματικὴν ὁμολογίαν, τὰ αὐτὰ πρεσβεύων κατεδείχθη καὶ ἀκολούθως· οὐδεμίαν δὲ

πολιτικὴν ἀρχὴν παρέδη, οὐδὲ τὰς παρανομίας ἠνέχθη, οὐδὲ νὰ ἴδῃ τὸν λαὸν καταπυχόμενον συνετέλεσεν, οὐδ' ἀγογγύστως ἤκουσε χυνόμενον ἐμφυλίως Ἑλληνικὸν αἷμα κατὰ τὰς δημοσίας. Προθέμενος δὲ νὰ ἐξελέγξῃ τό τε 3 ἄρθρ. τοῦ νομοσχεδίου καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ προταθεῖσαν τροπολογίαν, ἀντιβαίνοντα εἰς τοὺς κανόνας, καὶ ἐκ τοῦ παρελθόντος ὠφελούμενος θέλει ἀναγνώσει ὅλους τοὺς ἐπὶ τούτου κανόνας, πρὸ τούτου δὲ θέλει πραγματευθῇ περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν κανόνων. Κανόνες εἶναι νόμοι ἐκκλησιαστικοὶ ὑπὸ 17 συνόδων ψηφισθέντες, ὧν αἱ ἑπτὰ οἰκουμενικαὶ καὶ δέκα τοπικαί, συγκαλεσθεισῶν ὑπὸ τῶν βασιλέων· καὶ πατέρες μὲν ἦταν τετρακισχίλιοι, κανόνες δὲ συνοδικοὶ μὲν 600, πατέρες δὲ 700· πατέρων ὅθεν πλῆθος ἀπὸ τοπικὰς ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ ὅλην τὴν οἰκουμενικὴν ἐκκλησίαν, συγκλήσεις συνόδων ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων, σύμπραξις καὶ τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἐκκλησίας, συνέταξαν τοὺς κανόνας· καὶ πρώτη μὲν ἡ ἐν Καρχηδόνι Σύνοδος, τελευταία δὲ ἡ ἁ καὶ ϛ'. κατὰ τὰ 840 καὶ 850· πρὸ τοῦ Κωνσταντίνου μὲν συνεκαλέσθησαν αἱ τρεῖς σύνοδοι, κατόπιν δὲ αἱ λοιπαί, αἱ δὲ σύνοδοι κυροῦσι τὰς πράξεις ἀλλήλων, καὶ οὐδαμοῦ εὑρίσκεται κατάργησις τῶν πράξεων μιᾶς ὑπὸ τῆς ἄλλης, ἐκ τούτων δὲ συνάγεται τὸ ἀκατανίκητον κῦρος τῶν κανόνων. Ὁ χριστιανισμὸς ἀναφανεὶς εἰς τὸν κόσμον ἐπολεμήθη ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν, ἐνίκησεν ὅμως καὶ μέχρις αὐτοῦ τοῦ βασιλικοῦ σκήπτρου, τὸ ὁποῖον ὑπέταξεν εἰς τὸν σταυρόν, καὶ ἀνέδειξε τὴν ἐκκλησίαν προστατευομένην ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς οἰκουμένης· προελθούσης δὲ τῆς ἱστορίας, καὶ διανοηθέντων τῶν βασιλείων, ὁ αὐτὸς νόμος διώκει τὴν ἐκκλησίαν μέχρι τοῦ σχίσματος· μετὰ τοῦτο δὲ ἐν μὲν τῷ ἀνατολικῇ ἔμειναν αἱ παραδόσεις τῶν ἀποστόλων, ἐν δὲ τῇ δυτικῇ δὲν ὑπάρχουσι κανόνες, ἀλλ' εἷς γενόμενος κοσμικός τε καὶ πνευματικὸς ἄρχων. Κατὰ τὴν ἀκολουθήσασαν δὲ τοὺς ἐνεργοῦντας σχίσμα τι ἄρειον καὶ ἕτερον ὑπόσχισμα ἐγένετο, τὸ τῶν διαμαρτυρομένων· καὶ οὐδὲ κανόνες οὐδὲ παραδόσεις ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ τούτους τηρεῖ ἡ ἀνατολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἡμῶν ἐκκλησία. Καὶ θρόνοι μὲν αὐτῆς ἐστηθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Ἀντιοχείᾳ, τέκνα δὲ αὐτῶν ἐν Κύπρῳ καὶ Ρωσσίᾳ καὶ Οὐγγαρίᾳ. Αἱ σύνοδοι ἐξέδωκαν ὅρους καὶ κανόνας, ὧν τινὲς μὲν περὶ δογμάτων, οἱ πλείονες δὲ περὶ εὐταξίας δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν κληρικῶν πραγματεύονται. Ἀλλ' ἵνα διασπασθῇ τὸ τῶν κανόνων κῦρος ἐλέχθη ὅτι οἱ ὑπομνηματισταὶ διαιροῦσιν αὐτοὺς εἰς πνευματικοὺς καὶ πολιτικούς· ὡς δὲ τοὺς νόμους κατὰ τὴν ὕλην αὐτῶν εἰς δικαστικοὺς καὶ πολιτικοὺς καὶ ἄλλους διαιροῦμεν, ἕκαστος δὲ τούτων ἔχει ἰδίαν ἀξίαν, οὕτω καὶ οἱ κανόνες, οὐδενὸς δὲ τὸ κῦρος δύναται νὰ διασπασθῇ. Παρὰ τοῖς κανόσι δ' εἰσὶ καὶ νόμοι ἐκκλησιαστικοί, ὑπὸ τοῦ συντάγματος κυρωθέντες, αἱ ἱεραὶ παραδόσεις· τὸ κῦρος δὲ τούτων ἐξηγοῦσιν οἱ 94 καὶ 95, κανόνες τοῦ μεγάλου Βασιλείου· εἰσὶ δ' αὗται ἔγγραφοι ἢ ἄγραφοι· ὡς ἄγραφοι εἰσὶν ἡ εὕρεσις τοῦ Σταυροῦ, ἡ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ προσκυνοῦντος ἀπόβλεψις, εἷς ἀνάδοχος. Ἀλλὰ μὴ αὗται τηροῦνται ἤδη; καὶ αὗται συνετρίβησαν· καὶ ἂν γείνωνται βαπτισμοὶ τέκνων ἑτεροδόξων, ὁπόσοι ὅμως βαπτισμοὶ ἐναντίον τῶν παραδόσεων ἐπιρροὴν ἰσχυρὰν ἔχοντες, πολλῶν ἀνθ' ἑνὸς βαπτιζόντων, καὶ πολλὰ εἰς τὸν ἀναδεχόμενον ὀνόματα διδόντων, καὶ ἑτεροδόξων ἔτι γινομένων ἀναδόχων; ὁ κανὼν εἶναι ὁ ὁδηγὸς τῶν πράξεων, αἱ δὲ καταχρήσεις καὶ ἐξαιρέσεις οὐδέποτε, αἱ πρῶται ἰδίως παντοχοῦ καὶ πάντοτε καὶ ὑφ' οἱουδήποτε καὶ ἂν γίνωνται εἰσὶ καταχρηστέαι· διὰ τοῦτο δὲν δικαιούμεθα ἐπικαλούμενοι καταχρήσεις ἢ ἐξαιρέσεις, ἀλλ' ἔνθα φυλάσσονται αἱ παραδόσεις. Καὶ ἐν Ἰωαννίνοις, οὐδὲ αἱ ἔσεις ἀναδεικνύονται, οὐδὲ ἱεροδιάκονοι ἐμπαίζοντες τὸ ἱερατικὸν σχῆμα, καταδικαζόμενοι ὑπὸ τῆς συνόδου καὶ προστατευόμενοι ὑπὸ τῆς ἐξουσίας φαίνονται, ὡς ἐσχάτως ἐγένετο, οὐδὲ ἄνδρες τὸ μυστήριον τοῦ γάμου ἐμπαίζοντες διὰ πλαστοῦ συζύγου, πλαστοῦ ἱερέως καὶ ψευδοῦς γάμου, ὡς ἐντεῦθα· καὶ ὅμως κατὰ τῆς ἐκκλησίας ἐκείνης ἐγόγγυσάν τινες προχθές, προσεγχθέντες ἀριλογόργως ὡς υἱοὶ κατὰ μητρός. Καὶ τοι δὲ ἐπιθυμῶν νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἔκτασιν τοῦ λόγου, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ δείξῃ τὸ κῦρος, τὸ ὁποῖον πάντοτε ἡ ὀρθόδοξος πολιτικὴ ἐξουσία ἔδωκεν εἰς τοὺς κανόνας. Ἀνέφερε δὲ, ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς Αὐτοκράτωρ καὶ προστάτης τῆς ἐκκλησίας ἐκάκις ἐξέδιδε Νόμους περὶ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων προστάττων πάντοτε τὸ « κατακολουθοῦντες τοῖς θείοις κανόσι τοῖς παρὰ τῶν ἱερῶν συνόδων ψηφισθείσιν. » Ἂς μὴ προφέρωνται λοιπὸν παραδείγματα καταχρήσεων, διότι ἅπαξ καὶ εἰς τὸ δικαστήριον ἐλέχθη, ὅτι αἱ καταχρήσεις δὲν ἀποτελοῦσι Νόμον, οὐδ' αἱ ἐξαιρέσεις κανόνα· τῶν παρανόμων μάλιστα αὐτοκρατόρων τὰ Διατάγματα δὲν ἀνεγνώρισεν ἡ ἐκκλησία. Ὁ αὐτὸς δ' αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανός, ὅτε συνεκάλεσε καὶ τὴν Ε'. δογματικὴν Σύνοδον, ἐβεβαίωσε ῥητῶς, ὅτι ἔχουσι κῦρος ὅλοι οἱ κανόνες τῶν τέως συγκεκροτημένων τεσσάρων οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῆς ἐν Νικαίᾳ, τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῆς ἐν Ἐφέσῳ, καὶ τῆς ἐν

Χαλκιδόνι· διότι ε τῶν προειρημένων ἁγίων κανόνων τὰ δόγματα, καθάπερ τὰς ἁγίας γραφὰς δεχόμεθα, καὶ τηροῦμεν. » Περὶ τὴν ἐξήγησιν δὲ τῶν κανόνων ὀφείλει νὰ βασίζηται τις εἰς ἀρχάς τινας, ὡς, «ὅ,τι εἰς κανὼν δὲν ἐξηγεῖ, ἐκ τῶν παραλλήλων κανόνων πρέπει νὰ συμπεραίνηται, » « ὅτι πάντα τὰ παρὰ κανόνα γινόμενα οὐδέποτε κανόνα ἀποτελοῦσιν,» « ἐφ' ὅσων δὲ δὲν ὑπάρχει κανὼν ἐπέχει τόπον κανόνος ἡ συνήθεια.» Καὶ ἁπλῶς δὲ πρὸς γνῶσιν τῆς κανονικῆς νομοθεσίας, ἀπαιτεῖται ἡ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους μελέτη τῶν κανονικῶν διατάξεων, ἡ ἐξέτασις τῆς πολιτικῆς ἱστορίας, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων ὁδηγῶν ἡ ἀναδίφησις. Διότι καθὼς εἰς τὴν πολιτικὴν νομοθεσίαν, τὴν ὁποίαν παρ' ἄλλων παρελάβομεν, λαμβάνομεν ὁδηγοὺς, ἑρμηνεύοντες αὐτὴν, τοὺς ὑπομνηματιστὰς τῶν ἐθνῶν, παρ' ὧν παρελάβομεν τὴν νομοθεσίαν, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν κανονικῶν πρέπει νὰ ἐρευνῶμεν καὶ τὰς γνώμας καὶ κρίσεις τῶν ὑπομνηματιστῶν Φωτίου, Ζωναρᾶ καὶ λοιπῶν. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ τὸ Σύνταγμα ἐβέσπισε τὸ κῦρος τῶν κανόνων, ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ συναρμόσῃ τοὺς κανόνας μὲ τοὺς νόμους, ἵνα μὴ εὑρίσκωνται τινες τούτων εἰς ἀντίρασιν, καθὼς τὰ κανονικὰ κλπ.

Ἐπιλαβόμενος ἀκολούθως τοῦ ἄρθρου τοῦ ὑπουργικοῦ Νομοσχεδίου καὶ τοῦ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐγνωμοδότησεν, ὅτι ἀμφότερα εἶναι κακῶς συντεταγμένα· διὰ τοὺς ἀκολούθους λόγους. Ἡ καλουμένη κατάστασις τῶν ἐπισκόπων, ἥτις περιέχει καὶ τὴν ἐκλογὴν καὶ τὴν χειροτονίαν, ἀπαιτεῖ τὴν σύνοδον ὅλων τῶν ἐπισκόπων· διότι οἱ ἐπίσκοποι τῇ ψήφῳ τῶν μητροπολιτῶν καὶ τῶν πέριξ ἐπισκόπων, καθίστανται εἰς τὴν ἐπισκοπὴν, ἢ ὁσάκις τοῦτο διὰ τὰς μεγάλας ἀποστάσεις καθίσταται ἀδύνατον, ἀπαιτεῖται ἀπαραιτήτως νὰ συνέλθωσι τρεῖς τοὐλάχιστον ἐπίσκοποι· τῶν δὲ λοιπῶν ἡ συμψήφισις νὰ γαίνῃ διὰ γραμμάτων, τὸ δὲ κῦρος τῆς ἐκλογῆς δίδοται εἰς τὸν μητροπολίτην, ἤτοι τὸν ἐπίσκοπον τῆς πρωτευούσης. Πρὸς ἐπιβεβαίωσιν δὲ τούτων ἀνέγνω καὶ ἀνέπτυξε τὸν λ'. Ἀποστολικὸν κανόνα, ὅστις ἀπαγορεύει νὰ γίνηται ὁ ἐπίσκοπος δι' ἐνεργείας πολιτικῆς συστάσεως, τὸν δ'. τῆς πρώτης Συνόδου, τὸν γ'. τῆς ζ'. οἰκουμενικῆς συνόδου, συσχετιζόμενον μετὰ τοῦ λ'. ἀποστολικοῦ, τὸν ιθ'. τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, τὸν γ'. καὶ ιγ', τῆς ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τὸν ιγ'. τῆς ἐν Καρθαγέννῃ, ἐκ πάντων δὲ τούτων συνεπέρανεν, ὅτι καὶ κατὰ τὸ γράμμα καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν κανόνων ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἐπισκόπου πρέπει νὰ γίνηται ἐκ πάντων τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπισκόπων, ἢ τοὐλάχιστον διὰ συνόδου τῶν παρόντων ἀρχιερέων, συνεννοουμένων καὶ τῶν ἀπόντων διὰ γραμμάτων. Σύνοδον ὅθεν πάντων τῶν ἐπισκόπων ἀπαιτοῦσιν οἱ κανόνες, οὐχὶ κεκολωβομένην εἰς 3 ἢ 4 ἄτομα, καὶ περιέχουσαν ἐπισκόπους μὴ ἔχοντας ποίμνια στερουμένην δὲ κανονικοῦ μητροπολίτου. Καὶ εἶναι μὲν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐπισκόπου τὸ κῦρος τοῦ Βασιλέως ἀπαραίτητον, ἀλλὰ πρέπει προηγουμένως νὰ τηρηθῶσιν οἱ κανόνες· ἂν δέ τις θελήσῃ νὰ ἐξετάσῃ τὸν ἀρχικὸν τῆς ἐκλογῆς τρόπον, θέλει εὑρεῖ, ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ κηρύγματος τοῦ χριστιανισμοῦ οἱ ἀπόστολοι αὐτόπται καὶ ὑπηρέται τοῦ λόγου, καὶ διὰ τοῦ δώρου τοῦ ἁγίου πνεύματος δεδωρημένοι ἦσαν τὸ πᾶν, καὶ μόνοι ἠδύναντο νὰ χειροτονήσωσιν ἐπισκόπους, ἔγραψαν δὲ τοὺς κανόνας διὰ νὰ τηρῶνται ὑπὸ τῶν παρ' αὐτῶν γινομένων ἐπισκόπων. Μετ' ὀλίγον δὲ ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀρχιερέων ἐγίνετο παρὰ τοῦ λαοῦ μετὰ τῶν ἱερέων· ἐπειδὴ ὅμως εἰς τὴν παρὰ τοῦ ὄχλου γινομένην χειροτονίαν ἐγίνετο ἀταξία, ἐτάχθη ἡ παρὰ τῶν ἐπισκόπων ἐκλογή. Τῆς ἀρχικῆς δὲ ἐκλογῆς λείψανον σώζεται εἰς μικράν τινα γωνίαν, τὴν ἐπάνησον· ἐπειδὴ ἐκεῖ ἐκλέγονται οἱ ἐπίσκοποι παρὰ τοῦ κλήρου καὶ τοῦτο ἐν μέρει, ὡς ἐκ τῶν ῥρονιμωτέρων συγκειμένου, κατὰ προσέγγισιν τῆς παλαιᾶς ἐκλογῆς. Πᾶσαι δ' αἱ λοιπαὶ ἐκκλησίαι ἐκλέγουσι τοὺς ἐπισκόπους κατὰ τοὺς κανόνας· διότι καὶ ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησία ἐκλέγει τοὺς ἐπισκόπους διὰ συνόδου ἐπισκόπων προσκαλούσης τρεῖς ὑποψηφίους, καὶ ἡ τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ ἡ τῆς Ἀντιοχείας καὶ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ ἡ τῆς Οὐγγαρίας, καὶ ἡ τῆς Κύπρου· ἀφοῦ δὲ γένωσιν αἱ συνοδικαὶ πράξεις κανονικῶς, ἐπικυροῖ ὁ πρωτεύων ἄρχων αὐτάς. Κατὰ τὴν βάσιμον λοιπὸν νομοθεσίαν ἀπαιτεῖται σύνοδος ὁλόκληρος ἀρχιερέων· ὅπου δὲ γίνεται τὸ ἐναντίον εἶναι κατάχρησις καὶ ἐξαίρεσις μὴ παραδεκτέα. Καὶ ἐν Ῥωσσίᾳ δὲ οἱ ἀπόντες ἐπίσκοποι συνεννοοῦνται μετὰ τοῦ μητροπολίτου, τοῦ κανονικοῦ ἀρχηγοῦ τῆς συνόδου, καὶ συγκατατίθενται τὰς ψήφους των διὰ γραμμάτων. Διὰ νὰ γίνηται δὲ ἡ ψηφοφορία ἐν γνώσει καὶ πεποιθήσει, ὑπάρχει βιβλίον ποιότητος, ὅπου εἶναι καταγεγραμμένα τὰ προτερήματα καὶ αἱ ἀποστολικαὶ ἐκδουλεύσεις τῶν ὑποψηφίων, τῶν προβιβασθησομένων εἰς ἐπισκοπὴν, καὶ τοῦτο ῥωτίζει τοὺς ἐπισκόπους καὶ ὁδηγεῖ τοὺς ψήφους αὐτῶν· διότι οἱ κανόνες ἔχουσι καὶ προσόντα ὁδηγοῦντα εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπισκόπων, ἥτις εἶναι σπουδαιοτάτη καὶ μεγίστης προσοχῆς ἀξία. Οὕτως αἱ δύω τοῦ ἁγίου Παύλου πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολαὶ, καὶ ἡ πρὸς Τίτον δεικνύουσι μετὰ πόσης προφυλάξεως πρέπει

νὰ γίνηται ἡ ἐκλογὴ, ἐρευνωμένου αὐστηρῶς τοῦ προηγουμένου τοῦ ἐπισκόπου βίου.

Ἐπειδὴ δὲ χειροτονία κανονικὴ παρὰ κανονικῆς μόνης συνόδου γίνεται, κανονικὴ δὲ σύνοδος συγκροτεῖται παρ' αὐτοκεράλου ἐκκλησίας, ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῶσι τὰ πρόσωντα τῆς αὐτοκεφάλου ἐκκλησίας, ἤγουν πῶς ἐκκλησία τις καθίσταται αὐτοκέφαλος. Τοῦτο λοιπὸν γίνεται διττῶς· α') κατὰ σύστασιν ἀποστολικὴν, καὶ β') κατ' ἀπόλυσιν. Καὶ ἀποστολικοὶ μὲν καὶ αὐτοκέφαλοι ἐκκλησιαστικοὶ θρόνοι ἀρχῆθεν ἦσαν, καὶ μετὰ τὸ σχίσμα διατηροῦνται τέσσαρες, ὁ Ρώμης, συσταθεὶς παρὰ τοῦ Πέτρου, ὁ Κωνσταντινουπόλεως παρὰ τοῦ Ἀνδρέου, ὁ Ἀλεξανδρείας παρὰ τοῦ Μάρκου, ὁ Ἀντιοχείας παρὰ τοῦ Πέτρου διαβαίνοντος, καὶ ὁ Ἱεροσολύμων παρὰ τοῦ Ἰακώβου· ἐκ τῶν πρωτοτύπων δὲ τούτων θρόνων παρήχθησαν ἄλλοι εἰς τούτους ὑποκείμενοι, τῶν ὁποίων τινὲς διὰ διαγνώσεως συνοδικῆς ἀπελύθησαν· οὕτως ἡ ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἀπελύθη διὰ τοῦ Η. κανόνος τῆς συνόδου, ἡ τῆς Ἄνω Ἰβηρίας διὰ διαγνώσεως συνοδικῆς τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου, ἡ τῆς κάτω Ἰβηρίας διὰ διαγνώσεως τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει συνόδου, ἡ Μαυριτανίας διὰ τῆς ἐν Χαλκιδόνι Καρθαγίνης. Ἓν μόνον παράδειγμα ἐκκλησίας αὐτοκεφάλου γενομένης διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος ὑπάρχει, τὸ τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς, διότι ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς, ὅστις καὶ τὴν Ε'. οἰκουμενικὴν σύνοδον συνεκάλεσεν, ἠθέλησε νὰ τιμήσῃ τὴν πατρίδα του, ἡ δ' ἐκκλησία ἔδειξεν ἀνοχὴν καὶ συνεχώρησε τοῦτο διὰ τὰς πολλὰς εἰς τὴν θρησκείαν εὐεργεσίας τοῦ αὐτοκράτορος. Ἄλλη δ' ἐκκλησία πρώην ὑποκειμένη εἰς τὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, νῦν δ' αὐτοκέφαλος εἶναι ἡ τῆς Ρωσσίας. Διότι εἰς ταύτην τὴν χώραν ἐστάλησαν περὶ τὰ 900 π. χ. ἱεραπόστολοι, χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι, οἱ ἀδελφοὶ Κύριλλος καὶ Μεθόδιος, οἵτινες ἐκήρυξαν τὸ εὐαγγέλιον καὶ συνεκρότησαν ἐκκλησίαν. Αὕτη ὑπέκειτο εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλην ἐκκλησίαν, καὶ ἀπὸ τοῦ ταύτης Πατριάρχου πάντες οἱ ἐπίσκοποι ἐξελέγοντο. Κατὰ δὲ τὸ 1588, βασιλεύοντος ἐν Ρωσσίᾳ Θεοδώρου Ἰωαννίδου, ἀπῆλθεν ἐκεῖσε ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης. Τοῦτον ὁ Βασιλεὺς μετὰ δύο ἀρχιερέων μετὰ ὑπερτάτης εὐλαβείας ὑποδεχθεὶς, παρεκάλεσε ν' ἀπολύσῃ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ρωσσίας· ὁ Πατριάρχης εὑρὼν τὴν πρότασιν δικαίαν, διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπέραντον ἀπόστασιν, ἀπεράσισε μὲν ἐκεῖ τότε τὴν ἀπόλυσιν τῆς Ρωσσικῆς ἐκκλησίας, συνεκάλεσεν ὅμως ἀκολούθως ἐν Κωνσταντινου-

πόλει γενικὴν σύνοδον καὶ ἐπεκύρωσε τὸ αὐτοκέφαλον τῆς ῥηθείσης ἐκκλησίας.

Μετὰ τὰ ἱστορικὰ ταῦτα ἐπελάβετο τῆς ἐξετάσεως τῶν περὶ τούτου φρονημάτων, τὰ ὁποῖα εἶχον οἱ Ἕλληνες κατὰ τὴν ἐπανάστασιν· ἀνέφερε δ' ἐπιστολὰς περιεχούσας αἴτησιν ἐκλογῆς ἐπισκόπων, εἰς ἃς ἐγένετο ἀπάντησις ἀρνητικὴ, ὅτι τὰ ἐκκλησιαστικὰ τῆς Ἑλλάδος δίκαια ἀπαιτεῖται νὰ κανονισθῶσι μετὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ συμφέρει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἔρευναν ἀρχιερατικῆς συνόδου, δυναμένης νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως τὰς ἰδέας αὐτῆς. Τοιαύτη ὅμως δὲν ἦτον ἡ ἐν Ναυπλίῳ παρὰ τῆς Ἀντιβασιλείας συγκαλεσθεῖσα, ὡς ἀποδεικνύει ἡ ἔκθεσις τῶν ἀρχιερέων, λαβόντων πλήρη ἐλευθερίαν μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου. Μετὰ τὴν ἐπανάστασιν δὲ, ἥτις ἐγένετο πρὸς ἀλλαγὴν τῆς πολιτικῆς ἡμῶν καταστάσεως, πάντες ἀνήγγειλαν τὴν ἀνάγκην τῆς μετὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας συσκέψεως· καθότι εἰς τὴν ἐν Ἄστρει συνέλευσιν προέτεινέ τις νὰ συχαθῇ ἐν Ἑλλάδι κεφαλὴ ἐκκλησία, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν. Ἐν Ἐρμιόνῃ ἐδόθη ἀναφορὰ, παρὰ τῶν τότε ἐκεῖ παρεπιδημούντων ἀρχιερέων κατὰ διαταγὴν τῆς συνελεύσεως, ἐκφράζουσα τὰς γνώμας αὐτῶν περὶ τῆς σχέσεως μετὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Καὶ ἂν μὲν δὲν ἐγίνετο ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις, ἢ ἂν ἐκυριεύετο καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ Ἑλλὰς ἤθελεν εὑρίσκεσθαι καὶ πολιτικῶς καὶ θρησκευτικῶς ἡνωμένη μετὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας· ἀλλ' ἤδη, τοῦ πράγματος ἄλλως γενομένου, εἰς ἐξαιρετικὴν εὑρίσκονται θέσιν. Ὁ Κυβερνήτης, ἀναμένων νὰ διωρθώσῃ τὰ ἐξωτερικὰ πράγματα πρῶτον, διὰ νὰ κατορθωθῇ ἀκολούθως ἡ κανονικὴ τῶν ἐπισκόπων ἀρχαιρεσία, διώρισεν ἀντὶ ἐπισκόπων τοποτηρητὰς, ὅπερ ἐπιτρέπουσιν οἱ κανόνες. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Ἀντιβασιλεία δὲν ἔμεινεν ἐκτὸς τῆς ἰδέας τῆς μετὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας συνεννοήσεως· διότι, ἐκφρασάντων τινῶν κληρικῶν ἐλευθέρως τὴν γνώμην των, ὅτι ἓν τῶν πρωτίστων ἔργων τῆς κυβερνήσεως πρέπει νὰ ἦναι ἡ ἐνέργεια τῆς ἀπολύσεως τῆς ἐκκλησίας παρὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπεσχέθη ἡ Ἀντιβασιλεία τοὐλάχιστον προφορικῶς, ὅτι θέλει ἐνεργήσει τὴν τοιαύτην ἀπόλυσιν. Εἰς τοιοῦτον λοιπὸν ζήτημα ὅλως ἐθνικὸν, ἠθικὸν, καὶ τῆς γενικῆς πάντων ἐπιθυμίας, ἀπορεῖ ἂν ὑπάρχωσί τινες ἐναντίοι· διότι πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἀναγνωρίζωμεν τὰ πρεσβεῖα τῆς μεγάλης ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησίας, ἀφοῦ βλέπομεν ἐντὸς τοῦ βουλευτικοῦ περιβόλου τὰς εἰκόνας τῶν ἀοιδίμων πατριαρχῶν Γρηγορίου καὶ Κυρίλλου, οἵτινες ἐγέναντο θύματα ὑπὲρ τῆς Ἑλ-

λληνικῆς ἐλευθερίας; Διατί λοιπόν, ἀφοῦ πράγματι ἐγένετο αὐτοκέφαλος ἡ ἡμετέρα ἐκκλησία, νὰ μὴ ζητηθῇ καὶ ἡ τυπικὴ αὐτῆς ἀπόλυσις ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἀφ' ἧς ἐξήρτητο; Ἀφοῦ καὶ ἀποικίαι παρὰ τῶν μητροπόλεων στελλόμεναι ἔχουσι χρείαν ἀναγνωρίσεως διὰ νὰ ὑπάρξωσιν; Ἰδοὺ αὐτὸς δὲ καὶ ἡ Ἑλλὰς, ἀποσπασθεῖσα ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ κράτους, καὶ τοι μηδεμίαν τούτου ἀνάγκην ἔχουσα ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, ἀνεγνωρίσθη ὅμως τυπικῶς παρὰ τῆς Πόρτας, ἀφ' ἧς ἀπέστη, ὡς κράτος ἐλεύθερον· οὕτω καὶ τὰ γυμνάσια, ἀπολύουσι τοὺς μαθητὰς αὐτῶν καὶ αἱ ἀκαδημίαι καὶ τὰ πανεπιστήμια τοὺς προλύτας. Διατί λοιπὸν οἱ νομοθέται τῆς Ἑλλάδος νὰ μὴ ἐμψυχώσωσι τὴν κυβέρνησιν νὰ ἐνεργήσῃ νὰ ἀναγνωρισθῇ καὶ πνευματικῶς παρὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἡ ἤδη γενομένη καὶ καταστᾶσα ἀκαταγώνιστος καὶ στερεὰ αὐτοκέφαλος ἡμῶν ἐκκλησία; Προσέθηκε δ' ὅτι μὲ τὴν περὶ τούτου γνώμην αὐτοῦ εἶναι σύμφωνος καὶ ὁ πρωθυπουργός, ὅστις κατὰ τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν ὑπεστήριζε τὴν ἀνάγκην τῆς συνεννοήσεως μετὰ αὐτοῦ πατριάρχου, ἵνα καταστῇ ἡ ἑλληνικὴ ἐκκλησία ἀνεξάρτητος· ἀνέγνω δὲ τὸ περὶ τούτου ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς συνελεύσεως. Διότι ὁ νῦν πρωθυπουργὸς, ἔχων ἀρχὰς εἰς τινας ἐκτάκτους περιστάσεις ὡς εἰς ἐκείνην τὴν ἐπὶ συνελεύσεως ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ λόγου μου καθὼς καὶ περὶ τοῦ 40 ἄρθρου τοῦ συντάγματος, εἶναι ἀξιοσημείωτος καὶ ἀξιάγαστος καὶ ἔδειξεν ὁρμὰς ἀγνοῦ ἑλληνισμοῦ· ἀλλ' εἰς συνεχῆ κυβέρνησιν πράττει πολλὰ σφάλματα, ἐκτάκτων ὅμως περιστάσεων, διότι προκειμένου λόγου περὶ ῥιζικῶν τινων μεταβολῶν φαίνεται τῷ ὄντι ἀνὴρ ἀξιοσημείωτος, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τούτου· ἄλλως τε ὁ κύριος Κωλέττης μετὰ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου καὶ Μεταξᾶ ἠγωνίσθησαν μὲ σιδηρᾶ στήθη ὑπὲρ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ 40 ἄρθρου τοῦ συντάγματος, καθ' οὗ πᾶσα ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιρροὴ ἐπέπεσε. Διαμένει δὲ ὁ πρωθυπουργὸς καὶ μέχρι σήμερον συνεπὴς· διότι, προκειμένου λόγου κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον περὶ τῆς παρὰ τοῦ Πάπα γενομένης ἐκλογῆς δυτικῶν ἐπισκόπων κατὰ τὸ Αἰγαῖον, ὑπεσχέθη ὅτι μέλλει νὰ διαπραγματευθῇ τὰ περὶ τούτου μετὰ τοῦ Πάπα, ὡς καὶ τὰ περὶ τῆς ἀπολύσεως τῆς ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐκ πάντων δὲ τῶν μέχρι τοῦδε εἰρημένων ἐξάγεται, ὅτι οὔτε τοῦ νομοσχεδίου οὔτε τῆς ἐπιτροπῆς τὸ δ'. ἄρθρον ἔχει καλῶς· παραβάλλων δὲ πρὸς ταῦτα τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου τῆς ἐκ-

κλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς, εὑρίσκει ὅτι καὶ εἰς τοῦτο, καθὼς εἰς τὰ περισσότερα ἄρθρα, ἐν οἷς δὲν ὑπῆρχε πειρασμὸς κανονικοῦ συμφέροντος, ἔγραψεν ἡ ἐπιτροπὴ σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνας· διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔχει οὕτως· « Ἑκάστη ἐπισκοπὴ ἔχει ἴδιον ἐπίσκοπον, καθιστάμενον μὲν κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς ἐκκλησίας, ἐπικυρούμενον δὲ παρὰ τῆς κυβερνήσεως » ὅπου τὸ καθιστάμενον σημαίνει κατὰ τὴν κανονικὴν γλῶσσαν « ἐκλεγόμενον καὶ χειροτονούμενον ». Ἐνῷ δ' ἐπέρανε τὸν λόγον του, ὁ πρόεδρος ἠρώτησεν αὐτὸν ἂν φέρῃ τροπολογίαν τινὰ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου· αὐτὸς δ' ἀπήντησεν, ὅτι δι' ὅλων τῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ἔφερε, ἀρκεῖται ν' ἀποδείξῃ, ὅτι κακῶς ἔχει τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, δὲν ἐπιθυμεῖ ὅμως νὰ προτείνῃ ὁ ἴδιος τροπολογίαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἀρχομένης συζητήσεως ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελέτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΔ'.

τῆς 13 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην τρίτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 86 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματις 16, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον Συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους εἰς ἐπισκοπὰς Νομοσχεδίου, καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ δοθεισῶν δύο τροπολογιῶν, ἐχουσῶν οὕτω·

Α'.

« Ἑκάστη ἐπισκοπὴ ἔχει ἴδιον ἐπίσκοπον, καθιστάμενον μὲν κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς ἐκκλησίας, ἐπικυρούμενον δὲ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Οὐδεμία δὲ ἐπισκοπὴ, χηρεύουσα, δύναται νὰ μένῃ πλειότερον τοῦ ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων διωρισμένου χρόνου. »

Β'.

« Ἑκάστη ἐπισκοπὴ ἔχει ἰδιαίτερον ἐπίσκοπον, διοριζόμενον παρὰ τοῦ Βασιλέως, κατὰ πρότασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀλλ' ὀφείλει ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ νὰ μεταβαίνῃ καὶ εἰς τὰς ἐκτὸς τῆς ἕδρας του ἐπαρχίας, καὶ διαμένῃ ἐν αὐταῖς τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας. »

Παρετηρήθη δὲ ὅτι παρεμπίπτει καὶ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς περὶ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν Αἰγίου δοθείσης ἤδη ὑπ' ἀριθ. 27 ἀναφορᾶς· καὶ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Προέδρου ἐπελήφθη τῆς ἐπ' αὐτῆς συζητήσεως.

Πρὶν δ' ἢ προβῇ εἴς τι ἀνηγγέλθη ὑπὸ τῶν Γ'. καὶ Ζ'. τμημάτων ὅτι ὠνομάσθησαν ὑπ' αὐτῶν εἰσηγηταί, ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐνιαυσίου Ναυτικῆς Δυνάμεως, ὁ Κ. Γ. Σταματάρας ὑπὸ τοῦ Γ'.· ἐπὶ δὲ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, ὁ Κ. Γ. Δερνιτσιώτης ὑπὸ τοῦ Γ'. ὁ Δ. δὲ Χαντσίσκος ὑπὸ τοῦ Ζ'.. Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν περὶ τῆς ἀδείας τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ ἐξ Ἠλείας Βουλευτοῦ Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου, ὁ Κ. Γ. Δερνιτσιώτης ὑπὸ τοῦ Γ'. καὶ Α. Σ. Δανόπουλος ὑπὸ τοῦ Ζ'.. Ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρώσεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὁροφυλακῆς κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν οἱ ΚΚ. Κ. Θ. Κολοκοτρώνης καὶ Κανέλλος Δελιγιάννης· καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Βαυαρικῶν οἰκογενειῶν ὁ Κ. Θ. Γρίβας ὑπὸ τοῦ Ζ'.

Ἐπὶ τοῦ ταχθέντος ὑπὸ συζήτησιν ἀντικειμένου, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀναφορᾶς ἀπὸ **14** Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. **27** τινῶν κατοίκων τοῦ δήμου Αἰγιέων περὶ τῶν κατὰ τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν Αἰγιέων συμβάσεων παρανομιῶν, παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἀναφορὰ ἐκτίθησιν ἀλήθειας περὶ τῶν παρανομιῶν τῶν κατὰ τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν Αἰγίου γενομένων ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἀχαΐας, ὑποκινηθέντων ὑπό τινων ἐνταῦθα, (μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν πιστεύεται νὰ ἦναι καὶ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐλπίζεται δικαιοσύνη,) ἵνα σφρήσωσι τῆς ψήφου, τοὺς ἐπὶ τιμιότητι διακρινομένους συμπολίτας αὐτοῦ, καὶ τοὺς μᾶλλον φορολογουμένους· ὅπως κατορθωθῇ ἡ ἀναγόρευσις ὡς ὑποψηφίου τοῦ Κλεομένους, καὶ τοι διατελοῦντος ἔτι ὑπὸ κατηγορίαν, παυθείσης τῆς ἀνακρίσεως πρὸς καιρὸν ἐπὶ τῆς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας ἐπ' ἀνθρωποκτονίᾳ τοῦ Δ. Κροκίδα, κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. **1089** ἀπὸ **18** Φεβρουαρίου **1845** Βούλευμα, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. **2** τοῦ ἀπὸ **24** Ἀπριλίου (**6** Μαΐου)

1834 Β. Διατάγματος καταχωρισμένου ἐν ἀριθμῷ **17** τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἔτους ἐκείνου· ῥητῶς ἐξαιροῦν τοὺς μήπω ἀπολυθέντας ἀπὸ κατηγορίας, καὶ τοὺς φέροντας κατὰ τὸ ἄρθρον **13** τοῦ περὶ δήμων Νόμου ἄλλον τινὰ λόγον ἀποκλείσεως. Ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν ὁ ὀνομασθεὶς ὑποψήφιος Κλεομένης δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι, μήπω ἀπολυθεὶς τῆς κατ' αὐτοῦ ὑπαρχούσης ἔτι κατηγορίας. Ὅτι παρευρεθεὶς ἐν Αἰγίῳ, καὶ ἀντιληφθεὶς αὐταῖς αἰσθήσεσι τῶν γενομένων παρανομιῶν, τῶν ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἐκτιθεμένων, ἰδὼν δὲ τόν τε δημαιρεσιακὸν κατάλογον καταστρεφόμενον καὶ τὰ τιμαλφέστερα τῶν συνδημοτῶν αὐτοῦ δικαιώματα καταπατούμενα ὑπὸ τῆς αὐθαιρεσίας τῶν ὑπαλλήλων τούτων, ἀνηνέχθη μετ' αὐτῶν εἰς τὸν προσωρινῶς τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν διευθύνοντα τότε, νῦν ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, καὶ ἐζήτησε νὰ ἀποστείλῃ τίμιον ὑπάλληλον, ἵνα ἐπιτοπίως ἐπὶ τῶν παρανομιῶν ἐξετάσῃ, ἐπαγγελθεὶς τὴν καταβολὴν τῶν δαπανῶν τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ ἐπὶ ποινῇ, ἐὰν ψευδόμενος ἐξελεγχθῇ. Ἀλλὰ ταύτην μὲν δὲν ἐξετέλεσεν ὁ τὸ ὑπουργεῖον διευθύνων, ἐφ' οἷς παραλείπει λόγοις, ὑπὲρ τῆς ὑποψηφίου δὲ δυάδος ἐπὶ δέκα περίπου ἡμέρας παρέτεινεν ἔτι τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀδίκως παυθέντος δημάρχου Αἰγιέων, ἕως ἂν κατασταθῇ ὁριστικὸς ὁ παρὰ τοῦ Προέδρου ἀνασυνταχθεὶς δημαιρεσιακὸς κατάλογος, ὡς καὶ ἐγένετο. Οἱ δ' ἔπαρχος καὶ ὁ τὰ Νομαρχικὰ ἐκτελῶν ὀγδοήκοντα περίπου προσέθηκαν κληρούχους, ἵνα τοὺς κατοίκους πτοήσωσι, κατ' εἰσήγησιν τῆς ὁμάδος ταύτης· ὁ πρῶτος ἰδίως καὶ στρατιωτικὴν ἀπέστειλε δύναμιν, καὶ τοὺς κληρούχους τούτους συνελάμβανε, καὶ ἠπείλει διὰ τοῦ ἐνωμοτάρχου νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸν στρατὸν, ἐὰν μετὰ τοῦ ἑτέρου τῶν ὑποψηφίων, τοῦ Δ. Ὀρεινοῦ, δὲν ἐνωθῶσιν. Ὅτι εἰς τὴν ἔκθεσιν τούτων ὡρμήθη ἵνα καταδείξῃ τὰς παρανομίας τῶν ὑπαλλήλων ἁπάντων, τὰ αὐτὰ ἐξακολουθούντων καὶ ἔτι πλείω ἐπὶ τῶν ὑπολειπομένων δύο δήμων Βουρῶν καὶ Αἰγείρας, ὅπως ἐπεισεχθῇ ἡ προσήκουσα θεραπεία ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, παρακαλουμένου ἵνα ἀποστείλῃ εἰς τὴν Βουλὴν ὅλας τὰς πρὸς αὐτὸν ἀναφορὰς τῶν συνδημοτῶν του, καὶ τῶν δημάρχων ἐκθέσεις, καὶ τὴν σχετικὴν δικογραφίαν τῆς ἐνεργηθείσης δημοτικῆς ἐκλογῆς Αἰγίου· καὶ ὅπως μὴ οἱ ὑπάλληλοι καταστρέφωσι τὰ ὑπὸ τῶν Βουλῶν νομοθετούμενα. Ἐπέρανε δὲ τὸν λόγον ἀναγνοὺς ἀπόσπασμα τοῦ ὑπ' ἀριθ. **1089** βουλεύματος τοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἀπὸ

17 Φεβρουαρίου 1845, δι' οὗ παύεται μὲν πρὸς καιρὸν ἡ πέραιτέρω κατὰ τοῦ Κλεομένους Οἰκονόμου καταδίωξις ἐπ' ἀνθρωποκτονίᾳ, παύεται δὲ καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2250 κατασχετηρίου τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις πλημμελειοδίκαις ἀνακριτοῦ ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1841.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι συμφωνεῖ μὲν μὲ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτεθεῖσαν γνωμοδότησιν ἵνα συσταθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, προσκαλούμενον ἵνα ἱκανοποιήσῃ τὸν νόμον, καὶ ἐν καιρῷ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ εἰς τὴν βουλὴν κοινοποιήσῃ, διότι μόνη ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ὁρμοδία εἶναι ἐπ' αὐτῶν νὰ δικάσῃ· δὲν συμφωνεῖ δὲ μὲ τὰ ὑπό τινων ἀποτυχόντων λεγόμενα καὶ πλασθέντα, καθ' ὅλα ψευδομένων. Ὅτι ὁ πραγματεύσας δὲν ἦτον παρὼν κατὰ τὴν ἐνέργειαν ἐν Αἰγίῳ τῶν ἐκλογῶν, ὡς εἶπεν· μερὶς δ' ἀνδρῶν ἀποτυχόντων κατ' αὐτὴν παραπονοῦνται ἤδη, ὡς παντοῦ οἱ ἀποτυγχάνοντες φωνάζουσιν· ὑμεῖς δ' αὐτοὶ γνωρίζοντες τὰ προσβαλλόμενα πρόσωπα, γνωστὰ καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν κοινωνίαν, κρίνατε περὶ τῆς ἀληθείας αὐτῶν. Καὶ ὅτι ὁ ὀνομασθεὶς ὑποψήφιος Κλεομένης ἐκτεθειμένος μετὰ τῶν ἄλλων ἐν τῷ καταλόγῳ ὑπῆρχεν, ὑπ' οὐδενὸς δὲ δὶ ἐνστάσεως ἢ ἄλλως προσεβλήθη· ἑπομένως ἐκπρόθεσμος εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος γενομένη προσβολή.

Ἐπέμεινεν ἄλλος, ὅτι πάντες γνωρίζετε, ὅτι ὁ περὶ δήμων νόμος ὑπάρχει ἡ βάσις, ἐφ' ἧς τὸ Σύνταγμα ἐρείδεται· ὁ παραβάτης δὲ τῶν διατάξεων αὐτοῦ, οὐ μόνον τοῦτον παραβαίνει ἀλλὰ καὶ τὰς ἑδραιοτέρας αὐτοῦ βάσεις ὑποσκάπτει. Καὶ ὅμως οὐ μόνον οὐσιώδεις αὐτοῦ διατάξεις παραβαίνονται, ἐν γνώσει καὶ συμπράξει ἔτι τοῦ ὑπουργείου, ἀλλὰ καὶ καταστατικαὶ ἔτι διατάξεις, ὡς αἱ προκείμεναι· διότι ὁ μὲν περὶ δήμων νόμος βάσιν τὸ τίμημα τίθησιν, αἱ δ' ἀρχαὶ ἐν Αἰγίῳ ἀρῆκαν ἵνα ἄλλοι ἢ οἱ μᾶλλον φορολογούμενοι καταταχθῶσιν εἰς τὸν κατάλογον. Ἐπειδὴ δέ, τὰς πολλάκις παραβάσας οὕτω τὸν νόμον κατωτέρας ἀρχάς, οὐδέποτε τὸ ὑπουργεῖον ὤρθη τιμωρῆσαν, διὰ τοῦτο, μὴ συμφωνῶν μὲ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, προέτεινεν ἵνα ἀποφανθῇ ἡ βουλὴ νὰ καταδιώξῃ τὸ ὑπουργεῖον καὶ τιμωρήσῃ τοὺς τὰς τοιαύτας παρανομίας ἐνεργήσαντας· ἀλλ' ἐπειδὴ δύναται νὰ ἀντιλεχθῇ ὅτι τοιοῦτον δὲν πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῇ βάσει ἀναφορᾶς εὐαρίθμων πολιτῶν, παρατηρεῖ ὅτι τοῦτο κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίστασιν νὰ προταθῇ ἐδύνατο, οὐχὶ δὲ καὶ ἤδη, ὅτε ἐκ τοιούτων παρανομιῶν φρικώδης ἐξήχθη ὄνομα

ὑποψηφίου. Ἵνα δὲ πάντες εὐχαριστηθῶσιν ἤδη πρέπει νὰ προστεθῇ εἰς τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἵνα καλεσθῇ τὸ ὑπουργεῖον νὰ πέμψῃ εἰς τὴν βουλὴν ὅλα τὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἀφορῶντα ἔγγραφα, ὅπως, μετὰ τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν, σπουδάσωμεν ἐπ' αὐτῶν, καὶ, πεισθέντες περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἐν τῇ ἀναφορᾷ, ἀποφανθῶμεν ἵνα καταδιωχθῶσιν οἱ παρανομήσαντες ὑπάλληλοι· ἤδη δὲ νὰ ἀποσταλῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ ἀναφορὰ ἵνα τὰς συνεπείας τῶν παρανομιῶν προλάβῃ.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ταῦτα μὲν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ὑπάγονται ἐξουσίαν, καὶ καθ' ὑπέρβασιν δικαιοδοσίας ἡμεῖς θέλομεν ἀποφανθῇ περὶ τῶν παρανομιῶν τῶν κατὰ τὴν ἐκλογήν· ἀλλ' ὀφείλομεν νὰ πέμψωμεν μὲν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀναφορὰν ἵνα ὁδηγηθῇ, νὰ ἀφήσωμεν δὲ νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ἡ ἐξουσία, καὶ κατόπιν νὰ ἐξελέγξωμεν τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ὡς διοικητικὴν πρᾶξιν.

Ἐπέμεινεν ἄλλος ὅτι εἰς τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησιν ἀναγκαῖον εἶναι νὰ προστεθῇ ἡ ἀπαίτησις ὅλων τῶν ἐγγράφων τῶν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην σχετικῶν, νὰ συσταθῇ ὅμως ἡ ἀναβολὴ πάσης ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ταύτης, ἕως ἂν ἡ βουλὴ ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῆς.

Ἀλλ' ἀντεῖπεν· εἰς μέν, ὅτι τοῦτο μὲν δὲν δύναται νὰ ἀπαιτηθῇ, ὡς ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ νὰ ἀπαιτήσωμεν μόνον δυνάμεθα ἵνα προλάβῃ τὰς συνεπείας τῶν παρανομιῶν, ἐὰν ἀληθεύωσι, νὰ πέμψῃ δὲ πρὸς ἡμᾶς κατόπιν τὰ ἔγγραφα ἵνα ἀποφανθῶμεν περὶ τῆς καταταξέως τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων.

Ἄλλος δ' ὅτι ὑπὸ τοῦ περὶ δήμων νόμου διάφοροι ὁρίζονται προθεσμίαι καὶ ἐποχαί, καθ' ἃς οἱ δικαιοῦχοι τὰ δικαιώματα αὐτῶν νὰ ἐξασκήσωσιν ὀφείλουσιν· ἑπομένως οἱ ἀμελοῦντες, ἑαυτῶν νὰ αἰτῶνται δικαιοῦνται.

Καὶ ἄλλος ὅτι ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς περιέχει πᾶν ὅ,τι προσήκει· κατὰ ταύτην δὲ πέμπεται ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐκ Σίφνου βουλευτοῦ λεχθέντα, νὰ προστεθῇ δὲ πρέπει ἵνα κατόπιν πέμψῃ εἰς τὴν βουλὴν καὶ τὰ λοιπὰ σχετικὰ ἔγγραφα, ὅπως ἐκτιμήσῃ τὴν ἀλήθειαν τῶν λεγομένων, καὶ ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ὑποδεεστέρων ὑπαλλήλων.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι τὸ ζήτημα μέχρι τοῦδε ὑπὸ τὴν νομικὴν μόνον ἔποψιν ἐξητάσθη, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἄλλην πρέπει νὰ ἐξετασθῇ, ἵνα καταδειχθῇ ὁποίαν οἱ νόμοι ἔχουσιν

ισχὺν, καὶ τοῦ διακρινομένου ἐν τῇ κοινωνίᾳ Κλεομένους ἀναδεικνυομένου ὑποψηφίου· διότι οὐδαμοῦ δι' ἐγκλημάτων ἐπιῤῥοὴν νὰ ἀποκτήσωσι δύνανται, οὐδὲ τοιαύτην νὰ ἔχῃ ἐδύνατο ὁ ἀναδειχθεὶς ὑποψήφιος Κλεομένης, μηδὲ γνωρίζων κἂν τὸ Λίγιον μηδὲ συνυποστὰς μετὰ τῶν κατοίκων δεινόντι, μηδέποτε συνδραμών τινα· πῶς δὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναδειχθῇ οὗτος ὑποψήφιος ἐξ ἐκλογῆς, ἂν βία καὶ διαφθορὰ καὶ παρανομία δὲν συνέτρεχον; Καὶ οὐδέποτε μὲν ἐπίστευεν ὅτι τὴν τοιαύτην ἐκλογὴν καὶ τὸν ἀναδειχθέντα ὑποψήφιον ἤθελέ τις ὑπερασπίσει, ἐπειδὴ δὲ ὁ δημοτικὸς νόμος, τὸ στήριγμα τυγχάνει ὑπάρχων τοῦ Συντάγματος, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ὑποψηφίων προσώπων νὰ κρίνωμεν ὀφείλομεν, καὶ τὴν ἀπαρέσκειαν ἡμῶν νὰ ἐκφράσωμεν.

Ἡ βουλὴ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, καθ' ἣν ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἐγένετο οὕτω·

« Νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, προσκαλούμενον ἵνα, ἐὰν τὰ ἀναφερόμενα ἔχωσιν ἀληθῶς, δώσῃ ὅσον τάχιον τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανοποίησιν πρὸς τὸν νόμον, καὶ κοινοποιήσῃ ἐν καιρῷ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν του εἰς τὴν βουλὴν, διαβιβάζον εἰς αὐτὴν ὅσον τάχος καὶ ὅλα τὰ σχετικὰ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἔγγραφα διὰ τὰ περαιτέρω. »

Μετὰ ταῦτα, μεταβάσης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ γ'. ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, λαβὼν ὁ εἰσηγητὴς τὸν λόγον ἀνέφερεν, ὅτι προκειμένου σήμερον περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπισκόπων, θέματος ἱεροῦ, σοβαροῦ καὶ μεγίστης προσοχῆς ἀξίου, ἐπεθύμει μὲν νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ ν' ἀποδείξῃ, ὅτι τύπος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπισκόπων κανονικῶς ἀμετάβλητος δὲν ὑπάρχει· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου προχθὲς ἀγορεύσας ἐξέτεινε τὸν λόγον εἰς παρεκβάσεις, ἐχούσας μετὰ τοῦ ζητουμένου συνάφειαν, καὶ χρῄζούσας ἀπαντήσεως, ἀναγκάζεται νὰ διαλύσῃ πρότερον τὰς γενομένας ἐντάσεις, καὶ ν' ἀπαντήσῃ πρὸς πάντα τὰ παρεκβατικώτερον λεχθέντα. Ἐν πρώτοις μὲν περὶ τῆς ἀντιφάσεως, εἰς ἣν ὁ προχθὲς ἀγορεύσας ὑπερασπιζόμενος ἑαυτὸν, εἶπεν, ὅτι οὐδέποτε ὑπέπεσεν, αὐτόδηλον εἶναι, ὅτι ὑποστηρίζων ἀφ' ἑνὸς, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκόπων ὁ ἀρχῆθεν ὡρισμένος πρέπει νὰ μένῃ ἀμετάβλητος, συγκαταβαίνων δ' ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τῶν 48 ἐπισκοπῶν εἰς 33 καὶ ἄλλο τι εἰς 26, ἀντιφάσκει εἰς ἑαυτόν· καὶ ἀποδιδοὺς μὲν εἰς πάντας τοὺς κανόνας ἴσον κῦρος, συνομολογῶν δὲ, ὅτι πολιτικοί τινες

κανόνες μετεβλήθησαν, πίπτει εἰς ἀντίφασιν. Διότι πῶς εἶναι δυνατὸν ν' ἀπαιτῇ τις νομικὴν δύναμιν παρά τινων κανόνων, εἰς ἀχρηστίαν καταντησάντων; φερ' εἰπεῖν, πῶς δύναται ἤδη νὰ ἰσχύῃ ὁ κανὼν ὁ ἀποστολικὸς ὁ λέγων, ὅτι ἐπίσκοποι δὲν ἠδύναντο νὰ γείνωσιν, ἂν δὲν ἦσαν νυμφευμένοι; καὶ ἄλλος δ' ὁρίζων, ὅτι ἱερεὺς διδοὺς δάνεια δὲν δύναται νὰ τὰ ἀπολαύῃ διὰ δικαστηρίου, ἄλλως δὲ καθαιρεῖται, πῶς συμβιβάζεται μὲ τὴν παρὰ τοῦ Συντάγματος καθιερωθεῖσαν ἰσότητα καὶ ἀνεξαρτησίαν τῶν δικαστηρίων; ἔπειτα πῶς δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ὁ ζῆλος τοῦ προχθὲς ἀγορεύσαντος ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τῶν κανόνων εἶναι συνεπὴς πρὸς τὴν κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν ἐκλογῶν κλῆσιν αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς κοιμίσεως τῶν νόμων; Καὶ τῷ ὄντι οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι μένει ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀμετάβλητος, μόνος δ' εἷς κανὼν πρέπει νὰ μένει ἀναλλοίωτος τὸ, « εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης ». Περὶ δὲ τῆς τηρήσεως τῶν παραδόσεων, παραβάλλων ὁ προχθὲς ἀγορεύσας τὴν ἐν ἑλλάδι πρὸς τὰς ἄλλας ὁμοδόξους ἐκκλησίας, καὶ τὴν ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν Τουρκίαν μέρεσιν, κακῶς ἀπερήνατο ὅτι αἱ παραδόσεις συνετρίβησαν ἐνταῦθα, διατηροῦνται δ' ἀκέραιαι ἀλλαχοῦ· διότι καὶ τὸ παράδειγμα τῶν στρεβλῶν βαπτισμῶν, διὰ πλειόνων τοῦ ἑνὸς ἀναδόχων γινομένων, εἶναι κατάχρησις μεταβᾶσα ἐσχάτως εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς ἑπτανήσου· ἐπειδὴ αὐτόθι ὁ νῦν ἐπίσκοπος Κοκκίνης ἐπεκυρώθη παρὰ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, τὸν ὁποῖον συμβουλευόμεθα ν' ἀναγνωρίσωμεν, ὡς φυλάττοντα κανονικῶς τοὺς τύπους καὶ τὰς παραδόσεις, φέρων διπλοῦν ὄνομα, *Νικολαογεώργης* καλούμενος. Καὶ ἐπὶ τῶν γάμων δὲ οὐδεμία ἐνταῦθα κατάχρησις δύναται νὰ παρατηρηθῇ κατὰ θέλησιν ἢ κατὰ συγχώρησιν καὶ παραχώρησιν τῆς ἐκκλησίας· διότι οὐδεὶς ἑτερόδοξος ἔλαβε γυναῖκα ἑλληνίδα ὀρθόδοξον κατὰ συμμετοχὴν ἢ παράβλεψιν τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας, ἐνῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Σμύρνῃ πάμπολλα τοιαῦτα γίνονται· παράδειγμα πρόχειρον προκείσθω ὁ παρὰ τοῦ προχθὲς ἀγορεύσαντος καλούμενος ἱεραπόστολος, ὅστις ἐνταῦθα μὲν δὲν ἠδυνήθη νὰ νυμφευθῇ γυναῖκα ἑλληνίδα, ἀπελθὼν δ' εἰς Σμύρνην, ἔγημε παραχωρήσει καὶ συναινέσει τοῦ ἀρχιερέως. Καὶ τὸ βιβλίον μάλιστα, δι' οὗ εἰς δίκην εἰσήχθη τὴν ἀκόλουθον ἔλαβεν αἰτίαν· ἡ μετὰ τοῦ ῥηθέντος ὑπανδρευθεῖσα ἀχθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ ἐνταῦθα ὑπέφερε πολλὰ παρ' αὐτοῦ, πειρωμένου, ὡς αὐτὴ λέγει, νὰ μεταφέρῃ ταύτην εἰς τὸ δόγμα του, καὶ ἀνατρέφοντος ἐν αὐτῷ τὰ τέκνα του πάντα, ἐξ οὗ προέκυψε τὸ διαζύγιον. Ἐνταῦθα δὲ καὶ ἑτε-

ρόδοξοι βαπτίζουσι τὰ τέκνα των ὀρθοδόξως, καλῶς ποιοῦντες, καὶ ἕνεκα βέβαια πολιτικοῦ συμφέροντος, ἵνα ἔχωσιν ἐπηρμένας τὰ τέκνα των ἀδιώς τὰς κεφαλάς, καὶ ἐλευθέρως πρὸς τοὺς συμπολίτας αὐτῶν ἁπτιζοντα, ὡσι μέλη τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας, τῶν αὐτῶν μετὰ τῶν ἄλλων πολιτῶν ἀπολαύοντα δικαιωμάτων· ὥστε οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι θᾶττον ἢ βράδιον πᾶσαι αἱ ἐν ἑλλάδι θρησκεῖαι συγχωνευθήσονται καὶ ἔσται μία ποίμνη καὶ εἷς ποιμήν· ἐνῷ ἐν Κωνσταντινούπολει αἱ κατηχήσεις καὶ οἱ προσηλυτισμοὶ προχωροῦσι γιγαντιαίοις βήμασι· διότι οὐδεμία κατὰ δυστυχίαν, εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὑπάρχει ἐξουσία, πρὸς καταστολὴν καὶ ἐκριζωσιν αὐτῶν· διότι ἐκεῖ τὰ πάντα διὰ τῆς ἀπολύτου ἐξουσίας καὶ διὰ τῶν χρημάτων εἶναι κατορθωτὰ, ἐναντίον τῶν κανόνων· διότι οἱ Τοῦρκοι ἱερὸν αὐτοῖς καθῆκον θεωροῦσι νὰ μετενέγκωσιν εἰς τὸ θρήσκευμά των χριστιανοὺς· καὶ ἂς ἐνθυμηθῇ ἐπὶ τοῦ ἁτρομήτου ἥρωος Γεωργίου τοῦ Καστριώτου ἡ Σκεττέρμπεη, ποῖοι κατεπολέμησαν μετ' αὐτοῦ τοὺς ἐναντίον τοῦ χριστιανισμοῦ Τούρκους, καὶ πρὸ 150 ἐτῶν ποίαν θρησκείαν ἔλαβον, μὴ ὑποφέροντες τὰς βασάνους, καὶ φορολογίας, καὶ πῶς οἱ ποτὲ αὐτοὶ ἀδελφοί μας ἐγένοντο ἄσπονδοι ἐχθροὶ ἡμῶν. Καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ δὲ ἂν δὲν ἐλαμβάνομεν τὰ ὅπλα, ὑπὸ τὸ βάρος τῆς Τουρκικῆς δυναστείας καταθλιβόμενοι, δυσβαστάκτους φορολογίας καὶ καταπιέσεις ὑποφέροντες, ἠθέλομεν μεταβάλλει, κατὰ τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον, τὴν πάτριον θρησκείαν· ὥστε τὴν σκέψιν ὅτι ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν Τουρκίαν μέρεσιν, ὡς ἐν ἀσύλῳ, θέλει διατηρηθῇ ἡ θρησκεία δὲν συμμερίζεται. Τὰ δὲ περὶ σεβασμίων τινῶν κληρικῶν λεχθέντα, ὡς ἐπιθυμούντων ὄπισθεν τὸν περιορισμὸν τῶν ἐπισκοπῶν πρὸς ἴδιον ἑαυτῶν συμφέρον, οὐδὲ ταῦτα εἶναι βάσιμα· καθότι, ὁριζομένου εἰς τοὺς ἐπισκόπους τακτικοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ἵνα μὴ στενοχωρῶσι τοὺς χριστιανοὺς καὶ στερῶνται καὶ οὗτοι τῶν ἀναγκαίων, οὐδὲν κέρδος εἰς τοὺς ἐπισκόπους ὑπάρχει, ἂν μικρὰν ἢ μεγάλην ποιμαίνωσιν ἐκκλησίαν· ἐξ ἐναντίας ἴσως εἶναι εἰς τούτους συμφερώτερον νὰ περιορίζωνται εἰς ἐλάσσονα περιφέρειαν. Ὡσαύτως δὲ καὶ περὶ τῆς μνησθείσης ἀναφορᾶς τῶν ἐπισκόπων, περιγραφούσης ὡς ἀβλεστάτην τὴν πρὸ τῆς ἀντιβασιλείας τῶν ἐκκλησιαστικῶν κατάστασιν, κηρύττει πρὸς τιμὴν τῶν ἐπισκόπων καὶ τοῦ κλήρου, ὅτι πᾶσαι αἱ πράξεις αὐτῶν εἶναι ἐστηριγμέναι ἐπὶ τῶν κανόνων, καὶ γενναῖον πάντοτε ἔδειξαν χαρακτῆρα, ὡς ἀποδεικνύει ἡ ἀκόλουθος τῆς ἱερᾶς συνόδου πρᾶξις. Ὅτε ἦτον ὑπουργὸς λαοπρόβλητος σχεδὸν ὁ πρα-

χθὲς ἀγορεύων διέταξε τὴν Σύνοδον νὰ πέμψῃ ἐκ τῶν ἐπισκόπων δύο ἐξάρχους· ἀλλ' εἴτε ἐν γνώσει εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ ἀντικανονικὴν ταύτην διαταγὴν δὲν ὑπήκουσεν ἡ Σύνοδος, ὡς ἐνθυμεῖται βέβαια καὶ ὁ ἴδιος· καὶ εἶναι καλὸν νὰ γνωρίζῃ ὁ κύριος οὗτος, ὅτι ὁ χρόνος τοῦ καταδιωγμοῦ τοῦ Γαλιλαίου παρῆλθε· διότι οἱ ἄνθρωποι σκέπτονται ὡς ζῶντες εἰς τὸν 19 αἰῶνα. Καὶ οἱ περὶ συστάσεως προσέτι τῶν ἀποστολικῶν θρόνων λόγοι τοῦ προχθὲς ἀγορεύσαντος χωλαίνουσι, διότι κατέταξε μεταξὺ τούτων καὶ τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου συσταθέντα, ἐνῷ ἡ Βυζαντινὴ ἱστορία (τῆς ὁποίας ἀπόσπασμα ἀνέγνω) ἀναφέρει, ὅτι μεταβιβάσαντος εἰς Βυζάντιον τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου τὴν αὐτοκρατορικὴν ἕδραν κατὰ τὸ 306 Μ. Χ. συνεστάθη κατὰ τὸ 320 πρῶτος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἅγιος Μητροφάνης· πρότερον δ' ὑπῆρχε Βυζαντίου ἐπίσκοπος, ὥστε δὲν δύναται νὰ κληθῇ ἀποστολικὸς θρόνος. Καὶ τὰ περὶ τῆς καθυμολογίας τῶν μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων λεχθέντα δὲν εἶναι σύμφωνα μὲ τὰ ἱερὰ τοῦ εὐαγγελίου παραγγέλματα, ὁρίζοντος μίαν κεφαλὴν τῆς ἐκκλησίας τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, γενόμενα δὲ κατὰ παρακαλούθησιν τῶν πολιτικῶν τύπων, δὲν εἶναι ἐπομένως ἀμεταβλητα· οὕτω, φερ' εἰπεῖν, μεταβάντος τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου εἰς Βυζάντιον, κατέστη καὶ ἐκκλησιαστικὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνος αὐτοκέφαλος. Εὐαγγελικῶς δὲ οὐδεμία ἐξάρτησις τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ὑπάρχει ἐκκλησίαν· καθότι ὁ ἴδιος Ἰησοῦς λέγει πρὸς τοὺς ἀποστόλους « μηδένα καλεῖν κύριον ἐπὶ τῆς γῆς, εἷς γάρ ἐστιν αὐτῶν κύριος καὶ καθηγητὴς καὶ διδάσκαλος, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὅστις καὶ κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας ὑπάρχει. » τοῦτο λοιπὸν ἔπραξε καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος συνελθὸν εἰς τὴν συνέλευσιν τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ἀνεγνώρισε διὰ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ συντάγματός του κεφαλὴν τῆς ἐκκλησίας τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὰς δὲ λοιπὰς ὁμοδόξους ἐκκλησίας ἐθεώρησεν ὡς ἀδελφάς. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ἐπισκοπὴ τοῦ Βυζαντίου πρότερον ὑπέκειτο εἰς τὸν μητροπολίτην τῆς Θράκης, ἀλλὰ δὲν εἶπετο ὅτι οὗτος ἔπρεπε νὰ ζητῇ πρωτεῖα τοῦ θρόνου. Ἐπὶ τῇ βάσει λοιπὸν τῆς εὐαγγελικῆς ἰσότητος καὶ ἡ βουλὴ ἔδη εὐθέως μόνον ἐπισκόπους, ὡς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἔχοντας καὶ πνευματικῶς κατ' οὐδὲν διαφέροντας· τίτλος δὲ μητροπολίτου, τὸν ὁποῖον ὁ προχθὲς ἀγορεύσας ἐπιμόνως ἐζήτει, δὲν συμφέρει ἄλλος εἰς τὴν Ἑλλάδα παρὰ τὴν σύνοδον, τὴν ὁποίαν τὸ ἔθνος καὶ ὁ Βασιλεὺς

ἀπεφάσισαν. Εἶπε προσέτι, ὅτι τὸ ἀξίωμα τοῦ Πατριάρχου εἶναι πολιτικὸν ὁριζόμενον ὑπὸ συνόδου, καὶ ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς ἐπικυρούμενον, ὑφ' ἧς καὶ ἀναιρεῖται, κατὰ τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας· ὡς ἔπραξεν ὁ Μ. Πέτρος αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσσίας καταλύσας τὸν Πατριάρχην, καὶ καταστήσας σύνοδον. Προσθέτει δὲ καὶ γνώμην τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἐξ ἧς φαίνεται πῶς ἐθεώρει ὁ μέγας αὐτὸς ἀνὴρ καὶ ἀληθὴς χριστιανὸς τὸν τίτλον τοῦ Πατριάρχου, Μητροπολίτου, καὶ λιπῶν· « ὡς ὤφειλόν γε μηδὲ ἧς προεδρίαν μηδέ τις τόπου προτίμησις, καὶ τυραννικὴ δυναστεία· ἵνα ἐξ ἀρετῆς μόνης ἐγιγνωσκόμεθα. » (λόγος Γρηγ. κή. σελ. 483).

Ἐπιλαβόμενος ἀκολούθως τοῦ θέματος ἀνέγνω τὸν, ἐφ' ᾧ τοῦτο στηρίζεται, Δ'. κανόνα τῆς πρώτης οἰκουμενικῆς συνόδου. « Ἐπίσκοπον προσήκειν μάλιστα μὲν ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ καθίστασθαι· εἰδὲ δυσχερὲς εἴη τοῦτο, ἢ διὰ κατεπείγουσαν ἀνάγκην, ἢ διὰ μῆκος ὁδοῦ, ἐξάπαντος τρεῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένους, συμψήφων γενομένων καὶ τῶν ἀπόντων καὶ συντιθεμένων διὰ γραμμάτων, τότε τὴν χειροτονίαν ποιεῖσθαι· τὸ δὲ κῦρος τῶν γινομένων δίδοσθαι καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν τῷ Μητροπολίτῃ ».

Καὶ παρετήρησεν, ὅτι κρίνει περιττὸν ν' ἀναγινώσκῃ τὰς ἑρμηνείας καὶ νὰ χρονοτριβῇ, διότι ἀναφερομένων κανόνων εἰς τὴν ἑλληνικὴν γεγραμμένων γλῶσσαν, πρὸς ἄνδρας ἕλληνας τὴν πάτριον γλῶσσαν γινώσκοντας, καὶ ἐν Ἀθήναις διατριβόντας δύναται ἕκαστος νὰ ἐξετάσῃ αὐτοὺς μεθ' ὅσης βούλεται ἐπιστασίας καὶ ἐρεύνης· ἔπειτα τὸ κείμενον εἶναι ἡ βάσις, ἐφ' οὗ πᾶς τις ὀφείλει νὰ στηρίζεται, καίτοι δὲ καὶ τῶν ἑρμηνευτῶν σεβαστῶν ὄντων, ἡ τούτων ἑρμηνεία δὲν δύναται νὰ ἔχῃ μεῖζον κῦρος τῶν κανόνων καὶ τῆς παρὰ τῶν χριστιανῶν ἐφαρμογῆς αὐτῶν, καὶ τῆς ἐξηγήσεως, τὴν ὁποίαν οἱ μεγάλοι ῥωστῆρες τῆς ἐκκλησίας, Ἅγιοι, Χρυσόστομος, Γρηγόριος, Ἀθανάσιος, ἔδωκαν. Διὰ τούτων δὲ πάντων θέλει ἀποδείξει, ὅτι ὁ περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐπισκόπων τύπος δὲν ὑπῆρξε σταθερὸς καὶ ἀμετάβλητος. Ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας εἶναι ἐν πρώτοις γνωστὸν, ὅτι οἱ θεῖοι ἀπόστολοι, ἐξελθόντες κατὰ τὴν τοῦ χριστοῦ ἐντολὴν, ἵνα κηρύξωσιν εἰς πάντα τὰ ἔθνη τὸ εὐαγγέλιον, περιήρχοντο πάντα τὰ μέρη· ἦλθε λοιπὸν καὶ εἰς Ἑλλάδα ὁ Ἀνδρέας πρῶτον, καὶ ἐντεῦθεν μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀκολούθως ὁ Παῦλος· οὗτοι καθ' ἡμέραν διδάσκοντες καθίστανον ἐκκλησίας, χειροτονοῦντες καὶ ἐπισκόπους εἰς τοὺς γινομένους χριστιανοὺς, καὶ ὀνομάζοντες αὐτοὺς ἐκ τῶν πρωτευουσῶν, ἐν αἷς ἐδίδασκον, ὡς κατοικουμένων ἔτι τῶν πέριξ ὑπὸ ἐθνικῶν. Τὸ κατ' ἀρχὰς ὅθεν μόνοι ἀφ' ἑαυτῶν οἱ ἀπόστολοι ἐξέλεγον καὶ διώριζον τοὺς ἐπισκόπους· διότι τοῦτο πολλάκις καὶ κρυφίως ἐξ ἀνάγκης ἐγίνετο, ἐπειδὴ μέγας ὑπῆρχε βέβαια ὁ κίνδυνος, ἂν ἐτολμᾶτο τις νὰ εἴπῃ, ὅτι εἶναι χριστιανὸς, ὡς ἐπιμενόντων τῶν ἐθνικῶν εἰς τὴν πάτριον θρησκείαν, καὶ φυσικῷ τῷ λόγῳ καταφερομένων κατὰ παντὸς νεωτερισμοῦ, ὡς ἡμεῖς τὴν σήμερον διαῤῥηγνύμεθα εἰς πᾶσαν ὑπόνοιαν προσηλυτισμοῦ. Μανθάνομεν δὲ, ὅτι οἱ ἀπόστολοι καθίστων τοὺς ἐπισκόπους, ἔκ τε τῶν πράξεων καὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ τῶν τοῦ Παύλου ἐπιστολῶν, πρὸς δὲ καὶ παρὰ Κλήμεντος τοῦ Ῥωμαίου, λέγοντος ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους πρώτῃ αὐτοῦ ἐπιστολῇ « κατὰ χώρας καὶ πόλεις κηρύσσοντες οἱ ἀπόστολοι καθίστανον τὰς ἀπαρχὰς αὐτῶν, δοκιμάζοντες τῷ πνεύματι, εἰς ἐπισκόπους καὶ διακόνους τῶν μελλόντων πιστεύειν » Ἀλλ' ἂν ἐπὶ τῆς πρώτης αὐτῆς καταστάσεως δὲν ἐλάμβανε μέρος ἡ ἐκκλησία, τοῦτέστι τὸ σύνολον ὅλων τῶν πιστῶν, εἰς τὰ μετὰ ταῦτα ὅμως συνεψηφόρει καὶ αὐτή· διότι καὶ οἱ ἀπόστολοι σκοπὸν ἔχοντες μόνον νὰ πείθωσι καὶ οὐχὶ νὰ διατάττωσιν, ἀφοῦ εἶδον ἱκανοὺς τοὺς πεπιστευκότας, συνεχώρησαν εἰς αὐτοὺς νὰ ἐκλέγωσι τὸν ἴδιον ἑαυτῶν ἐπίσκοπον· ὥστε ὁ λαὸς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐδράξατο τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος τούτου δικαιώματος, ὡς φαίνεται εἰς ἱστορικόν τι ἐκ τοῦ αὐτοῦ Κλήμεντος εἰλημμένον. Διεφέροντο πρὸς τὸν ἑαυτῶν ἐπίσκοπον οἱ Κορίνθιοι, καὶ ἤθελον νὰ τὸν ἀποβάλωσι· μαθὼν τοῦτο ὁ τότε τῆς Ῥώμης ἐπίσκοπος Κλήμης ἔγραφε πρὸς αὐτοὺς « Τοὺς καταστασθέντας ὑπ' ἐκείνων (τῶν ἀποστόλων) ἢ μεταξὺ ὑφ' ἑτέρων ἐλλογίμων ἀνδρῶν, *συνευδοκησάσης τῆς ἐκκλησίας πάσης . . .* μεμαρτυρημένους τε πολλαῖς χρόνοις ὑπὸ πάντων, τούτους οὐ δίκαιον νομίζομεν ἀποβάλλεσθαι τῆς λειτουργίας· » ἐξ οὗ ἐξάγεται, ὅτι ὁ λαὸς ἔλαβεν ἀμέσως τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπισκόπων· ταύτης δὲ συμμετεῖχον οἱ πρεσβύτεροι κληρικοί, ὥστε λαὸς καὶ κλῆρος ὁμοῦ συνέτρεχον εἰς τὴν ἐπισκοπικὴν ἀρχαιρεσίαν. Μαρτυρεῖ δὲ τὴν παρὰ τοῦ λαοῦ ἐκλογὴν ῥητῶς χωρίόν τι τῶν καλουμένων, διαταγῶν τῶν ἀποστόλων, αἵτινες, ἂν δὲν εἶναι κύριον σύγγραμμα τῶν ἀποστόλων, εἶναι ὅμως ἀναντιῤῥήτως ἀρχαιότατον, ὀλίγῳ τῶν ἀποστόλων μεταγενέστερον, καὶ παριστάνον τὴν ἀρχαίαν τῆς ἐκκλησίας τάξιν. αὗται λοιπὸν λέγουσιν « ἐπίσκοπον χειροτονεῖσθαι . . . ἀριστίνδην ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐκλελεγμένον ». Καὶ ταῦτα μὲν μέχρι τῆς πρώτης οἰκουμενικῆς ἐν Νικαίᾳ συνο-

οδου έγίνοντο· ἀκολούθως δὲ ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ λαοῦ μετέπιπτεν εἰς τὸν ὄχλον, καὶ αἱ πνευματικαὶ ἀρχαιρεσίαι, ὡς παρατηρεῖ ὁ θεολόγος Γρηγόριος, ἔχουσι σφοδρότερον τῶν πολιτικῶν τὰ πάθη, οἱ ἅγιοι πατέρες ἐπιθυμοῦντες νὰ καταπαύσωσι τὰς γινομένας ταραχὰς, ἠθέλησαν ν' ἀφαιρέσωσι τεχνηέντως τὸ δικαίωμα τοῦ λαοῦ, μὴ γινομένης ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς τῆς προσβολῆς αὐτοῦ. Ἔθεντο ἄθεν τὴν λέξιν «καθίστασθαι» δηλοῦσαν «ἐγκατασταίνειν, ἐγκαθιδρύειν καὶ χειροτονεῖν» οὐχὶ ὅμως καὶ «ἐκλέγειν» προφανῶς· ὡς δηλοῦται σαφέστατα ἐκ τῆς μετὰ τὴν Α. οἰκουμενικὴν σύνοδον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενομένης ἐκλογῆν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ὡς ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας· καθότι μετ' αὐτὴν οἱ Ἀρρειανοὶ ῥιπίζον τὸ πλῆθος, ὅτι εἶναι παράνομος ἡ ἐκλογὴ, ὡς γενομένη παρὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ οὐχὶ παρὰ τοῦ λαοῦ. ἡ δ' ἐν Αἰγύπτῳ τοπικὴ σύνοδος συνελθοῦσα ἐκήρυξεν ὅτι ψήφῳ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐξελέχθη ἐπίσκοπος ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος, διότι ἐν ἐπιστολῇ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ τοπικῆς συνόδου περιέχεται περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου «ὅτι πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ὥσπερ ἐκ μιᾶς ψυχῆς καὶ σώματος συνελκυσθότες ἀνεβόων, ἔκραζον, αἰτοῦντες Ἀθανάσιον ἐπίσκοπον τῇ ἐκκλησίᾳ κ.τ.λ.»

Προσέτι δὲ καὶ ὁ Ναζιανζηνὸς Γρηγόριος, ὅστις ἔζη μετὰ τὴν πρώτην σύνοδον τὴν διατάξασαν τὸ «παρ' ἐπισκόπων τὸν ἐπίσκοπον καθίστασθαι» ἐγκωμιάζων τὸν μέγαν Ἀθανάσιον καὶ λέγων περὶ αὐτοῦ ὅτι ψήφῳ τοῦ λαοῦ παντὸς ἀνέβη ἐπὶ τὸν Μάρκου θρόνον, ἐπιφέρει «καὶ κατὰ τὸν ὕστερον νικήσαντα πονηρὸν τύπον, οὐδὲ φονικῶς τε καὶ τυραννικῶς, ἀλλ' ἀποστολικῶς τε καὶ πνευματικῶς». Καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος, ἐγκωμιάζων τὸν μέγαν Ἀθανάσιον, λέγει περὶ αὐτοῦ, «ὅτι ψήφῳ τοῦ λαοῦ παντὸς ἐπὶ τὸν Μάρκου θρόνον ἀνάγεται.» Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ πρώτη σύνοδος, ἡ ἐν Νικαίᾳ γράφουσα πρὸς τὴν Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίαν λέγει «εἰδέ τινά ποτε συμβαίνῃ ἀναπαύσασθαι τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τηνικαῦτα συναναβαίνειν εἰς τὴν τιμὴν τοῦ τετελευτηκότος τοὺς ἄρτι προσληφθέντας, μόνον εἰ ἄξιοι φαίνοιτο, καὶ ὁ λαὸς αἱροῖτο, συνεπιψηφίζοντος αὐτοῖς, καὶ ἐπισφραγίζοντος τοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου.»

Πῶς εἶναι λοιπὸν δυνατὸν ἂν ἡ ἐν Νικαίᾳ σύνοδος ἠννόει διὰ τοῦ «καθίστασθαι» τὸ «ἐκλέγειν» νὰ λέγῃ τὸ «εἰ ὁ λαὸς αἱροῖτο» Καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς συμμαρτυρεῖ, ὅτι καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὁ λαὸς ἐξέλεγε τοὺς ἐπισκόπους·

διότι λέγει περὶ μιᾶς ἐκλογῆς ἐπισκόπου Καισαρείας «ἐστασίαζεν ἡ Καισαρέων πόλις περὶ προβολὴν ἀρχιερέως, καὶ ἡ στάσις θερμὴ, καὶ μὴ ῥᾳδίαν ἔχουσα τὴν λύσιν. Φύσει γὰρ περὶ τοῦτο στασιώδης ἡ πόλις διὰ θερμότητα πίστεως, καὶ τὸ τῆς καθέδρας ἐπίδοξον πλεῖω τὴν φιλονεικίαν εἰργάζετο. Ταῦτ' ἦν καὶ παρῆσαν τῶν ἐπισκόπων τινὲς τὸν ἀρχιερέα διώσοντες· ὡς δ' εἰς πλείους τοῦ δήμου διαιρεθέντος, καὶ ἄλλων ἄλλον προβαλλομένων, ὅπερ ἐν τοῖς τοιούτοις φιλεῖ συμβαίνειν ὡς ἔκαστος ἔτυχεν ἡ φιλίας πρός τινας ἔχων, ἢ πρὸς θεὸν εὐλαβείας, τέλος συμφρονήσας ὁ δῆμος ἅπας, τὸν πρῶτον παρ' αὐτοῖς ἕνα βίᾳ μὲν ἐξειλεγμένον, οὕτω δὲ τῷ θείῳ βαπτίσματι κατεσφραγισμένον, τοῦτον ἄκοντα συναρπάσαντες ἐπὶ τὸ βῆμα ἔθεσαν, καὶ τοῖς ἐπισκόποις προσήγαγον, τελεσθῆναί τε ἠξίουν καὶ κηρυχθῆναι κ.τ.λ.»

Ὁ αὐτὸς ἅγιος, ἀποθανόντος τοῦ πρώτου ἐπισκόπου εἰς νέαν ἐκλογὴν παρὰ τοῦ λαοῦ λέγει. «Καὶ πάλιν ἐστασίαζεν ἡ αὐτὴ πόλις ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, καὶ ἡ στάσις ἦν ὅσῳ θερμοτέρα, τοσούτῳ καὶ ἀλογωτέρα· οὐ γὰρ ἠγνοεῖτο τὸ ὑπεραῖρον· ἀλλὰ καὶ λίαν ἐπίδηλον ἦν τοῖς τε ἄλλοις ἅπασι, καὶ τοῦ λαοῦ μάλιστα τῷ ἐγκρίτῳ τε καὶ καθαρωτάτῳ, ὅσον τε περὶ τὸ βῆμα, καὶ ὅσαν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς Ναζιραίοις, ἐφ' οἷς ἔδει τὰς τοιαύτας προβολὰς κεῖσθαι μόνοις, ἢ ὅτι μάλιστα καὶ οὐδὲν ἂν ἦν ταῖς ἐκκλησίαις κακὸν, ἀλλὰ μὴ τοῖς εὐπορωτάτοις τε καὶ δυνατωτάτοις, ἢ φορᾷ δήμου, καὶ ἀλογίᾳ. Νῦν δὲ κινδυνεύω τὰς δημοσίας ἀρχὰς εὐτακτοτέρας ὑπολαμβάνειν τῶν ἡμετέρων, αἷς ἡ θεία χάρις ἐπιρρυμίζεται καὶ τλπ.»

Μετὰ τὴν ἁ. σύνοδον ἐχρημάτισεν ὡσαύτως καὶ ὁ Ἀμβρόσιος ἡγεμὼν τῶν Μεδιολάνων, ἀλλὰ καὶ οὗτος κατ' ἐκλογὴν τοῦ λαοῦ ἐγένετο ἐπίσκοπος, ὡς ἀναφέρουσιν οἱ ἱστορικοὶ Θεοδώρητος καὶ Σωζόμενος, ὧν ὁ πρῶτος λέγει·

Ἄρθρ. 10 «Οἱ τὴν πόλιν ἐκείνην οἰκοῦντες ἐστασίαζον, οἱ μὲν τοῦτον, οἱ δ' ἐκεῖνον προβληθῆναι φιλονεικοῦντες . . . . Ταύτην Ἀμβρόσιος ὁ τοῦ ἔθνους τὴν πολιτικὴν ἡγεμονίαν πεπιστευμένος, τὴν στάσιν μαθὼν, καὶ δείσας μή τι νεώτερον γένηται, τὴν ἐκκλησίαν ἐν τάχει κατέλαβεν, οἱ δὲ τῆς διαμάχης ἐκείνης παυσάμενοι, καινὴν ἀρῆκαν φωνὴν Ἀμβρόσιον ἀρχιερέα αἰτοῦντες, ἔτι δὲ οὗτος ἀμύητος ἦν». Περὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ Ἀμβροσίου ὁ ἱστορικὸς Σωζόμενος λέγει «τελευτήσαντος τοῦ Αὐξεντίου ἐστασίαζε τὸ πλῆθος, οὐ τὸν αὐτὸν αἱρούμενοι

τὴν Μεδιολάνων ἐκκλησίαν ἐπισκοπεῖν. Καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευεν, ἕκαστος γὰρ ἀποτυγχάνοντες ἠπείλουν ποιεῖν ἃ φιλεῖ γίνεσθαι ἐν ταῖς τοιαύταις ταραχαῖς· δείσας δὲ τὸν τοῦ δήμου κίνησιν Ἀμβρόσιος, ὁ τότε τοῦ ἔθνους ἡγούμενος ἐλθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, συνεβούλευε παύεσθαι τῆς ἔριδος· οὕτω δὲ αὐτοῦ παυσαμένου περὶ τούτων δημηγορεῖν, ἐξαπίνης πάντες ἀφέμενοι τῆς πρὸς ἀλλήλους ὀργῆς ἐπ' αὐτὸν τὸ σύμβολον τῆς ὁμονοίας ἄγουσι τὴν τῆς ἐπισκοπῆς ψῆφον. »

Ἐκ πάντων τούτων καταραίνεται ὅτι οὐδέποτε ὁ λαὸς παρητήθη τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκλογῆς, καὶ ὅτι τὸ «καθίστασθαι» σημαίνει « ἐγκαθιδρύειν καὶ χειροτονεῖν » οὐχὶ δὲ καὶ « ἐκλέγειν ». Οὕτως ἐρμηνεύθη ὁ κανὼν τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπισκόπων· οὕτως ἡρμήνευσαν αὐτὸν οἱ ἅγιοι τῆς ἐκκλησίας φωστῆρες, οὐχὶ βέβαια ὑποδεέστεροι τῶν ὑπομνηματιστῶν καὶ ἑρμηνευτῶν τῶν κανόνων. Ἐπειδὴ ὅμως συνέβαινον ταραχαὶ πολλαί, ὡς ἀναμιγνυμένου τοῦ ὄχλου συνεστήθη ἡ ἐν Λαοδικείᾳ σύνοδος, τῆς ὁποίας ὁ ιγ'. κανὼν λέγει « μὴ τοῖς ὄχλοις ἐπιτρέπειν τὰς ἐκλογὰς ποιεῖσθαι τῶν μελλόντων καθίστασθαι εἰς ἱερατεῖον. » Ἀλλ' ὁ κανὼν οὗτος ὁμιλεῖ ἐν γένει περὶ ἱερατείου, καὶ κωλύει τῆς ἐκλογῆς τὸν ὄχλον, ἀλλ' οὐχὶ τὸν λαὸν ὅστις οὐδέ ποτε ἀρῆκε τὸ δικαίωμά του. Καὶ αὕτη μὲν εἶναι ἡ τάξις τῆς ἐκλογῆς καὶ πρὸ τῶν συνόδων καὶ μετ' αὐτάς· ὑπάρχουσιν ὅμως καί τινες ἐξαιρέσεις· φαίνονται σπανίως ἐπίσκοποι ἐκλεγόμενοι παρὰ τοῦ κλήρου καὶ παρὰ τῶν ἐπισκόπων, ἄλλοτε παρὰ μόνου τοῦ λαοῦ, ὅπερ συνηθέστερον, καὶ ἐνίοτε παρὰ μόνων τῶν αὐτοκρατόρων. Δὲν φέρει ὅμως ὡς παράδειγμα τὰς καταχρήσεις, ἀλλὰ τὰς ἐφαρμογὰς τῶν ἁγίων πατέρων τῶν στερεωτῶν τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν καταλληλοτέρων ἐξηγητῶν καὶ ἑρμηνευτῶν τῶν κανόνων. Ἀλλ' ἐπειδή, ὡς εἴρηται, ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς ἐγίνοντο ταραχαί, περὶ τῆς ἀποφυγῆς τούτων ὤφειλε νὰ φροντίσῃ κατὰ πρῶτον ὁ πολιτικὸς ἄρχων· ὅθεν ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανός, τὸ γνήσιον τῆς ἐκκλησίας τέκνον, θέλων ν' ἀποκλείσῃ τῆς ἐκλογῆς τὸν λαὸν καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ αὐτὴν εἰς μόνους τοὺς κληρικοὺς καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, ὡς φρονιμωτέρους, ἐξέδωκε τὰς νεαρὰς ρκγ'. καὶ ρλζ', ἐν αἷς κεφαλαίῳ ά. καὶ β'. λέγει « θεσπίζομεν ὁσάκις χρεία γένηται ἐπίσκοπον χειροτονηθῆναι, συνιέναι τοὺς κληρικοὺς, καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, ἧς μέλλει ἐπίσκοπον χειροτονεῖσθαι, καὶ προκειμένων τῶν ἁγίων εὐαγγελίων ἐπὶ τρισὶ προσώποις ψηφίσματα ποιεῖν, καὶ

ἕκαστον αὐτῶν ὀμνύναι κατὰ τῶν θείων λογίων, καὶ ἐγγράφειν ἐν αὐτοῖς, ὅτι οὔτε διὰ δόσιν, οὔτε δι' ὑπόσχεσιν, ἢ φιλίαν, ἢ χάριν, ἢ ἄλλην οἱανδήποτε προσπάθειαν· ἀλλ' εἰδότας αὐτοὺς τῆς ὀρθῆς καὶ καθολικῆς πίστεως, καὶ σεμνοῦ βίου, καὶ ὑπὲρ τὸ τριακοστὸν ἔτος εἶναι, καὶ γράμματα εἰδέναι τούτους ἐπιλέξαντα, ἵνα ἐκ τῶν οὕτω ψηφιζομένων τριῶν προσώπων, ὁ βελτίων χειροτονηθῇ τῇ ἐπιλογῇ καὶ τῷ κρίματι τοῦ χειροτονοῦντος κ. τ. λ. »

Ὁ αὐτὸς ὅμως Βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐξέβωκε καὶ τὴν ρλά νεαράν ἐν ᾗ κελεύει « τάξιν νόμων ἐπέχειν τοὺς ἁγίους ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας » πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῇ, ὅτι ὁ κηρύττων δημοσίᾳ τὸ κῦρος τῶν κανόνων παρεβη αὐτάς, διατάττων νὰ γίνηται ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐπισκόπων παρὰ τῶν κληρικῶν καὶ τῶν πρώτων τῆς πόλεως, καὶ οὐχὶ παρὰ τῶν ἐπισκόπων; Ὁ χριστιανὸς Βασιλεὺς, ὁ ὑπερασπιστὴς τῆς θρησκείας ἠδύνατο νὰ ἐκδώσῃ Νόμον περὶ ἐκλογῆς ἐπισκόπων, ἂν δὲν συνεχώρουν τοῦτο οἱ κανόνες, ἢ ἤθελον ἀποσιωπήσει τοῦτο αἱ σύνοδοι; Ἐν τούτοις ὁ νόμος ἐξεδόθη, καὶ οὐδεὶς ἀντεῖπεν. Ἤδη δ' ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ ἐκλογὴ τῶν μητροπολιτῶν γίνεται παρὰ τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν συνοδικῶν, ἐχόντων πληρεξουσιότητα νὰ ἐκλέξωσιν, οἵα ἂν θέλωσι πρόσωπα ἄγνωστα εἰς τοὺς ἐντολεῖς, ὁμοίαν μὲ τὰ παρὰ τοῦ Πάπα ἐκδιδόμενα καὶ τῶν μελλουσῶν ἁμαρτιῶν συγχωρητήρια. Ἀλλὰ μὴ γίνεται ἡ χειροτονία κατ' ἐλευθέραν πεποίθησιν; αὕτη γίνεται ἐναντίον τῶν κθ'. καὶ λ'. κανόνος τῶν ἀποστόλων, καὶ ἐνεργεῖται ἢ διὰ χρημάτων ἢ διὰ τῆς ἐπιρροῆς τῶν δυνατῶν, οἱ δὲ συνοδικοὶ ἐρωνοῦσι μόνον τὸ « ἄξιος ». ὥστε ἰδανικῶς μόνον ὁ τύπος ὑπάρχει. Καὶ ἐν Ρωσσίᾳ δὲ ἡ διαρκὴς σύνοδος, ἡ παρὰ τοῦ βασιλέως ἐκλελεγμένη, ἐκλέγει δύο ὑποψηφίους ἐπισκόπους, καὶ τούτων ὁντινα θέλει, ἐγκρίνει ὁ αὐτοκράτωρ, ὥστε περὶ ἐκλογῆς δὲν ὑπάρχει τύπος κανονικὸς ἀμετάτρεπτος.

Περὶ δὲ τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς ἐκκλησίας παρετήρησεν, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀποστόλων δὲν ἐθεωροῦντο πατριάρχαι, ἀλλὰ πάντες ἦσαν ἐπίσκοποι· ὅτι τὸ εὐαγγέλιον καθιερεῖ τὴν ἰσότητα καὶ ἀδελφότητα τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ὁρίζει κεφαλὴν αὐτὸν τὸν Χριστόν· ὥστε μὴ ἐπεμβαινόντων εἰς τὴν ἐξέτασιν, πότε κατέστησαν αἱ ἐκκλησίαι αὐτοκέφαλοι, λέγει, ὅτι ἀφοῦ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος διὰ τοῦ συντάγματός του ἐκήρυξε τὴν θρησκείαν του αὐτοκέφαλον, οὐδεὶς λόγος δύναται πλέον περὶ τούτου νὰ γείνῃ. Διότι, ἂν ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς δι' ἑνὸς ψηφίσματος κατέστησεν

αὐτοκέφαλον τὴν τῆς ἰδίας αὐτοῦ πατρίδος ἐκκλησίαν, καὶ τὸ γενόμενον ἐθεώρησεν ἡ ἐκκλησία ὡς καλῶς ἔχον, τολμᾷ τις πλέον νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἀνεξαρτήτου γενομένου ἔθνους κηρυχθεῖσα αὐτοκέφαλος ἐκκλησία ἔχει χρείαν ἀναγνωρίσεως; Καὶ μὲ δὲν εἶναι ἀναγνωρισμένη παρ' ὅλων τῶν ὁμοδόξων ἐκκλησιῶν; οἱ ἡμέτεροι ἱερεῖς δὲν εἶναι καὶ παρὰ ταῖς λοιπαῖς ὁμοδόξοις ἐκκλησίαις δεκτοί, καὶ τοὺς τούτων ἡμεῖς δὲν δεχόμεθα συλλειτουργοῦντες μετ' αὐτῶν καὶ ἀποδεδόντες ὅλα τὰ δικαιώματα; Καὶ τίς ἀμφιβάλλει περὶ τῆς αὐτεπαγγέλτου ἀναγνωρίσεως εἰς ποῖον δὲ νὰ γράψωμεν περὶ τῆς ἀναγνωρίσεως ταύτης; Ἐνῷ εἶναι γνωστὸς, ὅτι ὁ Μ. φρόνιμος Κύριλλος πρόεδρος τῆς ἱερᾶς συνόδου ἠθέλησε ν' ἀναφέρῃ κρυφίως εἰς τὸν Πατριάρχην τῆς Κωνσταντινουπόλεως περί τινος καθαιρέσεως, τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Σουλτάνος, δύο ἀρχιερεῖς καθεῖλε καὶ ἐξώρισε νομίσας ὅτι ἀθεμιτούργησεν ἡ σύνοδος θελήσασα νὰ λάβῃ ἀνταπόκρισιν μὲ τὴν ἡμετέραν; Ἂν λοιπὸν ἤδη ζητηθῇ ἡ τοιαύτη ἀναγνώρισις ἢ θέλομεν ἐπιφέρει ὄλεθρον τῶν αὐχένων ἐκείνων θυμάτων, ἢ ἂν ἡ ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀρνηθῇ εἰς ἡμᾶς ἐξ ἀνάγκης τὴν ἀναγνώρισιν, ἡμεῖς, ἐνεργοῦντες τὰς χειροτονίας ἡμῶν κατὰ τοὺς ἀποστολικοὺς κανόνας, θέλομεν δώσει εἰς τὴν βούλην ἐν Κωνσταντινουπόλει σύνοδον τὴν ἀνάγκην νὰ μᾶς κηρύξῃ σχισματικοὺς καὶ ἄκουσα· δόξα καὶ τιμὴ τῷ ὄντι εἰς τὴν παροῦσαν γενεάν, τῆς ὁποίας ὁ πολιτισμὸς καὶ τὰ φῶτα ἐπηύξησαν. Ἄλλοτε εἰς τὴν αὐτὴν γῆν τὴν ὁποίαν πατοῦμεν, οἱ πρόγονοι ἡμῶν Ἀθηναῖοι, ἐξ ὑπερμέτρου πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ζήλου κινούμενοι, ἐφόνευσαν τοὺς παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν ἐλθόντας πρέσβεις νὰ ζητήσωσι γῆν καὶ ὕδωρ, καὶ ἐλιθοβόλησαν τὸν τολμήσαντα νὰ συμβουλεύσῃ Ἀθηναίων νὰ ἀκούσωσιν αὐτῶν, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις· ἀλλ' ἤδη οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν, σεβόμενοι οὐχὶ πλέον τὸ δίκαιον τῶν ἐθνῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν παρὰ τοῦ συντάγματος καθιερωθεῖσαν τοῦ βουλευτοῦ παῤῥησίαν, ἀνέχονται μεθ' ὑπομονῆς ἀξιεπαίνου τοὺς προτείνοντας πλαγίως τὴν ἐξάρτησιν ἡμῶν ἀπὸ ἐκκλησίας ὑποκειμένης εἰς τὴν Τουρκικὴν δυναστείαν, τὴν ἐπιθυμοῦσαν ἀκόμη τὴν ὑποδούλωσιν ἡμῶν. Ἀλλὰ ταῦτα ἴσως δὲν προεῖδεν ὁ προχθὲς ἀγορεύσας, ὅστις μάλιστα συγκατέβη νὰ ἐπαινέσῃ καὶ τοῦ Κ. Κωλέττου, ὡς ὑποστηρίξαντος ἐπιμόνως τὸ 40 ἄρθρον τοῦ συντάγματος· ἐνῷ οὐχὶ μόνον εἰς ὅλας τὰς μέχρι τοῦδε ἀπαντήσεις πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ὁ ἴδιος ἐκήρυττεν, ὅτι ὁ Κωλέττης προσπαθεῖ νὰ

καταστρέψῃ τὴν θρησκείαν, εἰσάγει τὸν ἰησουϊτισμὸν καὶ τὰ παρόμοια. Ἀλλὰ ἴσως συγκατέβη ἤδη εἰς τὰ πρὸς τὸν Κωλέττην ἐγκώμια, ἵνα κερδίσας αὐτὸν ἐπιτύχῃ τῆς προτάσεως αὐτοῦ· ἰδοὺ λόγοι ἐξερχόμενοι ἀπὸ στόμα λέγοντος, ὅτι δὲν ἀντιφάσκει· καὶ θέλοντος νὰ νομίσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι ὅσα λέγει δὲν ὑπηγορεύοντο ἀπὸ μόνον πολιτικὸν συμφέρον. Αὐτὸς ὅμως, καὶ τοι φίλος τοῦ Κ. Κωλέττου, ἂν ἴδῃ αὐτὸν ἀποδεχόμενον τοιαύτην πρότασιν, θέλει καταπολεμήσει ταύτην ὡς ὀλεθριωτάτην εἰς τὸ ἔθνος· μ' ὅλον ὅτι ποτὲ δὲν θέλει ἀδικήσει τὸν Κ. Κωλέττην, ὡς φρονοῦντα κατὰ τὰ λεγόμενα τοῦ πάντοτε κατηγοροῦντος αὐτοῦ, ἀλλὰ μάλιστα ὑπενθυμίζει αὐτῷ τὸ σοφὸν ῥητὸν τοῦ ἐπαινουμένου ὑπὸ ἀνομοίου του. «Βλέπε μή τοι κακὸν ἔπραξας.» Ἀγνοεῖ δὲ πόθεν ὁ προχθὲς ἀγορεύσας ἔμαθε τὰ περὶ τῆς ἐκκλησίας λεχθέντα παρὰ τῶν πρώτων συνελεύσεων, ἀφοῦ δὲν ἀπετέλει μέρος αὐτῶν· ἂν δὲ μικρόνους τις εὑρέθη νὰ προτείνῃ περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἐκκλησίας, παρὰ πάντων ἀπηντήθη, ὅτι σκοπὸς ἡμῶν δὲν εἶναι ν' ἀποκοπώμεν, οὐδὲ νὰ συστήσωμεν κράτος ἐν κράτει. Ποῦ δ' εἶναι ὁ ὀρθόδοξος βασιλεὺς, ὁ ἐπικυρῶν τὰς πράξεις τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησίας διὰ ν' ἀναγνωρίσωμεν αὐτὰς νομίμους; Καὶ ὁ παρὰ τοῦ Κυβερνήτου δὲ διορισμὸς τῶν ταποτηρητῶν δὲν ἦτο σύμφωνος μὲ τοὺς κανόνας· διότι οὗτοι ὁρίζουσι νὰ διορίζωνται μεσίται ἐπίσκοποι καὶ νὰ στέλλωνται οὐχὶ εἰς χηρευούσας ἐπισκοπάς, ἀλλ' εἰς ἐγούσας ἐπισκόπους, συμβιβασμοῦ τινος χάριν. Ἐλέχθη, ὅτι τὸ ζήτημα περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας εἶναι ἐθνικὸν, ἠθικὸν, καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους· ὀρθότερον ὅμως δύναται νὰ ῥηθῇ, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἀποβλέπει τὴν πλαγίαν ὑποδούλωσιν ἡμῶν, τὴν μεταβολὴν τῆς θρησκείας καὶ τὴν καταστροφὴν ἡμῶν· βουλευταὶ δὲ, οἵτινες ὡρκίσθησαν εἰς τὴν τήρησιν τοῦ συντάγματος καὶ ἐστάλησαν ὡς πατέρες τοῦ ἔθνους νὰ βουλευθῶσιν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων αὐτοῦ, οὐδέποτε θέλουσιν ἀνεχθῇ, προσκαλούμενοι καὶ προτρεπόμενοι παρὰ τοῦ κυρίου τούτου, νὰ ἐπισύρωσι καθ' ἑαυτῶν τὴν αἰώνιον ἀρὰν τῶν μεταγενεστέρων. Ἐπειδὴ δ' ὁ προχθὲς ἀγορεύσας παρέναγε τὸν λόγον του οὐδεμίαν ἐξέφρασε τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ νόμου, ὑπέδειξεν ὅτι πρὸς οὐδένα σκοπὸν ἐφέρετο καὶ οὐδὲν ἐπιθυμεῖ νὰ γείνῃ.

Συγκεφαλαιώσας δ' ὁ ἀγορεύων τὸν λόγον ὑπεστήριξεν ὅτι, καὶ ἂν τεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ τὸ νὰ ἐκλέγωνται οἱ ἐπίσκοποι κατὰ τοὺς κανόνας, κατὰ τὴν τροπολογίαν τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν Βουλευτοῦ

ἐπειδὴ καὶ κατ' αὐτοὺς ὡς ἀπεδείχθη τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς ἀνήκει εἰς τὸν λαὸν, ταῦτα δ' ἀντιπροσωπεύουσιν οἱ βουλευταὶ, παρ' ὧν ἐκπηγάσουσιν οἱ ὑπουργοὶ, προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀνήκει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν τοὺς ἐπισκόπους· μὴ θέλον δὲ τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἡ ἐπιτροπήσασα νὰ ἀφήσωσι τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς ἀδιόριστον, καὶ νὰ δώσωσιν αἰτίαν ἀλόγων παραπόνων, καὶ ἀδίκων ὑπονοιῶν, ἔθηκαν εἰς τὸ γ', ἄρθρον τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς κατὰ τὸ συμφέρον καὶ τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐκκλησίας. Πρὸς περισσοτέραν ὁριστικότητα ἐτέθη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, καὶ ἀφέθη τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως εἰς τὴν σύνοδον.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 ΜΜ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελέτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΕ'.

Τῆς 14 Ἰανουαρίου

Σήμερον τὴν δεκάτην τετάρτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἐνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 100 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 3, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τῶν τμημάτων ὅτι ἐξελέχθησαν εἰσηγηταὶ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὁροφυλακῆς ὁ Κ. Χ. Καπετανάκης ὑπὸ τοῦ Α. ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ὁ Κ. Δ. Πλαπούτας ὑπὸ τοῦ Α καὶ Κ. Βεΐκος ὑπὸ τοῦ Ε. Ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἐνιαυσίου ναυτικῆς δυνάμεως οἱ Κ.Κ. Γ. Δοκὸς καὶ Μ. Πρωτοπαππᾶς ὑπὸ τῶν αὐτῶν τμημάτων· ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν περὶ τῆς ἀδείας τῆς εἰς

δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ ἐξ Ἠλείας βουλευτοῦ, ὁ Κ. Κ. Τσερτίδης ὑπὸ τοῦ Α. Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων οἱ Κ.Κ. Γ. Γουλιμῆς ὑπὸ τοῦ Α., Δ. Δρόσος ὑπὸ τοῦ Β., Δ. Ζῶτος ὑπὸ τοῦ Δ. καὶ Β. Δημητρακόπουλος ὑπὸ τοῦ Ε. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νόμου οἱ ΚΚ. Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος, Ε. Περίσσης, Σῆλ. Στερνάκης καὶ Η. Παπαδαῖος, κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν. καὶ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς συστάσεως ἀποικίας Γερμανικῆς οἱ Κ. Α. Μαυρομιχάλης ὑπὸ τοῦ Ε. καὶ Γ. Γουναρόπουλος ὑπὸ τοῦ Δ.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 3. ἄρθρου τοῦ περὶ διαιρέσεως τοῦ κράτους εἰς ἐπισκοπὰς νομοσχεδίου, καὶ παρετηρήθη ὑπὸ τοῦ προέδρου ὅτι ἀληθῶς μὲν πρέπει νὰ ἦναι ἐλευθέρα ἡ συζήτησις, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀγορεύοντες τοῦ χρόνου φειδόμενοι νὰ ἀναδείκνυνται ὀφείλουσιν, ἐφ' ᾧ καὶ νῦν ἡ ὑποστήριξις τῶν προταθεισῶν τροπολογιῶν πρέπει νὰ γείνῃ.

Ὁ ἕτερος τῶν προτεινάντων τροπολογίας πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ προταθείσης παρετήρησεν, ὅτι ἀρχῆθεν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὑπὸ σπουδαίαν ἔβλεπεν ἐποψιν, ὡς ἐκκλησιαστικόν τε καὶ πολιτικόν· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ μόνον τῶν ἐπισκοπῶν ἠγόρευσεν, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν δύω ἰδίως πολλὰ παρετήρησαν, ἐφ' οἷς ἐπιφέρει νῦν, ὅτι λυπεῖται μὲν διότι δὲν συνεφώνησαν πρὸς ἀλλήλους, ἐξ οὗ οὐδεμιᾶς περαιτέρω συζητήσεως ἀνάγκη ἦθελε καταδειχθῇ· ἀλλ' ὁ μὲν πρῶτος τούτων, ἵνα πείσῃ ὅτι ὁ τῶν ἐπισκόπων διορισμὸς συνδέεται μὲ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, αὐτούς τε πρὸς ἐπιμαρτύρησιν ἔφερε καὶ πολλὰ ἄλλα παραδείγματα, πρὸς δὲ καὶ περὶ τοῦ αὐτοκεράλου τῆς ἐκκλησίας, τοῦ κανονικοῦ τῆς συνόδου ἐπραγματεύθη. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ζήτημα τοῦτο πρὸς τὸ πολιτικὸν τῆς Ἑλλάδος μέρος συναφὲς διατελεῖ, ἀπέχει καὶ οὗτος νὰ πραγματευθῇ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἄλλους ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὸ αὐτὸ πράττοντας· ἡ ἱερὰ δὲ σύνοδος, κατὰ τὸ δεύτερον τοῦ συντάγματος ἄρθρον ἀντικανονικῶς καὶ ἀντισυνταγματικῶς συνεστημένη ὑπάρχει. Ὁ αὐτὸς δὲ ἐκ τῶν προαγορευσάντων διὰ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπέδειξεν ἀλανθάστως, πῶς οἱ ἐπίσκοποι κανονικοὶ καθίστανται, εἰς ἐπιμαρτύρησιν μνησθεὶς τοῦτε Γ'. κανόνος τῆς Δ. Οἰκουμενικῆς συνόδου, λέγοντος ὅτι «οἱ ἐπίσκοποι καθίστανται τῇ ψήφῳ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἐπισκόπων,» καὶ τοῦ Γ. τῆς ἐν Σαρδικῇ λέγοντος ὅτι «τοὺς ἐπισκόπους ὑπὸ ἐπισκόπων ψηφίζεσθαι,» καὶ τοῦ Ι'. τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ λέγοντος αὐτῇ ψήφῳ ὅλων τῶν ἐπισκόπων», καὶ τῶν ΙΒ'. καὶ ΙΓ'. τῆς ἐν

Λαοδικείᾳ λεγόντων α ἄνευ τοῦ μητροπολίτου καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων μὴ καθίστασθαι ἐπίσκοπον· ἀνέφερε δὲ καὶ τὸ ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς, τῆς παρὰ τοῦ ὑπουργείου συγκροτηθείσης, συνταχθὲν νομοσχέδιον τοῦ ὁποίου τὸ 3 ἄρθρον ἀπέδειξεν ἐπὶ τῶν κανόνων στηριζόμενον. Ὁ δὲ διώτερος τῶν προαγορευσάντων διϊσχυρίσθη, ὅτι πᾶσα αὐτοκέφαλος ἐκκλησία ὀνομάζει τοὺς ἐπισκόπους κατὰ θέλησιν, μηδενὸς ῥητοῦ περὶ τούτου κανόνος ὑπάρχοντος. Καὶ τὰ μὲν περὶ αὐτοκεφάλου τῆς ἐκκλησίας λεχθέντα δὲν ἐξετάζει, ὡς οὐ μόνον ἐκκλησιαστικά, ἀλλὰ καὶ πολιτικήν τινα δόσιν ἔχοντα· περιοριζόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐπισκόπων συνωμολόγησε μὲν μετὰ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος ὅτι ἱερὸν καὶ πολλῆς προσοχῆς ἄξιον τὸ προκείμενον θέμα, ἐπέκρινε δ' αὐτὸν, ὡς ἀμέσως μετὰ τὴν ὁμολογίαν ταύτην προσβάλοντα τὴν ἱερότητα αὐτοῦ, καὶ σὺν ταύτῃ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ συντάγματος, τὸ δίδον κῦρος καὶ ἰσχὺν εἰς τε τοὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις. Διότι τῶν κανόνων τούτων τινὰς εἶπε περιπεσόντας εἰς ἀχρηστίαν καὶ πολιτικούς, ἐν ᾧ ἂν τοῦτο ἠλέθευε καὶ τὸ 2 τοῦ συντάγματος ἄρθρον ἐξαίρεσίν τινα ἤθελε περιέχει· ἀλλὰ τοῦτο εἶπε διότι μὴ διατελέσας μέλος τῆς συνελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἀγνοεῖ πῶς προσηνέχθη αὕτη εἰς τινα τῶν πληρεζουσίων, τοὺς κανόνας θελήσαντα νὰ ἐμπαίξῃ. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος καὶ τοῦ ὑπὲρ τὴν Τουρκίαν κλήρου πικρῶς κατέκρινε, μ' ὅλον ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ξένον τοῦ προκειμένου ὑπάρχει, ἀπήντησεν ὅτι ἐδύνατο νὰ δικαιωθῇ ἂν κατά τινων ἔλεγε, διότι πιθανῶς ἄτομά τινα καὶ ἐξ ἐκείνου καὶ ἐκ τοῦ ἡμετέρου κλήρου περιέπεσαν ἢ περιπίπτουσιν εἰς καταχρήσεις· οὐδέποτε ὅμως δικαιοῦται κατηγορήσας ὅλου τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου κλήρου, τὸν ὁποῖον ἂν αὐτὸς δὲν σεβῆται, ἄνδρες πολλῷ κρείσσους αὐτοῦ τιμῶσιν. Ὑπὲρ αὐτοῦ δὲ τοῦ κλήρου ἀρκεῖ νὰ παρατηρηθῇ μόνον ὅτι ἐκεῖνος καὶ οἱ τὴν χώραν ἐκείνην κατοικοῦντες χριστιανοὶ τὸν Ἰωνᾶν Κίγκ ἐξωστράκισαν, καταφυγόντα ἐνταῦθα, καὶ τοι ὑπὸ βαρὺν ἀφορισμόν, καὶ ὑπὸ μηδενὸς καταδιωκόμενον ἢ δικαζόμενον, καὶ τοι ὑπὸ τῶν δικαστηρίων εἰς δίκην παραπεμφθέντα. Καὶ οὐ μόνον τοῦτον ἀλλὰ καὶ ἄλλους βλασφημήσαντας κατὰ τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου ἠνέχθη, καὶ ἄνδρες ἐν τέλει συμβούλους ἑαυτῶν κατέστησαν. Ἐξέθηκε δὲ καὶ πρὸς ἀντίκρουσιν τοῦ αὐτοῦ, μὴ ἀναγνωρίζοντος τὸν βαθμὸν τοῦ Πατριάρχου, ὡς ἂν τοιοῦτός τις ἐπρόκειτο νὰ καθιδρυθῇ καὶ ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ἐν Ῥωσσίᾳ ἐκκλησία οὐ μόνον περὶ τούτου δὲν ἀμφιβάλλει, ἀλλὰ καὶ ἐπιστολὴ εὑρίσκεται ἀπὸ

30 Σεπτεμβρίου 1721 τοῦ Αὐτοκράτορος Ῥωσσίας Πέτρου πρὸς τὸν Πατριάρχην, τοῦτο μαρτυροῦσα, περὶ ἀπολύσεως τῆς Ῥωσσικῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐγκαθιδρύσεως αὐτοκεφάλου ἐκκλησίας. Ἀναγνοὺς δ' αὐτὴν καὶ διαψεύσας τὰ περὶ τῆς Ῥωσσικῆς ἐκκλησίας περὶ τούτου λεχθέντα ἐξέθηκεν ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀπενεπὴς ὁ τελευταῖον ἀγορεύσας κατεδείχθη· διότι μνημονεύσας τοῦ Α'. ἀποστολικοῦ κανόνος, καὶ διϊσχυρισθεὶς δυνάμει αὐτοῦ ὅτι ἡ ψῆφος 2 καὶ τριῶν ἐπισκόπων μόνον ἀρκεῖ εἰς τὴν ἐπισκόπου χειροτονίαν, καὶ τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου λέγοντος ὅτι « ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ τὸν ἐπίσκοπον καθίστασθαι » καὶ τῶν περὶ Καισαρείων « κοινῇ ψήφῳ τοῦ δήμου », συνεπέρανεν ὅμως ὅτι παρὰ ταῖς αὐτοκεφάλοις τῶν ἐκκλησιῶν κανὼν δὲν ὑπάρχει, ἡ δὲ Κυβέρνησις κατὰ θέλησιν ἐπὶ τῶν τοιούτων νὰ νεργήσῃ δύναται· ἰδίως δ' ἐν Ἑλλάδι, συνταγματικῶς πολιτευομένῃ, ἔνθα οἱ ἀντιπρόσωποι ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἐκπηγάζοντες τὴν Κυβέρνησιν καθιστῶσιν ἐξ ἑαυτῶν, καὶ αὕτη τόν τε λαὸν καὶ τὴν Σύνοδον καὶ πάντας ἀντιπροσωπεύουσα δύναται νὰ καθιστᾷ ἐπισκόπους. Ἡμεῖς ὅμως ἵνα νομοθετήσωμεν ἐκλήθημεν, οὐχὶ δὲ καὶ ἵνα τῇ ψήφῳ ἡμῶν ἐπισκόπους χειροτονήσωμεν ἢ ἐγκαταστήσωμέν που. Μεταβὰς δὲ εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς τροπολογίας ἐξέθηκεν ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ παραδεχθῇ αὐτὴν ἵνα σκάνδαλα ἄλλα ἀποφύγῃ· διότι οἱ μὲν ἀποστολικοὶ καὶ συνοδικοὶ κανόνες καὶ αἱ ἱεραὶ παραδόσεις καὶ τὸ τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν αὐτοκέφαλον ὑπὸ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καθιερώθη, ἡμεῖς δὲ δὲν δυνάμεθα ἐπὶ τούτων νὰ ἐπανέλθωμεν, ἀλλὰ μόνον ἡ Κυβέρνησις, ὅταν τὸν χρόνον ἁρμόδιον εὕρῃ, δύναται νὰ εἰδοποιήσῃ τὰς ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ λοιπὰς περὶ τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας. Ἤδη δὲ πρόκειται ἡ νομοθετησις περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐπισκόπων, σχέσιν ἄριστον ἔχοντος πρὸς τοὺς κανόνας, καὶ, τοῦτο λύοντες τὸ ζήτημα, τὰ περαιτέρω εἰς τὸν χρόνον δικαιούμεθα νὰ ἀφήσωμεν. Ἡ προταθεῖσα τροπολογία στηρίζεται ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος· καὶ διὰ μὲν τῆς λέξεως *καθίστασθαι* περιλαμβάνει τήν τε χειροτονίαν καὶ τὴν ἐκλογήν, ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων δὲ κανόνων πάντες ἤδη ἐπείσθησαν ὅτι ἡ ψῆφος τῶν ἐπισκόπων ἀπαιτεῖται εἰς τὴν χειροτόνησίν τινος, ἄνευ δὲ ταύτης δὲν δύναται ἐπίσκοπος νὰ κατάσχῃ θέσιν τινα. Ὁ 2. δὲ § τῆς τροπολογίας ἐπίσης δικαιολογεῖται προβλέπων τὴν περίστασιν καθ' ἣν δύναται νὰ μείνῃ ἐπὶ πολὺ χηρεύουσα ἐπισκοπὴ, ἵνα μὴ ὑπερβαθῇ ὁ ὑπὸ τῶν κανόνων ὁριζόμενος χρόνος. Συνεπέρανεν ἐν τέλει

ὅτι παραδεχόμενοι τὴν τροπολογίαν ταύτην οὐ μόνον σκανδαλώδεις περαιτέρω συζητήσεις ἀποφεύγομεν, ἀλλὰ καὶ τὸ καθῆκον ὑμῖν ἐκτελοῦμεν καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος καθιδρυθέντας κανόνας ἀναδεικνύμεθα ἐκτελοῦντες.

Ὑποστηριχθείσης δὲ τῆς πρατάσεως καὶ παρ' ἄλλων, λαβὼν ἕτερος τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι εἰς οὐδεμίαν προβαίνει ἀνάπτυξιν τοῦ προκειμένου ζητήματος μὴ ἔχων τὰς ἀπαιτουμένας ἐπὶ τούτου γνώσεις, παρατηρεῖ δὲ ὀλίγα περὶ τῆς ἀνάγκης, ἣν μεταβαίνωσιν οἱ ἐπίσκοποι καὶ διαμένωσι καὶ εἰς τὰς ἐκτὸς τῆς ἕδρας αὐτῶν ἐπαρχίας. Ἂν καὶ οἱ ἐπίσκοποι φαίνωνται εἰς τοῦτο ὑποχρεωμένοι ἐκ τῶν ὑπὲρ τῶν μνημείων αὐτῶν καθηκόντων· ἐπειδὴ ὅμως καὶ παρ' ἄλλων ἀρχῶν, ὡς εἰσαγγελέων καὶ ἐπάρχων διαταττομένων νὰ περιοδεύωσιν, ἡ διάταξις αὕτη ματαιοῦται, διότι παρέρχονται δύο καὶ τρία ἔτη καὶ οὐδεμίαν οἱ ὑπαλληλοι οὗτοι περιοδείαν περιοδεύουσιν, καλὸν εἶναι νὰ ὁρισθῇ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ὁ καιρὸς καθ' ὃν θέλει γίνεσθαι ἡ περιοδεια, καὶ ἡ διάρκεια τῆς διαμονῆς. Διότι τοῦτο θέλει ὠφελεῖ μεγάλως τοὺς κατοίκους τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τῶν ἐπισκόπων, εἴτε δι' ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ διαφερομένων συζύγων, εἴτε δι' ἄλλας αἰτίας. Οὕτω δὲ δὲν θέλουσι μένει γδικημέναι καὶ αἱ ἐπαρχίαι αἱ στερούμεναι ἐπισκοπικῆς καθέδρας, ἂν μένῃ ἐν αὐταῖς τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας ὁ ἐπίσκοπος. Ὑπεστήριξε διὰ ταῦτα τὴν τροπολογίαν αὐτοῦ, συγχωνεύσας αὐτὴν μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, ἂν συγκατατιθηται νὰ προστεθῇ καὶ τὸ περὶ τῆς μεταβάσεως τῶν ἐπισκόπων.

Μετὰ τοῦτο ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὑπέβαλε Νόμον περὶ στρατολογίας, τὸν ὁποῖον ἀνέγνω μετὰ τῆς ἐκθέσεως, ἔχουσι δ' οὕτω·

Ἔ Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Συνοδεύουσα τὸ Νομοσχέδιον περὶ στρατολογίας τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς.

Κύριοι Βουλευταί!

«Ὑποβάλλοντες ἐσωκλείστως τὸ Νομοσχέδιον περὶ στρατολογίας τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, παρακαλοῦμεν αὐτὸ εἰς τὸν πατριωτισμὸν ὑμῶν, Κύριοι βουλευταί· δὲν ἐπιχειρίζόμεθα δὲ ν' ἀναπτύξωμεν αὐτὸ δι' ἐκτεταμένης ἐκθέσεως, διότι αὐτὸ τὸ ἴδιον Νομοσχέδιον εἶναι τόσον λεπτομερὲς, ὥστε χορηγεῖ ὅλας τὰς πληροφορίας περὶ τῶν σκοπῶν, οἵτινες καθωδήγησαν τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν σύνταξίν του.

Τὸ σύστημα τῆς ἐφεδρίας ἔγινε παραδεκτὸν, διότι δι' αὐτῆς χορηγεῖται εἰς τὸ Κράτος τὸ μέσον τοῦ ν' ἀντιτάξῃ ἐξ πᾶσαν στιγμὴν ἐξεπαιδευμένην ὕλὴν εἰς τὰ τοῦ πολέμου δύναμιν, εἰς πᾶσαν περίστασιν ἀπαιτοῦσαν τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῆς.

Ἡ θητεία τῶν τριῶν ἐτῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίας εἶναι ὁ ἐλάχιστος ὅρος, ὅστις ἀπαιτεῖται πρὸς μόρφωσιν τοῦ στρατιώτου.

Ἡ διάρκεια τῆς τριετοῦς ὑποχρεώσεως ἐν ἐφεδρείᾳ δὲν δύναται νὰ ἐλαττωθῇ, διότι τότε ἠθέλεν ἐκλείψει ὁ σκοπὸς δι' ὃν αὕτη σχηματίζεται.

Κατὰ τὸν ἰσχύοντα τὴν σήμερον περὶ ἀπογραφῆς Νόμον ἡ θητεία εἶναι τετραετὴς, ὥστε ὁ χρόνος τῆς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίας ἐλαττοῦται κατὰ ἓν ἔτος καὶ ἡ εἰς τὴν ἐφεδρείαν διὰ τριετίαν μετάβασις δὲν ἐπιβάλλει βάρος ὑπέρογκον οὔτε εἰς τοὺς κατοίκους οὔτε εἰς τὸ δημόσιον, διότι οἱ ἐν ἐφεδρείᾳ ἐκτὸς ἐκτάκτων περιστάσεων δὲν θέλουν μισθοδοτηθήσεσθαι, εἰμὴ τὸ πολὺ τεσσαράκοντα ἡμέρας κατ' ἔτος.

Ἡ ἔλλειψις τοῦ ποινικοῦ μέρους εἰς τὸν ἰσχύοντα τὴν σήμερον περὶ ἀπογραφῆς νόμον εἶναι ἴσως ἡ μεγαλυτέρα αἰτία τῶν δυσκολιῶν εἰς τὴν ἔγκαιρον κατάταξιν εἰς τὸν στρατὸν τῆς μερίδος, ἥτις προσδιορίζεται κατ' ἔτος πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, καὶ διὰ τοῦτο προστίθεται εἰς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον.

Ἀθῆναι, τὴν 14 Ἰανουαρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.
Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικ. » Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.
Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης » Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὴν βουλὴν ἀπὸ τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοὺς, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Γενικαὶ διατάξεις.

1. Ὁ στρατὸς συμπληροῦται διὰ κληρώσεως καὶ δι' ἐθελουσίου κατατάξεως.

2. Ἀπολύονται τῆς τιμῆς τοῦ ὑπηρετεῖν εἰς τὸν στρατόν·

α'. Ὅσοι ἕνεκα κακουργήματος κατεδικάσθησαν εἰς ἐγκληματικὴν ποινήν.

β'. Ὅσοι, καταδικασθέντες ἕνεκα τινὸς πλημμελήματος ἐκ τῶν ἐκδαλαμβανομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου τροποποιηθέντι διὰ μεταγενεστέρου νόμου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20 Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1836, ἐστερήθησαν διὰ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως τῆς ἱκανότητος τοῦ ὑπηρετεῖν εἰς τὸν στρατὸν, καθ' ὅσον καιρὸν διαρκεῖ ἡ ἀνικανότης αὕτη.

3. Ὁ στρατὸς σύγκειται·

α'. Ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ.

β'. Ἐκ τῶν ἐν ἐφεδρείᾳ.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ ἀπογραφῆς καὶ κληρώσεως.

4. Ὁ κατὰ τὸν ἐτήσιον νόμον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων διανέμεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ· εἰς μὲν τοὺς Νομοὺς παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, εἰς δὲ τοὺς δήμους τοῦ Νομοῦ παρὰ τοῦ νομάρχου, συμπράττοντος καὶ τοῦ νομαρχιακοῦ συμβουλίου κατὰ τοὺς περὶ τούτου ἰδιαιτέρους ὁρισμοὺς τοῦ περὶ νομαρχιακῶν συμβουλίων νόμου μέχρι τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων· ὁ νομάρχης θέλει ἐνεργεῖ μόνος τὴν διανομήν.

5. Ὡς ἀποτελοῦντες τὸν πληθυσμὸν τῶν νομῶν καὶ δήμων λογίζονται ὅλοι οἱ πολῖται Ἕλληνες, οἱ ἔχοντες εἰς ἕκαστον αὐτῶν τὴν σταθερὰν κατοικίαν των, οἱ δὲ μὴ ἔχοντες τὴν σταθερὰν κατοικίαν, καταλογίζονται εἰς τὸν νομὸν καὶ δῆμον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκουσιν ὡς δημόται· οἱ ὑπηρέται καὶ μαθητευόμενοι εἰς τὰς τέχνας ἀκολουθοῦν τὴν κατοικίαν τῶν κυρίων καὶ ἀρχιτεχνιτῶν αὐτῶν.

6. Ἡ εἰς ἕκαστον δῆμον ἀναλογισθεῖσα μερὶς χορηγεῖται διὰ κληρώσεως τῶν νέων Ἑλλήνων, οἵτινες, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προαγομένου ἄρθρου, λογίζονται ὡς ἀποτελοῦντες μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ δήμου, ἄγουσι τὸ δίκαιον ἔννατον ἔτος τῆς ἡλικίας των, καὶ δὲν ὑπερβαίνουσι ἀναμφισβητήτως εἰς τὰς ἐξαιρέσεις ἢ ἀφαιρέσεις περὶ ὧν διαλαμβάνουσι τὰ ἄρθρα 16 καὶ 19 τοῦ παρόντος νόμου.

Ὅσοι νέοι δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὴν καταγραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ, ἐγγράφονται εἰς τὸν στρατολογικὸν κατάλογον τοῦ δήμου, ὅπου ἠθέλον εὑρεθῆ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς δήμους ὅπου δὲν ὑπάρχουσι νέοι ἄγοντες τὴν ἡλικίαν τῶν δεκαεννέα ἐτῶν τοὐλάχιστον πενταπλάσιοι τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀναλογισθείσης εἰς τὸν δῆμον μερίδος, ἐγγράφονται εἰς τὸν στρατολογικὸν κατάλογον καὶ ἀνωτέρας ἡλικίας νέοι μέχρι τοῦ 21 ἔτους, ἐμπεριεχομένου καὶ τούτου, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πενταπλασίου ἀριθμοῦ. Οἱ νέοι τῆς ἀνωτέρας ἡλικίας, ἥτις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶναι ἀνάγκη νὰ συμπεριληφθῇ, θέλουν ἐγγράφεσθαι ὅλοι εἰς τὸν στρατολογικὸν κατάλογον, καὶ ἐὰν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἠθέλει εἶσθαι πλέον τοῦ πενταπλασίου.

Ἑκάστης ἡλικίας νέοι ἐγγράφονται διακεκριμένως εἰς τὸν στρατολογικὸν κατάλογον τοιουτοτρόπως, ὥστε οἱ τῆς ἀνωτέρας ἡλικίας νέοι νὰ ἔπωνται τῶν ἐχόντων κατωτέραν ἡλικίαν.

7. Οἱ στρατολογικοὶ κατάλογοι ἑκάστου δήμου συντάσσονται ὡς ἑξῆς·

Κατὰ τὴν 1 Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους οἱ εἰδικοὶ πάρεδροι τῶν χωρίων τοῦ δήμου, βοηθούμενοι ἀπὸ δύο δημότας ἕκαστος, διοριζομένους ἐπὶ τούτου ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, συντάττουσι προκαταρκτικῶς τοὺς στρατολογικοὺς καταλόγους δι' ἕκαστον παρεδρίαν· τῆς δὲ πρωτευούσης τοῦ δήμου ὁ στρατολογικὸς κατάλογος συντάσσεται παρὰ τοῦ πρώτου δημαρχικοῦ παρέδρου, βοηθουμένου ἐπίσης ἀπὸ δύο δημότας διοριζομένους ἐπὶ τούτου παρὰ τοῦ ἐπάρχου. Αἱ τυχὸν ἀναφυεῖσαι διαφοραὶ μεταξὺ

τῶν παρέδρων καὶ τῶν δημοτῶν ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν εἰδικῶν καταλόγων σημειοῦνται ἀκριβῶς εἰς ἰδιαιτέραν ἔκθεσιν· ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν εἰδικῶν καταλόγων συντάσσεται ὁ γενικὸς στρατολογικὸς κατάλογος τοῦ δήμου, συνεργομένων ἐπὶ τούτου εἷς ἐν τοῦ δημάρχου, τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τῶν δημαρχικῶν καὶ εἰδικῶν παρέδρων· εἰς τὸν γενικὸν στρατολογικὸν κατάλογον τοῦ δήμου σημειοῦνται διακεκριμένως καὶ οἱ στρατεύσιμοι ἑκάστου χωρίου.

Εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἡλικίας θέλουν ἔχει ὡς ὁδηγὸν τοὺς ἀπογραφικοὺς πίνακας τοῦ δήμου, τὰς σημειώσεις τῶν γονέων περὶ τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεως, τὰς πληροφορίας ἀξιοπίστων δημοτῶν, καὶ ἐξαιρέτως τὰς δὲ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν γέννησιν καὶ τὸ βάπτισμα ἱερέων, ἀλλὰ δὲ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν γέννησιν καὶ τὸ βάπτισμα ἱερέων, καὶ πρὸς τούτοις τὴν δημόσιον φήμην καὶ τὴν διὰ προσωπικῆς θεωρήσεως διάγνωσιν.

Τὰ ὀνόματα τῶν στρατευσίμων θέλουν ἐγγράφεσθαι εἰς τὸν κατάλογον κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν.

8. Ὁ στρατολογικὸς κατάλογος θέλει περιέχει·

α'. Τὸν αὔξοντα ἀριθμόν.

β'. Τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἑκάστου.

γ'. Τὴν ἡλικίαν.

δ'. Τὸ ἐπιτήδευμα ἢ ἐπαγγελμά του.

Τοῦ γενικοῦ στρατολογικοῦ καταλόγου τοῦ δήμου γίνονται δύο ἀπόγραφα ὑπογραφόμενα ἀπ' ὅλους τοὺς λαβόντας μέρος εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ· τὸ ἓν τῶν ἀπογράφων διευθύνεται ἀμέσως εἰς τὸν ἔπαρχον ὁμοῦ μὲ ὅλους τοὺς εἰδικοὺς καταλόγους τῶν χωρίων τοῦ δήμου καὶ τὰ ἐπὶ τῆς συντάξεως τούτων πρακτικά. Τὸ δὲ ἄλλο ἐκτίθεται ἐπιμελείᾳ τοῦ δημάρχου εἰς τὸ δημαρχεῖον πρὸς γνῶσιν τοῦ κοινοῦ· ἀποσπάσματα δ' αὐτοῦ περιέχοντα τοὺς στρατευσίμους ἑκάστου παρεδρείου ἐκτίθενται ἐπιμελείᾳ ὡσαύτως τοῦ δημάρχου εἰς τὰ καταστήματα τῶν παρέδρων. Ὁ γενικὸς στρατολογικὸς κατάλογος καὶ τ' ἀποσπάσματα διατελοῦν ἐκτεθειμένα ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας· ἀναγινώσκονται δὲ δύο κυριακὰς κατὰ συνέχειαν εἰς ὅλας τὰς ἐνορίας καὶ ἐκκλησίας τοῦ δήμου, ἅμα τελειώσῃ ἡ θεία λειτουργία.

Ἂν εἷς τινα τῶν στρατολογικῶν καταλόγων τῶν παρελθόντων ἐτῶν περιελείφθησαν νέοι, οὗτοι ἐγγράφονται εἰς τὸν κατάλογον τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς παραλείψεως ταύτης, ἐὰν δὲν ὑπερέβησαν τὸ τριακοστὸν ἤδη ἔτος τῆς ἡλικίας των.

9. Ἅμα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν στρατολογικῶν καταλόγων οἱ δήμαρχοι εἰδοποιοῦν περὶ τούτου τὸν ἔπαρχον, ὅστις διὰ προγράμματος προσδιορίζει τὸν τόπον, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν, καθ' ἣν ἄρχεται εἰς ἕκαστον δῆμον ἡ ἐξεταστικὴ τῶν ἐνστάσεων ἐπιτροπή· θέλει δὲ ληφθῇ πρόνοια ὥστε ἡ ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων ἐπιτροπὴ νὰ δύναται νὰ περιορίσεται ἐγκαίρως εἰς ἕκαστον δῆμον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐξετάσεων, οἵτινες διαρκοῦσι τρεῖς ἡμέρας τὸ πολύ.

Τόπος τῆς ἐξετάσεως, εἶναι ἡ πρωτεύουσα ἑκάστου δήμου· ὁ δὲ δήμαρχος προσδιορίζει τὴν τάξιν τῶν χωρίων, κατὰ τὴν ὁποίαν θέλει γίνει ἡ ἐξέτασις.

Ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἀρχίζει ἡ ἐξέτασις τῶν ἐνστάσεων ἑκάστου χωρίου, κηρύττεται ἐπιμελείᾳ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας τῶν χωρίων μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, μίαν κυριακὴν πρὸ τῆς ἐναρξέως τῆς ἐξετάσεως.

10. Ἡ ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων ἐπιτροπὴ σύγκειται παρὰ τοῦ ἐπάρχου ὡς προέδρου, τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς περιφερείας, εἰς τὴν ὁποίαν κεῖται ὁ δῆμος, καὶ τοῦ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἑκάστου δήμου.

Εἰς τὰς ἐπαρχίας, αἵτινες διοικοῦνται ἀμέσως παρὰ τοῦ νομάρχου, ὁ γραμματεὺς τῆς νομαρχίας ἐνεργεῖ ἀντὶ τοῦ ἐπάρχου παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ τῶν ἐνστάσεων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων ἐπιτροπῆς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως εἰς τὸν προσδιωρισμένον διὰ τὴν συνάθροισιν τόπον τὸν στρατολογικὸν κατάλογον τοῦ δήμου, καὶ ἐρωτᾷ τοὺς παρευρισκομένους νέους ἢ τοὺς ἀντιπροσωπεύοντας αὐτοὺς ἂν γνωρίζωσι νέους παραλειφθέντας καὶ τοὺς ὑποκειμένους εἰς τὴν ἀπογραφήν, ὡς ἔχοντας τὰ προσόντα τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως ἢ ἐὰν ἔχωσιν ἐνστάσεις νὰ κάμωσι κατὰ τῆς ἐγγραφῆς των, ὡς ἀντιβαινούσης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 ἢ ἐὰν ἔχωσι νὰ προτείνωσι λόγους ἐξαιρέσεως ἢ ἀφαιρέσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 19 τοῦ παρόντος νόμου.

Αἱ ἐνστάσεις ἐγγραφόμεναι εἰς ἐπίτηδες βιβλίον πρέπει νὰ ὑποστηρίζωνται ἀμέσως διὰ τῶν ἀναγκαίων ἀποδείξεων.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων ἐπιτροπή, ἀφοῦ λάβῃ ὅσας νομίζει ἀναγκαίας πληροφορίας, ἀποφαίζει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν αἰτιολογημένως ἐπὶ τῶν γενομένων ἐνστάσεων, διορθόνει τὸν κατάλογον καὶ ὑπογράφει αὐτόν.

11. Αἱ ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἀναγινωσκόμεναι εἰς ἐπήκοον τῶν παρευρισκομένων νέων ἢ τῶν ἀντιπροσωπευόντων αὐτούς, θύνανται νὰ ἐκκαλεσθῶσιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τοὺς ἔχοντας ἄμεσον ἢ ἔμμεσον συμφέρον ἐνώπιον τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συμβουλίου.

Ἀντίγραφα τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς παραχωροῦνται εἰς τοὺς αἰτήσαντας.

Αἱ ἐφέσεις παραδίδονται αὐτοπροσώπως ἢ στέλλονται διὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς εἰς ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων ἐπιτροπὴν, ἥτις ἐπιφέρει τὰς παρατηρήσεις της ἐπ αὐτῶν εἰς ἰδιαιτέραν ἔκθεσιν.

12. Τὴν ἐπιοῦσαν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐνστάσεων προσδιωρισμένης τριημέρου προθεσμίας ἀρχίζουν αἱ ἐργασίαι τῆς κληρώσεως.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων ἐπιτροπὴ ἐφορεύει καὶ εἰς τὰ τῆς κληρώσεως, προεστομαζει δὲ τὸν κληρωτικὸν πίνακα ἑκάστου δήμου, ἐγγραφομένων ὅλων τῶν κληρωσίμων κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν ἄνευ διακρίσεως τῶν χωρίων αὐτῶν· ἡ καθ' ἡλικίαν ὅμως διακρισις διατηρεῖται.

13. Ἡ κλήρωσις γίνεται διὰ κληροδέλτίων ὁμοιομόρφων, μονογραφημένων παρὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ συστρεφομένων κυλινδροειδῶς· ἕκαστον κληροδέλτιον φέρει ἰδιαίτερον ἀριθμόν, ὥστε τὸ ὅλον τῶν κληροδελτίων ν' ἀποτελῇ συνεχῆ σειρὰν ἀριθμῶν μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν κληρωσίμων.

Ἡ κλήρωσις γίνεται εἰς τὸν ἐπὶ τούτου προσδιωρισμένον τύπον ἐν πλήρει συνεδριάσει τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἐκθέτει τὰ συστραφέντα κληροδέλτια ἐπὶ τῆς τραπέζης πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ὁμοιομόρφου αὐτῶν, ἀριθμεῖ αὐτὰ δημοσίως, καὶ ἀφοῦ βεβαιωθῇ, ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι ἴσος μὲ τὸν τῶν κληρωθησομένων, τὰ ἐμβάλλει εἰς τὴν ἐπὶ τούτου κάλπην ἐκφωνῶν ὅτι εὗρεν αὐτὰ ἰσάριθμα.

Ἀμέσως μετὰ ταῦτα ὅλοι οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸν κατάλογον, καὶ μὴ ἐξαιρεθέντες δι' ἀναντιῤῥήτους λόγους ἐξαιρέσεως ἢ ἀφαιρέσεως, προσκαλοῦνται εἰς κλήρωσιν κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐγγραφῆς των· ἀλλ' ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται ἰδιαιτέρως δι' ἑκάστην ἡλικίαν, ἕκαστος δὲ νέος λαμβάνει ἐκ τῆς κάλπης ἓν κληροδέλτιον, ἀνοίγει καὶ παραδίδει αὐτὸ ἀμέσως εἰς τὸν ἔπαρχον, ὅστις πάραυτα ἐκφωνεῖ τὸν περιεχόμενον ἀριθμόν· ὁ δὲ γραμματεὺς τῆς δημαρχίας ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τῆς ἐπιτροπῆς τὸν ἐγγράφει εἰς τὸν κληρωτικὸν κατάλογον, θεμένων ἐπὶ τῆς τραπέζης ὅπου καὶ ἡ κάλπη, καὶ ἀντίκρυς αὐτοῦ τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον καὶ ἐπάγγελμα ἢ ἐπιτήδευμα τοῦ λαβόντος αὐτὸν, καὶ τὰ ὀνόματα καὶ ἐπώνυμα τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

Ἡ ἐπὶ τῆς κληρώσεως ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἀκριβείας τῆς ἐγγραφῆς, ἐπιστρέφει εἰς ἕκαστον τὸ κληροδέλτιόν του, ὅστις φυλάττει αὐτό.

Οἱ γονεῖς ἢ οἱ ἐπίτροποι τῶν ἀπόντων, καὶ, ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῶν, ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς, λαμβάνουν τὰ κληροδέλτια ἀντ' αὐτῶν ὡς καὶ ἀντὶ τῶν εἰς τὸ ἔδαφ. δ'. τοῦ ἄρθρου 2 σημειωθέντων.

Περὶ τῶν τελευταίων τούτων, ἂν λάβωσιν ὁριστικὸν κλῆρον, κρατεῖται ἰδιαιτέρα σημείωσις, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἡ εἰς τὸν στρατὸν ἀποστολή των, ἅμα παρέλθῃ ἡ διάρκεια τῆς καταγνωσθείσης ἀνικανότητος πρὸς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἂν δὲν ὑπερέβησαν τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των· τὸ αὐτὸ μέτρον ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρὸς ἐκείνους τῶν νέων, αἵτινες δι' ἄλλα πλημμελήματα ἢ πταίσματα ἐτιμωρήθησαν ἐν ταῖς φυλακαῖς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς κληρώσεως.

Ἀφοῦ ἡ κλήρωσις τελειώσῃ θεωρεῖται ὁριστικὴ καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ δι' ὁποιανδήποτε πρόφασιν. Ἐὰν δὲ κατὰ παράβρομὴν ὁ ἀριθμὸς τῶν κληροδελτίων εὑρεθῇ μικρότερος παρὰ τῶν κληρωσίμων, οἱ μὴ δυνηθέντες νὰ λάβωσι κληροδέλτια θέλουν ὑποκύψει εἰς τὴν κλήρωσιν τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἔτους.

Ὁ κληρωτικὸς πίναξ συντάττεται κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐκ τῆς κάλπης ἐξαγωγῆς τῶν κληροδελτίων, ἀκολούθως ἀναγινώσκεται, ἀποπερατοῦται καὶ ὑπογράφεται παρὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς· ἀντίγραφον δ' αὐτοῦ ὑπογεγραμμένον παρὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς δημοσιεύεται καὶ τοιχοκολλᾶται εἰς τὸ δημαρχεῖον.

Οἱ λαβόντες τοὺς μικροτέρους ἀριθμοὺς θέλουν ἀπαρτίσει τὴν ἀναλογιαθεῖσαν εἰς τὸν δῆμον μερίδα.

14. Ἕκαστος κληροῦχος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ ἐνστάσεις ἐνώπιον τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συμβουλίου κατὰ τῶν ἐργασιῶν τῆς κληρώσεως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κληρωτικοῦ πίνακος.

Αἱ ἐνστάσεις παραδίδονται αὐτοπροσώπως ἢ στέλλονται διὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς εἰς τὴν ἐπὶ τῆς κληρώσεως ἐπιτροπήν, ἥτις ἐπιφέρει τὰς παρατηρήσεις της ἐπ' αὐτῶν εἰς ἰδιαιτέραν ἔκθεσιν.

15. Ἅμα ἀποπερατωθῶσιν αἱ ἐργασίαι τῆς κληρώσεως καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν καὶ ἐπενεχθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ὡρισθεισῶν ἐφέσεων καὶ ἐνστάσεων κατὰ τῶν ἐργασιῶν τῆς κληρώσεως, ὁ ἔπαρχος διευθύνει ἄνευ τῆς παραμικρᾶς ἀναβολῆς ὅλα τὰ πρακτικὰ εἰς τὸν νομάρχην, διὰ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸ ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον.

16. Ἐξαιροῦνται καὶ ἀντικαθίστανται κατὰ τὴν σειρὰν τῶν ἑπομένων ἀριθμῶν, ὅσοι ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὴν μερίδα τοῦ ὅλμου νέοι ἤθελον ὑπάγεσθαι εἴς τινα τῶν ἀκολούθων κατηγοριῶν.

α'. Ὅστις δὲν ἔχει μέγεθος 1·56 μέτρου.

β'. Ὅστις ἐξ αἰτίας σωματικῶν ἢ διανοητικῶν ἐλαττωμάτων, μὴ δυναμένων νὰ θεραπευθῶσιν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους, καθίσταται ἄχρηστος διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν.

γ'. Ὁ μονογενὴς υἱός, καὶ ὁ μόνος μένων ἀπροστάτευτος ἀπὸ ἀνδρῶν.

δ'. Ὁ μεγαλήτερος ὀρφανὸς ἐκ πατρὸς, ὅστις εὑρίσκεται εἰς μίαν τῶν ἀκολούθων τριῶν περιστάσεων.

1. Ὅταν ἡ οἰκογένειά του ἔχῃ κτῆμά τι τὸ ὁποῖον ἐπιμελεῖται αὐτός.

2. Ὅταν ἔχῃ ἀνύλικα ἀδελφὴν, ἢ ἀδελφὰς ἀγάμους.

3. Ὅταν ἔχῃ ἀδελφὸν μὴ συμπληρώσαντα τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας του.

ε'. Ὁ μόνος μένων ὀρφανὸς ἐκ πατρὸς καὶ μητρὸς, ὅταν ἔχῃ κτήματα τὰ ὁποῖα ἐπιμελεῖται αὐτός.

ς'. Ὁ θετὸς υἱός, ἀλλ' ἡ ἐξαίρεσις τούτου δὲν ὠφελεῖ παντάπασι τοὺς ἄλλους φυσικοὺς ἀδελφούς του.

ζ'. Ὁ μεγαλήτερος υἱός, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, ἡ γαμβρὸς, ὁ μεγαλήτερος τῶν ἐγγόνων, χήρας ἢ πατρὸς τυφλοῦ, ἢ ἀγόντος τὸ ἑβδομηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἢ πάσχοντος ἀπὸ διανοητικὸν ἢ σωματικὸν ἐλάττωμα διαρκῶς καθιστῶν αὐτὸν ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν· εἰς τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τὰ ἐδάφ. δ'. καὶ ζ'. τοῦ παρόντος ἄρθρου περιπτώσεις ἡ χάρις τῆς ἐξαιρέσεως μεταβαίνει εἰς τὸν ἑπόμενον ἀδελφὸν, ἐὰν ὁ μεγαλήτερος ἀδελφὸς εἶναι τυφλὸς, ἢ πάσχῃ ἀπὸ σωματικὸν ἢ διανοητικὸν ἐλάττωμα, μὴ δυνάμενον νὰ θεραπευθῇ ἐντὸς ἑνὸς ἔτους, καθιστῶν αὐτὸν ἀνίκανον πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι.

η'. Ὁ μεγαλήτερος ἐκ δύο ἀδελφῶν διὰ τοῦ κλήρου συγχρόνως εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν προσδιορισθέντων, ἐὰν ὁ νεώτερος ἔχῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

θ'. Ἐκεῖνος ὅστις ἔχει ἀδελφὸν ὑπηρετοῦντα ἤδη εἰς τὸν στρατὸν αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντικαταστάτου, ἢ τοῦ ὁποίου ὁ ἀδελφὸς ἀπεβίωσεν εἰς αὐτὸν ἢ ἔλαβε τὴν ἄφεσίν του διὰ πληγὴν, ἢ ἄλλην τινὰ ἀνικανότητα, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπέπεσε κατά τινα διαταχθεῖσαν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ· ἐὰν δὲ ὁ κλῆρος συμπέσῃ εἰς πλείονας τῶν δύο ἀδελφῶν, τότε ἐκ τῶν δύο θάτερος ἐξαιρεῖται.

Μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐχόντων δικαίωμα εἰς ἐξαίρεσιν δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἐδαφίου τούτου συγκαταλέγονται καὶ ὅσοι ἐκ τῶν ζώντων ἀδελφῶν ἐξηρέθησαν ἤδη κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος ἄρθρου δι' ἄλλην αἰτίαν ἢ τὴν τῆς πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι ἀνικανότητος.

ι'. Ἐκεῖνος ὅστις ἐπιτροπεύει ἢ κηδεμονεύει ἀνύλικας ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἐκ πατρὸς καὶ μητρὸς ἢ καὶ ἐκ πατρὸς μόνον.

ια'. Οἱ πίνες ἀριστεύσαντες μαθηταὶ ἑκάστου τῶν γυμνασίων τοῦ κράτους, ἀφοῦ παρουσιάσωσι τὸ ἀνῆκον παρὶ ἀριστεύσεως ἀποδεικτικὸν κατὰ τὸν προσδιορισμένον τύπον.

ιβ'. Ἐκεῖνοι οἱ φοιτηταὶ τοῦ πανεπιστημίου, οἵτινες ἤθελον παρουσιάσει ἀποδεικτικὰ τῶν ἀνηκουσῶν σχολῶν περὶ τῆς ἠθικότητος, ἐπιμελείας καὶ εὐρυθμίας των.

ιγ'. Οἱ ὑπάρχοντες ἤδη καθηγηταὶ ἢ διδάσκαλοι, καὶ οἱ πρακτορευόμενοι ἀληθῶς καὶ ἀποδεδειγμένως διὰ τὸ διδασκαλικὸν ἢ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα, οἱ ἐπ' αὐτῷ τῷ σκοπῷ ὑπότροφοι τῆς κυβερνήσεως, καὶ ὅσοι διδάσκουσι μὲ ἔξοδα τοῦ δήμου εἰς διδακτικόν τι κατάστημα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους, ἐὰν παρέχωσι τ' ἀνήκοντα ἀποδεικτικὰ περὶ τῆς ἠθικότητος, ἐπιμελείας καὶ εὐρυθμίας των.

ιδ'. Οἱ ἐπιστήμονες ἰατροὶ, οἱ ἐφοδιασμένοι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μὲ τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ μετέρχωνται τὸ ἐπαγγελμά των.

Οἱ νέοι οἱ διὰ τοῦ κλήρου προσδιορισθέντες διὰ νὰ ἀπαρτίσωσι τὴν μερίδα τοῦ ὅλμου καὶ ὑπὸ ὅρον ἐξαιρεθέντες συνάμει τῶν ἐδαφίων ιβ'. καὶ ιγ'. τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὀφείλουσιν ὑπόταν ἤθελον ἐγκαλέσῃ τὸ στάδιον, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐξηρέθησαν νὰ θηλοποιήσωσι τοῦτο ἐγγράφως πρὸς τὸν δήμαρχον τοῦ δήμου των ἐντὸς τοῦ ἔτους κατὰ τὸ ὁποῖον ἐγκατέλιπον τὴν ὑπηρεσίαν, τὰ καθήκοντα ἢ τὰς σπουδὰς των, καὶ νὰ λάβωσιν ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον τῆς δηλώσεώς των.

Ἐὰν δὲν ἤθελον κάμει τὴν δήλωσιν ταύτην καὶ δὲν ἤθελον ὑποβάλει αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ νομάρχου ἐν τῷ διαστήματι ἑνὸς μηνὸς, θέλουσι ὑποκεισθαι εἰς τὰς διὰ τοῦ πρώτου παραγράφου τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ παρόντος νόμου καταγινωσκομένας ποινάς.

Οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ παραγράφου δευτέρου τοῦ ἐδαφ. ιδ'. νέοι κατατάττονται εἰς τὸν στρατὸν τὸ ἀμέσως ἑπόμενον ἔτος· οἱ δὲ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ τρίτου παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἐδαφίου κατατάσσονται ὡσαύτως εἰς τὸν στρατὸν τὸ ἀμέσως ἑπόμενον ἔτος, μετὰ τὴν ἀποπλήρωσιν τῆς ποινῆς των· ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν οἱ νέοι λογίζονται ἀπέναντι τῆς μερίδος τῶν ἀνηκόντων ὅλμων.

17. Οἱ καταταχθέντες ἤδη εἰς τὸν στρατὸν ἀπαλλάττονται τῆς στρατιωτικῆς των ὑποχρεώσεως, ἐὰν μετὰ τὴν κατάταξίν των ἤθελον ἀπέλθει αἱ προνοούμεναι παρὰ τῶν ἐδαφίων γ'. δ'. ε'. ζ'. καὶ ι'. τοῦ ἄρθρου 16 περιπτώσεις· οἱ δὲ καταταχθέντες ἄχρηστοι εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἕνεκα σωματικῶν ἢ διανοητικῶν ἐλαττωμάτων ἀπολύονται.

18. Ὅσοι πρὶν τῆς νέας κληρώσεως ἤθελον ἐκλείψει ἀπὸ τὸν προσδιορισμένον διὰ τοῦ νόμου ἀριθμὸν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως δύνανται νὰ ἀναπληρωθῶσιν ἀπὸ τοὺς ἀκολούθους κληρούχους τῆς τελευταίας κληρώσεως, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἤθελε τὸ θεωρήσει ἀναγκαῖον.

Η ἀναπλήρωσις γίνεται ἀπὸ τὸν δῆμον τοῦ ἀναπληρουμένου, ὅσακις οὗτος δὲν ἀπεδείχθη ἢ κατέστη ἀνίκανος εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν κατὰ συνέπειαν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης. Ἄλλως ἀναπληροῦται διὰ νέου ἀναλογισμοῦ ἐξ ὅλων τῶν δήμων τοῦ κράτους, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἀλλὰ πάντοτε ἐκ τῶν ἀκολούθων κληρούχων τῆς τελευταίας κληρώσεως.

Οἱ ἀναπληρωταὶ εἰς τὰς προαναφερομένας παρὰ τοῦ ἄρθρου τούτου περιπτώσεις ὑπηρετοῦν δι' ὅλον τὸν προσδιορισμένον χρόνον τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· ἀλλὰ τὸ περίπλοιον χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ὑπηρέτησαν, λογίζεται εἰς ὄφελος τοῦ ἀνήκοντος δήμου.

19. Θέλουν ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὴν μερίδα τοῦ δήμου ὅσοι ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ἐμπεριλαμβανομένων νέων ὑπάγονται εἴς τινα τῶν ἑπομένων κατηγοριῶν.

α'. Οἱ ὑπηρετοῦντες ἤδη εἰς τὸν στρατὸν δυνάμει ἐκουσίου καταταξεως ἢ Βασιλικοῦ διορισμοῦ, ἀλλ' ὀφείλουσιν οὗτοι εἰς πᾶσαν περίστασιν νὰ ἐκπληρώσωσι τὸν παρὰ τοῦ παρόντος νόμου ὡρισμένον χρόνον τῆς ὑπηρεσίας αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντικαταστάτου.

β'. Οἱ μαθηταὶ τῆς στρατιωτικῆς τῶν εὐελπίδων σχολῆς, ἀλλ' ὑποχρεοῦνται νὰ διαμείνωσι μετὰ τὴν ἔξοδόν των ἐκ τῆς σχολῆς εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν τὸν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου διατεταγμένον χρόνον.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συμβουλίου.

20. Ἅμα περιέλθουν εἰς χεῖρας τοῦ νομάρχου τὰ πρακτικὰ τῆς στρατολογίας μιᾶς ἐπαρχίας, φροντίζει οὗτος περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συμβουλίου.

Τὸ ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον σύγκειται ἐκ τοῦ νομάρχου ὡς πρόεδρου, ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ, ἢ λοχαγοῦ πρώτης τάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς καὶ ἐξ ἑνὸς στρατιωτικοῦ ἰατροῦ· διορίζονται οἱ δύω τελευταῖοι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν· ἐν ἐλλείψει δὲ στρατιωτικοῦ ἰατροῦ, ὁ ἰατρὸς τοῦ νομοῦ ἀναπληροῖ αὐτόν.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ νομάρχης εἶναι ἀπὼν καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς νομαρχίας ἐξετέλεσε τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπάρχου παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ τῶν ἐνστάσεων, ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς προεδρεύει τὸ ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον, δεύτερον δὲ μέλος αὐτοῦ διορίζεται εἰς πρωτοβάθμιος· τὸ ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον ἐνεργεῖ τὰ ἔργα του ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἕκαστος δῆμος ὀφείλει ν' ἀποστείλῃ εἰς τὸ ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον πρὸς ἐξέτασιν ἀριθμὸν κληρούχων τριπλάσιον τῆς ἀναλογισθείσης εἰς τὸν δῆμον μερίδος· πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τοῦ τριπλασίου ἀριθμοῦ θέλουν ἀποστέλλεσθαι πάντοτε οἱ τῆς κατωτέρας ἡλικίας νέοι ὅσοι ἔλαχον τῶν μικροτέρων κλήρων· συναθροίζονται δὲ οὗτοι παρ' ἑνὸς δημοτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ παρὰ δημοσίας δυνάμεως. Τὸ ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον διὰ προγράμματός του, δημοσιευομένου καθ' ὅλους τοὺς δήμους, προσδιορίζει τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὀφείλουν νὰ ἐμφανισθῶσιν εἰς αὐτὸ οἱ κληροῦχοι τῶν διαφόρων δήμων τοῦ νομοῦ· ἐπεξεργάζεται δὲ τὰς γενομένας ἐφέσεις καὶ ἐνστάσεις, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς παρατηρήσεις τῶν ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων καὶ ἐπὶ τῶν κληρώσεων ἐπιτροπῶν, ἀκροάζεται

τοὺς θέλοντας νὰ ἐκθέσωσι καὶ προφορικῶς τὰ παράπονά των, καὶ ἐκδίδει ἀκολούθως τὰς ἀποφάσεις του· πρωτοπαρουσίαστοι ἐνστάσεις δὲν γίνονται δεκταὶ παρὰ τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συμβουλίου.

Τὸ ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον θέλει μεταβαίνει εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ, μ' ὅλον τοῦτο ὁ νομάρχης δύναται ἀναλόγως τῶν τοπικῶν περιστάσεων νὰ συγκεντρώνῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ νομοῦ, ἢ εἰς τὴν δημοτ. πρωτεύουσαν μιᾶς ἐπαρχίας τὰς ἀναθεωρητικὰς ἐργασίας πλειοτέρων ἢ καὶ ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ νομοῦ.

Ὁ προεδρεύσας τὰς ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων καὶ κληρώσεων ἐπιτροπὰς ἔπαρχος ἢ γραμματεὺς τῆς νομαρχίας θέλει περιορίζεσθαι εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ ἀναθεωρητικοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ δὲν ἔχει εἰμὴ ψῆφον συμβουλευτικήν.

Τὸ ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον ἀποφαίζει ποῖοι ἐκ τῶν ἀποσταλέντων κληρούχων ἑκάστου δήμου θέλουν ἀπαρτίσει τὴν μερίδα αὐτοῦ.

Ἂν δὲν ἐμφανισθῶσιν οἱ προσκληθέντες νέοι, ἢ ἐὰν δὲν ἀντιπροσωπεύωνται παρά τινες, ἢ ἐὰν δὲν δοθῇ εἰς αὐτοὺς προθεσμία, τότε τὸ συμβούλιον ἐνεργεῖ ὡς νὰ ἦσαν παρόντες.

Ὅταν πρόκειται περὶ ἐξαιρέσεων ἕνεκα σωματικῶν ἢ διανοητικῶν ἐλαττωμάτων, τὸ ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον ὀφείλει, πρὶν ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του, νὰ ἀκούσῃ τὴν περὶ τούτου γνωμοδότησιν τοῦ στρατιωτικοῦ ἢ πολιτικοῦ ἰατροῦ· ἐὰν δὲ τὰ δύο μέλη αὐτοῦ ἔχωσιν ἀμφιβολίαν τινὰ ὡς πρὸς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἰατροῦ, δύνανται νὰ προσφύγωσιν εἰς τὴν ἀνωτάτην ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ στρατοῦ πρὸς διάλυσιν τῆς ἀμφιβολίας των.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συμβουλίου εἶναι ὁριστικαὶ καὶ ἀνέκκλητοι, ἐκτὸς τῶν περὶ σωματικῶν ἢ διανοητικῶν ἐλαττωμάτων ἐκθέσεων, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται νὰ προσφύγωσιν εἰς τὴν ἀνωτάτην ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ στρατοῦ οἱ ἔχοντες συμφέρον, ἐὰν δὲν στηρίζωνται αὐταὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἀνέκκλητοι.

Τὸ ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον διανέμει τοὺς νεοσυλλέκτους εἰς τὰ ὅπλα καὶ σώματα τοῦ στρατοῦ κατὰ τοὺς περὶ τούτου πίνακας διανομῆς, στελλομένους ἐπὶ τούτου ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν.

Ἀφοῦ τὸ ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον ἐκδώσῃ ἀπόφασιν περὶ τῶν ἐξαιρέσεων καὶ ἀφαιρέσεων, ὡς καὶ περὶ ὅλων τῶν ἐφέσεων, καὶ ἐνστάσεων καὶ ἂν γίνῃ περὶ τῶν στρατολογικῶν ἐργασιῶν, ὁ κατάλογος τῆς μερίδος ἑκάστου δήμου ἀποπερατοῦται ὁριστικῶς, ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συμβουλίου, τὰ δὲ ὀνόματα τῶν νεοσυλλέκτων δημοσιεύονται.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ καταλόγου τῶν ὁριστικῶς προσδιορισθέντων νεοσυλλέκτων ἑκάστου δήμου, τὸ ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον δὲν ἠμπορεῖ πλέον νὰ ἐκδώσῃ ἀπόφασιν.

21. Οἱ ὁριστικῶς προσδιορισθέντες νέοι παραδίδονται εἰς τὴν δημόσιον δύναμιν, ἥτις συνοδεύει αὐτοὺς εἰς τὰ προσδιορισμένα μέρη.

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ διαρκείας τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

22. Ἡ διάρκεια τῆς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίας τῶν νεοσυλλέκτων προσδιορίζεται εἰς τρία ἔτη, μετὰ παρέλευσιν τῶν ὁποίων μετατίθενται εἰς ἐφεδρείαν διὰ τρία ἔτη, καὶ μεταβαίνουσιν εἰς τὰς ἑστίας των, μὲ τὴν

ὑποχρέωσιν ὅμως νὰ ἐπανέρχωνται ἐν καιρῷ εἰρήνης ὑπὸ τὴν σημαίαν, συνεπείᾳ Βασ. Διατάγματος εἰς προσδιορισμένην ὁριστικῶς παρ' αὐτοῦ διὰ τὰ γενικὰ γυμνάσια ἐποχήν· ἡ διάρκεια τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας κατ' ἔτος.

Ἐν καιρῷ δὲ πολέμου καὶ εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις ὁ ἐν ἀφεδρίᾳ στρατιώτης εἶναι ὑπόχρεως νὰ τάττηται ὑπὸ τὴν σημαίαν κατὰ πρόσκλησιν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις θέλει τὸν ἀπολύει, ὅταν παρέλθωσιν αἱ περιστάσεις αὗται.

Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας τῶν νεοσυλλέκτων ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας δώσωσι τὸν ὅρκον.

23. Ἐν καιρῷ εἰρήνης οἱ στρατιῶται λαμβάνουσι μετὰ παρέλευσιν τῆς τριετοῦς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίας προσωρινὴν ἄφεσιν, μετὰ παρέλευσιν δὲ τῆς ἑξαετίας τὴν ὁριστικὴν αὐτῶν ἄφεσιν ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ.

Ἐν καιρῷ πολέμου θέλων λαμβάνει τὴν προσωρινὴν ἄφεσιν ἀμέσως ἀφοῦ φθάσῃ εἰς τὸ σῶμα ἡ προσδιορισμένη εἰς ἀναπλήρωσιν αὐτῶν μερίς, τὴν δὲ ὁριστικὴν ἐν καιρῷ εἰρήνης.

Ὅταν πρόκειται νὰ δοθῶσιν ἄδειαι ἀπουσίας θέλων δίδεσθαι αὗται ἐν ἑκάστῳ σώματι εἰς τοὺς ἀρχαιοτέρους τῶν πραγματικῶς ὑπὸ τὴν σημαίαν ἀνδρῶν ὑπηρετησάντων, καὶ κατὰ προτίμησιν εἰς τοὺς αἰτήσαντας αὐτάς.

ΚΕΦΑΛ. Ε'.

Περὶ ἐθελουσίου καταταξέως καὶ ἀνακατατάξεως.

Τμῆμα Α'.

Περὶ ἐθελουσίου καταταξέως.

24. Ἕκαστος πολίτης Ἕλλην δύναται νὰ καταταχθῇ ἐθελουσίως ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους·

α'. Νὰ ἔχῃ τὴν ἡλικίαν τῶν 17 ἐτῶν συμπληρωμένων καὶ νὰ μὴν ὑπερβαίνῃ τὴν τῶν 30, καὶ νὰ ἔχῃ τὸ ἀπαιτούμενον παρὰ τοῦ νόμου ἀνάστημα·

β'. Νὰ ἀπολαμβάνῃ τὰ ἀστικὰ δικαιώματα·

γ'. Νὰ μὴν εἶναι ἔγγαμος μήτε χηρεύων πατὴρ τέκνων, ὄντων κηδεμόνων τῶν ὀρφανῶν ἀδελφῶν του.

δ'. Νὰ ἦναι ἐφωδιασμένος μὲ ἐνδεικτικὸν ἐντίμου διαγωγῆς καὶ καλῶν ἠθῶν, ἐκδιδόμενον ὡς προσδιορίζεται παρὰ τῶν διοικητικῶν ὁρισμῶν, καὶ ἂν δὲν ἦναι ἐνῆλιξ, ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἔχῃ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ πατρός, τῆς μητρὸς ἢ τοῦ κηδεμόνος του, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

ε'. Νὰ ἔχῃ τὰ διὰ τὴν κατάταξιν εἰς τὸν στρατὸν ἀπαιτούμενα φυσικὰ καὶ διανοητικὰ προσόντα κατὰ τοὺς περὶ τούτων διοικητικοὺς ὁρισμούς.

25. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐθελοντοῦ εἶναι ὡς ἡ τοῦ κληρούχου·

Ἐν καιρῷ πολέμου πᾶς Ἕλλην μὴ ἀνήκων εἰς τὴν μερίδα τινὸς δήμου, καὶ ἐκπληρώσας τὰ παρὰ τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου ὡρισμένα, δύναται νὰ καταταχθῇ ὡς ἐθελοντὴς ἐπὶ ὑποχρεώσει ὑπηρεσίας ἑνὸς ἔτους τοὐλάχιστον μέχρι τῶν τριῶν.

Οἱ ἐθελουσίως καταταχθέντες δὲν ἐξαποστέλλονται πώποτε εἰς ἄδειαν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς των, εἰμὴ ὅταν ὑπάρχῃ ὑπέρβασις τῆς προσδιορισμένης δυνάμεως τῶν παρόντων.

26. Ἡ ἐθελούσιος κατάταξις θέλει γίνεσθαι εἰς τὰ σώματα κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις.

27. Ὁ ὁλικὸς πλαὶ τῶν ἐθελουσίων καταταξέων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς τὰς βουλὰς ὁμοῦ μὲ τὸ περὶ τῆς ἐτησίας μερίδος νομοσχέδιον.

Τμῆμα Β'.

Περὶ ἀνακατατάξεως.

28. Αἱ ἀνακατατάξεις γίνονται δεκταὶ δι' ἓν ἔτος μέχρι τριῶν ἐτῶν. Οἱ ὅροι ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπιτρέπονται αἱ ἀνακατατάξεις προσδιορίζονται διὰ Βασ. Διαταγμάτων δημοσιευομένων διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

29. Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀνακατατάξεως ἕκαστος μεταβαίνει εἰς τὴν ἐφεδρείαν κατὰ τὰ περὶ τούτου ὁριοθέντα.

ΚΕΦΑΛ. ΣΤ'.

Περὶ ἀντικαταστάσεως.

30. Ἕκαστος, ὑπηρετῶν ἓν ὁλόκληρον ἔτος εἰς τὸ πεζικὸν καὶ δύο εἰς τὸ ἱππικὸν ἢ πυροβολικόν, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαλλαχθῇ τῆς ἐπιλοίπου διὰ τὴν ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίαν ὑποχρεώσεώς του ἀντικαθιστῶν ἄλλον καὶ μεταβαίνων ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἐφεδρείαν.

1. Ἀντικαθιστῶν πρέπει·

α'. Νὰ ἦναι ἐλεύθερος πάσης ὑπηρεσίας καὶ ὑποχρεώσεως ἐπιβαλλομένης παρὰ τοῦ παρόντος νόμου, ἐκτὸς τῆς διὰ τὴν ἐφεδρείαν.

β'. Νὰ ἔχῃ ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 20 καὶ κατωτέραν τῶν 30 ἐτῶν.

γ'. Νὰ μὴν ἦναι ἔγγαμος μήτε χηρεύων πατὴρ τέκνων.

δ'. Νὰ ἔχῃ ὅλας τὰς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἀπαιτουμένας ἰδιότητας, καὶ νὰ μὴν ἀποκλείεται τῆς τιμῆς τοῦ ὑπηρετεῖν εἰς τὸν στρατὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛ. Ζ'.

Γενικαὶ Διατάξεις.

31. Πᾶσα δολιότης ἢ μηχανορραφία, δι' ἧς κατωρθώθη ἡ μὴ ἐγγραφὴ τινὸς στρατευσίμου εἰς τοὺς στρατολογικοὺς πίνακας τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μέχρις ἓξ μηνῶν· ἐὰν ὁ μὴ ἐγγραφεὶς στρατεύσιμος καταδικασθῇ ὡς αὐτουργὸς ἢ συνεργὸς τῶν ἀνωτέρω ἀθεμίτων πράξεων καταστάττηται μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ποινῆς του, ἐὰν δὲν συνεπλήρωσε τὸ 30 ἔτος τῆς ἡλικίας του εἰς τὸν στρατὸν, λογίζεται δὲ ἀπέναντι τῆς μερίδος τοῦ δήμου κατὰ τὴν προσιοῦσαν κλήρωσιν.

32. Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς παρὰ τοῦ ἀναθεωρητικοῦ στρατοδικείου δραπετεύσῃ πρὸ τῆς ὁρκοδοσίας του, τιμωρεῖται, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντός του, μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους· οἱ δὲ γονεῖς αὐτοῦ ὑποχρεοῦνται νὰ τὸν ἀναπληρώσωσι δι' ἄλλου ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δραπετεύσεώς του, ἐὰν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο δὲν τὸν παρουσιάσωσιν εἰς τὸν ἀρμόδιον ἔπαρχον· ἐὰν ἡ ἀναπλήρωσις ἢ ἡ παρουσίασις δὲν πραγματοποιηθῇ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, ὁ ἀρμόδιος ἔπαρχος ἐνάρτει τὴν ἀναπλήρωσιν δι' ἐκποιήσεως ἀναλόγου μεριδίου τῆς περιουσίας τοῦ

δραπέτου, καὶ ἐν ἐλλείψει περιουσίας τούτου δι' ἐκποιήσεως ἀναλόγου μεριδίου τῆς περιουσίας τῶν γονέων του· εἰς τὴν ἐκποίησιν τῆς περιουσίας τῶν δραπετῶν νεοσυλλέκτων ἢ τῶν γονέων αὐτῶν ἐφαρμόζονται αἱ ἀνάλογοι διατάξεις τοῦ νόμου περὶ βιαίας εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων δημοσίων εἰσοδημάτων.

33. Εἰς τὸν ἐντὸς τοῦ Κράτους εὑρισκόμενον νεοσύλλεκτον παραχωρεῖται προθεσμία ἑξάμηνος διὰ νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ προϊσταμένου τοῦ δήμου εἰς τὸν ὁποῖον ἐκληρώθη.

Ἡ ἀνωτέρω προθεσμία ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας γίνῃ ἡ περὶ τῆς κληρώσεώς του κοινοποίησις διὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς εἰς τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐὰν δὲ δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῇ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, ὑποβάλλεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν χιλίων δραχμῶν καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τὸν στρατόν, ἂν συλληφθῇ πρὶν ἢ ὑπερβῇ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του.

34. Οἱ συνεργήσαντες ὁπωσδήποτε εἰς τὴν δραπέτευσιν στρατευσίμου ὑποβάλλονται εἰς φυλάκισιν τὸ πολὺ δύο μηνῶν.

Εἰς φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους καταδικάζεται, ὅστις συνεργήσῃ καθ'ὁποιονδήποτε τρόπον εἰς τὴν δραπέτευσιν νεοσυλλέκτου.

Ἡ τελευταία αὕτη ποινὴ ἐπιβάλλεται καὶ εἰς ἐκείνους, οἵτινες διὰ δώρων μέσων ἤθελον ἐμποδίσει ἢ βραδύνει τὴν μετάβασιν τῶν νεοσυλλέκτων εἰς τὸν στρατόν.

35. Ὅστις ὑποκρύψῃ ἢ λάθῃ ἐν γνώσει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του τινὰ ἐκ τῶν εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα 32 καὶ 33 ἀναφερομένων δραπετῶν τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μέχρις ἓξ μηνῶν· ἡ φυλάκισις δύναται νὰ μεταβληθῇ κατὰ τὰς περιστάσεις εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἀπὸ 50 μέχρι 500 δραχμῶν, ὁ δὲ ὑποκρύψας ἢ λαθὼν ἐν γνώσει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του λειποτάκτην, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τουλάχιστον ἑνὸς ἔτους.

36. Ὁ στρατεύσιμος ἢ νεοσύλλεκτος, ὅστις ἐπιφέρῃ εἰς ἑαυτὸν ἑκουσίαν ἀσθένειαν, ἢ ἄλλην σωματικὴν βλάβην, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἐὰν ἐκ τούτου καταστῇ προσκαίρως ἢ διαρκῶς ἀνίκανος, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους· τιθέμενος πρὸς τούτοις εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου διὰ τὸν τεταγμένον τῆς ὑπηρεσίας του χρόνον.

Ἡ αὐτὴ ποινὴ τῆς φυλακίσεως ἐπιβάλλεται καὶ εἰς τοὺς συνεργοὺς· ἐὰν δὲ οὗτοι ἦναι ἰατροί, χειροῦργοι, ἢ φαρμακοποιοὶ καταδικάζονται εἰς φυλάκισιν δύο μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν καὶ συγχρόνως εἰς χρηματικὴν ποινὴν 50, μέχρι 500 δραχμῶν.

37. Ὁ παριστῶν ἐν γνώσει ψευδῆ πράγματα ὡς ἀληθῆ, διὰ ν' ἀπαλλάξῃ εἴτε ἑαυτὸν, εἴτε ἄλλον τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ στρατευσίμου, ἢ τοῦ νεοσυλλέκτου, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μέχρις ἓξ μηνῶν· ἐὰν δὲ ἰατρὸς, χειροῦργος, ἢ ἱερεὺς παραβῇ τὴν διάταξιν ταύτην διὰ πράξεως ἀναγομένης εἰς τὸ ἐπάγγελμά του, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν δύο μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους.

38. Οἱ στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἰατροὶ ἢ χειροῦργοι, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των, προσκληθέντες νὰ δώσωσι τὴν γνώμην των, δεχθῶσι δῶρα ἢ ὑποσχέσεις χάριν τῆς γνωμοδοτήσεώς των, τιμωροῦνται κατὰ τὰς

διατάξεις τῶν ἄρθρων 456, 457 καὶ 458, τοῦ ἀπὸ 18 (30) Δεκεμβρίου 1833 ποινικοῦ νόμου, εἴτε οὗτοι ἐδέχθησαν τὰ δῶρα ἢ τὰς ὑποσχέσεις, ἵνα προσκλήθησαν νὰ δώσωσι τὴν γνώμην των, ἢ διωρίσθησαν μέλη τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συμβουλίου, εἴτε ἐδέχθησαν αὐτὰ προηγουμένως, προβλέποντες τὴν πρόσκλησιν ἢ τὸν διορισμόν των.

Ἀπαγορεύεται εἰς αὐτοὺς ὑπὸ ἰδίαν ποινὴν τοῦ νὰ δεχθῶσί τι καὶ δι' ἀπόλυσιν, καὶ τοι δικαίως ἀποφασισθεῖσαν.

39. Ὅστις τῶν ἐπιτεταγμένων τὴν διεξαγωγὴν τῶν στρατολογικῶν ἐργασιῶν, πολιτικῶν, στρατιωτικῶν καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἐνεργήσῃ ἢ παραδεχθῇ ἐφ' οἱαδήποτε προφάσει ἐξαιρέσεις ἄλλας παρὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένας, ἢ ὅστις αὐθαιρέτως παρεκτείνῃ τὴν διάρκειαν τῆς κληρώσεως, κατατάξεως ἢ ἀνακατατάξεως, ἢ παραβιάζῃ τοὺς κανόνας ἢ ὅρους αὐτῶν, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν δύο μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν, καὶ μὲ χρηματικὴν ποινὴν 100 μέχρι 500 δραχμῶν.

40. Καθ' ὅλας τὰς ἄλλας παραβάσεις τὰς μὴ προβλεπομένας ἀπὸ τὸν παρόντα νόμον, καὶ ἰδίως καθόσον ἀφορᾷ τὴν ὠφελοδοκίαν, τὰ δικαστήρια θέλουν ἐφαρμόζει τὰ κατάλληλα ἄρθρα τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Τὰ τακτικὰ καὶ στρατιωτικὰ δικαστήρια θέλουν δικάζει τὰς προκειμένας παραβάσεις κατὰ τὰ συνήθη τῆς ἁρμοδιότητός των ὅρια, ἰδίως οἱ στρατεύσιμοι, οἱ μὴ ὄντες εἰσέτι τὸν στρατιωτικὸν ὅρκον, θέλουν δικάζεσθαι ἀπὸ τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

41. Ἡ διάρκεια τῆς φυλακίσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν λογίζεται εἰς τὸν ἀπαιτούμενον ἀπὸ τὸν παρόντα νόμον χρόνον τῆς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίας.

42. Ὅλαι αἱ τῶν περὶ ἀπογραφῆς νόμων καὶ διαταγμάτων ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.

43. Ἅπασαι αἱ περὶ στρατολογίας πράξεις ἐγγράφονται ἐπὶ ἀφραγίστου χάρτου.

Ἀκροτελεύτιον ἄρθρον.

Περὶ ναυτολογίας τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ θέλει ἐκδοθῇ εἰδικὸς νόμος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Ἰανουαρίου 1847.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.
Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.»

Ἀκολούθως ὁ κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοῦ Γ'. ἄρθρου ἀγορεύσας λαβὼν αὖθις τὸν λόγον ἀνέφερεν, ὅτι ὁ χθὲς ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος ἀγορεύσας συντετριμμένος ὑπὸ τὸ κραταιὸν βάρος τῶν κανονικῶν διατάξεων, τὰς ὁποίας ἐν παῤῥησίᾳ καὶ εἰλικρινείᾳ εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀγόρευσιν εἶχεν ἐκθέσει ὁ ἀγορεύων, ἀνέβη εἰς τὸ βῆμα, προσλαβὼν ἴσως καὶ συμμαχίας ὁπωσδήποτε ἑτοίμους παρὰ φίλων εἰδημονεστέρων, ἀλλ' ἄτελῆ βοήθειαν εἰς αὐτὸν δόντων, καὶ ἀνέφερεν οὐχὶ πάντας τοὺς κανόνας καὶ καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἀκρίβειαν, ἀλλὰ δύο, καὶ τούτους ἠκρωτη-

ριασμένους· ἔπειτα δ' εὗρε καταφύγιον καὶ μόνην παρηγορίαν εἰς τρία ὅπλα ἀπελπισίας, α') τὴν διαίρεσιν τῶν κανόνων εἰς πνευματικοὺς καὶ πολιτικούς, τῶν ὁποίων τοὺς δευτέρους κατεβίβασεν εἰς τὸ μηδέν· β') τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ κύρους τῶν ἑρμηνευτῶν Φωτίου, Βαλσαμῶνος καὶ λοιπῶν· καὶ γ') τὴν χρῆσιν χωρίων τινῶν τῶν ἁγίων πατέρων. Ἀλλ' εἰς μάτην ἐγένετο ὁ ἁγὶν οὗτος τῆς ἀπελπισίας, ὅστις εἰς κατήφειαν τοῦ ἐπιχειρήσαντος θέλει στραφῆ. Ἐπειδὴ οὔτε ἡ ἱερὰ νομοθεσία ἀποβάλλει τὸ πατροπαράδοτον αὐτῆς κῦρος, ἀρνουμένου τοῦτο ἰδιώτου τινὸς μηδεμίαν ἐπικύρωσιν ἱστορικὴν ἔχοντος, οὔτε ἡ εὐσεβὴς εὐδοκίμησις τῶν ἑρμηνευτῶν καταργεῖται, οὔτε οἱ ἅγιοι πατέρες εἶναι ἕτοιμοι νὰ ψευδομαρτυρήσωσιν, εἰς ὅσα τις θέλει. Καθότι παράδοξος ὑπῆρξεν ἡ τρικυμία τοῦ λόγου τοῦ χθὲς ἀγορεύσαντος, ὅστις ποντούμενος εἰς σάλον ἀμηχανίας, καὶ ἄνω καὶ κάτω στρέφων, καὶ τὴν ἁρμονίαν τῶν κανόνων καὶ τῶν παραδόσεων σπαράσσων, καὶ τοὺς λόγους τῶν ἄλλων ἀλλοιῶν πρὸς εὐχερεστέραν ἀναίρεσιν καὶ ὕλην, ὅπου δὲν ὑπῆρχε πλάττων, ὑπέδεικνυεν, ὅτι ἐστερεῖτο λόγων βασίμων, καὶ εἰς οὐδεμίαν ἔβραιαν ἀπόδειξιν ἐστηρίζετο. Τοιούτης λοιπὸν οὔσης τῆς καταστάσεως ἐπεθύμει μὲν νὰ σιωπήσῃ καὶ νὰ παραδώσῃ μόνον εἰς τὴν ἀγχίνουν διάγνωσιν καὶ κατάληψιν ἑκάστου τὰ ἱερὰ βιβλία, ἀλλ' ἀναγκαιότερον εἶναι νὰ λάβῃ τὸν λόγον καὶ ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰ κύρια ἄρθρα τοῦ χθὲς ἀγορεύσαντος, περὶ τοῦ κυρίου νομοθετικοῦ ἀντικειμένου, ἤγουν περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπισκόπων· διότι τὰ λοιπὰ πάντα εἶναι παραρτήματα· ὑπῆρξε δὲ εἰς αὐτὸν ἀφορμὴ πολλοῦ κόπου ἡ τακτοποίησις τῆς ὕλης τῆς ἀγορεύσεως τοῦ χθὲς λαλήσαντος. Μετὰ τὰ προοιμιώδη ταῦτα ἐπιλαβόμενος τῆς ἀπαντήσεως εἶπεν, ὅτι ὁ χθὲς ἀγορεύσας ἔξεθηκεν ὅσα καὶ αὐτὸς εἶχεν εἰπεῖ περὶ τῆς ἀρχικῆς παρὰ τῶν ἀποστόλων ἐκλογῆς τῶν ἐπισκόπων καὶ τῆς ὀλίγον μετὰ ταῦτα συμμετοχῆς τοῦ λαοῦ εἰς τὰς ἐκλογάς. Μετὰ τὴν πρώτην ὅμως ταύτην περίοδον, προϊόντος τοῦ χρόνου ἤρξατο ἡ συνοδικὴ ἐποχή, ἥτις ἐκτείνετο ἀπὸ τοῦ 325 μ. χ. μέχρι τοῦ 861, καθ' ἣν ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐπισκόπων ὡρίσθη νὰ γίνηται παρὰ συνόδου τῶν ἐπισκόπων· ἂν δὲ, μεταξὺ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους τῶν συνόδων, ἐπέρχωνται καί τινα σπάνια παραδείγματα, ὡς τὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ὅστις ἠθέλησε, διὰ μιᾶς ἢ δύο νεαρῶν διατάξεων, νὰ ἐπανέλθῃ, εἰ δυνατὸν, εἰς τὴν ἀποστολικὴν ἐκλογὴν, τὸ πρᾶγμα ὅμως δὲν ἐπεκράτησε· καὶ τὸ καθῆκον τοῦ ἐκλέγειν ἐδόθη εἰς τὴν σύνοδον τῶν ἐπισκόπων. Καὶ ἂν ἀμέσως μετὰ

τὴν α. σύνοδον εὑρίσκηται ἐκλογὴ παρὰ τοῦ λαοῦ, αἱ σύνοδοι ὅμως τότε δὲν εἶχον τελειώσει, ἐπειδὴ ὅλοι οἱ πατέρες, τοὺς ὁποίους ἀνέφερεν ἔξων περὶ τὸν 4 μ. χ. αἰῶνα. Ἐν γένει ὅμως κατὰ τὴν συνοδικὴν ἐποχὴν ὡρίσθη τὸ παρ' ἐπισκόπων τοὺς ἐπισκόπους ἐκλέγεσθαι· καὶ ταῦτα εἶναι τὰ ἀκριβέστατα ἱστορικά. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀθανάσιος ἐξελέχθη παρ' ἐπισκόπων, καὶ ὁ λαὸς ἐζήτει αὐτὸν μόνον ὡς καταδεδιωγμένον καὶ ἀγαπητὸν εἰς αὐτόν. Τὰ δὲ περὶ τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίᾳ γινομένων παραβιάσεων λεχθέντα, δὲν δύνανται νὰ συγκροτήσωσι κανόνα, διότι καὶ πατήρ τις ἂν θεσμοθετήσῃ τι ἰδιαίτερον δὲν ἔχει τοῦτο κῦρος, εἰμὴ ἐφ' ὅσον συμφωνεῖ μὲ τὰς ἀποφάσεις τῶν συνόδων. Τὸ δὲ περὶ τῆς ἀχρηστίας τῶν πολιτικῶν κανόνων μνημονευθὲν παράδειγμα τῶν ἐγγάμων ἐπισκόπων, ἐξηγεῖται ἂν ἀναδράμῃ τις εἰς διάφορα χωρία τῶν ἀποστόλων καὶ εἰς τὴν σπουδὴν τοῦ Εὐαγγελίου· οἱ ἀπόστολοι εἶχον ἀναγνωρίσει τὸ ἔγγαμον τῶν ἐπισκόπων, ἀλλὰ τοῦτο περιωρίσθη καὶ τέλος ἀπεκλείσθη διότι ἀνεφάνησαν καταχρήσεις ἐκ μέρους τῶν ἐγγάμων ἐπισκόπων, στρεψοδικιῶν ἱερῶν κτημάτων χάριν οἰκογενειακῶν συμφερόντων, κτλ. ὅθεν ὁ κανὼν ἔλαβεν ἄλλον τύπον πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐκκλησίας, συμφώνως μὲ διάφορα τοῦ θείου Παύλου περὶ τοῦ γάμου ῥητὰ (τὰ ὁποῖα ἀνέγνω), ἐφ' ὧν αἱ μετὰ ταῦτα σύνοδοι στηριζόμεναι τὸν περιορισμὸν τοῦ γάμου τῶν ἐπισκόπων ἐθέσπισαν. Δὲν εἶναι λοιπὸν κανὼν εἰς ἀχρηστίαν ἐκπεπτωκώς, ἀλλ' ὑπὸ νέων συνόδων τύπον ἄλλον λαβών, τεθεμελιωμένον εἰς τὰ ῥητὰ τῆς ἐκκλησίας. Ἡ δὲ καταφορὰ τοῦ χθὲς ἀγορεύσαντος κατὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησίας ὡς ὑπὸ τὸν ζυγὸν εὑρισκομένης καὶ πολλὰ παράνομα πραττούσης δὲν εἶναι δικαία, διότι ὁ ὑπὸ τὸν ζυγὸν εὑρισκόμενος ἔχει τοὐλάχιστον τὸ δικαιολόγημα τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς δυναστείας εἰς ἣν εὑρίσκεται, καὶ ὡς ἐπιῤῥεαζομένη ὑπὸ ἀρχόντων καὶ δυνατῶν πάσχει τοιαῦτα· ἀλλ' ἡ ἡμετέρα ἐκκλησία ἀνεξάρτητος διατελοῦσα ἐπί τίνι λόγῳ ἔπαθεν ὅμοια καὶ χείρονα; ἡ συγκάλεσις τῆς ἐν Ναυπλίῳ συνόδου, κατὰ δεδιασμένην τῶν ἐπισκόπων γνωμοδότησιν, ἡ διασκόρπισις τῶν μοναστηρίων, ἡ ἀντικανονικὴ σύνταξις τοῦ καταστατικοῦ, ἡ εἰς τὴν κυβέρνησιν ὑποδούλωσις τῆς συνοδικῆς διοικήσεως, ἥτις καὶ μόρου στερουμένη καὶ ζητήσασα οὐκ ἔλαβεν, εἶναι μαρτύρια ἀσυγγνώστων παραβάσεων γενομένων εἰς ἔθνος ἀνεξάρτητον, τὸ ὁποῖον εἶπετο νὰ ἔχῃ κανονικὴν ἐκκλησίαν, καὶ οὐδεμίαν ἀπολογίαν δύναται νὰ προτείνῃ διὰ τὴν οἰκτρὰν τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ κατάστασιν. Καὶ

γάμους δὲ μικτοὺς εἴδομεν συγχωρηθέντας ἢ προστατευθέντας παρὰ τῆς πρὸ τῆς γ'. Σεπτεμβρίου κυβερνήσεως, ἐν οἷς οἱ σύζυγοι κατασυνέτριβον καὶ τὰς εἰκόνας τῶν ὀρθοδόξων συζύγων των· καὶ ἱερεὺς εὐλογήσας τοιούτους γάμους ἐζητήθη νὰ τιμωρηθῇ μὲ ἀργίαν, ἀλλ' οὐδεμία περὶ τούτου ἀπάντησις ἐδόθη· καὶ ἀρχιερεὺς δὲ ἐβάπτισε τέκνα ἐκ μικτογαμίας προελθόντα, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μέχρι τῆς γ'. Σεπτεμβρίου ἐγένοντο· διὰ τοῦτο ὑψοῦμεν ἤδη τὴν φωνὴν διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἡ κανονικὴ ἀκρίβεια· διότι οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ἀνοχήν, ἧς ἀπολαύουσιν ἄνδρες βλάσφημα συγγράψαντες βιβλία, καὶ παρὰ τῆς ἐξουσίας εὐνοούμενοι. Καὶ ἐν τούτοις τολμῶσι τινὲς νὰ λέγωσιν, ὅτι ἡ διοίκησις τῆς ἐκκλησίας εἶναι κανονική, ἀφοῦ ὁ ἱεροδιάκονος Σαμουὴλ ὁ Ἄνδριος, ὁ Καϊρίσας, καὶ τὸ γένειον ξυρίσας καὶ νυμφευθείς, διάγει ἀνέτως ἀτιμώρητος· καθότι ἐζήτησε μὲν αὐτὸν ἡ σύνοδος πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ποινῆς, ἀλλ' ὁ διοικητὴς δὲν ἐξετέλεσε τὰς συνοδικὰς ἀποράσεις, ὥστε σοβεῖ οὕτως ἄνω καὶ κάτω, πρὸς σκάνδαλον γενικὸν τῆς ἐκκλησίας. Περὶ δὲ τῶν ἑρμηνευτῶν τῶν κανόνων, ὁ χθὲς ἀγορεύσας ἄλλοτε μὲν ἔλεγεν, ὅτι δὲν ἀναγνωρίζει τὸ κῦρος αὐτῶν, ἄλλοτε δ' ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶναι ἑρμηνευτής· ἐνῷ ἀναντιῤῥήτως δὲν εἶναι παντὸς ἔργον νὰ ἐπιλαμβάνηται τῆς ἑρμηνείας τῶν κανόνων, ἀφ' οὗ οὐδ' ἱκανῶς ἴσως ἐμελέτησεν αὐτούς. Εἰς μάτην δὲ τρὶς ἐφιλονείκησε τὴν σημασίαν τῆς λέξεως ε καθίστασθαι ρ ἐνῷ ἡ κανονικὴ γλῶσσα πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἐννοεῖ τὸ ἐκλέγειν καὶ χειροτονεῖν· δὲν δύναται δὲ νὰ λεχθῇ, ὅτι εἶναι σπάνιον τὸ ἐκλέγεσθαι τοὺς ἐπισκόπους παρὰ τῶν συνόδων, διότι ὑπῆρξαν καταχρήσεις καὶ ἐξαιρέσεις. Ἐπειδὴ οὐδ' εἶναι ποτὲ δυνατὸν νὰ λεχθῇ, ὅτι βουλευταὶ καὶ δήμαρχοι ἐκλέγονται σπανίως παρὰ τοῦ λαοῦ, διότι πιθανὸν νὰ συμβῶσιν ἐξαιρέσεις τινὲς καὶ παραβάσεις. Περίεργον ὅμως εἶναι τὸ συμπέρασμα τοῦ λόγου τοῦ χθὲς ἀγορεύσαντος, ὅστις, ἐνῷ καθ' ὅλην τὴν ἀγόρευσιν αὐτοῦ ὑπεστήριζε τὸν ἀρχαῖον τρόπον τῆς παρὰ τοῦ λαοῦ ἐκλογῆς, ἐπὶ τέλους ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς παρὰ τῆς ἐξουσίας ἐκλογῆς. Πολὺν δ' ἀπέτεινεν ὁ χθὲς ἀγορεύσας λόγον καὶ περὶ τῆς ἰσότητος τῶν ἐπισκόπων, παραδεχόμενος τὴν ὑπάρχουσαν σύνοδον· ἀλλὰ τίς εἶναι ὁ κανονικὸς ταύτης πρόεδρος; ἐνῷ ἔπρεπε ἢ νὰ ἦναι τοιοῦτος ὁ τῆς καθέδρας ἐπίσκοπος, ἢ νὰ ἐκλέγηται παρὰ τῶν μελῶν τῆς συνόδου; Ἐξεταστέα δὲ καὶ τὰ περὶ ἰσότητος λεχθέντα. Ὁ Ἰησοῦς χριστὸς συνίστα μὲν τὴν ἰσότητα, τὴν ἀδελφότητα καὶ ὁμόνοιαν, ἀλλ' ὑπέδειξε καὶ τίς εἶναι ὁ τρόπος τῆς λύ-

ψεως τῶν πρωτείων εἰπών· α ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι ἔστω ὑμῶν διάκονος· καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν δοῦλος ρ· καὶ τοι δὲ πάντας τοὺς μαθητὰς ἀγαπῶν, τὸν Ἰωάννην εἶχεν ἠγαπημένον· καὶ οἱ ἴδιοι δὲ ἀπόστολοι ἔθηκαν νόμους χαρακτηρίζοντας τὰ πρωτεῖα· καὶ ὁ θεῖος Παῦλος εἰς διαφόρους αὐτοῦ ῥήσεις καθιεροῖ τὴν ἀρχιεραρχίαν καὶ τὴν ἀναγκαίαν προτίμησιν διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ὅλου· ἀνέγνω δὲ τὰς ῥήσεις ταύτας, ἐχούσας οὕτω.

Περὶ προϊσταμένων

Πρὸς Ῥωμαίους.

«Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν· — Καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι, μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν — ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προφητείαν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, εἴτε διακονίαν ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, εἴτε ὁ παρακαλῶν ἐν τῇ παρακλήσει, ... ὁ *προϊστάμενος*, ἐν σπουδῇ· — τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι (προτιμῶντες).

Πρὸς Κορινθ. α'.

Μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάντες διερμηνεύουσι;

Πρὸς Ἐφεσίους.

Ἑνὶ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ — καὶ αὐτὸς ἔδωκε, τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δ' εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ.

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς α'.

Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ *προϊσταμένους* ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ.

Πρὸς Ἑβραίους.

Οὐχ' ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν, ἀλλ' ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ ὁ Ἀαρών. Καὶ

Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες. »

Περὶ γάμου, καθ' ἃ ἔγραψεν ἡ ΣΤ'. οἰκουμ. σύνοδος τὸν 16 κανόνα περὶ ἐγγάμων ἐπισκόπων.

Πρὸς Κορινθ. ά.

« Περὶ ὧν δὲ ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι· (κατὰ τὸ εὐαγγελικόν, εἰ θέλεις τέλειος εἶναι κτλ. καὶ τὸ ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος.)

(Παρακατιὼν ὁ ἀπόστολος στέργων τὸν γάμον ὑπὲρ τῶν πολλῶν, λέγει·)

Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγήν. Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· — λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλόν αὐτοῖς ἐστιν, ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ. »

(Ἀλλαχοῦ δὲ τοῖς πολλοῖς καὶ τιμίῳ γάμῳ προσομιλοῦσι συμβουλεύει τὰ εἰκότα.)

Ἡ στιχὰ δ' ὅλη τῶν κανόνων μαρτυρεῖ, ὅτι τοιαύτην ἦτον ἡ παράδοσις τῆς ἐκκλησίας, καθ' ἣν καὶ οἱ ἀποστολικοὶ θρόνοι συντηρήθησαν. Ἀπάντησε δὲ καὶ εἰς τὰ περὶ αὐτοῦ προσωπικῶς λεχθέντα, ὡς ἀντιφάσκοντος ἤδη πρὸς ὅσα κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν ἐκλογῶν εἶπεν, ὅτι οἱ λόγοι οἱ ὁδηγήσαντες τότε τὴν γνώμην αὐτοῦ ἦσαν, ἡ τρικυμία τὴν ὁποίαν εἶδεν ἐπιπεσοῦσαν ἐπὶ τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἐξ ἧς ἐξήγαγεν, ὅτι ἡ βία δὲν δύναται νὰ δώσῃ κῦρος εἰς τὸν νόμον, καὶ ὅτι ἡ κατ' ἄλλον τινὰ τύπον γενομένη τῆς ἐλευθέρας ἐκλογῆς ἐνέργεια δύναται νὰ ἦναι νόμιμος. Τὸ δ' εἰς αὐτὸν ἀποδοθὲν ἔγκλημα ὡς διατάξαντα κατὰ τὴν ὑπουργίαν του νὰ σταλῶσιν ἔξαρχοι εἰς τὰς χρεωφειλούσας ἐπισκοπὰς πρὸς ἀργυρολογίαν, κηρύττει συκοφαντίαν ψευδεστάτην, διότι διὰ τῶν τότε ἐγγράφων αὐτοῦ ἠρώτησε τὴν σύνοδον ἂν φρονῇ ὅτι ἐδύναντο νὰ σταλῶσιν ἐπίσκοποι περιοδευταὶ εἰς τὰς χρεωφειλούσας ἐπισκοπὰς καὶ οὐδὲν πλέον. Ἂν ἐπήνεσε δὲ τὸν Κ. Κωλέττην ὡς ὑποστηρίξαντα τὸ 40 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, εἶναι ἱστορικὸν ἀληθὲς, καὶ δὲν δύναταί τις νὰ κρύψῃ αὐτὸ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐμποδίζει νὰ κατακρίνῃ τὸν Κ. Κωλέττην ὡς μεγάλως σφάλλοντα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συντάγματος, καὶ λελυθότως φερόμενον εἰς δρόμον ἐπιβλαβῆ καὶ ὀλέθριον. Καθότι οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες κρίνονται ἐκ τῶν ὑστέρων, καὶ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν πράξεων αὐτῶν ἐπαινοῦνται ἢ κατακρίνονται. Διὰ θαυμασίου

προγράμματος ἐκήρυξεν ὁ Κ. Κωλέττης εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπουργίας αὐτοῦ βράβευσιν τῆς ἀρετῆς, καταδίωξιν τῆς κακίας καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἀλλ' οὐδέποτε τοῦτο ἐγένετο· ἔναυλος εἶναι εἰς τὰ ὦτα πάντων ἡ ἀγόρευσις χθὲς τοῦ βουλευτοῦ Αἰγίου διηγουμένου τὰς κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς γενομένας παρανομίας, ἵνα συμπεριληφθῇ ὑποψήφιος ἀνὴρ μὴ εὐρήμου ὀνόματος. Ἄπορον δ' εἶναι πῶς ἠπόρησεν ὁ χθὲς ἀγορεύσας πόθεν ἔμαθεν αὐτὸς τὰ ἐν ταῖς προγενεστέραις συνελεύσεσι γενόμενα, ἀφοῦ δὲν παρευρέθη εἰς αὐτάς, ἀλλὰ ταῦτα καὶ ἄλλα δὲν ἦτο ἀδύνατον νὰ μάθῃ καὶ ν' ἀναγνῷ εἰς τὰ σωζόμενα πρακτικά, ἂν δὲ δὲν εἰσῆλθεν εἴς τινα τῶν τότε συνελεύσεων, τοὐλάχιστον ὅμως οὐδὲ ἐξῆλθεν. Τελευταῖον δ' ὁ χθὲς ἀγορεύσας διέσυρε καὶ τὴν λέξιν λαοπρόβλητος ὑπουργὸς καὶ ἔρριψε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, τὸ « ὑπουργὸς ἐπιβεβλημένος, » ὡς ἂν ἦτον ἔγκλημα ἤτε λέξις καὶ τὸ πρᾶγμα· ἀλλὰ καὶ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀληθέστατον, καὶ εἰς τοιαύτας ἐκτάκτους στιγμὰς τὸ ἔθνος δὲν φωνάζει ματαίως οὐδ' ἀνοήτως· καὶ ὅσα εἰς τὸ ἔθνος ἐπιβάλλονται εἶναι κακὰ, ὅσα δὲ παρὰ τοῦ ἔθνους, καλῶς ἔχουσι. Δὲν παρατείνει δὲ τὸν λόγον περὶ τοῦ κεφαλαίου τῆς τυπικῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας παρὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπειδὴ εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην τοῦ περὶ τοῦ προαγορεύσαντος λαλήσαντος. Καὶ ἄλλο δὲ ἱστορικῶς ἀληθὲς τὸ περὶ τῆς ἀντιβασιλείας ὁ χθὲς ἀγορεύσας ἠθέλησε ν' ἀναιρέσῃ, εἰπὼν ὅτι αὐτὴ δὲν ὡμίλησε περὶ ἀναγνωρίσεως, ἐνῷ εἰς τὴν δευτέραν συνεδρίασιν τῆς ἐν Ναυπλίῳ τότε συσταθείσης ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς εἶναι γεγραμμένον τὸ περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀναγνωρίσεως. Ἐνῷ δὲ τὸ γενικὸν συμπέρασμα τοῦ χθὲς ἀγορεύσαντος ἦτον, ὅτι δὲν δέχεται ἄλλο τι, εἰμὴ σύνοδον κατὰ τὸ σύνταγμα, τοῦτο δὲ ἀπαιτεῖ κανονικὴν σύνοδον τοιάδε συγκειμένην ἐξ ἐπισκόπων ἐχόντων ποίμνια, καὶ ἐξ ὅλων τῶν ἀρχιερέων, καὶ προιδρευμένην ὑπὸ τοῦ κανονικοῦ μητροπολίτου, ἀποδέχεται τὴν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐκλεγομένην· διὰ συλλογισμοῦ δὲ σωρείτου, τῷ ὄντι ἀξιομνημονεύτου, ἀπέδειξε καὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπισκόπων εἰς τὴν Κυβέρνησιν· διότι αὕτη ἐκ τῶν βουλευτῶν ἐκπηγάζει, οἱ δὲ βουλευταὶ ἐκ τοῦ λαοῦ, ἡ ἐκλογὴ ἄρα ἡ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἐκλογὴ τοῦ λαοῦ· ὥστε καταντᾷ ἀπίστευτον πῶς ὁ χθὲς ἀγορεύσας κατέντησεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρον ἔχει καλῶς. Διότι ἢ ἰσχύουσιν οἱ κανόνες ἢ οὐχί· ἂν τὸ πρῶτον, πρέπει νὰ συσταθῇ κανονικὴ σύνοδος, ἥτις κατὰ τὰ προεξηγηθέντα δὲν ὑπάρχει ἤδη, καὶ μελετήσαν-

τες ἀκριβῶς τὰς κανόνας κατ' αὐτοὺς νὰ προβῶμεν εἰς τὴν τῶν ἐπισκόπων ἐκλογήν· ἂν τὸ δεύτερον, πρέπει τοὐλάχιστον νὰ κηρύξωμεν αὐτούς· διὰ τοὺς λόγους τούτους ῥρονεῖ, ὅτι εἰς πάντα ὀρθῶς σκεπτόμενον καὶ ζητοῦντα τὸ ὀρθὸν καὶ ἀληθὲς, ἄνευ περιπλοκῆς λόγων, ἄνευ παρακοπῆς παραδόσεων, καὶ συλλογῆς ἐξαιρέσεων καὶ παραβάσεων καὶ καταχρήσεων, θέλει φανῇ ἀπαραίτητος ἡ παραδοχὴ τῆς τροπολογίας τοῦ πρὸ τοῦ προλαλήσαντος ἀγορεύσαντος, ἥτις καθιεροῖ τὸ κράτος τῶν κανόνων· ταύτην λοιπὸν ὑποστηρίζει.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι μετὰ μακρὰν καὶ ἐκτεταμένην ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος συζήτησιν νομίζει ὀχληρὸν νὰ ἐπαναλάβῃ, ὅσα παρ' ἄλλων ἐλέχθησαν, ἢ νὰ ἀπασχολήσῃ πολὺ τὴν βουλὴν, καθόσον κατ' αὐτὴν τινὲς τῶν προαγορευσάντων καὶ πολλοὶ ἐκτὸς τοῦ προκειμένου εἶπον, καί τις μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τοσοῦτον ἐξώκειλεν, ὥστε σπουδάζων νὰ τηρήσῃ τοὺς κανόνας ἀσυστόλως ἐξεφράσθη ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2, τοῦ συντάγματος. Ὅτι αὐτὸς ὁ ἀγορεύων, καὶ ἐπὶ τοῦ ά. ἄρθρου λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι, τὸ ἀντικείμενον ὡς σπουδαῖον καὶ ἱερὸν, ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν ἀγνῶς, ἀσχέτως ἀπὸ πάσης ἄλλης σκέψεως, φερόμενοι μὲ ὅλων τὸ εἰς τοιαῦτα ἀντικείμενα ὀφειλόμενον σέβας· ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν διετηρήθη τοιαύτη τάξις, καὶ, ἀντὶ νὰ φροντίσωσιν οἱ προαγορεύσαντες ὑπὲρ τῆς τηρήσεως τῶν κανόνων, ἐφρόντισαν μόνον νὰ ὑποστηρίξωσι τοὺς διϊσχυρισμοὺς, ὅσους ἔρθασαν νὰ ἐκφράσωσιν ἢ νὰ πρεσβεύωσιν, ἀδιαφοροῦντες ἂν οὗτοι δύνανται νὰ φέρωσιν ἡμᾶς εἴς τι ἀποτέλεσμα. Διὰ τοῦτο παρετηρήθη, ὅτι ἄλλα μὲν ἐν ἀρχῇ ὑπερράσπισαν, ἄλλα ἐπὶ τέλους ὑπεστήριξαν, ὡς φαίνεται προδήλως, εἰς τοὺς περὶ τῆς μὴ συγχωνεύσεως τῶν ἐπισκοπῶν καὶ ἄλλων ἰσχυρισμοὺς αὐτῶν· ἐκ τούτων δ' ἐξάγεται ὅτι, ἐπειδὴ δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ ἄγνοια τῶν κανόνων εἰς τοὺς ἐπιληρθέντας τοῦ ζητήματος, ὡς ἐπαγγελλομένους τὴν γνῶσιν καὶ κατάληψιν αὐτῶν, δὲν ὑπάρχει εἰλικρινὴς παράστασις αὐτῶν καὶ ἡ φύσις τῶν πραγμάτων καὶ τῶν περιστάσεων γεννᾷ τὰς τοιαύτας δυσχερείας. Ἐντεῦθεν αἱ τόσαι ἀντιράσεις, διότι, ἐνῷ ὁ προαγορεύσας εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ὁμιλίαν ἐθεώρησεν ἐναντίον τῶν συνταγματικῶν διατάξεων κατὰ βλασφημίαν μεγίστην ὡς μὴ αὐτοκέφαλον τὴν ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν ἀντὶ τῆς ἀναγνωρίσεως, σήμερον ἀπομακρυνθεὶς τῶν ἰδεῶν τούτων συνεφώνησε μὲ τὴν περὶ τούτου γνώμην τοῦ τὴν τροπολογίαν προτείναντος, συνομολογήσαντος

τὸ αὐτοκέφαλον τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, ὡς παρὰ τοῦ συντάγματος καθιερωμένον. Ἐπιλαβόμενος ἀκολούθως τῆς καθυποβληθείσης προπολογίας παρετήρησεν, ὅτι εἰς τὴν τροπολογίαν ταύτην τεχνηέντως ἐτέθη ἀόριστος ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς, ἀριθμούμενος εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας, κατὰ τῶν ὁποίων δὲν δύναταί τις βεβαίως νὰ ἀντείπῃ, καὶ τοιουτοτρόπως ἤθελε κατορθωθῇ ἡ παραδοχὴ τῆς τοιαύτης γρυφώδους τροπολογίας· ἐνῷ, ἂν ἐτίθετο καθαρῶς, ἤθελε διαφιλονεικηθῇ ἡ κανονικὴ τάξις, καθόσον ἄλλοι μὲν ὑπεστήριζον, ὅτι οἱ ἐπίσκοποι ἐξελέγοντο παρὰ τοῦ λαοῦ, ἄλλοι δ' ἰσχυρίσθησαν ὅτι καθίσταντο τῇ ψήφῳ τῶν ἐπισκόπων, ἐννοήσαντες διὰ τοῦ καθίστασθαι καὶ τὸ ἐκλέγειν. Ἵστε παραδεχόμενοι τὴν τροπολογίαν ταύτην δὲν ἠθέλομεν ῥηθῆ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα· διότι ἀμφότεροι οἱ προαγορεύσαντες, οἵτινες μετὰ πολλῆς ἐκτάσεως διεπραγματεύθησαν τὸ ζήτημα, διεῤῥώνησαν· ὡς αὐτὸς ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας ὡμολόγησεν, ὅστις, τὴν διαφωνίαν ταύτην καθορῶν, δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ προτείνῃ γρυφώδη τοιαῦτα αἰνίγματα· ἀλλ' ἂν ἠννόει, ὡς ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν ἀνέπτυξεν, ὅτι τὸ καθίσασθαι κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας σημαίνει «ἐκλέγεσθαι τῇ ψήφῳ τῶν ἐπισκόπων καὶ ἐπικυροῦσθαι παρὰ τοῦ Βασιλέως» τοῦτο ἔπρεπεν εἰς τὴν τροπολογίαν νὰ γράψωσιν.

Ἐνταῦθα ὑπολαβὼν ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν εἶπεν, ὅτι καὶ αὖθις ἐπαναλαμβάνει, ὅτι διὰ τῆς φράσεως «καθίστασθαι κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας» ἐννοεῖ τὸ «τῇ ψήφῳ τῶν ἐπισκόπων ἐκλέγεσθαι τοὺς ἐπισκόπους» καὶ δύναται μάλιστα νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ δευτέρα φράσις ἀντὶ τῆς πρώτης εἰς τὴν τροπολογίαν. Ὁ δ' ἀγορεύων ἐξηκολούθησεν, ὅτι, τούτου τεθέντος, οὐδ' ἡ τροπολογία αὕτη εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν μὲ τοὺς κανόνας σύμφωνος, διότι ὁ Δ'. κανὼν, εἰς τὸν ὁποῖον στηρίζει ὁ προτείνας τὴν τοιαύτην ἐκλογὴν, ἀπαιτεῖ νὰ καθίστανται οἱ ἐπίσκοποι τῇ ψήφῳ τῶν ἐπισκόπων, νὰ ἐπικυροῦνται δὲ παρὰ τοῦ μητροπολίτου· ἡ δὲ τροπολογία συνίστησι μὲν τὸ «ψήφῳ τῶν ἐπισκόπων ἐκλέγεσθαι,» παραδέχεται δὲ τὴν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ οὐχὶ παρὰ μητροπολίτου ἐπικύρωσιν· ὅθεν οὐδὲ κατ' αὐτὴν ὁ κανὼν τηρεῖται, διότι ἀντικανονικὴ εἶναι ἡ παρὰ τοῦ βασιλέως ἄνευ μητροπολίτου ἐπικύρωσις τῶν ἐπισκόπων, ὡς ἀπαιτοῦντος τοῦ κανόνος τὴν παρὰ τοῦ μητροπολίτου. Οἰκονομικῶς δὲ φερόμενοι ἀναπληροῦμεν ἐξ ἀνάγκης τὰς ἐλλείψεις, καὶ συμβιβάζομεν τὰ πράγματα· τοῦτο δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ προτείναντες κατεύοησαν, θεωρήσαντες μὲν ἂν τι κανονικὸν τοῦτο, ἂν καὶ τὴν κατὰ πρόταση

τῆς Συνόδου παρὰ τοῦ βασιλέως ἐκλογὴν ἀντικανονικὴν ἐκάλεσαν. Οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως μέχρι σήμερον πολλὰ τοιαῦτα παρὰ τοῦ συμφέροντος τοῦ ἔθνους ἀπαιτούμενα εὑρέθημεν ἠναγκασμένοι νὰ οἰκονομήσωμεν. Διότι ἐλέχθη μὲν, ὅτι αὐτοκέφαλοι ἐκκλησίαι δὲν ἐγένοντο ἄνευ ἀπολύσεως, τὸ ἑλληνικὸν ὅμως ἔθνος κηρυχθὲν ἀνεξάρτητον καθιέρωσε διὰ τοῦ Συντάγματός του, καὶ πρὸ τούτου ἀκόμη τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ αὐτοκέφαλον, καὶ ἐνεργοῦσαν ἀνεξαρτήτως τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα. Τοιαῦται δὲ περιστάσεις μεγάλαι ἀναγκάζουσι νὰ λαμβάνωνται τοιαῦτα μέτρα ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῆς πατρίδος, ὡς καὶ ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι διὰ τὰς ὑπαρχούσας ἄλλοτε περιστάσεις ἐγνωμοδότησεν, ὅτι ἐκλογὴ παρατύπως γενομένη, ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς νόμιμος. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου προαπεδείχθη διὰ πολλῶν μαρτυριῶν, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐπισκόπων ἐγίνετο ποτὲ μὲν ἐκ τοῦ κλήρου ποτὲ δ' ἐκ τοῦ λαοῦ, ὅτε ἐκαλοῦντο δημόκλητοι· δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι τελευταῖον καθιερώθη νὰ γίνηται ἡ ἐκλογὴ παρὰ τῶν ἐπισκόπων, διότι οὐδαμοῦ εὑρίσκεται ἀκύρωσις τῶν κανόνων τῆς μιᾶς συνόδου πρὸς τὴν ἄλλην, τὸ ὁποῖον καὶ ὁ προαγορεύσας ὡμολόγησεν, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς προτελευταίας συνεδριάσεως· ἑπομένως δὲν δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι, οἱ κανόνες καθ' οὓς ἐξελέγοντο οἱ ἐπίσκοποι παρὰ τοῦ λαοῦ, ἀκυρώθησαν· συζητουμένου δ' ἤδη τοῦ παραδεκτέου τρόπου πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας, ἤθελεν ἀσπασθῇ μὲν τὸ « ἐκλέγεσθαι τῇ ψήφῳ τῶν ἐπισκόπων » ἂν ὑπῆρχον καὶ παρ' ἡμῖν τοιοῦτοι ἐπίσκοποι, οἵτινες ἦσαν ἐκεῖ, ὅπου τότε ἐγίνετο. Ἀλλ' ὀφείλοντες ἤδη νὰ ὀνομάσωμεν 29 ἐπισκόπους, ἔχομεν ὀλίγους μόνον, καὶ ἐκ τούτων ἐλάσσονας κανονικούς· πρὸς δὲ καὶ ἐκ τούτων τινὲς μὲν ἐκ τοῦ γήρατος κατήντησαν ἀνίκανοι, ἄλλοι δὲ ἀπὸ τοῦ 1828—1834 ἐλθόντες παρίστανται παρά τινων ὡς τότε ἐπιφορτισμένοι μὲ ἰδιαιτέρας ἀποστολάς· ὥστε, ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων 4 ἢ 5 ἐπισκόπων, κανονικῶν καὶ συμμετασχόντων τοῦ ἀγῶνος, οἱ λοιποὶ πάντες ἀνάγονται εἰς τὰς βαθείσας κατηγορίας. Διὰ ταῦτα δὲν δίδονται οἱ ἀποχρῶσαι ἐγγυήσεις διὰ νὰ προέλθῃ ἡ ἐκλογὴ 29 ἐπισκόπων ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ τῶν ἓξ προσώπων, ἀλλ' ὑπάρχει τι, τὸ ὁποῖον δὲν ἐξασφαλίζει ἡμᾶς ἀποχρώντως. Καὶ ἂν μὲν ὑπῆρχον 20 ἢ πλείους κανονικοὶ ἐπίσκοποι καὶ προέκειτο νὰ ἐκλεχθῶσι τρεῖς ἢ τέσσαρες ἀπὸ τούτων, δὲν ἤθελε δυσκολευθῇ τις νὰ παραδεχθῇ τὴν παρὰ τῶν ἐπισκόπων ἐκλογήν. Ἀλλ' ἤδη προκειμένου λόγου περὶ τοῦ ὅλου, χρησιμεύει γ' ἀνα-

θέτωμεν τὸν διορισμὸν αὐτοῦ εἰς ὀλίγα τινὰ πρόσωπα· ἑπομένως παραδεχόμενοι τὸ ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου συμβιβαζόμενον μὲ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, βλέπομεν, ὅτι κατὰ ταύτην λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ οἱ ἐκλεκτότεροι τῶν ἐπισκόπων, ἤτοι ἡ σύνοδος καὶ ὁ λαὸς, ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ὁποίου πηγάζει ἡ Κυβέρνησις· προβαλλούσης κατ' αὐτὸ τῆς συνόδου καὶ διορίζοντος τοῦ βασιλέως. Ὁ προαγορεύσας ὅμως εἶπεν, ὅτι δὲν δέχεται τὴν παροῦσαν σύνοδον, ἀλλὰ τὰ περὶ ταύτης ἐκανονίσθησαν παρὰ τοῦ προσυζητηθέντος καταστατικοῦ νομοσχεδίου, διατάττοντος νὰ σύγκειται ἐκ κανονικῶν ἀρχιερέων καλουμένων κατὰ πρεσβεῖα. Τὰ σημερινὰ δὲ μέλη τῆς συνόδου ἢ τὰ πλειότερα, εἶναι ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ πρεσβεῖα, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἐποχῆς τῆς χειροτονίας αὐτῶν, ὥστε ταῦτα θέλουσιν ἀποτελέσει μέρος καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸ ψηφισθὲν καταστατικὸν σχηματισθησομένην σύνοδον, ἥτις θεωρεῖται κανονική· ὥστε παρὰ τοιαύτης συνόδου κανονικῆς καὶ ἡ κατάστασις τῶν ἀρχιερέων θέλει τελειοθῆναι. Δι' αὐτοῦ λοιπὸν τοῦ τρόπου θέλομεν φθάσει εἰς ἓν ἐπιθυμητὸν ἀποτέλεσμα, μὴ ἀπομακρυνόμενον καὶ ἀπὸ τοὺς κανόνας, καὶ συνᾴδον μὲ τὴν σημερινὴν ἡμῶν κατάστασιν, ὅτε δὲν ὑπάρχουν ὡς ἐκ μεγάλων συμβεβηκότων ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα ὡς παρετηρήθη, ὅσα ἀπαιτοῦνται νὰ συντρέξωσιν εἰς τὸν κατ' ἄλλον τρόπον, ἐξ οὗ καὶ ἡ προτεινομένη αὐτὴ τροπολογία δὲν τυρεῖ ἀπαρασάλευτον τὸν κανόνα. Ταῦτα πάντα λοιπὸν γνώσκοντες καὶ μετὰ καθαρᾶς καρδίας καὶ εἰλικρινείας σκεφθέντες θέλομεν ἀναγνωρίσει, ὅτι οὐκ ἔνι ἄλλως γενέσθαι· ἐπιμένοντες δ' εἰς τοὺς ἰσχυρισμοὺς ἡμῶν δὲν θέλομεν δυνηθῇ νὰ ἔλθωμεν εἰς ἀποτέλεσμα σύμφωνον μὲ τὰς περιστάσεις, ἀλλὰ θέλομεν καταστήσει τὴν σπουδαίαν ταύτην ὑπόθεσιν σκανδαλώδη. Περαίνων τὸν λόγον ὑπεστήριξε τὴν διάταξιν τοῦ Νομοσχεδίου, σύμφωνον οὖσαν μὲ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα ἠρώτησέ τις τὸν εἰσηγητὴν, ἂν ὁ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διορισμὸς τῶν ἐπισκόπων μέλλῃ νὰ γίνηται μετὰ τὴν χειροτονίαν, καθ' ἣν κατὰ τὴν τάξιν θέλει ὀνομάζεσθαι ἡ ἐπαρχία τοῦ ἐπισκόπου· διότι τότε ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀρνηθῇ τὴν παραδοχὴν, οὐδὲ νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ χειροτονηθέντος, ἀλλ' ὑποχρεωτικῶς πρέπει νὰ τὸν δεχθῇ καὶ νὰ τὸν κυρώσῃ.

Ὁ εἰσηγητὴς ἐξήγησεν, ὅτι, ἐπειδὴ καταλληλος ἐφαρμοστὴς τῶν κανόνων εἶναι ἡ σύνοδος, αὕτη θέλει φροντίσει νὰ συμβιβάσῃ

σῃ τὸ πρᾶγμα μετὰ τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ κατ' αὐτὸν, νομίζει, ὅτι ἡ σύνοδος ἔχουσα τοὺς τρεῖς ὑποψηφίους ἐπισκόπους θέλει προεισακούεσθαι μετὰ τῆς Κυβερνήσεως; καὶ λαμβάνει τὴν συγκατάθεσιν αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ ἑνός. Ἔπειτα δὲ τοῦτον χειροτονούμενον θέλει ἐγκρίνει καὶ διορίζει ὁ Βασιλεύς.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι, τούτου τεθέντος, νομίζει ἀκατάλληλον τὴν λέξιν «διορισμόν», καὶ προτείνει ἀντ' αὐτῆς τὴν λέξιν «κύρωσιν». Ἡ πρότασις αὕτη ὑπεστηρίχθη καὶ παρ' ἄλλων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν νομίζῃ ἀρκετὰ τὰ ἐπὶ τῆς γενικῆς συζητήσεως τοῦ γ'. ἄρθρου λεχθέντα καὶ θεωρῇ ἀποπερατωμένην αὐτήν· ἀποφηναμένης δὲ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως ὅτι ἐφωτίσθη, ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Γ'. ἄρθρου καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογιῶν, καὶ ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μελ. Χ. Μελέτης
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΣ'.

τῆς 15 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην πέμπτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παόντων μὲν 86 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 12, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ ταῖς παρὰ τοῦ προέδρου ὑποβληθείσαις αἰτήσεσιν, ἐκρίθη νὰ χορηγηθῇ μηνιαία ἀπουσία ἄδεια εἰς τοὺς ἐκ Μεσολογγίου καὶ Τροιζηνίας βουλευτὰς Κ.Κ. Ζ. Ι. Βάλβην καὶ Α. Κιζάνην.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 3. ἄρθρου ἐξαγομένων θεμάτων, καὶ παρετηρήθη ὑπὸ τοῦ προέδρου ὅτι ἡ δευτέρα τῶν τροπολογιῶν, ὡς ἀπωτέρα, εἶναι προψηφοφορητέα· ἐπειδὴ δ' αὕτη διαιρεῖται εἰς τὸ περὶ ἐγκαταστάσεως τῶν ἐπισκόπων θέμα, καὶ εἰς

τὸ περὶ χηρείας τῶν ἐπισκοπῶν, κατὰ προσθήκην προτεινόμενον, διὰ τοῦτο θέλει προψηφοφορηθῇ τὸ πρῶτον αὐτῆς μέρος, ὑπολειπομένου τοῦ δευτέρου μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς βουλῆς λύσιν τοῦ περὶ ἐγκαταστάσεως τῶν ἐπισκόπων ζητήματος· μετὰ τοῦτο δὲ θέλει προτεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθεῖσα γνώμη, καὶ μετὰ ταύτην τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου. Κἂν δὲ παραδεχθῇ ἡ βουλὴ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, τότε θέλει ψηφοφορηθῇ ἡ ἐπ' αὐτῆς προταθεῖσα τροπολογία, καθ' ἣν προτείνεται ἡ ἀντικατάστασις τῆς λέξεως «διορίζει» διὰ τῆς «ὀνομάζει» ἢ «ἐπικυροῖ».

Ἐνταῦθα παρετήρησέ τις ὅτι πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ ἡ σημασία τῆς λέξεως «ἐπικυροῖ» ἂν ἦναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὴν κυβέρνησιν ἢ οὐχί, διὰ νὰ ψηφοφορήσῃ ἐν γνώσει. Ἀποφανθέντων δὲ πολλῶν ὅτι τοιαύτη ἐξήγησις δὲν δύναται ἤδη νὰ δοθῇ καθόσον ἡ συζήτησις ἐκλείσθη. Πρωτίθη ὁ προτείνας τὴν προψηφοφορηθησομένην τῶν ἄλλων τροπολογίαν περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐν αὐτῇ λέξεως «καθιερώμενον» καὶ ἀπήντησεν ὅτι ἐννοεῖ, καθ' ἃ καὶ εἰς τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν ἐξήγησε, τὴν ἐγκατάστασιν αὐτοῦ τῇ ψήφῳ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπισκόπων· κατὰ συνέπειαν προσετέθησαν ἐν τῇ τροπολογίᾳ ταύτῃ μετὰ τὴν λέξιν «καθιστάμενον μὲν» αἱ λέξεις «τῇ ψήφῳ ὅλων τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπισκόπων».

Προκειμένης τῆς ἐπὶ ταύτης ψηφοφορίας ἐξέθηκέ τις ὅτι, ἐπανελθὼν ἀπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ πατρίδος ἐζήτει εὐκαιρίαν, ἵνα καταδείξῃ εἰς τὸν πρωθυπουργὸν, παρόντα ποτὲ, τὰς κατὰ τὰς δημαιρεσίας ἐπεμβάσεις τῶν ὑπαλλήλων ἐν Βοιωτίᾳ ἀρχῶν, δι' αὐθαιρέτων φυλακίσεων καὶ παύσεων δημοτικῶν ἀρχῶν καὶ ἄλλων ἀνόμων μέσων, τὰς ἄλλας ὑπ' αὐτῶν ἐνεργουμένας καταπιέσεις, καὶ τὰς καταχρήσεις τὰς ἐκεῖ γενομένας· ὅπως μαθὼν ταῦτας ἐπιτρέρῃ τὴν δέουσαν θεραπείαν· ἀλλὰ μήπω δυθείσης ταύτης διὰ τὴν τοῦ ὑπουργοῦ ἀπουσίαν, ἐπρότεινε νὰ ὁρισθῇ ἡμέρα καθ' ἣν νὰ καλεσθῇ ὁ πρωθυπουργὸς, ἵνα ἐκτεθῶσι ταῦτα καὶ προσκληθῇ ἡ τούτων θεραπεία, ἢ μάθῃ τὸ κοινὸν διὰ τίνων μέσων καὶ ἐνεργειῶν προάγεται ἡ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν ἀνάδειξις ὑπὲρ ἀνθρώπων, οἵτινες καυχῶνται ἴσως, ὅτι ἔχουσιν ἐπιρροήν.

Ἀναβληθείσης τῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως μετὰ τὴν λύσιν τῶν ψηφοφορηθησομένων ζητημάτων, ἐγένετο ἐπὶ τῆς προτεθείσης τροπολογίας ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐπιτρηθεῖσα ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Δ. Πολυχρονοπούλου καὶ Μ. Πρωτοπαπᾶ, ἐξ' ἧς συνήχθη ὅτι ἡ βουλὴ δὲν παρεδέχθη αὐτὴν,

διὰ ψήφων 55 πρὸς 19, ἀρνηθέντων 9 ψῆφον, κατὰ τὸ ῥῆδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Νομοσχεδίου προταθεῖσαν τροπολογίαν ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν Βουλευτοῦ, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	ἀπών	Λ. Κρεστενίτης	Ο.
Α. Ὀρεινὸς	Ο.	Σ. Χ. Στερανόπουλος	Ο.
Γ. Λογιωτατίδης	Ο.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Θ. Γρίβας	ἀπών	Ι. Κλίμακας	Ο.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Σλδ. Στεφανάκης	Ο.
Ζ. Ι. Βάλβης	Ο.	Ν. Δελίντας	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουλιμῆς	Ο.	Θ. Μαρκεζίνης	»
Π. Δ. Καμπάνης	Ο.	Α. Γ. Τσάνος	Ο.
Μ. Α. Καΐρης	Ο.	Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Τσάκρης	ἐν ἀδείᾳ	Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	ἀρνήθη ψῆφον	Β. Καραγιάννης	Ν.
Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ	Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κωλέττης	ἀπών	Α. Πετμεζᾶς	Ο.
Α. Μεταξᾶς	»	Ν. Ἀνδρίκου	Ο.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ο.	Η. Παπαδαῖος	Ο.
Σ. Βλάχος	Ν.	Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ῥάγκος	Ο.	Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπών
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γεωργαντᾶς	Ο.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»
Α. Λαπουσιάδης	Ν.	Α. Νοταρᾶς	»
Τσανετάκ. Γρηγοράκης	Ο.	Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	ἀπών
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	»
Γ. Κονδύλης	Ο.	Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Φασίτσας	Ο.	Ἡμ. Τσοῦχλος	Ο.
Κ. Χαραμῆς	Ο.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ο.
Ι. Κρανίδης	ἀπών	Δ. Κυριακίδης	Ο.
Ι. Γκολδάσης	»	Σ. Πάγκαλος	Ο.
Δ. Ζῶτος	»	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	ἀπών
Νικ. Θέου	Ν.	Δ. Πλαπούτας	Ο.
Α. Γουζούασης	Ο.	Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Λ. Βιλαέτης	Ν.	Ν. Μπούκουρας	Ο.

Ν. Κορφιωτάκης	Ο.	Α. Μαρκόπουλος	Ο.
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Παππακώσ. Τσαμάλας	Ο.
Π. Βαρδιτσιώτης	Ο.	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.	Γ. Μπάστας	Ο.
Γ. Δερνιτσώτης	Ν.	Φιλ. Ἰωάννου	ἀπών
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ο.
Μελίτης Χ. Μελέτη	Ο.	Κ. Ἀντωνιάδης	ἀπών
Π. Βάρβογλης	ἀρνήθη ψῆφον	Κ. Προβελέγιος	ἀρνήθη ψῆφον
Ῥ. Παλαμίδης	»	Ι. Ταταράκης	»
Γ. Ῥεβελιώτης	Ο.	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Β. Δημητρακόπουλος	ἀπών	Διομήδης Κυριακοῦ	»
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Καλλέργης	»
Π. Καλαμαριώτης	»	Σταμάτιος Δάρρας	ἀρνήθη ψῆφον
Π. Δαρειώτης	»	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	»
Ν. Σταματελόπουλος	»	Ι. Στάϊκος	Ο.
Δ. Σακελλαριάδης	»	Α. Παππατσώρης	Ο.
Ι. Φαρμάκης	Ν.	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	ἀπών	Ι. Τομαρᾶς	Ο.
Μ. Ἰατρός	Ο.	Α. Κιζάνης	ἀπών
Ἰω. Εὐσταθίου	ἀρνήθη ψῆφον	Δ. Δρόσος	ἀρνήθη ψῆφον
Φ. Κρ. Μαῦρος	Ο.	Εὐς. Μ. Παρίσης	Ο.
Γ. Κάνδυας	Ο.	Γ. Δακὸς	Ο.
Σ. Βαρότσης	Ο.	Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Κουντουριώτης	»
Α. Μαυρομιχάλης	Ο.	Δ. Χαντσίσκος	Ο.
Δ. Πικουλάκης	Ο.	Γ. Γριζάνος	Ν.
Χ. Καπετανάκης	Ο.	Ι. Γαρδίκης	Ο.
Κ. Ζαρειφόπουλος	ἀπών	Ν. Κριεζώτης	ἀπών
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ο.
Α. Καλομογδάρτης	Ν.	Γ. Ἀποστολίδης	ἀπών
Κ. Τσερτίδης	Ν.	Κ. Κανάρης	Ο.
Δ. Κουμανιώτης	Ο.	Γ. Σταματάρας	Ο.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ο.		

Ἀνακαλεσάσης δὲ τῆς ἐπιτροπῆς, διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς, τὴν ἐπὶ τοῦ συζητουμένου ἄρθρου γνωμοδότησιν, ἀναδέχθη αὐτὴν ὁ τὴν ἐπὶ ταύτης προτείνας τροπολογίαν τῆς λέξεως « διοριζόμενοι » διὰ τῆς ἀκυρουμένου· κατὰ συνέπειαν ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος ἂν παραδέχηται αὐτὴν ἡ βουλή, τροπολογηθεῖσαν ὡς ἐξετέθη· ἡ δὲ βουλὴ δι' ἀναστάσεως δὲν παρεδέχθη αὐτήν· ἐρωτηθεῖσα δὲ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον οὕτως,

Γ'.

«Ἑκάστη ἐπισκοπὴ ἔχει ἴδιον ἐπίσκοπον διοριζόμενον παρὰ τοῦ Βασιλέως κατὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.»

Μετὰ τοῦτο προύτέθη εἰς ψηφοφορίαν τὸ δεύτερον μέρος τῆς ψηφοφορηθείσης τροπολογίας, ἀφορῶν τὴν χηρείαν τῶν ἐπισκοπῶν· καὶ ἐπὶ τούτου ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ προέδρου, ἀπέρριψεν αὐτὸ δι' ἀναστάσεως. Ἐπίσης δὲ δὲν παρεδέχθη καὶ τὴν πρώτην τροπολογίαν περὶ περιοδείας τῶν ἐπισκόπων, δι' ἀναστάσεως, γενομένης κατ' ἐρώτησιν τοῦ προέδρου.

Προέβη κατόπιν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Δ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου συζήτησιν καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς· ἐπὶ τούτων ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴς εἶπεν ὅτι, ἐκ τῶν κατὰ τὴν προχθὲς λεχθέντων περὶ μεταθέσεως ἐπισκόπων, συνάγεται ὅτι οὐδέποτε ἐπίσκοπος νὰ μετατεθῇ δύναται ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ αἰτήσει κατὰ τοὺς κανόνας· διὰ τοῦτο δ' ἀνεκάλεσε τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησιν. Ἐξέθηκε δ' ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μεταθέσεως, τὴν ὁποίαν οἱ πατέρες ἐνήργουν, ὅτι ὁμοφωνότατος Βουλγαρίας Πατριάρχης Δημήτριος Χωματινός, ἐρωτηθεὶς ἀπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπον Δυρραχίου «εἰ δεῖ τὸν ψηφισθέντα καὶ καταδεξάμενον καὶ ἀσπασάμενον μετατεθῆναι εἰς ἑτέραν ἐπισκοπὴν» ἀπήντησεν οὕτω·

«Τοῦτο μὲν κανονικὸν οὐκ ἔστιν, οὔτε μὴν τῆς ἐγγράφου ἢ ἀγράφου ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως· γίνεται δὲ πολλάκις Βασιλέως κελεύοντος διά τινα οἰκονομίαν λυσιτελοῦσαν κοινῇ. Καὶ γέγονε τοῦτο ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀοιδήμου Βασιλέως Κυρίου Μανουὴλ καὶ πορφυρογεννήτου Κομνηνοῦ. Τοῦ γὰρ σοφωτάτου ἐκείνου Εὐσταθίου, τοῦ κατὰ Φλῶρον διακόνου ὄντος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας καὶ μαίστορος τῶν ῥητόρων, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Λυκέων Μυραίων ψηφισθέντος καὶ καταδεξαμένου ἢ ἀσπασαμένου, καὶ ἤδη πρὸς τὴν χειροτονίαν ἑτοιμασθέντος, πρόσταγμα τοῦ μακαρίου βασιλέως ἐκείνου πρὸς τὴν σύνοδον καταπεροίτηκε διακελευόμενον δέξασθαι ταύτην παραιτούμενον τὸν Εὐστάθιον, προσαγαγεῖν δὲ τοῦτον εἰς τὴν περίκλυτον τῶν Θεσσαλονικέων μητρόπολιν, ὡς τηνικάδε χρεύουσαν. Τὰ τοιαῦτα οὖν ὡς εἴπομεν κέλευσις μόνη βασιλικὴ δύναμιν ἔχει μεταπλάττειν καὶ καινοτομεῖν· ὁ βασιλεὺς γὰρ οἷα κοινὸς τῶν ἐκκλησιῶν ἐπισημονάρχης καὶ ὤν, καὶ ὀνομαζόμενος, καὶ συνοδικαῖς γνώμαις ἐπιστατεῖ καὶ τὸ κῦρος ταύταις χαρίζεται, ἐκκλησιαστικὰς ταξεις ῥυθμίζει, καὶ νομοθετεῖ βίῳ καὶ πολιτείᾳ τῶν τοῦ θύματος· ναὶ μὴν καὶ δίκας ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν καὶ πρός

γε χηρευουσῶν ψήφους ἐκκλησιῶν. Ἀνάγει δὲ καὶ ἀπὸ ἐλάττονος τιμῆς εἰς μείζονα, δηλαδὴ ἀπὸ ἐπισκοπῶν εἰς μητρόπολιν ἢ ἀνδρὸς ἀρετὴν ἢ πόλιν τιμῶν, καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, πλὴν μόνου τοῦ ἱερουργεῖν τὰ λοιπὰ ἀρχιερατικὰ πρανόμια σαφῶς εἰκονίζει ὁ βασιλεὺς, ἐφ' οἷς πράττει νομίμως τε καὶ κανονικῶς». (ὅρα Λεύκλάβιον βιβ. έ. ἀποκρίσεων σελ. 3—6) Προσέθηκε δ' ὅτι ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι ὁ ἐπίσκοπος καὶ μητροπολίτης εἶναι τίτλος τις πολιτικὸς οὐχὶ δὲ καὶ κανονικός· ὡς καὶ ὁ κανὼν ΙΖ τῆς ἐν Χαλκιδόνι συνόδου πραγματεύεται, καὶ ὁ τούτου σχολιαστὴς Βαλσαμὼν τῆς Ἀντιοχείας Πατριάρχης διατείνεται λέγων εξοικεν οὖν ἀπὸ τοῦ ΑΗ κανόνος τῆς ἐν Τρούλλῳ οἰκουμενικῆς συνόδου καὶ ἀπὸ τοῦ ΙΖ τῆς ἐν Χαλκιδόνι, τοὺς τοιούτους γίνεσθαι ὁρισμοὺς παρὰ βασιλέων κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς ἄνωθεν ἐξουσίαν.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι φρονίμως μὲν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν γνωμοδότησιν αὐτῆς ἀνεκάλεσεν ὡς διὰ μηδενὸς κανόνος ἢ παραδείγματος καὶ μηδεμιᾶς ἐξαιρέσεως ἢ καταχρήσεως δυναμένην νὰ δικαιολογηθῇ· ἐπειδὴ δὲ, πρὸς δικαιολογίαν τοῦ εὐκόλου τῆς μεταθέσεως τῶν ἐπισκόπων ἀπὸ ἐπισκοπῆς εἰς ἐπισκοπὴν, ἓν μόνον ἐξέθηκε γεγονὸς ἐπὶ τοῦ μεγάλου Εὐσταθίου· διὰ τοῦτο δέον κρίνεται νὰ ἀντιπαρατηρηθῇ ὅτι πολλὰ τοιαῦτα νὰ εὑρεθῶσι δύνανται, ἀλλ' οὐδέποτε ταῦτα ἀποτελοῦσι κανόνα, διατελοῦντα καὶ ὑπάρχοντα κατ' ἐξαίρεσιν. Καὶ κανὼν μὲν εἶναι τί πάγκοινον καὶ αἰώνιον, τὸ κατ' οἰκονομίαν δὲ καὶ παρὰ κανόνα γινόμενον οὐδέποτε νόμον καὶ κανόνα σχηματίζει, ἀλλ' ἐπανέρχεται αὖθις τὸ τῶν κανόνων κράτος τῆς οἰκονομίας παρελθούσης· πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τούτων ἔφερεν ἐπιμαρτυρήσεις τοῦ ΙΔ ἀποστολικοῦ κανόνος, ἀποκρούοντος τὰ σποράδην ταῦτα γινόμενα κατὰ παράβασιν, (τὸν ὁποῖον μετὰ τῆς ὑποσημειώσεως καὶ τῶν ὑπομνηματισμῶν ἀνέγνω), τοῦ ΙΕ. τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου, τοῦ ΚΗ, τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, τοῦ Α. καὶ Β'. τῆς ἐν Σαρδικῇ, καὶ τοῦ ΝΖ τῆς ἐν Καρθαγέννῃ. Ἐπήνεγκε δ' ὅτι ἐκ τῆς σειρᾶς κανόνων τοσούτων ἀδιστάκτως συνάγεται τὸ ῥητὸν «ἐν ᾧ ἐκλήθη ἕκαστος ἐκεῖ καὶ μενέτω», μηδέποτε δυνάμενον νὰ παραβαθῇ εἰμὴ ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ τῆς εὐσεβείας· οὕτω δὲ διὰ τῆς σπουδῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ἀλλὰ κατὰ συναρμολογίαν μὲ τοὺς κανόνας, δύναται ὀρθὸν νὰ συναγάγῃ τις συμπέρασμα. Ἐπειδὴ δὲ οὐδέποτε νὰ γίνῃ μετάθεσις δύναται, ἀλλ' εἰς ἐκτάκτους μόνον περιστάσεις, καὶ οὐχὶ διὰ βασιλικοῦ ἁπλῶς προστάγματος, διότι ὁ μὲν τὰ τοῦ νόμου ἐκτελῶν βασιλεὺς

νόιμος λέγεται, ὁ δὲ τὰ παρὰ τοὺς κανόνας καὶ νόμους καταπράττων παράνομος ἄρχων· εἰς συνταγματικὴν δὲ πολιτείαν ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία θέλει νομοθετήσει συμφώνως πρὸς τὰς τῶν κανόνων διατάξεις, κατὰ προηγουμένην δηλονότι γνωμοδότησιν τῶν ἐπισκόπων, καὶ ἐν ἐκτάκτοις περιστάσεσι τὴν εὐσέβειαν ἀφορώσαις, διὰ τοῦτο καλῶς μὲν ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησις ἀνεκαλέσθη, δὲν εἶναι δ' ὀρθοὶ οἱ ἄλλοι τοῦ εἰσηγητοῦ διϊσχυρισμοί.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιτρέπον τὴν μετάθεσιν ἐπισκόπου εἰς μόνον χηρεύουσαν ἐπισκοπὴν, ἀποκλείει τὴν εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις ἀναγκαίαν μετάθεσιν προνοουμένην καὶ παρὰ τῶν κανόνων, διὰ τοῦτο ἔχει ἐναντίαν γνώμην· εἶπε δὲ καὶ χθὲς, ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς περιστάσεις, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων πλείστων νομοθετημάτων ἐγένετο Καὶ τοι δὲ μεγάλως σεβόμενος τοὺς σεβασμιωτάτους ἐπισκόπους δὲν δύναται ν' ἀγνοήσῃ, ὅτι καὶ οὗτοι, ἄνθρωποι ὄντες, ὑπόκεινται εἰς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας, ἕνεκα δὲ τούτων δύναται νὰ καταστῇ ἡ εἴς τινα τόπον διαμονὴ αὐτῶν ἀδύνατος, ἀλλαχοῦ ὠφέλιμος νὰ παρασταθῇ δυναμένη· ἐπεὶ δ' οὕτως ἐκτάκτως καὶ παρὰ τῶν κανόνων μετάθεσις ἐπιτρέπεται ἵνα τι νὰ περιορίσωμεν τὴν μετάθεσιν εἰς χηρεύουσαν ἐπαρχίαν μόνον; Προτείνει ὅθεν ν' ἀφαιρεθῇ τὸ «εἰς μόνον χηρεύουσαν ἐπισκοπὴν» καὶ νὰ τεθῇ ἀντ' αὐτοῦ «εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις»· διότι τοῦτο καὶ οἱ κανόνες ἐπιτρέπουσι, καὶ ἱκανῶς ἐξασφαλίζει ἡμᾶς ἐπὶ ὅλων τῶν ἐνδεχομένων νὰ γείνωσι. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι θέλουσι γίνεσθαι αὐθαίρετοι μεταθέσεις· διότι ταύτας θέλει προτείνει ἡ σύνοδος, ἥτις, συγκροτουμένη κατὰ τὰ πρεσβεῖα καὶ ἀνεξάρτητος οὖσα, δὲν θέλει γνωμοδοτεῖ περὶ μεταθέσεως, εἰμὴ ὑπὸ εὐλόγων κινουμένη αἰτιῶν, καὶ ἐξ ἀνάγκης τοῦ γενικοῦ συμφέροντος.

Ἀγορεύων ἄλλος ὑπὲρ τοῦ ἀμεταθέτου τῶν ἐπισκόπων ἀνέφερεν, ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοῦ δ'. ἄρθρου λαβὼν τὸν λόγον ἐξήγησε τοὺς κανόνας ὡς ἐπιτρέποντας τὴν μετάθεσιν, ὁ μετ' αὐτὸν δὲ ὑπεστήριξε πάλιν διὰ τῶν κανόνων τὸ ἐναντίον, ὁ δὲ προαγορεύσας μὴ στηριχθεὶς πολὺ ἐπὶ τῶν κανόνων ἐζήτασε πολιτικώτερον τὸ προκείμενον. Αὐτὸς θεωρῶν τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ κοινοῦ συνταγματικοῦ συμφέροντος ὑποστηρίζει τὸ ἀμετάθετον τῶν ἐπισκόπων· διότι δὲν ἐπιθυμεῖ μὲν νὰ καταῤῥῇ ἡ ἐκκλησία κράτος ἐν κράτει, δὲν ἀνέχεται ὅμως νὰ χρησιμεύῃ ἡ θρησκεία ὄργανον, πρὸς κοσμικοὺς σκοποὺς ἐκμηδενιζομένη· καὶ διότι θεοκρατεία δύναται νὰ κληθῇ οὐχὶ μόνον, τοῦ κλήρου

ἐξουσιάζοντος καὶ κοσμικῶς, ἀλλὰ τῆς ἐξουσίας ἐπιῤῥεαζούσης καὶ διευθυνούσης τὴν ἐκκλησίαν. Καὶ πρέπον μὲν εἶναι νὰ ἔχῃ ἡ πολιτεία μέρος εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπισκόπων, ἵνα μὴ ὦσιν οὗτοι πολέμιοι τῆς ἐξουσίας, ἀροῦ ὅμως ἅπαξ ἐγκριθῶσι, ἀπαιτεῖται χάριν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος νὰ ἐξασκῶσιν ἀκωλύτως τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα, καὶ νὰ μὴ γίνωνται ὄργανα τῆς ἐξουσίας. Διότι τότε ἡ πείθεται ὁ λαὸς εἰς τοὺς ἐπισκόπους, καὶ γεννᾶται ἡ θεοκρατία, ἢ μὴ πειθόμενος ἀποβάλλει τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα, τὸ ὁποῖον εἶναι μεγίστου σεβασμοῦ ἄξιον. Ἡ συνταγματικὴ ἡμῶν πολιτεία καθιέρωσε τὸ ἰσόβιον τῶν γερουσιαστῶν, ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτήτου ἐνεργείας τῶν καθηκόντων αὐτῶν, καὶ συνέστησε τὸ ἰσόβιον τῶν δικαστῶν καὶ τῶν ψήφων ἐχόντων μελῶν τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἵνα ἐνεργῶσιν ἀνεξαρτήτως, δύναται δὲ νὰ μὴ παραδεχθῇ τὸ ἀμετάθετον τῶν ἐπισκόπων, τὸ ὁποῖον καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος καὶ τὸ κοινὴ συμφέρον ἀπαιτεῖ; Καὶ παρὰ τοῖς δυτικοῖς προσέτι ὁ ἐπίσκοπος ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως αὐτοῦ δὲν μετατίθεται· ἡ δὲ μετάθεσις θεωρεῖται ὡς ποινὴ καὶ ἔχει χρείαν ἐκδικάσεως καὶ καταδίκης. Ἐπειδὴ ὅθεν ἐκτὸς τῶν κανόνων, τὸ συνταγματικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ νὰ μὴ μετατίθενται οἱ ἐπίσκοποι ἵνα δύνανται νὰ ἐνεργῶσιν ἐλευθέρως τὰ καθήκοντα αὐτῶν, ὑποστηρίζει τὸ ἀμετάθετον τῶν ἐπισκόπων, τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἔχει ὑπ' ὄψιν τὸ ἀεικίνητον σχεδὸν τῶν λοιπῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ εἰσηγητὴς ἀνέπτυξεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ προσθεῖσα τὴν λέξιν «κατ' αἴτησίν του» νὰ καθιερώσῃ προέθετο τὸ ἀμετάθετον τῶν ἐπισκόπων· ἐπειδὴ δὲ παρετηρήθη, ὅτι οἱ κανόνες ἀπαγορεύουσι τὴν αἴτησιν, ἐπειδὴ οἱ ἐπίσκοποι δύνανται νὰ αἰτῶσιν εἰς μείζονα ἐπαρχίαν μετάθεσιν, ἀνεκάλεσε τὴν λέξιν «κατ' αἴτησίν του» Ἤδη λοιπὸν συμμεριζόμενος τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, προτείνει νὰ μετατίθεται εἰς χηρεύουσαν ἐπαρχίαν συγκαταθέσει αὐτοῦ· μετὰ τῆς προσθήκης δὲ ταύτης ὑποστηρίζει τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπανέλαβεν ὁ προτείνων τὴν εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις μετάθεσιν, ὅτι τὴν πρότασιν αὐτοῦ ἐστήριξεν εἰς τὴν ἀνάγκην τῶν περιστάσεων, καθ' ἣν οὐδεμία παραβίασις διατάξεων τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων γίνεται, καὶ ἐξέθηκε γνώμην ὑπαγορευομένην ἀπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων, πέποιθε δὲ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἐναντία πρεσβευόντων, οὐχὶ ὅμως ἐκ πνεύματος αὐστηρᾶς τηρήσεως τῶν κανόνων, θέλουσιν εὑρεθῇ ποτὲ ἐκ τῆς πείρας μετημελημένοι· διότι αὕτη θέλει ἀποδείξει τὸ ἀληθὲς τῶν λόγων

του. Οὐδεμίαν δὲ δύναμιν παραχωρεῖ εἰς τὴν κυβέρνησιν ἡ περὶ τῆς μεταθέσεως τῶν ἐπισκόπων εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις γνώμη αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἡ σύνοδος ἐξ ἐπισκόπων κατὰ τὰ πρεσβεῖα ζαινόντων συγκειμένη οὐδεμίαν χάριν εἰς τὴν κυβέρνησιν ὀφείλει ἢ ὑποχρέωσιν εἰς αὐτὴν, διὰ νὰ προτείνῃ μεταθέσεις ὅπου πραγματικὴ ἀνάγκη δὲν ὑπάρχει, ἔχουσα μάλιστα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἄλλοι θέλουσι διαδεχθῇ αὐτὴν καὶ δύνανται νὰ πράξωσιν ὅμοια. Διὰ τῆς τροπολογίας αὐτοῦ λοιπὸν ἐπιθυμεῖ νὰ μὴ περιορίσῃ τὴν μετάθεσιν εἰς μόνον χηρεύουσαν ἐπαρχίαν, διότι ἐνδέχεται ἀρχιερεύς τις νὰ ἐκτεθῇ εἰς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας, καὶ νὰ στερηθῇ τοῦ παρὰ τοῦ ποιμνίου του ὀφειλομένου σεβασμοῦ καὶ τότε δὲν ὠφελεῖ νὰ διατηρῆται εἰς τὴν αὐτὴν ἐπισκοπήν. Ἀνέφερε δὲ μικρόν τι παράδειγμα περὶ ἐπισκόπου συμμετασχόντος ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου τῶν διαφερομένων μερῶν ἐπαρχίας τινος, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου φανέντος ἀναξίου τοῦ κοινοῦ σεβασμοῦ, καὶ προσέθηκεν, ὅτι πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα ὑπάρχουσι, πολλῷ δὲ πλείονα θέλουσιν ἀναφανῆ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὰ προτερήματα καὶ τὰ ἐλαττώματα συμπεφύκασιν ἀναποσπάστως μετὰ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς καταστολὴν τῶν δευτέρων καὶ νόμοι καὶ κανόνες ἐγένοντο, κανονίσαντες τὰ προσήκοντα· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον ὑπηγορεύθη ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἐπισκόπων, συστηθείσης παρὰ τοῦ 105 ἄρθρου τοῦ συντάγματος. Ἡ σύστασις αὕτη διὰ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκόπων, τῆς διαιρέσεως τῶν ἐπισκοπῶν, καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπισκόπων ἐπληρώθη, καὶ διὰ τῶν προαποφασισθέντων ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου ὁ σκοπὸς ἀπετελέσθη· ἤδη δὲ διὰ τοῦ 4 ἄρθρου μεταβαίνομεν εἰς ἄλλο ἀντικείμενον, τὴν μετάθεσιν, καὶ καθαίρεσιν τῶν ἐπισκόπων. Ἀλλ' ἡ περὶ τούτων νομοθέτησις δὲν εἶναι ἀναγκαία, διότι ταῦτα εἰσὶ παρὰ τῶν κανόνων νενομοθετημένα· ἡ δ' ἐκκλησία ἐπὶ τούτων βασιζομένη, καὶ παραδόσεις προηγουμένας ἔχουσα, γινώσκει νὰ οἰκονομῇ τὰ τοιαῦτα· ἵνα τι δὲ νὰ καθιερωθῇ ἤδη τὸ ἀμετάθετον τῶν ἐπισκόπων; ἐνῷ ἐνδεχόμενον εἶναι ἡ κακός τις ἄρχων νὰ ἐπιρρεάσῃ τὰ πνεύματα καὶ νὰ καταστήσῃ σεβασμιώτατόν τινα πατέρα μισητὸν ἀπέναντι τῆς κοινῆς γνώμης, ἢ ἐπίσκοπός τις δι' ἔμφυτα ἰδιώματα νὰ καταστῇ εἴς τι μέρος ἀπεχθής. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἦναι δυνατὴ ἡ μετάθεσις, διότι ὁ πνευματικὸς ποιμὴν, ὅστις εἶναι ὁ ἄγγελος τοῦ λαοῦ, οὐδέποτε πρέπει νὰ καταστῇ ἀντικείμενον τοῦ μίσους καὶ τῆς ἀποστροφῆς·

ἐπειδὴ τότε ματαιοῦται ὁ σκοπὸς, πρὸς ὃν πάντα τὰ τοιαῦτα γίνονται. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ νομοθετήσωμεν ὅ,τι προβλέπεται παρὰ τῶν κανόνων, καὶ ἡ ἐκκλησία γινώσκει νὰ συμβιβάζῃ καὶ νὰ οἰκονομῇ, ὑποστηρίζει νὰ ἐκλείψῃ ὅλως διόλου τὸ 4 ἄρθρον. Τὴν γνώμην ταύτην ὑπεστήριξε καὶ ἄλλος.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ οὐδεὶς ἠρνήθη τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀμεταθέτου τῶν ἐπισκόπων, ὡς ἀρχῆς μονίμου, ἀλλά τινες μὲν συνεχώρησαν τὴν μετάθεσιν, « εἰς μόνον χηρεύουσαν ἐπαρχίαν » ἄλλοι δὲ « εἰς ἐκτάκτους μόνον περιστάσεις » νομίζει ὅτι τὸ προκείμενον δὲν ἔχει χρείαν μακρῶν λόγων. Παρατηρεῖ μόνον, ὅτι οἱ ἐξαιρετικοὶ λόγοι οἱ ὑπαγορεύσαντες τὴν τροπολογίαν τῆς εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις μεταθέσεως, δὲν δύνανται νὰ καταταβάλλωσι τὰς ἀκαταμαχήτους ὑπὲρ τοῦ ἀμεταθέτου λόγους· διότι ἕκαστος νόμος ἔχει καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰς κακίας αὐτοῦ, τίς δὲ ἀμφιβάλλει ὅτι, ἂν νομοθετηθῇ τὸ παρὰ τοῦ Συντάγματος καθιερωθὲν ἰσόβιον τῶν δικαστῶν, θέλουσι συμπεριληφθῇ ἐν αὐτοῖς καὶ δικασταὶ ἀνάξιοι νὰ ὑπερασπίζωσι τὰ δικαιώματα τῆς ζωῆς, τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῆς τιμῆς τῶν πολιτῶν, καὶ ὅμως ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι σωτήριος καὶ παραδεκτέα. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ δεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀμεταθέτου τῶν ἐπισκόπων σύμφωνον μὲ τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ μὲ τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους; ἂν ὑπάρξωσιν ἐξαιρετικαὶ περιστάσεις, ἔχομεν δικαστήρια καταδικάζοντα τοὺς ἁμαρτάνοντας, καὶ ἀρχὰς προϋφισταμένας ἁρμοδίας νὰ ἐξετάζωσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῶν ὑπ' αὐτὰς ὑπαλλήλων. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐπειδὴ οἱ ἐπίσκοποι, σχέσιν ἔχοντες μὲ τὸ πνεῦμα τῶν ὑπ' αὐτῶν ποιμαινομένων, καὶ πνευματικοὶ αὐτῶν πατέρες ὄντες δὲν δύνανται ν' ἀποσπῶνται ἀπὸ τούτων, ὡς οὐδὲ τὰ τέκνα παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν συμφέρει ν' ἀπομακρύνωνται καὶ νὰ τίθενται ὑπὸ κηδεμονίαν. Σήμερον λοιπὸν σκεπτόμενοι κατὰ τὰ ἐνόντα ἡμῖν μέσα, οὕτω πρέπει νὰ ἀποφασίσωμεν, μηδόλως πτοηθέντες ἐκ τῶν ἐνδεχομένων ἐξαιρετικῶν περιστάσεων· ἂν δ' ἀκολούθως ἡ πεῖρα ὑποδείξῃ τὴν ἀνάγκην τῆς μεταθέσεως, ὁ παρὼν νόμος δὲν εἶναι ἀμετάβλητος, καὶ τὰ ἐπελευσόμενα νομοθετικὰ σώματα δύνανται καταλλήλως νὰ τροποποιήσωσιν αὐτόν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ὑποστηρίζει τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἀνωτέρω ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων « συγκαταθέσει αὐτοῦ » ἀντὶ τῶν « κατ' αἴτησίν του. » Περὶ δὲ τῆς ἐντελοῦς ἐξαλείψεως τοῦ ἄρθρου παρετήρησεν, ὅτι εἰς καταστατικὸν νόμον

δὲν θέτονται μόνον τὰ συνιστῶντα τὴν ἀρχὴν τοῦ κυρίου νομοθετήματος, ἀλλὰ καὶ τὰ συμβάλλοντα εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τούτου συντελεστικοῦ, καὶ καθιστῶντα τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ ὅσον οἷόν τε ὠφελιμωτέραν· ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ἀνάγκη ν' ἀναφέρηται οὐχὶ μόνον τίνι τρόπῳ λαμβάνουσιν ἀρχὴν οἱ ἐπίσκοποι, ἀλλὰ καὶ τίνι τρόπῳ μετατίθενται ἢ παύουσι. Καὶ ἂν ὁ νόμος δὲν περιλάβῃ καὶ τὰ τελευταῖα περιστατικὰ εἶναι ἐλλειπής.

Μετά τινα ὑποστηρίξαντα τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου καθαρὸν, ἡ βουλὴ, ἐρωτηθεῖσα ἂν ἐρωτίσθη, ἀπερρίπτατο δι' ἀναστάσεως καταφατικῶς· ὁ δὲ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι ὡς ἐκ τῆς συζητήσεως προκύπτουσι τέσσαρά τινα α) ἡ ἐξάλειψις ὁλοκλήρου τοῦ ἄρθρου· β) ἡ πρότασις ἵνα « μετατίθεται ἕκαστος ἐπίσκοπος εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις καὶ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς συνόδου· γ) ἡ τροπολογηθεῖσα γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς· καὶ δ) τὸ ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ βουλὴ λοιπὸν ἐρωτηθεῖσα περὶ ἑκατέρου τῶν δύο πρώτων ἀπέρριψεν αὐτά· παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὴν τροπολογηθεῖσαν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως·

Ἄρθρ. 4.

« Ἐπίσκοπος μετατίθεται εἰς μόνον χηρεύουσαν ἐπαρχίαν, συγκαταθέσει αὐτοῦ, καὶ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς συνόδου· ἀποβάλλεται δὲ τῆς ἐπισκοπῆς μόνον ἐπὶ ἀποδεδειγμένῳ ἐγκλήματι ἐπάγοντι καθαίρεσιν. »

Μετὰ ταῦτα ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ προικοδοτήσεως ἐν γένει τῶν Ἑλλήνων, ἔχον οὕτω·

ΝΟΜΟΣ

Περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν.

ΜΕΡΟΣ Α'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Χαρακτηρισμὸς τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν καὶ προικοδότησις αὐτῶν.

Ἄρθρ. 1.

« Ὅλοι οἱ ἀρχηγέται Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ἐφαρμόζονται οἱ ὁρισμοὶ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος νόμου, ἔχουσι τὸ δικαίωμα ν' ἀποκτήσωσιν ὡς προικοδότημα, κατὰ τοὺς εἰς τὸν παρόντα νόμον ἐνδιαλαμβανομένους τύπους ἕκαστος δύο χιλιάδων δραχμῶν ἐθνικὰ κτήματα.

1. Ἐὰν οἱ εἰς τὴν περιοχὴν κοινότητός τινος κείμενοι ἐθνικοὶ ἀγροὶ ἀρκῶσι πρὸς προικοδότησιν τῶν κατοίκων, μένουσι δὲ καὶ ἄλλοι διαθέσιμοι, δύνανται πᾶς τις νὰ προσαποκτήσῃ ἐξ αὐτῶν, ἔχων δικαίωμα προικοδοτήσεως, δι' ἀγορᾶς μέχρις ἑκατὸν εἴκοσι στρεμμάτων τιμωμένων καὶ ἐπέκεινα τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν, καθ' ὅσον ἐκ τούτου δὲν ἐμποδίζονται οἱ ἔχοντες δικαίωμα προικοδοτήσεως τῶν λοιπῶν ὑμῶν τοῦ βασιλείου ἀπὸ τοῦ νὰ πραγματοποιήσουν τὴν τῶν 2. χιλιάδων δραχμῶν πίστωσίν των.

Τὰ ἐκ φύσεως ἀδιαίρετα ἐθνικὰ κτήματα δίδονται εἰς προικοδότησιν, ἂν καὶ ἡ ἀξία αὐτῶν ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν δύο χιλιάδων δραχμῶν.

Ἄρθρ. 2.

Οἱ ἔχοντες δικαίωμα εἰς τὴν προικοδότησιν πολῖται Ἕλληνες εἶναι.

1. Πᾶς Ἕλλην αὐτόχθων, ὅστις καταγράψῃ εἰς δῆμόν τινα, ἢ θέλει καταγραφῇ, ἕως οὗ ἐπεξεργασθῇ ὁ περὶ προικοδοτήσεως κατάλογος.

2. Πᾶς ἐκτὸς τῶν σημερινῶν ὁρίων τοῦ βασιλείου γεννηθεὶς Ἕλλην, ὅστις, λαβὼν μέρος εἰς τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα, κατοικεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα. καὶ ἢ καταγράψῃ εἰς δῆμόν τινα, ἢ ἀποκατασταθεὶς καταγραφῇ ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς σήμερον.

3. Πᾶς Ἕλλην, γεννηθεὶς εἰς Ἤπειρον, ἢ εἰς Νῆσον, μὴ ἀνήκουσαν μὲν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, λαβοῦσαν δὲ μέρος εἰς τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα, ἂν ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς σήμερον ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ καταγραφῇ εἰς δῆμον.

4. Πᾶς ξένος ὁποιουδήποτε ἔθνους καὶ ἂν ᾖναι, ὅστις ἔλθῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ πολεμήσῃ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας της, κατοικεῖ ἤδη εἰς αὐτὴν, καὶ ἢ ἔχεινεν ἢ γενῇ εἰς τὸ ἑξῆς μέλος δήμου τινὸς, ἕως οὗ καταστριωθῇ ὁ περὶ προικοδοτήσεως κατάλογος. Πρὸς τούτοις καὶ ὅσοι ἦσαν ὑπηρέτησαν ἐν διαστήματι τοῦ Ἱεροῦ ἀγῶνος τοὐλάχιστον δύο ἐτῶν ὑπὸ τὰς Ἑλληνικὰς σημαίας, ἂν ἐποικήσωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἄρθρ. 3.

Οἱ ἀρχηγέται Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, οἵτινες ὑπηρετοῦσι καὶ τώρα εἰς τὸν στρατὸν, εἰς τὸν στόλον, ἢ εἰς πολιτικὴν ὑπηρεσίαν, ἔχουσι τὰ αὐτὰ ὡς πρὸς τὴν προικοδότησιν δικαιώματα, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀρχηγέται Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν· εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν ὑπάγονται μάλιστα ὅλοι οἱ στρατιῶται, οἵτινες μετέχουσι τῶν ὠφελημάτων τῶν περὶ προικοδοτήσεως τῶν στρατιωτικῶν.

Ἄρθρ. 4.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 1. προικοδότησις δὲν ἐννοεῖται χωριστὰ δι' ἕκαστον μέλος τῆς οἰκογενείας ἀλλὰ δίδεται μία καὶ μόνη εἰς τὸν ἀρχηγέτην διὰ τὴν ὁλομέλειαν τῆς οἰκογενείας.

Ὡς ἀρχηγέται οἰκογενείας θεωροῦνται, ὅσοι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται εἰς μίαν τῶν ἀκολούθων κατηγοριῶν.

1. Πᾶς ἔχων γυναῖκα, ἢ χηρεύων πατὴρ οἰκογενείας.
2. Πᾶσα ἔχουσα τέκνα, ἢ ἄτεκνος χήρα.
3. Πᾶς ἄγαμος, ὅστις ἔχει ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ, περὶ τῶν ὁποίων ἀναφέρουσιν οἱ ὁρισμοὶ α. β. καὶ γ. τοῦ δευτέρου ἄρθρου, καὶ δὲν εἶναι μέλος προικοδοτηθείσης ἤδη οἰκογενείας.
4. Τὰ πατρὸς καὶ μητρὸς ὀρφανὰ ἄγαμα τέκνα ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀποβιώντος πατρός.

Ἐὰν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς, τὰ ὀρφανὰ δὲν ἔχωσι τὴν νόμιμον ἡλικίαν, ἢ παραλαβῇ καὶ ἡ χρῆσις τοῦ προικοδοτήματος γίνεται κατὰ τοὺς γενικοὺς περὶ κηδεμονίας νόμους.

"Αρθρ. 5.

Ἡ προικοδότησις συνίσταται οχι μόνον εἰς καλλιεργησίμους ἐθνικὰς γαίας, ἀλλὰ καὶ εἰς καλλιεργημένα κτήματα, καὶ ἄλλα διάφορα ἀκίνητα πράγματα, οἷον μύλους, οἰκίας, οἰκόπεδα, ἀμπελῶνας, φυτευμένας γαίας μὲ ἐλαίας, συκαμινέας καὶ ἄλλα ὁπωροφόρα δένδρα κτλ. ἐξαιροῦνται ὅμως.

1. Ὅλα τὰ κτήματα, ὅσα εἶναι πενταετῶς, ἢ καὶ ἐπέκεινα ἐνοικιασμένα.

2. Οἱ ἐλαιῶνες καὶ τὰ ἄλση συκαμινέων, καὶ ἄλλων ὁπωροφόρων δένδρων.

3. Ὅλα τὰ ἄσπα καὶ οἱ ὁρμιῶνες.

4. Ὅσα ἐθνικὰ κτήματα κρατηθοῦν πρὸς προικισμὸν τοῦ βασιλικοῦ στέμματος.

5. Πᾶν ἄλλο κτῆμα, τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις δι' ἀνωτέρους λόγους ἤθελε κρίνει κατάλληλον νὰ κρατήσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Τρόπος καθ' ὃν ἐνεργεῖται ἡ προικοδότησις, καὶ διατάξεις περὶ τῶν προικοδοτημάτων.

"Αρθρ. 6.

Εἰς τοὺς δήμους θέλουσι καταστρωθῆ ὁμοιομόρφως κατάλογοι ὅλων τῶν ἐχόντων δικαίωμα εἰς προικοδότησιν. Οἱ δήμαρχοι, ἢ οἱ ἀντιπρόσωποί των, συνεννοούμενοι μὲ τοὺς παρέδρους καὶ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ἐπιβλεπούσης τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, θέλουσι καταγράψει εἰς αὐτοὺς κατὰ τὰς ὑποδειχθησομένας ὁδηγίας, τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν κτλ. οἱ κατάλογοι μένουσιν ἐκτεθειμένοι τέσσαρας ἑβδομάδας εἰς τὸ δημαρχεῖον πρὸς γνῶσιν ἑκάστου καὶ ἐν ἀντίτυπον τοιχοκολλᾶται. Παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης, παρουσιάζεται ὁ ἔπαρχος ἢ ὁ νομάρχης εἰς τὸ κατάστημα τῆς δημαρχίας (καὶ τοῦτο πρέπει νὰ δημοσιευθῇ διὰ κήρυκος καὶ διὰ τοιχοκολλημένης διακηρύξεως), διὰ νὰ κλείσῃ αὐτοὺς ἐπὶ συνεδριάσει τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν.

Ὅστις, καὶ τοι ἔχων δικαίωμα προικοδοτήσεως, δὲν κατεγράφη εἰς τὸν κατάλογον, θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν συνέλευσιν ταύτην, διὰ νὰ προβάλῃ προφορικῶς τὰς ἀξιώσεις του. Αἱ διοικητικαὶ καὶ δημοτικαὶ ἀρχαὶ ἀποφασίζουσιν εὐθὺς ἐξ πλειοψηφίας, σημειοῦσαι αὐτὸ τοῦτο εἰς τὸν κατάλογον· ἂν ἀποβριφθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερθέντος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἔγγραφον αἴτησιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν διὰ τοῦ νομάρχου· ἂν καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν, τότε τὸ ἐφετεῖον, δικάζον συνοπτικῶς, ἀποφασίζει ἀνεκλήτως. Τὰ ἔγγραφα τῆς τοιαύτης δίκης δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου.

"Αρθρ. 7.

Οἱ κατάλογοι κηρύττονται ἐκτελεστοὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ παραπέμπονται εἰς τὸ τῶν οἰκονομικῶν, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βάσις τῶν περαιτέρω ἐργασιῶν.

"Αρθρ. 8.

Ἅμα οἱ κατάλογοι κηρυχθῶσιν ἐκτελεστοί, τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν θέλει διατάξει τὴν δημοπρασίαν εἰς τὸν ἁρμόδιον δῆμον, καὶ ἕκαστος, ἔχων δικαίωμα προικοδοτήσεως, δύναται νὰ ἀγοράσῃ ἀπὸ

τὰ πωλούμενα κτήματα μέχρι συμπληρώσεως τῶν δύο χιλιάδων δραχ. Ἡ πώλησις δὲν ἔχει κῦρος ἂν δὲν φθάσῃ τὸν ἐλάχιστον ὅρον, τὸν ὁποῖον διορίζει ἡ Κυβέρνησις.

"Αρθρ. 9.

Ἐθνικὰ κτήματα παραχωροῦνται καὶ ἄνευ δημοπρασίας εἰς τὰς ἑξῆς περιστάσεις·

1. Ἂν ἡ ὀλομέλεια τοῦ δήμου ζητήσῃ νὰ διανείμῃ εἰς ἑαυτὴν τὰ πρὸς προικοδότησιν του προσδιωρισμένα κτήματα· ἂν ὅμως ἓν ἢ πλειότερα μέλη τοῦ δήμου ἀπαιτήσωσι τὴν δημοπρασίαν, αὐτὴ ἐνεργεῖται, καὶ ἡ παραχώρησις ἄνευ δημοπρασίας δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ, εἰμὴ καθόσον ἀφορᾷ τὰ μὴ πωληθέντα κτήματα.

2. Ἂν ὁ ἐνοικιαστὴς πενταετῶς, ἢ καὶ ἐπέκεινα, ἐνοικιασμένων ἐθνικῶν κτημάτων ἐπιθυμῇ νὰ λάβῃ ἀπ' αὐτὰ τὴν προικοδότησίν του, ἀφίνεται εἰς αὐτὸν ἰσότιμον μὲ δραχμὰς δύο χιλιάδων ἐκ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐνοικιασμένων, ἐννοεῖται ὅμως ἂν ἐξετέλεσε τὰς συμφωνίας.

3. Ἂν ὁ ἐμφυτευτὴς ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν ζητήσῃ νὰ λάβῃ τὴν προικοδότησίν του ἀπὸ τὰς ἐμφυτευομένας παρ' αὐτοῦ γαίας.

4. Ἐὰν οἱ ἀνεγείροντες οἰκοδομὰς ἐπὶ ἐθνικῶν οἰκοπέδων, ἢ ἐπισκευάσαντες ἐθνικὰ κτίρια ζητήσωσιν αὐτὰ εἰς προικοδότησίν των ἐντὸς ἑνὸς ἔτους· ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

"Αρθρ. 10.

Δικαιώματα τῶν προικοδοτουμένων.

Τὰ εἰς προικοδότησιν δοθησόμενα κτήματα μεταβαίνουσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ προικοδοτημένου ὡς πλήρης ἰδιοκτησία καὶ ἐλεύθερα πάσης ὑποθήκης τρίτων· ὑπόκεινται δὲ μόνον εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὁριζομένας ὑποχρεώσεις.

"Αρθρ. 11.

Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν καὶ κληρονομικὴν μετάβασιν αὐτῶν τῶν κτημάτων ἰσχύουσιν οἱ τακτικοὶ πολιτικοὶ νόμοι, καὶ πᾶσα περὶ αὐτῶν διένεξις μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ προικοδοτηθέντος διαλύεται διὰ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, κατὰ τοὺς πολιτικοὺς κώδηκα, καὶ κατὰ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ νόμους.

"Αρθρ. 12.

Πᾶσα προικοδοτηθεῖσα οἰκογένεια λαμβάνει παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἰδιαίτερον πωλητήριον ἔγγραφον, ἀφοῦ καταγραφῇ πρότερον εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν. Διὰ τὸ πωλητήριον δὲν δίδεται καμμία ἄλλη πληρωμὴ παρὰ ἡ τοῦ χαρτοσήμου· ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς προικοδοτήσεως γίνονται ἀπὸ τὸ δημόσιον ταμεῖον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ὑποχρεώσεις τοῦ προικοδοτουμένου.

"Αρθρ. 13.

Ὡς ἀποζημίωσιν διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας, τὸ ὁποῖον ἀπεκδύεται τὸ δημόσιον ἐπὶ τῶν εἰς προικοδότησιν δοθησομένων κτημάτων, θέλει πληρώνει ὁ προικοδοτηθεὶς τὸ τίμημα τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν εἰς εἰκοσιπέντε ἴσας ἐτησίας δόσεις ἄνευ τόκου.

Ἂν ζητηθῇ ἀπὸ Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν ὡς προικοδότησις ἀδιαίρετος

κτῆμα, καὶ ἡ τιμὴ τοῦ ῥηθέντος κτήματος ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν, θέλει παραδίδεσθαι μὲν εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ τὸ περιπλέον τῶν δραχμῶν δύο χιλιάδων θέλει τὸ πληρώσει εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἄνευ τόκου.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον πληρόνεται καὶ τὸ ἐπέκεινα τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν τίμημα τῶν ἑκατὸν εἴκοσι στρεμμάτων γῆς, τὰ ὁποῖα πᾶς ἔχων δικαίωμα προικοδοτήσεως δύναται ν' ἀποκτήσῃ κατὰ τὸ ἐδάφιον 1. τοῦ ἄρθρου 1.

Ἄρθρ. 14.

Αἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὀφειλόμεναι ἐτήσιαι δόσεις καὶ αἱ εἰκοσιπενταετεῖς καὶ δεκαετεῖς πληρόνονται τὴν 1 Ὀκτωμβρίου ἑκάστου ἔτους. Ἡ πρώτη δόσις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1. Ὀκτωμβρίου μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ πωλητηρίου, ἐὰν τινες τῶν προικοδοτηθέντων θέλωσι νὰ ἐξωφλήσωσι τὸ χρέος των, δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο, ἀλλ' ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσιν ὅλας τὰς ὑπολοίπους δόσεις διὰ μιᾶς καὶ ἄνευ οὐδενὸς ἐκπεσμοῦ.

Ἄρθρ. 15.

Ὅσα ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε εἰς ἀποδεκάτωσιν ὑποκειμένων ἀκινήτων κτημάτων δοθῶσιν εἰς προικοδότησιν, θέλουσι πληρόνει ὡς ἔγγειον φόρον τρία τοῖς ἑκατὸν τοῦ τιμήματος αὐτῶν, ἀντὶ τοῦ δεκάτου, κατὰ τὴν διάρκειαν καθ' ἣν πάντες οἱ ἰδιοκτῆται τῶν γαιῶν εἰσὶν ὑποχρεωμένοι παρὰ τοῦ νόμου νὰ πληρώσωσιν τὸ 10 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων· αἱ εἰς προικοδότησιν δοθησόμεναι εἰκίαι, μύλοι, καὶ παρόμοια ἀκίνητα κτήματα θέλουσιν ἐξακολουθῇ νὰ πληρόνωσι τοὺς φόρους των κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύι νόμους.

Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν 3/00 πληρόνεται κατ' ἔτος τὴν 1 Ὀκτωμβρίου.

Ἄρθρ. 16.

Ἕως οὗ πληρωθῇ ὁλοσχερῶς τὸ τίμημα, τὸ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τῶν εἰς προικοδότησιν δοθέντων κτημάτων, τὰ ὁποῖα μέχρις ἐκείνης τῆς ἐποχῆς θέλουσιν ὀνομάζεσθαι προικοκτησίαι· εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν θέλουσι γενῇ ἐπὶ τούτῳ αἱ ἀναγκαῖαι ἐγγραφαί.

Οἱ ἐπὶ τῶν ὑποθηκῶν ὑπάλληλοι ἔχουσι δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἀπὸ τώρα τὸ χρέος νὰ λαμβάνωσιν αὐτεπαγγέλτως τὰς ἀναγκαίας προσημειώσεις, ἕως οὗ διατυχθῇ ἡ ἐγγραφή. Τὸ τίμημα καὶ ὁ ἔγγειος φόρος πληρόνονται, ἀφ' ἧς ἡμέρας φθάσῃ ἡ προθεσμία, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ᾖναι ἡ κατάστασις τοῦ κτήματος, καὶ ἂν δέδῃ εἰσόδημα, ἢ ὄχι· ἐξαιροῦνται αἱ φυτεῖαι ἀμπέλων καὶ ταφιδαμπέλων, τῶν ὁποίων ὁ ἔγγειος φόρος πληρόνεται μόνον ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἔτους.

Ἄρθρ. 17.

Ἐὰν ἡ πληρωμὴ ἐτησίας τινὸς δόσεως, ἢ τοῦ ἐγγείου φόρου, ἢ καὶ ἀμφοτέρων δὲν γενῇ ἐμπροθέσμως, ὀφείλεται καὶ τόκος ὑπερημερίας ἑκατὸν τοῖς ἑκατὸν κατ' ἔτος, τὸ δὲ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατάσχῃ ἄνευ δικαστικῆς μεσολαβήσεως τοὺς καρποὺς τοῦ ἐπομένου ἔτους, διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τε καθυστερήματος καὶ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἀπαιτουμένου χρέους ἐκ τοῦ τιμήματος καὶ τοῦ ἐγγείου φόρου. Ἐὰν δὲ ἡ ἀξία τῶν καρπῶν δὲν ἐπαρκῇ εἰς ὁλοσχερῆ πληρωμὴν τοῦ διὰ τὰ δύο ἔτη χρέους, ὁ προικοδοτηθεὶς ἀποβάλλεται τοῦ κτήματος

ἄνευ δικαστικῆς μεσολαβήσεως, καὶ πωλεῖται τὸ κτῆμα ἐπὶ δημοπρασίας πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ δημοσίου· ἐὰν δὲ τὸ τίμημα αὐτοῦ δὲν ἐπαρκῇ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην, γίνεται κατάσχεσις καὶ τῆς λοιπῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ χρεώστου, ἐξαιρουμένων ἐκείνων τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὸ ἄρθρ. 885 τῆς πολιτ. δικονομίας. Πρὶν γενῇ ὅμως ἡ ἐπὶ δημοπρασίας ἐκποίησις προτιμῶνται οἱ κατιόντες, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν οἱ ἀνιόντες, καὶ τελευταῖον οἱ ἀδελφοὶ τοῦ χρεώστου, πληρόνοντες τὰ καθυστερήσαντα. Ἡ αἴτησίς των δὲ πρέπει νὰ δοθῇ τὸ πολὺ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς μετὰ τὴν διακήρυξιν τῆς δημοπρασίας· παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης, χωρὶς νὰ δοθῇ ἡ αἴτησις, ἐνεργεῖται δημοπρασία.

Ἄρθρ. 18.

Οἱ ἀπὸ 26 Μαΐου τοῦ 1835, καὶ 25 Νοεμβρίου 1836 περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν νόμοι ἀκυροῦνται.

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων προικοδοτήσεων.

Ἄρθρ. 19.

Αἱ δυνάμει τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 25 Νοεμβρίου 1836 γενόμεναι μέχρι τοῦδε καὶ μὴ ἀκυρωθεῖσαι προικοδοτήσεις διατηροῦνται ἐν ἰσχύι ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διαλαμβανομένους ὅρους.

Ἄρθρ. 20.

Τὸ ἀρχικὸν τίμημα θέλει πληρωθῇ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου Γ'. τοῦ παρόντος νόμου εἰς εἰκοσιπέντε, ἢ εἰς εἰκοσιπέντε καὶ δέκα ἴσας δόσεις ἄνευ τόκου· ὁλοσχερὲς τὸ ποσὸν τῶν μέχρι τοῦδε ἐκποιηθεισῶν δόσεων συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ τόκου θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν τίμημα, διὰ δὲ τὸ ὑπόλοιπον θέλουσι δοθῇ νέαι ὁμολογίαι ἐξοφλητέαι εἰς εἰκοσιπέντε καὶ δέκα δόσεις. Ἡ προθεσμία δὲ τῆς πληρωμῆς εἶναι ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 14, ὁριθετῆσα, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῶν νέων ὁμολογιῶν· τὰ δὲ ἐκ τοῦ ἐγγείου φόρου τῶν 3/00 ὀφειλόμενα διὰ τὰ παρελθόντα ἔτη θέλουσι συγκεφαλαιωθῇ καὶ πληρωθῇ εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἐτησίας ἀπαιτητέας τὴν 1 Ὀκτωμβρίου ἐκ τούτου ἔτους· αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5. διαλαμβανόμεναι περὶ φυτειῶν ἐξαιρέσεις ἰσχύουσι καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην. Κατὰ τῶν καθυστερούντων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17.

Ἄρθρ. 21.

Ὅσοι τῶν μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντων προτιμῶσι νὰ παραιτήσωσι τὰ ὁποῖα εἶχον λάβει εἰς προικοδότησιν ἐθνικὰ κτήματα, δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο ὑπὸ τοὺς ἀκολούθους ὅρους.

1. Οἱ θέλοντες νὰ παραιτηθῶσι ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως τὴν ἀπόφασίν των διὰ τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου των εἰς τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας των ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

2. Οἱ μὴ λαβόντες κατοχὴν τῶν προικοκτησιῶν αὐτῶν ἀπαλλάττονται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ δημόσιον διὰ τῆς ἁπλῆς δηλώσεως τῆς παραιτήσεώς των· οἱ δὲ λαβόντες κατοχὴν ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι τὸν ἔγγειον φόρον τῶν 3/00, ἐὰν δὲν τὸν ἐπλήρωσαν ἐμπροθέσμως,

ἔτι δὲ καὶ ἐκτὸς τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας ἕτερα τέσσαρα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος, διὰ ἕκαστον ἔτος, καθ' ὃ ἐνέμετο τὸ κτῆμα.

Ἄρθρ. 22.

Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ὀφειλομένου ποσοῦ θέλουσιν ἀφαιρεθῇ ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα εἴτε λόγῳ ἐγγείου φόρου 3/00 εἴτε ἀπέναντι τῶν δόσεων τοῦ τιμήματος· τὸ δὲ ὑπόλοιπον θέλει πληρωθῇ εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἐτησίας, ἐξασφαλιζόμενον εἴτε δι' ὑποθήκης ἀκινήτων κτημάτων, εἴτε δι' ἀξιογρέου ἐγγυήσεως. Κατὰ τῶν καθυστερούντων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 23.

Τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου θέλουσι κανονισθῇ διὰ Β. διαταγμάτων, δημοσιευθησομένων διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀθήναι, τὴν 14 Ἰανουαρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ Προέδρου περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἀπεφήνατο νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας, ἵνα ληφθῇ καὶ τὸ ὑπουργικὸν Νομοσχέδιον ὑπ' ὄψιν.

Τελευταῖον ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν ἐπιθυμῇ νὰ προσθέσῃ εἰσηγητὰς εἰς τοὺς ἐκ τῶν συμπληρωθέντων τμημάτων, ἀναδειχθέντας κατὰ τὸ 66 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ· ἀπορηναμένης δὲ ταύτης ἀποφατικῶς, προσεκάλεσε τοὺς εἰσηγητὰς νὰ ἐργασθῶσι καὶ νὰ καθυποβάλλωσι τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν. Ἐν τούτῳ δ' ἐζήτησεν ἕτερος βουλευτὴς παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν παρόντος, νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν βουλὴν ἡ κατάστασις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ λογιστηρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου καὶ ὁ γενικὸς πίναξ τῶν ἀποτελεσμάτων ὅλων τῶν δημοσίων προσόδων τοῦ 1846 εἰσπραχθέντων, ὑπαρχόντων εἰς εἴδη καὶ καθυστερούντων κατ' ἐπαρχίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελίτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΖ'.

Τῆς 16 Ἰανουαρίου

Σήμερον τὴν δεκάτην ἕκτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 87 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 9, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνακαλέσαντος τοῦ προτείναντος τροπολογίαν τινὰ, ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου, αὐτὴν, ἐξέθηκέ τις ὅτι διϊσχυρίζονταί τινες ὅτι τὸ ψηφισθὲν ἤδη 4 ἄρθρον δὲν ἰσχύει κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐφαρμογήν, ὡς ὁ ὑπάρχων Ἀττικῆς, κριθεὶς καταλληλότερος ἵνα τὴν Λακεδαίμονα ποιμάνῃ, δύναται νὰ διορισθῇ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως αὐτοῦ· ἄλλοι δὲ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ 4 ἄρθρου καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν αὐτῆς ἰσχύει, καὶ ὅτι ἀπαιτεῖται πρὸς μετάθεσιν ἡ τοῦ μετατιθεμένου συγκατάθεσις. Ἐζήτησε δὲ ἐπὶ τούτου διασαφήσεις παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ.

Οὗτος δ' ἀπήντησεν ὅτι ἡ μετάθεσις ἀπεδείχθη ἤδη ὡς δικαίωμα τοῦ ἔθνους, πρὸς ταῦτα δὲ συμφώνως καὶ τὸ 4 ἄρθρον ἐνομοθετήθη· ἐπειδὴ δὲ ἡ τοῦ ἄρθρου τούτου διάταξις ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῆς πολιτείας ἐνομοθετήθη, κατὰ παράβασιν τῶν κανόνων, διότι οἱ περὶ τούτου κανόνες εἰσὶν ἐκ τῶν πολιτικῶν καὶ δύνανται νὰ παραβαθῶσι διὰ τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας, διὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸν ἐπὶ τῶν πρώτων διορισμῶν. Καὶ ἡ μὲν τοῦ 4 ἄρθρου διάταξις ἐνομοθετήθη νῦν, κατὰ δὲ τὸ παρελθὸν τὸ τῆς μεταθέσεως τῶν ἐπισκόπων δικαίωμα εἶχεν ἡ Κυβέρνησις· ὅθεν δύναται αὐτὴ καὶ νῦν κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν νὰ θέσῃ αὐτὸ ἐνεργὸν, καθόσον καὶ μόνον ὁ Κυνουρίας εἶναι κανονικὸς ἐπίσκοπος, οὐχὶ δὲ ἄλλος τις· καὶ οὗτος δὲ κατανοήσας, ὅτι οὐδεὶς κανὼν παραβαίνεται διὰ τῆς μεταθέσεως, ἀρῆκεν ὡς μέλος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς τὴν τῆς Κυνουρίας ἐπισκοπὴν, συγκατατεθεὶς νὰ μεταβῇ ἔνθα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διαταχθῇ. Διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς συνόδου, θέλει διαιρέσει αὐτοὺς κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς πολιτείας, ὁδηγουμένη ἀπὸ τὰς περιστάσεις, διότι ἱκανῶν ἐπισκόπων χρῄζει ἡ τε Ἄνδρος καὶ Τῆνος· μετὰ τὸν καθ' ὅλον τὸ κράτος δὲ διορισμὸν αὐτῶν,

ἀρχεται ἡ ἰσχὺς τῆς διατάξεως τοῦ 4 ἄρθρου, καθιστωμένων τούτων ἀμεταθέτων.

Ἀντεῖπε δ' ἄλλος ὅτι τὸ ἔθνος καὶ νῦν καὶ πάντοτε ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ψηφίζῃ τοὺς περὶ τούτου νόμους, ὁδηγούμενον ὅπως ἐφ' ὅλων ὑπὸ τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος· ἐπειδὴ δὲ τοῦτο κηρύσσει τὸ κράτος τῶν κανόνων, δὲν διέσπασε δ' αὐτοὺς εἰς πολιτικοὺς καὶ πνευματικούς, διὰ τοῦτο ἑκάστοτε πρέπει ψηφίζον νὰ ἀκολουθῇ τοὺς κανόνας, καθ' οὓς ἡ ψῆφος τῆς Συνόδου ἁπάσης τοὺς ἐπισκόπους πρέπει νὰ προτείνῃ. Καὶ ὅμως λέγεται ἔτι ὅτι τὸ ἔθνος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ψηφίσῃ ἐπὶ τούτου κατὰ θέλησιν, δι' ἐπιχειρημάτων καὶ συλλογισμῶν στηριζομένων ἐπὶ τῶν καταχρήσεων, καὶ διὰ παραδειγμάτων πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ὅτε δὲν ἰσχυον κανόνες. Ἐπειδὴ δὲ καὶ περὶ τῆς γνώμης τοῦ ἁγίου Κυνουρίας ἐλέχθησάν τινα, διὰ τοῦτο καὶ εἰς ταῦτα παρατηρεῖται ὅτι γνώμη μία αὐτοῦ κανόνα νὰ ἀποτελέσῃ δὲν δύναται· οὕτω, τῆς μὲν τοῦ προαγορεύσαντος γνώμης ἐπὶ μηδεμιᾶς βάσεως κανονικῶς στηριζομένης, τοῦ δὲ νόμου τούτου ψηφισθέντος ἤδη, ἕπεται ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ὁδηγῆται πάντοτε ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ 4 ἄρθρου, κηρύσσοντος τὸ ἀμετάθετον τῶν ἐπισκόπων, καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτὴν καὶ κατὰ τὸν πρῶτον διορισμόν.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι, ἐπειδὴ οἱ νόμοι δὲν ἔχουσιν ὀπισθενεργὸν δύναμιν, διὰ τοῦτο ἐπὶ μόνον τὸ μέλλον μετὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν ἡ τοῦ ἄρθρου 4 διάταξις ἰσχύει· τὸ δὲ ζήτημα, ἂν δύναται ἡ Κυβέρνησις τοὺς νῦν ὑπάρχοντας νὰ μεταθέσῃ, εἶναι ἐξαιρετικόν, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιληφθῶμεν αὐτοῦ, οὐδὲ νὰ ἀποφανθῶμεν νῦν, ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνῃ ἰδία πρότασις προσθήκης τῆς περὶ τούτου διατάξεως.

Καὶ μετ' ἄλλων θεωρήσαντα ματαιοπονίαν τὴν περὶ τούτου πρότασιν, διαιρεθεισῶν καὶ συντμηθεισῶν τῶν ἀρχαίων ἐπισκοπῶν, ἀλλαχοῦ δὲ συγχωνευθεισῶν ἢ ἄλλως μετασχηματισθεισῶν. Ὁ πρόεδρος, παρατηρήσας ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ συζήτησις πλέον περὶ τούτου, ὑπέβαλεν εἰς συζήτησιν τὸ ἑπόμενον 5 ἄρθρον.

Ἐπὶ τούτου παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησις κακῶς ἔχει, διότι καὶ ἡ φράσις αὐτῆς, καθ' ἣν ἀντικαθίσταται ἡ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ λέξις *ἀεισυνήθειαν* διὰ τῆς *ἐμπεδουσίας* δὲν εἶναι καλή, κακῶς ἐχούσης τῆς τελευταίας λέξεως· καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς εἰς τοὺς ἐπισκόπους χορηγίας εἰς 300 δραχμὰς ἀντὶ τῶν ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ὁριζομένων 400 δὲν εἶναι ἐκτυχής, μὴ ἐπαρκούσης τῆς προτεινομένης ποσότητος. Καὶ ἂν μὲν ἐψηφίζοντο 48 ἐπίσκοποι, τῆς χορηγίας ταύτης ἡ ἐλάττωσις ἐδύνατο νὰ δικαιολογηθῇ διὰ τῆς εἰκονομίας· ἀλλ' ἤδη καὶ τοῦ λόγου τούτου ἐκλείποντος, πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ εἰσηγητὴς ἀντιπαρετήρησεν ὅτι οὐδεὶς μὲν ἀντιλέγει εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ λεκτικοῦ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος· τοῦ ποσοῦ ὅμως τὴν ἐλάττωσιν ἡ ἐπιτροπὴ προέτεινε διὰ τὴν γενομένην τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκόπων αὔξησιν, 24 μὲν τοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου προτείνοντος, 28 δὲ τῆς ἐπιτροπῆς εἰς παραδοχὴν ὑποβαλούσης, καὶ 29 ἤδη ψηφισθέντων. Ἔτι δὲ ἡ ἐπιτροπή, ἀπαλείψασα τὸ ἐν τῷ νόμῳ 9 ἄρθρον ὡς δυνάμενον νὰ ἐμποιήσῃ κακὴν ἐντύπωσιν, ὥρισεν, ἐκτὸς τῆς χορηγίας ὑπὲρ αὐτῶν ἐλαττωθείσης εἰς 250 δραχμάς, καὶ 50 δραχμὰς διὰ περιοδείας δαπάνας, ὑπολαβοῦσα ὅτι καὶ διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς χορηγίας ταύτης θέλει ἀναγκάζει τοὺς ἐπισκόπους ἵνα συνεχῶς εἰς περιοδείαν ἐξέρχωνται καὶ τὸν λαὸν ἅπαντα ποιμαίνωσι· διότι κατὰ τὸν τῆς περιοδείας χρόνον οὐ μόνον δὲν θέλουσι δαπανᾷ τι, ἀλλὰ καὶ θέλουσιν ὠφελεῖσθαι ἐκ τῶν ἱερουργιῶν καὶ ἄλλων δικαιωμάτων αὐτῶν. Ἐνεθαρρύνθη δ' ἐπὶ μᾶλλον εἰς τοῦτο, καθόσον τεβάσμιος ἐπίσκοπος, διαμένων ἐνταῦθα καὶ σύνταξιν τριακοσιόδραχμον ἔχων, τὴν ἡμίσειαν αὐτοῦ εἰς ἑλεὴ δαπανᾷ, καὶ ἐν ἀνέσει διὰ τοῦ ὑπολοίπου ἐνταῦθα ζῇ· πολλῷ δὲ μᾶλλον θέλει οἰκονομεῖ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ διὰ τῆς ὁριζομένης χορηγίας ἔν πλήρει ἀνέσει διάγων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις. Καὶ καθόσον ἔτι, ἐκτὸς τῆς ὁριζομένης χορηγίας, θέλει ἔχει καὶ τὰ τυχηρὰ αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ἱκανὸν ποσὸν θέλουσιν εἰς αὐτὸν προσπορίζει, διψῶντος τοῦ λαοῦ ἐπισκοπικῆς λειτουργίας.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι οὐ μόνον ἀρχιερεὺς δι' 150 δραχμῶν δὲν δύναται νὰ προσποριθῇ τὰ ἀναγκαιοῦντα, ὡς ἐλέχθη περί τινος ἐν Ἀθήναις διάγοντος ἐπισκόπου, ἀλλ' οὐδ' ἄνθρωπος εἰς τὰς κατωτέρας ὑπαγόμενος τῆς κοινωνίας τάξεις, καθόσον ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐνταῦθα διατελοῦντες τὰς ἐν Ἀθήναις δαπάνας ἀκριβῶς γνωρίζομεν· πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐπίσκοπος δὲν δύναται νὰ συντηρηθῇ διὰ τῆς ποσότητος ταύτης, δικαιούμενος καὶ ἀξιοπρέπειαν πλείονα νὰ τηρῇ, καὶ εἰς ἑλεὴ ἱκανὰ ὀφειλῶν νὰ δαπανᾷ, καὶ ὑπηρεσίαν τὴν δέουσαν καὶ διάκονον ἴδιον ἐκτὸς ταύτης νὰ συντηρῇ. Πρὸς δὲ καὶ ὁ προταθεὶς λόγος τῆς πενίας ἡμῶν δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπ' ὄψιν νὰ ληφθῇ ὑφ' ἡμῶν, δυναμένων νὰ ἐπιφυλαχθῶμεν ἵν' ἐπὶ πολλῶν ἄλλων τὸν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ζῆλον ἐπιδείξωμεν, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς συντηρήσεως 29 ἐπισκό-

πων δι' οἰκονομίαν δαπάνης ἐτησίας 30,000 μόνον δραχμῶν. Οὐδὲ τὸ προταθὲν ἐπιχείρημα, τῶν ἄλλων ὠφελειῶν τῶν ἐπισκόπων ἐκ τῶν τυχηρῶν, εἰς τὴν ἀπόφασιν ἡμῶν νὰ ἐπιρρεύσῃ πρέπει· διότι, νομοθετοῦντες, ὀφείλομεν τὸ αἰώνιον καὶ τὸ διαρκὲς ὑπ' ὄψιν νὰ ἔχωμεν, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἐνεστὼς, καθ' ὃ οἱ λαοὶ δύνανται νὰ διψῶσιν, ὡς ἐλέχθη, ἐπισκοπικῆς ἱερουργίας· καθόσον μάλιστα οὐδὲ τοῦ Νομάρχου ἤττονα τὸν ἐπίσκοπον νὰ θεωρήσωμεν δυνάμεθα, ἀναγκαζόμενον καὶ διάκονον καὶ ὑπηρεσίαν πλήρη νὰ συντηρῇ. Διὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ Νομοσχέδιον μὲν, νὰ ἀπαλείψῃ δὲ κατόπιν τὸ 9 τοῦ νόμου ἄρθρον, καὶ νὰ ἐλαττώσῃ ἔτι τὰ ἄλλα τῶν ἐπισκόπων δικαιώματα.

Ὑπὲρ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς ἄλλος ἐξέθηκεν, ὅτι τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἐπισκοπικοῦ βαθμοῦ δὲν δύναται νὰ διατηρήσῃ ὁ μισθὸς, ἀλλ' ἡ τῶν σεβαρῶν καθηκόντων αὐτῷ αὐστηρὰ ἐκπλήρωσις, ὡς εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ προσήκει· διότι καὶ ἀντίφασις ἤθελεν εἶσθαι ὁ μὲν νομάρχης, πολυάριθμον διατρέφων οἰκογένειαν, καὶ ἱκανὴν ὀφείλων νὰ συντηρῇ ὑπηρεσίαν, καὶ μηδαμόθεν ἄλλο τι λαμβάνων, διὰ 400 δραχμῶν νὰ συντηρῆται· ὁ δ' ἐπίσκοπος, μηδ' οἰκογένειαν ἔχων μηδὲ τὰ ἄλλα τοῦ νομάρχου ἀναλώματα ὑφιστάμενος, προσποριζόμενος δ' οὐκ ὀλίγα καὶ ἐκ τῶν τυχηρῶν, ἐπίσης δρ. 400 νὰ λαμβάνῃ ἀντὶ μισθοῦ. Καὶ τοῦτο ἐδύνατο μὲν νὰ δικαιολογηθῇ, ἂν ἐν τῇ πρωτευούσῃ οὗτος διαμένων δὲν ἤθελε περιοδεύει, οὐχὶ δὲ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐλπεύων καὶ εἰς περιοδείας ἐξερχόμενος, ὅτε οὐδ' ὀβολὸν θέλει δαπανᾷ. Ἵνα μὴ λεχθῇ δὲ, ὅτι οἱ ὀφείλοντες νὰ δίδωσι τὸ παράδειγμα τῆς ὀλιγαρκείας πρὸς ἀργυρολογίαν ἐκλήθησαν, καὶ ἵνα μὴ δοθῶσι μέσα πολυτελείας, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν μὲν ἡμεῖς τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησιν, νὰ μιμηθῶσι δ' οἱ ἐπίσκοποι τὰ παραδείγματα τῶν ἀποστόλων καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ κατὰ τὸν ζῶντα αἰῶνα ἀναδειχθέντος ἀειμνήστου Πατριάρχου Γρηγορίου· ὅστις, εἰς τὴν πολυτελῆ Κωνσταντινούπολιν διατελῶν, δι' ὀλίγων συνετηρεῖτο μὲ πενιχρὰ περιβαλλόμενος ἱμάτια, ἐφ' ᾧ καὶ τοῦ σεβασμοῦ ἀπέλαυε πάντων.

Ἄλλος δ' ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου ἐξέθηκε τὴν ἀνάγκην ἵνα λαμπρῶς οἱ ἐπίσκοποι διάγωσι καὶ ἀρθόνως τὰ ἀναγκαιοῦντα αὐτοῖς ἔχωσιν, ἵνα καὶ ἐλέη χορηγῶσι, κατὰ τὸ ἔθος, ἐν ταῖς ἑορταῖς· καθόσον οἱ ἀναδειχθησόμενοι ἐπίσκοποι θέλουσιν εἶσθαι ἐκ τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ πολλὰς θέλουσιν ὑφίστασθαι ἀνάγκας.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν, ὅτι ἡ ἀξιοπρέπεια καὶ ἀρετὴ τῶν ἐπισκόπων δὲν συνίσταται εἰς τὴν λιτότητα τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῆς ἄλλης αὐτῶν ζωῆς, ἀλλ' εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν εὐαγγελικῶν ἀρετῶν. Καὶ ἐπὶ τῶν ἀποστόλων μὲν, τῶν ὁποίων ἐμνήσθησαν, ἐδύναντο ταῦτα νὰ δικαιολογηθῶσιν, οὐχὶ δὲ καὶ ἤδη, οὔσης πολυτελείας· διὰ τοῦτο πρὸς ἐλάφρυνσιν μὲν τοῦ λαοῦ δυνάμεθα νὰ ἐλαττώσωμεν τὰ δικαιώματα αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν μισθοδοσίαν, δι' ἧς θέλουσι συντρέχει τοὺς πενομένους καὶ ὀρφανούς.

Καὶ ἄλλος ἐπήνεγκεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραβάλληται ἡ ἐν ταῖς μοναῖς τῶν ἀσκητευόντων ζωὴ μὲ τὴν ἐν ταῖς πόλεσι τῶν ἐπισκόπων, οὐδὲ αὕτη μὲ τὴν τῶν νομαρχῶν ἐχόντων προσεπιχορηγήσεις ὑπὲρ τῶν γραμματέων καὶ ἄλλων δαπανῶν αὐτῶν· ἀλλὰ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι οὗτοι οὐδὲν ἄλλο ἔχουσιν, εἰμὴ τὴν ὁριζομένην χορηγίαν, ἐξ ἧς καὶ τὸν διάκονον αὐτῶν θέλουσι συντρεῖ καὶ τὴν ὅλην ὑπηρεσίαν αὐτῶν θέλουσι προσποριζεσθαι, καὶ ζῶα διὰ περιοδείαν θέλουσιν ἔχει. Καὶ ὅτι, ὅταν δὲν δοθῇ εἰς τούτους τὸ ἀρκοῦν ποσὸν, θέλουσιν ἀναγκάζεσθαι νὰ φορολογῶσι τὸν λαὸν κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἔργων αὐτῶν. Συνεπέρανε δὲ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ παραδεκτὸν τὸ νομοσχέδιον, καθόσον οὕτω καὶ οἱ λαοὶ θέλουσιν εὐκολυνθῇ, καὶ οἱ ἐπίσκοποι ἔτι, ὑποχρεούμενοι ἔτι ἱκανὰς χιλιάδας δραχμῶν νὰ δαπανήσωσι πρὸς κατασκευὴν τῶν ἱερῶν ἀμφίων.

Ἀντέλεξε δ' αὖθις ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι οὐδὲ πρὸς νομάρχας οὐδὲ πρὸς ἀσκητεύοντας τοὺς ἐπισκόπους παρέβαλεν, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἄμεμπτον τοῦ αἰῶνος τούτου Πατριάρχην, τὸν ἐνάρετον Γρηγόριον εἰς τὴν πολυτελῆ Κωνσταντινούπολιν διάγοντα. Ὅτι πρὸς τιμὴν τῶν ἐπισκόπων καὶ τοῦ κλήρου μαρτυρεῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἐπισκόπων, καὶ τῶν μελλόντων μάλλιστα ἵνα τοιοῦτοι χειροτονηθῶσιν, ὡμολόγησαν ὅτι ἀρκοῦσιν αἱ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὁρισθεῖσαι 300 δραχμαί· δὲν πρέπει δὲ νὰ παραβάλληται ὁ ἐπίσκοπος πρὸς τὸν οἰκογενειάρχην, ἀλλὰ νὰ θεωρῆται ὡς ἀληθὴς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὐδὲ ὁ λόγος ὁ προταθεὶς διὰ τὰ ἐθιζόμενα ἐλέη εἶναι ἰσχυρὸς, διότι οὐδὲν κοινὸν μεταξὺ τοῦ λαοῦ, τοῦ ἀρεσκομένου ἵνα χορηγῇ εἰς τὸν ἐπίσκοπον, καὶ οὐχὶ νὰ λαμβάνῃ παρ' αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἐπισκόπου· καθόσον καὶ προκαλοῦντες αὐτὸν οὕτω καθιστῶμεν τὸν λαὸν κηφῆνα, ὡς ἀποτέλεσμα τοιοῦτον παρήγαγον καὶ αἱ διδόμεναι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου βοήθειαι· ἐνῷ ἄλλως καὶ οἱ ἐνταῦθα διὰ ταῦτο ἀργοῦντες ἤθελον ἀκολουθήσει τὸ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις διαμενόντων παράδειγμα, ἐκ τῆς ἐργασίας τὴν διατροφὴν αὐτῶν περιμένοντες. Καὶ ὅτι τέλος δὲν πρέπει νὰ χορηγηθῇ μισθοδο-

σία ὑπὲρ τῶν ἐπισκόπων ἐπίφθονος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ λαοῦ, ὅστις τότε θέλει βαρυθυμεῖ· ἀλλὰ πρέπει νὰ χορηγηθῶσιν εἰς αὐτοὺς μόνον τὰ ἀρκοῦντα, οὗτοι δὲ νὰ ἀναδειχθῶσιν ἄξιοι μιμηταὶ τοῦ ἁγίου ἐκείνου Πατριάρχου κατὰ τὴν θείαν αὐτῶν ἀποστολήν.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι οἱ παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ ἐκτεθέντες λόγοι, ὅτι διὰ τῆς τετρακοσιοδράχμου μισθοδοσίας θέλει κινηθῇ φθόνος τοῦ λαοῦ κατὰ τῶν ἐπισκόπων, δὲν εἶναι βάσιμοι· ἐξ ἐναντίας ὁ λαὸς ἐπιθυμεῖ νὰ βλέπῃ τοὺς ἐπισκόπους του ἀξιοπρεπῶς ἐνδυομένους καὶ φερομένους, καὶ μὴ ἀποσκυβαλιζομένους ἐνώπιον τῶν ἐπισκόπων τῶν ἄλλων ἐθνῶν. Καὶ ὅσα δὲ κατὰ τῆς ἀνάγκης τῆς παρὰ τῶν ἐπισκόπων ἐλεημοσύνης, ὡς δῆθεν περιθαλπούσης τὴν ἀργίαν, ἐξήγαγεν, ἐξελέγχονται ὑπὸ τῶν πραγμάτων, διότι παντοῦ καὶ πάντοτε ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσι πτωχοί, ἄξιοι περιθάλψεως καὶ τείνοντες τὴν χεῖρα εἰς πάντα τὸν δυνάμενον νὰ βοηθήσῃ αὐτούς· μάλιστα δὲ κατ' ἀρχαίαν συνήθειαν προσφεύγουσιν εἰς τοὺς ἐπισκόπους, οἵτινες τὰ ἀδύνατα μέρη περιθάλποντες, καὶ θυγατέρας πενήτων εἰς τὴν ὑπανδρείαν αὐτῶν προσβοηθοῦντες, δὲν ἐνισχύουσι τὴν ἀργίαν, ἀλλ' εὐαγγελικώτατα φέρονται. Δὲν πρέπει λοιπὸν ν' ἀφαιρέσωμεν ἀπ' αὐτῶν τὴν ἀνάλογον καὶ ἀναγκαίαν μισθοδοσίαν πρός τε τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἐπισκοπικοῦ χαρακτῆρος καὶ τὴν εὐχερεστέραν τῶν καθηκόντων αὐτοῖς ἐνέργειαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ ὑπουργὸς λαβὼν τὸν λόγον ὑπεστήριξε τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου μισθοδοσίαν εἰπών, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον σκεφθὲν ὡρίμως ἐνέκρινε τὴν τετρακοσιόδραχμον μισθοδοσίαν, ὡς καταλλήλον μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν ἀρχιερέων, καὶ οὐχὶ βαρεῖαν καὶ εἰς τὸ κράτος.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι προκειμένου λόγου νὰ ὁρισθῇ ὁ ἀπογρῶν μισθὸς τῶν ἐπισκόπων, δὲν πρέπει νὰ συστήσωμεν δι' αὐτοῦ τὴν πολυτέλειαν, ἀλλὰ τὴν λιτότητα, καὶ ὀφείλομεν νὰ καταστήσωμεν τοὺς ἐπισκόπους ἡμῶν μιμητὰς τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου, τοῦ ἀληθῶς μιμητοῦ τοῦ Χριστοῦ, καὶ παρὰ πάντων σεβασθέντος καὶ τιμηθέντος. Δὲν εἶναι δὲ χρεία νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς διὰ νὰ προσφέρωσιν ἐλεημοσύνας, διότι ὅπως θέλουσι τὸ ἐκ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν περίσσευμα δύνανται νὰ μεταχειρίζωνται εἰς τοιαύτας ἀγαθοεργίας· ἐκ τοῦ μισθοῦ δὲ τῶν 300 δραχμῶν καλῶς οἰκονομουμένου δύνανται οἱ ἐπίσκοποι καὶ τὰ ἱερὰ νὰ κατασκευάζωσιν καὶ ἀξιοπρεπῶς καὶ ἀνέτως νὰ ζῶσιν. Ὁ δὲ βαθμὸς τῶν ἐπισκόπων δὲν πρέπει νὰ κρίνηται ἐκ τῆς μισθοδοσίας· διότι οὐδ' ἔχουσιν οὗτοι τὰς αὐτὰς μὲ τοὺς κοσμικοὺς οἰκογενειακὰς ἀνάγκας, καὶ ἀπολαύουσιν, ἐκτὸς τῆς μισθοδοσίας, καὶ τῶν τυχηρῶν. Δὲν πρέπει δὲ νὰ καταταθῶσιν οἱ ἐπίσκοποι αἰτία τῆς πολυτελείας τῶν ἐπαρχιῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἔθηκεν εἰς ψηφοφορίαν τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, περιέχουσαν τὴν τριακοσιόδραχμον μισθοδοσίαν· γενομένης δ' ἐπὶ ταύτης, κατ' αἴτησιν πλειόνων τῶν δέκα βουλευτῶν, ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Γ. Γουλιμῆ καὶ Γ. Γριζάνου, ἐξήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς διὰ ψήφων 40 πρὸς 30.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Ε. ἄρθρου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ο.	Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Ὀρεινὸς	ἀπών	Γ. Κονδύλης	Ο.
Γ. Λογιωτατίδης	ἠρνήθη ψῆφον	Κ. Φασίτσας	Ο.
Θ. Γρίβας	Ο.	Κ. Χαραμῆς	Ο.
Ν. Μαυρομμάτης	Ο.	Ι. Κρανίδης	ἐν ἀδείᾳ
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Γιαλδάσης	Ο.
Γ. Γουλιμῆς	Ο.	Δ. Λ. Ζῶτος	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	ἀπών	Νῖκος Θέου	ἀσθενὴς
Μ. Δ. Καΐρης	Ν.	Α. Γουζούασης	ἀπών
Δ. Τσόκρης	ἀπών	Α. Βιλαέτης	»
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Δ. Κρεστενίτης	Ν.
Ι. Βλάσσης	ἀπών	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ι. Κωλέττης	ἀπών	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Α. Μεταξᾶς	ἀπών	Ι. Κλίμακας	Ο.
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπών	Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ν.
Σ. Βλάχος	»	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ῥάγκος	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	»
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Γ. Τσάνος	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	Ο.	Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Λαπουσιάδης	Ν.	Γ. Γουναρόπουλος	Ο.
Τσανετ. Γρηγοράκης	ἀπών	Β. Καραγιάννης	Ο.

Β. Πετμεζᾶς	ἀσθενὴς
Α. Πετμεζᾶς	ἀπὼν
Ν. Ἀνδρίκου	Ο.
Η. Παπαδαῖος	Ο.
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπὼν
Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Α. Νοταρᾶς	»
Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	»
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	»
Κ. Χ. Παναγιώτου	»
Ἡμ. Τσοῦχλος	ἀπὼν
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ο.
Σ. Πάγκαλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ο.
Δ. Πλαπούτας	Ο.
Κ. Δελιγιάννης	ἀσθενὴς
Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ο.
Σ. Παρθενόπουλος	ἀπὼν
Π. Βαρβιτσιώτης	Ο.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Δερνιτσιώτης	Ο.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελέτ. Χ. Μελέτη	ἀπὼν
Π. Βάρβογλης	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	Ο.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ο.
Β. Δημητρακόπουλος	ἀπὼν
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	»
Π. Δαρειώτης	»
Νικ. Σταματελόπουλος	»
Δ. Σακελλαριάδης	»
Ι. Φαρμάκης	Ο.
Κ. Βέϊκος	Ν.
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κρ. Μαῦρος	Ο.
Γ. Κάνδυας	Ο.
Σ. Βαρότσης	Ο.
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μαυρομιχάλης	Ο.
Πικουλάκης	Ο.
Χ. Καπετανάκης, Κ. Ζαρειφόπουλος	ἀπόντες
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Α. Καλαμογδάρτης	ἀπὼν
Κ. Τσερτίδης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ο.
Σ. Λογοθετόπουλος	ἀπὼν
Α. Μαρκόπουλος	Ο.
Παππακώτ. Τσαμάλας	ἀπὼν
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ο.
Γ. Μπάστας	Ο.
Φιλ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης, Κ. Ἀντωνιάδης	ἀπόντες
Κ. Προβελέγιος	Ν.
Ι. Ταταράκης	Ν.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	»
Ν. Καλλέργης	»
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ἰ. Στάϊκος	Ο.
Α. Παππατσόρης	Ο.
Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν
Ι. Τομαρᾶς	Ο.
Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Δρόσος	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δοκὸς	ἀπὼν
Δ. Κριεζῆς	ἀπὼν
Δ. Κουντουριώτης	»
Δ. Χαντσῖσκος	Ο.
Γ. Γριζάνος	Ν.
Ι. Γαρδίκης	Ο.

Ν. Κριεζώτης	Ο.	Κ. Κανάρης	Ο.
Ι. Οἰκονόμου	Ο.	Γ. Σταματάρας	Ν.
Γ. Ἀποστολίδης	ἀπὼν		

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, μεταβληθείσης τῆς φράσεως « ἀπὸ 1. Ἰανουαρίου 1837 » εἰς τὴν « ἅμα δημοσιευθέντος τοῦ παρόντος νόμου » ὥστε τὸ ἄρθρον ἔχει οὕτως·

« Οἱ ἐπίσκοποι λαμβάνουν, ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε λεγομένων κανονικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, ὡς κύριον εἰσόδημα ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, 400 δραχμῶν μηνιαίαν χρηματικὴν χορηγίαν, ἀρξομένην, ἅμα δημοσιευθέντος τοῦ παρόντος νόμου. »

Μετέπειτα ἀκολούθως ἡ βουλὴ εἰς τὸ 6 ἄρθρον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, διαφερούσης τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, κατὰ τὰς λέξεις « καὶ τῶν μονῶν » μετὰ τὰς « παρὰ τῶν ἐφημερίων » ἐλλειπούσας εἰς τὸ Νομοσχέδιον, κατὰ πρῶτον ἐξηγήθη παρά τε τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ ἄλλων, ὅτι κατὰ λάθος παρελείφθη εἰς τὸ ὑπουργικὸν νομοσχέδιον ἡ φράσις « καὶ τῶν μοναστηρίων » τὴν ὁποίαν ὀρθῶς ποιοῦσα ἡ ἐπιτροπὴ προσέθηκε μετὰ τὰς λέξεις « καὶ τῶν μονῶν » διότι τῷ ὄντι τὰ παρὰ τῶν μονῶν διδόμενα καλοῦνται κανονικά.

Ἔπειτα παρετήρησέ τις, ὅτι πρέπει συγχρόνως νὰ καταργηθῶσι καὶ ὅσα δικαιώματα ἐλάμβανον μέχρι τοῦ δὲ οἱ ἀρχιερεῖς κατὰ τοὺς ἐγκαινιασμοὺς τῶν ἐκκλησιῶν, διὰ τὰς λειτουργίας τὰς γενικὰς, τὰς ὁποίας ἐτέλουν εἰς τὰς κατὰ τὰ χωρία ἐκκλησίας, καθὼς καὶ ἐκ τοῦ λαοῦ ἐν γένει, προσδιοριζομένων τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν διὰ τοῦ κατωτέρου ἄρθρου, καὶ διὰ τὰς χειροτονίας τῶν ἱερέων· διότι ἤδη ὑπάρχει ἡ τάξις νὰ πληρόνωσιν αἱ κοινότητες τὸν ἀρχιερέα, διὰ νὰ ἱερουργήσῃ εἰς τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν.

Συμφώνων ἕτερος μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος περὶ τῆς καταργήσεως τῶν ῥηθέντων δικαιωμάτων, παρετήρησεν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον, ἐπιτρέπον διὰ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου νὰ λαμβάνωσιν οἱ ἐπίσκοποι τὰ δικαιώματα, τὰ προερχόμενα ἀπὸ πᾶσαν γινομένην ὑπ' αὐτῶν ἰδιαιτέραν ἱεροπραξίαν, ἀπαγορεύει τὰ δικαιώματα, τὰ λαμβανόμενα διὰ τὰς γενικὰς ἱεροπραξίας. Διὰ δὲ τὰς χειροτονίας καὶ μέχρι τοῦδε καταχρηστικῶς ἐλαμβάνοντο χρήματα, καὶ τοῦ λοιποῦ εἶναι ἐλπιζόμενον, ὅτι θέλουσι παύσει αἱ ἀντικανονικαὶ αὗται καταχρήσεις.

Ὁ εἰσηγητὴς ἐξήγησεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐννόησεν ὡς ὁ προαγορεύσας τὸ προκείμενον ἄρθρον, ἀλλ' οὕτω πως. Μέχρι τοῦδε συνήθεια ἐπεκράτησεν, ὅτε μετέβαινον οἱ ἀρχιερεῖς εἰς χωρία, νὰ λειτουργῶσι λαμβάνοντες παρὰ τῶν κοινοτήτων τὰ κανονικὰ δικαιώματα· ἤδη δέ, ἐπειδὴ τὰ κανονικὰ δικαιώματα καταργοῦνται, δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται οἱ ἀρχιερεῖς ὡς ὑποχρεωμένοι νὰ λειτουργῶσιν εἰς τὰ χωρία, δι' ὧν διέρχονται, ἐπειδὴ οὐδεμία διάταξις διατάττει νὰ λειτουργῶσι κατὰ χάριν· ὡσαύτως δὲν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἐγκαινιάζωσι τὰς ἐκκλησίας δωρεὰν καὶ νὰ προσφέρωσι τὰ εἰς τοὺς ἐγκαινιασμοὺς ἔξοδα. Καὶ δὲν εἶναι ἔτι πρόσφορον νὰ φείδηται ἡ κοινότης ἢ τοσαῦτα ὑπὲρ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τινὸς ἐκκλησίας δαπανῶσα, νὰ προσφέρῃ τὰ τοῦ ἐγκαινιασμοῦ ἔξοδα.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι δὲν ἐξετάζει πῶς ἡ ἐπιτροπὴ ἐννόησε τὸ ἄρθρον, ἀλλ' αὐτὸς δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ συμφωνήσῃ μετ' αὐτῆς· διότι τὰ γενικὰ τῶν ἐπισκόπων καθήκοντα ὁρίζονται παρὰ τῶν κανόνων καὶ τῶν παραδόσεων, τὸ δὲ τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρον σκοπὸν ἔχει νὰ ἀπαγορεύσῃ τὰ λαμβανόμενα δικαιώματα. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ προκείμενον ἄρθρον δὲν συγχωρεῖ ἄλλα δικαιώματα παρὰ τὰ ἀπὸ ἰδιαιτέραν ἱεροπραξίαν, ὡς λειτουργίας κατὰ πρόσκλησιν ἰδιωτῶν, τελετὰς γάμων, κηδείας καὶ τὰ παρόμοια, ἐννοεῖται οἰκόθεν, ὅτι τὰ διὰ γενικὰς ἱερουργίας ἐγκαινιάσεις καὶ τὰ παρόμοια διδόμενα μέχρι τοῦδε δικαιώματα καταργοῦνται.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ περὶ τῶν λειτουργιῶν λεχθέντα, εἶναι περιττὴ ἡ διαίρεσις εἰς γενικὰς καὶ εἰδικάς· διότι καὶ εἰς τὰς γενικὰς λειτουργίας πάντοτε θέλουσιν ὑπάρχει τινὲς, οἵτινες θέλουσι πληρόνει τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα μνημονεύσωσι τῶν συγγενῶν ἢ γονέων αὐτῶν.

Ἄλλος δὲ εἶπεν, ὅτι, ὅπως ποτ' ἂν ᾖ, οἱ ἀρχιερεῖς ὀφείλουσι νὰ ἐκτελῶσι καὶ εἰς τὰ χωρία τὰς καὶ νῦν τελουμένας λειτουργίας.

Μετὰ ταῦτα συνομολογηθέντος παρὰ τῆς Βουλῆς, ὅτι δὲν ἐννοοῦνται ἰδιαίτεραι ἱεροπραξίαι αἱ λειτουργίαι, τὰς ὁποίας ὁ ἐπίσκοπος θέλει ἱερουργεῖ εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν κοινοτήτων τῶν χωρίων κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος, οὐδ' αἱ ἐγκαινιάσεις, τῶν ὁποίων αἱ δαπάναι πληρόνονται ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων τῶν ναῶν, καὶ αἱ χειροτονίαι· ἐγένετο δεκτὸν, δι' ἀναστάσεως, τὸ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς 6 ἄρθρον, ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 6. Τὰ μέχρι τοῦδε εἰς τοὺς ἐπισκόπους παρὰ τῶν

ἐρημερίων, τῶν μονῶν καὶ τοῦ λαοῦ διδόμενα ἐτησίως, λεγόμενα ἐμβατίκια, φιλότιμα καὶ λοιπὰ ἐν γένει δικαιώματα καταργοῦνται. »

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως, ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 7 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον οὕτως·

Ζ'.

« Οἱ ἐπίσκοποι λαμβάνουσιν ὡς καὶ μέχρι τοῦδε τὰ τυχηρὰ αὐτῶν δικαιώματα, τὰ προερχόμενα ἀπὸ πᾶσαν γινομένην ὑπ' αὐτῶν ἰδιαιτέραν ἱεροπραξίαν. »

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη τὸ Η ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τὸ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχον οὕτως·

Η'.

« Παρεκτὸς τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 7. ὁρισθέντων, οἱ ἐπίσκοποι λαμβάνουσι προσέτι·

α) Διὰ πᾶσαν ἄδειαν γάμου (ἄνευ διαστολῆς ἂν ἦναι ἀ. 6'. ἢ γ'.) δραχμὰς 2 διὰ τὸ χαρτόσημον, καὶ 2 διὰ γραφικὰ δικαιώματα.

β) Διὰ πᾶσαν ἔκδοσιν διαζυγίου ὁμοίως.

γ'. Διὰ πᾶσαν ἔκδοσιν ἀορίστου καὶ ἀνωνύμου ἐπιτιμίου ὁμοίως. »

Ὁ δὲ εἰσηγητὴς, ἐρωτήσαντός τινος περὶ τοῦ χαρτοσήμου ἀνέπτυξεν, ὅτι μέχρι τοῦδε ἡ ἄδεια τοῦ γάμου ὡρίζετο νὰ δίδηται εἰς χαρτόσημον δραχμῶν δύω· ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ δικαιώματος τούτου, οἱ ἀρχιερεῖς ἐλάμβανον καὶ 5 καὶ 6 δραχμὰς κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν. Ἤδη λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ ὁρίζει δύο δραχμὰς διὰ τὸ χαρτόσημον, καὶ δύο ὡς δικαίωμα τοῦ ἐπισκόπου, τοῦ ἐκδιδόντος τὴν ἄδειαν κτλ.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναμιχθῇ ἐν τῷ νόμῳ, τῷ ὁρίζοντι τὰ δικαιώματα τῶν ἐπισκόπων, ὁ περὶ χαρτοσήμου φόρος, ἀλλὰ νὰ ὁρισθῇ μόνον ποῖον δικαίωμα νὰ πληρόνωσιν οἱ πολῖται εἰς τοὺς ἐπισκόπους διὰ πᾶσαν ἄδειαν γάμου, διαζυγίου κτλ. Τοιοῦτον δὲ ὁρίζει τὰς δύο δραχ. σύμφωνον μὲ τὴν κατάστασιν τοῦ λαοῦ· τὸ δὲ δικαίωμα τοῦ χαρτοσήμου ὁρίζεται παρὰ τοῦ περὶ τοῦ χαρτοσήμου νόμου, ἀπαιτοῦντος νὰ γίνωνται αἱ ἄδειαι τῶν γάμων καὶ τῶν διαζυγίων ἐπὶ χαρτοσήμου.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι, ἀφοῦ ὡρίσθη ἱκανὸς μηνιαῖος μισθὸς τῶν ἐπισκόπων, πρέπει νὰ καταργηθῶσιν ἐντελῶς τὰ δικαιώματα τῶν ἀδειῶν τῶν γάμων καὶ τῶν διαζυγίων, διὰ νὰ ἀναπαυφισθῇ καὶ ὁ λαὸς· καθότι μάλιστα ὁ ἐπίσκοπος τῆς ἰδίας

αὐτοῦ ἐπαρχίας, καί τοι ἤδη μὴ μισθοδοτούμενος, οὐδέ ποτε πληρόνεται διὰ τὰς ἀδείας τῶν γάμων.

Ἀντέλεξεν ὅμως ἄλλος, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ μικρά τις ἀνταμοιβή, ἵνα καθιστᾷ καὶ τοὺς διδόντας ἐπιμελεστέρους, καὶ μὴ ἀδιαφοροῦντας καὶ ἀναβάλλοντας, καὶ τοὺς αἰτοῦντας τὰ ἐπιτίμια ῥειδωλοτέρους εἰς τὰς αἰτήσεις αὐτῶν.

Μετὰ ταῦτα ψηφοφορηθεῖσα ἡ γνώμη ἵνα καταργηθῶσι παντελῶς καὶ τὰ ῥηθέντα δικαιώματα ἀπερρίφθη· ἐγένετο δὲ δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ Η. ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, μεταβληθείσης τῆς τιμῆς τῆς ἀδείας τῶν γάμων καὶ τῶν διαζυγίων καὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἐπιτιμίων εἰς δραχμὰς δύο, ὥστε τὸ ἄρθρον ἔχει οὕτω·

« Παρεκτὸς τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου Ζ. ὁρισθέντων, οἱ ἐπίσκοποι λαμβάνουσι προσέτι·

α) Διὰ πᾶσαν ἄδειαν γάμου (ἄνευ διαστολῆς ἐὰν ἦναι Α. ἢ Β. ἢ Γ.) δρα. 2

β) Διὰ πᾶσαν ἔκδοσιν διαζυγίου » 2

γ) Διὰ πᾶσαν ἔκδοσιν ἀορίστου καὶ ἀνωνύμου ἐπιτιμίου. » 2. »

Τὸ Θ. ἄρθρον κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐξηλείφθη.

Ἐπὶ δὲ τοῦ Ι'. ἄρθρου ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι καὶ τὸ ὑπουργεῖον συνέταξε καὶ ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο διὰ νὰ μὴ προσβάλῃ οὐδόλως τὸν κλῆρον· ἀλλ' ἀφοῦ ἐξεδόθη ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐσκέφθη, κατ' εἰσήγησιν μάλιστα κληρικοῦ τινος περιελθόντος τὰς ἐπαρχίας, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον τοῦ νόμου ἀπαιτεῖ νὰ παραιτηθῇ ὁ κατασταθεὶς ἀνίκανος ἐπίσκοπος, ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ καταστῇ μὲν τοιοῦτος, ἀλλὰ νὰ μὴ συναισθάνηται τὴν ἀνικανότητα καὶ δύστροπῶν νὰ μὴ παραιτῆται· εἰς τοιαύτην λοιπὸν περίστασιν πρέπει ἡ κυβέρνησις νὰ δύναται αὐτεπαγγέλτως νὰ θέσῃ τὸν τοιοῦτον εἰς διαθεσιμότητα. Ἐνδέχεται μάλιστα νὰ καταστῇ τις φρενοβλαβὴς καὶ νὰ μὴ δύναται νὰ δώσῃ παραίτησιν ἢ νὰ μὴ θέλῃ.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι, ἂν ἦναι νόσημα διανοητικόν, ὁ τοιοῦτος ἐπίσκοπος τίθεται ὑπὸ κηδεμονίαν κατὰ τοὺς νόμους, καὶ παύεται παρὰ τῆς κυβερνήσεως μὴ ἀναμενούσης παραίτησιν· ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχουσι καὶ ἤδη, ἢ δύνανται νὰ ὑπάρξωσι καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἀρχιερεῖς καταστάντες ἐκ τοῦ γήρατος ἀνίκανοι νὰ τελέσωσιν ἱεροπραξίας, καὶ οἱ λαοὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ στερῶνται τῆς πνευματικῆς προστασίας, σκεπτέον περὶ τούτου·

χρεία ὅμως προσοχῆς μὴ δοθῇ χώρα εἰς παύσεις αὐθαιρέτως ἐνεργουμένας παρὰ τῆς κυβερνήσεως.

Μετὰ τοῦτο συμφώνως μὲ τὴν παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν καθυπέβαλεν ὁ εἰσηγητὴς προσθήκην εἰς τὸ ῥηθὲν ἄρθρον μετὰ τὴν λέξιν παραιτηθῇ « ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ ἢ παρὰ τῆς κυβερνήσεως μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς συνόδου περιέχουσαν ἀποχρώσας ἀποδείξεις. » Διότι οὕτως οὔτε ἡ σύνοδος θέλει τολμήσει νὰ συστήσῃ ὡς ἀνίκανον τὸν ἔχοντα ἱκανότητα, οὔτε ἡ κυβέρνησις θέλει πεισθῆ, ἂν δὲν ἴδῃ ἀποχρώσας ἀποδείξεις· οὕτω δὲ καὶ ἡ τύχη τῶν ἐπισκόπων ἐξασφαλίζεται, καὶ ἡ κυβέρνησις ὡς πρὸς τοῦτο δὲν δεσμεύεται.

Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῇ προτάσει τινὸς ἀνεβλήθη ἡ ἐπιψήφισις τοῦ ἄρθρου τούτου διὰ τὴν αὔριον, ἐπελήφθη δὲ ἡ βουλὴ τῆς συζητήσεως τοῦ ἑπομένου ἄρθρου ΙΑ'. κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ ὑψηλὰ καὶ ἱερὰ εἶναι τὰ τῶν ἐπισκόπων καθήκοντα, φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ κανονισθῶσι διὰ νόμου· καθότι ἄλλα ἐπουσιωδέστερα καθήκοντα κατωτέρων ἀρχῶν, οἷον τῶν προξένων ἀπεφάσισεν ἡ βουλή, ὅτι πρέπει νὰ κανονισθῶσι διὰ νόμου· διότι δὲν πρέπει ν' ἀφεθῇ εἰς τὴν κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα ἵνα ὁρίσῃ τὰ τοιαῦτα καθήκοντα, ἀφορῶντα τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Ἕλληνος, τόσῳ μᾶλλον ὅσον εὑρέα ταῦτα καὶ εἰς ἄδυσσον κανόνων στηρίζονται, οἵτινες, ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων συζητήσεων παρετηρήθη, ἄλλως παρ' ἄλλων ἐξηγοῦνται· δὲν πρέπει ν' ἀφεθῇ διὰ τοῦτο τοιοῦτόν τι ἀπεριόριστον δικαίωμα εἰς τὴν κυβέρνησιν.

Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ εἰς τὸ περὶ προξενείων ζήτημα, φρονεῖ, ὅτι συμφώνως μὲ τὰς συνταγματικὰς ἀρχὰς ὁ ὁρισμὸς τῶν καθηκόντων ἐν γένει τῶν νενομοθετημένων ἀρχῶν ἀνήκει εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν. Πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐφ' οὗ ὑπάρχουσι κανόνες ὁρίζοντες τὰ καθήκοντα τῶν ἀρχιερέων, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτεῖται, εἰμὴ ἡ ἔκδοσις τῶν πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν τῶν κανόνων ἀπαιτουμένων διαταγμάτων, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς συνόδου· διότι τὰ ἐπισκοπικὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα πρέπει νὰ ὁρισθῶσιν οὕτως, ὥστε νὰ μὴ ἀντιφάσκωσι πρὸς τοὺς κανόνας. Τοῦτο δὲ ἡ βουλὴ ἔτη ὁλόκληρα ἐργαζομένη δὲν ἤθελεν ἐπιτύχει· ὑποστηρίζει διὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου τροποποιηθὲν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς καλῶς ἔχον.

Μετὰ ταῦτα ἀναβαλὼν ὁ πρόεδρος καὶ τὴν ἐπιψήφισιν τούτου

τοῦ ἄρθρου μετὰ τοῦ προηγουμένου, καὶ τὴν τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου διὰ τὴν αὔριον, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μελ. Χ. Μελίτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΗ'.

Τῆς 17 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἑβδόμην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 96 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 2, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ αὐξήσεως τῆς δυνάμεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὁροφυλακῆς ἀνέγνω ἔκθεσιν αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ἐπὶ τοῦ περὶ αὐξήσεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὁροφυλακῆς Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐπιτροπή σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῆς δυνάμεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὁροφυλακῆς, πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καὶ ἐκτελέσεως τῶν νόμων, παραδέχεται τὴν προσθήκην τῶν 12 ὁροφυλάκων στρατιωτῶν εἰς ἕκαστον λόχον, ἀλλὰ μὲ τὴν παρατήρησιν νὰ συγχωνευθῶσιν οἱ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ συνταγματάρχου Γιάννη Κώστα στρατιῶται, εἰς τὴν δύναμιν τῶν ὑπαρχόντων ταγμάτων τῆς ὁροφυλακῆς, καὶ νὰ εἰσάξῃ νομοσχέδιον περὶ νέου ὀργανισμοῦ αὐτῆς, διὰ τοῦ ὁποίου σημαντικὴ δύναται νὰ προσγίνῃ οἰκονομία εἰς τὸ δημόσιον, καὶ χωρὶς ποσῶς νὰ ἐλαττωθῇ ἡ πραγματικὴ δύναμις τῶν ἤδη ὑπαρχόντων ταγμάτων.

Ἐγένετο παραδεκτὴ κατὰ πλειοψηφίαν καὶ ἡ προσθήκη τῶν ἑκατὸν εἴκοσι χωροφυλάκων.

Ἡ ἐπιτροπὴ κρίνει ἀναγκαῖον καὶ συμφώνως μὲ τὰς ῥητὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ συντάγματος νὰ συστήσῃ τὴν ὁσον ἔνεστι ταχυτέραν εἰσαγωγὴν νομοσχεδίου, προσδιορίζοντος τὴν ἐτησίαν στρατιωτικὴν δύναμιν τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ὡς τοῦτο ἔπραξε καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν, εἰσαγαγὼν νομοσχέδιον ὁρίζον τὴν ὅλην ἐτησίαν ναυτικὴν δύναμιν συμφώνως μὲ τὸ Σύνταγμα.

Ὁ εἰσηγητὴς
ΚΩΝΣΤ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.»

Ἐξέθηκέ τις ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐντεῦθεν ἠγόρευσαν ἐπὶ τῶν παρεμβαλλομένων ὑπὸ τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας δυσκολιῶν εἰς τοὺς λαμβάνοντας ἐξωτερικὰ διαβατήρια· διότι οἱ μὲν πολῖται Ἕλληνες φέρουσι τοιαῦτα κατὰ τὸν περὶ τούτων νόμον, προσερχόμενοι δ' εἰς τὸν πρέσβυν τοῦτον, κατά τινα ἐπικρατήσασαν συνήθειαν, ἵνα παρ' αὐτοῦ ἐπικυρῶνται τὰ διαβατήρια ταῦτα, πλείστας ὅσας ἀπαντῶσι δυσκολίας, τοτὲ μὲν ζητουμένης πιστοποιήσεως ὑπὸ τῶν βουλευτῶν τῆς ἐπαρχίας, ἀφ' ἧς οὗτοι ὁρμῶνται, τοτὲ δὲ ἀμφισβητουμένης ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῆς ἰθαγενείας αὐτῶν. Ἐπειδὴ δ' οὗτος, ἐπεμβαίνων οὕτος εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχῶν, ἐκτὸς τῆς ἄλλης τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων προσβολῆς, καὶ τὸν ἐθνισμὸν ἐν γένει τοῦ Ἕλληνος προσβάλλει, διὰ τῆς χύσεως πολλῶν αἱμάτων ἀποκτηθέντα· τελευταῖον δὲ ἠρνήθη νὰ ἐπιθεωρήσῃ ἐξωτερικὸν διαβατήριον τοὺς νομίμους φέρον τύπους ὑπὲρ ἑνὸς τῶν ὑπασπιστῶν τῆς Α. Μ. θέλοντος εἰς τὴν Τουρκίαν νὰ μεταβῇ· διὰ τοῦτο προέτεινε νὰ καλεσθῇ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ἵνα τὴν ἀπαιτουμένην κατορθώσῃ θεραπείαν· καθόσον, ἂν ὁ ῥηθεὶς πρέσβυς ἔχαιρε δικαιώματί τι τοιοῦτον, ἠδύνατο νὰ ἀποταθῇ διὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ εἰς τὰς ὡρισμένας πρὸς τοῦτο ἀρχάς, ἀπαιτῶν παρ' αὐτῶν τὴν ἀκριβῆ τοῦ νόμου περὶ διαβατηρίων ἐκτέλεσιν.

Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι οὔτε πολίτου δικαιώματα πρέπει νὰ προσβάλλωνται, οὔτε τοῦ ἔθνους νὰ ἐξευτελίζωνται· τὸ δ' ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν, ἐπὶ τούτων ἁρμόδιον, ὤφειλε νὰ συμβιβάσῃ ταῦτα. Μ' ὅλον ὅτι δ' ἄπειρα εἰς τοῦτο παράπονα ἐγένοντο, ἄπειρα δ' ἐντεῦθεν ἐλέχθησαν, τὸ ὑπουργεῖον ὅμως ἐκώφευσεν ὡς καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων· ἐνῷ, γνωρίζον ὅτι οἱ πολῖται Ἕλληνες μεταβαίνουσιν εἰς τουρκίαν ἐμπορικὰς μετερχόμενοι ἐπιχειρήσεις, ὤφειλε νὰ ἄρῃ τὰς δυσκολίας ταύτας, τὰ τῶν πολιτῶν συμφέροντα σεβόμενον· μηδὲν δὲ τοιοῦτον ἐνεργήσαν ἢ εἰς τὰς

βουλὰς τὰς αἰτίας τῆς μὴ διορθώσεως κοινοποιῆσαν ἀρκούντως ἐπιβαρύνεται.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἡ τοῦ προαγορεύσαντος παρατήρησις πεισματικὴ καταδείκνυται ἀπὸ τὰς συνήθους αἰτίσις ὑπαγορευομένη. Καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ τελευταίου συμβάντος γενόμενα πάντες γνωρίζουσι, καὶ πᾶς καθορᾷ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν εἶχε τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἵνα τὰ περὶ τούτου ἀνορθώσῃ, μὴ δυνάμενα νὰ ἐξομαλυνθῶσιν οὕτω ταχέως διὰ τὸν σοβαρὸν χαρακτῆρα τὸν ὁποῖον ἔλαβον. Αἱ δὲ ἄλλαι παρεμβαλλόμεναι δυσκολίαι ὡς ἐλέχθη, καὶ ἂν ὑπῆρξαν, δὲν ὑπεδείχθησαν ἐντεῦθεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον· ἀλλὰ καὶ ἂν τι ἐλέχθη τὸ ὑπουργεῖον κατέβαλε τὴν δέουσαν προσπάθειαν ὑπὲρ τῆς ἐξομαλύνσεως αὐτῶν, καὶ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ κυβέρνησις πάντοτε διετήρησε τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, διότι ἡ μήπω τῶν δυσκολιῶν τούτων διάλυσις νὰ ἀποδοθῇ πρέπει εἰς τε τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν καὶ τὴν ἰδίαν ἡμῶν θέσιν. Ἐπὶ τῆς ἀκαταλλήλου ὅμως διαγωγῆς τῶν πολλαχοῦ ὑπαρχουσῶν προξενικῶν ἀρχῶν πολλάκις ἐντεῦθεν ἐλέχθησαν ἱκανά· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι πρὸς τὸ προκείμενον συναφὲς, ἡ δ' ἐξομάλυνσις καὶ τούτων δὲν ἐξήρτηται ἀπὸ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ προσώπου, οὐδὲ πάντοτε εὔκολος παρίσταται, διότι ὑπάρχουσι δυσκολίαι ὑπ' αὐτῶν τῶν σχέσεις ἐχόντων πρὸς τοὺς παραπονουμένους παρεμβαλλόμεναι· τὸ ὑπουργεῖον ὅμως καὶ περὶ τούτου θέλει δέοντως φροντίσει.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τούτου ἀγορεύσας ὅτι, ἀναδειχθεὶς πάντοτε μέτριος, δὲν ἠκολούθησέ ποτε τὰ ἴχνη τῶν θελόντων νὰ ἐπιδεικνυνται ἢ κατὰ προσώπων ἐπιπίπτοντες ἢ ἀντικείμενον ἀναλύοντες· μηδέποτε δὲ ὑπερασπίσας πρόσωπα ἢ ὑπὸ αἰτιῶν συνήθων ὁρμηθεὶς, ὡς ἐλέχθη, ἐπικρίνων καὶ ἤδη ὑπουργικὰς πράξεις ὑπὸ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος καὶ τῆς ἀνάγκης ἠγέρθη εἰς τοῦτο· διότι πάντες κατὰ τὴν τουρκίαν τὸ ἐμπόριον μετέρχονται, καὶ δὲν εἶναι ἡμέραι ὀλίγαι, ὡς ἐλέχθη, ἵνα μὴ λάβῃ ἡ κυβέρνησις τὸν ἱκανὸν χρόνον ἵνα ταῦτα θεραπεύσῃ, ἀλλὰ πρὸ ἐτῶν αἱ δυσκολίαι αὗται παρεντίθενται, ὤφειλε δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἵνα διευκολύνῃ τοὺς ἀπὸ τοῦ ἔργου αὐτῶν οὕτως ἐμποδιζομένους.

Καὶ ἕτερος προσέθηκεν ὅτι καὶ πολλάκις περὶ τούτου λόγος ἐν τῇ βουλῇ ἐγένετο, καὶ οὐχὶ ὅσις τῶν προαγορευσάντων διετάθη· διότι πρὸ ἔτους ἐπ' ἀναφορᾶς κατὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένων πολλὰς ἐξέθηκε παρατηρήσεις. Ὁρμηθεὶς δὲ τότε ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐνεργουμένων, ἤδη ἐγείρεται ἐκ τοῦ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ἡμῶν ὁσημέραι συμβαίνοντος, διότι εἶναι προσβολὴ

ἐθνικὴ νὰ ἀποδίδηται μὲν πίστις εἰς τὰς πιστοποιήσεις τῶν βουλευτῶν, νὰ μὴν ἀποδίδηται δὲ τοιαύτη εἰς τὰς ἐπισήμους τῶν ἀρχῶν πληροφορίας. Ἐκτὸς δὲ τούτων προσαπαιτεῖ ἤδη ἡ τουρκικὴ πρεσβεία ὑπὲρ τῶν μὴ αὐτοχθόνων καὶ πιστοποίησιν ὅτι πρὸ τοῦ 1830 ἐγκατεστημένοι ἐνταῦθα διατελοῦσι· καὶ περὶ τούτου δὲ, παρατηρηθέντων τινων εἰς τὸν Κ. Πρωθυπουργὸν, ἐπαγγελίαι ἐδόθησαν ὅτι θέλει ἐπενεχθῇ ἡ δέουσα θεραπεία, οὐδὲν ὅμως μέχρι τοῦδε ἐγένετο.

Ἀπήνεγκεν ἄλλος ὅτι ἐδικαιολογεῖτο ἡ κυβέρνησις διὰ τὴν μήπω τῶν γενομένων ἀνόρθωσιν, ἂν τὸ γραφεῖον τῆς βουλῆς δὲν ἁμαρτύρει ἀλήθειαν ἄλλην· διότι ἐντὸς αὐτοῦ ἀναφοραὶ πλεῖσται ὧσαι ὑπάρχουσιν οὐχὶ κατ' ἀρχῶν Τουρκικῶν ἢ τῶν Ὀθωμανῶν ἢ ἄλλων, τοὺς πολίτας Ἕλληνας βασανιζόντων, ἀλλὰ κατ' αὐτῶν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἑλλάδος, οἵτινες μ' ὅλα ταῦτα διατηροῦνται ἔτι ἀτιμωρητί· οὕτω δὲ ποία ἡ ὠφέλεια καὶ τῆς δευκολύνσεως ἔτι τῶν εἰς τὴν Τουρκίαν μεταβαινόντων Ἑλλήνων, καὶ ἄρσεως πάσης ὑπαρχούσης δυσκολίας; ἢ ποίαν ὑπεράσπισιν οἱ τὰ ἐξωτερικὰ διαβατήρια λαμβάνοντες ἔχουσιν ὑπ' αὐτῶν τῶν ἡμετέρων ὑπαλλήλων; ἀντὶ προστασίας καταπιέζονται, βασανίζονται, φυλακίζονται καὶ περιφρονοῦνται, καὶ μ' ὅλον τοῦτο σκανδαλωδῶς διατηροῦνται ἔτι εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν· ἐκ τούτου δὲ καταφαίνεται ὅτι οὐ μόνον ἡ τοῦ ὑπουργείου διαγωγὴ εἶναι ἀξιοκατάκριτος, ἀλλὰ καὶ αἱ δοθεῖσαι δικαιολογίαι ἀνίσχυροι. Ἕλλην τις γέννημα καὶ θρέμμα τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, ἔχων τακτικὸν διαβατήριον καὶ διαμένων ἔν τινι πόλει τῆς Τουρκίας, ἐπλήρωσεν εἰς τὸν πρόξενόν μας ἑκατὸν τάλλαρα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ διαβατηρίου του· ἀνακρίσεως ἐνεργηθείσης κατά τινος ἄλλης ἀθεμίτου προξενικῆς πράξεως, ἀπεδείχθη ὅτι οὐ μόνον οὗτος κατεδικασάνισεν Ἕλληνας τινας, ἀλλὰ καὶ ἐρυλάκισε καὶ ἐστρέβλωσε· ποία δὲ τοῦ νόμου ἱκανοποίησις ἐδόθη; οὐδεμία· διότι ὁ κακουργήσας προξενικὸς ὑπάλληλος διαμένει εἰς τὴν θέσιν του. Τί δὲ μόνον λέγεται ὅτι ἡ Τουρκία κακῶς εἶναι καθ' Ἑλλάδος διατεθειμένη, ὅταν ἡμεῖς αὐτοὶ τὸ ἐφ' ἡμῖν δὲν ἐνεργοῦμεν ἕνα ἀπολύοντες ὑπάλληλον τῆς ὑπηρεσίας; Καὶ ἂν μὲν ἡ Τουρκία κακῶς καθ' ἡμῶν διατεθειμένη διατελῇ, δυοῖν θάτερον συμβήσεται, καὶ ἕκαστον τούτων εἰσὶν ἤδη γνωστά· παρ' ἡμῖν δὲ μὴ τὰ ἐσωτερικὰ καλῶς ἔχωσιν; ἢ ἀρεσκόμεθα, τούτων μὲν ἀληθείας ἐκτιθέντων καὶ πράγματα διεξερχομένων, ἐκείνων δὲ καταψευδόντων ταῦτα, καὶ τὰ γενόμενα παραμορφούντων. Ἀλλὰ τὰ μὲν γινόμενα καὶ βλέπουσι πάντες

καὶ ἀκούουσι, καὶ πεποίθησιν ἐπὶ τούτων σχηματίζουσιν· ἐντεῦθεν δὲ δὲν ἔπρεπεν αἱ ἀλήθειαι νὰ παραμορφόνωνται. Ἐπειδὴ δὲ τὸ προκείμενον σοβαρὸν λίαν παρίσταται, διὰ τοῦτο ἐπρότεινε νὰ καλεσθῇ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς, καὶ καθ' ὡρισμένην ἡμέραν ἐξηγήσῃ τά τε ἐμπόδια καὶ τὰς προαγαγούσας τὰ πράγματα εἰς τοιαύτην κατάστασιν αἰτίας, ὡς καὶ ἵνα τί δὲν ἐξέλειπεν ἔτι ὁ τοιοῦτος σκανδαλώδης τρόπος τοῦ τουρκικοῦ πρέσβεως, καὶ ἵνα τί δὲν ἐγένετο ἔτι ἡ θεραπεία τῶν ὑπὸ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν μας πραττομένων· ἄλλως ταῦτα ἀβλίως ἔχουσι καὶ ἰδίως κατὰ τὴν Τουρκίαν. Ἐπὶ πᾶσι δὲ νὰ ἀποστείλῃ τῶν πρακτικῶν ἀπόσπασμα ἡ Βουλὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα τά ἀνήκοντα λάβῃ μέτρα καὶ τὴν Βουλὴν πληροφορήσῃ, παρουσιάζον συγχρόνως εἰς αὐτὴν καὶ τὴν ἐπίσημον ἀλληλογραφίαν διὰ νὰ δυνηθῶμεν ἐξ αὐτῆς νὰ κρίνωμεν, ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἐξεπλήρωσεν ὅ,τι ὤφειλεν. Ἐνθυμεῖσθε βεβαίως τοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἐκτεθέντας παρὰ τοῦ Κυρίου Πρωθυπουργοῦ λόγους κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον περὶ τῶν μετὰ τῆς χείρονος Τουρκίας σχέσεών μας· τότε ἐβεβαίωσεν ἡμᾶς, ὅτι διὰ τῶν προσπαθειῶν του κατώρθωσε νὰ ἐξαλείψῃ ἀπὸ τὴν τουρκικὴν Κυβέρνησιν τὰς καθ' ἡμῶν ἀδίκους ὑπονοίας της, καὶ δι' εἰλικρινῶν μετ' αὐτῆς ἐξηγήσεων ἠδυνήθη νὰ ἐξομαλύνῃ πολλὰ προσκόμματα τὰ ὁποῖα ἀπήντησε (μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης) εἰς τὴν ἀντικατάστασιν πολλῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων· καὶ ἐν τούτοις μετὰ τὰς διαβεβαιώσεις ταύτας τὰ πράγματα μαρτυροῦσι τὸ ἐναντίον. Τί λοιπὸν τρέχει; πρέπει νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τὰ αἴτια τῆς τοιαύτης λυπηρᾶς καταστάσεώς μας, καὶ νὰ μᾶς προτείνῃ τὰ μέσα τῆς θεραπείας αὐτῶν.

Καὶ ἄλλος ἐπήνεγκεν ὅτι οὐδεὶς ἐλησμόνησεν ἤδη ὅτι κατὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἡμῶν σχέσεων συζήτησιν, πολλοὺς ἐνισχυτικοὺς λόγους ἀπήγγειλαν οἱ τὸ ὑπουργεῖον ὑποστηρίζοντες· καὶ κατὰ τούτων, λεγόντων ὅτι πλήρης ἁρμονία ὑπάρχει, ἀντίλεγε τότε. Ἀλλ' οὗτοι ἐπὶ τῆς Τουρκίας ἔλεγον ὅτι μικραὶ ἦσαν ὑπόνοιαι μεταξὺ τῶν δύο ἐθνῶν, ὑπ' ἄλλων προκαλεσθεῖσαι. Ὅτι ἐπὶ πάντων τούτων ἤδη νὰ κρίνῃ ἕκαστος δύναται, διότι ὅλοι οἱ εἰς τὴν Τουρκίαν μεταβαίνοντες Ἕλληνες πολλὰς ἀπαντῶσι δυσκολίας περὶ τὴν τῶν διαβατηρίων αὐτῶν κύρωσιν· ἐπειδὴ δὲ οὐ μόνον ὅλων τῶν ἐθνῶν οἱ πολῖται οἱ εἰς τὴν Τουρκίαν μεταβαίνοντες τοιαύτας δὲν ἀκούουσιν ἀρνήσεις, οὐδ' ἡμεῖς ὑποβάλλομεν κατ' ἀμοιβαιότητα κἂν εἰς τοιαύτας δυσκολίας τοὺς ἐνθάδε μεταβαίνοντας Ὀθωμανούς, ἵνα τί ἡ

κυβέρνησις τὴν προσβάλλουσαν τὰ δικαιώματα ἡμῶν ἐξαίρεσιν ταύτην ἀνέχεται; Καὶ ἂν μὲν κατὰ τούτου λόγους νὰ ἀντιτάξῃ εἶχεν, ὤφειλε νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν· ἐπειδὴ ὅμως αἱ δυσκολίαι αὗται παρεντίθενται ἀπὸ τῆς πρωθυπουργίας τοῦ Κ. Κωλέττου, ἀνεχομένου τὴν τοιαύτην προσβολήν, ἕπεται ὅτι ἡ μὲν Τουρκία ἐξ ἰσχυρῶν πρὸς ταῦτα ὁρμᾶται λόγων, ὁ δὲ πρωθυπουργὸς οὐδὲν κατὰ τούτων νὰ ἀντιτάξῃ δύναται. Διὰ ταῦτα οὗτος ὀφείλει ἢ νὰ δικαιώσῃ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ ἀποδεικνύων, ὅτι ἀδίκως ὁ τουρκικὸς πρέσβυς οὕτω προσρίπτεται, ἢ ἄλλως σιωπῶν καταδείκνυται ἔνοχος· ἄλλως ἐντὸς ῥητοῦ χρόνου ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ τὸ πρῶτον.

Τὸν πρόεδρον καταλιπόντα τὴν ἕδραν αὐτοῦ ἀνεπλήρωσε διὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν ἀντιπροέδρων ὁ πρεσβύτερος τῶν παρόντων κατὰ τὸν κανονισμόν· ἐκεῖνος δὲ ἐξέθηκεν ὅτι δὲν ἤθελεν ἀγορεύσει ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν πρὸς τὰς ξένας δυνάμεις σχέσεων, διότι περὶ αὐτῶν καὶ ἱκανὰ ἄλλοτε ἐλέχθησαν καὶ οὐδὲν ἤδη πρόκειται, ὡς ὁ προαγορεύσας παρένειρε, ἀλλά, προτεθέντος λόγου περὶ τῶν τουρκικῶν, καὶ παρεξηγουμένων λυπηρῶς τῶν γινομένων, ἐν ᾧ οὐδεμία ἐπὶ τούτων διαφορὰ ἐδικαιοῦτο ὀφειλόντων πάντων τὴν ὑπάρχουσαν κατάστασιν νὰ γνωρίζωσιν, ἀναγκάζεται νὰ πράξῃ τοῦτο. Τὰ γινόμενα δὲν ἤρξαντο ἀπὸ τῆς πρωθυπουργίας τοῦ Κ. Κωλέττου, ὡς ἐλέχθη, ἀλλὰ ἀπὸ προλαβούσης ἐποχῆς, καὶ οὐχὶ διὰ τὴν κακὴν ὑπουργῶν Ἑλλήνων προαίρεσιν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀναδειχθεῖσαν ἐκ τῆς συνθήκης θέλησιν τῆς τουρκικῆς ἐξουσίας, ἥτις ὁσημέραι μᾶλλον εὐρεία καὶ ἐπαισθητὴ καταδείκνυται· οὐδὲ τῶν ὑπουργῶν νὰ αἰτιώμεθα δικαιούμεθα, διότι, καὶ αὐτοῦ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου πρεσβεύοντος εἰς Κωνσταντινούπολιν, καλῶς τὴν διπλωματείαν γνωρίζοντος, οὐδὲν ἐγένετο, διότι τὸ κακὸν οὐδὲ παρὰ τοῖς πρεσβευομένοις οὐδὲ παρὰ τοῖς ὑπουργοῖς κεῖται, ἀλλὰ ἐκ τε τῆς ἐκτεθείσης θελήσεως καὶ τῆς θέσεως ἡμῶν πηγάζει. Θέντες δ' ἐμαυτοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοσύνην τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου, καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης τὴν πολιτικὴν ἡμῶν πορείαν ὑποβαλόντες, δὲν ἐδυνάμεθα νὰ φανῶμεν αὐστηροὶ περὶ τὴν ἐξάσκησιν τῶν δικαιωμάτων ἡμῶν. Καὶ τὴν καταφορὰν ταύτην μόνη ἡ τῶν Ἑλλήνων σύμπνοια θέλει θεραπεύσει, καὶ ἡ πρὸς οἱονδήποτε ὑπουργὸν Ἕλληνα δικαιοσύνη, διότι οὐδεὶς ἄλλην ἰδέαν νὰ ὑποθάλπῃ δύναται· οὕτω δὲ ἀγνῶς εἰς τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν δικαιώματα καὶ τὴν τοῦ ἔθνους ἀξιοπρέπειαν τείνοντες, καὶ μηδόλως αὐτὴν μὲ ἀντικείμενα ἄλλα δευτέρου λόγου συμμιγνύοντες, νὰ εὐχηθῶμεν

ὀφείλομεν νὰ δοθῇ εἰρηνικὴ εὐκαιρία ἵνα πάντα τὰ προσκόμματα ἀρθῶσιν ἐπὶ τοιούτων δὲ ζητημάτων νὰ ἐνισχύωμεν πρέπει τοὺς ὑπουργοὺς καὶ τὰς δυνατὰς πληροφορίας παρ' αὐτῶν ζητοῦντες, οὐδέποτε δὲ νὰ ἐπιπίπτωμεν κατ' αὐτῶν, διότι ἐνισχύομεν τότε τοὺς καθ' ἡμῶν διατεθειμένους. Κατὰ συνέπειαν ἀρκεῖ ἡ τῶν πρακτικῶν ἀποστολή.

Ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ σταλῇ ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν προτεθέντων τὰ ἀνήκοντα μέτρα καὶ πληροφορήσῃ τὴν βουλήν.

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ καταλαβόντος αὖθις τὴν ἕδραν προέδρου ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαιρέσεως τοῦ κράτους εἰς ἐπισκοπάς. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δ' εἰς συζήτησιν 10 ἄρθρου αὐτοῦ, ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴς ἐπρότεινεν ἵνα προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν ἀοίκοθεν αἱ αὖ παρὰ τῆς κυβερνήσεως κατὰ γνωμοδότησιν τῆς συνόδου, ςηριζομένην εἰς τὰς ἀνηκούσας ἀποδείξεις. Κατὰ τῆς προσθήκης ταύτης ἐξέθηκέ τις ὅτι αὕτη ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ 4 ἄρθρου, ὁρίσασαν τὸ ἀμετάθετον τῶν ἐπισκόπων, ἵνα μὴ εἰς χηρεύουσαν ἐπισκοπὴν ἐπίσκοπος ἀκουσίως μετατίθηται· διότι αὕτη, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὑποτίθησιν ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐπίσκοπος γνωρίζων, τὴν ἀνικανότητα αὐτοῦ, ἐπιμένει ὅμως ἀπὸ πεῖσμα ἵνα τὸν λαὸν ποιμαίνῃ· ἐκτὸς βεβαίως τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν καταστῇ παράφρων, δὲν δύναται αὐτοδικαίως νὰ ἀπολυθῇ τιθέμενος εἰς σύνταξιν, διότι ὁ παράφρων μόνον φυσικῶς ζῇ. Ἡ δὲ ὑπόθεσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀληθὴς, ὑποτιθεμένων ὑπὸ τοῦ νόμου πάντων ὡς χρηστῶν μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως, πολλῷ δὲ μᾶλλον κατ' ἐπισκόπων, ἐνεργούντων κατὰ πρόληψιν πάντοτε εὐσυνειδότως. Ἐκτὸς, ἐπαναλαμβάνεται, τούτου, καταστρέφει καὶ τὴν νομοθετηθεῖσαν ἤδη διάταξιν τοῦ 4 ἄρθρου· δὲν πρέπει δὲ νὰ νομοθετηθῶσι τοιαῦται διατάξεις, πρὶν ἡ καταδειχθῇ περίστασίς τις τοιαύτη· διότι οὐδέποτε εἰκάζεται ὅτι θέλει δοθῇ, καὶ ἂν κατὰ τὸ παρελθὸν ἐδόθη, δικαιολογεῖται διότι τότε οὐδεὶς νόμος ὑπῆρχε διατάσσων νὰ δίδηται αὐτῷ σύνταξις· δοθείσης δὲ περιστάσεως τοιαύτης, δυνάμεθα τότε νὰ σκεφθῶμεν, καὶ οὐχὶ νῦν, ὅτε θέλομεν ψηφίσει χεῖρον τι ἐκείνου, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν τοῦ 4 ἄρθρου συζήτησιν ἀπεφύγομεν, διότι ἐκεῖ μὲν μετετίθετο ὁ ἐπίσκοπος, ἐνταῦθα δὲ νὰ παυθῇ πρόκειται.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι τὸ μὲν ὑπουργεῖον ἵνα μὴ προτείνῃ τι ἐκ παρεξηγήσεων ὁδηγούμενον οὐδὲν ἐπρότεινεν, ἡ δ' ἐπιτροπὴ ἐπίσης διὰ τοῦτο οὐδὲν προσέθηκεν, ἀλλ' οὗτος εἰς παρατηρήσεις ὀρθὰς ἐνδοὺς ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου σκοποῦ τὴν προσθήκην ταύτην ἐπρότεινεν, ἀλλ' ἵνα μὴ καταστραφῇ ἡ γενικὴ τοῦ νομοσχεδίου ἀρχὴ, τὸ νὰ ἐρωτῶνται οἱ λαοὶ ὑπὸ ἐκκλησιαστικῶν ποιμένων. Ἐπειδὴ δὲ κανὼν ὑπάρχει διατάσσων ὅτι δίδοται περίθαλψις εἰς τοὺς ἀνικάνους, ζητεῖται δὲ πῶς θέλει κρίνεσθαι ἑκάστοτε ἡ ἀνικανότης, διὰ τοῦτο εἰς τὴν πρότασιν ταύτην προῆλθε, στηριζόμενος μάλιστα εἰς τὰ νῦν γινόμενα· διότι οὐδεμία ὑπόνοια κατὰ τῆς κυβερνήσεως νὰ ἐγερθῇ δύναται, ἤτις, καὶ τοι λεχθέντων καὶ ἀποδειχθέντων πολλῶν κατὰ πολλῶν, πατρικῶς φερομένη ἐκάλυψε ταῦτα, καὶ, ἔχουσα τότε τὴς παύσεως καὶ μεταθέσεως δικαίωμα, οὐδέτερον τούτων ἐπ' οὐδενὸς ἐξήσκησε. Καὶ δὲν ἀδικεῖ μὲν ἐπὶ τούτοις τὸν κλῆρον, διότι ἴσως μόνη μία περίστασις τοιαύτη ἐδείχθη· ἐπειδὴ ὅμως ἐκ νόσου ἢ ἄλλως δύναται νὰ συμβῇ τὸ τοιοῦτον, καὶ οὐδεὶς παρατηρήσῃ τινα νὰ ἀπευθύνῃ, ἵνα μὴ δεσμευθῶσιν αἱ χεῖρες τῆς τε συνόδου καὶ τῆς κυβερνήσεως τοιοῦτον τι νὰ πράξῃ, καὶ ἵνα μὴ μείνῃ ἄνευ ποιμένος ὁ λαὸς ὅλος, τὴν προσθήκην ταύτην νὰ παραδεχθῇ ἡ βουλὴ ἀξιοῖ. Ἐπροτάθη δ' αὖτη ἄνευ σκοποῦ ἄλλου, διότι ἀπὸ Θηβῶν τοιοῦτον τι ἀνήγγειλαν εἰς αὐτὸν, καὶ τοῦ ἀειμνήστου Μαντινείας μνησθεὶς, ἐδικαιολόγησε τὰ γραφέντα αὐτῷ· ἵνα δὲ μὴ καταστραφῇ ἡ τοῦ νομοσχεδίου γενικὴ ἀρχὴ, ἀναγκαία ἡ προσθήκη αὕτη καθίσταται.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι παραδέχεται ἐν μέρει τὰς παρατηρήσεις τοῦ προλαλήσαντος, διότι ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐπαρχίας γινώσκει τὸ ὀρθὸν αὐτῶν· ἐπειδὴ ὁ ἐπίσκοπος Λεβαδείας Παΐσιος, ἂν καὶ κατέστη σχεδὸν ἀκίνητος, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἐξέλιπεν, ἐνδεχόμενον εἶναι, ὅτι δὲν θέλει παραιτηθῇ. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ προταθεῖσα τροπολογία προσβάλλει τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ ἀμεταθέτου, φρονεῖ, ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ μόνον ἐν τῷ νόμῳ ἡ εἰς τοὺς ἀνικάνους παρὰ τῆς Κυβερνήσεως δοθησομένη χορηγία· διότι τότε ἕκαστος ἐπίσκοπος, καταστὰς ἀνίκανος καὶ ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν βεβαίαν προσεπιχορήγησιν τὴν παρὰ τοῦ νόμου ὁριζομένην, καὶ συναισθανόμενος, ὅτι δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐκπληροῖ τὰ ἐπισκοπικὰ καθήκοντα, θέλει παραιτεῖσθαι. Προτείνει ἐκεῖθεν νὰ ὁρισθῇ ἐντὸς τοῦ νόμου ἡ τοῖς ἀνικάνοις ἐπισκόποις δοτέα σύνταξις, ἡ, ἂν τὸ μέσον τοῦτο δὲν νομίζηται ἀσφαλὲς, νὰ λεχθῇ, ὅτι ὁ τρόπος καθ' ὃν τίθενται εἰς ἀργίαν καὶ σύνταξιν οἱ τοιοῦτοι ἐπίσκοποι, ἀνίκανοι ἐξ ἀσθενείας σωματικῆς καταστάντες, θέλει κανονισθῇ διὰ νόμου· διότι καὶ περὶ τῶν Γερουσιαστῶν ὡρίσθη,

ὅτι οἱ καταστάντες ἀνίκανοι ἀποχωροῦσιν, ἀλλὰ πότε καὶ πῶς θέλει ὁρισθῆ διὰ νέου νόμου· πρὸ τούτου δὲ δὲν δύναται ν' ἀποχωρήσῃ οὐδεὶς Γερουσιαστής.

Ἐξήγησεν ἄλλος, ὅτι, ἂν καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀναδράμωμεν εἰς τοὺς κανόνας, θέλομεν πληροφορηθῆ, ὅτι οὗτοι σαφῶς περὶ τοῦ προκειμένου πραγματεύονται, καὶ τοὺς ὅρους τῆς ἀργίας τῶν ἐπισκόπων εὐκρινῶς διαδηλοῦσιν· ἀνέγνω δὲ τὸν 87 καὶ 88 ἀποστολικὸν κανόνα μετὰ τῆς ἑρμηνείας αὐτῶν, ἐξ ὧν συνήγαγεν, ὅτι ῥητῶς ὁρίζεται, ὅτι ὁ ἐπίσκοπος παύεται ὅσάκις οὗτος ἀδυνατεῖ νὰ τελέσῃ ἱεροπραξίας. Ὅθεν φαίνεται περιττὴ ἡ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὑπάρχουσα λέξις « παραιτηθῇ » διότι οἱ κανόνες ὁρίζουσι τοὺς ὅρους τῆς παύσεως τῶν ἐπισκόπων, δὲν ὑπάρχει δὲ λόγος νὰ δυσπιστῶμεν εἰς τὴν σύνοδον περὶ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῶν κανόνων. Περὶ δὲ τοῦ ὁρισμοῦ τῆς συντάξεως τῶν ἀνικάνων καταστάντων ἐπισκόπων συμμερίζεται τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, καὶ προτείνει τροπολογίαν τοῦ προκειμένου ἄρθρου τὴν ἀκόλουθον. « Ἐὰν ἐπίσκοπος, ἕνεκα φυσικῆς τινος ἐπελθούσης αὐτῷ ἐλλείψεως, κατασταθῇ ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, ἀντικαθίσταται, κατὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς συνόδου, παρ' ἑτέρου, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ Γ'. τοῦ παρόντος νόμου ὡρισμένα· εἰς αὐτὸν δὲ χορηγεῖται περίθαλψις διακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα. »

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, ὅτι εἶναι πολὺ τὸ ἥμισυ τοῦ διδομένου εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ, ἐπειδὴ φρονεῖ, ὅτι τοῦτο θέλει παρακινήσει πολλοὺς νὰ παραιτηθῶσιν· ἔφερε δὲ καὶ δύο παραδείγματα ἐπισκόπων προτιμησάντων τὴν ἡσυχον διαιταν, καὶ τὴν ἐκ τῶν ἐπισκοπικῶν χρεῶν ἀπαλλαγήν, καὶ ἐπρότεινε νὰ ὁρισθῇ μόνον τὸ 1/3 τῆς μισθοδοσίας των. Καὶ τοῦτο δὲ, ἕνεκα τῶν οἰκονομικῶν ἡμῶν περιστάσεων, νὰ μὴ πληρόνῃ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον, ἀλλ' ὁ ἀντικαθιστάμενος εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ κατασταθέντος ἀνικάνου ἐπισκόπου· διότι, ὡς ὁ υἱὸς ὁ κληρονομῶν τὸν πατέρα ὀφείλει νὰ γηροκομήσῃ αὐτὸν, οὕτω καὶ ὁ διαδεχόμενος τὸν ἐπίσκοπον, δίκαιον εἶναι νὰ περιθάλψῃ τὰ γηρατεῖα αὐτοῦ· δὲν εἶναι δὲ δύσκολον διότι μίγας εἶναι ὁ ὁρισθεὶς μισθὸς, καὶ οὐ μικραὶ αἱ ὠφέλειαι τῶν ἐπισκόπων.

Μηδενὸς δὲ συμψηφισθέντος τὴν πρότασιν ταύτην, ἀπεκλείσθη τῆς συζητήσεως, ἀπορριφθεῖσα.

Ἄλλος δ' ἐξ ἐναντίας ὑπεστήριζεν, ὅτι μικρὰ εἶναι ἡ ὁριζομένη σύνταξις τῶν 200 δραχ. εἰς γέροντας ἀδυνάτους, καὶ εἰς μυρίας ἀνάγκας ὑποκειμένους, καὶ πολλῶν πραγμάτων χρείαν ἐχοντας,

καὶ ἰατρῶν ἐπισκέψεις, καὶ περιθάλψεως πλειοτέρας, καὶ ὑπηρέτας καὶ τὰ παρόμοια. Ἐπρότεινε δὲ νὰ ὁρισθῇ εἰς 300 δραχ. ἢ τοὐλάχιστον εἰς 250· διότι ὁ κατασταθεὶς ἀνίκανος ἔχει ἀνάγκην μεγαλητέρας δαπάνης.

Μετά τινα δὲ μικρὰν συζήτησιν περὶ τῆς ἀνάγκης ἵνα ὁρισθῇ ἐν τῷ νόμῳ ἡ μισθοδοσία· συνομολογηθέντος τούτου, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται μηνιαίαν σύνταξιν 250 δραχμάς. Ἡ δὲ βουλὴ ἀπέρριψε μὲν αὐτὴν, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως ὡς μηνιαίαν σύνταξιν τῶν ἀνικάνων καταζάντων ἐπισκόπων 200 δραχμάς.

Μετὰ ταῦτα δὲ οἱ μὲν ἐπεθύμουν νὰ τεθῇ ἡ ὁρισθεῖσα σύνταξις ἐν τῷ ἄρθρῳ τοῦ νομοσχεδίου, καὶ νὰ παραδεχθῶσιν αὐτὸ, οἱ δ' ἐν τῷ ἄρθρῳ τοῦ νομοσχεδίου ὑπεστήριζον τὴν ἀνωτέρω προταθεῖσαν τροπολογίαν· ὁ πρόεδρος ὅθεν ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται ταύτην.

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, κατ' αἴτησιν πλειόνων τῶν δέκα βουλευτῶν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Δ. Δαπουσιάδου καὶ Γ. Ῥεβελιώτου, ἐξήχθη, ὅτι ἡ βουλὴ παραδέχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, τὴν ῥηθεῖσαν τροπολογίαν διὰ ψήφων 38 πρὸς 32, ἀρνηθέντος ἑνὸς ψήφου.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ε'. ἄρθρου τοῦ περὶ τοῦ ἐπισκοπῶν νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὸν
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Σ. Βλάχος	»
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Π. Ῥάγκος	Ο.
Θ. Γρίβας	Ν.	Ι. Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Μαυρομιχάτης	Ο.	Α. Γεωργαντᾶς	ἀπὸν
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Δαπουσιάδης	Ο.
Γ. Γουλιμᾶς	Ο.	Τσανετ. Γρηγοράκης	Ο.
Π. Δ. Καμπάνης	ἀπὸν	Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ
Μ. Α. Καΐρης	Ο.	Γ. Κονδύλης	Ν.
Δ. Τσάκρης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Φασίτσας	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ο.	Ι. Χαραμᾶς	Ο.
Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Κρανιδης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κωλέττης	ἀσθενὴς	Ι. Γωλδάσης	ἀπὸν
Α. Μεταξᾶς	»	Δ. Ζῶτος	Ο.

Νῖκος Θέου	ἀπών
Α. Γουζούασης	Ν.
Α. Βιλαέτης	ἀπών
Α. Κρεστενίτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἀπών
Ι. Κλίμακας	Ν.
Σίλβεστρος Στερανάκης	Ν.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Μαρκεζίνης	»
Α. Γ. Τσάνος	Ν.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Β. Καραγιάννης	Ν.
Β. Πετιμεζᾶς	Ν.
Α. Πετιμεζᾶς	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.
Η. Παπαδαῖος	Ν.
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ν. Φλίσσας	ἀπών
Π. Ι. Κυριακός	ἐν ἀδείᾳ
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»
Α. Νοταρᾶς	»
ΕὐθύμιοςΚανελλόπουλος	ἀπών
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	»
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ο.
Σ. Πάγκαλος	Ο.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ο.
Δ. Πλαπούτας	ἀπών
Κ. Δελιγιάννης	Ο.
Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βαρβιτσιώτης	Ο.
Γ. Φεγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Δερνιτσιώτης	Ο.
Κ. Τ. Σαντας	Ο.
Μελέτης Χ. Μελέτη	ἀπών
Π. Βάρβογλης	Ο.
Ρ. Παλαμίδης	ἀπών
Γ. Ῥεβελιώτης	Ο.
Β. Δημητρακόπουλος	Ο.
Π. Παπατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	»
Π. Δαρειώτης	»
Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Φαρμάκης	Ο.
Κ. Βεΐκος	Ν.
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ο.
Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.
Γ. Κάνδυας	ἀπών
Σ. Βασότσης	»
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μαυρομιχάλης	Ο.
Δ. Πικουλάκης	Ο.
Χ. Καπετανάκης	Ο.
Κ. Ζαρειφόπουλος	ἀπών
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ο.
Α. Καλαμογδάρτης	ἀπών
Δ. Τσερτίδης	Ο.
Δ. Κουμανιώτης	Ο.
Σ.Δογοθετόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Παππακ. Τσαμάλας	ἀπών
Μ. Γ. Σχινᾶς	ἠρνήθη ψῆφον
Γ. Μπάστας	Ν.
Φιλ. Ἰωάννου	ἀπών
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	ἀπών
Κ. Προβελέγιος	»
Ι. Ταταράκης	»
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	»
Ν. Κυλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Σταμάτιος Δάῤῥας	Ο.

Ἀμβρόσ. Σκαραμαγκᾶς	Ο.
Ι. Στάϊκος	Ν.
Α. Παππατσόρης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπών
Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Λ. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Δρόσος	Ο.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δοκὸς	Ν.
Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Κουνταυριώτης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Γ. Γριζάνος	Ο.
Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	Ν.
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ε. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Κανάρης	Ο.
Γ. Σταματάρας	ἀπών

ὥστε ὡς ἔνατον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ἐτέθη τόδε·

Θ'.

« Ἐὰν ἐπίσκοπος, ἕνεκα φυσικῆς τινος ἐπελθούσης αὐτῷ ἐλλείψεως, κατασταθῇ ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, ἀντικαθίσταται, κατὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς συνόδου, παρ' ἑτέρου, κατὰ τὰ ἐν τῷ Γ'. ἄρθρῳ τοῦ παρόντος νόμου ὡρισμένα· εἰς αὐτὸν δὲ χορηγεῖται περίθαλψις διακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα. »

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη τὸ ΙΑ. ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, καὶ τὸ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἴ. ἄρθρον, ὅμοιον μὲ τὸ τοῦ νομοσχεδίου ἀλλὰ περιέχον προσέτι ἐν τέλει τὴν φράσιν « ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου, καὶ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ παραδόσεων. »

Ἐπειδὴ δ' ἡ περὶ τούτων συζήτησις ἐγένετο ἐν τῇ προτεραίᾳ συνεδριάσει, ἠρωτήθη ἡ βουλὴ ἂν παραδέχηται τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. Ἰ'.

« Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν σεβασμιωτάτων ἐπισκόπων θέλει ἐκδώσει ἡ Κυβέρνησις ἰδιαίτερον διάταγμα, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς συνόδου τῆς ἐκκλησίας τοῦ Βασιλείου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ παραδόσεων. »

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη συνημμολογημένον τὸ σύναλον τοῦ νομοσχεδίου, ὡς ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ἔχον οὕτως·

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν καὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῶν.

Α'.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπισκοπῶν, ἀκυρουμένης τῆς μέχρι τοῦδε ὑπαρχούσης διαιρέσεως, προσδιορίζεται εἰς εἰκοσιεννέα.

Β'.

Αἱ ἐν τῷ βασιλείῳ ἐπισκοπαὶ εἶναι αἱ ἑξῆς·

ά. Ἐν τῷ Νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας δύο.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀττικῆς, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, Μεγαρίδος καὶ Αἰγίνης· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως Ἀθῆναι.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Βοιωτίας, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Θηβῶν καὶ Λεβαδείας· καθέδρα Θῆβαι.

β'. Ἐν τῷ νομῷ Εὐβοίας δύο.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Χαλκίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου, μὲ τὰς νήσους Σκιάθου, Σκοπέλου καὶ Ἀλωνήσου· καθέδρα Χαλκίς.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Καρυστίας, περιλαμβάνουσα τὴν ἐπαρχίαν Καρυστίας καὶ τὴν νῆσον Σκύρον· καθέδρα Κάρυστος.

γ'. Ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος δύο.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Φωκίδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος· καθέδρα Ἀμφισσα.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Φθιώτιδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ Λοκρίδος· καθέδρα Λαμία.

δ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας τρεῖς.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀκαρνανίας, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδραν Βόνιτσα.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Εὐρυτανίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Εὐρυτανίαν καὶ Ναυπακτίαν· καθέδρα Καρπενήσιον.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Αἰτωλίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Μεσολόγγιον καὶ Τριχωνίαν· καθέδρα Μεσολόγγιον.

ε. Ἐν τῷ νομῷ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας τρεῖς.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀργολίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ναυπλίας καὶ Ἄργους· καθέδρα Ναύπλιον.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Κορινθίας, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας· καθέδρα Κόρινθος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Ὕδρας, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ὕδρας, Πετσῶν, Ἐρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας· καθέδρα Ὕδρα.

ς'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος τρεῖς.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀχαΐας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Πατρῶν καὶ Αἰγιαλείας· καθέδρα Πάτραι.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἠλείας, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα ὁ Πύργος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Καλαβρύτων, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Καλάβρυτα.

ζ'. Ἐν τῷ Νομῷ Ἀρκαδίας δύο.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Μαντινείας, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Μαντινείας καὶ Κυνουρίας· καθέδρα Τρίπολις.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Γόρτυνος, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Γόρτυνος καὶ Μεγαλουπόλεως· καθέδρα Δημητσάνα.

η. Ἐν τῷ Νομῷ Μεσσηνίας τρεῖς.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Μεσσηνίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης· καθέδρα Καλάμαι.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Πυλίας, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Πύλος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Τριφυλίας, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας· καθέδρα Κυπαρισσία.

θ'. Ἐν τῷ Νομῷ Λακωνίας τέσσαρες.

Ἡ ἐπισκοπὴ Λακεδαίμονος, περιλαμβάνουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Σπάρτη.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας· καθέδρα Μονεμβασία.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Γυθείου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας· καθέδρα Γύθειον.

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Οἰτύλου, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας· καθέδρα Ἀρεόπολις.

ι. Ἐν τῷ Νομῷ Κυκλάδων πέντε.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Σύρου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Σύρου καὶ Κέας· καθέδρα Ἑρμούπολις.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἄνδρου, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Ἄνδρος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Τήνου, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα Τῆνος.

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Νάξου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας, Νάξου καὶ Μήλου· καθέδρα Νάξος.

5. Ἡ ἐπισκοπὴ Θήρας, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· Καθέδρα Φηρά.

Γ'.

Ἑκάστη ἐπισκοπὴ ἔχει ἴδιον ἐπίσκοπον, διοριζόμενον παρὰ τοῦ Βασιλέως κατὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Δ'.

Ἐπίσκοπος μετατίθεται εἰς μόνον χηρεύουσαν ἐπισκοπὴν συγκαταθέσει αὐτοῦ, καὶ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου. Ἀποβάλλεται δὲ τῆς ἐπισκοπῆς μόνον ἐπὶ ἀποδεδειγμένῳ ἐγκλήματι, ἐπάγοντι καθαίρεσιν.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῶν ἐπισκοπικῶν δικαιωμάτων.

Οἱ ἐπίσκοποι λαμβάνουν, ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε λεγομένων κανονικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, ὡς κύριον εἰσόδημα ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου 400 δραχμῶν μηνιαίαν χρηματικὴν χορηγίαν, ἀρξαμένην ἅμα δημοσιευθῇ ὁ παρὼν νόμος.

Ϛ'.

Τὰ μέχρι τοῦδε εἰς τοὺς ἐπισκόπους παρὰ τῶν ἐφημερίων τῶν μονῶν καὶ τοῦ λαοῦ διδόμενα ἐτησίως, λεγόμενα ἐμβατικια, φιλότιμα καὶ λοιπὰ ἐν γένει δικαιώματα καταργοῦνται.

Ζ'.

Οἱ ἐπίσκοποι λαμβάνουσιν, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, τὰ τυχηρὰ αὐτῶν δικαιώματα, τὰ προερχόμενα ἀπὸ πᾶσαν γενομένην ὑπ' αὐτῶν ἰδιαιτέραν ἱεροπραξίαν.

Η'.

Παρεκτὸς τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου Ζ'. ὁρισθέντων, οἱ ἐπίσκοποι λαμβάνουσι προσέτι· ἀ) Διὰ πᾶσαν ἄδειαν γάμου (ἄνευ διαζαλῆς ἐὰν ἦναι Α'. ἢ Β'. ἢ Γ'.) δραχ. 2

β') Διὰ πᾶσαν ἔκδοσιν διαζυγίου » 2

γ') Διὰ πᾶσαν ἔκδοσιν ἀορίστου καὶ ἀνωνύμου ἐπιτιμίου » 2

Θ'.

Ἐὰν ἐπίσκοπος, ἕνεκα φυσικῆς τινὸς ἐπελθούσης αὐτῷ ἐλλείψεως, καταγραφῇ ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, ἀντικαθίσταται, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς συνόδου, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρ. 3 τοῦ παρόντος νόμου ὡρισμένα. Εἰς αὐτὸν δὲ χορηγεῖται περίθαλψις διακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα.

Ι'.

Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν Σεβασμιωτάτων ἐπισκόπων θέλει ἐκδώσει ἡ Κυβέρνησις ἰδιαίτερον διάταγμα, μετὰ γνωμοδότη-

σιν τῆς ἱερᾶς συνόδου τῆς ἐκκλησίας τοῦ Βασιλείου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ παραδόσεων. »

Ἀποπερατωθείσης δὲ τῆς ἀναγνώσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐπιτηρούντων ὡς ψηφολεκτῶν τῶν Κ. Κ. Α. Σκαραμαγκᾶ καὶ Φ. Μαύρου, ἐξ ἧς συνήχθη, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου διὰ ψήφων 65 πρὸς μίαν, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους εἰς ἐπισκοπὰς νομοσχεδίου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Α. Μελετόπουλος	Ν.	Ι. Χαραμῆς	Ν.
Δ. Ὀρεινός	Ν.	Ι. Κρανίδης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Λογιωτατίδης	ἀπών	Ι. Γιολδάσης	»
Θ. Γρίβας	Ν.	Δ. Ζῶτος	»
Ν. Μαυρομμάτης	ἀπών	Νικ. Θέου	»
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Γουζούασης	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Α. Βιλαέτης	ἀπών
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Α. Κρεστενίτης	Ν.
Μ. Δ. Καΐρης	ἀπών	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Δ. Τσάκρης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἀπών
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Ι. Κλίμακας	Ν.
Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ	Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ν.
Ι. Κωλέττης	ἀσθενείς	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μεταξᾶς	»	Θ. Μαρκεζίνης	»
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπών	Α. Γ. Τσάνος	Ν.
Σ. Βλάχος	»	Β. Νικολαΐδης	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Γ. Γουνρόπουλος	Ν.
Ι. Καραγιαννόπ.	ἀπών	Β. Καραγιάννης	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	»	Β. Πετιμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Α. Λαπουσιάδης	Ν.	Α. Πετιμεζᾶς	Ν.
Τσανετ. Γρηγοράκης	Ν.	Ν. Ἀνδρίκου	Ν.
Δ. Τσιγκουράκος	Ν.	Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Φασίτσας	Ν.	Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπών

Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ
Γεωργ. Νοταρᾶς	»
Α. Νοταρᾶς	»
Εὐθ. Κανελλόπουλος	ἀπὼν
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	»
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Πλαπούτας	Ν.
Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Ν. Μπουκουρας	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βαρδιτσιώτης	Ν.
Γ. Φεγγαρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελ. Χ. Μελέτη	ἀπὼν
Π. Βάρβογλης	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	»
Π. Δαρειώτης	»
Νικήτ. Σταματελόπ.	ἀσθενὴς
Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Φαρμάκης	Ν.
Κ. Βέικος	Ν.
Μ. Ἰατρός	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Γ. Κάνδυας	ἀπὼν
Σ. Βαρώτσης	»
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Δ. Πικουλάκης	Ν.
Χ. Καπετανάκης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Α. Καλαμογδάρτης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Τσερτίδης	»
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	ἀπὼν
Παππακώς. Τσαμάλας	»
Μ. Γ. Σχινᾶς	»
Γ. Μπάστας	Ν.
Φ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	ἀπὼν
Κ. Προβιλέγιος	»
Ι. Ταταφάκης	»
Ἀδριαν. Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	»
Ν. Καλλέργης	»
Σταμάτιος Δάρρας	ἀπὼν
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Στάϊκος	Ν.
Α. Παππατσόρης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν
Ι. Τσαμαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Δρόσος	ἀπὼν
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δασὸς	Ν.
Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Κουντουριώτης	»
Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Γ. Γριζάνος	Ο.
Ι. Γαρδύκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	Ν.
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Κανάρης	Ν.
Γ. Σταματάρας	ἀπὼν

Μετὰ ταῦτα ὁρίσας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως, γενησομένης τὴν 20 Ἰανουαρίου, τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελέτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

Ὁ πρωτοβρεύσας πρεσβύτερος
Ἰωάν. Τομαρᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΘ'.

Τῆς 20 Ἰανουαρίου

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἐβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παόντων μὲν 86 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 8, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων καὶ δι' ἀδείας ἀποδημούντων γραμματέων, ἐκαλέσθησαν οἱ νεώτεροι τῶν παόντων κατὰ τὸν κανονισμὸν Κ. Κ. Γ. Ῥεβελιώτης καὶ Α. Λαπουσιάδης.

Ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς συμπτισθείσης ἤδη εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νομοσχεδίου εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, συνελθοῦσα καὶ σκεφθεῖσα ἐπ' αὐτοῦ, συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ταχείαν ἐπιψήφισίν του, καθόσον θεωρεῖ αὐτὸ λίαν ἀναγκαῖον, πρὸς διατήρησιν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, αἵτινες ὑπόκεινται καὶ εἰς διαφόρους κοινωφελεῖς ὑποχρεώσεις.

Τὸ 1 ἄρθρ. παραδεκτόν· μετὰ τὰς λέξεις δὲ ομὴ ὑπερβαίνοντα τὸ πεντηκοστὸν τῆς » προσετέθη ἡ λέξις « τρεχούσης· » καὶ ταῦτα πρὸς ἀποφυγὴν παραπόνων τῶν ἐμπορευομένων.

Εἰς τὸ 3 ἄρθρον μετὰ τὰς λέξεις «ἐπὶ δὲ τῶν διὰ θαλάσσης » προσετέθησαν αἱ λέξεις « ἀπ' ἐκτὸς τοῦ κράτους ἀτελωνίστων»

ὡσαύτως εἰς τὸ τέλος τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἐνεκρίθη ἡ ἀκόλουθος προσθήκη « τῶν ἐκ μεταφορᾶς δὲ τελωνισμένων καὶ ἀπ' ἐντὸς τοῦ κράτους εἰσαγομένων πρὸς καταναλωσιν εἴς τινα δῆμον, τὸ τέλος τοῦ δασμοῦ πληρόνεται κατὰ τὴν τελωνιακὴν διατίμησιν, ὁσάκις ῥητῶς κατὰ σταθμὸν ἢ μέτρον προσδιορίζεται ὡρισμένον δι' αὐτὰ ποσόν· τῶν δὲ ὑπαγομένων εἰς τὸν γενικὸν κανόνα, καὶ πληρονόντων ἀορίστως ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν, καὶ τούτων θέλει προσδιορίσει τὸ δημοτικὸν συμβούλιον δι' ἕκαστον εἶδος τὸ τέλος. »

Ἡ προσθήκη αὕτη ἐνεκρίθη ἀναγκαία, καθόσον τὰ εἰσαγόμενα εἰς τοὺς δήμους ὤνια καὶ ὑποκείμενα εἰς τὸν δασμὸν, τὰ περισσότερα εἰσάγονται ἐκ μεταφορᾶς ἀπ' ἐντὸς τοῦ κράτους διὰ τὰ ὁποῖα δὲν πληρόνεται τελωνιακὸν τέλος, ὡς ἅπαξ τελωνισθέντα εἰς τὴν πρώτην εἰσαγωγήν των. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐκρίθη πολὺ ἀναγκαῖον, πρὸς ἀπορυγὴν καταχρήσεων ἐκ μέρους τῶν ἐμπόρων, εἰς οὓς εἶναι εὔκολον, ὁσάκις δὲν πληρόνουν τελωνιακὸν δικαίωμα, νὰ ἐλαττόνουν ἐπὶ πολὺ τὴν ἀγοραίαν τῶν ὠνίων τιμὴν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς πληρωμῆς τοῦ τέλους τοῦ δασμοῦ.

Ἀπὸ τὸ 5 ἄρθρ. ἐνεκρίθη ἡ ἀφαίρεσις τῶν λέξεων « καὶ εἰς αὐτὰ τὰ μὴ πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν χρησιμεύοντα » καθότι ἀντίκειται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀ. ἄρθρου τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἥτις πρεσβεύει καὶ δικαίως, ὅτι ὁ εἰσπραττόμενος δασμὸς ἀπὸ τὰ καταναλισκόμενα ὤνια, πρὸς ὄφελος τοῦ δήμου, πρέπει νὰ πληρόνηται ἀπὸ τοὺς καταναλωτὰς τοῦ αὐτοῦ δήμου, εἰς οὓς πάλιν ἐμμέσως, καθὸ μέλη τοῦ δήμου, προσγίνεται ὄφελος ἐκ τῆς φορολογίας ταύτης. Δὲν εἶναι δὲ δίκαιον ἄλλων ἀπόρων δήμων καταναλωταὶ νὰ συντρέχουν ἐκ τοῦ ὑστερήματος πρὸς πλουτισμὸν ἑνὸς ἢ δύο δήμων τοῦ κράτους· περὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ ἀντικειμένου εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ἀπὸ 20 Αὐγούστου 1845 ΙΕ'. νόμου, καὶ τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1846 ΚΘ'. νόμου, τοῦ κυρώσαντος ἐκεῖνον τοῦ 1845, ἔγεινε πολὺς λόγος ἐν τῇ Βουλῇ καὶ δὲν παρεδέχθη.

Μεταξὺ τοῦ ἀ. καὶ β'. παραγράφου τοῦ 10 ἄρθρ. ἐνεκρίθη ἡ ἀκόλουθος προσθήκη· « ὁ ἀρμόδιος δήμαρχος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτηρῇ διὰ τῶν ὑπαλλήλων του τὴν ἀκρίβειαν τῆς εἰσπράξεως, καὶ συνεξακουόμενος μετὰ τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς, προλαμβάνονται ἐνδεχόμεναι καταχρήσεις πρὸς ζημίαν τοῦ δημοσίου ταμείου. » Ἡ προσθήκη αὕτη ἐκρίθη ἀναγκαία, καθόσον, δυνάμει τοῦ 40 ἄρθρου τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ὁ δήμαρχος εἶχε τὸ ἀπεριόριστον δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως τῆς εἰσπράξεως· ἤδη

ὅτε αὕτη μεταβαίνει εἰς ἄλλο πρόσωπον, δὲν εἶναι δίκαιον διὰ τῆς διατάξεως ταύτης νὰ ὑστερηθῇ καὶ τὴν ἐπιτήρησιν εἰς ἀντικείμενον, ὅπερ οὐσιωδῶς ἀποβλέπει τὰ συμφέροντα τοῦ ὁποίου προΐσταται δήμου.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ 12 ἄρθρου ἐνεκρίθη νὰ προστεθοῦν αἱ λέξεις· « πληρονομέου τοῦ δημοτικοῦ τῆς εἰσφορᾶς δικαιώματος παρὰ τοῦ παραγωγοῦ. » Ἡ ἐπιτροπή σας διὰ τῆς προσθήκης ταύτης οὐδένα ἄλλον προέθετο σκοπὸν, εἰμὴ νὰ καταστήσῃ δυνατὴν τὴν εἴσπραξιν τῆς δημοτικῆς εἰσφορᾶς διὰ τὰ ἀντικείμενα ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων ἡ φορολογία ἐνεργεῖται εἰς τὰ τελωνεῖα. Εἶναι δὲ ἀδύνατον εἰς τοὺς μεσογείους δήμους νὰ εἰσπραχθῇ ἡ εἰσφορὰ αὕτη ἀπὸ τοὺς ἀγοραστὰς, οἵτινες θέλοντες ν' ἀποφεύγουν τὴν πληρωμὴν, νόμιμον καὶ εὔλογον θέλουν προτείνει πρόφασιν ὅτι ὀφείλουν εἰς τὴν ἐξαγωγὴν νὰ πληρώσουν τὰ τέλη, καὶ ἐκτὸς τούτου, καὶ σύγχυσις θέλει συμβαίνει μεταξὺ τῶν διαφόρων τούτων ἀγοραστῶν.

Αἱ εἰς τὸ τέλος τοῦ 13 ἄρθρ. λέξεις « τὰ ἔξοδα τῆς ἀποθηκεύσεως αὐτῶν λογίζονται ἐτροπολογήθησαν ὡς ἑξῆς· « Τὸ ἐνοίκιον τῆς ἀποθήκης λογίζεται » καὶ τοῦτο διότι ὁ δῆμος δὲν ἔχει ἀνάγκην, ἀφοῦ ἐκποιηθῶσιν οἱ καρποὶ τοῦ δημοσίου, νὰ διατηρῇ τὸ αὐτὸ προσωπικὸν εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 18 Ἰανουαρίου 1847.

Ὁ εἰσηγητὴς Εὐστ. Μ. Παρίσης. »

Ἐξέθηκέ τις ὅτι διεδόθη καὶ ὑπό τινος τῶν Βουλευτῶν ἐλέχθη κατ' αὐτὰς, ὅτι αὐτός τε καὶ ὁ συναδελφὸς Κ. Ν. Κριεζώτης δὲν ὑποστηρίζουσι πλέον τὸ ὑπουργεῖον, διότι τοῦτο δὲν ἐδύνατο νὰ ἀνεχθῇ ἐπὶ πλέον τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῶν· καὶ ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔλαβον παρ' αὐτοῦ 36000 δραχ. ἀντὶ τῆς ψήφου αὐτῶν. Διὰ τοῦτο ἀνασκευάζων αὐτὸ ἀπεβεβαίωσεν ὅτι ἀντὶ οὐδενὸς τὰς ψήφους ἀντήλλαξάν ποτε, μηδέν ποτε λαβόντες ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ, καὶ ἐπροκάλεσε τοὺς θέλοντας νὰ ἐξετάσωσι τὰ περὶ τῆς ἀληθείας τῆς βεβαιώσεως ταύτης ἐν τοῖς ὑπουργείοις. Προσέθηκε δ' ὅτι ἐπ' οὐδεμιᾷ αἰτίᾳ ἄλλῃ ἀπεσπάσθησαν, καὶ βαθμοὺς τοὺς ἀρμόζοντας ἔχοντες καὶ περιουσίαν ἱκανὴν, ἀλλ' ἵνα κατὰ συνείδησιν βουλεύωνται περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων. Ἐπαναλαβὼν προσέτι καὶ τὴν πρότασιν αὐτοῦ, τὴν πρό τινων ἡμερῶν γενομένην, πρὸς ἐπερώτησιν τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ διὰ τὴν βραδύτητα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἔργασιών τῆς ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων ἐπιτροπῆς, ἀντείπεν εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν λεχθέντα, ὅτι

δὲν εἶναι ἀληθὴς ἡ αἰτία τῆς μήπω ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐκ τῆς μήπω ἀρίξεως τῶν μελῶν αὐτῆς· διότι πλεῖστοι ἐλθόντες ἐνταῦθα ἐπὶ ἕτος ὁλόκληρον παρέμειναν, ἠναγκάσθησαν δὲ νὰ ἀναχωρήσωσιν ἱκανὰ δαπανήσαντες· ἐπειδὴ δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐνοικιασθέντος ἔκτοτε καταστήματος αὐτῆς, καὶ ὑπὲρ τῶν διορισθέντων γραμματέων ἱκανὰ τὸ δημόσιον δαπανᾷ, πρὸς δὲ καὶ διὰ ψηφίσματος ἐνετείλατο ἡ Συνέλευσις ἵνα τοιαύτη συσταθῇ πρὸς δικαίωσιν τῶν μήπω δικαιωθέντων ἀγωνιστῶν, πρέπει νὰ καλεσθῇ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ἵνα παρευρεθῇ καθ' ὡρισμένην ἡμέραν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐξηγήσῃ τὰς αἰτίας τῆς μήπω ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ὅπως δυνηθῶσι καὶ οἱ Βουλευταὶ νὰ δικαιωθῶσιν εἰς τὰς ἐντολεῖς αὐτῶν.

Μετὰ τὸν πρόεδρον κοινοποιήσαντα, ὅτι, δι' ἀποστολῆς ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως καθ' ἣν ἡ πρότασις αὕτη ἐγένετο, ἐκάλεσεν ἤδη τὸν ὑπουργὸν πρὸς τοῦτο. Ἠρώτησεν ἕτερος τὸν παρόντα ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, ἂν μέλλῃ νὰ ὑποβάλῃ νομοσχέδιον περὶ καθιστερούντων, περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ὁποίου ἐπηγγέλθη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, ὅτε οὗτος διὰ προτάσεως τὸν περὶ τούτου ἐπρότεινε νόμον. Ὁ ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας θέλει ὑποβάλει αὐτόν.

Ὁ πρόεδρος ἐκοινοποίησεν ὅτι ἡ ἐπὶ τῇ προτάσει τινος τῶν Βουλευτῶν ζητηθεῖσα παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν κατάστασις τοῦ λογιστηρίου, καὶ ἡ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν δημοσίων προσόδων μέχρι 31 δεκεμβρίου, εἰσπραχθέντων, καθυστερούντων καὶ ὑπαρχόντων ἐν ταῖς ἀποθήκαις, κατ' εἴδη καὶ ἐπαρχίας, ἐτάλη ὑπ' αὐτοῦ ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ κατετέθη εἰς τὸ γραφεῖον πρὸς γνῶσιν τῶν θελόντων.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ ἔτους **1847** νόμου, καὶ ἐπὶ τοῦ **1** ἄρθρου τοῦ γενικοῦ τῶν ἐσόδων πίνακος, κατ' ἐρώτησιν τινος περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐν τῇ ἐκθέσει φράσεως, « ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1847** διαφέρει τοῦ παρελθόντος, διότι περιέχει ἔξοδα κανονισμένα, ἐνῷ κατὰ τὸ **1846** προϋπελογίσθησαν ταῦτα διὰ τὴν **6**'. ἑξαμηνίαν. Ἐξήγησεν ὅ,τε ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς καὶ ἕτερος ἔτι Βουλευτὴς ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1846** ἐπεψηφίσθη διὰ τὴν **6**'. ἑξαμηνίαν, παρελθούσης τῆς πρώτης πρὶν ἢ συζητηθῇ· ὡς ἐπὶ παραδείγματι ὁ μὲν προϋπολογισμὸς περιεῖχε τὰ ὑπὲρ δέκα νομαρχῶν ἀναλώματα, ἡ δ' ἐπιτροπή τε καὶ ἡ Βουλὴ ἐπεψήφισε τὰ ὑπὲρ τῶν ὑπαρχόντων, μήπω διορισθέντων ἁπάντων· ἐνῷ ὁ ὑπὸ συζήτησιν τοῦ **1847** παριστᾷ ὅλας τὰς δαπάνας καὶ

μείζω διὰ τοῦτο ποσότητα, αἱ δὲ μὴ πραγματοποιηθησόμεναι ποσότητες διὰ τὴν μὴ πλήρωσιν θέσεων θέλουσι καταδειχθῆ ἐν τῷ ἀπολογισμῷ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ἐπανέλαβεν ὁ ἐρωτήσας, ὅτι ἐν πᾶσι τοῖς συνταγματικῶς πολιτευομένοις ἔθνεσι, καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἔτι, τῆς ὁποίας τὸ λογιστικὸν σύστημα καὶ ἐνταῦθα παρεδέχθημεν, ἄρχονται τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπὸ τῶν ἐξόδων, καὶ μετὰ ταῦτα προβαίνουσιν εἰς τὴν τῶν ἐσόδων, κανονίζοντες ταῦτα κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους, διότι πλεῖστα τούτων εἰσὶν ὡρισμένα καὶ κανονικά· ἐνταῦθα δὲ, ἐπειδὴ τὰ ἔσοδα πάντα τυχαῖα εἰσὶ καὶ ὑποθετικά, διὰ τοῦτο καὶ μακροτέρα ἐπ' αὐτῶν βάσανος νὰ γίνηται πρέπει, καὶ αἱ θετικότεραι καὶ ἀκριβέστεραι βάσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ποσῶν νὰ τίθενται, ἵνα εἰς τὸ ὅσον οἷόν τε ἀληθὲς ἀποτέλεσμα φθάνωμεν. Καὶ ὅμως ἡ ἐπὶ τῶν ἐσόδων συζήτησις τυπικὴ καθίσταται, διότι τὰ ἔτη διαδέχονται ἄλληλα, καὶ κατ' ἔτος παρατηρήσεις καὶ ἐντολαὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον δίδονται, οὐδεμία δὲ μεταβολὴ μέχρι τοῦδε ἐγένετο, δύο ἐτῶν παρελθόντων· καὶ, μ' ὅλον ὅτι εὐρὺ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀφίνεται ςάδιον, οὐ μόνον μέτρον τι περὶ τῆς τῶν ὑπαρχόντων ἐσόδων βελτιώσεως δὲν λαμβάνει, ἀλλ' οὐδὲ περὶ τῆς τῶν καταχρήσεων περιςολῆς μεριμνᾷ. Ταῦτα δὲ καὶ ἐκ τῆς τὸν προϋπολογισμὸν συνοδευούσης ἐκθέσεως ἐξάγεται, ἐν ᾗ οὐδὲ σπουδαῖον οὐδ' ἄξιον ἴδεν ἵνα σπουδαίως ἐκθέσῃ τὰ βάσεις ἐφ' ὧν τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων ἐστήριξε· καὶ οὐ μόνον τοὺς πίνακας τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ τῶν βάσεων αὐτῶν, τῶν ἐσόδων ἤτοι τοῦ **1845** καὶ **1846**, δὲν ὑπεβάλεν, ἵνα ὁδηγηθῶμεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ κἂν ἐξήγει ἂν τὰ ἔσοδα προϋπελογίσθησαν ὡς καὶ κατὰ τὸ **1846**. Ἐξ αὐτῆς μάλιστα τῆς ἐκθέσεως καταραίνεται, ὅτι κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ τὸν προϋπολογισμὸν συνέταξε· διότι οὐδ' ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ **1845** καὶ **1846** στηρίζεται, οὐδ' ἐπ' ἐκείνων ἄλλου τινος ἔτους, ἀλλ' ἀλλαχοῦ διετέρησε τὸ καὶ πέρυσι ψηφισθὲν ποσὸν, ἀλλαχοῦ δὲ ἧττον τούτου κατεχώρισε.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἀπαντήσαντα ὅτι δὲν ἐδύνατο νὰ ἔχῃ τὰς καταστάσεις τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ **1846** κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, ὅτε τὸν προϋπολογισμὸν συνέταξαν. Ἐξηκολούθησεν ὁ αὐτὸς ὅτι καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν δύω τελευταίων ἐτῶν ὡς βάσιν τοῦ προϋπολογισ. τῶν ποσῶν ἂν ἐλάμβανον, ἐσφαλμένην ἤθελον καταβάλει βάσιν· διότι πρέπει μὲν νὰ ὁρίσωμεν τὸ ὡς ἔγγιστα εἰσπραχθησόμενον κατὰ τὸ **1847**, ἀλλὰ, λαμβανο-

μένων τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν δύω τελευταίων ἐτῶν ἀντὶ βάσεως, δὲν θέλομεν εἶσθαι ἐγγὺς τῆς ἀληθείας, δυνατοῦ ὄντος νὰ ὦσι ἀμφότερα τὰ παρελθόντα ἔτη εὐτυχῆ ἢ ὅλως δυστυχῆ. Πρὸς τοῦτο ἐθίζουσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον τῶν ποσῶν νὰ στηρίζωνται ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων πενταετίας ἢ κἂν τῶν τελευταίων τριῶν ἐτῶν· οὕτω δὲ καὶ τὸ ὑπουργεῖον νὰ πράξῃ ἔπρεπε, καθ' ὅσον μάλιστα κατὰ τὸ **1845** ἔτος μεγίστη ὑπῆρξεν ἀφορία, κατὰ τὴν ἐντεῦθεν ὁμολογίαν πολλῶν ἐξ ἡμῶν, ἀποδειξάντων ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ ἔτους ἐκείνου ἦσαν τὸ τρίτον μόνον τῶν κατὰ τὸ **1844** εἰσπραχθέντων. Διὰ ταῦτα δὲν ἐδυνάμεθα νῦν νὰ στηριχθῶμεν ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ **1844** καὶ **1845**, διότι ἠθέλομεν προϋπολογίσει ποσὸν κατὰ πολὺ ἧττον τοῦ ἀληθῶς εἰσπραχθησομένου· τόσῳ δὲ μᾶλλον καθόσον ἐκτὸς τῆς ἀφορίας καὶ λάθη πολλὰ καὶ καταχρήσεις πλεῖσται συνέβησαν, τὰς ὁποίας οὐδὲ τὸ ὑπουργεῖον ἀρνεῖται. Καὶ τὸ μὲν ὑπουργεῖον ὡς εἰσπραχθησόμενον ποσὸν ὥρισε δραχ. **5,712,000** πλέον τοῦ κατὰ τὸ πέρυσι ψηφισθέντος κατὰ **288,000** δραχμ. ἐὰν δὲ ληρθῶσιν ὡς βάσις τὰ ἀποτελέσματα τῶν πέντε παρελθόντων ἐτῶν πρέπει νὰ καταχωρισθῇ ποσὸν **6,220,000**· καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο πρέπει νὰ αὐξηνθῇ εἰς **6,842,000**, προστιθεμένου δέκα ἐπὶ τοῖς 0/0 διά τε τὴν ἀνάλογον καὶ γιγαντιαίαν τῆς γεωργίας πρόοδον, καὶ τὴν ἐνηλικίωσιν πολλῶν φυτειῶν· πλέον δηλονότι τοῦ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὁρισθέντος κατὰ **1,130,000**. Ἐὰν δὲ ὡς βάσις ληρθῶσι τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δυστυχοῦς ἔτους **1845**, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου σταλέντα πίνακα, καὶ ληρθῇ οὐχὶ ἡ μεγάλη ἐκ τῆς ἀφορίας ἐλάττωσις, ἀλλὰ τὸ καὶ ἄλλοτε ὑπ' αὐτοῦ ἐγκριθὲν **30** ἐπὶ τοῖς 0/0, ἐξάγεται ὅτι τὸ ὅλον τῆς τιμῆς τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ σημειωθέντων καρπῶν, κατὰ τὴν ἐκεῖ ταχθεῖσαν τιμήν, ἀναβαίνει εἰς **4,163,205**· προστιθεμένης δὲ τῆς ἐκ τῶν τελωνείων εἰσπραττομένης ποσότητος, κατ' αὐτὴν τοῦ ὑπουργείου τὴν σημείωσιν, δραχ. **2,489,000**, καὶ **70,000** δραχ. διὰ τὴν αὔξησιν τῶν διαφόρων προϊόντων, δηλονότι προστιθεμένης τῆς ὅλης ποσότητος **2,579,000**, αὐξάνει τὸ προϋπολογισθησόμενον ποσὸν εἰς **6,712,205**, πλέον τοῦ προϋπολογισθέντος καθ' **1,000,205**. Διὰ ταῦτα εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις τὸ προϋπολογισθὲν ποσὸν εἶναι ἧττον τοῦ πρέποντος καθ' **1,000,000**, καλῶς διαχειριζομένων τῶν πραγμάτων· μ' ὅλον ὅτι καὶ ἡ ὁρισθεῖσα τιμὴ εἶναι λίαν ἐλάσσων τῆς ἀληθοῦς, καὶ ἐὰν ἐλαττωθῇ ἔτι, διότι τὰ ἔσοδα θέλουσιν αὐξήσει.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἀγνοεῖ πρὸς τί θέλει ὠφελήσει ἐὰν πλείω προϋπολογισθῶσι ποσά, ἐν ᾧ ἂν πλείω ὡς εἰσπραχθησόμενα προϋπολογισθῶσι καὶ ὡς ἔξοδα πλείω θέλουσι καταχωρισθῆ. Καὶ ἀληθῶς μὲν καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἀπὸ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἐξόδων ἄρχονται, ἀλλ' ἐκεῖ μὲν τὰ ἔσοδα εἰσὶ κανονικά, ὑπαρχόντων κτηματολογίων, καὶ ἑκάστου τῶν φορολογουμένων ὡρισμένον ποσὸν κεφαλαίων ἔχοντος, τοῦ δὲ δημοσίου ἐπιβάλλοντος ἐπὶ τούτου φόρον κατὰ λόγον τῶν δημοσίων ἀναγκῶν· ἡμεῖς δὲ, μᾶλλον τυχαῖα ἢ κανονικὰ τὰ ἔσοδα ἔχοντες, οὐδὲν τοιοῦτον νὰ πράξωμεν δυνάμεθα, ὀφείλοντες νὰ ῥυθμίζωμεν τὰς ἀνάγκας ἡμῶν κατὰ τὰ ἔσοδα. Οὕτω δὲ καταχωρίζοντες πλείω ἔσοδα, καὶ ἀνάγκας ἔχοντες μείζους, κατ' οὐδὲν θέλομεν ὠφεληθῆ, ἀλλὰ πρὶν ἢ καταδειχθῇ τὸ εἰσπραχθησόμενον θέλομεν ἐπαγγελθῇ περισσεύματα ἐξ ἑκατομμυρίου ἢ καὶ πλειόνων, ὡς καὶ κατὰ τὸ **1844** ἐγένετο, ὅτε κατεδείχθησαν οἱ προϋπολογίσαντες ἠπατημένοι, φανέντος ἐλλείματος ἀντὶ περισσεύματος· ἐν ᾧ ἂν ἧττον τῶν εἰσπραχθησομένων προϋπολογισθῶσι δὲν θέλομεν ζημιωθῆ κατ' οὐδέν. Πρὸς τὰ λεχθέντα δ' ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐπρονόησε καὶ περὶ τῶν εἰσπράξεων καὶ τῆς τῶν καταχρήσεων περιστολῆς, ἀπήντησεν, ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸν γενικὸν λογαριασμὸν τοῦ κράτους θέλει ὑποβάλει, ἐν ᾧ θέλει καταδειχθῆ τό τε ἀποτέλεσμα καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου καταβληθεῖσα ἐπὶ τῶν ἐσόδων προσοχή.

Ἐπέτεγχεν ἄλλος, ὅτι ἀληθῶς ἂν ἐλαμβάνετο ὡς βάσις τὸ ἀποτέλεσμα τῶν πρὸ τοῦ **1845** ἐτῶν τὸ προϋπολογισθὲν ποσὸν μικρὸν ἤθελε καταδειχθῆ καὶ ἄξιον αὐξήσεως· ἂν δὲ ὑπ' ὄψιν ἡ παροῦσα τῶν οἰκονομικῶν κατάστασις ληρθῇ, πρέπει νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν εἴσπραξιν καὶ τοῦ προϋπολογισθέντος διὰ τὸ **1847** ποσοῦ. Καὶ θέλετε μὲν ἀπορήσει ἀκούοντες ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔχει ἔτι τ' ἀποτελέσματα τῶν εἰσπράξεων ἐγγείου φόρου τοῦ παρελθόντος, θέλετε δ' ἐκπλῆ μανθάνοντες ὅτι κατὰ τὴν **31** Δεκεμβρίου ἐβεβαιώθησαν ποσά, ἀντὶ μὲν τῶν προϋπολογισθεισῶν **700,000** δραχ. ἀπὸ τῶν ἀμπέλων, δρ. **173,000**, ἀντὶ δὲ τῶν προϋπολογισθεισῶν ἀπὸ τῶν κήπων καὶ περιβολίων **120,000** μόνον **23,000**, καὶ ἀντὶ τῶν **80,000** ἀπὸ τῶν καπνῶν, μόνον **25,000**, καὶ ἀντὶ τῶν **40,000** ἀπὸ τῶν βαμβακίων, μόνον **23,000** δρ. Καὶ ὅμως δικαιολογοῦσι ταῦτα λέγοντες, ὅτι συμβαίνουσι *διὰ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων*, τὴν ὁποίαν ἐπικαλοῦνται καὶ ὡς αἰτίαν τῆς μήπω ὑποβολῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ κατὰ τὸν Δεκέμβριον κατὰ τὸν περὶ ἐξόδων τοῦ **1846** νόμον· ἀλλὰ τὰ

πάντα ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ ὑπουργείου μετεβλήθησαν, καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ ἀπειράκις μετερρυθμίσθη· διὰ ταῦτα ἂν καὶ διὰ τακτικῆς εἰσπράξεως ἤθελον εἰσπραχθῆ 7,000,000, ἐπειδὴ ὅμως κατὰ τὸ 1845 μὲν ἐξεκαθαρίσθη ὡς εἰσπραχθὲν ποσὸν μόνον ἑκδραχ. 4,500,000, κατὰ δὲ τὸ 1846 δὲν θέλει ἐκκαθαρισθῆ οὐδ' ἐκ 5,000,000, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὸ προϋπολογισθέν. Προσέθηκε δ' ἔτι ὅτι ἐκτὸς τοῦ πρώτου ἄρθρ. καὶ τρίτον ὑπάρχει περιλαμβάνον τὸ ἐκ προικοκτησιῶν πληρονόμεναν 3 ἐπὶ τοῖς 0/0· ἐπειδὴ δὲ καὶ τοῦτο ἀντὶ φόρου ἐγγείου καὶ ἐπικαρπίας δίδοται, διὰ τοῦτο δὲν πρέπει ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων νὰ ἦναι ταῦτα διῃρημένα, ἀλλὰ πρέπει νὰ συγχωνευθῶσιν, ἀρκούσης τῆς ἐν τῷ ἀναλυτικῷ φύλλῳ διαιρέσεως αὐτῶν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀγορεύσας προῆλθεν ἴσως εἰς τὰς ἐπικρίσεις ἐκ τῶν ἀντιρρήσεων, αἵτινες ἐγένοντο πρὸς αὐτὸν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ, θεωροῦντα ὡς ὀλίγα τὰ ἔσοδα, καὶ ἐν τοσούτῳ μηδὲν κατὰ τὴν τῶν ἐσόδων συζήτησιν παρατηρήσαντα. Ὅπως ποτ' ἂν ᾖ, αἱ σκέψεις αὗται δὲν βασίζονται ἐπὶ τῶν πραγμάτων· διότι, καθὼς ἡ ἔκθεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ λέγει, ὅπου τὰ μέχρι τοῦδε γνωστὰ ἀποτελέσματα τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους συνδυαζόμενα μὲ τὰ τοῦ ἔτους 1845· συνεχώρουν ν' αὐξηθῶσι τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1846 σημειωθέντα ποσά, ηὐξήθησαν· ὡς ἐπὶ παραδείγματι, αἱ τὸ ἄρθρον τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, κτλ. καὶ ἂν ἠθέλομεν ὁρίσει μεγαλητέρας τιμὰς, ἠδύναντο ν' αὐξηθῶσιν ἔτι πλέον, ἀλλ' αἱ ὁρισθεῖσαι τιμαὶ δὲν ἐπιδέχονται αὔξησιν, ἐπειδὴ πέρυσιν ἦσαν ὀλιγώτεραι, καὶ οὐδ' εἶναι πιθανὸν ὅτι ὁ σῖτος θέλει πωληθῆ εἰς ὑψηλοτέραν τιμήν. Ἔπειτα, ἂν εἷς τι μέρος πωληται μὲ μεγαλητέραν τιμὴν, εἰς ἄλλο εἶναι εὐωνότερος· δὲν πρέπει δὲ νὰ κάμνωμεν ὑποθετικὰς αὐξήσεις. Πρὸς δὲ τὸν προαγορεύσαντα, ὅστις ἐθεώρησεν ἐλλειπῆ τὴν παροῦσαν τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων κατάστασιν, διότι δὲν εἶναι γνωστὰ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ 1846, ἀπήντησεν, ὅτι εἶναι ἀδύνατον κατὰ τὸ παραδεδεγμένον σύστημα τῆς εἰσπράξεως νὰ ἦναι γνωστὰ τ' ἀποτελέσματα μέχρι τέλους Δεκεμβρίου. Καὶ ἴσως μὲν, ὅτε ἦτον ἐν χρήσει τὸ σύστημα τῶν ἐνοικιάσεων, συνελέγοντο ταχύτερον τ' ἀποτελέσματα, καὶ ὅμως καὶ τότε ἐγίνοντο ἀργοπορίαι· ἤδη δὲ ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος εἶναι φυσικῶς ἐπομένη ἡ βραδύτης τῆς γνώσεως τῶν

ἀποτελεσμάτων. Οἱ ἐλαιῶνες, φέρ' εἰπεῖν, περιέχουσιν εἰσπράξεις μέχρι τέλους Φεβρουαρίου, πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν νὰ γνωσθῶσι τὰ ἐκ τούτων εἰσοδήματα ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου;

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ προϋπολογίζῃ τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα ὅσον ἐνεστι ἐγγυτέρω τῆς ἀληθείας· διότι ἄλλως ὁ σκοπὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀποβαίνει μάταιος. Ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἔλαβε πέντε ἐτῶν εἰσοδήματα, καὶ τοῦτον τὸν μέσον ὅρον ὑπελόγισε διὰ νὰ προσεγγίσῃ εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ παρέβλεψε τὴν ἀρχὴν ὅτι πᾶσα Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ὁρίζῃ τὰ μὲν ἔσοδα κατ' ἐλάχιστον ὅρον, τὰ δ' ἔξοδα κατὰ μέγιστον, ὁσάκις ὑπάρχει ἀμφιβολία· τοιαύτην δ' ἤδη ἀναγνωρίζει καὶ μεγίστην μάλιστα, διότι γίνονται καταχρήσεις αἵτινες καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν προπαρελθοῦσαν ἀπάντησιν εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον συνωμολογήθησαν, ὥστε τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ὁρίσῃ μεγαλήτερον ποτέ. Περὶ δὲ τῆς βεβαιώσεως τῶν εἰσπραττομένων γινώσκει, ὅτι ἡ παρελθοῦσα Κυβέρνησις, ὡς ἐκ τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιάσεως, προεγίνωσκε τ' ἀποτελέσματα τῶν εἰσπραχθησομένων ἀρεύκτως τὸν Ἰούνιον, καὶ ὁρᾷ ἔτι, ὅτι καὶ ἤδη διὰ τοῦ συστήματος τῶν ἐπιστατῶν ἠδύναντο νὰ γνωσθῶσι τ' ἀποτελέσματα ἀπὸ τὸν Δεκέμβριον· ἀλλ' ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων εἶναι τοιαύτη ὥστε ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ εὐχαριστηθῇ καὶ εἰς ταῦτα.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ 1846 δὲν παρετήρησέ τι περὶ αὐξήσεως, διότι, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν ἀφορίαν τοῦ 1845, δὲν ἠδύνατο νὰ προΐδῃ τὴν εὐφορίαν τοῦ 1846, καὶ νὰ προτείνῃ αὔξησιν ἐσόδων· ἀλλὰ πῶς ἡ ἔκθεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ λέγει διαῤῥήδην, καὶ ὁ ὑπουργὸς προφορικῶς συναφώνησεν, ὅτι βάσις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἦτο τὸ 1846, ἐνῷ δὲν εἶναι γνωστὰ εἰσέτι τ' ἀποτελέσματα αὐτοῦ; Διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι ὁ μέσος ὅρος τῶν πέντε ἐτῶν θέλει εἶσθαι τὸ καταλληλότερον μέτρον τοῦ ὁρισμοῦ τῶν ἐσόδων· καὶ κατὰ τῆς διαφορᾶς δὲ τῶν τιμῶν τοῦ σίτου κατηνέχθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρελθόντων ἐτῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἔμελλε νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Βουλὴν περὶ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ 3 καὶ 1 ἄρθρου· μετά τινα ἐξήγησιν, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ βλέπῃ τις ἐκ πρώτης ὄψεως κατ' ἰδίαν διακεκριμένον τὸ ποσὸν τοῦ 3 ἄρθρου, παρατηρήσαντος τοῦ προτείναντος, ὅτι πρέπον εἶναι νὰ γίνηται ἡ διαίρεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ φύσιν τῶν ἐσόδων, δὲν θεωρεῖ ὅμως τὸ τοιοῦτον ἄξιον ψηφοφορίας καὶ δὲν ἐπιμένει. Ἡ Βουλὴ ἐρωτη-

θεῖσα περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἓξ ἄρθρων τοῦ πρώτου κεφαλαίου, παρεδέχθη αὐτὰ δι' ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

«1. Ἔγγειος φόρος καὶ δικαιώματα ἐπικαρπίας 5,712,000:
2. Φόρος τῶν μελισσίων 40,000:
3. Ἔγγειος φόρος 3 ο/ο 92,843:79
4. Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων 1,408,400:
5. » ἐπιτηδευμάτων 196,000:
6. » οἰκοδομῶν 100,000:

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Α. κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς 7,549,243:79, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Γ. Γουλιμῆ καὶ Γ. Γριζάνου, ἐξήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 67.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἓξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Α. Κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, ἀναβαῖνον εἰς δρ. 7,549,243:79, ὡς ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναί, ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ·

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Α. Γεωργαντᾶς	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	ἀπών	Δ. Λαπουσιάδης	Ν.
Γ. Δογιωτατίδης	ἐν ἀδείᾳ	Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν.
Θ. Γρίβας	Ν.	Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Γ. Κονδύλης	Ν.
Ζ. Ι. Βαλβῆς	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Φασίτσας	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Ι. Χαραμῆς	ἀπών
Π. Δ. Καμπάνης	ἀπών	Ι. Κρανίδης	Ν.
Μ. Α. Καΐρης	»	Ι. Γιολδάσης	ἀσθενὴς
Δ. Τσώκρης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Α. Ζῶτος	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Νίκος Θέου	ἀσθενὴς
Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Γουζούασης	ἀπών
Ι. Κωλέττης	ἀσθενὴς	Λ. Βιλαέτης	»
Α. Μεταξᾶς	»	Δ. Κρεστενίτης	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Σ. Βλάχος	»	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ι. Κλίμακας	Ν.
Ι. Καραγιαννόπ.	ἐν ἀδείᾳ	Σίλβεστρος Στεφανάκης	Ν.

Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ	Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	»	Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γ. Τσάνος	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Β. Νικολαΐδης	ἀπών	Κ. Βέϊκος	ἀπών
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Β. Καραγιάννης	Ν.	Ι. Εὐσταθίου	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Α. Πετμεζᾶς	ἀπών	Γ. Κάνδυας	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.	Σ. Βαρότσης	ἀπών
Ἱλ. Παπαδαῖος	ἀπών	Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπών	Δ. Πικουλάκης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ	Χ. Καπετανάκης	ἀπών
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»	Κ. Ζαρειφόπουλος	»
Α. Νοταρᾶς	»	Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Εὐθ. Κανελλόπουλος	ἀπών	Α. Καλαμογδάρτης	ἀπών
Κύρ. Οἰκονομόπουλος	»	Κ. Τσερτιδῆς	»
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.	Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.	Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Δ. Κυριακίδης	ἐν ἀδείᾳ	Παπ. Κώς. Τσαμάλας	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.	Φ. Ἰωάννου	ἀπών
Κ. Δελιγιάννης	ἀπών	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ν. Μπούκουρας	Ν.	Κ. Ἀντωνιάδης	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Κυριωτάκης	Ν.	Κ. Προβελέγιος	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	ἀπών	Ι. Π. Ταταράκης	Ν.
Π. Βαρβιτσιώτης	Ν.	Ἀδριαν. Σωτηρίου	Ν.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.	Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.
Γ. Δερνιτσιώτης	Ν.	Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Τ. Σαντᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτη	»	Ἀμβρόσιος Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Π. Βάρβογλης	»	Ι. Σταΐκος	Ν.
Ρ. Παλαμίδης	Ν.	Α. Παππατσώρης	Ν.
Γ. Ρεβελιώτης	Ν.	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	ἀπών	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	»	Δ. Δρόσος	Ν.
Π. Δαρειώτης	»	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.

Γ. Δοκὸς	Ν.	Ν. Κριεζώτης	Ν.
Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Γ. Κουντουριώτης	»	Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Δ. Χαντσίσκος	Ν.	Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Γ. Γριζάνος	Ν.	Γ. Δ. Σταματάρας	ἀπὼν
Ι. Γαρδίκης	Ν.		

Μετὰ ταῦτα, μὴ οὔσης πλήρους τῆς Βουλῆς διὰ τὴν ἀναχώρησιν πολλῶν, διελύθη ἡ συνεδρίασις τῇ 3 ὥρᾳ Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ ε λ. Χ. Μ ε λ έ τ η ς

Οἱ προσληφθέντες εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐν ἀδείᾳ γραμματέων
Γ. Ρεβελιώτης
Λ. Λαπουσιάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Μ΄.

τῆς 21 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν πρώτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 84 ἀπόντων δ΄ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 8· ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἀπόντας αὐτῶν.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὑπέβαλε τὰς ζητηθείσας πληροφορίας κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως περὶ τινων παραχωρηθεισῶν γαιῶν, καὶ ἐθνικῶν ἄλλων κτημάτων.

Παρετήρησέ τις ἐπὶ τούτου, ὅτι ἡ βουλὴ οὐδὲ κατὰ δόλον οὐδὲ κατ΄ ἀπάτην τὴν ἐκτίμησιν ταύτην ἀνέστειλεν, ἀφορῶσα εἰς μόνα τὰ πράγματα καὶ τὴν τιμὴν φθάσασαν εἰς τὰ 133 ἢ 135 ἐπὶ τοῖς 0|0, ἐνῷ ἡ τῶν γραμματίων ἀξία ἐξέπεσεν εἰς 66 ἐπὶ τοῖς 0|0, κατ΄ ἀπάτην δὲ καὶ δόλον συνάγεται ὅτι ἐνήργησαν οἱ ἐκτιμήσαντες ὑπάλληλοι. Καὶ πρό τινος μὲν ἐπ΄ ἀναφορᾷ τινῶν Τροιζηνίων, προσβαλόντων τὴν παραχώρησιν γαιῶν κατὰ τὴν Τροιζῆνα πρὸς ἐξαργύρωσιν γραμματίου ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Βώκου, δι΄ ἔλλειψιν ἐκτιμήσεως, ἠκύρωσε τὴν παραχώρησιν καλῶς τὸ ὑπουργεῖον· νῦν δὲ, διὰ τῶν δοθεισῶν πληροφοριῶν, λέγεται ὅτι τὰ γραμμάτια ταῦτα ἐξεδόθησαν ὡς ἀντάλλαγμα οἰκοπέδου, καὶ ἐγένετο ἐκτίμησις ὑπό τε τοῦ ἰδιώτου καὶ τοῦ δημοσίου· ἀλλ΄ ἐπειδὴ ὁ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὀνομασθεὶς ἐκτιμητὴς δὲν συνεφώνησε μετὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἰδιώτου, δὲν ὑποχρεοῦται τὸ δημόσιον νὰ παραδεχθῇ τὴν ὑπὸ τοῦ ἰδιώτου, γενομένην ἐκτίμησιν· ἡ ἐκτίμησις δὲ ἀπόκειται εἰς τὴν κυβέρνησιν, καὶ τὸ δικαίωμα ἐπιρυλάσσεται εἰς τὴν βουλὴν ἵνα ἐγρηγορῇ μή τι ὁ ἰδιώτης ζημιωθῇ ἢ δημόσιος πλοῦτος κακῶς διατεθῇ, καὶ ἀκυρόνῃ ἢ οὔ τὴν κυβερνητικὴν πρᾶξιν. Ἐπειδὴ δὲ γνωρίζομεν πῶς αἱ ἐκτιμήσεις ἐνεργοῦνται, πολλὴν πρέπει νὰ καταβάλωμεν προσοχὴν, ἵνα μὴ, ὑπείκοντες εἰς τὸν ἀποδεικνυόμενον τῶν ἐκτιμητῶν δόλον, δωρήσωμεν τὴν ἐθνικὴν γῆν· οὕτως ἀπέχομεν μὲν νὰ ἀδικήσωμεν, ὑπὲρ οὗ αἱ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ δοθεῖσαι πληροφορίαι ἀποβαίνουσιν, ἐκτελοῦμεν δὲ μίαν τῶν ἀποστολῶν ἡμῶν περιστέλλοντες τὰς καταχρήσεις. Παρετήρησε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν περὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς ἐν ταῖς πληροφορίαις περιληφθέντων, ὅτι ἡ βουλὴ δικαίως ἔπραξεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀναγνωρίζουσα μὲν ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἐξοφλῶμεν τὰς ὀφειλὰς ἡμῶν, μηδέποτε δ΄ ἀνεχομένη καὶ τὸν δημόσιον πλοῦτον νὰ δωρῶμεν· καθόσον μάλιστα ῥητὴ ὑπάρχει διαταξις, ἡ τοῦ 16 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος. Ἐπὶ πᾶσιν ἐπρότεινε νὰ σταλῶσιν αἱ δοθεῖσαι πληροφορίαι καὶ τὰ μετὰ τούτων ἐγγραφα εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου συσταθεῖσαν ἐπιτροπὴν, ἥτις νὰ ὑποβάλῃ τάχιστα τὸ ἀποτέλεσμα τῶν σκέψεων αὐτῆς εἰς τὴν βουλήν.

Ἐπήνεγκεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἡ γενομένη ὑπ΄ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐκτίμησις εἶναι ὑποχρεωτικὴ κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον, ὡς ὑπὸ νομομαθῶν ἐπληροφορήθη.

Παρετήρησε δ΄ ἄλλος ὅτι, γενομένων παραπόνων ἐν τῇ βουλῇ περὶ σπουδαίας ὑποθέσεως, παραχωρήσεως ὁπλαδὴ ἐθνικῶν γαιῶν εἴς τινα Λέοντα, ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς προφορικῶς κατὰ τὸ Σύνταγμα τὰ περὶ τούτου εἰς τὴν βουλὴν νὰ γνωστοποιήσῃ ὤφειλεν, ἵν΄ αὕτη ἀποφανθῇ· διότι τὸ συνταγματικὸν δίκαιον στηρίζεται εἰς τὴν διὰ λόγου συζήτησιν, κατὰ τοῦτο διαφέρον τῶν δεσποτικῶν κυβερνήσεων, ἐνεργουσῶν ὅσα νομίζουσιν ὀρθὰ, ἐν ᾧ οἱ κατὰ τὸ πρῶτον πολιτευόμενοι πρὸς τοῦτο ὀφείλουσι καὶ νὰ ἀποδεικνύωσι τὸ ὀρθὸν τῶν πράξεων αὐτῶν· ἐφ΄ ᾧ καὶ πάλαι τῶν δημοσιογράφων τῆς Εὐρώπης κατέκρειναν τὰς ἐπιβολὰς τῶν ἐντολῶν ὑπὸ τῶν ἐντολέων εἰς τοὺς Βουλευτὰς, λόγον ἀκυρότητος τῆς ἐκλογῆς θεωρήσαντες αὐτάς. Ἐκ τούτων ὁρμώμενοι

καὶ συνεζήτησαν ἄλλοτε ἐν Γαλλίᾳ ἂν καὶ βουλευταὶ δύνανται δι' ἐκθέσεων ἐγγράφων νὰ ἀγορεύωσιν, ἀλλ' ἐκεῖ, λαβόντες ὑπ' ὄψιν ὅτι δύνανται νὰ ὦσι βουλευταὶ χαιρόμενοι μὲν τῆς τοῦ λόγου εὐκολίας, δυνάμενοι δὲ τὸ καθήκον αὐτοῖς νὰ ἐκπληρώσωσι δι' ἄλλης τῶν ἰδεῶν αὐτῶν μεταδόσεως, ἐπέτρεψαν τοῦτο ὑπὲρ τῶν βουλευτῶν· οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπουργῶν, ὀφειλόντων ἵνα διὰ τοῦ λόγου συζητῶσιν, ὑποβοηθοῦντες τὴν μνήμην αὐτῶν ἐν ἀνάγκῃ διὰ σημειώσεων.

Ἄλλος δὲ παρετήρησεν ὅτι ἀληθῶς μὲν κατὰ τὸ αὐστηρὸν συνταγματικὸν δίκαιον οὕτως ἔπρεπε νὰ πράττωσι, καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν τῆς λέξεως *συζήτησις*· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ κανονισμοῦ ἐπιτροπὴ ἄρθρον ἐπρότεινεν ἀπαγορεῦον τὴν διὰ γραπτοῦ λόγου συζήτησιν ὑπό τε τῶν βουλευτῶν καὶ ὑπουργῶν, ἡ δὲ βουλὴ τοῦτο ἀπέλειψε, διὰ τοῦτο οὐδὲ παρὰ τῶν ὑπουργῶν πάντοτε τὸν προφορικὸν λόγον ν' ἀπαιτῶμεν δυνάμεθα. Καὶ πικρὸν μὲν ἦτον ἂν οἱ ὑπουργοὶ δὲν ἐγίνωσκον ν' ἀναγινώσκωσιν, οὐδεὶς ὅμως ἀρνεῖται ὅτι γνωρίζουσιν ἐκ πείρας μαθόντες. Ἐπήνεγκε δὲ καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας ὅτι πρέπει νὰ σταλῶσιν αἱ δοθεῖσαι πληροφορίαι εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἐπιτροπὴν, ἵνα τὰς σκέψεις αὐτῆς ὑποβάλῃ καὶ ἐπ' αὐτῶν ἡ βουλὴ συζητήσῃ.

Ἄλλος δ' ἐξέθηκεν ὅτι μετὰ τὸ Σύνταγμα οἱ εἰς τοῦτο ἀντιβαίνοντες νόμοι καὶ διατάγματα εἰσὶν ἄκυρα, καὶ κατὰ τὸ 17 ἄρθρον αὐτοῦ ῥητῶς ἡ ἄνευ νόμου διάθεσις ἐθνικῆς περιουσίας ἀπαγορεύεται· ἐκ τούτου δὲ δηλοῦται, ὅτι τὰ γραμμάτια ταῦτα περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ὁποίων πρόκειται εἰσὶν ἄκυρα. Ἀλλὰ καὶ τότε ἔτι ἰσχύν τινα δὲν εἶχον ἂν οἱ ὑπουργοὶ οἱ πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἀξίως τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν ἐπλήρουν· διότι πᾶς νόμος ἢ διάταγμα, διάθεσιν ἐθνικῆς γῆς ἀφορῶν, εἰς ἐθνικήν τινα ἀπόφασιν ἐστηρίζετο· καὶ ἄλλοι μὲν τῶν νόμων τούτων, ὡς τὰ περὶ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, εἰς ἀποφάσεις τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως στηρίζονται, ἄλλοι δὲ, ὡς ὁ περὶ προικοδοτήσεως, ἐπὶ ὁμοίας τῆς πρώτης συνόδου· ἀλλὰ τὰ διατάγματα, δυνάμει τῶν ὁποίων τὰ γραμμάτια ταῦτα ἐξεδόθησαν, εἰς οὐδεμίαν τοιαύτην στηρίζονται, καὶ αἱ συνέπειαι αὐτῶν διὰ τοῦτο καὶ πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἄκυροι ἦσαν. Καὶ ἂν ὅμως ὑποτεθῶσιν ὡς ἰσχὺν ἔχοντα τότε, μὴ πραγματοποιηθέντα τότε, οὐδὲ νῦν νὰ πραγματοποιηθῶσιν δύνανται, ῥητῶς τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύοντος τὴν ἄνευ νόμου τῆς ἐθνικῆς περιουσίας διάθεσιν.

Ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ σταλῶσιν αἱ δοθεῖσαι πληροφορίαι εἰς

τὴν ἐπὶ τούτου συσταθεῖσαν ἐπιτροπὴν, ἵνα τάχιστα τὰς σκέψεις αὐτῆς εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβάλῃ.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς συσταθείσης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν ζώων ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχεδίου παρεδέχθη καὶ ἐνέκρινεν ἡ ἐπιτροπή σας ὁλοψήφως· ἐπὶ δὲ τῶν καθέκαστα ἐπέφερεν εἰς τινα ἄρθρα τροπολογίας μὲ τὰς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις της, ὡς ἀκολούθως·

Ἐπὶ τοῦ § 4 τοῦ ἄρθρου 1, διαλαμβάνοντος περὶ τοῦ φόρου τῶν χοίρων, παρατηρεῖται ὅτι ἡ ἐποχὴ ἥτις κανονίζεται εἰς τὸν νόμον διὰ τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν λοιπῶν ζώων δὲν εἶναι ἡ καταλληλοτέρα καὶ διὰ τοὺς χοίρους, καθότι τὰ ζῶα ταῦτα τρέφονται καὶ καταναλίσκονται εἰς ὡρισμένον καιρὸν, κατὰ τὸν ὁποῖον μάλιστα ἀπαρίθμησις δὲν ἐνεργεῖται· ἐν ᾧ ὁλοκλήρους ἀγέλας τοιούτων διάφορος ἔμποροι ζώων καὶ κρεοπῶλαι μεταφέρουν ἀπὸ τὰ ἐκτὸς τοῦ κράτους, ἄλλοι δὲ πάλιν ἐξάγουσιν ἐκ τοῦ ἡμετέρου εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἰδίως μάλιστα ἀπὸ τῶν νομῶν τῆς Ἀκαρνανοαιτωλίας εἰς τὴν Ἑπτάνησον, ἀποφεύγοντες τοιουτοτρόπως τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου τὸν ὁποῖον τὰ μένοντα ἐγχώρια δίδουσιν.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνωμοδοτεῖ διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἀφοῦ ὁ ἁρμόδιος καιρὸς πλέον παρῆλθε, νὰ γένῃ καὶ τούτων τῶν ζώων ἡ ἀπαρίθμησις κατὰ τὸ νομοσχέδιον· διὰ τὸ ἑπόμενον ὅμως ἔτος τοῦ 1848 νὰ ψηφισθῶσιν ἀπὸ τοῦδε εἰς τὸν παρόντα νόμον τὰ ἀκόλουθα ἀκροτελεύτια ἄρθρα, καθ' ἃ ἡ ἀπαρίθμησις νὰ γίνηται τοῦ λοιποῦ ἐντὸς τῶν μηνῶν τοῦ Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου τοῦ προτεραίου ἔτους.

« Ἄρθρ. 12. Ὁ ἐπὶ τῶν χοίρων φόρος κανονίζεται αὐτὸς καὶ διὰ τὸ ἔτος 1848· ἡ δὲ ἀπαρίθμησις τούτων θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον τοῦ τρέχοντος ἔτους, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 13. Ὁ φόρος τῶν ζώων τούτων ὡς ἐκανονίσθη ἤδη θέλει εἰσπραχθῇ καθ' ὅλον τὸ κράτος διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ἀπὸ τοὺς ἁρμοδίους ταμίας καὶ τελώνας κατὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον τοῦ ἑπομένου ἔτους 1848. Τῶν δὲ ἐξερχομένων τῆς ἐπικαρπίας θέλει πληρώνεσθαι πρὸ τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 14. Ἐξαιροῦνται τοῦ φόρου· α.) τὰ θηλάζοντα τῶν χοίρων ἕν ἕνα εἰς οἰκόσιτος διὰ ἕκαστον οἰκοδεσπότην.

Ἄρθρ. 15. Ὁ παρὼν νόμος θέλει δημοσιευθῇ κτλ. κατὰ τὸ νομοσχέδιον. »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νομοσχεδίου·

Ἐν πρώτοις ἀντικαθίσταται ἡ 20 Φεβρουαρίου ἀντὶ τῆς 4. ἰδίου, ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον εἰς τὸν πρῶτον παράγραφον τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου, ὡς ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ κτηνοτρόφοι ὀφείλουν νὰ κάμωσι τὰς δηλώσεις των.

Ἡ ἀντικατάστασις αὕτη γίνεται παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς α) διότι ἐντὸς τοῦ τρέχοντος μηνὸς δὲν τελειοποιεῖται ὁ προκείμενος νόμος ἀπὸ τὰς βουλάς, εἰσαχθεὶς παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὴν 9 τοῦ ἰδίου. β) Διότι, καὶ

τοῦτο ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἤθελεν εἶσθαι κατορθωτὸν, ὁ νόμος οὗτος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημοσιευθῇ ἐγκαίρως, ὡς ἔπρεπε, πρὸς γνῶσιν ἁπάντων τῶν κτηνοτρόφων· καὶ γ'.) πολλάκις ὁ Φεβρουάριος μὴν ἀπὸ ὑπερβολικὴν χειμῶνα ἐμποδίζει τὰ ποίμνια, ἐπομένως εἶναι ἄδικον νὰ πληρώσωσι φόρους οἱ κτηνοτρόφοι ἐπὶ ἀπολεσθέντων ποιμνίων.

Ἐπίσης ἐτέθη ἡ ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου μέχρι τῆς 20 Μαρτίου ἀντὶ τοῦ Φευρουαρίου μετὰ τὰς λέξεις « τὸ ἑσπέρας τῆς τελευταίας τοῦ μηνὸς » (ἴδε εἰς τὸν § 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου)· προσέτι ἀφῃρέσε καὶ τὰς λέξεις « ἄνευ ἀναβολῆς » ἐνδιαλαμβανομένας εἰς τὸ αὐτὸν παράγραφον, καὶ ἔθεσαν ἀντ' αὐτῶν ῥητὴν προθεσμίαν τριῶν ἡμερῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὀφείλει ὁ δήμαρχος νὰ παραπέμψῃ τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον· διορθοῦται ἐπομένως τὸ μέρος τοῦτο τοῦ παραγράφου οὕτω· « Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς 15 τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἡμέρας, καὶ παραπέμπεται ἐντὸς τὸ πολὺ τριῶν ἡμερῶν παρὰ τοῦ δημάρχου κτλ. κτλ.»

Τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ θέσῃ ῥητὴν προθεσμίαν τὸ πολὺ τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸν νόμον, διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου ἐκ μέρους τοῦ δημάρχου πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, τὴν ἐθεώρησεν ἡ ἐπιτροπὴ λίαν ὠφέλιμον, τόσον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, καθὼς καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς κτηνοτρόφους, πολλοὶ ἴσως τῶν ἀποίων ἀδιαφοροῦντες πηγαίνουν καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας διὰ νὰ δηλώσωσι τὰ ποίμνιά των.

Προσέθηκεν ὡσαύτως εἰς τὸ τέλος τοῦ τελευταίου παραγράφου τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, καὶ τὴν προσθήκην ταύτην μετὰ τὰς λέξεις « κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου».

« καὶ ἄνευ προηγουμένης ἀδείας περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς του ἀπὸ τὴν προϊσταμένην ἀρχήν.»

Τὴν προσθήκην ταύτην, καὶ τοι ἀντιβαίνουσαν εἰς τὰς θεμελιώδεις βάσεις τῆς νομοθεσίας μας, τὴν ἐθεώρησεν ὅμως ἀναγκαίαν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ τὴν θέσῃ ἐνταῦθα, ἰδίως διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην καὶ μόνην, ἐπειδὴ ἔχουσα νὰ περιστείλῃ τὰς δυσκολίας τὰς ὁποίας τινὲς τῶν δημάρχων ἐπιφέρουν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατασσομένων παρὰ τοῦ νόμου τούτου καθηκόντων των, εἰς τοὺς προσερχομένους πρὸς αὐτοὺς κτηνοτρόφους.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5.

Δὲν ἐθεώρησεν περιττὸν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ προσθέσῃ εἰς τὸ τέλος καὶ τοῦ ἄρθρου τούτου τὰ ἑξῆς· μετὰ τὰς λέξεις « διατάττουν ἐκ συμφώνου νὰ ἐνεργηθῇ ἀπαρίθμησις» καὶ τὰς λέξεις ταύτας· « ἀφοῦ προηγουμένως ζητηθῇ καὶ ἡ περὶ τούτου γνώμη τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου, ὁσάκις αὕτη κριθῇ ἀναγκαία.»

Ἴσως ἡ προσθήκη αὕτη θεωρηθῇ ἄσκοπος ἀπό τινας, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν ἂν ὄχι ἀναπόφευκτον, καθότι περιζάσεις κτηνοτρόφων τὰς ὁποίας ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του δύναται νὰ γνωρίζῃ ὁ δήμαρχος, ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος τὰς ἀγνοοῦν· ἐπομένως ἡ ἐκτίμησις αὐτῆς τῆς ἀνάγκης μένει πάλιν εἰς τοὺς ἰδίους.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6.

Ἡ ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν της ἐκεῖνο τοῦ περισυνοῦ νόμου καὶ τὸ τοῦ εἰσαχθέντος ἤδη, ἐνέκρινε μᾶλλον τὸ πρῶτον τροπολογούμενον ὕστερ

« Ἡ ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον καὶ Μάϊον ἀπὸ ἀπαριθμητὰς καὶ βοηθοὺς διοριζομένους παρὰ τῆς κατ' ἐπαρχίαν διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου· ἀλλὰ δὲν ἀπαγορεύεται νὰ γενῇ καὶ μετὰ ταῦτα ἐξακρίβωσις, ἐὰν ἐγερθῶσιν ὑπόνοιαι, ἢ δοθῶσι πληροφορίαι περὶ ὑποκρύψεως ἢ ὑπεκφυγῆς. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν συνακολουθούντων αὐτῷ βοηθῶν, καὶ ἓνὸς ἢ πλειοτέρων μαρτύρων προσκεκλημένων παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου, ἂν θέλῃ, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν καὶ τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν ἐντὸς τριῶν ὡρῶν τὸ ὄρθρου τερον, τὸ ὁποῖον ἔχει πλήρη ἰσχύν, ἕως οὗ ἀποδειχθῇ ὡς πλαστόν. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο διευθύνεται εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν, παραπέμπων αὐτὸ εἰς τὸν παρὰ τοῖς πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου ἢ πλημμελειοδικείου.»

Τὸ ὑπουργεῖον ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ θεωρεῖ ἀτελεσφόρητον τὴν προσαγωγὴν μαρτύρων, πρὸς δὲ καὶ ματαίαν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ νόμου· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ χωρὶς νὰ προσβάλῃ τὴν δίκαιαν ἐμπιστοσύνην τῶν ἀπαριθμητῶν, οὐχ ἧττον θεωρεῖ ἀναγκαῖον καὶ ἐν τοιοῦτον δικαίωμα διὰ τὸν κτηνοτρόφον νὰ προσαγάγῃ μάρτυρας ἂν τύχῃ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10.

Ἀπὸ τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ νομοσχεδίου ἀφαιρεῖται ὁ μὴν Ἀπρίλιος ὡς ἀκατάλληλος, καὶ τίθεται πρῶτος ὁ Μάϊος μέχρι 15 Ἰουνίου διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου.

Οἱ κτηνοτρόφοι χωρὶς νὰ ἀμφιβολίαν, ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, ὅταν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ πληρώσωσι τὸν φόρον τῶν ποιμνίων των, ἂν δὲν ὑστερηθῶσι τὰ πλέον κατεπείγοντα δι' αὐτοὺς καὶ τὰ ποίμνιά των ἔξοδα, ὅταν μάλιστα ἐξερχόμενοι τοῦ χειμῶνος, καθ' ὃν ἔχουν περισσοτέραν δαπάνην καὶ μεγαλητέραν δυσκολίαν, περιμένουσι τὸν μῆνα τοῦτον Ἀπρίλιον διὰ νὰ πωλήσωσι ἀρνία τινα καὶ ἀσήμαντα εἰσοδήματα, διὰ νὰ ἐξοικονομήσωσι τὰ πρῶτα καὶ ἀναπόφευκτα ταῦτα ἔξοδά των.

Ὅθεν διορθοῦται τὸ ἄρθρον ὡς ἀκολούθως·

« Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρώνεται ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαΐου μέχρι 15 Ἰουνίου, τῶν δὲ ἐξερχομένων τοῦ κράτους κτλ. κτλ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11.

Καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου, ἡ ἐπιτροπὴ ἐπήνεγκε τὰς ἑπομένας τροπολογίας.

Ὡς πρὸς τὰ παράπονα περὶ τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων, ἤθελεν εἶσθαι καταλληλότερον νὰ κρίνωνται καὶ ν' ἀπαφασίζωνται ταῦτα ὁριστικῶς, ὄχι πλέον ἀπὸ μόνην ὡς μέχρι τοῦδε τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπὸ ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἀπὸ τὸν Νομάρχην ἢ Ἔπαρχον, τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον καὶ τὸν εἰρηνοδίκην τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας. Διὰ τοῦ νέου τούτου τρόπου τῆς διεκδικάσεως τῶν παραπόνων, θέλομεν ἔχει περισσοτέρας ἐγγυήσεις διὰ τὴν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης· διότι ὄχι ὀλίγον θέλουν συντελέσει αἱ γνώσεις τῶν ἀνωτέρω, ἐπὶ ἀντικειμένων μάλιστα, περὶ τῶν ὁποίων ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των θὰ γνωρίζωσι· ἐπομένως θέλομεν ἀποφύγει καὶ πολλὰ παράπονα, ἅτινα ἔλαβον χώραν κατὰ τὸ παρελθὸν ἀπὸ τὴν πρὸς τοῦτο διαγωγὴν τινων ὑπαλλήλων,

Τίθενται κατὰ συνέπειαν εἰς τὸ ἄρθρον μετὰ τὰς λέξεις « τὰ δὲ περὶ » τοποθετήσεως παράπονα κρίνει καὶ ἀποφασίζει ὁριστικῶς » αἱ λέξεις, « ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἀπὸ τὸν Νομάρχην ἢ ἔπαρχον, τὸν οἰκονομικὸν » ἔφορον καὶ τὸν εἰρηνοδίκην τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, εἰς τὴν » περιφέρειαν τῆς ὁποίας ἐμπεριλαμβάνονται αἱ βοσκαὶ κ.τ.λ. » Ἐξαλειφομένων ἀπὸ τὸ Νομοσχέδιον τῶν λέξεων « ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ τῆς ἐπαρχίας. »

Πρὸς δὲ ἐπιτευξῆ καὶ τούτου δοθέντος πάλιν οἱ κάτοικοι τῶν κοινοτήτων, οἵτινες παραχειμάζουν καὶ παραθερίζουν ἐντὸς αὐτῆς τῆς κοινότητός των, ἀδικοῦνται μεγάλως μὴ τοποθετουμένοι λόγῳ συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας ἢ καὶ συμφέροντος προσώπων τινων αὐτοῦ, ἀλλ' ἄλλων ἐντὸς τῆς κοινότητός των ἄλλων ἐπαρχιῶν ἢ καὶ ἀλβανοπουλάνες· διὰ ταῦτα χάριν αὐτῶν ἐπιφέρει τὸν ἑξῆς §. ἡ ἐπιτροπή σας εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀνωτέρου ἄρθρου.

« Αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ θέλουν χορηγεῖ κατὰ προτίμησιν εἰς τὰ μέλη τῶν κοινοτήτων ἀνάλογον νομὴν χόρτου διὰ τὰ παντὸς εἴδους ζῶά των καὶ περιπλέον ἓν πέμπτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν. »

Καθ' ὅσον δ' ἀποβλέπει ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν λειβαδίων, ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν ἐξάλειψιν τοῦ §. τούτου ὁλοτελῶς ἀπὸ τὸν Νόμον, γνωμοδοτοῦσα νὰ εἰσαχθῇ Νόμος ἐν γένει περὶ βοσκησίμων γαιῶν τοῦ Κράτους, ἂν ὁ πρὸ πολλοῦ εἰσαχθεὶς παρ' ἑνὸς τῶν Βουλευτῶν δὲν θεωρηθῇ ὡς κατάλληλος, καὶ ὡς τοιοῦτος συζητούμενος ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἀποῤῥιφθῇ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 20 Ἰανουαρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Δερνιτσιώτης.	Δ. Δρόσος,
Βασ. Δημητρακόπουλος,	Δημ. Λ. Ζῶτος,
Γ. Γουλιμῆς,	

Ὁ Εἰσηγητὴς Δημ. Χατζίσκος.»

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ πίνακος τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους κατὰ τὸ 1847· καὶ ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προέδρου, ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως νὰ συσταθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον αἱ ἐπὶ τοῦ Λ. Κεφαλαίου αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως.

Ἐπὶ τοῦ ἐγγείου καὶ ἐπικαρπίας φόρου.

«Τὸ ἐκ τούτου ἔσοδον, ὑπολογισθὲν εἰς δραχ. 5,712,000, εἶναι ἐπὶ πλέον τοῦ περισυνοῦ κατὰ δραχ. 288,100. Ἡ αὔξησις αὕτη εἶναι κατὰ τοσοῦτον δικαιολογημένη, καθόσον καὶ τὸ τοῦ π. ε. ὑπερέβη κατὰ πολὺ τὸ δι' αὐτὸ προϋπολογισθέν, κατὰ τὰς ἐν τῇ συζητήσει τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Β. Λόγον πληροφορίας τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ. Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι θέλει ὑπερβῇ ἐπίσης κατὰ πολὺ καὶ τὴν ἀνωτέρω ποσότητα, ἐὰν καὶ τὸ προσεχὲς ἔτος ἀναδειχθῇ εὔφορον ὡς τὸ παρελθόν. Συνιστᾶται

ἐν τούτοις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ τοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου ἔγκαιρος εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τῶν τροποποιήσεων ἐκείνων, ὅσας ἡ πεῖρα κατέδειξεν ἀναγκαίας, καὶ ἡ λῆψις τῶν μέτρων ἐκείνων, ὅσα ἐπίσης ἐκ τῆς πείρας κατεδείχθησαν κατάλληλα καὶ ἀναγκαῖα πρὸς ἀκριβεστέραν αὐτοῦ ἐφαρμογήν. Ἐπαναλαμβάνει δὲ καὶ ἐνταῦθα τὴν καὶ πέρυσι γενομένην παρατήρησιν, περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς μετ' ἀκριβείας βεβαιώσεως τῶν εἰσπρακτέων, τοῦτέστι νὰ γίνηται δευτέρα αὐτῶν ἐξέλεγξις παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν· μ' ὅλον ὅτι δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι τοῦ μέτρου τούτου, ἐγκριθέντος παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ συστηθέντος πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ἐγένετο ἤδη χρῆσις ἐπὶ τῶν εἰσπρακτέων τοῦ τρέχοντος ἔτους. »

Ἐπὶ τοῦ 1 δ' ἄρθρου τοῦ Β'. Κεφαλαίου ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ τοῦ ὑπουργείου ἔκθεσις ἀναγγέλει ὅτι τὰ τελωνιακὰ ἔσοδα ἠλαττώθησαν ἐπὶ μέγα διὰ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν φόρου, φθάνοντος εἰς μίαν δραχμὴν κατὰ μέσον ὅρον ἀνὰ πᾶν κοιλόν· ἡ ἀληθὴς ὅμως αἰτία τῆς ἐλαττώσεως δὲν εἶναι αὐτὴ, ἀλλ' ἡ ἐνεργουμένη εἰς τὰ τελωνεῖα ἀνενδοίαστος λῄστευσις ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου δὲ παρετήρησεν, ὅτι κατά τινα διάταξιν τοῦ ψηφισθέντος πέρυσι νόμου περὶ σιτηρῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἀτελλομένων πινάκων, συντάσσεται ὑπὸ τούτου τε καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν τὸ πρωτόκολλον, καθ' ὃ ὁ φόρος προσδιορίζεται καὶ τὸ δικαίωμα εἰσπράττεται· ἀλλὰ ἀπαιτεῖται ἵνα τὸ πρωτόκολλον δημοσιεύηται, διότι ἡ δημοσίευσις ἐγγυᾶται, ὑπὲρ τῆς ἀκριβοῦς τοῦ νόμου ἐκτελέσεως, καὶ γνωστοποιεῖ εἰς τοὺς φορολογουμένους τὸ ποσὸν τοῦ φόρου, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν μῆνα ἐκεῖνον ἐπὶ τῶν σιτηρῶν θέλουσιν ἀποτίσει. Ἡ διάταξις ὅμως αὕτη παρεβάθη καὶ οὐδὲν πρωτόκολλον ἀπὸ τοῦ φευρουαρίου μηνὸς ἐδημοσιεύθη· ἐκτὸς δὲ τῆς παραβάσεως ταύτης καὶ ἑτέρα ἐπράχθη, διότι οὕτως ὠργανισμένη εἶναι ἡ ὑπηρεσία ὥστε κατὰ τὴν τελευταίαν ἑκάστου μηνὸς ἡμέραν συντάσσεται τὸ πρωτόκολλον, καθ' ὃ οἱ φόροι θέλουσιν εἰσπραχθῆ· ἀλλὰ κατὰ τὸν Δεκέμβριον τὸ πρωτόκολλον ἐσταλὴ κατὰ τὰς 20 αὐτοῦ, οἱ δὲ σῖτοι ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν κατὰ τὸ πρωτόκολλον τοῦ Νοεμβρίου φορολογίαν. Καὶ οἱ μὲν πλέον οὕτω τοῦ δέοντος φορολογηθέντες, μείζονος ὄντος τοῦ κατὰ τὸν Νοέμβριον ποσοῦ τοῦ φόρου, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐκ Πειραιῶς Κ. Γιωρδῆς, ἀπῄτουν τὴν τοῦ πλείονος ἐπιστροφήν· ὁ δὲ τελώνης ἀπήντησεν ὅτι ἔπραξε κατ' ἄρθρόν τι τοῦ αὐτοῦ νόμου, διατάσσον ἵνα εἰς τὴν τοῦ λήξαντος μηνὸς φορολογίαν οἱ σῖτοι ὑποβάλ-

λώνται, ἐὰν τὸ τοῦ μηνὸς ἐκείνου πρωτόκολλον δὲν ἐδημοσιεύθη εἰσέτι. Ἐπειδὴ δ' ἡ πρᾶξις αὕτη, ἀποτελοῦσα προφανῆ καταπίεσιν, τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου, διὰ τοῦτο ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς πρέπει νὰ ἐκθέσῃ τὰ περὶ αὐτῆς· διότι ἀληθῶς μὲν ὠφελεῖται τὸ δημόσιον, ἐμποδίζομένης τῆς εἰσαγωγῆς ξένων καρπῶν, καὶ πωλουμένων τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις αὐτοῦ εἰς μεγάλην τιμήν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι καρποὺς ἔχοντες ἰδιῶται ἐπίσης ὠφελοῦνται, οἱ δὲ καταναλωταὶ πλείονα τοῦ νομίμου πληρώνουσι φόρον εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις οὐδέποτε δικαιοῦται ἀναγκάζουσα εἰς τοῦτο τοὺς καταναλωτὰς διὰ τῶν ἀναβολῶν.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι τὰ τῶν νομαρχιῶν πρωτόκολλα στέλλονται εἰς τὸ ὑπουργεῖον, συντάσσον ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν τὸ ὁριστικὸν πρωτόκολλον μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ ἀποστέλλον αὐτὰ εἰς τὰ τελωνεῖα· ἐπειδὴ δὲ τακτικὸν ταχυδρομεῖον μετὰ τῶν νήσων καὶ τῆς Σύρου δὲν μᾶς συνδέει, διὰ τοῦτο κατὰ τὸν Νοέμβριον ἐβράδυνεν ἥτε σύνταξις καὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἡ ἀποστολή. Ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας ἀπήντησεν ὅτι οὐδὲν γνωρίζει, ἀλλά, καὶ ἂν ἡ πρᾶξις αὕτη ἐγίνετο, δὲν ἐνηργήθη κατὰ πρόθεσιν ἀλλὰ κατὰ παράλειψιν τοῦ ἀρμοδίου τμηματάρχου τοῦ ὑπουργείου.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι τὰ περὶ τοῦ τέλους τῶν σιτηρῶν ἱκανῶς ἀνεπτύχθησαν, οὐδεμίαν δὲ εὔλογον δικαιολογίαν ἔδωκε τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν μὴ κοινοποίησιν πρὸς τοὺς τελώνας τῶν πρωτοκόλλων, προερχομένην ἐκ διπλοῦ σκοποῦ· α) ἕνεκα ἀτομικῶν συμφερόντων ὑπὲρ τῶν ἐχόντων νὰ πωλήσωσι ἢ θελόντων ν' ἀγοράσωσι· καὶ εἰς τοῦτο δὲν ἐννοεῖ τὸν ὑπουργόν· β) δὲ πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ν' ἀποταμιεύσῃ σιτηρὰ ἢ νὰ ἐκποιήσῃ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν τιμῶν. Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἦναι δικαία, καὶ αὐτὴ πρώτη νὰ δίδῃ τὸ παράδειγμα πρὸς τοὺς φορολογουμένους· διότι εἰς τὴν Σύρον π. χ. καταντᾷ νὰ φορολογῆται ὁ σῖτος πολὺ περισσότερον τοῦ ἐκ τῆς τρεχούσης τιμῆς ἑξακτέου φόρου, διότι ἐκ τοῦ πρωτοκόλλου τοῦ ὑπουργικοῦ ἔλειπεν ὁ ὁρισμὸς τοῦ φόρου τῆς Σύρου, ὡς ἂν ἦτο λόγος περὶ τῆς Θήρας ἢ ἄλλης τινὸς νήσου, τῆς ὁποίας ἡ κοινωνία πρὸς τὴν πρωτεύουσαν εἶναι δύσκολος· ὥστε μένει ἄπορον πῶς εἰς τὸ πρωτόκολλον τοῦ Ὀκτωβρίου δὲν ὑπάρχει ἡ τιμὴ τῆς Σύρου διὰ τὸν Σεπτέμβριον, ἐνῷ τὸ διοικητήριον τῆς Σύρου πέμπει πάντοτε τακτικῶς σημείωσιν τῆς τρεχούσης τιμῆς· ἀλλά, καὶ ἂν τοῦτο δὲν ἐγίνετο, ὁ ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ διατάξῃ τὸν διοικητὴν νὰ ἐνεργήσῃ τὴν τούτων ἀπο-

στολὴν κατὰ τὸν νόμον. Περὶ δὲ τῶν τελωνείων εἶπεν, ὅτι αἱ τελωνιακαὶ εἰσπράξεις τοῦ λήξαντος ἔτους εἶναι ὀλιγώτεραι τῶν τοῦ 1845, ἐνῷ ἡ ἐμπορικὴ κίνησις τοῦ 1846 ἦτο μεγίστη· κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1845 καὶ τοῦ γενικοῦ λογαριασμοῦ τοῦ 1846 θέλει ἔλθει εἰς ἐκτενεστέρας ἀναπτύξεις. Ἤδη ὑπομιμνήσκει εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐγένετο λόγος περὶ τροποποιήσεως τοῦ τελωνιακοῦ συστήματος καὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ τιμολογίου, καὶ πρότασις μάλιστα βουλευτοῦ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀνεβλήθη, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ τιμολόγιον ἦτο σχεδὸν προπαρεσκευασμένον ὑπὸ τῆς ἐπὶ τούτου ἀσχολουμένης ἐπιτροπῆς· ἀλλ' ἤδη παρῆλθεν ἡ Β'. σύνοδος καὶ προβαίνει καὶ ἡ τρίτη, τὸ δὲ τιμολόγιον τοῦτο δὲν καθυπεβλήθη εἰς τὴν βουλήν, ἐνῷ ὑπάρχουσιν εἰς τὸν τελωνιακὸν νόμον πολλά τινα χρήζοντα τροποποιήσεως, ὡς φερ' εἰπεῖν καταργήσεως τοῦ φόρου τῆς μεταφορᾶς τῶν σιτηρῶν καὶ ἀποξίμων ἐκ τῆς Ρωσσίας εἰς τὴν Εὐρώπην. Διότι ἡ μὲν ὠφέλεια τοῦ φόρου τούτου 1 0|0, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς φορολογίας τῶν ἐξ Ἀλεξανδρίας καὶ Παρασαμίας εἰδῶν μεταφερομένων διὰ τῆς Σύρου, μόλις ἀνέβη εἰς 400 καὶ περίπου κατὰ τὸ 1844 καὶ 1845, ἐνῷ ἡ ἐκ τῆς καταργήσεως τούτου ὠφέλεια εἰς τὸ ἐμπόριον εἶναι μεγίστη, καὶ μεγάλη ἐμψύχωσις εἰς τὸ ναυτικὸν θέλει παραχθῆ· διὰ τοῦτο πρὸ τῆς μεταβολῆς οἰκονομικῶς τοῦτο συνεχωρήθη εἰς πολλὰ πλοῖα, ἀλλ' ἤδη πρέπει νὰ τροποποιηθῇ ἐν τῷ νόμῳ. Ἡ δ' ἀνάγκη τοῦ τιμολογίου εἶναι σαφής, διότι ἐν Ἑλλάδι μεγάλας βιομηχανίας δὲν ἔχομεν, καὶ ἀπαιτεῖται ἡ παρὰ τῆς κυβερνήσεως περιβαλλὼς τῶν ὑπαρχουσῶν· πρὸς τοῦτο δὲ χρεία ἐπιδιορθώσεως τοῦ νόμου, διότι καὶ ὁ ἐπιβαλλόμενος φόρος τῆς ἐγγυήσεως εἶναι ἐπαχθὴς εἰς τὸ μικρὸν ἐμπόριον τῆς καταναλώσεως, καὶ τοῦ σιδήρου τὸ τέλος εἶναι προσδιωρισμένον ἐπὶ τῆς τιμῆς τὴν ὁποίαν εἶχε πρὸ 15 χρόνων· ὥστε οἱ ἡμέτεροι σιδηρουργοί, καὶ τοι δυνηθέντες νὰ κατασκευάσωσι πάντα τὰ εἴδη τῶν ἐκ τοῦ σιδήρου κατασκευασμάτων, δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσιν εἰς συναγωνισμὸν μὲ τὴν Εὐρώπην· διότι ἡ τιμὴ τοῦ σιδήρου εἶναι 30 τοῖς 0|0 μεγαλητέρα ἐνταῦθα τῆς ἐν τῇ Εὐρώπῃ· ὁσαύτως δὲ ἀπαιτοῦνται καὶ ἄλλαι μεταρρυθμίσεις πρὸς ὠφέλειαν τῆς μικρᾶς τοῦ τόπου βιομηχανίας. Ταῦτα δὲ παρετήρησεν, ἵνα προτρέψῃ τὸν ὑπουργὸν νὰ εἰσαγάγῃ ὅσον τάχιον τὸν τελωνιακὸν νόμον καὶ τὸ τιμολόγιον.

Ἐπανέλαβεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἐκτιμᾷ τὰς γνώσεις καὶ τὰς ἐμπορικὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, δὲν δύναται

ὅμως ν' ἀρνηθῇ, ὅτι ἡ τακτοποίησις τοῦ τελωνιακοῦ συστήματος, καὶ ἡ καταλληλος σύνταξις τοῦ τοσοῦτον ἐπωφελοῦς νόμου δὲν εἶναι τόσον εὐχερής· καθότι πρέπει νὰ γνωσθῇ πρὸ πάσης μεταβολῆς τοῦ νόμου, ἂν αἱ μεταρρυθμίσεις φέρωσιν ὠφέλιμα ἀποτελέσματα, καὶ εὐκολύνουσαι τὸ ἐμπόριον δὲν ζημιώσι τὸ δημόσιον. Διὰ τοῦτο, ἐνῷ πρὸ τριῶν ἤδη ἐτῶν ἐργάζονται ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ τιμολογίου οἱ ἐπὶ τούτῳ διωρισμένοι, ἐπειδὴ ἀπαιτεῖται ῥιζικὴ μεταβολὴ πολλῶν χιλιάδων κονδυλίων, καὶ θετικὸς προσδιορισμὸς τῶν τιμῶν παντὸς εἴδους, ἀπήντησαν πολλὰς δυσχερείας. Καὶ κυβερνήσεις δὲ, πρὸ αἰώνων συνεστημέναι, πολὺν χρόνον ἀπώλεσαν εἰς τὴν τακτοποίησιν τοῦ ἔργου τούτου, καὶ βιβλία ὁλόκληρα ὁ περὶ τούτου νόμος ἀποτελεῖ. Καί τοι λοιπὸν τοιούτων οὐσῶν τῶν δυσχερειῶν, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον μετὰ πολλῆς προσπαθείας ἐπελάβετο τοῦ σκοποῦ τούτου, τὸ ἔργον ἔφθασε σχεδὸν εἰς πέρας, μένει δ' εἰσέτι νὰ γείνῃ παραθεσίς τις πρὸς τὸ ἤδη ὑπάρχον σύστημα, διὰ νὰ προγνωσθῶσι τ' ἀποτελέσματα τοῦ ἐφαρμοσθησομένου τιμολογίου, τουτέστιν ἂν μέλλῃ νὰ ὠφεληθῇ ἢ νὰ ζημιωθῇ δι' αὐτοῦ τὸ δημόσιον. Ἐπειδὴ δ' ἡ σύγκρισις πρέπει νὰ γείνῃ κατ' εἴδος, διὰ νὰ φανῇ ἂν μέλλωσι νὰ συναθροισθῶσι τὰ αὐτὰ εἰσοδήματα, ἢ κατὰ πόσον προσεγγίζουσιν, ὑπάρχει εἰς τοῦτο μεγάλη δυσκολία, καὶ ἐντεῦθεν ἡ μέχρι τοῦδε ἀργοπορία· ἡ κυβέρνησις ὅμως, κινδυνευούσης πολὺ τῆς προόδου τῆς ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, θέλει ἐνεργήσει περὶ τῆς ὅσον ἔνεστι ταχυτέρας ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου. Περὶ δὲ τῆς βραδύτητος τῆς τῶν πρωτοκόλλων κοινοποιήσεως ἀπήντησεν, ὅτι αὕτη ἐγένετο ἕνεκα ἐκτάκτων περιστάσεων· διότι ἐστάλη παρὰ νομάρχου εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρωτόκολλον δεκαπενθήμερον, ἀντιφάσκον εἰς ἄλλο πρωτόκολλον τοῦ ἰδίου σύγχρονον δεκαήμερον. Ἀμφιβάλλον δὲ τὸ ὑπουργεῖον ποῖον τῶν δύο νὰ δεχθῇ ὡς ἀληθὲς, ἠναγκάσθη νὰ ἐπαναστείλῃ τὰ πρωτόκολλα πρὸς τὸν νομάρχην μὲ τὰς προσηκούσας παρατηρήσεις· καθότι τὸ ὑπουργεῖον ἔχει ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ περὶ φορολογίαν τῶν σιτηρῶν νόμος σκοπὸν προέθετο νὰ ἐμψυχώσῃ τὴν ἐγχώριον γεωργίαν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σκοποῦ τούτου τὸ ὑπουργεῖον προσπαθεῖ νὰ ἐφαρμόζῃ τὸν νόμον, καὶ νὰ μὴ ἀπομακρύνηται ἀπ' αὐτοῦ.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ τιμολογίου δὲν παρατηρεῖ τι ἀρκούμενος εἰς τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, φέρει δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ κυρίου ἀντικειμένου τῆς συζητήσεως, περιλαμβάνοντος δύο μεγάλας ἐλλείψεις τοῦ ὑπουργείου·

α') τὴν μὴ δημοσίευσιν τοῦ μέσου ὅρου τῆς ἀγοραίας τιμῆς, καὶ β') τὴν μὴ δηλοποίησιν πρὸς τὰς τελωνιακὰς ἀρχὰς τῶν πρωτοκόλλων τῶν τρεχουσῶν τιμῶν. Καθότι, ἵνα μὴ καθίστανται οἱ φόροι ὁποιασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ὦσιν ἐπαχθεῖς, καὶ μὴ δίδωσιν αὐτοὺς οἱ ἄνθρωποι στενάζοντες καὶ δυσανασχετοῦντες, ἀπαιτεῖται δικαιοσύνη περὶ τὴν διανομὴν τῶν φόρων, καὶ ἐπωφελὴς χρῆσις τῶν ἐξ αὐτῶν εἰσπραττομένων· αἱ γενόμεναι δὲ παρατηρήσεις περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν φόρου ἀποδεικνύουσιν, ὅτι δυσχεραίνοντες οἱ λαοὶ ὑποφέρουσιν αὐτόν. Ἐν τούτοις μόνος ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἑράνη κλίνων ὑπὲρ τῆς τάξεως τῶν γεωργῶν, ὡς ἂν αἱ λοιπαὶ τάξεις δὲν συνέκειντο ἐξ Ἑλλήνων καὶ ἀγωνιστῶν· καὶ οὐδεὶς μὲν ἀρνεῖται ὅτι τὰ ἐγχώρια προϊόντα πρέπει νὰ λάβωσι τὴν προσήκουσαν ἐμψύχωσιν, ἀλλ' αὕτη πρέπει να γίνηται οὕτως, ὥστε νὰ μὴ ἐπιφέρῃ βλάβην εἰς αὐτοὺς τούτους τοὺς γεωργούς, εἰς τῶν ὁποίων τὴν ὠφέλειαν ἀποβλέπομεν· ἐπειδὴ παραγωγὴ καὶ κατανάλωσις εἶναι ζενῶς συνδεδεμέναι, ὥστε τὸ ἕτερον ἄνευ τοῦ ἑτέρου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Ἐν πρώτοις δὲ ἡ μὲν μὴ δημοσίευσις τοῦ μέσου ὅρου τῆς ἀγοραίας τιμῆς εἶναι μεγίστη παράλειψις, διότι ὁ νομοθέτης ἀπήτησε νὰ γίνηται αὕτη διὰ νὰ εἰσπράττηται ὁ φόρος, μὴ γενομένης δὲ, ὁ λαὸς φορολογεῖται ἄνευ νόμου· τοῦτο δὲ εἶναι ἐναντίον τοῦ συντάγματος, ἐπειδὴ καθὼς οὔτε ποινὴ ἐπιβάλλεται πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου, οὕτως οὔτε φορολογία δύναται νὰ εἰσπραχθῇ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων· ἐπειδὴ ἕκαστος νόμος πρὸ τῆς δημοσιεύσεως μένει ἁπλοῦς στοχασμὸς τοῦ νομοθέτου, καὶ εἰς τοιοῦτον στοχασμὸν δὲν ὀφείλουσιν νὰ ὑπείκωσιν οἱ λαοί· ὅθεν, ἄνευ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ μέσου ὅρου τῆς ἀγοραίας τιμῆς, φρονεῖ, ὅτι δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ εἰσπράττῃ φόρους. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν μὴ κοινοποίησιν εἰς τοὺς τελώνας τῶν πρωτοκόλλων τῶν τιμῶν, ἀφοῦ ὁ ὑπουργὸς ἐπείσθη, ὅτι ἔπρεπε νὰ κοινοποιηθῇ τὸ πρωτόκολλον, κακῶς ἐδικαιολογήθη διὰ τῆς μὴ ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν· διότι οὐδέποτε δικαιολογεῖται ὁ ἀνώτερος ἄρχων, ἂν ὁ κατώτερος δὲν ἐξεπλήρωσε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ὧν αὐτὸς περὶ πάντων ὑπεύθυνος καὶ ὀφειλῶν τοὐλάχιστον νὰ παύσῃ τοὺς μὴ ἀκριβῶς ἐκπληρώσαντας τὰ καθήκοντάτων· ὅθεν καὶ ἡ ἐπιβράδυνσις τῶν πρωτοκόλλων εἶναι ἀδικαιολόγητος.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ὁ προαγορεύσας παρήλλαξε τὸ ἀρχῆθεν τεθὲν ζήτημα, καὶ κατηντησε νὰ θεωρήσῃ τὴν μὴ δημοσίευσιν τοῦ μέσου ὅρου τῆς ἀγοραίας τιμῆς ὡς μὴ δημοσίευσιν νόμου,

καὶ παραβίασιν τοῦ συντάγματος· ἐνῷ ἡ δημοσίευσις τῶν πρωτοκόλλων εἰς τὰς τελωνιακὰς ἀρχὰς ἐγένετο, καὶ κατ' αὐτὴν ἐννόμως ἐνηργεῖτο ἡ φορολογία. Ὅθεν οὔτε καταβλῆψις οὔτε φορολογία ἄνευ νόμου συνέβαινεν, ἡ βραδύτης ὅμως τῆς ἀποστολῆς τῶν πρωτοκόλλων εἶναι ἔλλειψις τοῦ γραφείου, ἥτις βέβαια πάντες συνομολογοῦμεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐκλείψῃ· ἀλλ' ἐκ τῆς βραδύτητος τῆς δημοσιεύσεως τῶν πρωτοκόλλων τοῦ μέσου ὅρου τῆς τιμῆς τῶν σιτηρῶν τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου δὲν προέκυψε ζημία, ὡς ὁ προλαλήσας εἶπεν, εἰς τοὺς καταναλωτάς, διότι αἱ τιμαὶ τοῦ σίτου ὑψώθησαν ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου, ὥστε μᾶλλον ὠφέλεια προῆλθεν εἰς αὐτοὺς καὶ οὐχὶ βλάβη· ὅπως δὲ καὶ ἂν ἔχῃ ὁ ὑπουργὸς θέλει φροντίζει τοῦ λοιποῦ περὶ τῆς ταχτικῆς δημοσιεύσεως τῶν πρωτοκόλλων. Εἶναι ὅμως φανερὸν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ ἐξήγησιν παρὰ τοῦ νομάρχου περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν πρωτοκόλλων τῶν συνταττομένων κατὰ δεκαεμερον, πρὸς τὰ πρωτόκολλα τὰ συνταττόμενα κατὰ δεκαπενπεντημερίαν, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ παύσῃ ἀμέσως τὸν νομάρχην διὰ τὴν τυχαίαν ἴσως ἢ καὶ λόγον τινὰ ἔχουσαν διαφοράν.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι αἱ παραβιάσεις τοῦ περὶ σιτηρῶν νόμου εἶναι σημαντικαὶ καὶ οὐσιωδέσταται· διότι φόρος δὲν δύναται νὰ εἰσπραχθῇ ἄνευ νόμου, παρανομία δ' εἶναι οὐχὶ μόνον ὅταν εἰσπράττωνται φόροι ἄνευ νόμου, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ εἴσπραξις δὲν γίνηται ὅπως ὁ νόμος διατάττει. Τοιαῦτα δὲ ἐλέπομεν ἐνεργούμενα εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν· διότι, ἐνῷ ὁ νόμος ἀπαιτεῖ νὰ προσδιορίζῃ καὶ νὰ δημοσιεύῃ τὸ ὑπουργεῖον τὸν μέσον ὅρον τῶν τιμῶν, δὲν ἔπραξε τοῦτο, μόλις εἰς τὰς 20 τοῦ παρελθόντος μηνὸς δηλῶσαν αὐτὸν εἰς τὸ τελωνεῖον πειραιῶς· ἐκ τούτου δὲ γίνεται φρικτὴ καταπίεσις τῶν πολιτῶν, πληρονόντων μεγαλητέρους φόρους ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ νόμου. Καὶ ἐνῷ αἱ τιμαὶ τῶν σιτηρῶν ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου ὑψόνοντο, κατὰ ταύτας ὤ ἔπρεπε κατὰ μῆνα νὰ ἐλαττωθῇ τὸ τέλος, οὐχ' ἧττον τοῦτο ἔμεινεν ὁποῖον ἦτο τὸν Νοέμβριον, ὅτε τὰ σιτηρὰ ἦσαν εὐωνότερα, οἱ δὲ πολῖται ἐπλήρονον περισσότερον τέλος τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένου. Διὰ ταῦτα αἱ δικαιολογίαι τοῦ ὑπουργοῦ δὲν εἶναι ἔλλογοι· διότι τὸ 4 ἄρθρον τοῦ νόμου οὐδεμίαν ἐπιτρέπει δικαιολογίαν, ἐκ τούτου δ' ἐξάγεται ὅτι ὁσάκις μία πόλις δὲν σειλῇ τὴν τιμὴν τότε ὑπολαμβάνεται ὅτι διατηρεῖται ἡ αὐτὴ, ὁποία ἦτο τὸν λήξαντα μῆνα καὶ κατὰ ταῦτα προσδιορίζεται ὁ μέσος ὅρος τῆς τιμῆς τοῦ σίτου. Ἡ δ' ἔκφρασις τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἐβράδυνε τὴν ἀποστολὴν τῶν πρωτοκόλλων πρὸς

ὠφέλειαν τῶν γαιωπόνων, ἀποδεικνύει ὅτι ἐν γνώσει παρηνόμησε. Καὶ τὸ δικαιολόγημα δὲ ὅτι ὁ νομάρχης δὲν ἐξέθηκε τὴν ἀληθῆ τιμὴν δὲν εἶναι ἰσχυρὸν, διότι ὁ ὑπουργὸς ὤφειλε κατὰ τὸν νόμον νὰ παραδεχθῇ τὴν παρὰ τοῦ νομάρχου ὁριζομένην, τὸ δὲ 4 ἄρθρον διατάττει νὰ συνέρχηται ὁ δήμαρχος, ὁ ἔπαρχος καὶ ὁ νομάρχης, καὶ νὰ ὁρίζωσι τὸν μέσον ὅρον τῆς τιμῆς, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ δεχθῇ αὐτὸν χωρὶς ἀντιρρήσεως· διότι δὲν συμφέρει ν' ἀφεθῇ εἰς τὸν ὑπουργὸν ἡ ἄδεια νὰ δεχθῇ ἢ νὰ μὴ δεχθῇ αὐτὸν, οὐδέποτε δὲ δύναται ὁ ὑπουργὸς νὰ παραλείψῃ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ μέσου ὅρου, τὸν ὁποῖον ἐπιτακτικῶς ὁ νόμος ἐπιβάλλει εἰς τὸ ὑπουργεῖον· καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς μὴ ἐγκαίρου ἀποστολῆς τῶν πρωτοκόλλων. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ὑπόκρυβιν τῶν τιμῶν μιᾶς πόλεως, αὕτη εἶναι ἀπάτη, προερχομένη παρὰ τοῦ ὑπουργείου, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς ἔψευσεν, οὐχ' ἧττον ὅμως εἶναι πιθανὴ, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ φέρῃ ὁ ὑπουργὸς ὑπ' ὄψιν τῆς βουλῆς τὰ ἔγγραφα τῆς ἀλληλογραφίας διὰ νὰ φανῇ ἡ ἀλήθεια. Ἐκτὸς ὅμως τῆς παραβιάσεως ταύτης ὑπάρχει καὶ ἑτέρα τῆς μὴ δημοσιεύσεως τοῦ μέσου ὅρου τῶν τιμῶν· διότι ἀληθῶς μὲν νόμος κυρίως φορολογικὸς εἶναι ὁ περὶ σιτηρῶν καὶ οὗτος ἐδημοσιεύθη, ἀλλ' οὐχ' ἧττον ἡ γνῶσις τοῦ μέσου ὅρου εἶναι ἀναγκαία, καὶ ἡ μὴ δημοσίευσις αὐτοῦ εἶναι ἀσύγγνωστος· διότι ὁ νόμος ἠθέλησεν ἐξ ἑνὸς νὰ ὠφελήσῃ τὰ συμφέροντα τῶν σιτοσπόρων, καὶ ἐπέβαλε φόρον εἰς τὰ σιτηρὰ, ἀλλὰ ταὐτοχρόνως ἔλαβεν ὅλα τὰ προφυλακτικὰ μέσα διὰ νὰ μὴ καταβλιβῶσιν οἱ πολῖται, ἔχοντες ἔλλειψιν σίτου, ἢ οὐδὲν φρικτώτερον. Ἀνάγκη ὅθεν νὰ δημοσιεύηται ἡ τιμὴ τῶν σίτων καὶ νὰ γνωρίζηται τὸ τέλος, ὥστε νὰ δύναται νὰ εἰσάγηται ἔξωθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα σῖτος, καὶ νὰ μὴ ἦναι ποτὲ ἡ τιμὴ τῶν σίτων ὑπερβολικὴ, ἐλλειπόντων τῶν ἔξωθεν εἰσαγομένων. Ἡ δημοσίευσις προσέτι εἶναι ἀναγκαία οὐχὶ μόνον πρὸς ἀσφάλειαν τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς περιορισμὸν τῶν καταχρήσεων καὶ τῶν παραβιάσεων, καὶ ἐξέλεγξιν τῶν ὑπουργικῶν πράξεων· ὑποστηρίζει ὅθεν τὴν γενομένην πρότασιν ἵνα μὴ ἐπαναληφθῶσι τοῦ λοιποῦ αἱ τοιαῦται παραβιάσεις.

Ἀναλαβὼν τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἀπήντησεν, ὅτι ἂν ἐξέδιδε τὰ πρωτόκολλα τοῦ μέσου ὅρου τῶν τιμῶν μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὰς τιμὰς ὅλων τῶν πόλεων, τὰς ὁποίας ὁ νόμος ῥητῶς ὁρίζει, πότε ἤθελε παρανομήσει καὶ κατακριθῇ· διὰ ταῦτα, ἀφοῦ ἔλαβε τὰ ἀντιφατικὰ πρωτόκολλα, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ζητήσῃ ἐξήγησιν καὶ νὰ πληροφορηθῇ τὸ ἀληθὲς, ἐκ τούτου

δὲ ἡ βραδύτης προέκυψεν, ἀλλὰ τοιαύτη περίπτωσις δὲν εἶναι ἐπόμενον ὅτι θέλει συμβῆ ἄλλοτε.

Μετὰ ταῦτα συνομολογηθείσης παρὰ πάντων τῆς οὐσιώδους ἐλλείψεως τοῦ τύπου τοῦ νόμου ἵνα κατὰ μῆνα ἀνυπερθέτως στέλλωνται τὰ πρωτόκολλα καὶ κοινοποιῆται ὁ μέσος ὅρος, ἀπηντήθη τοῦ λοιποῦ νὰ μὴν ἐπαναληρθῇ ἡ ἔλλειψις αὕτη, ἀλλὰ νὰ ἐκτελῶνται ἀπροφασίστως ὅλαι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναζάσεως τὸ 1. ἄρθρ. τοῦ Β'. κεφαλαίου, ἔχον οὕτω·

«1. Τελωνιακὰ τέλη . . . . . 2,900,000»

Ὡσαύτως δὲ ἐγένετο δεκτὸν καὶ ἑκάτερον τῶν ἑπομένων ἄρθρων, ἐχόντων οὕτως·

«2. Τέλη χαρτοσήμου 925,000

3. Διάφορα δικαιώματα . . . . . 341,400»

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Β'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 4,166,400, ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Κ. Τ. Σαντᾶ καὶ Δ. Κυριακίδου, ἐξήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 68.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Β. Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 4,166,400 ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὸν
Δ. Ὀρεινὸς	ἀπὸν	Σ. Βλάχος	»
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Π. Ῥάγκος	Ν.
Θ. Γρίβας	ἀπὸν	Ι. Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Α. Γεωργαντᾶς	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Λαπουσιάδης	Ν.
Γ. Γουλιμᾶς	Ν.	Τσανετάκ. Γρηγοράκης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Δ. Τσιγκουράκος	»
Μ. Λ. Καΐρης	ἀπὸν	Γ. Κανδύλης	Ν.
Δ. Τσάκρης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Φασίτσας	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Κ. Χαραμῆς	Ν.
Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Κρανίδης	Ν.
Ι. Κωλέττης	ἀπὸν	Ι. Γιαλδάσης	ἀσθενὴς
Α. Μεταξᾶς	ἀσθενὴς	Δ. Ζῶτος	Ν.

Νικος Θέου	Ν.	Μελέτης Χ. Μελέτη	Ν.
Α. Γουζούασης	ἀπὸν	Π. Βάρδογλης	ἀπὸν
Α. Βιλαέτης	»	Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Α. Κρεστενίτης	Ν.	Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.	Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κλίμακας	Ν.	Π. Καλαμαριώτης	»
Σιλβ. Στεφανάκης	Ν.	Π. Δαρειώτης	»
Ν. Δελίντας	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	»	Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γ. Τσάνος	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Βέϊκος	Ν.
Γ. Γουναράπουλος	ἀπὸν	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Β. Καραγιάννης	Ν.	Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.
Α. Πετμεζᾶς	Ν.	Γ. Κάνδυας	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.	Σ. Βαφότσης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Παπαδᾶτος	Ν.	Δ. Βιρβίλης	»
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπὸν	Δ. Νικουλάκης	Ν.
Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ	Χ. Καπετανάκης	ἐν ἀδείᾳ
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς	»	Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀπὸν
Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	»	Α. Καλαμογδάρτης	Ν.
Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	»	Κ. Τσερτίδης	Ν.
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.	Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.	Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Α. Κυριακίδης	Ν.	Παππακώσ. Τσαμάλας	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	ἀπὸν	Γ. Μπάστας	Ν.
Δ. Πλακούτας	Ν.	Φιλ. Ἰωάννου	ἀπὸν
Κ. Δελιγιάννης	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	»
Ν. Μπούκουρας	Ν.	Κ. Ἀντωνιάδης	ἀσθενὴς
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.	Κ. Προβελέγιος	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Ταταράκης	ἀπὸν
Π. Βαρδιτσιώτης	ἀπὸν	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Φαγγαρᾶς	Ν.	Διομήδης Κυριακοῦ	ἀπὸν
Γ. Δερντσώτης	Ν.	Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.	Σταμάτιος Δάρρας	Ν.

Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	ἀπὼν	Δ. Κουντουριώτης	»
Ι. Σταΐκος	»	Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Α. Παππατσώρης	Ν.	Γ. Γριζάνος	ἀπὼν
Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν	Ι. Γαρδύκης	Ν.
Ι. Τομαρᾶς	Ν.	Ν. Κριεζώτης	ἀπὼν
Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Δ. Δρόσος	Ν.	Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Εὐς. Μ. Παρίσης	Ν.	Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Γ. Δοκὸς	Ν.	Γ. Σταματάρας	»
Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ		

Ὡσαύτως δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως καθ' ἓν ἕκαστα τὰ 3 ἄρθρα τοῦ Γ'. κεφαλαίου, ἔχοντα οὕτω·

« 1. Νομισματοκοπεῖον 140,000
2. Ταχυδρομεῖον 146,000
3. Τυπογραφεῖον . . . . . 2,800. »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Γ. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 289,000, ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Γ. Κονδύλη καὶ Γ. Φεγγαρᾶ, ἐξήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76, κατὰ τὸ ὡδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. Κεφαλαίου ἀναβαίνοντος εἰς 289,000 ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	ἀπὼν	Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ι. Κωλέττης	ἀσθενὴς
Θ. Γρίβας	ἀπὼν	Α. Μεταξᾶς	»
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὼν
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Σ. Βλάχος	»
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Π. Ῥάγκος	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Ι. Καραγιαννόπ.	ἐν ἀδείᾳ
Μ. Δ. Καΐρης	ἀπὼν	Α. Γεωργαντᾶς	ἀπὼν
Δ. Τσόκρης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Λαπουσιάδης	Ν.

Τσανετάκης Γρηγοράκης	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	ἀπὼν
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Μπούκουρας	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Χαραμῆς	Ν.	Π. Βαρβιτσιώτης	Ν.
Ι. Κρανίδης	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Ι. Γιολδάσης	ἀσθενὴς	Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Δ. Ζῶτος	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Νίκος Θέου	Ν.	Μελέτ. Χατσῆ Μελέτη	Ν.
Α. Γουζούκας	Ν.	Π. Βάρδογλης	Ν.
Α. Βιλαέτης	ἀπὼν	Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Δ. Κρεστενίτης	Ν.	Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Σ. Χ. Στερνόπουλος	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	ἀπὼν
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.	Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κλίμακας	Ν.	Π. Καλαμαριώτης	ἐν ἀδείᾳ
Σλέστρος Στερνάκης	Ν.	Π. Δαρειώτης	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ	Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	»	Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γ. Τσάνος	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Βέϊκος	Ν.
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Β. Καραγιάννης	Ν.	Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.
Α. Πετμεζᾶς	Ν.	Γ. Κάνδυας	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.	Σ. Βαρότσης	ἀπὼν
Η. Παπαδαῖος	Ν.	Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπὼν	Νικουλάκης	Ν.
Π. Ι. Κυριακὸς	»	Χ. Καπετανάκης	ἐν ἀδείᾳ
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Ζαρειρόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Οἰκονομόπουλ.	Ν.
Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Καλαμογδάρτης	ἀπὼν
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Τσερτίδης	»
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.	Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.	Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ν.	Παππακ. Τσαμάλας	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.	Φίλ. Ἰωάννου	ἀπὼν

Σ. Ἀντωνιάδης	»	Δ. Δρόσος	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	ἐν ἀδείᾳ	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Κ. Προβιλέγιος	Ν.	Γ. Δοκὸς	Ν.
Ι. Ταταράκης	Ν.	Δ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀδριαν. Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Κουντουριώτης	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.	Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Ν. Καλλέργης	Ν.	Γ. Γριζάνος	ἀπὼν
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.	Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.	Ν. Κριεζώτης	ἀπὼν
Ι. Στάϊκος	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Α. Παπατσώρης	Ν.	Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν	Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Ι. Τομαρᾶς	Ν.	Γ. Σταματάρας	»
Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ		

Ἐνταῦθα ἐπρότεινέ τις νὰ προσκληθῇ ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν νὰ παρουσιάσῃ ὅσον τάχος καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν εἰσπράξεων τοῦ 1845, πρὸς δὲ νὰ δίδωνται εἰς τοὺς αἰτοῦντας βουλευτὰς αἱ ἀνήκουσαι πληροφορίαι, ἀφορῶσαι τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν· καὶ οὐδεὶς ἀντεῖπε.

Μετὰ ταῦτα, γενομένης τῆς μηνιαίας κληρώσεως τῶν τμημάτων, ἔλαχον οἱ βουλευταὶ κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν·

Α'.	Β'.	Γ'.
Λ. Βιλαΐτης	Μ. Α. Καΐρης	Σ. Βλάχος
Δ. Δρόσος	Α. Μετζᾶς	Ι. Ταταράκης
Ι. Οἰκονόμου	Π. Βάρβογλης	Δ. Νικουλάκης
Ι. Εὐσταθίου	Ι. Γιολδάσης	Θ. Γρίβας
Ε. Οἰκονομόπουλος	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Π. Ι. Κυριακὸς
Α. Μαυρομιχάλης	Κ. Χαρτμῆς.	Α. Γεωργαντᾶς
Ν. Ἀνδρίκου	Π. Καμπάνης	Ι. Κλίμακας
Α. Μαρκόπουλος	Τσαν. Γρηγοράκης	Γ. Δοκὸς
Χ. Καπετανάκης	Π. Βαρδιτσιώτης	Γ. Ν. Φλίσσας
Μ. Χ. Μελίτης	Ι. Γαρδίκης	Π. Καλαμαριώτης
Ε. Παρίσης	Ι. Καραγιαννόπουλος	Ι. Βλάτσης
Γ. Κάνδυας	Κ. Δελιγιάννης	Δ. Πολυχρονόπουλος
Κ. Προβελέγιος	Γ. Νοταρᾶς	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης
Γ. Γουλιμῆς	Δ. Ὀρεινὸς	Α. Νοταρᾶς
Α. Παπαταώρης	Β. Καραγιάννης	Ι. Κρανιδῆς
Δ. Κριεζῆς	Α. Κιζάνης	Δ. Κουμανιώτης
Σ. Δάρρας	Δ. Ζῶτος	Δ. Τσιγκουράκος
Λ. Πετμεζᾶς	Σ. Λογοθετόπουλος	Κ. Ἀντωνιάδης
Γ. Λογιωτατίδης		

Δ'.	Ε'.	Γ'.
Δ. Κυριακοῦ	Π. Παπατσώνης	ΠαπαΚώνστα Τσαμάλας
Σ. Α. Βαρότσης	Σ. Πάγκαλος	Ι. Ζάρκος
Γ. Ἀποστολίδης	Ν. Δελίντας	Δ. Μελετόπουλος
Κ. Βίτκος	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Γ. Σταματάρας
Β. Νικολαΐδης	Ι. Κωλέττης	Π. Παπαδαῖος
Σ. Παρθενόπουλος	Σ. Ἀντωνιάδης	Φ. Κ. Μαῦρος
Α. Σωτηρίου	Ι. Φαρμάκης	Α. Σ. Δανόπουλος
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Δ. Σακελλαριάδης	Μ. Πρωτοπαπᾶς
Ἀγ. Τσάνος	Γ. Φεγγαρᾶς	Γ. Κονδύλης
Δ. Κυριακίδης	Α. Γουζούασης	Ῥ. Παλαμίδης
Ζ. Ι. Βάλβης	Α. Κρεστενίτης	Ν. Κορφιωτάκης
Δ. Καλλιφρονᾶς	Σ. Στεφανάκης	Ν. Μπούκουρας
Ν. Θέου	Α. Καλαμογδάρτης	Α. Σκαραμαγκᾶς
Δ. Α. Κουντουριώτης	Θ. Μαρκεζίνης	Κ. Τσερτίδης
Γ. Μπάστας	Γ. Δερνιτσώτης	Π. Ῥάγκος
Δ. Χαντσίσκος	Κ. Χ. Παναγιώτου	Α. Λαπουσιάδης
Μ. Ἰατρὸς	Β. Δημητρακόπουλος	Γ. Ῥεβελιώτης
Ι. Στάϊκος	Ν. Καλλέργης	Ι. Φασίτσας

Ζ'.		
Π. Δαρειώτης	Κ. Κανάρης	Ν. Μαυρομμάτης
Γ. Γριζάνος	Κ. Τ. Σαντᾶς	Δ. Βερβίλης
Β. Πετμεζᾶς	Μ. Γ. Σχινᾶς	Γ. Γουναρόπουλος
Ι. Τομαρᾶς	Ν. Κριεζώτης	Ν. Σταματελόπουλος
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Κ. Οἰκονομόπουλος	Δ. Τσόκρης
Κ. Ζαρειφόπουλος	Φ. Ἰωάννου	Δ. Πλαπούτας

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν τρίτην ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Μ. Χ. Μελίτης.

Οἱ τοὺς ἀπόντας γραμματεῖς ἀναπληρώσαντες

Κ. Ζαρειφόπουλος

Ἀθ. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΑ'.

Τῆς 22 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Ἰαννουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν δεκάτην ὥραν π. μ. τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέν-

των παρόντων μὲν 69, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 25, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 ἀναφορᾶς, διευθυνθείσης εἰς αὐτὴν ἐπὶ συστάσει, ἔχει δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 46 τοῦ ἤδη λήγοντος μηνὸς, ὑπ' ἀριθ. 28 διευθυνθεῖσαν εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ κυρίου Προέδρου, ὡς κατεπείγουσαν, ἀναφορὰν διαφόρων δημοτῶν τοῦ δήμου Ὀρχομενοῦ τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας, δι' ἧς οὗτοι ἐκθέτουν ὅτι ὁ δήμαρχος αὐτῶν Ἀναγνώστης Ζῆς κατὰ τὰς ἤδη ἐνεργουμένας δημαιρεσίας των, οὐ μόνον ἔπραξε πολλὰς ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀθεμιτουργίας, ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας διὰ νὰ ἀναδείξῃ πλειοψηφοῦσαν τὴν μερίδαττου μετεχειρίσθη δόλον, ὡς πρὸς τὴν ἐγγραφὴν δέκα ἐπέκεινα ψηφοδελτίων, ἀνακαλυφθέντα καὶ παρὰ τοῦ Νομάρχου εἰς τὴν ἐνώπιον αὐτοῦ γεγονυῖαν διαλογὴν, καθότι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γνησίας ψηφοφορίας ἐδημοσίευσε τὸ ἀποτέλεσμα· πληροφορούμενοι δὲ ἤδη ὅτι ὁ Νομάρχης, προκαλέσας διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, προτίθεται νὰ ἀναγνωρίσῃ ἄλλο τοῦ ὁποίου ἐδημοσίευσεν ἀποτέλεσμα, καταφεύγουν εἰς τὴν Βουλὴν, παρακαλοῦντες αὐτὴν νὰ διερμηνεύσῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ καλυφθῇ διὰ δόλου τὸ νόμιμον ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας· καὶ σκεφθεῖσα ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων.

Γνωμοδοτεῖ

Νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διευθυνομένη ὅσον τάχιον, ὅπως, λαβὸν γνῶσιν τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων περὶ τῆς ἐγκρίσεως τῆς δημαιρεσίας, ἐνεργήσῃ ἐν γνώσει ὅ,τι πρὸς ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τοῦ νόμου.

Ἀθῆναι, τὴν 21 Ἰανουαρίου 1847.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Ἀγγ. Γ. Ζάνος. »

Ὁ Πρόεδρος κοινοποιήσας εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι καὶ ἡ Γερουσία, εἰς τὴν ὁποίαν ἐν καιρῷ διεβιβάσθη, ἐπεψήφισε τὸ παρά τινος Βουλευτοῦ προταθὲν Νομοσχέδιον περὶ χορηγίας δανείου 50000 δραχμῶν εἰς τὸν δῆμον Ἀθηναίων, καὶ ἐκθεὶς ὅτι ἀλλαχοῦ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ σώματα αὐτὰ, ἀφ' ὧν ὁ νόμος ἐκπηγάζει, ὑποβάλλουσι διὰ πρεσβεύσεως μικρᾶς εἰς τὸν βασιλέα αὐτὸν ἵνα τύχῃ καὶ τῆς παρ' αὐτοῦ ἐπιψηφίσεως, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν ἀποφανθῇ ἐπὶ τούτου.

Μετά τινας δὲ, τὸν μὲν παρατηρήσαντα ὅτι οὕτω μὲν ἐν Γαλ-

λίᾳ γίνεται, ὑπαρχουσῶν κανονισμένων διὰ Νόμου τῶν σχέσεων τῆς Βουλῆς μετὰ τῶν ἄλλων σωμάτων καὶ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας· παρ' ἡμῖν δὲ, μηδενὸς τοιούτου Νόμου ὑπάρχοντος, ἀνάγκη αὐτοῦ καταφαίνεται, εἰδικῶς δὲ ἐπὶ τῶν φαινομένων περιπτώσεων πρέπει νὰ ἀποφαινώμεθα ἄνευ προθέσεως σχηματισμοῦ νομολογίας. Τὸν δὲ παρατηρήσαντα ὅτι, καὶ ἐν ἐλλείψει τοῦ Νόμου τούτου, αἱ Βουλαὶ πρέπει νὰ προβαίνωσιν εἰς τῶν ἔργων αὐτῶν τὴν ἐκπλήρωσιν, τὴν ἔλλειψιν ταύτην διὰ τῶν ἀλλαχοῦ γινομένων ἀναπληροῦσαι· καὶ ὅτι ἐν Γαλλίᾳ μὲν τὸν Νόμον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὑποβάλλει εἰς τὸν Βασιλέα τὸ τελευταῖον ἐπιψηφίσαν αὐτὸν σῶμα· ἐπειδὴ δὲ τοῦτο κατακρίνεται, διότι οὐδεμίαν οὕτω λαμβάνει γνῶσιν τῆς τύχης αὐτοῦ τὸ ἀφ' οὗ ἐκπηγάζει οὗτος σῶμα, τὴν ἀρχὴν δὲ, ὅτι τὸ προτεῖναν σῶμα ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα, σιωπηλῶς παραδεχθεῖσα φαίνεται καὶ ἡ Γερουσία, διὰ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐπιστροφῆς αὐτοῦ· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ὑποβάλλωμεν αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα διὰ μικρᾶς πρεσβεύσεως.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Γ'. τμήματος ὅτι ἐξελέχθη Πρόεδρος μὲν αὐτοῦ ὁ Κ. Κ. Θ. Κολοκοτρώνης, γραμματεὺς δ' αὐτοῦ καὶ εἰσηγητὴς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ὁ Κ. Δ. Πολυχρονόπουλος, καὶ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας ὁ Κ. Κ. Θ. Κολοκοτρώνης.

Ἀνηγγέλθη ἀντικειμένων συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Δ'. τοῦ πίνακος τῶν ἐσόδων τοῦ 1847. Ἐπ' αὐτοῦ δὲ καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέθηκέ τις ὅτι πολλάκις περὶ σμυρίδος ἱκανὰ ἐντεῦθεν ἐξήχθησαν, καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἰδίως σύνοδον ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐπαγγελίας ἱκανὰς ὑπὲρ ταύτης ἔδωκεν· ἀλλ' οὐ μόνον τὸν ἐπαγγελθέντα Νόμον εἰσέτι δὲν ὑπέβαλεν, εἰς τὴν διάθεσιν δὲ τοῦ τυχόντος ἐκτεθειμένου ἀπελείφθη τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο, ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἄλλα ἐξασφαλιστικὰ μέτρα, περὶ ὧν ἐπίσης ἐπηγγέλθη, ἔλαβε, διότι λέγεται ὅτι ἐγίνετο ἐξαγωγὴ πρασφάτως ἐπὶ δεκαχιλιάδων κανταρίων· περὶ τοῦ ὁποίου ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ καὶ ἐν τάχει πληροφορήσῃ τὴν Βουλήν· Ὅτι ἕνεκα τῆς μήπω διαθέσεως τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου, ἐπὶ τοσοῦτον ἀναγκαίου διὰ τὴν κατέργασιν τοῦ σιδήρου, ἠναγκάσθησαν ν' ἀνακαλύψωσιν ὅμοιον κατὰ τὴν ἀνατολὴν, καὶ ἀπειλεῖται ἀπώλεια οὕτω τῆς σημαντικῆς ταύτης προσόδου, ὑπὲρ τῆς ὁποίας οὐδὲν κατανάλισκομεν· τὰ δ' αἴτια τῆς ὀλιγωρίας ταύτης τοῦ ὀρυκτοῦ

πρέπει νὰ κοινοποιηθῶσιν εἰς τὴν Βουλήν. Ὅτι εἰς τὸν Νόμον τῶν ἐσόδων καταχωρίζεται ποσὸν ὡς πρόσοδος ἐκ τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου, ἐν ᾧ οὐδεμία τούτου διάθεσις νὰ γίνῃ δύναται, μήπω ψηφισθέντος Νόμου τινὸς περὶ διαθέσεως αὐτοῦ· ἄπορον δ' εἶναι τοῦτο, διότι προαπῃτεῖτο ἡ ὑήρισις Νόμου τῆς εἰσπράξεως. Ἐπειδὴ δὲ περὶ προσόδου πρόκειται ἐκ μεγάλης ποσότητος, τὸ δ' ὑπουργεῖον πλείστην ὅσην ἐπέδειξεν ὀλιγωρίαν, μηδὲ τὸν ἀναγκαῖον νόμον ὑποβαλὸν, μηδὲ ἐξασφαλιστικὰ μέτρα λαβόν· καὶ ἐπειδὴ ἡ λεγομένη ἐξαγωγὴ τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου εἶναι πραγματικὴ, ὑπαρχόντων πολλῶν γνωριζόντων τὸν τρόπον τῆς ἐξαγωγῆς, ἐκ ταύτης δὲ ζημιοῦται τὸ δημόσιον περὶ τὰς 100,000 δραχμῶν, ὑπὲρ ὧν ὁ πένης Ἕλλην φορολογεῖται, διὰ τοῦτο πρέπει ν' ἀπολογηθῇ ὁ ὑπουργὸς καὶ δικαιολογήσῃ τὴν τοιαύτην ὀλιγωρίαν.

Μετά τινα προσθέντα ὅτι ἔντιν Ἐφημερίδι τῆς Μασσαλίας δημοσιεύεται ὅτι πλοῖον βρίκιον προερχόμενον ἐξ Ἰσμαηλίου διὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πλοιαρχούμενον ὑπό τινος Νικολάου τόνων 157, ἀπεβίβασεν ἐκεῖ σῖτον καὶ σμυρίδα.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι τὸ πλοῖον τοῦτο ἐξήγαγεν ἄλλο τε λάθρα σμυρίδα, ὅτε ἐλέχθη περὶ τούτου ἐντεῦθεν· ἵνα δὲ τὴν κλοπὴν ταύτην ὑποκρύψῃ ὑπῆγεν εἰς Ἰσμαήλιον καὶ λαβὼν σῖτον μόλις τώρα ἔφθασεν εἰς Μασσαλίαν, ὅπως δειχθῇ ὅτι ἐκεῖθεν καὶ τὴν σμυρίδα ἔλαβε. Καὶ πρὸς τοὺς ἐρωτήσαντας ἂν ἔμαθε τὸ ὄνομα τοῦ πλοιάρχου καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ πλοίου, ἀπήντησεν ὅτι ἐκ περιστατικῶν ἐξαχθέντων ἐκ τῆς ἐν Σύρῳ ἐνεργηθείσης ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως ἀνακρίσεως δηλοῦται ὅτι εἶναι τὸ αὐτὸ πλοῖον.

Διατεινομένων δέ τινων ὅτι τὸ πλοῖον ἐκεῖνο ἦτον Γολέττα, ἐξηκολούθησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι ταῦτα μὲν ἐπληροφορήθη, ἀσφαλιστικὰ δὲ μέτρα ἱκανὰ ἔλαβε, τέσσαρας ἐκεῖ διορίσας φύλακας καὶ τὴν ἀνέγερσιν οἰκίσκων διατάξας, ἵνα ἐν αὐτοῖς διαμένωσιν οὗτοι κατὰ τὸν χειμῶνα, εἰς ἔρημα μέρη καὶ ἀκατοίκητα φυλάσσοντες, ἐν οἷς τὸ ὀρυκτὸν ὑπάρχει· πρὸς δὲ καὶ κατὰ πρόσκλησιν αὐτοῦ, τὸ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργεῖον διέταξε πλοῖόν τι καὶ παραπλέει ἐκεῖ ἐπιτηροῦν μή τις λαθραία ἐξαγωγὴ γίνῃ. Ὅτι εἶναι ἀδύνατος λαθραία ἐξόρυξις οὕτω, φυλασσόντων ἐπιστατῶν καὶ φυλάκων, οἵτινες οὐδεμίαν τοιαύτην εἰσήγγειλαν, καὶ τοι ἀπειλούμενοι καὶ προσκαλούμενοι συνεχῶς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου. Καὶ ὅτι τὴν πρόσοδον ταύτην κατεχώρισεν εἰς τὰ ἔσοδα, διότι καὶ γνωστὴ εἶναι, καὶ ἄλλοτε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν μέχρι τοῦδε

κατεχωρίζετο· καὶ ἐπροτάθη μὲν ὑπὸ Βουλευτοῦ Νόμος περὶ ἐξορύξεως ὀρυκτῶν κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον, ἐβασάνισεν ὅμως αὐτὸν ἡ Βουλὴ μέχρι τέλους τῆς Β'. συνόδου, ὅτε ἀπεφήνατο ἵνα ἴδιος περὶ σμυρίδος ὑποβληθῇ· εἰς τὴν κατασκευὴν δὲ τοιούτου Νόμου ἀσχολεῖται τὸ ὑπουργεῖον, καὶ τάχιστα θέλει ὑποβάλει αὐτόν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι ἐπαγγελθεὶς κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν, ἵνα καὶ τὰς προτεινομένας βελτιώσεις τῶν ὑπαρχόντων ὑποστηρίξῃ, καὶ τῶν πλημμελῶν ὑπουργικῶν πράξεων κατενεχθῇ, μέλλει ἤδη νὰ ἀναδειχθῇ συνεπὴς· καὶ πικρὰ μὲν ἡ ἀλήθεια, οὐδεὶς δὲ δικαιοῦται συστελλόμενος νὰ ἐκφράσῃ αὐτὴν, ἐν τῷ τέλει μάλιστα τῆς περιόδου. Εἶπε τότε ὅτι ἐν καιρῷ κλύδωνος διάγομεν, καὶ ὁ ἱκανώτερος τὸ πηδάλιον πρέπει νὰ ἀναλάβῃ, ἵνα τότε πλήρωμα καὶ ἑαυτὸν ἀπὸ τοῦ κλύδωνος διασώσῃ· ἄλλοτε δὲ γυνὴ πρὸς τὸν Φίλιππον εἶπεν ὅτι « μὴ βασίλευε ἂν δὲν ἠξεύρῃς· » τούτων δὲ μιμηταὶ ν' ἀναδειχθῶμεν ἤδη ἐν κινδύνῳ ὀφείλομεν. Ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἄλλοτε ἐπηγγέλθη ἵνα νόμον περὶ σμυρίδος ὑποβάλῃ, οὐδὲν ὅμως ὑπέβαλε, καὶ λύπης παραγωγὸς εἰς πάντας ἡ ὀλιγωρία αὐτοῦ καθίσταται· ἀλλὰ καὶ ἱκανότητος, καὶ πατριωτισμοῦ, καὶ ἐπιμελείας νῦν χρῄζομεν ἵνα εἰς λιμένα προσορμισθῶμεν· Οὐδὲ νὰ δικαιολογηθῇ δύναται λέγων ὅτι διώρισε πρὸς φύλαξιν τῆς σμυρίδος τέσσαρας φύλακας, διότι ὅπως δήποτε ὁ διορισμὸς οὐδεμίαν χορηγεῖ ἐγγύησιν, ὅταν διορίζωνται ἵνα κλέπτωσιν, ὡς νῦν συμβαίνει· ὅτε, ἐκτὸς τοῦ προγενεστέρου πλοίου, νέα ἐνηργήθη κλοπιμαία ἐξαγωγὴ ὑπὸ τοῦ μεταβιβάσαντος εἰς Μασσαλίαν σμυρίδα πλοίου, τὸ ὁποῖον ἐσυστήθη πρός τινα ἐκεῖ Ἀγέλαστον καλούμενον, καὶ περὶ οὗ χθὲς ἴσως ἤγγειλάν τινες τὰ εἰκότα εἰς τὸν ὑπουργόν. Ἀλλὰ ταῦτα φυσικῶς συμβαίνουσι, διότι τὸν φύλακα, τὸν ὑπάρχοντα ὅτε τὰ 800 καντάρια ἐκλάπησαν, παύσας ὁ ὑπουργὸς τότε, διώρισεν αὖθις μετ' οὐ πολύ, καὶ οὗτος ἔτι τὴν σμυρίδα φυλάσσει, καὶ δικαίως δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι προδίδεται ὑφ' ἁπάντων τούτων προαίρεσις. Ἐπειδὴ δ' αὖθις περὶ τοῦ ἐν Πλαίᾳ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δύνανται νὰ εἴπωσι, διὰ τοῦτο παρατηρεῖ ὅτι οἱ περὶ τὰς καταγρήσεις ἐξίσαντες κατ' αὐτοῦ κατηνέχθησαν· ἐπὶ τῶν ἐνεργηθεισῶν ὅμως ἀνακρίσεων καὶ ἐνταῦθα σταλεισῶν, δύο ὅλους μῆνας ὁ ὑπουργὸς ἀπέσχε νὰ ἀποφανθῇ, καὶ μόλις χθὲς ἐλέχθη ὅτι ἀπέλυσεν αὐτὸν τῆς κατηγορίας, προκαλεῖ ὅμως αὐτὸν νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ταύτην, καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν αὐτοῦ, ἵνα καταδειχθῇ φαινοτέρα ἡ

αθωότης, ἁπάντων γνωριζόντων τότε ποσὸν, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἀπένεγκαν αἱ ἐν Σῶστι καὶ Καραγγιζι ἐθνικαὶ σταφίδες καὶ τὸ νῦν ἀπενεχθέν. Ὅτι δὲ ἐν κακῇ πίστει τὰ οἰκονομικὰ διευθύνονται, μαρτυρεῖ οὐ μόνον ὁ ἀναδιορισμὸς οὗτος τοῦ φύλακος, ἐφ' οὗ ἡ σμυρὶς ἐκλάπη πρότερον, ἀλλὰ καὶ αἱ ἄπειροι παραβιάσεις καὶ καταχρήσεις, τὰς ὁποίας ἡ ὑπὸ τῆς Βουλῆς συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ ἀνεκάλυψε, καὶ ὅσον οὔπω θέλει ὑποβάλει ἐνταῦθα. Αἱ παροῦσαι περιστάσεις εἰσὶ κρίσιμοι, καὶ ὁ μὴ λέγων τὴν ἀλήθειαν ἐχθρὸς τοῦ τε θρόνου καὶ τῆς πατρίδος διατελεῖ· ἐν ᾧ δὲ γρηγορῶν καὶ φυλάσσων ὁ διευθύνων τὰ οἰκονομικὰ ὤφειλε νὰ διατελῇ, ὁμολογεῖ ὅτι οὐδὲν γνωρίζει περὶ τῆς εἰσαγγελλομένης κλοπῆς τῶν δεκακισχιλίων κανταρίων. Ἀλλὰ τούτου ἀγνοοῦντος, τίς ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ; καὶ ὅμως βεβαιοῦται ὅτι ἡ κλοπὴ ἐγένετο, συναινέσει τῶν ὑπαλλήλων, ἀδυνάτου ἄλλως ὑπαρχούσης τῆς ἐκεῖθεν ἐξαγωγῆς τόσου ποσοῦ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας καὶ ἐν χειμῶνι μάλιστα ἔπρεπε μῆνας ὅλους νὰ ὑπάρχῃ ἐλλιμενισμένον ἐκεῖ τὸ πλοῖον. Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει ἐπαρκοῦμεν μόλις εἰς τὰ δημόσια ἀναλώματα καὶ περίσσευμά τι μικρὸν ἀπολείπεται, μὴ πραγματοποιουμένων ὅλων τῶν διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν προϋπολογιζομένων, διὰ τὴν ἔλλειψιν πολλῆς δυνάμεως ἀπὸ τὸν στρατὸν, ἥτις ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας. Εὐτυχῶς ὅμως δὲν ἔχει οὕτως, ἄλλως οὐδ' εἰς τὰς ἀπολύτους τοῦ Κράτους ἀνάγκας ἠθέλομεν ἐπαρκέσει. Διὰ τὴν μήπω δὲ τοῦ ἀπαιτουμένου περὶ τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου Νόμου ὑποβολὴν, οὐδόλως ὁ ὑπουργὸς δι' ὧν εἶπεν ἐδικαιολογήθη, οὐδ' ἐδύνατο ἄνευ τούτου πρόσοδόν τινα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ νὰ σημειώσῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἄνευ τούτου οὐ μόνον ζημιούμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς ἐτησίας προσόδου ἐπὶ δύο ἤδη ἔτη ἐκ 200000 καὶ πλέον δραχμῶν, ἀλλὰ καὶ πλείω θέλομεν ἀπολέσει, διότι θέλει ἐλαττωθῇ ἡ τοῦ ὀρυκτοῦ ἀξία, ἀναγκαζομένων τῶν χρηζόντων αὐτοῦ νὰ προσφεύγωσι καὶ ζητῶσιν ἀλλαχοῦ τοιοῦτον· διὰ τοῦτο πρέπει ἐντὸς τοῦ ἔτους νὰ ἐπιψηφισθῇ ὁ περὶ τούτου Νόμος, ἵνα μὴ ζημιοῦται τὸ δημόσιον ἐκ τῆς ἐξ ἀγνοίας ἢ ἐκ προθέσεως κακῆς ταύτης τῶν οἰκονομικῶν διευθύνσεως.

Μετά τινα δὲ προσθέντα ὅτι ὁ πλοίαρχος τοῦ πρότερον λάθρα ἐξαγαγόντος σμυρίδα πλοίου, συλληφθεὶς καὶ κρατηθεὶς ἐπί τινα χρόνον ὑπὸ τοῦ ἐν Σύρῳ εἰσαγγελέως ἀπελύθη κατόπιν, οἱ λόγοι δὲ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ ἀγνοοῦνται. Ὅτι ἐψηφίσθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσὸν ὑπὲρ τεσσάρων φυλάκων, ἀλλ' οὐδεμία ὑπῆρχε τοιαύτη ἀνάγκη, ἂν διετηρεῖτο ὁ πρότερον ὑπάρχων

φύλαξ, τοῦ ὁποίου φυλάσσοντος, οὐδὲ λίθος ἐκ τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου ἐξήχθη λάθρα· ἤδη δὲ διωρίσθησαν ἄνδρες ἐν Νάξῳ καθήμενοι, καὶ μηδέποτε τὸ ὀρυκτὸν ἐπισκεφθέντες, μηδὲ γνωρίζοντες κἂν ποῦ κεῖται, μὴ δ' ἱκανοὶ ἵνα τὸ ἔργον τοῦτο ἐκτελέσωσι, διορισθέντες ἀπὸ ξενοδόχου φύλακες. Καὶ ὅτι πρὸ δέκα ἡμερῶν εἰσήγγειλεν εἰς τὸν ὑπουργὸν ὅτι σμυρὶς θέλει ἀποβιβασθῇ ὑπὲρ Ἀγελάστου τινος εἰς Μασσαλίαν περὶ τὰ 400 καντάρια, οὐδὲν δὲ ἐνήργησεν ἐπὶ τούτου, τὸ ὁποῖον ἤδη ἐπιστολὴ ἐκεῖθεν καὶ αὐτὴ ἡ τῆς Μασσαλίας ἐφημερὶς ἐπιβεβαιοῖ.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἀξιέπαινος μὲν ὁ ζῆλος τοῦ δεύτερον ἀγορεύσαντος περὶ τὸ δημόσιον συμφέρον, καὶ ἡ γνώμη ἔτι αὐτοῦ ὅτι τὸ πηδάλιον εἰς ἱκανῶν χεῖρας νὰ τεθῇ πρέπει, ὑπαινιττομένη ἑαυτόν· ἀλλὰ πάντες οἴδασι τὰς ἐν Ἑλλάδι ὑπαρχούσας ἱκανότητας, καὶ τοὺς διακριθέντας ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος μέχρι τοῦδε χαρακτῆρας. Καὶ αὐτὸς μὲν διατάξων δὲν λέγει ὅτι ἔχει πολλὴν ἱκανότητα, ἀπόκειται δὲ εἰς τὸ κοινὸν νὰ κρίνῃ, τὸ ἰδὸν τὰς περὶ τὰ οἰκονομικὰ ἀνέκαθεν διακριθείσας ἱκανότητας. Ἀλλὰ ταύτας μαρτυροῦσιν ἔτι καὶ ἡ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων, ἀντὶ τῆς ἐλπιζομένης πρὸς τὰ πρόσω βελτιώσεως, ὀπισθοδρόμησις τῶν οἰκονομικῶν, καὶ ἡ ἀντὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ δημοσίου πλούτου καταστροφὴ αὐτοῦ· διότι πάντες ἐπίσης οἴδασι καὶ αἱ ἀπέραντοι τοῦ ἔθνους ἰδιοκτησίαι τί ἐγένοντο, καὶ πῶς ἀπηλλοτριώθησαν. Πρὸς δὲ μὴ αἱ ἱκανότητες αὗται περὶ συντάξεως ἐφρόντισαν κτηματολογίου, ἢ περὶ ἐγγραφῆς τῆς ἐθνικῆς περιουσίας τῆς κατ' ἔτος ἐνοικιαζομένης, ἵνα γνωρίζωσιν οἱ τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο διευθύνοντες ποῦ καὶ πόσα κατ' ἔτος ἐνοικιάζουσιν, ἢ μὴ ὑπῆρξε ποτε λογιστικὴ κατάστασις καὶ ἐγγραφὴ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἵνα προσάγωσι ταύτην, ζητουμένην παρὰ τῶν Βουλῶν ἢ τῶν χρήστων ἡμῶν; οὐδὲν τούτων· ἀλλὰ καὶ τὸν πολυτάλαντον τοῦ κόσμου Ροταχίλδ εἰς τὰ κατάστιχα ἡμῶν κατέδειξαν ὑπὸ χρέος. Ἐπὶ τῶν καταχρήσεων ἐξηκολούθησεν, ὅτι μετὰ πολλοῦ ζήλου ἐντεῦθεν ἀπεστρέψαν τὰ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τῶν καταχρήσεων, καὶ ἐξέθηκαν ὅτι ἀμέτοχοι πάντοτε τοιούτων διατελοῦντες οὗτοι, καταδιῶκται αὐτῶν κατιδείχθησαν· ἀλλὰ μὴ ὁ ἔχων ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ πεντακισχιλίους ὑπαλλήλους ὑπουργὸς, μεθ' ἁπάντων συμφωνήσας, τὰς καταχρήσεις ταύτας κατέπραξε; Ἵνα μὴ τοιαύτη ἐγερθῇ ὑπόνοια ἀναγκαῖον εἶναι καὶ περὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ τινὰ νὰ παρατηρήσῃ· ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι ὁ ὑπουργὸς οὗτος κατὰ τὰ 1824—1825 ὑπουργεύων ἐπὶ δυσχερῶν περιστάσεων

καὶ ἐμφυλίων σπαραγμῶν, ἄνευ καθηκόντων καὶ ἐπιτηρήσεως ἀπολύτως καὶ κατὰ θέλησιν τάς τε τῶν φθαρτῶν κτημάτων πωλήσεις διατιθείς, καὶ τὰς προσόδους διαχειριζόμενος, καὶ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν ἄλλων ὑπουργείων ἐξελέγχων, καὶ τοὺς ἐξ ἑκατομμυρίων στρατιωτικοὺς μισθοὺς ἐπιθεωρῶν, καὶ 2,000,000 ταλλάρων, τὰ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου δανείου τοῦ Λονδίνου, διαχειρισθείς, ἐξῆλθε τῆς ὑπηρεσίας οὐ μόνον μέχρις ὀβολοῦ μηδὲν ὠφεληθείς, ἀλλὰ καὶ μὲ χρέη βεβαρυμένος· ἐνῷ ἄλλοι καθ' ἑκατομμύρια τὴν περιουσίαν αὐτῶν ἤθελον αὐξήσει ἐκ τοιαύτης ἀπολύτου διαχειρίσεως. Καὶ ἐπὶ δανείοις οἰκοδομὴν ἀνήγειρεν, ἵνα τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ ἐγκαταστήσῃ, καὶ τὴν οἰκοδομὴν ταύτην ἐνυπόθηκον ἔθηκε, καὶ διετηρεῖτο τοιαύτη μέχρις οὗ ἀντὶ ταύτης πολυτίμους τινὰς λίθους τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἔθηκε· πολλοὶ δὲ πολλοῦ λόγου ἄξιοι οἱ χρῆσται αὐτοῦ εἰσιν, εἰς τοὺς ὁποίους εἰσέτι τὴν ὀφειλὴν αὐτοῦ νὰ ἀποτίσῃ δὲν ἠδυνήθη, ὡς καὶ εἰς τὴν τράπεζαν τὸ χρεώλυτρον. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πεντακισχιλίων ὑπαλλήλων οὐδένα γνωρίζει, πλὴν εὐαρίθμων, καὶ πάντας ἀπὸ τοῦ ἐφόρου μέχρι φυλάκων συγγενεῖς Βουλευτῶν καὶ κατὰ σύστασιν αὐτῶν διώρισε. Μ' ὅλον ὅτι δὲ καὶ ἄνευ τῆς ἐκθέσεως τούτων ἦτε Βουλὴ καὶ τὸ κοινὸν εἰκάζει τοὺς λόγους τῆς καταφορᾶς τοῦ ἀγορεύσαντος, κατὰ προσθήκην ὅμως καὶ ταῦτα ἐξετέθησαν· καὶ περὶ τῶν ὑπαλλήλων δὲ, τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ ἀγορεύσαντος Ἠλείαν, τριακοσίων τὸν ἀριθμὸν, οὐδὲν λέγει ἀφεὶς τὴν ἐκτίμησιν εἰς τοὺς ἀκούοντας, ἀλλὰ μόνον ὅτι καὶ τούτους διώρισε μηδένα αὐτῶν γνωρίζων. Ὁ οὕτω κατενεχθεὶς Βουλευτὴς βλέπων περίσσευμα ἐτήσιον τοσοῦτον καὶ ἀποταμίευμα δυσεκατομμυρίου καὶ πλέον, ὡμολόγησε μὲν ταῦτα, ἵνα ὅμως καλύψῃ καὶ τοῦτο ἀπέδωκεν αὐτὸ εἰς τὴν μὴ πραγματοποίησιν ὅλων τῶν ποσῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν· πάντες ὅμως τὸ γελοῖον νὰ κατίδωσι δύνανται καὶ νὰ εἰκάσωσιν ἂν τοῦτο προῆλθεν ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν 100 στρατιωτῶν μὴ πληρονομένων, ἢ ἀπὸ τὴν καλὴν τῶν Οἰκονομικῶν διεύθυνσιν, καὶ πολλὰς παρεντιθεμένας δυσχερείας ἀπαντώντων τῶν ταμιῶν περὶ τὴν καταδίωξιν τῶν καθυστερούντων, καὶ ἀπειλουμένων ὑπὸ τῶν τοπικῶς ἰσχυόντων καὶ ἄλλα πολλὰ ὑφισταμένων. Τὰς καταχρήσεις δ' οὐδ' αὐτὸς οὐδ' ὁ Πρωθυπουργὸς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἠρνήθησαν· οὐδὲν ὅμως ἐδύναντο νὰ πράξωσι πρὸς περιορισμὸν αὐτῶν, ὡς ἀπορρεόντων τοῦ τῆς εἰσπράξεως δημοτικοῦ συστήματος, ἐλαφρύναντος ἀπὸ βασάνων καὶ καταπιέσεων τὸν λαὸν, παραγαγόντος ὅμως καὶ αὐτάς· καὶ ταύτας μὲν περιέστειλε κατὰ τὸ δυνατὸν, ἂς εἰκάσῃ δ' ἕκαστος ἂν ἦναι δυνατὸν νὰ μὴ συμβῶσι, πεντακισχιλίων διαχειριζομένων τὴν εἴσπραξιν. Καὶ τῶν καταχρήσεων ὅμως τούτων τοιαύτην ἐχουσῶν φύσιν, καὶ ὑπὸ τοιούτων παραχθεισῶν αἰτιῶν, τὴν δυνατὴν κατώρθωσε περιστολὴν ὁ ὑπουργὸς, καὶ μᾶλλον εὐχάριστον τὸ ἀποτέλεσμα παρίσταται· διότι ἐπαρχία, ἑκατομμύρια ἄλλοτε ἀποφέρουσα, ἄνευ μηδεμιᾶς τοῦ λαοῦ ἐπιβαρύνσεως, 9000 κοιλὰ σίτου μόνων ἀπήνεγκεν ἐκ τῶν 360 αὐτῆς χωρίων. Τίς δὲ δὲν θέλει φρίξει μανθάνων ὅτι ἡ ἐπαρχία αὕτη τῆς Ἠλείας πατρὶς εἶναι τῶν οὕτω καταφερομένων κατὰ τῶν καταχρήσεων; καὶ τίς ἄλλος ἢ οὗτοι τοὺς ἐν αὐτῇ ὑπαλλήλους διώρισαν; ἐφέτος δὲ μόνον ἐκ τῶν προϊόντων, τὰ ὁποῖα ἐξεκαθαρίσθησαν ἤδη, ἀπηνέχθησαν 110000 κοιλὰ σίτου, καὶ ὅμως οὐδὲν μέγα διατείνεται ὅτι κατώρθωσε, ἀπόκειται δ' εἰς ἄλλους μεγαλητέρας νὰ καταδείξωσι προόδους περὶ τὴν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων. Ἐπὶ δὲ τῶν λεχθέντων περὶ τῆς κατηγορίας τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐπὶ κλοπῇ τῶν σταριδίων Σῶστι καὶ Καραγγιοῦζι, ἐφ' ἧς ἐγένοντο, ὡς ἐλέχθη, ἀνακρίσεις, καὶ ἐπὶ τοῦ διϊσχυρισμοῦ αὐτοῦ, ὅτι ὅθεν ἐχθρικῶς κατηγόρησαν αὐτοῦ, οὐδὲν ἐπιφέρει, ἀλλὰ σιωπᾷ, ὑπαρχόντων φανερῶν τῶν πραγμάτων, καὶ τούτων τὴν ἀλήθειαν μαρτυρούντων· ὅσα προεῖπε δ' ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Βουλῆς συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ ταχιστα θέλει ὑποβάλει εἰς τὴν κρίσιν ὑμῶν ἀπείρους ἀποδείξεις τῆς κακῆς τοῦ ὑπουργοῦ πίστεως, καταχρήσεις τε δηλαδὴ καὶ διαθέσεις γαιῶν καὶ πλημμελὰς χωρὶς πιστώσεων, ἀγνοεῖται ἂν ἦναι ἡ πληθὺς τῶν δημοπρασιῶν καὶ πρωτοκόλλων τῶν ἀπὸ τοῦ 1838—1840 ἐν Ἤλιδι ἐνεργηθεισῶν, καὶ ἂν ταῦτα ὡς καταχρήσεις ἐννοῇ, καὶ τὸν ὑπουργὸν νῦν συμμέτοχον θεωρῶν· ὅπως ποτ' ἂν ᾖ δὲ τότε, ὅταν ταῦτα ὑποβληθῶσιν, θέλει ἀπαντήσει τὰ εἰκότα, μηδέποτε τοὺς νόμους φοβηθείς, εἰς οἱαςδήποτε καὶ ἂν διετέλεσε θέσεις, πεποιθὼς ὅτι οὐδεὶς θέλει ἐξελέγξει τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ, εἰς πολλὰς καταδειχθέντα περιστάσεις. Ἐλέχθη ὅτι διωρίσθησαν φύλακες εἰς Νάξον μὴ ἀπολαύοντες τῆς κοινῆς ἐμπιστοσύνης, καὶ ἐντεῦθεν προῆλθεν ἡ κλοπὴ τοῦ ὀρυκτοῦ· ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς οὐδένα ἴδιον ἄνθρωπον διώρισεν ἐκεῖ φύλακα, ἀλλ' ὅσους οἱ Νάξιοι Βουλευταὶ συνέστησαν· εἰς τὴν γνωμοδότησιν δὲ τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν ὤφειλεν ἀσφαλέστερον νὰ καταφύγῃ ὁ ὑπουργὸς, συγχρόνως δὲ νὰ ἐπαγρυπνῇ καὶ εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν διοριζομένων, οὐδέποτε δ' ἠμέλησε τὴν προφύλαξιν τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου. Οὕτω μαθὼν πρό τινων ἡμερῶν παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ τῆς Νάξου, ὅτι προσπαθεῖ πλοῖόν τι νὰ φορτώσῃ

σμυρίδα εἰς λογαριασμὸν τοῦ Ἀγελάστου, ἔλαβε τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ἔγραψεν αὐστηρὰς διαταγὰς εἰς τὸν ἐπιστάτην, ἐζήτησε παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν πλοῖον διὰ νὰ περιπλέῃ εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ νὰ ἐφορᾷ. Ποῖα λοιπὸν ἄλλα μέτρα ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὁ ὑπουργὸς πρὸς προφύλαξιν τοῦ ὀρυκταῦ; Περὶ δὲ τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ὁ Βουλευτὴς περὶ ὀρυκτῶν ἤθελε νὰ καθυποβάλῃ δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἀνεβλήθη, διότι ὁ ὑπουργὸς ὑποσχεθεὶς νὰ παρουσιάσῃ ἴδιον Νομοσχέδιον εἶπε τότε μόνον, ὅτι πρέπει νὰ διαιρεθῇ ὁ περὶ ὀρυκτῶν Νόμος καὶ νὰ καθυποβληθῇ ἰδιαίτερον Νομοσχέδιον περὶ σμυρίδος· τοῦτο δὲ τῷ ὄντι ἡτοιμάσθη καὶ θέλει καθυποβληθῇ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν· ἡ δὲ μέχρι τοῦδε βραδύτης προῆλθεν, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον ἔπρεπε νὰ λάβῃ πληροφορίας πῶς δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου, προκειμένου λόγου περὶ πολυετοῦς ἐνοικιάσεως.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἁπάντων εἰς τὸν Βουλευτὴν Ἠλείας, ὑποστηρίξαντα ὅτι εἰς τὸ συνταγματικὸν αὔστημα πρέπει νὰ ἦναι ὑπουργὸς, ἔχων τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις, καὶ γενναιότητα πολιτικὴν, καὶ ἄλλα προσόντα, ἐζήτησε τὰς πρότερον ὑπαρξάσας ἱκανότητας παραβάλλων αὐτὰς πρὸς τὰς σημερινάς. Ἀλλ' ἀντιπαρατηρεῖ ὅτι, ἀφοῦ ἡ Ἑλλὰς ἐσυντάγματίσθη, πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπουργοὺς πολὺ ἀνωτέρους τῶν κατὰ τὴν ἀπόλυτον μοναρχίαν ὑπαρξάντων· διότι τοῦτο εἶναι τὸ πλεονέκτημα τοῦ Συντάγματος, νὰ ἐκλέγωνται ὑπουργοὶ οἱ ἐξέχοντες νόες μεταξὺ τῶν εἰς τὸ Κράτος ὑπαρχόντων ἀνδρῶν, καὶ νὰ διοικῶσιν ὑπευθύνως. Ἡ ἀγόρευσις ὅμως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ἦτο τοιαύτη ὥστε λύπην καὶ κατήφειαν εἰς τοὺς πλείονας τῶν Βουλευτῶν ἐνεποίησε· διότι, ἀντὶ νὰ ἀπολογηθῇ δι' ἀποδείξεων καὶ πραγμάτων εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα, εἶπεν, ὅτι εἰς τὸ παρελθὸν τὰ πάντα κατεστράφησαν· ἐνῷ ὅτε μὲν ἦλθεν ὁ Βασιλεὺς τὰ εἰσοδήματα τῆς Ἑλλάδος ἦσαν 5 ἑκατομμύρια, κατὰ δὲ τὴν πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐποχὴν ἀνέβησαν εἰς 17 ἑκατομμύρια, τὴν σήμερον δὲ μόλις 13 σημειοῦνται, θετικῶς δὲ οὐδ' ἑνδεκα θέλουσιν εἰσπραχθῆ. Οἱ ὑπουργοὶ ἐκεῖνοι εἶχον πάντοτε τὸν Ἀπρίλιον βεβαιωμένα τὰ εἰσπρακτέα, ἐνῷ τὴν σήμερον τοῦτο δὲν ὑπάρχει οὐδὲ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔτους· κατήντων δὲ τότε εἰς τ' ἀποτελέσματα ταῦτα, διότι ἐζήτουν νὰ εὕρωσι τοὺς τιμιωτέρους ὑπαλλήλους, καὶ ἐσέβοντο τὴν δημοσίαν ἠθικὴν, ἐνῷ ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις δημιουργεῖ τὴν κακοήθειαν, καὶ ὁ ἴδιος ὑπουργὸς ὡμολόγησεν, ὅτι ἐκ μερῶν, ὅθεν συνελέγοντο

100000 κοιλὰ σίτου ἤδη δὲν συνηθροίσθησαν οὐδὲ 10000· διὰ τοῦτο ἄλλοτε εἰς μόνος φύλαξ τῆς σμυρίδος ἤρκει, ἐνῷ τὴν σήμερον οἱ ὑπάρχοντες τέσσαρες συντείνουσιν εἰς τὸ νὰ κλαπῇ περισσότερον. Διὰ ταύτων δὲ δὲν προτίθεται νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν προτέραν Κυβέρνησιν, τὴν ὁποίαν πανδήμως κατακρίνει, παρατηρεῖ δὲ μόνον ὅτι τὸ ἔθνος ἐπεχείρισε καὶ κατώρθωσε τὴν μεταβολὴν διὰ νὰ προβῇ ἐπὶ τὰ πρόσω, καὶ ἤδη ὀπισθοπορεῖ, οἱ δὲ συντελοῦντες εἰς τὴν μὴ πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τοῦ ἔθνους εἶναι μεγίστης εὐθύνης ὑπεύθυνοι.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὁ μὲν ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν διεῖλε τὸ θέμα εἰς δύο περὶ ἱκανότητος ὑπουργικῆς καὶ περὶ τῶν καταχρήσεων· αὐτὸς δὲ νομίζει μὲν ὅτι πάντες εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ κρίνωσιν ἂν οἱ ἄνθρωποι, οἱ διέποντες ἤδη τὰ πράγματα, ὦσιν οἱ ἐξοχώτεροι νόες καὶ ἡ Ἑλλὰς ἦναι στείρα ἄλλων ἀνδρῶν, ἢ ὑπάρχωσι καὶ ἄλλοι ἀξιώτεροι καὶ ἁρμοδιώτεροι νὰ διευθύνωσι τὴν κυβέρνησιν. Περὶ δὲ τοῦ δευτέρου, ὅτι οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ τὰς ἐν πάσαις ταῖς ἐπαρχίαις γενομένας καὶ γινομένας καταχρήσεις, τὰς ὁποίας ἐπιβεβαιοῖ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν εἰσπράξεων· διότι, ἐνῷ ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τῶν πραγμάτων, προοδευσάσης τῆς γεωργίας, καὶ ἐκ τῆς γονιμότητος τοῦ ἔτους 1846 καὶ τῆς μεγάλης κινήσεως τῆς ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, ἔπρεπε νὰ παρουσιάσῃ τὸ λῆξαν ἔτος αὔξησιν 4 καὶ 5 ἑκατομμυρίων, μόλις ἐξισώθη πρὸς τὰ προηγούμενα ἔτη. Δὲν εἶναι δ' ἔλλογος ἡ δικαιολογία τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων τῆς ἐπιστασίας ἠκολούθησε τὴν σύστασιν τῶν Βουλευτῶν· διότι οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ νὰ διατηρῶνται εἰς τὰς θέσεις οἱ ληστευταὶ τοῦ δημοσίου πλούτου· ἐν τούτοις ὑπῆρξαν πρόσωπα, τὰ ὁποῖα κατεμηνύθησαν ἐπὶ καταχρήσει, κατεκρίθησαν, ἀλλὰ δὲν ἐτιμωρήθησαν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀντικειμένου τῆς σμυρίδος, ὑπῆρξεν ἐκεῖ φύλαξ διωρισμένος παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, τοῦτον φωραθέντα ἐπὶ καταχρήσει ἔπαυσεν ὁ ὑπουργὸς, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον μετ' οὐ πολὺ διώρισε πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν. Τίς λοιπὸν δύναται νὰ ἔχῃ ἐλπίδας εὐτυχεστέρου μέλλοντος καὶ ν' ἀναμένῃ βελτίωσιν; ἀφ' οὗ ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς παύει καὶ αὖθις διορίζει τὸν ἐπὶ καταχρήσει πανθέντα, ἐν ᾧ ὤφειλε τοὐλάχιστον στεβόμενος ἑαυτὸν νὰ μὴ διορίσῃ αὐτὸν ἐκ νέου, ἄνευ δικαστικῆς ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως; Ὡσαύτως καὶ πολλοὶ ἄλλοι κατηγγέλθησαν, ἀνεκρίθησαν, ἀλλ' οὐδεὶς τούτων κατεδιώχθη χάριν παραδείγματισμοῦ· τοιοῦτος εἶναι σγουρδάκης τις ἐκ τοῦ δήμου

Δεβαδείας, ὅστις ἐπιστατῶν ἐνόθευσε τὴν ἀποθήκην, ὑπεξελὼν τὸν σῖτον, καὶ ῥίψας ἀντ' αὐτοῦ ἄμμον καὶ χῶμα, ἀλλ' ἐν τούτοις αὖθις διωρίσθη, καὶ τοι καταμεμνθεὶς ἐπὶ κλοπῇ. Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ ἐπαναλαμβάνωνται ταῦτα, ἀφ' οὗ ἡ μὲν βουλὴ ἐσυνείθισε νὰ δίδῃ ἀμνηστείαν εἰς τὰς τοιαύτας παραβλέψεις τῶν ὑπουργῶν, οὗτοι δὲ νὰ ἀφίνωσιν ἀτιμωρήτους τοὺς κακούργους καὶ καταχραστάς; ἐν ᾧ δὲν μένει τῶν ἄλλο, εἰμὴ νὰ ἐξεταθῇ, ἐὰν ἡ ἐξαγωγὴ τῆς σμυρίδος ἐγένετο ἐν γνώσει τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ τότε πρέπει ἕκαστον σῶμα νὰ ἀναλάβῃ τὰς δυνάμεις του καὶ νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως τὴν γνώμην αὐτοῦ· διότι οἱ ἁπλοῖ λόγοι κατέστησαν συνήθειες καὶ οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἐπιφέρουσιν. Ἡ βουλὴ ὅθεν ὀφείλει νὰ ἀπαιτήσῃ λόγον παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ περὶ τῆς γενομένης ζημίας ἐκ τῆς κλοπῆς τῆς σμυρίδος, καὶ, ἐκτιμήσασα τὰς δικαιολογίας τοῦ ὑπευθύνου ὑπουργοῦ, νὰ πράξῃ ὅ,τι τὰ δικαιώματα αὐτῆς ἐπιτρέπουσιν· ἄλλως εἶναι μάταια τὰ γινόμενα.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι θεωρήσας πρὸ καιροῦ τὰ μηδαμινὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα ἔφερον αἱ σοβαραὶ ἀγορεύσεις ἀνωτέρων αὐτοῦ κατὰ τὰς γνώσεις ἀνδρῶν, εἶχεν ἀπορασίσει νὰ μὴ λάβῃ πλέον τὸν λόγον· ἀλλὰ ἡ ἐκ τῆς κλοπῆς τοῦ σημαντικοῦ τῆς Ἑλλάδος ὀρυκτοῦ τῆς σμυρίδος προσγεγονομένη ζημία εἰς τὸ ἔθνος καταθλίβουσα αὐτὸν ἐκίνησεν εἰς τὸν λόγον. Κατὰ δὲ χρέος ἀπαραίτητον παρατηρεῖ πρῶτον μὲν, ὅτι οἱ λόγοι τοῦ βουλευτοῦ Πλείας περιείχον παρατηρήσεις ὀρθὰς καὶ ἀληθείας πικρὰς στηριζομένας ἐπὶ τῶν πραγμάτων· ἔπρεπεν ὅμως νὰ διευθύνωνται οὐχὶ πρὸς ἕνα ὑπουργὸν ἀτομικῶς, ἀλλὰ πρὸς ὅλον τὸ ὑπουργεῖον τὸ διευθύνον τὰ πράγματα· ἐφ' ᾧ καὶ ἐπαινεῖ μὲν τὸν ζῆλον καὶ τοὺς νευρώδεις λόγους τοῦ ῥηθέντος βουλευτοῦ, κρίνει δ' εὐκταῖον ἂν οὗτοι ἐλέγοντο γενικώτερον καὶ ταχύτερον. Περὶ δὲ σμυρίδος γνωστὸν εἶναι, ὅτι πρὸ ἑνὸς ἔτους καθυπεβλήθη παρὰ βουλευτοῦ νομοσχέδιον περὶ ὀρυκτῶν, θέματος δυσχερεστάτου, εἰς ὃ ἁπαντᾷ δυσχερείας ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία, ἀλλ' ἀντὶ νὰ ὠφεληθῶμεν ἐκ τῶν ἐντὸς τῆς γῆς θησαυρῶν ἀπωλέσαμεν καὶ τοὺς ἐπ' αὐτῆς· διότι καὶ τὰς δημοσίους προσόδους κατεσφετερίσθησαν οἱ διορισθέντες ἐπιστάται, καὶ ἐκ τοῦ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς κειμένου ὀρυκτοῦ τῆς σμυρίδος πλοῖα ὁλόκληρα λαθραίως ἐπληρώθησαν καὶ εἰς ξένα κράτη μετέφεραν αὐτό. Δὲν πρέπει δὲ αἱ παρατηρήσεις αὗται νὰ λυπῶσι τὸν ὑπουργόν, διότι αἱ αὐταὶ ἐγένοντο καὶ εἰς τοὺς προτέρους ὑπουργούς, ἐπειδὴ δὲν πρέπει νὰ ἀρίνηται ὁ δημόσιος θησαυρὸς εἰς ἀπώλειαν, οὐδὲ νὰ ὑπάρχῃ ὑπόνοια, ὅτι ἔχει συμ-

φέρον τὸ ὑπουργεῖον νὰ μὴ ἀνακαλύπτῃ τὰς καταχρήσεις. Τὰ δὲ περὶ τῆς πρὸ τῆς μεταβολῆς καταστάσεως λεχθέντα δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν, ὅτι ἐξερράσθησαν παρὰ φίλου τῆς ἀπολύτου ἐξουσίας, διότι καὶ αὐτὸς σεπτεμβριανὸς ὢν καὶ θεωρῶν τοῦτο κακύγημα καὶ τιμὴν, ὅτις θέλει παρακολουθήσει αὐτὸν μέχρι τοῦ τάφου, λέγει χάριν τῆς ἀληθείας, ὅτι δὲν εἶναι μὲν ἐπαινέτης τοῦ συστήματος ἐκείνου, ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπαλληλίαν ὅτι αὕτη ἦτον πολὺ κρείσσων τῆς νῦν ὑπαρχούσης· διότι τότε οὔτε νομαρχίας διῴκουν κακοῦργοι, οὔτε δικασταὶ τοιοῦτοι ἦσαν, καὶ ἡ γενικὴ γνώμη τῆς ὑπαλληλίας τότε ἦτο καλητέρα τῆς παρούσης.

Ἀπήντησε καὶ ἄλλος πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι κακῶς ἐδικαιολογήθη περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπιστατῶν ἐκ τῆς συστάσεως τῶν βουλευτῶν· διότι οὗτος ὤφειλε νὰ ἐκλέξῃ τὰ τίμια πρόσωπα, οἱ δὲ βουλευταὶ οὐδέποτε ἀναδέχονται τὴν εὐθύνην τῆς ἀτιμίας των· αὐτὸς ὅμως κηρύττει, ὅτι οὔτε κατάλογόν ποτε ἔγραψεν, οὔτε συνέστησεν ἐπιστάτας. Καὶ πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα δ' αὐτὸν περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ προσωπικοῦ ὑπαλλήλων οἰκονομικὸν ἀπήντησεν, ὅτι περὶ τούτου ὀφείλει νὰ συμβουλευθῇ τὸ ὑπουργεῖον τὰς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀνωτέρας ἀρχάς. Οὕτως ὁ ὑπουργὸς κατ' ἰδίαν ἐκλογὴν διώρισε τὸν Ἔφορον Πλείας, ἐξ οὗ καὶ οἱ τῶν λοιπῶν ἐπιστατῶν διορισμοὶ ἐκπηγάζουσιν· ἀλλὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον μόνος ὁ ἴδιος ὑπουργὸς ἀκολούθως ἔπαυσεν, ὥστε ἢ κακὸν ὄντα κακῶς διώρισεν, ἢ ἄξιον παρανόμως ἔπαυσεν· οὐδέποτε δ' αὐτὸς ὑπεράσπισε τοὺς ἀτίμους, ἀλλὰ πάντοτε ἀπήτησεν οἱ μὲν δίκαιοι ν' ἀνταμείβωνται, οἱ δὲ ἄτιμοι νὰ καταδιώκονται· τῆς δ' αὐστηρᾶς δικαιοσύνης τὸ παράδειγμα ἔδειξε καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀδελφοῦ του, τοῦ ὁποίου τὴν ἀθωότητα ἀφῆκε νὰ ἐξελεγχθῇ διὰ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Πρὸς δὲ τὰ περὶ τῆς προτέρας διαγωγῆς παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν λεχθέντα, ἀπήντησεν, ὅτι αἱ ἀπὸ τοῦ **1821** γεγραμμέναι ἐφημερίδες, καὶ τὰ βουλευτικὰ πρακτικὰ τῶν τότε συνόδων εἶναι κάτοπτρον καθαρὸν τῆς διαγωγῆς ἑκάστου, ματαία δὲ καὶ ὀχληρὰ καθίσταται ἡ περιαυτολογία· αὐτὸς δὲ συναισθανόμενος τὰς δυνάμεις του καὶ γινώσκων, ὅτι εἰς συνταγματικὸν κράτος πρέπει νὰ διοικῶσιν οἱ ἱκανώτεροι, παρῃτήθη ἄλλο τε τῆς εἰς αὐτὸν προσενεχθείσης ὑπουργίας· εἴθε δὲ νὰ μιμηθῶσιν αὐτὸν καὶ οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ διευθύνωσι τὸ πηδάλιον τοῦ κυβερνητικοῦ σκάφους κατὰ τὸν παρόντα κλύδωνα. Ἐπανέλαβε δὲ καὶ ἐπὶ τέλους, ὅτι παρακολουθῶν τὸ ἀρ-

χικὸν πρόγραμμα τοῦ ὑπουργείου, ὅτι πρέπει ν' ἀνταμείβωνται οἱ ἄξιοι καὶ νὰ στηλιτεύωνται οἱ ἄτιμοι, ἀπαιτεῖ καὶ εὔχεται ν' ἀνακαλυφθῶσιν οἱ τοιοῦτοι· διότι οὐδεὶς ἀποδειχθεὶς ἄτιμος θέλει εἶσθαι σύντροφος αὐτοῦ, κύριον σκοπὸν ἔχοντος τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου, καὶ πρὸς τοῦτο πάντοτε ἀφορῶντος.

Ἁπαντῶν ἄλλος κεφαλαιωδῶς πρὸς τὰ μέχρι τοῦδε εἰρημένα ἀνέφερεν, ὅτι ὑπῆρξεν ἐξ ἀρχῆς τῆς συστάσεως τοῦ ὑπουργείου φίλος αὐτοῦ, καὶ τοιοῦτος διατελεῖ, καὶ ὑπεράσπισεν αὐτὸ κατὰ τὰς παρελθούσας δύο συνόδους, οὐχ ἧττον ὅμως εἰς περιστάσεις τινὰς ἀφορώσας οὐσιώδη ζητήματα εὑρέθη διαφωνῶν. Τοιαῦται ἐδόθησαν παραδ. χάριν εἰς τὸ πρῶτον νομοσχέδιον, τὸ περὶ ἐνόρκων, τῶν ὁποίων τὴν ἐκλογὴν τὸ ὑπουργεῖον πρὸς καιρὸν, διὰ τὸ ταχύτερον τῆς συγκροτήσεως τῶν κακουργοδικείων, ἤθελε ν' ἀφήσῃ εἰς μόνους τοὺς διοικητὰς, αὐτὸς δ' ὑπεστήριξε καὶ τὴν παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων ὡς δικαίωμα τοῦ λαοῦ ἀναφαίρετον καὶ καθυπέβαλε περὶ τούτου τροπολογίαν, τὴν ὁποίαν ἡ βουλὴ παρεδέχθη· ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν προσόντων τῶν γερουσιαστῶν αὐτὸς μετὰ πολλῶν καὶ ἄλλων, δειξάντων χαρακτῆρα ἀκέραιον, ἐφάνη διαφωνῶν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον· καὶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν δὲ τοῦ δήμου νέας Ἑλλης τῆς Ἀταλάντης ἐξέφρασεν ἐλευθέρως ἣν ἐπρέσβευε γνώμην, καὶ τοι ἐναντίαν τῆς ἰδέας τοῦ ὑπουργείου. Τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δὲν εὐτύχησε ν' ἀπολαμβάνῃ τὴν φιλίαν καὶ τὴν ἀγάπην, ὥστε οὐχὶ μόνον συστάσεις προσώπων χάριν διορισμοῦ δὲν προέβαλεν, ἀλλὰ καὶ δύο συνεπαρχιώτας αὐτοῦ τιμίους, ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντας, παρέβλεψεν ἀπολυθέντας παρὰ τοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ· Εἰς Συνταγματικὸν ὅμως ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ τις τὸν ὑπουργὸν ὑπὸ ἀτομικὴν ἔποψιν καὶ νὰ κατακρίνῃ τοῦτον κατὰ μέρος· διότι αἱ πράξεις αὐτῶν δὲν θεωροῦνται ἀναγόμεναι εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, ἀλλὰ συγκεντροῦνται εἰς ἓν κοινὸν κέντρον. Καὶ τοι λοιπὸν εἰς πολλὰς περιστάσεις παρατηρήσας ἐλλείψεις καὶ ἀποκρούσας αὐτὰς, ἐξηκολούθει νὰ μένῃ εἰς τὸ αὐτὸ σύστημα, συλλογιζόμενος καὶ κρίνων, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θεωρούμενον ἡνωμένον δὲν ἐπιδέχεται σήμερον ἀντικατάστασιν ὑποσχομένην καλητέραν τῶν πραγμάτων διεύθυνσιν· διότι ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπουργείου ἡ τάξις τέλος ἐπαγιώθη καὶ πολλὰ ἄλλα ἐθεραπεύθησαν, αἱ δὲ παρατηρούμεναι ἐλλείψεις εἶναι ὁμολογουμένως ἀχώριστοι ἀπὸ τῶν σημερινῶν περιστάσεων. Διὰ ταῦτα ἐξηκολούθησε τὴν αὐτὴν διαγωγήν· ἂν ὅμως ἐσχημάτιζε τοιαύτην

ποιθησιν, ὁποίαν τις τῶν προαγορευσάντων ἐξέφρασεν, ἤθελεν ἐπιθυμήσει τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ὑπουργείου παρ' ἄλλου. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ προκειμένου λεχθέντων περὶ ὑπουργικῶν πράξεων· πρὸς δὲ τὰ περὶ τῆς παρελθούσης ἐποχῆς παραβαλλομένης πρὸς τὴν παροῦσαν ἐξαχθέντα ἀπήντησεν, ὅτι ἀποκρούει τοὺς λόγους τῶν ἐπιδοκιμασάντων τὴν ἐκείνην ἐποχὴν· διότι αὕτη δύναται νὰ διαιρεθῇ εἰς δύο μερικωτέρας ἀ) τὴν ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας καὶ β') τὴν ἐπὶ τοῦ βασιλέως. Καὶ καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν πρώτην διὰ νὰ σταθμίσῃ τις αὐτὴν ἀποχρώντως, ἀρκεῖ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ βιβλία τῶν ἀπολογισμῶν, διὰ νὰ ἴδῃ πῶς διεχειρίσθη τὸ πολύκροτον ἐκεῖνο δάνειον, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ὑποφέρομεν ἤδη ἀπειλὰς καὶ αὐτῆς ἡμῶν τῆς ἀνεξαρτησίας, καὶ νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι ἐπ' ἐκείνης τῆς ἐποχῆς οἱ πρῶτοι τοῦ ἀγῶνος ἄνδρες, τῶν ὀνομάτων τῶν ὁποίων οἱ πίνακες ἀνάκεινται ἤδη εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν, εἰσήχθησαν ἀδίκως εἰς τὰ δικαστήρια, κατεδικάσθησαν καὶ ἐτιμωρήθησαν. Ὅτι τότε διεῖπον τὸ κράτος ἄνδρες οὐχὶ μόνον ξένοι τοῦ ἀγῶνος, ἀλλὰ καὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἄπειροι, οἵτινες ἂν ἐγίνωσκον τὴν γλῶσσαν ἡμῶν ἤθελον καταλάβει ὅλας τὰς θέσεις ἀπὸ τῶν ὑψηλοτάτων μέχρι τῆς ἐλαχίστης· ὅτι τότε οἱ προῦχοντες τῶν ἐπαρχιῶν μετὰ σεβασμοῦ ἐπλησίαζον τὰ κράσπεδα τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλισκων, αἱ δ' ἀνώταται θέσεις κατείχοντο ὑπὸ ἀνθρώπων ἀγνώστων εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας· ὅτι τότε κατεσπαταλεύθησαν 60 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἐν ᾧ 400,000 μόνον ἐδαπανήθησαν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου· ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν καὶ ἄλλοι Ἕλληνες μὲν, ἀλλὰ, μηδόλως συμμετασχόντες τοῦ ἀγῶνος, κατέσχον τὰς θέσεις ἁπάσας παραγωνίσαντες τὸν ἀγωνιστὴν Ἕλληνα, καὶ συγκαταταχθέντες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν τῶν μὴ ὄντων Ἑλλήνων. Κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἐποχὴν λαβόντες τὰς ἡνίας τοῦ κράτους ὁ Βασιλεὺς εἰς χεῖρας ἔφερε μεγάλην ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβολὴν, καὶ τῶν μεγάλων ἐξόδων ἐλάττωσιν· ἀλλ' ἐν τούτοις αἱ θέσεις αἱ ἀπὸ τῆς πρώτης ἐποχῆς καταληφθεῖσαι διετήρουν τοὺς αὐτοὺς κατόχους, πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ὠφελίμου καὶ ἀξιολόγου συστήματος τῆς μονιμότητος τῶν ὑπαλλήλων. Καὶ ὑπῆρξαν μὲν καὶ τότε ὑπουργοί τινες ἔχοντες ἱκανότητα, ἀλλ' ἦσαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐστερημένοι ταύτης, καὶ ἂν ἤθελε ν' ἀναφέρῃ πρόσωπα, ἠδύνατο ν' ἀποδείξῃ, ὅτι τὰ πάντα τότε δὲν διῳκοῦντο παρ' ἱκανῶν· ὡσαύτως δὲ διὰ τῆς κατονομάσεως τῶν τότε ὑπαλλήλων ἤθελεν ἐξελέγξει τὸ ἐσφαλμένον τῆς γνώ-

μης τῶν πρεσβευόντων, ὅτι τότε μόνον διωρίζοντο ὑπάλληλοι οἱ τίμιοι πολῖται, ἀποδεικνύου, ὅτι τότε ὑπῆρξαν πολλοί, ὁποῖοι δὲν ἔπρεπε. Διαβεβαιοῖ δὲ, ὅτι εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἦλθον παρατυρηθῇ καὶ μεταθέσεις καὶ παύσεις τῶν ὑπαλλήλων πλείονες τῶν ἤδη γινομένων, ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἐμπόδιον ὁ βασιλεὺς, ὅστις πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἀποβλέπων διεκώλυε τὰ τοιαῦτα· ὅθεν τὴν μονιμότητα τῶν ὑπαλλήλων δὲν πρέπει τις ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν θέλησιν καὶ ἱκανότητα τῶν τότε ὑπουργῶν, ἀλλ' εἰς τὸ προσεκτικὸν καὶ ἄγρυπνον ὄμμα τοῦ Βασιλέως, ὅστις ἄλλο τότε δικαίωμα εἶχεν ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως. Ἀρκεῖ δὲ τις νὰ ἐνθυμηθῇ ποῖοι συνεκάθηντο εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ κράτους μὲ τοὺς πρώτους ἀγωνιστὰς τοῦ ἔθνους, διὰ νὰ σταθμίσῃ προσηκόντως τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἤδη δὲν ἦτον ἄξια κατωτέρων θέσεων, εἰσήχθησαν παρὰ τῶν τότε ὑπουργῶν εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ κράτους, ὡς πλησιάζοντες καὶ κολακεύοντες αὐτούς. Καλὴ μὲν ἦτον ἡ ἐποχὴ ἐκείνη δι' ἐκείνους, οἵτινες μηδεμίαν ἐκδούλευσιν εἰς τὸ ἔθνος ἔχοντες, ἐλάμβανον δαψιλῶς ἀδροὺς μισθοὺς· ἀλλὰ δὲν θεωροῦσιν αὐτὴν τοιαύτην καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀγῶνος καὶ τοῦ τόπου, ἐκ τῶν ὁποίων μόλις τὸ 1/10 τῶν θέσεων κατεῖχετο, οἵτινες ἠγνοοῦντο καὶ παρεγνωρίζοντο παρὰ τῶν διεπόντων τὰ πράγματα, ὡς μὴ φαινόμενοι ἄξιοι τῆς συμπαθείας των. Περὶ δὲ τῆς διαφορᾶς τῶν τότε εἰσοδημάτων τοῦ κράτους πρὸς τὰ παρόντα παρετήρησεν, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο πολλάκις ἐλύθη, καὶ εἶναι ἐντελῶς ἐξηντλημένον· ἀλλὰ καὶ ἤδη, ἐπειδὴ ἐδόθη ἀφορμὴ, λέγει, ὅτι ἡ μεγάλη διαφορὰ δὲν εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν ἀληθὴς, ἀλλὰ καὶ τούτου τεθέντος, ἡ αὔξησις ἐκείνη ἦτο βεβιασμένη καὶ ἀποτέλεσμα συστήματος καταθλιπτικοῦ, τὸ ὁποῖον κατέστησε τὸν λαὸν πένητα καὶ ἐνδεῆ, εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν καταντήσαντα. Τότε τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως ἔφερε μὲν εἰς μέγαν βαθμὸν τὰ εἰσοδήματα, ἀλλὰ κατεπίεζε τὸν λαὸν, ὅστις κατεβλίβετο παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν, κατεδιώκετο παρὰ ποινητόρων, εἰσήγετο εἰς τὰ διοικητικὰ δικαστήρια καθ' ἑκάστην· τελευταῖον δ' ἔφερεν ἀποτέλεσμα τὸν ὄλεθρον πολλῶν οἰκογενειῶν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὰ βεβιασμένα ταῦτα εἰσοδήματα, ἀντὶ νὰ αὐξάνωσι μὲ τὴν πρόοδον τοῦ χρόνου, προέβαινον ἐλαττούμενα· καὶ ἤδη δὲ ἐδυνάμεθα ἐπαναφέροντες τὸ αὐτὸ σύστημα μετὰ τῶν αὐτῶν διατάξεων νὰ εἰσπράξωμεν τὰ αὐτὰ εἰσοδήματα, ἀλλὰ τοῦ τοιούτου συστήματος τὴν μεταβολὴν ὁ πρῶτος ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν προέτεινεν εἰς ἡμᾶς ἅμα συνελθόντας, ἡμεῖς δ' ἠσπά-

σθημεν αὐτὴν, ἂν καὶ ἐγνωρίζομεν τὰ παρακολουθοῦντα τὸ νέον σύστημα ἐλαττώματα τῶν ἐνδεχομένων καταχρήσεων ἐκ τοῦ πολυπροσώπου τῆς ὑπηρεσίας· ἐφ' ᾧ ἡ ἀλλαγὴ τοῦ συστήματος ἐνεκρίθη, καὶ συγχρόνως συνωμολογήθη ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκπτώσεως φόρων 1 1/2 περίπου ἑκατομμυρίου. Ταῦτα δὲ πάντα αἱ βουλαὶ ἀπορασίσασαι ἀπέδειξαν, ὅτι τὰ προϋπάρχοντα δὲν εἶχον καλῶς, διότι τίς ὁ λόγος τότε ν' ἀλλάξωσιν αὐτά; λέγων δὲ ταῦτα δὲν ἀρνεῖται, ὅτι εἰς τὴν πληθὺν τῶν ἀπαντωμένων εἰς τὰς ἐπιστασίας κτλ. προσώπων, καὶ λαμβανόντων μέρος εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου δύνανταί τινα νὰ μὴ διαχειρισθῶσιν ἐντίμως τὴν ὑπηρεσίαν· ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ μεμφθῇ τις τοῦ ὑπουργείου, καὶ τόσῳ μᾶλλον, καθόσον εἰς τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἀπαντῶνται μεγάλαι δυσχέρειαι· διότι πᾶν νέον σύστημα ἔχει τὰς ἐλλείψεις του, τὰς ὁποίας ἡ πεῖρα τῶν πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων θέλει θεραπεύσει, εὐκολύνουσα τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων. Περὶ δὲ τοῦ προκειμένου ζητήματος περὶ σμυρίδος, εἶπεν, ὅτι τοῦτο διηρέθη εἰς δύο· α') περὶ τοῦ ὑπεξαιρεθέντος ὀρυκτοῦ· καὶ β'.) περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νομοσχεδίου. Περὶ τοῦ πρώτου ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι τὸ ἀναγγελλόμενον ἤδη πλοῖον εἶναι αὐτὸ ἐκεῖνο, περὶ οὗ καὶ ἄλλοτε ἐγένετο λόγος· ἀλλὰ καὶ τεθέντος, ὅτι ἐγένετο νέα κλοπὴ, αὕτη βέβαια προέρχεται ἐκ τῆς φυσικῆς καταταστάσεως τοῦ ὀρυκτοῦ, ἐκτεθειμένου εἰς μεγάλην ἔκτασιν ὀρέων καὶ ὄντος δυσφυλάκτου. δὲν δύναται δὲ νὰ αἰτιᾶται τις τοῦ ὑπουργοῦ, ἀφ' οὗ ὁ παρ' αὐτοῦ διορισθεὶς ἐπιστάτης ὁμολογεῖται παρὰ πάντων ὡς τιμιώτατος τῶν ὑπαλλήλων· τὸν δὲ φύλακα περὶ οὗ τις τῶν προαγορευσάντων πολὺν παρέτεινε λόγον, ἔπαυσε μὲν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ὅτε ἐπληροφορήθη, ὅτι ἐγένετο ἡ λαθραία ὑπεξαίρεσις τῆς σμυρίδος, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς δίκην, ἀλλὰ κηρυχθέντα ἀθῷον δικαστικῶς διώρισεν αὖθις ὁ ὑπουργὸς, διότι ἄλλως ἤθελεν ἐνισχύσει τὰς συκοφαντίας καὶ ἀπελπίσει τὴν ἀθωότητα. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅθεν χρέος ἔχει τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῆς λεγομένης νέας κλοπῆς, καὶ νὰ λάβῃ αὐστηρὰ μέτρα πρὸς ἐξελεγξιν αὐτῆς τε καὶ τῆς τιμιότητος τῶν ἐκεῖ ὑπαλλήλων· διότι δὲν πρέπει νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι ἡ κυβέρνησις θεωρεῖ μὲ ἀδιάφορον ὄμμα τὴν σμυρίδα. Περὶ τοῦ ἄλλοτε καθυποβληθέντος νομοσχεδίου περὶ ὀρυκτῶν, εἶπεν, ὅτι αὐτὸς εἶχεν ἰδιαιτέραν ἰδέαν περί τινων διαταξέων τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἐθεώρει πλῆρες· ἐξέφρασε ὅθεν τότε τὴν ἐπιθυμίαν ἵνα εἰσαχθῇ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὅσον τάχιον,

ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ μὴ συνομολογήσῃ ὅτι ὑπάρχουσι δυσχέρειαι ἐπιπροσθοῦσαι εἰς τὴν ταχεῖαν αὐτοῦ εἰσαγωγήν· ἐν τούτοις τὸ ὑπουργεῖον ὑπεσχέθη, ὅτι θέλει εἰσαγάγει αὐτὸν ἐντὸς ὀλίγου.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ὁ προαγορεύσας παρεκβὰς εἰς ἀντικείμενα ἐκτὸς τοῦ κυρίου θέματος, ἐν τέλει μόνον ἀκροθιγῶς ἔψαυσε τῶν γενομένων καταχρήσεων κατὰ τὴν προφύλαξιν τῆς σμυρίδος· ὁ δ' ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ἀντὶ νὰ φέρῃ πράγματα καὶ νὰ καθησυχάσῃ τὴν Βουλὴν περὶ τῶν διαρριζομένων κλοπῶν τοῦ δημοσίου πλούτου, ἐξέθηκε τὴν προτέραν αὐτοῦ ἀγωγὴν, καὶ ἔφερεν ἀποδείξεις περὶ ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἱκανότητός του. Οἱ συνταγματικοὶ ὅμως ὑπουργοὶ πρέπει νὰ ἐννοήσωσιν, ὅτι ὀφείλουσι νὰ ὑπείκωσιν εἰς ὅλας τὰς ἐξελέγξεις τὰς παρὰ τῶν Βουλευτῶν γινομένας, καὶ δὲν πρέπει νὰ θαυμάζωσιν ἂν τίθηται εἰς ἀμφιβολίαν ἡ τιμιότης αὐτῶν, καὶ ν' ἀντιτάττωσι μόνον τὴν παρελθοῦσαν διαταγήν των, διότι καὶ τότε ὤφειλον νὰ ἦναι τίμιοι, καὶ ἤδη· ἡ ἀναμάσσησις λοιπὸν τῶν παρελθόντων δὲν εἶναι δικαιολογία τῶν παρόντων, διότι περὶ τούτων ἤδη εἶπεν εἰς δικαιολογίαν του, ὅτι τέσσαρας μόνον φύλακας ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἡ Βουλὴ, ἐνῶ οὗτος ὤφειλε ν' ἀπαιτήσῃ ὅσους ἡ ὑπηρεσία καθίστα ἀναγκαίους, καὶ νὰ μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ μέσα πρὸς προφύλαξιν τοῦ ὀρυκτοῦ. Ἔπρεπε ὅθεν νὰ φέρῃ εἰς ἀντίρρησιν πράγματα, ἀπέναντι τῶν διαβεβαιώσεων τῆς εἰς τὴν Μασσαλίαν νεωστὶ ἀφιχθείσης πλοίου περιέχοντος σμυρίδα, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ἦναι τὸ πρὸ ἑπτὰ μηνῶν φορτωθέν, διότι τοῦτο ἔφθασε ἐξ Ἰβραΐλας, εἶναι δὲ γελοῖον νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι τὸ πλοῖον ἀπῆλθε φορτωμένον εἰς Ἰβραΐλαν, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Μασσαλίαν· δὲν εἶναι δὲ δύσφυλακτον τὸ ὀρυκτὸν, διότι εἶναι δυσμετακόμιστον, ὥστε φόρτωσις πλοίων δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἐν μεγάλῃ μυστικότητι καὶ ταχύτητι. Περὶ τούτων δὲ εἶναι ὑπεύθυνος ὁ ὑπουργὸς, καὶ οὐδόλως δικαιολογεῖ αὐτὸν ἡ ἄγνοια τῶν διοριζομένων προσώπων διὰ τὴν πληθὺν αὐτῶν, καὶ ἡ εἰς τὰς βουλευτικὰς συστάσεις τυφλὴ παρακολούθησίς του· διότι ἡ ἔκφρασις αὕτη ἐξευτελίζει τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ἀξιοπρέπειαν, ὀφείλοντος τοῦ ὑπουργοῦ νὰ μὴ ἐξαγοράζῃ τὴν θέσιν του διὰ παραχωρήσεων.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος, παρατηρήσας ὅτι πόρισμα τῶν λεχθέντων εἶναι νὰ εἰσαχθῇ τάχιστα τὸ περὶ σμυρίδος ἐπαγγελθὲν νομοσχέδιον, νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ἀποτελέσματα σῶν προγενομένων ὑπὸ τοῦ ἐν Σύρῳ εἰσαγγελέως ἀνακρίσεων, καὶ νὰ καταβληθῇ ἡ δέουσα προσοχὴ περὶ τὴν ἔρευναν τῶν λεγομένων

νεωστὶ λαθραίων ἐξαγωγῶν, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν νομίζῃ ἀρκετὰ τὰ μέχρι τοῦδε λεχθέντα· ἀποφηναμένης δὲ ταύτης ὅτι ἐφωτίσθη, ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐπιψήφισιν τῶν ἄρθρων τοῦ Δ'. κεφαλαίου, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ προσληφθέντες εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων γραμματέων

Κ. Ζαρειφόπουλος.
Λ. Λαπουσιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΒ'.

Τῆς 23 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 90 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 20, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἐλλείποντας γραμματεῖς.

Ἀνηγγέθη ὑπὸ τῶν τμημάτων, ὅτι ἐξελέχθησαν πρόεδροι μὲν τοῦ α'. ὁ Κ. Μαυρομιχάλης, τοῦ β'. ὁ Κ. Μ. Ἰατρὸς, τοῦ ς'. ὁ Κ. Ν. Μπούκουρας, καὶ τοῦ ζ'. ὁ Κ. Ι. Τομαρᾶς· γραμματεῖς δ' αὐτῶν οἱ Κ.Κ. Ἀθ. Πετιμεζᾶς, Δ. Κυριακίδης, Γ. Σταματάρας, καὶ Κ. Ζαρειφόπουλος· καὶ εἰσηγηταὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν μὲν, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀριθμητικὴν τάξιν, οἱ ΚΚ. Γ. Κάνδυας, Ἀγ. Τσάνος, Α. Σ. Λανόπουλος καὶ Κ. Οἰκονομόπουλος· ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου δὲ περὶ στρατολογίας οἱ Κ. Κ. Προβελέγγιος, Γ. Ἀποστολίδης, Φ. Κ. Μαῦρος καὶ Γ. Γριζάνος· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συστάσεως Γερμανικῆς ἀποικίας ἐν Ἑλλάδι οἱ ΚΚ. Α. Βιλαέτης, Δ. Κυριακίδης, Γ. Ῥεβελιώτης, Θ. Γρίβας, ὀνομάσαντος ἤδη αὐτὸν τοῦ Ζ. Οὕτω δὲ συμπληρωθεισῶν τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ συστάσεων Γερμανικῆς ἀποικίας καὶ στρατολογίας, ὁ πρόεδρος ἠρώτησεν ἂν ἡ βουλὴ θέλῃ νὰ προστεθῶσι εἰς ταύτας τὰ ὑπὸ τοῦ 6ῦ ἄρθρου

τοῦ κανονισμοῦ ὁριζομένα τέσσαρα συμπληρωτικὰ μέλη. Αὕτη δὲ ἀπερρήγνατο ἀπορατικῶς·

Ἀνηγγέλθη ἀντικειμένου συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Δ'. κεφαλαίου τοῦ πίνακος τῶν ἐσόδων· καὶ μηδενὸς παρατηρήσαντός τι περαιτέρω ἐπὶ τῶν ἀριθ. 1 καὶ 2 αὐτοῦ, παρετηρήθη ἐπὶ τοῦ 3 ἀριθ. ὑπό τινος, ὅτι ἐκ τῆς ἁλικῆς Λαμίας εἰσεπράττοντο ἐπὶ τουρκοκρατείας 400,000 *γροσίων*, τιμωμένου τοῦ ἅλατος ἀνὰ 2 1|2 *παράδες* τὴν ὀκάν, ποσότης δηλονότι ἀντιστιχοῦσα νῦν εἰς 400,000 δραχμῶν, τιμωμένου τοῦ ἅλατος ἀνὰ 8 λεπτὰ τὴν ὀκάν. Ὅτι πέρυσιν ἐλθόντες τινὲς ἐκ Δομβράινης ἐνταῦθα ἀνηγέχθησαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον διπλοῦν τοῦ εἰσπραττομένου προσφέροντες· εἶναι δὲ λυπηρὸν νὰ εἰσπράττωνται μόνον ἐκ ταύτης μὲν 25000 δραχ. ἐκ δὲ τῆς ἐν Λαμίᾳ 22000 μόνον, τῆς ὁποίας μόνη μία *δραγμὰ* ἀποφέρει 1200 κοιλὰ ἅλατος. Ὅτι ἡ τοσαύτη τῆς προσόδου ἐλάττωσις ἐπιγίνεται ἐκ τῶν καταχρήσεων, διότι συνελήφθησαν δέκα καὶ ἑπτὰ φορτία ἅλατος ἄνευ ἀποδεικτικοῦ, καὶ πολλοὶ ἐκεῖθεν ἀγοράζουσιν οὕτως ὠφελουμένου τοῦ ἀποθηκαρίου. Καὶ ἀληθῶς πολλαὶ ἐπαρχίαι ἐκεῖθεν τὸ ἀναγκαιοῦν λαμβάνουσιν ἅλας, 38000 περίπου ψυχῶν περιέχουσαι· ἂν δὲ ἀνὰ μίαν δραχμὴν ὑποτεθῇ ὅτι δαπανᾷ ἑκάστη, συμπροσοῦται πρόσοδος ἐκ 38000 δραχμῶν· καὶ ὅμως καταδείκνυται πλείστη ὅση σπατάλη ἐκ τῆς νῦν ἀποφερομένης προσόδου· ἐπροτάθη διὰ ταῦτα ὑπ' αὐτοῦ νὰ ὑποβληθώσιν εἰς ἐνοικίασιν αἱ ἁλικαὶ ἅπασαι τοῦ Κράτους.

Ὑπ' ἄλλου δ' ἐξετέθη ὅτι θέλει εὑρεθῇ ὡς ἔγγιστα ἡ ἐκ τῶν ἁλικῶν πρόσοδος ἐὰν κατ' ἄτομον ἡ τοῦ ἅλατος κατανάλωσις ἀναλογισθῇ. Καὶ ἕκαστος μὲν διὰ τὴν ἀπόλυτον αὐτοῦ ἀνάγκην ἀναλίσκει τοὐλάχιστον ἅλατος 5 ὀκάδας, αἵτινες πολλαπλασιαζόμεναι πρὸς τὸν ὁλικὸν τοῦ Κράτους πληθυσμὸν φέρουσιν ἀνὰ 8 λεπ. 400 χιλιάδας δραχμῶν· ἐὰν δὲ προστεθῇ τό τε ἐξαγόμενον καὶ τὸ ὑπὲρ τῶν κτηνῶν ἀναλισκόμενον, ὡς καὶ τὸ προσάλισμα τυροῦ καὶ βουτύρου καὶ δερμάτων καὶ ἐλαιῶν, συμποσοῦται πρόσοδος ἐκ 2,000000 περίπου. Ὅτι ἡ ἐλάττωσις τῆς προσόδου ταύτης ἐκ τῶν καταχρήσεων προῆλθε, διότι οὐ μόνον φορτία καὶ ἄνθρωποι ἄνευ ἀποδεικτικῶν ἅλας κομίζοντες συνελήφθησαν, ἀλλὰ καὶ πλοῖα· καὶ τις σταλεὶς ὡς στρατιωτικὸς φύλαξ εἰς τὴν ἐν Δομβράινῃ ἁλικὴν, ὠφελήθη ἐκ τῶν καταχρήσεων 150 τάλλαρα ἐπὶ εἴκοσι μόνον ἡμέρας. Ἐκτὸς δὲ τῆς τοῦ δημοσίου ζημίας καὶ ἄλλη προσγίνεται, ἡ τοῦ ἅλατος ὑπερτίμησις εἴς τε τὰ μεσόγεια καὶ τὰ μᾶλλον ἀπέχοντα τῶν ἁλικῶν μέρη, ἐν οἷς

καὶ 30 καὶ 40 λεπτὰ ἡ ὀκὰ τιμᾶται. Καὶ ὅτι ἐπὶ τούτων πάντων πρέπει νὰ ἐπισταθῇ ἥ τε τοῦ ὑπουργοῦ καὶ ἡμῶν προσοχὴ ἵνα περισταλῶσιν αἱ καταχρήσεις, λαμβανομένων τῶν συντεινόντων εἰς τοῦτο μέτρων, καὶ τοιοῦτον δύναται νὰ ᾖναι ἡ τῶν ἁλικῶν ἐνοικίασις, ἀλλ' ἄνευ καθυστερήσεων.

Προσετέθη ὑπ' ἄλλου ὅτι, ἀληθῶς ἡ τῆς Λαμίας ἁλικὴ πολλὴν ἄλλοτε ἀπέφερε πρόσοδον, νῦν δὲ ἀφ' ὅλων τῶν ἁλικῶν μόνον 450 χιλιάδες δραχ. εἰσπράττονται, αἵτινες ἐκκαθαριζονται, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δαπανωμένων 133 χιλιάδων δραχμῶν, εἰς 317,000 μόνον· τοῦτο δὲ συμβαίνει, διότι ὁ τρόπος καθ' ὃν τὸ ἅλας νῦν διατίθεται δὲν εἶναι ἀκατάλληλος, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐκτεθεῖσα, πολλαχοῦ τῶν μεσογείων καὶ ἀπεχόντων τῶν ἁλιλῶν μερῶν, ὑπερτίμησις τοῦ ἅλατος προέρχεται, καθιστῶσα τὸν ὑπὸ τοῦ λαοῦ πληρονόμενον οὕτω φόρον ἄνισον, ἐναντίον τῆς τοῦ συντάγματος διατάξεως. Ἐπειδὴ δὲ νὰ λεχθῇ δύναται ὅτι δὲν εἶναι τοῦτο φόρος, ἀπαντᾶται ἀπὸ τοῦδε ὅτι ἡ πληρωμὴ αὕτη εἶναι μέτρον τι πρὸ ἐτῶν ὑπάρχον, δύναται δ' ἐφ' ὅλων νὰ ᾖναι ἴσον, ἂν κατὰ πᾶσαν ἐπαρχίας πρωτεύουσαν ἰδία ἀποθήκη οἰκοδομηθῇ, καὶ δέκα ἕτι λεπτὰ πωλουμένου τοῦ ἅλατος ἀνὰ πᾶσαν ὀκᾶν ἀντὶ τῶν νῦν ὀκτώ. Καὶ ὅτι ἐπληροφορήθη, ὅτι ἀπὸ 1,200,000 δραχ. πληρονομένων ἐπὶ τοῦ ἅλατος ὑπὸ τοῦ λαοῦ, εἰσπράττει τὸ δημόσιον μόνον τὰς σημειουμένας 317000· μεγίστη δὲ γίνεται κατάχρησις, δυναμένη νὰ προληφθῇ διὰ μόνου τοῦ μέτρου τῆς ἐνοικιάσεως. Τοῦτο δὲ δύναται νὰ λάβῃ τὸ ὑπουργεῖον, ὑποβάλλον τὰ ἀπαιτούμενα νομοσχέδιον εἰς τὰς βουλὰς· καθόσον καὶ ἑταιρία συνεστημένη διατελεῖ, ἐκ λίαν φερεγγύων συγκειμένη 600,000 δραχ. προσφέρουσα ὑπὲρ ὅλων τῶν ἁλικῶν.

Καὶ ὑπ' ἄλλου ὅτι ἅπασα ἡ τῆς Φθιώτιδος ἐπαρχία, καὶ ἡ τῆς Βοιωτίας, καὶ μέρος τι τῆς Φωκίδος, καὶ τῆς Εὐρυτανίας ἡ ἡμίσεια, καὶ ἡ ἀρκτικὴ Εὔβοια ἅπασα, καὶ τῶν βορείων σποράδων αἱ νῆσοι, τὸ ἅλας αὐτῶν ἐκ τῆς ἐν Λαμίᾳ προμηθεύονται ἁλικῆς· πρὸς δὲ καὶ διὰ θαλάσσης ἱκανὸν ἐξάγεται, καὶ ὑπὲρ ἱκανῶν ποιμνίων τὸ θέρος ἐκεῖ συγκεντρουμένων, οὐκ ὀλίγον καταναλίσκεται· καὶ ὅμως, τοσαύτης καταναλώσεως ὑπαρχούσης, ἐλαχίστη ἀποφέρεται πρόσοδος, ἐφ' ᾧ καὶ ἅπαντες ἐξέστησαν. Ἀλλ' ἐπίσης θέλουσιν ἐκεῖ μανθάνοντες καὶ τὸν ἐν τῇ ἁλικῇ ταύτῃ ὑπάρχοντα ἀποθηκάριον καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα *Φρίκης* φέροντα. Ὅτι τούτων ἁπάντων τὸ ὑπουργεῖον εἶναι αἴτιον· διότι, λεχθέντος ὅτι διορίζεται οὗτος ἀποθηκάριος ἐκεῖ, ἔδραμεν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν καὶ ἐξέθηκε πάντα τὰ

περὶ τούτου, καταδείξας τὸν διορισθέντα, οἷος ὑπάρχει, ἄνδρα διακριθέντα ἐπὶ κακίστῃ διαγωγῇ· ἀπήντησεν ὅμως ὅτι οὐδὲν νὰ πράξῃ δύναται, συνιστωμένου καὶ ἐπιβαλλομένου τοῦ προσώπου τούτου ὑπὸ στατηγῶν καὶ Γερουσιαστῶν. Καὶ εἰς τὴν παρατήρησιν ὅτι εἰς τοῦτον μόνον τὸ ἔθνος τὴν διεύθυνσιν τῶν οἰκονομικῶν ἐνεπιστεύθη, ἐφ' ᾧ καὶ παντὸς ἀνώτερος διατελεῖ ἐπὶ ταύτης, ἀντέταξε τότε ὅτι εἰσὶν οὕτω καὶ ἄλλοι ἀνώτεροι αὐτοῦ. Τοιούτου δ' ὑπάρχοντος ἁλαταποθηκαρίου, τίς δύναται νὰ ἐλπίσῃ πλείονα πρόσοδον; Ὅτι διὰ ταῦτα οἱ ὑπουργοὶ δὲν πρέπει νὰ διορίζωσιν ἐφ' ἁπλαῖς μόνον συστάσεσιν, ἀλλὰ καὶ τ' ἄλλα τῶν διοριζομένων προηγούμενα νὰ μανθάνωσι, καὶ ἐν γένει περὶ τοῦ ἄλλου αὐτῶν βίου νὰ πληροφορῶνται· καὶ οὐχὶ ὡς ἤδη, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ εἰς πάσας τῶν φίλων αὐτῶν τὰς συστάσεις ὑπείκουσι, τῶν δ' ἄλλων οὐ μόνον τὰς συστάσεις δὲν ἀκούουσιν, ἀλλ' οὐδὲ τὰς εἰσαγγελίας αὐτῶν περὶ τοῦ σφετεριζομένου δημοσίου πλούτου, οὐδὲ κἂν δέχονται ἐνίοτε αὐτούς. Ὅτι ἐπίσης πρότινος μετετέθη ἐπὶ καταχρήσεσιν ὑπάλληλός τις ἀπὸ τοῦ λιμένος Ἁμαλιαπόλεως, ἐλθὼν ὅμως ἐνταῦθα καὶ τινα χρόνον διατρίψας ἀποκατέστη αὖθις ἐκεῖ, δι' ἐγγράφου λέγοντος ὅτι οὗτος, ὅπως καὶ ἂν ἔχωσιν τὰ περὶ αὐτοῦ, εἶναι ἀναγκαῖος ἐκεῖ. Ὅτι οὐ μόνον ἐν Λαμίᾳ καταχρήσεις γίνονται, ἀλλὰ καὶ πανταχοῦ· ὁ δ' ἀρμόδιος ὑπουργὸς οὐδ' ἐπέστρεψεν οὐδὲ θέλει ἵνα τὴν προσοχὴν αὐτοῦ ἐπιστήσῃ, ἀκούων καὶ τὰς παρ' ἄλλων διδομένας πληροφορίας, μὴ φίλων αὐτοῦ· ἐπειδὴ δ' οὕτω οὐδέποτε θέλει μάθει τὴν ἀλήθειαν, παραινεῖ αὐτὸν ἵνα πάντας δέχηται καὶ ἀκούῃ, καθόσον καὶ τελευταῖον ἔτι, κατὰ τὸν Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον, πλοιάριά τινα ἰονικὰ ἀπὸ τῆς *Μαΐρης* ἁλικῆς τοῦ Μεσολογγίου μετέφερον ἅλας εἰς τὰ δυτικὰ τῆς Πελοποννήσου παράλια, ἀγοράσαντα εἰς τὴν ἁλικὴν τὸ ἅλας ἀνὰ 4 τὴν ὀκᾶν λεπτά· ἐκ τούτου δ' ἐπιγένετο ἡ καταδειχθεῖσα ἐκεῖθεν ἔλλειψις 1,000,000 ὀκάδων. Ταῦτα δὲ πάντα θέλουσιν ἐκλείψει διὰ τοῦ μέτρου τῆς ἐνοικιάσεως, διὰ τὸ ὁποῖον πρέπει τάχιστα καὶ ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου τὸ ἀπαιτούμενον νὰ ὑποβληθῇ νομοσχέδιον.

Ἐπηνέχθη ὑπ' ἄλλου ὅτι τὰ μὲν περὶ ἐνοικιάσεως λεχθέντα ἐνταῦθα δὲν ἔχουσι τὸν οἰκεῖον χῶρον, ἀλλὰ κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς νομοσχεδίου, τὸν τρόπον τοῦτον καθιεροῦντος, ὅτε τά τε κατὰ καὶ ὑπὲρ θέλουσι λεχθῆ· νῦν δὲ πρόκειται περὶ τῆς ἀποφερομένης προσόδου, ἥτις καὶ αὕτη ὡς καὶ αἱ ἄλλαι στερεοτύπως ἐμπίπτει ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς ἑκάστου ἔτους

καταχωρίζονται. Ὅτι κατὰ τὰ 1835, τότε πρῶτον συζητουμένου προϋπολογισμοῦ ἐν τῷ συμβουλίῳ τῆς ἐπικρατείας, ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὁ νῦν πρωθυπουργὸς ἀντέλεξε κατὰ τῆς καταχωρισμένης τότε ποσότητος ἐκ τῶν ἁλικῶν 38,000 δραχμῶν, διϊσχυρισθεὶς δι' ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ ἄλλων ἀποδείξεων, ὅτι δαπανᾶται ἐτησίως ἅλας 5,600,000 ὀκάδων· τέλος, συγκαταθέσει αὐτοῦ, κατεχωρίσθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσὸν 400,000. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεμία ἐλάττωσις δύναται νὰ δικαιολογηθῇ, ἀλλὰ, αὐξάνοντος φυσικῶς τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κτηνῶν, αὔξησις τῆς προσόδου ταύτης καθίσταται πιθανή, τότε μὲν εἰσεπράχθησαν 465,000 δραχμῶν ὡς καὶ κατὰ τὰ 1837, κατὰ δὲ τὰ 1838 453,000, κατὰ τὸ ἀκολουθὸν ἔτος 486,000, κατὰ τὰ 1840 δραχ. 475,000, κατὰ τὸ 1841 δὲ 510,000, κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος 508,000 δραχ. κατὰ τὰ 1843 δραχ. 486,000, καὶ κατὰ τὰ 1844 μόνον 475,000. Ὅτι προσέτι εἰς τὸ βιβλίον τοῦ ἀπολογισμοῦ φαίνεται εἰσπραξις κατὰ τὸ 1845 μόναν δραχ. 355,734· δηλονότι ἧττον τοῦ προϋπολογισθέντος ποσοῦ κατὰ 94,265· κατὰ δὲ τὸ 1846 349,000 μόνον. Ἐπειδὴ δὲ καθυςέρημα ἐπὶ τῆς προσόδου ταύτης δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, παρίσταται δὲ ἐλάττωσις τῆς προσόδου ἐπαισθητή· καὶ ἐπειδὴ ὁ ὑπουργὸς ὑποχρεοῦται κατὰ τὸν νόμον νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ταιαύτην προσόδου ἐλάττωσιν ἢ τὴν μὴ εἰσπραξιν τοῦ ὅλου ποσοῦ, διότι ὑποτίθεται πάντοτε ὅτι αὐτὴ προῆλθεν ἐξ ἀμελείας αὐτοῦ, τιμωρουμένης ὑπὸ τοῦ νόμου, διὰ τοῦτο ἐπὶ τούτου πρέπει νὰ τεθῇ τὸ θέμα καὶ ν' ἀποφανθῇ ἡ Βουλή. Καθ' ὅσον οὐδὲ διὰ τῆς κατὰ τὴν χθὲς δικαιολογίας αὐτοῦ ὅτι εἰσὶ 5,000 ὑπάλληλοι, διορισθέντες ὑπὸ γερουσιαστῶν καὶ βουλευτῶν, δύναται ν' ἀπαλλάξῃ αὐτὸν τῆς εὐθύνης· διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι αὐτὸς δὲν δέχεται δι' ἑαυτὸν τὴν προσβολὴν ταύτην μηδένα ποτε συστήσας, φέρει πάντοτε ὁ ὑπουργὸς τὴν εὐθύνην, ὀφείλων νὰ πληροφορῆται καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῦ διοριζομένου συστατικῶν, καὶ νὰ τιμωρῇ καὶ παύῃ τὸν ὑπάλληλον καταχρώμενον, καὶ τοι ἐπὶ ταιαύταις συστάσεσι διορισθέντα, μηδέποτε δὲ καὶ νὰ διατηρῇ αὐτόν, καὶ τοι ἐπὶ καταχρήσεσι συλλαμβανόμενον.

Ἀντελέχθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι ἀληθῶς, ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν μέχρι τοῦ Νοεμβρίου καταστάσεων, κατεδείχθη ἡ ῥηθεῖσα ἐλάττωσις τῆς προσόδου ταύτης, ἀλλ' αὐταὶ δὲν παρίστων τὸ ἁλικὸν ποσὸν τῆς ἐτησίας εἰσπράξεως, ἐλλειπουσῶν πολλῶν τότε καταστάσεων ἁλαταποθηκαρίων· κατόπιν δ' ἦλθον πρωτόκολλα

αὐτῶν, ἐξ ὧν κατεδεικνύετο ποσὸν εἰσπραχθὲν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δραχ. 430,972, ἐλλείπουσι δ' ἔτι τοιαῦτα καὶ ἐλπίζεται νὰ σταλῶσιν, ἐξ ὧν θέλει ἀναπληρωθῆ καὶ ἡ ἔλλειψις τῶν ὑπολειπομένων 20,000 δραχμῶν. Ὅτι, γενομένου καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον λόγου περὶ καταχρήσεων, ἐλέχθη ἡ αἰτία τῆς καταδειχθείσης ἐλλείψεως πολλῶν ποσοτήτων ἅλατος ἀπὸ πολλὰς τῶν ἁλικῶν τοῦ κράτους· ἐπαναλαμβάνεται δὲ καὶ ἤδη, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, λαβὸν ἀφορμὴν ἀπὸ τῆς κατά τινος ἁλαταποθηκαρίου Θερμησίου κατηγορίας περὶ ἐλλείψεως ἱκανῆς ποσότητος ἅλατος, καὶ ἀπὸ τῶν ἀναφορῶν αὐτοῦ, ἀπεφάσισε νὰ πεισθῆ ἀκριβέστερον περὶ τῆς ἀθωότητος ἢ μὴ τούτου, καὶ νὰ βασανίσῃ τὸν τρόπον δι' οὗ ἕως τότε κατεμετρῶντο οἱ σωροὶ τοῦ ἅλατος, τὴν ἀλήθειαν δηλονότι τῆς διὰ τοῦ κυβικοῦ μέτρου καταμετρήσεως αὐτῶν. Κατὰ συνέπειαν, ὑπαρχόντων ἔτι τῶν σωρῶν ἐν τῇ ἁλικῇ Θερμησίου, ἔπεμψεν ἕνα τῶν μηχανικῶν, τὸν καὶ ἐν ἀρχῇ μετρήσαντα αὐτούς, ἵνα ἕνα τούτων μετρήσῃ· μετὰ ταῦτα δὲ διάταξε καὶ διὰ τῶν μέτρων ἐσταθμίσθη ὁ σωρὸς οὗτος, καὶ ἐξήχθη ὅτι τὸ μὲν κυβικὸν μέτρον δὲν ἔφερεν εἰς τὴν ἀλήθειαν, ὁ δὲ κατηγορούμενος ἁλαταποθηκάριος ὅτι ἦτον ἀθῶος· ἵνα δὲ μὴ ἐπαναληφθῆ ἡ δαπάνη αὕτη παντοτινῶς, διέταξε νὰ παρευρίσκηται, κατὰ τὴν ἐπιφόρτωσιν τῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὑπαρχόντων ἁλάτων, ὑπάλληλός τις τῆς νομαρχίας, καὶ νὰ συνταττῃ οὗτος πρωτόκολλον περὶ τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ν' ἀποστείλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ἔκτοτε δ' ἠναγκάσθη τὸ ὑπουργεῖον, καταδειχθεισῶν τοιούτων ἐλλείψεων καὶ ἀλλαχοῦ, ἵνα διατάξῃ νὰ σταθμίζωνται τὰ ἐξαγόμενα ἅλατα καὶ κατόπιν νὰ παραδίδωνται, ὥστε ἡ ἔλλειψις νὰ καταλογίζηται εἰς τὸν παραλαμβάνοντα, ὑπόλογον ὄντα ἐπὶ πάσῃ τοιαύτῃ. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ ἐκτεθέντα ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἐπιστάτου ἁλικῆς Λαμίας δὲν εἰσὶν ὅλως ἀληθῆ, ἐπιλαθομένου τῆς ἀκριβείας τοῦ ἐκθέντος αὐτὰ διὰ τὴν τοῦ χρόνου παρέλευσιν, ἢ καὶ παρεξηγήσαντος τὰ λεχθέντα, διὰ τοῦτο παρατηρεῖται, ὅτι ἀληθῶς μὲν οὗτος προσῆλθεν, ἅμα τὸν διορισμὸν τοῦ ἐπιστάτου τούτου ἀκούσας, καὶ τὰ περὶ τούτου εἰς τὸν ὑπουργὸν ἐξέθηκεν· ὁ ὑπουργὸς δ' ἀπήντησεν, ὅτι ἀγνοεῖ τίνα πρέπει νὰ πιστεύσῃ, τοῦτον ἢ τοὺς συστήσαντας αὐτὸν γερουσιαστὰς καὶ στρατηγούς. Μετὰ τὴν συνέντευξιν δὲ ταύτην, λαβόντων χώραν τῶν διά τινος ἐφημερίδος δημοσιευθέντων, ἀμφιβάλλων ἐπὶ μᾶλλον περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ διορισθησομένου, τὸν διορισμὸν αὐτοῦ ἐπὶ πολὺ ἀνέστειλε, μέχρις οὗ, ἐκδοθείσης δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀθωούσης αὐτὸν ἀπὸ τῆς κατηγορίας ἐκείνης, τεκμήριον ὑπὲρ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ ἐσχηματίσθη. Καὶ οὕθις διορίσας αὐτόν, διέταξεν ἐκ περισσοῦ τὰς προϊσταμένας αὐτοῦ ἀρχὰς ἵνα διὰ μέτρου τὰ ἅλατα πάντα παραδώσωσι, καὶ πᾶν προφυλακτικὸν μέτρον λάβωσι· τετραμηνίαν δ' ἤδη ὑπηρετῶν οὐδεμίαν καθ' ἑαυτοῦ αἰτίαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἔδωκε, μήπω δοὺς καὶ τὸν λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ.

Ἀνέφερεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδή τινες προτείνουσι τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιάσεως, ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι διὰ τὰς καταδειχθείσας καὶ τούτου ἐλλείψεις δὲν συμφέρει νὰ γίνῃ ἀνεξέταστος σύστασις· ἐφ' ᾧ καὶ ἐν τῷ συμβουλίῳ τῆς ἐπικρατείας πολλαὶ ἐπὶ τούτου ἐγένοντο συζητήσεις, καὶ λόγοι ἰσχυροὶ ὑπεχρέωσαν αὐτὸ νὰ παραδεχθῇ τὸ παρὸν σύστημα· τούτων δ' ὁ ἰσχυρότερος εἶναι, ὅτι, ἐπειδὴ αἱ ἁλικαὶ δὲν δύνανται νὰ ἐνοικιασθῶσι κατὰ μέρος ἀλλὰ καθόλου παρά τινος ἑταιρίας, αὕτη δύναται νὰ παραγάγῃ εἰς ἓν ἔτος τοσαύτην ποσότητα ἅλατος, ὥστε ἐπὶ πολλὰ τῶν ἐρχομένων ἐτῶν νὰ μὴ ἔχῃ ἡ κυβέρνησις τ' ἀπαιτούμενα κέρδη. Οὐχ ἧττον ὅμως καὶ τὸ ὑπάρχον εἶναι ἐλαττωματικὸν καὶ ἔχει χρείαν μεταρρυθμίσεως καὶ βελτιώσεως· διότι, καὶ ἂν τις δὲν ἐπέμβῃ εἰς μερικὴν ἐξέτασιν τῶν λεγομένων καταχρήσεων, ἀλλὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸν μέσον ὅρον τῶν περὶ τῆς δαπάνης τοῦ ἅλατος στατιστικῶν παρατηρήσεων, καθ' ἃς ἕκαστον ἄτομον δαπανᾷ κατ' ἔτος ἅλας 5 ἢ 6 δραχμῶν, καὶ προσέτι τὴν γενομένην αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν κτηνῶν, θέλει πληροφορηθῆ ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι καὶ διὰ τοῦ παρόντος συστήματος γίνονται ἐν γένει πολλαὶ καταχρήσεις.

Ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι προέθετο, ἀγορεύσας πρότερον, νὰ καταδείξῃ ὅτι αἱ 450,000 δραχμαὶ, αἱ ἐκ τοῦ ἅλατος εἰσπραττόμεναι εἶναι ὀλίγαι, ἀφ' οὗ τοσαῦται ὑπῆρχον κατὰ τὸ 1834· ἐπειδὴ καὶ τὸ πλῆθος τῶν προβάτων καὶ αἰγῶν ἀνέβη εἰς 4,500,000, καὶ αἱ λοιπαὶ ἀφορμαὶ πρὸς κατανάλωσιν τοῦ ἅλατος ηὐξήνθησαν, ὥστε ἀναντιρρήτως ἡ εἴσπραξις τοῦ ἅλατος προϋπελογίσθη ἧττον τοῦ ἀληθοῦς. Πρὸς δὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι ἐλλείπουσιν εἰσέτι καταστάσεις τινὲς ἁλαταποθηκαρίων ἀπήντησεν, ὅτι, ἐπειδὴ αἱ εἰς τὸ λογιστικὸν ταμεῖον στελλόμεναι καταστάσεις κατὰ δεκαημερίαν πέμπονται, λείπουσι μόναι αἱ καταστάσεις τῶν τελευταίων δεκαημέρων τοῦ Δεκεμβρίου· ἐπειδὴ δὲ ἡ συγκέντρωσις τῶν δεκαημέρων καταστάσεων παράγει ἐπὶ μὲν τῶν κοινῶν

μηνῶν 9 ἢ 10 χιλιάδας, κατὰ δὲ τοὺς μῆνας, καθ' οὓς γίνεται μεγάλη κατανάλωσις ἅλατος, ἢ διὰ τὸ ἅλισμα τῶν ἐλαιῶν ἢ τῶν τυρῶν, ἢ διὰ τὴν τροφὴν τῶν προβάτων, 25,000 περίπου, ἔπεται ὅτι μόλις 20 ἢ 30 χιλιάδες δραχμῶν ὑπολείπονται ἔτι. Ἐν τούτοις ἐπιθυμεῖ νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὡμολόγησεν, ὅτι εἰσεπράχθησαν μέχρι τοῦδε ἐκ τῶν ἁλικῶν διὰ τὸ ἔτος 1846 δραχ. 450,000.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι τὸ ἀντικείμενον περὶ τοῦ δημασίου πλοίου του, τοῦ ἐκ τῶν ἁλάτων προερχομένου, εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων, καὶ δικαίως ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς βουλῆς, ὡς ἄλλοτε τὴν τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας. Πάντες βέβαια ἀναγνωρίζουσιν, ὅτι τὸ ἐνυπάρχον σύστημα τῆς πωλήσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἁλάτων δὲν ἀποφέρει τὸ ἀληθὲς εἰσόδημα εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον· οὐχ ἧττον ὅμως παρετηρήθη, ὅτι καὶ κατὰ τὸ πρότερον ὑπάρχον σύστημα ὡσαύτως ἐγίνοντο καταχρήσεις. Ἡ διαφορὰ εἶναι, ὅτι ἐπὶ τῆς συνταγματικῆς κυβερνήσεως αἱ ἐλλείψεις ἐξελέγχονται, καὶ πάντες φωτίζονται, ἐνῷ ἄλλοτε τοῦτο δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ, ἀλλὰ τὰ πάντα ἐκαλύπτοντο, καὶ διὰ τοῦτο ἤδη παρίστανται ὡς καλῶς ἔχοντα. Λέγει ὕθεν, ὅτι οὐδέποτε ἡ δημόσιος αὕτη ὑπηρεσία ἔμεινεν ἐλευθέρα καταχρήσεως· καὶ ἂν εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν οἱ ὑπάλληλοι, ἔχοντες τὴν εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν μονιμότητα, δὲν ἔπραττον τοιούτου εἴδους καταχρήσεις, ὁποῖαι λέγονται νῦν, ἐφεύρισκον ὅμως ἄλλους τρόπους κέρδους καὶ ὠφελείας καταχρηστικῆς· οὕτω π. χ. τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἐθεώρουν ἔκπτωσιν δικαιολογημένην 5 τοῖς 0|0 ἐνῷ ἐξ ἰδίας πείρας γινώσκει, ὅτι ἡ ἔκπτωσις αὕτη τῶν 5 τοῖς 0|0 εἶναι ὑπερβολική, ἐπειδὴ μόλις γίνεται πραγματικὴ ἐλάττωσις 2 τοῖς 0|0· ἀλλ' οἱ τότε τὰ ἅλατα διαχειρίζοντες δὲν ἠρέσκοντο εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἔκπτωσιν, ἀλλ' ἐφεύρισκον διαφόρους προφάσεις νὰ ἐπιτυγχάνωσιν ἐκπτώσεις 14 τοῖς 0|0. Τοιοῦτος ὑπῆρξε Μωραϊτίνης τις Χίος ἁλαταποθηκάριος Ἄστρους, ὅστις πολλὰς τοιαύτας ἐκπτώσεις ἐπέτυχεν ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἐβράχη ἡ ἁλαταποθήκη ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον· οὐχ ἧττον ὅμως καὶ ἤδη συμβαίνουσι πολλαὶ καταχρήσεις, ὥστε οἱ εἰσπράξεις τοῦ ἅλατος πρέπει νὰ ἐφελκύσωσι τὴν σπουδαίαν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου. Ἐλέχθη ὅτι ἡ ἐνοικίασις εἶναι ὁ καταλληλότερος τῆς εἰσπράξεως τρόπος, ἀλλ' ἐν πρώτοις μὲν δὲν πρόκειται σήμερον νὰ παραδεχθῇ ἡ βουλὴ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον· δεύτερον δέ, ὡς καὶ τις τῶν προαγορευσάντων παρετήρησε, καὶ τὸ σύστημα

τῆς ἐνοικιάσεως εἶναι ἐπισφαλές· ἐπειδὴ ὅμως καὶ τὸ ὑπάρχον σύστημα δὲν πρέπει νὰ διατηρηθῇ, διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκλείψωσιν αἱ καταχρήσεις, ἂν καὶ δὲν πρέπῃ ν' ἀποδοθῇ εἰς ταύτας ἡ παρατηρουμένη ἔλλειψις τῶν εἰσοδημάτων πρὸς τὰ καθ' ὑπόθεσιν ἐξαγόμενα, διότι οὐδέποτε τὰ εἰσοδήματα τοῦ ἅλατος ἔφθασαν εἰς τὸ ὑπολογιζόμενον ποσὸν τῶν 600 ἢ 700 χιλιάδ. δραχ., νομίζει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ ὅσον τάχος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, λαβὸν ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ὑπαρχον σύστημα ἔχει χρείαν βελτιώσεως, καὶ νὰ εἰσαγάγῃ περὶ τούτου νομοσχέδιον· καὶ οἱ βουλευταὶ δὲ δύνανται νὰ σκεφθῶσιν ὡρίμως, καὶ νὰ φέρωσι πρότασιν περὶ μεταῤῥυθμίσεως· τοιαύτην, φερ' εἰπεῖν, λέγει ἐκ τοῦ προχείρου νὰ δίδηται τὸ ἅλας εἰς τοὺς ἀγοραστὰς μὲ προμήθειαν, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον δὲν προτείνει μετὰ ὥριμον σκέψιν οὐδ' ὑποστηρίζει.

Μετά τινα ἐκ τῶν προαγορευσάντων ἀπαντήσαντα, ὅτι τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον οὐδέποτε ἐδέχθη ἔκπτωσιν ἀνωτέραν τῶν 6 τοῖς 0|0 διὰ τὰς ἰδιαιτέρας ἀποθήκας καὶ 8 τοῖς 0|0 διὰ τὰς γενικάς. Λαβὼν ἕτερος τὸν λόγον ἀνέφερεν, ὅτι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε εἰρημένων ἀπεδείχθη τρανῶς, ὅτι τὸ ὑπάρχον σύστημα εἶναι πλημμελὲς καὶ πρέπει νὰ μεταῤῥυθμισθῇ· τὸ δὲ διὰ τῆς προμηθείας σύστημα καταντᾷ τὸ αὐτὸ μὲ τὸ τῆς εἰσπράξεως καὶ τὰς αὐτὰς ἔχει καταχρήσεις, ὥστε καταλληλότατον φαίνεται τὸ τῆς ἐνοικιάσεως. Δὲν εἶναι δὲ βάσιμος ὁ φόβος τινὸς τῶν προαγορευσάντων, διότι αἱ ἁλικαὶ παράγουσι κατ' ἔτος τὴν αὐτὴν σχεδὸν ποσότητα τοῦ ἅλατος, καὶ κατὰ τὰς αὐτὰς ἐποχάς, ὥστε τὸ δημόσιον οὐδέποτε θέλει ζημιωθῇ ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως. Τὸ αὐτὸ δὲ πρέπει νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὰ τελωνεῖα, τὰ ὁποῖα συμφέρει νὰ ἐνοικιάζωνται καθ' ὁλοκληρίαν· ὑπάρχουσι δ' ἔμποροι προσφέροντες πολλῷ μεγαλητέρας τιμὰς τῶν ἤδη εἰσπραττομένων. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐπειδὴ πάντες ὁμολογοῦσι τὸ ἐσφαλμένον τοῦ παρόντος συστήματος, ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ μεταβληθῇ· γνώμοδοτεῖ δ' ὑπὲρ τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιάσεως, δι' οὗ δυνάμεθα καὶ τὴν κοινὴν ἠθικὴν νὰ προφυλάξωμεν, διότι διὰ τοῦ ἐπικρατοῦντος συστήματος τῶν εἰσπράξεων ἡ ἠθικὴ τοῦ λαοῦ προβαίνει ἐπὶ τὸ χεῖρον, ὡς βαδίζοντος ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὴν σκολιὰν ὁδόν. Δὲν εἶναι δὲ ἄκαιρον νὰ ἐκφράσῃ ἡ βουλὴ ἀπὸ τοῦδε τὴν γνώμην αὐτῆς ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ μέσον τοῦτον τῆς ἐνοικιάσεως, ὡς σωτήριον.

Ἀντιταξάντων τινῶν, ὅτι ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιψηφίσῃ περὶ τοῦ παραδεκτέου συστήματος, πρὶν ἡ ὡρίμως σκεφθῇ περὶ

τούτου· ἡ βουλή, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, ἀπεφήνατο ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ συνέπειαν τῶν λεχθέντων ἐξηλέγχθη τὸ ὑπάρχον τῆς εἰσπράξεων τῶν ἐκ τοῦ ἅλατος εἰσοδημάτων σύστημα πλημμελὲς, συνίστησιν εἰς τὴν κυβέρνησιν τὰ περὶ βελτιώσεως τοῦ παρόντος συστήματος διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ πρὸς τοῦτο νόμου, εἰς τὸ ὑπουργεῖον δὲ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα ἵνα μὴ ὑπάρχῃ ἔλλειψις ἅλατος εἰς τὰς ὡρισμένας ἀποθήκας.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 3 ἄρθρ. ἔχον οὕτω·

«3. ἁλικαί . . . . . 450,000»

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ 4, ἔχον οὕτω·

«4. ἰχθυοτροφεῖον . . . . . 169,504»

Μετὰ τοῦτο δὲ παρεδέχθη ἡ βουλὴ τὸ 5 ἄρθρ. ἔχον οὕτω·

«5. Δάση . . . . . 147,040»

Μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτως.

Ἐπὶ τῶν δασῶν.

«Καταλληλότερος τοῦ ὑπάρχοντος διοργανισμὸς καὶ ἐπὶ τοῦ κλάδου τούτου εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἐνησχολήθη τὸ ὑπουργεῖον, καθ' ἃς ἔλαβεν ἡ ἐπιτροπὴ πληροφορίας, ἀναμφιβόλως καὶ εἰς τὰ ἔσοδα θέλει ἐπιφέρει αὔξησιν οὐσιώδη, καὶ εἰς τὴν περιστολὴν τῶν εἰς τὰ δάση ζημιῶν θέλει συντελέσει.»

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ 6, ἔχον οὕτως·

«6. Ἐλαιῶνες . . εἰσπρακτέα 421,185
Προϋπολογιζόμενα . . . . . 120,000»

Μετὰ τῆς ἐπὶ τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτως·

Ἐπὶ τῶν ἐλαιώνων, τῶν χρεωλυσίων προικοκτησιῶν, δεκαετῶν πιστώσεων καὶ φθαρτῶν κτημάτων.

«Ἐπὶ τῆς ἀξιολόγου ταύτης τῶν ἐθνικῶν ἐλαιώνων περιουσίας, καθὼς καὶ περὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου κτλ. ἐγένοντο αἱ ἀνήκουσαι παρατηρήσεις ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παρούσης ἐκθέσεως.»

Ἀκολούθως ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 7 ἄρθρ. ἔχον οὕτως.

«7. Σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες·

Εἰσπρακτέα 130,142
Προϋπολογιζόμενα . . . . . 80,000»

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ 8, ἔχον οὕτως·

«8. Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα·

Εἰσπρακτέα 139,000
Προϋπολογιζόμενα . . . . . 100,000»

Μετὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτως·

Ἐπὶ περιβολίων, τῶν δι' ἐπιστασίας διοικουμένων κτημάτων καὶ τῶν δημοσίων κτιρίων καὶ ἐργοστασίων.

«Ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον, καθ' ἃ καὶ εἰς τὸν τοῦ π. ε. προϋπολογισμὸν παρετηρήθη, τὸ νὰ ἐκποιηθῶσιν ὅσα ἐκ τῶν δημοσίων τούτων κτημάτων εἶναι διαθέσιμα, μεταβιβαζομένων τούτων εἰς ἰδιώτας, παρ' ὧν θέλουσιν ἀναμφιβόλως βελτιωθῆ. Τὸ δημόσιον, ἐκτὸς τοῦ κτήματος, τὸ ὁποῖον θέλει λάβει, θέλει ἀπολαμβάνει περισσότερα βαθμηδὸν διὰ μόνου τοῦ ἐγγείου φόρου, ἀφ' ὅσα διὰ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας πορίζεται ἤδη· ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καθίσταται ἀναγκαία ἡ κατασκευὴ καταλλήλου Νόμου, τοῦ ὁποίου τὴν εἰσαγωγὴν ἡ Βουλὴ καὶ πέρυσιν ἐσύστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐνταῦθα δὲ θεωρεῖ οὐσιώδες νὰ παρατηρήσῃ τὴν ἀνάγκην, ἵνα ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ τῶν γαιῶν ἐκείνων, ἢ ἄλλων ἐθνικῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα παρεχωρήθησαν εἰς διαφόρους, ἐπὶ συμφωνίᾳ ἐμφυτεύσεων νέων εἰς τὸν τόπον ἢ ἄλλων ἐργασιῶν προϊόντων, γινομένης αὐστηρᾶς ἐξετάσεως πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως, ἢ μὴ, τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν, ἵνα ἀποπερατωθῶσιν ἐν γένει οἱ ὅροι τῶν συμφωνηθέντων, ἐὰν οὗτοι ἐξετελέσθησαν· εἰς δὲ τὸ ἐναντίον νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ δημόσιον τὰ τοιαῦτα κτήματα ἄνευ πλέον ἀναβολῆς, λαμβανομένης συνάμα τῆς ἀνηκούσης φροντίδος καὶ πρὸς τὴν ἀποζημίωσίν του, διὰ τὴν ὡς ἐκ τῆς μὴ ἐκτελέσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος συμφωνιῶν προκύψασαν εἰς αὐτὸ ζημίαν.»

Τελευταῖον ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ ἑκάτερον τῶν δύο ἑπομένων ἄρθρων, ἐχόντων οὕτως·

«9. Κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας . 95,500
10. Δημόσια κτίρια καὶ ἐργοστάσια 46,231

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Δ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 1,434,775 δραχ, ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Κ. Προβελεγίου καὶ Ι. Ἀναγνωστοπούλου, ἐξήχθη ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου διὰ ψήφων 69 παμψηφεί, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίςωσιν τοῦ Δ΄ Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, ἀναβαίνοντος εἰς 1,434,775 ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	N.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	N.
Δ. Ὀρεινὸς	ἀπὼν	Ι. Κλίμακας	N.
Γ. Λογιωτατίδης	»	Σιλβέστρος Στεφανάκης	N.
Θ. Γρίβας	»	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Μαυρομιχάτης	N.	Θ. Μαρκεζίνης	»
Ζ. Ι. Βαλβῆς	ἐν ἀδείᾳ	Α. Γ. Τσάνος	N.
Γ. Γουλιμῆς	N.	Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Δ. Καμπάνης	N.	Γ. Γουναρόπουλος	ἀπὼν
Μ. Α. Καΐρης	ἀπὼν	Β. Καραγιάννης	N.
Δ. Τσόκρης	ἐν ἀδείᾳ	Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Α. Σ. Δανόπουλος	ἀπὼν	Α. Πετμεζᾶς	N.
Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Ἀνδρίκου	N.
Ι. Κωλέττης	ἀσθενὴς	Η. Παπαδαῖος	N.
Α. Μεταξᾶς	»	Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὼν	Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπὼν
Σ. Βλάχος	»	Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ράγκος	N.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Νοταρᾶς	»
Α. Γεωργαντᾶς	ἀπὼν	Εὐθύμιος Καγελλόπουλος	»
Δ. Λαπουσιάδης	N.	Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	»
Τσανετάκης Γρηγοράκης	N.	Κ. Χ. Παναγιώτου	»
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Βμ. Τσοῦχλος	N.
Γ. Κονδύλης	N.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	ἀπὼν
Κ. Φασίτσας	N.	Δ. Κυριακίδης	N.
Ι. Χαραμῆς	N.	Σ. Πάγκαλος	N.
Ι. Κρανίδης	N.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Ι. Γιολδάσης	N.	Δ. Πλαπούτας	N.
Δ. Ζῶτος	ἀπὼν	Κ. Δελιγιάννης	ἀπὼν
Νίκος Θέου	N.	Μ. Μπούκουρας	N.
Α. Γουζούασης	N.	Ν. Κορφιωτάκης	N.
Α. Βιλαέτης	ἀπὼν	Σ. Παρθενόπουλος	N.
Α. Κρεστενίτης	N.	Π. Βαρδιτσιώτης	ἀπὼν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N.	Γ. Φεγγαρᾶς	ἀπὼν

Γ. Δερνιτσιώτης	N.	Μ. Γ. Σχινᾶς	N.
Κ. Τ. Σαντᾶς	N.	Γ. Μπάστας	N.
Μελέτης Χ. Μελέτη	ἀπὼν	Φιλ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Π. Βάρβογλης	N.	Σ. Ἀντωνιάδης	N.
Ρ. Παλαμίδης	N.	Κ. Ἀντωνιάδης	ἀπὼν
Γ. Ρεβελιώτης	N.	Κ. Προβιλέγιος	N.
Β. Δημητρακόπουλος	N.	Ι. Ταταράκης	ἀπὼν
Π. Παππατσώνης, Π. Καλαμαριώτης, Π. Δαρειώτης	ἐν ἀδείᾳ	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
		Διομήδης Κυριακοῦ	N.
		Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς	Σταμάτιος Δάβρας	N.
Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	N.
Ι. Φαρμάκης	N.	Ι. Στάϊκος	N.
Κ. Βεΐκος	N.	Α. Παππατσώρης	N.
Μ. Ἰατρὸς	ἀπὼν	Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν
Ἰω. Εὐσταθίου	»	Ι. Τομαρᾶς	N.
Φ. Κρ. Μαῦρος	N.	Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Κάνδυας	N.	Δ. Δρόσος	N.
Σ. Βαρότσης	N.	Εὐστ. Μ. Παρίσσης	N.
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ	Γ. Δοκὸς	N.
Α. Μαυρομιχάλης	N.	Δ. Κριεζῆς	ἀπὼν
Δ. Πικουλάκης	ἀπὼν	Γ. Κουντουριώτης	ἐν ἀδείᾳ
Χ. Καπετανάκης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Χαντσῖσκος	N.
Κ. Ζαρειφόπουλος	N.	Γ. Γριζάνος	N.
Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀπὼν	Ι. Γαρδίκης	N.
Α. Καλαμογδάρτης, Κ. Τσερτίδης	ἀπόντες	Ν. Κριεζώτης	N.
		Ι. Οἰκονόμου	N.
Δ. Κουμανιώτης	N.	Γ. Ἀποστολίδης	N.
Σ. Λογοθετόπουλος	N.	Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Α. Μαρκόπουλος	N.	Γ. Σταματάρας	N.
Παππακώας Τσαμάλας	N.		

Μετὰ τοῦτο ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπισύσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ὑπαρχούσης συζητήσεως, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.

Ὁ ἀναπληρώσας τοὺς ἀπόντας καὶ ἐν ἀδείᾳ γραμματεῖς.
Κ. Ζαρειφόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΓ'.

Τῆς 24 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Ἰαννουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν **73** ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 30, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τοῦ ἀναπληρώσαντος τοὺς ἐλλείποντας αὐτῶν.

Ἀνηγγέλθη ὅτι τὸ Ε'. τμῆμα ὠνόμασε πρόεδρον μὲν αὐτοῦ τὸν Κ. Αυκοῦργον Κρεστενίτην, γραμματέα δὲ τὸν Κ. Γ. Φεγγαρᾶν· καὶ εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τῶν ἀναρρῶν τὸν Κ. Στ. Αντωνιάδην, ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ στρατολογίας Νομοσχεδίου τὸν Κ. Γ. Φεγγαρᾶν.

Ἐκληρώθη ἡ παρευρεθησομένη εἰς τὴν τελετὴν τῆς **25** Ἰανουαρίου μεγάλη πρεσβευσις, καὶ μέλη αὐτῆς ἔλαχον οἱ Κ. Κ. Α. Γ. Τσάνος, Γ. Κονδύλης, Κ. Βέϊκος, Κ. Δελιγιάννης, Κ. Οἰκονομόπουλος, Τσανετάκης Γρηγοράκης, Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς, Ν. Ἀνδρίκου, Ι. Τομαρᾶς καὶ Σ. Πάγκαλος.

Ἀνηγγέλθη ἀντικειμένου συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Ε. Κεφαλαίου τοῦ πίνακος τοῦ τῶν ἐσόδων Νόμου· καὶ, μηδεμιᾶς γενομένης ἀντιρρήσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἀνὰ ἓν τὰ ἄρθρα αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ Κεφαλαίου διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐπιτηρηθεῖσαν ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Α. Λαπουσιάδου καὶ Ἀθ. Ν. Πετιμεζᾶ, ἀπεφήνατο ὅτι παρεδέχθη καὶ τοῦτο διὰ ψήφων **71**· ἔχον οὕτω·

Ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων.

« **1.** Χρεολύσια καὶ τόκοι προικοκτησιῶν **374:207. 50,000**

2. Δεκαετεῖς πιστώσεις προικοκτησιῶν **449:429. 28,000**

3. Δεκαετεῖς πιστώσεις φθαρτῶν κτημάτων **94:690. 25,000**

4. Εἰσπράξεις τῆς ὁλικῆς τιμῆς τῶν προικοκτησιῶν . . πρὸς ἐνθύμ.

5. Εἰσπράξεις τῆς ὁλικῆς τιμῆς φθαρτῶν κτημάτων . . πρὸς ἐνθύμ.

103,000»

κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξης ζητήματος.

«Παραδέχεται τὸ Ε'. Κεφάλαιον τοῦ πίνακος τῶν ἐσόδων, ἀναβαῖνον εἰς δραχ. 103,000, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Α. Γουζούασης	Ν.
Δ. Ὀρεινός	ἀπών	Λ. Βιλαέτης	ἀπών
Γ. Δογιωτατίδης	»	Λ. Κρεστενίτης	Ν.
Θ. Γρίβας	»	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἀπών
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Κλίμακας	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Σίλβεστρος Στερνάκης	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	ἀπών	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Μ. Δ. Καΐρης	»	Θ. Μαρκεζίνης	»
Δ. Τσόκρης	Ν.	Α. Γ. Τσάνος	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ	Γ. Γουναρόπουλος	ἀπών
Ι. Κωλέττης	ἀσθενὴς	Β. Καραγιάννης	Ν.
Α. Μεταξᾶς	»	Β. Πετιμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπών	Λ. Πετιμεζᾶς	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν.	Ν. Ἀνδρίκου	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν.
Ι. Καραγιαννόπ.	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπών
Α. Λαπουσιάδης	Ν.	Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ
Τσανετ. Γρηγοράκης	ἀπών	Γεωργ. Νοταρᾶς	»
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Νοταρᾶς	»
Γ. Κονδύλης	Ν.	Εὐθ. Κανελλόπουλος	»
Κ. Φασίτσας	Ν.	Εὐς. Οἰκονομόπουλος	»
Ι. Χαραμῆς	ἀπών	Κ. Χ. Παναγιώτου	»
Ι. Κρανίδης	Ν.	Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Ι. Γιαλδάσης	Ν.	Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Δ. Ζῶτος	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ν.
Νίκος Θέου	ἀπών	Σ. Πάγκαλος	Ν.

Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.	Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.	Σ. Λογοθετόπουλος	ἀπών
Κ. Δελιγιάννης	ἀπών	Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Ν. Μπουκουρας	Ν.	Παππακώς. Τσαμάλας	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	ἀπών	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Π. Βαρβιτσιώτης	ἀπών	Φ. Ἰωάννου	ἀπών
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Γ. Δερνιτσώτης	ἀπών	Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.	Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Μελ. Χ. Μελέτη	ἀπών	Ι. Ταταράκης	ἀπών
Π. Βάρδογλης	Ν.	Ἀδριαν. Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.	Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.	Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.	Σταμάτιος Δάῤῥας	Ν.
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Π. Καλαμαριώτης	»	Ι. Στάϊκος	Ν.
Π. Δαρειώτης	»	Α. Παππατσόρης	Ν.
Νικήτ. Σταματελόπ.	ἀσθενὴς	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ν.	Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Βεΐκος	ἀπών	Δ. Δρόσος	Ν.
Μ. Ἰατρὸς	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.	Γ. Δοκὸς	Ν.
Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.	Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Κάνδυκας	Ν.	Δ. Κουντουριώτης	»
Σ. Βαρότσης	Ν.	Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ	Γ. Γριζάνος	ἀπών
Α. Μαυρομιχάλης	Ν.	Ι. Γαρδίκης	Ν.
Δ. Πικουλάκης	Ν.	Ν. Κριεζώτης	Ν.
Χ. Καπετανάκης	ἀπών	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.	Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀπών	Κ. Κανάρης	ἀπών
Α. Καλαμογδάρτης	»	Γ. Σταματάρας	Ν.
Κ. Τσερτίδης	»		

Ἐπίσης δὲ, δι' ἀναστάσεως μὲν ἐπὶ τῶν ἄρθρων ἰδίᾳ, διὰ ψηφοφορίας δὲ κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τοῦ ὅλου τοῦ ΣΤ'. Κεφαλαίου, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, ἀπεφήνατο ὅτι παραδέχεται καὶ τοῦτο, ἔχον οὕτω·

Διάφορα εἰσοδήματα.

«1. Τόκοι ὑπερημερίας		50,000
2. Πρόσοδοι κτημάτων κατακυρωθέντων εἰς τὸ δημόσιον		10,300
3. Δεκατεῖς δόσεις τῶν μέχρι τοῦ 1837 καθυστερούντων		2,000
4. Ποινικὰ ἐργοστάσια		23,507
5. Ἀπόληψις ποινικῶν ἐξόδων .	60,000	10,000
6. Ἀπόληψις προκαταβληθέντων ἐξόδων εἰς πολιτικὰς δίκας		πρὸς ἐνθύμησιν
7. Ἀπόληψις ἐξόδων καταμετρήσεως ἰδιωτικῶν ἀμπέλων		»
8. Μερίσματα τραπέζης		85,000
9. Τυχηρὰ εἰσοδήματα		3,000
		183,807»

διὰ ψήφων 75, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας ταύτης πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται τὸ ΣΤ'. Κεφάλαιον τοῦ πίνακος τῶν ἐσόδων εἰς δραχ. 183,807, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Σ. Βλάχος	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	ἀπών	Π. Ράγκος	Ν.
Γ. Δογιωτατίδης	»	Ι. Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Γρίβας	»	Α. Γεωργαντᾶς	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Δ. Λαπουσιάδης	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Τσανετ. Γρηγοράκης	ἀπών
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Δ. Καμπάνης	ἀπών	Γ. Κονδύλης	Ν.
Μ. Α. Καΐρης	»	Κ. Φασίτσας	Ν.
Δ. Τσόκρης	Ν.	Κ. Χαραμῆς	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Ι. Κρανίδης	Ν.
Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Γιολδάσης	Ν.
Ι. Κωλέττης	ἀσθενὴς	Δ. Ζώτος	Ν.
Α. Μεταξᾶς	»	Νίκος Θέου	ἀπών
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπών	Α. Γουζούασης	Ν.

Α. Βιλαέτης	ἀπὼν
Α. Κρεστενίτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἀπὼν
Ι. Κλίμακας	Ν.
Σίλβεστρος Στεφανάκης	Ν.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Μαρκεζίνης	»
Α. Γ. Τσάνος	Ν.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουναρόπουλος	»
Β. Καραγιάννης	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Α. Πετμεζᾶς	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.
Η. Παπαδαῖος	Ν.
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπὼν
Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»
Α. Νοταρᾶς	»
Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	ἀπὼν
Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	»
Κ. Χ. Παναγιώτου	»
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Πλακούτας	Ν.
Κ. Δελιγιάννης	ἀπὼν
Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	ἀπὼν
Σ. Παρθενόπουλος	Ν.
Π. Βαρβιτσιώτης	ἀπὼν
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Δερνιτσιώτης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτη	ἀπὼν
Π. Βάρβογλης	Ν.
Ρ. Παλαμίδης	Ν.
Γ. Ρεβελιώτης	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	»
Π. Δαρειώτης	»
Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Φαρμάκης	Ν.
Κ. Βέϊκος	ἀπὼν
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ν.
Σ. Βαρότσης	Ν.
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μαυρομιχάλης	ἀπὼν
Δ. Πικουλάκης	Ν.
Χ. Καπετανάκης	ἀπὼν
Κ. Ζαρειρόπουλος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀπὼν
Α. Καλαμογδάρτης	ἀπὼν
Κ. Τσερτίδης	»
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Παππακων. Τσαμάλας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς.	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.
Φίλιππος Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Ι. Ταταράκης	ἀπὼν
Ἀδρ. Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.
Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβρόσιος Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Στάϊκος	Ν.

Δ. Παππατσώρης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Δρόσος	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δοκὸς	Ν.
Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Κουντουριώτης	»
Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Γ. Γριζάνος	Ν.
Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	Ν.
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Κανάρης	Ν.
Γ. Σταματάρος	Ν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ Κεφαλαίου Ζ΄. καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ μὲν ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν παρετήρησεν ὅτι, παραλαβὼν τὴν τῶν ἐκκλησιατικῶν κτημάτων διεύθυνσιν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, οὐδεμίαν τῶν κτημάτων τούτων σημείωσιν εὗρεν· ἐφ' ᾧ καὶ 6,000 δρ. ἐν τῷ τῶν ἐξόδων τοῦ 1846 προϋπολογισμῷ κατεχώρισε, μὴ ἐπιψηφισθείσας, ἵνα τὴν κτηματοσημείωσιν ταύτην ἐνεργήσῃ.

Βουλευτὴς δέ τις, ὅτι πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου διωρίσθησάν τινες πολλὰς περιελθόντες ἐπαρχίας, καὶ τὰ κτήματα ταῦτα πάντα λεπτομερῶς καταγράψαντες· τὴν ὑπὸ τούτων δὲ γενομένην σημείωσιν ὁ ὑπουργὸς νὰ ἀνεύρῃ ἀναγκαίον εἶναι.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν, ὅτι καὶ οὗτος μὲν εἰκάζει, ὅτι ὑπάρχουσι τοιαῦτα ἔγγραφα τῆς καὶ ἐν Φθιώτιδι καὶ ἀλλαχοῦ γενομένης ταύτης κτηματοσημειώσεως, τὰ ὁποῖα ἴσως τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον δὲν διεύθυνεν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν· ἀναγκαῖον ὅμως καὶ ὠφέλιμον ἐνταυτῷ εἶναι νὰ διαταχθῶσι μὲν τὰ δέοντα ὑπὲρ τινων τῶν ἐκκλησιαστικῶν τούτων κτημάτων, νὰ ἐκποιηθῶσι δ' ἄλλα αὐτῶν, διὰ Νόμου, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ εἰσαγάγῃ τὸ ὑπουργεῖον.

Μετὰ τὸν πρόεδρον ὑπενθυμίσαντα, ὅτι περὶ διαθέσεως ἐθνικῶν κτημάτων ἀπὸ τῆς Α΄. ἤδη Συνόδου ἐρρέθη. Εἷς μὲν ἐπήνεγκεν ὅτι ἐν τῷ Νόμῳ πρέπει νὰ διαταχθῶσι τινα καὶ περὶ διατηρήσεως τινων διαλελυμένων μονῶν, τῶν ὁποίων τὰ κτήματα ἀπὸ τῆς διαλύσεως κατεστράφησαν σχεδόν· ἐν ᾧ ἄλλως καλλιεργούμενα οὐ σμικρὸν ἤθελον ἀποφέρει εἰσόδημα.

Ἕτερος δὲ παρετήρησεν, ὅτι τριετίαν ἤδη ἡ Βουλὴ τὴν αὐτὴν ἐπαναλαμβάνει παρατήρησιν, περὶ τῆς ἀνάγκης καταλλήλου μέτρου ὑπὲρ τῶν κτημάτων τούτων, προβαινόντων εἰς τὴν καταστροφήν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἀρκεῖ ἡ ἁπλῆ κατ' ἐπανάληψιν ὑπόμνησις τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ πρὸ αὐτοῦ παρατηρήσεων αὐτῆς περὶ τούτου, πρέπει νὰ ἀπαιτήσωμεν μετ' ἐπιμονῆς ἤδη

μέτρον περὶ διαθέσεως τῶν κτημάτων τούτων, καθόσον τά τε κτήματα καὶ τὰ σκεύη ἔτι τῶν μονῶν τούτων εἰς φθορὰν προβαίνουσιν.

Ἄλλος δὲ διϊσχυρίσθη ὅτι ἐν τινι βιβλίῳ ὑπάρχουσι καταγεγραμμένα τὰ μοναστηριακὰ ταῦτα κτήματα· ἐπειδὴ δὲ ἱκανῶν διαλυθεισῶν μονῶν ἐφθάρησαν φθαρτά τε καὶ μὴ κτήματα, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοιά τις· διότι ἄλλοι μὲν ἐνοικιασταὶ τούτων, εἰς τὴν κατοχὴν των τοῦτα λαβόντες καὶ καρπούμενοι, δυστροποῦσι νὰ παραχωρήσωσιν αὐτά· ἄλλοι δὲ ἐπὶ πολυετίαν τοιαῦτα νεμόμενοι οὐδὲν ἀποτίουσι. Καὶ ὅτι τοιαύτη ὀλιγωρία ἀσυγχώρητος καθίσταται, ὑπ' ἀνθρώπων ὀνομαζόντων μὲν ἑαυτοὺς ἱκανούς, ἀφινόντων δὲ τὸν δημόσιον πλοῦτον διαρπαζόμενον.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα εὕρῃ βάσιν τινὰ ἐφ' ἧς τὸ περὶ τῆς διαθέσεως τῶν κτημάτων τούτων Νομοσχέδιον στηρίξῃ, τὰς 6,000 Δρ. πέρυσι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐζήτησεν, ὅπως ἐνεργηθῇ σημείωσις τοῦ τε ποιοῦ καὶ τῆς ἐκτάσεως τούτων, καὶ αὕτη πρὸς τοῦτο χρησιμεύσῃ· τοῦτ' αὐτὸ δὲ καὶ νῦν, καταδειχθείσης τῆς ἀνάγκης αὐτοῦ, θέλει ἐν τῷ τῶν ἐξόδων προϋπολογισμῷ ἐπαναλαβεῖ.

Ἀλλ' ὁ μὲν πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας ἐπανέλαβεν, ὅτι μὴ ἰσχυρὰ ἡ δικαιολογία τοῦ ὑπουργοῦ καὶ ἀστήρικτος διατελεῖ, διὰ τὴν μήπω τοῦ πρέποντος Νόμου εἰσαγωγήν, διότι κτηματοστασίωσις τοιαύτη ἀνέκαθεν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον εὑρίσκεται. Ὁ δὲ ὑπουργὸς ἐπέμεινε διαβεβαιῶν ὅτι οὐδεμία τοιαύτη ὑπάρχει.

Τῶν Βουλευτῶν ἕτερος παρετήρησεν ὅτι, κατὰ τὴν τῶν μονῶν διάλυσιν, εἰδικοί τινες ἐπὶ τούτῳ διωρίσθησαν, καὶ τὴν κινητὴν αὐτῶν ἅπασαν μετὰ τῆς ἀκινήτου κατέγραψαν περιουσίαν· τὸ περιστατικὸν δὲ τοῦτο, ἐνισχύον τὰ ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ διατρανούμενα, ἰδίαν ἔρευναν νὰ προκαλέσῃ δικαιοῦται. Καὶ ἄλλος ἐξέθηκεν ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα μέχρι μὲν τοῦ 1843 ὑπήγοντο εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον, κατόπιν δὲ, θεωρηθέντα ἐπίσης ὡς κτήματα τοῦ δημοσίου, περιῆλθον εἰς τὴν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν διεύθυνσιν· ὡς δ' ἐπὶ τῶν διαρπασθέντων κινητῶν τῶν μονῶν οὐδ' ἀκριβειά τις οὐδὲ τάξις ὑπῆρξεν, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἀκινήτων, διότι καὶ σωρείαν μόνον ἐγγράφων, ἀτάκτως ἐρριμένων, τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν διεύθυνεν, ἐν οἷς οὐ μόνον τῶν ὑπαρχόντων ἀκινήτων σημειώσις τις δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἐκποιηθέντων ἔλεγχός τις ἀκριβής. Ὅτι ταῦτα πάντα νὰ μαρτυρήσῃ δύναται τῶν ἐξ Ἐπιδαύρου

Λιμηρᾶς Βουλευτῶν ὁ ἕτερος, ἐπὶ τῇ προτάσει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ὁποίου ἀνεκλύθη, ὅτι κατὰ τὴν Ἐπίδαυρον Λιμηρὰν εἶχεν ἐνοικιασθῇ πολυετῶς τῶν κτημάτων τούτων τινα, τὸ δ' ὑπουργεῖον οὐδὲ γνῶσιν τούτου εἶχεν τινα μετά τινα ἔτη, οὐδὲ τὰς ἐτησίους εἰσέπραττε δόσεις, ἀλλ' οἱ μὲν ἐνοικιασταὶ τὰ κτήματα ταῦτα ἐνέμοντο, ὁ δὲ τῆς ἐπαρχίας ταμίας ἠρείτο νὰ πληρώσωσιν εἰς αὐτὸν κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τὰς δόσεις, μὴ ὑπαρχουσῶν ὁμολογιῶν, κατόπιν δ' οὐδένα περὶ τούτου ἔκαμε λόγον. Καὶ ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ μικρᾶς ἀξίας κινητὰ εἰς πολλὴν διαρπαγὴν καὶ ἄλλην φθορὰν περιέπεσαν, διότι πολλὰ τούτων κατετέθησαν εἰς ἀρχιερεῖς, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐφυλάσσοντο, μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῶν δὲν εὑρέθησαν. Ἐπειδὴ δ' ὑπάρχει νόμος τις περὶ ἐκποιήσεως ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, δὲν ἐγένετο δ' ἡ ἐκποίησις ἔτι, διὰ τοῦτο παρατηρεῖται ὅτι οὐδ' ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἰσχύος αὐτοῦ εἶναι ὠφέλιμος· διότι ἔλαβεν ἤδη μέτρόν τι ἡ Βουλή, ἀποφηναμένη νὰ διατεθῶσιν ὅλα τὰ κτήματα ταῦτα.

Μετὰ τὸν Βουλευτήν, τὸν ὀνομασθέντα ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος πρὸς ἐπιμαρτύρησιν τῶν κατὰ τὴν Ἐπίδαυρον Λιμηρᾶν, παρατηρήσαντα ὅτι ἀληθῶς τοιοῦτον συνέβη· διότι, κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν τὰ κτήματα ταῦτα ἐνοικιάσθησαν, ἐπέμφθη μὲν ἡ ἔγκρισις οὐχὶ δὲ καὶ κατάλογός τις εἰς τὸν ταμίαν ἵνα τὴν πρώτην εἰσπράξῃ δόσιν· διότι ἡ διοίκησις Λακεδαίμονος εἶχε τὸ πωλητήριον, ἠμέλησε δὲ ἵνα τὰς ὁμολογίας ἐκδόσῃ. Κἀντων δὲ καὶ τῶν ἐγγράφων τούτων, καὶ ἄλλως ἀτάκτως ῥιφθέντων, κατὰ τὴν τοῦ διοικητηρίου Λακεδαίμονος πυρπόλησιν, οὐδὲν πλέον ἐνεργήθη, οὐδ' ὁ ταμίας ἐδέχθη ἀπότισίν τινα δόσεων μέχρι τοῦδε, ὅτε ἐκαλέσθησαν οὗτοι νὰ πληρώσωσιν οὐχὶ μὲ μικρὰν αὐτῶν βλάβην, ὡς ὑποχρεωθέντες καὶ εἰς τῶν τόκων τῶν καθυστερουσῶν δόσεων τὴν ἀπότισιν.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι, ἐξ ὧν ἔμαθεν ἐκ τῶν κατὰ τὴν Φθιώτιδα γενομένων, καταγραφὴ τοιαύτη τῶν κτημάτων τούτων ἐγένετο, καὶ εἶναι περιττὴ πᾶσα πρὸς τοῦτο δαπάνη. Ἐπειδὴ δὲ τὰ κτήματα ταῦτα, ἐξ ἀφιερωμάτων συγκείμενα, σποράδην καὶ ἐρριμένα ἀνὰ τεμάχια πολλαχοῦ κεῖνται· πολλὰ δὲ τῶν τεμαχίων τούτων ἐν τῷ μέσῳ ἰδιωτικῶν εὑρηνται γαιῶν, διὰ τοῦτο πολλοὶ ἐγένοντο σφετερισμοὶ, διαρπασθέντων καὶ καταπλακωθέντων πολλῶν τοιούτων κτημάτων ὑπὸ τῶν γειτνιαζόντων ἰδιωτικῶν· καὶ κτήματα τὰ ὁποῖα ἄλλο τε διετήρουν μεγάλην καὶ πολυτελῆ μονὴν, νῦν ἐλάχιστα φαίνονται, ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν οὕτω κατελαττωθέντα. Ὅτι πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν τοιούτων σφετερισ-

μῶν δύω τινὰ θεωροῦνται πρόσφορα, ἢ ἡ παντελὴς τῶν κτημάτων τούτων ἀπαλλοτρίωσις κατὰ δημοπρασίαν, ἐπὶ τῇ βάσει νόμου ψηφισθησομένου, ὅτε οἱ ἰδιῶται καὶ κάτοικοι αὐτοὶ θέλουσιν ἀνεύρει τὰ διαρπασθέντα καὶ τοὺς σφετεριστὰς καταδείξει· ἢ ἡ διατήρησις δύω ἢ τριῶν κατ' ἐπαρχίαν μονῶν, ὅτε ἡ τῆς μονῆς διεύθυνσις, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων πατέρων τῶν ἄλλο τε εἰς τὴν μονὴν ὑπαρχόντων καὶ τὴν κτῆσιν αὐτῆς γνωριζόντων βοηθουμένη, θέλει ἀνεύρει ταῦτα· καθόσον ἐκ τῆς τοιαύτης διατηρήσεως καὶ τὸ δημόσιον θέλει ὠφεληθῇ 25 ἐπὶ τοῖς 0/0 εἰσπράττον, δικαιώματι φόρου.

Καὶ ἕτερος διϊσχυρίσθη ὅτι ἀνοίκειον εἶναι νὰ λέγωνται μετὰ δεκαετῆ ἤδη διοίκησιν, ὅτι δὲν ὑπάρχει τοιαύτη τῶν κτημάτων καταγραφὴ, καὶ τοῦ Κυβερνήτου καὶ τῆς βασιλ. κυβερνήσεως τοιαύτην ἐνεργησάντων· κατὰ τὴν εἰκοσιπενταετῆ δ' ἐνεργηθεῖσαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἐνοικίασιν, γεωμέτραι πολλαχοῦ ἐπέμφθησαν ταῦτά τε ἀκριβῶς περιγράψαντες, καὶ τὰ ῥηθέντα ἔτι, καὶ τὰ πωληθέντα, ἐξ' ὧν πολλοὶ ἠγόρασαν· καὶ τὴν σημείωσιν ταύτην πρέπει ὁ ὑπουργὸς ν' ἀνεύρῃ ἵνα μὴ καθαρπασθῶσι τὰ σποράδην καὶ εἰς τεμάχια κείμενα ταῦτα κτήματα· τοῦ λοιποῦ δὲ πρέπει νὰ ληφθῇ τὸ μέτρον τῆς παντελοῦς τούτων ἐκποιήσεως, διὰ νόμου τὸν ὁποῖον ὀφείλει νὰ εἰσαγάγῃ τὸ ὑπουργεῖον, ἢ τῆς διατηρήσεως τῶν μονῶν, ὅπως εὐπορήσῃ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, κατὰ τὴν ἐν τῷ 1835 διάλυσιν τῶν μονῶν, ὑπῆρχον εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ τρεῖς, ἐπὶ τούτων δ' ἐγένετο ἀκριβὴς καταγραφὴ πάντε κινητῶν καὶ ἀκινήτων πάντων, καὶ διατηρεῖται καὶ τὸ κτηματολόγιον. Δὲν πρέπει δὲ νὰ σταλῇ ἤδη νέα ἐπιτροπὴ, ἥτις δὲν θέλει ἀποφέρει ἀποτέλεσμα, ἐπειδὴ πολλοὶ σφετερισθέντες τὰ μοναστηριακὰ κτήματα δὲν θέλουσι καταγγείλει αὐτά.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι οὐδεὶς ἀρνεῖται, ὅτι ἐγένετο καταγραφὴ· ἀλλὰ δὲν διετηρήθη παρὰ τῶν ὀφειλόντων νὰ διατηρήσωσιν, ὥστε σήμερον δὲν ὑπάρχει. Ἀνάγκη λοιπὸν νέας ἐρεύνης, δι' ἧς δύνανται ν' ἀνακαλυφθῶσι τὰ κατακρατούμενα μοναστηριακὰ κτήματα, καθότι ἑκάστη μονὴ ἔχει κώδηκα τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκόντων κτημάτων.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι νόμος περὶ ἐκποιήσεως ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων δὲν ὑπάρχει· ἐπειδὴ ὁ περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν. Τὰ δὲ

μέχρι τοῦδε ἐκποιηθέντα ἢ ἐνοικιασθέντα ἐγένοντο διὰ τῆς συμπράξεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐπικυρώσεως διὰ βασιλικοῦ διατάγματος.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως, ὅτι συνιστᾷ εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ καθυποβάλῃ ὅσον τάχος μετ' ἐξιδιασμένης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας κατάστασιν λεπτομερῆ περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, λαμβάνουσα πρὸς τοῦτο ὑπ' ὄψιν τὴν προϋπάρχουσαν ὕλην, καὶ νέας κατὰ τὴν ἀνάγκην ἐνεργοῦσα ἐρεύνας· προσέτι δὲ καὶ νομοσχέδιον περὶ διαθέσεως ἐν γένει τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

Ἀκολούθως δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον, ἔχον οὕτω·

« 1. Ἐκποιήσεις ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων.

Εἰσπρακτέα 13,901:15

Ὑπολογιζόμενα . . . . . 6,000 »

Ὡσαύτως δὲ καὶ ἕκαστον τῶν ἑπομένων τριῶν, ἐχόντων οὕτω.

« 2. Πολυετεῖς ἐνοικιάσεις.

Εἰσπρακτέα 66,000

Προϋπολογιζόμενα 30,000

3. Μονοετεῖς ἐνοικιάσεις . . . 110,000

4. Τόκοι ὑπερημερίας . . . . 4,000 »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Ζ. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 150,000, ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Α. Λαπουσιάδου καὶ Ἀθ. Ν. Πετμεζᾶ, ἐξήχθη ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71, κατὰ τὸ ἀνωτέρω καταχωρισθὲν τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, τὸ παριστάνον καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ Ε. κεφαλαίου.

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη ἑκάτερον τῶν ἄρθρων τοῦ Η. Κεφαλαίου, καὶ ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω.

« 1. Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων 950,000

2. Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων ἐκκλησιαστικῶν . 50,000 »

Μετὰ τῆς ἐπὶ τούτων γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτως.

Ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων.

« Ἀναγκαῖον εἶναι νὰ συγηθῶσι κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον αἱ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ π. ε. παρατηρήσεις, περὶ τῶν ἐνοικιασθέντων ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων· καθόσον δὲν ἐγένετο μέχρι τοῦδε γνωστὴ ὁποία περὶ τούτου ἐλήφθη πρόνοια.

Εἶναι δὲ συνάμα χρεία μέτρου καταλλήλου καὶ περὶ τῶν ἀδιαθέτων τούτων κτημάτων, τὰ ὁποῖα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ῥθείρονται. Περὶ τοῦ τελευταίου τούτου δέον εἶναι νὰ συμπράξῃ καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Ἐπὶ τῶν ἐσόδων κλεισμένων χρήσεων.

Οὐδὲ μέχρι τοῦδε εἰσήχθη τὸ πολλάκις παρὰ τῆς Βουλῆς ζητηθὲν, καὶ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἐπαγγελθὲν νομοσχέδιον, περὶ τῶν καθυστερούντων τῶν παρελθόντων ἐτῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ περιττὸν νομίζει νὰ ἐκθέσῃ ἐνταῦθα τὴν ἀνάγκην τούτου, καθόσον πολλάκις ἐρρέθησαν ἐν τῇ Βουλῇ οἱ ἀποχρῶντες περὶ αὐτοῦ λόγοι· δι' ὃ περιορίζεται νὰ ὑπενθυμίσῃ τὰ περὶ τούτου εἰς τὸν Βουλὴν, διὰ νὰ ἐκφράσῃ καὶ αὖθις τὴν ἐπιθυμίαν της διὰ τὴν ταχείαν εἰσαγωγὴν καταλλήλου νομοσχεδίου, περὶ τοῦ μεγάλου καὶ σπουδαίου αὐτοῦ ἀντικειμένου.

Ὁ προκείμενος προϋπολογισμὸς δὲν συνωδεύθη, κατὰ τὴν ἐν τῇ ψηφίσει τοῦ παρελθόντος ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν τῆς βουλῆς, μὲ καταλόγους τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἀπαλλοτριωθέντων, ἢ πωλουμένων ἐνοικιασθέντων Ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων. Εἰς τὴν Βουλὴν ἐναπόκειται νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ νῦν τὴν αἴτησιν ταύτην. »

Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Η. Κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 1,000,000 ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπιτηρούντων τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας, τὴν πίστωσιν τοῦ ῥηθέντος κεφαλαίου διὰ ψήφων 69.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Η'. Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, ἀναβαίνοντος εἰς 1,000,000 δρ. ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Π. Δ. Καμπάνης	ἀπὼν
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Α. Καΐρης	»
Γ. Λογιωτατίδης	ἀπὼν	Δ. Τσάκρης	Ν.
Θ. Γρίβας	»	Α. Σ. Δανάπουλος	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Ι. Ν. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Κωλέττης	ἀσθενὴς
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Α. Μεταξᾶς	»

Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὼν	Ἐμμαν. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Σ. Βλάχος	»	Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Α. Λαπουσιάδης	Ν.	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Τσανετ. Γριγοράκης	ἀπὼν	Κ. Δελιγιάννης	ἀπὼν
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Μπούκουρας	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Ν. Κορριωτάκης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	Ν.
Κ. Χαραμῆς	Ν.	Π. Βαρβιτσιώτης	ἀπὼν
Ι. Κρανιδῆς	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Ἰ. Γιαλδάσης	Ν.	Γ. Δερνιτσιώτης	Ν.
Δ. Α. Ζῶτος	ἀπὼν	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Νίκος Θέου	Ν.	Μελέτης Χ. Μελέτη	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γουζούασης	ἀπὼν	Π. Βάρβογλης	Ν.
Δ. Βιλαέτης	ἐν ἀδείᾳ	Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Λ. Κρεστενίτης	Ν.	Γ. Ῥοδελιώτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Ἰω. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.	Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κλίμακας	Ν.	Π. Καλαμαριώτης	»
Σίλβεστρος Στεφανάκης	Ν.	Π. Δαρειώτης	»
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ	Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	»	Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γ. Τσάνος	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Βέϊκος	ἀπὼν
Γ. Γουναρόπουλος	ἀπὼν	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Β. Καραγιάννης	Ν.	Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.
Ἀθ. Ν. Πετμεζᾶς	Ν.	Γ. Κάνδυας	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	ἀπὼν	Σ. Βαρότσης	Ν.
Ἠλ. Παπαδαῖος	»	Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπὼν	Δ. Πικουλάκης	Ν.
Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ	Χ. Καπετανάκης	ἀπὼν
Γεωργαντ. Νοταρᾶς	»	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς	»	Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀπὼν
Εὐθ. Κανελλόπουλος	»	Α. Καλαμογδάρτης	Ν.
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	»	Κ. Τσερτίδης	ἀπὼν
Κ. Χ. Παναγιώτου	»	Δ. Κουμανιώτης	Ν.

Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Παππακώς. Τσαμάλας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.
Φίλιππος Ἰωάννου	ἀπών
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Προβιλέγιος	ἀπών
Ι. Π. Ταταράκης	»
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	ἀπών
Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Σταμάτιος Δάρρας	ἀπών
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Στάϊκος	Ν.
Α. Παππατσόρης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπών
Ἰω. Τσιμαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Δρόσος	Ν.
Ε. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δοκός	ἀπών
Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Κουντουριώτης	»
Ι. Χατσῖσκος	Ν.
Γ. Γριζάνος	Ν.
Ι. Γαρδύκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	Ν.
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Κανάρης	ἀπών
Γ. Δ. Σταματάρας	Ν.

Ὡσαύτως διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, παρεδέχθη ἡ βουλὴ, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, τὴν πίστωσιν καὶ τοῦ Θ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δρ. 3,835,473:58 διὰ ψήφων 70 παμψηφεί.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Θ'. Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, ἀναβαίνοντος εἰς 3,835,473:58

Ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.
Δ. Ὀρεινός	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Λογιωτατίδης	ἀπών
Θ. Γρίβας	ἀπών
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουλιμῆς	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	ἀπών
Μ. Α. Καΐρης	»
Δ. Τσόκρης	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.
Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κωλέττης	ἀσθενὴς
Α. Μεταξᾶς	»
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπών
Σ. Βλάχος	»
Π. Ῥάγκος	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.
Δ. Δαπουσιάδης	Ν.

Τσανετάκης Γρηγοράκης	ἀπών
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Κονδύλης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.
Ι. Χαραμῆς	Ν.
Ι. Κρανίδης	Ν.
Ι. Γιολδάσης	Ν.
Δ. Ζῶτος	ἀπών
Νίκος Θέου	Ν.
Α. Γουζούασης	ἀπών
Δ. Βιλαέτης	Ν.
Δ. Κρεστενίτης	Ν.
Σ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Ι. Κλίμακας	Ν.
Σιλβεστρος Στεφανάκης	Ν.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Μαρκιζίνης	»
Α. Γ. Τσάνος	Ν.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουναρόπουλος	ἀπών
Β. Καραγιάννης	Ν.
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Ἀθ.Ν. Πετμεζᾶς	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	ἀπών
Ἡλ. Παπαδαῖος	»
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπών
Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ
Γεωργαντ. Νοταρᾶς	»
Α. Νοταρᾶς	»
Εὐθύμ. Κανελλόπουλος	»
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	»
Κ. Χ. Παναγιώτου	»
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.
Κ. Δελιγιάννης	ἀπών
Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	Ν.
Π. Βαρβιτσιώτης	ἀπών
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτη	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βάρβογλης	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	»
Π. Δαρειώτης	»
Νικήτ. Σταματελόπ.	ἀσθενὴς
Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Φαρμάκης	Ν.
Κ. Βέϊκος	ἀπών
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ν.
Σ. Βαρότσης	Ν.
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Δ' Πικουλάκης	Ν.
Χ. Καπετανάκης	ἀπών
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀπών
Α. Καλαμογδάρτης	Ν.
Κ. Τσερτίδης	ἀπών
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Παππακώστ. Τσαμάλας	ἀπών
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.
Φ. Ἰωάννου	ἀπών

Σ. Ἀντωνιάδης	N.
Κ. Ἀντωνιάδης	N.
Κ. Προβιλέγιος	ἀπὼν
Ι. Π. Ταταράκης	»
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	ἀπὼν
Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Σταμάτιος Δάρρας	ἀπὼν
Ἀμβ. Σκαραμαγκᾶς	N.
Ι. Σταΐκος	N.
Α. Παππατσώρης	N.
Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν
Ἰ. Τομαρᾶς	N.
Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Δρόσος	N.
Εὐσ Μ. Παρίσης	N.
Γ. Δοκὰς	ἀπὼν
Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Κουνταυριώτης	»
Δ. Χαντσῖσκος	N.
Γ. Γριζάνος	N.
Ι. Γαρδίκης	N.
Ν. Κριεζώτης	N.
Ι. Οἰκονόμου	N.
Γ. Ἀποστολίδης	N.
Κ. Κανάρης	N.
Γ. Σταματάρας	N.

Προέβη ἀκολούθως ἡ Βουλὴ εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ ἐσόδων νόμου.

Ἐπὶ τοῦ **1** ἄρθρου, ἀναγνωσθέντος παρετηρήθη ὅτι εἶναι καλὸν νὰ ἀναφέρωνται ἐν τῷ περὶ ἐσόδων νόμῳ, κατ' ἐποχὰς καὶ ὁριστικῶς, οἱ διάφοροι νόμοι, ἐφ' ὧν αἱ φορολογίαι στηρίζονται, καὶ αἱ τροπολογίαι μάλιστα αὐτῶν, ὡς γίνεται καὶ ἐν τῷ περὶ ἐσόδων νόμῳ τῆς Γαλλίας. Τούτου δὲ συνομολογηθέντος διὰ τὸ μέλλον, ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ **1** ἄρθρον ὡς εἶχεν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ **2** ἄρθρου ἀναγνωσθέντος παρετηρήθη, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ **1,000,000** τῶν ἐσόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων δὲν πρέπει νὰ συμπεριλαμβάνηται εἰς τὰ κατὰ χρῆσιν ἔσοδα τοῦ **1847**, διότι τὰ καθυστεροῦντα οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν μὲ τὴν χρῆσιν ἑκάστου ἔτους, καὶ ἀποτελοῦσι μέρος τῆς διαχειρίσεως· διότι, καταταττομένων τῶν καθυστερούντων εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἐσόδων τοῦ ἔτους, τὰ ἔσοδα ταῦτα ἀναβιβάζονται, ἐνῷ πραγματικῶς ἡ τοιαύτη αὔξησις εἶναι φαινομένη, καὶ δὲν πρέπει νὰ λογισθῇ ὡς πραγματικὴ τῶν ἐσόδων τοῦ **1847** αὔξησις. Κατὰ τὴν τάξιν λοιπὸν καὶ τὴν φύσιν τοῦ νόμου, θέλοντος νὰ ὁρίσῃ τὰ κύρια ἑκάστου ἔτους εἰσοδήματα, τὰ καθυστεροῦντα δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τοιαῦτα· προετέθη ὅθεν ν' ἀποχωρισθῇ τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων ἀπὸ τοῦ ὁλικοῦ κεφαλαίου τῶν **14,876, 225:79** καὶ νὰ λεχθῇ μετὰ ταῦτα «προστιθέντοι δὲ τὸ **10,000,000** τῶν ἐσόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων καὶ αἱ προκαταβολαὶ κτλ.»

Οὕτω δὲ θέλει εἶσθαι σύμφωνος πρὸς τὸν ἀ. παράγραφον καὶ ὁ δ'. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου.

Ἀντετάχθη δὲ, ὅτι, ἐπειδὴ ἐν Ἑλλάδι οὐδέποτε κατορθοῦνται αἱ εἰσπράξεις τῶν ἐσόδων ἑκάστου ἔτους ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, πάντοτε ἐπεκράτησε νὰ ὑπάρχῃ ἄρθρον κλεισμένων χρήσεων, ὥστε ἡ χρῆσις τοῦ ἑνὸς ἔτους μεταβιβάζει καθυστεροῦντα εἰς τὸ ἄλλο ἔτος τὰ ὁποῖα διαχειρίζονται κατ' αὐτό· εἰς τὸν πίνακα δὲ τῶν ἐσόδων διαλαμβάνονται εἰδικότερον τὰ διάφορα κεφάλαια αὐτῶν. Ὁ νόμος λοιπὸν ὀφείλει νὰ περιλάβῃ τὸ ὁλικὸν ἄθροισμα τῶν ἐσόδων, παραπέμπει δὲ τὸν βουλούμενον νὰ γνωρίσῃ τὴν λεπτομερῆ τοῦ ὁλικοῦ κεφαλαίου διαίρεσιν εἰς τὸν συνοδεύοντα αὐτὸν πίνακα· προστίθησι δὲ ἰδίᾳ τας προκαταβολὰς τῶν τριῶν δυνάμεων, διότι αὗται δὲν εἶναι ἔσοδα τοῦ κράτους, οὐδὲ προέρχονται ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἡ τοιαύτη ἐξαίρεσις εἶναι δικαιολογημένη· δὲν ὑπάρχει δ' οὐδεὶς λόγος νὰ ἀφαιρεθῇ ἐκ τῶν ἐσόδων τὸ ποσὸν τῶν κλεισμένων χρήσεων.

Ἡ Βουλὴ μετὰ ταῦτα, ἐρωτηθεῖσα ἂν παραδέχηται τὴν ἀνωτέρω προταθεῖσαν τροποποίησιν τοῦ ἀ. παραγράφου, ἀπεψήφισατο ἀποφατικῶς· παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ **2** ἄρθρον ὡς εἶχεν.

Ὡσαύτως δὲ δι' ἀναστάσεως ἐγένετο δεκτὸν καὶ ἑκάτερον τῶν ἑπομένων ἄρθρων **3** καὶ **4**, ὡς εἶχον.

Ἐπὶ δὲ τοῦ **5** ἀναγνωσθέντος προέτεινέ τις νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν *ἐπὶ καταπιέσει* ἡ φράσις «καὶ παραβάσει τοῦ Συντάγματος» διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ διατάξαντος ἡ ἐνεργήσαντος παράνομον εἰσπραξιν μείζων ποινὴ τῆς ἐπὶ κατεπιέσει ὁριζομένης, ὡς ἡ κατὰ τῶν ἐνεργούντων ἐναντίον τῶν καθεστώτων.

Ἀντιπαρατήρησεν ἕτερος, ὅτι τὸ **5** ἄρθρον κυρίως προτίθεται ν' ἀπαγορεύσῃ πᾶσαν παράνομον εἰσπραξιν, ἐνεργηθησομένην παρ' ὑπαλλήλων. Αὕτη δὲ εἶναι μὲν παράβασις καὶ τοῦ Συντάγματος, διότι ὁ παραβαίνων τοὺς παρὰ τοῦ Συντάγματος ὑπ' αὐτοῦ τούτου κυρωθέντας νόμους παραβαίνει θεωρητικῶς καὶ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα· ἀλλ' εἰδικῶς παραβαίνει τὸ ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, διότι ὁ ποιν. νόμος καταψηφίζει ποινήν· ὡρμήθη δ' εἰς τοῦτο ὁ προαγορεύσας, θεωρήσας τὸν Ὑπουργὸν ὑπεύθυνον διὰ τὰ ἁμαρτήματα τῆς καταπιέσεως, ἤτοι τῆς καταχρήσεως τῆς δημοσίου περιουσίας, καὶ ἐνοχον ἐσχάτης προδοσίας· τοῦτο δὲ δὲν ἔχει οὕτω, διότι τὸ **84** ἄρθρον τοῦ Συντάγματος προνοοῦν περὶ τῶν ὑπουργικῶν ἐγκλημάτων, περὶ ὧν εἰδικὸς

νόμος δὲν ὑπάρχει, ἀπαριθμεῖ διακεκριμένως ὅτι οἱ ὑπουργοὶ θέλουσι δικάζεσθαι ἕνεκα ἐγκλήτου προδοσίας, καταχρήσεως δημοσίας περιουσίας, παρανόμου εἰσπράξεως καὶ πάσης παραβάσεως τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος» ὥστε διαφέρει τὸ ἔγκλημα τῆς ἐσχάτης προδοσίας τοῦ τῆς παρανόμου εἰσπράξεως, προκειμένου δὲ λόγου περὶ τῆς παρανόμου εἰσπράξεως εἶναι περιττὸν νὰ προστεθῇ τὸ «ἐπὶ παραβιάσει τοῦ Συντάγματος».

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὸ παρὸν ἄρθρον τοῦ νόμου, διαλαμβάνον περὶ τῆς τιμωρίας τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐνεργησάντων παράνομον εἴσπραξιν, καὶ ὁρίζον ὅτι πρὸς καταδίωξιν τῶν τοιούτων ὑπαλλήλων δὲν ἀπαιτεῖται ἄδεια παρὰ τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς, δηλοῖ σαφῶς ὅτι δὲν περιλαμβάνει μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων καὶ τοὺς Ὑπουργούς· ἂν καὶ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ γείνῃ παράνομος εἴσπραξις κατὰ διαταγὴν τῶν ὑπουργῶν· ὡς ἐν Βοιωτίᾳ πολλοὶ κεραμοποιοὶ κατεδιώχθησαν παρὰ τοῦ ταμείου πρὸς ἀπότισιν φόρου, ἐνῷ ὁ τῶν καμίνων φόρος κατηργήθη παρὰ τῶν Βουλῶν, καὶ ἡ τοιαύτη παράνομος εἴσπραξις ἐγένετο κατὰ διαταγὴν τοῦ ὑπουργοῦ. Ἦτο μεταξὺ καταπιέσεως καὶ παραβάσεως τοῦ Συντάγματος εἶναι μεγάλη διαφορά· διότι ἡ μὲν καταπίεσις εἶναι ἁπλοῦν πλημμέλημα, ἡ δὲ παράβασις τοῦ Συντάγματος κακούργημα, φέρον καὶ κεφαλικὴν ποινήν· πρέπει λοιπὸν νὰ ἐπιβάλληται εἰς τὸν Ὑπουργὸν, τὸν τολμήσαντα νὰ ἐπιβάλῃ καὶ νὰ εἰσπράξῃ παρανόμους φόρους, τιμωρία μεγαλητέρα τῆς ἐπὶ καταπιέσει παρὰ τοῦ νόμου ὁριζομένης.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι τῷ ὄντι τὸ 5 ἄρθρον τοῦ συζητουμένου νόμου ἀφορᾷ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους πλὴν τῶν ὑπουργῶν· διότι οὗτοι πρέπει νὰ δικάζωνται παρὰ τῆς Γερουσίας, κατηγορούσης αὐτῶν τῆς Βουλῆς κατὰ τὸ **84** ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, καὶ οὐχὶ παρὰ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ἐὰν δὲ δὲν ὑπάρχῃ νόμος, ὁρίζων τὰς ποινὰς τῶν ὑπουργῶν ἐὰν καταδικασθῶσιν, ἀρκεῖ νὰ δυνηθῇ βουλή τις νὰ κατηγορήσῃ Ὑπουργοῦ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, καὶ αὕτη νὰ καταδικάσῃ αὐτὸν, καὶ τοι μὴ ὑπάρχοντος τοῦ ὁρίζοντος τὴν ποινὴν νόμου. Τὸ δὲ προκείμενον ἄρθρον ἠθέλησε νὰ καθιερώσῃ, ὅτι ὁ ἐγκληματίας παρανόμου εἰσπράξεως ὑπάλληλος δύναται ἀμέσως νὰ κατεγγελθῇ καὶ νὰ εἰσαχθῇ εἰς δίκην, ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς, ἥτις ἄλλοτε ἀπαιτεῖται. Ὑπεστήριξεν ὅθεν ὅτι καλῶς ἔχει τὸ ἄρθρον, καὶ ἀναίκειος εἶναι ἡ προταθεῖσα προσθήκη.

Μετά τινα περὶ τοὺς αὐτοὺς λόγους περιστρεφομένην ἀντίρρησιν, ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἂν παραδέχηται τὴν προταθεῖσαν προσθήκην καὶ παραβιάσει τοῦ Συντάγματος» ἀπέρριψεν αὐτὴν· παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ 5 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐσόδων νόμου, ὡς εἶχε.

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ῥηθέντος νόμου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἐξήχθη κατὰ τὸ ὡΐε προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ διὰ ψήφων **66** τὸ σύνολον τοῦ περὶ ἐσόδων νόμου, ἔχον οὕτως.

«Ἄρθρ. 1. Τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων τῶν ἀπὸ δημοσίων καταστημάτων, κτημάτων καὶ νομισμάτων προσόδων, καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν εἰσοδημάτων, τῶν εἰδικώτερον ἀπαριθμουμένων εἰς τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα τῶν ἐσόδων, θέλει ἐξακολουθήσει ἡ εἴσπραξις κατὰ τὸ **1847** ἔτος, δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων περὶ ἑκάστου αὐτῶν Νόμων καὶ διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἔσοδα τοῦ ἔτους **1847** ὑπολογίζονται κατὰ χρῆσιν εἰς δραχ. δεκατέσσαρα ἑκατομμύρια ὀκτακοσίας ἑβδομήκοντα ἓξ χιλιάδας διακοσίαι εἴκοσι πέντε καὶ λεπτὰ ἑβδομήκοντα ἐννέα ἀριθ. **14,876,225.79** προστίθενται δὲ καὶ αἱ προκαταβολαὶ τῶν τριῶν δυνάμεων ἓξ δραχ. τριῶν ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων τριάκοντα πέντε χιλιάδων τετρακοσίων ἑβδομήκοντα τριῶν καὶ πεντήκοντα ὀκτὼ λεπτῶν, ἀριθμ. **3,835,473.58**, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων διαλαμβανόμενα.

Ἀνήκουν εἰς τὴν χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔσοδα μόνον ἐκεῖνα, ὅσα παράγονται ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου αὐτῆς ἔτους.

Ἄρθρ. 3. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως παρατείνεται μέχρι τῆς **31** Ὀκτωβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους. Τὰ μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰσπραττόμενα ἐξ αὐτῆς ὑπόλοιπα καταλογίζονται εἰς τὰ ἔσοδα τῶν ἑπομένων ἐτῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐνεργεῖται ἡ εἴσπραξις· σημειοῦνται δὲ ἐν εἰδικῷ κεφαλαίῳ, ἐπιγραφομένῳ «ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων».

Ἄρθρ. 4. Τὰ περὶ διαθέσεως τῶν ἐσόδων κανονίζονται διὰ τοῦ περὶ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως **1847** νόμου.

Ἄρθρ. 5. Παντὸς φόρου ἢ δικαιώματος ἄλλου, παρὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **1** τοῦ παρόντος νόμου κυρωθέντα, ἀπαγορεύεται ἡ εἴσπραξις· τιμωρεῖται δὲ ἐπὶ καταπιέσει πᾶς ὑπάλληλος, εἴτε διατάξας εἴτε ἐνεργήσας τὴν εἴσπραξιν, χωρὶς νὰ ἀπαιτεῖται πρὸς καταδίωξιν ἰδιαιτέρα ἄδεια τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς,

ἐπιφυλαττομένης δὲ πρὸσέτι καὶ τῆς ἐντὸς πενταετίας ἀγωγῆς πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τοῦ πλημμελήσαντος ὑπαλλήλου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ ἐσόδων νόμου, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Δ. Μελετόπουλος	N.
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Λογιωτατίδης	ἀπὼν
Θ. Γρίβας	»
Ν. Μαυρομμάτης	»
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουλιμῆς	N.
Π. Δ. Καμπάνης	ἀπὼν
Μ. Α. Καΐρης	»
Δ. Τσάκρης	N.
Α. Σ. Δανόπουλος.	N.
Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κωλέττης	ἀσθενὴς
Α. Μεταξᾶς	»
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὼν
Σ. Βλάχος	»
Π. Ῥάγκος	N.
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Γεωργαντᾶς	ἀπὼν
Δ. Δαπουσιάδης	N.
Τσανετ. Γρηγοράκης	ἀπὼν
Δ. Τσιγκουράκος	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Κονδύλης	N.
Κ. Φασίτσας	N.
Ι. Χαραμῆς	N.
Ι. Κρανίδης	N.
Ι. Γκολδάσης	N.
Δ. Δ. Ζῶτος	ἀπὼν
Νῖκος Θέου	N.
Α. Γουζούασης	ἀπὼν
Δ. Βιλαέτης	N.
Δ. Κρεστενίτης	N.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἀπὼν
Ι. Κλίμακας	N.
Σίλβεστρος Στεφανάκης	N.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Μαρκεζίνης	»
Α. Γ. Τσάνος	N.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουναρόπουλος	ἀπὼν
Β. Καραγιάννης	N.
Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Ἀθ. Ν. Πετμεζᾶς	N.
Ν. Ἀνδρίκου	N.
Ἡλίας Παππαδαῖος	N.
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπὼν
Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»
Α. Νοταρᾶς	»
Εὐθύμ. Κανελλόπουλος	»
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	»
Κ. Χ. Παναγιώτου	»

Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	N.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	N.
Δ. Κυριακίδης	N.
Σ. Πάγκαλος	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Δ. Πλαπούτας	N.
Κ. Δελιγιάννης	ἀπὼν
Ν. Μπούκουρας	»
Ν. Κορφιωτάκης	N.
Σ. Παρθενόπουλος	N.
Π. Βαρδιτσιώτης	ἀπὼν
Γ. Φεγγαρᾶς	N.
Γ. Δερνιτσιώτης	N.
Κ. Τ. Σαντᾶς	N.
Μελ. Χ. Μελέτη	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βάρβογλης	N.
Ῥ. Παλαμίδης	N.
Γ. Ῥεβελιώτης	N.
Β. Δημητρακόπουλος	N.
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	»
Π. Δαρειώτης	»
Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Φαρμάκης	N.
Κ. Βέϊκος	N.
Μ. Ἰατρὸς	N.
Ι. Εὐσταθίου	N.
Φ. Κ. Μαῦρος	ἀπὼν
Γ. Κάνδυας	N.
Σ. Βαρότσης	ἀπὼν
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μαυρομιχάλης	ἀπὼν
Δ. Πικουλάκης	N.
Χ. Καπετανάκης	ἀπὼν
Κ. Ζαρειφόπουλος	N.
Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀπὼν
Δ. Καλαμογδάρτης	ἀπὼν
Κ. Τσερτίδης	»
Δ. Κουμανιώτης	N.
Σ. Λογοθετόπουλος	N.
Α. Μαρκόπουλος	N.
Παππακώς. Τσαμάλας	N.
Μ. Γ. Σχινᾶς	N.
Γ. Μπάστας	N.
Φιλ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης	N.
Κ. Ἀντωνιάδης	N.
Κ. Προβιλέγιος	ἀπὼν
Ι. Π. Ταταράκης	»
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδ. Κυριακοῦ	N.
Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Σταμάτιος Δάρρας	N.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	N.
Ι. Στάϊκος	N.
Α. Παππατσώρης	N.
Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν
Ι. Τσιμαρᾶς	N.
Α Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Δρόσος	N.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	N.
Γ. Δοκὸς	ἀπὼν
Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Κουντουριώτης	»
Δ. Χαντσίσκος	N.
Γ. Γριζάνος	N.
Ι. Γαρδίκης	N.
Ν. Κριεζώτης	N.
Ι. Οἰκονόμου	N.
Γ. Ἀποστολίδης	N.
Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Γ. Σταματάρας	»

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως, γεννησομένης τὴν 27 Ἰανουαρίου, τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου,

τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νόμου, καὶ τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.

Ὁ τοὺς ἀπόντας γραμματεῖς ἀναπληρώσας
Κ. Ζαρειφόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΔ'.

Τῆς 28 Ἰανουαρίου

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 77 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 22, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπότε τοῦ προέδρου, τοῦ γραμματέως καὶ τοῦ ἀναπληρώσαντος τοὺς ἐλλείποντας αὐτῶν.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1846**, τὸ ὁποῖον ἀνέγνω μετὰ τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ· ἔχουσι δ' οὕτω·

Κύριοι!

«Ὁ προϋπολογισμὸς τῆς χρήσεως τοῦ **1847** ἔτους ὑπεβλήθη πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν Βουλήν, ἀλλ' ἡ σπουδαιότης τοῦ ἀντικειμένου τούτου δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ προσδιορίσωμεν οὐδ' ὡς ἔγγιστα τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ ὑπὸ τῶν βουλευτικῶν σωμάτων· ἀφ' ἑτέρου δὲν θεωροῦμεν εὔλογον ν' ἀναβάλληται ἡ τακτικὴ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, διότι ἡ ἀναβολὴ φέρει προσκόμματα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' οὔτε δύνανται νὰ γίνωνται πληρωμαὶ ἐξόδων μὴ στηριζομένων ἐπὶ νόμου.

Τούτου ἕνεκα ἔλαβον τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως νὰ σᾶς ὑποβάλω, Κύριοι, πρὸς ἐπιψήφισιν τὸ παρὸν νομοσχέδιον, δι' οὗ αἰτεῖται πίστωσις διὰ τὰς δαπάνας τῆς πρώτης τριμηνίας ἐνεστῶτος ἔτους, διὰ λογαριασμὸν τοῦ ῥηθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ **1847** καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1846** ἔτους, καὶ τῶν ὑπαρχόντων νόμων, κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **24** Ἰανουαρίου **1847**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ παρὸν νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1.

Τὰ ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει, μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ βασιλέως καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου ἐνεστῶτος ἔτους, εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ, μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ τεταρτημόριον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνου τοῦ **1846** ἔτους καὶ τῶν ὑπαρχόντων νόμων, κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **24** Ἰανουαρίου **1847**.

ΟΘΩΝ.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.»

Ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῆ παράτασις ἀδείας εἰς τὸν ἐξ Ἄργους βουλευτὴν Κ. Ι. Βλάσσην μέχρι τῆς 30 Ἰανουαρίου, εἰς τὸν ἐκ Καρυστίας δὲ Κ. Γ. Γουναρόπουλον τριακονθήμερος παράτασις τῆς ὑπὸ τοῦ προέδρου χορηγηθείσης εἰς τοῦτον ἐν ἀνάγκῃ ὀκταημέρου ἀδείας.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου· ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου παρετήρησέ τις, ὅτι, ἂν αὕτη ἐστηρίζετο εἰς τὴν καταμέτρησιν τῶν ποιμνίων, καθ' ἃ ὁ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τῇ 23 Νοεμβρίου **1846** ἐν τῇ συναδευαάσῃ τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ ἐκθέσει εἶπεν, ἤθελεν ἀγορεύσει κατὰ ταύτης, ἐφ' ᾧ καὶ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων ἐν μέρει ε, κεφαλαίῳ ΙΒ'. κατεχώρισε ποσὸν **62500** δραχμῶν δι' ἔξοδα

ἐπὶ τοῦ φόρου τούτου· ἐπειδὴ ὅμως ὁ ὑπουργὸς τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ **1847**, ἐναντίαν ἐκείνης ἔχει γνώμην, καὶ ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν νόμῳ τὰς δηλώσεις παρεδέχθη ἀντὶ τῆς καταμετρήσεως, διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν δὲ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἀπαντήσαντα, ὅτι κάλλιον ἦτον νὰ ἐρωτηθῇ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἕνα τι, τότε μὲν ἐν τῇ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκθέσει εἰς τὸ σύστημα τῆς ἀπαριθμήσεως τὸν ὑπὸ συζήτησιν νόμον νὰ στηρίξῃ ἐπηγγέλθη, νῦν δὲ εἰς τὸ τῶν δηλώσεων ἐστήριξεν αὐτόν. Καὶ ὅμως ἀπαντᾷ εἰς τοῦτο, ὅτι τότε μὲν, λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ συστήματος τῶν δηλώσεων, καὶ εἰκάσας μεγίστην ἐλάττωσιν τῆς προσόδου ἂν τὸ τῶν καταμετρήσεων δὲν ἐπανεισήγετο σύστημα, συντάσσων τὸν προϋπολογισμὸν ἐσπευσμένως, ἐδίσταζεν ἵνα ἐπαγγελθῇ αὐθις τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ τῶν δηλώσεων συστήματος· σκεφθεὶς ὅμως κατόπιν ἐπὶ τούτου ὡριμώτερον, καὶ ὑπὸ πολλῶν παρατρυνθεὶς εἰς τὸ τῶν δηλώσεων τὸν παρόντα ἐστήριξε νόμον· εἰς δὲ τὴν μετάπεισιν ταύτην οὐδὲ κατακριτόν τι οὐδὲ πίστις κακὴ ἐρήδρευσε.

Γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, ἐπιτηρούντων ὡς ψηφολεκτῶν τῶν ΚΚ. Ι. Φαρμάκη καὶ Δ. Χατσίσκου, συνήχθη ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 76 παμψηφεί, κατὰ τὸ ὧδε προσκρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	N.	Δ. Τσύκρης	N.
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Α. Σ. Δανόπουλος	N.
Γ. Λογιωτατίδης	»	Ι. Βλάσσης	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Γρίβας	N.	Ι. Κωλέττης	ἀπὼν
Ν. Μαυρομμάτης	N.	Α. Μεταξᾶς	»
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὼν
Γ. Γουλιμῆς	N.	Σ. Βλάχος	ἀπὼν
Π. Δ. Καμπάνης	ἀπὼν	Π. Ῥάγκος	N.
Μ. Α. Καίρης	N.	Ι.Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ

Α. Γεωργαντᾶς	N.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Α. Ἀποστολάκης	ἀπὼν	Δ. Πλαπούτας	N.
Τσανετ. Γρηγοράκης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Δελιγιάννης	ἀπὼν
Δ. Τσιγκουράκος	»	Ν. Μπούκουρας	N.
Γ. Κονδύλης	N.	Ν. Κορφιωτάκης	N.
Κ. Φασίτσας	N.	Σ. Παρθενόπουλος	N.
Ι. Χαραμῆς	N.	Π. Βαρβιτσιώτης	N.
Ι. Κρανίδης	N.	Γ. Φέγγαρᾶς	ἀπὼν
Ι. Γιολδάσης	ἀπὼν	Γ. Δερνιτσιώτης	N.
Δ. Ζῶτος	N.	Κ. Τ. Σαντας	ἀπὼν
Νίκος Θέου	N.	Μελέτης Χ. Μελέτη	ἀπὼν
Α. Γουζούασης	N.	Π. Πάρβογλης	N.
Α. Βιλαέτης	N.	Ῥ. Παλαμίδης	N.
Α. Κρεστενίτης	N.	Γ. Ῥεβιλιώτης	N.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N.	Β. Δημητρακόπουλος	N.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	N.	Π. Παπατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κλίμακας	N.	Π. Καλαμαριώτης	»
Σιλβέστρος Στεφανάκης	N.	Π. Δαρειώτης	»
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ	Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	»	Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γ. Τσάτος	N.	Ι. Φαρμάκης	N.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Βέϊκος	ἀπὼν
Γ. Γουναρόπουλος	»	Μ. Ἰατρὸς	N.
Β. Καραγιάννης	N.	Ἰω. Εὐσταθίου	N.
Β. Πετιμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Φ. Κρ. Μαῦρος	N.
Α. Πετιμεζᾶς	ἀπὼν	Γ. Κάνδυας	N.
Ν. Ἀνδρίκου	N.	Σ. Βαρότσης	N.
Η. Παπαδαῖος	N.	Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Μαυρομιχάλης	N.
Ι. Ν. Φλίσσας	ἀπὼν	Δ. Πικουλάκης	N.
Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ	Χ. Καπετανάκης	ἀπὼν
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	»	Κ. Ζαρειφόπουλος	N.
Α. Νοταρᾶς	»	Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀπὼν
ΕὐθύμιοςΚανελλόπουλος	ἀπὼν	Α. Καλαμογδάρτης	N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	»	Δ. Τσερτίδης	N.
Κ. Χ. Παναγιώτου	»	Δ. Κουμανιώτης	N.
Ἐμ. Τσουχλος	N.	Σ. Λογοθετόπουλος	ἀπὼν
Μ. Πρωτοπαπᾶς	ἀπὼν	Α. Μαρκόπουλος	N.
Α. Κυριακίδης	N.	Παππαν. Τσαμάλας	N.
Σ. Πάγκαλος	N.	Μ. Γ. Σχινᾶς	N.

Γ. Μπάστας	N.	Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Φιλ. Ἰωάννου	ἀπὼν	Δ. Δρόσος	N.
Σ. Ἀντωνιάδης	N.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	N.
Κ. Ἀντωνιάδης	N.	Γ. Δοκὸς	N.
Κ. Προβελέγιος	N.	Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ταταράκης	N.	Δ. Κουντουριώτης	»
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Χαντσῖσκος	N.
Διομήδης Κυριακοῦ	N.	Γ. Γριζάνος	N.
Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Γαρδύκης	N.
Σταμάτιος Δάρρας	N.	Ν. Κριεζώτης	N.
Ἀμβρόσ. Σκαραμαγκᾶς	N.	Ι. Οἰκονόμου	N.
Ι. Στάϊκος	ἀπὼν	Ε. Ἀποστολίδης	N.
Α. Παππατσόρης	N.	Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Δ. Πολυχρονόπουλος	N.	Γ. Σταματάρας	N.
Ι. Τομαρᾶς	N.		

Ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος 1 ἄρθρου, οὐδεὶς παρετήρησέ τι· ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

« Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ 1847 κανονίζεται ὡς ἀκολούθως.

α) Διὰ τὰς αἶγας καὶ πρόβατα λεπτὰ 25 κατὰ κεφαλήν.

β) Διὰ τοὺς ὄνους λεπτὰ 50.

γ) Διὰ τὰ μεγάλα ζῶα καὶ τοὺς χοίρους δραχμὴν μίαν. »

Ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου ἐπροτάθη νὰ συνεξαιρεθῶσι τῆς φορολογίας μετὰ τῶν λοιπῶν, καὶ οἱ ἀροτῆρες ἵπποι καὶ ὄνοι καὶ ἄλλα ζῶα· καὶ διότι πολλαχοῦ ἀντὶ βοῶν ταῦτα μεταχειρίζονται, καὶ διότι οὕτω θέλει ἐνισχυθῇ ἡ εἰσαγωγὴ τελειοτέρου γεωργικοῦ συστήματος. Ἀλλ' ἀντελέχθη ὑπὸ μὲν τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο δὲν εἰσήχθη ἔτι ἐν Ἑλλάδι, καὶ εἰς ἐλαχίστων τὴν χρῆσιν τὰ ζῶα ταῦτα πρὸς ἄρωσιν γαιῶν εἰσί· διὰ τοῦτο τοιαύτη ἐξαίρεσις θέλει καταδειχθῇ ἐπιζήμιος, διότι θέλει ἐπιφέρει σύγχισιν, μηδενὸς ὑπάρχοντος διακριτικοῦ τῶν ἀροτριώντων καὶ μὴ τοιούτων ζώων, καὶ θέλει ἐνισχύσει κατάχρησιν. Ὑπ' ἄλλου δ' ὅτι εὐκταῖον μὲν ἦτον, ἂν τὸ σύστημα τοῦτο τῆς τῶν γαιῶν ἀρώσεως εἰσήγετο· ἐπειδὴ δὲ νῦν ἐλάχιστοι δι' ἵππων ἀροτριῶσιν, ἐλάχιστοι δ' ἐν Θήρᾳ δι' ὄνων, θέλει προαγάγει κατάχρησιν πᾶσα τοιαύτη ἐξαίρεσις.

Τὸν ὑποστηρίξαντα τὴν πρότασιν ταύτην, εἰπόντα ὅτι, ἵνα ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ τρόπου τούτου ἐνισχυθῇ, καὶ ὑπ' ὠφελείας νὰ παρακολουθῆται πρέπει· διότι ἐν Φθιώτιδι, ἀρκούντως εὐγαίῳ,

πρό τινων οὗτος εἰσήχθη, πολλοὶ δὲ τοῦτον νὰ εἰσαγάγωσι θέλοντες ἀνικανοῦσιν ἐκ τῆς τῶν μέσων ἐλλείψεως· οὕτω δέ, καὶ κατάχρησίς τις ἂν γείνῃ καὶ μικρὰ εἰς τὸ δημόσιον ζημία συμβῇ, τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ συστήματος τούτου νὰ ἐνισχύσωμεν ὀφείλομεν.

Ἀντέκρουσαν εἷς μὲν εἰπών, ὅτι δὲν πρέπει τοιαύτην νὰ παραδεχθῶμεν ἐξαίρεσιν ὑπὲρ πάνυ ὀλίγων προσώπων· ἐπειδὴ δὲ πέρυσι τὰ δηλωθέντα ὑπὸ τῶν κτηνοτρόφων κτήνη κατεμέτρησαν αὐθις, καὶ ἐτύγχισαν καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξαιρούμενα τῆς φορολογίας ἦτον τῶν δύο ἐτῶν, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐπισταθῇ ἡ τοῦ ὑπουργείου προσοχὴ ἵνα πᾶσα κατάχρησις τοιαύτη προληφθῇ. Ἕτερος δὲ προσθείς, ὅτι ἐλάττωσις φόρου μιᾶς δραχμῆς οὐδεμίαν ἐπιφέρει ἐνίσχυσιν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου γεωργικοῦ συστήματος· ἄλλως τε πολλὴν θέλει προαγάγει κατάχρησιν, μὴ γινομένην ἐκ τῆς ἐξαιρέσεως τῶν ἀγελάδων γνωριζομένων ἐκ τε τοῦ λαιμοῦ, φέροντος τὰ στίγματα τοῦ ζυγοῦ καὶ ἄλλων, ἂν ἀροτριῶσι.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα ὑπὲρ τῆς ἐξαιρέσεως, ὅτι ἕκαστος ὀφείλει νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὸ δημόσιον ἐκ τῆς προσόδου αὐτοῦ, τὴν ἐκ τοῦ ἵππου ὅμως ὠφέλειαν ἡ πρόσοδον τοῦ κυρίου αὐτοῦ φορολογεῖ αὐτὸ τὸ δημόσιον διὰ τῆς ἀποδεκατώσεως τοῦ συγκομιζομένου καρποῦ ἐκ τῶν ἀγρῶν, εἰς τῶν ὁποίων τὴν ἄρωσιν ὁ ἵππος ἐργάζεται· πᾶσα δὲ ἐπανάληψις τῆς φορολογίας ταύτης εἶναι ἄδικος. Ὅτι τὸ νομοσχέδιον, ἐξαιροῦν τῆς φορολογίας τοὺς ἀροτῆρας βόας, ἀγελάδας καὶ βουβάλια, δὲν εἶναι συνεπὲς ἂν καὶ τὰ ἄλλα ζῶα, τὸ αὐτὸ ἐνεργοῦντα, δὲν ἐξαιρῇ. Καὶ ὅτι ἔτι ἡ τοιαύτη ἐξαίρεσις ἐνισχύει τὴν γεωργίαν, διότι πᾶσα ἐλάττωσις φόρου εἰς τοῦτο φέρει· ἄλλως τε καὶ οἱ κατὰ τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης λόγοι, διὰ τὸ μικρὸν τῶν οὕτως ἀροτριώντων, δὲν εἶναι ἰσχυροί, διότι καὶ ἐλάχιστοι ἂν οὕτως ἀροτριῶσι καὶ ὑπὲρ τούτων νὰ διατάξῃ ὀφείλει, ἵνα δίκαιος ὁ νόμος ᾖ.

Ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψε μὲν τὴν προταθεῖσαν ἐξαίρεσιν, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον οὕτως·

« Ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρω φόρου.

α'. Τὰ θηλάζοντα τῶν Αἰγῶν προβάτων καὶ χοίρων·

β'. Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν, μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δύο ἐτῶν συμπεπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν εἴτε μή·

γ'. Οἱ ἀροτῆρες βόες, ἀγελάδες καὶ βουβάλια. »

Παρετήρησέ τις ὅτι κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ὀλυμπίας αἱ δηλώσεις ἀπήνεγκαν ποσὸν ἴσον σχεδὸν τῷ κατὰ τὸ 1845 εἰσπραχθέντι, μεῖον 838:50· καὶ ὅμως διετάχθη καὶ ἐκεῖ ἀπαρίθμησις, ἀπενεγκοῦσα μεῖζον ἢ κατ' ἐλπίδα ποσόν· πολλαχοῦ δὲ ἐστιμειώθησαν κτήνη πλείω τῶν ὑπαρχόντων ὑπὸ τῶν ἀπαριθμητῶν, θελόντων νὰ κατενεχθῶσιν οὕτω κατὰ τῶν κτηνοτρόφων, ἰδίως δ' εἰς δύο ἰδιάκτητα αὐτοῦ χωρία 800 δραχ. πλέον τοῦ δικαίου διὰ τοιαύτας ὑπερσημειώσεις ἐζήτησαν ὡς φόρον. Διὰ τοῦτο ἐφιστᾶται ἡ τοῦ ὑπουργοῦ προσοχή, ἵνα ἐξετάσῃ καὶ τῶν ἐφορινῶν αὐτοῦ τὸ ἀποτέλεσμα ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλήν, ὅτε καὶ οὗτος ἐπιφυλάσσεται νὰ γνωστοποιήσῃ ἄλλας πληροφορίας τὰς ὁποίας θέλει λάβει.

Καὶ ἄλλος κατέδειξε περίεργόν τι συμβὰν κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν μετὰ τὰς δηλώσεις ἐνεργήθη καταμέτρησις, καταδείξασα εἰσπρακτέον ποσὸν ἴσον τῷ δηλωθέντι, μηδὲ κατὰ λεπτὸν διαφέρον, ὁ δ' ὑπουργὸς οὐδ' ἠρώτησε περὶ τούτου τὸν ἔφορον ἵνα τὸ συμβαῖνον μάθῃ. Καὶ ὅτι πολλαχοῦ τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἐκ τῆς ἀπαριθμήσεως κατεδείχθη τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν δόλος, ἓν τισι μὲν χωρίοις σημειωσασῶν πολλῷ πλείω τῶν ὑπαρχόντων κτηνῶν, ἐν ἄλλοις δὲ οὐδὲ μέρος τῶν ὑπαρχόντων ἀπαριθμησασῶν.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι κατὰ τὴν Ἠλείαν μεγίστη ἐγένετο παρανομία, διατεχθείσης καὶ ἐνεργηθείσης γενικῆς ἀπαριθμήσεως ἐναντίων τοῦ νόμου, εἰσαγαγόντος τὸ τῶν δηλώσεων σύστημα· ὅτι δὲ ἐναντίον τοῦ νόμου αὕτη διετάχθη ἀναντίλικτον φαίνεται, διότι ἂν ἐπετρέπετο ἐπερίττευεν ἡ εἰσαγωγὴ τῶν δηλώσεων, μηδενιζομένου πλέον τοῦ σκοποῦ δι' ὃν εἰσήχθησαν. Οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ ἑτέραν παρανομίαν οἱ ἐκεῖ ὑπάλληλοι κατέπραξαν, ἐφ' ᾧ καὶ κατηγορεῖ ἐπισήμως νῦν αὐτῶν, εἰσπραξάντων φόρον μὴ ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου, καταπίεσιν δηλονότι ἐνεργησάντων· καὶ ἐδικαιολογοῦντο μὲν οὗτοι λέγοντες, ὅτι τὰ τῆς ἀπαριθμήσεως ἔξοδα ὑπὸ τῶν κτηνοτρόφων τῶν ἐχόντων τὰ ἀπαριθμηθέντα κτήνη πληρώνονται, εἰσέπραξαν δὲ τὸν φόρον ταῦτον ἀναλογίσαντες τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως ἐπὶ τοῦ ἐφ' ἑκάστου τῶν κτηνοτρόφων πληρωθέντος φόρου, μετενεγκόντες τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς ἀναλόγους μερίδας κατὰ δῆμον, καὶ προσθέντες λεπτὰ 10—15 κατὰ δραχμὴν ἐφ' ἑκάστου. Κατὰ τῆς τοιαύτης καταπιέσεως δ' ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν πρέπει νὰ ἐνεργήσῃ τὴν πρέπουσαν καταδίωξιν, συμφώνως τῷ κυρώσαντι τὰ ἔσοδα τοῦ 1846 Νόμῳ. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐνεργηθεῖσα γενικὴ ἀπαρίθμησις κατ' οὐσίαν ἐσφαλμένως καὶ κατακρηστικῶς ἐγένετο· διότι οὐ

μόνον ἐναντίον τοῦ Νόμου ἦτον, καθ' ἃ ἐν ἀρχῇ ἐλέχθη, ἀλλὰ καὶ διὰ τρόπου ἐνηργήθη κατακριτοῦ, δυναμένων μὲν τῶν ἀρχῶν νὰ διατάξωσι καὶ ἐνεργήσωσιν ἀπαρίθμησιν τῶν κτηνῶν, τὴν δήλωσιν τῶν ὁποίων ἐθεώρουν ψευδῆ, οὐδέποτε δὲ καὶ ὅλων. ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ περιστάσει, μηδέποτε δικαιουμένων διὰ προσθήκας καὶ ὑπερσημειώσεις τῶν ἐναντίων αὐτοῖς, διὰ παρασιωπήσεις δὲ καὶ ἀποκρύψεις τῶν φίλων, ὡς ἐγένετο. Οὕτω δ' ἡ Ἠλεία, ἡ μηδέποτε ἀπενεγκοῦσα πρόσοδον ἐκ τοῦ φόρου τούτου ἧττονα τῶν 120,000 δραχμῶν κατὰ μὲν τὸ προπαρελθὸν μόνον 62,000 ἀπέφερε, κατὰ τὸ παρελθὸν δὲ 42,000 περίπου· καὶ τοῦτο, διότι ὡς ἐλέχθη ἔμειναν παντελῶς ἀφορολόγητα τὰ κτήνη μιᾶς μερίδος, ἐφορολογήθησαν δὲ καὶ ὑπερφορολογήθησαν κατὰ προσθήκας καὶ ὑπερσημειώσεις τὰ τῆς ἄλλης· ἐφ' ᾧ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς πρέπει νὰ ὑποβάλῃ τὰς καταστάσεις τοῦ 1844, ἵνα γίνῃ ἡ ἀπαιτουμένη παραβολὴ πρὸς εὕρεσιν τῆς ἀληθείας.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι πάντες κατὰ τὴν Ἠλείαν, φόβῳ μὴ καὶ οἱ γείτονες καὶ οἱ ἄλλοι κτηνοτρόφοι ἐλλειπῶς τὰ κτήνη αὐτῶν δηλώσωσι, τὴν ἀλήθειαν δὲν ἐδήλωσαν, ἐξ οὗ αἱ ἐκεῖ ἀρχαὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐνεργήσωσι γενικὴν ἀπαρίθμησιν· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸν νόμον εἰς ποινικὰς καταδιώξεις ὑπέκειντο οἱ φορολογούμενοι οὗτοι, φωραθέντες ἐπὶ ψευδαῖς δηλώσεσι, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν πρὸς ἀπαρίθμησιν γενομένων ἀναλωμάτων, διὰ τοῦτο, καὶ ἐνταῦθα γενομένου λόγου ποτὲ περὶ ἀπαλλαγῆς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ βάρους τῆς ποινικῆς καταδιώξεως, δὲν ἐνεκρίθη μὲν νὰ ψηφισθῇ τοῦτο ἐπισήμως, ἐπηνέθη δὲ ἐγκυκλίως τις τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ συνετὸν παραδεχθεῖσα μέτρον, ἵνα μὴ καταδιώκωνται ποινικῶς οἱ ἐκουσίως τὰ τῆς ἀπαριθμήσεως πληρώνοντες ἔξοδα. Οὕτω δὲ κατωρθώθη ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ πολλῆς ζημίας καὶ καταθλίψεως 20000 περίπου φορολογουμένων. Τοῦτο αὐτὸ καὶ ὁ ἔπαρχος καὶ ἔφορος Ἠλείας ἔπραξαν, τοὺς ἄλλους τοῦ κράτους μιμηθέντες, ἀρκεσθέντες εἰς τὴν ἐκουσίαν ἀπότισιν τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ μὴ καταμηνύσαντες τοὺς κτηνοτρόφους. Καὶ ἀληθῶς μὲν ὁ φόρος οὗτος ἔφθανεν ἄλλοτε εἰς 110000 δραχ, ἀλλ' ἂν ἤδη ἐκπεσθῇ τὸ ἓν τρίτων τοῦ ποσοῦ διὰ τὴν ἔκπτωσιν τοῦ ποσοῦ τοῦ φόρου, ἀπὸ τοῦ πληρονομένου τότε φόρου τῶν 35 λεπτῶν ἐπὶ τῶν μικρῶν καὶ τῆς 1:1/2 δραχ. ἐπὶ τῶν μεγάλων, συμποσοῦται ἡ ἀπενεχθεῖσα πρόσοδος, καταδεικνύουσα αὔξησιν μᾶλλον· διότι συμπεριλαμβάνει καὶ τὰ παρα-

χειμάζοντα μὲ ἄλλα φορολογούμενα εἰς τοὺς οἰκείους δήμους ὀρεινὰ κτήνη, τῶν ὁποίων τὴν πρόσοδον ἀπὸ ταύτης ἔπρεπε νὰ ἀφαιρέσωμεν. Οὐδεὶς δὲ ἐνεγράφη καθ' ὑπερσημείωσιν τοῦ ἀληθοῦς ποσοῦ, οὐδὲ παρελείφθη, ἀλλ' ὁ φόρος ὑφ' ὅλων καὶ ἐπὶ τοῦ ἀληθοῦς ποσοῦ ἀπεδόθη· ἄλλως οἱ ἀδικηθέντες ὤφειλον ν' ἀποταθῶσιν εἰς τὰ δικαστήρια ἵνα ζητήσωσι δικαιοσύνην, τὴν ὁποίαν ἤθελον εὕρει, αὐστηρῶς καὶ ἀμερολήπτως διοικουμένης τῆς Ηλείας, ὑπ' ἀρχῶν ἀνηκουσῶν νῦν μὲν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, πρότερον δ' εἰς μερίδα ἐναντίαν, ὑπὸ μηδενὸς δὲ παρασυρομένων. Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι τακτικὴ ἀπαρίθμησις δὲν ἐνηργήθη· διότι, καὶ κατὰ τὸν δῆμον ὁλυμπίων ἐνῷ διέτριβε τότε οὗτος, πάντες μὲν τὰ κτήνη αὐτῶν ἐδήλωσαν ἀκριβῶς ὡς ἔγγιστα, ἀλλ' ἀπαριθμηταὶ ἐλθόντες συνηννοήθησαν, καὶ τῶν μὲν φίλων τὰ κτήνη ἐσημείωσαν εἰς ἥττονα τοῦ ἀληθοῦς ἀριθμοῦ, τῶν δὲ ἐναντίον αὐτοῖς εἰς πολλῷ μείζονα, ἐν οἷς καὶ τὰ κτήνη αὐτοῦ τοῦ ἀγορεύοντος.

Μετά τινα ἀντειπόντα ὅτι τακτικῶς ἡ ἀπαρίθμησις ἐγένετο, μηδενὸς παραπονεθέντος κατὰ ταύτης. Διϊσχυρίσθη ἕτερος ὅτι αἱ μεγαλήτεραι κατὰ ταύτην καταχρήσεις ἐγένοντο, καὶ οὐδεὶς τῶν χωρικῶν ἐτόλμησε νὰ παραπονεθῇ κατὰ τῆς ἀρχῆς· οὐ μόνον διότι προτιμῶσι νὰ ὑποστήσωσιν ἀγογγύστως τὰ πάντα, ἢ κατ' αὐτῶν νὰ κατενεχθῶσιν, ἀλλὰ καὶ διότι οὐδαμοῦ τὰ παράπονα τούτων ἤθελον ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, τῶν τε εἰσαγγελέων καὶ τῶν δικαστικῶν ἄλλων ἀρχῶν συγγενῶν ὑπαρχόντων τοῦ προστατεύοντος αὐτάς. Καὶ ὅτι ἐν τῷ κυρώσαντι τὰ ἔσοδα τοῦ **1846** Νόμῳ ῥητῶς λέγεται, ὅτι πᾶσα παρὰ τὸν νόμον εἴσπραξις εἶναι καταπίεσις καὶ τιμωρεῖται· ἑπομένως καὶ αὕτη ἡ εἴσπραξις τῶν τῆς ἀπαριθμήσεως ἐξόδων, ὡς παρὰ τὸν νόμον γενομένη, τιμωρεῖται· διότι τὰ ἔξοδα ταῦτα ἐπιβάλλονται εἰς ἐκείνους τῶν ὁποίων τὰ κτήνη ἀκριβῶς δὲν ἐδηλώθησαν, οὐχὶ δὲ κατ' ἀναλογίαν καὶ εἰς ὅλους τοὺς ποιμένας, ἀντὶ τῶν ὁποίων τὸ δημόσιον ἐπλήρωνε ταῦτα πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ συστήματος τούτου τῶν δηλώσεων.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη τὸ 3 ἄρθρον, ἐφ' οὗ λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ βάσις ἐφ' ἧς πρέπει νὰ γίνηται ἡ εἴσπραξις εἶναι ἡ δήλωσις, ἢ ἐν περιπτώσει τῆς μὴ δηλώσεως ἡ κατὰ τὸ 9 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν ἀπόφασις, ἐπειδὴ δὲ οἱ εἰς τοὺς ταμίας στελλόμενοι πίνακες εἶναι πολλάκις ἀσύμφωνοι πρὸς τὰς δηλώσεις, καὶ οἱ ταμίαι καταδιώκουσι τοὺς κτηνοτρόφους ἐξαιτούμενοι τὴν κατὰ τὰ

ποσὰ τῶν πινάκων φορολογίαν, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ προστεθῇ ἐπὶ τέλους τοῦ ἄρθρου, ὅτι οἱ πίνακες στηρίζονται ἐπὶ τῶν δηλώσεων καὶ τῶν κατὰ τὸ 9 ἄρθρον ἀποφάσεων. Διότι ὑπάρχουσι παραδείγματα, ὅτι εἰς πολλὰ μέρη οἱ πίνακες δὲν συνετάχθησαν συμφώνως μὲ τὰς δηλώσεις, ἀλλὰ περιεῖχον ποσὰ μεγαλήτερα· οἱ δὲ δυστυχεῖς κτηνοτρόφοι, ἀσχολούμενοι εἰς τὰς κατεπειγούσας ἐργασίας τῆς σποράς ἢ τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν, καὶ μὴ δυνάμενοι διὰ τοῦτο νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ ἄλλως δὲ ἀμφιβάλλοντες ἂν τύχωσι καὶ παρ' αὐτῶν τῆς ἀπαιτουμένης προστασίας, ἠναγκάσθησαν ν' ἀποτίσωσι τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πινάκων ἀπαιτούμενα.

Μετά τινα συμφωνήσαντα μὲν μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, προτείναντα δὲ νὰ προστεθῇ ἐπὶ τέλους ἡ φράσις «ὅταν συμφωνῶσι πρὸς τὰς δηλώσεις καὶ πρὸς τὰς κατὰ τὸ 9 ἄρθρον ἀποφάσεις.» Ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι χρεία προσοχῆς ὑπάρχει, μήπως περιπλακῇ τὸ ἄρθρον ἄνευ οὐδεμιᾶς ὠφελείας· διότι τὸ νομοσχέδιον καλῶς ἔχει καὶ σαφῶς διατελεῖ, ὅτι ἕκαστος κτηνοτρόφος θέλει πληρώσει κατὰ τὸ πραγματικὸν ποσὸν τῶν κτηνῶν τὰ ὁποῖα ἔχει· καὶ οἰκοθεν ἐννοεῖται ὅτι οἱ πίνακες πρέπει νὰ συντάττωνται συμφώνως πρὸς τὰς δηλώσεις. Ὑποτεθέντος δὲ ὅτι συνετάχθησαν πίνακες ἀσύμφωνοι πρὸς τὰς δηλώσεις καὶ μείζονα ποσὰ περιέχοντες, καὶ ὅτι ὁ εἰσπράκτωρ ἐξαιτεῖται τὴν κατ' αὐτοὺς φορολογίαν, τότε ὁ κτηνοτρόφος ἀντιτάττει μὲν ἐν πρώτοις τὴν δήλωσιν, μὴ εἰσακουόμενος δὲ δύναται νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια καὶ νὰ καταγγείλῃ τὸν εἰσπράκτορα ἐκεῖνον ἐπὶ καταπιέσει καὶ παρανόμῳ εἰσπράξει. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μὲν αὔξησις τῶν ποσῶν τῶν δηλώσεων εἰς τοὺς πίνακας θέλει γίνεσθαι πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου, ἡ δὲ ποινὴ τῶν ἐνεργούντων τὰ τοιαῦτα θέλει ἐπιπίπτει κατὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν κεφαλῆς, οὐδεὶς ἐπὶ τοσοῦτον ἀνοητεύει, ὥστε νὰ ἐκθέσῃ ἑαυτὸν εἰς ζημίας καὶ ποινὰς πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου· διότι, ἂν πολλοὶ τῶν κτηνοτρόφων δυσκολεύωνται νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαστηρίων, ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ εὑρεθῶσι καί τινες τολμηροὶ καὶ ἱκανοὶ νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια· αἱ δὲ νομοθεσίαι οὐδέποτε γίνονται ἐπὶ τῇ βάσει ὑπονοιῶν καὶ ὑποθέσει τοῦ ἀδυνάτου τῆς τιμωρίας τῶν καταχρήσεων. Ὑποστηρίζει ὅθεν τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει.

Ἀντιπαρετηρήθη ὅτι δυνατὸν ἦτο νὰ συμφωνήσωσι πάντες μὲ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, ἂν οἱ νόμοι ἐνηργοῦντο μετ' εἰλικρινείας καὶ δικαιοσύνης· ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχει κατὰ

δυστυχίαν τὸ ἐναντίον, πρέπει νὰ λαμβάνωνται πάντοτε, ὅσον ἔνεστι, ἐξασφαλιστικώτερα μέτρα· διότι πραγματικῶς ἔχομεν παραδείγματα ὅτι αἱ δηλώσεις εἰς τοὺς πίνακας παραμορφόνονται, καὶ ὁ ταμίας ἀπαιτεῖ τὴν ἀπότισιν τῶν κατὰ τοὺς πίνακας φόρων, ἡ δὲ καταφυγὴ τῶν ἀδικουμένων κτηνοτρόφων εἰς τὰ δικαστήρια εἶναι πολυδάπανος καὶ εἰς αὐτοὺς ἐπιζημιωτάτη καὶ δυσχερεστάτη. Παράδοξον δ' εἶναι πῶς ὁ προαγορεύσας ἠθέλησε νὰ πείσῃ τοὺς βουλευτὰς διὰ διαφόρων ἐπιχειρημάτων νὰ μὴ πιστεύωσι πράγματα γεγονότα, ἐνῷ πάντες γινώσκουσι τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐνεργοῦνται οἱ νόμοι, καὶ τὰς γενομένας παρὰ τῶν ὑπαλλήλων καταπιέσεις. Πρὸς τί δὲ ἡ τοσαύτη ἐναντιότης εἰς τὸ νὰ τεθῇ ἐν τῷ νόμῳ ὅτι οἱ πίνακες πρέπει νὰ στηρίζωνται εἰς τὰς δηλώσεις, ἀφοῦ κατὰ τὸν νόμον ἡ εἴσπραξις ἐπὶ τῶν δηλώσεων στηρίζεται; Καὶ διὰ τί νὰ τεθῇ ἐλαστικότης εἰς τὸν νόμον διὰ νὰ ἐφαρμοζηται ὅπως οἱ δυνατοὶ καὶ οἱ τούτων φίλοι θέλουσι. Δεν πρέπει δὲ νὰ παραπέμπῃ τις εἰς τὰ δικαστήρια, διότι δὲν εἶναι τόσον εὐπρόσιτος ἡ εἰς ταῦτα εἴσοδος εἰς τὸν ὀρεινόμον ποιμένα, ὅστις ἐπισκέπτεται τὴν πόλιν ἅπαξ τοῦ ἐξαμήνου, ἢ τὸν φιλεργὸν γεωργὸν τὸν θεωροῦντα καιριωτάτην ζημίαν τὴν τοῦ χρόνου ἀπώλειαν. Διότι, ἂν ἀποφασίσῃ νὰ ἐκζητήσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς δικαίας φορολογίας, θέλει διευθυνθῇ εἰς τὸν ταμίαν, οὗτος θέλει τὸν παραπέμψει εἰς τὸν ἔφορον, ὁ ἔφορος εἰς τὸν δήμαρχον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς· καὶ ὑποτεθέντος, ὅτι εὑρέθη ὁ παραμορφωτὴς τῶν δηλώσεων, ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς διὰ νὰ εἰσαχθῇ οὗτος εἰς δίκην, καὶ εἰσαχθεὶς ἀμφίβολον εἶναι ἂν καταδικασθῇ. Διὰ ταῦτα, ἐνῷ ἐγενοντο πάμπολλαι τῶν δηλώσεων παραμορφώσεις, καὶ κατεχωρίσθησαν εἰς τοὺς πίνακας ἄλλα παρὰ τὰ ἐν ταῖς δηλώσεσι ποσά, οὐδεὶς ὅμως ὑπάλληλος κατεδιώχθη· διότι οἱ φόροι καὶ ἤδη εἰσπράττονται ἐπὶ τὸ τουρκικώτερον, περιφερομένου τοῦ εἰσπράκτορος μετ' ἐνόπλων χωροφυλάκων, καὶ, ἐν περιπτώσει τῆς μὴ παραχρῆμα τῶν φόρων ἀποτίσεως, καταλύοντος παρὰ τοῖς φορολογουμένοις, καὶ τροφοδοτουμένου αὐτοῦ τε καὶ τοῦ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐπιβαρυνομένου φορολόγου, ὅστις πολλάκις καὶ ξυλοκοπεῖται ἀνθιστάμενος, καὶ πολλὴν τὴν δυσχέρειαν βλέπει νὰ προσφύγῃ εἰς τὰς ἀρχὰς, ἀφεὶς τὴν οἰκογένειάντου ἐκτεθειμένην εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὑπαλλήλων, παλλῶν τῶν ὁποίων ἡ διαγωγὴ εἶναι οὐχὶ κατὰ μικρὸν ἐπιλήψιμος. Καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τὴν συνδρομὴν ἂν ζητήσῃ, καὶ οὗτος θέλει ἀπαντήσει, ὅτι

ὀφείλει νὰ στηριχθῇ εἰς τοὺς πίνακας τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι θεωρεῖ τὴν παροῦσαν συζήτησιν ματαίαν· διότι ἐννοεῖται κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, ὅτι οἱ πίνακες πρέπει νὰ στηρίζωνται ἐπὶ τῶν δηλώσεων. Ηδύνατο μάλιστα νὰ λείψῃ ὅλως διόλου ὁ ὁρισμὸς οὗτος τῆς εἰσπράξεως ἀπὸ τοῦ 3 ἄρθρου, διότι τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀντικείμενον τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου καὶ ἔργον πάντῃ διοικητικόν. Ὁ ταμίας ὀφείλει νὰ ἔχῃ πρὸ ὀφθαλμῶν καθαρὰ ποσὰ καθυποβάλλονται εἰς αὐτὸν οἱ πίνακες, ἐξηγμένοι ὅμως ἐκ τῶν δηλώσεων, ἢ ἐκ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, τῶν γενομένων κατὰ τὸ 9 ἄρθρον μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν· ὑποτεθέντος δὲ, ὅτι εἴτε εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς φορολογίας εἴτε ἄλλως πῶς ἐγένετο λάθος, τότε ὁ φορολογούμενος κάμνει ἔνστασιν εἰς τὸν ταμίαν λέγων, ὅτι ὁ πίναξ διαφωνεῖ πρὸς τὴν δήλωσίν του, οὗτος δὲ συνεννοεῖται μετὰ τοῦ ἐφόρου, καὶ ἂν τῷ ὄντι ὑπάρχῃ λάθος διορθοῦται, ὡς ἐγίνετο καὶ ἐπὶ τῶν ἀποδεκατιζομένων ἐπὶ ἐκτιμήσει. Τὰ δὲ γενόμενα παράπονα ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περιζώων νόμου προέκυψαν κυρίως ἐκ τῆς ἀπαριθμήσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἀνευρίσκετο μὲν ὁ ἀληθὴς ἀριθμὸς τῶν κτηνῶν ἑκάστου κτηνοτρόφου, μὴ καλῶς δηλώσαντος, συμπεριελαμβάνετο ὅμως κατὰ λάθος καὶ ὁ ἀριθμὸς τῆς δηλώσεως, τὴν ὁποίαν αὐτὸς οἰκοθεν ἔδιδεν. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἐγένοντο ἀδικίαι καὶ παράπονα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δυνατὸν μὲν νὰ μὴ ὑπάρξῃ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ἄρθρου· ἂν δὲ τεθῇ, τότε εἶναι ἀδιάφορον, ἂν προστεθῇ ἢ μὴ ἡ προταθεῖσα προσθήκη « στηριζομένων εἰς τὰς δηλώσεις ἢ τὰς κατὰ τὸ 9 ἄρθρον ἀποφάσεις. »

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι διὰ νὰ ἐξασφαλισθῶσι πληρέστερα οἱ φορολογούμενοι, δὲν πρέπει νὰ παρασταθῶσι διὰ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου οἱ πίνακες ἐκτελεστοί, ἐνῷ κυρίως αἱ δηλώσεις εἶναι τὰ ἐκτελεστὰ ἔγγραφα· προτείνει ὀθεν νὰ τεθῇ ἀντὶ τοῦ ὑπαρχόντος ὁρισμοῦ ὁ ἀκόλουθος « ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τυχοκολλήτου ἀποσπάσματος » διότι τοῦτο δημοσιεύεται, γίνεται γνωστὸν εἰς τοὺς κτηνοτρόφους καὶ δύναται ἕκαστος νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἐνστάσεις του· μετὰ δὲ ταύτας τὸ ἀπόσπασμα ἐκεῖνο εἶναι ἐκτελεστὸν, καὶ ἐπὶ τούτου πρέπει νὰ γίνηται ἡ φορολογία. Ἐπειδὴ οἱ πίνακες δὲν δύνανται νὰ κηρυχθῶσιν ἐκτελεστοί· εἶναι δὲ περιττὸν νὰ τεθῇ ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι οἱ πίνακες πρέπει νὰ στηρίζωνται ἐπὶ τῶν δηλώσεων, διότι εἶναι ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ νόμου αὐτόδηλον.

Λαβὼν ἀκολούθως τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν

εἶπεν, ὅτι, κατὰ τῶν παρατηρήσεων τῶν γενομένων περὶ τῆς ἐν τῷ νόμῳ προσθήκης φράσεώς τινος, ἵνα προληφθῶσιν αἱ καταχρήσεις δὲν ἀντιλέγει· ἐπειδὴ ἔργον τῆς βουλῆς εἶναι νὰ προσέχῃ περὶ τὴν σύνταξιν τῶν νόμων, πρὸς διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν, καὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ δημοσίου. Ἀποκρούει ὅμως τὰς παρά τινος τῶν προαγορευσάντων προενεχθείσας ἐκφράσεις, ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τοσοῦτον κακοηθείας προέβησαν βαθμόν, ὥστε οὐχὶ μόνον καταχρήσεις περὶ τὴν φορολογίαν πράττουσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν τιμὴν αὐτὴν τῶν πολιτῶν ἐπιβουλεύονται· διότι καὶ οἱ διὰ τοιούτων μελανῶν χρωμάτων ζωγραφιζόμενοι, δὲν εἶναι, ὡς ἄλλοτε, ἀλλοδαποί, ἀλλ' Ἕλληνες τὰ αὐτὰ μὲ ἡμᾶς δικαιώματα ἔχοντες. Ἂν ὅμως μεταξὺ τούτων ὑπάρχῃ τις κακοήθης, ἂς καταγγελθῇ εἰς τὰ δικαστήρια καὶ ἂς κατοδιωχθῇ διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ· τοιαῦται ὅμως ἐκφράσεις εἰκῇ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἐκφερόμεναι, δὲν εἶναι οὔτε δίκαιον οὔτε συμφέρον νὰ λέγωνται· ἐπιρυλάττεται δὲ νὰ πληροφορηθῇ παρὰ τοῦ εἰπόντος βουλευτοῦ τὰ ὀνόματα τῶν τοιούτων ὑπαλλήλων, ἵνα ἐνεργήσῃ ὅ,τι τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὑπαγορεύουσιν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέμα ἀσθενὲς καὶ σαθρὸν ἐπεχείρησε νὰ ὑπερασπίσῃ, διότι ἐπιτυχῶς ἀνεπτύχθη παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ, ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἀπαρίθμησιν καὶ κατὰ τὴν εἴσπραξιν οἱ κάτοικοι ὑποφέρουσιν ἄπειρα ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων· οὕτω, φερ' εἰπεῖν, εἰς τὸν δῆμον Ἀγραίων ὁ ἔπαρχος Παναγῆς Γαλάνης, ἐνῷ οὐδεμίαν ὑπόνοιαν εἶχεν ὅτι ψευδεῖς ἐγένοντο αἱ δηλώσεις, ἔπεμψεν ὅμως δέκα ἀπαριθμητάς, οἵτινες περιφερόμενοι ἠνάγκαζον μὲν πρῶτον δι' ἀπειλῶν τοὺς κατοίκους νὰ δώσωσι τὰς ψήφους των εἰς οὓς αὐτοὶ ἤθελον, ἔπειτα δὲ συνέταξαν ἰδίους καταλόγους, ἄνευ οὐδενὸς κόρους, διὰ τῶν ὁποίων φοβίζοντες τοὺς χωρικοὺς συνεφώνουν μετ' αὐτῶν περὶ τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κτηνῶν, ὡς ἤθελον. Καὶ αἱ εἰσπράξεις δὲ πᾶσαι διὰ χωροφυλάκων ἐνεργοῦνται, οἵτινες οὐδεμίαν ἔνστασιν εἰσακούουσιν, ἀλλὰ τροφὰς δι' ἑαυτοὺς καὶ τοὺς ἵππους των ἐξαιτοῦσιν· ἐν γένει δὲ εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τυραννοῦσι καὶ καταπιέζουσι τὸν λαόν, καὶ ὁ φόβος δὲ τῆς προσβολῆς καὶ αὐτῆς τῆς τιμῆς τῶν φορολογουμένων δὲν εἶναι μάταιος, διότι ὑπάρχουσι καὶ τοιαῦτα παραδείγματα. Ὅθεν δὲν ἔπρεπεν ὁ ὑπουργὸς νὰ ὑπερασπίζῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων του ὀφείλει ἅμα πληροφορούμενος νὰ καταστείλῃ καὶ νὰ θεραπεύῃ.

Μετὰ ταῦτα, τῆς συζητήσεως ἀποπερατωθείσης, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν δέχηται τὴν μετὰ τὸ τέλος τοῦ 3 ἄρθρου προσθήκην «στηριζομένων εἰς τὰς δηλώσεις ἢ τὰς κατὰ τὸ 9 ἄρθρον ἀποφάσεις.»

Ἡ δὲ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως πρῶτον μὲν αὐτήν, ἔπειτα δὲ ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρον 3.

«Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ὡς κανονίζεται ἀωτέρω, θέλει εἰσπραχθῇ καθ' ὅλον τὸ κράτος διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τοὺς ταμίας σταλησομένων πινάκων τῆς εἰσπράξεως ἀπὸ τοὺς κατ' ἐπαρχίαν οἰκονομικοὺς ἐφόρους, στηριζομένων εἰς τὰς δηλώσεις ἢ τὰς κατὰ τὸ 9 ἄρθρον ἀποφάσεις.»

Μετὰ τοῦτο ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν παρελθὼν ἀνέγνω τὰ ἀκόλουθα ὀκτὼ νομοσχέδια μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων.

α. Περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνοικισθησομένων Ψαρριανῶν, ἔχον οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Κατὰ τὸ Δ'. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως ἀπαιτεῖται νὰ προσδιορισθῇ δι' ἰδιαιτέρου νόμου ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης βουλευτικῆς περιόδου συνοικισθησομένων Ψαρριανῶν, πρὸς διατήρησιν τοῦ χορηγηθέντος αὐτοῖς δικαιώματος διὰ τὴν ἐκλογὴν Βουλευτῶν.

Ἡ Κυβέρνησις, θεωροῦσα κατεπείγουσαν τὴν ἔκδοσιν τοιούτου νόμου, καθόσον ἄνευ τούτου δύνανται νὰ ἐκπέσωσιν οἱ εἰρημένοι τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον τὸ ἔθνος τοῖς ἐχορήγησε πρὸς τιμὴν τῶν λαμπρῶν ἐκδουλεύσεών των, συνέταξεν ἐπὶ τούτῳ τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον λαμβάνω τὴν τιμὴν κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησίν σας, συνοδεύων αὐτὸ μὲ τὰς ἀκολούθους διασαφήσεις.

1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀτόμων, ἅτινα ἀπαιτεῖται νὰ συνοικισθῶσιν, ὡρίσθη κατ' ἐλάχιστον ὅρον· εἶναι σχεδὸν βέβαιον, ὅτι θέλουν συνοικισθῇ ἐκεῖ πολλοὶ περισσότεροι, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἐνδεχόμενον περιστάσεις ἀπρόβλεπτοι νὰ ἐμποδίσουν κατ' ἀρχὰς τὰς προόδους τοῦ συνοικισμοῦ· καὶ τότε ὁ προσδιορισμὸς ἀνωτάτου ὅρου θέλει ἐπιφέρει τὴν κατάργησιν δικαιώματος, εἰς τὴν χορήγησιν τοῦ ὁποίου τὸ ἔθνος ἐδείχθη τόσον γενναῖον, μὴ προσδιορίσαν κατ' ἐξαίρεσιν τὸν ἀριθμὸν τούτου, διὰ νὰ ληφθῶσιν

ακολούθως ὑπ' ὄψιν παρὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ὅλαι αἱ περιστάσεις καὶ γίνῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ τοιοῦτος προσδιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ των.

2. Ἡ Κυβέρνησις, πειθομένη εἰς τὰς παρατηρήσεις τῶν ἐνταῦθα μελῶν τῆς ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ τῶν Ψαρριανῶν ἐπιτροπῆς, ἐπροσδιόρισε διὰ τοῦ 2. ἄρθρου τὸ νὰ μὴ λαμβάνουν μέρος εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν βουλευτῶν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς Β'. περιόδου, εἰμὴ οἱ συνοικισθέντες καὶ ὅσοι ἄλλοι ἤθελον ἐκφράσει ἀνηκόντως τὴν περὶ συνοικίσεως πρόθεσίν των, καὶ ἤθελον καταγραφῇ εἰς τὸν κατάλογον τῶν συνοικιζομένων, λαμβάνοντες τὰ παραχωρούμενα γήπεδα καὶ γαίας.

Ὁ ὅρος οὗτος τείνει εἰς τὸ νὰ ἐμψυχώσῃ τὸν συνοικισμόν των, τὸν ὁποῖον τὸ ἔθνος ἐθεώρησεν ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαῖον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἰανουαρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τάδε.

ά. Ὁ κατὰ τὸ Α'. ψήφισμα τῆς τῆς 3. Σεπτεμβρίου ἐθνικῆς συνελεύσεως ἀριθμὸς τῶν συνοικισθησομένων εἰς τὴν Ἐρέτριαν Ψαρριανῶν, πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ χορηγηθέντος εἰς αὐτοὺς δικαιώματος, διὰ τὴν ἐκλογὴν βουλευτῶν, προσδιορίζεται εἰς διακοσίας πεντήκοντα ψυχὰς τοὐλάχιστον πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐνεστώσης βουλευτικῆς περιόδου, μετὰ δὲ τὴν λῆξιν ταύτης ἀπαιτεῖται ἀριθμὸς ἑπτακοσίων πεντήκοντα ψυχῶν.

β'. Εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν βουλευτῶν θέλουν λάβει μέρος, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου, κατὰ μὲν τὴν Β'. Βουλευτικὴν περίοδον, ἐκτὸς τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον συνοικισθέντων, καὶ ὅλοι οἱ εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ Κράτους διαμένοντες Ψαρριανοί· μετὰ δὲ τὴν λῆξιν τῆς Β'. βουλευτικῆς περιόδου, οἱ εἰς Ἐρέτριαν συνοικισθέντες, καὶ ὅσοι ἄλλοι, ἐκφράσαντες τὴν περὶ συνοικίσεως πρόθεσίν των εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ προσδιωρισμένην ἀρχήν, ἤθελον καταγραφῇ εἰς τὸν κατάλογον τῶν συνοικισθησομένων καὶ λάβει εἰς τὴν

κατοχήν των τὰ παραχωρούμενα εἰς αὐτοὺς γήπεδα καὶ γαίας κατὰ τὸν περὶ τούτου νόμον.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9. Ἰανουαρίου 1847.

ΟΘΩΝ

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.»

Γ'. Περὶ ἀποτίσεως τῶν δαπανηθέντων εἰς φάρμακα καὶ ἰατροὺς πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐξ ἀσθενείας, ἕνεκα τοῦ σεισμοῦ προελθούσης, παθόντων Μεσσηνίων, ἔχον οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

«Ἕνεκα τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συμβάντων σεισμῶν κατὰ τὴν Μεσσηνίαν καὶ τοῦ κρημνισμοῦ παμπόλλων οἰκιῶν, ἐνέσκηψε νόσος, ἥτις ἐπαπειλοῦσε πολλοὺς τῶν πολιτῶν.

Ἡ Κυβέρνησις, πληροφορηθεῖσα περὶ τούτου ἀπό τε τοὺς Βουλευτὰς τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων καὶ ἀπὸ τὸν νομάρχην Μεσσηνίας περὶ τοῦ περιστατικοῦ τούτου, καὶ θέλουσα νὰ σώσῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον ὅσους δυνηθῇ ἀδελφούς μας Μεσσηνίους, διέταξε τὸν ἰατρὸν τοῦ νομοῦ Κύριον Περτουνσῆ καὶ τὸν ἐν Μεσσήνῃ διαμένοντα ἰατρὸν Κύριον Ἰμεγγερ, νὰ τρέξωσιν εἰς τοὺς διαφόρους δήμους τῶν ἐπαρχιῶν Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης, ὅπου ὑπῆρχε νόσος, διὰ νὰ ἐπισκεφθῶσι τοὺς πάσχοντας, χορηγοῦντες εἰς αὐτοὺς τ' ἀναγκαῖα φάρμακα δωρεάν, τὰ ὁποῖα δὲν ἠδύναντο νὰ πληρώσωσιν. Οἱ ἰατροὶ οὗτοι ἐξετέλεσαν τὰς διαταγὰς τοῦ ὑπουργείου κατὰ γράμμα, καὶ ἔτρεξαν παντοῦ καθ' ὅσον ἡ νόσος διήρκει, ἔπαυσαν δὲ ἅμα καὶ ἡ νόσος ἔπαυσε.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν των ὑπέβαλον εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοὺς καταλόγους τῶν νοσησάντων καὶ τὰ πρωτότυπα τῶν συνταγῶν ὅλων, αἵτινες ἐξηλέγχθησαν παρὰ τοῦ ἰατροσυνεδρίου.

Ἡ ἀξία τῶν χορηγηθέντων ἰατρικῶν εἰς τοὺς πάσχοντας κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Καλαμῶν ἀναβαίνει εἰς δραχ. 838: ἡ δὲ τῶν εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μεσσήνης εἰς δραχ. 7000 ὡς ἔγγιστα.

Ἐπειδή, Κύριοι, ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ σημαντικὴ ποσότης ἰατρικῶν διὰ μιᾶς, καὶ οἱ χορηγήσαντες αὐτὰ φαρμακοποιοὶ τῶν Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης εὐχαριστοῦντο ἴσως νὰ δώσωσιν αὐτὰ μ' ἐκπεσμόν τινα τῆς κατὰ τὴν διατίμησιν ἀξίας των, ἐλήφθησαν μέτρα καὶ ἐπετύχαμεν ἔκπτωσιν 36 τοῖς 0/0 εἰς

ὄφελος τοῦ δημοσίου, τὰ ὁποῖα δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὸ ζητούμενον ποσόν.

Τὸ ὑπουργεῖον, Κύριοι, θεωροῦν τὸ κατεπείγον τοῦ πράγματος καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ προλάβῃ ἀπὸ τὸν θάνατον πολλοὺς τῶν ἀδελφῶν μας Μεσσηνίων, ἠναγκάσθη νὰ λάβῃ τὸ διὰ τὴν θεραπείαν των ἐξοδευθησόμενον ποσὸν ὑπ' εὐθύνην του, καὶ ἐπομένως νὰ ζητήσῃ τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, βέβαιον ὂν ὅτι καὶ ὑμεῖς, ἀναγνωρίζοντες τὴν ἀνάγκην καὶ κηδόμενοι τῆς ζωῆς τῶν μνησθέντων ἀδελφῶν μας, δὲν θέλετε εὑρεῖ δυσκολίαν εἰς τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἐπὶ τέλους σᾶς διαβεβαιῶ, Κύριοι, ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ζητουμένου ποσοῦ δὲν θέλω χορηγήσει τὰ ἔξοδα χωρὶς νὰ λάβω πληροφορίας θετικὰς ἀπὸ τὰ ἁρμόδια πρόσωπα, μήπως ἐδόθη δωρεὰν εἴς τινα ἰατρικὸν τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ πληρώσῃ.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν ἐντελῆ ἐξέλεγξιν τοῦ λογαριασμοῦ θέλομεν δυνηθῆ ν' ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τοὺς φαρμακοποιούς, θέλομεν πληρώσει τὴν ἀντιμισθίαν εἰς τοὺς δύο ἰατροὺς ἀναλόγως τῶν κόπων οὓς ἕκαστος κατέβαλεν, ἤτις δὲν θέλει ὑπερβῆ τὰς 1000 δραχμάς.

Τὴν 7 Ἰανουαρίου 1847, Ἀθῆναι.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΓ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ ὅπως ἔχει παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1846 «πίστωσις ἐκ δραχ. 8,000» αἵτινες θέλουν χρησιμεύσει διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν χορηγηθέντων ἰατρικῶν εἰς τοὺς ἐκ τῶν σεισμῶν παθόντας ἐνδεεῖς Μεσσηνίους, καὶ εἰς ἀντιμισθίαν τῶν ἰατρῶν, οἵτινες ἐπεσκέφθησαν αὐτούς.

Ἀθῆναι τῇ 7 Ἰανουαρίου 1847.

ΟΘΩΝ

Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

γ') Περὶ μετασχηματισμοῦ τῶν ὑγειονομικῶν σταθμῶν Αἰγίνης καὶ Κορωνίδος εἰς ὑγειονομεῖα γ'. τάξεως, ἔχον οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

«Ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ π. ε. ἐθεώρησεν ὡς λυσιτελὲς νὰ μετασχηματισθῶσιν οἱ ὑγειονομικοὶ σταθμοὶ τῆς Αἰγίνης καὶ Κορωνίδος εἰς ὑγειονομεῖα γ'. τάξεως Ἡ κυβέρνησις ἀναγνωρίζουσα τοὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν τοιαύτην παρατήρησίν της, ὑποβάλει εἰς τὴν σύσκεψιν αὐτῆς τὸ περὶ τούτων νομοσχέδιον.

Τὸ ποσὸν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπάρχοντος προσωπικοῦ τοῦ ὑγειονομικοῦ σταθμοῦ Αἰγίνης ἀναβαίνει εἰς δραχ. 1440

Τουτέστι διὰ μισθὸν τοῦ σταθμάρχου μηνιαίως δρ.	60
Ὁμοίως δύο φυλάκων δραχ. . . . . »	60
Τὸ ὅλον κατὰ μῆνα δραχ.	120.
Τὸ δὲ τῆς Κορωνίδος εἰς δραχ.	1080
Τουτέστι διὰ μισθὸν τοῦ σταθμάρχου μηνιαίως δρ.	60
Ὁμοίως τοῦ φύλακος . . . . . »	30
Διὰ δὲ τοῦ μετασχηματισμοῦ θέλει ἀναβαίνει διὰ μὲν τὸ ὑγειονομεῖον Αἰγίνης διὰ μισθὸν τοῦ ὑγειονόμου μὲν δραχ.	100
Διὰ μισθὸν ἑνὸς ἰατροῦ	80
» » γραμματέως ἂν ἦναι χρεία . . .	80
καὶ δύο φυλάκων	60
Τὸ ὅλον κατὰ μῆνα δραχ.	320

καὶ κατ' ἔτος εἰς 3840· ἀφαιρουμένων τῶν ἤδη πληρονομένων 1440, μένουν πληρωθησόμεναι δραχ. 2400 κατ' ἔτος.

Διὰ τὸ τῆς Κορωνίδος εἰς ἑτέρας δρ.	3840
ἀφαιρουμένων τῶν 1080 μένουν πληρωθησόμεναι δρ.	2760

Μ' ὅλην αὐτὴν τὴν προσθήκην, κύριοι, ἡ κυβέρνησις δὲν ἐδίστασε νὰ δεχθῇ τὰς παρατηρήσεις τῆς Βουλῆς, γενομένην χάριν τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἡμετέρας ναυτιλίας καὶ τοῦ ἐμπορίου· ἐλπίζει δὲ ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ θέλει εὑρεθῆ σύμφωνος κατὰ τοῦτο.

Ἀθῆναι, τὴν 28 Ἰανουαρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς

Ἰω. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν ὡς ἑρεξῆς·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Οἱ εἰς τὴν Κορωνίδα καὶ τὴν νῆσον Αἴγινης ὑγειονομικοὶ σταθμοὶ μετασχηματίζονται εἰς ὑγειονομεῖα γ'. τάξεως.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἀθῆναι τῇ 24 Ἰανουαρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.»

δ'. Περὶ συστάσεως μεταξοϋφαντικοῦ διδακτικοῦ καταστήματος, ἔχον οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«*Κύριοι!*

Κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλω τὸ περὶ συστάσεως καταστήματος τῆς μεταξοϋφαντικῆς συνταχθὲν νομοσχέδιον, συνοδεύων αὐτὸ μὲ τὰς ἀκολούθους ἐξηγήσεις.

Ἡ κυβέρνησις, θεωροῦσα τὴν ὑπάρχουσαν ἔλλειψιν τεχνιτῶν εἰς τὸ κράτος, ἀξίων ν' ἀναπτύξωσι τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν, καὶ νὰ δώσωσιν ἀξίαν νέαν εἰς πολλὰς πρώτας ὕλας, ἐκ τῶν ὁποίων πλουτεῖ ὁ τόπος, εἶχε στείλει προλαβόντως εἰς Βιέννην ἀριθμόν τινὰ νέων, οἵτινες, προσκολληθέντες εἰς τὰ ἐκεῖ τελειοποιημένα ἐργοστάσια, ἐδιδάχθησαν διαφόρους ὠφελίμους τέχνας.

Εἷς ἐκ τῶν νέων τούτων, διδαχθεὶς τὴν μεταξοϋφαντικὴν, ἐπέστρεψεν ἤδη ἐνταῦθα· ὁ εἰρημένος ὄχι μόνον ἔμαθεν ἐντελῶς τὴν τέχνην ταύτην, κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ ἑλληνικοῦ προξένου, καὶ κατὰ τὰ δείγματα τὰ ὁποῖα ἐπαρουσίασεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ ἠδυνήθη διά τινα καιρὸν, ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ ἀρχιτεχνίτου, νὰ διευθύνῃ μόνος του ἓν τοιοῦτον καταστημα. Ἀλλὰ μ' ὅλα τὰ συστατικὰ ταῦτα, καὶ ὁμολογουμένην ἱκανότητά του, ὁ νέος οὗτος δὲν ἠμπορεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ συστήσῃ μόνος του κατάστημα, ὡς μὴν ἔχων τὰ ἀναγκαῖα μέσα, καὶ ὡς μὴ δυνάμενος νὰ εὕρῃ τοιαῦτα παρ' ἄλλων· παρουσιασθεὶς ἑπομένως εἰς τὴν κυβέρνησιν ἐζητήσατο νὰ τῷ χορηγηθῶσι τὰ ἀναγκαῖα ἐργαλεῖα, ἀξίας ὄχι περισσότερον τῶν χιλίων (1000) δραχμῶν, ἡ ἀναγκαία μετάξη, καταλληλον οἴκημα, καὶ μετρία τις ἀντιμισθία, καὶ ὑπόσχεται ὄχι μόνον νὰ διδάξῃ τὴν τέχνην ταύτην εἰς τοὺς προσερχομένους μαθητὰς τοῦ σχολείου, ἀλλὰ νὰ παρέξῃ καὶ κέρδη εἰς τὸ δημόσιον ἱκανὰ νὰ ἀποσβέσωσι βαθμηδὸν τὰς καταβαλλομένας δαπάνας.

Ἡ κυβέρνησις ἐκτὸς τῆς ἠθικῆς ὑποχρεώσεως τὴν ὁποίαν ἀνέλαβε τὸ ν' ἀποκαταστήσῃ τοὺς νέους τούτους, διευκολύνει τὴν ἐξάσκησιν τῆς βιομηχανίας τῶν εἰρημένων νέων μετὰ τὴν ἐπάνοδόν των εἰς τὴν πατρίδα, εὑρίσκει ἰδίως συμφέρον τὸ νὰ ἐνισχυθῇ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος τεχνίτης, διὰ τὰς ὠφελείας, τὰς ὁποίας ὑπόσχεται εἰς τὸ Κράτος ἡ βελτίωσις τῆς βιομηχανίας ταύτης, ἥτις ἐνεργεῖται ἤδη ἀτελῶς εἰς πολλὰς ἐπαρχίας, καὶ τελειοποιουμένη δύναται νὰ καταστασθῇ μία τῶν πλουσιωτέρων βιομηχανιῶν τοῦ τόπου· ἐθεωρήθη δὲ καταλληλον νὰ συσταθῇ τὸ κατάστημα τοῦτο ἐντὸς τοῦ σχολείου τῶν τεχνῶν, ὅπου ὑπάρχουν διωρισμένοι καὶ ἄλλοι ἀρχιτεχνῖται, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διαδόσεως ὠφελίμων τεχνῶν εἰς τὸ Κράτος· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν προβλέπεται ἡ θέσις αὐτὴ ἀπὸ τὸ καταστατικόν του, συνετάχθη τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον ὡς πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ἐπιφέρω τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις.

α. Τὸ κατάστημα τοῦτο, ὡς παραδειγματικὸν, θέλει περιορισθῇ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν κυριωτέρων μεταξωτῶν ὑφασμάτων, καὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα συμφέρει καὶ δύνανται νὰ παραχθῶσιν εἰς τὸ κράτος· θέλει δὲ ἐργασθῇ εἰς τρόπον, ὥστε, ἐκτὸς τοῦ διδακτικοῦ σκοποῦ του, νὰ μὴ καθίσταται ποσῶς ἐπιζήμιον εἰς τὴν κυβέρνησιν. Ὁ προσδιορισθεὶς μισθὸς τοῦ ἀρχιτεχνίτου, ἂν καὶ ὑπερβαίνῃ κατά τι τὸν μισθὸν τῶν ἄλλων ἐργοστασιαρχῶν, οἵτινες ὑπάρχουσιν εἰς τὸ σχολεῖον, εἶναι ἀρκετὰ μέτριος ἀναλόγως τῶν κόπων, τοὺς ὁποίους θέλει καταβάλλει οὗτος.

β'. Τὰ ἀπαιτούμενα ἔξοδα διὰ τὴν σύστασιν τοῦ εἰρημένου σχολείου, ἂν καὶ ἀφ' ἑαυτῶν μέτρια, θέλουν ἐλαττωθῇ, διότι τὸ κατάστημα, ὠφελοῦμενον τὴν ἐργασίαν τῶν μαθητῶν, δὲν θέλει δαπανᾷ δίδολου, ἢ πολλὰ ὀλίγα εἰς τὴν ἀντιμισθίαν τῶν ἐργατῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰαννουαρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς

ΙΩ. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας, διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Ἡ κυβέρνησις θέλει συστήσει ἐν τῷ σχολείῳ τῶν τεχνῶν ἐργοστάσιον διὰ τὴν κατασκευὴν διαφόρων μεταξωτῶν ὑφασμάτων, καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς τέχνης ταύτης, διορίζουσα ἐπὶ τούτῳ ἄξιον ἀρχιτεχνίτην, μὲ ἀνάλογον μισθὸν μὴ ὑπερβαίνοντα ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰς ἑβδομήκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα, καὶ δυνάμενον νὰ αὐξηθῆ ἀκολούθως ἀναλόγως τῶν καθαρῶν κερδῶν τοῦ καταστήματος.

Ἄρθρ. 2. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χορηγεῖται πίστωσις ἐκ δραχμῶν 3,000 εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ του τοῦ 1847, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ ἀρχιτεχνίτου καὶ τῶν ἐργατῶν, καὶ τὴν προμήθειαν τῶν ἀναγκαίων ἐργαλείων, καὶ τοῦ ὑλικοῦ.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ἰανουαρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ. »

έ.) Περὶ προσθήκης ἐν κεφαλαίῳ Η. ἄρθρ. 1 τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσωτερικῶν προκαταβολῆς 3,000 δραχμῶν, δοθησομένων εἰς τὸν δῆμον Τήνου πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος· 800 δὲ εἰς τὸν δῆμον Πανόρμου, εἰς ἀνέγερσιν στήλης καὶ ἀποβάθρας ἐν τῷ λιμένι·

(Ὅρα Παράρτημα ὑπὸ Στοιχ. Α τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847.)

ς.) Περὶ τῶν ἀποικισάντων Κρητῶν (ὅρα πρακτικὰ τῆς Β'. συνόδου τόμον Γ'. σελὶς 2169)·

ζ.) Περὶ προσθήκης 952·67 δραχμῶν εἰς τὸ ΙΔ. κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν,

(Ὅρα τὸ ὑπὸ Στοιχ. Α Παράρτημα τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847.)

ή.) Περὶ τῆς τῶν ἐνόρκων ἐκλογῆς, ἔχον οὕτως,

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, συνοδεύουσα τὸ νομοσχέδιον περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν διὰ τὰ κακουργιοδικεῖα τῆς α. συνόδου τοῦ 1847.

Πρὸς τὴν Βουλήν

Ἐπειδὴ εἰσέτι δὲν ἐξελέχθησαν εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας ἐπαρχιακοὶ σύμβουλοι, διὰ νὰ ὀνομάσωσι τοὺς ὁρκωτοὺς Κριτὰς, κατὰ τὸ ἄρθρ. 41 τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμου.

Ἐπειδὴ, μέχρις οὗ περατωθῶσιν ἅπασαι αἱ ἐκλογαὶ, καὶ παρέλθῃ ἡ ὡρισμένη προθεσμία, καὶ μέχρις οὗ συγκροτηθῶσι τὰ δικαστήρια τῶν ἐνόρκων πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐνώπιόν των παραπεμφθέντων κακουργημάτων, δύναται νὰ παρέλθῃ ἀρκετὸς καιρὸς· ἐνόμισα δίκαιον καὶ φιλάνθρωπον, διὰ νὰ μὴ μένῃ μετέωρος ἡ τύχη τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατουμένων ὑποδίκων, νὰ ὑποβάλω ὑπὸ τὴν ἔγκρισίν σας τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, δι' οὗ ἐπιτρέπεται ἡ κλήρωσις τῶν διὰ τὴν πρώτην σύνοδον τοῦ παρόντος ἔτους ἐνόρκων ἐκ τῶν καταλόγων τοῦ 1845· καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τοὺς ἐνόρκους τῶν κακουργιοδικείων τῶν ἀκολούθων συνόδων τοῦ παρόντος ἔτους, τὸ νομοσχέδιον διαλαμβάνει, ὡς παρατηρεῖτε, ὅτι θέλουν ὀνομασθῆ ἀπὸ τὰ προσεχῆ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρ. 41. τοῦ περὶ τούτων νόμου.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ

ΝΟΜΟΣ

Περὶ συστάσεως κακουργιοδικείων κατὰ τὴν α. σύνοδον τοῦ 1847.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν νομοσχέδιον διατάσσομεν νὰ ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης εἰς τὴν βουλὴν καὶ τὴν γερουσίαν, ἐνώπιον τῶν ὁποίων θέλει τὸ ὑποστηρίξει.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Διὰ τὴν πρώτην σύνοδον τῶν κακουργιοδικείων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους 1847 θέλουν χρησιμεύσει οἱ τοῦ παρελθόντος ἔτους 1845 κατάλογοι τῶν ἐνόρκων· διὰ δὲ τὰς λοιπὰς συνόδους τοῦ αὐτοῦ ἔτους, θέλουν συνταχθῆ οἱ κατάλογοι τῶν ἐνόρκων κατὰ τὸ 1. ἄρθρον τῶν 12 Ὀκτωμβρίου 1836 περὶ ὁρκωτῶν Κριτῶν νόμου,

καὶ τὸ 41 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1836, περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμου, ὑπό τε τῶν ἐπάρχων καὶ τῶν συγκροτηθησομένων συνόδων ἐπαρχιακῶν συμβουλίων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰανουαρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ. »

Ἐπειδὴ δ' ἐξητήσατο ὁ βουλευτὴς Ἀκαρνανίας νὰ προσδιορισθῇ συνεδρίασις τις ἵνα ζητήσῃ πληροφορίας παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν περὶ τῆς μὴ ἐνεργείας τῆς ἐπὶ τῶν ἐκβουλεύσεων διορισθείσης ἐπιτροπῆς, ὡρίσθη, συναινέσει τοῦ ὑπουργοῦ, τοιαύτη ἡ πρώτη συνεδρίασις μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς συζητήσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Μετὰ ταῦτα προέβη ἡ βουλὴ εἰς τὸ 4 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἐφ' οὗ, ἀναγνωσθέντος, παρετήρησέ τις, ὅτι, ἐπειδὴ εἶναι ἄγνωστον πότε θέλει ἐξέλθει ἐκ τῶν χειρῶν τῶν Βουλῶν ὁ παρὼν περὶ φορολογίας Νόμος, εἶναι καλὸν νὰ μὴ τεθῇ ἐν τῷ νόμῳ ὁ ὁρισμὸς τῆς λήξεως τῶν δηλώσεων, ἀλλὰ νὰ ἐκφρασθῇ γενικῶς οὕτως « ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου » διότι πέρυσιν εἰς πολλὰ μέρη ἐβράδυνεν ἡ δημοσίευσις τοῦ νόμου, ὥστε μόλις 8 ἢ 10 ἡμερῶν καιρὸς ἔμεινεν εἰς τοὺς κτηνοτρόφους νὰ δηλώσωσι, καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶ ὑστέρησαν. Διὰ νὰ μὴ ὑποκύπτωσι λοιπὸν οἱ κάτοικοι εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένας ποινὰς, πρέπει νὰ μὴ ὁρισθῇ ἀπὸ τοῦδε ἡ λῆξις τῶν δηλώσεων, ἀφοῦ δὲν εἶναι γνωστὸς ἀκριβῶς ὁ καιρὸς τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ὁρίζηται ῥητῶς ἐν τῷ νόμῳ ἡ ἔναρξις τοῦ δικαιώματος τῆς δηλώσεως καὶ ἡ λῆξις αὐτοῦ, πρὸς γνῶσιν ἀκριβῆ τῶν κτηνοτρόφων καὶ ἔλλειψιν πάσης ἀποφάσεως· ὑποστηρίζει ὅθεν τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, προτείνουσης νὰ τεθῇ ἀντὶ τῆς φράσεως « ἐντὸς τοῦ μηνὸς Φευρουαρίου » ἡ φράσις « ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου μέχρις 20 Μαρτίου » διότι, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι τὸ νομοσχέδιον θέλει ἀναβληθῇ καὶ ἡ δημοσίευσίς του ἀργοπορήσῃ, δὲν δύναται νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τῶν κτηνοτρόφων ἡ προθεσμία τοῦ ἑνὸς μηνὸς ἡ παρὰ τοῦ νόμου χορηγουμένη, ὥστε τὸ ὑπουργεῖον δύναται καὶ αὐθις νὰ παραχωρήσῃ τὴν μηνιαίαν προθεσμίαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν δηλώσεων.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸν Περυσινὸν νόμον ὡρίσθη τελευταία ἡμέρα τῆς δηλώσεως ἡ 31 Μαρτίου, καὶ αὕτη εἶναι γνωστὴ εἰς τοὺς κτηνοτρόφους, καὶ ἐπειδὴ ἐνδεχόμενον εἶναι ν' ἀργοπορήσῃ περισσότερον τῶν 20 Φευρουαρίου ἡ δημοσίευσις τοῦ παρόντος νόμου, ὀρθὸν εἶναι νὰ ὁρισθῇ ὡς ἡμέρα τῆς λήξεως τῶν δηλώσεων ἡ 31 Μαρτίου.

Μετὰ ταῦτα, συμμεριζθέντων τὴν τελευταίαν ταύτην πρότασιν καὶ τῶν προτεινόντων νὰ τεθῇ « ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου » ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται νὰ ὁρισθῇ προθεσμία τῆς δηλώσεως, « ἀπὸ τῆς 20 Φευρουαρίου μέχρι τέλους Μαρτίου » ἡ δὲ Βουλὴ ἀπέῤῥιψε μὲν τὴν πρότασιν ταύτην, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναζάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀντικαθιστώσης τὰς λέξεις « ἐντὸς τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου » διὰ τῶν « ἀπὸ 20 Φευρουαρίου μέχρις 20 Μαρτίου. »

Κατὰ συνέπειαν τούτου ἠλλάχθη καὶ εἰς τὸν δ'. παράγραφον ἡ φράσις « τῆς τελευταίας τοῦ μηνὸς Φευρουαρίου » εἰς τὴν « τῆς εἰκοστῆς τοῦ μηνὸς Μαρτίου » ἐν τῷ αὐτῷ δὲ παραγράφῳ μετεβλήθη, συναινέσει πάντων κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ φράσις « ἄνευ ἀναβολῆς » εἰς τὴν « ἐντὸς τὸ πολὺ τριῶν ἡμερῶν· » ἐγένετο δὲ δεκτὴ καὶ ἡ ἐν τῇ γνωμοδοτήσει τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένη προσθήκη εἰς τὸ τέλος τοῦ 4 ἄρθρου, ἔχουσα οὕτω « καὶ ἄνευ προηγουμένης ἀδείας περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς του ἀπὸ τὴν προϊσταμένην αὐτοῦ ἀρχήν. »

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 4.

« Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ζώων γίνεται ὡς ἑξῆς.

Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει ἀπὸ 20 Φευρουαρίου μέχρις 20 Μαρτίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἐνδιαιτῶνται τὰ ζῶα του, ἢ παραχειμάζουν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὁλογράφως τε καὶ ἀριθμητικῶς, κατὰ γένος, οἷον αἶγας, πρόβατα, βόους, ἵππους, κλπ., τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν ἔνθα εὑρίσκονται, καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του· ἂν κτηνοτρόφος τις δὲ τυχὸν ἔχῃ σμίκτας, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα ὁ καθ' εἷς τούτων ἔχει, διακεκριμένως κατὰ γένος· ἕκαστος δὲ τῶν κτηνοτρόφων σμίκτων εἶναι ὑπόχρεος νὰ δηλώσῃ χωριστὰ τὰ ἴδιά του ζῶα, ὡς καὶ τὸ ὄνομα

τοῦ κτηνοτρόφου μὲ τὰ ζῶα τοῦ ὁποίου εἶναι ἡνωμένα καὶ τὰ ἐδικά του.

Τ' ἀγωγιατικὰ ζῶα θέλουν δηλοῦσθαι κατ' ἐξαίρεσιν ἐνώπιον τοῦ δημάρχου ἐκείνου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὴν διαμονήν του.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου κατὰ τὸν δοθησόμενον τύπον παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, καὶ παραδίδονται εἰς τὸ δημαρχεῖον, ὅπου ἡ μὲν κρατεῖται ἡ δὲ ἄλλη ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ δημάρχου.

Ἕκαστος τῶν δημάρχων κρατεῖ βιβλίον κατὰ τὸν τύπον, τὸν ὁποῖον θέλει δόσει τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ἐνῷ ἐγγράφει τὰ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἀναφερόμενα ζῶα κατὰ χωρίον, χωρὶς νὰ συμπεριλαμβάνῃ τὰ τυχὸν παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως σημειωμένα· τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς εἰκοστῆς τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἡμέρας, καὶ παραπέμπεται ἐντὸς τὸ πολὺ τριῶν ἡμερῶν παρὰ τοῦ δημάρχου πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον συνωδευμένον μὲ τὰς παρουσιασθείσας δηλώσεις. ἀπόσπασμα δὲ αὐτοῦ, περιέχον τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου καὶ τὸ ποσὸν τῶν ζώων του, τοιχοκολλᾶται ἐπιμελείᾳ τοῦ δημάρχου εἰς ἕκαστον παραδρείον.

Ὅστις τῶν δημάρχων ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ καθ' ὁποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις, ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον θατέραν τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην, ἀμελήσῃ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀποσπάσματος, ἢ βραδύνῃ τὸ κλείσιμον τοῦ βιβλίου παρὰ τὴν κανονισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν, ὡς καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, καταδικάζεται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποιν. νόμου καὶ ἄνευ προηγουμένης ἀδείας περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς του ἀπὸ τὴν προϊσταμένην αὐτοῦ ἀρχήν. »

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν μετὰ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελέτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΕ'.

τῆς 29 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἔνατην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόν των περὶ τὴν ἑνδεκάτην π.μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 100 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 2, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προταθέντος νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν

Κύριοι!

« Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Α. Βιλαέτου περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν ἐπιτροπή σας, μελετήσασα αὐτὸ μετ' ἐπιστασίας, σύμφωνα μὲ τὴν σημαντικότητά του, καὶ ἀναλογισαμένη τὴν ἐπιθυμίαν τῶν κατὰ καιροὺς συνελεύσεων πρὸς τὴν ἐπὶ τὰ κρείττω τύχην τῶν Ἑλλήνων, συνάμα δὲ καὶ τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας, τὰ μέν, ὅπως εὐπορῶν ὁ λαὸς ἐβραίως διατηρήσῃ τὰς ἐλευθερίας του, τὸ δέ, ὅπως στερεωθῇ ἡ τάξις εἰς τὸν τόπον μας, κτηματιῶν ἀποκαθιστωμένων ὅλων τῶν Ἑλλήνων, καὶ αὐξήσῃ ὁ δημόσιος πλοῦτος διὰ τῆς καλλιτεργείας καὶ βελτιώσεως τῆς νεκρᾶς ἤδη μενούσης σημαντικῆς ταύτης ἐθνικῆς περιουσίας, ἐγκρίνει παμψηφεὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Προχωροῦσα ἑπομένως εἰς τὰ καθέκαστα, εἰς κεφάλαια δώδεκα διήρεσε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἐξ ὧν τὸ α'. πραγματεύεται περὶ τῶν ἐχόντων δικαίωμα προικοδοτήσεως· τὸ β'. περὶ τῶν εἰς προικοδότησιν ὑπαγομένων κτημάτων· τὸ γ'. περὶ τῶν ὠφελειῶν καὶ ὑποχρεώσεων τῶν εἰς προικοδότησιν παραχωρουμένων κτημάτων καὶ τοῦ ποσοῦ αὐτῆς· τὸ δ'. περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν παραχωρεῖται ἡ προικοδότησις· τὸ ε'. περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν πρέπει νὰ ζητῆται ἡ προικοδότησις· τὸ ς'. περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐνεργεῖται ἡ προικοδότησις εἰς τὰ μέλη τῶν κοινοτήτων, τὸ ζ'. περὶ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν

διὰ τὴν εἰς τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας προικοδότησιν· τὸ ή. περὶ τῶν κατὰ τὴν δημοπρασίαν διατυπώσεων· τὸ θ'. περὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν τίτλων τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῶν κατ' αὐτὴν ὑποχρεώσεων τῶν προικοδοτουμένων· τὸ ί. περὶ τῶν κατὰ τοὺς προϋπάρχοντας νόμους προικοδοτηθέντων καὶ τῶν ἐμφυτευτῶν δημοσίων γαιῶν· τὸ ιά. περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων καὶ προσωρινῆς προικοδοτήσεως τῶν κοινοτήτων, διὰ τῆς νομῆς ἀναλόγου χόρτου· τὸ ιβ'. ἄρθρα ἀκροτελεύτια. Ἐπέφερε δὲ καὶ τὰς ἐξῆς τροπολογίας, ἐξ ὧν, αἱ μὲν προτίθενται τὴν ἐπὶ τὸ τακτικώτερον ῥύθμισιν τοῦ νόμου, αἱ δὲ τὸ εὐεργετικὸν καὶ συμφέρον πρός τε τοὺς πολίτας καὶ τὸ δημόσιον.

Ἑτοίμου δὲ οὔσης πρὸς ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεώς μας καὶ εἰς ἀντιγραφὴν ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Βουλῆς, ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὑπέβαλε νομοσχέδιον ἀπὸ 14 Ἰαννουαρίου περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὅσας διατάξεις ἐνέκρινεν, ἡ ἐπιτροπή σας παρεδέχθη, εἴτε εἰς κύρια ἄρθρα, εἴτε εἰς τροπολογίαν ἄλλων τοῦ κυρίου νομοσχεδίου τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Λυσάνδρου Βιλαέτου.

Ἀσύμφορος θεωρηθεῖσα ἡ διάταξις τοῦ 1. ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, παραδεχθείσης ἄλλης, ὡς παρακατιὼν εἰς τὸ ἄρθρ. 6. καταδείκνυται, ἐξηλείφθη.

Τὸ 2. ἄρθρον διαλαμβάνον περὶ τῶν προσόντων τοῦ προικοδοτηθησομένου, συνετμήθη, ὡς ἀρκετὰ ἐκτεταμένον· ἐν αὐτῷ ἐμφαίνεται τὸ προσὸν τοῦ οἰκογενειάρχου καὶ τῶν σύμφωνα μὲ τὸν νόμον τῆς 15 Μαΐου 1835 ἐχόντων καὶ κτησαμένων τὸ τῆς ἰθαγενείας δικαίωμα, καὶ ἑπομένως ἐκεῖνο τοῦ νὰ προικοδοτηθῶσι.

Τὰ πλεονεκτήματα τοῦ τελευταίου ἐλαφίου τοῦ ἄρθρου γ'. τοῦ Ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου, ἐγκρίνει νὰ χορηγηθῶσιν εἰς τοὺς ἐν τῷ ἡμετέρῳ στρατῷ καὶ στόλῳ ὑπηρετοῦντας· ἴδιος ὅθεν παράγραφος περὶ τούτου προσετέθη. Τὸ ὅλον οὖν ἄρθρον, λαβὸν τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 1, ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1.

« Δικαίωμα προικοδοτήσεως ἔχουν ὅλοι οἱ ἔχοντες καὶ τὸ δικαίωμα τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας, κατὰ τὸν ἀπὸ 15/27 Μαΐου 1835 νόμον, καὶ ὄντες συγχρόνως ἀρχηγοὶ οἰκογενειῶν· ὡς τοιούτων θεωρουμένων καὶ τῶν μὴ ὑποκειμένων εἰς τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν τέκνων, τῶν χηρῶν, εἴτε ἔχουν τέκνα εἴτε εἶναι ἄτεκνοι, καὶ τῶν ἀνηλίκων ὀρφανῶν. Κατὰ τὴν τελευταίαν

ταύτην περίστασιν, ὅλα τὰ ἑνὸς πατρὸς ὀρφανὰ τέκνα παριστάνουν ἓν πρόσωπον· ἡ δὲ παραλαβὴ καὶ χρῆσις τῆς προικοδοτήσεως γίνεται ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν κατὰ τοὺς περὶ ἐπιτρόπων καὶ κηδεμόνων ἰσχύοντας νόμους.

Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ ὅλοι οἱ στρατιῶται καὶ ναῦται, οἵτινες μετέχουσι τῶν ὠφελημάτων τῶν περὶ προικοδοτήσεως στρατιωτῶν. »

Τὸ ἄρθρον 3. τοῦ Βουλευτικοῦ νομοσχεδίου, λαβὸν τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρ. 2, παρεδεκτόν.

Κ Ε Φ. Β'.

Περὶ τῶν εἰς προικοδότησιν ὑπαγομένων κτημάτων

Τὸ ἄρθρον 4. ὁρίζον περὶ τῶν πρὸς προικοδότησιν διαθεσίμων ἐθνικῶν κτημάτων, ὀφαρτῶν τε καὶ μή, ἐτροπολογήθη συντμηθὲν κατά τι καὶ ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρ. 3.

Ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπή σας, Κύριοι, καὶ πρὶν ἢ τὸ Ὑπουργικὸν νομοσχέδιον ὑποβληθῇ, μετὰ σεβασμοῦ διῆλθε τὸ περὶ προικεσμοῦ τοῦ στέμματος ἀντικείμενον· ἀνοίκειον θεωρήσασα τὴν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ παρεισαγωγὴν διατάξεως ἀορίστου, ἐσκέφθη, ὅτι τοῦτο, σὺν τοῖς δικαιώμασι καὶ ὑποχρεώσεσιν αὐτοῦ, δύναται ἰδίως καὶ καταλλήλως νὰ κανονισθῇ.

Ἄρθρ. 3.

« Εἰς προικοδότησιν ὑπάγονται ὅλαι αἱ διαθέσιμοι οὖσαι ἐθνικαὶ γαῖαι, ἐκτὸς τῶν δασῶν, καὶ ὅλα τὰ τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἐθνικὰ ὀφαρτὰ κτήματα· τὰ ὑπὸ μίσθωσιν ὄντα θέλουν ἐπίσης χρησιμεύσει εἰς προικοδότησιν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς μισθώσεως.

Ἐξαιροῦνται οἰκόπεδα ἢ γήπεδα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς δημόσια καταστήματα. »

Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ ἑπομένως τῶν εἰς προικοδότησιν διαθεσίμων, κατέταξεν ἡ ἐπιτροπή σας, σύμφωνα σχεδὸν καὶ μὲ αὐτὰ τὰ προσωρινὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τὰ κτήματα τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων, καθότι θεωρεῖ πάντη ἄσκοπον τὴν διαίρεσιν τῆς γενικῆς τῆς κοινωνίας μας περιουσίας εἰς δύο τάξεις· τὰ κτήματα ταῦτα θεωρούμενα, ὡς ἀφιερώματα τῶν προγόνων, τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ὁποίας ταῦτα κεῖνται, εἶναι δίκαιον νὰ μὴ περιέλθωσιν εἰς ἄλλων παρὰ τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος χεῖρας, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἐκείνας, ἐν αἷς ἐθνικὰ ἄλλα κτήματα δὲν ὑπάρχουν· διὸ κατὰ πρότίμησιν

οἱ κάτοικοι τῶν τοιούτων ἐπαρχιῶν ἐκρίθη εὔλογον νὰ λαμβάνωσι ταῦτα εἰς προικοδότησιν·

Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ναοὶ καὶ τὰ ἱερὰ καταστήματα τῶν διαλελυμένων αὐτῶν μονῶν, εἶναι καὶ ἀντιθρησκευτικὸν, πρὸς δὲ καὶ ἀντικοινωνικὸν, νὰ μεταβληθῶσιν εἰς ἐρείπια, σταύλους βοῶν, ἢ ἄλλων ὑποζυγίων, δι' αὐτὸ εἶναι δίκαιον, συνάμα δὲ συνάδον καὶ μὲ τὴν ἀκράτητον ἐπιθυμίαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τοῦ πολλάκις πολυειδῶς ἐκφρασθέντος ὑπὲρ τῶν ἱερῶν ναῶν τῶν γονέων του, νὰ ληφθῇ φροντὶς καὶ περὶ αὐτῶν. Ἐκρίθη οὖν σκόπιμον νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ πρὸς προικοδότησιν ἐκποίησις ἀναλόγου μέρους, ἀναγκαίου πρὸς εὐτρεπισμὸν καὶ διατήρησιν τῶν ἱερῶν ναῶν κτλ. Τὰ κτήματα ταῦτα, καλλιεργούμενα μὲ προθυμίαν καὶ ἀφιλοκέρδειαν παρὰ τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ὑπάγονται, ἢ ἄλλο τε ἀνῆκον, θέλουσι παρέχει τὸ ἀναγκαῖον εἰσόδημα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Τὰ πρὸς προικοδότησιν ταῦτα κτήματα ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς οὐδένα ἄλλον σκοπόν.

Ἄρθρ. 4. «Ἐπίσης εἰς προικοδότησιν ὑπάγονται τὰ διαθέσιμα κτήματα τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων, τὰ ὁποῖα μάλιστα κατὰ προτίμησιν θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διὰ τοὺς κατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἱκανὰ ἐθνικὰ κτήματα.

Ἐξαιρεῖται μόνον ἀνάλογον μέρος τῶν μοναστηριακῶν τούτων κτημάτων, τὸ ὁποῖον θέλει χρησιμεύσει εἰς διατήρησιν τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ λοιπῶν ἱερῶν καταστημάτων.»

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ τῶν ὠφελειῶν καὶ ὑποχρεώσεων τῶν παραχωρουμένων κτημάτων εἰς προικοδότησιν, καὶ τοῦ ποσοῦ αὐτῆς.

Τὸ Ἄρθρον 27 τοῦ νομοσχεδίου, διὰ τὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον ῥύθμισιν, ὡς ἐῤῥέθη, καὶ διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καταδεικνύηται ἐναργῶς ἡ κατάστασις τοῦ εἰς προικοδότησιν παραχωρουμένου κτήματος, ὡς καὶ εἰς τὰ βάρη αὐτοῦ, μετετέθη ἀποκαταχθὲν ἄρθρον 5.

Τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ ἐξηλείφθη, καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τῆς εἰς ὡρισμένον ποσὸν 120 στρεμμάτων γαιῶν παραχωρήσεως εἰς ἕκαστον οἰκογενειάρχην. Ἡ ἀρχὴ αὕτη κρίνεται παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ὀρθή, ὡς προσβάλλουσα ἐκείνην τῆς ἰσότητος, καθότι αἱ γαῖαι πολὺ διαφέρουσι κατά τε τὴν ποιότητα καὶ καρποφορίαν, οὐχὶ μόνον ἀπὸ ἐπαρχίαν πρὸς

ἄλλην, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ θέσιν πρὸς ἄλλην θέσιν· ἑπομένως διάφορον ἀξίαν αἱ γαῖαι ἔχουσιν, ὑποτιθεμένου τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοσχεδίου εὐεργετικοῦ διὰ τοὺς Ἕλληνας, τινὲς μὲν δι' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς μεγάλην ὠφέλειαν ἤθελον περιποιηθῇ εἰς ἑαυτούς, τινὲς δὲ ἀσήμαντον. Διὸ παρεδέχθημεν τὴν ἀρχὴν τῆς πιστώσεως εἰς ἕκαστον προικοδοτούμενον ἐκ δραχ. 3,000 πρὸς ἀγορὰν ἐθνικῶν γαιῶν, ἢ ἄλλων κτημάτων οἱωνδήποτε· διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς, ὑπέρβασις τῆς ἀξίας δὲν συγχωρεῖται, εἰμὴ κατὰ δύο περιπτώσεις· α'. ὅταν τὸ κτῆμα ἦναι ἀδιαίρετον φύσει, καὶ τοῦτο συμβαίνει μᾶλλον ἐπὶ μύλων, γηπέδων καὶ ἄλλων ὁμοίων κτημάτων, καὶ β'. ὅταν ἓν κτῆμα, κατὰ τὴν ἐκτίμησιν, μὴ ὑπερβαῖνον τὰ δύο τριτημόρια τῆς πιστώσεως, ὑπερβῇ αὐτὴν κατὰ τὸν συναγωνισμόν· ὑποτιθεμένου κατ' αὐτὴν τὴν περίπτωσιν, ὅτι ἀξία σημαντικὴ προσηνέχθη εἰς αὐτὸ τὸ κτῆμα, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν, διὰ τῆς ὑπερβολικῆς αὐτοῦ ἀξίας, συγκεράται ἡ ὠφέλεια ἡ προερχομένη ἐκ τῆς πλείω πιστώσεως κλπ. Τὸ ἄρθρον ὅθεν τοῦτο, λαβὸν τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 6, ἔχει οὕτως·

Ἄρθρ. 6. « Ἕκαστος προικοδοτούμενος δύναται νὰ λάβῃ εἰς προικοδότησιν ἐθνικὴν γῆν, ἢ ἄλλο ἐθνικὸν κτῆμα, μέχρι τῆς ἀξίας τρισχιλίων δραχμῶν· ὑπέρβασις τῆς ἀξίας ταύτης δὲν συγχωρεῖται, εἰμὴ κατὰ τὴν ἑξῆς μόνον περίπτωσιν.

α') Ὅταν τὸ κτῆμα ἦναι ἀδιαίρετον φύσει.

β') Ὅταν ἡ ἀξία, καὶ τοι ἐντὸς τοῦ ὅρου τῶν δύο τριτημορίων τῆς πιστώσεως οὖσα κατὰ τὴν ἐκτίμησιν, ἤθελεν ὑπερβῇ τὸν ὅρον τοῦτον κατὰ τὸν συναγωνισμὸν τῆς δημοπρασίας. »

Τὸ Ἄρθρον 30 τοῦ Ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου, ἐν ᾧ συνεχωνεύθη καὶ ἡ διάταξις τοῦ § β', τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου, ὑπέστη καταλλήλων τροπολογίαν, λαβὸν συγχρόνως τὴν σειρὰν τοῦ 7 ἄρθρου, καὶ τοῦτο πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καταφαίνωνται ἐν τοῖς πρώτοις, συνάμα μετὰ τῶν ὠφελειῶν, καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ προικοδοτουμένου· ἔχει δὲ οὕτως.

«Ἄρθρ. 7. Τὸ τίμημα τῆς προικοδοτήσεως θέλει πληρωθῇ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον κατὰ τριάκοντα καὶ ἓξ ἐνιαυσίους δόσεις ἀτόκως, ὅταν τὸ ποσὸν τῆς ἀξίας δὲν ὑπερβαίνῃ τὴν κάτωθι προσδιωρισμένην προικοδοτικὴν πίστωσιν· ὅταν ὅμως, διὰ τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὁριζομένας μόνας περιπτώσεις, ἡ ἀξία τοῦ κτήματος ὑπερβαίνῃ τὴν προικοδοτικὴν πίστωσιν, τὸ περιπλέον τῆς πιστώσεως ταύτης θέλει πληρωθῇ ἀτόκως κατὰ δέκα ἐνιαυσίους δόσεις. »

Τὴν θέσιν τοῦ 8 ἄρθρου κατέλαβε τὸ 31 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδ

δίου, τροπολογηθὲν κατά τι τὴν φράσιν καὶ οὐσίαν· ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς ὁ εἰς χρήματα ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τοῦ κτήματος ἔγγειος φόρος τῶν 3 τοῖς 0/0 ἠλαττώθη, διὰ τὸ δυσανάλογον καὶ ἐπαχθές του εἰς τὴν πληρωμὴν μόνον τῶν 2 τοῖς 0/0, ἀφ' ἑτέρου ἡ προσβάλλουσα τὴν συνταγματικὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης διανομῆς τῶν φόρων διάταξις τοῦ νομοσχεδίου, ὅτι ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει, καὶ κατ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν εἰσαγωγὴν ἐν Ἑλλάδι τοῦ διανεμητικοῦ συστήματος τῶν φόρων, δὲν δύναται εἰς τὴν φορολογίαν τῶν τοιούτων κτημάτων νὰ ὑπερβῇ τὸν ὅρον τῶν 3 τοῖς 0/0, κατηργήθη, ἀντικατασταθεῖσα δι' ἄλλης, πρεσβευούσης κατὰ τὴν τοιαύτην περίπτωσιν, ἤτοι τῆς παραδοχῆς ἄλλου γενικοῦ φορολογικοῦ συςτήματος, τὴν ἴσην διανομὴν τῶν φόρων· ἔχει δ' οὕτως.

Ἄρθρ. 8. « Ἀντὶ ἐγγείου φόρου, τὰ εἰς τοιοῦτου εἴδους φορολογίαν ὑπαγόμενα ἐκ τῶν εἰς προικοδότησιν παραχωρουμένων κτημάτων, θέλουσιν ἀποδίδει κατ' ἔτος εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον 2 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς· ἡ δὲ τοιαύτη φορολογία θελει ἐπιβάλλεσθαι μεχρὶς ὅτου νομοθετηθῇ ἄλλο γενικὸν φορολογικὸν σύστημα, ὅτε καὶ τὰ κτήματα ταῦτα θέλουσιν ὑπαχθῇ εἰς τὰς περὶ ὅλων τῶν καθαρῶν ἰδιοκτησιῶν ἐκδοθησομένας διατάξεις. »

Συγχωνευθείσης τῆς τελευταίας διατάξεως τοῦ § α. τοῦ 30 ἄρθρου καὶ τὸ ἄρθρον 32 τοῦ νομοσχεδίου εἰς ἓν, ἐπῆλθεν ἡ ἑξῆς τροπολογία, ἥτις ἐγένετο ἄρθρον 9. Ἡ ἐπιτροπή σας ἐνόμισε καταλληλον ἐποχὴν τῆς πρὸς τὸ δημόσιον ἀποτίσεως τοῦ χρέους τὴν 1 Ὀκτωβρίου, καθότι τότε οἱ πάντες σχεδὸν εὑρίσκονται κανὰ τὴν συγκομιδὴν καὶ ἐκποίησιν τῶν καρπῶν των, καὶ ἐπομένως εἰς θέσιν εὐκολωτέραν πρὸς ἐκπλήρωσιν τούτου.

Ὁ § δ'. τοῦ ἄρθρου 16. τοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου ὁρίζει, ὅτι ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ἀμπέλων καὶ σταριδαμπέλων, πληρόνεται ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν· τὴν διάταξιν ταύτην ἐγκρίνει ἡ ἐπιτροπή σας, ὡς προνοοῦσαν ὑπὲρ ἐκείνων, οἵτινες κατὰ τὴν ἐμφύτευσιν καὶ καλλιέργειαν αὐτῶν παλλὰ θέλουσι δαπανήσει ἐν ὁλοκλήρῳ πενταετίᾳ, χωρὶς ἐκ τοῦ εἰσοδήματος ὠφέλειαν νὰ λάβωσι.

Παρετήρησε συνάμα, ὅτι πρὸς ἀγορὰν ποσοῦ σπόρων κ.τ.λ. ἀναγκαίων, πρὸς καλλιέργειαν τῶν ὁποίων αἱ ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι θέλουσι λάβει εἰς προικοδότησιν γαιῶν, ἀπαιτεῖται προκαταβολή τις κεφαλαίων· συνάμα δὲ τούτοις, δύσκολον ἀποκαθίστασθαι αὐτοῖς, πρὶν ἡ ἐκ τῆς προικοδοτήσεώς των ἀπολαύσωσί τι, καὶ τὴν ἐναύσιον δόσιν ν' ἀποτίσωσιν. Ἐπιφέρει ὅθεν γνώμην ν' ἀρ-

χίσωσιν αἱ πληρωμαὶ τῶν ἐναυσίων δόσεων μετὰ ἓν ἔτος· διὸ προσέθηκε παράγραφον δ'. τὸ ὅλον δὲ τοῦ ἄρθρου ἔχει οὕτως.

Ἄρθρ. 9. « Καὶ αἱ ἐναύσιοι δόσεις τοῦ τιμήματος τῶν προικοκτησιῶν, καὶ ἡ ἀντὶ ἐγγείου φόρου διαφορὰ τῶν δύο τοῖς 0/0. θέλουσι πληρόνεσθαι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον κατὰ πᾶσαν 1 Ὀκτωβρίου.

Ἡ πληρωμὴ τῶν δόσεων τοῦ τιμήματος τῶν προικοκτησιῶν, ἄρχεται μεθ' ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐκδόσεως τῶν πωλητηρίων· ἐκείνη δὲ τοῦ ἐγγείου φόρου τῶν φυτειῶν, ἀμπέλων καὶ σταριδαμπέλων, ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἔτους αὐτῶν. »

ΚΕΦ. Δ'.

Περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν παραχωρεῖται ἡ προικοδότησις.

Πραγματευθέντες κατὰ τὰ προηγούμενα τρία κεφάλαια, περὶ τῶν ἐχόντων προσόντα πρὸς τὸ προικοδοτεῖσθαι, περὶ τῶν εἰς προικοδότησιν διαθεσίμων κτημάτων, περὶ τῶν ὠφελειῶν καὶ ὑποχρεώσεων τῶν ἐκ προικοδοτήσεως παραχωρουμένων κτημάτων καὶ τοῦ ποσοῦ αὐτῆς, καὶ ἐπενεγκόντες τὰς ἐπ' αὐτῶν σκέψεις καὶ γνώμας ἡμῶν, φθάσαντες εἰς τὴν ἐν τῷ κεφαλαίῳ Δ'. ἔρευναν τοῦ τρόπου τῆς παραχωρήσεως τῆς προικοδοτήσεως, δὲν ἐλησμονήσαμεν, κύριοι, ὅτι, ἀντίτιμον ἅπαντες καταθέντες κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, καὶ περιουσίαν καὶ ζωὴν, ἀνεκτήσαμεν συνεπῶς τὴν τῶν προπατόρων μας ἰδιοκτησίαν· ἡ ἰδιοκτησία αὕτη εἶναι τοῦ Ἔθνους καὶ ἰδίως ἑνὸς ἑκάστου Ἕλληνος· ἕκαστος διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἀνακτᾶ μέρος τῆς πατρῴας ἰδιοκτησίας του, ἀποσβύει μέρος τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα θυσιῶν του.

Ὑπάρχουσι κοινότητες καὶ ἐπαρχίαι ἐν Ἑλλάδι, τυχαίως ἢ ἐκ συνθήματος διατηρήσασαι μέρος, ἢ τὸ ὅλον τῶν ἰδιοκτησιῶν των· ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλαι, τὰ μᾶλλη τῶν ὁποίων οὐδόλως ἢ μικρόν τι μέρος ἰδιοκτησίας διετήρησαν.

Οἱ κάτοικοι τῶν κοινοτήτων ἐκείνων, αἵτινες κατὰ τὸ ὅλον, ἢ τὸ πλεῖον μέρος συγκροτοῦνται ἀπὸ ἐθνικὰς γαίας, ἔχουσι κατὰ συνέπειαν δικαίωμά τι ἀνώτερον ἐκείνων τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν ἢ κοινοτήτων· καθότι κατὰ πρόληψιν, ἢ καὶ ὀρθὸν λόγον, αἱ νῦν ἐθνικαὶ αὗται γαῖαι ἦσαν πρὸ τῆς καταστροφῆς τῆς αὐτονομίας μας ἰδιοκτησία τῶν πατέρων των. Προτιθεμένου τοῦ παρόντος νόμου τοὺς ἅπαντας ἰδιοκτήτας ν' ἀποκαταστήσῃ, δὲν εἶναι δίκαιον οὗτοι, ῥιπτόμενοι εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ συναγωνισμοῦ μεθ' ὅλων τῶν ἐχόντων τὸ τῆς προικοδοτήσεως δικαίωμα, νὰ βιασθῶσι ν' ἀφήσωσιν εἰς ἄλλους μὴ κατοίκους τῆς αὐτῆς κοινό-

τητος, διὰ τὸ ὑπέρογκον τῆς ἀξίας, τὴν ὁποίαν ὁ συναγωνισμὸς ἤθελε δείξει, τὴν πατρῴαν των γῆν, τὸ προαύλιόν των σὺν τῇ μικρᾷ αὐτῶν καλύβῃ, τὸν τόπον ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον διαδοχικῶς κατεπότισαν οὗτοι μὲ τὸν ἱδρῶτα τοῦ μετώπου των, καὶ δουλοπάροικοι καὶ φερέοικοι νὰ ζητῶσι νέαν πατρίδα, νέαν γῆν διὰ νὰ ταρῶσιν. Ἡ ἐπιτροπή σας ὅθεν, κύριοι, λαβοῦσα ὅλα ταῦτα ὑπ' ὄψιμον σκέψιν, καὶ κρίνουσα μὲ τὴν καρδίαν καὶ τὸν νοῦν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, νομίζει, καὶ μάλιστα διϊσχυρίζεται, ὅτι οὐδόλως παραβαίζεται ἱερὰ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος, ἐὰν δώσωμεν δικαίωμα προτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἐθν. γαιῶν τῶν κοινοτήτων εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῆς τῆς κοινότητος, ἐπὶ μέρους μικροῦ καταλλήλου, διὰ τὰς πρώτας ἀνάγκας καὶ ἀποκατάστασιν αὐτῶν.

Ἐκ τοῦ παρελθόντος ὅμως καὶ τῶν δεινῶν τῶν μὲ πεῖσμα γενομένων συναγωνισμῶν διδαχθέντες, καὶ θέλοντες τελεσφόρον τὴν ἀρχὴν ταύτην δι' αὐτοὺς νὰ κάμωμεν, ἀπεσπάσαμεν αὐτοὺς καὶ ἀπὸ τὸν γενικὸν μεθ' ὅλων συναγωνισμόν. Γνωμοδοτεῖ ὅθεν ἡ ἐπιτροπή σας νὰ λάβῃ κατ' ἐκτίμησιν εἰς προικοδότησιν ἕκαστος οἰκογενειάρχης, ἐκ τῶν διαθεσίμων ἐθν. γαιῶν τῆς κοινότητος, εἰς ἣν οὗτος διαμένει, 20-30 ἢ 45 στρέμματα, καθ' ὅσον αἱ γαῖαι ἤθελον εἶσθαι Α. Β'. καὶ Γ'. ποιότητος· ἀλλ' ἐπειδὴ διενέξεις ἤθελον διεγερθῆ τίς τὸ καλήτερον ἢ συμφερώτερον αὐτῷ τεμάχιον νὰ λάβῃ καὶ ἀτελευτήτως εἰς ταύτας ἤθελον περιπλεχθῆ, ἐσκέφθη, ὅτι διὰ συναγωνισμοῦ γενομένου μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς κοινότητος, ἐλαχίστου ὅρου τιθεμένου τῆς ἀξίας τῆς ἐκτιμήσεως, καὶ ἀπομακρυνομένου ἀπὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ τῶν λοιπῶν τεμαχίων ἐκείνου, εἰς ὄνομα τοῦ ὁποίου προηγουμένως ἤθελε κατακυρωθῆ ἓν τούτων, δύναται νὰ διευκολυνθῇ τὸ πρᾶγμα· συνετάχθη ὅθεν τὸ ἄρθρ. 10 ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 10. « Ἡ προικοδότησις διὰ τοὺς κατοίκους ἑκάστης κοινότητος, ὡς τοιούτων ἐννοουμένων τῶν πόλεων, Κωμοπόλεων καὶ χωρίων, καὶ ἐπὶ μόνων τῶν ἐν τῇ κατὰ τὰ παλαιὰ αὐτῆς ὅρια περιφερείᾳ τῆς κοινότητος ταύτης εὑρισκομένων ἐθνικῶν καλλιεργησίμων γαιῶν, ἐνεργεῖται κατ' ἐκτίμησιν, μέχρι τοῦ ποσοῦ εἴκοσι, τριάκοντα καὶ τεσσαράκοντα πέντε στρεμμάτων δι' ἕκαστον οἰκογενειάρχην, καθόσον αἱ γαῖαι ἤθελον εἶσθαι πρώτης δευτέρας ἢ τρίτης ποιότητος· εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν γίνεται δημοπρασία, εἰμὴ μόνον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποφυγῆς παραπόνων κατὰ τὴν διανομὴν τῶν τεμαχίων εἰς τὰ μέλη τῆς κοινότητος. Εἰς τοιαύτας δημοπρασίας, εἰς τὰς ὁποίας θέλει

χρησιμεύσει ὡς ἐλάχιστος ὅρος ἡ ἀξία τῆς ἐκτιμήσεως, δὲν θέλουσιν εἶσθαι δεκτοὶ πλειστηριασμοὶ ἄλλοι ἐκτὸς τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς κοινότητος, τῶν ὁποίων ἕκαστον θέλει χαίρει τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἅμα κατακυρωθῇ ἓν τῶν τεμαχίων εἰς ὄνομα αὐτοῦ. »

Διὰ τῆς ἀποκτήσεως τῶν τεμαχίων τούτων ἕκαστον μέλος, ἡ οἰκογενειάρχης τῆς κοινότητος συμψηφίζει, ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν, τὰς ὁποίας διὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἔλαβε, τὸ ὅλον τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεώς του τῶν δραχ. 3000, ἢ μέρος αὐτῆς, ἢ καὶ δύναται νὰ ὑπερβῇ αὐτήν. Κατὰ τὴν πρώτην περίστασιν παύει πλέον ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην ἀπαίτησιν προικοδοτήσεως· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν μένει αὐτῷ δικαίωμα, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς πιστώσεώς του, ἀγορᾶς καὶ ἄλλων γαιῶν, καὶ ταύτας δύναται νὰ λάβῃ, εἴτε ἀπὸ τὰς γαίας τῆς κοινότητος εἰς ἣν οὗτος κατοικεῖ, αἵτινες, μετὰ τὴν παραχώρησιν τοῦ ἀναλόγου κατὰ προτίμησιν μέρους διὰ τὰ μέλη τῆς κοινότητος, ὡς ἄνω ὡρίσθη, πλεονάζουσιν, εἴτε ἐκ τῶν ἐπίσης πλεοναζουσῶν εἰς ἄλλην οἱανδήποτε κοινότητα, διὰ τοῦ γεν. συναγωνισμοῦ. Κατὰ τὴν τρίτην περίπτωσιν, ἐὰν ἡ ἐκτίμησις τοῦ τεμαχίου ὑπερβῇ τὸ τῆς πιστώσεως ποσὸν, περιορίζεται τὸ τεμάχιον εἰς ποσὸν στρεμμάτων τόσων, ὅσων ἡ κατ' ἐκτίμησιν ἀξία δὲν ὑπερβαίνει τὴν τῶν 3000 δρ. πίστωσιν· ὁ ὅρος οὗτος ἐτέθη, διότι ὑπάρχουσι καὶ γαῖαι τῆς ἀ. ποιότητος ἀξίας δρ. 100—150 ἢ καὶ 200. Τοῦτο ἂν καὶ σπανίως ἤθελε παρουσιασθῇ, ἀποκαθίσταται ὅμως ὁ ὅρος οὗτος ἀναγκαῖος πρὸς λύσιν πάσης ἀμφιβολίας· συνεπείᾳ τούτων συνετάχθη ἄρθρον, λαβὸν τὴν θέσιν τοῦ 11, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 11. « Διὰ τὸ περιπλέον τῆς ἀξίας τῆς ὡς ἀνωτέρω παραχωρηθησομένης γῆς, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως, ἔχει ἕκαστος προικοδοτούμενος τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν συμπλήρωσιν τῆς προικοδοτήσεώς του, διὰ δημοπρασίας κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ παρόντος νόμου· ἂν δὲ ἀπ' ἐναντίας ἡ ἀξία τῆς ἐκτιμήσεως τῶν τεμαχίων ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῆς πιστώσεως, ὁ ἀριθμὸς τῶν στρεμμάτων θέλει περιορίζεσθαι ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ποσοῦ. »

Ὑπάρχουσι καὶ κοινότητες, ἐν αἷς εὑρίσκονται μὲν ἐθνικαὶ γαῖαι, ἀλλ' ὄχι ἱκαναὶ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ διὰ τὰ μέλη τῆς κοινότητος προσδιορισθέντος ἀνωτέρω (ἄρθρ. 10) ποσοῦ· ἐκεῖ ἡ ἐπιτροπή σας διὰ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 12. ὁρίζει « νὰ διανε-

μηθῶσιν αἱ γαῖαι μεταξὺ τῶν γεωργικῶν αὐτῶν οἰκογενειῶν εἰς μικρότερα τεμάχια. »

Ἄρθρ. 12. « Εἰς ἐκείνας τὰς κοινότητας, εἰς τὰς περιφερείας τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχουσιν ἐθνικαὶ γαῖαι ἀρκοῦσαι διὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω παραχώρησιν, αἱ ὑπάρχουσαι θέλουσι μοιρασθῆ εἰς μικρότερα ἀνάλογα τεμάχια. »

Αἱ ἀνάγκαι τῶν κοινοτήτων εἰσὶ πολυειδεῖς· περιστρέφονται δὲ εἰς τὴν οἰκοδομὴν καὶ καλλωπισμὸν τῶν ἱερῶν των ναῶν, κατασκευὴν γεφυρῶν, δρόμων, σχολείων κλπ. Ἡ Κυβέρνησις οὔτε φροντίδα ἐλαβεν ὑπὲρ αὐτῶν, οὔτε πάλιν δύναται καθ' ὁλοσχέρειαν νὰ δαπανήσῃ ὑπὲρ ὅλων τούτων, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου τὰ πάντα ἔχουσιν ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς καὶ ἐπιβλέψεώς της· εἰς τὸ ἄρθρ. 10. ὡρίσθη νὰ γίνηται συναγωνισμὸς ἐπὶ τῶν διὰ τοὺς κατοίκους τῆς κοινότητος προσδιορισθεισῶν γαιῶν, μόνον ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς αὐτῆς κοινότητος, καὶ ὡς ἐλάχιστος ὅρος νὰ τίθηται ἡ ἀρχικὴ τῆς ἐκτιμήσεως ἀξία. Ταύτην ἡ ἐπιτροπή σας, κύριοι, ἐθεώρησε δίκαιον νὰ εἰσπράττῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ δημόσιον, τὰ δὲ προερχόμενα ἀπὸ τῆς ἀξίας ταύτης μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς κατακυρώσεως, τὸ πλεῖστον προσφορὰ ὄχι ἐσκεμμένης ἀλλ' ἐξημμένης, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς δημοπρασίας, κατὰ λῆς, νὰ μένωσι πρὸς κοινὸν ὄφελος ἑκάστης κοινότητος, ἡ δὲ δαπάνη αὐτῶν γνωμοδοτεῖ δι' ἰδιαιτέρου νόμου νὰ κανονισθῇ· προσετέθη ὅθεν τὸ ἑπόμενον ἄρθρ. 13, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 13. « Ἐκ τοῦ τιμήματος τῶν προικοδοτήσεων τούτων, εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον θέλουσιν εἰσέρχεσθαι μόνα τὰ ποσὰ τῶν ἐκτιμήσεων· τὰ δὲ περιπλέον μέχρι συμπληρώσεως τῶν ποσῶν τῆς δημοπρασίας, εἰσπραττόμενα συγχρόνως παρὰ τῶν ταμιῶν τοῦ κράτους, θέλουσι μένει ὡς παρακαταθήκη διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς κοινὸν ὄφελος ἑκάστης κοινότητος, καθ' ὃν τρόπον ἰδιαίτερος νόμος θέλει προσδιορίσει. »

Τὸ πλεονέκτημα τῆς διὰ τοῦ εὐεργετικοῦ τούτου τρόπου προικοδοτήσεως τῶν μελῶν ἑκάστης κοινότητος, ἀνεξετάστως καὶ ἄνευ προγγαυμένων τινῶν, δὲν πρέπει νὰ χορηγῆται τῷ τυχόντι· προσετέθη οὖν ἄρθρον ὡς ἕπεται, ἀπαιτοῦν τὴν σταθερὰν καὶ πραγματικὴν τριῶν τοὐλάχιστον ἐτῶν διαμονὴν ἐντὸς τῆς κοινότητος, καὶ ἀποδοκιμάζον πᾶσαν ἄλλην οἰκονομικὴν ἢ πλαστὴν διαμονήν.

« Ἄρθρ. 14. Πρὸς ἀπόλαυσιν τοῦ εἰς τὰ μέλη ἑκάστης κοινότητος παραχωρουμένου ἐξαιρετικοῦ τούτου δικαιώματος, ἀπαιτεῖται σταθερὰ καὶ πραγματικὴ τριῶν τοὐλάχιστον ἐτῶν ἐντὸς

τῆς κοινότητος ταύτης διαμονή· ὁποιαδήποτε πλαστὴ διαμονὴ δὲν δύναται νὰ παράξῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο. »

Ἐπὶ ὡρισμένου ποσοῦ στρεμμάτων ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑκάστης κοινότητος ἔχουσι δικαίωμα μόνον οἱ κάτοικοι αὐτῆς· οἱ αὐτοὶ ἔχουσι δικαίωμα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς πιστώσεώς των νὰ λάβωσιν μέρος εἰς οἱονδήποτε συναγωνισμόν· τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχουσι καὶ οἱ λοιποὶ τῆς Ἑλλάδος οἰκογενειάρχαι, οἱ μηδόλως προικοδοτηθέντες. Διὰ συναγωνισμοῦ πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ταμείου συμψηφίζουσιν ἅπαντες οὗτοι τὴν πίστωσίν των, κύριοι γενόμενοι οἱουδήποτε κτήματος πλειστηριαστέου, γαιῶν δηλονότι, μύλων ταριδώνων κλπ.. Κατὰ τὴν δημοπρασίαν ἐλάχιστος ὅρος τοῦ πλειστηριαζομένου κτήματος λαμβάνεται ἡ ἐνεργουμένη ἐκτίμησις κατὰ τοὺς παρακατιὸν ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου. Ἀναλύσαντες εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα τοῦ παρόντος Δ'. Κεφαλαίου, περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν προικοδοτοῦνται εἰδικῶς οἱ κάτοικοι τῶν κοινοτήτων, ἐμέλλομεν ἑπομένως νὰ καταδείξωμεν διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου τὸν τρόπον, καθ' ὃν προικοδοτοῦνται γενικῶς ἅπαντες οἱ ἔχοντες τὸ εἰς τοῦτο δικαίωμα Ἕλληνες.

Ἄρθρ. 15. « Ἡ προικοδότησις τῶν ἐν γένει ἐχόντων τὸ τῆς προικοδοτήσεως δικαίωμα, καὶ ἐπὶ κτήματος ὁποιουδήποτε εἰς προικοδότησιν ὑπαγομένου, ἐνεργεῖται διὰ δημοπρασίας πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ταμείου ἐπὶ τῷ ἐλαχίστῳ ὅρῳ ἐκτιμήστως, γενομένης καθ' ὃν τρόπον προσδιορίζει ὁ παρὼν νόμος, καὶ δεκτοῦ ὄντος εἰς συναγωνισμὸν ὁποιουδήποτε ἄλλου, τὸ δικαίωμα τῆς προικοδοτήσεως ἔχοντος. »

ΚΕΦ. Ε'.

Περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν πρέπει νὰ ζητῆται ἡ προικοδότησις·

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Νομοσχεδίου διαλαμβάνει περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἕκαστος ἔχων δικαίωμα προικοδοτήσεως ἐξαιτεῖται τὴν ἐνέργειαν τούτου. Εἰς τὸν § α'. τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ συνεχωνεύθη καὶ διάταξις ἐμφαίνουσα τὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ οἱ κάτοικοι τῶν κοινοτήτων ἐξαιτοῦνται τὴν ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς κοινότητος προικοδότησίν των. Τὸ ἄρθρον ὅθεν τοῦτο τροποποιηθέν οὕτω, μετετέθη ἐνταῦθα, λαβὸν τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 16.

Ἄρθρ. 16. « Ἕκαστος, ἔχων δικαίωμα προικοδοτήσεως κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου, καὶ θέλων νὰ λάβῃ τὴν προικοδότησίν του, ὀφείλει νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὴν ἀναφοράν του ἐπίσημον ἀποδεικτικόν, ὅτι ἔχει τὰ πρὸς τοῦτο προσόντα κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος νόμου ὡρισμένα· εἰς τὸ ἀποδει-

κτικὸν τοῦτο πρέπει ἐπίσης νὰ ἀναφέρηται, ἂν ἦναι μέλος κοινότητος, θέλον καὶ δυνάμενον νὰ λάβῃ τὴν προικοδότησιν αὐτοῦ, ἀπὸ τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κοινότητος αὐτοῦ ἐθνικὰς γαίας, κατὰ τὸ ἄρθρ. 10.

Τὰ ἀποδεικτικὰ ταῦτα ἐκδίδονται παρὰ τῶν ἀρμοδίων δημάρχων. »

Τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ Νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει, ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἑπομένου 17· τοῦτο διατάττει τὴν παρὰ τῶν δημάρχων γνησίαν καὶ ἄμεσον ἔκδοσιν τῶν ἀναγκαίων πιστοποιητικῶν πρὸς τὸν αἰτοῦντα, καὶ τὴν καταδίωξιν τοῦ δημάρχου ἐκείνου, ὅστις ἤθελεν ἀρνηθῆ ἢ βραδύνει ταύτην, ἄνευ ἀδείας τῆς προϊσαμένης ἀρχῆς. Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις συνιστᾶται παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς σας, ὡς λίαν σωτήριος, καθότι οὐδένα λανθάνει, πόσα δεινὰ οἱ πάντες ὑποφέρουσι παρὰ τῶν ἀρχῶν, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἱκανοποιηθῶσιν ἢ ἀποζημιωθῶσιν, ἕνεκα τῆς μὴ χορηγίας τῆς εἰς τοῦτο ἀδείας τῶν προϊσταμένων ἀρχῶν.

Ὁ γ'. §. ὑποχρεοῖ τὰς διοικητικὰς ἢ οἰκονομικὰς ἀρχὰς, νὰ ἐνεργῶσι τὰ περὶ καταδιώξεως κατὰ τῶν ἐκδόντων ψευδῆ ἀποδεικτικὰ δημάρχων, θεωρῶν αὐτοὺς συνεργοὺς εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτοι ἤθελον παραλείψει τὴν τοιαύτην ἐγκληματικὴν καὶ ἀντικοινωνικὴν πρᾶξιν.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Νομοσχεδίου, μετατεθὲν ἐνταῦθα, ἔλαβε τὴν τοῦ 18 θέσιν.

Τὸ ἄρθρον 8. τοῦ Νομοσχεδίου λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρ. 19, μετατεθὲν ἐνταῦθα.

Καθιερώθη ἀνωτέρω ἡ ἀρχὴ τῆς προηγουμένης εἰς τοὺς κατοίκους τῆς κοινότητος προικοδοτήσεως ἐντὸς τῆς περιφερείας αὐτῆς, καὶ δι' ὡρισμένων ποσῶν στρεμμάτων· ἀλλ' ἡ εὐεργετικὴ αὕτη διάταξις ὑπὲρ τῶν μελῶν τῆς κοινότητος δὲν πρέπει νὰ καταστρέψῃ τὰ συμφέροντα ἐκείνων, οἵτινες, μὴ ἔχοντες κτήματα ἐθνικὰ πρὸς προικοδότησίν των ἐντὸς τῆς ἰδίας κοινότητος, ἔχουσι τὸ γενικὸν τῆς προικοδοτήσεως δικαίωμα, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα εἰς περίστασιν, καθ' ἣν οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος ἢ ἤθελον ἀμελήσει, ἢ ἤθελον ἐκ προθέσεως ἀδιαφορήσει εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματός των. Οἱ ἔχοντες δικαίωμα γενικῆς προικοδοτήσεως τότε δὲν δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι τὸ δικαίωμά των, διότι πανταχοῦ θέλουσι παρουσιάζεσθαι τὰ μέλη τῶν κοινοτήτων ἐνισάμενα, ὅτι δῆθεν αὐτοὶ εἰσέτι δὲν ἐπροικοδοτήθησαν, ἢ δὲν ὡροθέτησαν τὸ δι' αὐτοὺς κατάλληλον μέρος τῶν ἐθνικῶν γαιῶν· προθεσμία ὅθεν δύο μηνῶν χορηγεῖται αὐτοῖς, ἐν ᾗ δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀπολαβὴν τῶν πλεονεκτημάτων των, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὁποίας, χάνοντες οὗτοι τὸ ἐντὸς τῆς κοινότητός των δικαίωμα, δύνανται οἱ πάντες ἔχοντες τὸ γενικὸν τῆς προικοδοτήσεως δικαίωμα νὰ αἰτήσωσι τὴν ἐξάσκησιν τούτου ἐντὸς ὁλοκλήρου τῆς κοινότητος.

Ἄρθρον. 20 « Αἱ ἀναφοραὶ τῶν αἰτούντων τὴν προικοδότησιν αὐτῶν ὡς μελῶν κοινοτήτων, τουτέστι μὲ τὰς ὠφελείας τοῦ 10 ἄρθρου, πρέπει νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου· παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης, τὸ δικαίωμα τοῦτο παραγράφεται καὶ μένει μόνον τὸ γενικὸν τῆς προικοδοτήσεως δικαίωμα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15. »

ΚΕΦ. ς'.

Περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐνεργεῖται ἡ προικοδότησις εἰς τὰ μέλη τῶν κοινοτήτων.

Ἐν τῷ ἀνωτέρω διαστήματι τῶν δύο μηνῶν, ἢ ἅπαντα τὰ τῆς κοινότητος μέλη θέλουσιν αἰτήσει τὴν τοῦ δικαιώματός των ἐνέργειαν παρὰ τοῦ ἐφόρου, ἢ μέρος· κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἀμέσως ὁ ἔφορος θέλει ἐνεργεῖ τὴν ὁροθεσίαν καὶ ἐκτίμησιν τῶν ἀναγκαίων δι' αὐτὰ γαιῶν, πᾶσα δὲ βραδύτης ἀποκαθιστᾷ αὐτὸν ὑπεύθυνον, καὶ τοιαύτην σημασίαν ἀποδίδωσιν ἡ ἐπιτροπήσας εἰς τὸ « ἀμέσως. »

Ἀλλ' ἐπειδὴ δύναται ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ἐκ προθέσεως, ἢ ἐξ ἀμελείας, νὰ ματαιώσῃ τὰς τοιαύτας αἰτήσεις ἢ νὰ βραδύνῃ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν, περίστασις, ἥτις ἐπιφέρει βλάβην εἰς τὰ συμφέροντα πολλῶν Ἑλλήνων, ἡ ἐπιτροπή σας γνωμοδοτεῖ τὴν ἐπιβολὴν προστίμου αὐτῷ ἐκ δραχμῶν 250, καὶ τὴν ἄνευ ἀδείας τῆς κυβερνήσεως εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ἀδικηθέντος ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, πρὸς ἀποζημίωσιν δι' ὅσας τυχὸν ἤθελεν οὗτος ἀποδείξει ζημίας κτλ. Τὸ ἑπόμενον ἄρθρον κανονίζει τὰ περὶ τούτου.

Ἄρθρον 21. « Ἀμέσως, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ ὁριζομένης διμήνου προθεσμίας, ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ τὰ τῆς ὁροθετήσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν προσδιωρισμένων διὰ τὴν προικοδότησιν τῶν μελῶν ἑκάστης κοινότητος γαιῶν.

Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος, ὅστις παραμελήσει ἐκουσίως τὴν ἐνέργειαν ταύτων, ὑπόκειται εἰς πρόστιμον δραχμῶν 250 ἐπιβαλλόμενον παρὰ τοῦ ἀρμοδίου πλημμελειοδικείου, ἐπὶ τῇ αἰτήσει

τοῦ ἀδικουμένου ἕνεκα τῆς ἀναβολῆς, εἴτε εἶναι οὗτος μέλος τῆς κοινότητος, εἴτε εἶναι ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 ζητούντων προικοδότησιν, καὶ μὴ δυναμένων νὰ τὴν λάβωσι πρὶν ἢ προσδιορισθῶσιν αἱ διὰ τῆς εἰς τὰς κοινότητας παραχωρηθησόμεναι γαῖαι, καθὼς ὑπόκειται προσέτι καὶ εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς ὁποίας ὁ αἰτῶν ἤθελεν ἀποδείξει ζημίας.

Διὰ τὴν εἰς τοιαύτην δίκην εἰσαγωγὴν δὲν ἀπαιτεῖται προηγουμένως ἄδεια τῆς κυβερνήσεως».

Οἱ παράγραφοι β'. γ'. δ'. ε. ς'. ζ. ἡ. θ'. καὶ ι. τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτιμήσεως γαιῶν περιέχουν ἐργασίαν πολύπλοκον καὶ βραδυχρόνιον· κατὰ συνέπειαν συνετάχθησαν ἄρθρα τέσσαρα, ἤτοι 22, 23, 24 καὶ 25 περιέχοντα ὀλίγας ἐκ τῶν ἄνω παραγράφων διατάξεις καὶ ἄλλας ἁπλουστέρας. Καὶ τὸ μὲν ἄρθρον 22 ὁρίζει τίνες ἐκτιμηταὶ ἐνόρκως θέλουσι καταστῆ, ὁρισθεῖ καὶ ἐκτιμᾷ τὰς διὰ τὰ μέλη ἐνόρκως τῶν κοινοτήτων προσδιορισθησομένας γαίας· τὸ 23 διατάττει νὰ ἦναι συνεχεῖς καὶ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, κατὰ τὴν πλειόνων αἴτησιν, αἱ διὰ τοιαύτην χρῆσιν προσδιορισθησόμεναι γαῖαι. — Τὸ 24 ὅτι δύναται νὰ γενῇ ἔρευνα ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἐνώπιον τοῦ Νομάρχου παρὰ τοῦ ἐφόρου ἢ τῶν μελῶν τῆς κοινότητος, κατὰ τῶν πράξεων τῶν ἐκτιμητῶν, ὅστις συνάμα μετὰ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν διορίζει τρεῖς ἄλλους ἐκτιμητὰς πρὸς ἀνανέωσιν τῆς ἐκτιμήσεως κτλ. — Τὸ ἄρθρον 25, ὅτι τὰ ὅλα πρακτικὰ τῶν ἐκτιμήσεων διαβιβάζονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου ἐγκρίνει ἢ διατάττει νέαν ἐκτίμησιν, ὑπαρχόντων πρὸς τοῦτο λόγων ἰσχυρῶν, καὶ ἐνισταμένων μόνον τῶν προικοδοτουμένων, προφανοῦς δηλονότι πάθους, καὶ ἐπομένως μεροληπτικῆς καὶ δολίας ἐκτιμήσεως καὶ τῶν τοιούτων· ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι μόνον οὗτοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνίστασθαι ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 22. « Ἡ κατὰ κοινότητα κατάταξις, ὁροθέτησις καὶ ἐκτίμησις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 10 προσδιορισθησομένων διὰ τὰ μέλη ἑκάστης κοινότητος γαιῶν γίνεται παρὰ τριῶν ἐνόρκων ἐκτιμητῶν, διοριζομένων παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ ἐφόρου καὶ δημάρχου, ἰδίως δι' ἑκάστην κοινότητα, καὶ παρὰ τοῦ γεωμέτρου.

Ἄρθρ. 23. « Αἱ διὰ τὰ μέλη τῆς κοινότητος μέλλουσαι νὰ χρησιμεύσωσι γαῖαι προσδιορίζονται εἰς ἓν συνεχὲς μέρος, ὅπου τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν αὐτῆς ἤθελον ζητήσει».

Ἄρθρ. 24. « Κατὰ τῶν πράξεων τῶν ἐκτιμητῶν δύνανται καὶ

ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος καὶ τὸ ὅλον ἀ. μέρος τῶν μελῶν τῆς κοινότητος νὰ παρουσιάσωσιν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἐνστάσεις εἰς τὸν Νομάρχην, ὅστις συνάμα μετὰ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν διορίζει τρεῖς ἄλλους ἐκτιμητὰς, διὰ νὰ ἐνεργήσωσι νέαν ἐκτίμησιν».

Ἄρθρ. 25. « Τὰ πρακτικὰ τῶν ἐκτιμήσεων πέμπονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει αὐτὰ, ἢ ἐντὸς 10 ἡμερῶν, ἐνισταμένων τῶν προικοδοτουμένων, ἂν ὑπάρχωσιν ἰσχυροὶ λόγοι, διατάττει νέαν ἐκτίμησιν, ἥτις θέλει εἶσθαι ὁριστική».

Κατὰ τὴν περίπτωσιν τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων προσγενομένης βραδύτητος, ἕνεκα τῶν ἐνστάσεων καὶ λοιπῶν ἐργασιῶν, διὰ νὰ μὴ ἐμποδίζηται ἡ ἐνέργεια τοῦ δικαιώματος τῶν ὑπαγομένων οἰκογενειαρχῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς γενικῆς προικοδοτήσεως, ἐνόμισε πρόσφορον ἡ ἐπιτροπή σας νὰ κανονίσῃ διὰ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου, ὅτι πρέπει τότε νὰ ὁροθετῆται προσωρινῶς ὑπὲρ τῶν μελῶν τῆς κοινότητος ἡ μεγαλητέρα ἔκτασις· ὥστε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μέχρι τοῦ τέρματος τῶν διαμερισθητήσεων, δύνανται καὶ οἱ τὸ γενικ. δικαίωμα τῆς προικοδοτήσεως ἔχοντες νὰ ἐνεργῶσι τὰ τῆς προικοδοτήσεώς των ἐπὶ τῶν γαιῶν ἐκείνων, αἵτινες πλεονάζουσι τοῦ προσδιορισθέντος διὰ τὰ τῆς κοινότητος μέλη μέρους.

Ἄρθρ. 26. « Ἂν αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 24 ἐνστάσεις ἀφορῶσι τὴν ποιότητα τῶν γαιῶν καὶ ἐπομένως τὸ πλειότερον ἢ ὀλιγώτερον τῶν στρεμμάτων, ὁροθετεῖται προσωρινῶς ἡ μεγαλητέρα ἔκτασις, ὥστε νὰ μὴ ἐμποδίζηται ἡ ἐνέργεια τῶν λοιπῶν προικοδοτήσεων, κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ παρόντος νόμου.»

ΚΕΦ. Ζ'.

Περὶ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν εἰς τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας προικοδότησιν.

Καθὼς ἐρρέθη, ἐντὸς ῥητῆς διμήνου προθεσμίας, τὰ τῆς κοινότητος μέλη πρέπει νὰ ζητήσωσι τὴν ἐντὸς αὐτῆς προικοδότησίν των, ἄλλως χάνουν τὸ πλεονέκτημά των τοῦτο. Ἡ διὰ τοὺς χαίροντας οὖν τὸ γενικὸν δικαίωμα τῆς προικοδοτήσεως αἴτησις, ἐὰν ἀποβλέπῃ γαίας κειμένας ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς κοινότητος, θέλει ἐνεργηθῇ μετὰ τὸν διὰ τὰς κοινοτικὰς οἰκογενείας προσδιορισμόν· ἐὰν ὅμως δὲν ἀποβλέπῃ γαίας τοιούτου εἴδους, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν ἐπίδοσιν, συγχωρεῖται ἄλλος ὁποιοσδήποτε, ἅμα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ

παρόντος νόμου, νὰ αἰτήσῃ εἰς ὁποιανδήποτε μέρος τὴν προικοδότησίν του· ἀλλ' ἡ αἴτησίς του δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν, πρὶν ἢ ἐνεργηθῶσι τὰ ὑπὲρ τῶν μελῶν τῆς κοινότητος διατεταγμένα· καὶ τότε, ἐὰν παρουσιασθῇ πλεόνασμα ἐκ τῶν ἀναγκαίων γαιῶν διὰ τὴν κοινότητα, ἐπ' αὐτοῦ οὗτος ἐνεργεῖ τὴν προικοδότησίν του· ἐπ' αὐτῷ συνετάχθη τὸ ἑπόμενον ἄρθρον.

« Ἄρθρ. 27. Ἡ ἐνέργεια τῆς προικοδοτήσεως ταύτης ἄρχεται ἀμέσως μετὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν γαιῶν, ὅσαι μέλλουσι νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὰ μέλη τῆς κοινότητος, ἂν ἡ αἴτησις ἀφορᾷ γαίας κειμένας εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς κοινότητος αὐτῆς· ἄλλως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀφ' οὗ ἡ ἀναφορὰ τοῦ αἰτοῦντος (ἥτις πρέπει νὰ σημειώνῃ, ὅσον ἔνεστιν ἀκριβῶς, τὰ ὅρια καὶ τὴν θέσιν τοῦ εἰς προικοδότησιν αἰτουμένου κτήματος) δοθῇ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον. »

Τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νομοσχεδίου, διαλαμβάνον τὰ τῆς ἐργασίας τοῦ γεωμέτρου κτλ. τροπολογηθὲν κατά τι, ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 28· ἔχει δ' οὕτως.

Ἄρθρ. 28. « Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ἀποστέλλει τὴν ἀναφορὰν τότε εἰς τὸν γεωμέτρην καὶ τὸν προσκαλεῖ νὰ μεταβῇ μετὰ τῶν ἐκτιμητῶν ἐπιτοπίως, πρὸς καταμέτρησιν καὶ ἐκτίμησιν τοῦ κτήματος.

Τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως ταύτης συντάττεται τακτικὸν πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ γεωμέτρου καὶ τῶν ἐκτιμητῶν, ἀποστέλλεται εἰς τὸν ἔφορον, ἐπιστρεφομένης καὶ τῆς ἀναφορᾶς. »

Τὸ ἄρθρον 23 τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως εἶχεν, ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 29.

Κ Ε Φ. Η.

Περὶ τῶν κατὰ τὴν δημοπρασίαν διατυπώσεων.

Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ νομοσχεδίου μετετέθη καὶ ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ 30, μὲ τὴν προσθήκην μόνον τῆς λέξεως « ἐκτιμήσεως » μετὰ τὴν λέξιν « καταμετρήσεως » καὶ ἀντὶ τῶν λέξεων «καὶ τῆς χρηματικῆς ποσότητος» κτλ. μέχρι τῶν λέξεων «νὰ ἀναφέρηται τὸ ὄνομα αὐτοῦ.» νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκτιμήσεως· » καὶ ταῦτα, διότι ἐγένετο παραδεκτὴ ἡ διὰ τοῦ γεωμέτρου καὶ τῶν ἐκτιμητῶν ἐκτίμησις.

Τὸ ἀ. ἐδάφ. τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νομοσχεδίου μετατεθὲν ἐνταῦθα ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 31· ἔχει δὲ οὕτως.

Ἄρθρ. 31. « Ὁ ἔφορος ὀφείλει ν' ἀρνηθῇ τὴν δημοπρασίαν

ὅλων ἐκείνων τῶν γαιῶν ἢ κτημάτων, ἅτινα κατέχονται ἀπὸ ἰδιώτας πρὸ ἐτῶν, λόγῳ ἰδιοκτησίας. »

Ἐπίσης μετετέθη ἐνταῦθα καὶ ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 32 τὸ ἄρθρον 13 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπίσης καὶ τὸ ἄρθρ. 14 τοῦ νομοσχεδίου, μετατεθὲν ἐνταῦθα ὅπως εἶχεν, ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 33.

Ὑπάρχουσι λόγοι καὶ μάλιστα ἐκεῖνοι τῆς μεροληψίας, δι' οὓς ἁφορμὴ παραπόνων δύναται νὰ γεννηθῇ ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν ἐὰν οὗτοι βάσιμοι ὦσιν· ἡ ἐπιτροπή σας ἐνόμισεν, ὅτι δύναται τοῦτο νὰ ἀπαλείψῃ ἄνευ ζημίας του ὁ αἰτῶν τὴν προικοδότησιν παραιτούμενος, πάντοτε ὅμως δηλόνων τὴν πρόθεσίν του πρὸ τῆς δημοπρασίας· ἐὰν δὲ τοὐναντίον, ὁ αἰτῶν τὴν προικοδότησιν θέλει ἐμβεῖ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ συναγωνισμοῦ· συνετάχθη οὖν ἄρθρον ἐπὶ τούτου, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 34. « Ἐὰν ὁ αἰτήσας τὴν προικοδότησιν δὲν παραδέχηται τὴν ἐκτίμησιν, ὀφείλει νὰ φανερώσῃ τοῦτο ἐπὶ τῆς δημοπρασίας, καὶ τότε ἀπαλλάττεται πάσης ὑποχρεώσεως.»

Μετὰ τὴν λέξιν «καταμετρήσεως» προσετέθη ἡ λέξις «ἐκτιμήσεως» εἰς τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νομοσχεδίου καὶ κατέλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρ. 35.

Τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νομοσχεδίου μετετέθη, ὡς ἐκεῖ εἶχεν, ἐνταῦθα, καὶ ἔλαβε θέσιν τοῦ ἄρθρου 36.

Ἐπίσης τὸ ἄρθρον 17 τοῦ νομοσχεδίου μετετέθη, λαβὸν τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 37, καὶ μεταβληθείσης τῆς λέξεως «διαδικασίας» εἰς ἐκείνην τῆς «διεξαγωγῆς».

Τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νομοσχεδίου, ὡς εἶχε, μετετέθη, καὶ κατέλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 38.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ συναγωνισμοῦ διαβιβάζονται ἅπαντα τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, ἀπὸ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ αἰτήσαντος τὴν προικοδότησιν μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν κλείει ἡ δημοπρασία, εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ὅπερ ταῦτα διαβιβάζει ἀμέσως πρὸς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον.

Τὸ ἀ. ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νομοσχεδίου μέχρι τῶν λέξεων « πρὸς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον » πραγματεύεται περὶ τούτου· αὐτὸ μετετέθη ἐνταῦθα, ὅπως εἶχε, καταλαβὸν τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 39.

Εἴπομεν ἐν τῷ ἄρθρ. 10, ὅτι τὰ τῆς κοινότητος μέλη διὰ συναγωνισμοῦ μεταξὺ αὐτῶν θέλει ἕκαστον λάβει τὸ εἰς αὐτὸ ἀναλογοῦν ποσὸν γαιῶν· αἱ δημοπρασίαι αὗται πρέπει νὰ ἐνεργῶνται διὰ τύπων τινῶν· τοὺς προσκτεθέντας τύπους παρεδέ-

χθημεν καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, καὶ τοῦτο κανονίζεται διὰ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 40. « Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς κοινότητος γινόμεναι δημοπρασίαι ἐνεργοῦνται κατὰ τὰς αὐτὰς διατυπώσεις καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν. »

ΚΕΦ. Θ'.

Περὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν τίτλων τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῶν κατ' αὐτὴν ὑποχρεώσεων.

Τὸ δ'. ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νομοσχεδίου ἀπὸ τῶν λέξεων « εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον» μέχρι τέλους αὐτοῦ, μετετέθη ἐνταῦθα ἀποκατασταθὲν ἄρθρον 41.

Τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νομοσχεδίου, ἀντικατασταθείσης τῆς φράσεως «κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 30 τοῦ παρόντος νόμου ὁρισθησόμενα» διὰ τῆς φράσεως «κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ παρόντος νόμου ὁρισθέντα» μετετέθη ἐνταῦθα ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 42.

Τὰ ἄρθρα 28, 29, 33, 34, 36 καὶ 38 τοῦ νομοσχεδίου μετετέθησαν κατασχόντα τὴν θέσιν τῶν ἄρθρων 43, 44, 45, 46, 47, 48.

ΚΕΦ. Ι.

Περὶ τῶν κατὰ τοὺς προϋπάρχοντας νόμους προικοδοτηθέντων καὶ τῶν ἐμφυτευτῶν δημοσίων γαιῶν καὶ τῶν οἰκοδομημάτων ἐπὶ ἐθνικῶν γηπέδων, ἢ ἐπισκευασάντων ἐθνικὰ κτίρια.

Γενομένης ὀρθῆς παραπομπῆς εἰς τὰ ἁρμόδια ἄρθρα, σύμφωνα μὲ τὴν συναρμολόγησιν τοῦ παρὰ τοῦ ἐπιτροπῆς ῥυθμισθέντος νομοσχεδίου, τὸ ἄρθρον 35 αὐτοῦ μετατεθὲν ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 49.

Οἱ ὁρισμοὶ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου, εὐνοϊκοὶ διὰ τοὺς προικοδοτηθέντας κατὰ τὸ παρελθόν, ἐνεκρίθησαν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς σας· τὸ ἄρθρον οὖν τοῦτο ἀπὸ τῶν λέξεων «ὀλοσχερὲς» κτλ. μέχρι τέλους αὐτοῦ μετεφέρθη εἰς τὸ βουλευτικὸν νομοσχέδιον, τροπολογημένον σύμφωνα μὲ τὰ παραδεχθέντα καὶ ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ § δ'. τοῦ ἄρθρου τούτου· ἔχει δ' οὕτως.

Ἄρθρ. 49. « Οἱ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1835 καὶ 1836 νόμου λαβόντες προικοδότησιν, καθόσον ἀφορᾷ τὰς προθεσμίας τῶν πληρωμῶν, τὸ ποσὸν τοῦ φόρου καὶ τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς αὐτοῦ, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν εἰς τὸ μέλλον ἄτοκον

πληρωμὴν τῶν δόσεων τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἀγορᾶς, θελοῦσι συμμορφωθῆ μὲ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 7, 8 καὶ 9 ὁριζόμενα. Ὁλοσχερὲς τὸ ποσὸν τῶν μέχρι τοῦδε ἐξοφληθεισῶν δόσεων, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ τόκου, θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν τίμημα, διὰ δὲ τὸ ὑπόλοιπον θέλουσι δοθῆ νέαι ὁμολογίαι ἐξοφλητέαι εἰς τόσα ἔτη, ὅσα ἀπολείψονται ἀπὸ τῆς στιγμῆς τοῦ συμψηφισμοῦ αὐτοῦ μέχρι τῆς λήξεως τῶν 36 ἐτῶν· τὰ δὲ ἐκ τοῦ ἐγγείου τῶν 2 τοῖς 0/0 ὀφειλόμενα τῶν παρελθόντων ἐτῶν, θέλουσι συγκεφαλαιωθῆ καὶ πληρωθῆ εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἀπαιτητέας τὴν ά. Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους. Αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 διαλαμβανόμεναι περὶ φυτειῶν ἐξαιρέσεις ἰσχύουσι καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην».

Ὁ ά. § τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νομοσχεδίου θεωρεῖ τὰς γενομένας ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν ἐμφυτεύσεις, ὡς ἰδιοκτησίαν τῶν ἐμφυτευτῶν, καὶ δέχεται μόνον τὴν παρ' αὐτῶν ἀπότισιν τῆς δι' ἐκτιμήσεως ἀναδεικνυομένης ἀξίας τῶν γαιῶν. Ἡ ἐπιτροπή σας, κύριοι, ἀνατρέξασα εἰς τὸ παρελθόν, καὶ ἀναλογισαμένη τὰς συνεπείας, ἀναμφισβήτητον συμπέρασμα ἐξήγαγεν, ὅτι αἱ γαῖαι αὗται εἰσὶν ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους, καὶ ὄχι τινῶν τυχηρῶς κατοικούντων τὰ μέρη, ἔνθα αἱ ἐμφυτεύσεις ἐγίνοντο· ὅτι, ἐὰν ἅπαντες, ἢ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν Ἑλλήνων, τὸ παράδειγμα αὐτῶν ἤθελον ἀκολουθήσει τοῦ νὰ ἁρπάζωσι γαίας δημοσίας, οἱ μὲν τῇ προφάσει ἐμφυτεύσεως σταριδώνων, οἱ δὲ ἀμπελώνων, ἄλλοι ἐλαιώνων, ἕτεροι καλλιεργείας κτλ. μέχρι τοῦδε οὐδὲ πολλοστημορίων γῆς δημοσίου δὲν ὑπῆρχεν· ἑπομένως, ὅτι ἀναγκαία ἦτον ἡ ὕπαρξις νόμου κανονίζοντος τὰ περὶ τούτου. Ἐγένοντο κατὰ τὸ παρελθὸν τοιοῦτοι, ἀλλά τινες δὲν τοὺς ἐσεβάσθησαν· ἡ ἀπείθειά των δὲν πρέπει νὰ στρέψῃ πρὸς ἀθέμιτον ὄφελος αὐτῶν καὶ ζημίαν ἐθνικήν· ὑπῆρξαν μεταξὺ τούτων καὶ τινες οἵτινες ὄχι ἀπὸ πλεονεξίαν, ἀλλὰ σκοπῷ βελτιώσεως τῆς τύχης των, ἐπεχείρησαν ἐμφυτεύσεις μικράς· τούτους ἡ ἐπιτροπή σας κατελόγισεν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀκτημόνων πάλαι ποτέ, καὶ ἤδη μικρῶν κτημάτιων ἀναδειχθέντων δι' αὐτῆς τῆς ἐμφυτεύσεως. Γνωρίζοντες, κύριοι, ὅτι πατρικὸς σκοπὸς ἡμῶν ὅλων εἶναι νὰ ἰδωμεν τοὺς Ἕλληνας κατά τι ἀποκατεστημένους καὶ κτηματίας, ἀντὶ σκηνιτῶν καὶ φερεοίκων ἀκτημόνων, εἰς δύο διαιρέσαντες τοὺς ἐμφυτευτὰς ἐθνικῶν γαιῶν, γνωμοδοτοῦμεν· οὗτοι μὲν μέχρι τοῦ τῶν 15 στρεμμάτων ποσοῦ τῶν ἐμφυτεύσεων νὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν νομικὴν ἢ συνήθη διανομὴν αὐτῶν μετὰ τοῦ δημοσίου,

ἐκεῖνοι δὲ, ἤτοι οἱ πλείω τῶν 15 στρεμμάτων ἐμφυτεύσαντες, νὰ ὑπαχθῶσι καὶ πάλιν ἐπιεικῶς, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 15 (27) Ἰανουαρίου 1837 νόμου, παρατεινομένης μέχρι τοῦδε τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ· κατὰ τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ἡ διανομὴ θέλει γενῆ, ὅταν ἡ ἐμφύτευσις περάσῃ τὸ ἕβδομον τῆς ἡλικίας της ἔτος, καὶ οἰκοκυριακήν, οὐχὶ δὲ τυχαίαν περιποίησιν καὶ καλλιέργειαν ἐπ' αὐτῆς φέρῃ. Τροπολογία οὖν, ἀντικείμενον ἔχουσα τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 24 ά. § τοῦ νομοσχεδίου μὲ ὀρθὴν παραπομπὴν ὡς πρὸς τὸ τῆς ἐκτιμήσεως μέρος ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 50. Ὑποβληθέντος τοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου παρετηρήθη, ὅτι διὰ τοῦ § δ'. τοῦ ἄρθρ. 9 παραχωροῦνται κατ' ἐκτίμησιν αἱ ἐθνικαὶ οἰκοδομαὶ καὶ τὰ ἐπισκευασθέντα ἐθνικὰ κτίρια εἰς τοὺς ἀνεγείραντας ἢ ἐπισκευάσαντας ταῦτα· ἡ ἐπιτροπή σας σκέπτεται, ὅτι οἱ ἐπισκευάσαντες ἐθνικὰς οἰκίας ἢ ἀνεγείραντες τοιαύτας ἐπὶ ἐθνικῶν γηπέδων, δύνανται ἄνευ ζημίας τοῦ δημοσίου κατ' ἐκτίμησιν δι' αὐτῶν νὰ προικοδοτηθῶσιν, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ οἰκοδομήσαντες ἐπὶ ἐθνικῶν ἐρειπίων, μύλων ἢ ἐργαστηρίων, ἢ ἐπισκευάσαντες τοιαῦτα, καθότι, μικρὸν δαπανήσαντες δι' ἀσήμαντον οἰκοδομὴν, θέλουσι μεγάλης ἀξίας κτῆμα εἰς εὐτελῆ τιμὴν ἀπολαύει. Εἰς τὸν § δ'. τοῦ ἄρθρου τούτου προσετέθη ἡ διάταξις αὕτη, τὸ δὲ ὅλον ἄρθρον ἔχει οὕτως.

Ἄρθρ. 50. « Οἱ ἐμφυτευταὶ ἐθνικῶν γαιῶν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου, εἰμὲν τὸ ποσὸν τούτων ὑπερβαίνει τὰ 15 στρέμματα, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 15/27 Ἰανουαρίου 1837 νόμου, παρατεινομένης μέχρι τοῦδε τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ· εἰδὲ τὸ ἐμφυτευθὲν μέρος εἶναι ἔλαττον τῶν 15 στρεμμάτων, καὶ οἱ ἐμφυτεύσαντες ἔχουσι τὸ τῆς προικοδοτήσεως δικαίωμα, λαμβάνουσι τὴν ἐμφυτευθεῖσαν γῆν εἰς προικοδότησιν, γινομένης τῆς ἐκτιμήσεως κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 22, 24 καὶ 25 ὡρισμένα.

Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται οἱ ἐπισκευάσαντες ἐθνικὰς οἰκίας ἢ οἰκοδομήσαντες τοιαύτας ἐπὶ ἐθνικῶν γηπέδων».

Τοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου τὸ ἄρθρον 21 ἐνεκρίθη νὰ μετενεχθῇ συμφώνως μὲ τὰ ἐγκριθέντα, ἤτοι τῆς μεταβολῆς τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς 2 ο/ο ἀντὶ 3 ο/ο. Εἰς τὸ βουλευτικὸν νομοσχέδιον, ὡς χορηγοῦν εὐκολίας εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας ἤδη καὶ ἀδικαιολόγητον ἀποκαθιστάνον εἰς τὸ μέλλον πᾶσαν ἀντίρρησιν αὐτῶν, ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 51.

Τὸ ἄρθρον 22 τοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου σύμφωνα μὲ τὰ ἐγκριθέντα, ἤτοι τῆς μεταβολῆς τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς 2ο/ο,

τῶν 3ο/ο ἐνεκρίθη νὰ μετενεχθῇ εἰς τὸ βουλευτικὸν νομοσχέδιον· ἔλαβε δὲ τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 52.

Ἐνταῦθα μετηνέχθη ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἔλαβεν εἰς τὸ βουλευτικὸν νομοσχέδιον τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 53. Τούτου αἱ διατάξεις, ἂν καὶ ἁρμόζωσιν εἰς τὸν περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμον, ἐνεκρίθη μ' ὅλα ταῦτα νὰ ὑπάρχωσιν ὑπ' ὄψιν τῶν προικοδοτουμένων, ἵνα ἕκαστος γνωρίζῃ ἑκάστοτε τὰς συνεπείας καὶ ἐσκεμμένως εἰσέρχηται εἰς τὸν τοῦ συναγωνισμοῦ ἀγῶνα· ὅλοι ἔχομεν ἀπαιτήσεις εὐκολιῶν, ἀλλ' ὅλοι ἐπίσης ἔχομεν καὶ ὑποχρεώσεις πρὸς τὴν πολιτείαν, τὰς ὁποίας ἀπροφασίστως πρέπει νὰ ἐκπληρῶμεν. πώποτε δὲν ἁρμόζει, ἀπατώμενοι, ὅτι θέλομεν ἀποφύγει τὰς ἀποζημιώσεις καὶ τὰς συνεπείας αὐτῶν, νὰ νεμώμεθα πρὸς ἴδιον μόνον ὄρελος δημόσιον περιουσίαν.

ΚΕΦΑΛ. ΙΑ'.

Περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων καὶ προσωρινῆς προικοδοτήσεως τῶν κοινοτήτων διὰ τῆς νομῆς ἀναλόγου χόρτου.

Μετατιθέμενον τὸ ἄρθρον 39 τοῦ νομοσχεδίου, λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 54.

Τὰ ἄρθρα 40 καὶ 41 τοῦ νομοσχεδίου μὲ ὀρθὴν παραπομπὴν εἰς τὰ ἁρμόδια ἄρθρα μετετέθησαν ὧδε, λαβόντα τὴν θέσιν τῶν ἄρθρων 55 καὶ 56.

Εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ παρόντος νόμου δὲν διέφυγον τὰς σκέψεις τῆς ἐπιτροπῆς σας, κύριοι, τὰ γυμνὰ παράπονα σημαντικοῦ μέρους τῆς Ἑλλάδος· ἄπειρα χωρία, κωμοπόλεις καὶ πόλεις πολλαὶ, χιλιάδες Ἑλλήνων διϊσχυρίζονται, ὅτι οἱ κατακτηταί μας δὲν ἀφῆσαν αὐτοῖς ὁλοκλήρως τὰς ἰδιοκτησίας των, ἀλλὰ μέλιτα διὰ νόμου καθιέρωσαν ἀναφαίρετον ἰδιοκτησίαν τῶν τῶν *Κεφαλοχωρίων* (Καριὲ) κατοίκων τὰς *ἐν αὐτοῖς γαίας, δάση δοσκησίμους* τόπους κ. τ. λ. ἐπιφυλάξαντες εἰς ἑαυτοὺς τὸ διὰ τοῦ *σπαὴ δικαίωμα τοῦ δεκάτου*· τοὺς ἰσχυρισμοὺς των τούτους στηρίζουσιν εἰς αὐτὸν *τὸν κανονεμὲ* καὶ πολλὰς *ἀποφάσεις τῶν τουρκικῶν δικαστηρίων* (Μεχκεμέδων) κ. τ. λ. Ἐν τῇ βουλῇ πολλάκις περὶ τούτου σφοδραὶ συζητήσεις ἠγέρθησαν καὶ ἠκούσθησαν, ὅτι τὰ δικαιώματά των ἐκεῖνα, ἅτινα καὶ αὐτὸς ὁ Ὀθωμανικὸς ζυγὸς ἐσεβάσθη, ἡ κυβέρνησίς μας κατεπάτησε διὰ τῆς λόγχης καὶ τῆς αὐθαιρεσίας, καὶ ἤδη δίκαιος καὶ αὐτογνωμόνως διαθέτει αὕτη, ὄχι τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ δημοσίου, ἤτοι τὸν χόρτον τῶν τσιφλικίων καὶ τὸν ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν φυόμενον,

ἀλλ' αὐτὴν τὴν ἰδιοκτησίαν των, τὸν ἐν ταῖς περιφερείαις δηλονότι τῶν *κεφαλοχωρίων* ἰδιόκτητον χόρτον των, ὡς καὶ τὸν φυόμενον ἐπὶ τῶν ἰδιοκτήτων ἀγρῶν των· ὅτι διὰ τούτου οὐδεμία προσγίνεται εἰς τὸ δημόσιον ὠφέλεια, ἀντιστοιχοῦσα μετὰ δεινὰ, τὰ ὁποῖα ὑποφέρουσιν οὗτοι, διωκωμένων παρὰ τῶν κερδοσκόπων ἀρχῶν τῶν ποιμνίων των, ἐκτὸς τῆς προγονικῆς των ἰδιοκτησίας καὶ τοποθετουμένων αὐτόθι, διὰ μεσιτειῶν, δωροδοκιῶν, προσπαθειῶν παντοίων καὶ τὰ παραπλήσια, ἀνθρώπων μηδὲν δικαίωμα ἐχόντων, ἢ καὶ μάλιστα ἐκείνων, οἵτινες τὸν ἱερὸν ἀγῶνά μας κατεπολέμησαν μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν.

Δυσβάστακτον, Κύριοι, καὶ ἀδικαιολόγητον θεωροῦσα τὸ τοιοῦτον ἀδίκημα, ἔτι μᾶλλον ἐνισχύεται ἡ ἐπιτροπή σας εἰς τὸν συλλογισμόν της αὐτὸν, διότι δὲν βλέπει τὴν παραγομένην ὡς ἐκ τούτων ὠφέλειαν εἰς τὸ δημόσιον. Τόσον οἱ τῶν *Κεφαλοχωρίων* κάτοικοι, οἵτινες ἀπαιτοῦσιν ὡς ἰδιοκτησίαν των τὸν χόρτον τῆς κοινότητός των, ὅσον καὶ οἱ ἐθνικὰ χωρία ἢ τσιφλίκια κατοικοῦντες ἔχουσι κατὰ πάντα λόγον δίκαιον ν' ἀπαιτῶσι προτίμησιν δι' ἑαυτοὺς ἐντὸς τοῦ μέρους, ὅπερ θεωροῦσιν ἰδικόν των, ἢ ἐκείνου ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔζησαν οἱ προπάτορές των καὶ αὐτοί. Διέταξεν ἄλλοτε ἡ κυβέρνησις τὴν ὑπὲρ αὐτῶν προτίμησιν ἐντὸς τῶν βοσκησίμων τόπων τῶν κοινοτήτων των, ἀλλὰ τοῦτο οὐδόλως αἱ ἀρχαὶ ἐτήρησαν καὶ κοινότητας ὁλοκλήρους ἐξεσφενδόνησαν ἀλλαχοῦ μακρὰν τῆς περιφερείας των, καὶ τοῖς ἐστέρησαν πάντῃ τὸ τῆς διανομῆς δικαίωμα, τοποθετήσασαι εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ προαύλιά των κτηνοτρόφους μέν τινας ἄλλων μερῶν καὶ ἄλλους ξένους τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, ἐπενεγκοῦσαι οὕτω τὴν καταστροφὴν πολλῶν δυστυχῶν οἰκογενειῶν, αἵτινες κατά τε τὸν χειμῶνα καὶ τὸ θέρος διαμένουσαι εἰς τὸ χωρίον των ἀνάγκην ἔχουσιν εὐρυχώρου μέρους πρὸς νομὴν τῶν λιανῶν καὶ χονδρῶν ζώων των.

Δυσκολευθεῖσα ἡ ἐπιτροπή σας νὰ λύσῃ σήμερον τὸ ζήτημα, ἂν πρέπῃ νὰ μείνωσι πάντῃ ἐλεύθεροι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν κοινοτήτων τῶν Κεφαλοχωρίων, ὡς καὶ τῶν ἰδιοκτήτων γαιῶν ἰδιοκτήτων οἱ ἐν αὐταῖς βοσκήσιμοι τόποι, ἢ ἂν οἱ δῆμοι πρέπῃ διὰ τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων τόπων νὰ προικοδοτηθῶσιν, ὅπερ ἐστὶν ἔργον ἄλλων ἰδιαιτέρων κανονιζόντων νόμων, καὶ τῶν ὁποίων τὴν εἰσαγωγὴν ἐν τῇ Βουλῇ συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπή σας, ἐπιλαμβάνεται τοῦ ἄλλου λίαν ἐπίσης σπουδαίου ζητήματος τῆς ἀπροφασίστου προτιμήσεως εἰς κατάλληλον καὶ ἀναγκαῖον μέρος βοσκησίμων τόπων ὅλων τῶν ζώων λιανῶν καὶ χονδρῶν τῶν μελῶν

τῆς κοινότητος ἀνεξαιρέτως· ἐπειδὴ δὲ τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῶν παραθερίζουσι καὶ παραχειμάζουσιν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς διαμονῆς των κοινότητα, εὐρυχώρως πρέπει νὰ παραχωρηθῇ αὐτοῖς τὸ πρὸς νομὴν ἀναγκαῖον μέρος, ἵνα καὶ μέρος χόρτου προφυλάξωσι διὰ τὴν ὁριμείαν τοῦ ἔτους ὥραν. ἐκτὸς δὲ τούτου δικαιοῦνται εἰς τοῦτο καὶ διότι, καλλιεργουμένων τῶν ἐν τῇ κοινότητι γαιῶν, ἐλαττοῦται ἀναλόγως καὶ ὁ πρὸς νομὴν χόρτος. Συμφώνως οὖν μὲ τὰ προεκτεθέντα ἡ ἐπιτροπή σας συνέταξε τὸ ἑπόμενον ἄρθρον, ὅπερ κατέσχε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρ. 57, ἔχον οὕτω·

Ἄρθρ. 57. « Προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς προικοδοτήσεως τῶν δήμων, θέλει προσδιορισθῇ δι' ἑκάστην κοινότητα ἀνάλογος ἔκτασις ἐθνικῶν ἀνεπιδέκτων καλλιέργειας γαιῶν, ὅπου τοιαῦτα ὑπάρχουν, διὰ τὴν νομὴν τῶν αἰγοπροβάτων καὶ λοιπῶν ζώων τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἡ ὁροθέτησις θέλει γενῇ, ἐπὶ τῇ ὡς ἔγγιστα ὑπολογιζομένῃ ἀναλογίᾳ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων καὶ ἑνὸς πεμπτου περιπλέον κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 22, 24, καὶ 25 τοῦ παρόντος νόμου· ὁ προσδιορισμὸς οὗτος ὅμως δὲν ἐμποδίζει τοὺς θέλοντας νὰ ζητήσωσι τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 προικοδότησίν των καὶ ἐντὸς αὐτῶν τῶν γαιῶν, ἂν τυχὸν εὑρεθῶσι τοιοῦτοι. »

Τὰ ἄρθρα 42 καὶ 43 τοῦ νομοσχεδίου μετετέθησαν τροπαλογκθέντος τοῦ § 6. τοῦ τελευταίου ἄρθρου οὕτως « οἱ μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ περὶ προικοδοτήσεως νόμοι καταργοῦνται » καὶ ἔλαβον τὴν σειρὰν τῶν ἄρθρων 58 καὶ 59.

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή σας περαιώσασα τὰς ἐργασίας της ἐπὶ τοῦ σημαντικοῦ ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ τούτου ἀντικειμένου, τοῦ ἀφορῶντος τὴν Ἑλλάδα ἅπασαν, δὲν συμβάλλεται νὰ εἴπῃ ὅτι, κοινῇ ὑμῶν θελήσει, ἀνεδέχθη ἀνώτερον τῶν μικρῶν γνώσεων καὶ δυνάμεών της ἔργον. Συνιστᾷ τὴν σπουδαιότητα τοῦ πράγματος εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, πεισθεῖσα ἀφ' ἑτέρου, ὅτι εὐμενῶς θέλουσιν ἀποδεχθῇ τὸ ἔργον της, καὶ συγκαταβατικῶς θέλουσιν ἐξελέγξει αὐτό. Τοῦ βουλευτικοῦ νομοσχεδίου, ἄλλα μὲν ἄρθρα ἀφῆκεν, ὡς ἦσαν, ἄλλα δὲ μετέθηκεν, ἄλλα ἐτροπολόγησεν δι' ἰδίων της διατάξεων ἢ διά τινων τοῦ ὑπουργικοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἄλλα περενέβαλε νέα, κατὰ τὴν ὁποίαν διά τινα ἀντικείμενα παρεδέχθη ἀρχήν. Οὕτως οὖν τὸ ἀρχικὸν νομοσχέδιον συνημμολογημένον ὑποβάλλεται συνάμα μετὰ τῆς παρούσης ἐκθέσεως,

ψτις φέρει τὴν πλειοψηφίαν καὶ μειοψηφίαν αὐτῆς εἰς διάφορον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἰανουαρίου 1847.

Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς.

Α. Καλαμογδάρτης — Π. Βάρδογλης
Ι. Π. Ταταράκης. — Γ. Ῥεβελιώτης.

Ὁ εἰσηγητὴς Δ. Α. ΖΩΤΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦ. Α'.

Περὶ τῶν ἐχόντων δικαίωμα προικοδοτήσεως.

Ἄρθρ. 1.

Δικαίωμα προικοδοτήσεως ἔχουν ὅλαι αἱ ἔχοντες καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας κατὰ τὸν ἀπὸ 15/27 Μαΐου 1835 νόμον, καὶ ὄντες συγχρόνως ἀρχηγοὶ οἰκογενειῶν, ὡς τοιούτων θεωρουμένων καὶ τῶν μὴ ὑποκειμένων εἰς τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν τέκνων, τῶν χηρῶν, εἴτε ἔχουν τέκνα εἴτε εἶναι ἄτεκνοι, καὶ τῶν ἀνηλίκων ὀρφανῶν. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίστασιν ὅλα τὰ ἑνὸς πατρὸς ὀρφανὰ τέκνα παριστάνουν ἓν πρόσωπον· ἡ δὲ παραλαβὴ καὶ χρῆσις τῆς προικοδοτήσεως γίνεται ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν, κατὰ τοὺς περὶ ἐπιτρόπων καὶ κηδεμόνων ἰσχύοντας νόμους.

Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ ὅλοι οἱ στρατιῶται καὶ ναῦται, οἵτινες μετέχουσι τῶν ὠφελημάτων τῶν περὶ προικοδοτήσεως στρατιωτῶν.

Ἄρθρ. 2. Οὐδεὶς δύναται ν' ἀπαιτήσῃ καὶ λάβῃ προικοδότησιν, ἂν προηγουμένως δὲν δώσῃ τὸν ὅρκον τοῦ συντάγματος, κατὰ τὸν ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1845 νόμον.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ τῶν εἰς προικοδότησιν ὑπαγομένων κτημάτων.

Ἄρθρ. 3. Εἰς προικοδότησιν ὑπάγονται ὅλαι αἱ διαθέσιμοι οὖσαι ἐθνικαὶ γαῖαι, ἐκτὸς τῶν δασῶν, καὶ ὅλα τὰ τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα, τὰ ὑπὸ μίσθωσιν ὄντα,

θέλουν ἐπίσης χρησιμεύσει εἰς προικοδότησιν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς μισθώσεως.

Ἐξαιροῦνται ὅσα οἰκόπεδα ἢ γήπεδα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς δημόσια καταστήματα.

Ἄρθρ. 4. Ἐπίσης εἰς προικοδότησιν ὑπάγονται καὶ ὅλα τὰ διαθέσιμα κτήματα τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων, τὰ ὁποῖα μάλιστα κατὰ προτίμησιν θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διὰ τοὺς κατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἱκανὰ ἐθνικὰ κτήματα.

Ἐξαιρεῖται μόνον ἀνάλογον μέρος τῶν μοναστηριακῶν τούτων κτημάτων, τὸ ὁποῖον θέλει χρησιμεύσει εἰς διατήρησιν τῶν ἱερῶν ναῶν.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ τῶν ὠφελειῶν καὶ ὑποχρεώσεων τῶν εἰς προικοδότησιν παραχωρουμένων κτημάτων καὶ τοῦ ποσοῦ αὐτῆς.

Ἄρθρ. 5. Τὰ εἰς προικοδότησιν διδόμενα κτήματα θεωροῦνται πλήρης ἰδιοκτησία τῶν προικοδοτημένων, καὶ ἐλεύθερα πάσης ὑποθήκης καὶ παντὸς βάρους, ἐξαιρουμένων τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει εἰς αὐτὰ ὁ παρὼν νόμος· τὰς νομίμους ὑποθήκας, διὰ τὰς ὁποίας τυχὸν εἶναι τὰ κτήματα ταῦτα βεβαρυμένα, ἀναδέχεται ἡ Κυβέρνησις εἰς βάρος της.

Οἱ πολιτικοὶ νόμοι τοῦ κράτους διέπουν τὴν νομὴν, κυριότητα, ὡς καὶ τὴν κληρονομικὴν μεταβίβασιν τῶν τοιούτων ἰδιοκτησιῶν ἀπαραλλάκτως ὡς πάσης ἄλλης ἰδιοκτησίας· πᾶσα διένεξις μεταξὺ τοῦ προικοδοτουμένου καὶ τῆς Κυβερνήσεως διαλύεται διὰ τῶν ταπτικῶν δικαστηρίων, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους.

Ἄρθρ. 6. Ἕκαστος προικοδοτούμενος δύναται νὰ λάβῃ εἰς προικοδότησιν ἐθνικὴν γῆν ἢ ἄλλο ἐθνικὸν κτῆμα μέχρι τῆς ἀξίας τρισχιλίων δραχμῶν· ὑπέρβασις τῆς ἀξίας ταύτης δὲν συγχωρεῖται, εἰμὴ κατὰ τὰς ἑξῆς μόνον περιπτώσεις.

α') Ὅταν τὸ κτῆμα ἦναι ἀδιαίρετον φύσει.

β') Ὅταν ἡ ἀξία, καὶ τοι ἐντὸς τοῦ ὅρου τῶν δύο τριτημορίων τῆς πιστώσεως οὖσα κατὰ τὴν ἐκτίμησιν, ἤθελεν ὑπερβῇ τὸν ὅρον τοῦτον κατὰ τὸν συναγωνισμὸν τῆς δημοπρασίας.

Ἄρθρ. 7. Τὸ τίμημα τῆς προικοδοτήσεως θέλει πληρωθῇ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον κατὰ τριάκοντα καὶ ἓξ ἐνιαυσίους δόσεις ἀτόκους, ὅταν τὸ ποσὸν τῆς ἀξίας δὲν ὑπερβαίνῃ τὴν κάτωθι προσδιωρισμένην προικοδοτικὴν πίστωσιν· ὅταν ὅμως διὰ τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὁριζομένας μόνας περιπτώσεις ἡ ἀξία

τοῦ κτήματος ὑπερβαίνῃ τὴν προικοδοτικὴν πίστωσιν, τὸ περιπλέον τῆς πιστώσεως ταύτης θέλει πληρωθῆ ἀτόκως κατὰ δέκα ἐνιαυσίους δόσεις.

Ἄρθρ. 8. Ἀντὶ ἐγγείου φόρου, τὰ εἰς τοιοῦτου εἶδους φορολογίαν ὑπαγόμενα ἐκ τῶν εἰς προικοδότησιν παραχωρουμένων κτημάτων, θέλουσιν ἀποδίδει κατ' ἔτος εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον 2 0/0 ἐπὶ τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς· ἡ δὲ τοιαύτη φορολογία θέλει ἐπιβάλλεσθαι μεχρις ὅτου νομοθετηθῆ ἄλλο γενικὸν φορολογικὸν σύστημα, ὅτε καὶ τὰ κτήματα ταῦτα θέλουσιν ὑπαχθῆ εἰς τὰς περὶ ὅλων τῶν καθαρῶν ἰδιοκτησιῶν ἐκδοθησομένας διατάξεις.

Ἄρθρ. 9. Καὶ αἱ ἐνιαύσιαι δόσεις τοῦ τιμήματος τῶν προικοκτησιῶν, καὶ ἡ ἀντὶ ἐγγείου φόρου διαφορὰ τῶν 2 0/0 θέλουσι πληρώνεσθαι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον κατὰ πᾶσαν 1. Ὀκτωβρίου.

Ἡ πληρωμὴ τῶν δόσεων τοῦ τιμήματος τῶν προικοκτησιῶν ἄρχεται μεθ' ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐκδόσεως τῶν πωλητηρίων· ἐκείνων δὲ τοῦ ἐγγείου φόρου τῶν φυτειῶν, ἀμπέλων καὶ σταφιδαμπέλων, ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἔτους αὐτῶν.

ΚΕΦ. Δ'.

Περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν παραχωρεῖται ἡ προικοδότησις.

Ἄρθρ. 10. Ἡ προικοδότησις διὰ τοὺς κατοίκους ἑκάστης κοινότητος, εἰς τοιούτων ἐννοουμένων τῶν πόλεων, κωμοπόλεων καὶ χωρίων, καὶ ἐπὶ μόνων τῶν ἐν τῇ κατὰ τὰ παλαιὰ αὐτῆς ὁρίων περιφερείᾳ τῆς κοινότητος ταύτης εὑρισκομένων ἐθνικῶν καλλιεργησίμων γαιῶν, ἐνεργεῖται κατ' ἐκτίμησιν, μέχρι τοῦ ποσοῦ εἴκοσι, τριάκοντα, καὶ τεσσαράκοντα πέντε στρεμμάτων δι' ἕκαστον οἰκογενειάρχην, καθόσον αἱ γαῖαι ἦθελον εἶσθαι πρώτης, δευτέρας ἢ τρίτης ποιότητος· εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δὲν γίνεται δημοπρασία, εἰμὴ μόνον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀπαφυγῆς παραπόνων κατὰ τὴν διανομὴν τῶν τεμαχίων εἰς τὰ μέλη τῆς κοινότητος. Εἰς τοιαύτας δημοπρασίας, εἰς τὰς ὁποίας θέλει χρησιμεύσει ὡς ἐλάχιστος ὅρος ἡ ἀξία τῆς ἐκτιμήσεως, δὲν θέλουσιν εἶσθαι δεκτοὶ πλειστηριασταὶ ἄλλοι, ἐκτὸς τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς κοινότητος, τῶν ὁποίων ἕκαστον θέλει χαίρει τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἅμα κατακυρωθῆ ἐν τῶν τεμαχίων εἰς ὄνομα αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 11. Διὰ τὸ περιπλέον τῆς ἀξίας τῆς ὡς ἀνωτέρω παραχωρηθησομένης γῆς, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως, ἔχει ἕκαστος προικοδοτούμενος τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν συμπλήρωσιν τῆς προικοδοτήσεώς του διὰ δημοπρασίας,

κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ παρόντος νόμου· ἂν δὲ ἀπ' ἐναντίας ἡ ἀξία τῆς ἐκτιμήσεως τῶν τεμαχίων ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῆς πιστώσεως, ὁ ἀριθμὸς τῶν στρεμμάτων θέλει περιορίζεσθαι ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ποσοῦ.

Ἄρθρ. 12. Εἰς ἐκείνας τὰς κοινότητας, εἰς τὰς περιφερείας τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχουσιν ἐθνικαὶ γαῖαι ἀρκοῦσαι διὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω παραχώρησιν, αἱ ὑπάρχουσαι θέλουσι μοιρασθῆ εἰς μικρότερα ἀνάλογα τεμάχια.

Ἄρθρ. 13. Ἐκ τοῦ τιμήματος τῶν προικοδοτήσεων τούτων, εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον θέλουσιν εἰσέρχεσθαι μόνα τὰ ποσὰ τῶν ἐκτιμήσεων· τὰ δὲ περιπλέον μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν ποσῶν τῆς δημοπρασίας, εἰσπραττόμενα συγχρόνως παρὰ τῶν ταμιῶν τοῦ κράτους, θέλουσι μένει ὡς παρακαταθήκη διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς κοινὸν ὄφελος ἑκάστης κοινότητος, καθ' ὃν τρόπον ἰδιαίτερος νόμος θέλει προσδιορίσει.

Ἄρθρ. 14. Πρὸς ἀπόλαυσιν τοῦ εἰς τὰ μέλη ἑκάστης κοινότητος παραχωρουμένου ἐξαιρετικοῦ τούτου δικαιώματος, ἀπαιτεῖται σταθερὰ καὶ πραγματικὴ τριῶν τοὐλάχιστον ἐτῶν ἐντὸς τῆς κοινότητος ταύτης διαμονή· ὁποιαδήποτε πλαστὴ διαμονὴ δὲν δύναται νὰ παράξῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Ἄρθρ. 15. Ἡ προικοδότησις τῶν ἐν γένει ἐχόντων τὸ τῆς προικοδοτήσεως δικαίωμα, καὶ ἐπὶ κτήματος ὁποιουδήποτε εἰς προικοδότησιν ὑπαγομένου, ἐνεργεῖται διὰ δημοπρασίας πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ταμείου, ἐπὶ τῷ ἐλαχίστῳ ὅρῳ ἐκτιμήσεως γινομένης, καθ' ὃν τρόπον προσδιορίζει ὁ παρὼν νόμος, καὶ δεκτοῦ ὄντος εἰς συναγωνισμὸν ὁποιουδήποτε ἄλλου, τὸ δικαίωμα τῆς προικοδοτήσεως ἔχοντος.

ΚΕΦ. Ε.

Περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν πρέπει νὰ ζητῆται ἡ προικοδότησις.

Ἄρθρ. 16. Ἕκαστος, ἔχων δικαίωμα προικοδοτήσεως κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου καὶ θέλων νὰ λάβῃ τὴν προικοδότησίν του, ὀφείλει νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὴν ἀναφοράν του ἐπίσημον ἀποδεικτικόν, ὅτι ἔχει τὰ πρὸς τοῦτο προσόντα κατὰ τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος νόμου ὡρισμένα· εἰς τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο πρέπει ἐπίσης ν' ἀναφέρεται ἂν ἦναι μέλος κοινότητος θέλον καὶ δυνάμενον νὰ λάβῃ τὴν προικοδότησιν αὐτοῦ ἀπὸ τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κοινότητος αὐτοῦ ἐθνικὰς γαίας κατὰ τὸ ἄρθρον 10.

Τὰ ἀποδεικτικὰ ταῦτα ἐκδίδονται παρὰ τῶν ἁρμοδίων δημάρχων.

Ἄρθρ. 17. Πᾶς δήμαρχος ὀφείλει, ἅμα γενῇ πρὸς αὐτὸν ἔγγραφος αἴτησις, νὰ ἐκδώσῃ πρὸς τὸν αἰτοῦντα τὰ ζητούμενα ἀποδεικτικά· ἐὰν δὲ παραλόγως ἢ ἀδίκως ἀρνηθῇ, ἢ ἀναβάλῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ τοιούτου καθήκοντος, δύναται νὰ καταδιωχθῇ καὶ τιμωρηθῇ, κατ' ἔγκλησιν τοῦ αἰτοῦντος, καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς, ἕνεκα ἀρνήσεως ὑπηρεσίας, κατὰ τὸ ἄρθρ. 480 τοῦ ποινικοῦ νόμου, καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ συγχρόνως εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ζημιῶν καὶ ἐξόδων.

Ἐπίσης πᾶς δήμαρχος, ἐκδίδων ἐν γνώσει ψευδῆ τοιαῦτα ἀποδεικτικά, θέλει καταδιώκεσθαι κατὰ τὸ ἄρθρ. 251 τοῦ ποιν. νόμου.

Ὅλαι αἱ διοικητικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ ἀρχαί, ἅμα λάβωσι τοιαῦτα ψευδῆ ἀποδεικτικά, ὑποχρεοῦνται ἀμέσως νὰ τὰ κατάσχωσι, συντάττουσαι ἔκθεσιν, καὶ νὰ παραπέμψωσι τὰ ἔγγραφα εἰς τὸν εἰσαγγελέα, δίδουσαι συγχρόνως πρὸς αὐτὸν ὅλας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας πρὸς βεβαίωσιν τῆς πράξεως. Οἱ παραβλέψαντες ἢ ἀμελήσαντες καταδιώκονται ὡς συνεργοὶ τῶν ψευδῆ ἀποδεικτικὰ ἐκδωσάντων δημάρχων.

Ἄρθρ. 18. Ὁ δήμαρχος λαμβάνων τὴν ἔγγραφον αἴτησιν περὶ ἐκδόσεως τῶν ἀναγκαίων ἀποδεικτικῶν, καὶ ὁ ἔφορος λαμβάνων τὴν περὶ προικοδοτήσεως ἀναφοράν, ὀφείλουν νὰ χορηγήσωσι πρὸς τὸν ἀναφερόμενον ἀπόδειξιν περὶ τῆς παραλαβῆς τῆς αἰτήσεως καὶ τῆς ἀναφορᾶς μετὰ τῶν ἐπισυνημμένων.

Ἄρθρ. 20. Αἱ ἀναφοραὶ τῶν αἰτούντων τὴν προικοδότησιν αὐτῶν ὡς μελῶν κοινοτήτων, τοὐτέστι μὲ τὰς ὠφελείας τοῦ 10 ἄρθρου, πρέπει νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου· παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης, τὸ δικαίωμα τοῦτο παραγράφεται καὶ μένει μόνον τὸ γενικὸν τῆς προικοδοτήσεως δικαίωμα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15.

ΚΕΦ. ΣΤ'.

Περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐνεργεῖται ἡ προικοδότησις εἰς τὰ μέλη τῶν κοινοτήτων.

Ἄρθρ. 21. Ἀμέσως, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ ὁριζομένης διμήνου προθεσμίας, ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ τὰ τῆς ὁροθετήσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν προσδιωρισμένων διὰ τὴν προικοδότησιν τῶν μελῶν ἑκάστης κοινότητος γαιῶν.

Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος, ὅστις παραμελήσῃ ἑκουσίως τὴν ἐνέργειαν ταύτην, ὑπόκειται εἰς πρόστιμον δραχ. 250 ἐπιβαλλόμενον παρὰ τοῦ ἁρμοδίου πλημμελειοδικείου, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἀδικουμένου ἕνεκα τῆς ἀναβολῆς, εἴτε εἶναι οὗτος μέλος τῆς κοινότητος, εἴτε εἶναι ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 ζητούντων προικοδότησιν, καὶ μὴ δυναμένων νὰ τὴν λάβωσι, πρὶν ἢ προσδιορισθῶσιν αἱ διὰ τὰς εἰς τὰς κοινότητας παραχωρηθησόμεναι γαῖαι, καθὼς ὑπόκειται προσέτι καὶ εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς ὁποίας ὁ αἰτῶν ἤθελεν ἀποδείξει ζημίας.

Διὰ τὴν εἰς τοιαύτην δίκην εἰσαγωγὴν δὲν ἀπαιτεῖται προηγουμένως ἄδεια τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 22. Ἡ κατὰ κοινότητα κατάταξις, ὁροθέτησις καὶ ἐκτίμησις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 10 προσδιορισθησομένων διὰ τὰ μέλη ἑκάστης κοινότητος γαιῶν, γίνεται παρὰ τριῶν ἐνόρκων ἐκτιμητῶν, διοριζομένων παρὰ τοῦ ὑπάρχου, τοῦ ἐφόρου καὶ δημάρχου, ἰδίως δι' ἑκάστην κοινότητα, καὶ παρὰ τοῦ Γεωμέτρου.

Ἄρθρ. 23. Αἱ διὰ τὰ μέλη τῆς κοινότητος μέλλουσαι νὰ χρησιμεύσωσι γαῖαι προσδιορίζονται εἰς ἓν συνεχὲς μέρος, ὅπου τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν αὐτῆς ἤθελον ζητήσει.

Ἄρθρ. 24. Κατὰ τῶν πράξεων τῶν ἐκτιμητῶν δύνανται καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος καὶ τὸ ὅλον, ἢ μέρος τῶν μελῶν τῆς κοινότητος, νὰ παρουσιάσωσιν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, ἐνστάσεις εἰς τὸν Νομάρχην, ὅστις, συναμα μετὰ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν, διορίζει τρεῖς ἄλλους ἐκτιμητὰς διὰ νὰ ἐνεργήσωσι νέαν ἐκτίμησιν.

Ἄρθρ. 25. Τὰ πρακτικὰ τῶν ἐκτιμήσεων πέμπονται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει αὐτά, ἢ ἐντὸς 10 ἡμερῶν, ἐνισταμένων τῶν προικοδοτημένων, ἂν ὑπάρχωσιν ἰσχυροὶ λόγοι, διατάττει νέαν ἐκτίμησιν, ἥτις θέλει εἶσθαι ὁριστική.

Ἄρθρ. 26. Ἂν αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 24 ἐνστάσεις ἀφορῶσι τὴν ποιότητα τῶν γαιῶν, καὶ ἑπομένως τὸ πλειότερον ἢ ὀλιγώτερον τῶν στρεμμάτων, ὁροθετεῖται προσωρινῶς ἡ μεγαλητέρα ἔκτασις, ὥστε νὰ μὴν ἐμποδίζηται ἡ ἐνέργεια τῶν λοιπῶν προικοδοτήσεων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ παρόντος νόμου.

ΚΕΦ. Ζ'.

Περὶ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν εἰς τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας προικοδότησιν.

Ἄρθρ. 27. Ἡ ἐνέργεια τῆς προικοδοτήσεως ταύτης ἄρχεται ἀμέσως μετὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν γαιῶν, ὅσαι μέλλουσι νὰ

χρησιμεύσωσι διὰ τὰ μέλη τῆς κοινότητος, ἂν ἡ αἴτησις ἀφορᾷ ψαλίς κειμένας εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς κοινότητος αὐτῆς· ἄλλως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἀφ' οὗ ἡ ἀναφορὰ τοῦ αἰτοῦντος (ἥτις πρέπει νὰ σημειόνῃ ὅσον ἔνεστιν ἀκριβῶς τὰ ὅρια καὶ τὴν θέσιν τοῦ εἰς προικοδότησιν αἰτουμένου κτήματος) δοθῇ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον.

Ἄρθρ. 28. Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ἀποστέλλει τὴν ἀναφορὰν τότε εἰς τὸν γεωμέτρην καὶ τὸν προσκαλεῖ νὰ μεταβῇ μετὰ τῶν ἐκτιμητῶν ἐπιτοπίως, πρὸς καταμέτρησιν καὶ ἐκτίμησιν τοῦ κτήματος.

Τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως ταύτης συντάττεται τακτικὸν πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ γεωμέτρου καὶ τῶν ἐκτιμητῶν, ἀποστέλλεται εἰς τὸν ἔφορον, ἐπιστρεφομένης καὶ τῆς ἀναφορᾶς.

Ἄρθρ. 29. Ὁ γεωμέτρης ὀφείλει ἐπὶ φθαρτῶν κτημάτων, ὄχι μόνον νὰ καταμετρᾷ τὸ ἐμβαδὸν αὐτῶν καὶ νὰ σημειόνῃ τὰ ὅρια, τὸν δῆμον καὶ τὴν θέσιν, ὅπου κεῖνται αὐτὰ, ἀλλὰ προσέτι καὶ νὰ περιγράφῃ ἀκριβῶς ὅλας τὰς ἰδιότητάς των· ἐὰν μὲν πρόκειται περὶ οἰκοδομῶν, ἀπαιτεῖται ἰδίως νὰ γίνηται μνεία τοῦ μήκους καὶ πλάτους τῶν τοίχων, τῶν δωματίων καὶ ἄλλων οἱωνδήποτε μερῶν, ὀρεάτων, κρηνῶν, καὶ ἄλλων τοιούτων πλεονεκτημάτων· ἐὰν δὲ περὶ κήπων, περιβολίων καὶ ἄλλων κτημάτων, ἐχόντων δένδρα μεγάλα, οἷον ἐλαίας, συκέας, μωρέας, καὶ τὰ παρόμοια, πρέπει νὰ σημειόνηται ὁ ἀριθμὸς τῶν δένδρων, καὶ προσέτι, ἂν τὸ κτῆμα εἶναι ποτιστικὸν ἢ μὴ, καὶ κατὰ πόσον· περιπλέον πρέπει νὰ γίνηται μνεία πάσης ἰδιωτικῆς δουλείας, ἥτις ἤθελεν ὑπάρχει ἀναγνωρισμένη ἐπ' αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Η.

Περὶ τῶν κατὰ τὰς δημοπρασίας διατυπώσεων.

Ἄρθρ. 30. Ἅμα ὁ ἔφορος λάβῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως καὶ τὴν ἀναφορὰν, ὀφείλει νὰ διακηρύξῃ τὴν διὰ δημοπρασίας ἐκποίησιν τῶν ζητηθεισῶν γαιῶν· εἰς τὴν διακήρυξιν πρέπει νὰ σημειόνωνται αὗται κατὰ τὸ πρωτόκολλον τοῦ γεωμέτρου· περιπλέον δὲ θέλει γίνεσθαι ῥητὴ μνεία εἰς αὐτὴν καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκτιμήσεως.

Πρώτη ἡμέρα τῆς δημοπρασίας θέλει προσδιορίζεσθαι ἡ τριακοστὴ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς διακηρύξεως. Ἡ διακήρυξις αὕτη τοιχοκολλᾶται, ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐφόρου καὶ τῶν ἀρμοδίων δημάρχων, εἰς τὸ δημοσιώτερον μέρος τῆς πρωτευούσης τοῦ δήμου, ὅπου κεῖται τὸ κτῆμα, καὶ τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας.

Οἱ ἀρμόδιοι δήμαρχοι ὀφείλουσι παραχρῆμα νὰ ἐνεργήσωσι τὴν τοιχοκόλλησιν, καὶ νὰ ἀπαντήσωσιν εἰς τὸν ἔφορον ὅτι ἐνήργησαν αὐτήν.

Ἄρθρ. 31. Ὁ ἔφορος ὀφείλει ν' ἀρνηθῇ τὴν δημοπρασίαν ὅλων ἐκείνων τῶν γαιῶν, ἢ κτημάτων, ἅτινα κατέχονται ἀπὸ ἰδιώτας πρὸ ἐτῶν, λόγῳ ἰδιοκτησίας.

Ἄρθρ. 32. Ἡ δημοπρασία θέλει γίνεσθαι διὰ δημοσίου κήρυκος εἰς τὸ δημοσιώτερον μέρος τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ ἐφόρου· θέλει δὲ διαρκεῖ ἐπὶ τρεῖς συναπτὰς ἡμέρας, ἀπὸ τῆς ἐννάτης ὥρας πρὸ μεσημβρίας, μέχρι τῆς μεσημβρίας.

Ἄρθρ. 33. Οἱ πλειοδοτοῦντες προσφέρουν γεγονυῖα τῇ φωνῇ· αἱ προσφοραὶ σημειοῦνται εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς δημοπρασίας, ὁμοῦ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πλειοδότου, καὶ κατὰ σειρὰν ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης, ἅμα γίνωνται· ἐὰν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τριημέρου δημοπρασίας δὲν παρουσιασθῇ κανεὶς πλειοδότης, αἱ γαῖαι κατακυροῦνται ἀμετακλήτως εἰς τὸν αἰτήσαντα τὴν προικοδότησιν.

Ἄρθρ. 34. Ἐὰν ὁ αἰτήσας τὴν προικοδότησιν δὲν παραδέχηται τὴν ἐκτίμησιν, ὀφείλει νὰ φανερώσῃ τοῦτο ἐπὶ τῆς δημοπρασίας καὶ τότε ἀπαλλάττεται πάσης ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρ. 35. Τὸ πρωτόκολλον τῆς δημοπρασίας θέλει ἕπεσθαι τοῦ πρωτοκόλλου τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως ἐν τῷ ἰδίῳ φύλλῳ, κατὰ τὸ δοθησόμενον περὶ τούτου κατάλληλον σχέδιον ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν· θέλει δὲ ὑπογράφεσθαι κατὰ πᾶσαν ἡμέραν ἀμέσως μετὰ τὸ τέλος τῆς δημοπρασίας ὑπὸ τῶν ἐπιτροπισμένων τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν· μετὰ δὲ τὴν κατακύρωσιν θέλει προσέτι ὑπογράφεσθαι καὶ ὑπὸ τοῦ τελευταίου πλειοδότου, ἢ τοῦ ζητήσαντος τὴν προικοδότησιν καὶ δύο μαρτύρων· ἂν ὁ προικοδοτούμενος δὲν ἠξεύρῃ νὰ γράψῃ, γίνεται μνεία τούτου εἰς τὸ πρωτόκολλον.

Ἄρθρ. 36. Ἐὰν ὁ τελευταῖος πλειοδότης ἦναι ἄλλος παρὰ τὸν αἰτήσαντα τὴν προικοδότησιν, ὀφείλει ν' ἐπιδείξῃ εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς δημοπρασίας ὑπαλλήλους καὶ νὰ καταθέσῃ μετὰ τὴν κύρωσιν εἰς τὸν φάκελλον τῆς δημοπρασίας τ' ἀποδεικτικά του, δι' ὧν βεβαιοῦται ὅτι ἔχει τὰ προσόντα τοῦ προικοδοτουμένου, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος νόμου ὡρισμένα.

Ἄρθρ. 37. Ἡ περὶ προικοδοτήσεως ἀναφορὰ καὶ ἅπασαι τῆς

δημοπρασίας μέχρι τῆς κατακυρώσεως, καθὼς προσέτι καὶ ὁ ὑπερθεματισμὸς εἰς δημοπρατουμένας κατ' αἴτησιν ἄλλου γαίας, δύναται νὰ γείνῃ δυνάμει δημοσίου πληρεξουσίου ἐγγράφου, ἢ ἐπιστολῆς ὁλογράφου· εἰς παρομοίαν δὲ περίπτωσιν τὸ πληρεξούσιον, ἢ ἡ ἐπιστολὴ πρέπει νὰ παρουσιάζηται διὰ τῆς περὶ προικοδοτήσεως ἀναφορᾶς, ἢ νὰ κατατίθηται μὲ τὴν κατακύρωσιν εἰς τὸν φάκελλον τῆς δημοπρασίας· θέλει δὲ γίνεσθαι μνεία ὅλων τούτων ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ αὐτῆς.

Ἄρθρ. 38. Ἡ κατακύρωσις γίνεται διὰ σκηπάνεως ὑπὸ τοῦ ἐφόρου, κηρύττοντος τοῦ κήρυκος τὴν τιμὴν τῆς κατακυρώσεως.

Ἄρθρ. 39. Μετὰ παρέλευσιν τὸ πολὺ πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως, ὁ ἔφορος ὀφείλει νὰ διευθύνῃ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν τὸν φάκελλον τῆς δημοπρασίας, ὅστις ἰδίως πρέπει νὰ περιέχῃ τὴν ἀναφορὰν τοῦ αἰτήσαντος τὴν προικοδότησιν μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἐπισυνημμένων ἀποδεικτικῶν, τὸ πρωτόκολλον τῆς τε καταμετρήσεως καὶ δημοπρασίας, ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον τῆς διακηρύξεως τοῦ ἐφόρου, καὶ τὰς ἀπαντήσεις τῶν ἁρμοδίων δημάρχων περὶ τῆς τοιχοκολλήσεως αὐτῆς. Τὸ ὑπουργεῖον θέλει πέμπει ἀμέσως τὸν φάκελλον τοῦτον πρὸς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον.

Ἄρθρ. 40. Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς κοινότητος γινόμεναι δημοπρασίαι ἐνεργοῦνται κατὰ τὰς αὐτὰς διατυπώσεις καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν.

ΚΕΦ. Θ'.

Περὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν τίτλων τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῶν κατ' αὐτὴν ὑποχρεώσεων τῶν προικοδοτουμένων.

Ἄρθρ. 41. Τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον ἐξετάζει, ἂν ὁ προικοδοτηθεὶς φέρῃ τὰ ἀπαιτούμενα ἀποδεικτικὰ περὶ τῶν προσόντων τοῦ ἔχοντος δικαίωμα προικοδοτήσεως, ἐὰν ἐτηρήθησαν οἱ νόμιμοι τύποι κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς δημοπρασίας μέχρι τῆς κατακυρώσεως, ἐὰν αἱ δημοπρατηθεῖσαι γαῖαι δὲν ὑπάγωνται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ παρόντος νόμου· ἐντὸς δέκα τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ φακέλλου τῆς δημοπρασίας, ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ αὐτῆς· ἐπικυρωθείσης ταύτης, τὸ ὑπουργεῖον πέμπει ἀμέσως τὸ παραχωρητήριον πρὸς τὸν ἁρμόδιον ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ τὸ ἐγχειρίσῃ, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, πρὸς τὸν προικοδοτηθέντα, ὅστις, δυνάμει τοῦ τίτλου τούτου, λαμβάνει ἀμέσως τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα τῶν ἀγοραθεισῶν γαιῶν, ἐγκαθιστάμενος εἰς αὐτὰς παρὰ τοῦ Γεωμέτρου.

Ἄρθρ. 42. Πρωτοῦ ὁ προικοδοτηθεὶς λάβῃ τὸ παραχωρητήριον, ὀφείλει νὰ ὑπογράψῃ τὰς πρὸς τὸ δημόσιον ὁμολογίας ἄνευ ἐγγυητοῦ διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 6. τοῦ παρόντος νόμου ὁρισθέντα.

Ἄρθρ. 43. Πᾶσα προικοδότησις, ἅμα ἐκδοθῇ τὸ παραχωρητήριον, ἐγγράφεται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐφόρου εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν τοῦ δήμου, ἔνθα κεῖται τὸ κτῆμα, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἀγορᾶς· θέλει δὲ μένει ἡ ὑποθήκη ἐγγεγραμμένη μέχρι τελείας ἐξοφλήσεως· ἀλλ' ὀφείλει ὁ ὑποθηκοφύλαξ νὰ σημειώνῃ τὰ πληρωνόμενα κατὰ καιρὸν ποσὰ εἰς τὸ περιθώριον τοῦ φύλλου, εἰς ὃ εἶναι ἐγγεγραμμένη ἡ ὑποθήκη, ἅμα γίνῃ εἰς αὐτὸν αἴτησις εἴτε προφορικὴ εἴτε ἔγγραφος καὶ προσαχθῶσι τὰ γραμμάτια τῆς πληρωμῆς, τῶν ὁποίων γίνεται μνεία ἐν τῷ περιθωρίῳ καὶ ἐπιστρέφονται πρὸς τὸν αἰτήσαντα τὴν σημείωσιν.

Ἄρθρ. 44. Ἐντὸς τὸ πολὺ εἴκοσιν ἡμερῶν, ἀφ' ἧς παραχωρηθῇ πρὸς τὸν προικοδοτούμενον τὸ παραχωρητήριον, ὀφείλει οὗτος νὰ τὸ παρουσιάσῃ εἰς τὸν εἰρηνοδίκην τῆς περιφερείας, ὅπου κεῖται τὸ κτῆμα· οὗτος δὲ ὀφείλει νὰ σημειώνῃ τὸ εἰς προικοδότησιν δοθὲν κτῆμα εἰς τὸ κτηματολόγιον, σύμφωνα μὲ τὸν περὶ κτηματολογίων νόμον τῆς 24 Νοεμβρίου 1835. Τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης θέλει φροντίσει, ἅμα ἐκδοθῇ ὁ παρὼν νόμος, νὰ δώσῃ τὰς αὐστηροτέρας παραγγελίας, καὶ τὰς ἀκριβεστέρας ὁδηγίας πρὸς τοὺς εἰρηνοδίκας τοῦ κράτους, ν' ἀνοίξωσι τ' ἀναγκαῖα κτηματολόγια, κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ εἰρημένου νόμου, ἐξακολουθοῦντες νὰ σημειόνωσι, κατ' αἴτησιν τῶν ἐχόντων συμφέρον, ὅλας τὰς μεταβολὰς, αἵτινες ἤθελον εἰς τὸ μέλλον ἐπέλθει ἐπὶ τῆς κυριότητος ἢ τῆς χρήσεως τῶν τοιούτων κτημάτων.

Διὰ πᾶσαν τελείαν ἐγγραφὴν λαμβάνει ὁ εἰρηνοδίκης δραχμὴν μίαν καὶ διὰ πᾶσαν σημείωσιν μεταβολῆς 50/00. Πᾶς τις δύναται ἀκωλύτως νὰ θεωρῇ τὰ κτηματολόγια ταῦτα, πληρώνων ἑκάστοτε πρὸς τὸν εἰρηνοδίκην λεπτὰ δέκα.

Ὁ προικοδοτούμενος, ὅστις ἤθελε παραμελήσει ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω ταχύσεως εἰκοσαημέρου προθεσμίας νὰ παρουσιάσῃ τὸ παραχωρητήριόν του εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ κτηματολογίου, καταδικάζεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου πλημμελειοδικείου, κατὰ μήνυσιν τοῦ ἁρμοδίου ἐφόρου, εἰς χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 100 καὶ ἐν περιπτώσει δευτέρας παραμελήσεως, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, εἰς πρόστιμον δραχ. 150· ἡ αὐτὴ ποινὴ ἐπιβάλλεται καὶ κατ' ἐκείνων, οἵτινες, ἀποκτῶντες, εἴτε τὴν

χρῆσιν, εἴτε τὴν κυριότητα τοιούτων κτημάτων, εἴτε ὁποιονδήποτε ἄλλο δικαίωμα ἐπ' αὐτῶν, δὲν φροντίζουν νὰ παρουσιάσωσι τοὺς τίτλους των εἰς τὸν ἁρμόδιον κτηματογράφον ἐντὸς εἰκοσαημέρου προθεσμίας, ἀφ' ἧς γενῇ ἡ μεταβολή.

Ἄρθρ. 45. Αἱ προικοκτησίαι ἐκεῖναι, αἵτινες δὲν πληρόνουν ἔγγειον φόρον, θέλουν φορολογεῖσθαι κατὰ τοὺς περὶ φορολογίας αὐτῶν νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 46. Πᾶς προικοδοτούμενος δύναται νὰ πληρώσῃ καὶ περισσοτέρας δόσεις τῆς ἀγορᾶς τοῦ κτήματος ὁσέποτε θέλῃ, καὶ δύναται ὡσαύτως νὰ ἐξοφλήσῃ διὰ μιᾶς τὸ ἀντίτιμον αὐτῆς· ὁ αὐτὸς κανὼν ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν δεκαετῶν πιστώσεων.

Ἄρθρ. 47. Ὅστις λάβῃ ἐπ' ὀνόματί του διπλῆν προικοδότησιν τοῦ ἀφαιρεῖται ἡ νεωτέρα, καὶ καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 400 καὶ εἰς ἀποζημίωσιν πρὸς τὸ δημόσιον.

Ἡ χρηματικὴ ποινὴ καὶ ἡ εἰς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσις ἐπιβάλλονται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν πλημμελειοδικῶν.

Ἄρθρ. 48. Ὁ θέλων νὰ λάβῃ ἢ νὰ συμπληρώσῃ τὴν προικοδότησίν του εἰς ἄλλον παρὰ τὸν οἰκεῖον δῆμον, ὀφείλει νὰ ἐφοδιασθῇ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ἐφόρου μὲ ἀπόδειξιν βεβαιοῦσαν κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίστασιν, ὅτι δὲν ἔλαβε προικοδότησιν, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ποῖον ποσὸν ἔλαβεν ἐντὸς τοῦ δήμου του.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ τῶν κατὰ τοὺς προϋπάρχοντας νόμους προικοδοτηθέντων καὶ τῶν ἐμφυτευτῶν δημοσίων γαιῶν καὶ τῶν οἰκοδομησάντων ἐπὶ ἐθνικῶν γηπέδων, ἢ ἐπισκευασάντων ἐθνικὰ κτίρια.

Ἄρθρ. 49. Οἱ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1835 καὶ 1836 νόμου λαβόντες προικοδότησιν, καθόσον ἀφορᾷ τὰς προθεσμίας τῶν πληρωμῶν, τὸ ποσὸν τοῦ φόρου καὶ τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς αὐτοῦ, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν εἰς τὸ μέλλον ἄτοκον πληρωμὴν τῶν δόσεων τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἀγορᾶς, θέλουσι συμμορφωθῇ μὲ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 7. 8. καὶ 9 ὁριζόμενα.

Ὁλοσχερῶς τὸ ποσὸν τῶν μέχρι τοῦδε ἐξοφληθεισῶν δόσεων, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ τόκου, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν τίμημα, διὰ δὲ τὸ ὑπόλοιπον θέλουσι δοθῇ νέαι ὁμολογίαι ἐξοφλητέαι εἰς τόσα ἔτη, ὅσα ἀπολείπονται ἀπὸ τῆς στιγμῆς τοῦ συμψηφισμοῦ αὐτοῦ, μέχρι τῆς λήξεως τῶν 36 ἐτῶν· τὰ δὲ ἐκ τοῦ ἐγγείου τῶν 2 τοῖς 0/0 ὀφειλόμενα τῶν παρελθόντων

ἐτῶν, θέλουσι συγκεφαλαιωθῇ καὶ πληρωθῇ εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἀπαιτητέας τὴν α. Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους. Αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 διαλαμβανόμεναι περὶ φυτειῶν ἐξαιρέσεις, ἰσχύουσι καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην.

Ἄρθρ. 50. Οἱ ἐμφυτευταὶ ἐθνικῶν γαιῶν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου, εἰ μὲν τὸ ποσὸν τούτων ὑπερβαίνῃ τὰ 15 στρέμματα, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 15/27 Ἰανουαρίου 1837 νόμου, παρατεινομένης μέχρι τοῦδε τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ· εἰδὲ τὸ ἐμφυτευθὲν μέρος εἶναι ἔλαττον τῶν 12 στρεμμάτων, καὶ οἱ ἐμφυτεύσαντες ἔχουσι τὸ τῆς προικοδοτήσεως δικαίωμα, λαμβάνουσι τὴν ἐμφυτευθεῖσαν γῆν εἰς προικοδότησιν, γινομένης τῆς ἐκτιμήσεως κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 22, 24 καὶ 25 ὡρισμένα.

Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται οἱ ἐπισκευάσαντες ἐθνικὰς οἰκίας, ἢ οἰκοδομήσαντες τοιαύτας ἐπὶ ἐθνικῶν γηπέδων.

Ἄρθρ. 51. Ὅσοι τῶν μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντων προτιμῶσι νὰ παραιτήσωσι τὰ ὁποῖα εἶχον λάβει εἰς προικοδότησιν, ἐθνικὰ κτήματα, δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο ὑπὸ τοὺς ἀκολούθους ὅρους.

1. Οἱ θέλοντες νὰ παραιτηθῶσιν ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως τὴν ἀπόφασίν των διὰ τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου των εἰς τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας των, ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

2. Οἱ μὴ λαβόντες κατοχὴν τῶν προικοκτησιῶν αὐτῶν ἀπαλλάττονται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ δημόσιον διὰ τῆς ἁπλῆς δηλώσεως τῆς παραιτήσεώς των, οἱ δὲ λαβόντες κατοχὴν ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι τὸν ἔγγειον φόρον τῶν 2 ο/ο ἐὰν δὲν τὸν ἐπλήρωσαν ἐμπροθέσμως, ἔτι δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας ἕτερα 4 0/0 ἀπὸ τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος δι' ἕκαστον ἔτος, καθ' ὃ ἐνέμετο τὸ κτῆμα.

Ἄρθρ. 52. Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ὀφειλομένου ποσοῦ θέλουσιν ἀφαιρεθῇ ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα εἴτε λόγῳ ἐγγείου φόρου 2 0/0 εἴτε ἀπέναντι τῶν δόσεων τοῦ τιμήματος, τὸ δὲ ὑπόλοιπον θέλει πληρωθῇ εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἐτησίας, ἐξασφαλιζόμενον, εἴτε δι' ὑποθήκης ἀκινήτων κτημάτων, εἴτε δι' ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως· κατὰ τῶν καθυστερούντων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 53. Ἐὰν ἡ πληρωμὴ ἐτησίας τινὸς δόσεως ἢ τοῦ ἐγ-

γείου φόρου, ἢ καὶ ἀμφοτέρων δὲν γείνῃ ἐμπροθέσμως, ὀφείλεται καὶ τόκος ὑπερημερίας 8 0/0 καὶ ἔτος, τὸ δὲ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατάσχῃ ἄνευ δικαστικῆς μεσολαβήσεως τοὺς καρποὺς τοῦ ἑπομένου ἔτους, διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τε καθυστερήματος καὶ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἀπαιτουμένου χρέους ἐκ τοῦ τιμήματος καὶ τοῦ ἐγγείου φόρου· ἐὰν δὲ ἡ ἀξία τῶν καρπῶν δὲν ἐπαρκῇ εἰς ὁλοσχερῆ πληρωμὴν τοῦ διὰ τὰ δύο ἔτη χρέους, ὁ προικοδοτηθεὶς ἀποβάλλεται τοῦ κτήματος ἄνευ δικαστικῆς μεσολαβήσεως, καὶ πωλεῖται τὸ κτῆμα ἐπὶ δημοπρασίας, πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ δημοσίου· ἐὰν δὲ τὸ τίμημα αὐτοῦ δὲν ἐπαρκῇ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην, γίνεται κατάσχεσις καὶ τῆς λοιπῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ χρεώστου, ἐξαιρουμένων ἐκείνων τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὸ ἄρθρ. 885 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Πρὶν γενῇ ὅμως ἡ ἐπὶ δημοπρασίᾳ ἐκποίησις, προτιμῶνται οἱ κατιόντες, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν οἱ ἀνιόντες, καὶ τελευταῖον οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαὶ τοῦ χρεώστου, πληρόνοντες τὰ καθυστερήσαντα· ἡ αἴτησις των δὲ πρέπει νὰ δοθῇ τὸ πολὺ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς μετὰ τὴν διακήρυξιν τῆς δημοπρασίας· παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης, χωρὶς νὰ δοθῇ ἡ αἴτησις, ἐνεργεῖται δημοπρασία.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

Περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων καὶ προσωρινῆς προικοδοτήσεως τῶν κοινοτήτων διὰ τῆς νομῆς ἀναλόγου χώρτου.

Ἄρθρ. 54. Ἡ προικοδότησις ἑκάστου τῶν δήμων τοῦ Κράτους καὶ ὁ τρόπος αὐτῆς θέλουν προσδιορισθῇ δι' ἰδιαιτέρου νόμου· ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ πρέπει νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς δήμους ὡς μέρος τῆς προικοδοτήσεώς των, ἀμέσως μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου, τ' ἀκόλουθα δι' ἕκαστον πολιν καὶ χωρίον.

α') Τόπος δι' οἰκοδομὴν ἐκκλησίας.

β') Τριάκοντα στρέμματα καλλιεργησίμου γῆς δι' ἕκαστον ἑρημέριον, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ φυτευθῶσιν ἀπὸ τοὺς κατοίκους πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκκλησίας.

γ') Τόπος διὰ πλατείαν.

δ') Τόπος διὰ Νεκροταφεῖον.

ε) Ἡ διὰ τὰς διαφόρους ὁδοὺς καὶ ὑδραγωγεῖα ἀπαιτουμένη γῆ.

ς') Τόπος δι' οἰκοδομὴν καὶ κῆπον τῶν ἀπαιτουμένων ἀλληλοδιδακτικῶν σχολείων εἰς ἕκαστον δῆμον·

ζ') Τριάκοντα στρέμματα γῆς καλλιεργησίμου δι' ἕκαστον

ἀλληλοδιδακτικὸν σχολεῖον, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ φυτευθῶσιν ἀπὸ τοὺς κατοίκους διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ διδασκάλου καὶ εἰς συντήρησιν τοῦ σχολείου.

Ἄρθρ. 55.

Ἡ κατὰ τὸν §. β'. τοῦ προηγουμένου ἄρθρου παραχωρηθησομένη εἰς ἑκάστην ἐκκλησίαν γῆ θέλει θεωρεῖσθαι ἰδιοκτησία αὐτῆς· ὡσαύτως, ἡ κατὰ τὸν §. ζ'. παραχωρηθησομένη εἰς ἕκαστον ἀλληλοδιδακτικὸν σχολεῖον θέλει θεωρεῖσθαι ἰδιοκτησία αὐτοῦ· αἱ γαῖαι αὗται παραχωροῦνται πρὸς τοὺς δήμους ἐπ' ἐκτιμήσει, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 22. 24 καὶ 25 τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενα.

Ἄρθρ. 56. Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα κτήματα θέλουν πληρόνει, καθὼς καὶ ὅλαι αἱ προικοκτησίαι, τὸν ἔγγειον φόρον τοῦ 2 0/0 κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 8 καὶ 9 ὡρισμένα.

Ἄρθρ. 57. Προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς προικοδοτήσεως τῶν δήμων, θέλει προσδιορισθῇ δι' ἑκάστην κοινότητα ἀνάλογος ἔκτασις ἐθνικῶν ἀνεπιδέκτων καλλιεργείας γαιῶν, ὅπου τοιαῦται ὑπάρχουν, διὰ τὴν νομὴν τῶν αἰγοπροβάτων καὶ λοιπῶν ζώων τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἡ ὁροθέτησις θέλει γενῇ ἐπὶ τῇ ὡς ἔγγιστα ὑπολογιζομένῃ ἀναλογίᾳ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων καὶ ἑνὸς πέμπτου περιπλέον, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 22. 24 καὶ 25 τοῦ παρόντος, νόμου· ὁ προσδιορισμὸς οὗτος ὅμως δὲν ἐμποδίζει τοὺς θέλοντας νὰ ζητήσωσι τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 προικοδότησιν των καὶ ἐντὸς αὐτῶν τῶν γαιῶν, ἂν τυχὸν εὑρεθῶσι τοιοῦτοι.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

Ἄρθρα ἀκροτελεύτια.

Ἄρθρ. 58. Ὅλα ἐν γένει τὰ διὰ τὴν προικοδότησιν ἔγγραφα καὶ ἀναφοραί, καθὼς καὶ αἱ ὁμολογίαι καὶ ἡ ἐξόρλησις αὐτῶν, δὲν ὑπάγονται εἰς τὸ δικαίωμα τῆς σημάνσεως· ἑπομένως θέλουν γίνεσθαι εἰς ἄσημον χάρτην, καὶ μόνον τὰ παραχωρητήρια θέλουν ἐκδίδεσθαι εἰς χαρτόσημον ἀξίας πέντε δραχμῶν.

Ἄρθρ. 59. Ὁ παρὼν νόμος θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ θέλει ἀναγνωσθῇ ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν κυριακὰς καθ' ὅλας τὰς ἐκκλησίας τοῦ Κράτους.

Οἱ μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύι περὶ προικοδοτήσεως νόμοι καταργοῦνται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἰανουαρίου 1847.

Ὁ Εἰσηγητὴς

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΖΩΤΟΣ.»

Ἐπρότεινέ τις, ἐπειδὴ θέλει τάχιστα τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου ἡ βορβοροφάγος μηχανὴ πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν λιμένων τοῦ Βασιλείου, νὰ συσταθῇ ὅπως μεταξὺ τῶν πρώτων καθαρισθησομένων λιμένων τοῦ βασιλείου καταταχθῇ καὶ ὁ τοῦ Μεσολογγίου ὑπὲρ τῶν ἐκεῖθεν προσορμιζομένων καὶ ὁρμωμένων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκαθάρισις αὕτη θέλει γίνει δαπάνῃ τοῦ δημοσίου, ὡς προαπεφάσισεν ἡ βουλή· ἐκ δὲ τοῦ ἔργου θέλουσιν ὠφεληθῇ καὶ οἱ σχετικοὶ δῆμοι, οἱ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Αἰτωλίας παρακείμενοι, διὰ τοῦτο νὰ συνταχθῇ ὁ προϋπολογισμός, λαμβανομένης καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν δήμων ἁπάντων τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε συμπληρωτικὴν πίστωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν τοῦ ἔτους 1847 ὑπὲρ τῆς βορβοροφάγου μηχανῆς· ἀνέγνω δὲ τὸ περὶ ταύτης νομοσχέδιον μετὰ τῆς ἐκθέσεως, ἔχοντα οὕτω·

(Ὅρα τὸ ὑπὸ Στοιχ. Α. Παράρτημα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847.)

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐκ τῶν τμημάτων συσταθείσης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, περὶ τῆς ἀδείας τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ ἐξ Ἠλείας βουλευτοῦ Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ διὰ νὰ σκεφθῇ καὶ ἐπιφέρῃ γνώμην ἐπὶ τῆς περὶ ἀδείας πρὸς ποινικὴν καταδίωξιν, τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου, αἰτήσεως τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ναυπλίῳ ἐφέταις εἰσαγγελέως, ἀφοῦ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν της τὴν αἴτησιν ταύτην, καὶ ὅλα τὰ εἰς αὐτὴν σχετικὰ παρὰ τοῦ προεδρείου διαβιβασθέντα ἔγγραφα, μ' ἐπεφόρτισεν ὡς εἰσηγητὴν νὰ ἐκθέσω τοὺς λόγους τῶν σκέψεών της, καθ' οὓς εἶναι τῆς γνώμης τοῦ νὰ μὴ δοθῇ ἡ ζητουμένη ἄδεια· ἀλλὰ διὰ νὰ τεθῇ εἰς κατάστασιν ἡ Βουλὴ νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς γνώμης ταύτης, ἐνόμισα πρέπον, νὰ ἐκθέσω τὴν ὑπόθεσιν, ὡς ἐκ τῶν ἐγγράφων ἐξάγεται, καὶ μετ' αὐτὴν τὰς παρατηρήσεις, ἐξ ὧν ἡ ἐπιτροπὴ ἐπείσθη πρὸς τοιαύτην γνωμοδότησιν.

Ὁ Δημαρχικὸς Πάρεδρος Ὀλυμπίων, φαίνεται, ὅτι κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1845, ἤτοι διακούσης τῆς βουλευτικῆς ἀ-

συνόδου κατήγγειλεν εἰς τὸν Διοικητὴν Ἀχαΐας ὅτι ἐπανελθὼν ὁ βουλευτὴς Κ. Ι. Ἀναγνωστόπουλος εἰς τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα του δημοσίᾳ ἐπὶ παρουσίᾳ πολλῶν συνδημοτῶν του ἐξέρρασεν ἐξυβριστικὰς λέξεις κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ προέτρεψε τοὺς συμπολίτας του εἰς ἀπείθειαν κατὰ τῶν καθεστώτων νόμων· ὁ δὲ διοικητὴς Ἀχαΐας, διὰ τοῦ πρὸς τὸν δημαρχικὸν τοῦτον πάρεδρον ἐγγράφου του τῆς 26. Σεπτεμβρίου 1845, διέταξεν αὐτὸν τοῦτον, ἀφοῦ πληροφορηθῇ τὰ ὀνόματα ἐκείνων τῶν συνδημοτῶν του πρὸς οὓς ἐξερράσθησαν αἱ ἐξυβριστικαὶ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως λέξεις, καὶ ἐγένοντο αἱ πρὸς ἀπείθειαν προτροπαί, ν' ἀνακρίνῃ αὐτοὺς διαβιβάζων τὰς ἐξετάσεις των πρὸς τὸν ἀριόδιον εἰσαγγελέα· ὁ δὲ εἰρημένος δημαρχικὸς πάρεδρος, ἐξετάσας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἓξ τὸν ἀριθ. πολίτας, διεύθυνεν ὡς ἦτο παραγγελμένος τὰς ἐξετάσεις των πρὸς τὸν παρὰ τοῖς ἐν Πάτραις πρωτοδίκαις εἰσαγγελέα, ὅστις, διὰ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν ἐπρότεινε τοῦ νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἡ ἄδεια κατὰ τὸ 56 ἄρθρον τοῦ συντάγματος, διὰ νὰ καταδιωχθῇ ὁ βουλευτὴς Ἠλείας Κ. Ι. Ἀναγνωστόπουλος, καθόσον οὗτος, ὡς ἐκθέτει ὁ εἰρημένος εἰσαγγελεύς, «ἐξέφρασε δημοσίως τῇ παρουσίᾳ πολλῶν διαφόρους ἐξυβριστικὰς λέξεις κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ παρέτρεψε τοὺς συμπολίτας του, νὰ μὴ δεχθῶσι νὰ γείνωσιν αἱ ἐκτιμήσεις ἐπὶ τῶν ὑφίμων, καὶ μετακομίσεις αὐτῶν ἐκ τῶν προϊόντων, κατὰ τὸν περὶ τούτου νόμον· διότι τὸ ὑπουργεῖον θὰ πέσῃ, εἰδὲ καὶ δὲν πέσει θὰ λάβουν καὶ αὐτοὶ ἤτοι οἱ ἀντιπολιτευόμενοι τὰ ὅπλα, ἤτοι κατ' αὐτὸν τοῦτον τὸν εἰσαγγελέα, νὰ καταδιωχθῇ ἐπὶ πράξεσιν, αἵτινες προβλέπονται καὶ τιμωροῦνται ἀπὸ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 20 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεων ἐν γένει καὶ περὶ τύπου νόμου.»

Ἐπειδὴ δὲ, διὰ νὰ δοθῇ ὑπὸ τῆς βουλῆς ἡ ἄδεια πρὸς ποινικὴν καταδίωξιν βουλευτοῦ τινος, πρέπει προηγουμένως νὰ ἐκτιμηθῶσιν ὑπ' αὐτῆς αἱ εἰς τοῦτον γενόμεναι ἐνοχοποιήσεις, ἐὰν οὖσαι βάσιμοι ἔχωσι καὶ τοιοῦτον σπουδαῖον χαρακτῆρα, ὥστε ν' ἀπαιτῆται πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς κοινωνίας ἡ ταχεῖα αὐτῶν ἐκδίκασις, καὶ δὲν ἐπενοήθησαν τυχὸν αὗται διὰ νὰ ἀπομακρύνωσι τὸν βουλευτὴν ἀπὸ τὴν ἀνεξάρτητον ἐκπλήρωσιν τῶν νομοθετικῶν καθηκόντων του· διότι, διὰ νὰ τεθῇ ὑπὸ τὸ ἄσυλον καὶ τὸ ἀνεξάρτητον τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια αὐτῆς, ὁ θεμελιώδης νόμος διὰ τοῦ 56 ἄρθρου ἔδωκεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ ἐκτιμήσῃ, ἐὰν πρέπῃ νὰ δώσῃ τὴν ἄδειαν πρὸς καταδίωξιν ἑνὸς τῶν μελῶν της, καθόσον διὰ

τοῦ εἰρημένου 56 ἄρθρου προστακτικῶς διατάσσεται τοῦ νὰ μὴ καταδιώκηται διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου ὁ βουλευτὴς πρὶν ἡ δοθῇ ὑπὸ τῆς βουλῆς ἡ πρὸς τοῦτο ἄδεια, ἤτις μόνον εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα δὲν ἀπαιτεῖται. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαι πράξεις, αἱ ἀποδιδόμεναι εἰς τὸν βουλευτὴν Κ. Ι. Ἀναγνωστόπουλον, ἐκτὸς ὅτι δὲν ἤθελεν ἐπίκεισθαι κίνδυνός τις, ἐκ τῆς μὴ ταχείας ἐκδικάσεως αὐτῶν, διὰ νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸν βουλευτικὸν χῶρον πρὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης Συνόδου ὁ βουλευτὴς, εἶναι ἀμφίβολον ἐὰν συνιστῶσι τὰ πλημμελήματα τὰ προνοούμενα ἀπὸ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 20 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεων ἐν γένει καὶ περὶ τύπου Νόμου· καθότι, κατὰ τοὺς ἐξεταθέντας ἐξ μάρτυρας ὡς προκύπτει ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις αὐτῶν, τὰ μαρτυρούμενα ὑπ' αὐτῶν τούτων ὡς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ ἐκφρασθέντα ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ οἰκίᾳ πρὸς τοὺς προσελθόντας κατ' ἰδίαν νὰ τὸν ἐπισκεφθῶσιν ἐξεφράσθησαν, καὶ ὄχι εἰς δημόσιόν τινα τόπον· κατὰ δὲ τὰ προειρημένα ἄρθρα, διὰ νὰ τιμωρηθῇ τις, ἀπαιτεῖται ὡς ἀπαραίτητος ὅρος, καὶ ἑπομένως ὡς τὸ στοιχεῖον τὸ ἀπαρτίζον τὸ ἀξιόποινον, τοῦ νὰ γένῃ ἡ πρόκλησις πρὸς ἀπείθειαν τῶν καθεστώτων νόμων, ἢ ἡ ἐξύβρισις τῆς εἰς τὴν ἀρχὴν ὀφειλομένης τιμῆς, εἰς δημοσίαν συνέλευσιν, ἢ εἰς δημόσιον τόπον, παόντων πολλῶν· ἐνῷ οὐδὲν τούτων προκύπτει ὅτι ἔλαβε χώραν. Ὅθεν εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, καθ' ἣν εἶναι ἀμφίβολον ἐὰν αἱ ἐνοχοποιήσεις αὗται στηρίζωνται εἰς τὸν νόμον, δὲν θεωρεῖται ὡς εὔλογος ἡ ἄδεια· ἑπομένως διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνεται ν' ἀπορανθῇ ἡ Βουλὴ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ τοῦ νὰ δοθῇ ἄδεια πρὸς καταδίωξιν τοῦ βουλευτοῦ Πλείας Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἰανουαρίου 1847.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Α. Σ. Δανόπουλος.
Γ. Δερνιτσιώτης.
Κ. Τσερτίδης.
Σ. Πάγκαλος.
Κ. Χαριφόπουλος.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Παναγ. Βάρδογλης.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέθηκέ τις, ὅτι, ἐπειδὴ τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου χορηγουμένου δικαιώματος εἰς τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν

ἀρχὴν ἵνα διατάσσωσιν ἀπαρίθμησιν ἐὰν εἰκάσωσιν, ὅτι δὲν ἐδηλώθησαν ἀληθῶς τὰ ποίμνια, πολλοὶ τῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὸ παρελθὸν κατεχράσθησαν, ἀποστείλαντες ἐπὶ ψευδέσιν ὑπονοίαις, τοὺς παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντας ἢ ἄλλως εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντας· διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι νὰ τεθῇ περιορισμός τις τούτου, ὅπως τότε μόνον αὐτοῦ χρῆσιν ἐνεργῶσιν ὅταν ἀποδεδειγμέναι καὶ βάσιμοι ὦσιν ὑπόνοιαι, ὅτι ἀπέκρυψαν ἢ ἄλλως ψευδῆ ἐδήλωσαν, ἐξαγόμεναι ἐκ τῆς παραβολῆς τοῦ δηλωθέντος ποσοῦ πρὸς τὰ τῶν παρελθόντων ἐτῶν· καθ' ὅσον καὶ εἰδική τις ἱκανότης ἀπαιτεῖται ἐπὶ τοῦ ἔργου τούτου, μὴ ὑπάρχουσα ἐπὶ τῶν συνήθως ἀποστελλομένων ὡς ἀπαριθμητῶν ὑπηρετῶν καὶ ἄλλων. Ὅτι δὲ τοῦ δικαιώματος τούτου κατεχράσθησαν, συνάγεται πασιφανῶς, διότι εἰς τὰς πλείστας τῶν ἐπαρχιῶν αἱ ἐνεργηθεῖσαι ἀπαριθμήσεις οὐδὲν ἀπήνεγκαν ἀποτέλεσμα, μηδεμίαν καταδείξασαι ἀπόκρυψιν· ἐκ δὲ τῶν ἀπενεχθέντων ἐκ τῶν τοιούτων ἀπαριθμήσεων ποσῶν, μόλις νὰ συγκεφαλαιωθῶσι δύνανται τὰ ὑπὲρ τούτων δαπανηθέντα.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς μὲν συμβαίνουσι κατὰ τὴν τῶν νόμων ἐφαρμογὴν καταχρήσεις, οὐχὶ ὅμως τοιαῦται, ὥστε τὴν ἐξουσίαν νὰ δεσμεύσωμεν· διότι, ἂν ἠλήθευον τὰ λεχθέντα, τὸ ὑπουργεῖον ἤθελε ζητήσει τὴν ἔγκρισιν τῶν πρὸς ἀπαρίθμησιν δαπανῶν. Ἀλλ' οὐ μόνον τοιοῦτόν τι δὲν ἐγένετο, ἀλλὰ, καὶ ἂν που ἐνηργήθησαν, κατέδειξαν ἀληθῶς ἀποκρυβέντα ἱκανὸν ἀριθμὸν κτηνῶν, τὰς δὲ πρὸς ταύτην δαπάνας οἱ μὴ δηλώσαντες ἢ ἀποκρύψαντες κτηνοτρόφοι ἀπέτισαν. Τοὺς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντας δὲ ἐκτεθέντας φόβους καὶ ἡ ἐπιτροπὴ συνεμερίσθη, οὐχὶ δὲ καθ' ὑπερβολήν· ἐφ' ᾧ καὶ ἐγνωμοδότησε μόνον ἵνα δύνανται, ἤτε διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀρχὴ, ἐν ἀμφιβολίᾳ νὰ ζητῶσι καὶ τὴν τοῦ δημάρχου γνώμην, διότι πολλοὶ τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν κτηνοτρόφων δύνανται νὰ καταζητῶνται καὶ ἤδη διὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, τὸν ὁποῖον κατὰ τὸ παρελθὸν εἶχον, ἐνῷ πιθανῶς ἀπηλλοτρίωσαν μέρος, ἢ ὅλον τὸ ποίμνιον, ἢ ἄλλως ἀπώλεσαν ἱκανὰ κτήνη. Παρετήρησε δ' ἐντέλει ὅτι εἰς τὸ τέλος τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ προστεθῇ ἡ φράσις *συνταττομένου πρὸς τοῦτο πρωτοκόλλου*, ἥτις παρελείφθη.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι δὲν ἐγκρίνει τὸν προταθέντα περιορισμὸν, ὁδηγούμενος ἔκ τε τῆς πείρας τοῦ παρελθόντος καὶ ἐκ τῆς καταδειχθείσης τῶν κτηνοτρόφων θελήσεως, ἵνα μὴ ἀληθῆ δηλώσωσι· καθ' ὅσον οὐχὶ μόνον τὰ συμφέροντα αὐτῶν νὰ προστατεύωμεν ὀφείλομεν, ἀλλὰ καὶ τὰ τοῦ δημοσίου νὰ προφυλάσσωμεν

ἀπὸ τῶν καταχρήσεων, ἵνα μὴ τὸ γενικὸν ἁπάντων συμφέρον παραβλάπτωμεν. Ὅτι τὸ νομοσχέδιον στηρίζεται εἰς τὴν δικαιοσύνην, διότι ἀναμφισβήτητον εἶναι τὸ δίκαιον τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων νὰ μὴ πείθηται εἰς τοὺς τοῦ ἄλλου διϊσχυρισμούς, ἀλλὰ νὰ ζητῇ καὶ οὗτος ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποδείξεις· ἀφοῦ αὐτὸ τὸ δημόσιον, τὸ μὴ πειθόμενον εἰς τὰ δηλωθέντα, τὰς τῆς ἀπαριθμήσεως ὑρίσταται δαπάνας, μηδαμῶς τὸν κτηνοτρόφον ἐπιβαρύνον. Τόσῳ δὲ μᾶλλον, καθ' ὅσον δὲν δύναται νὰ δικαιολογηθῇ καὶ ἡ ὑπόνοια, ὅτι οἱ ὑπάλληλοι ἄνευ ἰσχυρῶν λόγων θέλουσι διατάττει ἀπαρίθμησιν· διότι οὗτοι τὸ πρώτιστον ἔχουσι συμφέρον εἰς ἰσχυρὰς νὰ στηρίζωνται ὑπονοίας, μὴ ἀναιτίως ὑποβάλωσι τὸ δημόσιον εἰς πλείους δαπάνας, ὅτε θέλουσιν ὑποπέσει εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ ὑπουργείου· Ὅτι καὶ αὐτὴν τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς αὐτὴ αὕτη ἀνεσκεύασεν, ἐπιτρέπουσα νὰ ἐρωτῶσι τὸν δήμαρχον, ὅταν ἀναγκαῖον κρίνωσιν· ἀλλὰ τοῦτο καὶ κατ' οὐσίαν οὐ μόνον περιττὸν εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβὲς ν' ἀπαβῇ δύναται, τῶν δημάρχων δυναμένων νὰ εὐκολύνωσι διὰ προειδοποιήσεως τοὺς κτηνοτρόφους εἰς τὴν ἀπόκρυψιν τῶν μὴ δηλωθέντων, ὡς ἐχόντων συμφέρον νὰ προστατεύωσι τοὺς δημότας αὐτῶν διὰ τὰς πρὸς αὐτοὺς ὑποχρεώσεις. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα, μηδόλως βαρυνομένου τοῦ κτηνοτρόφου ἀπὸ τὴν ἀπαρίθμησιν, τῆς ὁποίας τὰς δαπάνας τὸ δημόσιον ὑρίσταται, δὲν πρέπει νὰ βλάψωμεν τὸ δημόσιον ἐκ τῆς ὑπὲρ τῶν κτηνοτρόφων μόνης συμπαθείας ἡμῶν.

Ἄλλος δ' ὑπεστήριξεν, ὅτι πολλαὶ κατὰ τὴν ἀπαρίθμησιν ἐγένοντο πέρυσι καταχρήσεις, ἐκθεὶς ὅτι κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων οἱ ἀπαριθμηταὶ, εὑρόντες ὅλα τὰ δηλωθέντα κτήνη ἑνὸς κτηνοτρόφου, ἐσημείωσαν κατὰ προσθήκην καὶ ἄλλα, καὶ ἠνάγκασαν τὸν κτηνοτρόφον ἵνα συνεννοηθῇ μετ' αὐτῶν, καὶ ἐπὶ δώροις ὑπεκρύγῃ τὴν ἀπότισιν τοῦ φόρου τοῦ ἡμίσεως ἀριθμοῦ.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, ἐπειδὴ ὁ νόμος δίδει πίστιν ἄπειρον εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἵνα δηλώσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ποίμνιόν του, πρέπει νὰ δοθῇ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγχῃ τὰς δηλώσεις, ὁσάκις δοθῶσιν ὑπόνοιαι, ὅτι αὗται δὲν ἐγένοντο ἀληθεῖς. Ἐπειδὴ δὲ, ἂν ἡ ἀπαρίθμησις δὲν φανῇ τελεσφόρος, τὰ ἔξοδα εἶναι εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, δὲν ἀνήκει εἰς ἡμᾶς νὰ ὁρίσωμεν οὔτε τὸν βαθμὸν τῶν ὑπονοιῶν, οὔτε τὸν τρόπον τοῦ διορισμοῦ τῶν ἀπαριθμητῶν· παρατηρεῖ δὲ μόνον ὅτι ὁ διοριζόμενος ἀπαριθμητὴς δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ δικαίωμα ν' ἀπαριθμῇ τὰ ποίμνια ἄλλων, παρὰ τῶν ἐν τῷ συντασσομένῳ πρωτοκόλλῳ ἐνδιαλαμβανομένων, καθ' ὧν ὑπάρχει ὑπόνοια ψευδοῦς

δηλώσεως· διότι ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ θελήσῃ ὁ ἀπαριθμητὴς νὰ ἐνοχλήσῃ καὶ ἄλλους ποιμένας, ἀπειλῶν αὐτοὺς ὅτι θέλει κάμει τὴν ἀπαρίθμησιν, ἐνῷ δὲν ἔχει τοιαύτην διαταγὴν, ἢ ἐνεργῶν καὶ ἄλλας παρὰ τὰς διατεταγμένας ἀπαριθμήσεις. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προστεθῇ ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ὁ ὑπάλληλος, ὅστις ἐνεργήσει ἀπαρίθμησιν ποιμνίων προσώπων μὴ ἀναφερομένων ῥητῶς ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ, θέλει τιμωρεῖσθαι χρηματικῶς.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι οἱ ἀπαριθμηταὶ τῶν προβάτων πρέπει νὰ ὦσι εἰδήμονες τῆς τῶν ποιμνίων ἀπαριθμήσεως· διότι αὕτη ἀπαιτεῖ ποιμενικὴν παιδευμάθειαν, καὶ ὑπὸ μόνων εἰδημόνων ποιμένων δύναται νὰ ἐνεργῆται. Ἀλλὰ πολλαχοῦ διορίζονται ἄνθρωποι ἀνίκανοι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τούτου, οἵτινες, μὴ δυνάμενοι νὰ ἀπαριθμήσωσι τὰ ποίμνια πολυπλοκῆ ὄντα, καὶ μάλιστα τὰ αἰπόλια, ὑπολογίζουσι κατὰ τὴν φαντασίαν των ποσόν τι περιέχον τὰς δηλώσεις· καὶ τότε ἢ δωροδοκοῦσι παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου, τρώγοντες τὴν ὄρνιθα καὶ τὰ ἀρνία αὐτοῦ καὶ κηρύττοντες ἀκολούθως τὴν ἀπαρίθμησιν σύμφωνον πρὸς τὴν δήλωσιν, ἢ σύρουσιν ἀδίκως τὸν κτηνοτρόφον εἰς τὰ δικαστήρια, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλουσιν εἰς αὐτὸν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένην τιμωρίαν. Χρεία ὅθεν νὰ διορίζωνται ἀπαριθμηταὶ εἰδήμονες, καὶ νὰ παραλαμβάνωσι μάλιστα εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν καὶ δύο μάρτυρας.

Ὑπεστήριξε καὶ ἄλλος ὅτι οὐδεὶς ἐναντιοῦται νὰ γίνηται ἀπαρίθμησις, ὁσάκις ὑπάρχει ὑπόνοια ψευδοῦς δηλώσεως· ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀπαριθμῶνται τὰ ποίμνια ἐκείνων μόνων τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐνομίσθησαν ὡς ψευδῶς δηλώσαντα. Ἐπειδὴ δὲ τὸ νομοσχέδιον ἐκφράζει ἀσαφῶς τοῦτο, πρέπει νὰ προστεθῇ ἐν τῷ νόμῳ, κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὅτι ἡ ἀπαρίθμησις θέλει περιορίζεσθαι ἐπὶ τῶν ποιμνίων τῶν ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ ὁριζομένων προσώπων.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ἔχει κάλιστα, καὶ εἶναι ὅμοιον τοῦ περυσινοῦ, ὁρίζον νὰ διατάττῃ τὴν ἀπαρίθμησιν ὁ ἔφορος μετὰ τοῦ διοικητοῦ. Ἡ πρότασις τῆς ἐπιτροπῆς, περὶ ἐξετάσεως καὶ τῆς γνώμης τοῦ δημάρχου, δὲν εἶναι ὀρθὴ· διότι, ἀντὶ νὰ προλάβῃ ζημίας, θέλει ἐπιφέρει μέγιστα προσκόμματα εἰς τὸ δημόσιον συμφέρον· ἐπειδὴ ὅλοι συνομολογοῦσιν, ὅτι καὶ εἰς τοὺς δήμους ὑπάρχουσιν αἱ διαιρέσεις, καὶ ὁ δήμαρχος ἀνήκων εἰς τὴν ἑτέραν μερίδα δύναται νὰ ἀντιλέγῃ ἐπὶ ἀναγκαίων ἀπαριθμήσεων τῶν τῆς μερίδος του προσώπων. Καὶ ἡ πρότασις δὲ, τοῦ νὰ προσδιορίζωνται ἐν τῷ πρω-

τοκόλλω τὰ πρόσωπα, ἐπὶ τῶν ποιμνίων τῶν ὁποίων θέλει ἐνεργηθῇ παρὰ τῶν ἀπαριθμητῶν ἀπαρίθμησις, πηγάζει μὲν ἐκ τοῦ φόβου μήπως οἱ ἀπαριθμηταὶ κατενοχλῶσι ποιμένας, καθ' ὧν δὲν ὑπάρχει ὑπόνοια ψευδοῦς δηλώσεως, ἔχει ὅμως καὶ αὕτη ἱκανὰ κακὰ ἀποτελέσματα. Καὶ ἡ μὲν τοιαύτη παρὰ τὰ διατεταγμένα ἀπαρίθμησις, ἐξ ἰδίας τῶν ἀπαριθμητῶν θελήσεως, ἐνδεχόμενον νὰ μὴ γίνηται· ἀλλὰ, καὶ τούτου τεθέντος, ἂν ὁ κτηνοτρόφος ἀκριβῶς ἐδήλωσε καὶ δὲν ἀπέκρυψε πρόβατα, οὐδὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ, διότι δὲν πρέπει νὰ ὑποτεθῶσιν οἱ κτηνοτρόφοι ὡς δοῦλοι ψοφοδεεῖς, εἰς τὴν ἐλαχίστην τῆς ἀπαριθμήσεως πρότασιν τρέμοντες· ὥστε οὐδεμία παρενόχλησις εἰς αὐτοὺς προσγίνεται. Ἂν ὅμως ὑποτεθῇ ὁ ἀπαριθμητὴς κακοήθης καὶ καταχραστής, ὥστε καὶ τοι μὴ εὑρὼν μεγαλήτερον ποσὸν νὰ προσθέσῃ αὔξησιν εἰς τὴν δήλωσιν, ὁ τοιοῦτος δύναται νὰ κάμῃ τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀπαριθμήσεων, τῶν εἰς αὐτὸν ἐπιτεταγμένων. Ἀλλὰ πολλάκις ὁ ἀπαριθμητὴς πληροφορεῖται, ὅτι ὑπάρχει ἀπόκρυψις προβάτων, καὶ ὑπὸ προσώπων μὴ ἐνδιαλαμβανομένων εἰς τὸ πρωτόκολλον· διατὶ λοιπὸν τότε νὰ μὴ ἐνεργήσῃ τὴν ἀπαρίθμησιν, ὅτε, καὶ ὑποτεθέντος ὅτι ὁ ἀπαριθμητὴς συμβιβάζεται πρὸς τὸν κτηνοτρόφον, λαμβάνων παρ' αὐτοῦ ἀνταμοιβήν τινα, προσγίνεται καὶ τότε δικαία ποινὴ καὶ ζημία εἰς τὸν κτηνοτρόφον; Ἂν ὅμως ὁρισθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ, ὅτι ἀπαρίθμησις ποιμνίων δὲν γίνεται εἰμὴ ἐκείνων τῶν προσώπων, καθ' ὧν ὑπάρχει ὑπόνοια ψευδοῦς δηλώσεως, τότε δύνανται οὗτοι νὰ μεταφέρωσι τὰ ποίμνιά των καὶ νὰ τὰ ἑνόνωσι μὲ τὰ ποίμνια ἐκείνων, καθ' ὧν οὐδεμία ὑπάρχει ὑπόνοια· ὥστε οἱ ἀπαριθμηταί, ἀπαριθμοῦντες μόνα τὰ ποίμνια τῶν ὁριζομένων προσώπων, δὲν θέλουσιν ἀνακαλύπτει τὴν ἀπόκρυψιν τῶν προβάτων. Ἔπειτα, ἐπειδὴ οἱ δηλοῦντες εἶναι πάμπολλοι, ὁ ἔπαρχος καὶ ὁ διοικητὴς δὲν δύνανται νὰ λάβωσι λεπτομερεῖς καὶ ἀκριβεῖς πληροφορίας, περὶ τῶν ἐνεργησάντων ψευδεῖς δηλώσεις· ἐνῶ οἱ ἀπαριθμηταί, ἀπερχόμενοι πρὸς ἀπαρίθμησιν τῶν ποιμνίων τινων, δύνανται νὰ πληροφορῶνται ὅτι οὗτοι ἀπέστειλαν τὰ ποίμνιά των εἰς ἄλλο μέρος, καὶ πρέπει νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα νὰ τρέχωσι καὶ νὰ ἐνεργῶσι καὶ ἐκεῖ τὴν ἀπαρίθμησιν. Ἂν ὅμως τεθῇ ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι οἱ ἀπαριθμηταὶ πρέπει νὰ ἀπαριθμῶσι τὰ ποίμνια μόνων τῶν ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ ὁριζομένων προσώπων, οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ὁ διοικητὴς καὶ ὁ Ἔφορος θέλουσι σημειόνει εἰς τὸ πρωτόκολλον τὰ ὀνόματα ὅλων γενικῶς τῶν κτηνοτρόφων. Συνεπέρανεν ὅθεν ὅτι διὰ μόνης τῆς καταλλήλου

ἐκλογῆς τοῦ προσωπικοῦ δύναται νὰ προληφθῇ ἡ τῶν κτηνοτρόφων ἐνόχλησις, καὶ νὰ μὴ παραβλαβῇ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου· καὶ ὑπεστήριξε τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ὡς καλῶς ἔχον.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι δὲν εἶναι βάσιμος ὁ φόβος τοῦ προαγορεύσαντος, περὶ τῆς τῶν ποιμνίων μετατοπίσεως ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κτηνοτρόφου εἰς ἄλλον· διότι κατὰ τὸν Μάρτιον μῆνα καὶ ἑξῆς, ὅτε θέλει ἐνεργηθῇ ἡ ἀπαρίθμησις, οὐδεὶς πναχωρεῖ τὰ γαλακτοφόρα πρόβατά του εἰς ἄλλον. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέπτυξεν, ὅτι, διὰ τοῦ συζητουμένου ἄρθρου, ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐννοεῖ νὰ διακωλύσῃ τοὺς ἀπαριθμητὰς νὰ ἐνεργήσωσι καὶ ἀφ' ἑαυτῶν ἀπαριθμήσεις ἐπὶ ποιμνίων, περὶ ὧν πληροφορηθῶσιν ὅτι δὲν ἐγένοντο ἀκριβεῖς δηλώσεις· διότι, ἀφοῦ ὁ νομοθέτης ἔδωκεν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς κτηνοτρόφους, διατὶ νὰ μὴ δοθῇ ἴση τουλάχιστον καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ δημοσίου; Ἂν δὲ ὑποτεθῶσιν οἱ ἀπαριθμηταὶ καταχρασταί, τότε δὲν προλαμβάνονται αἱ καταχρήσεις διὰ τῆς προτεινομένης προσθήκης· διότι δυνατὸν νὰ ἐνεργῶνται τοιαῦται καὶ ἐπὶ τῶν ἀπαριθμήσεων, τὰς ὁποίας ὁ ἔφορος καὶ ὁ διοικητὴς διατάττουσι. Νομίζων λοιπὸν, ὅτι τὰ τοιαῦτα διὰ μόνης τῆς καταλλήλου ἐκλογῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀπαριθμητῶν θεραπεύονται, ὑποστηρίζει νὰ ἀρεθῇ ἐλευθέρα ἡ τῆς ἀπαριθμήσεως ἐνέργεια, ὁσάκις ὑπάρχουσιν ὑπόνοιαι ψευδοῦς δηλώσεως.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι κατὰ τοὺς λόγους τοῦ ὑπουργοῦ πρέπει νὰ ἀντικαταστήσωμεν, ἀντὶ τοῦ παραδεδεγμένου συστήματος τῶν δηλώσεων, τὸ τῆς γενικῆς ἀπαριθμήσεως· ἥτις φέρει πρῶτον μὲν ἠθικὴν προσβολὴν κατὰ τῶν ἐφ' ὧν ἐνεργεῖται, δεύτερον δὲ δίδει στάδιον εἰς τοὺς ἀπαριθμητὰς μυρίων καταχρήσεων καὶ καταπιέσεων κατὰ τῶν κτηνοτρόφων. Ἐνῷ δὲ, οὐδ' ἐπὶ τῶν πραγματειῶν τῶν ἐμπόρων ἐνεργεῖται τοιαύτη ἐπιθεώρησις, οὐδὲ εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ οἴνου ὡρίσθη ἡ ἐφ' οἱαδήποτε ὑπονοίᾳ καταμέτρησις, ἀλλὰ πάντες ἔχουσι τὴν οἰκίαν αὐτῶν καὶ τὴν περιουσίαν ἀπαραβίαστον· διατὶ νὰ ὑποβάλλωνται οἱ κτηνοτρόφοι εἰς τοιαύτην καταπίεσιν καὶ νὰ στιγματίζηται μία τάξις ἀνθρώπων, ἐνῷ ἡμεῖς δὲν δεχόμεθα τοιαύτην μομφήν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, νὰ ἀναγκάζηται ὁ ποιμὴν νὰ τρέχῃ εἰς τὴν πόλιν, ἵνα ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν κατὰ τῆς ἀδίκου ἀπαριθμήσεως, τὴν ὁποίαν ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ ἐκτελέσωσιν, ὅταν οἱ ἀπαριθμηταὶ ἀφ' ἑαυτῶν ἐνεργῶσι τὰς ἀπαριθμήσεις. Φρονεῖ μάλιστα ὅτι καὶ τὸ

εἰς τὸν διοικητὴν καὶ τὸν ἔφορον διδόμενον δικαίωμα τῆς διατάξεως ἀπαριθμήσεως ἐπὶ ἁπλῇ ὑπονοίᾳ εἶναι βαρύ, καὶ πρέπει νὰ τεθῇ ἐπὶ ἀποδείξει ἐκβεβαίων περιστατικῶν· διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ περιορίζωσιν οἱ νόμοι ὅσον ἔνεστι περισσότερον τοὺς ὑπαλλήλους, ἵνα μὴ καταβλίβωσι τοὺς πολίτας· εἰδικώτερον δὲ θεωρεῖ ὅλως διόλου ἄλογον νὰ παρενοχλῆται διὰ τῆς κατὰ τὴν θέλησιν τῶν ἀπαριθμητῶν ἀπαριθμήσεως τοῦ ποιμνίου του ἐκεῖνος, καθ' οὗ οὐδεμία ὑπάρχει ὑπόνοια, ὡς ψευδῶς δηλώσαντος. Ὑποστηρίζει ὅθεν τὴν πρότασιν τοῦ νὰ περιορίζηται ἡ ἀπαρίθμησις εἰς τὰ ποίμνια τῶν ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ ῥητῶς ὁριζομένων προσώπων.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι τὸ ἐκ τῶν ἐμπόρων παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἀχθὲν παράδειγμα εἶναι ἐναντίον εἰς τὴν γνωμοδότησίν του· διότι καὶ ὁ ἔμπορος, εὐθὺς ἀφοῦ ῥθάσωσιν αἱ πραγματεῖαί του, ὀφείλει νὰ καθυποβάλῃ δήλωσιν αὐτῶν καὶ διασάφισιν· οὐχ ἧττον δὲ μετὰ ταύτην ὁ τελώνης ἐπιθεωρεῖ αὐτάς, καταμετρῶν, ἢ ζυγίζων τὰ πράγματα, καὶ ἂν εὕρῃ αὐτὰ πλείονα ἐπιβάλλει εἰς τὸν ἔμπορον τὴν παρὰ τοῦ νόμου ὁριζομένην ποινήν. Ἂν λοιπὸν εἰς τὸν πεπολισμένον ἔμπορον δὲν δίδῃ τὸ δημόσιον ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην, καὶ δὲν θεωρῆται ὡς προσβολὴ τῆς ὑπολήψεώς του ἡ μετὰ τὴν δήλωσιν ἐπιθεώρησις τῶν πραγματειῶν· πῶς δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι στιγματίζεται ὁ ὀρεινόμενος, ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις εὐχαριστεῖται εἰς τὴν ἁπλῆν μόνον δήλωσιν αὐτοῦ, καὶ μόνον ἐν περιστάσει ὑπονοίας διατάττει ἀπαρίθμησιν;

Ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων ἐγίνετο δεκτὸν κυρίως ἕνεκα τῶν δύο ἀκολούθων λόγων· α') πρὸς οἰκονομίαν 62000 δραχμῶν, δαπανωμένων εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, καὶ β') πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν κτηνοτρόφων ἐκ τῶν καταπιέσεων τῶν παρὰ τῶν ἀπαριθμητῶν γενομένων. Ἀμφότερα δὲ ταῦτα οὐχὶ μόνον καταστρέφονται, ὅταν ἀρεθῇ εἰς τὴν θέλησιν τῶν διοριζομένων ἀπαριθμητῶν ἡ ἀπαρίθμησις, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὸ χεῖρον προάγονται· διότι πρῶτον οἱ ἀπαριθμηταί, ἔχοντες συμφέρον νὰ παρατείνωσι τὴν ἀπαρίθμησιν, καὶ ἐφ' ὧν οὐδεμία ὑπάρχει ὑπόνοια, ἵνα μισθοδοτῶνται καὶ ἄλλως ὠφελῶνται, θέλουσιν ἐπιβαρύνει τὸ δημόσιον διὰ τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται βεβαίως νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τοὺς ἀκριβῶς δηλώσαντας, διότι τὸ τοιοῦτον ἤθελεν εἶσθαι βανδαλικόν. Δεύτερον δὲ, ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαριθμήσεως παραχωρεῖται ἤδη καθ' ὅλον τὸ ἔτος, δύνανται νὰ λάβωσι χώραν μεγαλήτεραι καταπιέσεις κατὰ τῶν

κτηνοτρόφων, οἵτινες, ἐνῷ ἄλλοτε ἐφάπαξ ἀπηλλάττοντο τοῦ φρικτοῦ φοβήτρου τῆς ἀπαριθμήσεως, ἤδη θέλουσιν ὑπόκεισθαι εἰς αὐτὸ καθ' ὁλόκληρον τὸ ἔτος. Ἔχει δὲ δίκαιον νὰ φοβῆται ὁ κτηνοτρόφος τὴν ἀπαρίθμησιν, καὶ ἐν περιπτώσει τῆς παρ' αὐτοῦ ἀκριβοῦς δηλώσεως· διότι οἱ ἀπαριθμηταὶ δὲν εἶναι τίμιοι, καὶ δὲν συμφέρει κατ' οὐδένα τρόπον τὸν ποιμένα νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ ποίμνιά του καὶ νὰ τρέχῃ ἀπὸ τῶν ὀρέων εἰς τὴν πόλιν, πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς εἰς αὐτὸν γενομένης ἀδικίας. Διὰ τοὺς λόγους τούτους νομίζει, ὅτι ἀπαρίθμησις δὲν πρέπει νὰ γίνηται, εἰμὴ ἐπὶ τῶν ποιμνίων τῶν ὄντων ὑπονοίας καὶ ὁριζομένων ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν, ἂν παραδέχηται τὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ ἀπαρίθμησις πρέπει νὰ ἐνεργῆται ἐπὶ ποιμνίων προσώπων ὡρισμένων κατὰ συνέπειαν τοῦ πρωτοκόλλου· ἀποφηναμένης δὲ ταύτης περὶ τούτου καταφατικῶς, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως νὰ τεθῇ ἐν τῷ τέλει τοῦ 5 ἄρθρου ἡ ἀκόλουθος προσθήκη· « τῶν ποιμνίων αὐτῶν ῥητῶς ὀνομαζομένων, συντάττοντες ἐπὶ τούτῳ πρωτόκολλον· οἱ δὲ παραβαίνοντες τῆς διατάξεως ταύτης τιμωροῦνται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 100. »

Μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 5 ἄρθρον, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 5.

«Ὁσάκις εἴτε ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἢ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος συλλάβουν ὑπονοίας, εἴτε ὡς ἐκ τῆς παραθέσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων μὲ τοὺς πίνακας τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν, εἴτε ὡς ἐξ ἄλλων πληροφοριῶν, ὅτι κτηνοτρόφοι τινὲς δὲν ἐδήλωσαν τὰ ζῶα των, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλειπῶς, διατάττουν ἐκ συμφώνου νὰ ἐνεργηθῇ ἀπαρίθμησις τῶν ποιμνίων αὐτῶν ῥητῶς ὀνομαζομένων, συντάττοντες ἐπὶ τούτῳ πρωτόκολλον· οἱ δὲ παραβαίνοντες τῆς διατάξεως ταύτης τιμωροῦνται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 100.»

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικειμένων τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως γενησομένης τὴν 31 Ἰανουαρίου ἡμέραν παρασκευήν, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελέτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

Ὁ ἀναπληρώσας τὸν ἐν ἀδείᾳ γραμματέα
Γ. Σταματάρας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΖ'.

Τῆς 31 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν τριακοστὴν πρώτην Ἰαννουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 70 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 21, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τοῦ ἀναπληρώσαντος τὸν ἐν ἀδείᾳ διατελοῦντα.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου· ἐπελάβοντο δὲ τῆς ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου αὐτοῦ, τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ τῆς ὑπό τινος τῶν βουλευτῶν προταθείσης τροπολογίας, ἐχούσης οὕτως·

« Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται μέχρι τῆς 10 Ἰουνίου ἀπὸ ἀπαριθμητάς, διοριζομένους παρὰ τοῦ κατ' ἐπαρχίαν οἰκονομικοῦ ἐφόρου. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον κατὰ τὸν δοθησόμενον τύπον, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ βοηθοῦ τοῦ κτηνοτρόφου ἢ παρὰ δύο μαρτύρων, ἐὰν ὁ κτηνοτρόφος δὲν δύναται ἢ ἀρνεῖται νὰ ὑπογράψῃ ἢ εἶναι ἀπών· τὸ πρωτόκολλον τοῦτο ἔχει πλήρη ἰσχύν, ἕως ἀποδειχθῇ ὡς πλαστόν. Διευθύνεται δὲ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις, ἐντὸς τὸ πολὺ τριῶν ἡμερῶν, ὀφείλει, ἐπὶ πειθαρχικῇ ποινῇ 50—150 δραχ. νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν, παραπέμπων αὐτὸ εἰς τὸν παρὰ τοῖς πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πλημμελειοδικείου ἢ πταισματοδικείου.»

Πρὸς ὑποστήριξιν ταύτης ὁ προτείνας ἐξέθηκεν, ὅτι οἱ ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ὁριζόμενοι βοηθοὶ περιττεύουσιν, ἐὰν οἱ ἀπαριθμηταὶ ἐκ τῶν ἱκανῶν ἐκλεχθῶσιν· ἐφ' ᾧ καὶ παρεδέχθη ἐν τῇ τροπολογίᾳ αὐτοῦ τὴν ἀρχήν, ἵνα δύο τῶν μαρτύρων καὶ ὁ κτηνοτρόφος ὑπογράφωσιν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ἀπαριθμητοῦ συνταχθὲν πρωτόκολλον. Καὶ ἀληθῶς μὲν δημόσιοι θεωροῦνται ὑπηρέται οἱ ἀπαριθμηταὶ οὗτοι, καὶ ἡ ζητουμένη αὕτη διὰ τῆς τροπολογίας βεβαίωσις περιττεύουσα ἤθελε θεωρηθῆ· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων ὁ νόμος, καὶ τοι θεωρῶν δημοσίους ὑπηρέτας καὶ ὑπαλλήλους ἔτι πολλούς, ἀπαιτεῖ ὅμως οὐχ ἧττον τοιαύτας

βεβαιώσεις. Ὡς παρὰ τῶν δικαστικῶν κλητήρων, καὶ τοι ἐχόντων ἄμεσον συμφέρον ἵνα ἀκριβῶς τὰ καθήκοντα αὐτοῖς ἐκπληρῶσιν, ἐκ τῆς διαρκείας τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, ἀπαιτεῖται ὅμως ἡ παρὰ μαρτύρων τῶν πράξεων αὐτῶν πιστοποίησις· καὶ ἀνακριτικοὶ ἔτι ὑπάλληλοι, ἀνακρίσεις ἐκπληροῦντες, διὰ μαρτύρων τὸ γνήσιον αὐτῶν νὰ πιστοποιῶσιν ἐν ταῖς καταθέσεσιν ὀφείλουσιν. Ἀφ' οὗ δ' ἐπὶ προσώπων, ὡς τῶν τελευταίων, πολλῷ διαφερόντων ἀπὸ τοὺς ἀπαριθμητάς, τοιαύτας ὁ νόμος ἐζήτησε βεβαιώσεις, ἵνα τί ἤδη ἀρνούμεθα βεβαιώσεις τινας ὑπὲρ τῶν φορολογουμένων; Εἰς τοὺς ἀπαριθμητὰς τούτους πέμπει ἡ οἰκονομικὴ ἀρχὴ ἔντυπα πρωτόκολλα ἰσάριθμα μὲ τὰς ἐνεργηθησομένας ἀπαριθμήσεις, φέροντα τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐγγράφου, δυνάμει τοῦ ὁποίου τὴν ἀπαρίθμησιν ἐνεργεῖ, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν, καθ' ἣν ἐνεργεῖται αὕτη, τὴν θέσιν, τὸ ποίμνιον, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου. Καὶ πρέπει μὲν νὰ δίδωνται ἰσάριθμα μὲ τὰς ἐνεργηθησομένας καταμετρήσεις, ἵνα μὴ ἔχων ὁ ἀπαριθμητὴς πλείονα μεταβῇ εἰς ποίμνιον πρὸς ἀπαρίθμησιν, καὶ συντάξῃ πρωτόκολλον τοιοῦτον, ἐν ᾧ κατὰ προσθήκην ὑπερσημειώσῃ κτήνη πολλά, ἀναγκάζων διὰ τούτου τὸν κτηνοτρόφον ἵνα δώροις ὑπεκφύγῃ τὴν ἀπότισιν τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ πλείστου ἢ ὅλου μέρους τοῦ ποιμνίου· διότι πολλάκις συνέβη, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, οἱ ἀπαριθμηταὶ δωροδοκοῦντες νὰ καταστρέφωσι μὲν τὸ συνταχθὲν ἤδη πρωτόκολλον, νὰ ἄρχωνται δὲ τῆς τοῦ νέου συντάξεως, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γίνεσθαι, ἐὰν ἰσάριθμα λαμβάνωσιν. Ἀπαιτεῖται δ' ἔτι ἵνα ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ὑποβάλῃ αὐτὰ ὁ ἔφορος· διότι, ὅσῳ ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ παραμένουσι, πιθανὴ καθίσταται ἡ ματαίωσις τῶν τοιούτων διατάξεων δώροις ἢ παρακλήσεσιν, ἢ ἄλλοις ἐκ τῶν τοιούτων. Ἐπειδὴ δὲ δύσκολος ἴσως θεωρεῖται ἡ προσαγωγὴ ἢ ἡ κατὰ τὴν τοῦ πρωτοκόλλου σύνταξιν παρουσία τῶν μαρτύρων, παρατηρεῖται διὰ τοῦτο, ὅτι τούτους δύναται νὰ προσαγάγῃ ἢ ὁ κτηνοτρόφος, ἐὰν δόλον ἢ ὑπερσημείωσιν τινα ὑπὸ τοῦ ἀπαριθμητοῦ νὰ προλάβῃ θέλῃ· ἢ αὐτὸς ἔτι ὁ ἀπαριθμητής, ὅταν ὁ κτηνοτρόφος ἀποκρύψας ἐν τῇ δηλώσει κτήνη συμφέρον ἔχῃ νὰ παρεμβάλῃ προσκόμματα, ὅπως μὴ καταδειχθῇ ἡ ἐνοχὴ αὐτοῦ, ὅτε καὶ δαπάνῃ τοῦ κτηνοτρόφου τοὺς μάρτυρας νὰ καλέσῃ δύναται.

Καὶ κατὰ μὲν τῆς ἐν τῇ τροπολογίᾳ προθεσμίας παρετήρησέ τις, ὅτι ἀδύνατος εἶναι πᾶσα μετὰ τὸν Ἀπρίλλιον ἀπαρίθμησις καὶ διάκρισις τῶν ποιμνίων, μεταβαινόντων τῶν κτηνῶν ἀπὸ τῶν χειμερινῶν εἰς τὰς θερινὰς νομάς, καὶ μιγνυομένων ὑπὸ τῶν

μικτῶν. Κατὰ δὲ τῶν ἐν αὐτῇ ἄλλων διαταξέων ὁ εἰσηγητὴς ἐξέθηκεν, ὅτι, ἐπειδὴ πέρυσιν εἶχε ταχθῇ χρόνος μέχρις οὗ ἀπαριθμησιν νὰ ἐνεργήσωσιν ἠδύναντο αἱ οἰκονομικαὶ ἀρχαί, διὰ τοῦτο συνέβη πολλὰ μὲν ποίμνια νὰ ὑπεκρύγωσιν αὐτὴν, αἱ οἰκονομικαὶ δ' ἀρχαὶ κατόπιν νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι τοιαύτην. Καὶ τὸ μὲν τῶν δηλώσεων σύστημα συντελεστικὸν ἐράνη κατὰ τὸ παρελθὸν, θέλει δ' ἀποβῇ ὠφελιμώτερον κατὰ τὰ ἐπερχόμενα ἔτη· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ σύστημα δευτέραν ἀπαρίθμησιν νὰ ἐνεργήσωσιν ἠδύναντο αἱ οἰκονομικαὶ ἀρχαὶ, πολλῷ δὲ μᾶλλον τοιαύτην ν' ἀπαγορεύσωμεν δὲν δυνάμεθα ἤδη, ἀφ' οὗ τοιοῦτον ὑπὲρ τῶν φορολογουμένων σύστημα παρεδέχθημεν. Τὸ πρωτόκολλον δὲ δὲν πρέπει ν' ἀπαρνηθῶμεν νὰ συντάσσηται ὑπὸ μόνης τῆς οἰκονομικῆς ἀρχῆς, ἀφοῦ διὰ τοῦ ἄρθρ. 5 τοιοῦτον ἐχορηγήσαμεν δικαίωμα καὶ εἰς τὴν διοικητικήν. Καὶ τὸ μὲν ὑπουργεῖον πέρυσιν ἐν τῷ νόμῳ ὥριζεν ὁπλοφόρους ὡς τοὺς τῶν ἀπαριθμητῶν βοηθοὺς· ὁρμώμενον δὲ ἀπὸ τοῦ ἐντεῦθεν πολλάκις λεχθέντος, ὅτι εἰδική τις ἀπαιτεῖται πρὸς τὴν τῶν ποιμνίων ἀπαρίθμησιν, τοὺς ὁπλοφόρους τούτους βοηθοὺς ὠνόμασεν, ἵνα εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ διοικητικὴν ἀρχὴν ὑποδείξῃ, ὅτι μικρὰν περὶ τούτου προσοχὴν νὰ ἐφιστῶσιν ὀφείλουσιν, ἁπλῶς ὁπλοφόρους μὴ ἀποστέλλουσαι εἰς τὰ τοιαῦτα ἔργα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἱκανότητα ἀφορῶσαι. Προσέτι δὲ καὶ ἡ περὶ μαρτύρων ἄλλη διάταξις τῆς τροπολογίας ἀνεφάρμοστος καθίσταται· διότι καὶ πέρυσιν ὁ νόμος προσέταττεν ἵνα μάρτυρες δύο συνυπογράφωσι τὸ πρωτόκολλον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις αὕτη κατεδείχθη ἀνεφάρμοστος, μηδαμοῦ εὑρεθέντων τοιούτων. Καὶ ἀληθῶς δύσκολος καθίσταται ἡ εὕρεσις μαρτύρων, παρὰ τῷ ποιμνίῳ ἢ εἰς τὰ γειτνιάζοντα μέρη, ἐκτὸς ἂν τοιούτους ὁ κτηνοτρόφος παρελάβῃ, ἀλλὰ τότε οὐ μόνον δαπάνη τις θέλει γίνει, καὶ θέλει ζητηθῇ τίς θέλει ὑποστήσει αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ κίνδυνος ὑπάρχει μὴ προειδοποιηθῇ ὁ κτηνοτρόφος περὶ τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ κατορθώσῃ τὴν ἀπόκρυψιν τῶν μὴ δηλωθέντων κτηνῶν. Διὰ ταῦτα ὑποχρεωτικῶς μὲν τοιούτους ν' ἀπαιτήσωμεν δὲν δυνάμεθα· ἂν δ' ὁ φορολογούμενος φόβον ἔχῃ, μὴ πλαστὸν συνταχθῇ τὸ πρωτόκολλον καὶ ἀδικηθῇ, δύναται νὰ εὕρῃ δύο μάρτυρας πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν ἑαυτοῦ. Ἐπήνεγκε δὲ καὶ ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι εἶχε μὲν τὸ νομοσχέδιον ὡς χρόνον τὸν μάρτιον· ἀλλ' ἐπειδὴ, κατὰ τὴν τοῦ 5 ἄρθρου ἐπιψήφισιν, οὗτος εἰς τὸν χρόνον τῶν δηλώσεων συμπεριελήφθη, διὰ τοῦτο τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον ἐπροπολό-

γησε τάξασα χρόνον τῶν ἀπαριθμήσεων τὸν Μάϊον καὶ Ἀπρίλιον.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι, πρὸς μὲν τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν μὴ δηλωθέντων ποιμνίων, κατάλληλος χρόνος ὁ μὴν εἶναι Μάρτιος· ἐπειδὴ δὲ αἱ δηλώσεις ἐπετράπησαν μέχρι τῆς εἰκοστῆς αὐτοῦ, διὰ τοῦτο αἱ ἀπαριθμήσεις πρέπει νὰ γίνωσι τὸν ἀπρίλιον· διότι καὶ τὰ πέρυσιν ἐνεργηθέντα ἂν ἐξετασθῶσι θέλει καταδειχθῇ, ὅτι αἱ κατ' αὐτὸν τὸν μῆνα ἐνεργηθεῖσαι ἀπαριθμήσεις ἀπέβησαν ἀποτελεσματικαί. Ἄλλως τε, καὶ ἂν τοὐναντίον πράξωμεν, περιβάλλομεν τὴν κυβέρνησιν μὲ πλείστην ὅσην ἐξουσίαν, καὶ προκαλοῦμεν ἀπείρους δυσκολίας.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν ὅτι, ἵνα τελεσφόρος ἀποβῇ ἡ ἀπαρίθμησις, ἀπὸ τῆς 20 Μαρτίου μέχρι τῆς 20 Ἀπριλίου νὰ ἐνεργῆται πρέπει· διότι ἔθος τῶν ποιμένων ἀρχῆθεν ὑπάρχει κατὰ τὴν 23 Ἀπριλίου τὰ ποίμνια αὐτῶν νὰ μιγνύωσιν, ὅτε μετὰ ταύτην καθίσταται δύσκολος πᾶσα τῶν ποιμνίων διάκρισις, καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἀπαρίθμησις. Τὴν ἐπανάληψιν ὅμως τῆς ἀπαριθμήσεως, πρὸς βεβαιοτέραν τῆς ἀληθείας ἐξακρίβωσιν, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀπαγορεύσωμεν· διότι ἡ κυβέρνησις, ἡ τὸ συμφέρον ἔχουσα πρὸς εὕρεσιν τῆς ἀληθείας, καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀναντιρρήτως ἔχει. Αἱ ἄλλαι τῆς τροπολογίας διατάξεις εἰσὶν ἀναγκαῖαί τε καὶ ὠφέλιμοι, ὑπέρ τε τοῦ δημοσίου καὶ τῶν κτηνοτρόφων· διότι οἱ μάρτυρες εἰσὶν ἀναγκαῖοι, φόβῳ μὴ ὁ ποιμὴν δυστροπῶν πλαστὸν ἐγκαλῇ τὸ πρωτόκολλον, ἢ μὴ ὁ ἀπαριθμητὴς καταχρώμενος τῆς ἀνατεθείσης εἰς αὐτὸν ἐμπιστοσύνης πλαστὸν τοιοῦτον συντάσσῃ. Καὶ ἡ εὕρεσις αὐτῶν δὲν εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον δύσκολος, ὡς παρεστάθη· διότι οὐχὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ τὰ ποίμνια νέμονται, ἀλλὰ παρὰ ταῖς κοινοτήταις, καὶ πολλοὺς ἐχούσαις κατοίκους, καὶ ὑπὸ πάσης τάξεως τοιούτων οἰκουμέναις· καὶ τούτους νὰ προσάγῃ δύναται ἢ ὁ ποιμὴν, ἢ ὁ κυρίως τὴν ἀπαρίθμησιν ἔχων ἔργον ἀπαριθμητὴς, καὶ οὐχὶ βοηθὸς, διότι εἰδικὴ καὶ πρὸς τὴν ἀπαρίθμησιν ἀπαιτεῖται ἱκανότης, ὡς πολλάκις ἐλέχθη, ἀντὶ μικρᾶς δαπάνης δυναμένη νὰ εὑρεθῇ. Καὶ ἡ τῆς ποινῆς ἀπειλὴ ἐπὶ παραβάσει τῆς διατάξεως ταύτης, ἐν τῇ τροπολογίᾳ, ἀναγκαία εἶναι, ἵνα μή τι ὅμοιον τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν γενομένων συμβῇ, καὶ ἵνα μὴ εὐκολύνωνται οἱ πραγματικῶς ἔνοχοι πρὸς ὑπεκφυγὴν τῆς ποινῆς, καταφεύγοντες εἰς ψευδοκρίσεις καὶ παντοῖα ἄλλα μέσα.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ

τροπολογηθῇ ἐπὶ τοῦ ὁριζομένου χρόνου, συμφώνως τῇ ἐπὶ τοῦ 5. ἄρθρου γενομένῃ τροπολογίᾳ, καθ' ἣν ὁ χρόνος τῶν δηλώσεων μέχρι τῆς 20 Μαρτίου ἐπεξετάθη. Οἱ ταχθέντες δὲ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ λόγοι κατὰ τῆς προταθείσης τροπολογίας εἰσὶν ἰσχυροί. καὶ παραδέχεται μὲν τούτους, δὲν συμφωνεῖ δ' αὐτῷ ἐπὶ τοῦ ὅρου τῆς ἀπαριθμήσεως· διότι ὑπὸ πολλῶν τε καὶ εἰδημόνων ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὅτι δύσκολος καθίσταται ἡ ἀπαρίθμησις μετὰ τὸν Ἀπρίλιον, ἀλλασσόντωντε τῶν ποιμνίων τὰς νομάς, καὶ ἄλλως μιγνυομένων· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἀνάγκη τις ὑπάρχει ἵνα πρωϊμότερον αἱ ἀπαριθμήσεις γένωνται, διὰ τοῦτο νὰ προσδιορίσωμεν τὸν χρόνον ἀπὸ τῆς εἰκοστῆς Μαρτίου μέχρι τέλους Ἀπριλίου. Τὰ ὑπὸ τοῦ προτείναντος δὲ τὴν τροπολογίαν παρατηρηθέντα, περὶ χορηγίας τύπου τινὸς πρωτοκόλλων, εἰσὶ διοικητικά, καὶ οὐδὲν ἐπὶ τούτων ἐπιφέρεται· παρατηρεῖται μόνον ἐπὶ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ διάταξις νὰ δύνανται νὰ ἔχωσι δύο μάρτυρας εἶναι ἄσκοπος, ἀφοῦ καὶ τὸ ὑπουργεῖον ὡμολόγησεν ὅτι ἀπέβη ἀτελεσφόρητος κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ οὐδεὶς τῶν κτηνοτρόφων θέλει προσαγάγει τοιούτους ἵνα τὴν ἐνοχὴν αὐτοῦ βεβαιώσῃ· μ' ὅλον τοῦτο δύναται καὶ αὕτη νὰ ἐγκριθῇ πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν τοῦ κτηνοτρόφου, οὐδέποτε ὅμως νὰ ἐγκριθῇ πρέπει ἡ προτεινομένη ῥητότης τῆς ἀπαριθμήσεως.

Ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας ἐπανέλαβεν, ὅτι, ἐπειδὴ κατά τε τὸ νομοσχέδιον καὶ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν τροπολογίαν, ὁ τῆς ἀπαριθμήσεως χρόνος ἀόριστος ἀφίνετο, δυναμένων τῶν πρὸς τοῦτο ὑπαλλήλων νὰ διατάττωσι καὶ ἐνεργῶσι τοιαύτην καθ' ὅλον τὸ ἔτος, διὰ τοῦτο προθεσμίαν τινὰ ἐν τῇ τροπολογίᾳ ἔταξεν· ἐπειδὴ δὲ διϊσχυρίσθησαν πολλοὶ καὶ ἀπέδειξαν, ὅτι δὲν δύνανται τοιαῦται νὰ ἐνεργηθῶσι μετὰ τὸν Ἀπρίλιον, διὰ τοῦτο συγκατατίθεται νὰ τεθῇ ἐν τῇ τροπολογίᾳ αὐτοῦ ἀντὶ τῆς 10 Ἰουνίου τὸ τέλος τοῦ Ἀπριλίου. Ἀλλ' ὁ τῶν ἀπαριθμητῶν διορισμὸς ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν μόνον ἀρχὴν πρέπει νὰ γίνηται· διότι αὕτη μόνη εἶναι ὑπεύθυνος, καὶ αὕτη, ἂν δὲν ἔχῃ συμφέρον νὰ οἰκονομῇ πρόσωπα, ἀκριβῶς τὸ ἔργον τοῦτο θέλει ἐκτελεῖ. Βοηθοὶ ὅμως δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν· ἂν δὲ οἱ ὁπλοφόροι ὑποτίθενται, πρέπει κἂν ὁ ἀριθμὸς τῶν διοριστησομένων νὰ προσδιορισθῇ, ἵνα μὴ κατάχρησις γένηται, καὶ ἡ διάταξις ἐφαρμόζηται πρὸς μόνην οἰκονομίαν προσώπων, προσλαμβανόντων τῶν ἀπαριθμητῶν ἀντὶ δύο ἢ τριῶν δεκάδα ἴσως τοιούτων. Ἐπὶ τῶν μαρτύρων ἐπήνεγκεν, ὅτι ἐν τῷ πάρυσι μὲν ψηφισθέντι νόμῳ, τοιαύτη διάταξις δὲν ἦτον ὑποχρεωτική.

καὶ οἱ ἀπαριθμηταὶ συμφέρον εἶχον οὐδέποτε νὰ προσάγωσι μάρτυρας, ἵνα καταβλίβωσι τοὺς φορολογουμένους· ὅταν ὅμως ὑποχρεωτικὴν τοιαύτην νομοθετήσωμεν, καὶ ἡ προσαγωγὴ αὐτῶν εὔκολος ὑπάρχει. Ἐπειδὴ δ' ἐλέχθη ὅτι περιττεύουσι τοιοῦτοι, καὶ ἂν ἐγκριθῇ ἡ περὶ μαρτύρων διάταξις πρέπει νὰ προσάγωσιν αὐτοὺς οἱ κτηνοτρόφοι· διὰ τοῦτο παρατηρεῖται, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ ἀπαριθμητοῦ συνταχθησόμενον πρωτόκολλον θεωρεῖται γνῶσιν, ἕως οὗ τὸ πλαστὸν αὐτοῦ ἀποδειχθῇ· ἀλλ' ἡ πλαστότης ἐγγράφου οὐ μόνον δι' ὅλων τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων κατὰ τὴν δικονομίαν ν' ἀποδειχθῇ δὲν ἐπιτρέπεται, ἀλλὰ καὶ λίαν δύσκολος ὑπάρχει· ἂν δ' ἐννοοῦσιν ὅτι δύναται ν' ἀποδείξῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου αὐτὴν ὁ κτηνοτρόφος δι' ὅλων τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, συγκατατίθεται τότε, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐπιτρέπεται ὡς ἐλέχθη. Οὕτω λοιπὸν οὐδεμίαν ἔχει ἐξασφάλισιν ὁ κτηνοτρόφος· ἀλλὰ, καὶ τοιαύτην ἂν ὑποτεύῃ ὅτι ἔχει, ἡ τῶν μαρτύρων ἀνάγκη καὶ ὑπὸ τῶν περιστάσεων αὐτῶν βεβαιοῦται· διότι τί δύναται νὰ πράξῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ κτηνοτρόφος ἀδικηθείς, διότι ὁ ἀπαριθμητὴς δεκάδας τινὰς κτηνῶν κατὰ προσθήκην ὑπερεσημείωσεν εἰς τὸ συνταχθὲν πρωτόκολλον; Δὲν θέλει προτιμήσει νὰ ὑποστῇ πᾶσαν τοιαύτην ζημίαν, ἢ δώρους καὶ παρακλήσεσι διατάξεις τοῦ νόμου νὰ ὑπεκφύγῃ, τῆς ἄλλης ὁδοῦ τὴν ὁποίαν ἔχει ὑπὸ τοῦ νόμου, νὰ προσφύγῃ δηλονότι εἰς τὸ 30 ὥρας ἀπέχον τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ δικαστήριον καὶ νὰ δαπανήσῃ δεκαπλᾶ εἰς χαρτόσημα καὶ δικηγορικὰ δικαιώματα καὶ ἄλλας δαπάνας, πρὸς προσαγωγὴν μαρτύρων ἐπὶ τῇ ἀπλῇ ἐλπίδι τῆς ἐπιτυχίας φανταστικῆς δικαιοσύνης; Διὰ ταῦτα ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ἐγκριθῇ ἡ περὶ μαρτύρων διάταξις, πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ τε κτηνοτρόφου καὶ τοῦ δημοσίου· ἀφοῦ δ' ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν δικαστικῶν κλητήρων, πλείονα παρεχόντων ἐγγύησιν, ἀπαιτεῖται ἡ βεβαίωσις μαρτύρων, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ τῶν ἀπαριθμητῶν αὕτη ν' ἀπαιτηθῇ πρέπει· ἐκτὸς ἂν θεωρῶμεν αὐτοὺς ὡς παρέχοντας πλείονα ἐγγύησιν, ἢ πρόσωπα πολλῷ μᾶλλον ἀξιότιμα, ἀφ' ὧν ἡ βεβαίωσις αὐτὴ ἀπαιτεῖται.

Ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι ἐφωτίσθη, καὶ, ἐρωτηθεῖσα ἂν παραδέχηται χρόνον τῆς ἀπαριθμήσεως τὸν ὑπὸ πολλῶν προταθέντα, τὸ τέλος δηλονότι τοῦ Ἀπριλίου, ἢ τὸν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, τὸ τέλος Μαΐου, ἀπεφήνατο διὰ ὀνομαστικῆς κλήσεως, ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τῶν ΚΚ. Κ Τσερτίδου καὶ Γ. Ῥεβελιώτου διὰ ψήφων 46 πρὸς 28, ὅτι παρεδέχθη τὸ τέλος Μαΐου, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου, μέχρι τέλους Μαΐου νὰ γίνωνται ἀπαριθμήσεις πρὸς ἐξακρίβωσιν, Ναὶ; ἢ Ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Ι. Κλίμακας	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Σίλβες. Στεφανάκης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Γρίβας	Ο.	Θ. Μαρκεζίνης	»
Ν. Μαυρομμάτης	Ο.	Α. Γ. Τσάνος	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Γ. Γουναρόπουλος	»
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Β. Καραγιάννης	Ν.
Μ. Α. Καΐρης	Ν.	Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Τσάκρης	ἐν ἀδείᾳ	Ἀθ. Ν. Πετμεζᾶς	ἀπὼν
Α. Σ. Δανόπουλος	»	Ν. Ἀνδρίκου	Ν.
Ι. Βλάσσης	»	Ἡλ. Παππαδαῖος	Ν.
Ι. Κωλέττης	ἀπὼν	Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μεταξᾶς	»	Ι. Ν. Φλέσσας	ἀπὼν
Δ. Καλλιφρονᾶς	»	Π. Ι. Κυριακὸς	ἐν ἀδείᾳ
Σ. Βλάχος	»	Γ. Νοταρᾶς	»
Π. Ῥάγκος	Ν.	Α. Νοταρᾶς	»
Ι. Καραγιαννόπ.	ἐν ἀδείᾳ	Εὐθύμ. Κανελλόπουλος	ἀπὼν
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλ.	»
Λ. Λαπουσιάδης	Ο.	Κ. Χ. Παναγιώτου	»
Τσανετ. Γρηγοράκης	Ν.	Βμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Δ. Ταϊγκουράκος	Ν.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ο.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Κ. Χαραμῆς	ἀπὼν	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	ἀπὼν
Ι. Κρανίδης	»	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	Ο.
Δ. Α. Ζῶτος	Ο.	Ν. Μπούκουρας	Ν.
Νίκος Θέου	Ο.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Α. Γουζούασης	ἀπὼν	Σ. Παρθενόπουλος	Ο.
Α. Βιλαέτης	Ο.	Π. Βαρβιτσιώτης	Ο.
Λ. Κρεατενίτης	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	Ο.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Γ. Δερνιτσιώτης	Ο.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ο.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ο.

Μελέτης Χ. Μελέτη	ἀπὼν	Γ. Μπάστας	ἀπὼν
Π. Βάρβογλης	Ο.	Φ. Ἰωάννου	»
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.	Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ο.	Κ. Προβιλέγιος	Ο.
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Π. Ταταράκης	Ο.
Π. Καλαμαριώτης	»	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Π. Δαρειώτης	»	Διομήδης Κυριακοῦ	ἀπὼν
Νικήτ. Σταματελόπουλος	»	Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Σακελλαριάδης	»	Σταμάτιος Δάρρας	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Φαρμάκης	Ο.	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ο.
Κ. Βέϊκος	Ν.	Ι. Στάϊκος	ἀπὼν
Μ. Ἰατρὸς	Ν.	Α. Παππατσώρης	Ο.
Ἰω. Εὐσταθίου	ἀπὼν	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ο.
Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ν.	Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Σ. Βαρότσης	Ν.	Δ. Δρόσος	ἀπὼν
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	ἀπὼν	Γ. Δοκὸς	Ν.
Δ. Πικουλάκης	Ν.	Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Χ. Καπετανάκης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Κουντουριώτης	»
Κ. Ζαρειφόπουλος	ἀπὼν	Δ. Χατσίσκος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ο.	Γ. Γριζάνος	ἀπὼν
Α. Καλαμογδάρτης	Ο.	Ι. Γαρδίκης	Ν.
Κ. Τσερτίδης	Ο	Ν. Κριεζώτης	Ο·
Δ. Κουμανιώτης	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	Ο.	Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Παππακώσ. Τσαμάλας	ἀπὼν	Γ. Σταματάρας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ο.		

Ἐρωτηθεῖσα δὲ καὶ περὶ τοῦ ὑπολοίπου μέρους τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ προταθείσης τροπολογίας, ἀπέρριψεν αὐτὴν δι' ἀναστάσεως· παρεδέχθη δὲ, δι' ἀναστάσεως ἐπίσης, τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν τροπολογίαν, ἔχουσαν οὕτως·

« Ἡ ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον καὶ « Μάϊον ἀπὸ ἀπαριθμητὰς καὶ βοηθοὺς, διοριζομένους παρὰ « τῆς κατ' ἐπαρχίαν διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦ οἰκονομ. « ἐφόρου· ἀλλὰ δὲν ἀπαγορεύεται νὰ γενῇ καὶ μετὰ ταῦτα « ἐξακρίβωσις, ἐὰν ἐγερθῶσιν ὑπόνοιαι, ἢ δοθῶσι πληροφορίαι

« περὶ ὑποκρύψεως ἢ ὑπεκρυγῆς. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συν-
« τάσσεται πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ
« καὶ τῶν συνακολουθούντων αὐτῷ βοηθῶν, καὶ δύο ἢ πλειο-
« τέρων μαρτύρων, προσκεκλημένων παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου,
« ἂν θέλῃ, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν
« ἐντὸς τριῶν ὡρῶν τὸ βραδύτερον, τὸ ὁποῖον ἔχει πλήρη
« ἰσχύν, ἕως οὗ ἀποδειχθῇ ὡς πλαστόν. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο
« διευθύνεται εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ κα-
« ταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν, παραπέμπων αὐτὸ εἰς τὸν παρὰ τοῖς
« πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς
« καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου ἢ πλημ-
« μελειοδικείου.

Μετὰ ταῦτα ἐγίνετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως τὸ 7 ἄρθρον, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 7.

«Οἱ ἀπαριθμηταὶ καὶ βοηθοὶ εἶναι ὡς δημόσιοι ὑπηρέται καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου, ἀφοῦ προσκληθῶσι νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς ἀπαριθμήσεως.

Ἡ ἔκθεσις τῆς ὁρκοδοσίας συντάττεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 8 παρετήρησέτις, ὅτι, ἐπειδὴ μόνον εἰδήμονες ποιμένες δύνανται ν' ἀπαριθμήσωσι πρόβατα, καὶ εἰς τούτους εἶναι ἀποχρῶσα ἡ ἀντιμισθία τῶν δύο δραχμῶν, προτείνει νὰ τεθῇ ὡς ἀνώτατος ὅρος τῆς ἡμερησίας ἀντιμισθίας δραχμαὶ δύο, ὡς καὶ εἰς τοὺς βοηθούς, οἵτινες δύνανται νὰ ἦναι ἐπιτήδειοι εἰς τὸ νὰ συντάττωσι τὰ πρωτόκολλα καὶ λοιπά.

Ἀντέταξεν δ' ἕτερος ὅτι κακῶς ὁ προαγορεύσας φρονεῖ, ὅτι εἶναι δυσχερεστάτη ἡ τῶν ποιμνίων ἀπαρίθμησις καὶ ὑπὸ μόνων τῶν ποιμένων κατορθωτή· διότι καὶ πολλοὶ μὴ τοιοῦτοι ἐδυνήθησαν καὶ δύνανται ν' ἀπαριθμῶσι πρόβατα. Ἔργον δὲ τοῦ ἀπαριθμητοῦ δὲν θεωρεῖται μόνον ἡ τῶν ποιμνίων ἀπαρίθμησις, ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν πρωτοκόλλων σύνταξις· ὥστε ὁ τοιοῦτος πρέπει καὶ γράμματα νὰ γινώσκῃ καὶ ἄλλας ἐξακριβώσεις νὰ δύναται νὰ ἀνιχνεύῃ. Διὰ ταῦτα δὲν εἶναι μεγάλη ἡ ἡμερήσιος ἀντιμισθία τῶν τριῶν δραχμῶν, ὑποστηρίζει δὲ τὴν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ μισθοδοσίαν.

Μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἂν παραδέχηται ἀνώτατον ὅρον τῆς ἡμερησίας μισθοδοσίας τὰς δύο δραχμάς, ἀπέρριψεν αὐτὸν· παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ 8 ἄρθρον, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 8.

«Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν προσ-

διορίζεται παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἥτις οὐδέποτε θέλει εἶσθαι ἀνωτέρα τῶν τριῶν δραχμῶν διὰ τοὺς ἀπαριθμητάς, καὶ δύο διὰ τοὺς βοηθούς, πληρονομένη ἀπὸ τοὺς ταμίας μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀπαριθμήσεως.»

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη τὸ 9 ἄρθρον, ἐφ' οὗ λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου εἶναι νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον τὸν ψευδῶς δηλώσαντα ἐκεῖνα τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο ἕνεκα αὐτοῦ, καὶ νὰ καταδικάσῃ αὐτὸν ν' ἀποτίσῃ τὰ δαπανηθέντα κατὰ τὴν ἀπαρίθμησιν τοῦ ποιμνίου του, καὶ δὲν εἶναι παντάπασι δίκαιον νὰ ἐπιβαρύνηται ὁ κτηνοτρόφος καὶ μὲ τὰς δαπάνας τὰς γενομένας εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν ποιμνίων ἄλλων εὑρεθέντων ὡς ἀκριβῶς δηλωσάντων, τὸ δὲ νομοσχέδιον δὲν ὁρίζει σαφῶς τὴν ἔννοιαν τὴν ὁποίαν ἀποδίδει εἰς τὴν φράσιν « ἔξοδα ἀπαριθμήσεως », προτείνει νὰ μεταβληθῶσιν αἱ λέξεις « τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως » εἰς τὰς ἀκολούθους « τῶν σχετικῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων τούτου.» Διότι ὁ κτηνοτρόφος δὲν ὀφείλει νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ πληρώσῃ ἄλλην δαπάνην, παρὰ τὴν σχετικὴν μὲ τὴν ἀπαρίθμησιν τοῦ ποιμνίου του, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν διὰ τὰς ἀπαριθμήσεις ἄλλων ποιμνίων.

Παραδεχόμενος καὶ ἕτερος τὴν προταθεῖσαν μεταλλαγὴν τῆς φράσεως, ἀνέπτυξεν αὐτὴν οὕτως· ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι πέμπεται ἀπαριθμητής τις εἰς χωρίον, ἀπέχον τῆς πρωτευούσης τῆς διοικήσεως 8 ὥρας, καὶ καταμετρήσῃ, φερ' εἰπεῖν, ἑνὸς μόνου ὑπόπτου ποιμένος τὸ ποίμνιον, καὶ εὕρῃ αὐτὸν κακῶς δηλώσαντα, ἐννοεῖται ὅτι ὁ ποιμὴν ἐκεῖνος θέλει πληρώσει ὅλας τὰς δαπάνας τῆς τε ὁδοιπορίας καὶ τῆς εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν διατριβῆς τῶν ἀπαριθμητῶν· ἐπειδὴ ἕνεκεν αὐτοῦ ἐγένοντο αἱ δαπάναι, καὶ τὸ δημόσιον οὐδαμῶς πταίει. Ἀλλὰ τοιαῦται μὲν περιστάσεις θέλουσι συμβῆ σπανίως· ἂν δὲ ὁ ἀπαριθμητής, ἀπερχόμενος εἰς χωρίον τί, ἀπαριθμήσῃ πολλῶν τινων ποίμνια καὶ εὕρῃ αὐτοὺς ψευδῶς δηλώσαντας, τότε αἱ δαπάναι θέλουσιν ὑπολογισθῇ εἰς βάρος ὅλων τῶν μὴ ἀκριβῶς δηλωσάντων, ὥστε ἕκαστος τούτων μικρόν τι ποσὸν θέλει πληρώσει. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι τὰ τοιαῦτα εἶναι μέτρα ἀνήκοντα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὁρισθῶσι λεπτομερῶς διὰ τοῦ νόμου· ἡ δὲ πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν τοιούτων ὁριστικῶν περιορισμῶν βία δύναται νὰ φέρῃ βλάβην εἰς τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον κακῶς τινες πολλάκις θεωροῦσιν ὡς ἀλλότριον συμφέρον ἐνῷ εἶναι κοινὸν, καὶ ἡ τούτου ὑπεράσπισις συμπίπτει μὲ τὸν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος. Οὐχ ἧττον ὅμως χρεία προσοχῆς, διὰ νὰ μὴ καταβλίβηται ὑπὲρ τὸ δέον τάξις τις·

τὸ ἐπιβαρύνον ὅμως τοὺς κτηνοτρόφους εἶναι ἡ εἰς τὸ δικαστήριον εἰσαγωγή των, καὶ ἐπὶ περιπτώσει καθ' ἣν μόνον 5 ἢ 6 πρόβατα εὑρεθῶσι πλείονα τῶν δηλωθέντων· διότι καὶ τότε εἶναι ὑπόχρεως ὁ ἀπαριθμητὴς νὰ συντάξῃ πρωτόκολλον καὶ νὰ τὸ πέμψῃ εἰς τὸν εἰσαγγελέα, οὗτος δὲ διὰ κλητῆρος θέλει ἐγκαλέσει τὸν ποιμένα, ὅστις καταδικαζόμενος νὰ πληρώσῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα ἐπιβαρύνεται φορτικώτερα, διότι πολλάκις καταντᾷ δι' ἓν ζῷον νὰ πληρόνῃ **12** δραχμάς. Περὶ τούτου δὲ δὲν ἐλέχθη τι· ἂν δ' ἦτο τοῦ παρόντος καιροῦ ἤθελε προτείνει, ὅτι, ἂν ὁ κτηνοτρόφος ὁμολογήσῃ τὸ σφάλμα του, καὶ δέχηται νὰ πληρώσῃ τὸ τριπλάσιον τοῦ φόρου καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως, νὰ μὴ καταγγέλλεται εἰς τὸ δικαστήριον. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δέχεται τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, ὑπὸ τὰς ἐξηγήσεις τῶν σχετικῶν ἐξόδων, τὰς ὁποίας ἐν ἀρχῇ ἔδωκε.

Συμμεριζόμενος καὶ ἕτερος τὴν γνώμην ἀμφοτέρων τῶν προαγορευσάντων προσέθηκεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ καὶ ἡ ἀκόλουθος περίστασις. Ἐὰν οἱ ἀπαριθμηταὶ, ἀπελθόντες ν' ἀπαριθμήσωσι ποίμνια **30** π. χ. ὑπόπτων ποιμένων, καὶ τοὺς μὲν **10** τούτων εὕρωσιν ὡς ψευδῶς δηλώσαντας, τοὺς δ' εἴκοσιν ἀκριβεῖς εἰς τὰς δηλώσεις των· τότε δὲν πρέπει οἱ δέκα ν' ἀποτίσωσι τὰς δαπάνας τὰς γενομένας εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν **30** ποιμνίων, ἀλλὰ μόνον τὰς εἰς αὐτοὺς ἀναφερομένας, τουτέστι τὸ **1/3** τῶν ὁλικῶν δαπανῶν εἰς τὴν τοιαύτην ἀπαρίθμησιν· τὰ δὲ λοιπὰ νὰ μένωσιν εἰς βάρος τῆς κυβερνήσεως, διότι εἶναι δαπάναι, γενόμεναι εἰς ἀπαριθμήσεις ἐπὶ ποιμνίων ἀκριβῶς δηλωθέντων. Καὶ ταῦτα πάντα πρέπει νὰ ἐξηγηθῶσι σαφῶς· διότι πέρυσιν ἐγένοντο πολλαὶ τοιαῦται παρεξηγήσεις τοῦ νόμου, καὶ κατήντησαν οἱ καταγγελλόμενοι ὡς μὴ δηλώσαντες **6** πρόβατα νὰ πληρώσωσι διὰ τέλη χαρτοσήμου, ὁδοιπορίας κλητήρων, καὶ ἔξοδα ἀπαριθμήσεως, **17** δραχμάς.

Μετὰ ταῦτα, συνομολογηθεισῶν παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν τῶν παρὰ τῶν προαγορευσάντων δοθεισῶν ἐξηγήσεων ἐπὶ τοῦ **9** ἄρθρου, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ **9** ἄρθρον μετὰ τῆς προταθείσης τροπολογίας καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ γενομένων διασαφήσεων, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. **9.** «Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων παραλείψει νὰ δηλώσῃ, ἐν τοῖς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθρου **4** ὁριζομένης προθεσμίας, τὰ ζῶα του, ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν σχετικῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων αὐτοῦ, καὶ εἰς πρόστιμον ἡ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην

μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα ἐπροσπάθησε νὰ ὑποκρύψῃ. Καὶ τὸ μὲν πρόστιμον ἐπιβάλλεται, ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων ζώων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραμὰς εἴκοσιν· ἡ δὲ χρηματικὴ ποινή, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀνώτερον. Τὸ τρίτον τῆς ποινῆς ἢ τοῦ προστίμου δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτήν, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ τῆς διαριζούσης αὐτὸ ἀρχῆς.»

Μετὰ τοῦτο ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ **3** μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.

Ὁ τοὺς ἁπάντας γραμματεῖς ἀναπληρώσας
Λ. Λεπουσιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΖ'.

Τῆς 1 Φευρουαρίου.

Σήμερον τὴν πρώτην Φευρουαρίου μηνός, τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παόντων μὲν **78** ἁπάντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος **15**, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τοῦ ἀναπληρώσαντος τοὺς ἐν ἀδείᾳ αὐτῶν διατελοῦντας.

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τῶν τμημάτων, ὅτι ἐξελέχθησαν πρόεδρος μὲν τοῦ Β'. ὁ Κ. Μ. Α. Καΐρης, γραμματεὺς δ' ὁ Κ. Σ. Χ. Στεφανόπουλος· καὶ εἰσηγηταὶ ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως ὁ Κ. Σ. Λάρας ὑπὸ τοῦ Α'., ὁ Κ. Ι. Γαρδίκης ὑπὸ τοῦ Β', ὁ Κ. Κ. Ἀντωνιάδης ὑπὸ τοῦ Γ', ὁ Κ. Μ. Ἰατρὸς ὑπὸ τοῦ Δ', ὁ Κ. Α. Κρεστενίτης ὑπὸ τοῦ Ε., ὁ Κ. Ν. Κορφιωτάκης ὑπὸ τοῦ ΣΤ', καὶ ὁ Κ. Δ. Πλαπούτας ὑπὸ τοῦ Ζ'. Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου δὲ περὶ στρατολογίας ὁ Κ. Π. Βαρδιτσιώτης ὑπὸ τοῦ Β'.. Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς Ἑπτάνησον συνοικισθησομένων Ψαρριανῶν, κατὰ τὴν τεθεῖσαν τῶν τμημάτων τάξιν, οἱ Κ. Κ. Γ. Κανδυας, Π. Βάρβογλης, Γ. Λοκὰς, Σ. Α. Βαρότσης, Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος, Φ. Κ. Μαῦρος καὶ Ν. Κριεζώτης. Ἐπὶ τοῦ περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν, κατὰ τὴν αὐτὴν τῶν τμημάτων τάξιν, οἱ Κ. Κ. Ε. Παρίσσης, Ι. Χαραμῆς, Κ. Θ. Κολοκοτρώνης,

Σ. Παρθενόπουλος, Σ. Αντωνιάδης, Λ. Λαπουσιάδης καὶ Μ. Γ. Σχινᾶς. Ἐπὶ τοῦ περὶ μετασχηματισμοῦ τῶν ὑγειονομικῶν ζωνῶν Αἰγίνης καὶ Κορωνίδος εἰς ὑγειονομεῖα, οἱ Κ.Κ. Γ. Λογιωτατίδης, Π. Καμπάνης, Δ. Τσιγκουράκος, Σ. Παρθενόπουλος, Γ. Κονδύλης καὶ Μ. Γ. Σχινᾶς. Ἐπὶ τοῦ περὶ παραχωρήσεως γαιῶν εἰς τοὺς Κρῆτας οἱ Κ. Κ. Α. Παππατσόρης, Μ. Α. Καΐρης, Ι. Βλάσσης, Δ. Καλλιφρονᾶς, Κ. Τσερτίδης καὶ Δ. Τσόκρης. Ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποικίας γερμανικῆς, οἱ Κ. Κ. Σ. Λογοθετόπουλος ὑπὸ τοῦ Β΄. καὶ Ι. Κλίμακας ὑπὸ τοῦ Γ΄. Καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως μεταξοφαντικοῦ καταστήματος, οἱ Κ. Κ. Α. Μαρκόπουλος, Δ. Ζῶτος, Δ. Πικουλάκης, Α. Γ. Τσάνος, Μ. Πρωτοπαππᾶς καὶ Γ. Γριζάνος. Καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ χορηγίας προκαταβολῆς πρὸς κατασκευὴν προκυμαίας ἐν τῷ λιμένι Τήνου, ὁ Κ. Ε. Παρίσσης ὑπὸ τοῦ Α΄. τμήματος. Μέλος δὲ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ὠνομάσθη ὑπὸ τοῦ Β΄. τμήματος ὁ Κ. Σ. Λογοθετόπουλος.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπεφήνατο νὰ μὴ προστεθῶσι τὰ τέσσαρα συμπληρωτικὰ μέλη, κατὰ τὸ ἄρθρον 66 τοῦ κανονισμοῦ, εἰς οὐδεμίαν τῶν συσταθεισῶν ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω Νομοσχεδίων.

Ἐγένετο κλήρωσις τῆς πρεσβεύσεως, τῆς παρευρεθησομένης εἰς τὴν τελετὴν τῆς 2 Φεβρουαρίου τῆς ἐπετείου ἑορτῆς τῆς ἐλεύσεως τῆς Βασιλίσσης, καὶ ἔλαχον οἱ Κ.Κ. Δ. Λαπουσιάδης, Α. Παππατσόρης, Φ. Ἰωάννου, Α. Γουζούασης, Γ. Δοκὸς, Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος, Α. Γ. Τσάνος, Δ. Τσόκρης, Β. Καραγιάννης καὶ Δ. Κυριακίδης.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ τῶν ζώων φόρου Νομοσχεδίου· καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10 καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις, ὅτι δὲν ἐκτελεῖται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου, διότι ἡ διδομένη προθεσμία εἰς τὸν φορολογούμενον ἀποβαίνει ἐνίοτε πρὸς βλάβην του. Ὅτι κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου σταλέντα πίνακα, τὸν περιέχοντα τὰ ἀποτελέσματα τοῦ 1845 καὶ 1846, καταφαίνονται εἰσπρακτέα μὲν τοῦ 1845, 1,251,685, εἰσεπράχθησαν δὲ, ὄχι μέχρι τέλους Ἰουνίου 1845, ἀλλὰ μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1846, 1,093,669, καὶ καθυστεροῦσι 157,916· ἐπίσης ἐκ τῶν εἰσπρακτέων τοῦ 1846 εἰσεπράχθησαν 884,000 καὶ καθυστεροῦσι 503,000. Ἐκ τούτου δὲ οὐ μόνον χρηματικὴ ζημία ἐκ τῆς ἀναβολῆς τῶν εἰσπράξεων προσγίνεται, ἀλλὰ καὶ πραγματικὴ ἀπειλεῖται, ἐὰν οἱ κτηνοτρόφοι ἀναχωρήσωσιν ἐντεῦθεν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἢ καὶ

πτωχεύσωσι· πρὸς δὲ καὶ ἀταξία, μηδὲ τῶν βιβλίων τῶν εἰσπρακτέων δυναμένων νὰ κλεισθῶσι, μήτε τοῦ εἰσαγομένου ἀπολογισμοῦ εἰς τὰς Βουλὰς ὄντος πραγματικοῦ, ἀλλ' ὑποθετικοῦ. Καὶ τὰ μὲν αἴτια, τὰ παραγαγόντα τὴν καθυστέρησιν ταύτην, ἀγνοοῦνται· ἀναγκαῖον δ' εἶναι ν' ἀπολογηθῇ ὁ ὑπουργὸς ἐπὶ τούτων, διότι καὶ ἄδικον ἔτι εἶναι οἱ μὲν νὰ πληρόνωσιν, οἱ δὲ οὔ, φόρον.

Προσέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι μία τῶν αἰτιῶν, διὰ τὰς ὁποίας ἠναγκάσθη ἡ Κυβέρνησις ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ σύστημα τῶν ἐνοικιάσεων διὰ τοῦ συστήματος τῶν δηλώσεων, ἦτον καὶ αἱ συμβαίνουσαι καθυστερήσεις· καὶ ὅμως καὶ ὑπὸ τὸ σύστημα αὐτὸ δὲν ἐγένετο ἔγκαιρος ἡ εἴσπραξις, καὶ καθυστεροῦντα κατεδείχθησαν. Πρὸς τοῦτο ἐζήτησε παρὰ τοῦ ὑπουργείου πληροφορίας καὶ ἔμαθε παρ' αὐτοῦ, ὅτι πέρυσιν μὲν ἦτον ἡ τελευταία προθεσμία τῆς πληρωμῆς, τὸ τέλος Ἰουνίου· μετὰ τὴν παρέλευσιν δὲ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου διδομένων εἴσετι ὀκτὼ ἡμερῶν, ἐὰν ὁ ταμίας νὰ καταδιώξῃ τὸν κτηνοτρόφον ἤθελεν, οὐδὲν παρ' αὐτοῦ ἠδύνατο νὰ εἰσπράξῃ, καταναλώσαντος ἤδη τὴν ἐκ τῶν κτηνῶν πρόσοδον. Ἐπειδὴ δὲ εἶχεν ἐκφέρει ἤδη ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἐπὶ τούτου γνώμην αὐτῆς, διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι νὰ μεταβάλῃ ἤδη αὐτὴν· ἐφ' ᾧ, ἵνα τότε δημόσιον καὶ τοὺς κτηνοτρόφους εὐκολύνῃ, προτείνει ἀντ' αὐτῆς νὰ τεθῇ προθεσμία τῆς πληρωμῆς ἀπὸ τῆς 15 Ἀπριλίου ἕως τῆς 15 Ἰουνίου.

Ὁ ὑπουργὸς ἐπήνεγκεν ὅτι ἥ τε Κυβέρνησις καὶ αἱ Βουλαὶ προέθεντο νὰ φορολογῶσι κατ' ἐποχὴν, καθ' ἣν εὐκολύνονται οἱ φορολογούμενοι· ἀλλὰ κατὰ τὸ 1845 ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἐποχῆς τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου δὲν ἐγένετο ἐπιτυχῶς, ὡς καὶ ὁ πρῶτος τῶν ἀγορευσάντων ἐξέθηκεν, ἐξ οὗ καὶ καθυστεροῦντα πολλὰ κατεδείχθησαν κατά τε τὸ ἔτος ἐκεῖνο καὶ τὸ μετ' αὐτό. Καὶ ὅτι μὲν τὸ ὑπουργεῖον ἐδικαιοῦτο, ζητοῦν τότε παρὰ τῶν Βουλῶν τὸν περιορισμὸν τῆς προθεσμίας, ἀπεδείχθη ἤδη, ἄλλως ὅμως ὑμεῖς ἀπεφάνθητε· οὐχ ἧττον ὅμως νὰ ὠφεληθῶμεν ἐκ τούτου πρέπει, τὸν Ἀπρίλιον καὶ Μαΐαν τάττοντες ὡς προθεσμίαν τῆς πληρωμῆς, πολλῷ μᾶλλον ἐρέτος, ὅτε καὶ τὸ Πάσχα πρώϊμον εἶναι καὶ οἱ φορολογούμενοι ἐκ τούτου πρωϊμώτερον τὰς προσόδους αὐτῶν θέλουσιν εἰσπράξει· ἕνεκα τούτων καὶ τὸ ὑπουργεῖον τὴν προθεσμίαν αὐτὴν ἐν τῷ νόμῳ ἔταξεν, ὑπὲρ αὐτῶν τῶν φορολογουμένων ἔτι, εἰς καταδιώξεις ὑποκειμένων ἐὰν οἱ φόροι βραδύτερον ζητηθῶσιν, ὅτε δὲν θέλει εἶσθαι ἀπολελειμένον τι ἐκ τῆς προσόδου αὐτῶν.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καθυστερήσεων καὶ κατάπαυσιν τῶν καταθλίψεων τῶν φορολογουμένων, τὸ σύστημα τοῦτο τῶν δηλώσεων παρεδέχθημεν· καὶ τοῦ μὲν δευτέρου ἐπετύχομεν, μ' ὅλον ὅτι ἐνιαχοῦ ὑπὸ πολλῶν τῶν ὑπαλλήλων τοιαῦται καταπράττονται, τοῦ πρώτου ὅμως ἀπετύχομεν, μὴ καταδιωκόντων τῶν ταμιῶν πάντας τοὺς ὀφειλέτας, καὶ ὑπ' αὐτῶν καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου κατόπιν χορηγουμένης προθεσμίας εἴς τινας τούτων· ἐξ οὗ καὶ οἱ καταδιωκόμενοι, τοὺς ἄλλους ἀκαταδιώκτους βλέποντες, ὀλιγωροῦσι περὶ τὴν ἀπότισιν τῆς ὀφειλῆς, ἢ καὶ νέας προθεσμίας ζητοῦσιν. Ἐπειδὴ ὅμως ῥητὸν ὁ νόμος τάττει προθεσμίαν, οὐδεὶς ἄλλος παράτασιν αὐτῆς νὰ δώσῃ δύναται, ἀναστέλλων ἄλλως τὴν τοῦ νόμου ἐκτέλεσιν. Καὶ ὁ τρόπος ἔτι τῆς εἰσπράξεως κατὰ τῶν περὶ καθυστερούντων νόμον δὲν ἐνεργεῖται· ἀλλαχοῦ μὲν μεταβαίνοντος τοῦ ἰδικοῦ εἰσπράκτορος μετὰ δύο χωροφυλάκων, καταλυόντων ἀπάντων παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ, καὶ διὰ τούτων καταθλίβοντων αὐτὸν, εἰς ἀπότισιν τῆς ὀφειλῆς· ἀλλαχοῦ δὲ περιπομένου ποινήτορος, ὅστις μόνος ἢ καὶ διὰ τοῦ εἰσπράκτορος εἰδοποιεῖ τοὺς ὀφειλέτας ἐράπαξ, καὶ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ διέρχεται πλεῖστα χωρία, μετὰ τὴν παρέλευσιν δὲ τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν λαμβάνει παρὰ πάντων πλήρη τὰ ποινήτρα.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι πράκειται περὶ φόρου, ἐξαγομένου ἐξ αὐτῆς τῆς προσόδου, τοῦ ὁποίου κατὰ συνέπειαν ἡ ἀπότισις εἶναι λίαν εὔκολος· ἐπομένως αἱ συμβαίνουσαι καθυστερήσεις προάγονται ἐκ τῆς μὴ ἐγκαίρου ἀπαιτήσεως τοῦ φόρου, καὶ ἀκολουθοῦνται ἀπὸ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου διατασσόμενα μέτρα καταδιώξεως, ἀπὸ τοῦ βάρους τῶν ὁποίων θέλει ἀπαλλαχθῆ ὁ φορολογούμενος ἐὰν εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ φόρου ἐγκαίρως ζητηθῇ, ἐγκρινομένης τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ταχθείσης προθεσμίας.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ὑπὸ μὲν τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος ἠρωτήθη ὁ ὑπουργὸς, ἐὰν πραγματικὰ ὅσα τὰ καταδειχθέντα καθυστεροῦντα· ὑπ' ἄλλου δέ τινος, ἂν ἀληθῶς δίδωνται προθεσμίαι. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς εἰς οὐδέτερον τούτων ἀπήντησεν, ὡμολόγησε δὲ μόνον ὅτι ἐν τῷ ἀπολογισμῷ ποσὸν εἶναι ὑποθετικὸν, δηλονότι ὑπάρχουσι καθυστεροῦντα μὴ δυνάμενα νὰ εἰσπραχθῶσιν· ἂν τοῦτο δ' οὕτως ἔχῃ, ὀφείλει νὰ φέρῃ ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν καθυστερούντων, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ καθυστερήματος. Αἱ δὲ διδόμεναι προθεσμίαι παρανόμως δίδονται, διότι προθεσμίαν ὁ ὑπουργὸς ἄλλην παρὰ τὸν Νόμον δὲν δύναται νὰ δώσῃ.

Ἠρώτησεν ἄλλος τὸν ὑπουργὸν, ἐὰν ἐνεργῆται ὁ περὶ καταδιώξεως νόμος· διότι πᾶσα παρὰ τοῦτον ἐνέργεια εἶναι παράβασις νόμου καὶ οἱ ἀδικούμενοι δύνανται ν' ἀντιτάξωσι τὴν βίαν κατὰ τῆς βίας.

Ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο, ὅτι ἐρωτίσθη· καὶ ἀνακαλέσαντος μὲν τοῦ εἰσηγητοῦ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἀναλαβόντων δ' αὐτὴν ἄλλων, ἠρώτησεν ὁ πρόεδρος ἂν παραδέχηται αὐτὴν ἡ βουλή· αὕτη δὲ, ἀπορρίψασα αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 10.

« Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρόνεται ἐντὸς τῶν μηνῶν Ἀπριλίου καὶ Μαΐου, τῶν δ' ἐξερχομένων τοῦ Κράτους ὁ φόρος θέλει πληρόνεσθαι πρὶν τῆς ἐξόδου αὐτῶν, καὶ ἂν προηγῆται αὕτη τῶν ἀνωτέρω μηνῶν· ἑπομένως αἱ τελωνιακαὶ ἀρχαὶ δὲν θέλουν ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον, πρὶν παρουσιασθῇ εἰς αὐτὰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου. Ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται οὐδαμῶς ἀπὸ 1 Ἀπριλίου ἡ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν διάβασις τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουν σταθερὰν διαμονὴν εἰς ἕνα τῶν δήμων τοῦ βασιλείου, ἂν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα φόρον, ἢ ἂν δὲν δώσωσιν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν. »

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν εἰς τὴν βουλὴν τὴν περίληψιν τῆς αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, περὶ παραχωρήτως ἀδείας εἰς καταδίωξιν τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων Ἀθ. Πετιμεζᾶ· προέτρεψε δὲ τὰ τμήματα ν' ἀποσυρθῶσιν ἀμέσως πρὸς ἐκλογὴν τῶν εἰσηγητῶν, ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν ὑθικὴν εἶναι σπουδαιότατον. Ἐγένετο ὅθεν μικρά τις διακοπὴ τῆς συνεδριάσεως· τῶν δὲ βουλευτῶν ἀποχωρισάντων, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐπανελθόντων, ἀνηγγέλθησαν παρὰ ἑκάστου τῶν τμημάτων οἱ ἐκλεχθέντες εἰσηγηταὶ ὡς ἀκολούθως· τοῦ Α. ὁ Κ. Κ. Προβελέγιος, τοῦ Β'. ὁ Κ. Η. Βάρβογλης, τοῦ Γ'. ὁ Κ. Δ. Πολυχρονόπουλος, τοῦ Δ'. ὁ Κ. Δ. Κυριακίδης, τοῦ Ε. ὁ Κ. Σ. Ἀντωνιάδης, τοῦ ς'. ὁ Κ. Α. Λαπουσιάδης καὶ τοῦ Ζ'. ὁ Κ. Δ. Τσόκρης. Συγχρόνως δ' ἐξελέχθησαν καὶ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς εἰς τὸν δῆμον Τήνου προκαταβολῆς· παρὰ μὲν τοῦ Β'. τμήματος ὁ Κ. Δ. Α. Ζῶτος, παρὰ δὲ τοῦ Δ'. ὁ Κ. Δ. Χατσίσκος, καὶ παρὰ τοῦ ς'. ὁ Κ. Α. Λαπουσιάδης.

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη τὸ 11 ἄρθρ. τοῦ νομοσχεδίου, ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τις τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Εὐρυτανίας. Οὗτος δὲ λαβὼν τὸν λόγον πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς τροπολογίας ἀνέφερεν, ὅτι καὶ ἄλλοτε πολὺς ἐγένετο λόγος περὶ τῶν βοσκησίμων γαιῶν καὶ τοῦ περὶ τὴν χώραν

τῶν καινοτήτων φυομένου χόρτου· καθ' ὅτι αἱ καινότητες διϊσχυρίσθησαν, ὅτι ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς αὐτὰς καὶ εἰς τοὺς κατόχους τῶν ἀγρῶν, καὶ ἀδίκως ἀντιποιεῖται αὐτῶν τὸ δημόσιον. Ἐν τοσούτῳ τὰ περὶ τούτων πρέπει ν' ἀποφασισθῶσι διὰ ἰδιαιτέρου νόμου, τὸν ὁποῖον παρακαλεῖται ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν νὰ καθυποβάλλῃ τάχιον· ἤδη δέ, προκειμένου λόγου περὶ τῆς τοποθετήσεως τῶν κτηνῶν καὶ τῆς διανομῆς τῶν βοσκησίμων γαιῶν, ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι περὶ ταύτην μέγισται καταχρήσεις καὶ καταπιέσεις γίνονται, τοποθετουμένων εἰς τὰς νομὰς ἀνθρώπων, μὴ ἐχόντων δικαιώματα καὶ παρορωμένων τῶν ἐγχωρίων, οἵτινες, στερούμενοι τῶν ἀναγκαίων διὰ τὰ κτήνητων βοσκησίμων γαιῶν, ἀναγκάζονται νὰ ὑποφέρωσι μεγάλως, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ὀθωμανικὴν γῆν νὰ καταφεύγωσι. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἠθέλησε διὰ τῆς τροπολογίας του νὰ ἐξασφαλίσῃ, ὅσον ἔνεστι περισσότερον, τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν ἐκ τῶν γενομένων καταχρήσεων· διότι πέρυσιν, ἐνῷ ὁ παρὰ τοῦ νόμου ὁριζόμενος σύλλογος πρέπει νὰ συνέρχηται κατὰ τὸν Ἀπρίλιον καὶ Αὔγουστον, ὁ σύλλογος συνελθὼν οὐδεμίαν ἐργασίαν πρὸς τοποθέτησιν τῶν ποιμνίων ἐπεχείρησε, διακωλυόμενος ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων. Τέλος δὲ περὶ τὸν Μάϊον ἐνηργήθη ἡ διανομή, κατ' εἰσήγησιν ὅμως τοῦ διοικητοῦ καὶ ἐπάρχου, οἵτινες καὶ πρὸ τῆς διὰ τοῦ συλλόγου γενομένης διανομῆς διένειμον κατὰ συμφωνίαν πρὸς τοὺς κτηνοτρόφους τοὺς λειμῶνας. Σταλέντος τέλος τοῦ πίνακος πρὸς τὸν ἔπαρχον, παραλαβὼν οὗτος αὐτὸν μετέβαλε κατὰ τὸ δοκοῦν τὰς τοποθετήσεις, μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν μηδὲ τοὺς ἐπισήμους πίνακας τῆς χωρητικότητος, μηδὲ τὰ τῶν ἐγχωρίων δικαιώματα· αἱ δὲ γενόμεναι καταχρήσεις καὶ δωροδοκίαι εἶναι αὐταπόδεικτοι, καὶ πολλοὶ τῶν ὑπαλλήλων καταμηνύθησαν καὶ εἰς τὰ δικαστήρια. Ἐν τούτοις οἱ δυστυχεῖς ποιμένες περιῆρχοντο, μὴ δυνάμενοι νὰ εὕρωσι τροφὴν διὰ τὰ ποίμνιά των, καὶ πολλὰ τούτων ἐντελῶς κατεστράφησαν, πολλοὶ δὲ ἠναγκάσθησαν νὰ μεταβιβάσωσι τὰ ποίμνιάτων εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος· διότι, ἀντὶ νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς τὰς νομὰς κατὰ πρῶτον οἱ ἐγκάτοικοι τῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἔπειτα οἱ ἐπήλυδες, προτιμῶνται διὰ τῆς δωροδοκίας ἄλλοι φερέοικοι, ἀποδιώκονται δὲ τῶν ἰδίων ἑστιῶν οἱ βεβαμμένην ἔχοντες τὴν παρ' αὐτῶν ἀφαιρουμένην χώραν διὰ τοῦ αἵματός των. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπέφερε δύο τροπολογίας, πρῶτον προσέθηκεν εἰς τὸν διοικητὴν τὸν ἔπαρχον καὶ τὸν εἰρηνοδίκην τῆς ἐπαρχίας, ἵνα συνδικάζωσι τὰ κατὰ τῆς διανομῆς γενόμενα παράπονα· καὶ δεύτερον προέτεινε γνω-

μὴν περὶ προτιμήσεως τῶν ἐγχωρίων παρὰ τοὺς ἄλλοθεν ἐρχομένους. Προσέτι δὲ γνωμοδοτεῖ νὰ δίδηται εἰς τοὺς ἐγχωρίους 1/5 περισσότερον τοῦ διὰ τὰ ζῶα των ἀπαιτουμένου πραγματικοῦ ποσοῦ τῶν χορτονομῶν· πρὸς ταύτας δὲ αὐτὸς προστίθησιν ἤδη διὰ τῆς τροπολογίας του μικράς τινας μεταβολὰς, πρὸς πληρεστέραν ἐξασφάλισιν τῶν κτηνοτρόφων, οἵτινες τυχὸν ἤθελον ἀδικηθῆ. Ἡ κυριωτέρα προσθήκη εἶναι περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς εἰς τὸ πρωτοδικεῖον ἐφέσεως, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ εἰς τοὺς ἀδικουμένους κτηνοτρόφους· ἐπειδὴ ὅσον περισσότεροι βαθμοὶ ὑπάρχουσι, τόσον κάλλιον ἡ δικαιοσύνη διευκρινεῖται, διὰ τοῦτο ἠθέλησε νὰ χορηγήσῃ δικαίωμα ἐφέσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐπάρχου, τοῦ διοικητοῦ καὶ τοῦ εἰρηνοδίκου ἐπὶ τῶν γενομένων παραπόνων εἰς τὸ πρωτοδικεῖον. Διότι οἱ δικασταὶ εἶναι καταλληλότεροι νὰ ἐφαρμόσωσι τὸν νόμον, καὶ διότι καὶ οἱ κατὰ πρῶτον τὰ παράπονα ἐκδικάζοντες, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ δικάσῃ τὸ πρωτοδικεῖον τὴν ἀποφασίν των, θέλουσιν εἶσθαι προσεκτικότεροι, καὶ αἱ καταχρήσεις θέλουσι περισταλῆ, ὅταν ἕκαστος γινώσκῃ ὅτι ἡ ἀπόφασις ἡ πρώτη δὲν εἶναι ἀνέκκλητος. Μετὰ τὴν γενικὴν ἀνάπτυξιν ἀνέγνω τὴν τροπολογίαν αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτως·

Ἄρθρ. 11.

« Ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων εἴς τε τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκὰς, γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τῆς χορητικότητος ἐπισήμων πινάκων, καὶ μόνον ἐντὸς τοῦ Ἀπριλίου καὶ Αὐγούστου, παρὰ τῶν δημάρχων καὶ προέδρων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἑκάστης ἐπαρχίας, συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν κατὰ ῥητὴν ἡμέραν, προσδιοριζομένην παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς. Τὸν σύλλογον τοῦτον θέλει προεδρεύει ὁ πρεσβύτερος· τὰ δὲ περὶ τοποθετήσεως παράπονα κρίνει καὶ ἀποφασίζει ἐκκλητῶς καὶ αἰτιολογημένως ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ἀπὸ τὸν νομάρχην ἢ ἔπαρχον, ἀπὸ τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον καὶ τὸν εἰρηνοδίκην τῆς Πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ὁποίας περιλαμβάνονται αἱ βοσκαί, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀνυπερθέτως, ἀφ' οὗ τὰ πρακτικὰ τοῦ συλλόγου ὑποβληθῶσιν εἰς αὐτήν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης συγχωρεῖται ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου πρωτοδικείου· ὅπερ δικάζει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὰς παρομοίας φύσεως ὑποθέσεις, συνοπτικῶς καὶ κατὰ προτίμησιν, χωρὶς ὡς ἐκ τῆς ἐφέσεως νὰ γίνηται ἡ τῆς ἐκτελέσεως ἀναστολή.

Αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ θέλουσι χορηγεῖ κατὰ προτίμησιν εἰς τὰ μέλη τῶν κοινοτήτων ἀνάλογον νομὴν χόρτου διὰ τὰ παντὸς εἴδους ζῶα των, καὶ περιπλέον ἓν πέμπτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν· ἐὰν μετὰ τοῦτο ἤθελον πλεονάσει χορτονομαὶ, αὗται παραχωροῦνται κατὰ προτίμησιν· 1) εἰς τοὺς συνεπαρχιώτας, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν δικαιωμάτων, ἅτινα κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτι εἶχον ἐπ' αὐτῶν, καὶ 2) εἰς τοὺς τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν κτηνοτρόφους. »

Αἰτιολογήσας δὲ καὶ ἑκάστην τῶν μερικῶν διαφορῶν τῆς προπολογίας πρὸς τὸ νομοσχέδιον, συνεπέρανεν, ὅτι ἐπειδὴ οὐχὶ μόνον ἤδη, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐγένοντο περὶ τὴν διανομὴν τῶν βοσκησίμων γαιῶν καταχρήσεις, δι' ἃς μάλιστα κατὰ τὸ 1837 ἐπαύθησαν συγχρόνως ὅλαι αἱ ἀρχαὶ αἱ τὴν διανομὴν ἐφορῶσαι, ἱερὸν καθῆκον τῆς Βουλῆς εἶναι προλάβῃ, ὅσον τὸ ἐπ' αὐτῇ, δι' ὁριστικοτέρας νομοθεσίας τὰς καταχρήσεις, ἀφαιροῦσα πᾶσαν λαβὴν καταπίεσεως μυριάδων ὁλοκλήρων πολιτῶν.

Ἀντέταξεν ἕτερος κατὰ τῆς προπολογίας τοῦ προαγορεύσαντος πρῶταν μὲν, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς καθιερουμένη προτίμησις δὲν εἶναι οὐδὲ συνταγματικὴ οὐδὲ συμφέρουσα· διότι, ἂν εἷς μίαν ἐπαρχίαν τῆς στερεᾶς φέρωνται ὡς παράδειγμα καταχρήσεως, ὅτι οἱ ἐγχώριοι κτηνοτρόφοι ἀπωθήθησαν τῶν βοσκησίμων γαιῶν τῆς ἐπαρχίας των, εἰς ἄλλην ἄλλος νὰ φέρῃ δύναται, ὅτι οἱ ἐγχώριοι κάτοικοι τῶν πεδινῶν μερῶν δὲν ἠθέλησαν νὰ δώσωσι βοσκησίμους γαίας εἰς τοὺς ὀρεινούς· ὥστε εἶναι ἀνάγκη ἀντιστρόφου διατάξεως παρὰ τὴν ὑπὸ τῆς προπολογίας προτεινομένην· διότι πῶς δύναταί τις νὰ προτιμήσῃ τὸν Αἰτωλὸν καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν Εὐρυτᾶνα; Ἔπειτα διατί νὰ διαταραχθῇ ἡ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπάρχοντος νόμου βασιλεύουσα ἡσυχία εἰς τοὺς ἐν πελοποννήσῳ κτηνοτρόφους, τῶν ὁποίων ἕκαστος ἀνέτως καὶ ἐν ἀδείᾳ παραλαμβάνει καὶ τὴν ἐκτὸς τῆς ἐπαρχίας του βοσκήσιμον χώραν ὡς τὴν ἐν τῇ ἰδίᾳ; καὶ πῶς δύναται νὰ διαταχθῇ ἐν τῷ νόμῳ προτίμησις, ἀφοῦ πάντες οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν νόμων, καὶ πάντα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος κοινὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ὑπάρχουσι. Δεύτερον δὲ, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς εἰς τὸ πρωτοδικεῖον ἐκλήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ διοικητοῦ, ἐπάρχου καὶ εἰρηνοδίκου, καὶ τοι ἀποδεικνύον ὅτι καὶ ὁ προαγορεύσας συνωμολόγησε λελησμόνως ὅτι παρὰ τοῖς δικαστηρίοις ὑπάρχει ἀκριβὴς τῆς δικαιοσύνης διανομὴ, ἐναντίον ὅλων τῶν μέχρι τοῦδε κατ' αὐτῶν λεχθέντων, δὲν φαίνεται κατάλληλον· διότι αἱ περὶ τῆς διανομῆς ἀποφάσεις δὲν εἶναι φύσεως τοιαύτης, ὥστε νὰ ἀπαιτῶσι καὶ δεύτερον βαθμὸν ἐκδικάσεως· ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον δὲν γινώσκει τι λεπτομερέστερον, καὶ πρέπει νὰ γίνωσιν αὐτοψίαι, καταμετρήσεις καὶ ἄλλα τοιαῦτα δυσχερῆ ἔργα, διὰ νὰ ἀποφασισθῇ τί ἐν γνώσει· πρὸς τί λοιπὸν τὸ δικαίωμα τῆς εἰς τὸ πρωτοδικεῖον ἐκτελέσεως; Οὐδεμιᾶς λοιπὸν διορθώσεως ὁ νόμος χρήζει, ἀλλ' ἂν περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἐγένοντο εἴς τινα μέρη καταχρήσεις, αὗται δὲν θεραπεύονται διὰ νέων τροπολογιῶν τοῦ Νόμου· ἀλλὰ διὰ τῆς καταλλήλου ἐκλογῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, ἥτις πρέπει νὰ γίνηται μετὰ προσοχῆς μεγίστης. Ἡ κατάχρησις λοιπὸν εἶναι διορθωτέα, καὶ οὐχὶ ὁ νόμος, ἐπειδὴ τὸ κακὸν πρέπει νὰ θεραπευθῇ ἐκ τῆς πηγῆς αὐτοῦ. Ὑποστηρίζει ὅθεν τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς γενομένης αἰτήσεως παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, περὶ καταδιώξεως τοῦ ἐκ Καλαβρύτων βουλευτοῦ Ἀθ. Πετιμεζᾶ, ἔχουσα οὕτως·

« Τὰ μέλη τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν περὶ παραχωρήσεως ἀδείας εἰς καταδίωξιν τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων Κ. Ἀθ. Πετιμεζᾶ, λαβόντα ὑπ' ὄψιν τὴν εἰρημένην αἴτησιν, τὰ σχετικὰ εἰς αὐτὴν ἔγγραφα καὶ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ Συντάγματος, καὶ θεωροῦντα ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος κωλύων τὴν χορήγησιν τῆς αἰτηθείσης ἀδείας, γνωμοδοτοῦν παμψηφεὶ νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια τῆς Βουλῆς πρὸς καταδίωξιν τοῦ εἰρημένου βουλευτοῦ Ἀθ. Πετιμεζᾶ, διὰ τὴν ἐπὶ μοιχείᾳ γενομένην κατ' αὐτοῦ ἔγκλησιν ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου Πλαπούτα, ἀνθυπολοχαγοῦ συζύγου τῆς Ἑλένης Πλαπούτα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Φεβρουαρίου 1847.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Κ. Προβελέγγιος.»

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως γενησομένης τὴν 4 Φεβρουαρίου ἡμέραν τρίτην, τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΗ'.

Τῆς 4 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν τετάρτην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν 11 π. μ. τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ βουλευτηρίου, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 81 ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος 19, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἐπειδὴ δὲ, ἀσθενοῦντος τοῦ ἑτέρου τῶν συντακτῶν δὲν συνετάχθησαν τὰ πρακτικὰ, ἀνεβλήθη ἡ τούτων ἀνάγνωσις ἐπὶ τὴν ὑστεραίαν· ἀνηγγέλθη δ' ἀντικείμενον συνεδριάσεως α') ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων Ἀθ. Πετμεζᾶ· καὶ β') ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, ἀπὸ τοῦ 11 ἄρθρου αὐτοῦ.

Ἐν τούτῳ ἀνεγνώσθη ἔκθεσις τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως, ἔχουσα οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπή σας τὸ περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ κράτους νομοσχέδιον τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομ. ὑπουργείου, καὶ θεωρήσασα ὅτι τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου καὶ Φευρουαρίου κατέστησαν ἤδη ἀπαιτητὰ, καὶ τοιαῦτα θέλουν κατασταθῆ σχεδὸν καὶ τὰ τοῦ Μαρτίου, πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ παρά τε τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας, εὑρίσκει δικαιολογημένην τὴν αἴτησιν τῆς πιστώσεως ταύτης, καὶ γνωμοδοτεῖ περὶ τῆς παραδοχῆς αὐτῆς· ὑπομιμνήσκει δὲ ἐντεῦθεν εἰς τὴν βουλὴν τὰς περὶ τῆς δαπάνης τῶν συντάξεων, καὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Κ. Γιάννη Κώστα στρατιωτικοῦ σώματος ἀποφάσεις της, καθόσον μέχρι τοῦδε δὲν εἰσήχθησαν τὰ κατ' αὐτὰς νομοσχέδια περὶ ἀμφοτέρων τῶν δαπανῶν αὐτῶν· ἤτοι περὶ τακτοποιήσεως τῶν συντάξεων καὶ περὶ διοργανισμοῦ τοῦ ἀνωτέρω στρατιωτικοῦ σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Φεβρουαρίου 1847.

Ὁ εἰσηγητὴς
Ν. Κορφιωτάκης.»

Μετὰ δὲ τοῦτο, παρατηρήσαντός τινος, ὅτι, ἐπειδὴ μέλλει νὰ

γείνῃ μυστικὴ ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ῥηθείσης γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ὀφείλει νὰ προτρέψῃ τὴν βουλὴν νὰ δείξῃ χαρακτῆρα γενναῖον, ἀποφαινομένη παμψηφεὶ περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ ἐγκαλουμένου αὐτῆς μέλους· διότι ἡ ὑπόθεσις εἶναι σκανδαλώδης, καὶ διὰ μόνων τῶν δικαστηρίων δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἡ ἀλήθεια· ἀνάγκη δὲ νὰ εἰσαχθῇ ὁ ἐγκαλούμενος εἰς δίκην, ἵνα τιμωρηθῇ ἂν εὑρεθῇ ἔνοχος, ἢ ν' ἀποπλύνῃ τὸν εἰς αὐτὸν προστριβόμενον ῥύπον ἂν εὑρεθῇ ἀθῷος. Ἐγένετο μυστικὴ ψηφοφορία, ἐπιτηρούντων ὡς ψηφολεκτῶν, μετὰ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν γραμματέων, τῶν βουλευτῶν, Κ. Κ. Λυκούργου Κρεστενίτου καὶ Κ. Θ. Κολοκοτρώνου· ἐξ ἧς συνήχθη, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς περὶ παραχωρήσεως ἀδείας τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων Ἀθ. Πετμεζᾶ, κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, διὰ ψήφων 72 πρὸς ἑπτά· ἔχει δὲ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς οὕτως.

« Τὰ μέλη τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν περὶ παραχωρήσεως ἀδείας εἰς καταδίωξιν τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων Κ. Ἀθ. Πετιμεζᾶ, λαβόντα ὑπ' ὄψιν τὴν εἰρημένην αἴτησιν, τὰ σχετικὰ εἰς αὐτὴν ἔγγραφα, καὶ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ Συντάγματος, καὶ θεωροῦντα ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος κωλύων τὴν χορήγησιν τῆς αἰτηθείσης ἀδείας τῆς βουλῆς, γνωμοδοτοῦν παμψηφεὶ νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια τῆς Βουλῆς πρὸς καταδίωξιν τοῦ εἰρημένου βουλευτοῦ Ἀθανασίου Πετιμεζᾶ, διὰ τὴν ἐπὶ μοιχείᾳ γενομένην κατ' αὐτοῦ ἔγκλησιν ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου Πλαπούτα, ἀνθυπολοχαγοῦ συζύγου τῆς Ἑλένης Πλαπούτα.»

Ἀναγγελθέντος μετὰ ταῦτα παρὰ τοῦ προέδρου, ὅτι ὁ βουλευτὴς Κ. Ν. Καλλέργης ζητεῖ παράτασιν μηνιαίας ἔτι ἀδείας, ὁ δὲ Π. Κ. Δαρειώτης πεντηκονθημέρου· ἡ βουλὴ παρεχώρησεν εἰς ἑκάτερον τριακονθημέρου ἀπουσίας ἄδειαν· ἐνέκρινε δὲ νὰ χορηγηθῇ καὶ πρὸς μὲν τὸν Κ. Π. Καμπάνην δεκαπενθήμερος, πρὸς δὲ τὸν Κ. Π. Καλαμαριώτην μέχρι τέλους τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, πρὸς δὲ τὸν Κ. Σ. Ἀντωνιάδην τριακονθήμερος.

Ἀνέφερεν ἀκολούθως ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν καθυπέβαλε πίνακα τῶν μέχρι τοῦδε ἐκ τοῦ ἁλατος εἰσπράξεων, ἐξ οὗ ἐξάγεται ὅτι εἶναι ἤδη συνηγμέναι 431,390 δραχμαί.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων νομοσχεδίου ἔκθεσις, ἔχουσα οὕτως.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν Νομοσχεδίου.

«Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑποβληθὲν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον, περὶ συγκροτήσεως κακουργιοδικείου κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον τοῦ 1847, καὶ θεωροῦσα, ὅτι ἂν καὶ ἡ Βουλὴ εὐλόγως ἠδύνατο ν' ἀποποιηθῇ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ῥηθέντος Νομοσχεδίου, ἀφοῦ τὸ ὑπουργεῖον ἔδειξε τοσαύτην ὀλιγωρίαν εἰς τὰς ἐκλογὰς καὶ τὴν συγκάλεσιν τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, μ' ὅλα ταῦτα ἐνδίδουσα εἰς τὴν ἀνάγκην, διὰ νὰ μὴ μένῃ ἐπὶ πολὺ μετέωρος ἡ τύχη τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατουμένων ὑποδίκων, γνωμοδοτεῖ νὰ γίνῃ παραδεκτὸν τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει.

Ἀθῆναι, τὴν 4 Φεβρουαρίου 1847.

Ὁ εἰσηγητὴς
Α. Λαπουναράδης. »

Ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλή, ἂν ἐπιθυμῇ νὰ προσθέσῃ τὰ 4 μέλη εἰς τοὺς ἐκλεχθέντας ὑπὸ τῶν τμημάτων ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, περὶ τῆς εἰς τὸν δῆμον Τήνου δοθησομένης προκαταβολῆς, ἀπεφήνατο ἀπορατικῶς.

Ἐπειδὴ δὲ μετὰ ταῦτα ἡ βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ 11 ἄρθρ. τοῦ νομοσχεδίου, τὴν διακοπεῖσαν κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν· λαβὼν δὲ πρῶτος τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀνέπτυξε μὲν ἐν προοιμίοις ἐν γένει, ὅτι αἱ ὑπάρχουσαι βοσκήσιμοι γαῖαι κατά τε τὴν στερεὰν, τὴν πελοπόννησον καὶ τὰς νήσους, ὑπάγονται εἰς τρεῖς κατηγορίας. α') τὰς ἰδιοκτήτους. β') τὰς ἐθνικὰς καὶ γ'.) τὰς εἰς τὰς κοινότητας ἀνηκούσας. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἰδιοκτήτων οὐδεὶς δύναται νὰ γείνῃ λόγος, διότι οὐδ' ἡ κυβέρνησις, οὐδ' ἡ βουλὴ, οὐδ' ἄλλος τις δύναται νὰ διασείσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας ἔχοντος ἰδιοκτήτου· περὶ δὲ τῶν ἐθνικῶν, ἡ κυβέρνησις ἐπὶ ἀντιβασιλείας εἶχε λάβει τὸ μέτρον τῆς ἐνοικιάσεως, τὸ ὁποῖον ἐν μέρει μόνον εἰς τὴν στερεὰν ἐφαρμόσθη· ἐπειδὴ δ' εἰς τὴν πελοπόννησον δὲν ἐπραγματοποιήθη, ἀνεκλήθη καὶ πολλοὶ τῶν κτηνοτρόφων, οἵτινες ἐνοικιάσαντες τὰς θερινὰς βοσκὰς εἶχον πληρώσει, ἔλαβον τὰ χρήματά των ὀπίσω. Ἐπειδὴ δ' εἰς τὴν στερεὰν Ἑλλάδα ὑπῆρχον, ὡς καὶ νῦν ὑπάρχουσι, πολλὰ ποίμνια ξένων

κτηνιτῶν, καὶ ἡ κτηνοτροφία εἶναι μεγαλητέρα, ἐπόμενον ἦτο νὰ συμβαίνωσι καὶ τότε, ὡς καὶ νῦν, διενέξεις μεταξὺ τῶν κτηνοτρόφων, αἵτινες προεκάλεσαν τὴν ἐπέμβασιν τῆς κυβερνήσεως· ἐν ᾧ ἐν πελοποννήσῳ ἕκαστος κτηνοτρόφος ἐτοποθέτει τὰ ποίμνιά του κατὰ τὴν θέλησίν του· ἀλλ' ἐκ τῆς ἐπεμβάσεως ταύτης τῆς κυβερνήσεως δὲν δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ κυβέρνησις εἶχε κατοχήν. Μόνοι οἱ κτηνοτρόφοι, οἱ κατέχοντες ἐπί τινα ἔτη βοσκησίμους γαίας, ἠδύναντο νὰ θεωρηθῶσιν ὡς κάτοχοι αὐτῶν· διὰ τοῦτο καὶ ὁσάκις οὗτοι ἀπεπέμποντο ἐκ τῶν βοσκησίμων τόπων, τοὺς ὁποίους εἶχον κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ἀνεφέροντο εἰς τὴν ἐξουσίαν, λέγοντες ὅτι παρεβιάσθη τὸ δικαίωμα τῆς κατοχῆς των. Διὰ τοῦτο πρότερον οἱ ἔφοροι ἐνήργουν τὴν διανομὴν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατοχῆς τοῦ κτηνοτρόφου, τοῦ βοσκήσαντος τὰ ποίμνιά του ἐπὶ ἔτη τινὰ εἰς τὰς αὐτὰς βοσκησίμους γαίας· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ κατοχὴ κατεστράφη διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1845, ἐν ᾧ ὡρίσθη, ὅτι ἡ διανομὴ τῶν βοσκησίμων γαιῶν καὶ ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων θέλει γίνεσθαι ὑπὸ συλλόγου τῶν δημάρχων καὶ παρέδρων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, ὅστις ἀφεῖλε τὰς βοσκησίμους γαίας ἀπὸ πολλῶν θεωρουμένων κατόχων, καὶ ἔδωκεν αὐτὰς εἰς ἄλλους. Ὥστε καὶ τὸ δικαίωμα τῆς κατοχῆς τῶν διαφόρων κτηνοτρόφων ἐξηλείφθη· ἆρα ἐν γένει αἱ βοσκήσιμοι γαῖαι εἶναι καὶ ἤδη εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, εἰς ἣν ἦσαν καὶ πρὸ τοῦ ληφθέντος μέτρου τῆς ἐνοικιάσεως κατὰ τὸ 1835. Ἤδη δὲ τὰ μὲν περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν βοσκησίμων γαιῶν καὶ τῆς διακρίσεως τῶν ἐθνικῶν ἀπὸ τῶν εἰς τὰς κοινότητας ἀνηκουσῶν πρέπει νὰ ἀφεθῶσιν, εἰς τὸν εἰδικῶς περὶ τούτων πραγματευθησόμενον νόμον. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἄρθρου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ δοθείσης τροπολογίας παρατηρεῖ, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐνεργῆται ἡ τοποθέτησις, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τῆς χορητικότητος ἐπισήμων πινάκων, ὡς ἡ τροπολογία προτείνει· διότι οἱ τοιοῦτοι ἅπαξ συνταχθέντες παρὰ τοῦ ὑπουργείου δὲν ἐπεθεωρήθησαν οὐδὲ μετεβλήθησαν, ἐν ᾧ δὲν διατηρεῖται ἤδη ἡ αὐτὴ κατάστασις τῶν γαιῶν, διότι πολλαὶ ἄλλοτε ἀκαλλιέργητοι γαῖαι ἤδη ἐκαλλιεργήθησαν, ἡ δὲ χορητικότης μετεβλήθη ἀφ' οὗ τὸ ποσὸν τῶν βοσκησίμων γαιῶν ἐλαττώθη. Δὲν παραδέχεται δὲ οὐδὲ τὴν εἰς τὸ ἁρμόδιον πρωτοδικεῖον ἔφεσιν τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῶν παραπόνων, δι' ὅσους ὁ κατὰ τῆς τροπολογίας ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδριάσει ἀγορεύσας ἐξέθηκε λόγους· τὰ λοιπὰ δὲ μέρη τῆς τροπολογίας παραδέχεται καὶ ὑποστηρίζει. Περὶ δὲ τῶν πινάκων δύναται νὰ γίνῃ ἰδιαίτερος παράγραφος, ὁρίζων ὅτι

προσκαλεῖται τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐπιθεωρήσῃ τοὺς προϋπάρχοντας πίνακας τῆς χορηγικότητος ἢ νὰ συντάξῃ νέους, διὰ νὰ ἐνεργῆται τοῦ λοιποῦ κατ' αὐτοὺς ἡ τῶν ποιμνίων τοποθέτησις.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἀληθῶς συνέρχεται ὁ παρὰ τοῦ νόμου ὁριζόμενος σύλλογος, καὶ διατάττει τὰς τοποθετήσεις τῶν ποιμνίων· ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τοῦ συλλόγου ἀποφασισθέντα μεταβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ διοικητοῦ, οἵτινες δωροδοκοῦντες ἀπωθοῦσι καὶ ἀπομακρύνουσι τοὺς ἐγχωρίους ἀπὸ τῶν βοσκησίμων γαιῶν, καὶ παραχωροῦσιν αὐτὰς εἰς τοὺς τὰ δῶρα προσφέροντας σκηνίτας. Ἔστε ἤδη ὁ διοικητὴς καὶ ὁ ἔπαρχος διὰ διαταγῶν, ὡς ἄλλοτε ἔπραττον οἱ Τοῦρκοι, τοποθετοῦσι τὰ ποίμνια κατὰ τὸ δοκοῦν, καὶ πράττουσι μυρίας καταχρήσεις, ἀφαιροῦντες τὰς νομὰς ἀπὸ τῶν κατόχων αὐτῶν ἐγκατοίκων, καὶ προσφέροντες αὐτὰς εἰς ἄλλους. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐξασφαλισθῶσι τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν· διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν.

Ἀνέφερεν ἄλλος, ὅτι λυπεῖται πολὺ, διότι, ἐν ᾧ ἐπὶ τρία ἤδη ἔτη συζητοῦνται τὰ περὶ βοσκησίμων γαιῶν, δὲν ἐπείσθησαν πολλοί, ὅτι οἱ βοσκήσιμοι τόποι τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὸ δημόσιον, καὶ κακῶς ἁρπάγη ἡ ἰδιοκτησία τῶν κοινοτήτων διὰ τῆς βίας ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας. Διότι ἄλλως ἤθελον συνομολογήσει πάντες ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ διανέμωνται εἰς τοὺς ἐπερχομένους σκηνίτας αἱ βοσκήσιμοι γαῖαι, αἱ εἰς τὰς κοινότητας ἀνήκουσαι. Ὑποστηρίζει ὅθεν τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, ἐκτὸς τῆς εἰς τὸ πρωτοδικεῖον ἐφέσεως, τὴν ὁποίαν δὲν παραδέχεται.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι αἱ περὶ τῆς διανομῆς τῶν βοσκησίμων γαιῶν διαφιλονεικήσεις προκύπτουσιν εἰς τὴν στερεὰν ἐκ τῆς ὑπάρξεως τῶν βλαχοποιμένων, τοὺς ὁποίους ἡ κυβέρνησις ἤθελησε νὰ οἰκονομήσῃ· καὶ ἐν ᾧ εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀττικῆς καὶ ὅλης τῆς πελοποννήσου οὐδεμία διανομὴ τῶν βοσκησίμων γαιῶν γίνεται, εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, Εὐρυτανίαν καὶ τὰ περὶ τὸν Ἀχελῶον καὶ Εὔηνον μέρη οἱ κάτοικοι χεροῦνται τῶν νομῶν τῶν ποιμνίων των· αἱ δὲ καταχρήσεις αὗται δὲν δύνανται νὰ ἐξαλειφθῶσιν δι' ἄλλου μέσου, εἰμὴ διὰ νόμου διευκρινοῦντος τὰς ἐθνικὰς βοσκησίμους γαίας, τὰς τῶν κοινοτήτων, καὶ τὰς ἰδιοκτήτους· μεθ' ἃ δύνανται νὰ ἐνοικιάζωνται αἱ ἐθνικαὶ βοσκήσιμοι γαῖαι καὶ νὰ μὴ παρουσιάζωνται αἱ ἰδιόκτητοι καὶ αἱ κοινοτικαί.

Ζητήσας ἕτερος διασάφησιν περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ἐθνικῶν

λειβαδίων, τὰ ὁποῖα ἐν τῷ τέλει τοῦ 11 ἄρθρου ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καὶ λεχθέντος εἰς ἀπάντησιν, ὅτι λειβάδια λέγονται ἐκεῖνα, ἐξ ὧν κόπτεται καὶ ξηραίνεται χόρτος, καὶ διακρίνονται τῶν βοσκῶν, ἐξέθηκεν ὅτι τὸ περὶ διανομῆς τῶν βοσκησίμων γαιῶν ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον, καὶ ἀπ' ἀρχῆς εἶλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἀντιβασιλεία, λαβοῦσα τὸ μέτρον νὰ ἐνοικιάσῃ ὅλας τὰς βοσκησίμους γαίας, ἐθεώρησεν ἐθνικὰ ὅλα τὰ μέρη, ὅπου ἐφύετο χόρτον· τοῦτο ἐπίφερε γογγυσμὸν μέγαν, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἐνοικίασιν εἰς τὴν διανομὴν, ἐννοοῦσα ὅτι θέλουσι προτιμᾶσθαι οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων εἰς τὰς περὶ τὴν περιφέρειάν των βοσκάς. Ἀκολούθως δὲ, ἐπειδὴ αὐξανομένης τῆς καλλιεργείας ἠλαττοῦντο αἱ βοσκήσιμοι γαῖαι, ἐγένετο καὶ μεταβολὴ τῆς διανομῆς· πάντοτε σχεδὸν πρὸς ὄφελος τῶν σκηνιτῶν, οἵτινες ἠδύναντο καὶ τὰς ἀρχὰς νὰ δελεάζωσι, καὶ τῶν δυνατῶν τὴν προστασίαν ν' ἀπολαμβάνωσι. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι μέγας ἀριθμὸς ζώων τῶν ῥηθέντων βλαχοποιμένων εἰσέρχεται εἰς τὸ κράτος, καὶ ὁ φόρος αὐτῶν εἰς σημαντικὸν ἀναβαίνει ποσόν· ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ὁμολογούμενον, ὅτι καὶ μεγίστην ζημίαν εἰς τοὺς κατοίκους ἐπιφέρουσι· καθότι ἡ μαστίζουσα τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα λῃστεία ἀναφαίνεται, ἢ ὅταν εἰσέρχωνται ἢ ὅταν ἀναχωρῶσιν οἱ βλαχοποιμένες, εἴτε διότι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἶναι λῃσταί, εἴτε διότι ὑποθάλπουσι καὶ ὑποκρύπτουσι τοὺς λῃστάς· ὥστε μείζων ἡ βλάβη τῆς ὠφελείας. Περὶ τούτου δὲ πεισθεῖσα ἡ προλαβοῦσα κυβέρνησις ἠθέλησε νὰ τοποθετήσῃ τοὺς βλαχοποιμένας, καὶ διώρισεν ἕνα τούτων νὰ ἐνεργήσῃ τὰ περὶ συνοικισμοῦ αὐτῶν· ἀλλ' ὁ διορισθεὶς οὐδὲν κατώρθωσε, καὶ οἱ βλαχοποιμένες ἐξηκολούθησαν τὸν σκηνιτικὸν αὐτῶν βίον. Ἐκεῖνοι λοιπὸν, διὰ τῶν ὁποίων περιβάλλεται ἡ λῃστεία, προτιμῶνται κατὰ δυστυχίαν τῶν κατοίκων τῶν χωρίων ἐκείνων, εἰς ἃ ὑπάρχουσιν ἐθνικὰ βοσκήματα, καὶ στενοχωροῦσι τοὺς ἐγχωρίους· τὸ δὲ τοιοῦτον αὐθαίρετον δικαίωμα δὲν ἐφαρμόζεται οὐδ' εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἀττικῆς, οὐδ' εἰς τὴν Πελοπόννησον. Ἵνα τί λοιπὸν γίνονται ἐξαιρέσεις εἰς τινας ἐπαρχίας; Διὰ ταῦτα φρονεῖ ὅτι αἱ μὲν, ὡς ἰδιοκτησίαι τῶν κοινοτήτων ἀπεδεδειγμέναι, βοσκήσιμοι γαῖαι, δὲν δύνανται νὰ διατεθῶσιν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως· τῶν δ' ἐθνικῶν ἡ διανομὴ πρέπει νὰ γίνηται, προτιμωμένων πάντοτε τῶν κατοίκων τῶν χωρίων καὶ τῶν ἐπαρχιωτῶν· διότι, ἂν ἀρεθῇ δικαίωμα ἀπόλυτον εἰς τὰς τὴν διανομὴν ἐνεργούσας ἀρχὰς, θέλουσι προτιμᾷ τοὺς βλαχοποιμένας, οἵτινες ἔχουσι πολλὰ μέσα δωροδοκίας. Παρετήρησε δὲ τελευταῖον, ὅτι

πολλοὶ, οἵτινες εἶχον κατ' ἀρχὰς βοσκήματα καὶ ἐλάμβανον μέρος τῶν βοσκησίμων γαιῶν, ἐνῷ ἤδη ἢ ἐπώλησαν ἢ ἀπώλεσαν τὰ ποίμνιά των, ἐξακολουθοῦσι νὰ λαμβάνωσι τὰς αὐτὰς βοσκησίμους γαίας, καὶ νὰ ὑπενοικιάζωσιν αὐτὰς εἰς ἄλλους κτηνοτρόφους, ἰδίας ἕνεκεν ὠφελείας· πρὸς ἐξάλειψιν ὅθεν ὅλων τούτων ὑποστηρίζει τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ μὲν διάκρισις τῶν ἐθνικῶν καὶ ἰδιοκτήτων βοσκησίμων γαιῶν ἀνήκει εἰς ἄλλον νόμον· ἤδη δὲ κύριον ζήτημα πρόκειται περὶ τῆς διανομῆς τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν καὶ τῆς τῶν ποιμνίων τοποθετήσεως. Ἐπειδὴ δ' αἱ περὶ ταύτης διατάξεις τοῦ νόμου φαίνεται, ὅτι εἰς τινα μέρη δὲν ἐκτελοῦνται ἀκριβῶς, ἐντεῦθεν ἐρχόμεθα εἰς τὴν σκέψιν, πῶς νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὰ δικαιώματα τῶν κατοίκων διὰ νέων διατάξεων, ὁποία εἶναι ἡ προτεινομένη προτίμησις τῶν ἐγχωρίων κατοίκων· ἡ παραδοχὴ ὅμως τοῦ μέτρου τούτου, τὸ ὁποῖον ἄλλως νομίζει καὶ αὐτὸς δίκαιον, δὲν θέλει εἶσθαι ἀπηλλαγμένη κατοχρήσεων προερχομένων ἐκ τῆς πλεονεξίας, τὴν ὁποίαν συνήθως δεικνύουσιν οἱ κάτοικοι, ἵνα διατηρήσωσι πλέον τοῦ ἀναγκαίου εἰς αὐτοὺς χόρτου· ὥστε ἐνδέχεται νὰ πάθωσιν οἱ τῶν ὁμόρων ἐπαρχιῶν ποιμένες. Ἐπειδὴ δὲ ἀφίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τῶν δημάρχων καὶ δημοτικῶν παρέδρων τὴν ἀπόφασιν, ἐπόμενον εἶναι, ὅτι αὐτοὶ θέλουσι προνοήσει περὶ τῶν συμφερόντων τῶν κατοίκων τῶν ἐπαρχιῶν, τὰς ὁποίας διοικοῦσι μᾶλλον, ἢ τῶν ἄλλων. Ἂν δ' ὑποτεθῇ, ὅτι διὰ τῆς δωροδοκίας θέλουσι παραβλέπει τὰ συμφέροντα τῶν συμπολιτῶν των, τότε ἡ τοιαύτη καταχρησις δὲν προλαμβάνεται οὐδὲ διὰ τῶν νέων τροπολογιῶν· διότι ὁ δήμαρχος καὶ ὁ ἔπαρχος δύνανται νὰ εἴπωσιν, ὅτι αἱ δοθεῖσαι γαῖαι εἰς τοὺς κατοίκους ἐπαρχίας τινος ἦσαν ἀρκεταί, καὶ αἱ περισσεύουσαι ἐδόθησαν εἰς τοὺς ἄλλους. Διατὶ λοιπὸν νὰ νομοθετηθῶσι νέαι διατάξεις, ἐξ' ὧν θέλουσιν ἐγερθῇ καὶ εἰς τὴν πελοπόννησον, ὅπου ἤδη ἐπικρατεῖ περὶ τὰς νομὰς ἀκρα ἡσυχία, νέαι ἀξιώσεις καὶ φιλονεικίαι. Καὶ ἡ ἔκκλησις δὲ τῆς ἐπὶ τῶν παραπόνων ἀποράσεως τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ διοικητοῦ φαίνεται ἀπρόσφορος, διότι τὸ πρωτοδικεῖον δὲν εἶναι ἁρμόδιον νὰ ἐκδικάζῃ τοιαύτας ὑποθέσεις· ἐκτὸς δὲ τούτου θέλει προέλθει καὶ βραδύτης καὶ δαπάναι μεγαλήτεραι; ἀφ' οὗ δὲ μάλιστα εἰς τὸν παρόντα νόμον συμπεριελήφθησαν δύο ἔτι ἄλλα πρόσωπα, ὁ εἰρηνοδίκης καὶ ὁ ἔφορος, θέλουσιν ὑπάρχει μείζονες ἐγγυήσεις. Πρέπει λοιπὸν ν' ἀφήσωμεν νὰ δείξῃ ἡ πεῖρα τ' ἀποτελέσματα τῆς νέας ταύτης διατάξεως, ἥτις εἶναι ἐξασφαλιστικωτέρα·

καὶ ἂν οὐδ' αὕτη φανῇ τελεσφόρος, εἰς τὴν ἐρχομένην σύνοδον δύνανται νὰ ληφθῶσιν ἄλλα μέτρα.

Λαβὼν αὖθις τὸν λόγον ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνων, ἀνέφερεν ὅτι παρερχόμενος εἰς τὸ βῆμα σκοπὸν ἔχει νὰ ὑποστηρίξῃ πρότασιν, ὑπερασπίζουσαν τὰ συμφέροντα πολλῶν χιλιάδων κατοίκων, καὶ νὰ φανῇ ὠφέλιμος εἰς τοὺς καταδιωκομένους καὶ πάσχοντας. Οἱ θεωρήσαντες τὸ μέτρον τῆς προτιμήσεως, ὡς ἀντιβαῖνον εἰς τὴν ἰσότητα καὶ ἀντισυνταγματικὸν, ἀπατῶνται· διότι πῶς δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄνισον, ἂν ὁ ἐντὸς ἐπαρχίας τινος πάντοτε εὑρισκόμενος, καὶ τὸν καύσωνα τοῦ θέρους καὶ τὸν παγετὸν τοῦ χειμῶνος ὑποφέρων, καὶ πάντα τὰ βάρη βαστάζων, λαμβάνῃ τὸ δικαίωμα νὰ προτιμᾶται εἰς τὴν διανομὴν τῶν βοσκησίμων γαιῶν τῆς ἐπαρχίας του, τῶν φερεοίκων σκηνιτῶν, τῶν ἐρχομένων καὶ ἀπερχομένων, καὶ πολλῶν κακῶν εἰς τοὺς κατοίκους αἰτίων γενομένων, πρὸ πάντων διὰ τῆς ληστεύσεως ἢ τῆς περιθάλψεως τῆς ληστείας; Ὁ δὲ φόβος, μὴ οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων πλεονεκτοῦντες ἀποκλείωσι τοὺς τῶν ὁμόρων ἐπαρχιῶν ποιμένας, δὲν εἶναι βάσιμος· διότι ὑπάρχουσι πίνακες, οἵτινες καὶ τοι χρήζοντες τροπολογίας, λαμβανόμενοι ὑπ' ὄψιν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ὁδηγοὶ πρὸς δήλωσιν τῆς χωρητικότητος τῶν βοσκησίμων γαιῶν· οὐδεμία δ' ἀρχὴ ἰσότητος παραβιάζεται, διότι εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τῶν κοινοτήτων ἀπονέμεται τὸ αὐτὸ δικαίωμα. Καὶ αἱ αἰτιολογίαι δὲ, ὅτι θέλει διαταραχθῇ ἡ ἐν Πελοποννήσῳ ἐπικρατοῦσα περὶ τὰς νομὰς ἡσυχία, δὲν εἶναι ἰσχυραί· διότι ἐν Πελοποννήσῳ δὲν ἐφηρμόσθη ὁ περὶ διανομῆς τῶν νομῶν νόμος, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχουσιν ἐκεῖ ὀλιγοποιμένες, οὐδὲ στενοχωροῦνται οἱ Πελοποννήσιοι κτηνοτρόφοι παρ' οὐδενός· ἑπομένως καὶ διὰ τῆς νέας διατάξεως εἰς οὐδεμίαν ἀνάγκην θέλουσιν ὑπαχθῇ, καὶ οὐδεμία φιλονεικία θέλει ἀναφυῇ, μὴ γινομένης διανομῆς. Ἂς μὴ περιπλέκηται ὅθεν τὸ ζήτημα, ἀπορριπτομένων τῶν παραπάνων τῶν γινωσκόντων τὰ πράγματα, καὶ πασχόντων ὑπὸ τῶν καταχρήσεων καὶ τῶν διὰ τῶν δωροδοκιῶν γινομένων καταπιέσεων· καθότι καὶ ἡ παρὰ τῶν συλλόγων γενομένη τοποθέτησις μεταβάλλεται κατὰ τὸ δοκοῦν παρὰ τοῦ ἐπάρχου. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ τεθῶσιν αἱ προταθεῖσαι ἐξασφαλιστικαὶ διατάξεις, διὰ νὰ προλαμβάνωνται αἱ ἀδικίαι, καὶ αἱ ταύτας παρακολουθοῦσαι ἐπώδυνοι συγκρούσεις, ἐπιφέρουσαι φόνους, τραυματισμοὺς καὶ δυστυχήματα ἀπαρσίτητα. Εὐκταῖον μὲν εἶναι νὰ ὑπάρξωσιν ἀμερόληπτοι ὑπάλληλοι, διότι ἂν διώκουν Μάκοι Λυγκῆλοι,

οὐχὶ μόνον ὁριστικωτέρων διατάξεων δὲν ἦτο χρεία, ἀλλ' οὔτε νόμων τὸ παράπαν· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ὑπάρχει, ἀνάγκη ὅσον οἷόν τε ἐξασφαλιστικωτέρων διατάξεων. Καὶ συλλογιζόμενός τις κατὰ θεωρίαν συμπεραίνει, ὅτι, γινομένης τῆς τοποθετήσεως πρὸ τοῦ συλλόγου, δὲν δύνανται νὰ ἀδικηθῶσιν οἱ ἐπαρχιῶται· ἐὰν ὅμως λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ὅτι καὶ ἐντὸς τῶν ἐπαρχιῶν ὑπάρχουσι κόμματα καὶ διαιρέσεις, ὅτι ἡ πλειοψηφία τοῦ συλλόγου οὖσα ὑπὲρ εἰπεῖν τοῦ ἑνὸς κόμματος ἐπιθυμεῖ τὴν τοῦ ἑτέρου καταθλῖψιν, καὶ, προκειμένου μάλιστα λόγου καὶ περὶ ἰδίας ὠφελείας, θέλει προτιμήσει ἀναντιῤῥήτως νὰ τοποθετηθῇ ὁ ξένος καὶ φερέοικος, παρ' οὗ ἀπολαμβάνει, καὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ ὁ ἑτερόρρων συνεπαρχιώτης, τὸν ὁποῖον ἀποστρέφεται, θέλει πεισθῇ, ὅτι τὰ λεχθέντα πηγάζουσιν ἐκ τῶν πραγμάτων, καὶ οὐδέποτε θέλει ἀνεχθῇ διὰ μικρὰς ὑπονοίας νὰ στερήσῃ τοὺς στερεοελλαδίτας τῶν διατάξεων ἐκείνων, αἵτινες δύνανται νὰ ἐξασφαλίζωσιν αὐτούς. Ἤθελε μὲν ἐπιμείνει καὶ εἰς τὸ περὶ τῆς ἐρέσεως εἰς τὸ πρωτοδικεῖον δικαίωμα, δι' οὓς καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του ἐξέθηκεν ἰσχυροὺς λόγους· ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπὸ πολλῶν ἐκρίθη, ὅτι θέλει γεννηθῇ ἐκ τούτου βραδύτης καὶ μεγάλαι δαπάναι, ἀποσύρει τὴν περὶ ἐρέσεως πρότασιν τῆς τροπολογίας του, καὶ τοι κρίνων αὐτὴν ὠφελιμωτάτην, ὡς περιορίζουσαν τοὺς κτηνοτρόφους νὰ διαφθείρωσι, καὶ τὰς ἀρχὰς νὰ δωροδοκῶσι, σεπτομένων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ὅτι ἀπόρασις ἀνωτέρου σώματος θέλει ἴσως καταστρέψει τὰς προκαταρκτικὰς ἐργασίας των· ὑποστηρίζει δὲ τὰ λοιπὰ πάντα, καὶ αὐτοὺς τοὺς πίνακας τῆς χωρητικότητος, τοὺς ὁποίους ὁ σύλλογος πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διανομὴν τῶν βοσκησίμων γαιῶν, ἂν δὲν ἐκτελῇ αὐτὴν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν, ὡς ἐχόντων χρείαν τροπολογίας. Ἐπέρανεν ὅθεν τὸν λόγον του, προτρέψας τὴν Βουλὴν ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῆς τροπολογίας του.

Ἄλλος ἐπήνεγκεν, ὅτι παραδεχόμενος τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν τοῦ δικαστηρίου τῶν παραπόνων, δὲν δύναται νὰ παρασιωπήσῃ τὴν ἀδικίαν τὴν ὁποίαν ἡ περὶ προτιμήσεως τροπολογία, ἣν καὶ ἕτεροι παρεδέχθησαν, ἐπιφέρει· διότι δὲν εἶναι δίκαιον ἄνθρωποι, κατὰ πάντα ὠφελοῦντες ἡμᾶς καὶ εἰς ὅλα τῆς πολιτείας τὰ βάρη συνεισφέροντες, νὰ ἀποβάλλωνται οὕτω πως. Ἐπίσης δὲ δὲν παραδέχεται καὶ νὰ χορηγῶνται εἰς τὰ μέλη τῶν κοινοτήτων ἓν πέμπτον περιπλέον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ· διότι καὶ τοῦτο ἐμφαίνει προτίμησιν. Καὶ παντάπασι δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι εἰς τὴν Πελοπόννησον διὰ-

λου ἐκτὸς τῶν ξένων ποιμένων δὲν ὑπάρχουν· διότι εἰς μὲν τὴν στερεὰν ὑπάρχουσιν οἱ *Ἀλβανοποιμένες*, εἰς δὲ τὴν Πελοπόννησον οἱ *Βλάχοι*, καὶ ἐκ τῶν πινάκων τῶν καταστατικῶν νὰ γείνῃ δύναται φανερὸν πόσα οὗτοι καὶ πόσα ἐκεῖνοι ἀπορέρουσι· δὲν ἐσταμάσασιν οὐδέποτε ὅμως μετὰ τῶν κατοίκων, διότι δὲν ὑπάρχει διανομὴ, ἀλλὰ τοποθέτησις, καὶ ἕκαστος θεωρεῖ ὡς ἀδελφὸν τὸν συμποιμένα του. Ἂν λοιπὸν καὶ εἰς τὴν στερεὰν τὸ αὐτὸ τοῦτο, ὅπερ καὶ παρ' ἡμῖν εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἐγίνετο, οὐδέποτε κατὰ τῆς τοσοῦτον ὠφελίμου τῆς κοινωνίας μερίδος ἤθελον καταφέρεσθαι· διότι καὶ αὐτὸς, εὑρεθεὶς ποτὲ εἰς δημόσιον ὑπηρεσίαν, παρετήρησε καὶ εἰς τὴν στερεὰν αὐτὴν, ὅτι ἡ τοποθέτησις ἤνωνε πάντοτε τοὺς Ἀλβανοποιμένας μετὰ τῶν κατοίκων, τοὐναντίον δὲ ἡ διανομή. Μὴ παραδεχόμενος δὲ ὅτι ὁ ἔπαρχος καὶ λοιποὶ μᾶλλον τούτους ἢ τοὺς ἐντοπίους ἤθελον βοηθεῖ, ηὐχήθη νὰ εἶχοντο τοιοῦτοι καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του εἶπεν, ὅτι συμφωνεῖ μὲ τὸ ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, παραδεχόμενος μόνον τὸ περὶ προσθήκης τριῶν προσώπων εἰς τὸ τῶν δικαστήριον μέρος ἐκ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἕτερος ἀγορεύων εἶπεν, ὅτι καὶ ἡ ἀποστολὴ ἡμῶν καὶ τὸ καθῆκον ἀποβλέπει τὴν νομοθεσίαν, βάσιν τὸ Σύνταγμα ἔχουσαν· τοῦτο δὲ περὶ τὰ τρία ταῦτα εὑρήσεται περιστρεφόμενον, *τὴν ἀσφάλειαν, τὴν τιμὴν καὶ ζωὴν τῶν πολιτῶν*. Παραδεχόμενοι ὅθεν τὸ 11 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἐπὶ τίνος νομοθετοῦμεν; δὲν νομοθετοῦμεν ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν πολιτῶν; δὲν πρέπει λοιπὸν νομοθετοῦντες νὰ ἀποβλέπωμεν εἰς τὰ συμφέροντα μιᾶς ἢ δύο ἐπαρχιῶν, ἀλλ' ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος. Παραδεχόμενος δὲ τὴν τροπολογίαν τοῦ ἐξ Εὐρυτανίας βουλευτοῦ παρατηρεῖ, ὅτι αὕτη τῷ ὄντι ἐγίνετο πρὸς περιστολὴν τῶν καταχρήσεων· ἀλλ' οὐδέποτε αὗται θέλουσι παύσει, ἐν ὅσῳ ἡμεῖς μὲν ἐπιβάλλομεν θέλησιν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς, συνιστῶντες αὐτοῖς ἀνθρώπους οὐχὶ τόσον διακρινομένους ἐπὶ τιμιότητι, οἱ δ' ὑπουργοὶ ἀπρακτοῦσι μηδένα τῶν καταχραστῶν εἰς δίκην στέλλοντες. Παυόμενος δὲ λέγων ἐνέμεινεν εἰς τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησιν.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν, παραδεχθέντα τὴν τῆς ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὸ δικάζειν τροπολογίαν· συνεχωνεύθη εἰς ταύτην καὶ ἡ τοῦ ἐξ Εὐρυτανίας Βουλευτοῦ τροπολογία. Ἀφοῦ δ' ὁ εἰσηγητὴς ἔκαμεν ἐξηγήσεις τινας, ὅτι διὰ μὲν τῆς λέξεως « κατοίκων » ἐννοεῖ τοὺς ἐντοπίους ἀγρότας, διὰ δὲ τῆς « μόνον » νὰ διασθῶσιν οἱ ὑπάλληλοι νὰ συγκαλῶσι τοὺς συλ-

λόγους ὅσον τάχιον, καὶ ἀποκλειστικῶς ἐντὸς τοῦ Ἀπριλίου καὶ Αὐγούστου, διὰ δὲ τῆς «αἰτιολογημένως» νὰ περιέχῃ ἡ ἀπόφασις καὶ τὰς βάσεις, ἐφ' ὧν στηρίζεται, διὰ δὲ τῆς τελεσιδίκως» ἵνα ἀνέκκλητος ἡ τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀπόφασις ᾖ, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἐκ τούτου ἀργοπορίας· ἐγένετο δεκτὴ αὕτη παρὰ τῆς Βουλῆς, μὲ τὴν παρατήρησιν νὰ τεθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ «τὰ παράπονα νὰ εἰσακούωνται παρ' ὁποιουδήποτε τῶν διαφερομένων ἤθελον γίνεσθαι, περὶ τοῦ ὁποίου θελει σπεύσει τὸ ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ, ὡς καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ὡς ἄνω, ὑπὸ εὐθύνην του τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐνοικίασιν τῶν ἐθνικῶν λειβαδίων, νὰ εἰσαγάγῃ τὸ ὑπουργεῖον τὸ ἀνῆκον περὶ τούτου νομοσχέδιον, ὡς καὶ εἰς τὸ ὑποβληθὲν παρ' αὐτοῦ νομοσχέδιον ἀναφέρεται τοῦτο, καὶ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς. Ἔχει δὲ τὸ 11 ἄρθρον τροπολογηθὲν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 11.

« Ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων εἴς τε τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκὰς, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐπισήμων τῆς χωρητικότητος πινάκων, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν δηλώσεων καὶ προτιμωμένων πάντοτε τῶν κατοίκων καὶ συνεπαρχιωτῶν, γίνεται παρὰ τῶν δημάρχων καὶ παρέδρων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἑκάστης ἐπαρχίας, συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν πρωτεύουσαν κατὰ μόνον τὸν Ἀπρίλιον καὶ Αὔγουστον, κατὰ ῥητὴν ἡμέραν προσδιοριζομένην παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς. Τὸν συλλογον τοῦτον θέλει προεδρεύει ὁ πρεσβύτερος, τὰ δὲ περὶ τοποθετήσεως παράπονα κρίνει καὶ ἀποφασίζει αἰτιολογημένως καὶ τελεσιδίκως ἐπιτροπή, συγκειμένη ἀπὸ τὸν δήμαρχον ἢ ἔπαρχον, ἀπὸ τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον καὶ τὸν εἰρηνοδίκην τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμπεριλαμβάνονται αἱ βοσκαὶ, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἀφοῦ τὰ πρακτικὰ τοῦ συλλόγου ὑποβληθῶσιν εἰς αὐτήν. »

Μεταβάσης ἀκολούθως τῆς Βουλῆς εἰς τὸ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προστιθέμενον 12 ἄρθρον, πρὸ τοῦ ὡς τοιούτου ὄντος ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, παρετήρησέ τις ὅτι, προσδιορίζοντες τὴν ἐποχὴν τῆς ἀπαριθμήσεως, παντάπασι δὲν παρανομοῦμεν, ὡς δύναταί τις νὰ ἐκλάβῃ· διότι ἡ ἐπομένη σύνοδος ὡς κυρία δύναται νὰ ἐπικυρώσῃ ἢ οὐ τὰ παρὰ μιᾶς ἄλλης τινὸς ἀποφασισθέντα, καθὼς ὁ καιρὸς ἤθελε καθοδηγήσει αὐτήν· τὸ δὲ ἄρθρον ἐκεῖνο τοῦ Συντάγματος, τὸ θέλον ὥστε κατ' ἔτος νὰ ψηφίζωνται καὶ κυρῶνται οἱ νόμοι, οὐδένα ἄλλον προτίθεται σκοπὸν, εἰμὴ διὰ νὰ γνωρίζωμεν οὕτω καλλιον τὴν κατάστασιν καὶ ἀνάγκας τοῦ λαοῦ, καὶ διὰ νὰ δυνάμεθα νὰ ὠφελώμεθα διορθοῦντες τὰ τυχὸν παρεισρρύσαντα ἐκ τῆς ἀπειρίας ἡμῶν ἐλλείματα.

Ἀντιλέγων ἕτερος κατὰ τοῦ προλαλήσαντος εἶπε· δύο τινὰ ὡς ἐκ τῆς παραδοχῆς τῆς τροπολογίας νὰ συμβῶσι δύνανται· πρῶτον ὅτι ὁ φορολογούμενος φόρον πληρόνει ἐπὶ ζώου, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ ἀπαριθμήσει εἶχεν, οὐχὶ δὲ καὶ ἐν τῇ εἰσπράξει· καὶ δεύτερον ὅτι παρανομοῦμεν, ἄρθρον τι τοῦ συντάγματος ἀντιβαίνοντες, θέλον κατ' ἔτος οἱ νόμοι νὰ ψηφίζωνται.

Μετ' ἄλλον δέ τινα νομίσαντα, ὅτι ὡς ἐκ τούτου, πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπικειμένοις κακοῖς, καὶ διπλοῦς νὰ ἐπιβληθῇ φόρος μέλλει. Ἕτερος ἀντέλεξεν ὅτι ταῦτα πάντα προέρχονται, διότι συνεθίσαντες εἰς τὴν ἀταξίαν δυσκολευόμεθα τὴν τάξιν νὰ παραδεχθῶμεν, ἵνα ψηφίζωμεν ἐγκαίρως τοὺς νόμους· ὅπερ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις πεφωτισμένοις καὶ συνταγματικῶς διοικουμένοις ἔθνεσι γίνεται· διότι ταῦτα ψηφίζουσι πρὸ ἑνὸς ἢ καὶ δύο ἐτῶν τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ ἄλλους νόμους αὐτῶν, χωρὶς νὰ νομίσωσιν ὅτι προσβάλλουσι τὰ τῆς ἐπομένης συνόδου δικαιώματα. Οὐδὲ φόβος δ' ὑπάρχει, μὴ οἱ φορολογούμενοι διπλοῦν κατὰ τὸν προλαλήσαντα φόρον πληρώσωσι· διότι ἐάν, παραδεχομένης τῆς Βουλῆς τὴν τροπολογίαν ταύτην, φόβος μὴ ἀδικηθῶσιν οἱ φορολογούμενοι ἢ, τῶν ζώων αὐτῶν ἀπολεσθέντων ὁπωσδήποτ' ἀκολούθως ὁ φόβος μείζων καθίσταται, ἐὰν παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ ὡς ἐποχὴν ἀπαριθμήσεως τὸν Μάρτιον, ἐποχὴν προγενεστέραν τῆς ὁποίας ἡ τροπολογία ὁρίζει. Περαίνων τὸν λόγον του ἐσύστησεν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς τὴν τροπολογίαν.

Μετ' ἄλλον δέ τινα ἀναβάντα τὸ βῆμα, καὶ εἰπόντα συμφώνως μὲ τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι οὐδεμία ἀναρμοδιότης ἢ κατηγορία δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἡμᾶς, προλαμβάνοντας τὰς καταχρήσεις καὶ παγιοῦντας τὴν τάξιν, ἥτις καὶ τοὺς φορολογουμένους καὶ τὴν Κυβέρνησιν εὐκολύνει.

Καὶ ἄλλον μηδαμῶς ἀναγνωρίζοντα τὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι γίνεται, τὰ ὁποῖα πολλάκις ὡς παράδειγμα ἀναφέρουσιν, ἀλλὰ τὶ ἐν Ἑλλάδι συμφέρει. Καὶ ἄλλον συμφωνήσαντα μὲ τοὺς ὑπὲρ τῆς τροπολογίας ἀγορεύσαντας· ὁ πρόεδρος, φωτισθείσης τῆς Βουλῆς, ἔθηκεν εἰς ψηφοφορίαν τὸ ἄρθρον τοῦτο, τὸ ὁποῖον τροπολογηθὲν ὡς ἑξῆς, δι' ἀναστάσεως δεκτὸν ἐγένετο.

Ἄρθρ. 12.

« Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων διὰ τὸ ἔτος 1848 θέλει ἐνεργηθῇ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου μέχρι τέλους τοῦ αὐτοῦ· ἡ δ' ἀπαρίθμησις καὶ ἐξακρίβωσις αὐτῶν κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον τοῦ τρέχοντος

ἔτους, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου· ἡ δ' ἐπιβολὴ καὶ εἴσπραξις τοῦ φόρου τῶν ζώων τούτων θέλει γένει καθ' ὃν θέλει κανονίσει τρόπον ὁ φορολογικὸς νόμος τοῦ ἑπομένου ἔτους. »

Μετὰ τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας ταύτης, πρὸς τὸν παρατηρήσαντα ὅτι δίκαιον εἶναι νὰ ἐξαιρεθῶσι τὰ θηλάζοντα καὶ ἀνὰ εἷς οἰκόσιτος δι' ἑκάστην οἰκίαν. Ὁ εἰσηγητὴς ἀντέταξεν, ὅτι περὶ μὲν τῶν θηλαζόντων ἐν τῷ παρόντι νόμῳ γίνεται λόγος, μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου θέλει γίνει ἡ ἀπαρίθμησις διὰ τὰ τοῦ 1848· περὶ δὲ τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ ἑνὸς οἰκοσίτου, ἡ νῦν ὑπάρχουσα Βουλή, μ' ὅλον ὅτι γνωρίζει τοῦτο δίκαιον, δὲν δύναται νὰ κανονίσῃ αὐτό, διότι εἶναι ἔργον τῆς ἑπομένης συνόδου· ἐπειδή, καθὼς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιβάλλωμεν φόρον, οὕτως οὔτε νὰ ἐξαιρέσωμεν τοῦ φόρου.

Μετέβη ἀκολούθως εἰς τὰ ἑπόμενα ἄρθρα, τῶν ὁποίων τὸ μὲν ὡς 12 ἔλαβε τὴν θέσιν τοῦ 13, τὸ δὲ 13 ἐγένετο 14. Ταῦτα δέ, μηδεμιᾶς ἀντιρρήσεως γενομένης, παρεδέχθη ἡ Βουλή, ὡς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἔχουσιν.

Ἄρθρ. 13.

«Ὁ παρὼν νόμος θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ θέλει ἀναγνωσθῇ ἐπ' ἐκκλησίας εἰς ὅλας τὰς οἰκοδότητας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν δηλώσεων.

Ἄρθρ. 14.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον, καὶ δόσει τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀναγκαίας ὁδηγίας καὶ τύπους. »

Περαιωθείσης οὕτω τῆς ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα συζητήσεως, ὁ πρόεδρος, συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς, διέλυσεν ἐν ὥρᾳ 4 μ.μ. τὴν συνεδρίασιν, ἀναβαλὼν τὴν συναρμολόγησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ συνόλου ἐπὶ τὴν αὔριον, καὶἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὅλου τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου 1) τὴν περὶ ἀδείας αἴτησιν τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ Βουλευτοῦ Ι. Ἀναγνωστοπούλου, 2) τὸ περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν, καὶ 3) τὸ περὶ πιστώσεως.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΘ'.

τῆς 5 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν πέμπτην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 105 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 3, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς τε προτεραίας καὶ τῆς πρὸ ταύτης, μὴ ἀναγνωσθέντα χθές· τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ παρὰ τῆς Βουλῆς ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν δὲ ὁ ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ τῶν Ψαρριανῶν εἰς Ἐρέτρειαν εἰσηγητὴς ἀνέγνω τὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἀναγνοῦσα ἡ ἐπιτροπὴ τὸ περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς Ἐρέτριαν συνοικισθησομένων Ψαρριανῶν πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ χορηγηθέντος αὐτοῖς δικαιώματος τῆς ἀντιπροσωπείας Νομοσχέδιον, καὶ μετὰ προσοχῆς μελετήσασα τήν τε ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα αὐτοῦ· πρὸς δὲ τούτοις ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ ψήφισμα Δ'. τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου, παρεδέχθη αὐτὸ ὡς καλῶς ἔχον, καὶ συνίστησιν αὐτὸ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς.

Ἐπὶ δὲ τοῦ λεκτικοῦ αὐτοῦ ἐπήνεγκε τὰς ἑξῆς διορθώσεις.

Ἄρθρ. 1. Ὁ κατὰ τὸ Δ'. ψήφισμα τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως, πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ διὰ τὴν ἐκλογὴν Βουλευτῶν δικαιώματος, ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν συνοικισθησομένων εἰς τὴν Ἐρέτρειαν Ψαρριανῶν προσδιορίζεται, πρὸ μὲν τῆς λήξεως τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς περιόδου εἰς διακοσίας πεντήκοντα ψυχάς, μετὰ δὲ τὴν λῆξιν ταύτης εἰς ἑπτακοσίας πεντήκοντα.

Ἄρθρ. 2. *Συνοικισθησομένων* ἀντὶ *συνοικισθέντων*.

Φ. Κρ. Μαῦρος. Σ. Α. Βαρότσης.
Ἐμμ. Τσοῦγλος. Γ. Κάνδυας.
Παναγ. Βάρδογλης.

Ὁ εἰσηγητὴς Γ. Δοκός. »

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος, ἀφοῦ ὑπενθύμισεν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν τὸ χρέος αὐτῆς, ἵνα δώσῃ πέρας εἰς ταύτας, ἀνέγνω κατάλογον, δι' οὗ διάφοροι δωροῦσιν εἰς τὴν βιβλιοθή-

κην τῆς Βουλῆς βιβλία, ζητήσας παρ' αὐτῆς τὴν ἄδειαν, ἵνα εἰς ἕνα ἕκαστον τούτων τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς ἀποτείμῃ· ἔχει δὲ ὁ κατάλογος ὡς ἑξῆς·

« Ὁ Κ. Ν. Σαρίπολος τοῦ κατὰ τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1846 ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐκφωνηθέντος λόγου του ἀντίτυπα 3.

Ὁ Καθηγητὴς Κ. Π. Ἀργυρόπουλος τῆς προεισαγωγῆς του εἰς τὸ διοικητικὸν δίκαιον ἀντίτυπα 2.

Ὁ Κ. Γ. Παππαδόπουλος τοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς ἐν τῷ πολυτεχνίῳ λόγου του ἀντίτυπον 1.

Ὁ συνταγματάρχης Κ. Σωνιέρος τῆς περιλήψεως τῶν συμβάντων τοῦ τακτικοῦ σώματος ἀντίτυπον 1.

Ὁ Κ. Α. Μεταξᾶς τὰς ἐπιστολὰς, τοῦ Μ. Ι. Α. Καποδίστρια γαλλιστὶ συντεταγμένας, εἰς τόμους 4 ἀντίτυπον 1.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἐπίσκοπος Ἀττικῆς Νεόφυτος Μεταξᾶς τοῦ ἱερογραφικοῦ ἀπανθίσματος ἀντίτυπον 1.

Ὁ Κ. Ι. Π. Κοκκώνης τῶν Ἰνστιντούτων ἀντίτυπον 1, ὡς καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ γενομένης μεταφράσεως τοῦ φυσικοῦ δικαίου τοῦ Ι, Φριτότου. »

Μετὰ ταῦτα ἀνέγνω δικαιολογητικὴν τοῦ Βουλευτοῦ Καλαμῶν Ι. Ν. Φλέσσα ἐπιστολὴν τῆς ἀπουσίας του, ἐξαιτουμένου δίμηνον ἀπουσίας ἄδειαν· ἀντὶ δὲ ταύτης ἡ Βουλὴ ἔδωκεν ἑνὸς μηνός.

Ἀνηγγέλθη κατόπιν ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως 1) ἡ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ 1847. 2.) Ἡ περὶ ἀδείας τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας Ι. Ἀναγνωστοπούλου αἴτησις τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. 3) Τὸ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχέδιον καὶ 4) Τὸ περὶ ὁρκωτῶν.

Ἀναγνωσθέντος δὲ κατὰ πρῶτον τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου καὶ γενομένης ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορίας, δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Δ. Χατσίσκου καὶ Δ. Λ. Ζώτου, ἐξήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρελέχθη αὐτό, ὡς ἐν τοῖς καθέκαστα ἐψηφίσθη, διὰ ψήφων 80 παμψηφεὶ, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ 1847 κανονίζεται ὡς ἀκολούθως.

α.) Διὰ τὰς αἶγας καὶ πρόβατα λεπτὰ 25 κατὰ κεφαλήν.

β.) Διὰ τοὺς ὄνους λεπ. 50.

γ.) Διὰ τὰ μεγάλα ζῶα καὶ τοὺς χοίρους δραχμὴν μίαν.

Ἄρθρ. 2. Ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρου φόρου.

α.) Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων καὶ χοίρων.

β.) Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δύο ἐτῶν συμπεπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν εἴτε μή.

γ.) Οἱ ἀροτῆρες βόες, ἀγελάδες καὶ βουβάλια.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ὡς κανονίζεται ἀνωτέρω, θέλει εἰσπραχθῆ καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τοὺς ταμίας σταλησομένων πινάκων τῆς εἰσπράξεως ἀπὸ τοὺς κατ' ἐπαρχίαν Οἰκονομ. Ἐφόρους, στηριζομένων εἰς τὰς δηλώσεις ἢ τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 9 ἀποφάσεις.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ζώων γίνεται ὡς ἑξῆς.

Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει, ἀπὸ τὰς 20 τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου μέχρις 20 τοῦ μηνὸς Μαρτίου, νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἐνδιαιτῶνται τὰ ζῶά του ἢ παραχειμάζουν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὁλογράφως τε καὶ ἀριθμητικῶς, κατὰ γένος, οἷον αἶγας, πρόβατα, ὄνους, ἵππους, κλπ. τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν ἔνθα εὑρίσκονται, καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του. Ἂν κτηνοτρόφος τις δὲ τυχὸν ἔχῃ σμίκτας, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα ὁ καθεὶς τούτων ἔχει, διακεκριμένως κατὰ γένος. Ἕκαστος δὲ τῶν κτηνοτρόφων σμίκτων εἶναι ὑπόχρεως νὰ δηλώσῃ χωριστὰ τὰ ἴδιά του ζῶα, ὡς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου μὲ τὰ ζῶα τοῦ ὁποίου εἶναι ἡνωμένα καὶ τὰ ἰδικά του.

Τ' ἀγωγιατικὰ ζῶα θέλουν δηλοῦσθαι κατ' ἐξαίρεσιν ἐνώπιον τοῦ δημάρχου ἐκείνου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὴν διαμονήν του.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, κατὰ τὸν δοθησόμενον τύπον παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, καὶ παραδίδονται εἰς τὸ δημαρχεῖον, ὅπου ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δὲ ἄλλη ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ δημάρχου.

Ἕκαστος τῶν δημάρχων κρατεῖ βιβλίον, κατὰ τὸν τύπον τὸν ὁποῖον θέλει δόσει τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ἐν ᾧ ἐγγράφει τὰ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἀναφερόμενα ζῶα κατὰ χωρίον, χωρὶς νὰ συμπεριλαμβάνῃ τὰ τυχὸν παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως σημειωμένα. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς 20 τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἡμέρας, καὶ παραπέμπεται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὸ πολὺ παρὰ τοῦ δημάρχου πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, συνωδευμένον μὲ τὰς παρουσιασθείσας δηλώσεις· ἀπόσπασμα δὲ αὐτοῦ, περιέχον τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου καὶ τὸ ποσὸν τῶν ζώων του, τοιχοκολλᾶται ἐπιμελείᾳ τοῦ δημάρχου εἰς ἕκαστον παρεδρεῖον.

Ὅστις τῶν δημάρχων ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ καθ' ὁποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις, ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον θατέραν τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην, ἀμελήσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀποσπάσματος, ἢ βραδύνει τὸ κλείσιμον τοῦ βιβλίου παρὰ τὴν κανονισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν, ὡς καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν οἰκον. ἔφορον, καταδιώκεται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποιν. νόμου, καὶ ἄνευ προηγουμένης ἀδείας περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς ἀπὸ τὴν προϊσταμένην αὐτοῦ ἀρχήν.

Ἄρθρ. 5. Ὁσάκις, εἴτε ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ εἴτε ὁ Οἰκον. Ἔφορος συλλάβουν ὑπονοίας, εἴτε ὡς ἐκ τῆς παραθέσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων μὲ τοὺς πίνακας τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν, εἴτε ὡς ἐξ ἄλλων πληροφοριῶν, ὅτι κτηνοτρόφοι τινὲς δὲν ἐδήλωσαν τὰ ζῶα των ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλειπῶς, διατάττουν ἐκ συμφώνου νὰ ἐνεργηθῇ ἀπαρίθμησις τῶν ποιμνίων αὐτῶν ῥητῶς ὀνομαζομένων, συντάσσοντες ἐπὶ τούτου τὸ ἀνῆκον πρωτόκολλον· οἱ δὲ παραβάται τῆς διατάξεως ταύτης τιμωροῦνται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δρ. 100.

Ἄρθρ. 6. Ἡ ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται μέχρι τέλους Μαΐου ἀπὸ ἀπαριθμητὰς καὶ βοηθοὺς, διοριζομένους παρὰ τῆς κατ' ἐπαρχίαν διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ οἰκον. Ἐφόρου· ἀλλὰ δὲν ἀπαγορεύεται νὰ γενῇ καὶ μετὰ ταῦτα ἐξακρίβωσις, ἐὰν ἐγερθῶσιν ὑπόνοιαι ἢ δοθῶσι πληροφορίαι περὶ ὑποκρύψεως ἢ ὑπεκφυγῆς. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν συνακολουθούντων αὐτῷ βοηθῶν, καὶ δύο ἢ πλειοτέρων μαρτύρων προσκεκλημένων παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου, ἂν θέλῃ, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὸ βραδύτερον, τὸ ὁποῖον ἔχει πλήρη ἰσχὺν ἕως οὗ ἀποδειχθῇ ὡς πλαστόν. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο διευθύνεται εἰς τὸν Οἰκον. Ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ κατα-

ταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν, παραπέμπων αὐτὸ εἰς τὸν παρὰ τοῖς πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἀπαριθμηταὶ καὶ βοηθοὶ εἶναι ὡς δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου, ἀφοῦ προσκληθῶσι νὰ ἐπιληρθῶσι τῆς ἀπαριθμήσεως.

Ἡ ἔκθεσις τῆς ὁρκοδοσίας συντάττεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν προσδιορίζεται παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἥτις οὐδέποτε θέλει εἶσθαι ἀνωτέρα τῶν τριῶν δραχμῶν διὰ τοὺς ἀπαριθμητὰς καὶ δύο διὰ τοὺς βοηθοὺς, πληρονομένη ἀπὸ τοὺς ταμίας μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀπαριθμήσεως.

Ἄρθρ. 9. Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ, ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθρου 4 ὁριζομένης προθεσμίας, τὰ ζῶά του ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν σχετικῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων τούτων, καὶ εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα ἐπροσπάθησε νὰ ὑποκρύψῃ. Καὶ τὸ μὲν πρόστιμον ἐπιβάλλεται, ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων ζώων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς εἴκοσιν, ἡ δὲ χρηματικὴ ποινή, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀνώτερον. Τὸ τρίτον τῆς ποινῆς ἢ τοῦ προστίμου δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτήν, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ τῆς διοριζούσης αὐτὸ ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 10. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρώνεται ἐντὸς τῶν μηνῶν Ἀπριλίου καὶ Μαΐου· τῶν δ' ἐξερχομένων τοῦ Κράτους, ὁ φόρος θέλει πληρώνεσθαι πρὶν τῆς ἐξόδου αὐτῶν, καὶ ἂν προηγῆται αὕτη τῶν ἀνωτέρω μηνῶν· ἑπομένως αἱ τελωνιακαὶ ἀρχαὶ δὲν θέλουν ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον πρὶν παρουσιασθῇ εἰς αὐτὰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου. Ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται οὐδαμῶς ἀπὸ 1 Ἀπριλίου ἡ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν διάβασις τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουν σταθερὰν διαμονὴν εἰς ἕνα τῶν δήμων τοῦ Βασιλείου, ἂν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα φόρον, ἢ ἂν δὲν δώσωσιν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν.

Ἄρθρ. 11. Ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων εἴς τε τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκὰς, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐπισήμων τῆς χωρητικότητος πινάκων, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν δηλώσεων, καὶ προτιμουμένων πάντοτε τῶν κατοίκων καὶ συνεπαρχιωτῶν,

γίνεται παρὰ τῶν δημάρχων καὶ προέδρων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἑκάστης ἐπαρχίας, συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν κατὰ μόνον τὸν Ἀπρίλιον καὶ Αὔγουστον κατὰ ῥητὴν ἡμέραν, προσδιοριζομένην παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς. Τὸν σύλλογον τοῦτον θέλει προεδρεύει ὁ πρεσβύτερος· τὰ δὲ περὶ τοποθετήσεως παράπονα κρίνει καὶ ἀποφασίζει αἰτιολογημένως καὶ τελεσιδίκως ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ἀπὸ τὸν νομάρχην ἢ ἔπαρχον, ἀπὸ τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον καὶ τὸν εἰρηνοδίκην τῆς Πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμπεριλαμβάνονται αἱ ζοσκαὶ, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀφ' ἧς τὰ πρακτικὰ τοῦ συλλόγου ὑποβληθῶσιν εἰς αὐτήν.

Ἄρθρ. 12. Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων διὰ τὸ ἔτος 1848 θέλει ἐνεργηθῆ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου μέχρι τέλους τοῦ αὐτοῦ· ἡ δ' ἀπαρίθμησις καὶ ἐξακρίβωσις αὐτῶν κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον τοῦ τρέχοντος ἔτους, συμφώνως μὲ τὰς διαταξεις τοῦ παρόντος Νόμου· ἡ δ' ἐπιβολὴ καὶ εἴσπραξις τοῦ φόρου τῶν ζώων τούτων θέλει γίνει καθ' ὃν εἶδει καιρὸν εἰσέπραξε τρόπον ὁ φορολογικὸς νόμος τοῦ παρόντος ἔτους.

Ἄρθρ. 13 Ὁ παρὼν νόμος θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως, καὶ θέλει ἀναγνωσθῆ ἐπ' ἐκκλησίας εἰς ὅλας τὰς κοινότητας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν δηλώσεων.

Ἄρθρ. 14. Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον, καὶ δόσει τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀναγκαίας ὁδηγίας καὶ τύπους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νόμου διὰ τὸ ἔτος 1847, ὡς ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Δ. Τσόκρης	ἀπών
Δ. Ὀρεινός	ἐν ἀδείᾳ	Α. Σ. Δανόπουλος	»
Γ. Λογιωτατίδης	ἀπών	Ι. Βλάσσης	Ν.
Θ. Γρίβας	»	Ι. Κωλέττης	ἀπών
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Α. Μεταξᾶς	»
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Σ. Βλάχος	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Π. Ῥάγκος	Ν.
Μ. Α. Καΐρης	ἀπών	Ι. Καραγιαννόπ.	ἀσθενὴς

Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Α. Λαπουσιάδης	Ν.	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Τσανετ. Γοηγοράκης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Δ. Ταϊγκουράκος	»	Ν. Μπούκουρας	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	Ν.
Ι. Χαραμῆς	Ν.	Π. Βαρβιτσιώτης	Ν.
Ι. Κρανίδης	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Δ. Ζῶτος	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	ἀσθενὴς
Νίκος Θέου	ἀπών	Μελ. Χ. Μελέτη	Ν.
Α. Γουζούασης	Ν.	Π. Βάρβογλης	Ν.
Λ. Βιλαέτης	Ν.	Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Λ. Κρεστενίτης	Ν.	Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.	Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κλίμακας	Ν.	Π. Καλαμαριώτης	»
Σίλβεστρος Στεφανάκης	Ν.	Π. Δαρειώτης	»
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ	Νικήτ. Σταματελόπ.	ἀσθενὴς
Θ. Μαρκεζίνης	»	Δ. Σακελλαριάδης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γ. Τσάνος	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Β. Νικολαΐδης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Βέϊκος	ἀπών
Γ. Γουνσρόπουλος	»	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Β. Καραγιάννης	ἀπών	Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Β. Πετιμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Α. Πετιμεζᾶς	ἀπών	Γ. Κάνδυας	Ν.
Ν. Ἀνδρίκου	Ν.	Σ. Βαρότσης	Ν.
Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν.	Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ι. Ν. Φλέσσας	»	Δ. Πικουλάκης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ι. Κυριακός	»	Κ. Καπετανάκης	»
Γεωργ. Νοταρᾶς	Ν.	Κ. Ζαρειφόπουλος	ἀπών
Α. Νοταρᾶς	Ν.	Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Εὐθ. Κανελλόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Α. Καλαμογδάρτης	Ν.
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Κ. Τσερτίδης	Ν.
Κ. Χ. Παναγιώτου	Ν.	Δ. Κουμανιώτης	ἀπών
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.	Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.	Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Δ. Κυριαζῆς	Ν.	Παππακώς. Τσαμάλας	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.

Γ. Μπάστας	ἐν ἀδείᾳ
Φ. Ἰωάννου	ἀπών
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Ἰ. Ταταράκης	Ν.
Ἀδριαν. Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	»
Ν. Καλλέργης	»
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ἰ. Στάϊκος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Παππατσόρης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ἰ. Τομαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Δρόσος	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δοκὸς	Ν.
Δ. Κριεζῆς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Κουντουριώτης	»
Δ. Χαντσίσκος	Ν.
Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ἰ. Γαρδύκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	Ν.
Ἰ. Οἰκονόμου	Ν.
Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Κανάρης	Ν.
Γ. Σταματάρας	Ν.

Μετὰ ταῦτα λαβών τις τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι λύπη κυριεύει αὐτὸν, εἰς θέσιν ὄντα νὰ ἀπευθύνῃ παρατηρήσεις τινας πικρὰς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον· ἀλλὰ, προκειμένου περὶ κακῶς ἐννοουμένου δημοσίου συμφέροντος, προκειμένου περὶ τοῦ δυστυχοῦς λαοῦ, ὄχι μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ ἕκαστος, νομίζει, δὲν θέλει παρασιωπήσῃ τὴν ῥητὴν παράβασιν τοῦ νόμου.

Εἰς τρία τινα, τὴν τῆς κυβερνήσεως ἐφημερίδα ἀναγινώσκων (ἀριθ. 2.) τὴν προσοχὴν αὐτοῦ ἐπέστησε. 1) Ὅτι τὸ προσδιορίζον τὸν τοῦ Ἰανουαρίου φόρον πρωτόκολλον ἐπὶ τῶν σιτηρῶν κοινοποιεῖται εἰς τὰς 2 Φεβρουαρίου μηνὸς, ἐνῷ ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου, ἀπαιτοῦντος εἰς τὰς ἀρχὰς νὰ δημοσιεύηται, εἶναι, ὡς πάντες γνωρίζουσι, διὰ νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν τότε δημόσιον, ὁπόσα νὰ εἰσπράξῃ μέλλει, καὶ οἱ φορολογούμενοι, ὁπόσα νὰ πληρώσωσιν, ἄλλως δὲ ἄνευ ἀποτελέσματος ἀποβαίνει. 2) Ποία ἡ ἀγοραία τιμὴ· ἐπὶ τοῦ δευτέρου δὲ τούτου σκεπτόμενος εἶπεν, ὅτι κατὰ τὰ πρωτόκολλα ἡ ἀγοραία τιμὴ τοῦ σίτου τῆς Σύρου εἰς 6:36 σημειοῦται, ἐνῷ τὸν Ὀκτώβριον, ὅτε ἐκεῖ παρεπεδήμει, ἐπωλήθη ὁ σῖτος Εὐβοίας 6:40· τοῦ δὲ τῶν Ἀθηνῶν 4:84 λ. ἐν ᾧ αὐτὸς κατὰ τὰς 4 ἢ 6 Νοεμβρίου ἠγόρασε σῖτον ἀντὶ 28 λ. τὴν ὀκάν. Συνέβουσαν δὲ μὲ τὰ πρωτόκολλα καὶ διατριβήν τινα ἐν τινι τῶν ἐφημερίδων εὗρεν, ἀπὸ οἰκονομικὸν γεγραμμένην ὑπάλληλον, διὰ νὰ ἀναιρέσῃ, ὅσα ἄλλο τε ἄλλη τις κατὰ τῆς παρὰ τιμὴν πωλήσεως τῶν δημοσίων σίτων ἐξέρρασεν (ἀνέγνω δὲ περικοπὴν ἐκ τῆς ἐφημερίδος ὁ *Ζέφυρος*). Ἀκατανόητον λοιπὸν εἶναι εἰς αὐτὸν πῶς, ἐνῷ εἰς τὰ

παρὰ τῷ ὑπουργείῳ πρωτόκολλα τοῦ Σεπτεμβρίου ἦτον ἀντὶ 23 λεπτῶν, εἰς τὰ τοῦ Δεκεμβρίου ἀντὶ 22 1/2· ἐνῷ, ἕνεκα τῆς ζητήσεως τῶν σιτηρῶν εἰς Εὐρώπην, ἡ τιμὴ προβαίνει αὐξάνουσα γιγαντιαίως, πρὸς δὲ καὶ ἐναντίον τοῦ νόμου· καὶ τρίτον, τὸ ὁποῖον μεγάλως αὐτὸν ἐξέπληξεν, εἶναι ὅτι, κατὰ τὰς ἰδίας αὐτὰς τιμὰς τῶν διαφόρων πόλεων, τὰς ὁποίας τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὸ πρωτόκολλον ἀναφέρει, παρίσταται ὡς μέσος ὅρος ἡ τιμὴ δραχ. 5:79 75/00, ἐνῷ τὸ ὑπουργεῖον τὸν κηρύττει 5:71. Τοῦτο δὲ ταύτην τὴν διαφορὰν φέρει, ὅτι ἡ μὲν φέρει τὸν φόρον εἰς λεπτὰ 50 κατὰ τὸν νόμον ἡ δὲ εἰς λεπ. 75, ἤτοι εἰσπράττεται πλέον τοῦ νομίμου 25 λ. καὶ οὕτως ἐπιβαρύνονται 200,000 καὶ ἐπέκεινα λαός. Τελευτῶν δὲ παρεκάλεσε τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν παρόντα, ἵνα περὶ τούτου πληροφορήσῃ τὴν βουλὴν, δικαιολογούμενος, ὡς λίαν σπουδαίου τοῦ ἀντικειμένου ὄντος.

Παρελθὼν δ' ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι ἐκτιμᾷ τὸν ζῆλον καὶ πατριωτισμὸν τοῦ προλαλήσαντος, λυπεῖται ὅμως πῶς ἀνὴρ, καὶ μάλα περὶ τὰ τοιαῦτα διακρινόμενος, ἠδυνήθη εἰς λάθος νὰ ὑποπέσῃ, συγχέων οὕτω τὸν τελωνιακὸν μὲ τὸν τῶν σιτηρῶν φόρον· ἐξ ὧν εἷς μὲν τὸν πρῶτον λαμβάνει μέρος ὁ τοῦ τελωνείου ἐπιστάτης, ὁ νομάρχης καὶ εἰρηνοδίκης, εἰς δὲ τὸν δεύτερον ὁ νομάρχης, εἰρηνοδίκης καὶ δήμαρχος. Προσέθηκε δ' ὅτι καὶ ἄλλο τε προσκληθεὶς ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, τὴν βουλὴν ἐπληροφόρησεν, ὅτι δὲν ἐδυνήθη νὰ ἐκδώσῃ τὰ πρωτόκολλα· διότι ἐκ τῆς Σύρου, ἐκ τῶν ἐμπορικωτέρων τοῦ βασιλείου πόλεων οὔσης, δὲν ἐστάλησαν τὰ πρωτόκολλα, διὰ τὸ ὁποῖον ἠναγκάσθη τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐπιπλήξῃ τὰς ἐκεῖ διοικητικὰς ἀρχάς. Καὶ μ' ὅλον ὅτι δ' ἀκολούθως ἔλαβε τοιαῦτα, δὲν ἐδημοσίευσεν αὐτὰ, ὡς διαφέροντα πρὸς ἄλληλα. Περαίνων τὸν λόγον του εἶπεν, ὅτι ἀρκεῖται εἰς ὅσα ἄλλο τε περὶ τούτου ἐλέχθησαν.

Ἕτερος δὲ λαβὼν τὸν λόγον ἀνέφερε τὰ τρία ταῦτα, διὰ τὰ ὁποῖα τὸ ὑπουργεῖον κατηγορεῖται· δηλ. ὅτι ὄχι ἐγκαίρως τὰ πρωτόκολλα παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἐδημοσιεύθησαν· ὅτι αἱ τιμαὶ δὲν εἶναι πραγματικαὶ, καὶ ὅτι ὁ μέσος ὅρος, ὃν τὸ ὑπουργεῖον προσδιορίζει, δὲν εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις ἐξάγεται ἐκ τῶν τιμῶν τῶν αὐτῶν ἐπαρχιῶν, τὰς ὁποίας ἐμπεριέχει τὸ αὐτὸ πρωτόκολλον, τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργείου δημοσιευθὲν· τὸ ὁποῖον μεγάλως τὸν προλαλήσαντα ἐξέπληξεν, ὡς παραποίησίν τινα πράξαν τὸ ὑπουργεῖον ἀποδεικνύον, καὶ μὲ τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάπτυξιν ἄρχεται.

Ὁμιλῶν, εἶπε, πρό τινος καιροῦ περὶ τῶν τῆς δημοσιότητος ὡρελειῶν ἐστοχάζετο πάντοτε αὐτὰς προληπτικὰς, οὐχὶ δὲ κατασταλτικὰς ἢ ἐπανορθωτικάς· διότι, ὅστις κακὸν πίστιν διὰ τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἂν εἶχεν ἡ βουλὴ, οὐδέποτε ὅμως ἤθελε πιστεύσει, ὅτι οὕτω προδήλως ἤθελε παρανομήσει, καὶ ἐν πλήρει μεταμβρίᾳ περιρρονοῦν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑπόληψιν. Διότι, ἂν λάβητε τὸ ἄθροισμα τῶν τιμῶν ὅλων τῶν πόλεων τῶν παραλίων, θέλετε εὑρεῖ, διαιρούμενον διὰ τοῦ 8 (ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ πόλεων), ἀγοραίαν τιμὴν τὸ 5: 79 6/8, οὐδέποτε δὲ καὶ τὴν παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὁριζομένην 5: 71· καὶ μ' ὅλον ὅτι καὶ αὐτὸς διάφορα μέσα μετεχειρίσθη, τυπογραφικὸν νομίσας ὅτι εἰσηγώρησε λάθος, καὶ αἱ δοκιμαὶ αὗται ἀπέβησαν μάταιαι· ἐπείσθη δὲ ὅτι ἔγεινεν ὁ προσδιορισμὸς ἐκ δολίας προαιρέσεως, ἀφοῦ ἡ πρατέρα τοῦ ὑπουργείου διαγωγὴ ὡς πρὸς αὐτὸν τὸν νόμον εἶναι πάντοτε ἐπιλήψιμος, καθότι καὶ τὴν δημοσίευσιν τοῦ μέσου ὅρου παρέλειψε, καὶ τὴν ἐγκαίρον ἐπιστολὴν αὐτοῦ εἰς τὰς τελωνιακὰς ἀρχὰς δὲν ἐνήργει, καὶ τὴν κατ' ἀνάγκην γενομένην τελευταίαν δημοσίευσιν οὕτω παρακαίρως ἐκαμε. Δὶν ἐπρότεινε δὲ νὰ στιγματισθῇ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν πρᾶξιν του αὐτὴν, διότι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἐστιγματισμένη ὑπάρχει· ἀλλ' ἀπῄτησεν ὁ λαλῶν νὰ διατάξῃ ἡ βουλὴ, ὥστε νὰ ἐπιστρατῶσι τὰ χρήματα. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἔχει· περὶ δὲ τῆς ὀλιγωρίας τοῦ ὑπουργείου, ὥστε νὰ δημοσιεύσῃ τὰ πρωτόκολλα ἐν καιρῷ, παντάπασι τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ δικαιολογηθῇ· ἀλλ' ἠδύνατο καὶ εἰς ἰδιωτικάς, ἂν ἡ τῆς κυβερνήσεως ἐφημερὶς τότε δὲν ἐξεδίδετο, νὰ τὸ δημοσιεύσῃ, ἢ νὰ ἐπιδώσῃ διὰ μόνων αὐτὸ τὸ ἀντικείμενον τὴν ἐφημερίδα τῆς κυβερνήσεως, ὅπως καὶ ἡ βουλὴ τὰς ἐνστάσεις αὐτῆς νὰ φέρῃ δυνηθῇ, καὶ τὸ κακὸν νὰ προληφθῇ. Περὶ δὲ τοῦ μὴ ἀληθοῦς τῶν τιμῶν εὔρισκε τὸ ὑπουργεῖον, ἀφοῦ εἶχεν εἰς τὰ ἀρχεῖά του πράξεις βεβαιούσας τὰς ἀληθεῖς τιμὰς, νὰ κάμῃ ἐπὶ τούτων ἐξετάσεις καὶ τιμωρήσῃ τοὺς πταίσαντας ὑπαλλήλους· διότι, κατὰ τὴν παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ ἀναγνωσθεῖσαν ἐφημερίδα, τὸ ὑπουργεῖον φαίνεται ὅτι εἶχε γνῶσιν τῶν τιμῶν τούτων ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριον αὐτόν. Παυόμενος δὲ λέγων συνεφώνησε καὶ μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, ἂν αἱ καθυποβαλόντες λογιστικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ μέσου ὅρου τῆς τιμῆς τῶν σιτηρῶν δύνανται ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι ἐν γνώσει ὁ ὑπουργὸς ἐπέβαλε παράνομον εἰσπραξιν, τότε δύνανται νὰ κατηγορήσωσι

τὸν ὑπουργὸν κατὰ τὸ 84 ἄρθρον τοῦ συντάγματος ἐπὶ παρανόμῳ εἰσπράξει· ἀνάγκη ὅθεν νὰ δοθῇ καὶ εἰς τὴν βουλὴν ὁ ἀποχρῶν καιρὸς διὰ νὰ ἐξελέγξῃ, ἂν ἐγένετο ἡ διεταχθὴ παράνομος εἴσπραξις, καὶ εἰς τὸν ὑπουργὸν διὰ νὰ ἀπολογηθῇ περὶ τῆς εἰς αὐτὸν γενομένης κατηγορίας. Προτείνει λοιπὸν ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις καὶ ἀπόφασις ἐπὶ τὴν αὔριον. Συνομολογηθείσης δὲ καὶ παρὰ τῶν πλείστων τῆς ἀναβολῆς ταύτης, ἐζητήθησαν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν αἱ πληροφορίαι περὶ τῆς μὴ ἐνεργείας τῆς ἐπιτροπῆς τῆς διορισθείσης ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων· ὁ δ' ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν προέτεινε ν' ἀναβληθῶσι διὰ τὴν προσεχῆ παρασκευὴν 7 Φεβρουαρίου.

Ἀνέγνω δὲ νομοσχέδιον περὶ διατιμήσεως τῶν διὰ τῶν ἀτμοκινήτων τῆς ἑταιρίας Ῥοστὰν μετενεχθησομένων γραμμάτων καὶ δειγμάτων, ἔχον οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

« Παραδεχθέντος ἀπό τε τὴν βουλὴν καὶ τὴν γερουσίαν τοῦ νόμου περὶ τῆς ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Ῥοστὰν, ὑποβάλλω ὑπὸ τὴν σύσκεψιν τῆς βουλῆς τὸ ἐπισυνημμένον νομοσχέδιον, περὶ διατιμήσεως τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τούτων διευθυνομένων γραμμάτων, δειγμάτων ἐμπορίας καὶ διαφόρων ἐντύπων, καὶ παρακαλῶ, Κύριοι, ὅπως εὐαρεστούμενοι συζητήσητε αὐτὸ πρὸ παντὸς ἄλλου, διότι ἡ βραδύτης ἐπιφέρει ζημίαν εἰς τὰς ταχυδρομικὰς εἰσπράξεις.

Ἡ διατίμησις αὕτη, Κύριοι, εἶναι κατὰ πολὺ κατωτέρα ἐκείνης τῶν Γαλλικῶν ἀτμοπλοίων, διότι καὶ κατ' αὐτὴν τὰ διευθυνόμενα γράμματα, βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν,

πληρώνουν μέχρι Μελίτης λεπ.		80
μέχρι Διβούρνου	δραχ	1,
μέχρι Μασσαλίας	»	1.22
μέχρι Σμύρνης, Δαρδανελίων καὶ Κωνσταντινουπ. λεπ.		30

Κατὰ δὲ τὴν παροῦσαν, διὰ τὰ μέχρι Μασσαλίας, Διβούρνου καὶ Μελίτης θέλουν πληρώνει εἰς τέλος ἀνὰ λεπτὰ 80, καὶ διὰ τὰ μέχρι Σμύρνης, Δαρδανέλια καὶ Κωνσταντινουπόλεως λεπτὰ 30. Πέποιθα ἑπομένως ὅτι δὲν θέλετε εὑρεῖ δυσκολίαν εἰς τὴν παραδοχήν της.

Τὴν 7 Ἰανουαρίου 1847 Ἀθῆναι.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν, παρὰ τοῦ ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν

Ἄρθρ. 1.

Τὸ πληρωθησόμενον ταχυδρομικὸν τέλος διὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων Ροστὰν καὶ συντροφίας μετακόμισιν τῶν παραδιδομένων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ταχυδρομεῖα Γραμμάτων προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς.

α.) Διὰ μὲν τὰ γράμματα, τὰ διευθυνόμενα ἐκ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν Μασσαλίαν, Λιβοῦρνον ἢ Μιλίτην εἰς λεπτὰ ὀγδοήκοντα, δι' ἕκαστον ἁπλοῦν γράμμα βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν.

β.) Διὰ δὲ τὰ διευθυνόμενα διὰ Σμύρνην, Δαρδανέλια ἢ Κωνσταντινούπολιν εἰς λεπτὰ 30, δι' ἕκαστον ἁπλοῦν γράμμα βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν.

Ἄρθρ. 2.

Ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω ταχυδρομικοῦ τέλους, θέλει εἰσπράττεσθαι ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν ταχυδρομείων, τὸ ἀνῆκον Ἐσωτερικὸν Ταχυδρομικὸν τέλος, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1836 καὶ 28 Αὐγούστου 1837 Διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 3.

Ἡ αὐτὴ εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα α. καὶ β'. περιεχομένη διατίμησις θέλει ἐφαρμόζεσθαι καὶ εἰς τὰ ἀπὸ Μασσαλίαν, Λιβοῦρνον, Μελίτην, Σμύρνην, Κωνσταντινούπολιν ἢ Δαρδανέλια ἐρχόμενα γράμματα εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ῥοστὰν καὶ συντροφίας.

Ἄρθρ. 4.

Οἱ μὲ δείγματα ἐμπορίας φάκελλοι θέλουν διατιμᾶσθαι κατὰ τὸ γ'. τοῦ τέλους τῶν συνήθων γραμμάτων.

Ἄρθρ. 5.

Τὸ ταχυδρομικὸν τέλος τῶν διὰ τῶν εἰρημένων ἀτμοκινήτων μετακομιζομένων ἐφημερίδων καὶ λοιπῶν ἐντύπων, τῶν προερχομένων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα διὰ τὰ ἀνωτέρω μέρη, καὶ

τ' ἀνάπαλιν διὰ τὴν Ἑλλάδα, προσδιορίζεται εἰς λεπτὰ 8 δι' ἕκαστον φύλλον ἐφημερίδος ἢ ἐντύπου.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω πληρωμὴν συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ ἐσωτερικὸν τέλος, τὸ εἰσπραττόμενον συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 16/28 Δεκεμβρίου 1837. Διατάγματος περὶ εἰσπράξεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν διὰ τὰς περιπομένας ἐφημερίδας.

Ἀθῆναι, τῇ 28 Δεκεμβρίου 1846.

Ο Θ Ω Ν

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ.»

Μετὰ τοῦτο ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, παρουσιάσας τὸ ἐν τῷ ὑπουργείῳ πρωτόκολλον περὶ τοῦ μέσου ὅρου τῆς τιμῆς τῶν σιτηρῶν, ὡς προεῤῥέθη, ἐξ οὗ ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ δημοσιευθὲν ἀποτέλεσμα εἶναι πραγματικὸν, λάθος δὲ μόνον παρεισέῤῥυσεν εἰς τὴν ἀντιγραφὴν κατὰ τὰ καθ' ἕκαστα, παρακατέθηκεν αὐτὸ εἰς τὸ προεδρεῖον διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἐπομένην συζήτησιν ὡς ὡρίσθη.

Ἐγένετο ἀκολούθως μυστικὴ ψηφοφορία ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, μὴ ἐπιτρεπούσης τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας Ι. Ἀναγνωστοπούλου· ἐξ ἧς συνήχθη, ἐπιτηρούντων ὡς ψηφολεκτῶν μετὰ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν δύο γραμματέων τῶν βουλευτῶν Κ.Κ. Α.Βιλαέτου καὶ Π. Καμπάνη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη διὰ ψήφων 75 πρὸς τεσσαράκοντα τὴν ῥηθεῖσαν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ διὰ νὰ συσκεφθῇ καὶ ἐπιφέρῃ γνώμην ἐπὶ τῆς περὶ ἀδείας πρὸς ποινικὴν κατηγόρησιν τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου αἰτήσεως τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ναυπλίῳ Ἑρέταις Εἰσαγγελέως, ἀφοῦ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν της τὴν αἴτησιν ταύτην, καὶ ὅλα τὰ ἐξ' αὐτῆς σχετικὰ παρὰ τοῦ Προεδρείου διαβιβασθέντα ἔγγραφα, μ' ἐπεφόρτισεν ὡς εἰσηγητὴν νὰ ἐκθέσω τοὺς λόγους τῶν σκέψεών της, καθ' οὓς εἶναι τῆς γνώμης τοῦ νὰ μὴ δοθῇ ἡ ζητουμένη ἄδεια. Ἀλλὰ διὰ νὰ τεθῇ εἰς κατάστασιν ἡ Βουλὴ νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς γνώμης ταύτης, ἐνόμισα πρέπον νὰ ἐκθέσω τὴν ὑπόθεσιν ὡς ἐκ τῶν ἐγγράφων ἐξάγεται, καὶ μετ' αὐτὴν τὰς παρατηρήσεις, ἐξ ὧν ἡ ἐπιτροπὴ ἐπείσθη πρὸς τοιαύτην γνωμοδότησιν.

Ὁ Δημαρχικὸς Πάρεδρος Ὀλυμπίων, φαίνεται, ὅτι κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1845. ἤτοι διαρκούσης τῆς Βουλευτικῆς Α΄. Συνόδου, κατήγγειλεν εἰς τὸν Διοικητὴν Ἀχαΐας ὅτι, ἐπανελθὼν ὁ Βουλευτὴς Κ. Ι. Ἀναγνωστόπουλος εἰς τὴν ἰδιαιτέραν Πατρίδα του, δημοσίᾳ ἐπὶ παρουσίᾳ πολλῶν συνδημοτῶν του, ἐξέφρασεν ἐξυβριστικὰς λέξεις κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ προέτρεψε τοὺς συμπολίτας του εἰς ἀπείθειαν κατὰ τῶν καθεστώτων Νόμων. Ὁ δὲ Διοικητὴς Ἀχαΐας, διὰ τοῦ πρὸς τὸν Δημαρχικὸν τοῦτον Πάρεδρον ἐγγράφου του τῆς 26. Ἰουνίου 1845, διέταξεν αὐτὸν τοῦτον, ἀφοῦ πληροφορηθῇ τὰ ὀνόματα ἐκείνων τῶν συνδημοτῶν του πρὸς οὓς ἐξεφράσθησαν αἱ ἐξυβριστικαὶ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως λέξεις, καὶ ἐγένοντο αἱ πρὸς ἀπείθειαν προτροπαί, ν' ἀνακρίνῃ αὐτοὺς διαδιδάζων τὰς ἐξετάσεις των πρὸς τὸν ἀρμόδιον Εἰσαγγελέα· ὁ δὲ εἰρημένος Δημαρχικὸς Πάρεδρος, ἐξετάσας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἓξ τῶν ἀριθμυνόπολίτας, διεύθυνεν ὡς ἦτο παρηγγελμένος τὰς ἐξετάσεις των πρὸς τὸν παρὰ τοῖς ἐν Πάτραις Πρωτοδίκαις Εἰσαγγελέα, ὅστις διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν ἐπρότεινε τὸ νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἡ ἄδεια κατὰ τὸ 56 ἄρθ. τοῦ Συντάγματος, διὰ νὰ καταδιωχθῇ ὁ Βουλευτὴς Πλείας Κ. Ι. Ἀναγνωστόπουλος· καθόσον οὗτος, ὡς ἐλθέτει ὁ εἰρημένος Εἰσαγγελεύς, « ἐξέφρασε » δημοσίως τῇ παρουσίᾳ πολλῶν διαφόρους ἐξυβριστικὰς λέξεις » κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ προέτρεψε τοὺς συμπολίτας του, » νὰ μὴ δεχθῶσι νὰ γείνωσιν αἱ ἐκτιμήσεις ἐπὶ τῶν ὑφίμων, » καὶ μετακομίσεις αὐτῶν ἐκ τῶν προϊόντων, κατὰ τὸν περὶ » τούτου νόμον, διότι τὸ ὑπουργεῖον θὰ πέσῃ· εἰδὲ καὶ δὲν » πέσει θὰ λάβουν καὶ αὐτοὶ ἤτοι οἱ ἀντιπολιτευόμενοι τὰ » ὅπλα· ἤτοι κατ' αὐτὸν τοῦτον τὸν Εἰσαγγελέα, νὰ καταδι- » ωχθῇ ἐπὶ πράξεσιν, αἵτινες προβλέπονται καὶ τιμωροῦνται » ἀπὸ τὰ ἄρθρ. 16, καὶ 20 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεων ἐν γένει καὶ » περὶ τύπου νόμου. »

Ἐπειδὴ δὲ, διὰ νὰ δοθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ ἄδεια πρὸς ποινικὴν καταδίωξιν Βουλευτοῦ τινός, πρέπει προηγουμένως νὰ ἐκτιμηθῶσιν ὑπ' αὐτῆς αἱ εἰς τοῦτον γενόμεναι ἐνοχοποιήσεις, ἐὰν οὗται δάσιμοι ἔχωσι καὶ τοιοῦτον σπουδαῖον χαρακτῆρα, ὥστε ν' ἀπαιτῆται πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς κοινωνίας ἡ ταχεῖα αὐτῶν ἐκδίκασις, καὶ δὲν ἐπενοήθησαν τυχὸν αὗται διὰ νὰ ἀπομακρύνωσι τὸν Βουλευτὴν ἀπὸ τὴν ἀνεξάρτητον ἐκπλήρωσιν τῶν νομοθετικῶν καθηκόντων του. Διότι, διὰ νὰ τεθῇ ὑπὸ τὸ ἄσυλον καὶ τὸ ἀνεξάρτητον τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας καὶ

ἡ ἀξιοπρέπεια αὐτῆς, ὁ θεμελιώδης νόμος διὰ τοῦ 56 ἄρθρου ἔδωκεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ ἐκτιμήσῃ, ἐὰν πρέπῃ νὰ δώσῃ τὴν ἄδειαν πρὸς καταδίωξιν ἑνὸς τῶν μελῶν της· καθόσον διὰ τοῦ εἰρημένου 56 ἄρθρου προστακτικῶς διατάσσεται τοῦ νὰ μὴ καταδιώκηται διαρκούσης τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου ὁ Βουλευτὴς, πρὶν ἡ δοθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ πρὸς τοῦτο ἄδεια, ἤτις μόνον εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα δὲν ἀπαιτεῖται. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαι πράξεις, αἱ ἀποδιδόμεναι εἰς τὸν Βουλευτὴν Κ. Ι. Ἀναγνωστόπουλον, ἐκτὸς ὅτι δὲν ἤθελεν ἐπικεισθαι κίνδυνος τις, ἐκ τῆς μὴ ταχείας ἐκδικάσεως αὐτῶν, διὰ ν' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸν Βουλευτικὸν χῶρον πρὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης Συνόδου ὁ Βουλευτὴς, εἶναι ἀμφίβολον ἐὰν συνιστῶσι τὰ πλημμελήματα τὰ προνοούμενα ἀπὸ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 20 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεων ἐν γένει καὶ περὶ τύπου Νόμου. Καθότι, κατὰ τοὺς ἐξετασθέντας ἓξ μάρτυρας, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις αὐτῶν, τὰ μαρτυρούμενα ὑπ' αὐτῶν τούτων ὡς ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ ἐκφραθέντα ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ οἰκίᾳ πρὸς τοὺς προσελθόντας κατ' ἰδίαν νὰ τὸν ἐπισκεφθῶσιν ἐξεφράσθησαν, καὶ ὄχι εἰς δημόσιον τινα τόπον· κατὰ δὲ τὰ προειρημένα ἄρθρα, διὰ νὰ τιμωρηθῇ τις, ἀπαιτεῖται ὡς ἀπαραίτητος ὅρος, καὶ ἑπομένως ὡς τὸ στοιχεῖον τὸ ἀπαρτίζον τὸ ἀξιόποινον, τοῦ νὰ γείνῃ ἡ πρόκλησις πρὸς ἀπείθειαν τῶν καθεστώτων νόμων, ἢ ἡ ἐξύβρισις τῆς εἰς τὴν ἀρχὴν ὀφειλομένης τιμῆς, εἰς δημοσίαν συνέλευσιν, ἢ εἰς δημόσιον τόπον, παρόντων πολλῶν, ἐνῷ οὐδὲν τούτων προκύπτει ὅτι ἔλαβε χώραν. Ὅθεν εἰς τοιαύτην περίστασιν, καθ' ἣν εἶναι ἀμφίβολον ἐὰν αἱ ἐνοχοποιήσεις αὗται στηρίζωνται εἰς τὸν νόμον, δὲν θεωρεῖται ὡς εὔλογος ἡ ἄδεια. Ἑπομένως διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνεται ν' ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ τοῦ νὰ δοθῇ ἄδεια πρὸς καταδίωξιν τοῦ Βουλευτοῦ Πλείας Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου. »

Προέβη μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου· μεθ' ἣν ἀντιρρήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ὑπαρχούσης, ἐγένετο ψηφοφορία ἐπ' αὐτῆς κατ' ὀνομαστικὴ κλῆσιν, ἐπιτηρούντων ὡς ψηφολεκτῶν τῶν Βουλευτῶν Κ. Κ. Ι. Ταταράκη καὶ Γ. Κονδύλη· ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου παμψηφεί, διὰ ψήφων 66, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Ι. Κλίμακας	ἀπὼν
Δ. Ὀρεινὸς	ἀπὼν	Σίλβεστρος Στεφανάκης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	»	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Γριβας	»	Θ. Μαρκεζίνης	»
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Α. Γ. Τσάνος	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Β. Νικολαΐδης	Ν.
Γ. Γαυλιμᾶς	Ν.	Γ. Γουναρόπουλος	ἀπὼν
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Β. Καραγιάννης	Ν.
Μ. Α. Καΐρης	ἀπὼν	Β. Πετμεζᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Τσόκρης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Πετμεζᾶς	ἀπὼν
Α. Σ. Δανόπουλος	ἀπὼν	Ν. Ἀνδρίκου	Ν.
Ι. Βλάσσης	Ν.	Π. Παπαδαῖος	ἀπὼν
Ι. Κωλέττης	Ν.	Ι. Ζάρκος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μεταξᾶς	ἀπὼν	Ι. Ν. Φλέσσας	»
Δ. Καλλιῤῥονᾶς	»	Π. Ι. Κυριακὸς	»
Σ. Βλάχος	Ν.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Α. Νοταρᾶς	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	ἀπὼν
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Α. Λαπουσιάδης	Ν.	Κ. Χ. Παναγιώτου	ἀπὼν
Τσανετ. Γρηγοράκης	ἐν ἀδείᾳ	Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Δ. Τσιγκουράκος	»	Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Σ. Πάγκαλος	ἀπὼν
Ι. Χαραμῆς	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Ι. Κρανίδης	Ν.	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Δ. Ζῶτος	ἀπὼν	Μ. Μπούκουρας	ἀπὼν
Νίκος Θέου	»	Ν. Κ. φιωτάκης	Ν.
Α. Γουζούασης	»	Σ. Παρθενόπουλος	Ν.
Α. Βιλαέτης	Ν.	Π. Βαρδιτσιώτης	Ν.
Α. Κρεστενίτης	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	ἀπὼν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Γ. Δερνιτσιώτης	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Τ. Σαντᾶς	ἀπὼν

Μελέτης Χ. Μελέτη	Ν.	Γ. Μπάστας	ἀπὼν
Π. Βάρδογλης	Ν.	Φιλ. Ἰωάννου	»
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.	Κ. Ἀντωνιάδης	ἐν ἀδείᾳ
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.	Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Π. Παππατσώνης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Ταταράκης	Ν.
Π. Καλαμαριώτης		Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Π. Δαρειώτης		Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.
Νικ. Σταματελόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Καλλέργης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Σακελλαριάδης	»	Σταμάτιος Δάῤῥας	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ν.	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Κ. Βεΐκος	ἀπὼν	Ι. Στάϊκος	ἀπὼν
Μ. Ἰατρὸς	»	Α. Παππατσόρης	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.	Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν
Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ν.	Α. Κιζάνης	ἐν ἀδείᾳ
Σ. Βαρότσης	Ν.	Δ. Δρόσος	Ν.
Δ. Βιρβίλης	ἐν ἀδείᾳ	Εὐστ. Μ. Παρίσσης	ἀπὼν
Α. Μαυρομιχάλης	Ν.	Γ. Δοκὸς	Ν.
Δ. Πικουλάκης	Ν.	Δ. Κριεζῆς	Ν.
Χ. Καπετανάκης	ἀπὼν	Γ. Κουντουριώτης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Ζαρειφόπουλος	»	Δ. Χαντσῖσκος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	»	Γ. Γριζάνος	ἀπὼν
Α. Καλαμογδάρτης	»	Ι. Γαρδίκης	»
Κ. Τσερτίδης	»	Ν. Κριεζώτης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	»	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	»	Γ. Ἀποστολίδης	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	»	Κ. Κανάρης	Ν.
Παππακώστας Τσαμάλας	»	Γ. Σταματάρας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.		

Ἀρχομένης δὲ τῆς κατ' ἄῤῥρον συζητήσεως, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄῤῥρον καὶ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτω.

«Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπή σας τὸ περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ κράτους νομοσχέδιον τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομ. Ὑπουργείου, καὶ θεωρήσασα ὅτι τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου κατέστησαν ἤδη ἀπαιτητὰ, καὶ τοιαῦτα θέλουν κατασταθῆ σχεδὸν καὶ τὰ τοῦ Μαρτίου πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ παρά τε τῆς βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, εὑρίσκει δικαιολογημένην τὴν αἴτησιν τῆς πιστω-

σεως ταύτης, καὶ γνωμοδοτεῖ περὶ τῆς παραδοχῆς αὐτῆς. Ὑπομιμνήσκει δὲ ἐν τούτοις εἰς τὴν Βουλὴν τὰς περὶ τῆς δαπάνης τῶν συντάξεων, καὶ τοῦ ὑπὸ τὸν Κ. Γιάννη Κώστα στρατιωτικοῦ σώματος ἀποφάσεις της, καθόσον μέχρι τοῦδε δὲν εἰσήχθησαν τὰ κατ' αὐτὰς νομοσχέδια περὶ ἀμφοτέρων τῶν δαπανῶν αὐτῶν· ἤτοι περὶ τακτοποιήσεως τῶν συντάξεων καὶ περὶ διοργανισμοῦ τοῦ ἀνωτέρου στρατιωτικοῦ σώματος.»

Λαβὼν δὲ πρῶτος τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἀνέφερεν ὅτι ἀληθῶς εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ καθυποβάλῃ νομοσχέδιον, περὶ τῆς διοργανώσεως τοῦ σώματος τοῦ Κ. Γιάννη Κώστα· ἀλλ' ἡ ἐπελθοῦσα εἰς αὐτὸν αἰφνιδία, ἀπροσδόκητος καὶ βαρεῖα ἀσθένεια διεκώλυσεν αὐτόν, ὡς ἀπομακρυνθέντα τῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ μῆνας ὅλους· ἀναρρώσας δὲ καὶ ἀναλαβὼν τὰ καθήκοντά του ἐρρόντισε περὶ τῆς συντάξεως τοῦ τοιούτου νομοσχεδίου, καὶ ἐντὸς ὀλίγου θέλει εἰσαγάγει αὐτὸ εἰς τὴν Βουλήν.

Μετὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν λαβὼν τὸν λόγον, διεβεβαίωσε ὡσαύτως, ὅτι τὸ περὶ συντάξεων νομοσχέδιον συνετάχθη, συνεζητήθη παρὰ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ἐντὸς ὀλίγου θέλει καθυποβληθῆ.

Ὑπέμνησεν ἄλλος ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον πολὺς λόγος καὶ σφοδραὶ συζητήσεις ἐγένοντο περὶ τῶν δύο τούτων δαπανῶν, τοῦτ' ἔστι τῶν συντάξεων καὶ τοῦ σώματος τοῦ Γιάννη Κώστα, καὶ τινες ἐπίμενον νὰ μὴ δοθῇ οὔτε τότε ἡ πίστωσις, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον δὲν εἶχε καθυποβάλει τὰ περὶ τούτων νομοσχέδια· ἡ δὲ Βουλὴ τέλος πάντων ἀπεφάσισε νὰ χορηγήσῃ τὴν πίστωσιν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου, ἀπῄτησε δ' ἐντόνως νὰ καθυποβληθῶσιν ἀνυπερθέτως, ἢ εἰς τὸ τέλος τῆς λήξάσης συνόδου ἢ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς παρούσης τὰ περὶ τούτων νομοσχέδια, ἄνευ τῶν ὁποίων τοῦ λοιποῦ δὲν θέλει δοθῇ οὐδεμία πίστωσις. Ἐνῷ λοιπόν, ἐπὶ τοιαύτῃ βάσει καὶ ῥητῇ διαβεβαιώσει, ἐγένετο δεκτὴ τότε ἡ δαπάνη αὕτη, ἤδη ζητεῖται νὰ δοθῇ πίστωσις τῶν δύο τούτων δαπανῶν· ἐνῷ τὰ αἰτηθέντα νομοσχέδια δὲν καθυποβλήθησαν, καὶ προσβάλλεται οὕτως ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς Βουλῆς. Δὲν εἶναι δὲ ἰσχυρὰ αἰτιολογία ἡ ἀσθένεια τοῦ πρωθυπουργοῦ· διότι, ἂν οὗτος ἠσθένησεν, ὤφειλε νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἀπαραιτήτων νομοσχεδίων ὁ ἀντικαταστήσας αὐτὸν ὑπουργός. Ἤδη λοιπὸν ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ μὴ δώσῃ πίστωσιν διὰ τὰς ῥηθείσας δύο δαπάνας, πρὶν ἢ καθυποβληθῶσι τὰ νομοσχέδια· ἀπαιτεῖ δὲ νὰ ψηφοφορηθῶσι τὰ ζητήματα διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας διῃρημένα.

Ἀντέταξεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὑπέμνησε μὲν μόνον εἰς τὴν Βουλὴν τὰς περὶ τῶν ῥηθεισῶν δύο δαπανῶν ἀποφάσεις της, ἵνα ἐπιταχυνθῇ ἡ τῶν ἀναγκαίων νομοσχεδίων εἰσαγωγή· δὲν ἐννόησεν ὅμως νὰ ἐξαιρέσῃ ἀπὸ τῆς αἰτουμένης πιστώσεως τὰς δαπάνας ταύτας. Διότι ἀληθῶς μὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ κανονισθῇ τὸ σῶμα τοῦ Κ. Γιάννη Κώστα, καὶ νὰ διευκρινηθῶσι τὰ περὶ συντάξεων, περὶ ὧν καὶ αὐτὸς θερμῶς ἄλλοτε ἀπῄτησε τὴν εἰσαγωγὴν νομοσχεδίου· οὐχ ἧττον ὅμως εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι ὑπάρχουσιν εἰς αὐτὴν τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν μεγάλα προσκόμματα, καθότι ἡ ἀκριβὴς ἐξέλεγξις καὶ ἐπίκρισις ἑνὸς ἑκάστου τῶν συνταξιοδοτουμένων προσώπων εἶναι ἔργον οὐχὶ μικροῦ κόπου καὶ χρόνου. Ἀλλὰ καὶ ὑποτεθέντος, ὅτι ἠδύνατο νὰ εἰσαχθῇ πρότερον τὸ Νομοσχέδιον, καὶ ἐξ ἀμελείας ἀνεβλήθη, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀποστερήσωμεν τὸν ἄρτον τῶν κοπιώντων ἀγωνιστῶν καὶ τόσων ἄλλων πτωχῶν, ὀρφανῶν καὶ χηρῶν. Ἐκ τῶν σκέψεων τούτων ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπὴ ὑπέμνησε μὲν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰς περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ Νομοσχεδίου ὑποσχέσεις του, παρεδέχθη δὲ τὴν πίστωσιν.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι τὸ συζητούμενον ἀντικείμενον δὲν εἶναι πρωτοφανές, διότι καὶ ἄλλοτε συνεζητήθη ἡ ἀνάγκη τῆς εἰσαγωγῆς νομοσχεδίων περί τε τῆς διοργανώσεως τοῦ τάγματος τοῦ Γιάννη Κώστα καὶ περὶ τῶν συντάξεων· καὶ ὁ ἴδιος προαγορεύσας, ὡς ὡμολόγησεν, εἰλικρίνησε τὸ ἀντικείμενον τότε πολὺ σπουδαῖον καὶ συνεψήφισεν, ὅτι δὲν θέλει δοθῇ τοῦ λοιποῦ πίστωσις, ἂν δὲν καθυποβληθῶσι νομοσχέδια. Ἐντούτοις ἤδη μεταβαλλων γνώμην, γνωμοδοτεῖ ὑπὲρ τῆς ἀποδόσεως τῆς πιστώσεως καὶ τῶν δαπανῶν τούτων, ἐνῷ ὤφειλε νὰ ὑψώσῃ στεντορίαν φωνὴν κατὰ τῆς παρὰ τοῦ ὑπουργείου γινομένης ὀλιγωρίας τῶν ἀποφάσεων τῶν βουλῶν. Διότι ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσῃ τις τοὺς λόγους τοῦ ὑπουργοῦ κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον, διὰ νὰ ἴδῃ ὅτι ὁ ἴδιος ὑπουργὸς συνωμολόγησε τὴν ἀναπόφευκτον ἀνάγκην τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νομοσχεδίων· (ἀνέγνω δ' ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς κατὰ τὴν 21 Αὐγούστου συνεδριάσεως). Κατακρίνει ὅθεν τὸ ὑπουργεῖον διότι καὶ τοι γινώσκων, ὅτι πολλαὶ ὑπάρχουσι περὶ τὰς συντάξεις ἀδικίαι, δὲν εἰσήγαγε τὸ περὶ τούτων νομοσχέδιον· τοῦτο δ' ἀνήκει, οὐχὶ μόνον εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν, ἀλλ' εἰς ὅλον τὸ ὑπουργεῖον. Ἐν τούτοις ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐξαιρέσῃ τὴν πίστωσιν τῶν δύο ῥηθεισῶν δαπανῶν, διὰ νὰ φανῇ συνεπὴς εἰς τὰς ἀποφάσεις της.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι ἔπαινον ἀντὶ ψόγου ἀποδίδωσιν εἰς τὸν εἰσηγητήν, ὅστις ὑπὸ ζήλου ἀκραιφνοῦς κινούμενος, συμφώνως καὶ πρὸς τὰ ἄλλοτε ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα, εἶπε καὶ ἔπραξε· διότι πάντοτε μὲν ἐμμένει εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι τὰ περὶ συντάξεων πρέπει νὰ καθαρισθῶσι, καὶ νὰ διακριθῶσιν οἱ ἀληθῶς ἔχοντες δικαιώματα συντάξεως, ν' ἀφαιρεθῶσι δὲ οἱ ἀναξίως ὑπεισελθόντες εἰς τοὺς καταλόγους τῶν συνταξιοδοτουμένων. Καθὼς δὲ τότε συνεφώνησεν εἰς τὴν παραχώρησιν τῆς πιστώσεως, οὕτω καὶ τὴν σήμερον γνωμοδοτεῖ, πρὸς τὸ συμφέρον τῶν αὐτῶν ἀγωνιστῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν καὶ χηρῶν· πρέπει δὲ νὰ διακρίνωνται αἱ δύο ἐξαιτούμεναι δαπάναι, διότι ἡ μὲν εἰς τὸ σῶμα τοῦ Γιάννη Κώνστα δαπανωμένη διανέμεται, ὡς ἀντιμισθία τῆς ἤδη παρ' αὐτοῦ ἐνεργουμένης ὑπηρεσίας, μὴ λαμβανομένων κυρίως ὑπ' ὄψιν τῶν παρελθόντων τῶν ἀγωνιστῶν δικαωμάτων· ἡ δὲ τῶν συντάξεων προέρχεται ἐκ παρελθουσῶν πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσιῶν. Ἀληθῶς μὲν ἡ Βουλὴ ἀπήτησε νὰ καθυποβληθῶσι περὶ ἀμφοτέρων τούτων τὰ προσήκοντα νομοσχέδια· ἀλλ' ἤδη, μὴ καθυποβληθέντων τούτων διὰ τοὺς παρὰ τῶν ὑπουργῶν ἐκτεθέντας λόγους, ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ πράξῃ ἐναντίον τοῦ ὁδηγήσαντος αὐτὴν πνεύματος, καὶ νὰ στερήσῃ τὸν ἄρτον ἀπὸ τῶν ὑπηρετούντων ἀγωνιστῶν καὶ τῶν πεινώντων ὀρφανῶν· διότι, ἂν παρεισέφρυσαν εἰς τοὺς καταλόγους τὴν συντάξεων ὀνόματα μὴ ἔχοντα δικαίας ἀξιώσεις, ὑπάρχουσιν ὅμως τὰ πλεῖστα ἀνδρῶν τοῦ ἀγῶνος, κινούντων τὴν κοινὴν συμπάθειαν, καὶ ἐχόντων δικαιώματα εἰς τὴν εὐμένειαν τοῦ ἔθνους. Γνωμοδοτεῖ λοιπὸν, ὅτι εἶναι μὲν δίκαιον νὰ ἐξαιτήσῃ ἐπιμόνως ἡ Βουλὴ τὰ ἀπορρώντα νομοσχέδια, οὐδέποτε ὅμως ν' ἀφαιρέσῃ τὴν πίστωσιν τῶν δύο προκειμένων δαπανῶν, καὶ ν' ἀποκόψῃ τὸν ἄρτον τόσων ἀγωνιστῶν, ὀρφανῶν καὶ χηρῶν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἀληθῶς ὀλιγωρίαν ἔδειξε τὸ ὑπουργεῖον, μὴ ἐκπληρώσαν τὴν ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν εἰς τὴν Βουλὴν ἔδωκεν, ἀφ' οὗ μάλιστα αὕτη ἐδείχθη ἄλλο τε γενναιοτάτη. Διότι, ἐν ᾧ ὁ ὑπουργὸς συνεμερίζετο τότε τὴν πρότασιν τῶν γνωμοδοτούντων νὰ δοθῇ ἡ πίστωσις μέχρι τέλους Αὐγούστου, καὶ ὁ ὑπουργὸς ὑπέσχετο νὰ καθυποβάλῃ ἔκτοτε τὸ νομοσχέδιον περὶ διοργανισμοῦ τοῦ τάγματος τοῦ Γιάννη Κώνστα, ἡ Βουλὴ ἀπερρίπτατο νὰ χορηγηθῇ πίστωσις μέχρι τέλους Δεκεμβρίου· (ἀνέγνω τὸ περὶ τούτου ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν) ὤφειλε λοιπὸν

ὁ ὑπουργὸς ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν γενναιότητα ταύτην τῆς Βουλῆς. Ἤδη δὲ, ἐπειδὴ τὰ νομοσχέδια δὲν καθυποβλήθησαν, πᾶσα συζήτησις εἶναι περιττὴ, ὀφείλει δ' ἕκαστος νὰ ψηφοφορήσῃ κατὰ συνείδησιν, καὶ ν' ἀρνηθῇ μὲν τὴν πίστωσιν ἂν νομίζῃ ὅτι πρέπει νὰ φανῇ συνεπὴς εἰς τὴν παρελθοῦσαν ἀπόφασίν του, ἢ νὰ τὴν χορηγήσῃ ἀπὸ συμπαθείας πρὸς τοὺς ἀδικηθησομένους ἀγωνιστὰς πρῶτον, καὶ δεύτερον πρὸς τὰ ὀρφανὰ καὶ τὰς χήρας.

Ἀντέταξεν ὁ ὑπουργὸς πρὸς τὴν παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἀποδοθεῖσαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀμέλειαν, ὅτι εἶναι μὲν ἀληθῆ τὰ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀποφασισθέντα καὶ τὰ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ συνομολογηθέντα· ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς, ἀσχολούμενος μὲν κατὰ τὸν Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον εἰς ἄλλα προυργιαίτερα νομοσχέδια, ἀσθενήσας δὲ βαρέως κατὰ τὸν Νοέμβριον, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἤδη ἀναγγέλλει, ὅτι μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας θέλει καθυποβάλει τὰ αἰτούμενα νομοσχέδια, πρὸς τί ἡ τοσαύτη συζήτησις περὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς πιστώσεως; ἀφ' οὗ καὶ οἱ εἰς τὸ σῶμα τοῦ Γιάννη Κωνστα ὑπηρετοῦντες εἶναι ἀγωνισταὶ, καὶ οἱ συνταξιοδοτούμενοι λαμβάνουσι τὰς συντάξεις εἰς ἀνταμοιβὴν κεκτημένων δικαιωμάτων, ἐπὶ τῇ βάσει προϋπαρχόντων Β. Διαταγμάτων. Ἀλλ' ἴσως, ὡς καὶ ἄλλο τε εἶπεν, ἐν ταῖς ὑπαρχούσαις συντάξεσιν, εἶναι καί τινες κακῶς συνταξιοδοτούμενοι· ἀλλὰ διὰ τοὺς ὀλίγους τούτους δὲν εἶναι δίκαιον νὰ στερηθῶσι τῶν συντάξεών των οἱ δικαίως αὐτὴν λαμβάνοντες, ἀφ' οὗ μάλιστα τὸ ὑπουργεῖον ἔχει ἕτοιμον τὸ περὶ συντάξεων νομοσχέδιον, ἡ δὲ βραδύτης πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἔργου. Διότι δὲν εἶναι εὔκολον νὰ διευκρινήσῃ τις 8.000 ἄτομα, νὰ ἐξελέγξῃ τοὺς μὴ ἔχοντας δικαίωμα, νὰ εὕρῃ δὲ καὶ ἀντικαταστήσῃ τοὺς ἀξίους συντάξεως· διὰ τοῦτο πολλάκις τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, συζητῆσαν αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, εὑρέθη εἰς ἀμηχανίαν, εἰς ἣν θέλει εὑρεθῇ καὶ ἡ Βουλὴ, ὅταν λάβῃ αὐτὸ ὑπ' ὄψιν. Τότε ὅμως οἱ βουλευταὶ, γινώσκοντες κάλλιον τὰ πρόσωπα, θέλουσι προτείνει ὀνόματα ἄγνωστα εἰς τὸν ὑπουργὸν ἀλλ' ἔχοντα δικαιώματα. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ὑποστηρίζει νὰ δοθῇ ἡ πίστωσις ὡς ἐζητήθη. Περαίνων τὸν λόγον του ἀνέφερεν, ὅτι λυπεῖται, διότι ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ πίστωσιν καὶ αὖθις, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ἦναι ὁ προϋπολογισμὸς ἀποπερατωμένος· ἐν τούτοις εὐχαρίστως παρατηρεῖ, ὅτι ὑπάρχει πρόοδος, διότι ταχύτερον ἢ πέρυσιν ἤρξατο ἡ Βουλὴ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ εἶναι ἐλπὶς, ὅτι τὸ ἐρχόμενον ἔτος θέλομεν καταντήσει εἰς τὴν πλήρη συνταγματικὴν τάξιν

τῆς πρὸ τοῦ τέλους τοῦ Δεκεμβρίου ἀποπερατώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ ἀσθένεια διεκώλυσε τὸν ὑπουργὸν νὰ εἰσαγάγῃ τὸ ποθούμενον νομοσχέδιον περὶ διοργανισμοῦ τοῦ τάγματος τοῦ Γιάννη Κώστα· διότι ἀπὸ τῆς ἀναρρώσεώς του καθυπέβαλε τόσα ἄλλα νομοσχέδια μὴ κατεπειγούσης ἀνάγκης· ἐν ᾧ ἀγαπῶν, ὡς λέγει, τοὺς ἀγωνιστὰς ὥφειλε νὰ λάβῃ μεγίστην μέριμναν, ἵνα τὸ ἀφορῶν τὴν τύχην τοσούτων ἀγωνιστῶν νομοσχέδιον καθυποβάλῃ, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ περὶ συντάξεων. Διότι καιρὸς εἶναι νὰ διευκρινηθῶσιν αὗται, ἵνα ἐξέλθωσι μὲν οἱ μὴ ἔχοντες δικαιώματα, μετάσχωσι δὲ οἱ διὰ τοῦ αἵματος αὐτῶν τοιαῦτα κεκτημένοι. Ἔπρεπεν ὅθεν ὁ ὑπουργὸς νὰ τηρήσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ νὰ καθυποβάλῃ τὰ νομοσχέδια κατὰ τὰς δοθείσας παρὰ τῆς Βουλῆς προθεσμίας· μὴ πράξας δὲ τοῦτο ἂς μὴ λέγῃ, ὅτι κήδεται τῶν ἀγωνιστῶν ὑπὲρ πάντα ἄλλον, ἀλλ᾽ ἂς ὁμολογήσῃ ὅτι τὸ ἁμάρτημα εἶναι τοῦ ὑπουργείου.

Ἐξήγησεν ὁ εἰσηγητὴς ἐπανειλημμένως τοὺς λόγους, δι᾽ οὓς ἡ ἐπιτροπὴ προέτεινε τὴν παραδοχὴν ὁλοκλήρου τῆς πιστώσεως, ἀποκρούσας τὴν πρὸς αὐτὸν ἀποδοθεῖσαν ἀσυνέπειαν πρὸς ὅσα ἄλλοτε εἶπε περὶ συντάξεων· διότι καὶ ἄλλοτε ἐπεθύμησε καὶ νῦν ἐπιθυμεῖ νὰ καθαρισθῶσιν αἱ συντάξεις, οὐδέποτε ὅμως προῆλθεν εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ ν᾽ ἀποστερήσῃ τὸν ἄρτον τοσούτων πεινώντων, ἕνεκα τῆς μὴ εἰσαγωγῆς τοῦ Νομοσχεδίου. Διότι καὶ σκοπὸς τῆς Βουλῆς ἦτον οὐχὶ νὰ διαλύσῃ τὸ σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα, ἀλλὰ νὰ τὸ διοργανώσῃ, καὶ οὐχὶ νὰ καταστρέψῃ τὰς συντάξεις, ἀλλὰ νὰ ἐκκαθαρίσῃ αὐτάς· καὶ τοῦτο ἀπέδειξεν, ὅτι παρέτεινε τὴν προθεσμίαν μέχρι τέλους τοῦ Δεκεμβρίου. Τὴν αὐτὴν λοιπὸν διάθεσιν πρέπει νὰ δείξῃ καὶ τώρα, ἀφ᾽ οὗ μάλιστα εἶναι ἕτοιμα τὰ Νομοσχέδια, καὶ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν θέλουσι καθυποβληθῆ.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ σημερινὴ συζήτησις ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς αἴσιος οἰωνὸς, ἂν ἐσταθμίζετο ἀκριβῶς ἡ δοθεῖσα αἰτιολογία παρὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὡς πρὸς τὴν βραδύτητα τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Νομοσχεδίων, συνισταμένη εἰς τὴν ἐπισυμβᾶσαν αὐτῷ ἀσθένειαν· διότι, πῶς εἶναι δυνατὸν ὁ πρωθυπουργὸς νὰ ἐγκαταλίπῃ τὰ συμφέροντα ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους μετέωρα, καὶ ἀπὸ τῆς φύσεως τῆς ὑπάρξεώς του ἐξαρτώμενα; ἐν ᾧ ὡς φρόνιμος ἔπρεπε νὰ προβλέπῃ καὶ τὰ ἐπισυμβησόμενα δυστυχήματα· διότι κατὰ τὴν ἰταλικὴν παροιμίαν ὁ στοχαζόμενος πάντοτε τὰ κακὰ, πολλάκις προλαμβάνει. Ἐπειδὴ, ἂν συνεπλήρου ὁ προϋπουργὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐξ ὑπουργῶν ἱκανῶν καὶ εἰδημόνων, οὐδεμίαν ἐλάβομεν ἰδέαν ἐθέλει ἐπιφέρει ἡ ἀσθένειά του· ἀλλ᾽ ἡ μὴ συμπλήρωσις τοῦ ὑπουργείου φέρει ἤδη τοὺς βουλευτὰς, εἰς τὴν δυσαρεστον θέσιν ἢ νὰ ψηφοροφήσωσιν ἐναντίων τῆς ἀποφάσεώς των, ἢ ν᾽ ἀποστερήσωσι τὴν πίστωσιν εἰς ὁλόκληρον σῶμα ἀγωνιστῶν καὶ τόσους συνταξιούχους. Διότι οὐδεὶς μὲν Ἕλλην θέλει τολμήσει νὰ εἴπῃ ποτὲ, ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ πληρόνῃ συντάξεις εἰς τὰ ὀρφανὰ καὶ τὰς χήρας τῶν ἀθανάτων ὀνομάτων τῶν ἀγωνιστῶν τῆς πατρίδος· δὲν εἶναι ὅμως ἀνεκτὸν νὰ πληρώνωνται εἰσέτι συντάξεις καὶ εἰς Βαυαροὺς, δυνάμει μιᾶς ἀπαραδειγματίστου καὶ μαύρης συνθήκης τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας μετὰ τῶν ὑπηκόων του καὶ ὑπαλλήλων του· συνθήκης, τὴν ὁποίαν ὁλόκληρον τὸ ἔθνος διὰ τῆς γνωστῆς σας πράξεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἠκύρωσεν, ἐν ᾧ εἶναι ἀποκεκλεισμένα τοῦ δικαιώματος τῆς περιθάλψεως τοσούτων ἀγωνιστῶν τέκνα; Ἐν τούτοις κατήντησεν ἡ βουλὴ εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ν᾽ ἀπορανθῇ ἐναντίον τῆς προτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως, ἢ νὰ καταδικάσῃ χιλιάδας ἀθώων, ἕνεκά τινων κλίκας συνταξιοδοτουμένων. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του εἶπεν, ὅτι καὶ ὁ προϋπολογισμὸς ἂν δὲν ἀποπερατοῦται ἐν τῷ προσήκοντι χρόνῳ, καὶ τοῦτο εἶναι τοῦ ὑπουργείου ἔλλειψις· διότι, ἔχον τὴν πλειονοψηφίαν τῆς Βουλῆς, ὥφειλε νὰ ἐνεργῇ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ ἀμέσως.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι οἱ εἰς τὸ σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα τεταγμένοι ἀρχαῖοι ἀγωνισταὶ στρατιωτικοὶ, μὲ τὴν εὐτελῆ μισθοδοσίαν τῶν 35 δραχμῶν, εἶχῆς ἔργον ἦτον νὰ ἀποσυρθῶσιν εἰς τὰς ἑστίας των, λαμβάνοντες αὐτὴν τὴν μισθοδοσίαν, ἵνα μὴ μεταχειρίζωνται αὐτοὺς εἰς μυρίας ἐργασίας, μετατοπίζοντες αὐτοὺς τῇ δὲ κακείσε. Ἀνέφερεν ἄλλος ὅτι, ἐνῷ δὲν ὑπάρχει νόμος, ὁρίζων τὰς ἰδιότητας τῶν συνταξιοδοτουμένων καὶ τὰς περιστάσεις, καθ᾽ ἃς δύνανται ν᾽ ἀπολέσωσι τὸ τῆς συντάξεως δικαίωμα, παρ᾽ ἐλπίδα πᾶσαν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἀπέκοψε πρὸ ἑνὸς ἔτους τεσσάρων χηρῶν συντάξεις εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας· ἐνῷ αὗται δὲν ἦλθον εἰς δεύτερον γάμον, καὶ μάλιστα τῆς χήρας τοῦ Ἀλεξίου Λεβιδιώτου, ἀνδρὸς γνωστοῦ διὰ τὰς θυσίας του.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἀπήντησεν, ὅτι αἱ συντάξεις δὲν ἀπεκόπησαν, ἀλλὰ διεκόπησαν ἀναβληθεῖσαι διὰ τοὺς ἀκολούθους λόγους. Κατ᾽ ἐντολὴν τῆς Βουλῆς ἀπὸ τῆς πρώτης συνόδου εἶχε διαταχθῇ ἀπὸ τοῦ προκατόχου του, νὰ γείνῃ παρ᾽ ἑκάστου

νομάρχου ἐξέτασις τῶν συνταξιοδοτουμένων προσώπων, διὰ νὰ γνωσθῶσι τίνα τούτων ἀπώλεσαν τὰ προσόντα τῶν συντάξεων. Συνεστάθησαν λοιπὸν εἰς ἐκείνην ἐπαρχίαν ἐπιτροπαί, αἵτινες συνέταξαν πρωτόκολλα ἐπὶ τῶν συνταξιοδοτουμένων, συνοδεύσασαι αὐτὰ μετὰ τῶν γνωμοδοτήσεών των· Εἰς τὰ πρωτόκολλα τῆς Μαντινείας παρίστανται τινα πρόσωπα ὡς ἀπολέσαντα τὰ προσόντα· ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ταῦτα πάντα καθυπέβαλεν εἰς τὴν Βουλήν, καὶ ἀνέστειλε τὰς συντάξεις τῶν ἐξελεγχομένων προσώπων, ὡς ἀποβαλόντων τὰ προσόντα, μέχρις οὗ ἡ βουλὴ ἀποφανθῇ ὁριστικῶς περὶ τούτων.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι οἱ Νομάρχαι ἤθελον ἔχει δίκαιον, ἂν αἱ συνταξιοδοτούμεναι χῆραι ἀπέβαλον τὰ προσόντα ὑπανδρευόμεναι· ἀλλ' αὗται δὲν συνῆλθον εἰς δεύτερον γάμον. Ἂν δ' ἐθεώρησεν ὁ νομάρχης λόγον ἀποβολῆς τῶν προσόντων τὴν ὕπαρξιν ἐνηλίκων τέκνων· οὗτος δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, διότι αἱ συντάξεις δὲν ἀποκόπτονται, εἰμὴ ἐπὶ ἀποβολῇ τῶν ἀπὸ τοῦ νόμου ῥητῶς ὁριζομένων προσόντων· ἂν δὲ ἔχωσι τέκνα ἐλικιωμένα, ὡς ἡ χήρα Παππᾶ Νικολάου ἀπὸ χωρίον Μάναρι, δὲν δύνανται ν' ἀπολέσωσιν ὡς ἐκ τούτου τὰς ἰδιότητας τοῦ νὰ συνταξιοδοτῶνται, διότι ἡ μηδαμινὴ σύνταξις ἐδόθη εἰς τὰς προειρημένας χήρας, διότι οἱ πεσόντες εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης σύζυγοί των δὲν ἐγκατέλιπον κατάστασιν διὰ νὰ διατραφῶσιν αὐταί. Συνομολογηθέντος μετὰ ταῦτα, ὅτι δὲν δύνανται ν' ἀφαιρῶνται συντάξεις πρὸ τῆς διὰ νόμου κανονίσεως τῶν ὅρων τῆς παύσεως αὐτῶν· ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν βουλὴν, ἂν ἐρωτισθῇ ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου γενομένης συζητήσεως· ἀποφηναμένης δὲ ταύτης καταφατικῶς, ἀνήγγειλεν ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ἄρθρου τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου, καὶ ἐκήρυξε τὴν συνεδρίασιν διαλελυμένην ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Μ. Χ. Μελέτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΟ

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΝ ΤΩ ΤΟΜΩ Α'. ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

ΤΗΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΥ Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

	Στλ.
Συνεδρίασις Α'. (7 Νοεμβρίου.)	
Σχηματισμὸς τοῦ προσωρινοῦ προεδρείου	3
Κλήρωσις τῆς ὑποδοχῆς τὴν Α. Μεγαλειότητα ἐπιτροπῆς	—
Ὑποδοχὴ τοῦ Βασιλέως καὶ ἐκφώνησις τοῦ Β. λόγου	4—5
Συνεδρίασις Β'. (11 Νοεμβρίου.)	
Πρότασις ἀναβολῆς τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῆς βουλῆς ἐπὶ ἑκτὼ ἡμέρας	6
Συζήτησις ἐπὶ ταύτης	6—8
Παραδοχὴ ὀκταημέρου ἀναβολῆς	8
Συνεδρίασις Γ'. (16 Νοεμβρίου.)	
Ἐκλογὴ τοῦ προέδρου τῆς βουλῆς (6)	9
Προσφώνησις αὐτοῦ	—
Ἐκλογὴ τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων	10
Συνεδρίασις Δ'. (18 Νοεμβρίου.)	
Ἀπόφασις ἵνα ἀπονεμηθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι τοῦ σώματος εἰς τὰ μέλη τοῦ προσωρινοῦ προεδρείου (3)	11
Αἰτήσεις ἀδείων ἀπουσίας. — Ἐπιστροφὴ τῆς ἀναμοιβίως διὰ τοῦ φρουραρχείου σταλείσης αἰτήσεως τοῦ Κ. Ι. Φαρμάκη.— Συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄλλων αἰτήσεων· — καὶ ἔγκρισις μόνης τῆς τοῦ Κ. Π. Δαρειώτου	11—12
Ἐκλογὴ τοῦ ταμίου τῆς βουλῆς	12
Κλήρωσις τῶν τμημάτων	13
Συνεδρίασις Ε'. (19 Νοεμβρίου.)	
Ἀνακοίνωσις εἰς τὸ σῶμα τῶν τμηματικῶν ἀρχαιρεσιῶν καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Β. λόγον, ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, τοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς βουλῆς	15
Ἀντίρρησις ὅτι δὲν ἐδύναντο νὰ σχηματισθῶσιν ὑπὸ τῶν τμημάτων αἱ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ, μήπω ὑποβληθέντων εἰς τὴν βουλήν. — Συζήτησις ἐπὶ ταύτης	15—18
Ἀπόφασις τῆς βουλῆς ἵνα ἐκλεγῶσιν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ καὶ τῶν ἀναφορῶν τὰ ἓξ συμπληρωτικὰ τῶν ἐπιτροπῶν μέλη τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ	19
Κατάνευσις αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἐπιτροπῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ.— Ἐκλογὴ τῶν ἓξ μελῶν αὐτῶν	—

Συνεδρίασις Σ΄. (20 Νοεμβρίου.)

	Σελὶς
Ἔγκρισις πενταημέρου διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τοῦ σώματος, πρὸς παρασκευὴν τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως	20
Ἀνακοίνωσις τῶν ἀρχαιρεσιῶν τοῦ ζ΄. τμήματος καὶ ἐκλογὴ μελῶν ἐπιτροπῶν τινων παρ' αὐτοῦ	21
Πρότασις περὶ ἀναιρέσεως τῶν ἀπολογισμῶν, καὶ εἰσαγωγῆς τῆς προσωρινῆς τοῦ λογιστηρίου καταστάσεως. — Ἔγκρισις αὐτῆς	—
Ἐπανάληψις ἐπερωτήσεων τινων πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, γενομένων κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον	—

Συνεδρίασις Ζ΄. (23 Νοεμβρίου.)

Ἔγκρισις ἀδείων ἀπουσίας τῶν Κ. Κ. Α. Ἀσπρουσιάδου, Δ. Ὀρεινοῦ, Σ. Παρθενοπούλου, Κ. Χ. Παναγιώτου καὶ Γ. Φεγγαρᾶ	23
Ἀνάγνωσις τοῦ σχεδίου τῆς πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως	—
Εἰσαγωγὴ τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ 1847 (15. 148. 237. 260. 314.)	24

Συνεδρίασις Η΄. (26 Νοεμβρίου.)

Ἔγκρισις ἀδείων ἀπουσίας τῶν Κ. Κ. Α. Γιωργαντᾶ, Γ. Νοταρᾶ, Δ. Α. Ζώτου καὶ Κ. Οἰκονομοπούλου	25
Ἔναρξις τῆς γενικῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως	26—49

Συνεδρίασις Θ΄. (27 Νοεμβρίου.)

Παρατηρήσεις τοῦ προέδρου ἐπὶ τῆς τάξεως τῶν συζητήσεων	49—70
Συνέχεια τῆς γενικῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως	—

Συνεδρίασις Ι΄. (28 Νοεμβρίου.)

Συνέχεια τῆς γεν. συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως	70—88

Συνεδρίασις ΙΑ΄. (29 Νοεμβρίου.)

Συζήτησις ἐπὶ τῶν παραγράφων τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως. — ἀνάγνωσις τοῦ 1 §. — πρότασις λεκτικῶν τροπολογιῶν. — Ἔγκρισις τινων ἐξ αὐτῶν. — ἐπιψήφισις τοῦ 1. §.	89
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 §. — Πρότασις καὶ ἀπόρριψις τῶν προταθεισῶν τροπολογιῶν. — Ἔγκρισις αὐτοῦ κατὰ τὸ σχέδιον	90
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 3 § τοῦ σχεδίου. — Πρότασις λεκτικῶν τινων τροπολογιῶν	—
Συζήτησις ἐπὶ τούτου	91—98
Παραδοχὴ τινων ἐκ τῶν προταθεισῶν τροπολογιῶν καὶ ἐπιψήφισις τοῦ παραγράφου	98
Ἔγκρισις λεκτικῶν τινων τροπολογιῶν ἐπίσης ἐπὶ τοῦ 4. §. — ἐπιψήφισις αὐτοῦ	—
Πρότασις λεκτικῶν τινων τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ 5. §. — συζήτησις ἐπ' αὐτοῦ	103
Παραδοχὴ τινων ἐξ αὐτῶν καὶ ἐπιψήφισις τοῦ παραγράφου	104

Συνεδρίασις ΙΒ΄. (30 Νοεμβρίου.)

	Σελὶς
Ἔγκρισις ἀδείων ἀπουσίας τῶν Κ. Κ. Α. Κριεζῆ, Δ. Βιρβίλη καὶ Δ. Τσιγκουράκου	105
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ προτελευταίου παραγράφου τοῦ σχεδίου. — ἀνάγνωσις τροπολογίας τινος ἐπ' αὐτοῦ	105—120
Ἀποφράτωσις τῆς ἐπ' αὐτοῦ συζητήσεως. — προβολὴ τῶν τριῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἀρχιφύλακος τῆς βουλῆς	121

Συνεδρίασις ΙΓ΄. (2 Δεκεμβρίου.)

Πρότασις νὰ ζητηθῶσι παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπουργείων ἔγγραφα τινα τῶν ἐν δυτικῇ Ἑλλάδι ἀρχῶν, ἀφορῶντα τὰ περὶ ταύτης λεχθέντα	122
Ἀπόρριψις τῶν ἐπὶ τοῦ παραγράφου προταθεισῶν τροπολογιῶν. — παραδοχὴ τοῦ ἐν τῷ σχεδίῳ — ἀνάγνωσις καὶ ἐπιψήφισις καὶ τοῦ τελευταίου παραγράφου	123
Ἀνάγνωσις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τῆς ἀπαντήσεως	124
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ἀνωτέρω συνόλου	125
Κλήρωσις τῆς μεγάλης πρεσβεύσεως, τῆς διαβιβαστούσης τὴν ψηφισθεῖσαν ἀπάντησιν εἰς τὸν Βασιλέα — ἐκλογὴ τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ ἐφόρου τῆς βουλῆς (121. 163)	126
Ἔγκρισις ἀδείων ἀπουσίας τῶν Κ. Κ. Δ. Α. Κουντουριώτου καὶ Ι. Καραγιαννοπούλου	127

Συνεδρίασις ΙΔ΄. (4 Δεκεμβρίου.)

Ἔγκρισις ἀδείων ἀπουσίας τῶν Κ. Κ. Ι. Ζάρκου καὶ Ν. Καλλίργη	—
Ἀντιφώνησις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπάντησιν	—
Ἐπανάληψις τῆς πρατάσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλλην. οἰκογενειῶν νόμου (237. 238—241. 282. 458. 468. 601—637)	128
Ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τοῦ Ναυστάθμου Νομοσχεδίου, καὶ πρωτόκολλον αὐτῆς	128—130
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ	131
Ἐπιψήφισις τοῦ 1 ἄρθρου	132
Ἐπιψήφισις τοῦ 2 ἄρθρου	133
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου	134—137
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ κατὰ τὸ Νομοσχέδιον	137
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 αὐτοῦ	138—139
Πρότασις ἄρθρου 6. — Ἐπιψήφισις καὶ τούτου	140
Ἀνάγνωσις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τοῦ Ναυστάθμου	141—145
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ — Πρωτόκολλον ψηφοφορίας	146
Σχηματισμὸς τῆς πρὸς εὕρεσιν τοῦ ἀναριθμοῦ τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἐπιτροπῆς	
Ἐπερώτησις περὶ τῆς προόδου τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν	

Σελίς

ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν προταθέντος νομοσχεδίου. 117
Προσδιορισμὸς ὡς ἀντικειμένου συζητήσεως τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου, καὶ ἀπόφασις ἵνα τὰ περὶ τοῦ νομοσχεδίου κατὰ λῆψιν ξεφυλλωθῶσι μετ' ἐκείνην . . . . . »

Συνεδρίασις ΙΕ'. (7 Δεκεμβρίου.)

Κλήσωσις πρεσβεύσεως διὰ τὴν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς 9 Δεκεμβρίου τελετήν . . . . . »
Ἔγκρισις τῶν ἀδείων ἀπουσίας τῶν ΚΚ. Ι. Κλίμακα καὶ Γ. Ἀποστολίδου καὶ ἀποδοκιμασία τῆς ἄνευ ἀδείας ἀναχωρήσεως βουλευτῶν 118
Ἔγκρισις ἐπιάσης τῶν ἀδείων τῶν ΚΚ. Γ. Δημητσούτου, Π. Καλαμαριώτου, Κ. Ἀντωνιάδου καὶ Α. Λεπουσιάδου . . . . . »
Περὶ τῆς ταχίστης τῶν προϋπολογισμῶν συζητήσεως (15. 24. 237. 260. 314.) . . . . . »
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἂν νομοσχέδιον, ὑποβληθὲν κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον, καὶ καταστὰν πρὸς συζήτησιν ὥριμον, ἐγκαταλειφθὲν ὁλοτελῶς κατὰ τὴν δευτέραν, δύναται νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν τρίτην, ἢ πρέπει νὰ ἀναὐποβληθῇ. (147.) . 149—156
Πρότασις ἀναβολῆς τῆς λύσεως αὐτοῦ καὶ ἔγκρισις τῆς ἀναβολῆς. 156
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου. 156—159
Ἐπιψήφισις αὐτῆς — Πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ ταύτης ψηφοφορίας . . . . . 160—162
Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τοῦ προέδρου 162

Συνεδρίασις Ις'. (10 Δεκεμβρίου.)

Ἀπόφασις ἵνα παραμυθητήριαν ἐπιστολὴν ἐπιστείλῃ ἡ Βουλὴ καὶ πρὸς τὴν μητέρα τοῦ ἀειμνήστου Γ. Ὑψηλάντου 163
Ὁμοία ἵνα ἀπανεμηθῶσιν αἱ τοῦ σώματος εὐχαριστίαι εἰς τὸν πρώην ἔφορον . . . . . »
Ἀναγνωσις καὶ ἐπιψήφισις τῶν 1 καὶ 2 ἄρθρων τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου . . . . . »
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ . . . . . 164—169
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ κατὰ τὸ νομοσχέδιον 170
Πρότασις τροπολογίας τινος ἐπὶ τοῦ ἀρ. 4 αὐτοῦ — ἔγκρισις αὐτῆς. — Ἐπιψήφισις τοῦ ἄρθρου 170
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ 5 ἄρθρου κατὰ τὸ νομοσχέδιον . 171
Ἐπιψήφισις τοῦ 6 ἄρθρου μέ τινας τροπολογίας . . . . . »
Ἐπιψήφισις τοῦ 7 ἄρθρου αὐτοῦ κατὰ τὸ νομοσχέδιον 172
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 8 ἄρθρου καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ μὲ τροπολογίας καὶ τινα ἐπιφύλαξιν . . . . . 173—174
Ἐπιψήφισις τοῦ ἄρθρ. 9 κατὰ τὸ νομοσχέδιον 175

Συνεδρίασις ΙΖ'. (11 Δεκεμβρίου.)

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς (15. 225) . . . . . 176—177
Ἀπόφασις περὶ παραλοβῆς 53 σωμάτων πρακτικῶν τῆς Α'. Συνόδου παρὰ τοῦ Δ Τυπογραφείου 178

Σελίς

Τροπολογία τις ἐπὶ τοῦ 8 ἄρθρου ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου προταθεῖσα — συζήτησις ἐπὶ ταύτης — ἐπιψήφισις τοῦ 8 ἄρθρου (274. 275.) . . . . . 178—181
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ νομοσχεδίου . . . . . 181—183
Πρότασις ἰδίου ἄρθρου. — Ἀναβολὴ τῆς ἐπὶ τούτου συζητήσεως 184
Κλήρωσις τῶν τμημάτων 185

Συνεδρίασις ΙΗ'. (13 Δεκεμβρίου.)

Ὑποτροπολογία τῆς προταθείσης ἐπὶ τοῦ ἀρ. 10 τροπολογίας — συγχώνευσις εἰς ταύτην ἐκείνης — συζήτησις ἐπὶ ταύτης. 186—200
Ἀποπεράτωσις αὐτῆς — ψηφοφορία ἐπὶ ταύτης καὶ ἔγκρισις αὐτῆς — Πρωτόκολλον ψηφοφορίας (214) . . . . . 201—203

Συνεδρίασις ΙΘ'. (14 Δεκεμβρίου.)

Ἀναβολὴ τῆς κατεπειγούσης τῆς ἐγκριθείσης προσθήκης (214) — Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρ. 10—14 τοῦ νομοσχεδίου 204
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀριθ. 14 αὐτοῦ. — Ἔγκρισις τῆς προταθείσης ἐπ' αὐτοῦ προσθήκης προξενείου. — Ἐπιψήφισις τοῦ 14 ἄρθρου . . . . . 205—206
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρ. 15 16. 17. 18 19. τοῦ νομοσχεδίου . 207
Πρότασις τροπολογίας ἐπὶ τοῦ ἀρ. 20 αὐτοῦ . . . . . »
Ἔγκρισις αὐτῆς. — Ἐπιψήφισις τοῦ 20 ἄρθρου 208
Ἐπιψήφισις τοῦ ἀρ. 21. — Ἔγκρισις τῆς προταθείσης διὰ τοῦ συμπληρωτικοῦ νομοσχεδίου προσθήκης ὡς ἀρ. 22. — Ἐπιψήφισις τῶν 23. 24. 25. 26. ἄρθρων . . . . . »
Ἔγκρισις τῆς προταθείσης προσθήκης διὰ τοῦ συμπληρωτικοῦ νομοσχεδίου ὡς ἀρθ. 27 αὐτοῦ . . . . . »
Ἐπιψήφισις τῶν κατεπειγόντως ὡς ἄρθρ. 28. 29. 30. 31 . . 209
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 32 ἄρθρου 210
Ἀπάλειψις αὐτοῦ 211
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ νομοσχέδιον 31 ἄρθρου, λαβόντος χώραν 32 ἄρθρου. — Πρότασις τροπολογίας ἐπ' αὐτοῦ . . 211—212
Ἐπιψήφισις τῆς προταθείσης τροπολογίας — Ἐπιψήφισις τοῦ 33 ἄρθρου 213
Κατάρτισις τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10 ψηφισθείσης προσθήκης ὡς 35 ἄρθρου (201. 204) 214
Ἐπιψήφισις τοῦ ἄρθρου 35 . . . . . »
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀρθ. 36 . . . . . 214—215
Πρότασις ἀναβολῆς αὐτῆς. — Ἔγκρισις τῆς ἀναβολῆς (213) . . 216

Συνεδρίασις Κ'. (16 Δεκεμβρίου.)

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἐν Ἑλλάδι ἀποικίας Γερμανικῆς . . . . . 217—224
Ἐπαναληπτικὴ τοῦ περὶ αὐξήσεως τῆς ἀροφυλακῆς καὶ χωροφυλακῆς προταθέντος Νομοσχεδίου. . . . . 224—223
Ἔγκρισις ἀδειῶν ἀπουσίας τῶν Κ.Κ. Δ. Τσόκρη, Δ. Κυριακοῦ καὶ Ἀδρ. Σωτηρίου 224

Σελὶς

Πρόταση ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 36 ἄρθρ. τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου — ἔγκρισις αὐτῆς . . . . . 224—225
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Α. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς (15, 176-177) 225
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ . . . . . »
Συζήτησις τοῦ 2 ἄρθρ.—ἐπιψήφισις καὶ τούτου 226
Ἐπιψήφισις τοῦ ὅλου κεφαλαίου.-Πρωτόκολλον ψηφοφορίας . 227—229
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρ. 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6, τοῦ Β. κεφαλαίου. 202
Ἐπιψήφισις τοῦ ὅλου κεφαλαίου Β.-Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 230—233
Συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρ. 1, 2, 3, τοῦ Γ. κεφαλαίου·-ἐπιψήφισις αὐτοῦ 233
Ἐπιψήφισις τοῦ Γ. κεφαλ. — Πρωτόκολλον ψηφοφορίας · 234—236

Συνεδρίασις ΚΑ'. (17 Δεκεμβρίου)

Ἀνακοίνωσις ἀρχιφρασιῶν τῶν τμημάτων καὶ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ προταθέντος Νόμου περὶ προικοδοτήσεως (128, 238—241, 282, 458—463, 601—637) 237
Εἰσαγωγὴ τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἰσοδύνων Νόμου καὶ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν (15, 24, 148, 260, 314) . . . . . »
Ἀναβολὴ τῶν περὶ προξενείων ἕως τὴν αὔριον . . . . . »

Συνεδρίασις ΚΒ'. (18 Δεκεμβρίου)

Ὑποστήριξις τῆς προτάσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου · (128, 237, 282, 458—463, 601—637) · 238-241
Εἰσαγωγὴ τῆς αἰτήσεως τῆς ἀδείας τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ Ι. Ἀναγνωστοπούλου (638-640, 693-695) 242
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ περὶ προξενείων Νομοσχεδίου (214-215) . . . . . 243—254
Ἀποπεράτωσις αὐτῆς. 255

Συνεδρίασις ΚΓ'. (19 Δεκεμβρίου)

Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Β' Συνόδου τῆς Βουλῆς . . . . . 256—259
Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν (15, 24, 148, 237, 314.) 260
Ἔγκρισις τῆς προτάσεως τοῦ ἐκ Λακεδαίμονος βουλευτοῦ.—Συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ προξενείων Νομοσχεδίου . . . . . 260—266
Ἔγκρισις τῶν ἐν ἄρθρῳ 36 τοῦ Νομοσχεδίου διαιρέσεων.--Ἐπιψήφισις τοῦ ὅλου ἄρθρου 267

Συνεδρίασις ΚΔ'. (21 Δεκεμβρίου)

Περὶ ἀποστολῆς τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, τῆς Συνελεύσεως καὶ τῶν ἐθνικῶν κυβερνήσεων καὶ εἰς Βραζιλίαν καὶ τὴν Ἰονίαν. »
Σχηματισμὸς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Συντάγματος γενομένων ἐν γένει παραχωρήσεων τῶν ἐθνικῶν κτημάτων καὶ γαιῶν. 268

Σελὶς

Ἔγκρισις ἀδειῶν ἀπουσίας τῶν Κ. Κ. Μ. Α. Καΐρη καὶ Δ. Α. Κουντουριώτου 268
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 37 ἄρθρου τοῦ περὶ προξενείων νομοσχεδίου . . . . . 269—273
Ἐπιψήφισις τοῦ ἄρθρου 37 αὐτοῦ (178—184) . . . . . 274—275
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων 38, 39, 40, καὶ 41 αὐτοῦ. 276
Πρότασις τροπολογίας ἐπὶ τοῦ 42 ἄρθρου τοῦ περὶ προξενείων Νομοσχεδίου 277
Συζήτησις ἐπὶ τῆς τροπολογίας καὶ ἀναβολὴ αὐτῆς . . 288—284

Συνεδρίασις ΚΕ'. (23 Δεκεμβρίου)

Σχηματισμὸς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως προταθέντος Νόμου (128, 237, 238—241, 458—463, 601—637) · 282
Σύστασις ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Παΰλου τῆς Λοκρίδος εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἐπιτροπήν . . . . . »
Διάταξις τῶν πρὸς συζήτησιν ἀντικειμένων 283
Παραδυχὴ τῆς προταθείσης τροπολογίας ἐπὶ τοῦ 42 ἄρθρου τοῦ περὶ προξενείων Νομοσχεδίου. 284
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ προταθέντος διὰ τῆς αὐτῆς τροπολογίας ἐπίσης 43 ἄρθρου · . . . . . 285—290
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ 290
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ προταθέντος διὰ τῆς τροπολογίας 44 ἄρθρ. 291
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἄρθρων 41 καὶ 42 κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, γενομένων 45 καὶ 46. 292
Σύστασις παρὰ τοῦ προέδρου περὶ τῶν καταγρίσεων τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων. . . . . 292—293

Συνεδρίασις ΚΣ'. (28 Δεκεμβρίου)

Ἐπερώτησις εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν περὶ καταμετρήσεών τινων γενομένων ὑπέρ τινος Δρίτσα ἐκ Λαμίας (351) 294
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸ 1847 ἔτος. . . . . 295—297
Περὶ τῶν γενομένων μεταρρυθμίσεων τοῦ ὑπουργείου καὶ τῆς ἀνάγκης νὰ ἀνακοινώνωνται αὐταὶ εἰς τὰ σώματα 297
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ περὶ προξενείων Νομοσχεδίου 298—308
Ψηφοφορίαι πρωτοκόλλων . . . . . 309—310
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ δύο ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρά.--Ἐπιψήφισις αὐτῆς καὶ πρωτοκόλλου ψηφοφορίας. 311
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ.--Πρότασις ἀναβολῆς--Ἔγκρισις αὐτῆς 312

Συνεδρίασις ΚΖ'. (30 Δεκεμβρίου)

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως κατὰ τὸ 1847. 313
Ἔγκρισις ἀδειῶν ἀπουσίας τῶν Κ. Κ. Β. Νικολαΐδου καὶ Δ. Σκιλλιριάδου καὶ Γ. Κουβέλη καὶ Δ. Τσιγκρέλη.-Ἀπόφασις

Σελ.
δε καὶ περὶ τῶν καλεσθέντων μήπω ἐλθόντων . . . 314
Εἰσαγωγὴ τῶν ἐκθέσεων ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων τῶν ναυτικῶν, ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως (15. 24. 148. 239. 260.) . . . . . »
Κλήρωσις τῆς πρεσβεύσεως διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς 1 Ἰανουαρίου 315

Συνεδρίασις ΚΗ'. (3 Ἰανουαρίου)

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ δύο ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρά. . . . . 315—317
Ἔγκρισις τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 318
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ.—Πρωτόκολλον ψηφοφορίας. 319—320
Συζήτησις περὶ προηγήσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου τοῦ προϋπολογισμοῦ. . . . . 321—322
Ἀπόφασις τῆς βουλῆς περὶ προηγήσεως τοῦ ἐκκλ. Νομοσχεδίου. αἴτησις τῶν ἐντελμάτων τοῦ Α. κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ παντὸς ὑπουργείου. 323

Συνεδρίασις ΚΘ'. (4 Ἰανουαρ.)

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς . . 324—326
Ἀνακοίνωσις τοῦ παρὰ τῶν τμημάτων σχηματισμοῦ τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐνιαυσίου ναυτικῆς δυνάμεως, περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ 1847, περὶ αὐξήσεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὁροφυλακῆς, καὶ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως περὶ τῆς ἀδείας τὴν εἰς ὕλην εἰσαγωγῆς τοῦ Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου (242) 327
Ἔγκρισις ἀδειῶν ἀπουσίας τῶν Κ.Κ. Θ. Μαρκεζίνη, Ν. Δελίντα Ε. Μ. Παρίση. . . . . »
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους εἰς ἐπισκοπάς . . . . . »
Πρωτόκολλον τῆς περὶ τούτου ψηφοφορίας. . . . . 328—329
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἁ. ἄρθρου αὐτοῦ . . . . . 330—343

Συνεδρίασις Λ. (8 Ἰανουαρίου)

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων (509—512 578. 589) . . . . . 344—349
Περὶ τῆς μήπω εἰσαγωγῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ κράτους . . . 350
Περὶ τινων καταμετρήσεων γενομένων ὑπὸ τινος Δρίτσα ἐκ Λαμίας (294) 351
Ἔγκρισις ἀδειῶν ἀπουσίας τῶν Κ. Κ. Β. Πετμεζᾶ, Ι. Βλάσση, Σ. Παρθενοπούλου, καὶ Δ. Κριεζῆ. 352
Περὶ τῆς ἀπουσίας τῶν ἐκ Κορίνθου βουλευτῶν . . . . . »
Περὶ καταστάσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς λιξάσης ἐξαμηνίας τῆς Ἑλληνικῆς Τραπέζης . . . . . »
Ἀνακοίνωσις ἀρχαιρεσιῶν καὶ τινων ἐκλογῶν παρὰ τοῦ Ἰ. τμήματος γενομένων . . . . . »
Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἁ. ἄρθρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου—τροπολογίαι ἐπ' αὐτοῦ . . . . . 353—363

Σελ.

Συνεδρίασις ΛΑ. (9 Ἰανουαρίου.)

Σύστασις ἀναφορᾶς περὶ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν Αἰγίου (375. 388. 404—407. 408) 364
Ἐπερώτησις περὶ τῆς συσταθείσης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων (498. 598) 365
Συγχώνευσις τῶν τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ ἁ. ἄρθρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου, καὶ κατάταξις αὐτῶν πρὸς ψηφοφορίαν . »
Ἀνάκλησις τῶν ἄλλων τροπολογιῶν. — Ἔγκρισις κατὰ ψηφοφορίαν τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ συζητουμένου ἁ. ἄρθρου. — Πρωτόκολλον τῆς περὶ τούτου ψηφοφορίας. 366—367
Ψηφοφορία ἐπὶ τῆς τροπολογίας τοῦ ἑξ Ἄνδρου βουλευτοῦ— »
Ἔγκρισις αὐτῆς. — Πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . . 368—369
Ἐπιψήφισις τοῦ Α'. ἄρθρου. — Ἔναρξις τῆς ἐπὶ τοῦ Β. συζητήσεως . . . . . 370—374

Συνεδρίασις ΛΒ'. (10 Ἰανουαρίου.)

Ἐπίσπευσις τῆς δοθείσης ἀναφορᾶς περὶ τῶν δημοτ. ἐκλογῶν Αἰγίου (364. 388. 404—407. 408) 375
Συνέχεια τῆς ἐπὶ τοῦ β'. ἄρθρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως. . . . . 375—387

Συνεδρίασις ΛΓ'. (11 Ἰανουαρίου.)

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς περὶ δημοτ. ἐκλογῶν Αἰγίου συσταθείσης ἀναφορᾶς (364. 375 404—407. 408 969) 388
Συνέχεια τῆς ἐπὶ τοῦ β'. ἄρθρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως . . . . . 389—391
Ἐπιψήφισις τοῦ β'. ἄρθρου αὐτοῦ . . . . . 392—393
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ γ. ἄρθρου. . . . . 394—402

Συνεδρίασις ΛΔ'. (13 Ἰανουαρίου.)

Συνέχεια τῆς ἐπὶ τοῦ γ. ἄρθρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως.—Τροπολογίαι ἐπ' αὐτοῦ 403
Διακοπὴ αὐτῆς.—Ἀνακοίνωσις σχηματισμοῦ εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν παρὰ τῶν τμημάτων 404
Συζήτησις ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῆς περὶ δημοτ. ἐκλογῶν Αἰγίου ἀναφορᾶς, (364. 375. 388. 408 969) . . . . . 404—407
Ἔγκρισις τῆς προταθείσης ἐπ' αὐτῆς τροπολογίας (364, 375, 388. 404—407 969) 408
Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Γ. ἄρθρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου . . . . . 408—419

Συνεδρίασις ΛΕ'. (14 Ἰανουαρίου.)

Ἀνακοίνωσις σχηματισμοῦ εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν παρὰ τῶν τμημάτων 420
Συνέχεια τῆς ἐπὶ τοῦ Γ'. ἄρθρ. τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως . . . . . 421—424

Σελίς

Διακοπὴ τῆς συζητήσεως.—Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας (750-753.) . . . . . 424—437
Συνέχεια τῆς ἐπὶ τοῦ Γ'. ἄρθρ τοῦ ἐκκλησ. νομοσχεδίου συζητήσεως . . . . . 437—447
Ἀποπεράτωσις αὐτῆς 448

Συνεδρίασις ΑΣτ'. (15 Ἰανουαρίου)

Ἔγκρισις ἀδείων ἀπουσίας τῶν ΚΚ. Ζ. Βάλβη καὶ Α. Κιζάνη . 448
Διάταξις τῆς ψηφοφορίας τῶν ἐπὶ τοῦ Γ'. ἄρθρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου προταθεισῶν τροπολογιῶν 448
Ἐπερώτησις περὶ τῶν ἐνεργουμένων παραδιάσεων καὶ ἐπεμβάσεων κατὰ τὰς δημαιρεσίας Βοιωτίας 449
Ψηφοφορία ἐπὶ τῆς δευτέρας τῶν ἐπὶ τοῦ Γ'. ἄρθρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου τροπολογιῶν.—Ἀπόρριψις αὐτῆς.—Πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . . . . 449—451
Ψηφοφορία ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς.—Ἀπόρριψις αὐτῆς—Ἐπιψήφισις τοῦ Γ'. ἄρθρ. κατὰ τὸ νομοσχέδιον. 451—452
Ἔναρξις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ δ'. ἄρθρου. . . . . 452—457
Ἔγκρισις τῆς τροπολογηθείσης γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπ' αὐτοῦ.—Ἐπιψήφισις τοῦ δ'. ἄρθρου 458
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ πρακοδοτήσεως τῶν Ἑλλην. οἰκογενειῶν (237. 428. 238—244. 282. 601—637 929-937) 458—464

Συνεδρίασις ΑΖ'. (16 Ἰανουαρίου.)

Διασαφήσεις ἐπὶ τοῦ δ'. ἀρθρ. καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ε'. ἄρθρου. 465—470
Ἀπόρριψις τῆς ἐπὶ τοῦ ε'. ἄρθρου γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς.—Πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . . . . 471—472
Ἐπιψήφισις τοῦ ε'. ἄρθρου.—Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ς'. . . . 473—474
Ἐπιψήφισις τοῦ Σ'. ἄρθρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου—Ἐπιψήφισις καὶ τοῦ Ζ' —συζήτησις ἐπὶ τοῦ Η' 475
Ἐπιψήφισις τοῦ Η'. ἄρθρου.—Ἀπάλειψις τοῦ Θ'. ἄρθρου—ἔναρξις συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Ι. ἄρθρου . . . . . 476—477

Συνεδρίασις ΑΗ'. (17 Ἰανουαρίου).

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ αὐξήσεως τῆς ὁροφυλακῆς καὶ χωροφυλακῆς. . . . . 478—479
Ἐπερώτησις περὶ τῶν παρεμβαλλομένων ὑπὸ τοῦ πρέσβεως τῆς Τουρκίας δυσκολιῶν εἰς τοὺς ἐντεῦθεν ἐκεῖσε ἀναχωροῦντας 479—483
Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Ι'. ἄρθρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου . . . . . 484—486
Ἐπιψήφισις τῆς ἐπ' αὐτοῦ προταθείσης τροπολογίας.— πρωτόκολλον ψηφοφορίας. . . . . 487—488
Διάταξις τοῦ ψηφισθέντος Ι'. καταχωρισθέντος ὡς Θ. ἄρθρου.—Ἐπιψήφισις τοῦ ΙΑ'. ὡς Ι. ἄρθρου 489
Ἀνάγνωσις τοῦ συνόλου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου. . 489—492
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.—Πρωτόκολλον ψηφοφορίας. . . . . 493—494

Σελίς

Συνεδρίασις ΑΘ'. (20 Ἰανουαρίου.)

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νομοσχεδίου 783-792. 830-835. 839-849. 851-857. . 495—498
Ἐπανάληψις τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῆς συσταθείσης ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων ἐπιτροπῆς (365. 598 793-803 723. 838.) . . . 498
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ πίνακος τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν εἰσόδων νόμου . . . . . 498—503
Ἐπιψήφισις τῶν ἓξ ἄρθρων τοῦ Α'. κεφαλαίου.—Ἐπιψήφισις τοῦ Α'. κεφαλαίου.— πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . . . 504—505

Συνεδρίασις Μ. (21 Ἰανουαρίου.)

Περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῶν γαιῶν . . . . . 506—508
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων (344-349. 578-589. 598-600. 640-666. 670-680. 683-687. 1039-1040. 1064-1071) . . . . . 509—512
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 6'. κεφαλαίου τοῦ πίνακος τῶν εἰσόδων . 513—519
Ἐπιψήφισις τῶν τριῶν ἄρθρων τοῦ 6'. κεφαλαίου.—Ἐπιψήφισις τοῦ 6'. κεφαλαίου.—Πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . . . 520—521
Ἐπιψήφισις τῶν τριῶν ἄρθρων τοῦ γ'. κεφαλαίου.—Ἐπιψήφισις τοῦ γ'. κεφαλαίου.—Πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . . . 522—523
Κλήρωσις τῶν τμημάτων . . . . . 524—525

Συνεδρίασις ΜΑ'. (22 Ἰανουαρίου)

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 ἀναφορᾶς 526
Περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν θέλει διαβιβασθῆ εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τὸ ὑπὸ βουλευτοῦ προταθὲν καὶ ὑπὸ τῶν σημάτων ψηφισθὲν νομοσχέδιον, περὶ χορηγίας ἀνείου 50,000 δραχ. εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν, πρὸς κύρωσιν 526
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου δ'. τοῦ πίνακος τῶν εἰσόδων . 527—542
Ἀποπεράτωσις τῆς γενικῆς ἐπ' αὐτοῦ συζητήσεως 543

Συνεδρίασις ΜΒ'. (23 Ἰανουαρίου.)

Ἀνακοίνωσις ἀρχαιρεσιῶν τῶν τμημάτων, καὶ σχηματισμοῦ εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν παρ' αὐτῶν 543
Συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ δ'. κεφαλαίου τοῦ πίνακος. . 544—551
Ἐπιψήφισις τῶν ἕξ ἄρθρων τοῦ κεφαλαίου . . . . . 552—553
Ἐπιψήφισις τοῦ δ'. κεφαλαίου 553
Πρωτοκόλλου τῆς περὶ τούτου ψηφοφορίας . . . . . 554—555

Συνεδρίασις ΜΓ'. (24 Ἰανουαρίου.)

Ἀνακοίνωσις ἀρχαιρεσιῶν τοῦ ε'. τμήματος 556
Κλήρωσις πρεσβύτερος διὰ τὴν τελετὴν τῆς ἑορτῆς 25 Ἰανουαρίου 556
Ἐπιψήφισις τοῦ ε'. κεφαλαίου τοῦ πίνακος τῶν εἰσόδων —Πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ τούτου ψηφοφορίας . . . . . 556—558
Ἐπιψήφισις τοῦ ε'. Κεφαλαίου τοῦ πίνακος τῶν εἰσόδων.—Πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ τούτου ψηφοφορίας . . . . . 559—560

Σελίς

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Ζ'. κεφαλαίου αὐτοῦ . . . . . 564—564
Ἐπιψήφισις τοῦ Ζ'. κεφαλαίου.—Ἐπιψήφισις τοῦ Η'. κεφαλαίου τοῦ πίνακος τῶν ἐσόδων.—Πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . 565—567
Ἐπ ψήφισις τοῦ Θ'. κεφαλαίου-πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας 568-569
Ἐπιψήφισις τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νόμου περὶ κορώσεως τῶν ἐσόδων. 570
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου . . . . . 571—572
Ἐπιψήφισις τῶν 2. 3 καὶ 4 ἄρθρων αὐτοῦ—συζήτησις ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου 573
Ἐπιψήφισις τοῦ 5 ἄρθρου. Ἀνάγνωσις τοῦ συνόλου τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων νόμου . . . . . 574—575

Συνεδρίασις ΜΔ'. (28 Ἰανουαρίου.)

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως (668. 648. 704. 716. 887-888) 576
Ἔγκρισις ἀδείων ἀπουσίας τῶν ΚΚ. Ι. Βλάσση καὶ Γ. Γουναροπούλου 577
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων—Ἐπιψήφισις αὐτῆς -πρωτόκολλον ψηφοφορίας (509-512 344 349 598-690. 640-666. 670-680. 683-687. 1039-1040. 1661-1071.) . . . . . 578—579
Ἐπιψήφισις τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου—συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου 580
Συνέχεια τῆς ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου συζητήσεως - ἐπιψήφισις αὐτοῦ 581
Ἐπερώτησις συναφὴς τῆς συζητήσεως περὶ τῶν κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν καὶ Ἦλιδα καταχρήσεων . . . . . 582—583
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου . . . . . 584—588
Ἐπιψήφισις τοῦ 3 ἄρθρου 589
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνοικιαθησομένων Ψαρριανῶν . . . . (857-869. 684) 589—590
Ἑτέρου περὶ ἀποστάσεως τῶν θαπανηθέντων εἰς φάρμακα καὶ ἰατρούς πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐξ ἀσθενείας ἐκ τῶν σεισμῶν Μεσσηνίας καθόντων κατοίκων . . . . . 591—592
Εἰσαγωγὴ ἑτέρου περὶ μετασχηματισμοῦ τῶν ὑγειονομικῶν ραθμῶν Αἰγίνης καὶ Κορωνίδος εἰς ὑγειονομεῖα Γ. τάξεως (767) 593
» ἑτέρου περὶ συστάσεως μεταξουργικοῦ διδακτικοῦ καταστήματος. (896) . . . . . 594—595
» ἑτέρου περὶ προσθήκης ἐν τῷ ἄρθρ. 1 τοῦ κεφαλαίου Η'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου δρ. 3,000 ὑπὲρ τοῦ λιμένος Τήνου, καὶ 800 ὑπὲρ ἐκείνου τοῦ Πανόρμου 596
» ἑτέρου περὶ τῶν ἀποικισάντων Κρητῶν. . . . . »
» ὁμοίου περὶ προσθήκης δραχ. 952: 57. εἰς τὸ ΙΔ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν. »
» καὶ ἄλλου περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων (670 717-724) . . 597
Περὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῆς ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύτων συσταθείσης ἐπιτροπῆς (365. 498. 793-803. 723. 838) 598
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ Νόμου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν

Σελίς

ζώων.—Ἐπιψήφισις αὐτοῦ 344-349. 578-589. 509-512. 598-600. 640-666 670-680. 683-587. 1039-1040. 1661-1074. . . . . 598—600

Συνεδρίασις ΜΕ'. (26 Ἰανουαρίου.)

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς εἰσαγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλλ. οἰκογενειῶν προταθέντος νομοσχεδίου (128. 237. 238-241. 282. 458-464. 929-937) 601—637
Σύστασις περὶ καθάρσεως τοῦ λιμένος Μεσολογγίου διὰ τῆς βορβοροφάγου μηχανῆς.—Εἰσαγωγὴ ἐνλώσεως συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ προυπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν ὑπὲρ τῆς βορβοροφάγου 638
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως, περὶ τῆς ἀδείας τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου (242, 693, 695) . . . . 638—640
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων (598 600. 1061-1074) . . . . . 640—646
Ἐπιψήφισις τοῦ 5 ἄρθρου αὐτοῦ 647

Συνεδρίασις ΜΣτ'. (31 Ἰανουαρίου.)

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου.—Τροπολογία ἐπ' αὐτοῦ . . 648—653
Ἔγκρισις τῆς γνωμοδοτήσεως ἐπ' αὐτοῦ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ χρόνου τῆς ἀπαρδμήσεως.—Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 654—655
Ἔγκρισις τοῦ ὑπολοίπου μέρους τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6. — Ἐπιψήφισις αὐτοῦ 655
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8. — Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 9. 656—657
Ἐπιψήφισις τοῦ 9 ἄρθρου 658

Συνεδρίασις ΜΖ'. (1 Φεβρουαρίου.)

Ἀνακοίνωσις ἀρχειριστιῶν τῶν τμημάτων, καὶ τοῦ σχηματισμοῦ ἐξ αὐτῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν ὑποβληθέντων νομοσχεδίων . 659
Κλήρωσις πρεσβύτερου διὰ τὴν τελετὴν τῆς ἑορτῆς τῆς 2 Φεβρουαρίου 660
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀρ. 10 τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων . . . . . 661—662
Ἐπιψήφισις τοῦ 10. ἄρθρου . . . . . »
Ἀνακοίνωσις τῆς αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν περὶ τῆς ἀδείας τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ Κ. Α. Πετμεζᾶ. — Διακοπὴ τῆς Συνεδριάσεως' — ἐπάνοδος τῶν Βουλευτῶν ἐκ τῶν τμημάτων.- ἀνακοίνωσις τοῦ σχηματισμοῦ ἐξ αὐτῶν τῆς ἐπὶ ταύτης ἐπιτροπῆς (667-669.) 663
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀρ. 11 τοῦ νόμου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων. —Προκολογία ἐπ' αὐτοῦ . . . . . 664—666
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀδείας τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ Κ. Α. Πετμεζᾶ (663, 669) 667

Συνεδρίασις ΜΗ'. (4 Φεβρουαρίου)

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου

Σελὶς
περὶ τριμήνου πτώσεως (576. 698-704. 916. 887-888) . . 668
Ἐπιψήφισις τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ Κ. Α. Πετμεζᾶ (663, 667) 669
Ἔγκρισις ἀδειῶν ἀπουσίας τῶν ΚΚ. Ν. Καλλέργη, Π. Δηρεώτου, Π. Καμπάνη, Π. Καλαμαριώτου καὶ Σ. Ἀντωνιάδου . »
Εἰσαγωγὴ πίνακος περὶ τῶν ἐκ τοῦ ἅλατος εἰσπράξεων . . . »
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων (597. 717-721) 670
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 11 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων (640-666) . . . . . 670—677
Ἐπιψήφισις τοῦ 11 ἄρθρου — Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 12 ἄρθρου . 678
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρ. 12, 13, καὶ 14, τοῦ νόμου τούτου . 679—680

Συνεδρίασις ΜΘ'. (5 Φεβρουαρίου)

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνοικισθησομένων Ψαρρῳανῶν (589—590 857-869) 681
Ἀνακοίνωσις δωρεῶν βιβλίων εἰς τὸ ἀναγνωστήριον 682
Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Κ. Ι. Φλέσσα . . . . . »
Ἀνάγνωσις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων—Πρωτόκολλον ψηφοφορίας (670-680) 683—687
Ἐπερώτησις περὶ τῆς βραδείας δημοσιεύσεως τοῦ πρωτοκόλλου τοῦ μέσου ὅρου τῶν τιμῶν τῶν σιτηρῶν κατὰ τὸν Ἰανουάριον καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν τιμῶν (707-709. 723 735-756. 772-776. 782. 837-838. 1004-1005. 1037. 1155-1156. 1057. 1187. 1189. 1248. 1252-1345) . . . . . 688—690
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδ. περὶ διατιμήσεως τῶν διὰ τῶν ἀτμοκινήτων τῆς ἑταιρίας Ῥοσὰν μεταφερομένων γραμμάτων κλ. (1140) 691—692
Ἐπιψήφισις τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς αἰτηθείσης ἀδείας τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ Κ. Ι Ἀναγνωστοπούλου (242. 638—640) . . . . . 693—695
Ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πτώσεως.—Ἐπιψήφισις καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπ' αὐτῆς (576. 668. 877-888) . . . . . 696—697
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1. ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου . . . . . 698—703
Ἀποπεράτωσις αὐτῆς 704

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

0020659442
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ